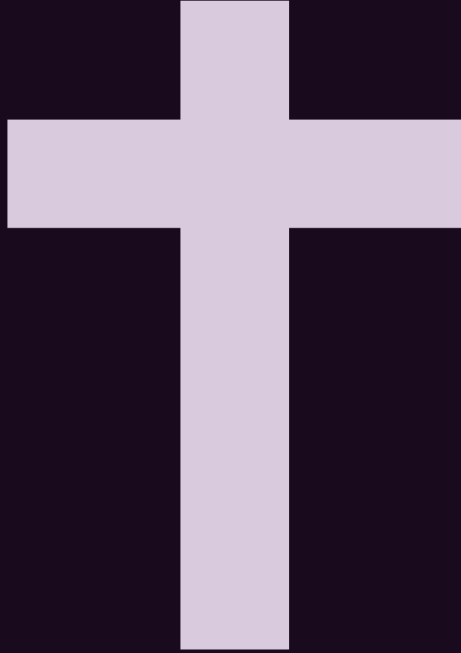

Läk yam

New Testament in Dinka, Southwestern (SU:dik:Dinka,
Southwestern)

Lëk yam

New Testament in Dinka, Southwestern (SU:dik:Dinka, Southwestern)

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dinka, Southwestern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Dinka, Southwestern

dik

Sudan

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Dinka, Southwestern

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 23 Aug 2023 from source files dated 29 Jan 2022
d94b9d26-33ff-5c4e-819f-5bfe86ac9e55

Contents

Matheo	1
Marko	35
Luka	57
Joon	93
Luwi Atuuc	119
Koc pan Roma	154
1 Korinth	170
2 Korinth	185
Galatia	195
Epethuth	201
Pilipi	207
Kolothia	211
1 Thethalonika	215
2 Thethalonika	219
1 Timothi	221
2 Timothi	225
Tito	229
Pilemon	231
Athor ci gat koc Itharel ci gam	232
Jemith	245
1 Piter	249
2 Piter	254
1 Joon	257
2 Joon	262
3 Joon	263
Jut	264
Nyuuth tenë Joon	266

Wël Jethu cî Matheo gõt Wët nom

Athör Matheo ë jam Wët Puøth Yam ye Jethu raan cî lueel, yen bî kœc waar yieth kârac yic, raan yen cî kâŋ kenhïim tiεŋ thïn, kâk cî Nhialic thôn kacke. Kâkkâ, aa yeku yök athör thœr wël Nhialic yic. Wët Puøth Yam kënë acie tēnē kœc Itharel kepēc, kœc kek ke dhiēeth Jethu thïn ku diit kamken, ee wët puøth lœk thæi ëbēn pinynhom.

Athör Matheo acî njœc guiir. Ee rot jœk dhiēnh Jethu, ku teet miœc nom ë Jethu ku tē cî jœŋrac ye thœm thïn. Ku wēetden yen kœc lœk tē bî kœc pîr thïn aköldä, ku piœcde ku tē yen kœc kuony thïn Galilia. Ku ë kâkkâ cœk ciēen, Matheo acî tēwäär jiël Jethu Galilia bî la Jeruthalem gõt aya, cimēn kâk cî röt looi tēnē ye wäär bî ye guœ nœk, cî bēn la thœk piœt cî ye bēn piäat tim cî rïu kœu. Ku jœl aa jœn cî yen rot bēn jœt.

Athör Matheo ë Jethu nyuœth ke yen raan piœc ril njœc kâŋ apœi, ke la riœl yen lœŋ Nhialic teet yic bî lööny kœc puøth apath, ku ë piœc kâk Bääny Nhialic aya. Abanjœt piœcde yic acî Matheo tek yic dhiœc ku gõt kœlä,

Piœcde gõt nom rin njœc ciεŋ ku tē bî kœc ye Bääny pan Nhialic kēden la thïn aköldä. (cœkdît 5-7)

Lœk tēnē atuuc kathiäär ku rou ë luœiden bîk looi. (cœkdît 10)

Kœŋ rin Bääny pan Nhialic. (cœkdît 13)

Piœc rin atuuc. (cœkdît 18)

Piœc rin thœk piny, ku Bääny pan Nhialic bî bēn. (cœkdît 24-25)

Kâk tœ thïn

Kuat Jethu ku dhiēnhde 1:1-2:23

Piœc Joon raan kœc muœc nhïim 3:1-12

Miœc nom Jethu ku tē cî jœŋrac ye thœm thïn. 3:13-4:11

Piœc Jethu Galilia 4:12-18:35

Jœl Jethu Galilia bî la Jeruthalem 19:1-20:34

Nïn ciēen kadhorou thuœnde nom tuœj 21:1-27:66

Jœn rot ku nyooth rot ë Bányda 28:1-20

Kuat Jethu raan cî lœc ku dœc (Lk 3:23-38)

¹ Kâkkâ aa rin kuat kœc ke dhiēeth Jethu thïn, kuat Bēnyŋaknom Debit bœ cœk tēnē Abaram.

² Abaram ë ye wun Ithäk.

Ithäk ë ye wun Jakop.

Yen cî Juda bēn dhiēeth kek wämäthakēn kœk.

³ Juda ë ye wun pandiœt, Peredh ku Dhara ku manden ë cœl Tamar,

Peredh ë ye wun Ÿedhron

ku Ÿedhron ë ye wun Ram.

⁴ Ram ë ye wun Aminadap,

ku Aminadap ë ye wun Nacon,

ku Nacon ë ye wun Thalmon.

⁵ Thalmon ë ye wun Boath,

ku man ë cœl Raŋap.

Boath ë ye wun Obet,

ku man ë cœl Ruth,

ku Obet ë ye wun Jethe.

⁶ Ku Jethe ë wun Bēnyŋaknom Debit,

ku Debit ë ye wun Tholomon, ku man ëcî kâŋ aa tiŋ Uria.

⁷ Tholomon ë ye wun Raboam,

ku Raboam ë ye wun Abija,

ku Abija ë ye wun Atha.

⁸ Atha ë ye wun Jocatpat,

Jocatpat ë ye wun Joram,

ku Joram ë ye wun Udhia.

⁹ Udhia ë ye wun Jotham,

Jotham ë ye wun Aŋath,

ku Aŋath ë ye wun Ÿedhekia.

¹⁰ Ÿedhekia ë ye wun Manathe,

Manathe ë ye wun Amon,

ku Amon ë ye wun Jothia.

¹¹ Jothia ë ye wun Jekonia, ku wämäthakēn kœk, ku jœl ke peec ku Ÿeth ke Babilonia.

¹² Wēn cî ke Ÿäth Babilonia aacî la dhiēth kœlä, Jekonia acî Cealtiel la dhiēth.

Cealtiel ë ye wun Dherubabel.

¹³ Dherubabel ë ye wun Abiœt

ku Abiœt ë ye wun Eliakim.

Ku Eliakim ë ye wun Adhor.

¹⁴ Adhor ë ye wun Dhadok.

Dhadok ë ye wun Acim,

ku Acim ë ye wun Eliœt.

¹⁵ Eliœt ë ye wun Aliadhœr

ku Aliadhœr ë ye wun Mathan.

Ku Mathan ë ye wun Jakop.

¹⁶ Ku Jakop ë ye wun Jothep mony Maria, ku ë yen aci Jethu cöl Raan cï löc ku dác bën dhiëeth.

¹⁷ Këya, kuat Jethu ë kith, ee ye yic thiäär ku ñuan jöök Abaram yeet Debit, ku ben yic aa thiäär ku ñuan yeet tēwäär cï ke pεεc Babilonia, ku ben yic aa thiäär ku ñuan jöök kác cï dhiëeth Babilonia yet dhiënh Jethu raan cï löc ku dác.

*Maria aci meth yök ke cïn moc
(Lk 2:1-7)*

¹⁸ Dhiënh Jethu ë loi rot kälä. Maria ë wïc Jothep bï thiaak. Tēwën këc ye gam, ke yök ke cï liéc ë manh yök tēnē Wēi Nhialic.

¹⁹ Jothep, raan awën wïc ye bï thiaak ë ye raan path, ku akéc wïc bï Maria yöör guöp, go wïc bï puöl ke cïn raan piñ ye.

²⁰ Tēwën wïc yen kēnē bï looi, ka atuny Nhialic nyuth rot ye nyuöth yic ku lueel, “Jothep, manh Debit, duk riéc ba Maria cïi thiak, rin ë riël Wēi Nhialic yen ayök yen manh tō yeyäc. ²¹ Yeen abï mēnh moc dhiëeth, ku aba cäk ke cöl Jethu rin yen ë raan bï kác wēer bei adumuöömken yiic.”

²² Kēnē aci rot looi këya, bï wēt Nhialic cï raan kärke tñj lueel yenhom tiεεñ. Ku wēt kēnē ëcï lueel ëlä, ²³ “Nyan bīm abï liéc, ku abï manh moc dhiëeth ku abï cöl Emanuel. Ku wētde yic, Nhialic atō kek yook.”

²⁴ Këya, Jothep aci kë cï atuny Nhialic lëk ye gam, ku yēth Maria baai. ²⁵ Ku aa këc rēer cimēn tik ke moc yet tē dhiëeth Maria wēnde, ku ciëk Jothep ke cöl Jethu.

2

Jethu aci nyuöth kác thäi

¹ Tēwën cï Jethu dhiëeth gen Bethalem pan Judia, wäär ye Yërot Bëny. Ke bāny kök ñic kāk Nhialic bö piny ciëen ku yēetkē Jeruthalem, ² ku thiëckē, “Tō Bënyñaknhom kác Itharel puác dhiëeth tēno? Ciëerde acuk tñj piny ciëen, yen abï yok buk bën door.”

³ Nawën piñ Bëny Yërot ë wēt kēnē, ke jieth puöu, agut kacdīt kāk Nhialic Jeruthalem aya. ⁴ Go bānydīt kāk Nhialic, ku kác piöoc lööñ cöl ëbën ku thiëc ke, “Ye tēnen bï Raan cï löc ku dác dhiëeth thñn?”

⁵ Gokë lueel, “Abï dhiëeth gen Bethalem pan Judia, cīt wēt cï raan kāk Nhialic tñj gät ëlä,

⁶ ‘Yin Bethalem pan Judia, na cök alön koor yin kam gεεthdīt pan Judia, ke yin abï bēny mεc thändiën Itharel tuöl thñn.’ ”

⁷ Go Yërot bāny wën bö ciëen cöl ë röt, ku thiëc ke aköl tñj kek ciëer panden. ⁸ Ku cöl ke aa bεr Bethalem ku thön ke ëlä, “Lak wiëckē meth apēi ku na yökkē, ke we dhuk bäk bën lëk ya, ba la aya, ba la door.”

⁹ Nawën cïk wēt Bëny Yërot piñ ë ke lööny dhöl, ku tñjkē ciëer wäär cïk tñj ciëen panden ke wat kenhüim, ku ler ku këc yöt nhom, yön tō meth thñn, ¹⁰ ku mitkē puöth apēi. ¹¹ Ku lek yöt ku yökkē meth kek man, ku gutkē kenhiol piny ku dorkē, ku liepkē jöggöken thook ku juërkē milöönthith, ku adöñ ñir mit tuölde ku adöñ kec.

¹² Nawën ke nyuöth ku lëk ke bïk cïi dhuk tēnē Yërot, gokë dhuk panden dhël dēt.

Meth aci riεεñ Ijip

¹³ Wën cï kek jäl ka atuny ë Nhialic nyuth rot Jothep ku nyuëeth ëlä, “Jöt rot ku luöc rot wei kek meth ku man ku lak Ijip, ku rēërkē thñn yet aköl bï yen we lëk bäk dhuk, rin Yërot awïc meth bï nöc.”

¹⁴ Go Jothep rot jöt ku nyεei meth kek man ë wēer kēnē, ku lek Ijip. ¹⁵ Ku rēërkē thñn yet aköl thou Yërot, rin bï wēt raan kāk Nhialic tñj, cï lueel thεer ëlä yenhom tiεεñ, “Yen abï Wëndië cöl Ijip.”

¹⁶ Nawën tñj Yërot lön cï bāny ke bö ciëen ye ruëeny, ke riääk puöu. Ku cöl mïth röör aa nēk ëbën Bethalem, ku bēsi kök thiääk kek ye, mïth ye ruönken rou, ayi mïth kök këc run karou dööt, cīt tē ye tāk ye tēwäär piñ yen wēt tēnē bāny ciëen.

¹⁷ Ku kāk ke cï Jeremia raan kāk Nhialic tñj lueel thεer, aci kenhüim tiεεñ thñn. Ku ëcï lueel ëlä,

¹⁸ “Dhiëeu ëcï piñ gen Rama, dhiëeu ku kiεeu ë dīt apēi. Kác Itharel aake dhur miäthken, Ku aaci wëc ë puöu ye gam, rin cï kek thou ëbën.”

Meth aci dhuk

¹⁹ Nawën cî Yërot thou, ka atuny Nhialic ben rot nyuöth Jothep pan Ijip, ²⁰ ku lueel ëlä, “Jot rot, ku dhuök meth kek man pan Itharel, rin kəc wäär wïc ye bïk nök aaci thou.” ²¹ Go Jothep rot jot, ku jiël kek meth ku man, ku dhuk pan Itharel.

²² Nawën piñ lön ye Arkelao bëny Judia nyin wun, go riöc bi la Judia, ku ben nyuääth, go muöl la Judia ku ler Galilia, ²³ ku ler ku rëer gen cöl Nadharet. Këya, wël ke cî raan käk Nhialic tiñ lueel aaci kenhïim tiεη thïn, “Lön bi Jethu aa raan Nadharet.”

3

Piöoc Joon raan kəc muöc nhïim (Mk 1:1-8; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

¹ Ye nïnkä, Joon raan kəc muöc nhïim ëcï piöcde jöck pan Judia, roor tē cïi ceñ, ku lək kəc ëlä, ² “Pälkë luoi kārāc rin Bääny Nhialic aci thiök.”

³ Mony kënë, yen ëcï Ithaya raan käk Nhialic tiñ jam riēnke thēer wäär lueel yen ye ëlä,
“Raan kākkiē tiñ abī piñ röl ke jam roor tē cïi ceñ,
‘Guierkë dhël ë Bëny, luoi kē dhölke bïk la cök.’ ”

⁴ Joon ë ye ceñ alēth cï looi nhiēm thöröl, ku ceñ gəp ye añum, ku miith ke ye cam, aa kəryəm ku kiēc. ⁵ Kəc Jeruthalem ku kəc juēc pan Judia, ku ləñ Jordan ëbën aaci wēt tēnē ye, ⁶ ku lekkë adumuömkēn, ku jəl Joon ke muöc nhïim wār Jordan.

⁷ Wën tiñ Joon kəc juēc akut Parathï ku Thaduthï ke bö tēnē ye bi ke bën muöc nhïim, ke lək ke, “Awek dhiēnh kăpieny! Yeñā lək we bāk kat kēreεc bö? ⁸ Luoi kē kāk ye nyooth lön cï wek muöl kārāc yakē ke looi. ⁹ Ku duökkë wepuöth təñ ku luēlkë yok aa mīth Abaram. Alək we, lön alēu Nhialic bi aleelkă cöl aaye mīth Abaram. ¹⁰ Ku ëmën yēp aci ther bi ke tiim yep, rin na ye tim cie luök mīth path, ka yep ku cūet ë mεεc. ¹¹ Wek aa ya muöc nhïim ë piū bāk luoi kārāc puöl, ku raan bö ciēen yacök abī we muöc nhïim ë Wëi Nhialic ku mac. Yeen adit apeī tēnē ya, ku yēn aci path na cök a

warke ka cā lēu ba ke dək. ¹² Yeen acit raan muk lək ë kām, ye rap kōöm bi rap tek thook ke miël. Ku wiiu rap ku tōöu ke. Ku yōot miël many cie thou.”

Jethu aci muöc nom (Mk 1:9-11; Lk 3:21-22)

¹³ Nawën ke Jethu jiël Galilia bi la Jordan bi Joon la muöc nom. ¹⁴ Go Joon them bi Jethu yenhom waar ku lək ye, “Awiēc bi ya yin muöc yanhom. Yeñö bi yin tēnē ya?”

¹⁵ Go Jethu dhuök ye, “Cöl aloi rot këya. Ee tēde bi rot looi kēlä rin bi yok kē wïc Nhialic tiεη nom.” Go Joon gam.

¹⁶ Kaam wën cï Jethu muöc nom, ke bö bei wïir ku tiñ nhial ke liep rot, ku tiñ Wëi Nhialic ke bö yenhom kecit kuur ë dit.

¹⁷ Ku piñ röl Nhialic nhial ke lueel, “Kënë ë manhdiēn nhiaar, yēn amit puöu tēnē ye.”

4

Jethu aci jəñrac them (Mk 1:12-13; Lk 4:1-13)

¹ Kaam wën ke Wëi Nhialic la Jethu guöp, ku yēth roor tē cïi ceñ bi jəñrac la them. ² Ku jəl miēth theek nin thiärñuan, aköl ku wēer go cök nök. ³ Go jəñrac rot cuöt ye ku lueel, “Na ye Wën Nhialic, ke lək aleelkă bïk röt wel bïk ya ayuöp.” ⁴ Go Jethu bëer, “Aci gät thēer ëlä, ‘Raan acie pir ayup ë rot, ee pir wël bën bei ëbën Nhialic thok.’ ”

⁵ Go jəñrac yāth gendit ku tēu luan Nhialic nom, ⁶ ku lueel tēnē ye,
“Na ye wën Nhialic, ke yi cūet rot piny, rin ëcï gät ëlä,

‘Nhialic abā atuöccke lək bïk yi muk kecin, ba yicök cïi deeny alēl.’ ”

⁷ Go Jethu lək ye, “Aci gät ëlä aya, ‘Duk Nhialic Bānydu them ë path.’ ”

⁸ Go jəñrac bēn yāth gən bār apeī nom, ku nyuth bëei pinyhom ëbën ke diεkden.

⁹ Ku lueel tēnē ye, “Kākă ëbën aba yiēk yi tē cūet yin rot piny ku door ya.” ¹⁰ Go Jethu lək ye, “Jälē, Jəñ ater, rin aci gät ëlä, ‘Yin abī Nhialic Bānydu door ku loi wētde yetök!’ ”

¹¹ Go jəñrac nyāāñ piny, ku bö atuuc nhial ku konykē.

Jethu acī luōide jōok Galilia
(Mk 1:14-15; Lk 4:14-15)

¹² Nawēn piŋ Jethu lōn cī Joon dōm, ke dhuk Galilia. ¹³ Ku jiēl Nadharet genden ku le rēer Kapernaum, gen thiääk kek wār Galilia, lōŋ Dhebulun ku Naptali. ¹⁴ Kēnē ēcī rot looi, bī wēt cī Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ lueel yenhom tiēŋ,

¹⁵ “Piny ē Dhebulun ku piny Naptali, tē la wīr, wār Jordan alōŋtui, Galilia, wun thāi juēc kuc Nhialic!

¹⁶ Kōc ke rēer muōōth yic aaci rueldit apēi tiŋ.

Ku kōc ciēŋ piiny muōōth yic tēn thou, ruel aci bēn.”

¹⁷ Ku ē nīnkā, Jethu aci piōōcde jōok, ku lēk kōc ēlä, “Pälkē luōi kārāc, rin Bāāny Nhialic aci thiōk.”

Jethu acā amēi kaŋuan cōal
(Mk 1:16-20; Lk 5:1-11)

¹⁸ Tēwēn kuēny Jethu wār Galilia yōu, ke tiŋ amēi karou, Thaimon, ku ē cōl Pīter aya, kek Andria wāmēnh ke dōm rec buōi. ¹⁹ Go lēk ke, “Biathkē ya ku wek aaba piōōc bāk kōc aa dōm.” ²⁰ Gokē biaiken nyāāŋ piny nyin yic ku buōthkē Jethu.

²¹ Wēn jiēl yen ē tēn, ke tiŋ Jemith ku Joon kek wunden Dhubedī riāi yic, ke guir biaiken. Go Jethu ke cōal. ²² Gokē lōōny dhōl nyin yic kek ye, ku nyiēēŋkē wunden piny riāi yic.

Jethu ē piōōc ku kony kōc tuany
(Lk 6:17-19)

²³ Ku jōl Jethu pan Galilia kuany yic, ke ye piōōc yōn amat yiic, ku lēk kōc Wēt Puōth Yam ē Bāāny Nhialic, ku kony kōc kuat tuaany ēbēn bīk pial. ²⁴ Go lēcde thiēi piny pan Thiria ēbēn, go kōc ke tuany tuēny juēc, kōc ke rem gup apēi, ku kōc cī jakrēc dōm, ku kōc la gup nok ku kōc cī ruai, bēēi tēnē ye. Goke kony bīk pial. ²⁵ Go kōc juēc apēi pan Galilia, ku gēeth kathiāār yiic, ku Jeruthalem ku Judia ku bēēi kōk lōŋ Jordan, buōōth.

5

Kēŋ miēt ē puōu cī Jethu piōōc
(Lk 6:20-23)

¹ Wēn tiŋ Jethu kōc juēc apēi, go la tēthōny gōt nhom. Ku nyuuc ku mēt kōcken ye buōōth rōt ye, ² go jam ku piōōc ke ēlä,

³ “Kōc mit gup aa kōc ē lēŋ kepuōth, rin ye Bāāny pan Nhialic kēden!

⁴ Kōc mit gup aa kōc dhuōōr rin bī Nhialic ke waac puōth!

⁵ Kōc mit gup aa kōc lir puōth, rin bī kek kē cī Nhialic thōn yōk!

⁶ Kōc mit gup aa kōc nēk tuil puōn la cōk, ku aabi kueth yeen!

⁷ Kōc mit gup aa kōc abiōkruel, rin bī keek kony aya!

⁸ Kōc mit gup aa kōc yer puōth, rin bī kek Nhialic tiŋ!

⁹ Kōc mit gup aa kōc ē kōc dōōr, rin bī keek aa cōl mīth Nhialic!

¹⁰ Kōc mit gup aa kōc ye jōōr rin wēt path, rin ye pan Nhialic kēden!

¹¹ “Wek aa mit gup tē lēēt we ku nāk we, ku tōr kōc kōk wegup wēl lueth ē rienkiē.

¹² Yakē puōth miēt ku dalkē wepuōth, rin bī ariōpdun dit apēi pan Nhialic. Yen ē tēwāār jōōr kek kōc kāk Nhialic tiŋ thīn aya.

¹³ “Wek aa cit awai pinynhom. Ku na thōōk kōu alēi, ke ben dhuōk thīn kēdē? Awan cit kēnē acie bēn piath. Aye puōk wei bī ya dum kōc cōk. ¹⁴ Wek aa mermer pinynhom ēbēn. Gen cī buth gōt nhom acie thiaan. ¹⁵ Acīn raan mermer dēēp ku kum nyin, aye tōōu tēn ē yen yōt mer yic thīn tēnē kōc tō yōōt ēbēn. ¹⁶ Kēya, mermer adhīl tiŋ kōc ēbēn, rin na tiŋkē luoidun path la cōk ka lec Wuurdun tō nhial.

Piōōc Jethu rin ē lōŋ

¹⁷ “Yakē tak lōn cī yēn bēn, ba lōŋ Mothith ayī kāk ye kōc kāk Nhialic tiŋ piōōc bēn rac? Acie tēde, yēn akēc bēn ba ke bēn rac, yēn aci bēn ba ke bēn thāāp. ¹⁸ Alēk we alanden, agut tē bī nhial ku piny liu, acīn wēt koor ayī kēthiin tō lōŋ yic, bī kaŋ mār ke kēc guōt nhom. ¹⁹ Kēya, raan dhōŋ lōŋ tōk kōu, cōk a lōŋ thīn koor, ku piōōc kōc kōk bīk

lõh dhoḡ k̄ou aya, ac̄in t̄epeth b̄i yök pan Nhialic. Ku raan thek ke, ku ye ke piöcc ab̄i ya raandit ap̄ei pan Nhialic. ²⁰ Al̄ek we, na c̄ii piathdun ku lūaidun la cök, ab̄i lūai k̄oc piöcc lööḡ Nhialic ku lūai Parath̄i waan thok, ke wek aac̄ii la pan Nhialic alanaȳon.

Lõh yam awär lõh theer

²¹ “Acäk piḡ l̄on c̄i ye l̄ek wärkuan dit theer elä, ‘Duk raandä näk, ku na ye raan näk raan d̄et ka b̄i lūök wei.’ ²² Ku wek aa l̄ek w̄et k̄enē, raan la pūou agöth t̄enē raandä, ab̄i lūök wei aya. Ku na ye raan lat wäm̄enh, ‘Yin ac̄in nhom!’ Ka t̄em thou, ku na ye raan lat raan d̄et, ‘Yin ac̄in pūou,’ Ka b̄i yāth pan mac. ²³ Na l̄o juar ariäk nhom, ku l̄o tak l̄on c̄i wāmuuth pūou riäk t̄enē yī, ²⁴ ke yī nyiēḡ k̄edu ariäk lööm ku l̄or bāk kaḡ la döör wek wāmuuth, ku j̄ol dhuk ba Nhialic la juēr.

²⁵ “L̄oc w̄et waar yic ku döörkē wek raan ȳeth yī luk yic. Na c̄ii l̄oc looi k̄elä, ka ȳeth yī luk yic t̄enē b̄eny. Ku b̄eny ab̄i yī la th̄on apuruuk, ku mac yī. ²⁶ Yin al̄ek yic, yin ac̄ii b̄i kaḡ lony ȳet t̄e b̄i yin k̄ethiin k̄ony t̄enē yī kaḡ cool.

Jethu ajai ë k̄ör

²⁷ “Acäk piḡ l̄on c̄i ye lueel theer elä, ‘Duk tiḡ raandä k̄ör.’ ²⁸ Ku al̄ek we, raan d̄ot tik ku tuuil ye, kacit raan c̄i tik k̄ör aya rin t̄o yen yepūou. ²⁹ K̄eya, na ye nyindun cuēc yī c̄ol aloi awūoc, ke ḡuēt bei ku cuat wei! Aḡuēḡn ba c̄or nyien t̄ök, t̄enē l̄on b̄i yī cuat pan mac eb̄en. ³⁰ Ku na ye cindun cuēc yī c̄ol aloi awūoc, ke t̄em wei. Aḡuēḡn ba la ciēen t̄ök, t̄enē l̄on b̄i yin la pan mac.

Jethu ajai ë liösi

(Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18)

³¹ “Ac̄i lueel aya elä theer, ‘Raan p̄äl tienḡe adhil athör ë liösi ḡöt t̄enē tik.’ ³² Ku al̄ek we, na ye raan c̄i tienḡe liösi ke k̄ec w̄ic mony d̄et, ka b̄i ye c̄ol aloi adumuööm, ku raan thiak tiḡ c̄i liösi ka c̄a ak̄er looi.

Jethu ajai ë kuēḡ

³³ “Acäk piḡ aya l̄on c̄i ye l̄ek k̄ockun theer elä, ‘Duk m̄el kuēḡ ë lueth, muk kuēḡndun ca looi t̄enē B̄eny.’ ³⁴ Ku al̄ek we, duökkē m̄el kuēḡ, t̄edē rin pan Nhialic t̄edē rin ë B̄änyde, ³⁵ t̄edē rin piny, rin yen ë t̄e m̄ec Nhialic ku duk kuēḡ Jeruthalem rin ë gen B̄enydit. ³⁶ Duk kuēḡ ë c̄öckdu rin acie yin yī cak ye. ³⁷ Jamdu ë l̄on b̄i yin ye lueel amäath ë path, ‘Ee k̄eya’ ku, ‘Acie k̄eya,’ K̄e ye juak th̄in, ee b̄en t̄enē j̄oḡrac.

Jethu ajai ë guur

(Lk 6:29-30)

³⁸ “Acäk piḡ aya ke c̄i lueel elä, ‘Na yup raan yī nyin ke yup nyin aya, na dhoḡ yil̄ec ke dhoḡ l̄ec.’ ³⁹ Ku wek al̄ek k̄enē, duk k̄erac col k̄erac d̄et. Na gut raan ḡemdun cuēc ke w̄el ḡem d̄et aya. ⁴⁰ Na w̄ic raan d̄et b̄i k̄edun path tuöör nyin, ke m̄ät k̄edun d̄et pūoth nhiaḡ aya. ⁴¹ Na col raan yī ba k̄ethiek muk t̄enē ye, ke ruac ba yāth t̄emec. ⁴² Muoc raan lim yī, ku na w̄ic raan k̄edāḡ t̄enē yī, ke ḡam ye.

Nhiaḡ k̄oc man ȳin

(Lk 6:27-28, 32-36)

⁴³ “Acäk piḡ ke c̄i lueel elä, ‘Nhiaḡ k̄oc mäath kek yī ku man k̄oc ater.’ ⁴⁴ Ku al̄ek we, nhiaḡkē k̄oc aterdun ku röökkē rin k̄oc j̄ör we, ⁴⁵ rin b̄i wek j̄äl ciēt m̄ith Wuurdun t̄o nhial, rin ë piny col abak t̄enē k̄oc path ku k̄oc r̄ec kedhie, ku col deḡ atueny t̄enē k̄oc ë luui k̄apath ku k̄oc luui k̄arac aya. ⁴⁶ Na nhiaḡ ke ë k̄oc nhiaḡ yī kep̄ec, ke ye rin ḡö b̄i Nhialic yī kony? C̄ii k̄oc kut ajuēr ye looi k̄elä aya? ⁴⁷ Na yeke muöth ë k̄oc mäath kek yī ë röt, ke la k̄epeth ca looi w̄er yin k̄oc k̄ök? C̄ii k̄oc cie k̄oc Itharel k̄ecit k̄enē ye looi aya? ⁴⁸ Yin adhil piath cim̄en pūoth Wuur t̄o nhial!

6

Duk nhiam ë kuöny ca gam

¹ “Tietkē röt bāk k̄apath c̄ii ye looi ë k̄oc nh̄im rin b̄i we tiḡ. Na lūikē k̄eya, ka c̄in ariöp bāk yök t̄enē Wuurdun t̄o nhial.

5:21 B.bei 20:13; L.rou 5:17 5:27 B.bei 20:14; L.rou 5:18 5:29 Mt 18:9; Mk 9:47 5:30 Mt 18:8; Mk 9:43
 5:31 L.rou 24:1-4; Mt 19:7; Mk 10:4 5:32 Mt 19:9; Mk 10:11-12; Lk 16:18; 1Kor 7:10-11 5:33 Leb 19:12; Kn 30:2;
 L.rou 23:21 5:34 Jem 5:12; Ith 66:1; Mt 23:22 5:35 Ith 66:1; Wk 48:2 5:38 B.bei 21:24; Leb 24:20; L.rou 19:21
 5:43 Leb 19:18 5:48 Leb 19:2; L.rou 18:13 6:1 Mt 23:5

2 “Na le raan n̄ŋ ca kony, ke yī duk nhiam ba ya cath ke luel cīmēn k̄ɔc alueth, ye looi tēn amat ku dh̄l yiic, rin bī ke leec. D̄ɛtk̄e apath, kek ē k̄ɔck̄ā acīn ariōp d̄ɛt benk̄e yōk. 3 Ku na gām raan n̄ŋ k̄ēd̄ān, ku c̄ɔk a m̄āthdu ke duk c̄ɔl aŋic. 4 Rin bī k̄ēdun cī yīn raandā kony cīi n̄ic. Na loi k̄ēya, ke yīn abī Nhialic cuōt, raan yen k̄ēriēec ēbēn n̄ic, agut k̄e cī moony.

Jethu anyuth ɣo t̄ē bī ɣok ya rōök th̄in
(Lk 11:2-4)

5 “Ku t̄ē rōök yīn, duk k̄ɔc alueth k̄iit, anhiark̄e b̄ik rōök ke k̄āac tēn amat ku dh̄l yōth, rin bī ke t̄iŋ. Ku al̄ɛk we, keek aacā ariōpden yōk.

6 “T̄ē rōök yīn, ke yī la t̄ēdu ē rot, ku rōök tēnē Wuur Nhialic cie t̄iŋ, r̄ēer ē tēnē, ku yen Wuur daai yī, yen abī cuōt.

7 “Ku t̄ē rōök yīn, duk w̄el ye ber yiic ē path cīmēn k̄ɔc kuc w̄ēt Nhialic, k̄ɔc ye tak l̄ɔn na luelk̄e w̄el juēc, ke yen bī Nhialic rōökken piŋ? 8 Duk rot loi ba ciēt ke, rin Nhialic ē k̄e t̄ō yīpuōu guō n̄ic ke k̄ēc cak thiēec. 9 K̄ēya, yīn adh̄il rōök ēlā, ‘Wādān t̄ō nhial, bī riēnku aleec, 10 bī b̄ānydu b̄ēn ɣoyiic, bī w̄ētdu alooi piiny cīmēn nhial.

11 Muɔc ɣook miēth yak̄ol.

12 Pāl w̄ēt piny tēnē ɣook, cīmēn ye ɣok ye puāl tēnē k̄ɔc r̄ɛc ɣook.

13 Ku duk ɣook c̄ɔl athem k̄ērac, ku ba ɣook lac waar k̄ērac yic.’

14 “Rin na ye w̄ēt pāl piny tēnē k̄ɔc k̄ōk, ke Nhialic abī w̄ēt pāl piny tēnē yī aya. 15 Ku na cīi w̄ēt ye pāl piny tēnē k̄ɔc k̄ōk, ke Nhialic acīi w̄ēt p̄l piny tēnē yī.

Duk nyooth l̄ɔn th̄ēk yīn

16 “T̄ē th̄ēk yīn, duk r̄ēer yī n̄ŋ nyin cīmēn ye k̄ɔc ruēeny ye looi. Aake nyīn looi n̄uarar b̄ik nyuōth l̄ɔn th̄ēk kek. Al̄ɛk we, keek aacā ariōpden yōk. 17 T̄ē th̄ēk yīn, r̄ēer ē path ku duk nyooth l̄ɔn n̄ēk c̄ɔk yī, 18 bī ciēn raan n̄ic ye l̄ɔn th̄ēk yīn, ku Nhialic Acieŋ yen k̄e ye n̄ek looi ē rot n̄ic, yen abī yiēk ariōpdu.

Jiēek cie riāäk at̄ō pan Nhialic
(Lk 12:33-34)

19 “Duōkk̄e jak k̄äk t̄ō pinynhom rin ye aruōp ku keth ke rac, ku aaye cuēr kual aya.

20 K̄ēya, apath bī ya jiēek pan Nhialic yen w̄ic, yen acīn k̄e bī ye rac. 21 Rin piāndu abī ya r̄ēer ak̄ōlak̄ōl t̄ē t̄ō jaakdu th̄in.

22 “K̄ēya, puōn path acit nyin path, raan path nyin ee daai apath, acīi th̄ōŋ kek raan cī c̄ɔr. Raan la puōn ɣer acit raan path nyin, 23 ku raan ye n̄ic k̄ēde ē rot, ee raan col puōu cit c̄ɔr cie piny ē t̄iŋ!

Nhialic ku jiēek
(Lk 16:13; 12:22-31)

24 “Acīn raan b̄āny karou luōōi ē t̄ōk, t̄ēd̄e ka man b̄āny t̄ōk ku nhiēer b̄ēny d̄ēēt̄ē, t̄ēd̄e ka thek raan t̄ōk ku dh̄l raan d̄ēt. Acīi raan l̄ēu bī Nhialic ku jiēek nhiaar kedhie.

25 “K̄ēya, al̄ɛk we b̄äk cīi ye diēer k̄e b̄äk cam, ku k̄e b̄äk dek, rin bī wek r̄ēer we p̄ir, t̄ēd̄e ke we diēer k̄äk b̄äk ceŋ. W̄ēi aŋuēēn tēnē miēth. Ku guōp raan cīi n̄uēēn tēnē al̄ēth? 26 Daaik̄e diēt ē p̄ār nhial, aa cie pur, ku aa cīn m̄iith yek̄e ke t̄ōōu, ee Wuur t̄ō nhial yen ē diēer ē ke! Na week c̄äk ye k̄ād̄it ap̄ei tēnē ke? 27 Yeŋa kamkun na diir piērde, ke juak ruōnke?

28 “Ku yeŋō ye wek diēer k̄äk b̄äk ceŋ? Tiēŋk̄e yōk p̄eth ē cil roor, aa cie luui ku aa cie al̄ēth ē k̄ɔc ē riēnken. 29 Ku adh̄iel l̄ēk we na c̄ɔk a B̄ēnyŋaknhom Tholomon w̄ār ē jaakde yic, ee cīi cit ke. 30 Ku na ye Nhialic w̄el t̄ō roor c̄ɔl adh̄ēŋ k̄ēya, w̄el t̄ō th̄in ēmēn, ku na nhiäk n̄in lik ke ril wei ku took ke mac, ke yeen cīi we bī kuēēc n̄h̄iim? Ye gam thiin koor n̄ō be r̄ēer kek we k̄ēya!

31 “Duōkk̄e ye diēer ku luelk̄e, ‘Yeŋō buk cam? Yeŋō buk dek? Buk k̄e ceŋku yōk t̄ēno?’ 32 (Aa k̄ɔc kuc w̄ēt Nhialic kek aa kepuōth yiēk ē k̄äk̄ā.) Ku aŋic Wuurdun t̄ō nhial l̄ɔn w̄ic wek k̄äk̄ā ēbēn. 33 Yak̄e wepuōth w̄el b̄ānyde kek k̄äk w̄ic ke tēnē we, k̄ājuēc wiēck̄e ke aabi yiēk we. 34 K̄ēya duōkk̄e ye diēer ē nhiäk, nhiäk abī b̄ēn kek k̄äkke. Ak̄ōl ēbēn ala yic k̄ēraacde ē rot.

7

K̄ōŋ k̄äkku guiir ba raan d̄ēt j̄äl w̄ēt
(Lk 6:37-38, 41-42)

1 “Duk k̄ɔc k̄ōk ye nyieeny k̄ārac c̄ik looi k̄äk ye ke looi aya, rin bī yī cīi gut nyin, 2 rin t̄ē ye luōk k̄ɔc k̄ōk, yen ē t̄ē bī Nhialic yī luōk th̄in aya. 3 Yeŋō, ye yīn k̄ēr̄ɛc d̄it ye looi kuc,

ku ye tñj këræc koor ye wämuuth looi? ⁴ Ye kädë bī yīn ke mēnhkui dək kāræc ye looi, ku keek aaye looi aya? ⁵ Awëëñkui! Kanjë kāræc yakë ke looi puəl, yen abī wek ye lëu bāk miëthakun jäl wëët.

⁶ “Duk jök gëm kënë Nhialic, ku duk rot göu ba wët lëk kəc cūi ye bī gam, tädë aabi kuc ku näkkë yīin.

Röökyen wïc Nhialic
(Lk 11:9-13)

⁷ “Thiëc, ku abī gäm yī, wïc ku aba yök, gut yöt thok ku abī ñaany thok tënë yī. ⁸ Raan ë thiëc, aye gäm kädän, ku raan wïc kädän, ee kë wïc yök, ku raan yöt təñj thok aye ñäny thok ye akölaköl. ⁹ Nadë le raan kamkun gëm manhde dööt tē wïc yen miëth? ¹⁰ Nadë, ke gëm këpiny, tē cī yen ye thiëc ë rəc? ¹¹ Na yakë ñic wek kəc cūi path bāk miëthkun aa gäm kápath wickë ke, ke Wuur tō nhial cūi kajuëc path bī gäm kəc ye thiëc!

Löj la cök

¹² “Loi kápath tënë kəc kök, cimēn nhiæer yīn ye bīk kápath looi tënë yī aya, käckä kek aaci lueel thæer athör Nhialic yic.

Kuany dhël la pan Nhialic yic
(Lk 13:24)

¹³ “Kuany dhël ye kəc gum thīn yic, rin dhël cūi kəc ye gum thīn, ee kəc yáth pan mac, ku ë yen aye kəc juëc mër thīn.” ¹⁴ Ku dhël ye kəc gum thīn yen ë la pan Nhialic, ku aa kəc lik kek aaye kuany yic.

Tietkë röt bī week cūi wëñj
(Lk 6:43-44)

¹⁵ “Tietkë röt kəc piöoc wël ë lueth, kəc bën tënë we ku luelkë wël puoth cī la läiläi, ku käk rëer keyäac arac apëi. ¹⁶ Aa bāk ñic tēden ye kek luui thīn. Acīn mīth tim ye cam, ye bet tim dët cie ye nom. ¹⁷ Këya, tim ye miëthke cam ë luok mīth path, ku tim rac cūi miëthke ye cam, acīn kë ye yök tënë ye. ¹⁸ Tim pëth ye miëthke cam acīi lëu bī dhiëth mīth rəc, ku tim cūi miëthke ye cam acie kanj luok mīth ye cam. ¹⁹ Ku kuat tim cīn kë ye kuany tënë ye aye yep ku tok. ²⁰ Abën lëk we, kəc aa lueth, aa bāk ñic tēden ye kek luui thīn.

Wek aa këc kanj ñic
(Lk 13:25-27)

²¹ “Acie kuat raan ya cəəl, ‘Bëny, Bëny,’ Yen bī la pan Nhialic, aa kəc kë wïc Wä tō nhial looi kek aabi Bääny Nhialic yök. ²² Të le aköl kënë bën, abī kəc juëc lueel tënë ya, ‘Bëny, Bëny! Yök aaci wët Nhialic piöoc ë rienku. Ku yok aaci jakræc cuəp wei ë rienku, ku loiku kajuëc kəc göi!’ ²³ Ku aba lëk ke, ‘Wek aa këc kanj ñic. Jälkë yalööm, kəc ë luui kāræc!’

Kääñ rin kəc karou cī bëëi keer
(Lk 6:47-49)

²⁴ “Këya, kuat raan wëlkiën kä piñ, ku luui ë wëlkä, abī ciët raan ñic kånj cī paande looi tēthöny. ²⁵ Go deñ tueny ku bö aboor ku yomdit apëi. Ku paande akëc wīik rin cī ye buth tēthöny. ²⁶ Ku kuat raan wëlkiën kä piñ ku cūi lui ë ke, abī ciët raan abëël cī paande looi tēthuth. ²⁷ Go deñ tueny apëi ku bö aboor ku yomdit, go baai wīik ëbën abī ciën yön tōñ dön!”

Thän awën tō thīn aci gäi

²⁸ Wën cī Jethu wël ke wïc bī keek lueel thöl, go thän awën tō thīn gäi tē cī yen ke piöoc thīn, ²⁹ rin Jethu acīi cit kacken piöoc ë lööñ, rin aci piöoc ke la riël Nhialic.

8

Jethu acä atuet cəl apuəl
(Mk 1:40-45; Lk 5:12-16)

¹ Wën cī yen bën piny gət nom, ëcī kəc juëc apëi buəth. ² Go raan cī tuet bën tënë ye ku gut yenhiaal piny yenhom ku lueel, “Bëny, na wïc ke yīn cəl ë tuen kënë adem.”

³ Go Jethu yekök riny ku gəot, ku lueel, “Ee yic awiëc, Piaalë!” Go tuet guə dəm nyin yic. ⁴ Ku lëk Jethu ye, “Muk yīnhom apath duk kënë lëk raan dët, ləor ku nyuəth rot raan kāk Nhialic bī caath, ku juar kånj cit tē ye löñ Mothith ye luëel thīn, bī kəc ëbën ñic lön cī yīn pial.”

Jethu aci raan lui pan bëny apuruuk kony
(Lk 7:1-10)

⁵ Wën cī yen yet Kapernaum, ke bëny mæc apuruuk juëc bö tënë ye ku lëñ, ⁶ “Bëny, raan

lui paandië atö baai ke tuany, acin tē ye yen rot cak jət, adhël apɛi.”

⁷ Go Jethu lueel. “Yen abī la ba kony bī pial.”

⁸ Go bēny apuruuk bēer, “Bēny, duk rot nāk cāth, rin yen acie raan path nadē ke yī bö atiēmdië yic, toc wētdu ē path ku yeen abī pial. ⁹ Rin yen aya, yen arēer bānydīt cök, ku yen ala apuruuk rēer yacök. Ku aya lēk ηek. ‘Lōor!’ Ka la, ku lēk ηek, ‘Bäär tēn!’ Ka bö. Ku lēk raan lui paandië, ‘Loi kēnē!’ Ka looi.”

¹⁰ Kaam wēn piŋ Jethu wël raan kēnē ke gēi, ku lēk kōc awēn buath ye, “Alēk we ayic, acin raan tōŋ ca kaŋ yök Itharel ke la gamdīt cīt kēnē. ¹¹ Muökkē kēnē nhom, kōc juēc aabī bēn pinynhom ēbēn ku nyuuckē ē tōk kek Abaram, ku Ithāk, ku Jakob yai yic bääny yic pan Nhialic. ¹² Ku kōc ke bī rēer bääny yic aabī ciεεc ayeer muöth yic, tē bī kek rēer thīn ke dhiau bīk kethook aa kac, ke cī nhīim la cōt.” ¹³ Ku wël yethok bēny apuruuk ku lueel, “Lōor, dhuök baai, yīn aci gam, ku kēnē abī looi tēnē yī.”

Ku raanden luai aci guō pial ē tēn awēn.

Jethu aci kōc tuany kony (Mk 1:29-34; Lk 4:38-41)

¹⁴ Tēwēn le Jethu pan Pīter, ke yök man tiŋ Pīter piiny biöök yic ke cī juai göök. ¹⁵ Go gōot, go juai jāl, ku jət rot ku looi miēth tēnē ke.

¹⁶ Nayon thēei, ke kōc juēc la gup jakrεc bīi tēnē ye. Go jakrεc cuōp wei kegup wēt thok ē path, ku kony kōc tuany bīk pial. ¹⁷ Kēnē aci rot looi rin bī wēt cī Ithaya lueel thēer yenhom tiεη, “Aci kuat arεem ku tuaany ēbēn jat yeyeth.”

Raan buath Jethu adhil puōu riël (Lk 9:57-62)

¹⁸ Nawēn tiŋ Jethu thändīt apɛi yelööm, ke lēk kacke bīk teem wär alōŋtui. ¹⁹ Go raan piöök lööŋ bēn tēnē ye ku lueel, “Bānydië, yīn aba biaath kuat tē ler yīn thīn.” ²⁰ Go Jethu bēer, “Luony roor aala yōötken yekē ke wuut, ku diet pār aala yōötken, ku Manh Raan acin nhom baai pinynhom tēn.”

²¹ Go raan dēt kam kōc ye buōth lueel tēnē ye, “Bēny, cōl ya akōŋ wä la thiök.” ²² Go

Jethu bēer, “Buōth ya, ku päl kōc cīt kōc cī thou bīk kacken thiök.”

Jethu aci yom cōl akääc (Mk 4:35-41; Lk 8:22-25)

²³ Go Jethu la riäi yic, ku buōth kōcken ye buōth. ²⁴ Kaam awēn, ke yomdīt ril apɛi jət rot, ku loi atiaktiak rot bī riäi duer puk yic, ku Jethu ē nin. ²⁵ Go kōcken ye buōth la tēnē ye ku puöckē ke dhiau, “Luäk yo, Bēny, yok aa diir!” ²⁶ Go lēk ke, “Wek kōc koor gamdun, yenjö ye wek riöc kēlä?” Ku jət rot ku rēl yom ku atiaktiak, gokē la dil. ²⁷ Go kōc awēn gäi ku thiëckē röt, “Ye raan la guōp ŋö kēnē? Na cak a yom ku atiaktiak ē ke piŋ wētde!”

Kōc pan Gadara la gup jakrεc (Mk 5:1-20; Lk 8:26-29)

²⁸ Wēn cī Jethu yet pan Gadara tō wär alōŋtui, ke rām kek rōor karou ke bö bei rēŋ nhīim. Ku rōörkä aake la gup jakrεc ē ke riir nhīim apɛi, abī kōc aa riöc ke, abī ciēn raan tēek ē dhël kēnē. ²⁹ Gokē duōt looi wēn tiŋ kek Jethu, “Yenjö wic tēnē yo Wēn Nhialic? Ca bēn ba yo bēn tēm awuōc ke tēn awuōc ŋoot?”

³⁰ Ku duut dīr baai ē nyuāth tēthiök. ³¹ Go jakrεc Jethu löŋ, “Na wic ba yo cuōp wei ē rōörkä gup, ke yī cop yo ē dīrkä gup.” ³² Go lēk ke, “Lak,” Gokē bēn bei ku lek ē dīr gup, ku tēn awēn, ke duut diēer riŋ agör yic ku thootkē wīir ku moukē ēbēn. ³³ Go rōör ke biöök dīr kat ku riŋkē geeu, ku lek kē cī rot looi tēnē dīr ku tēnē rōör awēn karou la gup jakrεc tēt kōc. ³⁴ Go kōc juēc apɛi geeu la bīk rōm kek Jethu. Nawēn tiŋkē, ke lāŋkē bī jāl panden.

9

Jethu aci raan cī ruai kony (Mk 2:1-12; Lk 5:17-26)

¹ Go Jethu dhuk riäi yic, ku teem wär, ku ler genden Kapernaum. ² Go kōc kōk mony cī ruai bēi tēnē ye ke ketkē, ke cī tōc biöök alom yic. Tēwēn tiŋ Jethu gamdīt tō ke ke, ke lueel tēnē mony aduany, “Dēet yīpuōu manhdië! Adumuöömku aaci päl piiny.”

³ Tëwën piŋ kəc piöoc ë lööŋ ë wët kënë, gokë jam kamken ëlä, “Mony kënë adhäl Nhialic!”

⁴ Go Jethu lëk ke wën ŋic yen kë yekë tak, “Yenjö ye wek tak kārāc cīt kākkä? ⁵ Ēmën ye kēnen puəl yic kākkä yiic, ba lueel, ‘Adumušmku aaci päl piny,’ Tëdë ke luεel, ‘Jət rot ku cathë?’ ⁶ Ku aba nyuöth we lən le Manh Raan riεl pinynhom ba adumušm päl piny.” Ku lëk mony aduany, “Jət rot ku kuany biŋdu ku ləər baai!”

⁷ Go mony kënë rot jət ku dhuk baai. ⁸ Go thän awën rišoc wën tiŋ kek mony kënë, ku leckë Nhialic rin cī yen riεldiit cīt kënë gām raan ë path.

Jethu aci Matheo cəl
(Mk 2:13-17; Lk 5:27-32)

⁹ Tëwën jiël Jethu tən awën, ke tiŋ mony ajuēr kut cəl Matheo ke rëər tēden luoi, go lëk ye, “Buəth ɣa.” Go Matheo rot jət ku buəth.

¹⁰ Tëwën mīth Jethu pan Matheo kek kəcken ye buəth, ke kəc ajuēr kut, ku kəc kək la gup anyon, mēt röt ke bīk mīth ë tək. ¹¹ Nawën tiŋ Parathī ë kënë, ke thiēc kəcken ye buəth, “Yenjö ye raandun piöoc mīth kek kəc ajuēr kut ku kəc kək la gup adumušm?”

¹² Go Jethu wəlken piŋ ku bëer, “Aacie kəc puəl kek la tənë akīm, aa kəc tuany. ¹³ Lak bāk wəlka la deet yiic, kë wiēc ë ɣer puəu, acā wīc bī ɣa nək ɣək. ɣen akēc bēn ba kəc path bēn cəl, aa kəc la gup adumušm.”

Wët löŋ thək ë miēth
(Mk 2:18-22; Lk 5:33-39)

¹⁴ Go kəc Joon raan kəc muəoc nhīm bēn tənë Jethu ku thiēc kē, “ɣook, ku kəc Parathī ɣok aa thek buk cī mīth, ku kəckun yī buəth aacie thek, yenjö?”

¹⁵ Go Jethu lən den bëer ëlä, “Yakë tak lən bī kəc cī bēn ruāai yic rëer ke cī mīth, ku ɣen athiēc nhom ɣa rëer ke ke? Acie tēde! Aköl bī athiēc dəm ku nyεei keyiic, yen aköl bī kek thek.

¹⁶ “ɣen aci bēn ba we bēn lëk, lən nadë acīn raan bī aban alan rət wei alan yam kəu bī la buəp ë dhiäth alath kəu. ¹⁷ Ku acīn raan bī muən abiēc ë yam puək töny thεer yic, na looi këya, ke töny abi yic pät

ku puək məu wei, ku riēc kē kedhie. Muən yam adhīl puək töny ë yam yic. Ku na ye muən abiēc ë yam, ka ye tāau töny ë yam yic, ku keek ëbēn aaci bī riäak.”

Jethu aci tik kony ku cəl meth aben pīr
(Mk 5:21-43; Lk 8:40-56)

¹⁸ Tëwën lëk Jethu ke ë wəlka, ke bëny tən amat kəc Itharel bö tənë ye ku gut yenhiəl piny yenhom ku lēŋ, “Nyaandiē apuəc thou ēmën thiin, bäär ba yīcin la tāau yenhom bī bēn pīr.”

¹⁹ Go Jethu rot jət kek kəcken ye buəth ku buəthkē.

²⁰ Nawën ke tiŋ tuany, cī thəkde kəu ye tεem rušön thiäär ku rou, bö Jethu kəu ciēn ku gəot alan hde. ²¹ Rin ēcī jam yepuəu ëlä, “Na gaat alan hde ke ɣen abi pial.”

²² Go Jethu yenhom wel, ku tiŋ ku lueel tənë ye, “Deet yīpuəu nyaandiē, gamdu aci cəl apuəl.” Ku kaam awën ke riem kääc.

²³ Tëwën cī Jethu ɣet pan bëny tən amat kəc Itharel, ke yök kəc ke nək röt ke dhiau apei, go lëk ke, ²⁴ “Jälkë tən! Nyanthiin kënë akēc thou, anin!” Gokë dəl guəp. ²⁵ Go la ɣöt wën cī kəc la ayeer ëbēn, ku dəm nyanthiin cin. Go rot jət. ²⁶ Ku thiēi thon kënë piny pan awën.

Jethu aci cöör karou kony bīk daai

²⁷ Wën cī Jethu jäl pan mony awën ke bər tuen, go cöör karou buəth cök ke dhiau. “Yīn anjəthku, kony ɣo Wën Debit.”

²⁸ Nawën le ɣet ɣöt, ke buəthkē thīn, goke thiēc, “Yakë gam wepuəth lən bī ɣen kënë looi?”

Gokë rek yic, “Bëny, ayeku gam!”

²⁹ Goke gəot nyīn ku lueel, “Abi rot looi këya, cīmēn cī wek ye gam!”

³⁰ Gokë guə daai nyīn yic, ku thon ke ëlä, “Duəkkë ë kënë lëk raan dēt!”

³¹ Nawën lek jäl tənë Jethu, ke la jam riεnke baai yic ëbēn.

Jethu aci mony cie jam kony bī jam

³² Kaam wën puəc kəc awën karou jäl, ke mony la guəp jəŋrac cie jam bī tənë ye. ³³ Ku kam thin cī Jethu jəŋrac cuəp wei yeguəp, go guə jam, go kəc gāi ëbēn ku luelkē, “ɣok aa kēc kəcīt kënë kan tiŋ Itharel ë tən!”

³⁴ Go Parathī yöŋ yic ku luelkē, “Ee bēny jakrɛc yen ē ye yiēk riel bī ke aa cuəp wei kəc gup.”

Rap tem ajuēc ku kəc tem ke aa lik

³⁵ Ku jəl Jethu gɛeth ku baai kuany yiic ke ye piöc tēn amat kəc Itharel. Ku lēk kəc Wēt Puəth Yam rin bääny Nhialic, ku kony kəc ē tueny yiic ebēn. ³⁶ Nawēn tīŋ thändiit guēer tēnē ye, ke ŋɛer yic tēnē ke, rin aaci tīŋ ke cīn raan piöc ke, kecīt amēl pap cīn nhīim abiöök. ³⁷ Ku lueel tēnē kəcken ye buəəth, “Käk tem ajuēc ku kəc luəi aa lik. ³⁸ Kēya, röökkē Bēny la nhom kāk tem, bī kəc luəi cəl ajuak röt.”

10

Atuuc kathiäär ku rou
(Mk 3:13-19; Lk 6:12-16)

¹ Go Jethu kəcken ye buəəth kathiäär ku rou cəl, ku yīk ke riel bī kek jakrɛc aa cuəp wei, ku konykē kəc tuany bīk pial. ² Rin kəc ke cī kuany aa kīk. Thaimon, cī Jethu bēn cäk ke cəl Pīter. Ku wämēnh Andria ku wēt Dhubedī, Jemith ku Joon. ³ Pilipo ku Bartholomeo. Thomath ku Matheo raan ajuēr kut. Jemith Alpawuth, Thadawuth, ⁴ Thaimon (raan la puəu ater) ku jəl a Judath Ithkariöt raan wäär cī Jethu bēn luəm bī dām.

Luəi Atuuc kathiäär ku rou
(Mk 6:7-13; Lk 9:1-6)

⁵ Keek kathiäär ku rou aake cī Jethu tooc ku yöök ke elä, “Duökkē bēi kəc cie kəc Itharel kəc yiic, ku duökkē la gɛeth Thamaria yiic. ⁶ Lakkē tēnē kəc Itharel kuc Wēt Puəth Yam Nhialic. ⁷ Tē le wek ke lēkkē ke, ‘Lən cī bääny Nhialic thiök!’ ⁸ Kuənykē kəc tuany bīk pial, ku calkē kəc cī thou aa ben pīr, ku calkē kəc la gup tuet aa dem, ku cuəpkē jakrɛc wei kəc gup. Duökkē röt cəl aye riəp tē looi wek kakkä, rin riel ye wek ke looi ē cäk ɣoc. ⁹ Duökkē muk wēu ku duökkē muk jəkgəə ye wek lim müith dhəl yic. ¹⁰ Muökkē alēth ku war cəŋkē kepēc, ku wai tək ē path. Rin raan ē luəi aye gām kēden cī yen luui.

¹¹ “Kuat gɛu, ayī pan ye wek la thīn, yakē thiēc raan puəth bī we lor, ku rērkē kek ye ɣet aköl bī wek jəl. ¹² Tē ye wek la bēi yiic, yakē kəc kaŋ tīŋ lən bī kek we lor ku nyuuckē we. ¹³ Ku na lor kəc baai we, ke we rēer ku nyuəthkē ke Wēt Puəth Yam, ku na cīk nyīn la we, ka cīn wēt lēkkē ke. ¹⁴ Ku na cīi kəc baai, ayī kəc gɛu we lor ku piŋkē wēt ciəth wek, ke we jiēl ku tēŋkē wecök. ¹⁵ Ku wek aa lēk kēnē! Aköl luŋdīt, Nhialic abī kəc rɛc pan Thodom ku Gomora ŋuään tēnē ē kəckä!

Acī Jethu lēk atuöcke lən bī kek gum
(Mk 13:9-13; Lk 21:12-17)

¹⁶ “Piəŋkē kēnē! Wek aa tuəc bēi yiic cīmēn amēl la gal yiic. Kēya, cökkē wepuəth ku luəikē röt bāk aa kəc path ŋic kaŋ, ŋic luui. ¹⁷ Ku alēk we aya bāk ŋic lən bī we aa dām ku ɣəth we luk yic, ku thatkē we tēden amat. ¹⁸ Ku wek aabi köc bāny nhīim ē rienkiē, bāk Wēt Puəth Yam lēk ke ku kəc cie kəc Itharel. ¹⁹ Ku tē ɣəth kek we luk yic, duökkē diēer tē bī wek la jiēm thīn, rin wēt bāk lueel abī guə bēn wenhīim tē jiēm wek. ²⁰ Rin wəl bāk lueel aacie wəlkun, aabi bēn tēnē Wēi Nhialic yen bī jam wegup.

²¹ “Raan kek wämēnh aabi röt gaany bīk röt cəl aa nāk, ku wärken mīth aabi miəthken luəm, ku mīth aabi kəc ke dhiēth ke luəm bīk ke cəl aa nāk. ²² Kəc ebēn aabi we maan rienkiē. Ku raan bī yepuəu dɛt ɣet tē bī yen thou, abī pīr akölrīēc ebēn. ²³ Na wīckē bīk we nək gen cī wek la thīn, ke we riŋ gen dēt. Ku na nakkē we ē gen kēnē aya, ke we riŋ gen dēētē. Alēk we ayic, wek aci luəidun bī thöl pan Itharel, ke Manh Raan kēc bēn.

²⁴ “Acīn manh piöc wär raan piöc ye, ku acīn alony dīt tēnē bānyde. ²⁵ Kēya, apath bī raan biöth ciēt raanden ē piöc, ku alony kecīt bānyde. Na ye wun baai cəl ke Beldhebul bēny jakrɛc, ke kacke bī cəl rin yīndē!

Duökkē riəc
(Lk 12:2-7)

9:34 Mt 10:25; 12:24; Mk 3:22; Lk 11:15 **9:35** Mt 4:23; Mk 1:39; Lk 4:44 **9:36** Kn 27:17; 1Bŋ 22:17; 2Lək 18:16; Edhe 34:5 **9:38** Lk 10:2 **10:7** Lk 10:4-12 **10:10** 1Kor 9:14; 1Tim 5:18 **10:14** Luəi 13:51 **10:15** Mt 11:24; Cäk 19:24-28 **10:16** Lk 10:3 **10:20** Mk 13:9-11; Lk 12:11-12; 21:12-15 **10:21** Mk 13:12; Lk 21:16 **10:22** Mt 24:9, 13; Mk 13:13; Lk 21:17 **10:24** Lk 6:40; Jn 13:16; 15:20 **10:25** Mt 9:34; 12:24; Mk 3:22; Lk 11:15 **10:26** Mk 4:22; Lk 8:17

26 “Këya, duökkë riöc ke. Rin käk ye moony emën aa ñot ke bi ñic aköldä, rin acin kë ye thiaan bi cii ñic. 27 Yakë käk ya lëk we ë röt lueel kəc nhïim ebën ke cin riöc, ku luëlkë käk ye ñääi weyith, bi kəc kök ke piñ aya. 28 Duökkë riöc kəc we nök, wëikun aa liu kecin. Anuëen bäk riöc ë Nhialic, yen la riel we col apir pinynhom ku kony wëiku ë pan mac aköldä. 29 Acin këthiin koor lëu bi mää ke kuc Wuur tö nhial. Na cak ajinh thin koor tö baai ka ñic. 30 Ku week aya, na cak a këthiin tö wegup cimën nhim tö wenhïim, ka ñic Wuur tö nhial. 31 Këya, duökkë riöc, wek aa wär kakkä ebën!

32 “Na ye raan wëtdië piöc ku cii guöp riöc, ke yen acii guöp riöc ye ë Wä nhom nhial. 33 Ku na ye raan jei ya kəc nhïim lon cii yen ye raandië, ka ba jai aya ë Wä nhom nhial.

34 “Duökkë ye tak lon ci yen bën ba döör bën looi pinynhom. Yen akëc bën ba käng bën col aa puol yiic, ee gum bi raan ebën gum. 35 Rin yen aci bën ba meth kek wun, ku nya kek man col aman röt, ku man athiëek kek tiñ wënde aabi röt maan aya, 36 kəc bi raan aa maan aa kocken rëer kek ye baai.

37 “Raan ye nhiaar bi aa kəc ke dhiëth ye kek nhiëer apeï tënë ya, ka cie raandië, ku na ye raan miëthke nhiaar apeï tënë ya, ka cie raandië aya. 38 Raan cie kërac ye guum wëtdië ku looi wëtdië acie raandië. 39 Raan ye wic bi wëike ñiëc muk pinynhom ë tën, acii pir aköldä bi yök, ku raan bi gum ë wëtdië, abi pir akölrüëc ebën yök.

40 “Raan we lor ë yen aye lor, ku kəc ya lor, ee Wä raan toc ya yen ayekë lor. 41 Raan atuönydië lor rin ñic yen ye lon ë yen atuönydië, abi la abak ariöp bi yiëk atuuc yiic. 42 Muökkë kënë na gem raan piu col nyin ë path tënë raan thiin koor kam kəc ya buöth, rin ye yen raan ya buöth, ka bä ariöpde dhiel yök.”

11

*Joon aci kəc tuöc tënë Jethu
(Lk 7:18-35)*

1 Wën ci Jethu wëlkä jal lëk kocken ye buöth kathiaar ku rou, ke jiël ë tën bi la piöc ku le kəc lëk gëeth Galilia yiic.

2 Ee ninkä, tëwën tö Joon raan kəc muöc nhïim yööt ke mac, ke piñ käk looi Jethu. Go kəc abëk, kocken ye buöth tuöc tënë ye bik la thiëc wët kënë. 3 “Ye yin raan yi bi bën, aye raan dët yen buk tiit?”

4 Go Jethu bëer, “Dhuökkë ku lëkkë Joon, käk cak piñ ku käk cak tiñ. 5 Cör aci bën daai ku aduany aci ya cath. Ku kəc ci tuet aaci tuet jäl kegup. Ku miñ aci ya piñ ku kəc ci thou aaci röt jot. Ku Wët Puöth Yam Nhialic alëk kəc ñöñ nyin. 6 Raan mit guöp ë raan cie puöu ë rou wëtdië yic!”

7 Kaam wën jiël atuuc Joon, ke Jethu jam ku tët kəc Joon, “Ye raan yindë yen ci wek la ror cii ceñ bäk la tiñ? Ye raan puol yic ye wel nhom ë path cimën ye yom aruöör wel nhom? Acie tède, acie yen kënë ler wek. 8 Ye raan yindë yen lak tiñ? Ye mony ceñ alëth path? Anot cie tède, kəc ceñ alëth dhëñ aa kəc tö bëëi bäny yiic! 9 Na cie këya, ke yenö yen ler wek? Ye raan käk Nhialic tiñ? Ee yic, ku alëk we, yeen adit tënë raan käk Nhialic tiñ. 10 Yen Joon, yen ë raan ci wël göt ë rienke thëer ëlä, ‘Yen abä atuönydië tuöc yinhom tuen, ku yeen abi dhël la guir tënë yi.’

11 “Ku wek aba lëk yiny kënë, Joon raan kəc muöc nhïim aril, acin raan kuat kəc ci dhiëth pinynhom dit tënë Joon. Ku raan koor bäany Nhialic yic adit tënë ye. 12 Tëwäär piöc Joon raan kəc muöc nhïim agut cit akölë, bäany Nhialic ala tuen, ku aye kəc rëc kök la riel them bik dhuök ciëen. 13 Rin löñ Mothith, ku kəc ke käk Nhialic tiñ ebën agut tē yëet yen Joon, aake ye jam rin bäany Nhialic, 14 ku na tö wëpuöth bäk wëtdië gam, ke yen Joon yen ë Elija wäär ci bände lëk thäi. 15 Piëñkë tē le wek yith!

16 “Yenö ba thöñ kek riëc akölë? Aa cit mith ci kenhïim mat laar yic len kegup, ye lueel ëlä,

17 ‘Yök aaci waak pëth ye keek ket tē looi ruäai ket,
ku wek aa këc dier!’

Ku yok aaci kāk ye keek looi thuəu yic thöñ,

ku wek aa kēc dhiau!

¹⁸ “Rin Joon aci tuəl ku ecie bëi kuany yiic ke mīth ku dēk, go raan ebēn lueel, ‘Joon ala guöp jərac!’ ¹⁹ Nawēn bö Manh Raan ku ye mīth ke kəc ku dēk ke ke, gokē lueel, ‘Tiñkē mony kēnē! Yeen akok ku a dək mäau, ku amääth kek kəc ajuer kut ku kəc la gup adumuööm!’ Ku luai puəth Nhialic ē rot nyuəth kāk ya looi yiic.”

Gεeth kēc luai käreç puəl thīn

(Lk 10:13-15)

²⁰ Tēwēn, go Jethu puəu dak ku nyieeny kəc gεeth cī yen kajuēc jāñ göi looi thīn, rin kēc kek luai käreç puəl. ²¹ “Wek kəc gen Koradhin! Ku Bethaida! Wek aa tiit käreç apei, rin kajuēc jāñ göi cāk tīñ cī looi gεethkun yiic, ku ke cī looi Tire ku Thidon gεeth wäär ceñ kəc rεç, ηuət kəc ē gεethkā aaci kepuəth dhuək ciēn thæer ku pälkē luai käreç! ²² Ku wek aa lək kēnē, aköl lundit, Nhialic abi kəc Tire ku Thidon ηuään! ²³ Ku wek kəc gen Kapernaum! Yakē tak lən bī we jat nhial? Wek abi cuat pan mac. Rin kāk jāñ göi cī looi wenyin cāk ke tīñ, ku ke cī looi Thodom, ηuət acin kē cie rac agut emēn! ²⁴ Ku aben lək we, kəñ aaci yiic bī riel apei tēnē ke aköl lundit, cimēn tē bī kek yiic ril thīn tēnē we!”

Bäk tēnē ya bāk bēn ləñ

(Lk 10:21-22)

²⁵ Ku ē tēn awēn ke lueel Jethu, “Wä, Bēny nhial ku piny! Yin alεεç rin cī yin kāk ca thiaan tēnē kəc ηic kəñ cī piöç, nyuəth kəc kor kēc piöç. ²⁶ Ee yic Wä, yen ē kēn yī yuum puəu.

²⁷ “Keriēc ebēn aci Wä gām ya. Ku acin raan ηic Wēnde, ee Wun ē rot, cimēn cīn yen raan ηic Wun, ee Wēnde ku kəc cī Wēnde ləc bīk ηic.

²⁸ “Bäk tēnē ya ebēn, wek kəc cī jət yiēth kathiēk bāk ke yäac, wek aba cəl aləñ.

²⁹ Gamkē piöçdiē bāk yith ηic, rin yēn aci la ruathruath, yēn alir puəu, ku wek aabi wēikun pīr. ³⁰ Rin piöçdiē aci ril, apuəl yic.”

12

Jethu aci kuec löñ aköl löñ kəc Itharel

(Mk 2:23-28; Lk 6:1-5)

¹ Naçon akäl tək ē nīnkä, Jethu ē cath kek kacken ye buəth, ke kuany dhēl yic kam dum aköl löñ. Ku kacken ye buəth aake nək cək, gokē rap lek cam dhoñ. ² Nawēn tīñ kəc akut Parathī, gokē Jethu thiēc, “Tīñ, kəkun yī buəth aa loi kē cie looi aköl löñ!”

³ Go bëer ku lueel, “Käckē kē cī Debit looi thæer kañ kueen, wäär nək cək ye ke kacken cath kek ye? ⁴ Aci bēn la luan Nhialic, ku ciem ayum yath cī tōu tēnē Nhialic, kek kacke. Ayum kēnē ecī Debit lēu bī cam kek kacke, aa kəc kāk Nhialic looi kek aake ye cam ē röt. ⁵ Dēt aya, käckē kueen löñ Mothith yic lən aköl löñ thok ebēn, kəc kāk Nhialic looi luan Nhialic aa löñ aköl löñ dhoñ kəu, ku aaci ke ye nyieeny? ⁶ Ku Manh Raan jam kek we, adit tēnē luan Nhialic. ⁷ Na we cī wēl cī gət thæer deet yiic, lən kē wic Nhialic ē nhiēr ye kəc röt nhiaar, aacie yök ye nāk ye, ηuət wek aa kēc kəc cīn awuöç cīk looi nyieeny, ⁸ rin Manh Raan adit tēnē aköl löñ.”

Jethu aci mony cī cin ruai kony

(Mk 3:1-6; Lk 6:6-11)

⁹ Naçon aköl dēt ke Jethu jiēl tēnē awēn ku ler tēn amat kəc Itharel, ¹⁰ ku mony cī cin ruai ē tō thīn. Ku kəc kək ke wic Jethu bīk gaany kē cī wuöç, aake tō tēn amat aya, gokē Jethu thiēc. “Ye lönda pēn bī raan kony aköl löñ?”

¹¹ Go Jethu bëer, “Na la raan tək kamkun ē tēn amäl tək, ku löony yiith aköl löñ, ke cī bī bei yiith? ¹² Raan adit apei tēnē lēi! Kēya, lönda acie yo ye pēn buk raan cī kony aköl löñ.” ¹³ Ku lək mony wēn cī cin ruai, “Nyoth yicin.” Go yecin nyooth, go cin piath abi ciēt cīn kēc ruai. ¹⁴ Go Parathī jāl tēn amat, ku lek mat tē bī kek Jethu nāk thīn.

Jethu alony cī Nhialic ləc

¹⁵ Go Jethu kē loikē ηic, ku jiēl tēn awēn, go kəc juēc buəth. Ku kony kəc tuany bīk pial, ¹⁶ ku thən ke apei bīk cī la lək kəc kək,

bī cīi ŋic. ¹⁷ Rin bī kē cī Ithaya lueel wāthēer
ēlä ē rienke yenhom tiēē,

¹⁸ “Yen akīn yen alonydiēn ca lōc,
raan tōŋ yen nhiaar, mit
ŋen puōu tēnē yeen.

Ųen abī Wēikiē cōl alōōny yeguōp,
ku abī gam ē yic lēk thāi ēbēn.

¹⁹ Acīi bī ya gōth ku rēēm kōc nhīim wēl cie
yith,

acīi bī ya piŋ rōl ē dhāl yiic.

²⁰ Acīn kēthiīn bī kaŋ tuōōr nyin, cōk
ayiny kōc kor ka cīi dhāl.

Acīi bī kaŋ dhōr ŋet tē bī yiēnyde ŋic,

²¹ ku abī wuōōt ēbēn ŋōōth.”

Jethu aye yōōk lōn le yen guōp jōŋrac
(Mk 3:20-30; Lk 11:14-23)

²² Nawēn ke kōc kōk bīi mony cī cōr tēnē
Jethu, ku ēcie jam aya rin tō jōŋrac yeguōp.
Go Jethu kony, ŋet bī jam ku dēēi. ²³ Go
kōc awēn tō thīn gāi ēbēn ku thiēckē rōt.
“Nadē ke bī ya Manh Debit?” ²⁴ Nawēn piŋ
Parathī ē wēt kēnē, ke luelkē, “Yeen ē jakrēc
cuōp wei kōc gup, rin ye bēny jakrēc, cōl
Beldhebul ye yiēk riēl.”

²⁵ Go Jethu kē takkē ŋic ku lueel, “Pan
yeyic tek ku thār kōc ē kamken, ē lac riāāk.
Ku na tek ŋen tōk yeyic, ayī dhiēnh tōk ku
tuumkē kenhīim ku thērkkē, ka puōk. ²⁶ Na
ye jōŋrac jōŋrēc dēt cuōp wei, ka cī keyiic
tek. Kēya, lēu panden bī kōōc kēdē! ²⁷ Ku
na ye riēl Beldhebul yen ye ŋen jakrēc cuōp
wei, ke ye riēl ŋa yen ye kōckun yakē buōōth
ke cuōp wei? Calkē ke aa lēk we yic. ²⁸ Ku
na ye riēl Wēi Nhialic yen ye ŋen jakrēc cuōp
wei, ke ŋiēckē lōn cī bāāny Nhialic bēn tēnē
we.

²⁹ “Acīn raan lēu ye bī ŋōn raan ril dhōŋ
ku nyēēi kākke, akōŋ raan ril kēnē dōm ku
der, ku jōl kāk tō baai nyaai.

³⁰ “Raan kēc rot māt ŋa acie raandiē, ku
raan cīi ŋa kony bī kōc lēk wēt Nhialic, ee
kōc thiōi. ³¹ Kēya, wek aa lēk yic lōn nadē
adumuōōm ē kōc, ku kārāc yekē ke lueel, aa
lēu bī ke pāl piny. Ku kuat raan kārāc lueel
Wēi Nhialic guōp, acīi bī pāl piny tēnē ye.
³² Ku na ye raan lueel wēt rac Manh Raan
guōp, ka pēl piny. Ku raan ye lueel lōn ye

Wēi Nhialic jōŋrac, ka cīi kōŋ pāl piny acīn
ēmēn agut akōlriēēc ēbēn.

³³ “Com tim tēpath bī miēthke piath. Tēdē
ke com tērac bī miēthke rēēc. Kēya, tim aye
ŋic miēthke. ³⁴ Wek mīth kāpieny, mīth kōc
cie yith ye gam, lēukē bāk kēpath lueel, ke
we ye jakrēc ēmēndun? Rin kē ye thok lueel
ē bēn bei raan puōu. ³⁵ Raan path ē luui
kāpath, rin kāpuōth tē yepuōu. Ku raan rac
ē luui kārāc rin kārāc tō yepuōu.

³⁶ “Alēk we, raan ēbēn abī thiēēc akōl
luŋdīt ē wēl rēc cī lueel. ³⁷ Rin wēlku kek
aabī ŋāth tēpath, ku aa kek aabī cōl atēm
awuōc akōl luŋdīt.”

Jethu acī kucē bī kēnē jāŋ gōi looi
(Mk 8:11-12; Lk 11:29-32)

³⁸ Go kōc kōk piōōc lōōŋ ku Parathī lueel
tēnē ye, “Raan piōōc awīcku ba kēnē jāŋ gōi
looi buk tiŋ.” ³⁹ Go Jethu bēēr, “Aa kōc la gup
anyon ku gam koor kek aa thiēc kāk tiŋkē!
Acīn kēn jāŋ gōi bī nyuōth we, ee kēwāār
cī rot looi tēnē Jona, raan kāk Nhialic tiŋ
yen abī rot looi. ⁴⁰ Cīmēn wāār cī Jona rēēr
akōōl kadiāk ku wēr kadiāk rēcdīt apēi yic,
ke Manh Raan aya abī rēēr nīn kadiāk ē raŋ
yic. ⁴¹ Akōl luŋdīt kōc gen Ninibe, aabī we
gōk rin cī kek kepuōth waar ku pālkkē luōi
kārāc wāār cī Jona ke lēk. Ku alēk we, ŋen
jam kēnē, ŋen adīt tēnē Jona! ⁴² Tiŋdīt ē bēny
wāār jiēl pan Athia bī la Jeruthalem, abī we
gōk akōl luŋdīt rin cī yen jāl tēmec apēi bī
wēl puōth bēnyŋaknhom Tholomon la piŋ,
ku ŋen jam, ŋen adīt tēnē Tholomon!

⁴³ “Tē cī jōŋrac jāl raan guōp, ee piny yōōp
tēdēt bī yen lōŋ thīn. Na cīi yōk, ⁴⁴ ke lueel,
‘Ųen abī dhuk tēwāār jiēl ŋen thīn.’ Kēya, ke
dhuk ku yōk tēn bī yen rēēr thīn ke cīn raan
tō thīn, ku acī guīir. ⁴⁵ Ku dhuk, ku le bēn
kek jakrēc apēi kōk kadhōrou wār ye, bīk
bēn ceŋ baai. Ku pīr ē raan kēnē ē jāl rēēc
apēi tēnē pīrden tuēŋ. Yen ē tēn ben rot luōōi
thīn aya tēnē kuat akōlē.”

*Man Jethu ku wāmāthakēn aacī Jethu
nyaai*
(Mk 3:31-35; Lk 8:19-21)

⁴⁶ Jethu ee ɲot jam kek kɔc tɛwɛn yɛet man kek wɛmɛthakɛn. Ku kɛɛckɛ ayeer, ku thiɛckɛ bɪk jam kek ye. ⁴⁷ Go raan tɔk kam kɔc awɛn lɛk ye, “Moor ku wɛmɛthakui aa kɛɛc ayeer, ku awɛckɛ bɪk jam kek yɪ.”

⁴⁸ Go Jethu bɛɛr, “Yɛɲa ɛ ma? Ku ye yɪɲa paan ɛ ma?” ⁴⁹ Ku nyooth kɔcken ye buɔoth ku lueel, “Kɔckɛ! Kek aa ma ku wɛmɛthakɛi! ⁵⁰ Kuat raan ɛ wɛt Wɛ tɔ nhial looi yen ɛ wɛmɛɛth, ku nyankɛi, ku ma.”

13

Kɛɛɲ dom path ku dom rac (Mk 4:1-9; Lk 8:4-8)

¹ Ku akɔl tɔɲ awɛn, ke Jethu jiɛl baai ku ler wɛr Galilia yɔu ku nyuuc, ku piɔɔc. ² Ku gɔɔm kɔc juɛc apei, go la riɛi yic ku nyuuc thɪn, ku kɛɛc thɛn awɛn ɛ piɔ thook ayeer. ³ Ku jɔl Jethu kɛɲ aa lueel bi yen kɔc piɔɔc kɛjuɛc.

Ku lɛk ke, “Raan puɔr ɛci la dom bi la pur. ⁴ Tɛwɛn yen rap wɛɛr dom, ke kɔth abɛk lɔɔny dhɛl yic. Go diet bɛn ku tetkɛ ke. ⁵ Ku lɔɔny kɔth kɔk alɛl nhom, tɛ koor tiɔp thɪn. Gokɛ guɔ cil rin tiɔp ɛciɪ dɪt thɪn. ⁶ Nawɛn la akɔl ruɛl apei ke rap awɛn yuɔm, ku riɛɛukɛ rin kɛc mɛikɛn yɛt piny. ⁷ Ku lɔɔny kɔth abɛk tɛ ye yuɔɔt lac dɪt thɪn, nawɛn la yuɔɔt dɪt ke nɛk rap. ⁸ Ku lɔɔny kɔth kɔk ɛ tiɔm path yic, ku lokkɛ apath, kɔk ke dɪt nhɪim ku kɔk ke thɔɔɲ rɔt ku kɔk ke thoi nhɪim!”

⁹ Ku wit Jethu wɛtde ɛlɛ, “Piɛɲkɛ tɛ le wek yɪth!”

Wɛt thɔɔth ɛ kɛɛɲ (Mk 4:10-12; Lk 8:9-10)

¹⁰ Nawɛn ke kɔcken ye buɔoth bɔ tɛnɛ ye ku thiɛckɛ, “Yɛɲɔ ye yɪn jam ɛ waal tɛnɛ ke?”

¹¹ Go dhuk nhom ku lueel, “Njɛɛc kɛk bɛɛny Nhialic acɪ gɛm we ku akɛc gɛm ke. ¹² Rin raan la kɛdɛɲ abɪ bɛn muɔɔc bi kɛkɛ juɛc apei, ku raan cɪn kɛdɛɲ, ke kɛthiɪn ye tak lɔn tɔ yen tɛnɛ ye, abɪ nyaai aya. ¹³ Kɛnɛ ye yɛn jam waal tɛnɛ ke, rin keek aa daai ku acɪn kɛ yekɛ tiɲ, aa piɲ ku aa cɪn kɛ yekɛ piɲ, tɛdɛ ke detkɛ yic. ¹⁴ Kɛya, wɛt ci Ithaya raan kɛk Nhialic tiɲ lueel wɛthɛɛr ɛ riɛnken ɛlɛ atiɲ yɛnhom,

‘Na cɔk alɔn ye kɔckɛ wɛt piɲ ku benkɛ piɲ, ka cik bi deet yic, na cɔk alɔn ye kɔckɛ daai, ku cockɛ keek ka ciɪ kɛɲ bi tiɲ, ¹⁵ rin ci kek kepuɔth wɛl wei, ku aaci keyɪth cuɔk bɪk ciɪ ye piɲ ku niinkɛ kɛnyɪn.

Na kɛckɛ looi kɛya, ɲuɔt aa daai ku piɲkɛ, ku detkɛ kɛɲ yɪic, ku ɲuɔt aaci rɔt thɔn Nhialic, ku kony keek.’

¹⁶ “Ku wekkɛ, wek aa mit gup, rin wek aa daai ku piɛɲkɛ. ¹⁷ Ku alɛk we, acɪ kɔc juɛc kɛk Nhialic tiɲ, ku kɔc path ɲic Nhialic wɪc bɪk tiɲ kɛk yakɛ tiɲ, ku aa kɛckɛ tiɲ, acɪk wɪc bɪk piɲ kɛk yakɛ piɲ, ku aa kɛckɛ piɲ.”

Jethu acɪ kɛɛɲ raan ɛ puɔr teet yɪic (Mk 4:13-20; Lk 8:11-15)

¹⁸ Go Jethu lueel, “ɛmɛn piɛɲkɛ tɛ teet yɛn kɛɛɲ kɛnɛ yic thɪn. ¹⁹ Kɔc ɛ wɛt bɛɛny Nhialic piɲ ku cik det yic, aa cɪt kɔth ci lɔɔny dhɛl yic. Jɔɲrac ɛ bɛn ku nyɛɛi wɛt awɛn kepuɔth. ²⁰ Kɔth ci lɔɔny alɛl nhom aa cɪt kɔc wɛt Nhialic gam nyɪn yic ku mitkɛ puɔth. ²¹ Ku aacie kepuɔth ye dɛɛt, aa lɔɲ Nhialic guɔ wai wei tɛ looi aliɛɛp rot, ku tɛ nɛk ke rin wɛt Nhialic. ²² Kɔth ci lɔɔny tɛ ye yuɔɔt lac dɪt thɪn, aa cɪt kɔc ɛ wɛt Nhialic piɲ, ku kɛjuɛc ke diir rin piɲ pinyɲhom, ku nhɛr jiɛk aa bɛn thɪn, ku rɛckɛ lɔɲ Nhialic kepuɔth. ²³ Ku kɔth ci puur tiɔm path yic, aa cɪt kɔc ɛ wɛt Nhialic piɲ ku detkɛ yic apath, ku kɛjuɛc aye yɔk tɛnɛ ke, cɪmɛn rap ci ɲɛc luɔk ke dɪt nhɪim, ku rap kɔk thɔɔɲ kɛnhɪim ku kɔk ke thoi nhɪim.”

Kɛɛɲ yuɔɔt ci cil dom yic

²⁴ Ku ben Jethu ke lɛk kɛɛɲ dɛt, “Bɛɛny Nhialic acɪt raan ci kɔth path com duɔmde. ²⁵ Naɲɔn akɔu ke raan ɛbɛn nin, ke raan atɛrde bɔ ku weer abaar rap cɔk ku jiɛl. ²⁶ Nawɛn la rap cil ke abaar cil aya. ²⁷ Go raan lui dom yic bɛn tɛnɛ wun dom ku lueel, ‘Bɛny, wɛɛr pur yɪn, cie rap path kek ca wɛɛr dom yic? Na ye kɛya ka abaar kɛnɛ cil kɛdɛ dom yic?’ ²⁸ Go bɛɛr, ‘Ee raan man ya yen acɪ kɛnɛ looi,’ Go raan ɛ luɔi lueel, ‘Wɪc buk abaar nyuɛn wei dom yic?’ ²⁹ Go wun dom bɛɛr, acɪe tɛde, ‘Rin tɛ nyuɛn yɪn

abaar, ke yin amet rap wei ke ke. ³⁰ Cəl rap ku abaar aa dīt kedhie agut tē bī kek luək, ku aba lək kəc tēm əlä, kanke abaar nyuən ku duətkē ke bī ke yəət, ku jalkē rap tem ku tääukē ke kändiē yic.’ ”

Kääŋ käu koor nyin ye tiemde dīt apei
(Mk 4:30-32; Lk 13:18-19)

³¹ Ku benke lək kääŋ dēt əlä, “Bääny Nhialic acit käu koor nyin cī raan com duəmdē. ³² Yeen akoor nyin apei kam köth ebən. Ku na le dīt ka wär tiim ebən, ee la nhial ke loi kerdīt apei abī diet yöötken aa yik thīn.”

³³ Ku ben lueel, “Bääny Nhialic acit luəu cī tik puər ayumdīt tet yic, na lä ke piäär ebən.” ³⁴ Kəya, Jethu ē ye kəŋ lueel ku bī yen kəc lək wəlke ebən, acin kē ye lueel ke cī kääŋ thöth. ³⁵ Ee ye looi kəya rin bī wēt cī raan kək Nhialic tiŋ lueel theer yenhom tiēŋ,
“Yen abī jam kəŋ tənē week,
bī yen ke kək kuc tēwäär ciek nhial ku piny teet yic.”

Jethu aci kääŋ yuööt teet yic

³⁶ Go Jethu kəc nyääŋ ayeer ku ler yöt, go kocken ye buəth bən tənē ye ku luelkē, “Tēt yo kääŋ abaar yic.”

³⁷ Go bēer, “Raan ē puər cī köth path wēer dom, ee Manh Raan. ³⁸ Dom ē pinynhom, ku köth path aa kəc ŋic Nhialic, ye bääny Nhialic kēden, ku abaar aa kəc ē jakrəc, ³⁹ ku raan cā abaar mat dom yic ē jəŋrac. Ku tēmtēm ē thök ē piny, ku kəc tēm atuuc Nhialic. ⁴⁰ Kəya, cimēn ye abaar nyuän wei dom yic ku yət, yen abī ya tēde aköl thöök piny. ⁴¹ Manh Raan abā atuuc Nhialic tooc, ku aabī kəc rəc ē kəc yāth kārəc yiic, ku kəc luui kārəc tēt bei kəc path yiic, ⁴² ku cuet ke many dēp cī löklök apei, bī kek aa dhiau thīn ke ŋeny kelec akölrīēec ebən. ⁴³ Ku kəc path aabī ruel cimēn aköl bääny Wunden yic nhial.”

Ku wit löŋde əlä, “Piēŋkē tē le wek yith!”

Kääŋ ē jiek cī thiaan dom yic

⁴⁴ Ku thöth Jethu kääŋ dēt əlä, “Bääny Nhialic acit jiek cī wəc piny dom yic. Go raandā yök ku nyiēci ku ben thiaan ku jiəl ke cī pušu miēt apei, ku le kəkke yaac ebən,

ku yəəc dom wən, rin nhiēer yen jiek kēnē apei.”

⁴⁵ Ku ben Jethu lueel, “Bääny Nhialic acit raan yök, wic kəpath apei, ⁴⁶ nawən yök kētööŋ path apei ke la kəkke yaac wei ebən ku yəəc kēnē awən.”

Kääŋ buən ē rec dəm ebən

⁴⁷ “Bääny Nhialic aya, acit buən cī cuat wīir ku dəm kuat ē rəc ebən. ⁴⁸ Tē cī yen thiän, ke miit amēi agör nhom ku nyuuckē bik rec kuany yiic, ku tēükē rec path gəc yic, ku cuetkē rec cī path wei. ⁴⁹ Kēnē, yen ē tē bī yen rot luəoi thīn aköldä thöök piny. Atuuc Nhialic aabī tuəl ku kuēnykē kəc rəc bei ē kəc yiic, ⁵⁰ ku cuetkē ke pan mac tē bī kek dhiau thīn ke ŋeny kelec akölrīēec ebən.”

Wēt thöök wəl

⁵¹ Ku thiēc Jethu ke, “Cäk wəlka deet yiic apath?” Gokē gam. ⁵² Go lək ke, “Na ye kəya, ke raan piöoc ē lööŋ cī piöoc kək bääny Nhialic, acit raan baai kəkken yam ku kətheer bēci ayeer ebən paande.”

Kəc Nadharet aa kəc Jethu gam
(Mk 6:1-6; Lk 4:16-30)

⁵³ Wən cī Jethu thök luel ē kəŋkə, ke jiəl, ⁵⁴ ku dhuk genden. Ku piöoc kəc tən amat, piöoc cī kəc ke tō thīn bən göi ebən ku luelkē, “Cī mony kēnē kəŋ bən aa ŋic nən, ku yök riel ē yen kək jəŋ göi looi tēnen? ⁵⁵ Kēnē, cie wən raan dhie ē guaŋ? Ku man cie tiŋ dhie cəl Maria, ku yeen cie mēnh ē Jemith ku Jothep ku Thaimon ku Judath? ⁵⁶ Ku nyiērakēn aya, cik tōu ē tən kek yo? Yök kəkka ebən tēnen?” ⁵⁷ Ku kueeckē ē ye.

Go Jethu lueel tənē ke, “Raan cī Nhialic lööny yeguəp aye baai ebən theek, ka kəc genden ku kəc ruäai kek ye, kek aacie ye ye theek.” ⁵⁸ Ku akēc kajuēc jəŋ göi looi tənē rin cīn kek gam.

14

Nääk ē Joon raan kəc muəc nhüm
(Mk 6:14-29; Lk 9:7-9)

¹ Tēwən ke bēnyŋaknhom Antipäth Yērot, bēny Galilia ēci wēt cī Jethu ŋic apei piŋ.
² Go lək bānyken luk, “Kēnē ē Joon raan kəc

muɔc nhïim guöp, yen aci ben pir. Ee yen le yen riel yen kakkä looi.”

³ Antipäth Yërot ëcï Joon cɔl adəm ku rek ku mac, rin wët Yërodia tiŋ Pilipo wämënh cï rum bï ya tiɛnde. ⁴ Rin cï Joon ye lëk ye ëlä, “Acïi path ba tiŋ wämuuth rum ke pir!” ⁵ Go Antipäth Yërot wïc bï Joon nök, ku ë riöc kɔc Itharel, rin ɲic kek Joon ke ye raan kāk Nhialic tiŋ.

⁶ Nawën aköl yan dhiëëth Antipäth Yërot, ke nyan Yërodia diër kɔc nhïim, abï Antipäth Yërot pušu miɛt apɛi, ⁷ ku kuëɛŋ lɔn bï yen ye gäm kuat këden bï wïc!

⁸ Go lëk ye tɛ cït tɛ cï man ye than thïn, “Yiëk ɣa nom Joon ëmën ke cï tääu aduök yic!”

⁹ Kënë ëcï bëny rac pušu, ku rin cï yen kuëɛŋ ë jööl nhïim, aci gam bï nom Joon gäm ye. ¹⁰ Ku cɔl Joon ala tök yeth tɛwën mɛc yen thïn. ¹¹ Ku bïi nom ke cï tääu aduök yic, ku gëm nya ku le gäm man. ¹² Go kɔc Joon buoath bën ku nyɛɛikë guäpde, ku lek tööu, ku lek lëk Jethu.

*Jethu aci miëth koor juak bï kɔc juëc cam
(Mk 6:30-44; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)*

¹³ Wën piŋ Jethu kë cï rot looi, go jäl ë riäi bï la tɛde ë rot. Ku tɛwën piŋ kɔc ë këne, ke jiël gɛethken yiic kecök ku buoathkë. ¹⁴ Nawën keɛc Jethu piny ë riäi yic, ke tiŋ kɔc juëc apɛi, go yic ɲɛɛr ë ke, ku kony kacken tuany.

¹⁵ Nawën col piny, ke kacken ye buoath bö tənë ye ku luelkë, “Piny aci cuɔl, ku tən ë ror cïn kë kuany thïn. Cɔl kɔc aa thiëi bik la bëi yiic ku bik röt la ɣoc miëthden.”

¹⁶ Go Jethu bëɛr, “Acïn tɛ bï kek jäl, na le miëth ke gämke ke!”

¹⁷ Gokë bëɛr, “Käk mukku ëbën, aa ayuöp kadhiëc ku rec karou.”

¹⁸ Go Jethu lueel, “Bëiikë ke tən tənë ɣa.”

¹⁹ Ku yöök kɔc bik nyuc ë noon nom, ku lööm ayuöp awën kadhiëc ku rec karou, ku döt nhial ku leec Nhialic. Ku bëny ayuöp yiic, ku gëm ke kacken ye buoath bik ke tek agut rec, tənë thän awën. ²⁰ Ku mïthkë ëbën abï miëth ke göök, ku jɔl kacken ye buoath awuthueei ayuöp ku rec cï döŋ piny, kuany

gäac kathiäär ku rou. ²¹ Kɔc ke cï mïth ëbën, röör röt aake ye tiim kadhiëc.

*Jethu acath pïu nhïim
(Mk 6:45-52; Jn 6:15-21)*

²² Ku kaam awën ke Jethu yöök kacken ye buoath bik la riäi yic, ku lek tuen yenhom agör alɔntui, ku cɔl thëi ajiël. ²³ Wën cï yen kɔc cɔl athiëi, ke la gɔt nom ë rot bï la röök. Nawën la thëi bën, ke Jethu ë rɛɛr ë tɛɛn yetök, ²⁴ ku riäi ke cï ɣet tɛmɛc, ke cïi cath apath rin lor yen yom nom.

²⁵ Nawën bëëk piny ke Jethu bö tənë ke ke cath pïu nhïim. ²⁶ Nawën tiŋ kacken ye buoath ke cath pïu nhïim gokë riöc apɛi, ku luelkë, “Atim raan cï thou,” ku dhiɛɛukë rin cï kek riöc.

²⁷ Ku kaam awën ke lëk Jethu ke, “Dɛɛtkë wɛpuəth, ee ɣɛn Jethu, Duökkë riöc!”

²⁸ Go Pïter lueel, “Bëny, na ye yï ayic, ke yï yïk ɣa riel ba la tənë yï, ɣa cath pïu nhïim.”

²⁹ Go Jethu lueel, “Bäär!” Go Pïter bën bei riäi yic, ku cieth pïu nhïim ke la tənë Jethu. ³⁰ Ku wën tiŋ yen yom ke biök apɛi, go riöc ku duër diir, go dhiau, “Luäk ɣa Bëny!”

³¹ Go Jethu dɔm nyin yic ku lueel, “Yin raan la gam koor, yenö diu yin?”

³² Ku wën le kek riäi yic, ke yom kääc.

³³ Go atuuc ke tɔ riäi yic Jethu door ku luelkë, “Yin ë Manh Nhialic alanden.”

*Jethu aci kɔc tuany Jenetharet kony
(Mk 6:53-56)*

³⁴ Gokë wär teem ku lek Jenetharet. ³⁵ Nawën ɲic kɔc Jenetharet Jethu, gokë kɔc thiääk ke ke lëk, ku ɣëthkë kɔc tuany ëbën tənë ye. ³⁶ Ku läŋkë bik gɔt, cɔk alanhde thok ë path, ku kuat raan cï ye gɔt ëbën ee pial.

15

*Jethu aci ciɛɛŋ kək wärkuan dit dhäl yic
(Mk 7:1-13)*

¹ Go Parathï ku kɔc piöoc ë ciɛɛŋ kɔc Itharel bö Jeruthalem la tənë Jethu ku thiëckë, ² “Yenö ye kackun yï buoath ciɛɛŋ thɛɛr wärkuan dit dhäl yic? Keek aacie kecin ë lɔk tuen tɛ mïth kek!”

³ Go Jethu bëɛr, “Ku yenö ye wek kuc löŋ ë Nhialic, ku yakë buoath yic ë ciɛɛŋdun

thæer? ⁴ Rin aci Nhialic lueel, "Thek wuur ku moor, ku raan wun ku man jãam guöp käréc ka dhil nõk bi thou." ⁵ Ku ayakë lueel aya lön na la raan kën bi yen wun ku man kony, ku lueel, 'Acin tē kuşny we, rin kē muşk kënë ē kën ē Nhialic,' ⁶ ka kēc wun ku man theek. Yen ē tē ye wek wēt Nhialic dhäl yic thïn, ku ye ciεηdun thæer yen biathkë yic. ⁷ Awëñ kui, Ithaya aci yic lueel ē rienkun wäär lueel yen wēt ëlä!

⁸ 'Kockä, aa ya leec kethook ku aliu kepuöth.

⁹ Keek aa ya door ku acie duöör ē yic, rin keek aa kóc piöcc lööñ ciεη raan ciët ke ye löñkiël! "

¹⁰ Go Jethu kóc juëc bæn cöl ku lëk ke, "Piεñkë wëtdië wedhie ku detkë yic. ¹¹ Acie kē ye raan cam, yen ye cöl aye raan rac, aa kāk ye tak ku kāk ye lueel, ku kāk ye looi kek aaye cöl aye raan rac."

¹² Nawën ke kocken ye buöth bö tēnē ye ku luelkë, "Njic lön ci Parathï puöth riääk wën piñ kek kē ca lueel?"

¹³ Go bëer, "Kuat raan cii wēt Wä tō nhial loi, acii pïr akölrïëc ëbën bi yök. ¹⁴ Duökkë diæer ē ke! Aa cit cöör thel röt, ku na thel cör, cör dët, ka lööny adhuöm yic kedhie."

¹⁵ Nawën ci löñde wit, ke thiëc Pïter, "Tët yo kääñ kënë yic."

¹⁶ Go Jethu lëk ke, "Cäk kãñ ye deet yiic aya? ¹⁷ Cäk ye tiñ lön kē ye raan cam acie la yepuöu, ee la yeyäc ku le bën bei? ¹⁸ Ku kāk ye raan lueel aa bën bei yepuöu, ku aa kek raan cöl ala guöp adumuööm. ¹⁹ Rin puöu yen aye käréc ye raan looi bën bei thïn, cimën bal ku näk raan ē path ku kör ē diäär, ku cuëer ku jam lueth. ²⁰ Käkkä kek aa raan cöl aloi käréc. Ku miëth ye raan mïth ke kēc yecin lök acie adumuööm."

Tiñ cï gam lön bi Jethu nyaande kony
(Mk 7:24-30)

²¹ Ku jöl Jethu jäl ku ler wun dët tēthiääk kek Tire ku Thidon. ²² Go tiñ wun Kanaan ciëñ ē tēnē bën tēnē ye ku lëñ, "Bëny, wën Debit, kony ya! Nyaandië aci jöñrac la yeguöp, ku yeen adhël apëi."

²³ Go Jethu wëtde cii bëer. Go atuöocke bën tēnē ye ku läñkë, "Gäm kē wïc ku cöl ajiël! Abuöth yo ke rëem yonhiim tēthæer awën!"

²⁴ Go Jethu bëer, "Yen aci tuöcc tēnē kóc Itharel kuc Nhialic kepëc."

²⁵ Kaam wën ke tik bö ku cust rot piny yecök ku lëñ, "Kony ya Bëny."

²⁶ Go Jethu bëer, "Acii path bi miëth ē mïth gäm jök."

²⁷ Go bëer, "Ee yic Bëny, ku jök rëer tē mïth kóc thïn awuthueei ci lööny piny kuany aya."

²⁸ Go Jethu lëk ye. "Yin ee tiñ la gam dît apëi. Kē wïc abï looi tēnē yi." Ku kaam thiin awën ke nyaande pël kädäñ piny.

Jethu aci kóc juëc tuany kony

²⁹ Go Jethu jäl ē tēnē ke kuany wär Galilia köu. Nawën ke la gät nhom ku nyuuc. ³⁰ Go kóc juëc kocken tuany bëei tēnē ye, kóc ci nöl ku cöör ku kóc ci ruai ē róc piiny, ku miñ cie jam ku kóc juëc kök. Ku nyuuckë ke yelööm, goke kony bïk pial. ³¹ Go thän awën gäi wën tiñ kek miñ ke jam, ku aduany ke ci la cök, ku nöl ke cath path ku cör ke daai, ku leckë Nhialic Itharel.

Jethu aci raan tiim kañuan cöl aa kueth
(Mk 8:1-10)

³² Ku cöl Jethu kocken ye buöth ku lueel, "Yen aci guöp nön, rin kockä aaci rëer kek yen nin kadiäk ëmën, ku acin kē camkë. Ku acä wïc ba ke cöl ajiël ke nëk cök, tädë ka la wiik dhël yic."

³³ Go kocken ye buöth lëk ye, "Ye tēnen bi yok miëth yök thïn roor ē tēn bi kóc juëckä cam?" ³⁴ Go Jethu ke thiëc, "Lak ayuöp kadë?" Gokë lueel, "Aa dhorou ku rec thii lik."

³⁵ Go lëk thän awën bïk nyuc piiny. ³⁶ Ku lööm ayuöp awën kadhorou ku rec thii awën, ku röök Nhialic ku bëny keyiic, ku gëm ke kocken ye buöth bïk ke tæk kóc.

³⁷ Ku jölkë mïth ëbën bïk kueth. Ku kueny kóc Jethu buöth awuthueei ayuöp ci döñ piny gäac kadhorou. ³⁸ Kóc ke ci mïth, röör ē röt aake ye tiim kañuan, ke diäär ku mïth kēc mat thïn. ³⁹ Ku jöl Jethu kóc cöl ajiël, ku ler riäi yic ku ler wun cöl Magadan.

16

Jethu aci kuc bi kënë jäh gäi looi
(Mk 8:11-13; Lk 12:54-56)

1 Tëwën ke Parathî ku Thaduthî bõ tènë Jethu, ku wickë bik deep ë wët, ku yöökkë bî kënë jån göi looi, bî nyuõth ke lön ye Nhialic wëlke gam. 2 Go Jethu bëër, “Ayakë lueel tã lööny aköl piny. Abä aliir path bëëi, aköl acî nyaany looi.” 3 Ku na ye nhiäknhiäk ka luëlkë, Abî tueny akölë, rin acî piny dãm bî la dîl ku looi luäät. Wek aa kã bî rot looi ñic tã tîj wek kãkkã nhial, ku wek aacie kãk loi röt ëmën ye ñic! 4 Aa kãc la gup anyon ku gam koor kek aa thiëc kã tîjkë. Acîn kën jån göi bî nyuõth we, ee këwäär cî rot looi tènë Jona. Ku nyiëëj ke piny ku jiël.

Duäkkë ye tak cimën Parathî ku Thaduthî (Mk 8:14-21)

5 Kaam wën yeet kek wär alõtjui, ke tek kacken ye buõth lön cî kek nhîim määär bik miëth cî muk. 6 Go Jethu lëk ke, “Tiëërkë nhîim, ku tietkë röt bäk cî nhiam cimën Parathî ku Thaduthî, nhiaamden ke cöl ago puõör cimën ayum cî yiëk yic luõu.”

7 Gokë jam ë kamken, “Ee yo yõök këlã, rin cîn yen ayuõp cuk bëëi.”

8 Go Jethu kã takkë guõ ñic ku lëk ke, “Wek kãc koor gamdun! Yenõ ye wek diëer lön cîn wek miëth? Not we cie kån ye deet?”

9 Cãk lëu ku bäk tak yen tãwäär kueth ayuõp kadhiëc röör tiim kadhiëc, ku gääcdit cî bën thiãj awuthueei cî döj piny? 10 Ku jål aa yuõp kadhrou wäär cî röör tiim kañuan cam bik kueth, ku gääc thiãj awuthueei cãk bën kuany? 11 Yenõ kãc wek ye deet yic, lön yen a ya cî jam tènë we rin ayuõp? Kã ca lueel akîn, abën ber yic, tietkë röt bäk cî nhiam cimën Parathî ku Thaduthî!”

12 Go atuõöcke jål deet yic, lön acî Jethu lëk ke bik röt tiit lon dhie ye tãäu ayup yic bî puõör, ee lön bî kek röt tiit piõöc rëec Parathî ku Thaduthî.

Pîter acî Jethu ñic (Mk 8:27-30; Lk 9:18-21)

13 Wën cî Jethu yet Cetharia tã Pilipi, ke thiëc kacken ye buõth ëlä, “Ye jån tak ye Manh Raan ña?”

14 Gokë bëër, “Ayekë lueel lön ye yen Joon raan kãc muõc nhîim, ku lueel kãc kãk lön ye yen Elija, ku aye kãc kãk lueel lön ye yen

Jeremia, tãdë ke ye raan tönj kam kãc kãk Nhialic tîj.”

15 Gokë thiëc, “Na week, yakë tak lön ye yen ña?” 16 Go Pîter bëër, “Yîn ë Raan cî lãc ku dãc, Manh Nhialic pîr.”

17 Go Jethu lueel, “Yîn acî Nhialic dõc wën Jona, rin yic kënë ëcîi tak ë rot, ee Wã tã nhial yen anyuth ye yî ba lueel këya. 18 Ku alëk yî ëmën. Yîn acöl Pîter, ku wëtde yic, alël, ku alël kënë nhom yen bî luanjdië buth thîn, ku acîi riel ë jõñrac bî lëu bî thuõr piny. 19 Ku yîn aba gãm riel bääny pan Nhialic, kã cîi bî päl piny pinynhom acîi bî puõl nhial, ku kã ba puõl pinynhom abî puõl nhial aya.”

20 Ku yõök kacken ye buõth bik cîi lëk raan dët, lön ye yen Raan cî lãc ku dãc.

Jethu ë jam Arëemde ku Thuõnde (Mk 8:31-9:1; Lk 9:22-27)

21 Ku jål Jethu wët agai yic tènë kacken ye buõth, “Yen abî dhiël la Jeruthalem. Ku yen abî gum apeï kãcdit ë baai cin, ku kãc kãk Nhialic, ku kãc piõöc lööj cin aya. Ku yen abî nõk ba thou, ku na ye aköl ye nîn diäk ke yen abî bën pîr.”

22 Go Pîter miëet wei kãc yiic, ku dãk bî cîi ye jam këlã, ku lueel, “Bëny, acîi Nhialic bî puõl bî rot looi. Kënë acîi rot bî dhiël looi tènë yî!”

23 Go Jethu yenhom wel ku lëk Pîter, “Jål yalõöm jõñrac! Wïc ba kã cî Nhialic guiir riënkïë waar yic. Kãk ye tak aacie kãk Nhialic aa wël raan ë path.”

24 Ku jål Jethu lëk kacken ye buõth, “Na ye raan wïc bã buõth, ka dhil nhom määär kãpuõth bî yök ë piërde yic pinynhom ë tën. Ku dhil puõu riel ku buõth ya, cãk alön wïc kãc kãk ye bik nõk ë riënkïë. 25 Rin raan wïc ye bî wëike ë rot ñic muk pinynhom ë tën, ka cîi pîr aköldã bî yök, ku na ye raan mår wëike ë riënkïë, ku rin ë piõöcdië ka bî wëike muk akölrïëc ëbën. 26 Yenõ bî raan yök thîn, tã jiëek yen apeï pinynhom ë tën ku mër wëike? Tãdë, ye këpiath nõ bî yök bî yen wëike waar? 27 Rin aköl bî Manh Raan bën kek duaar ë Wun kek atuuc nhial, ke yeen abî raan ëbën yiëk ariõp thõj kek

käden cī looi. ²⁸ Ku le tuen ku lueel, wek aa lëk yic, ala kəc kək rëer ë tən aacii bi thou agut tē bi kek Manh Raan tñj ke bö ke ye Bënyjakhom.”

17

Jethu aci guäpde rot waaj (Mk 9:2-13; Lk 9:28-36)

¹ Nawën nin kadätem cök, ke Jethu cäl Piter ku Jemith kek wämënh Joon, ku lek gøn bär apeï nhom kepëc. ² Tëwën rëer kek, ke Jethu waaj rot, ku yer nyin cimën aköl, ku jol aläthke yer apeï bik la diardiar. ³ Kaam awën ke Mothith ku Elija tul, ku jiemkë kek Jethu. ⁴ Go Piter lëk Jethu, “Bëny, apath buk rëer ë tən. Na wïc ke yen aloi duël kadiäk ë tən, tøk kek yï, ku tøk kek Mothith ku tøj dët kek Elija.”

⁵ Kaam wën ñot jiem yen, ke këcüt rur pat piny abi ciën tē yekë tñj, ku piñkë Nhialic ke jam ëlä, “Kënë ë Wëndiën nhiaar, mit yen puşu tënë ye piñkë wëtde.”

⁶ Nawën piñ kəc Jethu buəth wët kënë, gokë riöc apeï ku wiikkë. ⁷ Go Jethu bën tënë ke ku gəot ke ku lueel, “Jatkë röt. Duökkë riöc.” ⁸ Nawën jatkë kenyin, ke cïn raan dët tñjkë, ke ye Jethu ë rot.

⁹ Tëwën dhuk kek piny ë gət nhom, ke lëk Jethu ke, “Duökkë kək cäk tñj lëk raan dët yet aköl bi Manh Raan jət ran yic.”

¹⁰ Go kacken ye buəth thiëc, “Yenjö ye kəc piöc lööj kəc Itharel ye lueel, lön ë yen Elija yen bi kan bën tuen?”

¹¹ Go bëer ëlä, “Ee yic Elija akəñ bën rin bi yen dhël bën guir. ¹² Ku alëk we lön cī Elija bën thëer, ku akëc kəkä bën ñic ku luikë këden nhiarkë. Cīt emën aya, Manh Raan abik cäl arem apeï.”

¹³ Go kacken ye buəth deet yic lön nadë ka jam tënë ke rin Joon raan kəc muəc nhim.

Jethu aci dhöj la guäp jəñrac kony (Mk 9:14-29; Lk 9:37-43)

¹⁴ Nawën lek dhuk piny gət nhom, ke yök kəc juëc ke tit ke. Go raan tøk bën ku gut yenhiäl piny Jethu nhom, ¹⁵ ku lueel, “Bëny, kony manhdië. Ala guäp nok ku aci ye göök

apeï. Aye lac wiet mæc, tädë ke le wiet wiir. ¹⁶ Ku ë ca bëi tënë kəkun yï buəth ku akëckë lëu bi pial.”

¹⁷ Go Jethu lëk ke, “Wek kəc cie lac gam, yakë tak ba rëer kek we yet nen? Bëi dhön këne tënë ya.” ¹⁸ Nawën lek bëi, ke Jethu rël jəñrac, go jäl meth guäp, ku go pial nyin yic.

¹⁹ Nawën ke kəc Jethu buəth bö tënë ye ë rot ku thiëckë, “Yenjö këc yok ye lëu buk jəñ këne cuəp wei?”

²⁰⁻²¹ Go lëk ke, “Ee rin koor gamdun,” Ku le tuen ku lueel, “Na we la gam cək kuur cimën manh ñaap koor nyin, ka lëkkë ë gøn këne, ‘Jälë ë tən!’ Ka lëu bi jäl. Acin kë dhal we bäk cii loi.” Ku lëk ke, “Jəñ cīt këne ë yen alëu ye ba cuəp wei, rin ye yen cool ë rök!”

Jethu aci bən jam ë Thuənde (Mk 9:30-32; Lk 9:43-45)

²² Nayən akäl tøk, wën ñoot kek Galilia, ke lëk Jethu ke, “Manh Raan abi thön kəc, ²³ ku abik nök, ku na aköl ye nin diäk, ka bi jət ran yic.” Gokë puəth dak apeï.

Ajuer luan Nhialic

²⁴ Nawën cī Jethu kek atuöcke yet Kapernaum, ke kəc ë kut ajuer luan Nhialic bö tënë Piter ku thiëckë, “Ye raandun piöc ajuer luan Nhialic täau piny?”

²⁵ Go Piter bëer, “Aye täau piny.” Ku le yöt bi la lëk Jethu. Go Jethu guə kaan wei ku thiëc, “Ye tak këdë Piter? Yenja bäny pinyinhom juer? Ye kacken baai aye kəc thäi kək?”

²⁶ Go Piter bëer, “Aa kəc ë thäi.” Go Jethu lueel, “Na ye këya ke kəc baai aacie ajuer ë täau piny. ²⁷ Ku yen acuk wïc buk kəkä rac puəth. Lər wiir ku cuat biđho, ku miit rëc ba däm tuen bei ku ñam thok, ku yin abi wëu lëu ajuerdië ku ajuerdu yök thin. Yäth ke tënë ke ke ya ajuerda yodhie.”

18

Kəc Jethu buəth aaci wët tær (Mk 9:33-37; Lk 9:46-48)

¹ Kaam wën ke kəc Jethu buəth bö tënë ye ku thiëckë ëlä, “Yenja yen dit apeï kam kəc tö bäny pan Nhialic yic?”

² Go Jethu meth cɔl, ku cɔl akääc kenhüim, ³ ku lueel, “Wek alëk yic, na cäk röt war bäk ciët mith kor, ke wek aaciï bääny Nhialic bi kan yök. ⁴ Këya raan rot dhuök piny bi ciët ë manh kënë yen adit apeï pan Nhialic. ⁵ Ku raan manh koor cit manh kënë lor rienkië, acä lor.

*Ba raan dët thöc kërac yic
(Mk 9:42-48; Lk 17:1-2)*

⁶ “Na ye raan wëñ menh tök kam ë mithkä, ku bä maan ka nuëën tënë ë raan cit kënë diët ci ruök yeth aleldit tet, ku pik wüir bi mou. ⁷ Ye këræc yindë pinyhom ye kɔc kɔk kɔc wëñ kæræc yüic. Käkkä aabi röt dhiel aa looi akölaköl, ku bi yiën dë tënë kɔc käkkä looi!

⁸ “Ku na ye ciændu ayi cöökdu yi cɔl aloi awuöc, ka tëm bei ku cuat ke wei. Rin anuëën ba pïr pïr path ke yi ye nɔl, tënë tã bi yin la cin karou ku cök karou ku cuet yi many dëp yic akölrüec ëbën. ⁹ Ku na ye nyiendu yi cɔl aloi adumuööm, ke nuët bei ku cuat wei. Rin anuëën ba pïr yök ke yi la nyien tök, tën tã bi yin la nyin karou, ku bi yi la cuat pan mac.

Kääñ amël ci mää

¹⁰ “Duökkë them bäk mith thiikä bui. Alëk we bäk nïc lön atuöcken nhial aa rëer Wä lööm akölaköl pan Nhialic. ¹¹ Ku yen Manh Raan yen aci bën ba kɔc ci mää bën gäm pïr.

¹² “Lëk ya yic. Na raan ala amääl buöot ku mär amäl tök ke cüi thiärdhoñuan ku dhoñuan nyiëñ piny, ku le amäl kënë wïc? ¹³ Ku na le yök ka mit puöu apeï, miët puöu wär miët puöu wäär tö amël kök thin. ¹⁴ Këlä aya, aciï Wuurdun tö nhial nhïar, bi menh tök kam ee mith thiikä mää.

Të looi wämuuth awuöc tënë yi

¹⁵ “Na loi wämuuth awuöc tënë yi, ke yi la tënë ye ku lëk kë ci wuöc tädun wepëc. Na piñ wëtdu, ke wek aaci döör. ¹⁶ Na cüi wëtdu piñ, ke yi cɔl raan tök ayi kɔc karou ku dhuökkë tënë ye, ‘Rin bi awuöc ci looi tënë yi nïc kɔc karou ayi diäk.’ ¹⁷ Na not kuc bi wëtten cüi piñ, ke lëk akut, ku na kueec bi wët akut cüi piñ aya, ke päl bi ciët raan thäi ku raan ajuër kut, kɔc kuc wët Nhialic.

¹⁸ “Ku wek aa lëk kënë, awuöc cäk bi päl piny pinyhom, aciï bi päl piny nhial, ku awuöc bäk päl piny ë tën abi päl piny nhial.

¹⁹ “Ku aben lëk we, na mät kɔc karou kamkun pinyhom ë tën, ku thiëckë kë wickë ka gëm Wä tö nhial ke. ²⁰ Rin tã ye kɔc karou ayi diäk kenhüim mat ë wët dië ke yen abi rëer kamken.”

Kääñ aluanj cie wët ye päl piny

²¹ Nawën ke Pïter bö tënë Jethu ku thiëc, “Bëny, ya arak dë lëu bi yen wët päl piny tënë wämääth cä awuöc looi tënë ya? Ye arak dhorou?”

²² Go Jethu bëer, “Alëk yi, aca arak dhorou, ee thiärdhorou arak dhorou, ²³ rin bääny Nhialic acit bënyñaknhom wïc ye bi kärke kuëën nyin kek aluakke. ²⁴ Kaam wën kuëën kek kan nyin, ka aluanj tök ci wëu juëc apeidit muör bi tënë ye. ²⁵ Ku yen ë cin wëu cool yen wëu ci muör, go banyde lueel bi yaac wei kek tiende ku miëthke ku kärke ëbën bi këny cool. ²⁶ Nawën piñ ë wët kënë ke läñ banyde apeï ku lueel ëlä, ‘Päl ya kaam thin koor, ku yen abi käkkä cool bëny.’ ²⁷ Go bënyñaknhom tã mæm yen thin tñj, ku pël kënyde tënë ye ku cɔl ajiël.

²⁸ “Kaam wën le aluanj kënë ayeer, ke räm kek aluanj dët rëer kek baai kööny wëu reen lik. Go pac yeth ku yöök bi wëuke cool nyin yic. ²⁹ Go löñ apeï ku lueel, ‘Päl ya kaam ku yen abi wëuku cool!’ ³⁰ Go cüi gam, ku cɔl amac yet tã bi yen wëuke cool. ³¹ Nawën tñj aluëk kök kë ci rot looi, ke riäk puöth apeï ku lek tënë banyden ku lëkkë këriëc ëbën ci rot looi. ³² Go bënyñaknhom aluanj kënë cɔl ku lueel, ‘Yin acin puöu, yen aci wëu juëc këny ke tënë yi päl piny rin ci yin ya löñ. ³³ Cüi lëu ba këny päl piny tënë raandun rëer wek, cimën këwäär ca luöi yi?’ ³⁴ Ku wën ci yen puöu riäk apeï, ke cɔl amac yet tã bi yen këny cool ëbën.” ³⁵ Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Yen ë tã bi Wä tö nhial luöi we, tã ci wek awuöc ye päl piny kamkun puöu ëbën.”

19

*Jethu apiöoc wët ë lööi
(Mk 10:1-12)*

1 Wën cî Jethu wët wïc bî lueel thöl, go jâl Galilia ku ler Judia ku teem wär Jordan.

2 Go kəc juëc apɛi buoath, goke kony.

3 Go Parathî kək bën tənë ye, ku wickë bik deep ë wët ku thiëckë ëlä, “Ye lönda raan puöl bî tienjde liösi ë path?”

4 Go Jethu bëër, “Këckë kaŋ kueen athöör yic lön wär ciëk Aciëk kəc wäthɛɛr, aaci cak moc ku tik. 5 Ku lueel, ‘Rin ë wët kënë yen abî raan wun ku man nyään piny ku le ker kek tienjde, ku keek karou aabi ya many tök.’ 6 Këya, aaciï ɲot ke ben aa rou, ee tök. Ku këya, na cî Nhialic ke puöl bî ya moc ku tik, ka cîn raan päl ɲek ë kamken.”

7 Go Parathî bën thiëc, “Na ye këya, yenö pël Mothith ye bî raan athör liösi göt ku pël tik?”

8 Go Jethu bëër, “Mothith aci wärkuan dit puöl bik diäärken aa liösi rin aake cie yith ye lac gam. Ku ëcie këya wäthɛɛr ciëk kəc. 9 Ku aba lëk we ëmën, na ye mony liösi tienjde, ke këc wïc mony dët, ka cî kërac looi.”

10 Go kacken ye buoath lëk ye ëlä, “Na ye yen tën ye kəŋ röt luoi thîn kam moc ku tik akan, ka ɲuëñ bî raan cîi thiëk.”

11 Go dhuşk ke ku lueel, “Acie raan ëbën yen bî kë ca lueel gam, aa kəc ye Nhialic kuony. 12 Raan dët aye dhiëeth ke ya aboi, na cək thiëek tē le yen dit ka cîi dhiëth, ku kəc kək aaye roc bik cîi dhiëth tē cək kek thiëek. Ku kəc kək aacie thiëek rin wïc kek ye bik wët Nhialic yäth tuen. Këya, na ye raan gam ë wët kënë, ke gem ku piöoc.”

Jethu adəc mïth

(Mk 10:13-16; Lk 18:15-17)

13 Kəc kək aake cî mïth bëëi tənë Jethu bî ke bën dəoc, go kəc Jethu buoath kəc läät.

14 Go Jethu lueel tənë ke, “Calkë mïth aabö tənë ya, duökkë ke pën. Raan wïc ye bî la pan Nhialic adhîl gam cimën ee mïth thiikä.”

15 Ku cəol mïth yelööm ku tēu yecin ken-hïim, ku dəoc ke ku jiël.

Raan ajak

(Mk 10:17-31; Lk 18:18-30)

16 Go mony dët kaŋ nhom ku thiëc ëlä, “Raan piöoc ye këpiath ɲö ba looi ba pîr akölrîëc ëbën yök?”

17 Go Jethu bëër, “Yenö ye yîn ya thiëc këpath ba looi? Ee Nhialic rot yen apath. Na wïc ba pîr akölrîëc ëbën yök, ke yî thek lööŋke.”

18 Go mony kënë Jethu bën thiëc ëlä, “Ye lööŋ nən?” Go Jethu bëër, “Duk raan nək, duk tin raan dët kər, duk cuëer, duk kuëen wët ë lueth. 19 Thek wuur ku moor, ku nhîar raan dët cimën nhîɛɛr yîn rot.”

20 Go riénythii awën dhuşk ye ku lueel ëlä, “Lööŋkä aaca muk nhïim ëbën. Ye kë nən ba bën looi?”

21 Go Jethu bëër, “Na wïc ba la cök tənë Nhialic, ke yî la ba kəkku la yaac ëbën, ku gam wëu tənë kəc ɲöŋ, yîn abî jiëek la yök pan Nhialic, ku bäär buoath ya.”

22 Nawën piŋ ë wëlkä ke mɛɛn, ku jiël ke cî puöu dak rin ë la kajuëc apɛi.

23 Go Jethu yenhom wël kacken ye buoath ku lëk ke, “Abî riël tənë raan ajak bî la pan Nhialic. 24 Ku aben lëk we, apuol yic bî thöröl bak with cök, tənë lön bî raan ajak la pan Nhialic.”

25 Nawën piŋ kacken ye buoath ë kënë, ke gëi apɛi ku luelkë, “Na ye këya, ke yença bî la pan Nhialic.” 26 Go Jethu ke döt ku bëer, “Acîi raan bî lëu ë rot, bî gam tē këc Nhialic ye kony, rin Nhialic ë këriëc ëbën lëu, acin kë dhal ye.”

27 Go Pîter rot jət ku lueel, “Na yook, yok kəc cî kəkku ëbën nyään piny ku buoathku yî, yenö bî ya këda?”

28 Go Jethu bëër, “Wek alëk kënë, tē le kəŋ röt waar, ke Manh Raan abî nyuc thönyde nhom ë diik yic pan Nhialic, ku week wathiäär ku rou, wek aabi nyuc thöc nhïim aya bək luŋ kuat Itharel kathiäär ku rou looi. 29 Ku kuat raan cî paande nyään wei kek paan ë man ku nyierakën, ku wun ku man ku miëthke ku dum ë riënkië, abî kajuëc yök arak buoat, ku abî pîr akölrîëc ëbën yök aya. 30 Ku kəc juëc tō tuen aabi döŋ ciëen, ku kəc kək juëc tō ciëen aabi la tuen.”

20

Kääḡ kəc lui dom yic

¹ Ku ben Jethu bääny Nhialic thöḡḡn ëlä, “Raan dom ëci rial bi la wïc kəc bi duəmdə bən tem. ² Ku ciək ariöp bi ya gäm ke akäl tök, ku tooc ke dom. ³ Nawën təcit lunyluny ë yök, ke la tē ye kəc γəəc thīn, go kəc kək tīḡ thīn ke kääc ke cīn kē loikē, ⁴ go lək ke ëlä, ‘Lak dom yic aya bāk la tem, ku wek aaba yiək ariöp thōḡḡn ke luəidun.’ ⁵ Gokē la. Nawën aköl ciəl yic, ku täāḡ aköl aya, ke la aḡeer ku le bən ke kəc kək. ⁶ Nayḡn thēēi ke la aḡeer ku yök kəc kək ke kääc ë path go lək ke, ‘Yenḡ rēer wek tēwën aköl ke cīn kē luəikē?’ ⁷ Gokē lək ye ëlä, ‘Acīn raan ci γə cəəl buk la luui.’ Go lək ke bik la luui aya.

⁸ “Nayḡn thēēi ke wun dom cəl raanden kəc dəm ku lueel, ‘Cəl kəc luəi, ba ke dəm wēēuken, ku jək kəc ë ke bö ciēen, bi jāl la thök kəc wën anhiäk jək luəi ë rial.’ ⁹ Go kəc ke bö luəi yic ciēen bən ku gēm ke wēēuken. ¹⁰ Nawën la kəc ke jək luəi ë rial bən bi ke bən riəp, ke takkē lən bi ke gäm wēēu juēc, ku keek aaci bən riəp wēēu cit wēēu ci gäm kəc ke lək bən luəi yic ciēen.

¹¹ “Gokē wēēu dəm ke dak puəth, ku jiēm kē wun dom guəp ëlä, ¹² ‘Kəc ke lək bən ciēen, cīn luəi dīt cik looi, aaca thöḡḡn nhīm kek γə, γək kəc ci luui aköl yic tēwën anhiäk agut tē col piny cit emēn!’

¹³ “Go wēt raan tök bēer ëlä, ‘Mäthdiē, yīn acä jör, ciēt γə ci tē bi γen yī riap thīn akäl tök cäk. ¹⁴ Dəm ariəpdu ku jālē. Aca tak ba raan lək bən ciēen gäm ariöp cit ariəpdu. ¹⁵ Cä la yic ba wēēukiē gam təcit tē wiēc ye? Yenḡ ye tiēel yī dəm tē muəəc γen kəc?’ ”

¹⁶ Ku wit Jethu wētde ëlä, “Kēya, kəc tō ciēen aabi tō tuenḡ ku kəc tō tuenḡ aabi tō ciēen.”

Jethu ajam ë Thuənde kēn yic diäk (Mk 10:32-34; Lk 18:31-34)

¹⁷ Nayḡn aköl dēt ke Jethu cath kek kəcken ye buəəth ke la Jeruthalem, ke cəəl ke täden ë röt ku lək ke, ¹⁸ “Emēn γək aala Jeruthalem, ku Manh Raan abi la dəm ku γēth kəc kək Nhialic nhīm, ku kəc piöoc ë lööḡ. Ku abik tēm thou, ¹⁹ ku thönkē bāny kəc cie kəc Itharel bik läät ku thatkē ku

piētkē tim ci rīiu kəu. Ku na ye nīn kadiäk cök ka bi pīr ku jöt bei ë raḡ yic.”

Man wēēt Dhubedi aci Jethu thiēc kēden wïc (Mk 10:35-45)

²⁰ Nawën ke man wēēt Dhubedi bö tēnē Jethu kek wätke, ku gut yenhiaal piny ku thiēc bi luəi kē wïc.

²¹ Go Jethu thiēc, “Yenḡ wïc?” Go bēer ëlä, “Tē nyuuc yīn thönydu nhom bääny Nhialic yic aköldä, ke yī tənḡ yīpuəu lən bi yīn wētkiēn kē karou cəl aa nyuc yilööm, raan tök kōḡ cuēc ku raan dēt kōḡ ë cam.”

²² Go Jethu dhuək ke ëlä, “Wek aakuc kē thiēc kē, γen abi baḡ apei ë nīnkä ku γen abi nək. Lēukē bāk gum cīmēndiē?” Gokē bēer, “Alēuku.”

²³ Go Jethu lək ke, “Na cəkkē we nək ayic ka lēukē bāk gum, ku acie γen la riəl ba raan bi nyuc kōḡdiēn cuēc ku kōḡdiēn cam kuany. Thöckä aa kək kəc ci Wä guiēr ke.”

²⁴ Nawën le atuuc kək kathiäär piḡ, ke riäk puəth tēnē wēēt Dhubedi. ²⁵ Go Jethu ke cəəl ku lək ke, “Anjēckē lən kəc ci gam bik aa bāny kəc cie kəc Itharel aala riəl kəc nhīm, ku acīi path bāk ciēt ke. ²⁶ Ku kēnē acīi rot bi looi kamkun. Raan wïc ye bi ya raandit kamkun, adhīl rot dhuək piny bi ya luui rin kəc kək, ²⁷ ku na ye raan wïc ye bi ya bēny wenhīm, ka dhīl ya aluanḡun. ²⁸ Cīmēn Manh Raan aya akēc bən bi kəc bən loony, aci bən bi kəc bən kony, ku gēm wēike bi kəc juēc waar thou yic.”

Jethu akony cöör karou bik daai

²⁹ Tēwën jiēl Jethu Jeriko kek kəcken ye buəəth, ke buəəth kəc juēc apei. ³⁰ Ku kəc ci cər karou aake rēer ë dhēl kēc. Nawën piḡkē lən ci Jethu γēēt, ke cöt röldīt, “Bēny, Wën Debit, kony γə!” ³¹ Go kəc kək ke rēl ku yöökkē ke bik biēt. Gokē ḡot ke kiu apei, “Wën Debit! Kony γə.” ³² Go Jethu köoc ku cəəl ke, ku thiēc ke, “Yenḡ wiēc kē ba looi tēnē we?” ³³ Gokē lək ye, “Bēny awīcku buk bən daai.” ³⁴ Go Jethu gam, ku gəət kenyīn, gokē daai nyin yic ku buəəthkē.

21

Jethu aci la Jeruthalem ke ciem yai (Mk 11:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

¹ Tëwën cî kek thişk kek Jeruthalem, ke bô Bethpeec tãthiääk kek gôn Olip, ke Jethu ëci kacken ye buoath karou tuoc tuen, ² ku lëk ke, “Lak bëëi tã tuen yiic, ku wek aabä akaja yök ke mac ku manhde yelööm. Luonykë ke ku bëëikë ke tënë ya. ³ Na le raan thiëc we ke luelkë, keek aa wïc Bëny ku aabi dhuk ëmën.” ⁴ Kënë aci rot looi këya rin bi wët ci lueel ëlä thëer raan kãk Nhialic tiñ yenhom tiëñ,

⁵ “Lëk kãc Itharel, ëmën bënyñaknhom dun abö tënë week! Alir puðu ee cath akaja, manh akaja.”

⁶ Go kãc Jethu buoath la ku loikë cimën ci Jethu ye lëk ke, ⁷ ku biikë akaja ke manhde ku kumkë kekõth alãthken, ku nyuc Jethu manh akaja kãu. ⁸ Kãc juëc aacã alãthken thieth dhël yic, ku kãc kãk aacã ayör tiim dhoñ ku thiethkë ke dhël yic aya.

⁹ Go kãc ke tã tuen yenhom ku kãc ke buoath ye, yai looi ku yekë wak ëlä, “Lecku wën Debit! Bëny dãc raan bö rienku lecku Nhialic Madhãl!”

¹⁰ Nawën yeet geeu Jeruthalem, ke kãc gëi apëi ku yekë thiëc ëlä, “Yenã kënë?”

¹¹ Ke bëër kãc ñic ye ku luelkë, “Yen ë raan kãk Nhialic tiñ cãl Jethu pan Nadharet, wun Galilia.”

Jethu aci la luanj Nhialic (Mk 11:15-19; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹² Nawën lek yet Jeruthalem ke Jethu la luanj Nhialic, ku cop kãc kãñ yaac ku kãc yööc ayeer kal luanj Nhialic yic. Ku wel agen kãc wëu waar yiic piny, ku thöc kãc yoc wei ë kuör. ¹³ Ku lëk ke, “Aci gõt ëlä athör thëer wël Nhialic yiic, ‘Kal luanjdië aci looi bi ya tën ye kãc wuöt ëbën rök thïn,’ ku yen acãk wel bi ya tën cuër.”

¹⁴ Kãc cî cör ku kãc cî duany aake cî bën tënë ye kal yic luanj Nhialic, goke kony. ¹⁵ Kãc dit kãk Nhialic ku kãc gët lööñ aake cî puõth dak tëwën tiñ kek kãpuõth cî Jethu

looi, ku wën ye mïth ket kal yic luanj Nhialic ëlä, “Lecku Wën Debit.”

¹⁶ Ku luelkë tënë Jethu, “Ye kë lueel ë mïthkã piñ?” Go bëër, “Aya piñ. Ku këckë kënë kãñ kueen,

‘Yin aci mïth agut mïth thii kor piöc bïk læc la cök aa lueel.’ ”

¹⁷ Kaam wën cî Jethu wëlkä lueel, ke jiël geeu ku ler Bethani tã cî yen bën anin thïn.

Jethu aci tim wak bi riau (Mk 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Nayon nhiäk, tëwën dhuk kek geeu, Jethu ë nëk cãk. ¹⁹ Nawën tiñ tim cit ñaap dhël yau, go la cãl bi yök ke cî luok, go yök ke ayör kepëc. Go Jethu lueel, “Yin aci mïth kãñ bën tiñ athëer!” Ku nyin yic tëwën ke tim riau.

²⁰ Tëwën tiñ kacken ye buoath ë kënë, ke gëi apëi, ku thiëckë röt, “Yenö cî tim kënë guo riau?”

²¹ Go Jethu bëër, “Na gamkë ke cïn diu, ka cie kë ca looi tënë ë tim kënë yen luikë ë rot, na cãk a gôn kënë yen yökkë ëlä, ‘Jot rot ku cuat rot wïir,’ ka loi rot. ²² Ku na lak gam, ke këriëc ëbën yakë ke thiëc tã rök wek, aa yökkë.”

Bäny Itharel aa riel Jethu yöñ yic (Mk 11:27-33; Lk 20:1-8)

²³ Go Jethu bën dhuk kal yic luanj Nhialic, ku tëwën piöc yen, ke bënydit kãk Nhialic ku kãc baai bö tënë ye ku thiëckë ëlä, “Ee yïn, ye riel nõ tã yiguöp ye yïn luui këlä? Ku yenã yik yï ë riel kënë?”

²⁴ Go Jethu bëër, “Wek aba thiëc wët tøk aya, na bëërkë apath, ke wek aba lëk raan cã gãm riel ye yen kãkkã looi. ²⁵ Lëkkë ya, Joon yök riel yen kãc gãm lökwëi tënë, ye tënë Nhialic aye rielde ë rot?”

Gokë guëk yic kamken ku luelkë, “Na luelku, ke yök tënë Nhialic, ka thiëc, ‘Aye nõ këc wek wëtde gam?’ ²⁶ Ku na luelku, ‘Ke rielde ë rot,’ ke yok aa jöny ke rin cî raan ëbën ye gam.” ²⁷ Gokë dhuok Jethu, “Akucku.”

Go Jethu lëk ke, “Na ye këya, ke wek aacã lëk riel ye yen kãkkã looi.”

Käññ cî Jethu lueel rin mïth karou

²⁸ Ku ben Jethu ke thiëc, “Yenö yakë tak wët kënë yic? Monytui ë la dhäk karou. Go la tënë wëndit ku lëk ye, ‘Manhdië lör lui dom yic ya aköl.’ ²⁹ Go bëër, ‘Yen acii la,’ nawën ke ben yenhom waar ku ler. ³⁰ Go ben la tënë wänden koor ku lëk wët awën cï kan lëk wëndit. Go gam ku cii la. ³¹ Yenja kamken karou cï kē wic wun looi?”

Gokë bëër, “Ee wëndit.”

Go Jethu lëk ke, “Koc ajuër kut ku adëjök ë tãc kek kuat moc ë path, aa kek aabi röt kan mat ë bääny Nhialic yic tënë we. ³² Rin Joon raan wäär koc muöc nhüim ëcï bën tënë we bi we nyuöth dhël ë yic, ku wek aa këc wëtde gam. Nawën ke ye koc ajuër kut ku adëjök kek gam ye. Ku na cok awën cï wek kakkä tñj ke loi röt, ke wek aa këc wepuöth waar ku pälkë luoi käreec ku gamkë wëtde.”

*Jethu aci jam ë waal bi rëec bäny nyuöth
(Mk 12:1-12; Lk 20:9-19)*

³³ Ku ben Jethu jam waal ku lueel tënë koc man ye ëlä, “Monytui ëcï dom looi ku cum yic tiim luok ku rök. Ku wec tã ye mïth tiim guär thïn bik ya miök, ku looi kät. Ku jöl dom riöp yic koc kök, ku le keny wun dët. ³⁴ Nawën le tã cï tiim luok thöön, ke tooc aluönyke tënë ke bik la gäm abäkke. ³⁵ Go koc awën cï riöp dom yic aloony däm, ku thatkë aluöny tök, ku näkkë alony dët ku biöökkë alony ye kek diäk aleel. ³⁶ Go aloony juëc tënë aloony tuen ben tooc, ku not ke looikë ke tãwäär. ³⁷ Nawën ciëen ke wun dom jöl wände tooc, ku tek lön bi kek ye theek. ³⁸ Go koc awën cï riöp dom yic lueel kamken wën tñj kek ye, ‘Kënë ee manh raan la dom, bi kãj lök thön aköldä. Bäk näkku ku kärke aabi döj ke yo.’ ³⁹ Gokë däm ku thelkë ayeer dom yic ku näkkë.”

⁴⁰ Ku jöl Jethu ke thiëc, “Na bö raan la dom ke loi nö tënë ke?”

⁴¹ Gokë bëër, “Abi kockä nök, ku riöp dom yic wei tënë koc bi ye ayiëk abäkke tã cï kãj luok.”

⁴² Ku lëk Jethu ke, “Këckë wët cï göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, kan kueen?

‘Mën wäär yen cï atëet kuc yen aci bën a mën ril apëi, kënë ë ye luoi Bëny,

ayeku tñj ke path ku dhëen yonyin!’ ”

⁴³ Ku la Jethu tuen ku lueel, “Këya alëk we, bääny Nhialic abi nyaai tënë we ku gëm koc wuöt kök bi wëtde piñ ku loikë. ⁴⁴ Ku raan bi löny alëk kënë nhom, ka duöny bi ruöth, ku raan bi alëk kënë lööny yenhom ka niöön yic.” ⁴⁵ Nawën piñ kocdit käk Nhialic ku koc gët löön ë jam kënë, ke njickë lön jiem Jethu riënken, ⁴⁶ ku na cok alön wic kek ye bik däm, ka ke cï riöcc koc juëc tã thïn ë Jethu tñj ke ye raan käk Nhialic tñj.

22

*Jethu aci bääny Nhialic thön yan thiëk
(Lk 14:15-24)*

¹ Go Jethu ben jam tënë ke ë waal ku lueel. ² “Bääny Nhialic ë duër thön kek yan thiëk cï bënyaknhom looi tënë wände. ³ Ku tooc aluönyke bi koc cï cöl la lëk bik bën yai yic. Gokë kuc ku cik bö yei. ⁴ Go aloony juëc ben tooc ku thönke ëlä, ‘Lak, lëkkë koc cï cöl lön mïth aaci thök ë guiër, muöc ku nyök cuai aaci nök, këriëc ëbën aci guir. Bäk yai yic!’ ⁵ Ku keek aake liu puöth thïn, ku puökkë bi nek ala duömde, ku la raandä luoi yic. ⁶ Ku däm koc kök aloony bënyaknhom, ku banjë ke ku näkkë ke. ⁷ Go bënyaknhom puö riäak apëi, ku tooc apuruökkë ku lek koc awën näk aluönyke nök, ku cuänykë genden. ⁸ Ku cöl aluönyke ku lëk ke, ‘Yai aci thök ë guiër, ku koc ke cï cöl aa këc aa koc path, aaci kuc ë bën. ⁹ Lak geeu ku calkë kuat koc bäk yök dhäl yiic bik bën yai yic.’ ¹⁰ Go aloony la dhäl yiic ku cölkë kuat raan cik yök ëbën, abi yai thiän apëi.

¹¹ “Nawën bö bënyaknhom bi thän cï guër yei bën tñj, ke tñj raan tök ke këc alëth yai ruök. ¹² Go bënyaknhom lueel, ‘Mäthdië, yi bö tën këdë ke yi cii alëth yai cen?’ Go mony awën biet ku cii wët bëër. ¹³ Go bënyaknhom lëk aluönyke, ‘Derkë cin ku cok ku cuatkë muöth yic ayeer, tã bi yen dhiau thïn ke neny yelec.’ ”

¹⁴ Ku wit Jethu wëtde ëlä, “Rin koc juëc aaye cöl, ku aa koc lik kek aaye loc.”

*Jethu awic bi wëen wët ajuër
(Mk 12:13-17; Lk 20:20-26)*

¹⁵ Go Parathī la tēden ē rōt bīk tē bī kek Jethu dam thīn, wētden bī lueel, la mat. ¹⁶ Ku toockē kōcken abēk ke buōth tēnē ye, ku kōc Antipāth Yērot bīk la wēēn bī wēt rac luēel kegup bī ye dōm. Ku bīk ku luelkē ēlā, “Raan piōōc, anjicku yīn ē raan la cōk jam ē yith. Yīn ē kōc piōōc bīk kāk wīc Nhialic looi dhēl la cōk, ke yī cūi diēer kāk ye kōc kōk tak. Ku yīn acie diētden ye kuēēc nom. ¹⁷ Lēk yō na ye tāktākdu, buk ajuēr aa gam yōk kōc Itharel tēnē Cithēr Bēnyaknhom, tēdē ke cuk bī ya gām ye?”

¹⁸ Ku Jethu ēcī ruēēnyden nīc, ku bēēr, “Yenō wīc wek ye bāk ya deep wēt? ¹⁹ Calkē ya atīn wēnh yakē tāāu piny ajuēr!” Gokē yiēk wēēth. ²⁰ Gokē thiēēc, “Ye nom nā, ku ye rin nā kākā cī giēet wēēth kōu?”

²¹ Gokē bēēr, “Aa kāk Cithēr Bēnyaknhom.” Go Jethu lēk ke, “Na nīeckē kēya, gām kē Cithēr Bēnyaknhom kēde, ku gām kē Nhialic kēde.”

²² Gokē gāi, tē cī Jethu wēt bēēr thīn, ku nyiēēnkē piny ku jiēlkē.

Nhialic abī kōc cī thou cōl aa ben pīr
(Mk 12:18-27; Lk 20:27-40)

²³ Akōl tōn awēn ke kōc kōk akut Thaduthī, akut cūi ye ye gam lōn bī Nhialic kōc cī thou ben cōl apīr, bō tēnē Jethu ku thiēckē ēlā, ²⁴ “Raan piōōc, acī Mothith lēk yō ēlā, Na thou raan ku nyiēēn tik piny ke cīn mīth, ke wāmēnh koor ala yōt tik bī mīth dhiēēth yōn mēnhē. ²⁵ Na thōōnku lōn tō mīth tik thīn kadhorou, ku thiēk wēndit ku thou ke cīn mīth, ku dōn tienje ke wēmēnh buōth ye, ²⁶ ku thou aya ke cīn mīth cī dhiēēth. Ku looi rot kēya tēnē raan ye kek diāk, agut wāmēnh kun ye kek dhorou. ²⁷ Nawēn ke tik thou aya.” ²⁸ Ku lek tuēn ku thiēckē, “Tē le kōc cī thou rōt jōt akōldā, bī ya tīn nā, rin cī yen rēer ke ke ēbēn kadhorou?”

²⁹ Go Jethu bēēr, “Wek aa kōc ril nhīim cīn kē nīeckē, rin cūi wek athōr thēer wēl Nhialic cī gōt ye gam. Ku acāk ye gam aya lōn bī Nhialic kē ye lueel ke bī looi, lēu bī looi. ³⁰ Rin tē le kōc cī thou rōt jōt, aacī bī thiēēk ku aacī bī thiaak, aabī rēer kecīt atuuc nhial. ³¹ Ku na ye rin wēt bī kōc cī thou rōt jōt, ke we kēc wēt cī Nhialic lēk

we thēer kueen? Acī lueel, ³² ‘Yēn ē Nhialic Abaram ku Ithāk ku Jakop.’ Kōc cī thou ke nīc Nhialic, aa pīr alanden. Yēn ē Nhialic kōc pīr, ku kōc cī thou aya.”

³³ Nawēn pīn thān tō thīn wēt kēnē, ke gēi ē piōōcde.

Lōn ril lēu bī theek kam ē lōōn
(Mk 12:28-34; Lk 10:25-28)

³⁴ Nawēn pīn Parathī lōn cī Jethu Thaduthī thōl nhīim, ke mat kēnhīim bīk Jethu thiēēc aya, ³⁵ ku jōl raan tōk kamken, ³⁶ raan piōōc lōōn, Jethu thiēēc, “Ye lōn nēn yen ril kam ē lōōn?”

³⁷ Go Jethu bēēr, “Yīn adhil Bānydu Nhialic nhiaar piāndu ēbēn, ku wēiku ēbēn, ku nhi-amdu ēbēn.” ³⁸ Kēnē, yen ē lōn ril tuēn. ³⁹ Lōn dēt ril ye kek rou thōn kek ē lōn kēnē akīn, yīn adhil raan dēt nhiaar cīmēn nhīer yīn rot. ⁴⁰ Lōōnkā karou kek aa ye lōōn Mothith ēbēn, ku lōōn ye kōc kāk Nhialic tīn piōōc, kēr bei thīn.

Jethu acī kōc piōōc lōn yen raan ē tooc Nhialic
(Mk 12:35-37; Lk 20:41-44)

⁴¹ Kaam wēn cī Parathī kēnhīim kut Jethu lōōm ke thiēēc ke wēt kēnē, ⁴² “Yakē tak Raan cī lōc ku dōc yēnā? Ye wēn nā?” Gokē lēk ye, “Ee wēn Debit?”

⁴³ Go dhuōk ke ku lueel, “Na ye kēya, yēnō ye Wēi Nhialic Debit yōōk bī cōl Bānydiē. Rin ēcī Debit lueel ēlā,

⁴⁴ ‘Acī Nhialic lueel tēnē Bānydiē, “Nyuc ē tēn kōndiēn cuēc, yet tē bī yēn kōc atērdū dhuōk ciēēn yīcōk.”’

⁴⁵ “Na ye Debit cōl, ‘Bānydiē,’ Ke lēu bī ya wēnde kēdē?” ⁴⁶ Go ciēn mēn raan tōn bēer wētde, ku wēn akōlē yet tuēn acīn raan tōn cūi yethok ben kuek bī thiēēc.

23

Duōkkē nhiam cīmēn Parathī ku Thaduthī
(Mk 12:38-39; Lk 11:43, 46; 20:45-46)

¹ Ku jōl Jethu lueel tēnē kōc juēc awēn ku kōcken ye buōth. ² “Kōc piōōc lōōn ku Parathī kek aatō nyin Mothith. ³ Kēya, aa dhiēlkē ke theek ku luōikē kē yekē lēk we, ku piēnkē kē yekē lēk we, ku duōkkē kākken

yekë ke looi ye kiëët, rin aacie kâk yekë lëk kâc kek yekë ke looi. ⁴ Aa kâc piöc kâril yiic bi ke looi, ku aa cie kâc ë kony bik ke looi. ⁵ Këriëc ëbën yekë ke looi, ayekë ke looi rin bi kek kâc wëñ. Aa cath ke muk athör theer wël Nhialic. Ku rukkë alëth path, ku mukkë athör kecin bik nyuöth lön ye kek kâc path thek löñ Mothith. ⁶ Ayekë nhiaar bik nyuc tuen thöc kâcdit tënë amat, ku yön path aköl yai. ⁷ Ayekë nhiaar bi ke aa muöth athëk yön yâc yiic, ku yeke cöl, 'Kâc piöc.'

⁸ "Duökkë röt cöl aye cöl, 'Kâc piöc,' Rin wek aa ñek ke wämënhë, ku wek aa la raan piöc tök. ⁹ Ku acin raan dhielkë cöl pinynhom tën, 'Wä,' Rin ë Nhialic tö nhial yen ee Wuurdun yetök. ¹⁰ Ku duökkë röt cöl aye cöl, 'Kâc piöc,' Rin wek aa la raan piöc tök, 'Raan ci löc ku dâc.' ¹¹ Raandit apeï kamkun adhil rot dhuök piny bi luui rienkun. ¹² Kuat raan rot yâth tuen ë rot abi dhuök ciëen, ku raan lir puöu rot töu ciëen, abi yâth tuen.

Jethu aci rëc Parathi ku kâc gât lööñ nyuöth

(Mk 12:40; Lk 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ "Kâc piöc lööñ ku wek Parathi, Awëñkui! Ee kërac apeï yen ayakë looi, rin ye wek kâc piöc dhël ciï kek bi met bäany Nhialic yic. Rin wek aaciï bi met thïn aya. Na cök kâc kâk wïc bik met thïn, ka yakë ke wel nhïim ë piöcdun ciï la cök! ¹⁴ Kâc piöc lööñ ku wek Parathi, Awëñkui! Wek aa cath we röök apeï dhöl yiic bäk kâc wëñ lön ye wek kâc path, ku wek aa bëi lër tuöör nyïn bik aa kâkkun. Wek aabi tëm awuöcdit tet apeï rin kërec yakë looikâ!

¹⁵ "Kâc piöc ku wek Parathi, Awëñkui! Wek aa piny kuany yic rin bi la raan töñ yökkë bi piöcdun gam. Na yökkë, ke të ye wek ye piöc thïn, ee ye cöl aye raan pan mac, abi we duër waan thook!

¹⁶ "Awëñkui, wek kâc ë kâc kâk wat nhïim ke we ye cöör aya, ku luëlkë, raan mël kuëñ rin luan Nhialic, ke rot mac wëtde. ¹⁷ Wek aa muööl ku cöör! Yenö dit? Ye milän thith aye luak? ¹⁸ Ku benkë lueel ëlä, raan mël kuëñ rin yik ka cïn wëtde yic, ku na

kuëñ mël rin ajuër ci täau yenhom, ke rot mac wëtde. ¹⁹ Wek kâc ci cör wepuöth! Yenö dit? Ye ajuër ci täau yik nhom aye yik guöp ë loi bi ajuër ci täau yenhom ya kën ë Nhialic? ²⁰ Këya, të kuëñ raan yik, ka kuëñ ye, ku kâk ci juaar yenhom. ²¹ Ku të kuëñ raan luan Nhialic ka kuëñ ye ku Nhialic yen rëer thïn, ²² ku të kuëñ raan pan Nhialic, ka kuëñ mäacde, ku yenhom guöp.

²³ "Kâc piöc lööñ ku wek Parathi! Awëñkui! Wek aa kâlik kâkkun cäk puur yiic juër Nhialic, ku wek aacie kâril ye löñ lueel ye kuëc nhïim, cimën bi raan dhiel la cök ku lir puöu, ku kony kâc kâk ku ciï kâc ye ruëeny. Wek aa dhil kâkkâ muk nhïim, ke we ciï mäl ë juër kâñ aya tënë Nhialic. ²⁴ Kâc mär kâc, wek aacie kâk wïc Nhialic ye looi, ku aa kâk puöl yiic kek aa yakë ke kuëc nhïim.

²⁵ "Kâc piöc lööñ ku wek Parathi! Awëñkui! Wek aaciï puöth la cök, wek aa cit bëiny ku aduuk ye löök köth, ku aa thiän müth ye rum riel ku müth ye ke tuöör nyïn. ²⁶ Wek kâc Parathi ci cör wepuöth! Kanjë bëiny ku aduuk löök yiic, yen aabi kek köth la wïc aya!

²⁷ "Kâc piöc lööñ ku wek Parathi! Awëñkui! Wek aa thön kek rëñ ci buth, na tññ keköth ke dhëñ apeï, ku keyiic alonhthïn aaci thiän yom kâc ci thou ku kërec kâk. ²⁸ Këya, wek aa cit rëñkâ aya. Wek aaye raan ëbën tññ we path gup ayeer, ku piäthkun alonhthïn aaci thiän ruëeny ku kërec kâk ëbën.

²⁹ "Kâc piöc lööñ ku wek Parathi! Awëñkui! Wek aa rëñ buth tënë kâc kâk Nhialic tññ. Ku giëtkë rëñ kâc path bik dhëñ apeï, ³⁰ ku luëlkë ëlä, na yo tö thïn wäär nek wärkuan dit kâc kâk Nhialic tññ, ñuöt yok aa këc röt mat ë näakden yic. ³¹ Këya, ayakë gam ayic lön ye wek müth kâc wäär näk kâc kâk Nhialic tññ! ³² Ku cit mënë ye wek kâc ril nhïim, cïn kë yakë gam, këriëc ëbën atö wecin, thääpkë kërec wäär ci wärkuön dit jöök! ³³ Müth këpieny! Yakë tak bäk poth la pan mac këdë? ³⁴ Ku rin ë wët kënë yen aci Wä we tuöc kâc kâk Nhialic tññ. Ku ë këckâ yiic, kâc kâk aa bäk nök, ku piäatkë

kɔc kɔk tim ci riiu kɔu, ku thatkɛ kɔc kɔk yɔnkuɔn amat yiic, ku yakɛ ke yɔɔp gɛɛth yiic ɛbɛn. ³⁵ Ku tɛdun ye wek luui thɪn kɛnɛ, abi awuɔc bi teem rin kɔc ci nɔk lɔɔny weyiɛth, jɔɔk nɔk wɔar nɛk Abel yet nɔk Dhakaria wɛn Barakia wɔar nɔkkɛ luanj Nhialic. ³⁶ Ku lɛk Jethu ke, awuɔc bi gam rin ɛ kɔkkɛ ɛbɛn abi bɛn ɛ riɛc kɛnɛ yeth.

*Jethu ee kɔc gen Jeruthalem lɛk
(Lk 13:34-35)*

³⁷ “Wek kɔc gen Jeruthalem, wek aa kɔc kɔk Nhialic tiŋ nɔk, ku biɔkkɛ kɔc ci Nhialic tuɔc we aleel. Aca wic arak juɛc, ba we kony cimɛn dhie ye ajith miɛthke kuɔm piny yewuk bi ke kony bi ke ci gɔp, ku wek aaci kuc. ³⁸ ɛmɛn abɔk tiŋ ke Nhialic ci yecin miɛt bei, ku nyiɛŋ pandun we. ³⁹ Ku ɛmɛn alɛk we, ‘Wek aci ya bi bɛn tiŋ yet akɔl bi wek rɔt guir bɔk ya lor tɛ ben yɛn dhuk.’”

24

*Luanj Nhialic Jeruthalem abi thuɔr piny
(Mk 13:1-2; Lk 21:5-6)*

¹ Tɛwɛn jiɛl Jethu kal luanj Nhialic yic, ke kɔcken ye buɔth bɔ tɛnɛ ye ku luelkɛ, “Raan piɔɔc, tiŋ, ye luanjiit dhɛɛŋ nɔ kɛnɛ!”
² Go Jethu bɛɛr, “Alɛk we, yɔɔt dit yakɛ tiŋkɛ aabi thuɔr piny ɛbɛn ka cin alɛl tɔŋ bi kɔɔc alɛl dɛt nhom.”

*Acɪ Jethu lɛk atuɔɔcke lɔn bi ke maan
(Mk 13:3-13; Lk 21:7-19)*

³ Tɛwɛn rɛɛr Jethu gɔn Olip nhom ɛ rot, ke kɔcken ye buɔth bɔ tɛnɛ ye ku thiɛckɛ, “Lɛk yɔ ye nɛn bi kɔkkɛ rɔt looi, ku yenjɔ bi tɛ bi yin dhuk pinyhom ku thɔk piny, nyuɔth?”

⁴ Go Jethu lɛk ke, “Duɔkkɛ rɔt cɔl aduɔŋ.
⁵ Rin kɔc juɛc aabi bɛn rienkiɛ, ku ye ŋɛk lueel, ‘Ke yɛn Raan ci lɔc ku dɔc.’ Ku aabi kɔc juɛc duɔŋ. ⁶ Duɔkkɛ diɛɛr tɛ tiŋ wek tɔŋ ke loi rɔt, ku tɛ piŋ wek tɔŋ kɔk wuɔt mec yiic. Kɔkkɛ aa dhil rɔt looi, ku acie yen bɛn thɔk ɛ piny. ⁷ Rin wuɔt aabi thɔr kamken ku pan bɛnyɔknhom kek pan bɛnyɔknhom dɛt aabi thɔr aya. Cɔndit apei abi tɔ thɪn, ku

ayiɛkyiɛk piny abi rot looi bɛɛi juɛc yiic.
⁸ Kɔkkɛ kek aa kɔk tuɛŋ.

⁹ “Ku dɛt, wek aabi dɔm ku yɛth we luk yic, ku wek aabi nɔk. Ku wuɔt ɛbɛn aabi we maan rienkiɛ. ¹⁰ Ku ɛ tɛɛn, kɔc juɛc ci wɛtdiɛ gam aabi rɔt waar, ku kɔc kɔk aabi ŋɛk raandɔ aluɔm ku man raandɔ ŋɛk. ¹¹ Ku awɛŋ juɛc aabi tuɔl aya, ku aabi kɔc juɛc rac nhiiim. ¹² Ku luɔi kɔc aabi rot juak apei, kɔc juɛc aabi gamden wai wei. ¹³ Ku raan bi yepuɔu dɛɛt yet tɛ bi yen thou, abi pir akɔlriɛc ɛbɛn. ¹⁴ Ku Wɛt Puɔth Yam kɛnɛ rin bɔany Nhialic, abi kaŋ lɛk kɔc ɛbɛn pinyhom bik piŋ, ku jɔl thɔk piny bɛn.

*Kɛrɛc bi rot looi tɛnɛ kɔc Jeruthalem
(Mk 13:14-23; Lk 21:20-24)*

¹⁵ “Ala akɔl bi wek kɛrac apei tiŋ, kɛwɔar ci Daniel raan kɔk Nhialic tiŋ jam ɛ ye.” (Raan kuɛn adhil kɛnɛ deet yic!) ¹⁶ “Kɔc rɛɛr Judia, ku tiŋkɛ ɛ kɛnɛ, ka dhil rin gat nhiiim roor bik la thiaan. ¹⁷ Ku na rɛɛr raan ayeer, ka ci ben la yɔt bi la guik kɛ muk. ¹⁸ Ku na tɔ raan dom yic, ka ci ben dhuk baai bɔ alanhde la lɔɔm. ¹⁹ Diɔar liɛc ku diɔar muk miɛthkor aabi gum apeiɔit ye ninkɛ. ²⁰ Rɔkkɛ bi rot ci loi wiir yic rut, tɛdɛ akɔl ci kɔc ye luui. ²¹ Kɔc aabi gum apei ye ninkɛ, gum kɛckɛ kaŋ yɔk tɛwɔar ciɛk Nhialic kɔc agut cit ɛmɛn. Ku aci rot bi bɛn looi. ²² Na kɛc Nhialic looi bi ninkɛ cɔl alik, ŋuɔt acin raan ci pir. Ku rin kɔcken ci lɔc, aci nin cɔl alik.

²³ “Wek aa lɛk, na le raan yɔɔk we, ‘Tiɛŋkɛ Raan ci lɔc ku dɔc kin, tɛdɛ ke lueel, tiɛŋkɛ yen akan!’ Ke duɔkkɛ gam. ²⁴ Rin kɔc juɛc aabi bɛn ku lueel ŋɛk, ee yɛn Raan ci lɔc ku dɔc, ku lueel raan dɛt, ee yɛn raan kɔk Nhialic tiŋ, ku loikɛ kɔril kɔc gɔi, na lɛukɛ, ke mɔr kɔc ci Nhialic kuany. ²⁵ Tiɛtkɛ rɔt, kɛriɛc ɛbɛn alɛk we ɛmɛn bɔk nhiiim tir kɛ bi bɛn.

²⁶ “Kɛya, na le raan lɛk yi ɛlɔ, ‘Yen akan atɔ roor tɛɛn!’ Ke yi duk la, tɛdɛ, ‘Yen akin aci thiaan tɛn,’ Ke duk gam. ²⁷ Rin tɛ dhuk Manh Raan ka gukɛ ŋic. Abɔk tiŋ cimɛn bir deŋ dhie yen nhial reet yic, ku tiŋ lɔŋ ku lɔŋɛ.

28 “Dët aya, abì ciët mën dhie na cì cuər kenhüim kut, ka la kē ŋuetkē.

Aköl bī Manh Raan bēn
(Mk 13:24-27; Lk 21:25-28)

29 “Awiēc ku bāk ŋic aya, ye nīnkā, tē cì kōc jāl gum apēi, aköl abì kum nyin bī piny cuəl, ku pēei acii bī ruel. Ku kuəl aabī rōt yāak ku löönykē. 30 Kē bī bēn Manh Raan cəl aŋic abī tiŋ nhial, ku kōc ēbēn pinynhom aabī yiic ŋeēr kākken rēc cik looi. Ku keek aabī Manh Raan tiŋ ke bō pial yiic nhial ke diik ku riöldit apēi. 31 Ku abā atuōōcke tooc bīk kēcīt löör yup yic, bī kek kōcken cì lōc kuōōt yiic pinynhom ēbēn.

32 “Ŋiēc kē ē kēnē tim cit ŋaap, tē looi yen yōōk ku looi yīth, ke kēr acī thiōk. 33 Kēya, tē tiŋ wek kāk kē ke loi rōt aya, ke ŋiēc kē lōn cī yen thiōk apēi. 34 Alēk we, wek aacii bī mää rē tē cōk kāk kē rōt looi. 35 Nhial ku piny aabī liu, ku wēt diē acii bī kaŋ mää r.

Rēer yī cī rot guiir
(Mk 13:32-37; Lk 17:26-30, 34-36)

36 “Acin raan ŋic aköl bī kāk kē rōt looi. Na cōk atuuc nhial, ayī Wēnde, ka cik ŋic. Ee Wā ē rot yen aŋic ye. 37 Bēn Manh Raan abī ciët kēwāär loi rot wāär piir Noa. 38 Ee nīnkā, aboördit nhom tuēŋ, kōc aake rēer ke mit puōth, ke ye luui ruēi ku yēi yet aköl le Noa riāi yic, 39 ku ē cīn kēn ŋic yet tē bii aboor. Ku muōu kōc ēbēn. Yen abī ciët bēn Manh Raan aya. 40 Tēēn na cōk kōc karou luui dom yic, ke raan tōk yen abī nyaai ku nyiēēŋ raan dēt piny. 41 Ku diāär karou lui tētōk aabī ke tiēŋ tōk nyaai, ku nyiēēŋ tiŋ dēt piny.

42 “Kēya, guiēr kē rōt ku tiēer kē nhüim, rin wek aa kuc aköl bī Bānydun bēn. 43 Yen acit kēn na raan la baai ŋic tē bī cuär bēn thīn wakōu, ka rēer ke yiēn, ku cii cuär pāl bī kākke nyaai. 44 Ke week aya, wek aa dhil rēer we tit, rin acāk ŋic ye nēn bī Manh Raan bēn.

Ŋic Bāny ku loi luōide akōlaköl
(Lk 12:41-48)

45 “Na ye kēya, yeŋa alony path ku ŋic kaŋ apēi, bī bēny nyāāŋ paande, bī kacke aa gām miēth akōlaköl? 46 Alony mit guōp, alony bī bēny yōk ke loi luōide apath tē

dhuk yen! 47 Alēk we, abī alony kēnē tāāu kākke yiic ēbēn. 48 Ku alony cii luōide bī ŋiēc looi, rin yen ye tak lōn cii bānyde bī lac dhuk, 49 ku kuc kōc pan bēny ciēēŋ, ku ye cool wiēet kek kōc dek ē määu, 50 ke bānyde abī la luāt yeguōp aköl cii ye tak lōn yen aköl bī yen bēn. 51 Ku yeen abī bēny tēm awuōcdit, ku met tē rēer kōc rēc thīn, ē tēēn kōc aa rēer ke dhiau ke ŋeny kelec.”

25

Kāāŋ nyiir kathiäär

1 Ku ben Jethu kāāŋ dēt thōōth, ku thōōŋ bāāny Nhialic ēlä, “Nyiir kathiäär aake cī kākken ye kek mer löōm ku lek yan thiēek yic. 2 Kam ē nyiirkā, nyiir kadhiēc aake pel nyin, ku nyiir kadhiēc aa cii nyin pel. 3 Nyiir aa bēlkā aake cī mermerken löōm ku cik miök dīt muk. 4 Ku nyiir ŋic kaŋ aake muk mermerken ku miök dīt tet aya. 5 Nawēn ka athiēek gāāu bī cii lōc bēn, gokē tōc bīk nin.

6 “Nawēn wēer ciel yic, ke piŋ duōōt, ‘Athiēek abō, bāk ayeer ku luōrkē!’ 7 Go nyiir awēn kathiäär rōt jōt kedhie ku dēēpkē mermerken. 8 Go mermer nyiir aabēl cii dēp apath rin cīn kek yiic miök. Gokē nyiir kōk kē lim, ‘Miackē yo ē miök, mermerkua aacii dēp.’ 9 Gokē bēer, ‘Miök acii yo thōŋ, lak tē ye miök yaac thīn bāk la yōōc miōkdun.’ 10 Go nyiir aabēl la bīk la yōōc miök, ku go athiēek guō lōk bēn kecōk. Go nyiir awēn cī rōt guiir la kal yic kek athiēek tēwēn dieer yai thīn, ku thiōk kal thok.

11 “Nawēn la nyiir awēn cī la yōōc miök dhuk ke cōt, ‘Bēny, Bēny, ŋāny yo kal thok!’ 12 Go athiēek bēer, ‘Ye wek yīŋa?’ Wek aacā ŋic!”

13 Ku wit Jethu wētde ēlä, “Rēer kē we cī rōt guiir, rin wek aa kuc aköl bī ŋen bēn.”

14 Ku ben Jethu kāāŋ dēt bēn thōōth ku lueel, “Bāāny Nhialic abī thōŋ ke mony la keny wun dēt, cā aluōōnyke cōl ku gēm ke wēēu bī kek lōk luui. 15 Ku yīk aluōōny tōk tim buōōt. Ku gēm alony dēt tim thiārdhiēc, ku gēm alony ye kek diāk tim thiäär. Acī wēēu tek kēya cit tē ŋic ŋek luui thīn, ku jiēl bī la keny. 16 Go alony cī yiēk tim buōōt, wēēuke la luōōi ku yōk tim buōōt dēt. 17 Ku lui alony

cī gām tim thiärdhiëc cīmēn alony wēn aya, ku yök tim thiärdhiëc dēt. ¹⁸ Ku la alony cī gām tim thiäär wēü bānyde la wuööt piny ebēn.

¹⁹ “Nawēn ke bānyden jəl dhuk, ku cōl aluōnyke bī wēūke bēn kuēēn nyīn. ²⁰ Go alony wäär cī gām tim buōt bēn ku lueel, ‘Bēny, wäär yīn acā gām tim buōt, ku emēn tīj, yēn acī tim buōt dēt juak thīn.’ ²¹ Go bānyde leec luōiden pēth cī looi ku lueel, ‘Yīn acī wēü lik njec muk apath ku juak keyiic, kēya emēn yīn aba tāäu kajuēc yiic ba ke muk. Bäär rēerku yō mit puōth yodhie.’

²² “Ku ben alony cī gām tim thiärdhiëc bēn ku lueel, ‘Bēny yīn acā yiēk tim thiärdhiëc wäär le yīn keny, ku yēn acī lōk luui ku juak tim thiärdhiëc dēt thīn.’ ²³ Go bēny leec luōiden cī njec looi ku lueel, ‘Yīn alony puōth kāj tiit apath. Yīn acī kälīk tiit apath, ku emēn yīn abī tāäu kajuēc nhīim, bäär miēt puōu ē bāāny bāānydu yic.’

²⁴ “Go raan cī tim thiäär lööm bēn ku lueel, ‘Bēny, aca piŋ lōn ye yīn raan col puōu rap kēc puur tem, ku kuany kāk ke kēc ke wēer piny. ²⁵ Kēya, yēn acī riōc ku la wēūku wec piny. Njō! Wēü wäär ca kuēi ya aa kik.’ ²⁶ Go bēny lēk ye elä, ‘Alony rac, ku ye adak rot aya. Na njic lōn ye yēn rap tem, rap kēc puur, ku lōn ye yēn kāj kuany, ku aa kēc pok. ²⁷ Njuōt yīn acī wēūkiē dhiel gām raan njic luōi wēü, na la dhuk ciēēn, ke ya yök wēūkiē ke cī keyiic juak. ²⁸ Nyaai kē wēü tēnē ye ku gām kē ke raan la tim buōt. ²⁹ Rin raan kälīk njec muk abī kākke juak yiic, ku raan cī kāj ye njec muk, abī kēden tō thīn nyaai. ³⁰ Ku cuatkē alony rēec kēnē muōōth yic ayeer, ku tēēn dhiēü abī tō thīn, ke kac yelec.’

Lundit

³¹ “Aköl bī Manh Raan bēn ke duaar, ku atuuc nhial ebēn ke cath ke ye, abī nyuc thōnyde nhom ke duaar pan Nhialic, ³² ku thāi ebēn aabī guēer yēnhom. Ku aabī tek yiic akuut karou, cīmēn raan la thök, yēn amēl ku apīyeem tek thook. ³³ Ku tēü amēl kōjden cuēc ku apīyeem kōj cam. ³⁴ Ku Bēny abī kōc kääc lōj cuēc lēk, ‘Bäk, kōc cī Wä dōc ku lömkē bāāny cī guir tēnē we tēwäär

ciäk piny. ³⁵ Wēn cī cōk ya nōk, wek aacā muōc kēcam. Ku wēn cī rou ya nōk wek aacā muōc kēdek, ku wēn ye yēn jäl, wek aacā lor pandun, ³⁶ ku wēn cīn yēn lubo wek aacā ruōk kōu, ku wēn tuēny ya wek aacā la neem, ku wēn cī ya mac, wek aacā bēn tīj.’

³⁷ “Ku kōc wēn aabī wētde dhuk nhom elä, ‘Bēny, yī cuk tīj nēn yī nēk cōk buk yī muōc kēcam? Ku nēk rou yī buk yī muōc kēdek, ³⁸ ku cuk yī tīj nēn ke yī bö keny yic buk yī lor? Ku yīn acīn lubo goku yī ruōk kōu? ³⁹ Yī cuk tīj nēn ke yī tuany, ke yī cī mac buk yī la neem?’ ⁴⁰ Ku abī Bēnyjaknhom lēk ke, wēt yic alēk we, ‘Kēriēc ebēn cāk luōi raan tōk kam wāmāthkiē thiikā, aa cāk luōi ya aya.’

⁴¹ “Ku abī lēk kōc lōj cam, ‘Aa wek kōc cī cieen, jälkē ē tēn bāk la many dēp yic akölriēc ebēn, many cī guir tēnē jōjrac ku atuōōcke ebēn. ⁴² Rin wäär nēk cōk ya, wek aa kēc ya muōc kēcam, ku nēk rou ya ku wek aa kēc ya muōc kēdek. ⁴³ Ku wäär yēn ē jäl ku wek aa kēc ya gōōj pandun, ku yēn ya cīn kōu alath, wek aa kēc ya ruōk kōu, ku yēn a ya cī tuaany, ku mac ya ku wek aa kēc bēn bāk ya neem.’ ⁴⁴ Ku kōckui aya aabī thiēc, ‘Bēny, yī cuk tīj nēn ke yī nēk cōk ku rou, ku ye nēn yī bö keny yic, ku cīn alanh cej, ku tuany yī ku mac yī ku yīn akēcku kony?’ ⁴⁵ Ku abī bēer, tēnē ke, ‘Wēt yic alēk we, kēriēc ebēn kēckē luōi wāmāthkiē thiikā, ka kēckē luōi yēn aya.’ ⁴⁶ Ku keek aabī la tē bī ke reem thīn akölriēc ebēn, ku kōc path aabī la tē bī kek pīr thīn akölriēc ebēn.”

26

Amat nēk Jethu

(Mk 14:1-2; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

¹ Nawēn cī Jethu thök jam kek kōcken ye buōōth, ke lēk ke, ² “Cīmēn njic wek ye, Yan Ayum cīn yic luōu abī yecōk jōck nīn karou bī bēn. Ku Manh Raan abī luōm tēnē kōc rēc bīk piāat tim cī rīiu kōu.”

³ Kaam awēn ke kōcdit kāk Nhialic ku kōcdit baai Itharel, aake mēt pan raandit kāk Nhialic cōl Kaipa, ⁴ ku guirkē tē bī kek Jethu dam thīn ke cī njic ku nāk. ⁵ Ku luelkē, “Acuk dōm aköl yai. Yōk aabī tīit bī kōc kan

jäl, rin na dämku, ke kəc ɲoot yai yic, tädë ke kəc juęc aa thär kek ɣo.”

*Maria aci tē theek yen Jethu thīn nyuəəth
(Mk 14:3-9; Jn 12:1-8)*

⁶ Təwən rēer Jethu Bethani pan raan at-uet cəl Thaimon, ⁷ ke tik bö təwən mīth yen, ke muk tōny koor cī cuęc tīm ril la yic miök ɲir ye ɣəc wēu juęc apēi, ku kuem thok ku luuɲ miök Jethu nhom ebən. ⁸ Go kəc Jethu buəəth puəəth dak wən tiɲ kek kənē, ku jɛɛmkē kamken, “Yenō tuuk yen miök ɲir?” ⁹ “Miök ɲir kənē ɲuət aci ɣaac wēu juęc ku gēm wēu kəc ɲəɲ.”

¹⁰ Go Jethu kē luelkē ɲic, ku lueel tənē ke, “Pälkē, yenō nyieeny wek ye? Kē cī looi tənē ɣa yen tiɲ, ee kēpath apēi. ¹¹ Kəc ɲəɲ aabi rēer kamkun akōlaköl, ku ɣen aciī bī rēer kek we akōlaköl. ¹² Wən luuɲ tiɲ kənē miök ɣaguəp, ee looi kēya bā təc bī guäpdie guir bī jal thiök. ¹³ Wek alək yic, kuat tē bī Wēt Puəəth Yam piöc thīn pinynhom, kē cī tiɲ kənē looi, abi ɣa lueel bī ye atak.”

*Judath aci Jethu ɣaac
(Mk 14:10-11; Lk 22:3-6)*

¹⁴ Nawən ke raan tək kam atuuc kathiäär ku rou, cəl Judath Ithkariöt la tənē kəcdit kək Nhialic ¹⁵ ku lueel, “Yenō bək yiək ɣa tē thən ɣen we Jethu?” ¹⁶ Gokē gām wēu juęc. Ku jəl tē bī yen Jethu dām thīn wic.

*Jethu aci miēth yai cam kek atuöccke
(Mk 14:12-21; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 13:21-30)*

¹⁷ Nawən aköl tuenɲ Yandit Ayum cīn yic luəu, ke kəc Jethu buəəth bö tənē ye, ku thiäckē, “Ye tənən wic bī ɣok miēth yai guir thīn tənē yi?”

¹⁸ Go bēer, “Lak geeu tənē ɲekdit ku lēkkē ye, ‘Aye Bānyda lueel, aköl bī luəidiē thök aci bən. Ee paandu yen abi ɣen Yan Ayum cīn yic luəu cam thīn kek kəckiən ɣa buəəth.’ ”

¹⁹ Go kəc ē biöth kē cī Jethu lək ke looi, ku guirkē miēth yai.

²⁰ Nawən la thēi bən ke Jethu nyuc kek kəcken ye buəəth kathiäär ku rou bik mīth.

²¹ Təwən mīth kek ke lueel Jethu, “Wek alək yic, raan tək kamkun abā luəm.”

²² Gokē puəəth riääk apēi ku gēikē, ku thiäckē tək-tək, “Makei! Ye yic? Ye ɣen Bēny?” ²³ Go Jethu bēer, “Ee raan tək kamkun lut yecin kek ɣa aduök yic, yen ē raan bī ɣa gaany. ²⁴ Ee yic, Manh Raan abi nök cit tē cī gät ye rienke athör thēer yiic. Ku raan bī ye luəm abi gum apēi! Ku aɲuēən tənē ye diēt kəc kaɲ dhiēəth.”

²⁵ Ku Judath aya, ēcī Jethu thiēc, “Raan piöc, ye ɣa?” Go Jethu bēer, “Ee yi.”

Guirku röt apath buk guəp Bēny rəm

²⁶ Təwən mīth kek, ke Jethu löm ayup ku dəc ku bēny yic, ku gēm kəcken ye buəəth ku lueel, “Ləmkē kənē, ku camkē, kənē ee guäpdie.”

²⁷ Ku lööm aduɲ cī thiən muən abiēc, ku leec Nhialic ku gēm ke ku lueel, “Dēkkē thīn ebən.” ²⁸ “Kənē ē riemdiē, riem döör kek Nhialic, bī kuēr rin bī adumuööm kəc ebən päl piny. ²⁹ Alək we, ɣen aciī bī bən dek muən abiēc pinynhom tən kek we, ɣet aköl bī ɣok ye dek ɣodhie pan Nhialic.”

*Jethu aci kē bī Piter ye jai lueel
(Mk 14:27-31; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)*

³⁰ Nawən cik jəl thök ke ket waak ku lek gən Olip cök.

³¹ Ku lueel Jethu tənē ke, “Wek kackiē, wek aabi kat ɣa ē wēer kənē cimən kēwäär cī gät athör thēer wəl Nhialic yic elä, ‘ɣen abā abiöök cəl anak ku aməl aabi wēer.’ ³² Ku tē cī ɣen rot jot raɲ yic, ke ɣen abi kaɲ la Galilia ba we la tiit thīn.”

³³ Go Piter lueel tənē Jethu, “ɣen aciī bī kat tē cək kəc ebən kat yi!” ³⁴ Go Jethu bēer, “Alək yi, ee wēer kənē, ke thən ajith kəc kiu, yin abā jai arak diäk.” ³⁵ Go Piter dhuök ye, “Na cək ɣa nök kek yi, ke yin acā bī kaɲ jai.” Ku lueel kəcken kək ye buəəth ebən kēya.

*Jethu aröck ke ɲic lən bī ye nök
(Mk 14:32-42; Lk 22:39-46)*

³⁶ Kaam wən ke Jethu kek kəcken ye buəəth la tē cəl Jethemani, ku lueel tənē ke, “Nyuöcckē tən, ku yiēnkē, ɣen ala tēən ba la rök.” ³⁷ Ku cəl Piter ku wēet Dhubedi karou, ku jəl rēer ke nək atiēel, ku dhiēu apēi yepuəu. ³⁸ Ku lueel tənē ke, “ɣen ad-hiau puəu apēi, ee thou guəp. Rēerkē tən ku yiēnkē.”

³⁹ Ku le tuerj tēthin-nyōot, ku rēeny rot piny ke gut yenhom piny ku rōök ēlä, “Wä, na lēu rot ke yī cōl kēreec tit ya aciī bö. Ku acie wēt piändiē, ee wēt piändu.”

⁴⁰ Nawēn ke dhuk tēnē ke kadiäk ku yök ke ke nin. Go lueel tēnē Pīter, “Niεenkē! Cäk yiēn tēthin-nyōot? Yenō ye wek nin kēlä?”

⁴¹ Yiēnkē ku rōökkē bī we cīi them jakreec. Pušu ē gam ku guōp acin riel.”

⁴² Ku ben jāl ku le rōök ēlä, “Wä, na cīi kēreec kēnē jiēl, ke wēt piändu abī rot looi.”

⁴³ Ku ben dhuk tēnē ke, ku ben ke yök ke nin, rin cī nin ke göök apeī.

⁴⁴ Goke nyäänj piny ku ben jāl, ku ben la rōök cīmēn awēn, kēn ye kek diäk. ⁴⁵ Ku dhuk tēnē kōcken ye buōoth ku lueel, “Nōt we nin! Läänjkē? Tēn nin aci thök, tiēnkē Manh Raan aci luōm kōc rēc. Ēmēn tē bī ya jal thōn kōc rēc aci yēēt. ⁴⁶ Raan cā luōm aci bēn. Jatkē rōt, lokku buk rōm!”

Jethu aci dām

(Mk 14:43-50; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

⁴⁷ Tēwēn nōt jiεem yen, ku Judath raan tōnj kōc atuuc kathiäär ku rou yēēt. Ku yeen ē cath kek kōc juēc muk paal ku atuel, ke cī kōcdit kāk Nhialic ku kōcdit baai tooc. ⁴⁸ Ku Judath aci kōc awēn cath kek ye, lēk tē bī kek raan wīckē bīk bēn dām njec thīn, ēlä, “Raan ba muōōth ku ciεem yen ē raan wiēckē. Damkē ku kuathkē.”

⁴⁹ Kaam wēn yēēt Judath, ke la tēnē Jethu nyin yic ku lueel, “Bēny,” ku muōōth ku ciim. ⁵⁰ Go Jethu bēer, “Māthdiē, loi kēnē bī yīn ē tēn.” Go kōc awēn bēn ku dōmkē Jethu ku derkē. ⁵¹ Go raan tōk kam kōc awēn rēer kek Jethu palde miēēt bei, ku tōk alony lui pan raandit kāk Nhialic yic, abī tēem yic wei. ⁵² Go Jethu lēk ye, “Dhuök paldu tēden awēn, kōc ye wic bīk kōc nōk, aabī thou aya këya. ⁵³ Cäk ē tak lōn nadē, ka lēu ba Wä thiēec bī ya tuōc atuuc nhial juēc apeī bīk ya bēn kony? ⁵⁴ Ku na ye këya, ke wēl athōr thēer Nhialic bī rōt tiεen, wēl ye lueel ka dhil rot looi kēlä?”

⁵⁵ Ku kaam wēn ke lueel Jethu tēnē ke ēlä, “Cäk bēn we muk atuel ku paal bāk ya bēn dām, ciēt ya ye raan kōc rum? Yēn ee rēer kek we akōlakōl ya piōōc kōc luānj Nhialic, ku wek aa kēc ya dām. ⁵⁶ Ku kēnē aci rot

looi bī kē cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yiic yenhom tiεen.” Ku jāl kōcken ye buōoth ēbēn nyäänj piny ku ketkē.

Jethu aci yāth luņ bāny Itharel yic

(Mk 14:53-65; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Ku jāl kōc awēn cī Jethu dām, Jethu yāth pan Kaipa luk yic, cī bāny kāk Nhialic Itharel, ku kōc piōōc löōnj kenhīim mat thīn.

⁵⁸ Ku Pīter ē biōth, ke mec kōc cōk ciēen agut tē yēēt yen pan bēny luk yic. Ku nyuuc kek kōc bēny tiit, ku jāl rēer bī kē lui Jethu tiņ.

⁵⁹ Bāny luk ku kōcdit kāk Nhialic aake cī nyuc bīk Jethu wic guōp awuōc cī looi, rin bī kek ye tēm thou. ⁶⁰ Ku acin awuōc cī bēn yök, cōk alōn ye kōc juēc ye luōm lueth, ke wēlken akēc rōm. Nawēn ke kōc karou jōt rōt, ⁶¹ ku luelkē, “Acuk piņ ke lueel, ‘Yēn abī luānj Nhialic kēnē thuēr piny, ku na ye akōl ye nīn diäk ke yēn abī dēt buth nyiēnde.’ ”

⁶² Go Kaipa raandit kāk Nhialic rot jōt ku thiēec Jethu, “Cīn wēt dhuk nhom ē wēl cī luēel yiguōpkā yiic?” ⁶³ Go Jethu biēt. Go Kaipa bēn lēk ye, “Yīn athiēec rin Nhialic ba lēk yō lōn ye yīn Raan cī lōc ku dōc, Manh Nhialic.”

⁶⁴ Go Jethu lēk ye, “Ee yic, cīt tē ca luēl ye. Ku aņot lēk we ēbēn lōn ēmēn yet tuerj, wek aabī Manh Raan jāl tiņ ke cī nyuc cuēny Nhialic njic kānj looi ēbēn, ku bīi puōl nhīim nhial.”

⁶⁵ Go Kaipa alāthke ret yiic yekōu ku lueel, “Acī Nhialic tōon guōp. Yenō nōt wīcku kōc kōk bī bēn jam kāk cī looi ēmēn? Ku wek aaci tē tōon yen Nhialic thīn piņ. ⁶⁶ Yenō yen wētdun?” Gokē bēer, “Ala guōp awuōc, adhīl nōk.”

⁶⁷ Ku jāl kōc kōk aa nūōōt nyin ku guutkē kecin. Ku lēk kōc kōk ye tēwēn ye kek ye gut, ⁶⁸ “Raan cī lōc ku dōc, mēek raan yī gut?”

Pīter ajei Jethu

(Mk 14:66-72; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Kaam wēn nōt rēer Pīter piiny kal yic pan bēny, ke nyen lui pan Kaipa bö tēnē ye ku lueel, “Yīin aya, yīn yī rēer kek Jethu raan Galilia.”

⁷⁰ Go jai kenhīim ēbēn ku lueel ēlä, “Yēn aciī raandun ye lueel njic diēn. Ku kē ye

lueel acä cak deet yic aya.” ⁷¹ Ku ler ayeer. Go nyen dët alony bën ku lëk kəc awën kääc thïn, “Mony kënë ë ye rëer kek Jethu raan Nadharet.”

⁷² Go Pïter bën jai ku kuëëñ ku lueel, “Yen akuc mony kënë.”

⁷³ Ku kaam awën, ke lueel kəc kääc thïn tënë Pïter, “Ee yic, yïn ë raanden rin yïn ë raan Galilia, yïn ë jam cïmëndën.”

⁷⁴ Go Pïter rot bën kuëëñ, “Nhialic abä nök tē cï yēn yic luel! Yen akuc raan jiem wek rienke!” Nyin yic tēwën ke thōn ajith kiu.

⁷⁵ Go Pïter kēwäär cï Jethu lëk ye tak. “Tuen ke thōn ajith kēc kiu, ke yïn abä jai arak diäk.” Ku ler ayeer ke cï guöp yär ku dhieu.

27

Kəc Itharel acï Jethu gaany tënë Pilato (Mk 15:1; Lk 23:1-2; Jn 18:28-32)

¹ Nayon nhiäk rial yic, ke bānydīt kāk Nhialic, ku kəcdīt baai mēt tē bīk luōi Jethu ku bīk nök. ² Gokē rek ku kuεthkē tënë bēnydīt Pilato, raan Roma.

Judath acï thou (Luoi 1:18-19)

³ Nawën le Judath, raan wäär gəony Jethu tññ, lən cï Jethu tēm thou, ke riääk puōu apēi ku dhuk wēū ke cï ye riöp ciēn tënë bāny luk. ⁴ Ku lueel, “Yen acï kērac looi rin cï yen raan cïn guöp awuōc luəm ë lueth.” Gokē bēer, “Ee wētdu, acïn kēda thïn.”

⁵ Go Judath wēū cuat kal luan Nhialic yic, ku le rot nōök.

⁶ Go bāny kāk Nhialic wēū kuany ku luelkē, “Acī path buk wēūkā mat wēū ye juaar yiic yōn Nhialic, rin ye kek wēū ë riem.” ⁷ Ku jolkē tē bī kek wēū luōi thïn guēek yic. Nawën ke matkē yic bīk piny ye ke tiöp wec thïn kəc cuēc ë tōny, yōc ë wēūkā, ku bī ya tē ye kəc thāi cï thou Jeruthalem thišk thïn. ⁸ Ku ë yen kē ye dom kënë cōl, ke cōl, “Tiöm Riem,” agut ya akölē.

⁹ Ku kënë cï Jeremia, raan kāk Nhialic tññ, lueel ëlä thēer acï yēnhom tiēññ, “Acī wēū lööm, wēū kek ke cï kəc Itharel gam bī ya kek yōc yeen,

¹⁰ ku yōc kek piny raan cuēc ë tōny cīmēn cï Bēny ye lëk yen.”

Pilato acï Jethu thiëc

(Mk 15:2-5; Lk 23:3-5; Jn 18:33-38)

¹¹ Ku Jethu ë kääc Pilato nhom. Go Pilato thiëc, “Ye yïn Bēnyñaknhom kəc Itharel?”

Go Jethu bēer, “Ee yen, cīt tē ca luël ye.”

¹² Ku acïn wēt cï bēer wël juēc ke ye bāny Itharel luēl yeguöp. ¹³ Go Pilato thiëc, “Cīi kājuēc cī yī gaanykā ye piñ?”

¹⁴ Go Jethu biēt ke cī wēt Pilato bēer. Go Pilato gāi apēi.

Jethu acï tēm thou

(Mk 15:6-15; Lk 23:13-25; Jn 18:39-19:16)

¹⁵ Ruōñn ëbën, aköl Yan Ayum cïn yic luōu, bēnyñaknhom ee raan tōk kam kəc cï mac lony, tē wïc kəc baai ye bī lony. ¹⁶ Ku ë ruōñn kënë raan cï käreç apēi looi cōl Barabath ë mac. ¹⁷ Nawën cï kəc kenhīim kut, ke thiëc Pilato ëlä, “Yēñ wiäckē ba lony tënë we, ye Barabath aye Jethu, ye cōl Raan cï lōc ku dōc?” ¹⁸ Rin ee ñic Pilato lōn ë yen tiēl yen ë thōn kek Jethu ye.

¹⁹ Tēwën cï Pilato nyuc thōnyde nhom luk yic, ke tuc tiēñde wēt, “Duk them ba yithok mat raan cïn kē cī wuōc kënë guöp, kēde ë bēn yānhom kecīt nyuōth wēn akōu bā pēn nīn.”

²⁰ Ku kəc ater Jethu aake kəc kuōt thook bīk lëk Pilato bī ya Barabath yen lony, ku cōl Jethu anak. ²¹ Nawën thiëc Pilato ke, “Yēñ kamken karou wiäckē ba lony tënë we?” Gokē lueel, “Ee Barabath.”

²² Go Pilato ke thiëc, “Yēñō ba looi tënë Jethu raan ye lueel ka cī lōc ku dōc?”

Gokē rek yic ëbën, “Apiëet tim cī rīiu kōu.”

²³ Go Pilato ke bēn thiëc, “Yēñō? Ye awäc ñō cī looi?” Gokē bēn rek yic röldīt apēi, “Apiëet tim cī rīiu kōu.”

²⁴ Nawën tññ Pilato ke cīi bī lēu, ku tññ aya ka aliääp bī rot looi, ke cōl piū ku lōk yecin kenhīim ke dēi kek ëbën ku lueel, “Thon ë raan kënë aliu yacin! Arēer wecin.”

²⁵ Gokē dhuök ye ëbën ke ke cī puōth dak, “Riēmdē abī tāu yocin ku miēthkua cin aya.” ²⁶ Go Pilato Barabath lony. Ku wēn cī yen apuruuk yōök bīk that ku ñakkē nhom kuōth, ke gēm ke bīk la piäat tim cī rīiu kōu.

Apuruuk aaci Jethu bui
(Mk 15:16-20; Jn 19:2-3)

²⁷ Go apuruuk Pilato, Jethu kuaath pan bėnyņaknhom. Ku jəl apuruuk  b n g m piny. ²⁸ Ku d kk  al thke bei ku rukk  alanh thith lual yek u. ²⁹ Ku cu ck  kou ku  k kek yenhom, ku t  uk  wai ciinden cu c. Ku gutk  kenhi l piny yenhom b k nyu  th ci t leck  ku buik , “M dho B nyņaknhom, B ny Itharel.” ³⁰ Ku  uutk  gu p ku yuupk  nhom wai. ³¹ W n c  kek ye jal bui k l , ke d k alanh w n bei, ku dhukk  al thke yek u. Ku kuathk  b k la pi at tim c  r u k u.

Jethu aci pi at tim c  r u k u
(Mk 15:21-32; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

³² T w n le kek t  ye k c la n k th n, ke r m kek mony c l Thaimon raan pan Thirene, gok  d m riel b  tim c  r u ket. ³³ Ku  eetk  t  c l Golgotha. (Ku w tde yic, g n la guen- en c t apen nhom raan.) ³⁴ Ku g mk  Jethu mu n abi c c  li ap w l kec c l gal b  dek, naw n thi  p ke kuc ye.

³⁵ Gok  pi at tim c  r u k u, ku cu tk  gek b k al thke tek kamken. ³⁶ Ku j lk  r er b k tiit. ³⁷ Ku j lk  awu c yek  tak ke c  Jethu looi g t yenhom nhial tim c  r u k u  l , “K N    JETHU B NY AKNHOM ITHAREL.” ³⁸ Ku pi  tk  cu r karou kek Jethu tiim c  r u k  th aya, raan t k l n cu c ku raan t k l n cam.

³⁹ Ku j l k c ke ye t ek t w n, Jethu aa cuiit ku latk  ku luelk , ⁴⁰ “Cie y n w ar ye lueel l n b  y n lu n Nhialic thu r piny ku buth n n kadi k! Kony rot t  ye y n Manh Nhialic! B ar piny tim c  r u k u!”

⁴¹ Ku bui k c k k Nhialic, ku k c g t l  n ku k cd t baai. ⁴² “Ee k c k k kony ku c  rot kony! Cie yen B nyņaknhom Itharel? C l ab  piny tim c  r u k u  m n, ku abuk j l gam! ⁴³ Yeen   Nhialic    th, c l aj l Nhialic kony  m n t  w c yen ye. Rin aye lueel  l , yen   Manh Nhialic.”

⁴⁴ Agut cu r aw n c  pi at tiim k  th kek ye, ee yek  t on gu p aya.

Jethu aci thou ayic
(Mk 15:33-41; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30)

⁴⁵ Naw n ak l ci l yic ke mu  th loi rot  t t  n ak l pan aw n. ⁴⁶ Naw n t  n ak l ke Jethu c t r ld t, “Eli, Eli, lama thabakthani?” Ku w tde yic, “Nhialicdi , Nhialicdi , yen  p l y n  a wei.”

⁴⁷ Naw n pi n k c k k ke k ac   t n , ke luelk , “Mony k n  ac l Elija.” ⁴⁸ Go raan t k kat ku lut alath mu n wac yic, ku t  u wai thok ku   k Jethu thok.

⁴⁹ Ku lueel k c k k, “Titku buk t n l n b  Elija b n b  b n kony!”

⁵⁰ Ku j l Jethu ken  pei ku thou.

⁵¹ Kaam w n ka alanh ye g  n b  lu n Nhialic tek yic al n th n r et yic rou, j k nhial  eet piny. Ku loi ayiēēkyiēēk d t rot ku  er piny yic. ⁵² Ku  any r n kenhi m, ku gup k c ju c, k c path w ar c  thou aaci b n pi r ku j tk  r t. ⁵³ Ku w n c  Jethu rot j t, ke ji l r n nh m ku lek Jeruthalem ku nyuthk  r t k c ju c.

⁵⁴ Naw n t n b ny apuruuk ku apuruukken ke tit Jethu, ayiēēkyiēēk piny ku k k c  r t looi  b n ke ri c  pei, ku luelk , “Yeen   Manh Nhialic gu p alanden.”

⁵⁵ Di ar ju c aake t  th n, ku keek aake daai t mec. W ar r er Jethu Galilia,   ye di ark  bu th b k mi th aa looi t n  ye. ⁵⁶ Kam   di ark , Maria Magdalena ku Maria man Jemith ku Jothep, ku j l a man w  t Dhubedi aake t  th n aya.

Jethu aci thi k
(Mk 15:42-47; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

⁵⁷ W n col piny, ke mony ajak gen Arimatheo c l Jothep c  w t Jethu gam b . ⁵⁸ Ku ler t n  Pilato ku thi c gu p Jethu b  la thi k. Go Pilato l k apuruuk b k g m ye. ⁵⁹ Go Jothep gu p Jethu b i piny tim k u ku der alanh  er, ⁶⁰ ku t  u ra  c  wec kuur yic. Ku l r kuur d ttet ra  thok ku ji l. ⁶¹ Maria Magdalena ku Maria d  t  aake c  nyuc ke c  kenhi m w l ra .

K c tit ra 

⁶² Naw n ak l D tem ak l b  ak l Dhi c c k, ke k cd t k k Nhialic ku k c akut

Parathī la tēnē Pilato, ⁶³ ku luelkē, “Bēny, acuk tak, wäär pīr aluenh kēnē ēcī lueel ēlä, ‘Ÿen abī bēn pīr nīn kadiäk cök.’ ⁶⁴ Kēya, lēk apuruuk bīk raŋ tiit apath yet aköl ye nīn diäk, rin bī kacken ye buoath guäpde cīi kual ku törkē tēnē kəc lən cī ye jət thou yic. Ku luenh ciēen abī dīt apeī tēnē luenh tuenj.”

⁶⁵ Go Pilato lēk ke, “Calkē apuruuk bīk raŋ la tiit apath cīt tē wīc wek ye thīn.”

⁶⁶ Gokē la ku buthkē raŋ thok ku thanykē thok ē kiēnden ku tēükē apuruuk raŋ nhom bīk tiit.

28

Jethu acī rot jət raŋ yic

(Mk 16:1-10; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

¹ Naŋon nhiäk rial aköl Nhialic ke Maria Magdalena ku Maria dēētē, la bīk raŋ la neem. ² Ku kaam awēn ka ayiēkyiēk piny dīt apeī loi rot, ku bō atuny Nhialic ku lōr alēl wei raŋ thok, ku nyuuc yenhom, ³ ke ceŋ alēth yer apeī la toptop, ku dēp nyin cīt ye deŋ bier. ⁴ Go apuruuk puōth jietth ku riōckē apeī abīk ril wei ciēt kəc cī thou.

⁵ Go atuny Nhialic jam tēnē diäär ku lueel, “Duōkkē riōc, aŋiec wek aa wīc Jethu wäär cī piäät tim cī rīiu. ⁶ Aliu tēn, acī rot jət cīt tēwäär cī luēl ye. Bäk, tiēŋkē tēwäär cī ye tāäu thīn. ⁷ Lackē la bäk la lēk kacken ye buoath, ‘Lən cī yen rot jət raŋ yic ku ala Galilia bīk la rōm thīn.’ Lak lēkkē ke kēya.”

⁸ Go diäär jäl raŋ nhom ke ban kekōōth ke cī riōc, ku keek ke mit puōth aya, bīk thok rieŋ tēnē kacken ye buoath.

⁹ Kaam awēn ke Jethu rām ke ke ku lueel, “Bī dōr arēer kek we.” Gokē bēn tēnē ye ku cuetkē rōt piny yenhom ku dōmkē cök ku dorkē. ¹⁰ Go Jethu lēk ke, “Duōkkē riōc,” “Lak lēkkē wāmāthkiē bīk lac la Galilia tē bī yok la rōm thīn.”

Apuruuk aaci kē cī rot looi la lueel

¹¹ Tēwēn ŋoot diäär dhēl yic ke la geeu, ka apuruuk abēk, apuruuk ke tit raŋ yiic, la geeu ku lek bāny lēk kāk cī rōt looi ēbēn.

¹² Go bāny Itharel amat cōl. Nawēn cīk kē cī rot looi jāām yic, ke matkē yic bīk apuruuk gām wēu juēc apeī, ¹³ ku bīk lueel, “Lən ē niin kek nawēn ke kəc Jethu buoath bō wakōu ku kualkē guäpde yo nin. ¹⁴ Ku

na piŋ Bēnyŋaknhom ē wēt kēnē, ke yok aabī jam ke ye bī ciēn kēεεc yok we.”

¹⁵ Go apuruuk wēu dām ku jōlkē wēt awēn cī bāny ke kuōōt thook aa lueel. Ku jōl wētden thiēi kəc Itharel yīth. Ku ē yen kē yekē lueel agut ya aköl.

Jethu acī rot nyuōth kacken ye buoath

¹⁶ Nawēn ke kacken ye buoath kathiäär ku tök lōōny dhöl bīk la Galilia. Ku lek gōt nhom tē cī Jethu lēk ke bī kek la rōm thīn.

¹⁷ Tēwēn tīŋ kek ye ke dorkē, ku kəc kək keyiic aake diu ciēt cie Jethu ayic. ¹⁸ Go Jethu rot cuōt ke ku lueel, “Ÿen acī yiēk riel nhial ku piny. ¹⁹ Lak pinyhom ēbēn ku lēkkē kəc wēt diē. Ku miackē kenhīim Rin Wun, ku Wēnde ku Wēi Nhialic, ²⁰ ku piōckē ke bīk kajuēc ca lēk we gam. Ku muōkkē wenhīim lən Ÿen abī rēer kek we akōlaköl yet thök ē piny.”

Wël Jethu cï Marko gõt Wët nhom

Wël path kəc cəl amit puøth, kek ye kəc cï gam piøc rin Jethu cï Marko gõt, aaye jæk wët cï yen ye lueel ëlä, “Wët Puøth Yam rin Jethu raan cï ləc ku dəc, Wën Nhialic.” Jethu acï nyuøth lən ye yen raan ë luui ku ala riël. Riëlde aye tiŋ piøcde yic, ku rielden yen jakrəc cuəp wei kəc gup, ku lən yen adumuøøm cï looi päl piny. Jethu ë ye jam rienke lən yen ke Manh Nhialic cï bën, ku bï rot gam bï nək, bï kəc poth la pan mac.

Marko acï wël Jethu gõt dhël la cök, cïn yic lueth. Ku acï kək cï Jethu looi teet yiic apath, ku aacie wël cï lueel ku kək cï piøc kek cï gõt kepəc. Yeen aya, acï wël kək cït maany kaŋ gõt rin Joon raan kəc muøc nhïim, ku lən cï Jethu them ë jəŋrac. Ku gët kək cï Jethu looi, cïmën piøc ku kē ye yen kəc tuany kony bik pial. Tëwën cï Jethu kəc piøc, ke kəc cï wëtde gam, aake cï kək ke ye looi ya deet yiic, ku kəc ke man Jethu acï puøth bën riäk apɛi. Wël abək cï Marko gõt athör yic ciëen, aa kaŋ karou cï röt looi tənë Jethu wäär pinynhom nïn kadhorou thuənde nhom tueŋ, kē cï kəc man ye ye dəm ku piëët tim cï riïu kəu bï thou, ku kē cï yen bən pïr ku jət rot raŋ yic.

Ala kaŋ karou, wël Jethu cï Marko gõt thïk kecök, aye tak kəc juëc ciët ye raan dët yen met ke thïn.

Käk tš thïn

Jæk cök Wël Puøth Yam 1:1-13

Piøc ë Jethu Galilia 1:14–9:50

Jäl Jethu Galilia bï la Jeruthalem 10:1-52

Nïn ciëen kadhorou thuənde nhom tueŋ
11:1–15:47

Jethu acï rot jət thou yic 16:1-8

Jethu acï rot nyuøth ku jət nhial 16:9-20

Piøc Joon raan kəc muøc nhïim

(Mt 3:1-12; Lk 3:1-18; Jn 1:19-28)

¹ Wët kënë ë Wët Puøth Yam rin Jethu raan cï ləc ku dəc Wën Nhialic.

²⁻⁴ Wäär kęc Jethu piøcde guø jæk Joon raan kəc muøc nhïim ëcï piøcde jæk roor tē cïi ceŋ. Ku wëet kəc ëlä, “Pälkë luəi

kärəc, ku calkë röt aa muøc nhïim rin bï adumuøømkun päl piny tənë we.”

Ku tueŋ ëcï Ithaya raan kək Nhialic tiŋ gõt ku lueel ëlä,

“Të ler yïn, ŋen abi raan tøk kam kəc kəkkië luëel cəl alək kəc, bik yïin tiit.”

Ku ben Nhialic lueel aköl dët ëlä,

“Raan kəkkië tiŋ abi kē cït

löör gut yic bï yen kəc caal tēde ë rot, ku lək keek ëlä,

‘Guierkë dhël ë Bëny, luəkë dhölke bik la cök.’ ”

Tëën, go Joon kəc aa piøc tēde ë rot.

Nawën gamkë wëtde ke muøc nhïim, ku ye lək ke ëlä,

“Pälkë luəi adumuøøm ku calkë röt aa muøc nhïim,

yen abi Nhialic adumuøømkun päl piny.”

⁵ Kəc juëc pan Judia ku gen Jeruthalem aaci wët tənë ye, ku lekkë adumuøømkun, ku jəl Joon ke muøc nhïim wär Jordan.

⁶ Joon ë ye ceŋ alëth cï looi nhiëm thöröl, ku ceŋ gəəp yen aŋum, ku miïth ke ye cam aa kəryəm ku kiëc. ⁷ Ku ë ye lək kəc, “Raan bï bën ë nïn thiøkkä adit ku aril tənë ŋa apɛi. ŋen acïi thöŋ kek ye, nadë ke ŋa cək guŋ ba warke dök. ⁸ Wek aaya muøc nhïim piïu, ku yeen abi we muøc nhïim Wëi Nhialic.”

Jethu acï muøc nhom ku acï jəŋrac them

(Mt 3:13-4:11; Lk 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Ye nïnkä yiic ke Jethu bö gen Nadharet tš pan Galilia tənë Joon, ku muøc Joon nhom wär Jordan. ¹⁰ Tëwën bï Jethu bei wïir, ke tiŋ nhial ke liep rot ku tiŋ Wëi Nhialic ke bö yenhom ke cït kuur ë dit. ¹¹ Ku piŋ röl Nhialic nhial ke lueel, “Yïn ë manhdiën nhiaar, ŋen amit puøu ke yï.”

¹² Kaam awën ke Wëi Nhialic la yeguöp ku ŋëth roor tē cïi ceŋ. ¹³ Ku jəl Jethu rëer roor tē cïi ceŋ nïn thiärŋuan kek lääi, ku ë ye jəŋrac them. Ku atuuc nhial aaci bën ku konykë.

Jethu acä amëi kaŋuan cəəl

(Mt 4:12-22; Lk 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Wën cï Joon dəm, ke Jethu dhuk pan Galilia ku le kəc piøc Wët Puøth Yam. ¹⁵ Ke ye lueel, “Aköl la cök acï bën, bääny Nhialic athiök! Pälkë luəi kärəc ku gamkë Wët Puøth Yam.”

16 Tëwën kueny Jethu wär Galilia you, ke tñj amëi karou, Thaimon kek Andria wämënh ke däm rec buai. 17 Go Jethu lëk ke, “Biathkë ya ku wek aba piöcc bäk kəc aa däm.” 18 Gokë biaiken nyääñ piny nyin yic ku buøthkë Jethu.

19 Wën le Jethu tuen tæthin-nyøot, ke tñj Jemith wën Dhubedi ku Joon wämënh ke tö riäi yic ke guir biaiken. 20 Go Jethu ke cøal bik jäl ke ye. Gokë wunden Dhubedi nyääñ piny riäi yic kek kəc cik riøp, ku buøthkë Jethu.

Jethu ala riel yen jøñrac cuøp wei
(Lk 4:31-37)

21 Gokë la Kapernaum. Nawën aköl cii kəc Itharel ye luui, ke Jethu la tē ye kəc Itharel kenhiim mat thñn ku piöcc. 22 Go kəc gäi ë piöccde, rin aaci piöcc apath ke la riel Nhialic, cii thøñ kek kacken piöcc ë löøn.

23 Kaam thiin awën, ke raan tö kam kəc tən amat kəc Itharel, ke la guøp jøñrac, jam ke ci yeröl jøt apeï ëlä, 24 “Yenö wic tənë yo Jethu raan gen Nadharet? Ca bën ba yo bën rac? Yin anjiec, yin ë raan puøth la cök bö tənë Nhialic.”

25 Go Jethu jøñrac duøm thok piny, “Biet, ku bäär bei yeguøp!”

26 Go jøñrac mony awën lath ku wit piny, ku bii bei yeguøp ke dhiau. 27 Go kəc gäi apeï ku thiëckë röt, “Yenö kënë? Ye piöcc yam kek riel Nhialic. Mony kënë ala riel ye yen jak yöck ku gamkë wëtde aya!”

28 Këya, læc ku piathde aaci guø thiëi piny pan Galilia ëbën.

Jethu aci kəc tuany kony
(Mt 8:14-17; Lk 4:32-41)

29 Kaam awën jiël kek tən amat kəc Itharel, ke Jethu ku Jemith ku Joon la pan yï Thaimon kek Andria. 30 Nawën yeetkë baai ke yök man tñj Thaimon piiny ke ci təc, ke ci juäi göök. Gokë lëk Jethu. 31 Go Jethu la tənë ye ku däm cin ku døc ku kony bi rot jøt. Go juäi guø päl piny, ku bii miëth tənë ke.

32 Wën ci aköl lööny piny, ke kəc guëer tənë Jethu kek kəc tuany, ku kəc la gup jakręc. 33 Ku jøl kəc juëc geeu kenhiim kut yöt thok. 34 Go Jethu kəc juëc awën la gup

tueny juëc ci bëi tənë ye kony bik pial. Ku cop jakręc juëc wei kəc gup. Ku cii jakręc päl bik jam rin njic kek ye.

Jethu ë kəc Galilia lëk wët Nhialic
(Lk 4:42-44)

35 Naγøn nhiäk riel, akëc piny bak, ke Jethu jøt rot ku jiël baai. Ku le tēde ë rot bi la røök. 36 Go Thaimon kek kəc käk Jethu buøth bik la wic. 37 Nawën lek yök, ke luelkë, “Raan ëbën awic yï.”

38 Go Jethu bëer, “Lokku bëi käk tö tuen yiiic, ku ba la piöcc thñn aya, yen ee kën bii γen.”

39 Ku jøl Jethu pan Galilia kuany yic ke piöcc γønken amat yiiic, ku cop jakręc wei.

Jethu acä atuet cøl apuøl
(Mt 8:1-4; Lk 5:12-16)

40 Tëwën kueny Jethu bëi yiiic ke piöcc, ke raan ci tuet bö tənë ye, ku gut yenhiøl piny ku lëñ, “Anjiec alëu ba ya kony bëny, ba pial. Kony ya.”

41 Go Jethu nääñ nyinde tñj ku wic bi kony. Ku jøt yecin ku gøot ku lueel, “Awiëc, piaalë!” 42 Kaam thiin awën, ke tuet jiël. 43 Ku jøl Jethu cøl aløc jäl ku thøn apeï ëlä, 44 “Duk kënë la lëk raan dët. Løor ku nyuøth rot raan käk Nhialic bi caath, ku juar kån cüt tē ye löñ Mothith ye luæl thñn, bi kəc ëbën njic løn ci yin pial.”

45 Go jäl ku ñot la kë ci rot looi lëk raan ëbën. Ku thiëi wët piny abi Jethu cii bën la geeu ke njic. Ku ye rëer tēde ë rot tē cïn yic kəc ë rëer thñn. Go kəc juëc ñot ke ye bën tənë ye baai yic ëbën.

2

Jethu aci raan ci ruai kony
(Mt 9:1-8; Lk 5:17-26)

1 Nin juëc cök, ke Jethu ben dhuk Kapernaum. Go guø piñ løn ci yen dhuk baai. 2 Go kəc juëc wët tənë ye abi ciën tē lääu, ye cök cak la piny yööt agut yöt thok ayeer. Ku Jethu ë piöcc kəc Wël Puøth Yam ë Nhialic. 3 Tëwën ke raan aduany ke ket kəc kanjuan bii tənë Jethu. 4 Nawën cïn tē yëth kek ye tənë Jethu, rin ci yöt thok thiäñ kəc, gokë la ku nanykë yöt nhom löñ awën rëer Jethu thñn. Ku luëckë raan aduany piny

yenhom. ⁵ Tëwën tiñ Jethu gamdit tö ke ke, ke lueel tēnē mony aduany, “Manhdiē, adumušōmku aaci päl piny.”

⁶ Go kōc piōōc lōōñ kōc Itharel ke tö thīn, jāl tak ku luelkē kepuōth, ⁷ “Yeñō ye mony kēnē jam kēlä. Adhāl Nhialic! Yeña adumušōm päl piny? Ciēt ē Nhialic ē rot.”

⁸ Go Jethu kāk yekē tak guō ñic ku lueel, “Yeñō ye wek ye tak lōn lueel yēn lueth? ⁹ Ye kēnen ril yic ē kākā yic ba lueel tēnē raan aduany, ‘Adumušōmku aaci päl piny,’ Tēdē ke luēel, ‘Jōt rot ku lōm biōñdu ku cathē?’

¹⁰ Aba nyuōth we emēn lōn Manh Raan ala riel pinynhom ba adumušōm päl piny.” Ku lueel tēnē mony aduany, ¹¹ “Alēk yī, jōt rot ku kuany biōñdu ku lōr baai.”

¹² Go rot jōt ku kuany biōñde ke dēei kek ēbēn. Kēnē aci raan ēbēn gōi. Ku leckē Nhialic ku luelkē, “Yōk aakēc kēcīt kēnē kañ tiñ.”

Jethu aci Lebī cōal

(Mt 9:9-13; Lk 5:27-32)

¹³ Nawēn ke Jethu ben dhuk wār Galilia yōu. Go kōc juēc apēi bēn tēnē ye. Goke piōōc. ¹⁴ Wēn ben yen la tuēñ ke dhuk geeu, ke tiñ raan ajuēr kut cōl Lebī Alpawuth ke rēēr tēden luōi. Go Jethu lēk ye, “Buōth ya.” Go rot jōt ku buōth.

¹⁵ Tëwën mīth Jethu pan Lebī, kek kōc juēc ajuēr kut, ku kōc kōk la gup anyon, ke kōcken ye buōth ku kōc juēc kōk ye buōth aya, aake mīth kek ye ē tōk.* ¹⁶ Wēn tiñ kōc piōōc lōōñ, kōc akut Parathī ye, ke mīth kek kōc la gup adumušōm ku kōc ajuēr kut, gokē kōcken ye buōth thiēēc, “Yeñō ye bānydun mīth kek kōc ajuēr kut ku kōc kōk la gup adumušōm?”

¹⁷ Wēn piñ Jethu wēt kēnē, go lēk ke, “Acie kōc puōl kek akiim wīc, aa kōc tuany. Yēn akēc bēn ba kōc path bēn cōal, aa kōc la gup adumušōm.”

Wēt lōñ thēk ē miēth

(Mt 9:14-17; Lk 5:33-39)

¹⁸ Ye nīnkā, kōc Joon raan kōc muōc nhīim buōth ku jōl aa Parathī, aake la nīn ye kek thek bīk cīi mīth. Go kōc kōk bēn tēnē Jethu ku thiēckē, “Yōk kōc abiōth Parathī ku

abiōth Joon yōk aa thek, ku yīin ku kacku wek aacie thek, yeñō?”

¹⁹ Go Jethu bēēr ku lueel, “Yakē wīc bī kōc cī bēn ruāāi yic rēēr ke cīi mīth? Acie tēde! Na rēēr raan thiēk ke ke, ka cīk loi kēya.

²⁰ Akōl bī athiēēc dōm ku nyēei keyiic, yen akōl bī kek thek.

²¹ “Acīn raan alanh thiin ē yam buōpp alanh thēer kōu, rin alanh thiin yam abī rot rōt ku abī abañ alanh thēer rēt bei. ²² Ku acīn raan muōn abiēc ē yam puōk tōny thēer yic, rin muōn abiēc abī tōny puōt yic, ku riāāk muōn abiēc kek tōny kedhie. Ku acīi bī ya kēya, muōn abiēc ē yam adhīl puōk tōny yam yic.”

Jethu aci kuc lōñ akōl lōñ kōc Itharel

(Mt 12:18; Lk 6:1-5)

²³ Nayōn akōl cīi kōc Itharel ye luui, ke Jethu kek kōcken ye buōth aake cath ke kuany dhēl yic kam ē dum. Go kōc Jethu buōth rap lek cam dhoñ. ²⁴ Go Parathī ke cath ke ke Jethu thiēēc, “Yeñō ye kacku luui akōl cī lōñdan Itharel pēen bī kōc cīi ye luui thīn?”

²⁵ Go Jethu bēēr, “Kēckē kē cī Debit looi wāthēer kañ kuen? Wāār nēk cōk ye kek kōcken ke cath ke ye, ku wīckē miēth camkē, ²⁶ go la luan Nhialic ku ciem ayum ē yath cī tōōu tēnē Nhialic, kēnē aloi rot wāār ye Abiathār raandīt kāk Nhialic. Ayum kēnē ee raan kāk Nhialic ē rot yen ē ye cam. Ku yeen aci Debit bēn cam, ku gem abak tēnē kōcken awēn cath kek ye. Kēya, acīn kēreec cī kackiē looi aya.”

²⁷ Ku jōl Jethu lēk ke, “Akōl lōñ aci looi ke ye akōl lōñ path tēnē raan. Akēc looi bī kōc rōt aa bañ thīn. ²⁸ Kēya, Manh Raan ē bēny kēriēēc ēbēn agut akōl ē lōñ.”

3

Jethu aci mony cī cin ruai kony

(Mt 12:9-14; Lk 6:6-11)

¹ Nayōn akōl dēt, akōl cīi kōc Itharel ye luui, ke Jethu la tēn amat kōc Itharel, ku mony cī cin ruai ē tö thīn. ² Ku kōc kōk aake tö thīn, ku ē wīckē bīk tiñ lōn bī Jethu mony kēnē kony bīk la luōm, rin cī yen ye kony akōl cīi kōc ye luui. ³ Wēn ñic Jethu kē tö

* 2:15 Lebī acōl Matheo aya. 2:23 L.rou 23:25 2:25 1Tha 21:1-6 2:26 Leb 24:9

kepuöth, ke lëk mony awën cï cin ruai, “Jot rot ku bäär tuenjen tën kəc nhüim.” ⁴ Ku lëk Jethu Parathï elä, “Wek kəc njoot nhüim lööñ theer yic, ye kënë yic lëu bi looi aköl cïi kəc ye luui, ye këpath aye kërac, bi raan kony bi pïr, kua pël wei bi thou?”

Gokë biæt ebën. ⁵ Go Jethu ke döt ke cï puöu riääk apëi, rin njic kek yic ku cïk luel. Ku lëk mony awën cï cin ruai, “Nyoth yïcin.” Go yecin nyooth. Go ciεende piath. ⁶ Go Parathï, kəc wïc ye bi Jethu näk jäl tën amat ku lek tënë kəc Yërot. Ku lek mat ke ke tē bi kek Jethu näk thïn.

Jethu ee jakrεc cuöp wei kəc gup

⁷ Go Jethu jäl kek kacken ye buöth ku lek wär Galilia köu. Go kəc juéc pan Galilia ke buöth. ⁸ Wën piñ kek käjuéc ye Jethu looi, ke kəc juéc apëi bö tënë ye pan Judia, ku gen Jeruthalem ku Idumie, ku jöl aa bëi tö wär Jordan köu, ayi gen Tire ku Thidon. ⁹ Go Jethu lëk kacken ye buöth bik riäi guir tënë ye bi yen la thïn, bik cïi ber piny, ¹⁰ rin Jethu ëci kəc juéc tuany kony. Go kəc juéc kək tuany wïc bik la tënë ye bik la gəot. ¹¹ Na tijn kəc la gup jakrεc ë ke cuæt röt piny yenhom ku dhiεεukë, “Yin ee Manh Nhialic.”

¹² Go Jethu jakrεc yöök bik cïi nyooth.

Jethu acä atuuc kathiäär ku rou kuany (Mt 10:1-4; Lk 6:12-16)

¹³ Go Jethu kacken wïc cöl ku jiël ke ke, ku lek gat nhüim tē cïi ceñ. Wën cï kek yet tën awën, ¹⁴ ke kuëny raan thiäär ku rou bei kəc yiic. Ku ciäk ke ke cöl atuuc ku lëk ke, “Wek aca kuany bäk rëer ke ya. Ku wek aba ya tuöc ayeer bäk wëtdië aa la piöc. ¹⁵ Ku wek aabi la riel bäk jakrεc aa cuöp wei kəc gup.”

¹⁶ Kəc ke cï Jethu kuany bik ya atuöcke aayi, Thaimon (cï Jethu bën cäk ke cöl Piter.) ¹⁷ Jemith Dhubedi kek wämënh koor cöl Joon (kek aaci Jethu cäk ke cöl Boanergeth, ku wëtde yic kəc ë mär deñ.)* ¹⁸ Ku Andria, Pilipo, Bartholomeo, Matheo, (cöl Lebï) Thomath, Jemith wën Alpawuth, Thadawuth, Thaimon, ¹⁹ ku jöl a Judath Ithkariöt, raan wäär cï Jethu bën luöm bi däm.

Jethu aye yöök lön le yen guöp jəñrac (Mt 12:22-32; Lk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Nawën ke Jethu dhuk Kapernaum. Go kəc juéc apëi ben buöth abi ciën tē cək yen nhom lääu kek kacke bik mïth. ²¹ Nawën piñ kəc ruääi kek Jethu lön ye kəc rëer kek ye ye lueel, lön cïi yen nhom path, gokë la nyaai.

²² Ku ëci kəc kək piöc lööñ Itharel bö Jeruthalem lueel, “Ala guöp riel Beldhebul. Ee yen bëny jakrεc, yen ye yiäk riel bi ke aa cuöp wei.”

²³ Go Jethu ke yöök, ku thöön wët elä, “Ye jəñrac jəñ rεc dët cuöp wei kädë. ²⁴ Na tek kəc paan tök keyiic ku thërkë kamken, ke pan kënë abi riääk. ²⁵ Na tuum dhiënh tök yenhom aya ku thërkë kamken ë röt, ke dhiënh kënë abi wëer aya. ²⁶ Këya, na tek jakrεc keyiic ku thërkë kamken, ka thök.

²⁷ “Acin raan lëu ye bi yön raan ril dhoñ ku nyëi kärke, akəñ raan ril kënë däm ku der, ku jöl kək tö baai nyaai.

²⁸ “Wek aa lëk yic lön nadë adumuööm, ku käreç yekë ke looi, ku kək yekë lueel, aa lëu bi ke päl piny ebën tënë kəc. ²⁹ Ku na ye raan Wëi Nhialic yöök lön ye yen jəñrac, ka adumuöömke aaci kəñ päl piny akölrüëc ebën.” ³⁰ Ee lueel Jethu kälä ë rin cï kəc kək ye lueel, “Ka la guöp jakrεc.”

Man Jethu ku wämäthakën aaci Jethu nyaai

(Mt 12:46-50; Lk 8:9-21)

³¹ Go man Jethu kek wämäthakën ë Jethu bën ku këëckë ayeer ku tockë raan bi Jethu la cöl. ³² Go kəc ke rëer, ke cï ye gööm lëk ye, “Moor ku wämäthakui aatö ayeer, ku aa wïc yi.”

³³ Go Jethu bëer, “Yeña ë ma ku wämäthakäi? ³⁴ Ku kë wiéc bäk njic, kəc rëer kek ya aa nhiaar, aa cit paan ë ma. ³⁵ Kwat raan wët Nhialic looi yen ë wämääth, ku nyankäi ku ma.”

4

Kääj dom path ku dom rac (Mt 13:1-9; Lk 8:4-8)

¹ Go Jethu ben piöc wär Galilia yəu. Nawën le kəc juéc apëi gööm, ke la riäi yic

ë piu thook ku nyuuc thïn, ku jəl kəc ebën nyuc piiny ë piu thook ayeer. ² Ku jəl Jethu këñ aa lueel bi yen kəc piöc käjuéc, ku lək ke.

³ “Piεñkë! Raan puör ëci la dom bi la pur. ⁴ Ke wën yen rap wεer dom yic, ke köth abək lööny dhël yic. Go diet bën ku tetkë ke. ⁵ Ku lööny köth kək aləl nom tē koor tiöp thïn. Gokë guə cil. ⁶ Nawën la akəl ruel apēi ke rap awën go yom, ku riεukë rin kęc mēiken yet piny apath. ⁷ Ku lööny köth abək tē ye tiim la kuəth cil thïn, na la tiim juäk ke dec rap ku cik lok apath. ⁸ Ku lööny köth kək tiöm path yic, ku ciilkë apath ku diitkë ku lokkë apath. Rap abək aake ci luək ke thoi nhïim, ku kək ke thöönj röt, ku rap kək ke dit nhïim.”

⁹ Ku wit Jethu lönde ëlä, “Piεñkë tē le wek yith.”

Wët thööth ë kääj

(Mt 13:10-17; Lk 8:9-10)

¹⁰ Nawën ci kəc juéc jäl, go atuöcke kathiäär ku rou, ku kəc ke ci döñ kek ye, thiéc bi këñ teet yiic tēnë ke. ¹¹ Go lək ke, “Wek aaci nyuöth kë ci rot moony ë bääny Nhialic yic, ku kəc kək kęc gam aabi käñ njic tē lək ke këñ, ¹² këya, rin na cək alən ye kockä daai, ka ciï käñ bi tiñ. Ku na cək alən ye kek wët piñ, ka cik bi deet yic. Na ke bi röt waar, nuöt aa käñ tiñ ku detkë keyiic. Ku nuöt aaci röt thön Nhialic, ku pël wët piny tēnë ke.”

Jethu aci kääj raan puör teet yic

(Mt 13:18-23; Lk 8:11-15)

¹³ Go Jethu lək ke, “Na këckë kääj këne deet yic ke wek aaci këñ kək bi deet yiic. ¹⁴ Köth ci com aa cit wëtdiën ya piöc tēnë we. ¹⁵ Kəc kək aa cit köth ci lööny dhël yic, ye diet ke tet. Tē piñ kek wët Nhialic, ke jəñrac bö ku nyεi wët awën kepuöth ku mērkë nhïim wët ë Nhialic. ¹⁶ Kəc kək aya aa cit köth ci lööny aləl la nom tiöm koor ye rap guə yom thïn, rin kęc mēiken yet piny. Ku kəc kək aaci köth ci com aləl nom, aa löñ Nhialic gam nyin yic ke mit puöth. ¹⁷ Ku aacie kepuöth ye dεet, aa wët Nhialic guə wai wei tē looi aliäär rot, ku tē yəñ ke rin wët Nhialic. ¹⁸ Kəc kək aya aa cit köth ci lööny tē ye tiim la kuəth cil thïn, keek aa

wët Nhialic piñ, ¹⁹ ku käjuéc ke diir, rin pir pinynhom ë tēn, nhiër jieek, ku käpuəth yekë wic aa bën thïn, ku rεckë löñ Nhialic kepuöth. ²⁰ Ku kəc kək aa cit köth ci puur tiöm path yic, keek aa löñ Nhialic piñ ku gamkë apēi, ku käjuéc path aaye yök tēnë ke, cimën rap ci njic luək ke thoi nhïim, ku rap kək ke thöönj kenhïim ku kək ke dit nhïim.”

Kääj mermer

(Lk 8:16-18)

²¹ Ku ben ke thiëc, “Le raan ci mermer kañ yäth yöt ku kum nyin, nadë ke tēyü agen təc cök, cie tööy yöt ciel yic? ²² Kuat kë ci thiaan, añot bi rot nyuöth, ku wët Nhialic añot bik piöc. ²³ Piεñkë, tē le wek yith!”

Kääj tē ye käñ thöön thïn

²⁴ Ku ben lək ke ëlä, “Tē ye wek kəc kək luəi thïn yen ë tē bi Nhialic we luəi thïn aya. Detkë kək yakë ke piñ! ²⁵ Rin raan la këdän abi ben muəc, ku na ye raan cïn këdän, ke këthiin ye tak lən tö yen tēnë ye, abi nyaai aya.”

Jethu aci kääj lueel rin wët Nhialic

²⁶ Ku la Jethu tuen ku lueel, “Bääny Nhialic ë duer thöñ kek këne. Monytui ëci köth wεer dom yic. ²⁷ Ee rēer akölaköl ku köth awën ci com aa la tuen ke cil ë röt, ke pir ku diitkë ku akuc këñ ë ke looi këya. ²⁸ Köth ebën aa cil piiny tiöp yic. Käu ë kañ lou ku biï yiēny tək bei, ku jəl la tuen ke dit agut tē bi yen deer ku yeer ku lok. ²⁹ Ku tē ci kek luək aaye tem rin ci tēn tēmtēm bën.”

Kääj käu koor nyin ye tiemde dit apēi

(Mt 13:31-32, 34; Lk 13:18-19)

³⁰ Ku ben lueel, “Yenö buk thöñ bääny Nhialic? Ye kääj piath njö buk thöñ ye? ³¹ Bääny ë Nhialic acit käu koor nyin ci raan com duemde. ³² Ku na le dit ka la nhial ke loi kër ku yith dit apēi, abi diet yötken aa yik thïn.”

³³ Jethu aci Wët Puəth Yam piöc tēnë kəc ë këñ cit këñkä. Aake ci lək käjuéc lëukë bik ke deet yiic. ³⁴ Ee ye kəc jääm ë këñ tē piöc yen kəc, ku na ye yeen ë rot kek kocken ye buəth, ka ye tēt këriëc ebën yic.

Jethu aci yom cɔl akääc
(Mt 8:23-27; Lk 8:22-25)

³⁵ Na aköl dät yonthëi, ke lëk Jethu atuösscke, “Lok teemku wär alɔntui.” ³⁶ Gokë kɔc kɔk nyään piny, ku lek riän awën rëer Jethu thïn yic, ku tëmke agut Jethu. Ku rieth kɔk ke tɔ thïn aaci tem aya. ³⁷ Kaam thiin awën ke yomdit apeɪ jɔt rot, ku jɔt atiaktiak rot abi riäi duër thiän ë piu. ³⁸ Tëwën looi kënë rot, Jethu ë nin riäi yic ciëen, ke ci yenhom kan. Gokë puössc ku luelkë, “Bänyda! Yɔk aa muɔu, cii diɛɛr ë yɔ?”

³⁹ Go Jethu rot jɔt ku rël yom, “Lɔ dïl!” Ku rël atiaktiak, “Kääc!” Go yom kössc ku le dïl. ⁴⁰ Ku thiëc ke, “Yenö riössc wek ciët we bi mou? Cäk njic lɔn bi yen we kony?”

⁴¹ Gokë nhïim la cöt riöldit cit kënë ku jiemkë kamken, “Ye raan yindë kënë? Na cɔk a yom ku atiaktiak ë ke piñ wëtde!”

5

Jethu aci raan la guöp jakrɛc kony
(Mt 8:28-34; Lk 8:26-39)

¹ Gokë wär Galilia teem ku lek tɛ cɔl Jeratha. ² Kaam wën keɛc Jethu piny riäi yic, ke tiñ mony la guöp jakrɛc, ke bö bei rɛñ nhïim. ³ Mony kënë ë ye rëer rɛñ nhïim, ku acin raan ye lëu bi rëäk. ⁴ Ee ye rëäk cɔk ku cin arak juëc, ku not ke tueny, ku dhon luöñ köth yecök. Ee ril apeɪ, acin raan ye lëu bi rëäk. ⁵ Aköl ku wëer thok ëbën, ee ye cool ku ruu kat rɛñ nhïim, ke looi duɔɔt ku ye rot dɛeny aleel bi rot nɔk.

⁶ Wën tiñ yen Jethu tɛmec, ke lor ku cuɛt rot piny yenhom, ⁷⁻⁸ ku lueel Jethu, “Jɔnrac, bäär bei ë mony kënë guöp.” Go kieu looi apeɪ, “Jethu Wën Madhɔl, yenö wic ba looi tənë ya? Yin alän ë rin Nhialic duk ya tɛm awuöc.”

⁹ Go Jethu jäl thiëc, “Cɔl yi na?” Go bëer, “Yen aa kut rin yɔk ajuëc.” ¹⁰ Ku jɔl mony kënë Jethu ya löñ bi jakrɛc cii cop wei tɛden rëer kek thïn.

¹¹ Ku duut dir baai ë nyuäth gɔt cök ë tɛn awën. ¹² Go jakrɛc Jethu löñ, “Tuɔɔc yɔ ë dirkä gup, ku cɔl yɔ aa lur keyiic.” ¹³ Goke puöl, ku jɔl jakrɛc bën bei mony awën guöp ku lek dir gup. Go duut diëer, kecit tiim karou riñ agör yic, ku thootkë wiir ku moukë ëbën.

¹⁴ Go röör ke biöök dir kat, ku lek kɛ ci rot looi lueel tənë kɔc rëer geeu, ku kɔc tɔ bëi yiic. Go kɔc ëbën jal wɛt bik kɛ ci rot looi la tiñ. ¹⁵ Nawën lek yet tənë Jethu, ke yök mony wäär la guöp jakrɛc ke rëer, ke ceñ alath, ke la nhom cök. Gokë riössc. ¹⁶ Go kɔc ke ci kën ci rot looi tənë mony awën ku dir tiñ, la lëk kɔc kɔk. ¹⁷ Ku wën piñ kɔc baai ë wɛt kënë ë ke riöc, ku lek tənë Jethu ku läñkë bi jäl panden.

¹⁸ Tëwën le Jethu riäi yic, go mony wën ci Jethu jɔnrac cɔl ajiël yeguöp bën tənë Jethu, ku lɛñ bi cath kek ye.

¹⁹ Go Jethu jai, ku lëk ye, “Lɔɔr baai tənë kacku ku lëk ke kajuëc ci Bëny looi tənë yi, ku tɛpuath ci luöi yi.”

²⁰ Go jäl ku le panden Dekapolith la yic geu thiäär. Ku kueny keyiic ëbën ke ye kɔc lëk käk ci Jethu looi tənë ye. Go kɔc gäi.

Jethu aci tik kony ku cɔl nya aben pir
(Mt 9:18-26; Lk 8:40-56)

²¹ Wën ci Jethu bɛn tem riäi bi dhuk Kapernaum, ke kɔc juëc apeɪ bö tənë ye wär yɔu. ²² Kaam wën ke raan cɔl Jariöth, bëny tɛn amat kɔc Itharel bö aya. Nawën tiñ Jethu, ke cuɛt rot piny yecök. ²³ Ku lɛñ, “Nyandiën thin koor aci dhal apeɪ, athou. Bäär ba yicin la tääu yenhom bi pial.”

²⁴ Go Jethu gam ku lööny dhöl kek ye. Ku buɔth kɔc juëc ke, ke cik kum apeɪ.

²⁵ Ku tiñ tuany, cii thëkde kɔu ye tɛem ruössn thiäär ku rou, ee tɔ kɔc yiic, ²⁶ ku yeen ëci wëeu juëc gäm akim rin bi tuaanyde nuëen, ku tuaanyde akëc nuëen, ëci rot jal juak. ²⁷ Ku yeen ëci käk ye Jethu looi piñ. Go bën Jethu kɔu ku gɔɔt alanhde, ²⁸ rin ëci jam ë rot yepuöu ëlä, “Na gaat alanhde, ke yen abi pial.”

²⁹ Kaam thiin awën ke riem cii ben kuër, ku yök rot ke ci pial. ³⁰ Go Jethu yök lɔn cii riël jäl yeguöp. Go yenhom wel ku thiëc kɔc, “Yenja cä alanhdië gɔɔt?”

³¹ Go kɔcken ye buɔth lëk ye, “Yin ë kɔc juëc tiñ ke ci yi kum ku ye thiëc, Yenja cä gɔɔt?”

³² Go Jethu not döt kɔc bi tiñ yenja ci ye looi. ³³ Wën njic tiñ awën tuany ye ke tuaany ci jäl yeguöp, go bën tənë Jethu ke ci riössc, ke lɛth, ku gut yenhial piny Jethu nhom. Ku lëk ye lɔn ë yen ci ye gɔɔt. ³⁴ Go Jethu lueel

tënë ye, “Nyaandië, gamdu aci kony ba pial, laar, kek döör.”

³⁵ Kaam wën jiem Jethu, ke kəc rin pan Jariöth ku lëkkë ye, “Nyaandu aci yet wei, duk raan piöoc ben rääm nhom.”

³⁶ Ku Jethu ë kəc kë cik lueel kuëc nhom, ku lëk ye, “Duk riöc, deet yipuöu ku gam wët yic.” ³⁷ Ku ë cin kəc juëc cii puöl bik cath kek ye, ee Piter ku Jemith ku Joon kepëc. ³⁸ Tëwën yeet kek pan Jariöth ke Jethu yök kəc ke näk röt, ke dhiau apeï. ³⁹ Ku ler yöt ku lëk ke, “Yenjö nek wek röt? Ye dhiëndiit njö kënë? Meth akëc thou, anin.”

⁴⁰ Gokë däl guöp. Go Jethu ke cäl ala ayeer, ku cäl wun meth kek man meth ku kacken awën kadiäk, ku lek yöt tëwën ci meth täac thïn. ⁴¹ Ku däm cin ku lëk ye, “Nyan thiin, alëk yi, jot rot!”

⁴² Go rot jot nyin yic ku cieth. Go kəc awën tö yööt kek Jethu gai apeï wën tin kek kë ci rot looi (ë ye run thiäär ku rou.) ⁴³ Ku than Jethu ke bik cii lëk kəc kök. Ku lëk ke bik yiëk miëth.

6

Kəc Nadharet aa këc Jethu gam (Mt 13:53-58; Lk 4:16-30)

¹ Go Jethu jäl teden awën ku ler genden Nadharet, ku buöath kacken ye buöath. ² Nawën aköl ë löñ, ke piöoc tën amat. Ku kəc juëc aake tö thïn. Nawën pinjë piöocde ke gëi, ku luelkë, “Ci këñ bën aa njic nen?” “Ku ye kakkä looi këdë? ³ Yen ë raan guënguëñ tiim, ku ë wën Maria, ku ë mënh ë Jemith, ku Jothep, ku Jut ku Thaimon. Ku cie nyiërakën kä rëer ë tën kek yo?” Ku jolkë jai bik piöocde cii gam.

⁴ Go Jethu lëk ke, “Raan ci Nhialic lööny yeguöp aye baai ëbën theek, ka kəc genden ku kəc ruääi kek ye, ku paan wun kek paan man kek aacii ye ye theek.”

⁵⁻⁶ Ku akëc lëu bi käk jän göi looi, ka kəc tuany lik kek aaci yen yecin tääu kenhüim, ku kony ke bik pial. Ee ci gai apeï rin këc kek ye gam.

Jethu acä atuöocke kathiäär ku rou tooc (Mt 10:5-15; Lk 9:1-6)

Go Jethu jäl ku ler bëi kök yiic ku le kəc piöoc thïn. ⁷ Ku tuum atuöocke ku tooc ke wei, bi kəc karou aa cath ë tök bik aala piöoc Wët Puöth Yam ë Nhialic, ku yik ke riël bik kek kəc aala kony. ⁸ Ku lëk ke apeï. “Duökkë muk ë müith yakë cam dhël yic, muökkë ke wei kepëc. ⁹ Cëñkë war ku duökkë muk alëth kök.” ¹⁰ Ku lëk ke aya, “Yakë rëer pan ye we lor thïn yet të bi wek jäl. ¹¹ Ku na lak pan cii we lor thïn, ku pan cii wëlkun ye pinj thïn, ke we jiël ku tēñkë wecök. Ku abi nyooth lön ci wek kuc ë ke!”

¹² Ku jiëlke ku lek kəc piöoc bik luai adumuööm puöl. ¹³ Ku copkë jakrëc juëc wei, ku töckë kəc juëc tuany nhüim. Ku röökkë bi ke kony bik pial.

Nääk ë Joon raan kəc muöoc nhüim (Mt 14:1-12; Lk 9:7-9)

¹⁴ Ku bëny Antipäth Yërot ëci wët pinj rin ci ke Jethu njic apeï. Ku ë ye kəc kök lueel, “Joon raan kəc muöoc nhüim aci ben pir, ee yen ale yen riël yen kakkä looi.”

¹⁵ Ku lueel kəc kök, “Mony kënë adhil a Elija raan wäär käk Nhialic tin.” Ku ben kəc kök lueel, “Ee raan tök kam kəc theer, kəc käk Nhialic tin.”

¹⁶ Ku wën pinj Antipäth Yërot ë wët kënë go lueel, “Ee Joon raan kəc muöoc nhüim wäär ca cäl atök yeth yen aci jot thou yic.”

¹⁷ Antipäth Yërot ëci Joon cäl anak këlä, ee ci cäl adäm ku rek, ku cäl amac rin wët Yërodia tin Pilipo wämënh ci rum bi ya tienjde, ¹⁸ rin ci Joon ye lueel tënë ye ëlä, “Acii path ba tin wämuuth rum ke pir.”

¹⁹ Ku Yërodia ëcii puöu mit tënë Joon rin ë wët kënë. Ku wic diët nek ku cii lëu, ²⁰ rin Yërot ë riöc Joon, rin ye Joon raan puöth wët Nhialic, ku kony bi cien kë näk ye. Nawën pinj Yërot wët Joon, ke gëi apeï ku njot nhiër bi wël Joon aa pinj.

²¹ Nawën ke Yërodia jol të bi yen Joon näk thïn yök, ku ë ye aköl looi Antipäth Yërot yan akölden dhiëeth ye, tënë kacken dit mec kek baai, ku bëny apuruuk ku jol aa kəcđit pan Galilia. ²² Ku nyan Yërodia nhom guöp, ee ci bën yei bi bën dier. Go Yërot kek jääle puöth miët apeï tënë ye. Go Antipäth Yërot bëny lëk ë nyan ëlä, “Na le ke wic, ke luel

tënë ya ku ba gäm yī.” ²³ Ku kuëñj tënë ye jööl nhüim ku lueel, “Kuat kédun ba thiëc tënë ya aba dhiel yiék yī, cək alon ë yen aban ë bäänydië.”

²⁴ Go nya la ayeer ku lëk man, “Yenö ba thiëc?” Go man lueel, “Lëk ye bi Joon raan kəc muəc nhüim tök yeth, ku gëm yī nhiamde ba bëi.”

²⁵ Go nya dhuk tënë bëny nyin yic ku lueel, “Yin awiëc ba gäm nom Joon raan kəc muəc nhüim tən ëmën thiin, ke cī tāau aduək yic!”

²⁶ Kënë aci bëny rac puəu apai, ku akëc kuc rin cī yen mël kuëñj ë jööl nhüim. ²⁷ Go bëny apuruəkde tooc nyin yic, ku lëk ye bi nom Joon raan kəc muəc nhüim bëi. Go apuruk la tēwën mec yen thīn ku tök yeth. ²⁸ Ku bi nom ke cī tāau aduək yic, ku yīk nya, ku jəl nya gäm man. ²⁹ Nawën piñ kəc Joon buəth lən cī ye nək, gokë la ku nyεikë guäpde ku thiäkkë.

*Jethu aci miëth koor juak bi kəc juëc cam
(Mt 14:13-21; Lk 9:10-17; Jn 6:1-14)*

³⁰ Kəc Jethu buəth aake ye bën yenhom ku lëkkë kək cik looi, ku kək cik piəc ëbën. ³¹ Kəc juëc apai aake ye wäac, kəc jiël ku kəc bö tënë Jethu bi ke bën kony, abi Jethu kek atuöcke cī läau bik cak mith. Go lëk atuöcke, “Jiëlku buk la tē cīn yic kəc buk la löñ.” ³² Gokë jäl ë riäi ë röt bik la tē cī cen, ku aake kəc kəc lëk tē ler kek thīn.

³³ Go kəc juëc ke tiñ, ku njickë ke. Gokë miööt gεeth yiic ku rinjë tuen ke kuany wär käu, ke la tēwën cī Jethu kek atuöcke kenhüim wël thīn. Ku ye kek kən yet tēwën. ³⁴ Wën keεc Jethu piny riäi yic, ke tiñ kəc juëkä. Go wic bi ke kony rin aci tiñ kecīt amël pap cīn nhüim abiöök. Ku jolke piəc kajuëc. ³⁵ Nawën col piny, ke kacken ye buəth bö tënë ye ku luelkë, “Piny aci cuəl ku tən ë ror cīn kë kuany thīn, ³⁶ cəl kəc aa jiël bik la bëi yiic bik la γəc miëth camkë.”

³⁷ Go bëi, “Miackë ke ë miëth.” Gokë lëk ye, “Wic buk ayuöp lëu ë kəc kithkä γəc tënë ke bik ke cam? Aa wic wëu juëc apai.”

³⁸ Go Jethu ke thiëc, “Ye ayuöp kadë tö thīn? Lak bäk ke la tiñ.” Gokë dhuk ku lëkkë ye, “Aa yuöp kadhiëc ku rec karou.”

³⁹ Go lëk ke bik kəc cəl anyuc piiny akuut noon təc nom. ⁴⁰ Gokë nyuc piiny akuut buət ku akuut thiärdhiëc. ⁴¹ Go ayuöp awën kadhiëc ku rec karou lööm, ku döt nhial ku leec Nhialic. Ku bëny ayuöp yiic ku gëm ke kacken ye buəth bik ke tek agut rec, tënë kəc. ⁴² Ku mithkë abi miëth ke göök. ⁴³ Ku jəl kacken ye buəth awuthueei ayuöp ku rec cī dön piny kuany gäac kathiäär ku rou. ⁴⁴ Kəc ke cī mith ëbën, röör röt aake ye tiim kadhiëc.

*Jethu aci cath püu nhüim
(Mt 14:22-33; Jn 6:15-21)*

⁴⁵ Kaam thīn awën, ke Jethu yöök kacken ye buəth bik la riäi yic, ku lek tuen yenhom agör aləntui gen cəl Bethaida. Ku cəl thēi ajiël. ⁴⁶ Wën cī yen kəc töñ, ke jiël bi la gat nom bi la rök. ⁴⁷ Nawën la thēi bën, ke atuöcke aake ηoot ë riäi yic wär ciël yic, ku yeen ë rot agör nom. ⁴⁸ Goke tiñ ke cī gök gër ë riäi rin cī kek kenhüim wël yom. Nawën bäak ë piny, ke bö tënë ke ke cath püu nhüim, ku ë wic bi ke waan thook. ⁴⁹ Ku wën tiñ kek ye ke cath wiir püu nhüim, ke tiñkë kecīt atim raan cī thou, ku dhiεukë, ⁵⁰ rin ë cik tiñ kedhie ku riöckë.

Go guə jam tënë ke ku lueel, “Dεεtkë wpuəth, ee γen Jethu, duəkkë riöc.” ⁵¹ Ku met rot riäi yic tënë ke. Go yom köc. Gokë gäi apai, ⁵² ë rin kəc kek kënë ayuöp wäär cī gäm röör tiim kadhiëc deet yic, rin ril kek nhüim.

*Jethu aci kəc tuany Jenetharet kony
(Mt 14:34-36)*

⁵³ Nawën aköl dët cī kek wär teem, ke yet Jenetharet tö agör nom ku dömke riäi. ⁵⁴ Nawën bikkë bei ë riäi yic, go Jethu guə njic kəc ëbën. ⁵⁵ Gokë kat ku rinjë bëi yiic ku lek kəc tuany kët, ku γethkë ke tē cī kek ye piñ thīn. ⁵⁶ Ku kuat tən cī Jethu la thīn ëbën, bëi yiic ku gεeth yiic, kəc juëc tuany aake ye täac tënë γəc ku dhöl yiic, ku lanjë bik gəot, cak alanhde thok ë path. Ku kuat raan cī ye gəot ëbën, ee ye pial.

7

*Jethu aci ciεen kək wärkuan düt dhäl yiic
(Mt 15:1-9)*

1 Wën cī Parathī kek kəc piöoc lööŋ kəc Itharel, ke cī bēn Jeruthalem Jethu gōöm piny. 2 Ke tiŋ kəc Jethu buəəth ke miŋh ke kəc kecin lək apath, bīk ajuēēc nyaai kegup cīt tē ye kəc Itharel ye luəəi thīn.

3 Kəckä aake cī kē cī atuuc Jethu looi rac puəəth, rin kəc Itharel kek Parathī, aake cīi ye miŋh tē kəc kek kecin kaŋ lək kecīt ciēēŋ thēer kəcken dīt. 4 Ku na le miŋh cik la bēēi geeu, ka cik cam ke kēckē kaŋ lək kōth. Ku keek aake ye kək cī kəcken dīt thēer lək ke looi, cimēn lək biiny ku tōny ku aduuk ē miēth.

5 Go Parathī ku kəc piöoc ē lööŋ Jethu thiēec, “Yenō cīi kəckun yī buəəth ye ceŋ ē ciēēŋ wärkuan dīt, ku yekē miŋh juāäk ke kəc kecin lək?”

6 Go Jethu bēer, “Ithaya aci yic lueel ē riēnkun lən ye wek awēŋ puəəth rou, ku gēt ēlä,

‘Kəckä aa ɣa leec kethook ku aliu kepuəəth.

7 Keek aa ɣa door ku acie duəər ē yic, rin keek aa kəc piöoc lööŋ ciēēŋ wärkuan dīt ciēt ke ye ləŋkiē!’

8 “Ee yic, wek aacīt kəc ye Ithaya jam ē riēnken. Wek aaci kuc lööŋ Nhialic ku ye lööŋ ciēēndun kek yakē gam.”

9 Ku lək Jethu ke, “Ayakē tak lən ē yen kēpath yen cək looi ye wek kuc lööŋ Nhialic, ku muəkkē ciēēndun thēer. 10 Rin aci Mothith lueel, ‘Thek wuur kek moor, ku na ye raan wun kek man jāam gup kərəc, ka dhil nək bī thou.’ 11 Ku ayakē lueel aya lən ye yen yic, bī raan wun kek man jāi tē wīc kek kēpiir kek tēnē ye, ‘Acin tē kuəny we, rin ɣen aci Nhialic gām kēn ba yiēk we.’ 12 Ke wek aa kuc bī kəkä cīi loi tēnē wun ku man. 13 Kēya, tē ye wek kəc piöoc thīn aci thōŋ kek wēl ye Nhialic lueel. Ku wek aa kərəc juēc kək cīt kəkä looi aya.”

14 Go Jethu kəc juēc bēn cəol ku lək ke, “Piēŋkē wētdiē wedhie ku dətke yic. 15 Acie kē ye raan cam, yen ye cəl aye raan rac, aa kək ye tak ku kək ye lueel, ku kək ye looi kek aaye cəl aye raan rac. [16 Piēŋkē tē le wek yīth.]”

17 Wën cī yen kəc nyāän piny aɣeer ku ler ɣöt, ke thiēec kəcken ye buəəth bī wēt awēn cī lueel teet yic tēnē ke. 18 Go lək ke,

“Cək kəŋ ye deet yiic aya? Acie miēth ye raan cam yen ye cəl ala guəp adumuəəm, 19 rin acie la yepuəu, ee la yeyäc ku le bēn bei.” Kēya, aci Jethu nyuəəth lən miēth ēbēn apath.

20 Ku ben lək ke, “Aa kək ye raan tak ku looi ke, kek aa rəc. 21 Rin puəu yen aye kərəc ye looi bēn bei thīn, cimēn bal ku ruəəm, ku nāäk raan ē path, ku kər diäär. 22 Ku kook ku wēēŋ ku nhiam ku tiēel, ku yīk yepuəu kēnē raandä, ku luəəm ku kuat kərəc ēbēn. 23 Kəkä ēbēn aa bēn bei raan puəu, ku looi ke ku rəkē ye.”

Tiŋ cī gam lən bī Jethu nyaande kony (Mt 15:21-28)

24 Ku jəl Jethu jəl ku ler wundēt tēthiääk kek Tire ku Thidon, ku ler ɣöt. Ku cīi wīc bī la raan ŋic ye. Ku akēc lēu bī thiaan. 25 Go tiŋ la nyanden koor ŋot kəc kuäc cī jəŋrac la yeguəp, Jethu piŋ. Go bēn tēnē ye ku gut yenhiaal piny Jethu nhom. 26 Tiŋ kēnē ē ye jam thoŋ Girik, ku ee nyan pan Ponicia. Go bēn ku lēŋ Jethu ēlä, “Bēny, cək a lən cī ɣen ye tiŋ pandun ke yī bö ba jəŋrac cuəp wei nyaandiē guəp.”* 27 Go Jethu lueel, “ɣen ɣa cīi bö ba miēth miŋh bēn gām jək. Acie yic bī miēthden yiēk jək, ke kəc kuēth.”

28 Go bēer, “Ee yic Bēny, ku jək rēer tē miŋh kəc thīn awuthueei cī lööny piny kuany.”

29 Go Jethu lək ye, “Rin cī yīn ye ŋiēc bēer kēya, dhuək baai, yīn abī jəŋrac yök ke cī jəl nyaandu guəp!”

30 Go dhuk baai ku yök nyaande ke cī təc biöök yic, ku jəŋrac ke cī jəl yeguəp.

Jethu aci raan miŋ cie jam kony

31 Go Jethu jəl Tire ku dhuk wär Galilia ke kuany gēeth kathiäär Dekapolith yiic ku Thidon. 32 Tēwēn ke kəc kək biī raan cī miŋ tēnē Jethu, ku ləŋkē bī gəot. 33 Go Jethu nyaai kəc yiic ku ɣēth tēde ē rot, ku tēēu yecin yeyic, ku ŋuut ku gəot liep.

34 Ku döt nhial ku wēēi apei ku lək ye, “Piēŋē!” 35 Kaam thiin awēn, ke ɣər yīth ku jiēm. 36 Ku yök Jethu kəc awēn tō thīn bīk cīi lək raan dēt. Ku ŋot lek lueel. 37 Ku kəc cī ye piŋ aaci gäi apeidit ku luelkē, “Mony cəl Jethu kēnē aci kəriēec ēbēn lēu. Kəc cī miŋ

aa piñ emën, ku kəc ke cie jam, aaci ya jam aya.”

8

Jethu aci raan tiim kañuan cəl akueth (Mt 15:32-39)

¹ Ye nĩnkä, ke kəc juęc mat kenhĩim. Nawën cĩn mieth ke Jethu cəl kəcken ye buoath ku lueel, ² “Yen aci guöp ñoñ, rin kockä aaci reer kek ya nin kadiäk emën, ku acĩn kē camkē. ³ Na cal ke aa dhuk bääiken yiic, ke cĩn kē cik cam, ka la wiik dhel yic, rin kəc kək aabö tēmec.”

⁴ Go kəcken ye buoath lek ye, “Ye tēnen roor ē tēn bĩ raan mieth yök thĩn bĩ kəc juęcä cam?”

⁵ Go Jethu ke thięc, “Lak ayuöp kadē?” Gokē lueel, “Aa dhorou.” ⁶⁻⁷ Go lek thān awën bik nyuc piiny. Ku lööm ayuöp awën kadhorou ku rec thii lik ku rōök Nhialic, ku beny keyiic, ku gēm ke kəcken ye buoath bik ke tēk kəc. Gokē looi këya. ⁸⁻⁹ Ku jəl thān awën, kecĩt tiim kañuan mĩth bik kueth. Ku jəl kəc Jethu buoath awuthueei ayuöp cĩ dōñ kuany gāac kadhorou. Ku jəl Jethu kəc cəl ajiel, ¹⁰ ku ler riäi yic kek kəcken ye buoath, ku lek pan cəl Dalmanutha.

Jethu aci kuc bĩ kēnē jāñ gōi looi (Mt 16:1-4)

¹¹ Tēwën ke Parathĩ kək ben bēn tēnē Jethu ku teerkē wēt kek ye, ku wickē bik deep ē wēt, gokē yōök bĩ kēnē jāñ gōi looi, bĩ nyuōth ke lōn ye Nhialic wēlke gam. ¹² Go Jethu keñ apei ku lueel, “Yenō ye rięc akōl thięc kēnē jāñ gōi. Wek alək yic. Acĩn kecĩt kēnē bĩ nyuōth ke.” ¹³ Ku nyięcñ ke piny, ku dhuk riäi yic, bĩ teem wār alōñtui.

Duōkkē ye tak cĩmēn Parathĩ ku Antipāth Yerot (Mt 16:5-12)

¹⁴ Kəc Jethu buoath aake cĩ nhĩim mār bik ayuöp juęc cĩi muk wēn ler kek riäi yic, ku mukē ayuōm tōk gilñ. ¹⁵ Go Jethu lek ke, “Tięcērkē nhĩim, ku tięcē rōt bāk cĩi nhiam cĩmēn Parathĩ ku Antipāth Yerot, nhiaamden ke cəl ago puōr cĩmēn ayum cĩ yięc yic luōu.”

¹⁶ Gokē jam kamken elä, “Ee wēt kēnē lueel rin cĩn yok ayup.”

¹⁷ Go Jethu kē luelkē guō ñic, ku thięc ke, “Yenō ye wek ye tak wek acĩn ayup. Cāk kāj ye tak lōn bĩ yen we muōc ayup. Cāk kāj ye tiñ ku detkē keyiic, kua cāk puōth cōr? ¹⁸ Wek aala nyĩn, cāk ye daai? Ku wek aala yĩth, cāk ye piñ ku cāk ye tak? ¹⁹ Ye gāac awuthueei kadē cāk bēn kuany wār beny yen ayuöp kathięc yiic tēnē rōor tiim kadhięc?” Gokē bēer, “Ee gāc thiāār ku rou.”

²⁰ “Na wār beny yen ayuöp kadhorou yiic tēnē raan tiim kañuan, ye gāac awuthueei ayuöp cĩ dōñ piny kadē cāk bēn kuany?” Gokē lueel, “Aa dhorou.”

²¹ Go Jethu ke thięc, “Ku këya emën ñot cāk ye deet lōn le yen riel ba mieth gām we?”

Jethu aci mony cōr pan Bethaida kony

²² Gokē bēn Bethaida. Go kəc kək mony cĩ cōr thel tēnē Jethu, ku lāñkē bĩ gōot. ²³ Go Jethu cōr dōm cin ku thel wei baai. Nawën cĩ ñuōōt nyin, ke tēu yecin yenyin ku thięc, “Le kē ye tiñ?” ²⁴ Go yenhom jot ku lueel, “Yen acie daai apath, yen ē kəc tiñ kecĩt tiim kek cath.”

²⁵ Go Jethu yecin bēn tāau yenyin, go daai ku tiñ kērięc ebēn apath. ²⁶ Go Jethu cəl adhuk paande ku thōn bĩ cĩi la lek kəc kək.

Piter aci Jethu ñic

(Mt 16:13-20; Lk 9:18-21)

²⁷ Go Jethu kek kəcken ye buoath la Cetharia Pilipi. Tēwën cieth kek, ke thięc Jethu, “Lēkkē ya, ye jāñ tak ye yen ē ña?”

²⁸ Gokē lueel, “Ayekē lueel lōn ye yĩn Joon raan kəc muōc nhĩim. Ku lueel kuat dēt lōn ye yĩn Elija, ku kəc kək ayekē lueel lōn ye yĩn raan tōñ kam kəc kāk Nhialic tiñ.”

²⁹ Goke thięc, “Na week yakē lueel lōn ye yen ña?” Go Piter bēer, “Yiĩn nhom guöp, yĩn ē Raan cĩ lōc ku dōc.” ³⁰ “Kē ca lueel ē yic Piter.” Ku lek ke, “Duōkkē lek raan dēt.”

Jethu ē jam Arēemde ku Thuōnde (Mt 16:21-28; Lk 9:22-27)

³¹ Nawën ke jəl Jethu piōc elä, “Manh Raan abĩ dhiel reem, ku yeen abĩ kōcđit baai, ku bāny kāk Nhialic ku jəl aa kəc piōc löōñ kəc Itharel jai, ku nākkē. Ku yeen abĩ

nin kadiäk nök piiny ë ran yic, ku ben pîr ku jät rot ran yic.”³² Ku teet kënë yic apath tënë ke. Go Pîter miët wei kəc yiic ku yööc bi cii ye jam këya.³³ Go Jethu yenhom wel ku tîj kacken ye buoath ku rël Pîter ku lueel, “Jäl yalööm jəŋrac. Wic ba kək ci Nhialic guiir waar yiic! Kək ye tak aacie kək Nhialic, aa wël raan ë path.”

³⁴ Ku jəl Jethu kacken ye buoath cəal ku lək ke, “Na le raan wic bā buoath, ka dhil nom mää r kəpuath bi yök piërde yic pinynhom ë tən. Ku dhil puşu riel ku buoath ya, cək alon wic kək kək ye bik nök ë rienkië.³⁵ Rin raan wic ye bi wëike kony aabi muər, ku na ye raan mār wëike ë rienkië ku rin piöcdië, ka bi wëike muk akölrüëc ebën.³⁶ Yenö bi raan kuany thin, bi jak apeï pinynhom ku mër wëike?³⁷ Pîr wëi akölrüëc apath, acin kë lëu bi ye waar.³⁸ Na ye raan guöp yār ya ku piöcdië ë riëc cii ye wic bi wët Nhialic gam, ke Manh Raan abi guöp yār ye aya, aköl dhuk yen kek diik Wun kek atuuc Nhialic.”

9

¹ Ku le tuen ku lueel, “Wek alək yic, ala kək kək rëer ë tən, aacii bi thou agut tē bi kek ya tîj kek riel ye nyuoath lon ye yen bēny ci Nhialic ləc.”

Jethu aci guäpde rot waan
(Mt 17:1-13; Lk 9:28-36)

² Nawën nin kadätem cök, ke Jethu cəl Pîter ku Jemith ku jəl a Joon, ku lek gən bār apeï nom kepəc. Kaam wën rööc kek, ke tîj Jethu ke ci rot waan,³ ku jəl aläthke yer apeï abik la diardiar.⁴ Nawën ë ke tîj Elija ku Mothith ke jam kek Jethu.⁵ Wën ci kek rëer kaam thin-nyoat, go Pîter lək Jethu, “Raan piöoc, apath buk rëer ë tən. Yok abi duël kadiäk looi, tök tənë yi, ku tök kek Mothith, ku tönj dët kek Elija.”⁶ Kënë jüem yen këlä, ee rin kuc yen wët peth bi lueel, rin këpuath cik tîj ci ke nyöŋ nhüim wël.

⁷ Go këcît rur piny paat abi ciën tē yekë tîj, ku pinjë Nhialic ke jam ëlä, “Kënë ë Wëndien nhiaar, piënkë wëtde.”⁸ Nawën tîjkë piny kaam thiin awën, ke ye Jethu yen tîjkë yetök.

⁹ Tëwën dhuk kek piny gət nom, go Jethu lək ke, “Duökkë kək cək tîj lək raan dët yet aköl bi Manh Raan jät ran yic.”

¹⁰ Gokë wët Jethu gam, ku jolkë röt aa thiëc ëlä, “Yenö wic Jethu bi lueel wën ye yen jam jön rot ë ran yic?”¹¹ Ku thiëckë Jethu, “Yenö ye kəc piöoc löön ye lueel lon ye yen Elija yen bi kan bën tuen, ku emën aci lək bën yicök?”

¹² Go bëer ëlä, “Ee yic, Elija akəŋ bën tuen, rin bi yen dhël bën guiir. Ku yenö gët ye aya, lon Manh Raan abi kəc Itharel jai, ku abik cəl arem apeï?¹³ Alək we lon ci Elija bën theer ku acik luöoi tēden nhiarkë, cît tē ci ye gät thin theer rienke.”

Jethu aci dhöŋ la guöp jəŋrac kony
(Mt 17:14-21; Lk 9:39-43)

¹⁴ Nawën dhukkë tənë abiöth Jethu kək awën, ke yökkë ke ke ci kəc juëc apeï gööm, ku kəc piöoc löön ke teer wël ke ke.¹⁵ Tëwën tîj kek Jethu, gokë puŋth miët apeï ku lorkë ku muöthkë.¹⁶ Nawën yëet Jethu tənë atuöocke ke thiëc, “Yenö tærkë wek ke?”

¹⁷ Go raan tök than awën yic wët dët tēem thin ku lueel, “Raan piöoc, yen aci manhdien ca kan bëei tənë kockun yi buoath, ben bëei tənë yi, rin këc kek jəŋ tö yeguöp lëu bik cuöp wei. Yeen aci jəŋrac la yeguöp ku ye pën jam.¹⁸ Tē dəm ë jəŋ kënë ye, aye wiet piny ku yik thok ayök, ku reem yelec ku riny. Yen aci kockun yi buoath thiëc bik jək cuöp wei, ku akëckë lëu.”

¹⁹ Go Jethu lək ke, “Wek kəc cie lac gam, yakë tak ba rëer kek we yet nen, bāk jäl gam. Bëiikë dhöŋ kënë tənë yen.”²⁰ Gokë bëei tənë ye.

Kaam wën tîj jəŋrac Jethu, ke leth dhök ku wit piny ku ləar ku yik thok ayök.²¹ Go Jethu wun thiëc, “Ye nen dəm jəŋ kënë ye?” Go bëer, “Tëwäär ye yen meth.²² Acï jəŋ kënë duër nök, aye wiet mæc, ku le wiet wüir bi duër mou. Na lëu ke yi kony yo.”

²³ Go Jethu lək ye, “Yenö ye yin ye lueel, lon na lëu! Ee yic, këriëc ebën apuol yic tənë raan ci gam.”

²⁴ Go wun meth dhiau, “Yen ala gam ku akoor, kony ya bi gamdië rot juak.”

²⁵ Nawën tñj Jethu kəc juęc ke bə tēthiääk kek ye, ke rēl jəŋrac ku lueel, “Ee yin jəŋ min cie jam. Yin ayöök, bäär bei dhök guöp, ku duk ben dhuk yeguöp.”

²⁶ Go jəŋrac dhiau yeröl ku wit piny, ku lēth, ku biī bei. Ku jəl dhök anaŋnaŋ piiny abī kəc kək aa lueel, ka ci thou. ²⁷ Go Jethu dəm cin ku kony bi rot jət. Go rot jət ku kēęc.

²⁸ Tēwën rēer Jethu kek kəcken ye buəth ē röt, ke thiëckē, “Yenö kęc yök ye lēu buk jəŋ kēnē cuəp wei?” ²⁹ Go lək ke, “Jəŋ cīt kēnē acäk lēu bək cuəp wei. Ee rök ē rot yen ē ye alēu bi jak cīt kakkä cuəp wei.”

Jethu aci ben jam ē Thuənde
(Mt 17:22-23; Lk 9:43-45)

³⁰ Go Jethu kek kəcken ye buəth jəl tēwën ke ke ret pan Galilia yic, ku cī wic bi la raan ŋic ye. ³¹ Rin ē ninkä ē piöök kəcken ye buəth kē bi rot luši ye, “Manh Raan abī thön kəc bi ye nök, ku na aköl ye nin diäk ka bi rot jət raŋ yic.”

³² Ku aa kęc wētde bēn deet yic, ku riöockē bik thiëc.

Kəc Jethu buəth aaci wēt tēer
(Mt 18:1-5; Lk 9:46-48)

³³ Gokē yet Kapernaum. Nawën lek yet yöt, ke thiëc atuöocke, “Yenö kēnē tēerkē wën dhēl yic?” ³⁴ Gokē gup riöök ku bitkē, rin wën cieth kek, aake teer wēt lən, yeŋa kamken yen dīt apei. ³⁵ Go nyuc ku cəl atuöocke kathiäär ku rou ku lək ke, “Piēŋkē, na ye raan wic ye bi tōu tuēŋ, ka dhil dhuk ciēen ku luui rin kəc ēbēn.” ³⁶ Ku dəm meth ku cəl akääc kenhīim ku tēu yecin yekēt ku lək ke, ³⁷ “Raan manh koor cīt manh kēnē lor ē rienkiē, acä lor, ku raan ya lor, acie yēn ye lor, ee Wä Aciēŋ toc ya.”

³⁸ Nawën aköl dēt ke lək Joon ye, “Raan piöök, yök aaci mony dēt tñj keye jakreç cuəp wei kəc gup ē rienku ku acuk pēen rin acie raanda.” ³⁹ Go Jethu lueel, “Duökkē ye pēen rin raan kəŋ looi rienkiē, aci lēu bi rot guə wel ku lək ya kērac. ⁴⁰ Rin raan cī yə man, ee raanda. ⁴¹ Wek alək yic, raan we muəç piū ē rin ye wek kəc Raan ci ləc ku dəc, abä ariöpde yök.”

Ba raan dēt thöc kērac yic
(Mt 18:6-9; Lk 17:1-2)

⁴² Na ye raan wēŋ mēnh tək kam ē mīthkä ku bā maan, ka ŋuēen tēnē ē raan cīt kēnē, diēt ci rušk yeth alēl dīt tet, ku pik wiir bi mou. [⁴³ tē cī kāmēn ē thou thīn, ku mac acie thou akölriëc ēbēn.] ⁴⁴ Ku na ye ciēndu yī cəl aloi awuöc, ke tēem wei, aŋuēen ba pīr pīr path kek ciēen tək, kek tē bi yin la cin karou ku cuet yī pan many cie thou akölriëc ēbēn. [⁴⁵ tē cī kāmēn ē thou thīn, ku mac acie thou akölriëc ēbēn.] ⁴⁶ Ku na ye cöökdu yī yāth awuöc yic, ke tēem wei, rin aŋuēen ba pīr pīr path ke yī ye ŋəl, kek tē bi yin la cök karou ku cuet yī pan mac. ⁴⁷ Ku na ye nyiendu yī cəl aloi awuöc, ke ŋuēt bei. Aŋuēen ba rot mat bääny Nhialic yic kek nyien tək, kek tē bi yin la nyin karou ku cuet yī pan mac. ⁴⁸ Ee tēen arēem yekē yök thīn acie thök, ē rin many pan mac acie many ye yor.

⁴⁹ Raan ēbēn abī lək ē mac cīmēn ye ajuēr lək awai.

⁵⁰ Awai apath. Ku na thöök kōu alēi ke ben dhuök thīn kēdē? Rēerkē kek awan määth kamkun ku lakkē döör kamkun.

10

Jethu apiöök wēt liööi
(Mt 19:1-12; Lk 16:8)

¹ Go Jethu jəl tēwën ku ler Judia ku teem wär Jordan. Go kəc juęc apei bēn guēer tēnē ye. Goke piöök cīmēnden thēer.

² Go Parathī kək bēn tēnē ye ku wickē bik deep wēt ku thiëckē, “Na päl raan tiēnde ke cī path?”

³ Go Jethu bēer, “Yenö ci Mothith lək we wäthēer?”

⁴ Gokē lueel, “Acī Mothith pušl bi moc athör liööi göt, ku pēl tik.”

⁵ Go Jethu dhuök ke, “Mothith aci lön kēnē gät we ē rin wärkuan dīt aake cie yith ye lac gam. ⁶ Ku wäär tuēŋ cək Nhialic kəc aaci cak moc ku tik. ⁷ ‘Ku rin ē wēt kēnē raan abī wun ku man nyääŋ piny, ku le ker kek tiēnde, ⁸ ku keek karou aabi ya many tək.’ Kēya aaci ben ya rou aa tək. ⁹ Kēya, na

cī Nhialic ke puöl bī ya moc ku tik, ka cīn raan päl ηek kamken.”

¹⁰ Ku wēn cī kek dhuk baai, ke thiëc kacken ye buoath ē wēt kēnē. ¹¹ Go lēk ke, “Na ye raan liōi tiēnde ku thiēk tiη dēt, ka cī kērac looi tēnē tiηden tuēη. ¹² Ku na ye tiη päl muonyde ku le mony dēt thiaak, ka cī akor looi.”

Jethu adac mīth

¹³ Kac kōk aake ye mīth bēēi tēnē Jethu bī ke bēn dōc, go kac Jethu buoath ke läät. ¹⁴ Nawēn la Jethu kē looi atuōcke tiη, ke dak puōu ku lueel tēnē ke, “Calkē mīth aabō tēnē ya, duōkkē ke pēn. Raan wīc ye bī la bāāny Nhialic yic adhīl gam cīmēn ē mīth thiikā. ¹⁵ Alēk we, raan wīc ye bī bāāny Nhialic yōk adhīl wēt Nhialic gam, cīmēn ye manh koor wēt kac ke dhiēth ye gam.” ¹⁶ Ku cōl mīth yelōm ku tēū yecin kenhīm ku dōc ke.

Raan ajak

(Mt 19:16-30; Lk 18:18-30)

¹⁷ Tēwēn jiēl Jethu geeu, ke raan riη tēnē ye ku gut yenhiaal piny ku lueel, “Raan piōoc path yējō ba looi ba pīr akōlriēc ēbēn yōk?”

¹⁸ Go Jethu thiēc, “Yējō yīn ye lueel lōn yēn apath? Acīn raan path, ee Nhialic ē rot yēn apath. ¹⁹ Yīn aηic lōōη Nhialic, ‘Duk raan nāk, duk tiη raan dēt kor, duk kuēēη wēt lueth, duk cuēer, thek wuur ke moor.’ ”

²⁰ Go bēer, “Raan piōoc, lōōηkā aaya theek tēwāār koor yēn agut cīt ēmēn.” ²¹ Go Jethu dōt apēi, ku nhiēr ku lueel, “Ee tōk yēn akēc looi, lōer yaac kākku wei ēbēn ku gam wēū tēnē kac ηōη, yīn abī jīēk la yōk pan Nhialic, ku bāār buoath ya.” ²² Wēn piη yēn wēt kēnē, ke mēn ku jiēl ke cī puōu dak, rin ē la kajuēc apēi.

²³ Go Jethu yēnhom wēl kacken ye buoath ku lēk ke, “Abī yic riēl tēnē ajīēk bīk la bāāny Nhialic yic.”

²⁴ Go kacken ye buoath gāi ē wēlkā. Go Jethu bēn ber yic tēnē ke, “Miēthkiē, yējō ril yēn kēya bī raan la bāāny Nhialic yic! ²⁵ Apuöl yic bī thōrōl bak with cōk, tēnē tē bī raan ajak la bāāny Nhialic yic.”

²⁶ Gokē ηot ke gāi apēi, ku thiēckē, “Na ye kēya, ke yēja bī la pan Nhialic?”

²⁷ Go Jethu ke dōt ku bēer, “Acīi raan bī lēu ē rot, bī gam tē kēc Nhialic ye kony, rin Nhialic ē kēriēc ēbēn lēu, acīn kē dhal ye.”

²⁸ Go Pīter rot jōt ku lueel, “Na yo, yok kac cī kākku ēbēn nyāāη piny ku buoathku yī?”

²⁹ Go Jethu bēer, “Ee yic, ku alēk we, kuat raan cī panden nyāāη wei kek paan ē man ku nyiērakēn, ku wun ku man ku miēthke ku kacke ēbēn ē riēnkiē, ku rin wēt Nhialic, ³⁰ cīi kajuēc bī yōk pan Nhialic. Abī bēēi juēc ku wāmāthakēn ku nyiērakēn ku mārakēn juēc, ku mīth ku dum, ku kuōc ciēēη bī ye kuōc ciēēη aabī yōk aya arak buoat. Kākā aabī yōk pinyhom ē tēn, ku abī pīr akōlriēc ēbēn yōk akōldā. ³¹ Ku kac juēc tō tuēη ēmēn aabī dōη ciēēn, ku kac kōk juēc tō ciēēn aabī la tuēη.”

Jethu ajam ē Thuōnde kēn yic diāk

(Mt 20:17-19; Lk 18:31-34)

³² Nayōn akōl dēt Jethu kek kacken ye buoath, ku kac kōk aake kuany dhēl yic, ke la Jeruthalem. Ku Jethu ē tō tuēη ku buoath kacken ye buoath ke cī nhīm mum. Ku kac awēn biōth, ke cī riōc. Go Jethu atuōcke kathiāār ku rou bēn caal tēden rōt, ku lēk ke kē bī rot la looi tēnē ye. ³³ Ku lēk ke, “Emēn, yok aala Jeruthalem tē bī Manh Raan la dōm ku yēth bāny Itharel nhīm, ku kac piōoc ē lōōη. Ku abīk tēm thou, ku thōnkē bēnyaknhom Roma mac baai bī la nōk. ³⁴ Ku abīk läät ku buikē, ku ηutkē ku thatkē, ku nakkē, ku na ye nīn kadiāk cōk, ka bī pīr ku jōt rot raη yic.”

Kāk wīc Jemith ku Joon

(Mt 20:2-28)

³⁵ Nayōn thēēi ke Jemith ku Joon wēt Dhubedi bō tēnē Jethu, ku luelkē tēnē ye, “Raan piōoc, awīcku ba yo luōi kē buk thiēc tēnē yī.”

³⁶ Go Jethu ke thiēc, “Yējō wiēckē ba looi tēnē we?” ³⁷ Gokē dhuk ēlā, “Tē nyuc yīn thōnydu nhom diēkdu yic nhial, ke yī cōl yo aa nyuc kek yī, raan tōk lōη cuēc, ku raan dēt lōη cam.”

³⁸ Go Jethu læk ke, “Wek aa kuc kë thiëckë, yæn abï banj apei ë nïnkä ku yæn abï nök. Lëukë bäk gum cïmëndië?”

³⁹ Gokë bëër, “Alëuku.” Go Jethu læk ke, “Na cökkë we nök ayic, ka lëukë bäk gum, ⁴⁰ ku acie yæn la riel ba raan nyuc köndiën cuëc ku köndiën cam kuany, ee Nhialic yen abï ke yiëk kacken cï guiër ke.”

⁴¹ Nawën le atuuc kök kathiäär piñ, ke riääk puöth tënë Jemith ku Joon. ⁴² Go Jethu ke cööl ëbën ku lueel, “Aniëckë lön kác cï gam bik aa bány kác cie kác Itharel aala riel kác nhïim, ku acïi path bäk ciët ke. ⁴³ Ku kënë acïi rot bi looi kamkun. Raan wïc ye bi ya raandit kamkun adhil rot dhuök piny bi ya luui rin kác kök. ⁴⁴ Ku na ye raan wïc ye bi ya bëny kác nhïim, ka dhil ya aluanj kác ëbën. ⁴⁵ Cïmën Manh Raan aya akëc bën bi kác bën loony, aci bën bi kác bën kony, ku gem wëike bi kác juëc waar thou yic.”

Jethu akony cöör bi daai
(Mt 20:29-34; Lk 18:35-43)

⁴⁶ Go Jethu kek kacken ye buöth, ku kác juëc kök yet gen Jeriko. Kaam wën jiël kek geeu, ke mony cöör ë kác lim, cöl Timawuth ë rëër dhël yau ke lim. ⁴⁷ Nawën piñ lön cï Jethu raan pan Nadharet yëët, ke cöt röl dit, “Bëny Jethu yin anjääth apei. Yin ë wën Debit cï Nhialic tooc. Kony ya.”

⁴⁸ Go kác kök rël ku yöökkë bi biet, go not kiu apei, “Wën Debit kony ya.”

⁴⁹ Go Jethu kööc ku lueel, “Cöölkë.” Gokë cööl, “Jöt rot, yin aye bëny cööl.”

⁵⁰ Go rot puur abä alanhden acuat lööny wei yeköu ku rinj tënë Jethu.

⁵¹ Go Jethu thiëc, “Yenö wïc ba looi tënë yï?” Go cöör lueel, “Bánydië, awiëc ba bën daai.”

⁵² Go Jethu læk ye, “Löör, gamdu aci cöl apuöl.” Go daai nyin yic, ku buöth Jethu.

11

Jethu aci la Jeruthalem ke ciëm yai
(Mt 21:1-11; Lk 19:28-40; Jn 12:12-19)

¹ Nawën nin kök cök ciëen, ke Jethu kek kacken ye buöth la Jeruthalem. Ku tëwën cï kek thiök kek Bethpeec ku Bethani, tëthiääk kek gön Olip, ke Jethu tooc kacken

ye buöth karou tuen, ² ku læk ke, “Lak bëëi tö tuen yic ku të yet wek, ke wek aabi akaja cïn raan cï kanj cath ye yök ke mac. Luonykë ku bëëikë. ³ Na le raan thiëc we, ke luëlkë, awic Bányda, ku abï dhuk ëmën thiin.”

⁴ Gokë la ku yökkë manh akaja ke mac yöt thok, dhël yau. Tëwën lony kek ye, ⁵ go kác ke kääc tëthiök ke thiëc, “Yenö luöikë, lony wek manh akaja?” ⁶ Gokë læk ke cït tëwën cï Jethu ke than thïn. Go päl ke ku jiëlkë. ⁷ Gokë manh akaja yäth tënë Jethu ku kumkë köu aläthken, ku nyuc Jethu yeköu. ⁸ Kác juëc aacä aläthken thiëth dhël yic, ku kác kök aacä ayör tiim dhoñ dum yic, ku thiëthkë ke dhël yic aya.

⁹ Go kác ke tö yenhom tuen, ku kác ke buöth Jethu, yai looi ku yekë wak ëlä,

“Lecku Nhialic! Bëny dác raan bö ë rienku, ¹⁰ Nhialic dác bäány wäda Debit bö! Lecku Nhialic!”

¹¹ Ku jöl la Jeruthalem ku bek luanj Nhialic ku ciëth këriëc ëbën. Nawën cï piny guö cuöl, ke dhuk Bethani kek atuöcke kathiäär ku rou.

Jethu aci tim wak bi riau
(Mt 21:18-19)

¹² Nayon nhiäk, tëwën jiël kek Bethani, Jethu ë nök cök. ¹³ Nawën ke tinj tim cït njaap ke cï nhom thiän ayör, go la cöl bi yök ke cï luök. Nawën le yet ke yök ke ayör kepëc, rin täden ye yen luök anjoot. ¹⁴ Go Jethu lueel, “Acïn raan kån miëthku bën cam lanayon.” Ku wët kënë ëcï kacken ye buöth piñ.

Jethu aci la luanj Nhialic
(Mt 21:12-17; Lk 19:45-48; Jn 2:13-22)

¹⁵ Nawën lek yet Jeruthalem, ke Jethu la luanj Nhialic, ku cop kác kån yaac ayeer kal luanj Nhialic yic. Ku wel agen kác war wëëu yic, ku thöc kác yöac wei ë kuör.

¹⁶ Ku cï kuant raan la kë muk päl bi ret luanj Nhialic lööm.

¹⁷ Ku jöl kác piöc, “Acï göt ëlä athör theër wël Nhialic yic, ‘Luanjië aci looi bi ya tën ye kác wuöt ëbën röök thïn, ku yeen acäk wel bi ya luanj cuër.’ ”

¹⁸ Wët kënë aci kác käk Nhialic ku kác piöc löönj piñ ku wickë dhël nök kek ye.

Ku keek aake cī rišöc Jethu rin cī kəc ebën puəth miət pišöcde yic.

¹⁹ Nawën la thëi bën, ke Jethu kek atušöcke jiël geeu.

Atuuc Jethu aaci tim wäär tiņ ke cī riau
(Mt 21:20-22)

²⁰ Naḡon nhiäk dëät, tēwën kueny kek dhël yic, ke ke tiņ tim cīt njaap wäär cī Jethu wak ke cī riau. ²¹ Go Pīter kēwäär cī Jethu lueel tak ku lueel, “Raan piöc tiņ tim wäär ca wak aci riau.”

²² Go Jethu bēer, “Gamkē Nhialic. ²³ Wek alēk yic, na le raan yöök ḡon kēnē, cuat rot wīir, ku cī diu ku ḡem lön bī kē cī lueel rot looi, ka tiņ rot. ²⁴ Kēya, alēk we, kuat kē thiēc tē röök yīn, gam lön bī yīn ye yök, ku kē wīc aba yök. ²⁵ Ku tē röök yīn, ke yī pēl wēt piny tēnē raan dēt, rin bī Nhialic adumušömku päl piny aya. [²⁶ Na cīi wēt ye päl piny tēnē kəc kək, ke Nhialic aci awäcdu pēl piny.”]

Bäny Itharel aa riel Jethu yšöñ yic
(Mt 21:23-27; Lk 20:1-8)

²⁷ Gokē bēn dhuk Jeruthalem, ku tēwën cieth Jethu kal luanḡ Nhialic yic, ke bānydit kāk Nhialic ku kəc piöc ē lööñ ku jəl aa kəcdit baai, bō tēnē ye. ²⁸ Ku thiēc kē elä, “Ee yīn ye riel ḡō tš yīḡuəp ye yīn luui kēlä? Ku yeḡa yīk yī ē riel kēnē ba keek aa looi?”

²⁹ Go Jethu bēer tēnē ke, “Wek aba thiēc wēt kēnē aya, na bēer kē, ke wek aba lēk raan cā yiək riel ye ḡen kāk kē looi.” ³⁰ Lēkkē ḡa, “Joon raan kəc muəc nhīim, yök riel yen kəc ḡam lökwēi tēnē Nhialic, aye rielde ē rot?”

³¹ Gokē ḡuēk yic kamken ku luelkē, “Na luelku, ‘Ke yök tēnē Nhialic,’ Ka thiēc, ‘Aye ḡō kēc wek wētde gam?’ ³² Ku na luelku, ‘Ke rielde ē rot,’ ke ḡok aa jöny keek rin cī raan ebën ye gam.” ³³ Gokē dhuök Jethu, “Akucku.”

Go Jethu lēk ke, “Na ye kēya, ke wek aacā lēk riel ye ḡen kāk kē looi.”

12

Jethu aci jam ē waal bī rēec bāny nyuəth
(Mt 21:33-46; Lk 20:9-19)

¹ Nawën ke Jethu jam waal tēnē kəc man ye elä, “Monytui ēcī dom looi ku cum yic tiim ē luək ku rək. Ku looi tēn ye mīth tim ḡör thīn bīk ya mšu. Ku wec kāt piny. Ku jəl dom riöp yic kəc kək, ku le keny wun dēt. ² Nawën le tē cī tiim luək thšöñ, ke tooc aluənyde tēnē ke bīk la ḡam abäkke. ³ Gokē alony dām ku thatkē ku copkē ciēen yecin. ⁴ Go raan la dom alony dēt bēn tooc, gokē yup nhom, ku baḡkē apēi. ⁵ Go alony dēt bēn tooc, gokē nək, ku jolkē aloony kək aa that ku nāk kē aloony kək. ⁶ Ku ē manhde yen ēcī jal döñ bī bēn tooc. Go jəl tooc ku lueel, ‘Anjēc abīk la theek,’ ⁷ Go kəc awën cī riöp dom yic lueel ē kamken, ‘Kēnē ē manh raan la dom, bī kāñ lök thən aköldä. Bāk nākku ku kāk kē aabī döñ kek ḡo!’ ⁸ Gokē dām ku nāk kē ku cuetkē ḡuäpde wei.”

⁹ Ku jəl Jethu ke thiēc, “Yeḡō bī raan la dom looi? Abī bēn ku nēk kəc awën cī riöp dom yic. Ku riöp dom yic kəc kək. ¹⁰ Kēckē wēt cī ḡöt athör thēer wēl Nhialic yic kēnē kañ kueen?

‘Mēn wäär yen cī atēet kuec, yen aci bēn a mēn ril apēi.

¹¹ Kēnē ē ye luai Bēny, ayeku tiņ ke path ku dhēēñ ḡonyīn!’ ”

¹² Go bāny Itharel puəth dak ku wīckē bīk dām, rin acīk ḡic lön jīem Jethu ē rienken. Ku rin rišöc kek kəc juēc tš thīn, gokē puəl ku jiēlkē.

Jethu awīc bī wēēñ wēt ajuēr
(Mt 22:15-22; Lk 20:20-26)

¹³ Go kəc ke man Jethu, Parathī kək, ku kəc Antipāth ḡerot tuəc tēnē ye bīk la wēēñ, bī wēt rac lueel. ¹⁴ Ku bīk ku luelkē tēnē ye, “Raan piöc, aḡicku yīn ē jam yith. Yīn acie diēer kāk ye kəc kək tak. Ku yīn acie diēden ye kuēc nhom. Ku yīn ē kəc pišöc bīk kāk wīc Nhialic looi dhël la cök. Lēk ḡo na ye tāktākdu, buk ajuēr dhiel aa gam, ḡok kəc Itharel tēnē Cithēr Bēnyḡaknhom, kua cuk bī ḡam ye?”

¹⁵ Ku Jethu ēcī ruēēnyden ḡic, ku bēer, “Yeḡō wīc wek ye bāk ḡa deep ē wēt? Bēēikē ē wēnh kēnē ba tiņ.”

¹⁶ Gokē jal yiək wēēth. Goke thiēc, “Ye nhom ḡa, ku ye rin ḡa kāk kē cī ḡiēet

wëeth kōu?” Gokë bēer, “Aa kāk Cithēr Bēnyjaknhom.” ¹⁷ Go Jethu lēk ke, “Gāmkē Cithēr Bēnyjaknhom kēde, ku gāmkē Nhialic kēde.”

Gokë puōth dak rin cī Jethu ruēnyden ŋic.

Nhialic abī kōc cī thou cōl aa ben pīr
(Mt 22:23-33; Lk 20:27-40)

¹⁸ Nawēn ke kōc kōk akut Thaduthī. Akut cīi ye ye gam lōn bī Nhialic kōc cī thou ben cōl apīr, bō tēnē Jethu ku thiēckē ēlā, ¹⁹ “Raan piōoc, Mothith aci lōŋ gōt ēlā tēnē γo, ‘Na thou wāmēnh ē raan, ku nyiēēŋ tik piny ke cīn mīth, ke wāmēnh koor ala γōt tik bī mīth dhiēēth γōn mēnhē.’ ²⁰ Na thōōŋku lōn tō mīth tik thīn kadhorou. Ku thiēk wēn dīt ku thou ke cīn mīth. ²¹ Go wēn buōth ye la γōt tik ku thou aya ke cīn mīth cī dhiēēth. Ku loi kēnē rot aya tēnē mēnh ye kek diāk. ²² Ku looi rot kēya tēnē wāmāthakēn kōk, keek ēbēn kadhorou acīn mīth cīk nyāāŋ piny. ²³ Ku lek tuēŋ ku thiēckē, tē le kōc cī thou rōt jōt akōldā, bī ya tīŋ ŋa rin cī yen rēer ke ke ēbēn kadhorou?”

²⁴ Go Jethu bēer, “Wek aa kōc ril nhīim cīn kē ŋiēckē, rin cīi wek wēl cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ye gam. Ku acāk ye gam aya lōn bī Nhialic kē ye lueel ka bī looi, lēu bī looi. ²⁵ Rin tē le kōc cī thou rōt jōt, aacīi bī thiēek ku aacīi bī thiaak, aabi rēer kecīt atuuc nhial. ²⁶ Ku na ye rin wēt bī kōc cī thou rōt jōt, ke we kēc athōr cī Mothith gōt kueen rin bun dēp, tēwāār cī Nhialic jam tēnē ye ēlā, ‘Υen ē Nhialic Abaram, ku Ithāk ku Jakop.’ ²⁷ Kōc cī thou ke ŋic Nhialic aa pīr alanden. Yeen ee Nhialic kōc pīr, ku kōc cī thou aya. Acāk wuōc!”

Lōŋ ril lēu bī theek kam ē lōōŋ
(Mt 22:34-40; Lk 10:25-28)

²⁸ Raan piōoc lōōŋ kōc Itharel ē tō thīn tēwēn teer Jethu wēl kek Thaduthī. Na le tīŋ ke Jethu ye wēlken ŋiēc bēer, go bēn tēnē ye ku thiēc, “Ye lōŋ nēn yen ril apēi kam lōōŋ?”

²⁹ Go Jethu bēer, lōŋ ril akīn, “Piēŋkē kōc Itharel, Bānyda ē Nhialic ku ee tōk. ³⁰ Nhiar Bēny, Nhialicdu puōu ēbēn, ku wēiku ēbēn, ku nhiamdu ēbēn, ku riēldu ēbēn. ³¹ Lōŋ dēt

ril ye kekrou akīn, yīn adhīl raan dēt nhiaar cīmēn nhīer yīn rot. Acīn lōŋ dēt ril apēi wār ē lōōŋkā karou.”

³² Go raan piōoc ē lōōŋ lueel tēnē Jethu, “Ee yic raan piōoc cīt tē ca luēl ye, acīn Nhialic dēt, Nhialic ē tōk. ³³ Ku raan adhīl Nhialic nhiaar piānde ēbēn, ku nhiamde ēbēn, ku riēlde ēbēn. Ku adhīl raan dēt nhiaar cīmēn nhīer yen rot. Lōōŋkā karou kek adhīl ē theek, tēn tē bī Nhialic nāk γōk ku dor ē yīik nhīim.”

³⁴ Wēn tīŋ Jethu ye ke cī bēer apath, go lēk ye, “Yīn aci mec kek bāāny Nhialic.” Ku tēēn acīn raan kam kōc man Jethu cie ben thiēc.

Jethu aci kōc piōoc lōn yen raan ē tooc
Nhialic
(Mt 22:41-46; Lk 20:41-44)

³⁵ Tēwēn piōoc Jethu luanŋ Nhialic, ke lueel, “Aŋiēckē lōn ye kōc piōoc ē lōōŋ kōc Itharel ye lueel lōn Raan cī lōc ku dōc, abī ya raan dhiēnh Debit? ³⁶ Debit guōp ēcī Wēi Nhialic yōōk bī lueel ēlā,

‘Acī Nhialic lueel tēnē Bānydiē, “Nyuc ē tēn kōŋdiēn cuēc, γet tē bī γen kōc aterdu dhuōk ciēēn yīcōk.” ’

³⁷ “Ye kēdē ye Raan cī lōc ku dōc manh Debit, ku yeen aye Debit cōl ‘Bānydiē?’ ”

Jethu alēk kōc bīk rōt tiit kōc gēt lōōŋ
Itharel
(Mt 23:1-36; Lk 20:45-47)

Ku kōc juēc awēn cī wēt Jethu piŋ aacī puōth miēt. ³⁸ Tēwēn piōoc yen ke ke lueel, “Tiētkē rōt, ku duōkkē kōc piōoc lōōŋ kōc Itharel ye kiēēt. Kōc cath kek alēthken dīt bār, rōt teem γōn γōc yīic bī ke aa muōōth athēek. ³⁹ Ayekē nhiaar bīk nyuc tuēŋ thōc kōcdīt tēn amat, ku γōn path akōl yai, ⁴⁰ ku keek aa kāk lēer tuōōr nyīn, ku rōōkkē apēi bīk kōc wēŋ lōn puōth kek. Kōckā, aabi tēm awuōcdīt tet apēi!”

Ajuēr lēer
(Lk 21:1-4)

⁴¹ Tēwēn cī Jethu nyuc tē ye wēēu juaar thīn luanŋ Nhialic, ke dōt kōc juēc wēēu cuat kēnē ajuēr yic. Ku kōc juēc ajiēek aake cī wēēu juēc ya tāāu thīn. ⁴² Nawēn ke lēer aŋāŋ bō ku cuēt wēēu reen lik thīn. ⁴³ Go

Jethu lueel tēnē kacken ye buoath elä, “Wek alēk yic, lēer kēnē aci Nhialic kēden cī juaar nhiaar tēnē kac kōk ebēn. ⁴⁴ Rin keek aa cik juaar wēēuken juēc yiic, ku yen anānē, aci kēnē bī yen pīr dhuol thīn ebēn.”

13

Luaŋ Nhialic Jeruthalem abī thuōr piny (Mt 24:1-2; Lk 21:5-6)

¹ Tēwēn jiēl Jethu luaŋ Nhialic, ke lueel raanden tōŋ ye buoath tēnē ye, “Raan piōoc, tīŋ, ye luaŋdīt dhēēŋ nō kēnē!”

² Go Jethu bēer, “Yōōtdīt dhēŋ ye tīŋkā, aabī thuōr piny ebēn, ka cīn alēl tōŋ bī kōoc alēl dēt nom.”

Acī Jethu lēk atuōocke lōn bī ke maan (Mt 24:3-14; Lk 21:7-19)

³ Tēwēn rēer Jethu gōn Olip nom, ke cī yēnom wēl luaŋ ē Nhialic, ke thiēec Pīter ku Jemith ku Joon ku Andria wēn rēer kek ē rōt. ⁴ “Lēk yo, ye nēn bī kēnē rot looi? Ku yēnō bī ye nyuoath lōn cī tēn bī kākā rōt looi thiōk?”

⁵ Go Jethu lēk ke, “Tiēerkē nhīim ku duōkkē rōt cōl aduōŋ. ⁶ Kac juēc aabī bēn ē rienkiē, ku ye ŋek lueel, ‘Ke yēn Raan cī lōc ku dōc,’ ku aabī kac juēc duōŋ. ⁷ Tē tīŋ wek tōŋ ke loi rōt akōldā, bī dhiēeth ayī kac wuōn tōk rōt nōk, ke duōkkē diēer, kākā adhīl rōt looi. Ku kārēc kōk aabī rōt looi aya, ku acie lōn cī thōk ē piny bēn. ⁸ Rin kac paan tōk aabī kēnhīim tuōōm ku thērke, ku wuōt aabī thōr kamken. Ayiēkyiēk piny juēc aabī rōt looi bēi juēc yiic. Ku cōŋdīt apēi abī tōu thīn. Kākā kek aa kāk tuēŋ.”

⁹⁻¹⁰ Ku lēk Jethu atuōocke, “Wēt Nhialic abī kaŋ lēk kac ē pinynhom ebēn, ke thōk ē piny kēc bēn. Muōkkē wenhīim bāk puōth riel kārēc bī we yōk yiic. Wek aabī kōoc bāny nhīim ē rienkiē bāk ke lēk Wēt Puōth Yam. ¹¹ Ku tē dōm we ku yēth we luk yic, duōkkē diēer tē bī wek la jiēm thīn. Lak tuēŋ ke we piōoc wētdiē pinynhom ebēn rin acie wek jam, ee Wēi Nhialic.” ¹² Ku ben Jethu lueel, “Raan kek wāmēnh aabī rōt aa gaany bīk rōt cōl anāk. Ku wārken mīth aabī miēthken luōm, ku mīth aabī kac ke dhiēth ke luōm bī ke cōl aa nāk aya. ¹³ Kac ebēn aabī we maan

rienkiē. Ku raan bī ye puōu dēet agut tē bī yen thou, abī pīr akōlriēec ebēn.”

Kērēec bī rot looi tēnē kac Jeruthalem (Mt 24:15-28; Lk 21:20-24)

¹⁴ Piēŋkē alēk we aya, “Ala akōl bī wek kērēc apēi tīŋ. (Raan kuēn adhīl wēt kēnē deet yic.) Na rēer Judia ku tīŋ ē kēnē, ke yīn adhīl riŋ gat nhīim roor ba la thiaan.

¹⁵⁻¹⁶ “Ku raan tō dom yic acī ben dhuk baai bā alanhde la lōōm. Ku raan rēer ayeer, acī ben la yōt bī la guik kē nyiēēi. ¹⁷ Diāār liēc ku diāār muk mīthkor aabī gum apēidīt ye nīnkā. ¹⁸ Rōōkkē bī rōt cīi loi wiir yic rut. ¹⁹ Kac aabī gum apēi ye nīnkā, gum kēc kē kaŋ yōk tēwāār cēk Nhialic kac agut cīt ēmēn. Ku acīi rot bī ben looi. ²⁰ Na kēc Bēny looi bī nīnkā cōl alik, ŋuōt acīn raan cī pīr. Ku rin kacken cī kuany, acī nīn cōl alik.

²¹ “Wek alēk kēnē, ‘Na le raan yōōk we tiēŋkē Raan cī lōc ku dōc kīn,’ tēdē ke lueel, ‘Tiēŋkē yen akan!’ Ke duōkkē gam. ²² Rin kac juēc abī bēn ku lueel ŋek, ee yēn Raan cī lōc ku dōc, ku lueel raan dēt ē yēn raan kāk Nhialic tīŋ, ku looi kārīl apēi kac gōi. Ku mārke kac kōk cī Nhialic kuany, tē lēu kek ye. ²³ Tietkē rōt, kēriēec ebēn alēk we ēmēn bāk wenhīim tiit kāk bī bēn!”

Akōl bī Manh Raan bēn (Mt 24:29-31; Lk 21:25-28)

²⁴ “Awiēc ku bāk ŋic aya, ye nīnkā, tē cī kac jal gum apēi, akōl abī kum nyin bī piny cuōl, ku pēēi acīi bī ruēl. ²⁵ Kuēl aabī rōt yāāk ku lōōnykē. ²⁶ Ku Manh Raan abī tīŋ ke bō pial yiic kek diik ku riēdīt apēi. ²⁷ Ku yēen abā atuuc nhial tooc bīk kacken cī lōc kuōōt yiic pinynhom ebēn.

²⁸ “Ŋiēc kē ē kēnē tim cīt ŋaap, tē looi yen yōōk ku looi yīth, ke kēr acī thiōk. ²⁹ Kēya, tē tīŋ wek kākā ke loi rōt, ke ŋiēc kē lōn cī yen thiōk apēi. ³⁰ Alēk we, wek aacīi bī mār tē cōk kākā rōt looi. ³¹ Nhial ku piny aabī liu, ku wētdiē acīi bī kaŋ mār.

Rēer yī cī rot guir (Mt 24:36-44)

³² “Acīn raan ŋic akōl bī kākā rōt looi. Na cōk atuuc nhial, ayī Wēnde, ka cik ŋic, ē Wā

rot yen aŋic ye. ³³ Rëërkë we cī röt guir rin wek akuc aköl bī kënë rot looi. ³⁴ Kënë, acit kënë rot looi tēnē raan la keny, ku nyiëñ aluonyke baai, ŋek ke luaside. Ku lëk raan cī nyiääñ baai thok bī rëer ke tit akölaköl. ³⁵ Këya, wek adhil rëer we tit aya, rin acäk ŋic yen tē bī Bánydun bēn thīn, lōn bī yen bēn thēei, ku lōn bī yen bēn wëer ciel yic, ku lōn yen dhiēn thōn ajīth, ku lōn yen nhiäknhīäk ē rial. ³⁶ Na guō bēn, ke we cā yök we nin. ³⁷ Kē ya lëk we, alëk kōc ēbēn. Rëërkë we tit, ke we tīr nhīim!”

14

Amat nëk Jethu

(Mt 26:1-5; Lk 22:1-2; Jn 11:45-53)

¹ Nin karou Yan Ayum cīn yic luou nhom tuen, kōcdit kāk Nhialic ku kōc piōoc löōñ aake wic tē bī kek Jethu dēep thīn, bīk dōm ke kuc ku nākkē.

² Ku luelkē, “Acuk dōm aköl yai, yok aabi tīt bī kōc juēc kañ jāl, rin na dōmku ku nākku, ke kōc ŋoot yai yic, tēdē ke kōc juēc aa thār kek yo.”

Maria aci tē theek yen Jethu thīn nyuōath

(Mt 26:6-13; Jn 12:1-8)

³ Ku tēwēn rëer Jethu Bethanī pan raan atuet cōl Thaimon, tēwēn mīth yen, ke tik bō kek tōny koor cī cuēēc ē tiōm ril la yic miök ŋir cōl naar, ye yōoc wēu juēc apēi. Ku kuem thok ku luuñ miök Jethu nhom ēbēn. ⁴ Go kōc kōk ke rëer thīn puōth dak ku jīemkē kamken. “Yenō tuuk yen miök ŋir? ⁵ Miök ŋir kënë ŋuōt aci yaac wēu juēc wār wēu ye dōm raan ē ruōñ tōk, ku yīk wēu kōc ŋōñ.” Ku nyienykē tik apēi.

⁶ Go Jethu lueel, “Pālkē, yenō nyieeny wek ye? Acī kēpath looi tēnē ya. ⁷ Rin kōc ŋōñ aabi rëer kek we akölaköl. Ku na wiäckē bāk ke kony ka luōikē. Ku yen acī bī rëer kek we akölaköl. ⁸ Tinj kënë, aci kē lēu bī looi tēnē ya looi. Acī bēn bā bēn tōc bī guāpdiē guir bī jal thiōk. ⁹ Wek alëk yic, kuat tē bī Wēt Puōth Yam piōoc thīn pinynhom, kē cī tinj kënë looi, abi ya lueel bī ye a tak.”

Judath aci Jethu yaac

(Mt 26:14-16; Lk 22:3-6)

¹⁰ Nawēn ke Judath, raan tōñ atuuc kathiäär ku rou, la tēnē kōcdit kāk Nhialic bī Jethu la luōm tēnē ke. ¹¹ Gokē puōth miēt apēi wēn piñ kek wētde, ku thōnkē lōn bī kek ye gām wēu juēc. Ku jōl tē bī yen Jethu dōm thīn wic.

Jethu aci miēth yai cam kek atuōocke

(Mt 26:17-25; Lk 22:7-14, 21-23; Jn 13:21-30)

¹² Nawēn aköl tuen Yandit Ayum cīn yic luou, nēk amēl rin yai, ke Jethu thiēēc kōcken ye buōath ēlä, “Ye tēnen wic yīn yo buk miēth yai la guir thīn?”

¹³ Go Jethu kōcken ye buōath tooc karou ku lëk ke, “Lak geeu Jeruthalem, ku wek abi rōm kek raan yēēc tōōny piū, biaathkē, ¹⁴ pan le yen thīn, ku lëkkē raan la baai. Aye Raan piōoc lueel, ‘Ye yōn nen bī yen miēth yai cam thīn yok kōckiēn ya buōath?’ ¹⁵ Ku abi we nyuōth yōn nhial lāau yic cī guir yic. Guierkē miēthda ē tēēn.”

¹⁶ Go kōc ye buōath jāl ku lek geeu Jeruthalem, ku yōkkē kēriēēc ēbēn cit tēwēn cī Jethu ye lëk ke thīn. Ku jōlkē miēth yai guir.

¹⁷ Nawēn la thēi bēn, ke Jethu bō kek atuōocke thiäär ku rou. ¹⁸ Tēwēn mīth kek, ke lueel Jethu, “Wek alëk yic, raan tōk kamkun abā luōm ku ē raan mīth kek ya.”

¹⁹ Gokē puōth riääk ku jōlkē gāi ku thiēckē tōk-tōk, “Makei! Ye yic? Ye yen?” Ku riēekkē puōth apēi.

²⁰ Go Jethu bēer, “Ee raan tōk kamkun wathiäär ku rou, raan yecin rēk aduōk yic kek ya. ²¹ Ee yic, Manh Raan abi nōk cit tē cī gāt ye rienke athōr thēer wēl Nhialic yiic. Ku raan bī ye luōm abi gum apēi. Ku añuēēn tēnē ye diēt kēc cak dhiēeth.”

Guirku röt apath buk guōp Bēny rōm

(Mt 26:26-30; Lk 22:14-20; 1Kor 11:23-25)

²² Tēwēn mīth kek, ke Jethu lōm ayup ku dōc, ku bēny yic ku gēm ke ku lueel, “Lōmkē kënë, ku camkē, kënë ee guāpdiē.”

²³ Ku lōōm aduñ cī thiāñ muōn abiēc, ku leec Nhialic ku gēm ke, ku dēkkē thīn ēbēn, ²⁴ ku lueel tēnē ke, “Kënë ē riemdiē, riem ē dōr kek Nhialic, bī kuēr rin kōc ēbēn.

²⁵ Alëk we, ɣen aciï bi ben dek muön abiëc pinynhom tèn kek we, ɣet aköl bi ɣok ye dek ɣodhie pan Nhialic.”

²⁶ Nawën cïk jal thök ke ket waak, ku lek ɣon Olip cök.

Jethu aci kë bi Pïter ye jai lueel

(Mt 26:51-35; Lk 22:31-34; Jn 13:36-38)

²⁷ Ku lueel Jethu tènë ke, “Wek kackië, wek aabi kat ɣa cïmën këwäär cï gõt athör thëer wël Nhialic yic ëlä, ‘ɣen abä abiöök cöl anäk ku amël abï wëer.’” ²⁸ Ku tã cï ɣen jät ran yic, ke ɣen abï kan la Galilia ba we la tiit thïn.”

²⁹ Go Pïter lueel tènë ye, “ɣen aciï bi kat tã cök kəc ëbën kat!”

³⁰ Go Jethu lueel tènë ye, “Alëk yï, ë wëër kënë, ke thön ajïth këc kiu rou, yïn abä jai arak diäk.”

³¹ Go Pïter dhuök ye, “Na cök ɣa nök kek yï, ke yïn acä bi kan jai.” Ku lueel atuuc käk ëbën këya.

Jethu aröök ke ɣic lön bi ye nök

(Mt 26:36-46; Lk 22:39-46)

³² Nawën ke Jethu kek kacken ye buöth la tã ye cöl Jethemani, ku lueel tènë ke, “Nyuöckë tèn ku yiënkë, ɣen ala röök.”

³³ Ku cöl Pïter ku Jemith ku Joon bik la kek ye. Ku jöl rëer ke nök atiëël, ku dhiëu apai yepuöu. ³⁴ Ku lueel tènë ke, “ɣen adhiau puöu apai, ee thou guöp. Rëërkë tèn ku yiënkë.”

³⁵ Ku le tuen tãthin-nyöot, ku rëëny rot piny ku röök ëlä, “Na lëu rot, ke këreec tit ɣa aciï bö.” ³⁶ Ku lueel, “Wä, yïn ë këriëc ëbën lëu, nyaai ë këreec kënë tènë ɣa. Ku acie wët piändië ë wët piändu.”

³⁷ Nawën ke dhuk tènë ke ku yökke ke nïn. Go lueel tènë Pïter, “Thaimon, niënkë? Cäk yiën tãthin-nyöot?” ³⁸ Ku lueel tènë ke, “Yiënkë ku röökkë bi we cïi them jakreec. Puöu ë gam ku guöp acïn riel.”

³⁹ Ku ben jäl ku le röök cïmën awën. ⁴⁰ Go ben dhuk tènë ke, ku ben ke yök ke nin, rin cï nïn ke göök apai. Ku muumkë nhïim kë bik lëk ye, rin cï kek gup riöc.

⁴¹ Nawën dhuk tènë ke kën ye kek diäk, ke thiëc ke, “Not we nin! Lääŋkë? Njäckë lön cï tèn nïn thök, tiëŋkë Manh Raan aci

luöm kəc reec. Ëmën, tã bi ye jäl thön kəc reec aci ɣëet. ⁴² Raan cä luöm aci bën. Jatkë röt, lokku buk röm.”

Jethu aci döm

(Mt 26:47-56; Lk 22:47-53; Jn 18:3-12)

⁴³ Tëwën not jïëem yen, ke Judath raan ye kek thiäär ku rou bö ke cath kek kəc juëc muk paal ku atuel, ke cï kəcđit käk Nhialic, ku kəc gät lööŋ, ku kəcđit baai tooc.

⁴⁴ Ku Judath ëci kəc awën cath kek ye, lëk tã bi kek raan wickë bik bën döm ɣiëc thïn, ëlä, “Raan ba muöth ku ciëem yen ë raan wiëckë, damkë ku kuathkë ku tiëtkë röt ë kacke apath.”

⁴⁵ Kaam wën ɣëet Judath, ke la tènë Jethu nyin yic ku lueel, “Bëny.” Ku muöth ke cïim. ⁴⁶ Gokë döm ku derkë. ⁴⁷ Go raan tök kam kəc ye buöth wën kääc thïn palde miëet bei ku tök alony lui pan raandit käk Nhialic yic abï tëem wei ⁴⁸ Go Jethu ke thiëc, “Cäk bën we muk atuel ku paal bäk ɣa bën döm. Cäk tak lön ye ɣen raan kəc rum? ⁴⁹ ɣen ë rëer ke we akölaköl ɣa piöc luan Nhialic, ku wek aa këc ɣa döm. Ku kënë aci rot looi ë rin bi kë cï gõt athör thëer wël Nhialic yiic yenhom tiëer.”

⁵⁰ Ku jöl kacken ye buöth nyääŋ piny ku ketkë. ⁵¹ Ku riënythii dët ceŋ alanh acuat ë buöth Jethu. Nawën wïc kəc awën kuath Jethu bik döm, ⁵² ke nyiëeŋ alath kecin ku ket kecin kë ceŋ.

Jethu aci ɣäth luŋ bänny Itharelyic

(Mt 26:5-68; Lk 22:54-55, 63-71; Jn 18:13-14, 19-24)

⁵³ Ku jölkë Jethu ɣäth pan Kaipa luk yic, cï bänny käk Nhialic ku kəc piöc lööŋ, ku kəcđit baai kenhïim mat thïn. ⁵⁴ Ku Pïter ë biöth ke mec kəc cök ciëen agut tã ɣeet yen luk yic. Ku nyuuc bi ɣoc aya tëwën ɣoc kəc bänny tiit thïn. ⁵⁵ Bänny käk Nhialic aake cï nyuc bik Jethu wïc guöp awuöc cï looi, rin bi kek ye tëm thou, ku acïn awuöc cïk yök. ⁵⁶ Kəc juëc aake cï Jethu luöm ë lueth ku wëlken akëc röm.

⁵⁷ Nawën ke kəc kök jät röt, ku lueelkë luenh kënë Jethu guöp. ⁵⁸ Acuk piŋ ke lueel, “ɣen abï luan Nhialic cï raan looi kënë thuör piny, ku na ye aköl ye nin diäk, ke ɣen abï dët buth nyiënde, ke cie kënë ë

looi raan.” ⁵⁹ Agut ke aya aa kəc wəlken rəm.

⁶⁰ Go Kaipa rot jət kenhüim ku thiëc Jethu, “Cin kə dhuk nhom wəl cı luεl yiguöpkä yiic?”

⁶¹ Go Jethu biet ku cii jam. Go Kaipa ben thiëc, “Ye yök yipuöu ye yin Raan cı lóc ku dəc, Manh Nhialic yeku door?”

⁶² Go Jethu bëer, “Ee yen, ku wek aabi Manh Raan tiη ke cı nyuc cueny Nhialic ηic kəη looi ëbən, ku bii ke pial nhial.”

⁶³ Go Kaipa aläthke rεt yiic yeköu ku lueel, “Yenö ηot wicku kəc kək bi ben jam kək cı looi. ⁶⁴ Wek aci tē təon yen Nhialic thin piη. Yenö yen wētdun?” Gokē mat yic kedhie bi dhiel nöc.

⁶⁵ Ku jəl kəc kək Jethu aa ηuööt. Ku derkē nyin ku guatkē kecin ku yöökkē, “Mεεk raan yi gut.” Ku dəm apuruuk ku biëkkē.

Piter ajei Jethu

(Mt 26:69-75; Lk 22:56-62; Jn 18:15-18, 25-27)

⁶⁶⁻⁶⁷ Tēwən rēer Piter piiny ke yoc mac, ke nyan lui pan Kaipa bö. Ku tēwən tiη yen Piter, ke döt apei ku lueel, “Yiin aya, yin yi rēer kek Jethu raan Nadharet.”

⁶⁸ Go jai, ku lueel, “Yen aci raandun ye lueel ηic dien. Ku kē ye lueel acä cak deet yic aya.” Ku ler ayeer. Ku kaam thiin awən, ke thon ajith kiu.

⁶⁹ Go nyan awən tiη ku ben lək kəc kääc thin, “Mony kënë ë raanden.” ⁷⁰ Go Piter ben jai. Ku kaam awən, ke lueel kəc ke kääc thin tənë Piter, “Ee yic, yin ë raanden, rin yin ee raan Galilia.”

⁷¹ Go Piter rot kuëη, “Nhialic abä nöc tē cii yen yic luel. Yen akuc raan jiem wek ë rienke.”

⁷² Nyin yic, tēwən ye dhiën ajith yic rou bëek piny, ke Piter tak kēwäär cı Jethu lək ye, “Tuenη ke thon ajith kəc kiu kënë ye kek rou, ke yin abä jai arak diäk.” Ku wel yenhom wei kəc yiic ke cı guöp yar ku dhiεu.

15

Kəc Itharel aaci Jethu gaany tənë Pilato (Mt 27:1-2, 11-14; Lk 23:1-5; Jn 18:28-38)

¹ Nayon nhiäk rial yic, ke kəcđit kək Nhialic, ku kəcđit baai ku kəc piöc lööη

mät tē bik luai Jethu. Gokē rek ku kuεthkē tənë bëny Pilato.

²⁻³ Kəc luk aake cı Jethu gaany lon cı yen käreεc apei looi. Go Pilato thiëc, “Ye yin bënyaknhom kəc Itharel?” Go Jethu bëer, “Ee yen, cit tē ca luël ye.” ⁴ Go Pilato ben thiëc, “Cii kajuëc cı yi gaanykä ye bëer, piη kəkith yeke kuεen yiguöp.”

⁵ Go Jethu biet ku cii wēt Pilato bëer. Go Pilato gai.

Jethu aci tēm thou

(Mt 27:15-26; Lk 23:13-25; Jn 18:39-19:16)

⁶ Ruöön ëbən, aköl Yan Ayum cin yic luou, bënyaknhom ë raan tök kam kəc cı mac lony, tē wic kəc baai ye bi lony. ⁷ Ke mony cəl Barabath ë mac, kek kəc cı kəc nöc ke thär kek kəc mac baai. ⁸ Go kəc juëc apei la tənë Pilato, ku thiëckē bi ke luai kē ye looi aköl yai. ⁹ Go Pilato ke thiëc, “Wiëckē ba Jethu bënyaknhom Itharel, lony tənë we?” ¹⁰ Ee ηic lon yen tiεl ku män mεen kəc luk Jethu, yen aabi kek Jethu tənë ye.

¹¹ Ku kəc ater Jethu aake ye kəc kuööt thook, bik lək Pilato bi ya Barabath yen lony. ¹² Go Pilato ke thiëc, “Yenö ba looi tənë raan yakē cöl ke bënyaknhom kəc Itharel?”

¹³ Gokē rek yic röldit, “Apiëet tim cı riüu köu.”

¹⁴ Go Pilato ke ben thiëc, “Yenö? Ye awäc ηö cı looi?” Gokē ben rek yic röldit apei, “Apiëet tim cı riüu köu.”

¹⁵ Go Pilato Barabath lony rin wic yen kəc bik puöth miεt. Ku wën cı yen apuruuk yöök bik that ku ηakkē nhom ë kuöoth, ke gëm ke bik la piäat tim cı riüu köu.

Apuruuk aaci Jethu bui

(Mt 27:27-31; Jn 19:2-3)

¹⁶ Go apuruuk Jethu kuaath ayeer pan bëny. Ku cälkē apuruukken kək bik röt mät ke. ¹⁷ Ku rukkē alanh mathiän Jethu köu. Ku jölkē kër la kuöoth riic yiic ku ηek kek yenhom. ¹⁸ Ku jölkē aa cöl, ku muöthkē ku buikē, “Mädho bënyaknhom Itharel.” ¹⁹ Ku yuupkē nhom wai, ku ηuutkē guöp, ku gutkē kenhial piny bik nyuöoth ciēt leckē. ²⁰ Wën cı kek ye jal bui, ke ke bii alanh mathiän awën bei, ku dhukkē aläthke

yeköu, ku kuathkë bik la piäät tim cï rïiu köu.

Jethu aci piäät tim cï rïiu köu
(Mt 27:32-44; Lk 23:26-43; Jn 19:17-27)

²¹ Tëwën cï tim cï rïiu Jethu göök kët-kët, ke mony cöl Thaimon, raan pan Thirene, wun Alekdhändër ku Ruputh, ë bö baai ke kuany dhël yic ke la geeu. Go apuruuk döm riël bï tim cï rïiu ket. ²² Ku yeetkë tē cöl Golgotha, ku wëtde yic, gōn la ηueη-ηeη cīt apen nhom raan. ²³ Ku gēm-kë Jethu mušn abiëc cï liäap wäl kec cöl mir bï dek, go kuc ye. ²⁴ Gokë jäl piäät tim cï rïiu köu. Ku cuetkë gek bik alëth Jethu tek kamken. ²⁵ Ee ye tē cīt lunyluny γök yen ë piëët kek ye tim cï rïiu köu. ²⁶ Ku jolkë awuöc yekë tak ke cï Jethu looi, göt nhial tim cï rïiu köu ëlä, “BENYNAKNHOM ITHAREL.” ²⁷⁻²⁸ Ku piëët-kë cuër karou kek Jethu tiim cï rïiu kööth aya, raan tök lōη cuëc ku raan tök lōη cam.*

²⁹ Ku jöl kōc ke ye tēek tēwën Jethu aa cuiit ku latkë ku luelkë, “Cie yin wäär ye lueel lōn bï yin luan Nhialic thuör piny ku buth nīn kadiäk. ³⁰ Na ye këya, yeηō cīi yin rot kony ku bār piny tim cï rïiu köu!”

³¹ Këya, ee ye kōcken ater bui ku luelkë kamken. “Ee kōc kōk kony ku cīi rot kony. ³² Raan cï lōc ku dōc cï Nhialic nhiaar ku yik riël, cï rot looi bï ya bānyda, jöl bēn piny tim cï rïiu köu emēn, buk jäl tīη ku gamku!” Ku aci kōc awēn cï piäät tiim kööth cimēnde aa bui ku lëët-kë aya.

Jethu aci thou ayic
(Mt 27:45-56; Lk 23:44-49; Jn 19:28-30)

³³ Nawēn aköl ciël yic ke muöth loi rot yet täāη aköl pan awēn, ³⁴ Nawēn täāη aköl, ke Jethu cōt rōl dīt, “Eloi, Eloi, lama thabakthani?” Ku wëtde yic, “Nhialicdië, Nhialicdië, yeηō pēl yin γa wei?”

³⁵ Nawēn piη kōc kōk ke kääc thīn, ke luelkë, “Piēnkë acöl Elija.” ³⁶ Go raan tök kat ku lut alath mušn wac yic. Ku tēü wai thok ku γōök Jethu thok, ku lueel, “Titku buk tīη lōn bï Elija bēn bï bēn bēi bei tim cï rïiu köu!”

³⁷ Ku jöl Jethu keη apēi, ku thou.

³⁸ Ku kaam wēn ka alanh ye gēēη, bï luan Nhialic tek yic alōηthīn rēet yic ë rou, jōök nhial yeet piny. ³⁹ Go bēny apuruuk tō thīn lueel wēn tīη yen tē cï Jethu thou thīn, “Mony kēnē ë ye Manh Nhialic alanden!”

⁴⁰⁻⁴¹ Diäär aake tō thīn, ku keek aake daai tēmec. Wäär rēer Jethu Galilia, ee ye diäärkă buöth bik miēth aa looi tēnē ye. Ku diäär juëc kōk ke cath kek ye, wäär le yen Jeruthalem aake tō thīn aya. Kam ë diäärkă Maria Magdalena, ku Thalome, ku Maria man Jemith thii kek Jothep aake tō thīn.

Jethu aci thiök
(Mt 27:57-61; Lk 23:50-56; Jn 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Wēn col piny, bï aköl cīi kōc Itharel ye luui guō bēn, ke Jothep raan gen Arimatheo bö. Ku ë ye raan kōcdīt luη Itharel, ku yeen aya ëcī Wēt Puōth Yam gam. Nawēn le tīη lōn cï Jethu thou, ke riil yenyin ku ler tēnē Pilato, ku thiëc guöp Jethu bï la thiök. ⁴⁴ Go Pilato gāi lōn nadē ke Jethu cï guō thou. Ku cōl bēny apuruuk ku thiëc lōn cï Jethu guō thou ayic. ⁴⁵ Nawēn piη tēnē bēny apuruuk lōn cï Jethu thou, go guäpde puöl bï Jothep nyaai. ⁴⁶ Go Jothep kōc tooc bik alanh γer la γōc, ku bīi guöp Jethu piny tim köu, ku der alanh awēn. Ku tēü raη cï wec kuur yic. Ku lōr alēl dītēt raη thok. ⁴⁷ Maria Magdalena ku Maria man Jothep aake daai, ku tīηkë tē cï ye thiök thīn.

16

Jethu aci rot jät raη yic
(Mt 28:1-8; Lk 24:1-12; Jn 20:1-10)

¹ Nayōn thēi aköl cīi kōc Itharel ye luui, ke Maria Magdalena ku Thalome ku Maria man Jemith la miök ηīr γōc bï kek guöp Jethu la tōc.

² Nayōn nhiäk rial, aköl Nhialic, abō aköl nyin ke la raη nhom. ³ Wēn ηoot kek dhël yic, aake rōt thiëc, “Yeηa ba aleldīt tō raη thok la laar wei?” ⁴ Nawēn jōtkë kenyin ke tīη alēl ke cï laar wei. ⁵ Gokë la raη yic, ku tīηkë riēnythii ë kōη cuëc ke rēer ke ceη alanh γer. Gokë gāi apēi.

15:21 Rom 16:13 15:24 Wk 22:18 * 15:27-28 Athör kōk theer wēl Nhialic aa 15:28 mat thīn ëlä, “Yeen aci nōk cimēn kōc kārēc looi.” Acī yenhom tiēēη. 15:29 Wk 22:7; 109:25; Mk 14:58; Jn 2:19 15:34 Wk 22:1 15:36 Wk 69:21 15:38 B.bei 26:31-33 15:40-41 Lk 8:2-3

⁶ Go lueel, “Duökkë gëi, anjɛc wek awïc Jethu raan gen Nadharet wäär cï piäät tim cï riïu kôu. Aliu ë tɛn, acï rot jɔt. Tiɛnjë tɛwäär cï kek ye tääu thïn. ⁷ Lakkë ku lëkkë kacken ye buəth ku Pïter, lɔn yen Jethu acï la Galilia. Abäk la yök thïn cimën wäär cï yen ye lëk we.”

⁸ Gokë la ayeer ran yic ku kɛtkë, ke lɛth, ke cï gäi. Acïn raan cïk lëk wɛt kënë dhël yic, rin cï kek riöc.[

Jethu acï rot nyuəth Maria Magdalena
(Mt 28:9-10; Jn 20:11-18)

⁹ Wën cï Jethu rot jɔt ë ran yic γɔn nhiäk rial aköl Nhialic, ke kəŋ rot nyuəth Maria Magdalena wäär cï yen jakrɛc kadhorou cuəp wei yeguöp. ¹⁰ Go la ku lëk atuuc Jethu ke rɛɛr thuəu yic ke dhiau, lɔn cï Jethu rot jɔt. ¹¹ Nawën piŋkë tənë ye lɔn cï Jethu bɛn pïr, ku acï tïŋ, gokë cïi gam.

Jethu acï rot nyuəth kacken ye buəth karou
(Lk 24:13-35)

¹² Nawën ke Jethu nyuth rot atuöcke karou ke cï rot waan, tɛwën kuɛny kek baai yic. Ku cïk ŋic lɔn ye yen Jethu. ¹³ Gokë dhuk Jeruthalem nyin yic bïk kacken la lëk, ku akɛc kacken gam.

Jethu acï rot nyuəth kacken ye buəth thiäär ku tök
(Mt 28:16-20; Lk 24:36-49; Jn 20:19-23)

¹⁴ Nawën ke Jethu jəl rot nyuəth tənë atuöcke kathiäär ku tök ke ke mïth. Ku nyieeny ke rin kɛc kek gam, ku rin cï kek nhïim riel bïk wɛt kɔc cï ye tïŋ ke cï pïr, cïi gam. ¹⁵ Nayɔn aköl dɛt ke lëk ke, “Lak pinynhom ku lëkkë kɔc ëbën Wɛt Puəth Yam Nhialic. ¹⁶ Raan bï gam ku yök lökwëi, abï pïr akölrïëc ëbën, ku raan bï jai acïi bï kony. ¹⁷ Kɔc cï gam abï yiëk riel kënë, aabï jakrɛc aa cuəp wei ë rienkië, ku aabï jam thok kök. ¹⁸ Aabï kecin aa tääu kɔc tuany nhïim, ku aabï pial. Na cɔkkë kapieny kuany, ku dekkë kək ë kɔc luaan, kacïn kë näk ke thïn.”

Jethu acï yäth pan Nhialic
(Lk 24:50-53; Lk 1:9-11)

¹⁹ Nawën cï Jethu nïn nök ke ke, ke yëth pan Nhialic ku nyuuc kəŋ cuëc ë Nhialic. ²⁰ Ku jəl atuuc Jethu thiëi pinynhom ke ke lëk kɔc. Ku jəl kəkken jän gōi yekë ke looi kenhïim aa tiɛɛŋ, rin tö riel ë Nhialic ke ke.]*

16:7 Mt 26:32; Mk 14:28 **16:15** Luoi 1:8 **16:19** 1:9-11 * **16:20** Athör theer juëc la cök ku kɔc theer ŋic ke Marko 16:9-20 akɛc mat thïn.

Wël Jethu cï Luka gõt Wët nhom

Wël Jethu cï Luka gõt, aa Jethu nyuöth lön ë yen raan wäär cï Nhialic lueel ka bï tuöc pinynhom, bï kác Itharel ku kác cie kác Itharel bën luök. Acï Luka gõt lön Jethu acï Wëi Nhialic cöl bï, “Wët Puöth Yam bën nyuöth kác ñöñ nyin.” Ku wëlkä, aa la yiic kák wïc raan ëbën. Kák miët puöu aa rëër wël cï Luka gõt yiic aya, cimën bën Jethu pinynhom, acï lueel thïn cök tuen yiic, ku tē thöök wël thïn aya, ku wäär ler Jethu nhial. Anyiköl la tuen ë wët kënë, ku juen bï gam kác cï gam rot juak la nhial Jethu cök, aaci raan tön kënë gõt aya athör Luoi Atuuc Jethu yic.

Abañ 2 ku 6 (tiñ kák cï gõt athöör yic bö ciëen) aatö käjuéc yeke yök athör kënë yic ë rot. Cimën anyikööl diet atuuc nhial, ku kēwäär cï abiök Jethu la neem wäär dhiëeth ye. Ku la Jethu luan Nhialic wäär ë yen dhök. Ku wël waal raan path pan Thamaría ku manh cï mää. Ee wëlkä yiic, ee rök yen acï ber yic bï tæet kác puöth. Ku Wëi Nhialic, ku kák cï diäär looi ë luoi Jethu yic, ku pël bï Nhialic adumuööm päl piny.

Kák tō thïn

Wët Nhom 1:1-4

Dhiëth ku mæth Joon raan kác muöc nhüim ku jöl a Jethu 1:5-2:52

Luoi Joon raan kác muöc nhüim 3:1-20

Miöc ë nhom ku thëm Jethu 3:21-4:13

Luoi Jethu ëbën pan Galilia 4:14-9:50

Jäl pan Galilia ku la Jeruthalem 9:51-19:27

Nïn ciëen kadhorou thuände nhom tuen 19:28-23:56

Jön rot ku nyooth rot ku la nhial ë Bëny 24:1-53

¹ Tënë Thiöpiluth, cit tē ye piën ye, acï kác juéc them bïk kák cï röt looi kamkua gõt. ² Aaci gët kák cï kác cï ke tiñ, ku kác lui wët Nhialic læk yo tēwäär jök kakkä röt. ³ Këya, Bánydië, wën cï yen kák cï röt looi muk cök tēwäär jök kek röt, aca tak ba ke gõt apath tënë yï, ⁴ rin bï yin käjuéc cï piöc tënë yï jäl ñic lön cïi kek ye lueth.

Atuny Nhialic acï dhiënh Joon lueel

⁵ Wäär ye Yërot bënynaknhom pan Judia, raan kák Nhialic cöl Dhäkaria ë tō thïn, ku yeen ë ye raan akut kác kák Nhialic cöl Abija, ku yeen ë la tiñden cöl Elithabeth, nyen kuat Aron. ⁶ Dhäkaria ku Elithabeth aake ye kác path tënë Nhialic, rin keek aake rëër ke cïn gup awuöc ke thek löön Nhialic. ⁷ Ku keek aake cïn mith rin Elithabeth ecï dhiëth, ku keek aake cï dhiöp kedhie aya.

⁸ Naçon akäl tök, yen ke kuëer kác akut Dhäkaria bïk luui luan Nhialic, ⁹ ke kacken akut cuet gek, go löön tënë ye bï ya yen la adön ñir took ariäk nhom luan Nhialic. Go la luæk. ¹⁰ Ku tēwën took yen adök luæk, ke kác juéc awën cï guëer aake rök ayeer.

¹¹ Kaam wën, ka atuny Nhialic nyuth rot ye ke kääc lön cuéc ariäk nhom tēwën took yen adön ñir thïn. ¹² Tēwën tiñ Dhäkaria ye, go riöc apeï ku muum nhom. ¹³ Go atuny Nhialic læk ye, “Dhäkaria! Duk riöc, rökdu acï Nhialic piñ, ku emën tienđu Elithabeth abi manh moc yök. Na la dhiëeth, ka bï cöl Joon. ¹⁴ Wek aabi puöth miët wedhie wek tienđu tē le ye dhiëeth. Ku kác juéc aabi puöth miët ke we aya, ¹⁵ rin yeen abi ya raan tön ril kam kác kák Nhialic tiñ. Ku yeen acïi bï ya dek kuat muön la yic luou. Ku yeen abi Wëi Nhialic la yeguöp ke cök ñoot man yäc, ¹⁶ ku yeen abi kác Itharel cöl adhuk Nhialic Bányden. ¹⁷ Abi kan tuöl tënë Bëny kek riel thön cimën riel Nhialic wäär tō tënë Elija. Ku Joon abi wärken ë mith cöl anhiar miëthken. Ku kác ril nhüim emën cie wët Nhialic ye piñ, aabi kenhüim waar. Ku këya, yen ë tē cï Joon kác cöl aa guiir röt thïn rin bën Bányda.”

¹⁸ Go Dhäkaria lueel tënë atuny Nhialic ëlä, “Ba ñic kädë lön bï kënë rot looi? Yen acï dhiöp ku tienđië acï dhiöp aya.”

¹⁹ Go atuny Nhialic dhuök ye, “Ee yen Gabriel, rëër Nhialic lööm ku yen acï tooc ba yï bën læk wët puöth kënë. ²⁰ Rin kéc yin wët ca lueel gam, yin abi rëër yï cie jam, yet tē bï kënë rot kan looi akölden bï yen rot looi ke cit tēde.”

²¹ Tën awën, kác aake tit Dhäkaria ke cï gäi kë rëer yen luan Nhialic apeï kälä. ²² Nawën le bën bei ke cïi jam, gokë ñic lön le yen kë

cī rot nyuōth ye, tēwēn ye yen nyuuth yecin ku cīi jam.

²³ Nawēn la nīn luui Dhākaria luan Nhalic thök, ke dhuk paande. ²⁴ Nawēn ke tien̄de Elithabeth yök meth, ku jəl rēer baai pēi kadhiēc ke cie la ayeer. ²⁵ Ku jəl ya lueel, “Nhalic aci kēnē looi tēnē ya bi piathde nyuōth ya, ku aci kē ye ya dhöl guōp rin cī yēn rol jal nyaai!”

Atuny Nhalic aci dhiēnh Jethu lueel

²⁶ Tēwēn ye pēi Elithabeth dātem, ke Nhalic tooc atuōnyde Gabriel gen Nadharet tō pan Galilia, ²⁷ tēnē nyan bīm cəl Maria, ku ē thiēc mony cəl Jothep, raan dhiēnh Bēnyaknhom Debit. ²⁸ Go atuny Nhalic bēn tēnē ye ku lueel ēlä, “Madho, yīn athiān̄ dhēēn̄ Nhalic. Bānyda atō ke yī!”

²⁹ Go Maria riōc ku muum nhom wēn piñ yen wēlkā, ku thōōn̄ yepuōu kāk tō ē wēt kēnē yic. ³⁰ Go atuny Nhalic lueel tēnē ye, “Duk riōc Maria, yīn anhiēer Nhalic. ³¹ Yīn abī meth yök, manh moc. Ku na la dhiēeth ka ba cāk ke cəl Jethu. ³² Abī ya raandit apēi Nhalic nhom. Ku abī cəl Wēn Nhalic Madhəl. Ku Nhalic Bānyda abī bāāny Debit wundit yiēc ye, ³³ ku abī ya bēny pan yī Jakop akōlriēc ēbēn, ku bāānyde aciī bi thök alanden!”

³⁴ Go Maria lueel tēnē atuny Nhalic, “Bi rot looi kēdē. Yēn ē nyen bīm kēc thiaak?”

³⁵ Go atuny Nhalic bēn lēk ye, “Wēi Nhalic abī lööny yīguōp ku rielde abī bēn yīnhom. Manh thin dhēn̄ ba dhiēeth abī cəl Wēn Nhalic. ³⁶ Ku dēt akīn aya, molēn Elithabeth cī dhiōp aci meth jāl yök cək a wäär ye ye tīn̄ ke ciēt cī rol. Pāike aa dātem emēn. ³⁷ Rin n̄ic Nhalic kān̄ looi ēbēn. Acīn kē gök ye.”

³⁸ Go Maria lueel, “Yēn alony Bānyda, abī looi tēnē ya cimēn wētdu.” Go atuny Nhalic jāl.

Maria aci Elithabeth la neem

³⁹ Nawēn nīn lik cök, ke Maria lööny dhöl ke cīn gāau bi la pan yī Dhākaria rēer tēthōny pan Judia. ⁴⁰ Ku ler pan Dhākaria ku muōth Elithabeth. ⁴¹ Kaam wēn piñ Elithabeth Maria ke muōth ye, ke manh liēc yen riān

yeyic. Ku go Wēi Nhalic guō lööny yeguōp.

⁴² Ku lueel rödit tēnē Maria, “Yīn aye leec diäär yiic ēbēn, ku lec manh yānydu. ⁴³ Yenō thieek yayic abī man Bānydiē ya bēn neem?”

⁴⁴ Kaam wēn piñ yēn yīröl yī muōth ya, ke manh tō yayic mit puōu ku le nyoōn̄-nyoōn̄.

⁴⁵ Yīn amit guōp rin cī yīn wēt Bānyda gam, lōn bi wēt cī lēk yī rot tien̄!”

Waak Maria

⁴⁶ Go Maria lueel,

“Yīn Bānyda yīn apiaany yapuōu,

⁴⁷ ku yēn aci puōu miēt

tēnē Nhalic pīr yēn,

⁴⁸ rin cī yen aluōnyden cie kuēc nhom liec.

Ku akölē le tuēn,

riēc ēbēn abā leec rin cī Nhalic yēn dōc,

⁴⁹ rin cī Nhalic Madhəl

kādīt looi tēnē yēn.

Yen aril ku adhēn̄.

⁵⁰ Ku yeen alir puōu tēnē kuat raan ēbēn, kuat riōc ē yeen.

⁵¹ Nhalic aci kōc bān̄ nhiam

thiāi pinynhom kōn̄den ril.

⁵² Ku aci bāny ril piēc piny thōcken nhūim,

ku jət kōc cīi nhiam cie kuēc nhūim nhial.

⁵³ Ku ee kōc nōn̄ wīc kān̄,

yiēc kajuēc ku nyiēn̄ ajiēc.

⁵⁴ Ku aci wētden cī thōn̄ wārkuān̄ dīt tien̄n̄ nhom

ku kony aluōnyke, kōc Itharel.

⁵⁵ Cimēn wäär cī yen ye lēk wārkuān̄ dīt,

Abaram ku mīth cī lōk dhiēeth!”

⁵⁶ Ku jəl Maria rēer kek Elithabeth tēcīt pēi kadiāk ku dhuk panden.

Joon aci dhiēeth

⁵⁷ Nawēn ke pēi Elithabeth thök, ku dhiēeth manh moc. ⁵⁸ Nawēn piñ kōc akeu nhom ku kōc ruāi ke ye lōn cī Nhalic ye liec, ke mit puōth apēi.

⁵⁹ Nawēn aköl ye nīn bēt, ke kōc bō bi meth bēn nōot. Ku wīckē bīk cāk rin wun Dhākaria. ⁶⁰ Go man kuc ku lueel, “Acəl Joon.” ⁶¹ Gokē lueel tēnē ye, “Acīn raan ruāi ke we cī cāk ē rinkā.” ⁶² Ku nieukē wun nyin, ku thiēc kē tē bi yen meth cāk thīn.

⁶³ Go Dhäkaria agen gëtgët cəl ku gët, “Acəl Joon.” Gokë gäi ëbën. ⁶⁴ Ku kaam thiin awën ke go njec jam ku leec Nhialic. ⁶⁵ Go kəc thiääk ke ke gäi, ku thiëi wëlkä pan Judia yic, ku ye kəc ëbën jam ë ke. ⁶⁶ Ku kuat raan cï wëlkä piñ ë gäi ku lueel, “Manhë, bi jäl yiëndë aköldä?” Rin ë yic, riel Bányda arëer kek ye.

Waak Dhäkaria

⁶⁷ Go Wëi Nhialic lööny Dhäkaria guöp, ku lueel maany cï Nhialic nyuöth ye ëlä, ⁶⁸ “Lecku Bëny, Nhialic Itharel! Rin cï yen bën bi kacke bën luök. ⁶⁹ Ku cəl raan pïr yo atul yön Debit aluonyde. ⁷⁰ Wëtde acï kəc kække tiñ lueel thær, ⁷¹ lön bi yen yo kony alëikua ku kəc man yo. ⁷² Acï Nhialic lueel lön bi yen wärkuan dît lieec, ku muk lön ë döör cï yen mäath döm ke ke nhom. ⁷³⁻⁷⁴ Cïmën cï yen mël kuëñ tënë Abaram wäditda, ku thön lön bi yen yo kony alëikua, yok aabi këde ya looi ke cïn diær, ⁷⁵ tē yer yok puöth ku lok cök yenhom akölaköl tē pïr yok. ⁷⁶ Ku yin manhdie, yin abi ya raan kək Nhialic tiñ, yin abi la tuen yenhom ba dhöl la guir tënë yeen. ⁷⁷ Ba lək kəc tē bi kek pïr akölrüëc ëbën yök thïn, tē pël adumuömmken piny. ⁷⁸ Nhialic alir puöu, ku yen abi raan cït ruel cəl abö pinynhom. ⁷⁹ Ku yeen abi ruel tënë kəc tō muööth yic, rëer thou yic, bik dhöl ye kəc döör ke Nhialic jäl yök.”

⁸⁰ Ku Joon acï jäl dît ku yik Wëi Nhialic riel dît. Ku pïr roor tē cïi ceñ ë rot yet aköl tul yen Itharel nhom.

2

Jethu acï dhiëeth (Mk 1:18-25)

¹ Bënyñaknhom cəl Cithër ëci wët lueel bi kəc bëëi məc ke kuenen. ² Ku kën yen ë tē jök kuën ë kəc rot tēwäär ye Kuirino bëny pan

Thiria. ³ Go raan ëbën la bi la gët rin, njek pan wundit ku njek pan wundit.

⁴ Go Jothep jäl Nadharet tō Galilia bi la gen Bënyñaknhom Debit, tō pan Judia cəl Bethalem, rin ye yen raan dhiënh Debit. ⁵ Acï la bik rienken la gët kek Maria wic kacken bik gäm ye, ku ë liac. ⁶ Tëwën rëer kek Bethalem, ke nin bi Maria dhiëth thök. ⁷ Ku dhiëeth wënde, ku der köu alath ku tēu diaany yic wën liiu tënë aniin yön jööl.

⁸ Ku kəc biöök aake rëer pan wën, ku aake ruu tiët ë thäkken. ⁹ Kaam wën ka atuny Nhialic tul kelöm ku ruel yer Nhialic keköth bi ke riaal. Gokë riöc apëi. ¹⁰ Go atuny Nhialic lək ke, “Duökkë riöc, ee wët path yen alək we, wët bi thäi ëbën puöth miët thïn. ¹¹ Rin akölë, gen Debit tën, Bëny Pïr kəc acï dhiëeth, ku yen ë Raan cï Nhialic ləc ku döc. ¹² Ku abäk njic këlä, wek aabi meth yök, manh cï der köu alath, ku acï tōu gal cök.”

¹³ Kaam awën ka atuuc juëc kök met röt thïn ku leckë Nhialic ku luelkë,

¹⁴ “Yeku Nhialic door, Aciëñ tō nhial, ku döör pinynhom tënë kəc nhiær.”

¹⁵ Nawën cï atuuc juëckä dhuk nhial, go kəc awën lueel kamken, “Lok Bethalem buk kək cï lək yo la tiñ, ku kək cï Bányda nyuöth yo.” ¹⁶ Gokë la ke ban keköth, ku yökkë Jothep kek Maria ku Meth ke cï tääu gal cök. ¹⁷ Nawën tiñ abiök meth, ke lək kəc ëbën käwën cï atuny Nhialic lueel ë rienke. ¹⁸ Go kəc cï wël kəc abiök piñ gäi apëi. ¹⁹ Go Maria wëlkä ëbën piñ apath, ku muk ke yepuöu. ²⁰ Go kəc abiök awën dhuk ke lec Nhialic, rin kək cik piñ ku tiñkë ke, kecit tēwäär cï atuny Nhialic lək ke.

Jethu acï cäk

²¹ Nawën aköl ye nin bët, aköl yen bi ye njoot, go cäk ke cəl Jethu, rin wäär kek cï atuny Nhialic lueel wäär njot këc Maria liëc ë ye.

Jethu acï yäth luanj Nhialic

²² Nawën cï nin thiärñuan thök cït löñ Mothith, ke Jothep kek Maria la luanj Nhialic Jeruthalem bik meth la nyuöth, ²³ cïmën löñ cï Mothith nyooth thær ëlä, “Manh moc, ku ye kaai abi juër Nhialic.”

24 Ku keek aya aaci kuör karou juaar cimen löñ Bëny.

25 Ku mony cöl Thaimon ë ciëñ Jeruthalem, ku ë raan path apei ku ë riöc Nhialic. Ku ë tit Raan Pïr kəc Itharel, ku Wëi Nhialic ë tö yeguöp. 26 Ku ëci Wëi Nhialic lëk ye lön cii yen bi kanj thou, tē këc yen Raan ci Nhialic lóc ku döcc kanj tñ. 27 Nawën yëth Maria ku Jothep Jethu luanj Nhialic, bik kë ye löñ Mothith lueel la looi, ke tēü Wëi Nhialic Thaimon puöu bi la luanj Nhialic aya. 28 Go Thaimon Jethu jöt ku leec Nhialic ku lueel,

29 “Ee yin Bëny, yin aci wëtdu tiëñ nom, jol aluonydu puöl bi jäl, ke ci la läñ.

30 Të bi yin kacku kuony thin aca tñ nyienkië,

31 ku aca guiir thëi nom

32 ku ee piny mer bi kəc cie kəc Itharel kanj tñ

ku bi Itharel thändu aleec thin.”

33 Kaam wën këcc Jothep kek Maria ke ci gai wël lueel Thaimon rin meth Jethu, 34 go Thaimon ke döcc ku lueel tënë Maria, “Yen manh këne aci Nhialic lóc bi kəc juëc Itharel muör ku piir kəc kök. Ku yeen abi ya raan bi wët Nhialic nyuöth, ku abi kəc juëc wël rec aa lueel yeguöp. 35 Ku yin Maria, yin abi reem puöu ciët yi ci gut pal, bi wët tö kəc juëc puöth jäl njic thin.”

36 Ku tñj kək Nhialic tñj cöl Ana ë tö thin, ku ë ye nyan mony cöl Panuel, raan dhiënh cöl Acer kuat Itharel yic. Ana ëci dhiöp apei, ku ëci thiaak ku rëer kek muonyde run kadhorou ku thou muonyde. 37 Ku jöl Ana lök rëer ke ye lëer ruöön thiärbët ku nuan. Ecie jäl luanj Nhialic, ë ye cool ku ruu ke loi kək Nhialic, ku röök ku theek miëth. 38 Ku akölë guöp aci rot mät kəc wën, ku leec Nhialic ku lueel wëtde rin meth, tënë kəc ye tiit lön bi Nhialic thänden Itharel wëer bei.

Jethu aci dhuök Nadharet

39 Nawën cik këriëc ëbën jäl looi cimen löñ Nhialic, ke Maria ku Jothep dhuk Galilia Nadharet panden. 40 Ku jöl Jethu dit ku ril apei, ku njic kanj ku döcc Nhialic.

Jethu ë tö luanj Nhialic

41 Ruöön ëbën Jothep kek Maria aake ye la Jeruthalem rin Yandit Ayum cin yic luou.

42 Nayon ci run Jethu jäl aa thiäar ku rou, ke cath ke ke bik la yai yic Jeruthalem.

43 Nawën ci yai thök ke dhuk ciëen, ku kuckë lön ci Jethu döñ geeu, 44 ë cik tak lön ciëth yen ke kəc kök, ku ciëthkë yet thëi. Nawën ke wickë kam kəc ruääi ke ke ku kəc njickë. 45 Nawën cik yök, gokë dhuk Jeruthalem bik ben la wic thin. 46 Na aköl ye nin diäk, ke jolkë yök luanj Nhialic Jeruthalem, ke ci nyuc kam kəc piöcc lööñ Nhialic ke pinj wëlken, ku yeke thiëc. 47 Go kəc ëbën gai wën pinj kek ye ke jam cimen raan njic kanj apei, ku tē bëer yen wëlken aya. 48 Nawën tñjkë manhden ke gai ku lueel man, “Yenjö manhdië looi yin këne tënë yo? Yin acuk wic apei yok wuur.”

49 Go lëk ke, “Yenjö wiëckë ya? Kuöckë lön dhil yen kək ë Wä looi?” 50 Ku aa këc wët ci lueel deet yic.

51 Go Jethu jäl ke ke ku dhukkë Nadharet, ku jolkë cenj ke ye wëlken pinj, ku jöl man kakkä muk yepuöu. 52 Ku jöl Jethu dit ku njic kanj apei. Ku Nhialic ë mit puöu tënë ye, ku yen lön kəc aya.

3

Piöcc ë Joon raan kəc muöcc nhüm (Mt 3:1-12; Mk 1:1-8; Jn 1:19-28)

1 Yon yen ruöön thiäar ku dhiëc ke Tiberiöth ye bëny, ku Pilato ke ye bënydit mac Judia, Antipäth Yërot ë ye bëny Galilia ku Pilipo wämënh ë mac Ituria kek Trakoni-tith, ku Lithaniath ë ye bëny Abilene, 2 ku Anath kek Kaipa aake ye bënydit kək Nhialic. Tëenë, ke Nhialic lëk wët Joon wën Dhäkaria tö roor. 3 Go Joon bëi tö wär Jordan you kueny yiic ke wëet kəc, “Pälkë luoi käreec, ku calkë röt aa muöc nhüm, rin bi adumuömkun päl piny tënë we.” 4 Cimen ci ye göt athör Ithaya yic raan kək Nhialic tñj ëlä,

“Raan kakkie tñj abi këcit löör gut yic bi yen kəc caal tēde ë rot,

ku lëk keek ëlä,

‘Guiërkë dhël ë Bëny, luöikë dhölke bik la cök.

5 Thönykë yon la tiäm piny

ku dhuäkkë γan thöny nhïim piny,
ku cökkë dhël cie yic neer,
ku thöñkë dhäl la yiic ηony nhïim.

⁶ Ku raan ebën, abï tē ye Nhialic γook luäk thïn tñj! ”

⁷ Ku lëk kəc juëc bö tēnē ye bï ke bën muəc nhïim, “Awek dhiēnh kăpieny! Yenja lëk we bāk kat kēreec bö? ⁸ Luöikë kāk ye nyooth lön ci wek muəl käreec yakē ke looi. Ku duäkkë wepuöth tñj ku luelkë γok aa mïth Abaram. Alëk we lön alëu Nhialic bï aleelkă cäl aaye mïth Abaram. ⁹ Ku emēn yēp aci ther bï ke tiim yep, rin na ye tim cie luäk, ka yep ku cuet ē mēec.”

¹⁰ Go thän awēn Joon thiëec elä, “Na ye këya, buk ηō looi?” ¹¹ Go Joon bēer, “Raan la alēth karou, adhil tōk yiëk raan cïn alath, ku raan la miēth adhil looi këya.”

¹² Go kəc ajuer kut bën tēnē ye aya bï ke bën muəc nhïim, ku thiëckë, “Raan piöoc buk ηō looi?” ¹³ Go lëk ke, “Duäkkë wēu ye lööm ē ruēeny tēnē kəc.” ¹⁴ Go apuruuk bën ku thiëckë elä, “Na γook, buk ηō looi?” Go lëk ke, “Duäkkë kəc ye rum, ku duäkkë kəc ye gaany wēt ē lueth, ku yakē puöth la yum ariöpdun yic.”

¹⁵ Go ηäthden jäl dit, ku yekē tak lön nadē ke mony abï dhiel a Raan ci Nhialic ləc ku döc. ¹⁶ Go Joon lëk ke ebën elä, “Wek aa ya muəc nhïim piü ē path, ku raan dit ku ril apēi tēnē γa abö, raan na cək aa warke ka cä lëu ba ke döc. Ku ē yic γen aci path ba lëu, ba ya aluənyde. Ku yeen abï kəc kək weyiic muəc nhïim Wēi Nhialic, ku muəc kəc kək nhïim ē mac. ¹⁷ Yeen aci raan muk lək kām ye rap kōm, bï rap tek thook kek miël. Ku wiiu rap ku tōu kē. Ku γöot miël many cie thou.”

¹⁸ Wël kək cit kākă aaci Joon lëk kəc apēi bï yen Wēt Puöth Yam piöoc thïn.

Joon raan kəc muəc nhïim aci mac

¹⁹ Ku Joon eci Antipäth Yērot, bēny Galilia jääm guöp käreec apēi, rin ci yen Yērodia tñj wämēnh rum bï ya tienje, ku looi kajuëc rec kək aya. ²⁰ Go Antipäth Yērot Joon mac, ku kënē ē kēreec dēt ci mat kāracken ci looi yiic.

Jethu aci muəc nhom (Mt 3:13-17; Mk 1:9-11)

²¹ Nawēn ci thän awēn muəc nhom ebën, ku Jethu ke ci muəc nhom aya. Kaam wēn röök yen ke nhial liep rot. ²² Ku bö Wēi Nhialic yenhom kecit kuur ē dit. Ku piñ röl Nhialic nhial ke lueel, “Yin ē manhdiēn nhiaar. γen amit puöu kek yï.”

Kuat Jethu (Mt 1:1-17)

²³ Wäär jöck Jethu piöocde cök, ke ruönke aake ye thiärdiäk.

Ku ē ye raan ebën tak lön ē yen wēn Jothep, wäär wēn Yeli,

²⁴ wēn Mathat, wēn Lebï, wēn Melki, wēn Janai, wēn Jothep,

²⁵ wēn Matathia, wēn Amoth, wēn Nayum, wēn Ethli, wēn Nagai,

²⁶ wēn Manth, wēn Matathia, wēn The-
mein, wēn Jothek, wēn Joda,

²⁷ wēn Joanan, wēn Retha, wēn Dheruba-
bel, wēn Cealtiel, wēn Neri,

²⁸ wēn Melki, wēn Adi, wēn Kotham, wēn
Elmadam, wēn Er,

²⁹ wēn Jocua, wēn Elieher, wēn Jorim, wēn
Mathat, wēn Lebï,

³⁰ wēn Thaimon, wēn Juda, wēn Jothep,
wēn Jonam, wēn Eliakim,

³¹ wēn Meliea, wēn Mena, wēn Matatha,
wēn Nathan, wēn Debit,

³² wēn Jethe, wēn Obet, wēn Boath, wēn
Thalmon, wēn Nacon,

³³ wēn Aminadap, wēn Admin, wēn Arni,
wēn Yedhron, wēn Peredh, wēn Juda,

³⁴ wēn Jakop, wēn Ithäk, wēn Abaram, wēn
Tera, wēn Nayör,

³⁵ wēn Theruk, wēn Reu, wēn Pelek, wēn
Eber, wēn Cela,

³⁶ wēn Kainan, wēn Arpakcat, wēn Cem,
wēn Noa, wēn Lamek,

³⁷ wēn Methuthela, wēn Enok, wēn Jaret,
wēn Malaleel, wēn Kenan,

³⁸ wēn Enok, wēn Theth, wēn Adam wēn
Nhialic.

4

Jethu aci jöñrac them (Mt 4:1-11)

¹ Go Jethu jäl wär Jordan ke ci Wēi Nhialic la yeguöp, ku yēth roor tē cii cen, ² tē ci jöñrac ye bën la them thïn nin thiärñuan. Ku eciē

müth ë nünkä yiic ëbën, nawën cïk thök ke jöl cök nök.

³ Go jəŋrac rot cuöt ye ku lueel, “Na ye Wën Nhialic ke lək aləl kënë bī ya ayup.”

⁴ Go Jethu bëër, “Acī gət thëer ëlä, ‘Raan acie pīr ayup ë rot.’ ”

⁵ Go jəŋrac yäth tēthöny, ku nyuth bëëi pinynhom ëbën nyin yic. ⁶ Ku lueel tēnē ye, “Käkkä ëbën aaci gäm ya, ku alëu ba ke gäm raan ca tak. ⁷ Këya, na dor ya ka bī ya kākku ëbën.” ⁸ Go Jethu bëër tēnē ye, “Acī gət ëlä, ‘Yīn abī Nhialic Bānydu door ku loi wētde yetök!’ ”

⁹ Go jəŋrac yäth Jeruthalem, ku tēëu luanj Nhialic nom ku lueel, “Na ye Wën Nhialic ke yī cuet rot piny tēmec kënë, ¹⁰ rin ëcī gət ëlä Nhialic abā atuöccke lək bīk yī tiit, ¹¹ ku mukkē yī kecin, ba yīcök cī cök dëeny aləl.”

¹² Go Jethu bëër, “Acī lueel thëer ëlä, ‘Duk Nhialic Bānydu them ë path.’ ”

¹³ Nawën cī jəŋrac Jethu jäl them ë dhölkä yiic ëbën, ke nyiëëŋ piny ku pël kaam koor.

*Jethu aci luöide jök Galilia
(Mt 4:12-17; Mk 1:14-15)*

¹⁴ Go Jethu ke tō Wëi Nhialic yeguöp, dhuk Galilia. Go guö piŋ Galilia ëbën, ¹⁵ rin piöcde tē ye kəc Itharel kenhüim mat thīn, ee ye leec raan ëbën.

*Kəc Nadharet aa kəc Jethu gam
(Mt 13:53-58; Mk 6:1-6)*

¹⁶ Go Jethu jäl tēden awën ku ler genden Nadharet tēwäär muk ye thīn. Nawën aköl löŋ, ke la tēn amat kəc Itharel cīt tē ye luöi ye akölaköl. Nawën jət rot bī wēt Nhialic kueen, ¹⁷ ke gëm athör Ithaya, raan kāk Nhialic tīŋ. Go athöör pet yic ku yök tē cī ye gət thīn këlä,

¹⁸ “Wëi Nhialic atō ke yēn rin acä löc, ba Wēt Puöth Yam lək kəc ŋəŋ. Bëny acä tooc ba lək kəc cī loony ku kəc mac, ku kəc rëër wīn jəŋrac yic, lön bī keek lony, ku lön bī kəc cī cöör ben daai, ku ba lääu nom tēnē kəc gum, bën lək keek.”

¹⁹ Ku ba ruöön bī Nhialic kəc bö tēnē yeen döc, bën lək keek.”

²⁰ Ku mat Jethu athör yic ku gëm ku nyuuc. Go kəc ke tō amat yic kenyīn wël ye ëbën. ²¹ Go Jethu lək ke, “Wēt cäk piŋ ca kueen athör thëer wël Nhialic yic acie nom tiëŋ ya aköl.”

²² Go kəc ke tō thīn gäi ëbën ku leckē rin wël puöth cī lueel. Ku yekē röt thiëc ëlä, “Kënë, lëu bī rot looi këdē, yeen cie wën Jothep?”

²³ Go Jethu bëër, “Ee yic, wek aaba lək kääŋ ye lueel ëlä, ‘Akīim kəŋ rot cəl apuol,’ Ku abäk lək ya ba kāk cäk piŋ ke ca looi Kapernaum, looi aya genda ë tēn. ²⁴ Ku le tueŋ ku lueel, ‘Acīn kəc kāk Nhialic tīŋ ye wël yekē lueel gam panden.’ ²⁵ Ku cīmēn ŋic wek ye lön cī Elija, raan kāk Nhialic tīŋ, tīŋ lëer cəl Dharepath kony. ²⁶ Ku Dharepath ë ye tīŋ wundēt cəl Thidon. Ku diäär lër Itharel aake wïc kuöny wäär nək cök kəc, rin këc deŋ tueny run kadiäk ku abak bī cök dīt apēi pan Itharel. Ku Elija akēc bën tuöc ke. ²⁷ Ku dēt aya, wäär ye Elica raan kāk Nhialic tīŋ, kəc juéc cī tuet aake tō pan Itharel, ku acīn atuen tōŋ cī Elica bën kony, acī bën la kony Naman raan pan Thiria.”

²⁸ Go kəc ke tō tēn amat puöth riääk ëbën wën piŋ kek wëlkä, ²⁹ ku jötkē röt ku göömkē piny. Ku yēthkē ayeer geeu ke yekē pīk bīk yēet gət nom tē cī geu buth thīn, ku yēthkē agala nom rin wïc kek ye bīk la piék wīir. ³⁰ Go bak keciel yiic ku jiël.

*Jethu ala riel ë yen jəŋrac cuöp wei
(Mk 1:21-28)*

³¹ Go Jethu la Kapernaum gen tō Galilia, tē ye yen kəc piöc thīn aköl cī kəc Itharel ye luui. ³² Ku piöcde ëcī kəc göi ë tēn aya, rin kāk ye lueel aa wël yith ye nyuöth lön le yen riel Nhialic. ³³ Naŋon akäl tök tēwën piöc yen, ke raan tō kam kəc tēn amat, ke la guöp jəŋrac jam ke cī yeröl jət apēi ëlä, ³⁴ “Yēŋö wïc tēnē yo Jethu raan gen Nadharet? Ca bën ba yo bën rac? Yīn anjic, yīn ë raan puöth la cök bö tēnē Nhialic.” ³⁵ Go Jethu jəŋrac duöm thok piny, “Biëtē, ku bäär bei yeguöp.” Go jəŋrac mony awën wiet piny kenhüim ku bīi bei yeguöp ke cīn tētök cī yiék ye.

³⁶ Go kɔc ɡäi apɛi ku thiɛckɛ röt, “Yɛn ɔ kɛnɛ? Ye piöc yam kek riɛl Nhialic. Mony kɛnɛ ala riɛl ye yen jak yök ku gamkɛ wɛtde aya.” ³⁷ Go lɛc ku piathde ɡuɔ thiɛi baai yic ɛbɛn.

Jethu aci kɔc tuany kony
(Mt 8:14-17; Mk 1:29-34)

³⁸ Kaam awɛn jiɛl yen tɛnɛ amat kɔc Itharel ke la pan yi Thaimon. Go man tiŋ Thaimon yök ke ci juäi ɡöök, gokɛ lɛk Jethu. ³⁹ Go la ku kɛɛc yelööm tɛwɛn ci yen tɔc thiŋ ku yök juäi bi jäl. Go juäi ɡuɔ päl piny ku looi miɛth tɛnɛ ke.

⁴⁰ Ye thɛn kɛnɛ, wɛn ci aköl lööny piny, ke kɔc ɡuɛr kek kɔcken tuany tɛnɛ Jethu, ku tɛɛu yecin kenhüim, gokɛ pial ɛbɛn. ⁴¹ Ku bö jakrɛc bei kɔc juɛc ɡup ke dhiau ɛlä, “Yin ɛ Wɛn Nhialic.” Go Jethu ke yök bik ci jam, rin ɲic kek ye lɔn ye yen Raan ci lɔc ku dɔc.

Jethu ɛ kɔc Galilia lɛk wɛt Nhialic
(Mk 1:35-39)

⁴² Naɣon nhiäk riɛl, akɛc piny bak ke Jethu jiɛl baai ku le tɛde ɛ rot. Go kɔc juɛc la wic. Nawɛn lek yök, gokɛ lɔn bi rɛɛr Kapernaum ku ci ke nyiɛɛŋ piny. ⁴³ Go bɛɛr, “Yɛn adhil Wɛt Puɔth Yam rin bäany Nhialic la piöc bɛɛi kɔk yiic aya, yen ɛ kɛn tuuc ɣa ba bɛn looi.” ⁴⁴ Go pan Galilia kuany yic ke piöc kɔc tɛn amat.

5

Kɔc ci Jethu kaŋ buɔth
(Mt 4:18-22; Mk 1:16-20)

¹ Yɔn akäl tök tɛwɛn piöc Jethu wär cɔl Jenetharet ɣu, ke kɔc juɛc apɛi wɛt bik wɛt Nhialic bɛn piŋ. ² Go riäth karou tiŋ ɡör ɣu ke ci amɛi nyääŋ piny ku jiɛlkɛ bik biaiken la thuak. ³ Go Jethu thuɛɛt riän tök yic, ku ɛ ye riän mony cɔl Thaimon, ku lɛk ye bi piɛk wiir tɛthin-nyɔt. Ku jɔl nyuc riäi yic ku piöc kɔc.

⁴ Nawɛn ci thök ɛ jam, ke lɛk Thaimon, “Gɛɛrkɛ riäthkun tɛthiäŋ ku cuatkɛ biaikun bäk rec dɔm.”

⁵ Go Thaimon bɛɛr, “Bɛny, ɣok aaci ruu mäi wɛn akɔu ku acin kɛ cuk dɔm. Ku na ca lueel, ka buk cuat.” ⁶ Ku cuɛtkɛ buɔi. Gokɛ rec juɛc apɛi dɔm abi buɔi yiic duɛr rɛɛt. ⁷ Gokɛ amɛiken kɔk tɔ riän dɛt yic cɔl bik

ke bɛn kony. Gokɛ bɛn, ku tekkɛ rec riäth karou yiic ku thiɛŋkɛ kedhie abik duɛr diir.

⁸ Nawɛn tiŋ Thaimon kɛ ci rot looi, ke gut yenhiɔl piny Jethu nhom ku lueel, “Bɛny, jäl tɛnɛ ɣa, ɣɛn ɛ raan la ɡuɔp adumuööm.”

⁹ Rin yen Thaimon, ku kɔc awɛn mäi kek ye aake ci ɡäi rec juɛc cik dɔm. ¹⁰ Ku kɔcken cath kek ye Jemith ku Joon, wɛɛt Dhubedi, aake ci ɡäi aya. Go Jethu lɛk Thaimon, “Duk riɔc, ɛmɛn le tuɛŋ aa kɔc kek aaba ya dɔm.” ¹¹ Gokɛ riäth ɣoc wär thok aɣeer, ku nyiɛɛŋkɛ kɛriɛc ɛbɛn piny ku buɔthkɛ Jethu.

Jethu acä atuet cɔl apuɔl
(Mt 8:1-4; Mk 1:40-45)

¹² Yɔn akäl tök Jethu ɛci la kɛny gen dɛt, ku raan ci tuɛt ɛ tɔ thiŋ. Nawɛn tiŋ Jethu ke gut yenhiɔl piny ku lɛŋ, “Bɛny anjɛc alɛu ba ɣa kony ba pial, kony ɣa.”

¹³ Go Jethu ɲääŋ nyinde tiŋ ku wic bi kony. Ku jɔt yecin ku ɡɔt ku lueel, “Awiɛc, piaalɛ!” Kaam thiin awɛn ke tuɛt jiɛl. ¹⁴ Ku cɔl Jethu ajiɛl ku thɔn apɛi, “Duk kɛnɛ la lɛk raan dɛt. Lɔr ku nyuɔth rot raan käk Nhialic, ku bi caath, ku juar kɔŋ cit tɛ ye löŋ Mothith ye lueel thiŋ, bi raan ɛbɛn ɲic lɔn ci yin pial.”

¹⁵ Ku tɛwɛn ci Jethu ye cak thɔn kɛya, ke wɛt go thiɛi piny abi kɔc juɛc aa ɡuɛr tɛnɛ Jethu bik piöcde bɛn piŋ, ku kony ke bik pial. ¹⁶ Ku ye la tɛde ɛ rot tɛ cin yic kɔc ɛ rɛɛr thiŋ bi la röök.

Jethu aci raan ci ruai kony
(Mt 9:1-8; Mk 2:1-12)

¹⁷ Naɣon akäl tök, ke kɔc kɔk akut Parathi, ku kɔc piöc lööŋ nyuc bik piŋ tɛ piöc Jethu kɔc thiŋ. Ku aake bö bɛɛi yiic Galilia ku Judia ku Jeruthalem. Ku Nhialic ɛci Jethu yiɛk riɛl bi kɔc tuany kony. ¹⁸ Kaam wɛn ke kɔc bö ke ket raan aduany alom. Ku wic kɔc awɛn ket ye bik ɣäth ɣöt tɛnɛ Jethu. ¹⁹ Nawɛn cin tɛ ɣɛth kek ye tɛnɛ Jethu rin ci ɣöt thiäŋ kɔc, gokɛ la nhial ku ɲanykɛ ɣöt nhom lɔŋ awɛn rɛɛr Jethu thiŋ. Ku luɛckɛ raan aduany piny kek biŋde yenhom.

²⁰ Ku wɛn tiŋ yen gamdit tɔ ke ke, ke lueel, “Mäthdiɛ, adumuöömku aaci päl piny.”

21 Go kəc piöoc löönj kəc Itharel ku kəc akut Parathī wən rëer thīn, jāl tak ku luelkē kepuōth, “Yeņa kënë Nhialic jāām guōp kēlä? Yeņa adumuōōm pāl piny, ee Nhialic ë rot.”

22 Go Jethu kāk yekē tak guō njic ku lueel, “Yeņō ye wek ye tak lən lueel yen lueth?”

23 Ye kēnen puōl yic kākka yiic ba lueel, ‘Adumuōōmku aaci pāl piny’ tēdē ke lueel, ‘Jət rot ku cathē?’ 24 Ku aba nyuōth we emēn lən le Manh Raan riel pinynhom bā adumuōōm pāl piny.” Ku lēk raan aduany, “Alēk yī, jət rot ku kuany biōñdu ku lōr baai.”

25 Go rot jət nyin yic kenhīim ke dēei kek ebēn, ku kueny biōñden awēn cī ye tāac thīn, ku ler baai ke lec Nhialic. 26 Ku jəl kuat raan tō thīn ebēn gāi ku riōōckē. Ku leckē Nhialic ku luelkē, “Yok aaci kēdiit jāñ gōi tīñ ya akōl.”

Jethu aci Lebī cōal
(Mt 9:9-13; Mk 2:13-17)

27 Nawēn ke Jethu jiēl geeu, ku tēwēn cieth yen ke tīñ raan ajuēr kut cāl Lebī ke rēer tēden ë luōi. Go Jethu lēk ye, “Buōth ya.” 28 Go Lebī luōide puōl ku buōth.

29 Nawēn ke Lebī loi miēth paande bī yen Jethu gōñj. Go kəc juēc bēn, kəc ajuēr kut ku kəc kōk, ku nyuuckē ke ke bīk mīth. 30 Go kəc akut Parathī ku kacken piöoc löönj la ñoomñoom ku luelkē tēnē kəc Jethu buōth, “Yeņō ye wek mīth ku dēkkē kek kəc ajuēr kut, ku kəc la gup adumuōōm?”

31 Kaam wēn piñ Jethu ë wēt kēnē, ke lēk ke, “Acie kəc puōl kek akīim wīc, aa kəc tuany. 32 Yen akēc bēn ba kəc ye tak lən puōth kek bēn kony. Yen aci bēn bī kəc rēc la gup adumuōōm kepuōth dhuōk ciēen.”

Wēt löñ thēk ë miēth
(Mt 9:14-17; Mk 2:18-22)

33 Gokē bēn lueel tēnē ye, “Kəc Joon buōth aa lac thek ë miēth ku rōōkkē. Ku aye kəc akut Parathī buōth looi aya, ku kōckun yī buōth aa mīth ku dēkkē.”

34 Go Jethu bēer ku lueel, “Yakē wīc bī kəc cī bēn ruāai yic rēer ke cī mīth? Acie tēde! Na rēer raan thiēk ke ke, ka cīk loi kēya.

35 Akōl bī athiēk dām ku nyiēi keyiic, yen akōl bī kek thek.”

36 Ku ben Jethu kääñ dēt bēn thōōth aya tēnē ke, “Acīn raan bī abañ alath rēt wei alanh yam kōu bī la buōp ë dhiāth alath kōu. 37 Ku acīn raan bī muōn abiēc ë yam puōk tōny thēer yic. Na looi kēya, ke muōn abiēc yam abi tōny puōt yic, ku muōn abiēc abi luuñ wei ku tōny abi kuem. 38 Acie kēya, muōn abiēc yam adhīl puōk ë tōny yam yic. 39 Ku acīn raan wīc bī muōn abiēc yam dek tē cī yen muōn abiēc cī ceñ kañ dek, abi lueel, ‘Muōn abiēc cī cien añuēen.’ ”

6

Jethu aci kuc löñ akōl löñ kəc Itharel
(Mt 12:1-8; Mk 2:23-28)

1 Nañon akōl cīi kəc Itharel ye luui, Jethu kek kōcken ye buōth aake cath ke kuany dhēl yic kam dum. Go kōcken ye buōth rap thoñ ku koikē ke kecin, ku camkē ke. 2 Go kəc akut Parathī kōk lueel, “Yeņō ye wek luui akōl cī löñdan Itharel pēen bī kəc cīi ye luui thīn?”

3 Go Jethu bēer, “Kēckē kē cī Debit looi wāthēer kañ kuen? Wäär nēk cōk ye kek kacke, 4 go la luanj Nhialic ku lööm ayum yaath cī tōōu tēnē Nhialic ku ciem, ku gēm kacke aya bīk cam. Ku ayum kēnē ecī löñda pēen bī kuat raan ë path cīi cam. Ee raan kāk Nhialic yen ë ye cam ë rot.” 5 Ku wit Jethu wētde elä, “Manh Raan ë bēny kēriēc ebēn agut akōl löñ.”

Jethu aci mony cī cin ruai kony
(Mt 12:9-14; Mk 3:1-6)

6 Nañon akōl dēt, akōl cīi kəc ye luui ke Jethu la tēn amat kəc Itharel ku piöoc. Ku mony cī cin cuēc ruai ë tō thīn. 7 Go kəc kōk piöoc löönj Mothith, ku kəc kōk akut Parathī ke tō thīn wīc bīk tīñ, lən bī Jethu mony kēnē kony bīk la luōm, rin cī yen ye kony akōl cīi kəc ye luui. 8 Ku Jethu ë njic kē tō kepuōth, go lēk mony awēn cī cin ruai, “Jət rot ku bäär tuenj tēn kəc nhīim.” Go bēn ku kēēc. 9 Go Jethu ke thiēc, “Yeņō ye löñda pāl yo buk looi akōl cīi kəc ye luui? Ye kēpath aye kērac, bī raan kony bī pīr, kua pēl wei bī thou?”

10 Ku dōt ke ebēn ku lēk mony awēn cī cin ruai, “Nyoth yīcin.” Go yecin nyooth. Go ciēende piath. 11 Tēēnē, go kəc ater Jethu

puõth riääk apei, ku matkë kë bik looi tënë ye.

*Jethu acä atuuc kathiäär ku rou kuany
(Mt 10:1-4; Mk 3:13-19)*

¹² Nayon akäl tök ë ninkä yiic, ke Jethu la gõt nhom tē cii ceñ bi la röök, ku jøl ruu röök tēnē Nhialic. ¹³ Nawēn bak piny ke cöl kacken ye buõth, ku kuany raan thiäär ku rou keyiic ku ciäk ke ke cöl atuuc. ¹⁴⁻¹⁶ Koc ke ci kuany ayi, Thaimon (ci Jethu bēn cäk ke cöl Piter), Andria (mēnh koor ë Thaimon), Jemith, Joon, Pilipo, Bartholomeo, Lebī, Thomath, Jemith wēn Alpawuth, ku Thaimon (raan la puõu ater), Juda wēn Jemith ku jøl a Juda Ithkariöt, raan wäär ci Jethu bēn luom bi dōm.

*Koc juēc aa Jethu buõth
(Mt 4:23-25)*

¹⁷⁻¹⁸ Go Jethu bēn piny ku kēec tēthōñ nhom gõt cök kek kacken ye buõth, ku koc juēc käk ke bö Judia ku Jeruthalem. Ku koc bēi käk tō wärköu cimēn Tire ku Thidon, aake ci bēn bik bēn piöoc Jethu, ku bi ke bēn kony tueny tō kegup. Ku koc ke la gup jakrēc aake ci bēn aya go Jethu ke kony. ¹⁹ Ee wic kuat raan ebēn bi gōt, rin riēl yen koc kony bik pial ë ye yök yeguöp ë path tō ci ye gōt.

*Kēñ miēt ë puõu ku rēec ë puõu
(Mt 5:1-12)*

²⁰ Go Jethu yenhom wēl kacken ye buõth ku lueel,

“Wek aa mit gup wek koc nõñ, rin ye bääny Nhialic kēdun!

²¹ Wek aa mit gup wek koc nēk cök emēn, rin wek aabi kueth aköldä!

Wek aa mit gup wek koc dhiau emēn, rin wek aabi döl.

²² Wek aa mit gup tō mēen week, ku cop week wei ku lat week,

ku yekē kuc week ciēt yakē jakrēc rin ye wek kackiē yēn Manh Raan!

²³ “Wäthēer wärken dit aake ci käk cīt kakkä looi tēnē koc käk Nhialic tiñ. Kēya, tē looi kakkä röt tēnē week, ke we mit puõth rin wek aabä ariöpdit yök tēnē Nhialic.

²⁴ Tē rēc yen thīn tēnē week, wek koc ci jak emēn, rin ci wek pīr path yök thīn.

²⁵ Tē rēc yen thīn tēnē week, wek koc ci kueth emēn, rin wek aabi cök nök.

Ku tē rēc yen thīn tēnē week, wek koc dal emēn,

wek aabi tōu tiöp nhom ku dhiaaukē!

²⁶ Ku tē rēc yen thīn tēnē we tē bi koc ebēn jam kápath ë riēnkun,

rin wärken dit aake ye jam kēlä,

wäthēer tēnē koc aa lueth röt cöl aye koc käk Nhialic tiñ.

*Nhiar koc man yi
(Mt 5:38-48; 7:12)*

²⁷ “Ku wek alēk kēnē wek koc piñ wēlkiē, Nhiarkē koc atērdun, ku yakē kápath looi tēnē koc man we. ²⁸ Thiēc Nhialic bi koc ye wic diēt yi yök kērac dōc, ku röök rin koc yi bui. ²⁹ Tē mañ raan yigēm, ke wēl gēm dēt aya. Kēya cimēn ë kēnē, na wic raan alath tēnē yi ke duk pēn alanh dēt aya. ³⁰ Na wic raan kēdāñ tēnē yi ke gām ye, ku duk raan ci kēdu nyaai thiēc bi cool tēnē yi. ³¹ Loi kēpath tēnē koc kök cimēn nhiēer yin kēpath bi looi tēnē yi aya.

³² “Na ye ke nhiaar koc nhiar yi kepēc, ke yi yök lēc Nhialic? Ayi koc kārēc looi aa nhiar koc nhiar ke aya. ³³ Ku na ye kápath looi tēnē koc kápath looi tēnē yi kepēc, ke yi yök lēc Nhialic? Ayi koc kārēc looi aa kápath looi tēnē koc nhiar ke. ³⁴ Ku na ye kēdu gam tēnē raan ye nõõth ciēt bi cuõõt aköldä, ke Nhialic mit puõu tēnē yi? Agut koc kārēc looi aa kākken gām koc rēc kök cīt ke, rin ye kek ye tak ciēt kākken bi dhuök ke ebēn aköldä. ³⁵ Na ye kēya, nhiar koc atērdū, ku loi kápath tēnē ke. Yakē kakkun gam ë path ku duökkē ye nõõth lōn bi we cuõõt. Wek abä acutdit apei yök. Ku wek aabi ya mīth Nhialic Madhəl, rin alir puõu tēnē koc ebēn, agut koc na cök kēpath looi tēnē ke, ke cii ke tiñ puõth, ku koc rac aya. ³⁶ Liērkē puõth cimēn ye Wuurdun puõu liē.

³² “Na ye ke nhiaar koc nhiar yi kepēc, ke yi yök lēc Nhialic? Ayi koc kārēc looi aa nhiar koc nhiar ke aya. ³³ Ku na ye kápath looi tēnē koc kápath looi tēnē yi kepēc, ke yi yök lēc Nhialic? Ayi koc kārēc looi aa kápath looi tēnē koc nhiar ke. ³⁴ Ku na ye kēdu gam tēnē raan ye nõõth ciēt bi cuõõt aköldä, ke Nhialic mit puõu tēnē yi? Agut koc kārēc looi aa kākken gām koc rēc kök cīt ke, rin ye kek ye tak ciēt kākken bi dhuök ke ebēn aköldä. ³⁵ Na ye kēya, nhiar koc atērdū, ku loi kápath tēnē ke. Yakē kakkun gam ë path ku duökkē ye nõõth lōn bi we cuõõt. Wek abä acutdit apei yök. Ku wek aabi ya mīth Nhialic Madhəl, rin alir puõu tēnē koc ebēn, agut koc na cök kēpath looi tēnē ke, ke cii ke tiñ puõth, ku koc rac aya. ³⁶ Liērkē puõth cimēn ye Wuurdun puõu liē.

*Duökkē koc ye luök wei
(Mt 7:1-5)*

³⁷ “Duökkē koc ye luök wei bi Nhialic we cii ye luök wei. Duökkē koc kök ye tēm awuõc bi Nhialic we cii ye tēm awuõc. Pälkē wēt piny tēnē koc kök bi Nhialic wēt päl piny tēnē we. ³⁸ Na ye koc kök muõc ke Nhialic

abī muəc aya. Abā athēmdit cīi ciənkū lēu bīk muk yīēk yī, rin kāk ye looi tēnē kəc kək, kek aabī Nhialic looi tēnē yī.”

³⁹ Ku lēk Jethu ke kääŋ elä, “Lēu raan cī cəər bī cəər dēt thel? Cīk lēu bīk lööny adhuəm yic kedhie? ⁴⁰ Acīn manh piöoc dīt tēnē raanden piöoc. Ku manh piöoc na le piöocde thöl ka cīt raanden piöoc. ⁴¹ Yenö ye yīn kēreec dīt ye looi kuc, ku ye tiŋ kēreec cī wāmuuth looi? ⁴² Acīi lēu ba wāmuuth wēt bi kēreec thiin ye looi puəl, tē cīi yīn rot kəŋ wēt ba käreec ye looi puəl. Awēēŋkui! Kaŋkē käreec yakē ke looi puəl, ku abāk lēu bāk wāmāthkun jāl wēt bīk käreec thi yekē ke looi puəl.”

⁴³ Ku la Jethu tueŋ ku lueel elä, “Tim cī cil tēpath acie luək mīth reec, ku tim cī cil tērac acie luək mīth path. ⁴⁴ Kēya, tim aye ŋic ē miēthke. Acīi lēu ba mīth tim dēt la kuany tim dēt cök. ⁴⁵ Raan path ē luui kəpath, rin kəpuəth tō yepuəu. Ku raan rac ē luui käreec, rin käreec tō yepuəu. Wēl ye ke lueel, aa kāk tō yīpuəu nyuəəth.

*Kääŋ rin kəc karou cī bēēi keer
(Mt 7:24-27)*

⁴⁶ “Yenö ye wek ya cəəl, ‘Bēny, Bēny’ ku wek aa cie kē ca lueel ye looi? ⁴⁷ Kwat raan ē bēn ku piŋ wētdiē ku theek ya ku looi, ⁴⁸ acīt raan cī yōnde ŋieec buth tēthōny. Nawēn la aboor bēn, ku cək piū yöt gəəl piny, ku yöt cīi yic cək pāk rin cī ye ŋieec buth. ⁴⁹ Ku raan wēlkiē piŋ ku cīi ya thek bī ke looi, acīt raan yöt buth tō ye aboor tēek. Na la aboor bēn ke wit yöt!”

7

*Jethu acī raan lui pan bēny apuruuk kony
(Mt 8:5-13)*

¹ Tēwēn cī Jethu kēnē wīc bī lēk kəc thöl, ke la Kapernaum.

² Ee gen kēnē raan lui pan bēny apuruuk ē tuany, ka tiit piny. Ku bēny ē nhar raanden luoi apēi. ³ Nawēn piŋ Jethu, ke toc kəcdīt Itharel bīk Jethu la thiēec bī bēn bā aluənyde bēn kony. ⁴ Gokē la tēnē Jethu ku lāŋkē ku luelkē elä, “Apath ba bēny apuruuk kēnē kony. ⁵ Anhar kackua, ku ē yen buth tēdan ye yok mat thiin.”

⁶ Go Jethu la ke ke. Ku kaam wēn bī yen baai dōöt, ke bēny apuruuk toc māthke bīk la lēk ye elä, “Bēny, duk rot nāk cāth rin yen acie raan path nadē ke yī bō atiēmdiē yic.

⁷ Ku yen akēc la tēnē yī rin ŋic yen ye lən ye yen raan rac. Luel wēt ē path ku aluənydiē abī pial. ⁸ Rin yen aya, yen arēer bānydīt cök, ku yen ala apuruuk rēer yacök. Aya lēk ŋek, ‘Ləər!’ Ka la, ku lēk ŋek, ‘Bäär tēn,’ Ka bō, ku aya lēk aluənydiē, ‘Loi kēnē!’ Ka looi.”

⁹ Go Jethu gāi wēn piŋ yen wēlkā, ku wēl yenhom thān awēn buəth ye ku lueel, “Acīn raan ca kaŋ yök kam kəc Itharel la gam cīt gam ē mony kēnē.” ¹⁰ Nawēn dhuk kəc awēn cī tooc baai, ke yök alony bēny ke cī pial.

Wēn lēer gen Nain cī thou acī pūr

¹¹ Nawēn ke Jethu la gen Nain, ku ē cath kek kəcken ye buəəth ku kəc juēc kək.

¹² Nawēn dōtkē γεu ke rām kek kəc ket raan cī thou. Ku raan cī thou ē ye wān tōŋ. Ku kəc juēc aake cath kek tiŋ lēer kēnē. ¹³ Nawēn tiŋ Jethu tiŋ kēnē, ke ŋeər yic ku lēk ye elä, “Duk dhiau.” ¹⁴ Ku lēk kəc bīk kəc ku gəət biöŋ awēn cī raan kuəm piny, ku lueel, “Riēnythii, jət rot.” ¹⁵ Go riēnythii awēn cī thou rot jət ku jīeem ku cəl Jethu ajiēl kek man.

¹⁶ Go raan ebēn riöc ku leckē Nhialic ku luelkē, “Raan kāk Nhialic tiŋ ril apēi acī tuəl ē kamkua. Ku Nhialic acī bēn bī kacke bēn luək.”

¹⁷ Ku jəl kē cī Jethu looi piŋ raan ebēn pan Judia, ku wuət kək thiäək ke ye.

*Joon acī kacke tuēc Jethu
(Mt 11:2-19)*

¹⁸ Go kəc Joon buəəth kākkih ye lueel rin Jethu lēk Joon. Go kəc karou kamken tuəc tēnē Jethu bīk la thiēec elä, ¹⁹ “Ye yīn raan bī bēn aye raan dēt yen buk tiit?”

²⁰ Nawēn yēetkē tēnē Jethu ke luelkē, “Joon raan kəc muəc nhīm acī yo tooc buk yī bēn thiēec, ee yīn raan bī bēn aye raan dēt yen buk tiit?”

²¹ Ku kaam awēn thiēc kek, Jethu ē kony kəc juēc tuany apēi, ku kəc cī jakreec dām. Ku kəc cī cəər. ²² Go wētden bēer ku lueel, “Lak ku lēkkē Joon kāk cāk tiŋ ku kāk cāk piŋ, cəər acī bēn daai emēn, ku aduany acī ya cath ku

kɔc cī tuet aci tuet jal kegup, ku miŋ aci ya piŋ, ku kɔc cī thou aaci rōt jət. Ku Wēt Puōth Yam alēk kɔc ŋəŋ nyīn. ²³ Ku raan mit guōp ē raan cie puōu ē rou wētdiē yic.”

²⁴ Nawēn cī kɔc Joon jāl, ke Jethu jam ku tēt kɔc Joon, “Ye raan yīndē yen cī wek la ror cīi ceŋ bāk la tiŋ? Ye raan puəl yic ye wel nom ē path cimēn ye yom aruōōr wel nom? ²⁵ Ye raan yīndē yen cāk la tiŋ? Ye raan ceŋ alēth path apei? Kɔc ciēŋ alēth dhēŋ ku yekē mīith path cam akōlakōl aa kɔc pan bēnydīt. ²⁶ Lēkkē ɣa, yeŋō cāk la tiŋ? Ye raan kāk Nhialic tiŋ. Ee yic. Ku alēk we, yeen adīt tēnē raan kāk Nhialic tiŋ. ²⁷ Rin Joon yen aye athōr thēer wēl Nhialic jam rienke ēlā,

‘Ÿen abi raan tōk kam kɔc kākkiē luēl, cōl alēk kɔc bī dhēl la guiir tēnē yīn.’ ”

²⁸ Ku ben Jethu lēk ke ēlā, “Acīn raan kuat kɔc cī dhiēēth pinynhom dīt tēnē Joon. Ku yeen aŋot wēr raan koor tō bāāny Nhialic yic.”

²⁹ Kuat kɔc cī wētde piŋ, agut kɔc ajuēr kut aaci kēpuōth looi Nhialic ŋic, ku cōlkē rōt aa muōc Joon nhīim. ³⁰ Ku kɔc akut Parathī ku kɔc piōoc lōōŋ Mothith, aaci jai kē wic Nhialic bī guiir tēnē ke, rin cī kek kuc bī Joon ke cīi muōc nhīim.

³¹ Ku ben Jethu thiēc, “Yeŋō ba thōŋ kek riēc akōlē? Thōŋkē kek ŋō? ³² Keek aa cīt mīth cī kenhīim mat laar yic leŋ kegup, ye lueel ēlā,

‘Ÿok aaci waak pēth ye keek ket tē looi ruāāi ket,

ku wek aa kēc dier!

Ÿok aaci kāk ye looi thuōu yic thōōŋ,

ku wek aakēc dhiau!’

³³ “Rin Joon raan kɔc muōc nhīim ēcie bēēi kuany yiic ke mīth ku dēk ē māu, ku ayakē lueel, ‘Lōn le yen guōp jōŋrac!’ ³⁴ Ku Manh Raan aci bēn ku ye mīth kek kɔc ku dēk ke ke, ku ayakē lueel, ‘Jethu akok, ku a dēk māū. Ku amāāth kek kɔc ajuēr kut ku kɔc la gup adumuōōm!’ ³⁵ Ku luōi puōth Nhialic ē rot nyuōōth kāk ye kɔc ke buōōth yiic looi.”

Tiŋ rac cī jāl piath

³⁶ Nayōn akāl tōk ke raan tōk kɔc akut Parathī cōl Jethu bīk la mīth. Go Jethu la

pan raan akut Parathī ku nyuuc bī mīth. ³⁷ Nawēn piŋ tiŋ adējōōk, ŋic ɣeu yic ēbēn, lōn cī raan akut parathī Jethu caal paande, ke bō kek tōny koor cī cuēēc tiōm ril apei, la yic miōk ŋir ye ɣōc wēēu juēc apei. ³⁸ Ku le ɣōt, ku nyuuc Jethu lōōm, ku dhiēu ke cie nom guōt Jethu cōk. Go piū awēn dhiēu yen Jethu luak cōk. Goke weec nhimken nom. Ku ciim cōk ku tōc cōk miōk ŋir awēn muk. ³⁹ Nawēn tiŋ raan akut Parathī wēn cī Jethu gōōŋ ē kēnē, ke jam yetōk ēlā, “Na mony kēnē ye raan kāk Nhialic tiŋ, ŋuōt aci tiŋ ye gōot ŋic, ye tiŋ yīndē, rin adējōōk.”

⁴⁰ Go Jethu wēt Thaimon guō ŋic ku lueel tēnē ye, “Thaimon! Ala kē wiēc ba lēk yī. Pāl yiīc piny.” Go bēēr, “Ye kēnē ŋō, Raan ē piōoc?”

⁴¹ Go Jethu lēk anyikōl kēnē, “Monytui ē kōny kɔc karou. Raan tōk kek wēēu ye dōm raan ruōōn tōk, ku raan dēt kek wēēu ē pen tōk. ⁴² Ku akēckē lēu kedhie bīk wēēu cool. Go wēēu puōl, ku cīi ke ben kōōny. Na ye yī, yeŋa kamken bī mony kēnē nhiaar apei?”

⁴³ Go Thaimon bēēr, “Aya tak ē raan cī wēēu juēc pāl piny tēnē ye.” Go Jethu bēēr, “Kēdu ē yic!”

⁴⁴ Ku wēl yenhom tik ku lēk Thaimon, “Ca kē looi ē tiŋ tēnē ɣa tiŋ? Ÿen aci bēn paandu ku yīn akēc ɣa yiēk piū ba cōk lōk. Ku yen tiŋē acā lōk cōk piūken nyin, ku wuuny ke nhimken nom. ⁴⁵ Yīn akēc ɣa ciim wēn bī ɣen cīt tē ye miāth kɔc ē ciēŋda yic. Ku yeen ē ɣa ciim cōk ēmēn ku ēmēn, tēwēn rēēr ɣen ē tēn. ⁴⁶ Yīn akēc ɣa cak lor apath ba tōc nom, ku yeen acā tōc cōk miōk ŋir.

⁴⁷ Ku alēk yī lōn nhiērdīt cī nyuōōth thīn aye nyooth aya lōn cī adumuōōmken juēc pāl piny. Rin raan cī kāklik pāl piny tēnē ye, ee nhiēr koor nyuōōth.”

⁴⁸ Ku lēk tik, “Adumuōōmku aaci pāl piny.” ⁴⁹ Go kɔc awēn mīth kek ye aa jīēm wei ku yekē lueel ēlā, “Yeŋa kēnē jam lōn ē yen adumuōōm pāl piny?”

⁵⁰ Ku ben Jethu lēk tik, “Gamdu aci kony. Lōr ke dōōr Nhialic.”

8

Diāār ke ye cath kek Jethu

¹ Nawën ke jiël, ku kueny gæeth yiic ku bëëi ke piöoc Wët Puøth Yam rin bäany Nhialic. Ku atuöocke kathiaär ku rou aake cath kek ye. ² Diäär juëc aake cath kek ye aya. Diäär kök kamken aake cï Jethu kony jakræc ku tuaany, Maria Magdalena cï jakræc kadhorou jäl yeguöp. ³ Ku Joanan tiñ mony cöl Kudha raan kæk pan bëny Antipäth Yërot tiit, ku Thuthana ku diäär juëc kök ë Jethu kek kacken ye buøoth kony wëëuken.

Kääñ dom path ku dom rac
(Mt 13:1-9; Mk 4:1-8)

⁴ Go kóc juëc aa guëer tënë Jethu gæeth yiic, go ke læk kääñ kënë, ⁵ “Raan puør ëcï la dom bë la pur. Kë wën ye yen rap wæer dom yic ke köth abæk lööny dhöl yic tẽ ye kóc tæek thïn, ku tet diet ke aya. ⁶ Ku lööny köth kök alæl nhom tẽ koor tiöp thïn. Nawën ciilkë, ke ke go guø riau rin këc mæiken yet piny apath. ⁷ Ku lööny köth abæk tẽ ye tiim la kuøoth cil thïn, na la tiim juæk ke ke dec rap ku cïk lok apath. ⁸ Ku lööny köth kök tiöm path yic, ku ciilkë ku lokkë apath ke dît nhïim apeï.”

Ku wit Jethu löñde ëlä, “Piernkë tẽ le wek yith.”

Wët thöøth ë kääñ
(Mt 13:10-17; Mk 4:10-12)

⁹ Go kacken ye buøoth thiëëc, “Kääñ kënë wëtde yic yenjö?” ¹⁰ Go Jethu bëër, “Wek anyuth Nhialic bäanyden cæk ñic thæer. Ku kóc kök aabi këñ ñic ë këñ ya læk ke yiic, rin na cök aløn ye kek daai, ka cïi këñ bë tiñ. Ku na cök aløn ye kek wët piñ, ka cïk bë deet yiic.”

Jethu acï kääñ raan puør teet yic
(Mt 13:18-23; Mk 4:13-20)

¹¹ Ku læk Jethu ke, “Kääñ kënë wëtde yic akïn. Köth cï com aa cït wëtdiën ya piöoc tënë we. ¹² Kóc kök aa cït köth cï lööny dhël yic, ye diet ke tet. Tẽ piñ kek löñ Nhialic, ke jønrac bö ku nyiësi löñ awën kepuøth bëk wët Nhialic cïi piñ, ku bë ke kony bëk pïr. ¹³ Kóc kök aa cït köth cï com alæl nhom, aa löñ Nhialic gam nyin yic ke mit puøth. Ku aacie kepuøth ë dæet, aa löñ Nhialic guø wai

wei tẽ næk ke rin wët Nhialic. ¹⁴ Kóc kök aya aa cït köth cï lööny tẽ ye tiim la kuøoth cil thïn, keek aa löñ Nhialic piñ. Ku käjuëc ke diir rin pïr pinynhom ë tën, nhïer jiëek ku käpuøth yekë wïc kepuøth aa bën thïn, ku ræckë löñ Nhialic kepuøth. ¹⁵ Ku kóc kök aa cït köth cï puur tiöm path yic. Keek aa löñ Nhialic piñ ku gamkë apeï, ku käjuëc path aaye yök tënë ke rin ye kek kepuøth dæet.”

Kääñ ë mermer
(Mk 4:21-25)

¹⁶ Ku ben læk ke, “Acïn raan cï mermer kanj yäth yöt ku kum nyin, tädë ke tæëu agen tök cök. Aye tæöu yöt ciæl yic rin bë yöt amer yic tënë kóc bö yöt. ¹⁷ Këriëëc ëbën cï thiaan abi bëëi bei kóc nhïim, ku këriëëc ëbën cï kum nhom, abi yëth ayeer ruæl yic. ¹⁸ Piernkë ku detkë apath tẽ ye wek wël piñ, rin raan la këdäj abi bën muøoc, ku na ye raan cïn këdäj, ke këthiin ye tak løn tõ yen tënë ye, abi nyaai aya.”

Man Jethu ku wämäthakën aaci Jethu nyaai
(Mt 12:46-50; Mk 3:31-35)

¹⁹ Go man Jethu kek wämäthakën bën tënë ye, ku cïn tẽ le kek tënë ye rin juëc kóc yööt apeï. ²⁰ Go raan tök læk Jethu, “Moor ku wämäthakui aa kääc ayeer, ku aa wïc yi.” ²¹ Go Jethu lueel tënë ke, “Ma ku wämäthkië aa kóc wët Nhialic piñ ku loikë.”

Jethu acï yom cöl akääc
(Mt 8:23-27; Mk 4:35-41)

²² Naçon akäl tök, ke Jethu la riäi yic kek kacken ye buøoth ku læk ke, “Lok teemku wär aløn tui.” Gokë riäi gæer wïir. ²³ Tëwën gër kek, ke Jethu go nin. Kaam awën niin yen ke yomdit apeï jöt rot, ku loi atiaktiak rot abi riäi duër thiän piü, ku duërkë diir. ²⁴ Gokë puöoc ku luelkë, “Bänyda, Bänyda! Yok aa muøu.” Go Jethu rot jöt ku rël yom ku atiaktiak. Gokë köc ku la wär dïl. ²⁵ Ku thiëëc ke, “Tẽ gamdun tënë?” Gokë nhïim la cöt ku riöockë riældit cït kënë, ku jiëmkë kamken, “Ye raan yëndë kënë, na cök a yom ku atiaktiak ë ke piñ wëtde?”

Jethu acï raan la guöp jakræc kony
(Mt 8:28-34; Mk 5:1-20)

26 Gokë wär Galilia teem ku lek tō cōl Jeratha tō wär Galilia alōhtui.* 27 Tēwēn kēec Jethu piny riāi yic, ke mony ē gen kēnē la guōp jakrēc bō tēnē ye. Mony kēnē ēcie ceṅ alēth ku ēcie rēer baai, ee ye rēer rēṅ nhīm.

28 Nawēn tīṅ Jethu ke lor nhom ke loi wuōu, ku cuet rot piny yenhom ku looi kiεu apēi, “Jethu, wēn Nhialic Madhōl yēṅō wic ba looi tēnē ya? Yin alāṅ duk ya tēm awuōc.” 29 Ee jam kēlā rin cī Jethu jōṅrac yōōk bī jal yeguōp. Ee ye jōṅ kēnē dōm arak juēc, na cōk dēr piny bī rek cin ku cōk ku tit, ke ṅot ke tueny ku dhōṅ luōṅ kōth yecōk. Ku yēth jōk roor tē cī ceṅ.

30 Go Jethu jāl thiēc, “Cōl yī ṅa?” Go bēer, “Yōk aa kut.” Ee lueel kēya rin cī jak juēc la yeguōp. 31 Go jakrēc jam ku lēṅkē Jethu bī ke cī cop tēthuth dīt yic, ye kōc rēc yāth thīn.†

32 Ku duut dīr baai ē nyuāth gōt cōk ē tēn awēn. Go jakrēc Jethu lōṅ bī ke cōl aa la dīr gup. Goke puōl. 33 Go jakrēc bēn bei yeguōp ku lek dīr baai gup, ku rin kē agōr yic, ku thoōtkē wīr ku moukē ēbēn.

34 Nawēn tīṅ rōor ke biōōk dīr kē cī rot looi, ke kat bīk wēt la lēk kōc rēer geeu ku kōc tō bēi yīc. 35 Go kōc ēbēn jal wēt bīk kē cī rot looi la tīṅ. Nawēn lek yet tēnē Jethu, ke yōk mony wāār la guōp jakrēc ke cī nyuc Jethu cōk, ke ceṅ alēth, ke la nhom cōk. Gokē riōōc. 36 Ku kōc ke cī kēnē tīṅ, aacī tē cī mony la guōp jakrēc kuōny thīn la lēk kōc kōk. 37 Go kōc Jeratha ēbēn riōōc, ku lēkkē Jethu bī jāl panden. Go Jethu la riāi yic ku dhuk.

38 Go mony wēn cī Jethu jakrēc cōl ajiēl yeguōp, Jethu thiēc bī cath kek ye. Go Jethu jai ku lēk ye, 39 “Lōar baai tēnē kacku ku lēk ke kājuēc cī Nhialic looi tēnē yī.” Go mony kēnē jāl ke kuany gēu yic, ke ye kōc lēk kāk cī Jethu looi tēnē ye.

*Jethu acī tik kony ku cōl nya aben pīr
(Mt 9:18-26; Mk 5:21-43)*

40 Wēn cī Jethu tem ku dhuk wär alōhtui, ke lor kōc juēc apēi, kōc ke tit ye. 41 Tēwēn ke mony cōl Jariōth, bēny tēnē amat kōc Itharel bō aya. Nawēn tīṅ Jethu, ke cuet rot piny yecōk ku lēṅ bī la paande, 42 rin nyanden

tōṅ ye ruōnke thiāār ku rou ēcī dhal apēi. Go Jethu gam ku lōōny dhōl. Ku buōōth kōc juēc ke cīk kum apēi.

43 Ku tīṅ tuany kēc thēkde kōu kaṅ tēem ruōōn thiāār ku rou ē tō kōc yīc. Ku yeen ēcī wēu juēc gām akīm, ku acīn akīm tōṅ cī tuaanyde cōl aṅuēēn. 44 Go bēn Jethu kōu ku gōōt alanhde thok. Go riēm kōōc nyin yic. 45 Go Jethu thiēc, “Yeṅa cā gōōt?” Nawēn cīn raan gēm ye rot, go Pīter lueel, “Bēny aa kōc juēc cī kum kek aa yī pīk.”

46 Go Jethu bēn lueel, “Ala raan cā gōōt rin aca ṅic lōn le yen raan ca kony?” 47 Nawēn tīṅ tīṅ awēn lōn cī ye ṅic, go bēn tēnē Jethu ke cī riōōc, ke leth ku cuet rot piny yecōk. Ku lēk Jethu, kōc nhīm ēbēn yen kēnē gōōt yen ye, ku tē cī tuaanyde guō ṅuēēn thīn ē kaam thīn awēn. 48 Go Jethu lueel tēnē ye, “Nyaandiē gamdu acī kony. Lōar, ke dōōr Nhialic.”

49 Kaam wēn jīem Jethu, ke raan rīṅ pan Jariōth ku lēk ye, “Nyaandu acī yet wei, duk raan piōōc ben rāām nhom.” 50 Ku Jethu ēcī wēt ē mony pīṅ, go lēk Jariōth, “Duk riōc, dēt yīpuōu ku gam wēt yic. Nyaandu abī pial.” 51 Wēn yeet yen baai, ee cīn kōc cī puōl bīk la yōt kek ye, ee Pīter ku Joon ku Jemith, ku jōl aa wun ku man meth kepēc. 52 Tēwēn le Jethu yōt, ke yōk kōc ke nāk rōt, ke dhiau. Go lēk ke, “Duōkkē dhiau. Meth akēc thou, anin.”

53 Gokē dōl guōp rin ṅic kek ye lōn cī yen thou. 54 Go meth dōm cin ku lēk ye, “Manhdiē jōt rot.”

55 Go wēike dhuk ku jōt rot nyin yic. Ku lēk Jethu ke bīk yīēk miēth. 56 Go kōc ke dhiēth meth gāi apēi, ku thōn Jethu ke bīk kē cī rot looi cī lēk kōc kōk.

9

*Jethu acā atuōōcke kathiāār ku rou tooc
(Mt 10:5-15; Mk 6:7-13)*

1 Ku cōl Jethu kōc ye buōōth kathiāār ku rou, ku yīk ke rīel bī kek jakrēc aa la cuōp wei, ku rīel bī kek kōc cōl aaye pial aya, 2 ku tooc ke bīk aa la piōōc wēt bāāny Nhialic ku konykē kōc tuany. 3 Ku lēk ke, “Duōkkē muk kāk la keny, cīmēn wai ku jōk gōō ku mīith yakē cam dhōl yic, ku wēu ku duōkkē muk

† 8:31 Eye tak lōn jakrēc aaye mac piiny tēthuth bī ke jal tēm awuōc.

aläth kök. ⁴ Yakë rëer pan ye we lor thïn yet tē bī wek jāl. ⁵ Ku na ye pan cīi we lor thïn, ke we jiël ku tanjë wecök, bī nyooth lön cī wek kuc e ke.”

⁶ Go atuuc jāl, ku kuenykë bēi yiic ke piöoc Wēt Puoth Yam ku konykë kōc bīk pial kuat pan cī kek la thïn.

Antipäth Yërot aci diær
(Mt 14:1-12; Mk 6:14-29)

⁷ Antipäth Yërot, bēnydīt pan Galilia, ee cī käjuēc loi röt piñ ebën. Go diær rin e ye kōc kök lueel lön Joon raan wäär kōc muöc nhüim aci bēn pīr. ⁸ Ku lueel kōc kök e Elija yen aci bēn tuöl, ku kōc kök e yekë lueel, lön e yen raan tōk kam kōc kāk Nhialic tiñ yen aci bēn pīr. ⁹ Go Antipäth Yërot lueel, “Yen aci Joon cōl atēm nom bei! Yenā kēnē ye yen wëlke piñ e bak?” Ku e wīc bī rōm kek ye.

Jethu aci mieth koor juak bī kōc juēc cam
(Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Jn 6:1-14)

¹⁰ Go atuuc Jethu dhuk ku lēkkë kāk cīk looi ebën. Ku jiëlke e röt ku lek gen cōl Bethaida. ¹¹ Nawēn piñ kōc juēc tē cī yen la thïn, ke buōthkē. Go Jethu ke lor ku jīem tēnē ke rin wēt bāany Nhialic, ku kony kōc cī ye thiēc, bīk pial.

¹² Nawēn la piny cuōl, ka atuöcke kathiäär ku rou bō tēnē ye ku luelkē, “Cōl kōc aa jiël bīk la bēi yiic bīk la wīc tē niin kek thïn, ku lek yōc mieth camkē, rin tē rēer yok thïn e ror cīi ceñ cīn kē kuany thïn.”

¹³ Go Jethu bēer, “Miackē ke mieth.” Gokë lēk ye, “Kāk mukku aa yuōp kadhiēc ku rec karou. Wīc buk mieth yōc tēnē e kōc juēcä?” ¹⁴ Kōc ke tō thïn aake rōor tiim kadhiēc. Go lēk kōcken ye buōth, “Calkē kōc aa nyuc, thiär dhiēc akuöt tōk yic.” ¹⁵ Go kōc ye buōth kōc cōl anyuc piiny këya. ¹⁶ Go ayuōp awēn kadhiēc ku rec karou lööm ku dōt nhial ku leec Nhialic. Ku bēny ayuōp yiic, ku gēm ke kōcken ye buōth bīk ke tek agut rec tēnē kōc. ¹⁷ Ku mīthkē abī mieth ke göök, ku jōl kōcken ye buōth awuthueei ayuōp ku rec cī dōñ kuany gäädīt kathiäär ku rou.

Pīter aci Jethu ñic
(Mt 16:13-19; Mk 8:27-29)

¹⁸ Nayōn akāl tōk, tēwēn rōök Jethu e rot, ke kōc ye buōth bō tēnē ye. Go Jethu ke thiēc, “Lēkkë ya, ye jāñ tak, ye yen e ña?”

¹⁹ Gokë lueel, “Ayekë lueel lön ye yīn Joon raan kōc muöc nhüim. Ku lueel kuat dēt lön ye yīn Elija. Ku kōc kök ayekë lueel, lön ye yīn raan kam kōc kāk Nhialic tiñ thær cī bēn pīr.”

²⁰ Goke thiēc, “Na week yakë lueel lön ye yen ña?” Go Pīter bēer, “Yīn nom guōp, yīn e raan cī Nhialic lōc ku döc.” ²¹ Kē ca lueel e yic Pīter. Ku thōn ke apēi elä, “Duōkkë lēk raan dēt.”

Jethu ee jam Arēemde ku Thuōnde
(Mt 16:20-28; Mk 8:30-9:1)

²² Nawēn ke lēk Jethu ke elä, “Manh Raan abī dhiel reem, ku abī kōcdīt baai ku bāny kāk Nhialic, ku jōl aa kōc piöoc löñ kōc Itharel jai, ku abīk nōk, ku yeen abī nīn kadiäk nōk piiny rañ yic ku bēn jōt bī pīr.”

²³ Ku lueel tēnē ke ebën, “Na ye raan wīc bā buōth, ka dhil nom määär kōpuōth bī yōk piērde yic pinynom e tēn. Ku dhil puōu riel ku buōth ya akōlakōl, cōk alōn wīc kōc kök ye bīk nōk e rienkiē. ²⁴ Rin raan wīc ye bī wēike kony abī muōr. Ku na ye raan mār wēike e rienkiē, ka bī wēike muk akōlriēc ebën. ²⁵ Yenō bī raan kuany thïn bī jak apēi pinynom ku mār wēike? ²⁶ Na ye raan guōp yār e ya ku piöcdiē, ke Manh Raan abī guōp yār ye aya, akōl dhuk yen diēkde yic ku diik Wun yic, ku diik atuuc Nhialic. ²⁷ Ku le tuēñ ku lueel, wek alēk yic ala kōc kök rēer e tēn, aaci bī thou agut tē bī kek ya tiñ, kek riel ye nyuōth lön ye yen bēny cī Nhialic lōc.”

Jethu aci guäpde rot wañ
(Mt 17:1-8; Mk 9:2-8)

²⁸ Nawēn nīn kabēt cōk cī yen kākä lueel, ke Jethu cōl Pīter ku Jemith ku jōl a Joon, ku lek gōt nom bīk la rōök. ²⁹ Tēwēn rōök yen ke wañ yenyin, ku yer aläthke apēi bīk la diardiar. ³⁰ Kaam thiin awēn ke rōor tul ku jīemkē kek ye. Ku keek aake ye yī Mothith ku Elija. ³¹ Keek aci bēn ke la gup dhēñ Nhialic ku jīemkē tēnē Jethu tē bī

yen la thou thïn Jeruthalem, rin bï yen kë wïc Nhialic jäl thöl. ³² Ku Pïter kek kác awën cath ke ye, aake ye nïn muör puöth. Nawën liepkë kenÿin ke tïŋ læc Jethu, ku röör karou ke kääc yelööm. ³³ Nawën jiël ë röörkä, ke lueel Pïter tënë Jethu, “Bëny, apath buk rëer ë tën. Yök aabï duël kadiäk looi tök tënë yï, ku tök kek Mothith ku töŋ dët kek Elija.”

(Kënë jïem yen këya, ee kuc kënë bï lueel.)

³⁴ Kaam wën ñot jïem yen, go kecït rur piny paat abï ciën tē yekë tïŋ. Gokë riöc wën kum rur ke piny. ³⁵ Ku piŋkë Nhialic ke jam luäät yic ëlä, “Kënë ë Wëndië, yen aca læc, piŋkë wëtde.” ³⁶ Nawën cïk röl ben piŋ, ke ye Jethu yen tïŋkë ë rot. Go kác Jethu buöth käckä muk kepuöth ku cïk ke lëk raan dët.

Jethu aci dhöŋ la guöp jöŋrac kony
(Mt 17:14-18; Mk 9:14-27)

³⁷ Nawën dhukkë piny gät nom aköl dëëtë, ke lor kác juëc apëi. ³⁸ Kaam awën ke raan tök thän awën yic, cöt ke cie röl jät ku lueel, “Raan piöc, yïn aläŋ bä manhdië tïŋ, yen ë mänh töŋ tö ŷanhom. ³⁹ Të däm ë jöŋ ye, ka dhiau nyin yic, ku wit piny ku læth ku yïk thok ayök. Jöŋ kënë aciï ye lac päl piny, ku aye cäl anäk rot apëi. ⁴⁰ Yën aci käckun yï buöth löŋ bïk cuöp wei yeguöp, ku akëckë lëu.”

⁴¹ Go Jethu lëk ke, “Wek kác cie lac gam, ba rëer ke we, ke ya cïï guöp la cut wëlkun?” Ku lëk wun meth, “Bëïi manhdu tën.”

⁴² Kaam wën le dhök tënë Jethu, ke wit jök piny ku læth. Go Jethu jök yök bï jäl yeguöp, ku kony dhök bï pial. Ku lëk wun bï jäl kek ye. ⁴³ Ku jöl raan ëbën gäi riel Nhialic.

Jethu aci ben jam ë Thuönde
(Mt 17:22-23; Mk 9:30-32)

Tëwën ñot rëer kác ke cï gäi käjuëc cï looi, ke lueel tënë atuöccke, ⁴⁴ “Piŋkë wëlkä apath ku calkë ke aa lööny wepuöth, rin Manh Raan abï thön kác bï ye nök.”

⁴⁵ Ku kacken ye buöth aake këc wët kënë deet yic, wët ëcï moony tënë ke rin bïk cïï det yic. Ku keek aake cï riöc bïk thiëc kë cï lueel.

Kác Jethu buöth aaci wët tær
(Mt 18:1-3; Mk 9:33-37)

⁴⁶ Nawën ke kác ye buöth teer wët lön yeŋa kamken yen dët apëi. ⁴⁷ Ku Jethu ë ñic kë tö kepuöth. Ku däm meth ku cäl akääc yelööm. ⁴⁸ Ku lëk ke, “Raan manh koor cït manh kënë lor ë rienkië, acä lor. Ku raan ya lor, acie yën ye lor, ee Wä Aciëŋ ë toc ya. Rin raan koor kamkun ëbën, yen ë raandit.”

Raan cïï yo man ë raanda
(Mk 9:38-40)

⁴⁹ Nawën ka atuny cäl Joon bö tënë Jethu ku lëk ye, “Bëny, yok aaci mony dët tïŋ keye jakræc cuöp wei kác gup ë rienku, ku acuk pëen rin acie raanda.” ⁵⁰ Go Jethu lëk ye kek atuuc kök aya, “Duökkë ye pëen, rin raan cïï we man ë raandun.”

Jethu akëc kác Thamaria lor

⁵¹ Nawën cï nïn bï Jethu yäth nhial thiök, go tak bï dhiel la Jeruthalem. ⁵² Ku tooc kác yenhom tuen bïk tē bï kek la nyuc thïn la guiir pan tö wun Thamaria. ⁵³ Go kác pan awën kuc rin ñic kek ye lön Jethu ala Jeruthalem.* ⁵⁴ Nawën le kác Jethu buöth, Jemith ku Joon, ñic lön cï kác baai kuc bïk Jethu lor ke luelkë, “Bëny, cuk mac cäl abö piny nhial bï pan kënë rac?” ⁵⁵ Go Jethu ke duöm thook piny, ⁵⁶ ku berkë pan dët tö tuen.

Raan buöth Jethu adhil puöu riel
(Mt 8:19-22)

⁵⁷ Tëwën kueny kek dhël yic, ke räm kek mony dët cï ye bën lëk Jethu ëlä, “Yïn aba biaath kuat tē ler yïn thïn.” ⁵⁸ Go Jethu bëer, “Luöny aa la yöötken yekë ke wuut, ku diet pär aa la yöötken aya. Ku yën Manh Raan yën acin baai pinynhom tën.”

⁵⁹ Ku lueel Jethu tënë mony dët, “Buöth ya.” Go bëer, “Bëny, cäl yën aköŋ wä la thiök.”

⁶⁰ Go Jethu bëer, “Cäl kác cït kác cï thou aa thiäk kacken, ku yïin bäär ba Wët Puöth Yam bën la piöc.”

⁶¹ Ku lueel mony dët, “Yïn aba buöth Bëny, ku cäl yën aköŋ kackië la tööŋ.” ⁶² Go Jethu lëk ye, “Yïn aciï raan dhie pur, na tïŋ raan dët cath, ke cuet pur piny ku këŋ nom ku ruæc. Këya, raan ye käk kök nyaai

9:35 Ith 42:1; Mt 3:17; 12:18; Mk 1:11; Lk 3:22 **9:46** Lk 22:24 **9:48** Mt 10:40; Lk 10:16; Jn 13:20 * **9:53** Kác Itharel la luanj Nhialic Jeruthalem, aake cïï kác Thamaria ye lor rin meen kek röt. **9:54** 2Bj 1:9-16 **9:61** 1Bj 19:20

luoi ca guiër ye yic, acin këpuõth lëu bi looi rin bääny Nhialic.”

10

Luoi kəc thiärdhorou ku rou

¹ Nawën ë kënë cök, ke Jethu kuany kəc kək kathiärdhorou ku rou kam kəc ye buõth, ku tooc ke tueñ bi kəc karou aa cath, bik la gεεth ku bëï ke bi yen la thïn yiic. ² Ku lëk ke, “Käk tem ajuëc ku kəc luoi aa lik. Röökkë Bëny la nhom kək tem bi kəc luoi cöl aa juak röt. ³ Lak! Ku njæckë, wek atuəc cimën amël ë kam gal. ⁴ Duökkë wëu ku jəkgəə ku war kək muk. Ku duökkë ye köc dhöl yiic bæk kəc aa muöõth. ⁵ Të yeet wek baai ke kanjë lueel, ‘Kəc baai yakë döör.’ ⁶ Ku na ye kəc rëër ë pan kəc nhiar döör, ke röökkun aabi ke döc. Ku na yekë kəc man döör, ke röökkun aaci ke bi kony. ⁷ Ku yakë rëër ë pan ku miëthkë ku dëkkë kək yekë yiëk we, rin apath bi raan lui ariöpde yök. Duökkë ye jäl pan ku lak pan. ⁸ Na lor kəc gen ci wek la thïn we, ke we cam kuat miëth cik gäm we. ⁹ Ku kuənykë kəc tuany ku lëkkë ke, ‘Bääny Nhialic aci thiök ke we.’ ¹⁰ Ku na lak gen ci we ye lor thïn, ke we jiël ku luelkë, ¹¹ ‘Yök aabi tər gendun tərj wei yocök bi döñ kek we.’ Ku dhielkë deet apath, bääny Nhialic aci thiök. ¹² Awuöc bi Nhialic tēm kəc Thidon aköl luñdit abi kuur tənë awuöc bi tēm kəc ë gen.

Gεεth këc luoi käreç puəl thin (Mt 11:20-24)

¹³ “Wek kəc gen Koradhin ku Bethaida, wek aa tiit käreç apɛi, rin käjuëc jän gäi cäk tñj ci ke looi gεεthkun yiic, ku ke ci looi Tire ku Thidon, gεεth wäär ceñ kəc rac, nuöt kəc ë gεεthkä aaci kepuõth dhuök ciëen thεεr, ku pälkë luoi käreç. ¹⁴ Ku Nhialic abi we tēm awuöcdit Aköl luñdit, awuöc bi dit apɛi tənë awuöc bi tēm kəc Tire ku Thidon. ¹⁵ Ku wek kəc Kapernaum yakë tak lən bi we jat nhial? Wek aabi cuat pan mac.”

¹⁶ Ku lueel Jethu tənë kəc wën ci tooc, “Raan piñ wëtdun ë wëtdië piñ, ku raan

we dhöl gup acä dhöl guöp, ku raan dhäl yaguöp ë raan toc ya dhöl guöp.”

Kəc wën ci tooc aaci dhuk

¹⁷ Go kəc thiärdhorou ku rou wën dhuk ke ci puõth miët ku luelkë, “Bëny agut jakrεc aya aaci wëtda piñ ë rienku.” ¹⁸ Go Jethu lëk ke, “Riel jəñrac aci riäak ku tiëñ ke lööny piny cimën many nhial. ¹⁹ Wek aca yiëk riel bi wek aa cath käpieny ku kith nhïim ë path. Ku wek aca yiëk riel wër wek alεikun ku kəc man we. Ku acin kë kəñ we nök. ²⁰ Ku duökkë puõth jəl miët rin ci jakrεc wëtdun piñ, miëtkë puõth rin ci rienkun göt pan Nhialic.”

Jethu amit puöu (Mt 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Nawën ke Wëi Nhialic cöl Jethu amit puöu ku lueel, “Wä, Bëny nhial ku piny! Yin alεεc rin ci yin kək ci thiaan tənë kəc njic kəñj ci piöc, nyuöth kəc kor këc piöc. Ee tède, Wä, yen ë kën yi yuum puöu. ²² Këriëc ëbën aaci Wä gäm ya. Acin raan njic Wënde ë Wun ë rot, ku acin raan njic Wun ë Wënde ku kəc ci Wënde ləc bi nyuöth ke.”

²³ Tëwën rëër Jethu kek kacken ye buõth ë röt, ke wël yenhom ke ku lueel, “Wek aala gup duaar bæk kək tiëñkë tñj. ²⁴ Ku alëk we, ëci kəc juëc kək Nhialic tñj ku bänydīt wïc bik kək yakë tñjkä tñj, ku aa këckë ke tñj. Ku ë cik wïc aya bik kək yakë piñ, piñ, ku aa këckë ke piñ.”

Kääj raan path pan Thamaría

²⁵ Raan piöc ë löñ kəc Itharel, ëci bën ku wïc bi Jethu deep ë wët ku thiëc, “Raan piöc, yeñö ba looi ba pir akölrïëc ëbën pan Nhialic?” ²⁶ Go Jethu bëër, “Ye Löñ Mothith lueel këdë ë wët kënë? Yeñö ye deet yic thïn?”

²⁷ Go bëër, “Yin adhil Nhialic Bänynu nhi-aar yipuöu ëbën, ku wëiku ëbën, ku yinhom ëbën, ku nhiar raan dët cimën nhiëer yin rot.”

²⁸ Go Jethu lueel, “Aca njic bëër. Loi kakkä, ku pir pan Nhialic akölrïëc ëbën aba yök.”

²⁹ Go monytui wïc bï wët deet apath rin wïc yen ye bï rot kony, ku ben Jethu thiëc, “Raandiën ba nhiaar yeŋa?”

³⁰ Go Jethu bëer ku lueel, “Monytui, ke ye raan Itharel, ecï jäl Jeruthalem bï la Jeriko. Go röm ke cuër dhël yic ku rumkë aläthke ku wëëuke ebën, ku näkkë ku jolkë nyääŋ piny ke duër thou. ³¹ Nawën ke raan käk Nhialic, ke ye raan Itharel, bö ke kuany dhël kënë yic, go monytui tiŋ ku wëen thok piiny. ³² Nawën ke raan dhiënh Lebï ben bën, go mony kënë tiŋ ku bër. ³³ Go raan pan Thamaria bën ke kuany ë dhël kënë yic. Nawën tiŋ mony kënë piiny ke ɲeer yic. ³⁴ Go rot cuët ye, ku muɔc yöntöök yiic miök ku muön abiëc ku der keyiic, ku jät akaja köu ku yëth pan jööl, ku rëer yelööm ë wëer wën. ³⁵ Nayön nhiäk, ke gëm wëëu tënë raan lui pan jööl ku lëk ye, ‘Lök mony kën töök apath, na la dhuk ku le wëëu ca lök muör ë rienke tē lik wëëukië, ka ba bën cool.’”

³⁶ Ku wit Jethu wëtde ku lueel ëlä, “Na ye yï, ke raan cï cuër ban, yeŋa kam kɔc awën kadiäk ë raande?” ³⁷ Go lueel, “Raan cï ye kony yen ë raande.” Go Jethu lueel, “Lɔɔr, ku ye luui këya.”

Martha kek Maria

³⁸ Tëwën cieth Jethu kek atuöccke ke la Jeruthalem, gokë nyuc gen thiin tö dhël yic. Go tiŋ cöl Martha ke yäth baai. ³⁹ Ku Martha a la nyankën cöl Maria, cï bën nyuc Jethu lööm bï piöcde piŋ. ⁴⁰ Go Martha pušu riääk rin këc Maria ye kony luoi miëth tënë jööl. Go bën tënë Jethu ku lueel, “Bëny, ye këpath yen looi nyankäi cï yen ya päl luoi ë rot tēthëer awën? Lëk ye bä bën kony.”

⁴¹ Go Bänyda bëer ku lueel, “Yin Martha, yin adieer rin awïc ba käjuëc tö yipušu looi ebën, ⁴² ku ë tök yen aril, Maria acä aban ɲuëen kuëny bei, ku acï bï nyaai tënë ye.”

11

Jethu anyuth yo tē bï yok aa röök thïn (Mt 6:9-13; 7:7-11)

¹ Yon akäl tök Jethu ë rök, nawën cï rökde jal thök, ke lueel raan tök kam kacken ye buoath tënë ye, “Bëny, piöc yo tē bï yok aa rök thïn, cimën wäär cï Joon raan

kɔc muɔc nhüim kacken ye buoath piöc.”

² Go Jethu lëk ke, “Yakë lueel këlä tē rök wek,

‘Wädan tö nhial, bï rienku aleec.

Bï bäanydu bën yoyiic.

³ Muɔc yook miëth akölaköl.

⁴ Ku päl adumuömkua piny tënë yook,

rin ye yok wët puöl tënë kɔc rëc yook.

Ku duk yook cöl athem kërac.’”

⁵⁻⁶ Ku ben Jethu lëk kacken ye buoath, “Tëdë, na yin ala mäthdu ku lör tënë ye waköu wëer ciel yic ku luel tënë ye, ‘Mäthdië gäm ya ayuöp kadiäk. Rin mäthdiën cï la keny acï bën paandië, ku yen acin miëth gäm ye.’ ⁷ Ku bëer yööt alon thïn ku lueel, ‘Duk ya rëem nhom. Yöt acï gur thok, ku yok acï töc yok miëthkië. Yen acï rot ben jät ba yï gäm ayuöp.’ ⁸ Ku la Jethu tuen ku lueel, na cök alon cï monyë rot jät bï gäm ayuöp rin yen mäthdu, ka ɲot bï rot jät bï gäm kuat kë wïc, rin yin acï guöp bï riöc ë ye, ku lör tuen ke thiëc. ⁹ Këya alëk we, thiëc, ku abï Nhialic gäm yï, na wïc këdän tënë Nhialic ka yök. Ku ë tēde aya, na gut yöt thok, ka ɲany thok tënë yï. ¹⁰ Raan thiëc aye gäm ke wïc, ku raan la kë wïc aye yök. Ku yöt aye ɲaany thok tënë raan wïc ye. ¹¹ Yeŋa kamkun na le meth, ku thiëc manhde miëth ke gëm këpiiny tē wïc yen rëc. ¹² Ku na wïc tuon ajith, ke dam kieth ku gëm ye. ¹³ Na ɲieckë wek kɔc ë luui kërac bäk miëthkun aa gäm këpath, ke cök lëu bäk ɲic lön bï Wuurdun tö nhial ye ɲic apëi bï Wëi Nhialic tuöc kɔc thiëc ye.”

Jethu aye yök lön le yen guöp jəŋrac (Mt 12:22-30; Mk 3:20-27)

¹⁴ Nayön akäl tök ke Jethu ë cop jəŋrac wei raan guöp, ku ecie jam. Nawën cï jəŋë jäl yeguöp ke mony awën jam. Go thän awën tö thïn gäi apëi, ¹⁵ ku lueel kɔc kök, “Ee Beldhebul bëny jakrëc yen ë ye yiëk riël bï ke aa cuöp wei.” ¹⁶ Ku ë wïc kɔc kök bïk deep wët, ku thiëckë bï kënë jəŋ gōi looi, bï nyuöth ke lön ye Nhialic kärke gam. ¹⁷ Ku Jethu ë ɲic kë yekë tak, go lëk ke, “Na tek kɔc paan tök keyiic ku thërkë ë kamken, ke pan kënë abï riääk. Ku na tuum dhiënh tök yenhom aya ku thërkë kamken ë röt, ke dhiënh kënë

abī wεer aya. ¹⁸ Kēya, na tek jakrεc keyiic ku thērķē ē kamken ke cīi thōk? Ayakē lueel lōn ye ɣen jakrεc cuōp wei riel ye Beldhebul gām ɣa. ¹⁹ Ku na ye riel Beldhebul yen ye ɣen jakrεc cuōp wei, ke ye riel ŋa yen ye kōckun yakē buōth ke cuōp wei? Calkē ke aa lēk we yic. ²⁰ Ku na ye riel Nhialic yen ye ɣen jakrεc cuōp wei, ke ŋieckē lōn cī bāāny Nhialic bēn tēnē we.

²¹ “Na tit raan ril paande thok ē tōŋ ku kōt, ke kākke aacīi nyiεei. ²² Ku na mēt raan dēt ril, ka wer ye. Ku jōl kāk muk bī yen rot tiit nyaai ēbēn, ku tek kāk cī rum.

²³ “Raan kēc rot māt ɣa acie raandiē, ku raan cīi ɣa kony bī kōc lēk wēt Nhialic, ee kōc thiōi.

²⁴ “Tē cī jōŋrac jāl raan guōp, ee piny yōōp tēdēt bī yen lōŋ thīn. Na cīn tē yōk, ka lueel, ‘ɣen abī dhuk tēnē raan wāār jiēl ɣen thīn.’ ²⁵ Ku dhuk ku yōk raan wāār, ke cīt ɣōn cī guiir yic apath, ²⁶ ku dhuk ku le bēn kek jakrεc apēi kōk kadhrou wār ye, ku lek yeguōp. Ku pīr ē raan kēnē ē jāl rēēc apēi tēnē pīrden tuēŋ.”

²⁷ Kaam wēn jiεem yen kēlā, ke tik jam rōldit kōc yiic ku lēk ye, “Tiŋ ē dhiēth yī ku muk yī amit guōp apēi.”

²⁸ Go Jethu bēēr ku lueel, “Ee yic, ku kōc mit gup alanden aa kōc wēt Nhialic piŋ ku loikē.”

Jethu akuεc bī kēnē jāŋ ɣōi looi
(Mt 12:38-42)

²⁹ Tēwēn cī kōc juēc kenhīim kut Jethu lōōm, ke lueel, “Yeŋō be riēēc akōlē rēēc kēlā? Ee riēēc ye wīc bī kēnē jāŋ ɣōi tiŋ. Ku acīn kē bī nyuōth ke. Ee kēnē jāŋ ɣōi wāār cī rot looi tēnē Jona yen abīk tiŋ. ³⁰ Cīmēn wāār cī Jona raan kāk Nhialic tiŋ jāl a kit tēnē kōc Ninibe, kēya Manh Raan abī jāl a kit tēnē kōc akōlē ēbēn. ³¹ Tiŋ bēny wāār jiēl pan Athia abī rot jōt akōl luŋdīt ku gēk riēēc akōlē, rin cī yen jāl tēmec apēi bī wēl puōth bēnyŋaknhom Tholomon la piŋ, ku ɣen jam kēn, ɣen adīt tēnē Tholomon. ³² Akōl luŋdīt kōc gen Ninibe aabi we gōk rin cī kek kepuōth waar, ku pālķē luoi kārεc wāār cī Jona ke lēk. Ku alēk we, ɣen jam kēnē, ɣen adīt tēnē Jona.

Kōc cī gam aacīt awai ku mermer
(Mt 5:10; 6:22-28)

³³ “Acīn raan cī mermer kaŋ ɣāth ɣōt ku kum nyin. Aye tōōu tēn ye yen ɣōt mer yic thīn, bī piny amer tēnē raan la ɣōt. ³⁴ Puōn path acīt nyin path. Raan path nyin ē daai apath, acīi thōŋ kek raan cī cōor cie daai apath. ³⁵ Kēya, luōikē rōt bāk puōth la cōk, ku duōkkē puōth cōor. ³⁶ Na yīn aɣer puōu, ke yīn acīt raan kēc cōor ē daai apath cīmēn dhie ye mac piny riaal.”

Jethu ē kōc piōoc lōōŋ ku Parathī lēk lōn nhiεem kek
(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

³⁷ Nawēn cī Jethu thōk ē jam, ke cōol raan tōŋ akut Parathī paande bīk la mīth, go la ku nyuuc ku mīth ke kēc yecin ku yecōk lōok cīmēn ciεeŋ kōc Itharel. ³⁸ Kēnē, acī raan akut Parathī wēn la baai bēn ɣōi apēi. ³⁹ Go Jethu lueel tēnē ye, “Wek kōc akut Parathī, aa wegup aɣeer kek yakē lōok, ku piāthkun aaci thiāŋ kārεc apēi. ⁴⁰ Kōc cīn kē ŋieckē! Kēc Nhialic yen cak guōp, puōu alōŋthīn cak aya? ⁴¹ Biōkrueel aye nyuōth puōn ɣer tē muōoc yīn kōc, ku acie miōc ye yīn biōkrueel nyuōth ē path.

⁴² “Tē rεεc yen thīn tēnē we, kōc akut Parathī. Wek aa Nhialic juēr kālik, kāk cīt tōk ē thiāār yic kākkuŋ yakē ke puur ē dum yiic, ku kuat wēl kōk ēbēn. Ku wēt la cōk ku nhiēr Nhialic akuōckē looi. Kākķā aa dhielķē looi, ku luōikē kākķā aya.

⁴³ “Tē rεεc yen thīn tēnē we, kōc akut Parathī. Ayakē nhiaar bāk aa nyuc tuēŋ thōc kōcdīt nhīim tēn amat, ku ye we muōōth athēēk ɣōn ē ɣōoc yiic. ⁴⁴ Tē rεεc yen thīn tēnē we, wek aa thōŋ kek rēŋ cīn kē ye ke ŋic, ye kōc cath kenhīim ē path, ku kārεc cīk thiaan keyiic piiny aacīi ŋic.”

⁴⁵ Nawēn, ke raan tōk kōc piōoc ē lōōŋ jōt rot ku lueel tēnē ye, “Bēny, tē jiεem yīn kēlā, ke yīn ē ɣo lat aya.”

⁴⁶ Go Jethu bēēr, “Wek kōc piōoc ē lōōŋ, kārεc aa tit we aya. Wek aa kōc piōoc kāril apēi cie lēu bī ke looi. Ku wek aacie kōc kony aya ē luoiden. ⁴⁷ Tē rεεc yen thīn tēnē we. Awēēŋkui, wek aa rēŋ path buth tēnē kōc kāk Nhialic tiŋ, kōc wāār nēk wārķun

düt. ⁴⁸ Acäk gam lön kēwäär cī wärkun düt looi apath, ku na we tō thīn ŋuōt wek cī nāk aya. Rin aacī kōc kāk Nhialic tīŋ nōk ku buōthkē rāŋken. ⁴⁹ Ku rin ē wēt kēnē yen acī Nhialic ye lēk we ēlä, ‘Wek aaba tuōc kōc kākkiē tīŋ ku atuuc. Ku wek aabī kōc kōk nōk ku cuōpkē kōc kōk wei.’ ⁵⁰ Riēec akölē abī tēm awuōc rin cī yen kōc kāk Nhialic tīŋ nōk tēwäär cek piny yēēt ēmēn, ⁵¹ jōok ē nāāk Abel yet nāāk Dhākaria wäär nāk luāŋ Nhialic. Ku ben Jethu lēk ke, riēec akölē abī tēm awuōc rin ē kākā ēbēn!

⁵² “Tē rēec yen thīn tēnē we, wek aa yic moony tēnē kōc ku acäk ye gam kek week ē rōt. Ku wek aa kōc kōk wīc yic bīk gam gēl!”

⁵³ Nawēn wīc Jethu bī jāl, ke jīēm kōc akut Parathī ku kōc piōoc löōŋ guōp apei, ku thiēckē wēl juēc ku wīckē bī ke dhiel dhuk nhīim, ⁵⁴ rin wīc kek ye bīk deep wēt bīk dōm, tē le yen wēt rēec lueel.

12

Duk riēc luel yic (Mt 10:26-27)

¹ Wēn cī kākā rōt looi, ke kōc juēc apei düt aake cī kēnhīim kut Jethu löōm abī ciēn tē ye cōk cak la piny. Tēwēn ke Jethu kōŋ jam tēnē kōcken ye buōth ku lēk ke, “Tiētkē rōt, ku duōkkē ye luui cimēn kōc akut Parathī, kōc ē kōc ruēēny. ² Acīn kē ye moony arēk abī cī tiēc. Tēdē ke lēu bī kēdāŋ thiaan abī cī ŋic. ³ Na cōk a wēt luel wakōu ka ŋot piŋ nhiāk akōl. Ku kēriēec ēbēn cāk ŋāai weyīth yōōt alōŋthīn ke yōt cī thiōōk thok aŋot ye kōc kōk piŋ.

⁴ “Ku alēk we wek mātikiē, duōkkē riēc kōc guāpkun nōk ē path. Aa we nōk ku na lä ka cīn kēdēt ben kē looi. ⁵ Ee Nhialic yen adhīl kōc riōc, rin na cī nōk ka la riēl aya bī cuat pan mac. Alēk we, ee Nhialic ē rot yen adhīl kōc riōc. ⁶ Diēt thīi kor kadhiēc cīt amuōr, cī ke ye yōc wēēu lik? Ku acīn tōk ē kamken cī Nhialic kaŋ muōr nhom, ⁷ agut nhīmkun tō yīnhom aŋic Nhialic akuēnden. Duōkkē riēc, wek aa awār amuōr juēc.

⁸ “Alēk we, raan ye gam kōc nhīim lön ye yen raan Manh Raan, aba gam aya lön ye yen raandiē atuuc Nhialic nhīim. ⁹ Ku

raan jei kōc nhīim lön cī yen ye raandiē, abī Manh Raan kuc aya atuuc Nhialic nhīim.”

¹⁰ Ku ben Jethu lēk ke, “Kuat raan wēt rac luēl Manh Raan guōp abī pāl piny tēnē ye, ku raan lueel kērac Wēi Nhialic guōp, acīi bī kaŋ pāl piny tēnē ye.

¹¹ “Tē yēth yī tēn amat luk yic, bāny düt ku bāny kor nhīim, duk diēer tē bī yīn rot kuōny thīn ku wēt ba lueel, ¹² rin Wēi Nhialic abī cōl aŋic kē ba lueel.”

Raan ajak kuc kāŋ

¹³ Go mony dēt rot jōt kōc yīic ku lueel, “Bēny lēk wāmāāth bā yīek abākkiē kāk cī wā nyāŋ yō yīic.” ¹⁴ Go Jethu bēer, “Mātidiē, yeŋa cā kuany ba ya bēny, ba kāŋ tēk we?”

¹⁵ Ku lēk kōc awēn tō thīn, “Tiētkē rōt, duōkkē jīēk cōl arum wepuōth. Acīn raan rēer piērdē yecin cōk alōn le yen kājuēc.”

¹⁶ Ku lēk ke kääŋ kēnē, “Thēer raan ajak ē tō thīn, ku duōmde ēcī luōk rap juēc apei.

¹⁷ Go jal jam ku lueel, ‘Yeŋō ba jal looi? Yēn acīn duēl lääu yic bī yēn ke tōōu thīn.’

¹⁸ Nawēn ke tēk ku lueel, ‘Kē ba looi akīn. Duēl kēnē aba ŋaany, ku ben duēldīt apei looi bī yēn rap ku kāk kōk baai tāäu thīn. ¹⁹ Ku jal lēk rot yatōk. Mony mit guōp, yīn ala mūith juēc apei bī run juēc nōk, jōl pīr apath, miēthē ku dēkkē, ku jōl puōu miēt!’ ²⁰ Go Nhialic lēk ye, ‘Raan kuc kāŋ! Ee wēer kēnē, yīn abī thou ku kājuēc ca tāu rot kē, bīk lōk aa kāk ē ŋa?’ ”

²¹ Ku wit Jethu wētde ēlä, “Kēnē, yen ē rot looi tēnē kōc kājuēc tōōu ē rienken, ku acīn jīēk Nhialic tō kepuōth.”

Raan adhīl Nhialic ŋōōth (Mt 6:26-34)

²² Ku wēl Jethu yēnhom kōcken ye buōth ku lueel, “Kēya alēk we, bāk rōt cī cōl anēk diēer kē bāk cam bāk pīr. Ku diēer kē aya kāk bāk ceŋ. ²³ Wēi aŋuēēn tēnē miēth, ku guōp raan aŋuēēn tēnē alēth. ²⁴ Daaikē diēt pār nhial, aacie pur rap ku temkē ke, ku tēūkē ke atuōk yic, ku aa ŋot ke pīr rin ye Nhialic ke yīek miēth. Ku wek aa ŋuēēn apei tēnē ke. ²⁵ Yeŋa kamkun na diir ē wēike ke juak ruōnke? ²⁶ Na cāk kāk thiikā ye lēu, yeŋō ye wek diēer kāk kōk? ²⁷ Tiēŋkē yōk cil tē dhēēŋ

kek thïn, aacie luui ku aacie luui alëth. Ku alëk we na cök a bënyñaknhom Tholomon cïmënden wäär ë bäanyde yic, ëcïi la alëth la kit dhëñ cïmën yän tök ë yökkë yiic. ²⁸ Ku na ye Nhialic wël cil ë path cöl adhëñ këlä, wël tō thïn akölë ku na nhiäk nïn lik ke ril wei ku took ke mac, ke Nhialic cïi we bi kuëc nhïim, wek aa kōc la gam thin koor.

²⁹ “Duökkë wenhïim ye yiëk kē bāk cam ku kē dëkkë akölaköl. ³⁰ Aa kōc kuc wët Nhialic pinynhom ë tēn kek aa kepuōth yiëk kākka. Ku Nhialic Wuurdun anjic lōn wïc wek kākka. ³¹ Na ye këya, yakē ke wïc kāk bäany Nhialic, ku aabi yiëk we aya.

Jiëek cie rop atō pan Nhialic (Mt 6:19-21)

³² “Duökkë riōc wek kōc buōth ya rin Wuurdun amit puōu bi we yiëk ë bäanyë. ³³ Yaackë kākku ku gām kē wëu kōc nōñ. Kēnë abi jaakdu juak yic pan Nhialic. Ku jiëek pan Nhialic acie thök, ku acie riääk cïmën jiëek pinynhom, rin acïn cuër tō thïn. Ku acïi aruōp ye rac. ³⁴ Ku piändu abi ya rëer akölaköl tē tōu jaakdu thïn.

Rëer yi cï rot guir

³⁵ “Rëer yi cï rot guir akölaköl, ku rëer yi muk mermer rin kuat kē bi rot looi bi yök wakōu, ³⁶ cïmën alony lui baai tit bānyden cï la yan thiëek yic ke bi dhuk baai. Na bi ke go yōt guō ñaany thok tēnë ye. ³⁷ Aloony mit gup aa loony ye bānyden yök ke tit tē dhuk yen baai. Alëk we alanden, bëny abā alanhden luoi ruök, ku cöl ke aa nyuc bik mïth ku luui tēnë ke. ³⁸ Tëdë, ke bëny abi dhuk baai wëer ciel yic, tēdë ke dhuk bëk ë piny. Ku aloony mit gup aa loony bi bāny yök ke tit. ³⁹ Wek aa lëu kēnë bāk deet yic ë röt. Na raan ye wëer alōñ bi cuär bēn njic, ka rëer ke yiēn bi cuär kākke cïi kual. ⁴⁰ Ke week aya rëerkē we tit, rin wek aa kuc aköl bi Manh Raan bēn.”

⁴¹ Go Pïter lueel, “Bëny, ye yök lëk ë kääñ kēnë aye kōc ëbën?” ⁴² Go Bëny dhuk nhom ku lueel, “Na ye këya, yeña alony path ku njic kañ apēi? Yeen alony bi bëny nyääñ kākke yiic paande, bi kacke ya gām miëth akölaköl. ⁴³ Alony mit guōp alony bi bëny yök ke loi luōide apath tē dhuk yen. ⁴⁴ Alëk

we, abi alony kēnë tääu kākke yiic ëbën. ⁴⁵ Ku na ye alony ye tak lōn cïi bānyde bi lac dhuk. Ku ye rëer ke näk aloony kōk, rōör ku diäär. Ku ye cool ke mïth ku dëk abi wiëet. ⁴⁶ Ke bānyde abi la luät yeguōp aköl cïi ye tak lōn yen aköl bi yen bēn. Ku yeen abi bëny tēm awuōcdit ku met tē rëer kōc rēc thïn.

⁴⁷ “Ku aluan njic kē wïc bānyde bi looi, ku rëer ke cïi rot guir bi kē wïc bëny looi, ka bi tēm awuōcdit apēi. ⁴⁸ Ku aluan kuc kē wïc bānyde ku looi awuōc bi yen that thïn, ka bi ya awuōc koor. Kājuëc aa wïc tēnë raan cï gām kājuëc, ku raan cï gām kājuëc apēi awïc kājuëc apēi tēnë ye. ⁴⁹ Yēn acï bēn ba piny bēn cuōny. Ku anhiaar diët cï dēp thëer. ⁵⁰ Yēn atiit kërāc apēi, yēn abi gum ku rem ya apēi yet aköl bi kēnë thök. ⁵¹ Yakē tak lōn cï yēn bēn ba döör bēn looi pinynhom? Alëk we acie ye. Ee lōn bi kōc keyiic tek. ⁵² Many la yic kōc kadhiëc abi yeyic tek. Kōc kadiäk aabā nhiaar ku man rou ya. Tëdë, kōc karou aabā nhiaar ku man kōc kadiäk ya. ⁵³ Mïth rōör kek wārken aabi kenhïim tuōm ë rienkië. Ku yen ë lōn nyiir kek märken. Ku man athiëek kek tñj wēnde aabi röt maan aya.”

⁵⁴ Ku ben Jethu lëk thän awën tō thïn, “Na tiñkē luät nhial, ka guökē lueel lōn deñ abi tueny, ku tueny ayic. ⁵⁵ Ku na dōm bi la dil, ku ruel aköl apēi, ka luëlkē lōn bi piny tuōc, ku tuc ayic. ⁵⁶ Yeña wiëckē bāk ruëeny! Awëerñkui? Wek aa kē bi rot looi njic tē tñj wek kākka nhial. Ku cäk kē loi rot ëmën njic ayic?

⁵⁷ “Yeñō cïi wek yic bāk looi ye njic? ⁵⁸ Cïmën na yëth raan yi luk yic, ke yi lōc wët waar yic, ku döörkē ke kēc yi guō yāth luk yic. Na cïi lōc looi këlä, ka yëth yi luk yic tēnë bāny, ku bëny abi la thōn apuruuk, ku mac yi. ⁵⁹ Alëk yi, yin acïi bi kañ lony, yet tē bi yin këthiin kōny tēnë yi kañ cool.”

13

Na cïi luoi käreç päl ke yin acïi pür

¹ Nawën ke kōc bö tēnë Jethu, ku lëkkē ye lōn cï bānydit Pilato kōc Galilia cöl anäk, kōc ke cï kāk juërkē Nhialic la nök luan Nhialic

Jeruthalem. ² Go Jethu bëër. “Yakë tak lon kəc Galilia cı nək emən aa käreç apɛi wër kek kəc Galilia kək looi? ³ Acie yic! Ku cäk ɲic lon wek aabi thou aya cimenden, tɛ cii wek käreç yakë looi päl, ku wëlkë wepuöth Nhialic? ⁴ Ku na kəc wäär kathiäär ku bët wik yon bäär apɛi kenhiiim Thiloam bik thou ebën, ye kek kəc käreç looi Jeruthalem kepəc? ⁵ Aacie ke! Ku alək we, na cäk luai käreç päl, ke wek aabi thou ebën cimenden.”

Kääŋ tim cie luək

⁶ Go Jethu ke lək kääŋ kënë, “Monytui eci tim luək com duəmde. Nawën thoön tɛ cı yen luək, ke bö bi bën bet. Go ciën mïth yök yenhom. ⁷ Go puşu riääk apɛi, ku lək raan lui dom yic bi yep wei, ku lək ye, ‘Aca tiit run kadiäk ku acin manh tön ca yök yenhom. Yenö pël ye bi dom rooc ë path ke cie luək?’ ⁸ Go raan ë luai bëër, ‘Bëny, päl ë ruşön tön kënë ë path, aba guiir ku täau dhiääp yecök. ⁹ Na lok ruşöntui ka path, ku na cii lok, ka jol cöl ayep.’ ”

Jethu aci tiŋ tuany kony aköl cii kəc ye luui

¹⁰ Tëwën aköl cii kəc ye luui ke Jethu pişöc tən amat kəc Itharel, ¹¹ ke tik ë tō thïn ke la guöp jəŋrac cı ye dhoŋ kəu, bi yekəu cii ye jət ruşön thiäär ku bët. ¹² Nawën tiŋ Jethu ke cöl ku lək ye, “Tik, yin aci kony.” ¹³ Ku tēu yecin yekəu. Ku kaam thiin awën ke la kəu cök. Go Nhialic leec.

¹⁴ Ku raandit tən amat eci puşu dak apɛi rin cı Jethu ye kony aköl cii kəc ye luui. Ku lək kəc awën tō thïn, “Yok aa la nin kadätem ye kəc luui. Ke raan aləu bi bën akäl tək kam ë ninkä yiic bi bën kony, ku acie aköl cii kəc ye luui.”

¹⁵ Go Bëny bëër ke tən guöp, “Aa wek kəc la gup ruëny! Le raan tək ë kamkun cie yakke ye lony aköl cii kəc ye luui bi ke la więc wal ku piü? ¹⁶ Ku tiŋ kënë, nyan many Abaram cı bëny jak dhoŋ kəu, bi ya rëer ke duəl ë runkä kathiäär ku bët, cii path bi kony aköl cii kəc ye luui bi la cök?” ¹⁷ Tëwën lueel yen ye kälä, ke kəc awën man ye yär gup, ku mit thän diit awën tō thïn puöth kək kəc göi cı Jethu looi.

Kääŋ käu koor nyin ye tiemde dit apɛi (Mt 13:31-32; Mk 4:30-32)

¹⁸ Ku la Jethu tuen ke jam ku lueel, “Bääny Nhialic cit ɲö? Yenö ba thoön ke ye? ¹⁹ Aba thön manh tim koor nyin cı raan com duəmde. Go dit abi ya tim dittet ye diet yöötken yik kerke köth.”

²⁰ Ku ben lueel, “Yenö ba ben thön bääny Nhialic? ²¹ Acit lon cı tik puor ayumdit tet yic, na lä ke piäär ebën.”

Kuany dhël la pan Nhialic yic (Mt 7:13-14, 21-23)

²² Ku bër Jethu ke kuany gɛeth ku bëi yiic ke la Jeruthalem. ²³ Go raan tək thięc, “Bëny! Le kəc lik bi poth bik la pan Nhialic?”

Go Jethu bëër, ²⁴ “Thamkë bäk bak dhël ye kəc gum thïn yic, rin alək we lon wic kəc juęc ye bik la alənthin, ku acik bi ləu. ²⁵ Tɛ jət wun baai rot ku riit yöt thok, wek aabi kşöc ayeer ku jälkë yöt təŋ thok ku luəkë, ‘Bëny, ɲany yöt thok tənə yo,’ ku abi bëër tənə we, ‘Akuşc tɛ bi wëk thïn.’ ²⁶ Ku abäk lək ye, ‘Yok aaci mïth ku dëkku kek yi, ku yin aci piöoc ë gɛethkua yiic!’ ²⁷ Ku abi dhuk nhom ku lueel, ‘Alək we bäk piŋ, wek aaci bö yöt rin wek aacä ɲic. Jälkë, kəc luui ë käreç!’ ²⁸ Ku tɛ cı yi cuap wei, ke yin ariääk puşu ku dhiau aba yithok a kac tɛ tiŋ yin Abaram, ku Ithäk ku Jakop ku kəc kək Nhialic tiŋ, ke rëer bääny Nhialic yic pan Nhialic, ku gël yi wei thïn! ²⁹ Ku kəc aabi bën pinynhom ebën ku camkë yan bääny Nhialic. ³⁰ Ku kəc tō ciën emən aabi tō tuen. Ku kəc tō tuen aabi dhuk ciën.”

Jethu ku Antipäth Yërot (Mt 23:37-39)

³¹ Tëen, ke kəc akut Parathi bö tənə Jethu ku lëkkë ye, “Jäl ë tən rin bëny Antipäth Yërot awic bi yi nök.”

³² Go Jethu lueel, “Lak ku lëkkë raan la guöp awandit lon yen abi la tuen akölə ayi nhiäk ya cop jakreç wei kəc gup, ku luai kək jän göi ye yen kəc kony. Ku na ye nin diäk ke yen abi luaidië thöl pinynhom. ³³ Ku akölə ku nhiäk ku aköl dëëtə, yen ala tuen ya lui rin aci path bi raan kək Nhialic tiŋ nök tädət cie Jeruthalem.

³⁴ “Kac Jeruthalem! Kac Jeruthalem! Kac e kac kak Nhialic tin nok, ku biökkä kac ci tuöc we aleel. Ye arakde ci yen ye wic ba we kuööt yiic, ku kuony we cimën adhie ye ajith miethke kuöm piny yewuök, ku wek aaci kuc.

³⁵ Nhialic abi we nyän pandun. Ku athön we bak njic, wek aacii ya bi ben tin yet aköl bi wek röt guir, ku luärkä ya yai ke yaké lueel, ‘Lecku raan bö rin Bänyda.’ ”

14

Jethu aci raan tuany kony

¹ Nawën ke Jethu la pan raan akut Parathi aköl cii kac ye luui bi la mith. Ku kac ke tö thin aake dot Jethu ape.

² Go raan ci but yööm ku kök ebën ben tene ye. ³ Go Jethu jam ku thiëc kac piöc e löön ku kac akut Parathi, “Ci löñ peën bi raan tuany kony aköl cii kac ye luui tedé ke kony?” ⁴ Goké cii bëer. Go Jethu mony awën cöl ku kony ku cöl ajiël. ⁵ Ku jal lek ke, “Yenja kamkun e ten, na ci manhde, ayi wenje lööny yiith aköl cii kac ye luui, ke pel yiith ku cii bii bei nyin yic?” ⁶ Ku wet kënë aci ke nyön nhüm kë bëer kek ye.

⁷ Wën ci yen ye tin aya ke jööl awën ci cöl aaye nek teden nyuuc yen thin lac, ke luel kääñ kënë, ⁸ “Të ci yi cöl yai yic, duk la ku nyuc ten kacdit, tedé ke raan ben dit tene yi aci cöl aya. ⁹ Na bii, ke raan awën cöl we wedhie abi yöök ba rot jot ba thöoc pal ye. Ku yin abi jal dhuk thoc tö ciëen yiic ke yi ci guöp yar. ¹⁰ Të ci yi cöl, ke yi la ku nyuc thoc tö ciëen yiic rin na la raan la baai ben, ka bö tene yi ku lueel, ‘Jot rot, baar tuen ten mathdië.’ Kënë abi cöl athiek yic jööl nhüm ebën. ¹¹ Këya, kuat raan dit puöu rot yath tuen e rot abi Nhialic dhuök ciëen, ku raan lir puöu e rot dhuök ciëen abi Nhialic yath tuen.”

¹² Ku lueel Jethu tene mony awën ci ye göön, “Na loi mieth bi yin kac göön, ke duk ke cöl mathku ku paan moor, ku kac ruäai kek yi ku kac ajieek thiëk bäaikun, rin aabi ben cöl. Ku na looi rot këya, ke këwäär ca luöi ke yen acolké tene yi. ¹³ Na loi mieth cöl

yin kac, ke cöl ke kac njön, ku kac ci duany, ku kac ci njöl ku cöör, ¹⁴ rin na la kac röt jot thou yic aköldä, ke yin abi Nhialic cuööt rin wäär ci yin ke cöl kac cii ye leu bik miëthku cool.”

Jethu aci bääny Nhialic thän yan thiëk (Mt 22:1-10)

¹⁵ Go mony det mith kek kac lueel tene Jethu wën pin yen kënë, “Kac mit gup aa kac bi cöl yai yic, bääny Nhialic yic.”

¹⁶ Go Jethu lek ye, “Monytui eci yandit ape looi ku cöl kac juëc. ¹⁷ Nawën ci müith yai guir, ke toc aluonyde bi kac wic ke yai yic la cöl, ‘Bak, kerieëc ebën aci thök e guier.’ ¹⁸ Goké wël juëc lueel kedhie bi kek kenhüm kal. Ku lueel raan wën ci alony kan yök elä, ‘Yen aci piny yöc, ku yen adhil la ba la tin. Lör ku lek bëny lon acin kë maan yen cii yen la yai yic.’ ¹⁹ Ku lueel raandët, ‘Yen aci miöör kathiäär ye kac pur yöc, yen ala ba ke la them, lör lek bëny lon acin kë maan tene ye.’ ²⁰ Ku lueel raan ye kac diak, ‘Yen aci piac döm nya, acä leu ba la yai yic.’

²¹ “Go alony dhuk baai ku le wëlkä lek bänyde. Go bänyde puöu riääk ku lek aluonyde, ‘Lör dhöl yiic ku kam bëi geeu, ku cöl kac lim dhöl yiic ku kac ci duany, ku kac ci njöl ku cöör bik ben.’ ²² Go alony lueel, ‘Bëny, kë ca lek ya aca looi ku piny ajet lääu.’ ²³ Go bëny ben lek aluonyde, ‘Lör kuany baai yic ku dhöl yiic geeu, ku lek kac ebën bik dhil ben bi paandië thiän. ²⁴ Alék yi, kac wäär ca kan cöl acin mieth yai bik ben yök paandië!’ ”

Kë dhil raan looi bi ya raan buoth Jethu (Mt 10:37-38)

²⁵ Kac juëc aake cath kek Jethu. Nawën ke wël yenhom kac ku lueel, ²⁶ “Na ye raan bö tene ya, ku cii wun ku man ku tienje ku miethke, ku wämäthakën ku nyierakën, ku wëike man, ka cie raan buoth ya. ²⁷ Ku raan cie gum ku buöth ya, acii leu bi ya raan buoth ya. ²⁸ Na wic raan bi yöndit baar ape buth, yenö bi kan looi? Nadë ke cii wëeu muk bi kan kuëen nyin bi njic lon le yen wëeu juëc bi yen yöt buth bi thöl? ²⁹ Na jöök cök ku le ciën wëeu juëc bi yen ye thöl, ka bi

kac γöt tñ ke kēc thök aa bui, ku yekē lueel, ³⁰ ‘Mony kēnē aci γöt jōck bī buth ku akēc thääp.’

³¹ “Na jōt bēnyñaknhom tñ ke la apuruk tim thiäär bī la thör kek bēnyñaknhom dēt la apuruk tim thiär-rou, ke cīi bī kañ tak lōn bī yen tñ lēu kek ē bēny kēnē? ³² Na yök ke cīi tñ bī lēu, ka toc kac ke bēnyñaknhom tui ñot mec kek apuruōōkke bīk dōōr looi.”

³³ Kēlā aya, acīn raan kamkun lēu ye bī ya raan buōth ya agut tē bī yen kākke kañ puōl.

³⁴ “Awai, apath. Ku na thōōk kōu alēi ke ben dhuōk thñ kēdē? ³⁵ Awan cīt kēnē acie bēn piath. Aye puōk wei. Pienkē tē le wek yīth.”

15

Kääñ amēl cī määñ (Mt 18:12-14)

¹⁻² Kōc ajuēr kut ku kac kārēc looi aake cī bēn tēnē Jethu bīk piōōcde bēn piñ. Ku kēnē, ee kēc kac akut Parathī ku kac piōōc lōōñ nhiaar, rin ye Jethu kac rēc mēēn jāñ lor, ku mīth ke ke aya. ³ Goke lēk kääñ kēnē.

⁴ “Na la raan tōk kamkun amāal buōat, ku mār amāl tōk, ke cīi thiārdhoñuan ku dhoñuan nyiēēñ piny roor, ku le amāl tōñ cī määñ kañ wīc yet tē bī yen ye yök? ⁵ Ku na yök ka mit puōu apēi ku jōt yekēt. ⁶ Ku na le yet baai ka cōl māthke ku kōcken akeu nhom ku lēk ke, ‘Yēn aci puōu miēt rin cī yēn amāldiēn wāār cī määñ yök. Loiku yai.’ ⁷ Kēlā aya, miēt puōu dīt abī tō pan Nhialic, rin raan tōñ kērac looi cī yepuōu dhuōk ciēēn rin adumuōōmke. Ku miēt puōu kac tō pan Nhialic, rin ē raan tōñ, acīi bī thōñ kek miēt puōu rin kac path kathiārdhoñuan ku dhoñuan cīn awuōc cik looi, bī kek kepuōth dhuōk ciēēn.”

⁸ “Tēdē, tik ala wēēth thiäär milāñ yer, ku mār wēnh tōk. Yēñō bī looi? Abī mac dēēp ku wīc apēi arēk bī γōt a weec yic agut tē bī yen ye yök. ⁹ Tē cī yen ye yök ka cōl māthke ku kac akeu ēbēn ku lēk ke, ‘Yēn amit puōu apēi, wēēukiēn wāār cī määñ aaca yök. Loiku yai.’ ¹⁰ Kēlā aya, atuuc Nhialic aa puōth miēt rin raan tōñ kārēc looi cī yepuōu waar ku dhuk Nhialic.”

Kääñ manh cī määñ

15:1-2 Lk 5:29-30

¹¹ Ku la Jethu tuēñ ku lueel, “Monytui ē tō thñ ku ē la wāt karou. ¹² Go wēn koor lēk wun, ‘Gām ya kāk ba tēk ya akōldā?’ Go wun kāñ tek tēnē ke. ¹³ Nawēn nīn lik cōk ke wēn koor γōc kākke ēbēn, ku jiēl bī la wun dēt, wun cī yen wēēuke bēn la thōl thñ dēñ ē määu ku wīcwīc adējōk. ¹⁴ Wēn cī yen wēēu thōl ke cōñdīt apēi loi rot ye pan awēn, ku jōl rēēr ke nēk cōk apēi. ¹⁵ Nawēn le kākke dhal ke luēk rot pan raan tōk ē kac pan awēn. Go raan la baai cōl aye dīr baai biōōk. Ku gēm ke kē camkē. ¹⁶ Ku ē ye wīc diēt cōk yeyāc thiōōñ kē ye dīr cam, ku acīn raan cīi ye gām ye. ¹⁷ Nawēn jōl kērēc cī looi tak yic yepuōu ke lueel, ‘Ye kac luōi kadē tō tēnē wā ē kuēth abī miēth dōñ piny, ku yēn akīn duēr thou ē tēn rin cōk! ¹⁸ Yēn abī dhuk tēnē wā ku lēk ye, wā yēn acā awuōc looi tēnē Nhialic ku tēnē yī. ¹⁹ Yēn acīi ben a cōl yī, loi ya ke ya cīt alony ye riōp.’ ²⁰ Ku jōl jāl pan awēn ku dhuk tēnē wun.

“Tēwēn ñoot yen tēmec ke baai, ke tñ wun ke bö. Go puōu la yum ku riñ tēnē ye ku pēet yic ku cim gēm. ²¹ Go wēnde lueel, ‘Wā yēn aci kērac looi tēnē Nhialic ku tēnē yī. Yēn acīi ben piath nadē ke ya cōl ē yī.’ ²² Go wun aluōnyke cōl ku lueel, ‘Riēñkē! Bēēikē alanh path ku tāāukē yekōu. Ku cuōthkē cin joth milāñ tōc ku tāāukē war yecōk. ²³ Ku bēēikē muōar thiin cuai apēi ku nākē bī yök yai looi, ²⁴ rin manhdīēn kēnē ē cīt mānh cī thou ku aci bēn pīr. Yēn ēcī määñ ku aci yök.’ Ku jōlkē yai cam.

²⁵ “Tēwēn looi kākā rōt, wēndīt ēcī la luui dom yic. Nawēn dhuk ku jōl bī baai dōōt, ke piñ lōōr yic ku diēr. ²⁶ Go aluōny tōk cōl ku thiēc kē diēr kac baai. ²⁷ Go alony awēn lēk ye, ‘Wāmuuth aci bēn, ku wuur aci muōar wāār cuk muk apēi bī cuai nōk bī yai looi rin cī yen dhuk ke puōl guōp.’

²⁸ “Go wēndīt puōu riāāk apēi ku kueec bī cīi la baai. Go wun bēn tēnē ye ku lēñ bī la baai. ²⁹ Go lēk wun, ‘Yēn aci luui apēi ē runkā ēbēn tēnē yī, ku acīn tōñ ca lēk ya ba looi cī yēn kañ kuec ba cīi loi. Ku ē runkā ēbēn acīn mēn manh ē thōk ca kañ yiēk ya bī yēn luui yai yök māthkiē. ³⁰ Ku wēn dhuk wēndu ke cī wēēuku la muōr adējōk kōth, ke yī loi yai ku nāk muōar tōñ yēn cuai apēi

yäkkua yiic.’ ³¹ Go wun bëër, ‘Manhdië, yin arëër kek ya akölaköl, ku käk muök ebën aa käkku. ³² Ku ë yic buk yai looi rin wämuuth ë cit manh cï thou, ku ëmën aci pïir, ee cï määär ku ëmën aci yök.’ ”

16

Kääñ raan luoi kony rot ruëeny

¹ Ku ben Jethu lueel tënë kacken ye buoöth ëlä, “Wäthëer raan ajak ë tö thïn, ku yeen ë la raan kärke guiir baai, ku raan kënë ëci luom tënë ye rin cï yen wëëuke muör. ² Go cöäl ku lueel, ‘Yenjö kë ya piñ keye lueel ë rienuku? Nyoth wëëu ca döm ku wëëu cï määär thook ebën, rin yin acii bi bën not yi lui tënë ya.’ ³ Go mony wën lueel yepuöu ëlä, ‘Ba nö looi tē cop bëny ya luoidië yic? Yen akuc puör ë dom ku yen abi guöp yär tē ye yen lim. ⁴ Ëmën, kë ba looi aca jäl njic, kë bi yen cöl ala kóc juëc mäath ke ya, bik ya aa lor bääiken tē cop ya wei luoidië yic.’

⁵ “Go kóc la gup këny bënyde cöäl ku lueel tënë raan cï kan bën, ‘Käk bëny këny tënë yi yekë dë?’ ⁶ Go lueel, ‘Yen aköny tönydit miök bian tök.’ Go raan kan guiir baai lëk ye, ‘Kënë aci ya akuëndu, nyuc ku gät thiärdhiëc.’ ⁷ Ku thiëc raan dët, ‘Na yïin, këny tö yiguöp ye dë?’ Go lueel, ‘Ee gäny rap tiem tök.’ Go lëk raan wën, ‘Gät buot kabët.’

⁸ “Go wun baai raanden la guöp awan leec wën cï yen rot kony. Rin tē ye riëc akölë kärke luoi thïn kamken anuëën tënë mïth bääny Nhialic.” ⁹ Go Jethu la tuen ku jïem, “Këya alëk we, luwikë jïek pinynhom bi wek ke la mëth, rin na la jaakdun thök ke wek aabi lor pïr akölrïëc ebën yic. ¹⁰ Raan njic kälük muk apath ë käjuëc njic muk aya, ku raan kuc kälük muk, acie käjuëc ë njic muk. ¹¹ Na yin acie käk ciëen pinynhom ë tēn njic muk, ke yi bi deet puöu kädë bi yi gäm jïek tö pan Nhialic? ¹² Na yin acie njöth puöu lon bi yin kën raandä njic muk, ke yena bi gäm kë cök a këdu?

¹³ “Acin alony lëu ye bi luui tënë bëny karou, ka man raan tuen ku nhier raan ye kóc rou. Tëdë ka thek raan tuen ku dhël raan dët guöp. Acii raan lëu bi Nhialic ku jïek nhialic këdhie.”

¹⁴ Go kóc akut Parathi, kóc nhialic wëëu, käkka piñ ebën ku dölkë Jethu guöp. ¹⁵ Go Jethu lëk ke, “Wek aa röt nyuöth kóc nhïim ciët wek kóc path ku Nhialic anjic kë tö wepuöth. Rin käk ye kóc juëc yiëk kepuöth apeï ciët kek ril, aaye Nhialic tïñ ke kor.

¹⁶ “Wäthëer agut tēwäär tul Joon, kóc aake ye löñ Mothith ku wël cï kóc käk Nhialic tïñ göt, theek. Ku ëmën, Wët Puöth Yam rin bääny Nhialic alëk kóc, ku awic kuat raan ebën bi rot riëny thïn. ¹⁷ Ee këya, apuöl yic bi käk tö nhial ku pinynhom riäak, tēn tē bi wët thïn koor tö Löñ yic cuat wei.

¹⁸ “Raan löi tiende ku thiëc tïñ dët, ka cä akör looi. Ku mony thiak tïñ cï muonyde lööi, ka cï akör looi aya.”

Raan cï jak kok miëth ku Ladhäro

¹⁹ Go Jethu kääñ bën thöth ku lueel, “Raan tök ë tö thïn ku ëci jak apeï, ku ë cen alëth dhëñ ku ë ye yai looi paande akölaköl. ²⁰ Ku raan laañ cöl Ladhäro la guöp tëtöök juëc apeï ë tö thïn aya. Ku ë ye nyuc yon raan ajak thok, ²¹ bi lim awuthueei ë lööny piny. Ku jök aake ye bën aya ku nyankë tëtöök yiic.

²² “Nawën ke laañ kënë thou, go atuuc Nhialic wëike tääu Abaram yau nhial pan kóc path cï thou. Nawën ke mony ajak lök thou aya ku thiäk, ²³ ku tēu wëike pan mac, ku rem thïn apeï. Nawën nëër yenyin nhial ke tïñ Abaram tēmec, ku Ladhäro ke tö yeyau. ²⁴ Go dhiau ku lueel, ‘Wä Abaram liec ya, ku toc Ladhäro bi ciëen tök luöt thok pïu yiic, ku göot yaliep bi liemdië lier, rin yen arem apeï ë tēn!’

²⁵ “Go Abaram bëër, ‘Manhdië, tak lon cï yin käpath yök wäär pïir yin ku yök Ladhäro käreç. Ku yeen awac puöu ëmën ku yin arem apeï. ²⁶ Ku dët aya, tēthuth mec yic apeï atö kamkua bi ciën raandan la löñtui, ku cïn raandun bö tënë ya ë tēn.’ ²⁷ Go mony ajak wën lueel, ‘Wä Abaram yin alañ ba Ladhäro tuöç panda, ²⁸ tënë mïth wä kadhiëc bi ke la wëät bik cii bö ë tēn bi ke reem aya.’

²⁹ “Go Abaram lëk ye, ‘Mothith ku kóc käk Nhialic tïñ aa tö thïn, cöl ke aa piñ wëlken.’

³⁰ Go mony ajak bën lueel, ‘Kënë acii ye lëu,

Wä Abaram! Ku na jət raan rot kəc cī thou yiic ku le tənē ke, ka päl käreç yekē ke looi.’
³¹ Go Abaram lueel, ‘Na cīk wël Mothith ku wël kəc kāk Nhialic tiñ piñ, ka cīi wët raan cī thou ku ben pīr piñ aya.’ ”

17

Ba raandēt thöcc kërac yic (Mt 18:6-7, 21-22; Mk 9:42)

¹ Naḡon akäl tők ke lueel Jethu tənē kacken ye buəth, “Käk kəc cəl aloi adumušm aa röt dhiel looi akölaköl. Ku raan kakkä cəl aloi röt abī kërac apei yök. ² Ee ḡuēn tənē ye diēt cī rušk yeth aledit tet, ku pik wiir bi mou, bi kəc thiikā cīi cəl aloi adumušm. ³ Tietkē röt!

“Na loi menhkui adumušm, ke nyieny, ku na dhuk yepuəu ciēn këræc cī looi, ke yi pël wët piny tənē ye. ⁴ Ku na looi kërac tənē yi arak dhorou akäl tők, ku bi tənē yi arak dhorou aya, ku thiēc yi ba wët päl piny, ke yi pël wët piny tənē ye.”

⁵ Naḡon aköl dēt ke lueel atuuc tənē Bēny Jethu, “ḡok aa wic gamdit, lək ḡo tē bi ḡok ye yök thin.” ⁶ Go Bēny bēer, “Na gamdun cək kuur bi ciēt manh ḡaap, ka lēukē bāk tim diit tui yök elä, ‘Nyuēn rot bei piiny agut mei, ku ləar pith rot wiir!’ Ke wētdun aloi rot.

⁷ “Na thöḡku lən raan tők kamkun ala alony cī la pur, tēdē ke cī la biöök amēl. Na le dhuk dom yic, ye lək ye, ‘Ləc bēn ba bēn mīth?’ ⁸ Acīi bi lək ye kēya! Tēdē aba lueel tənē ye, ‘Guir miēth tənē ḡa, ku tit ba kañ mīth ku dək, na lä ciēn ke yin abī jäl mīth ku dəkē.’ ⁹ Ku aloony aa cie leec tē looi kek luaiden. ¹⁰ Athḡon kek we aya, na luwikē kē ca lək we bāk looi, ka luelkē, ‘ḡok aa loony ē path, ee luaida yen acuk looi ku acin dēt.’ ”

Atuet thiäär aci kony

¹¹ Nawēn la Jethu Jeruthalem, ke tək kam Thamaria ku Galilia. ¹² Nawēn yeet gen thiin tō dhël yic ke rām kek atuet thiäär. Gokē köcc tēmec, ¹³ ku luelkē, “Jethu Bēny, liec ḡo.” ¹⁴ Nawēn tiñ ke ke lueel, “Lak ku nyuəthkē röt kəc kāk Nhialic.”*

Tēwēn ḡoot kek dhël yic, ke tuet jiël kegup. ¹⁵ Go raan tők dhuk tənē Jethu wēn cī yen ye tiñ ke tuet cī jäl yeguəp, ku leec Nhialic apei röldit, ¹⁶ ku cuet rot piny Jethu nhom ku leec. Ku mony kēnē ē raan Thamaria. ¹⁷ Kēnē aci Jethu cəl athiēc ku lueel, “Cie raan thiäär yen cī kony bi tuet jäl kegup? Kəc kök kadhoḡuan aako? ¹⁸ Yenḡo yen raan wun dēt yen dhuk bi Nhialic bēn leec?” ¹⁹ Ku lək ye, “Jət rot ku jäl. Gamdu aci piir.”

Bäany Nhialic (Mt 24:23-38, 37-41)

²⁰ Naḡon akäl tők ke kəc akut Parathī thiēc Jethu, “Bi bäany Nhialic yecök jəok nen?” Go Jethu bēer ku lueel, “Bäany Nhialic acie kēnē na bi ke tiñ kəc nyin? ²¹ Ku acin raan lēu ye bi lueel, ‘Daai tēn, yen akīn, tēdē ke lueel, yen akan.’ Rin bäany Nhialic atō wepuəth.”

²² Ku lueel Jethu tənē kacken ye buəth, “Tē bi wek ḡa, ḡen Manh Raan nhiaar diēt ḡa cək rēer ke we akäl tők abō. Ku ḡen acīi bi rēer tēn. ²³ Abī kəc kök lək we lən cī ḡen dhuk ḡen atō tēn, ke duškkē gam, ku duškkē ḡa cək wic. ²⁴ Rin tē dhuk Manh Raan, ka ḡuə kē ḡic. Abāk tiñ cimēn bir deḡ dhie yen nhial reet yic, ku tiñ ləḡ ku ləḡ. ²⁵ Ku ḡen abī kañ gum apei, ku riēc akölē acīi wētdiē bi gam. ²⁶ Tē le Manh Raan bēn, ke kē bi rot looi abī ciēt kēwäär loi rot wäär piir Noa. ²⁷ Ee nīnkā kəc aake rēer ke mit puəth, keye mīth ku dēkkē ku loikē ruēi yet aköl le Noa riāi yic, ku bō aboor ku moukē ēbēn. ²⁸ Ku bēndiē abī thḡon aya kek kēwäär loi rot wäär piir mony cəl Lot. Ee nīnkā kəc aake ye mīth ku dēkkē, ku ḡockē kəḡ ku ḡockē ke wei, ku purkē ku loikē ḡööt. ²⁹ Ku aköl wēn jiël Lot Thodom, ke Nhialic cəl deḡ atueny ē mac ku nək kəc ēbēn, ³⁰ yen abī ciēt aköl bi Manh Raan dhuk.

³¹ “Tē le akölē bēn, ke raan rēer ayeer acīi ben la ḡöt bi la guik kē muk. Ku raan tō dom yic aci dhuk baai aya. ³² Takkē kēwäär cī rot looi tənē tiñ Lot.† ³³ Raan wic ye bi wēike kony aabi muər, ku na ye raan mār

17:3 Mt 18:5 * **17:14** Rin bi kəc kāk Nhialic ke tiñ lən cī kek pial bīk aa rēer ke kəc. (Leb 14:1-32) **17:26** Cäk 6:5-8 **17:27** Cäk 7:6-24 **17:29** Cäk 18:20-19:25 **17:31** Mt 24:17-18; Mk 13:15-16 † **17:32** Tiñ Lot ḡon cī yenhom wel bi riāḡ Thodom tiñ, nawēn ke yuəm abī ciēt ḡenḡ awai. (Cäk 19:26) **17:33** Mt 10:39; 16:25; Mk 8:35; Lk 9:24; Jn 12:25

wēike ë rienkië ka bī wēike muk akölrīëc ëbën. ³⁴ Wakōu ë nīnkā kōc karou aabi tō yōöt ke nin. Raan tōk kamken abi lōc ku nyēi ku dōŋ raan tōk. ³⁵ Kēlä aya, diäär karou aabi luui ë tōk luōiden baai, tiēŋ tōk abi yāth nhial ku nyiēēŋ tiēŋ tōk piny. ³⁶ Ku abi rot looi kēlä aya tēnē kōc lui dom yic. Raan dēt abi yāth nhial ku nyiēēŋ raan dēt piny.”

³⁷ Go kōcken ye buōth thiëc, “Bēny, bī ke yāth tēnen?” Go Jethu bēer, “Tē rēer guōp kē cī thou thīn, aye cor yenhom mat thīn.”

18

Lëer ku bēny luōk

¹ Nawōn akōl dēt ke Jethu lēk kōcken ye buōth kääŋ bī ke piōc bīk dhiel aa rōök akōlakōl ku cīk dhōr. ² Ku lueel, “Wāthēer bēny luōk ë tō thīn gen tōk. Ku ëcie riōc Nhialic ku ë dhāl kōc gup ëbën. ³ Ku tiŋ lēer ë tō ë gen kēnē aya. Ku ë ye lac bēn tēnē bēny, ku lēŋ bī luōk yic tēnē mony luk kek. ⁴⁻⁵ Go bēny wētde cīi kuëc nhom. Nawēn le tak ke lueel, ‘Na cōk alōn cīi yēn ye riōc ë Nhialic, ku cā kōc thek, ke rin ë tiŋ kēnē ya rāām nhom ë bak, aba tiŋ ba dhiel luōk yic, na cā loi kēlä, ka bī ya cool ë bēn ku cut yaguōp.’ ”

⁶ Ku jōl Jethu lēk ke, “Piēŋkē tē ye bēny kuc luk jīem thīn. ⁷ Cīi Nhialic lēu bī luk ŋiēc looi tēnē kōcken cī lōc, kōc ye rōök akōl ku wēer? Bī ke cōl ke mec tēnē ye? ⁸ Alēk we, abi luk ŋiēc looi tēnē ke. Ku na la dhuk, yēn Manh Raan, ye kōc kadē ba yōk ke la gam pinynhom?”

Kääŋ raan akut Parathī ku raan ajuēr kut

⁹ Ku lueel Jethu kääŋ kēnē aya tēnē kōc rōt yōk ciēt kek path kepēc, ku dhāl kē raan ëbën guōp. ¹⁰ “Kōc karou aake cī la luāŋ Nhialic bīk la rōök, raan akut Parathī nhiam apēi ku raan ë kut ajuēr kōc tuōōr nyīn. ¹¹ Go mony nhiam akut Parathī bēn ku kēc ku rōök ë rot ëlä, ‘Yīn alēc Nhialic, yēn aciī thōŋ kek kōc kōk, kōc kāk kōc kōk tuōōr nyīn, kōc ë luui kārēc ë diäär kōc kōk kōr. Yīn alēc rin yēn aciī thōŋ kek raan ajuēr kut kēnē. ¹² Yēn ë thek ba cīi mīth, arak rou nīn kadhorou yiic, ku yīn aya juēr tōk thiäär yic kākkiēn ya yōk luōi yic ëbën.’

¹³ “Ku raan ajuēr kut aci bēn ku kēc tēmec ku cīi yenyin ŋēer nhial wēn rōök yēn, ku gut yepuōu amāāth bī nyuōth lōn ë yēn kārēc looi ku lueel, ‘Nhialic liec ya, yēn ë raan la guōp adumuōōm.’ ” ¹⁴ Ku jōl Jethu lēk ke, “Mony kēnē, ku acie raan akut Parathī, aci dhuk baai ka adumuōōmke cī pāl piny tēnē ye. Rin raan nhiam rot yāth tuēŋ abi dhuōk ciēen, ku raan lir puōu rot tōōu ciēen abi yāth tuēŋ.”

Jethu adōc mīth

(Mt 19:13-15; Mk 10:13-16)

¹⁵ Kōc kōk aake mīth bēi tēnē Jethu bī ke bēn dōc. Go kōc Jethu buōth ke läät. ¹⁶ Go Jethu mīth caal yelōōm ku lueel, “Calkē mīth aa bō tēnē ya, duōkkē ke pēn. Rin raan wīc ye bī la bāāny Nhialic yic adhil gam cīmēn ë mīth thiikā. ¹⁷ Alēk we, raan wīc ye bī bāāny Nhialic yōk adhil wēt Nhialic gam, cīmēn ye manh koor wēt kōc ke dhiēth ye gam.”

Raan ajak

(Mt 19:16-30; Mk 10:17-31)

¹⁸ Go raandīt kōc Itharel Jethu thiëc, “Raan piōc path, yēŋō ba looi ba pīr akōlrīëc ëbën yōk?” ¹⁹ Go Jethu lēk ye, “Yēŋō ye yīn ya cōl raan path? Acīn raan path, ee Nhialic ë rot.

²⁰ “Ku na bēer wētdu, ke yīn aŋic kāk ye löōŋ Nhialic lueel, ‘Duk tiŋ raandā kōr, duk raan nāk, duk cuēer, duk kuēēŋ wēt lueth. Thek wuur ku moor.’ ”

²¹ Go mony wēn bēer, “Löōŋkā aaca muk nhīim ëbën tēwāār koor yēn agut ëmēn.”

²² Nawēn piŋ Jethu kēnē, ke lueel tēnē ye, “Ala löŋ ŋot kēc ë looi. Yaac kākku ëbën ku gam wēu tēnē kōc ŋōŋ, yīn abi jīēk la yōk pan Nhialic ku bāār buōth ya.” ²³ Nawēn piŋ mony kēn ë wēlkā, ke mēen rin ë jak apēi.

²⁴ Go Jethu tiŋ ke cī puōu dak ku lueel, “Abī yic riel tēnē kōc ajiēk bīk la bāāny Nhialic yic. ²⁵ Alēk we alanden, apuōl yic bī thōrōl bak with cōk, tēn tē bī raan ajak la bāāny Nhialic yic.” ²⁶ Go kōc awēn piŋ ë wēlkā Jethu thiëc, “Na ye kēya, yēŋa bī la

pan Nhialic?” ²⁷ Go Jethu bëër, “Käk cii raan ke lëu aaye Nhialic looi.”

²⁸ Go Pîter lueel, “Na yook, yok aaci kakkua nyään wei ku buo̯thku yî!” ²⁹ Go Jethu lëk ke, “Wek alëk yic, raan nyiëen panden wei, ku tien̯de ku wämäthakën ku kôc ke dhiëth ye, ayî miëthke rin bäany Nhialic, ³⁰ abî käjuëc yök ë riëëc kënë yic, ku pîr akölrîëëc ëbën bî bën aköldä yic.”

*Jethu ajam ë Thuände kën yic diäk
(Mt 20:17-19; Mk 10:32-34)*

³¹ Nawën ke Jethu cööl kôcken ye buo̯th kathiäär ku rou tēden röt ku lëk ke, “Ëmën yok aa la Jeruthalem, tē bî käwäär cî kôc kâk Nhialic tîj gôt rin Manh Raan kenhîim la tien̯ thîn. ³² Abî la thôn kôc cie kôc Itharel bîk bui ku lëtkë, ku n̯uutkë nyin, ³³ ku abîk that ku näkkë, ku na ye aköl ye nîn diäk, ke yeen abî pîir ku jôt rot ran̯ yic.” ³⁴ Ku kôc ye buo̯th aake këc kakkä deet yiic. Wētde yic aci thiaan tēnë ke, ku keek aacî kën jîem̯ Jethu kuc.

Jethu aci cöör kony bî daai

³⁵ Nawën dötkë Jeriko, ke mony cî cöör ë rëër dhël you ke lîm. ³⁶ Nawën piñ kôc cath röt, ke thiëc, “Yenö loi rot?” ³⁷ Go lëk ye lön ë Jethu raan Nadharet yen atëk dhël yic. ³⁸ Go cööt, “Jethu, wën Debit liec ya.”

³⁹ Go kôc ke tō tuen̯ läät ku lëkkë ye bî biët. Go not̯ kiu apëi, “Wën Debit kony ya.”

⁴⁰ Go Jethu kôc ku lëk kôc bîk mony kënë thël tēnë ye. Nawën cî yëët tēthiäk, ke thiëëc Jethu, ⁴¹ “Yenö wïc ba looi tēnë yî?” Go bëër, “Bëny awiëc ba bën daai.” ⁴² Go Jethu lëk ye, “Daaië! Gamdu aci kony.” ⁴³ Go guo̯ daai nyin yic, ku buo̯th Jethu ke lec Nhialic. Nawën tîj kôc juëc ke tō thîn kë cî rot looi, ke lec Nhialic ëbën.

19

Jethu ku Dhäkeo

¹ Nawën cî Jethu yet̯ Jeriko ku ber̯ yic. ² Ke raan ajak cöl Dhäkeo ë tō thîn ke ye raandit̯ kam kôc ajuër kut, ³ ku yeen ë wïc bî Jethu tîj ku ë ciëk apëi. Go ciën tē tîj yen Jethu rin kôc aake juëc. ⁴ Go rin̯ tuen̯ ku ler n̯aap n̯hom, n̯am bîi Jethu tēëc yecök. ⁵ Nawën yëët Jethu n̯am awën cök ke tîj

Dhäkeo nhial, go cööl ku lueel, “Dhäkeo, lôc bën piny, yaköl yen abî cool paandu.”

⁶ Go Dhäkeo bën piny ku lor Jethu ke cî puöu miët apëi. ⁷ Nawën tîj kôc ke tō thîn ë kënë, ke la n̯oomn̯oom ku luelkë, “Mony kënë aci la cool pan raan rac.” ⁸ Go Dhäkeo wëlken cîi kuëëc nhîim ku jôt rot ku lëk Bänyda, “Bëny, ëmën thiin̯ yen abä abëk ë wëëukië̯ yiëk kôc n̯öj, ku na ca kën raandä cam ruëeny, ka ba dhuk arak n̯uan.”

⁹ Go Jethu lëk Dhäkeo, “Yaköl, yîin ku kacku wek aaci pîr akölrîëëc ëbën yök, rin yîin aya yîn ë manh Abaram, ¹⁰ rin Manh Raan aci bën bî kôc cî mää̯r wïc, ku kony ke.”

Kääñ aloony kathiäär

¹¹ Tëwën piñ kôc ë wëlkä, ke Jethu thöth kääñ rin ëcî thiök ke Jeruthalem. Ku ë yekë tak lön bî bäany Nhialic rot guo̯ la jôak thîn.

¹² Ku jöl lueel, “Monytui, ke ye raan gal bëny, ëcî la wun dët mec apëi bî la ruök bî ya bënyñakn̯hom. Ku jöl dhuk wuönden.

¹³ Ku wën këc yen guo̯ jäl, ke cöl aluoonyke kathiäär, ku ye n̯ek gäm wëëu ku lëk ke, ‘Lökkë luui ë wëëukä yet̯ aköl bî yen dhuk.’

¹⁴ Ku yeen ë m̯een̯ kôcken m̯ec, gokë kôc tuöc yecök bîk la lueel, ‘Mony kënë acuk wïc bî ya bënyñakn̯hom.’

¹⁵ “Cök awën cîi kacke ye wïc ka not̯ cî ya bënyñakn̯hom, ku dhuk ku cööl aloonyken wäär cî gäm wëëu, bî bën n̯ic ye wëëu kadë cî raan tök ya juak wëëu wäär cî yiëk ye yiic. ¹⁶ Go alony tuen̯ bën ku lueel, ‘Bëny, wëëu wäär ca gäm ya, yen aci wëëu juëc tēnë ke arak thiäär yök thîn.’ ¹⁷ Go bëny lëk ye, ‘Aca n̯iëc looi, yîn alony path, ku rin cî yîn kälîk n̯iëc muk apath, yîn abî ya bëny g̯eeth kathiäär.’ ¹⁸ Go alony ye kek rou bën ku lueel, ‘Bëny, yen aci wëëu juëc arak dhiëc yök tēn wëëu wäär ca gäm ya.’ ¹⁹ Go bëny lëk alony kënë aya, ‘Yîn abî ya bëny g̯eeth kadhiëc.’

²⁰ “Ku ben alony dët bën ku lueel, ‘Bëny, wëenkun wäär aa kik. Aake ca der yiic alan̯thiin̯ ye kôc kenyîn wuuny ku tääu ke.

²¹ Yen̯ ya cî riöc̯c̯ yî, rin ye yîn raan cie këdu puöl. Yîn ë kë cie këdu lööm, ku yîn ë tem rap këc ë puur.’ ²² Go bëny lëk ye, ‘Yîn alony rac, dak rot. Wëlkun ca lueel kek aabi luök

wei. Anjic lön ye ɣen kē cie kēdiē lööm, ku ɣen ē rap tem rap kēc puur. ²³ Yenjö kēc yin wēūkiē gām kōc njic luui wēū rin na la dhuk aköldä ke yök ke cī keyiic juak?’ ”

²⁴ “Ku yöök bēny kōc wēn kääc thīn, ‘Nyaaikē wēū tēnē ye ku gamkē ke tēnē raan la wēū juēc.’ ²⁵ Gokē lēk ye, ‘Bēny yeen ala wēū juēc apēi.’ ²⁶ Go bēny lēk ke, ‘Raan la kāŋ abī gām kājuēc kōk, ku raan cīn kāŋ, abī kēthiīn tō tēnē ye nyaai aya. ²⁷ Ku kōc man ɣen kē, kōc cīi ɣen wīc ba ya bānyden, bēēikē ke ɣanhom tēn ku nākkē ke ya daai ē ke.’ ”

Jethu aci la Jeruthalem ke ciēm yai
(Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Jn 12:12-19)

²⁸ Wēn cī Jethu kākā lueel, ke jīel bī la Jeruthalem ke wat atuöccke nhīim. ²⁹ Tēwēn cī kek thiök ke Bethpeec ku Bethani, tēthiāäk kek gōn Olip, ke tooc kōc ye buōth karou tueŋ ³⁰ ku lēk ke, “Lak bēēi tō tueŋ yiic. Tē ɣeet wek, wek aabi manh akaja cīn raan cī kāŋ cath ye yök ke mac. Luonykē ku bēēikē tēn. ³¹ Na le raan thiēc we, yenjö lony wek ye? Ke lēkkē ye, awīc Bānyda.” ³² Gokē la ku yökkē manh akaja cīt tēwēn cī Jethu ke than thīn. ³³ Tēwēn lony kek manh akaja, ke lēk raan la akaja ke, “Yenjö lony wek manh akaja?” ³⁴ Gokē bēēr, “Awīc Bānyda.”

³⁵ Gokē manh akaja ɣāth tēnē Jethu ku kumkē kōu alāthken, ku nyuc Jethu yekōu. ³⁶ Tēwēn lööny yen dhöl, ke kōc juēc thieth alāthken dhēl yic. ³⁷ Ku wēn lōor yen piny gōn Olip nom, go kōcken ye buōth puōth miēt ēbēn, ku leckē Nhialic rin kājuēcdīt jāŋ gōi cīk tīŋ ku wekkē apēi ēlä,

³⁸ “Bī Nhialic bēnyŋaknom cī bēn rin Bānyda dōc.

Dōör pan nhial ku lēc tēnē Nhialic.”

³⁹ Go kōc akut Parathī kōk ke tō kōc yiic lueel tēnē Jethu, “Bēny cōl kōckun yī buōth aa bit.” ⁴⁰ Go Jethu bēēr, “Alēk we, na cōk kē biēt, ka aleel ē röt, aa loi wuōōu.”

⁴¹ Nawēn lek Jeruthalem dōöt, ke dhiau wēn tīŋ yen ɣeu nom, ⁴² ku lueel, “Dōör akōlriēēc ēbēn ēcī we dōöt kōc Jeruthalem, ku wek aaci jai ē ye. Ku emēn acāk bī bēn tīŋ. ⁴³ Ala akōl bī kōc aterdun bēn ku golke

we abī ciēn tēyör bakkē. ⁴⁴ Aabi we nōk ēbēn agut mīth rēēr ke we. Ku gen Jeruthalem abī thuör piny ēbēn, abī ciēn alēl kääc alēl dēt nom, rin kēc wek akōl cī Nhialic bēn bī we kony njic.”

Jethu aci la luanj Nhialic
(Mt 21:12-17; Mk 11:15-19; Jn 2:13-22)

⁴⁵ Nawēn lek yet Jeruthalem ke Jethu la luanj Nhialic. Ku cop kōc kāŋ ɣaac ayeer kal luanj Nhialic yic. ⁴⁶ Ku lēk ke, “Acī gāt athör theēr wēl Nhialic yic lön cī Nhialic ye lueel ēlä, ‘Luanjdiē aci looi bī ya tēn ye kōc ēbēn rōök thīn.’ Ku yeen acāk wel bī ya luanj cuēr.”

⁴⁷ Ku jōl a piöoc luanj Nhialic akōlakōl. Go kōc kāk Nhialic ku kōc gēt lööŋ ku kōcdīt baai wīc bīk nōk. ⁴⁸ Ku acīn dhēl cīk lēu bīk yök bī kek ye looi, rin ye kōc ēbēn rēēr yelōōm ke piŋ wēlke, ku wīckē bī ciēn tōŋ cīk piŋ.

20

Bāny Itharel aa riel Jethu yōōŋ yic
(Mt 23:27; Mk 4:27-33)

¹ Nayōn akāl tōk, tēwēn piöoc Jethu kōc ē Wēt Puōth Yam luanj Nhialic, ke bēnydīt kāk Nhialic, ku kōc gāt lööŋ ku kōcdīt baai bō tēnē ye. ² Ku thiēc kē, “Ee yin, lēk ɣo ye riel ŋō tō yīguōp ye yin luui kēlä? Ku yeŋa yīk yī ē riel kēnē?”

³ Go Jethu bēēr tēnē ke, “Wek aba thiēc aya, lēkkē ɣa, ⁴ riel ye Joon kōc gām lökwēi yök tēnē Nhialic aye rielde ē rot?” ⁵ Gokē kāŋ guēek yic kamken ē röt ku luelkē, “Na luelku ka yök tēnē Nhialic, ka lueel ēlä, yenjö kēc wek wētde gam? ⁶ Ku na luelku ke rielde ē rot, ke yok aa nāk, rin cī raan ēbēn ye gam lön Joon ē ye raan kāk Nhialic tīŋ.” ⁷ Gokē dhuōk Jethu, “Yok aa kuc tē yök yen rielde thīn.”

⁸ Go Jethu lēk ke, “Na ye kēya, ke wek aacā lēk riel ye ɣen kākā looi.”

Jethu ajam ē waal bī rēēc bāny nyuōōth
(Mt 21:33-46; Mk 12:1-12)

⁹ Ku ben Jethu jam ē waal tēnē kōc ku lueel, “Monytui ēcī dom looi ku cum yic tiim ē luok, ku riöp yic kōc kōk. Ku kony wun dēt, ku le pēi juēc nōk wei. ¹⁰ Nawēn le

të cī tiim luək thöön, ke tooc aluonyde tənë kəc wäär cī riöp dom yic bik la gäm abäkke. Gokë alony däm ku thatkë ku copkë ciëen yecin. ¹¹ Go alony dët bën tooc, gokë bën däm ku thatkë ku banjë apëi. Ku toockë ciëen ke cīn kē cīk gäm ye. ¹² Go alony dët ye kek diäk bën tooc, gokë yiëk tëtök aya ku copkë wei. ¹³ Go wun dom lueel, ‘Yenjö ba looi? Yen abī manhdiën nhiaar tooc, tädë ka bik la theek.’ ¹⁴ Nawën tiñ kəc cī riöp dom yic manhde, ke luelkë, ‘Kënë ë manh raan yen la dom, ku ë yen abī käh lök thän aköldä. Bäk näkku ku kakkä aabi döñ ke yo.’ ¹⁵ Ku thelkë ayeer dom yic ku näkkë.” Ku jöl Jethu ke thiëc, “Yenjö bī raan la dom looi tənë ke?” ¹⁶ “Abī bën ku nek kəc awën cī riöp dom yic, ku riöp dom yic kəc kək.” Nawën piñkë ë wët kënë ke luelkë, “Diët cīi rot loi!”

¹⁷ Go Jethu ke döt apëi ku thiëc ke, “Yenjö ye wët kënë cī gät kälä thær teet yic, ‘Mën wäär yen cī atëet ku ec, yen acī bën a mën ril.’ ”

¹⁸ Ku lëk Jethu ke, “Na deeny raan yecök mën ka duöny bī ruöth. Ku na wīk raan nhom ka niöön yic.”

*Jethu awic bī wëñ wët ajuër
(Mt 22:15-22; Mk 12:13-17)*

¹⁹ Go kəc piöoc löön ku bány käk Nhialic wic bik Jethu däm nyin yic, rin cī kek ye njic lön aa kek ke jiëem Jethu gup ë waal. Ku keek aaci riöc kəc awën tō thīn. ²⁰ Gokë kəc kək riöp thook bik röt looi ciët ke ye kəc path tənë Jethu, bik aa la thiëc bik deep rin na le wët rëec lueel, ke däm kək ku yëthkë tənë bánydit mac baai. ²¹ Ku bik tənë Jethu ku thiëc ëlä, “Raan piöoc, anicku lön wët ye lueel ku kē ye piöoc ee yic. Yin acie dīt raan ye kuëc nhom. Ku yin ë kəc piöoc bik kē wic Nhialic looi dhël la cök. ²² Lëk yo, na ye täktäku buk ajuër dhiel aa gam, yok kəc Itharel tənë bēnyñaknhom Cithër kua cuk bī gäm ye.”

²³ Ku Jethu ëcī ruëenyden njic, ku bëer, ²⁴ “Nyuöthkë ya wëu, ku thiëc ke, ye nhom ña ku ye rin ña kakkä cī giëet ë wëeth kōu?” Gokë bëer, “Aa käk Cithër bēnyñaknhom.”

²⁵ Go Jethu lëk ke, “Na njäckë këya, gäm kək Cithër bēnyñaknhom kēde ku gäm kək Nhialic kēde.”

²⁶ Ku acīn wët rëec cī Jethu lueel kəc nhūim lëu bī ya awuöc bī kek ye däm. Ku wët cī lueel ëcī ke göi ku bitkë.

*Nhialic abi kəc cī thou cöl aa ben pīr
(Mt 22:23-33; Mk 12:18-27)*

²⁷ Go kəc kək akut Thaduthi. Akut cīi yeen ye gam lön bī Nhialic kəc cī thou bën cöl apir, bën tənë Jethu ku thiëc ëlä, ²⁸ “Raan piöoc, Mothith acī löñ gät ëlä tənë yo, ‘Na thou wämënh ë raan ku nyiëñ tik piny ke cīn mīth, ke wämënh koor ala yöt tik bī mīth dhiëth yön mēnhë.’ ²⁹ Na thöönku lön tō mīth tik thīn kadhorou, ku thiëc wën dīt, ku thou ke cīn mīth. ³⁰ Go wämënh buöth ye la yöt tik, ku thou aya ke cīn mīth cī dhiëth. ³¹ Ku looi rot këya tənë mēnhë ye kek diäk. Ku këya tənë ke ëbën kadhorou, aaci thou ke cīn mīth cīk nyään piny. ³² Nawën ke tik thou aya. ³³ Ku lek tuen ku thiëc, tē le kəc cī thou röt jöt aköldä, bī ya tiñ ña, rin cī yen rëer ke ke ëbën kadhorou?”

³⁴ Go Jethu bëer, “Thiëñ ye kəc röt thiaak ë kën pinynhom tēn. ³⁵ Ku kəc path bī röt jöt thou yic, kəc ye pan Nhialic kēden, aacie thiëc ku aacie ë thiaak, ³⁶ ku aaci bī bën thou rin aa thöñ kek atuuc Nhialic. Ku aa mīth Nhialic rin cī kek röt jöt thou yic. ³⁷ Ku Mothith guöp ë jam lön ye kəc cī thou bën pīr, wäär gät yen tē cī Nhialic rot nyuöth ye ë bun dëp yic, ku jiëem rin Bēny ëlä, ‘Ee Nhialic Abaram, ee Nhialic Ithäk ku ee Nhialic Jakop.’ ³⁸ Wëtde yic ë lön ye yen Nhialic ë kəc pīr, ku acie Nhialic kəc cī thou, rin kəc ëbën aa pīr tənë ye.” ³⁹ Go kəc piöoc löön ke kääc thīn jam ku luelkë, “Aca njic dhuk nhom raan piöoc.” ⁴⁰ Ku thök jamden rin ë cīk wic bik bën thiëc.

*Jethu acī kəc piöoc lön yen raan ë tooc
Nhialic
(Mt 22:41-46; Mk 12:35-37)*

⁴¹ Ku lueel Jethu tənë ke, “Yenjö ë ye lueel lön raan cī ləc ku dəc ya raan dhiënh Debit? ⁴² Rin aye Debit guöp luel athör waak yic ëlä, ‘Acī Nhialic lueel tənë Bánydië, “Nyuc ë tēn kōñdiën cuëc,

⁴³ yet tē bī ɣen kəc atərdu dhuək ciēen yicök.”

⁴⁴ “Ye kədē ye yen manh Debit, ku yeen aye Debit cəɔl, ‘Bānydiē?’ ”

Jethu alək kəc bīk röt tiit kəc gāt lööŋ Itharel

(Mt 23:1-36; Mk 12:38-40)

⁴⁵ Tēwēn piŋ kəc ebēn wētde, ke Jethu wəl yenhom kəcken ye buəth ku lueel, ⁴⁶ “Tiətke röt ku duəkkē kəc piöoc lööŋ Itharel ye kiēt. Kəc cath kek alēthken dit bār, röt teem ɣən ɣəc yiic bī ke aa muəth athēk. Ayekē nhiaar bīk nyuc tuen thōc kəcdit tən amat, ku ɣən path aköl yai. ⁴⁷ Ku keek aa kək lēer tuöör nyin, ku röökke apei bīk kəc wəŋ lən puəth kek. Kəckä aabi tēm awuöc ril apei.”

21

Ajuēr lēer

(Mk 12:41-44)

¹ Kaam wēn ke Jethu cī nyuc tē ye wēu juaar thīn luan Nhalic, ku döt kəc wēu cuat kēn ajuēr yic. Ke kəc juēc ajiēk aake cī wēu aa tāau thīn.

² Nawēn ke tiŋ lēer anān bö ku cuet wēu reen lik thīn aya. ³ Go Jethu lueel, “Wek alək yic, lēer kēnē aci Nhalic kēden cī juaar nhiaar tēnē kəc kək ebēn. ⁴ Rin aa cīk juaar wēuken juēc yiic, ku yen anāŋē, aci kēn bī yen pīr dhuəl thīn ebēn.”

Luan Nhalic Jeruthalem abī thuər piny

(Mt 24:1-2; Mk 13:1-2)

⁵ Tēwēn jiēl kek luan Nhalic, ka atuuc kək jam tē dhēer luan Nhalic thīn ku aleel pəth cī ye buth, ku kadhēr cī gām Nhalic bī ye door. Go Jethu bēer, ⁶ “Käkith yakē tiŋ emēn, ala aköl bī ke thuər piny ebēn, ka cīn aləl tōŋ bī kəc aləl dēt nom.”

Aci Jethu lək atuöcke lən bī ke maan

(Mt 24:3-14; Mk 13:3-13)

⁷ Go kē thiēc, “Raan piöoc, ye nən bī kēnē rot looi, ku yenö bī ye nyuəth lən tē bī kēnē rot looi aci thiök?”

⁸ Go Jethu lək ke, “Tiēerkē nhīm ku duəkkē röt cəl aduən. Rin kəc juēc aabi bēn ē rienkiē ku ye ŋek lueel, ‘Ke ɣen raan cī ləc ku dəc, aköl bī ɣen bēn akīn.’ Duəkkē ke

buəth. ⁹ Ku duəkkē riəc aköldä tē tiŋ wek təŋ, ku aliäp baai ke loi röt. Käkä abī röt kaŋ dhiəl looi tuen, ku acie lən cī thök piny ɣuə thiök.”

¹⁰ Ku ben Jethu lueel elä tēnē ke, “Wušt aabi kēnhīm tuööm ku thērkē, ku bēi məc bānydit abī thər kamken. ¹¹ Ayiēkyiēk piny dit juēc aabi röt looi, ku tuaany ku cəndit apei aabi röt looi ɣən juēc yiic. Ku kərec kək aabi röt looi, ku kädit kəc cəl ariəc aabi tiŋ nhial. ¹² Ku tuen bī kək röt looi, wek aabi gum apei, ku wek aabi ɣəth tən amat ku məc we. Ku wek aabi ɣəth luk yic bāny nhīm ē rienkiē. ¹³ Ku ē yen tən bī wek kəc ebēn lək Wēt Puəth Yam thīn. ¹⁴ Ku duəkkē diēr tē bī wek röt kuony thīn, ¹⁵ rin wek aba kony ba we cəl aŋic wəl puəth bək lueel, kək cī kəc aterdun we bī jöŋny, tēdē ke dhäl kəkun yakē lueel. ¹⁶ Wek aabi kəc ke dhiēth we, ku wämāthakun, ku kəc ruäi ke we ku māthkun gaany. Ku kəc kək kamkun aabi nök. ¹⁷ Ku raan ebēn abī we maan ē rienkiē, ¹⁸ Ku wek aabi kony na cək a nhiēm tōŋ nom ka cī bī mār. ¹⁹ Deet bī wek wepuəth dēt abī we cəl apīr.

Jethu ajam wēt riən Jeruthalem

(Mt 24:15-21; Mk 13:14-19)

²⁰ “Aköl tiŋ wek Jeruthalem ke cī apu-ruuk wušt kək gool, ke ŋieckē lən tē bī ye rac aci bēn. ²¹ Ke kəc rēer Judia aa dhil riŋ gat nhīm, ku kəc rēer geeu Jeruthalem aa dhil jəl, ku kəc tō bēi yiic ayeer aaci la geeu. ²² Rin tēnē, kek aa nīn bī kəc tēm awuöc bī kē cī gət athör thēr wəl Nhalic yic yenhom tiēr. ²³ Diäär liēc ku diäär muk mith kor aabi gum apeidit ē nīnkä. Kəc ē wunē, aabi gum apei ku aabi Nhalic tēm awuöc. ²⁴ Kək kək aabi nök tən yic, ku kək kək aabi dəm ku la ke mac wušt kək yiic. Ku Jeruthalem abī wušt kək dəm ku rēckē apei, ku mackē yet aköl bī bānyden thök.

Aköl bī Manh Raan bēn

(Mt 24:29-31; Mk 13:24-27)

²⁵ “Kək kək kaŋ tiŋ aabi röt looi tēnē aköl ku pēi ku kuəl. Ku kəc wušt pinynhom ebēn aabi puəth jiēth, ku riöckē atiaktiak dit loi rot wēr yiic. ²⁶ Ku kəc aabi riöc apei rin kək loi röt pinynhom. Kək tō nhial ebēn, aköl ku pēi ku kuəl aabi röt yäk. ²⁷ Ku

Manh Raan abi tiŋ ke bö nhial pial yiic kek diik ku riældit apeɪ. ²⁸ Të looi kääkä röt, ke we deet wepuōth ku rëerkë ë cök rin tē bi we luök käreç yiic aci yëet.”

²⁹⁻³⁰ Ku ben Jethu ke lëk kääŋ kënë, “Të tiŋ wek tim cit ŋaap ayi tiim kök ke loi yiith yam, ka ŋieckë lön ci kër thiök. ³¹ Këya, na tiŋkë kääkä ke loi röt, ke ŋieckë lön ci bääny Nhialic thiök. ³² Alëk we, wek aaci bi mää r tē cök kääkä röt looi. ³³ Nhial ku piny aabi liu, ku wëtdië aci bi kaŋ mää r.

Rëerkë we ci röt guiir

³⁴ “Guierkë röt, ku rëerkë we tir nhüim. Duökkë aköl bi ŋen bën cöl ayök we ke we kęc röt guiir. Duökkë röt cöl ayök we pır pır rac, bäk aa rëer we ci wiçet ë mōu akölaköl, ku yakë rëer we tēk kāk pır pinynhom. Aköl kënë abi la ciel wegup ke cāk ŋic, ³⁵ cımēn län adhie wēi adëep. Ku kënë abi bën tēnē kuat raan pır pinynhom ëbēn. ³⁶ Rëerkë we tit ku rökkë akölaköl bäk la riël bi wek kē bi rot looi göök, bäk köc ŋanhom ŋen Manh Raan we cii diçer.”

³⁷ Ku jöl Jethu ë ninkä nök ke ye piöoc luaj Nhialic, na bö thei ke jiël bi la nin gōn Olip nom. ³⁸ Ku kōc aake ye guëer luaj Nhialic rial bik piöocde bën piŋ.

22

Amat næk Jethu

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Jn 11:45-53)

¹ Nawën la tē bi Yan Ayum cın yic luou looi thiök. ² Ke kōcdit kāk Nhialic ku kōc piöoc lööŋ wic dhël path bi kek Jethu nök, rin riöc kek ciët la aliäm bi rot looi.

³ Ku raan tök kam kōc ye buōth kathiaär ku rou cöl Juda Ithkariöt, ëci bëny jōŋrac la yepuō. ⁴ Go la tēnē kōcdit kāk Nhialic ku bāny apuruuk luaj Nhialic tiit, bi tē bi yen ke kuony thın, bik Jethu dām la guëek yic. ⁵ Gokë puōth miç wën piŋ kek ye lön bi yen ke kony, ku thōnkë lön bi kek ye riōp. ⁶ Go gam, ku wic tēpeth bi yen Jethu dām thın ke cın kōc ŋic ye.

Jethu aci mieth thei ci guiir rin yai cam *(Mt 26:17-25; Mk 12:21; Jn 13:21-30)*

⁷ Aköl bi Yan Ayum cın yic luou looi ëci bën, aköl ye amël nök rin yai. ⁸ Go Jethu

Piter ku Joon tooc ku lëk ke, “Lak bäk mieth yai la guiir tēnē ŋo.”

⁹ Gokë thiëc, “Ye tēnēn wic yin ŋo buk mieth yai la guiir thın?”

¹⁰ Go Jethu bëer, “Të le wek geu Jeruthalem, ke wek aabi rōm kek mony yëç tōny ë pü. Biaathkë pan le yen thın. ¹¹ Ku lëkkë raan la baai, aye Raan piöoc lueel, ‘Ye ŋōn nēn bi ŋen mieth yai cam thın yok kōckiēn ŋa buōth?’ ¹² Ku abi we nyuōth ŋōn nhial läau yic ci guiir yic. Guierkë mieth ë tēn.”

¹³ Gokë la ku yökkë këriëc ëbēn cit tēwēn ci Jethu ye lëk ke thın. Ku jōlkë mieth yai guiir.

Guiirku röt apath buk guöp Bëny rōm

(Mt 26:26-30; Mk 14:22-26; 1Kor 11:23-25)

¹⁴ Tēwēn bi kek jäl mīth ke Jethu nyuc tēde ku nyuc atuöccke aya, ¹⁵ ku lëk ke, “Aca wic apeɪ ba mieth Yan Ayum cın yic luou kënë cam kek we ku ba jäl gum. ¹⁶ Alëk we lön acä bi bēn cam yet tē bi wēt tō yeyic yök bääny Nhialic yic.”

¹⁷ Ku lööm aduŋ ci thiāŋ mušn abiëc, ku leec Nhialic ku lueel, “Lōmkë kënë ku tekke ë kamkun. ¹⁸ Alëk we lön ŋen acin mušn abiëc dēt ba bēn dek yet aköl bi bääny Nhialic bën.”

¹⁹ Nawën ke lōm ayup ku leec Nhialic, ku bëny yic ku gēm ke ku lueel, “Kënë ë guäpdië ci juaar riçnkun. Yakë looi këlä bäk ŋa ya tak.” ²⁰ Nawën mieth cök ke ben aduŋ la yic mušn abiëc lööm aya ku lueel, “Kënë ë döör yam ke Nhialic ci thany ë riçmdië bi kuër ë riçnkun.”

²¹ “Ku yen kın, raan bä luōm arëer tēn, ku amīth kek ŋa! ²² Ku ë tēde, Manh Raan adhil thou cit tē ci Nhialic guiër ye. Ku raan bä luōm abi gum apeɪ!”

²³ Gokë röt thiëc tök, tök, yeŋa kamkua lëu bi ya yen loi kënë.

Atuuc aaci wët tçer raan dīt kamken

²⁴ Kaam wën aya ke kōc ye buōth teer wët lön nadë, “Yeŋa kamken yen bi ya raan dīt apeɪ.” ²⁵ Go Jethu lëk ke, “Pinynhom tēn bāny kōc cie kōc Itharel aa la riël tēnē kōcken mäckë, ku kōc mac baai aa röt cōl,

'Kac mäath ke kac baai.' ²⁶ Ku acie tēde tēnē we, rin raandit kamkun adhil rot dhušk piny bi ciēt raan koor. Ku raan tō tuen adhil rot dhušk ciēn bi luui tēnē kac kōk." ²⁷ Ku thiēc ke, "Yenā yen dīt, ye raan ye luōi aye raan ē luui? Cie raan ye luōi? Ku yen kamkun yen acit raan ē luui.

²⁸ "Wek aaci kōc ke ya kārīl cā yōk yiic, ²⁹ ku cit mēnē cī Wā ya looi ba ya bēny, wek aba yiēk ē bāny kēnē aya. ³⁰ Wek aabi mīth ku dēkkē kek ya bānydiē yic, ku nyuōckē thōc nhīm bāk luŋ thān Itharel yic thiāār ku rou looi."

Jethu aci kē bi Pīter ye jai lueel
(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Jn 13:36-38)

³¹ Ku ben Jethu lueel, "Thaimon, Thaimon piŋ wētdiēnē, bēny jakrēc aci thiēc bi gām riel bi we them ebēn, bi kac path tek thook tēnē kac rēc, cimēn dhie ye rap kōm bi miēl tek thok rap yiic. ³² Ku yen aci rōok rienku yin Thaimon bi gamdu dhiel riel. Ku na ca jal dhuk tēnē ya, ke yi kony wāmāthakui kōk."

³³ Go Pīter bēer, "Bēny acin kē bā gēl bi ya cii mēc kek yi, ku thuōu kek yi aya."

³⁴ Go Jethu lueel tēnē ye, "Alēk yi Pīter, nhiäk bēek piny ke thōn ajith kēc kiu, yin abā jai arak diäk lōn kuc yin ya."

³⁵ Nawēn ke Jethu thiēc kōcken ye buōth, "Tē tooc yen we bāk Wēt Puōth Yam la lēk kac, ku wek aacin wēū ku jōkgō la keny ayi war, yakē yōk lōn le yen kē liu tēnē we?" Gokē bēer, "Acin kēdāŋ." ³⁶ Go Jethu lueel, "Emēn, na la raan wēū ke muk ke, ku muk jōkgō aya. Ku na yin acin pal, ke yi yōc alēth abēk wei ku yōc. ³⁷ Luōikē ē kēnē rin aye wēl cī gōt thēr ē rienkiē lueel, lōn ye yen raan tōk kam kac kārēc looi. Ku wēt kēnē abi yenhom tiēŋ emēn."

³⁸ Go kac ye buōth lueel, "Bēny, paal karou aa kik." Go bēer, "Aa juēc."

Jethu arōk ke ŋic lōn bi ye nōk
(Mt 26:36-46; Mk 14:32-42)

³⁹ Nawēn ke Jethu jiēl ku ruēc kōcken ye buōth, ku ler gōn Olip nhom cimēnden yen ye looi akōlakōl. ⁴⁰ Nawēn lek yet tēden adhie, ke lēk ke, "Rōōkkē Nhialic bi we cii them jakrēc."

⁴¹ Ku nyiēŋke piny ku le tuen tēthin-nyōt, ku gut yenhiōl piny ku rōōk, ⁴² ku lueel, "Wā, na lēu rot ke kārēc tit ya acii bō. Ku acie wētdiē ē wētdu." ⁴³ Go atuny nhial rot nyuōth ye ku deet puōu, ⁴⁴ rin ē dhiau apei yepuōu. Ku ben rōōk apei abi tuc kuēr yeguōp cimēn riem.

⁴⁵ Ku jōt rot tēwēn rōōk yen thīn ku dhuk tēnē kac ye buōth, ku yōk ke ke nin rin cī riāäk ē puōu ke cōl agōk. ⁴⁶ Go lueel tēnē ke, "Yenō niin wek? Jatkē rōt ku rōōkkē bi we cii them jakrēc."

Jethu aci dōm
(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Jn 18:3-11)

⁴⁷ Jethu ē ŋot jam tēwēn bii kac juēc ke wēt Juda nhīm, raan tōk kam kac ye buōth kathiāār ku rou. Ku ler tēnē Jethu ku muōth ke ciim. ⁴⁸ Go Jethu lueel, "Juda ca ya ciim ba Manh Raan nyuōth kac dōm ye?"

⁴⁹ Nawēn tiŋ kac ye buōth ke rēer kek ye kē bi rot looi, ke luelkē, "Bēny, cuk thār? Yōk aa muk paalkua." ⁵⁰ Go raan tōk kamken palde miēt bei, ku tōk alony lui pan raandit kāk Nhialic ku teem yinyden cuēc wei. ⁵¹ Go Jethu lueel, "Acie kēya." Ku gōt mony awēn yic tēwēn cī tōk pal, ku kony bi dēm.

⁵² Ku jōl Jethu jam tēnē raandit kāk Nhialic ku bāny apuruuk luan Nhialic tiit, ku kōcdit baai cī bēn bik ye dōm, ku lueel, "Cāk bēn we muk paal ku atuel ciēt ya ye raan kac rum? ⁵³ Yen ē rēer kek we luan Nhialic akōlakōl, ku akēckē kaŋ them bāk ya dōm. Ku emēn wek aaci puōl bāk kē tō wepuōth looi. Ku tēnē jōŋrac abi la riel bi kārēc wic looi."

Pīter ajei Jethu
(Mt 26:57-58, 69-75; Mk 14:53-54, 66-72; Jn 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Gokē Jethu dōm ku yēthkē pan raandit kāk Nhialic. Ku Pīter ē biōth ke mec kac cōk ciēn. ⁵⁵ Ku apuruuk aake cī many yōckē took kal yic. Go Pīter rot māt ke ku nyuuc bi yōc. ⁵⁶ Nawēn tiŋ nyan lui pan bēny Pīter ke nyuc mac lōm, ke dōt apei ku lueel, "Mony kēnē ē ye rēer kek Jethu aya."

⁵⁷ Go Pīter jai ku lueel, "Mony kēnē acā cōk ŋic yin nyēnē!" ⁵⁸ Ku kaam thiin awēn

ke mony dēt tiŋ Pīter ku lueel, “Yin ē raanden aya.” Go Pīter bēer, “Acie ɣen mǎthdiē.”

⁵⁹ Ku kaam awēn, ke wēt yen raan Jethu, ben mony dēt muök yeguöp apei ku lueel, “Acin diu lön ye mony kēnē rēer kek Jethu, rin ē raan Galilia.”

⁶⁰ Go Pīter bēer! “Mǎthdiē, kē ye lueel acā cak deet yic.” Ku kaam wēn ɲot jīem yen ke thōn ajith kiu. ⁶¹ Go Jethu yenhom wel ku dōt Pīter. Go Pīter kēwäär cī Bēny Jethu lēk ye elä, “Tuen ɲ ke thōn ajith kēc kiu ya aköl, aba lueel arak diäk lön kuc yin ɣa.” ⁶² Ku ler aɣeer ke cī guöp yār ku dhiēu apei.

Jethu acī bui ku that

(Mt 26:67-68; Mk 14:65)

⁶³ Tēn awēn ke kōc ke tit Jethu, ee yekē bui ku thatkē, ⁶⁴ ku derkē nyin ku guutkē kecin ku yöökke, “Mεkē! Yenja yī gut?” ⁶⁵ Ku lueelkē kārēc apei yeguöp.

Jethu acī ɣāth luŋ bāny Itharel yic

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Jn 18:19-24)

⁶⁶ Nawēn bak piny, ke kōcdit Itharel ku kōcdit kāk Nhialic, ku kōc piöoc löön mat kenhiim. Ku bii Jethu luŋden yic. ⁶⁷ Ku lēkkē ye, “Na ye Raan cī lōc ku dōc, ke lēk ɣo.” Go Jethu bēer, “Na lēk we ke wek aaci wētdiē bī gam, ⁶⁸ ku na thiēec we, ka cāk bī bēer. ⁶⁹ Ku emēn ler tuen, Manh Raan abi nyuc lōŋ cuēc Nhialic Madhəl.”

⁷⁰ Gokē rek yic ebēn, “Na ye kēya, ye Wēn Nhialic?” Go Jethu bēer, “Ee ɣen, cīt tē cāk luēl ye.” ⁷¹ Gokē lueel, “Acin dēt wicku kōc kōk bī bēn jam kāk cī looi. ɣok aaci wēl cī lueel ē thuŋde piŋ.”

23

Kōc Itharel aaci Jethu gaany tēnē Pilato

(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Jn 18:28-38)

¹ Go kōc luk röt jōt ebēn ku ɣēthkē Jethu Pilato nhom raan Roma. ² Ku gōnykē ku luelkē, “ɣok aaci mony kēnē yök ke rēc kackua nhiim, ke ye lēk ke bik ajuēr cii ye tāau piny tēnē bēnyaknhom Roma. Ku aye lueel aya lön ye yen Raan cī lōc ku dōc, bēnyaknhom.”

³ Go Pilato thiēec, “Ye yin bēnyaknhom kōc Itharel?” Go Jethu bēer, “Ee ɣa, cīt tē ca luēl ye.”

⁴ Go Pilato yenhom wēl kōcdit kāk Nhialic ku thān awēn ku lueel, “Acin awuōc ca yök ee raan kēnē guöp.” ⁵ Gokē ɲot ke jam apei ku luelkē, “Tēden yen kōc piöoc thīn ajök aliäap Judia yic ebēn. Acī jōc Galilia ku yen kin ci bēn Jeruthalem emēn.”

Jethu acī ɣāth Antipāth ɣerot nhom

⁶ Nawēn piŋ Pilato ē wēlkā ke thiēec lön yen raan Galilia. ⁷ Nawēn le ɲic lön ye Jethu raan wun mac Antipāth ɣerot, ku yeen ē rēer Jeruthalem ē ninkā, ke cōl Jethu aɣēth yenhom. ⁸ Go Antipāth ɣerot puōu miēt wēn tiŋ yen Jethu, rin ēcī kajuēc piŋ ē rienke. Ku ēcī ɣerot wic apei bī Jethu tiŋ, ku ɲōōth aya bī kāk ye Jethu ke looi tiŋ. ⁹ Go Jethu jal thiēec wēl juēc, go Jethu biēt kecin wēt tōŋ dhuk nhom. ¹⁰ Go kōcdit kāk Nhialic ku kōc piöoc löön röt cuōt tuen, ku luelkē wēl rēc apei Jethu guöp. ¹¹ Go Antipāth ɣerot kek apuruōkke Jethu bui ku lētkē. Ku rukkē alanh dhēŋ apei cīt alanh bēny yekōu, ku toockē ciēn tēnē Pilato. ¹² Ku jōl Antipāth ɣerot kek Pilato, wäär man röt jal määth akölē.

Jethu acī tēm thou

(Mt 27:15-26; Mk 15:6-15; Jn 18:39-19:16)

¹³ Go Pilato kōcdit kāk Nhialic ku kōcdit baai, ku kōc kōk cōl ebēn, ¹⁴ ku lēk ke, “Wek aaci mony kēnē bēer ɣanhom, ku luelkē lön ē yen raan rēc kōc nhiim bik aliäap looi. Ku emēn ɣen acī wēt wic yic wenhiim, ku akēc yök ke la guöp awuōc cōk alōn cī wek ye gaany kajuēc apei. ¹⁵ Na cōk a Antipāth ɣerot ka kēc yök ke la guöp awuōc, yen ale yen ye cōl adhuk ɣanhom. Acin awuōc cī mony kēnē looi lēu bī ye nōk. ¹⁶ Aba cōl athat ku luōny.” ¹⁷ Ruōōn ebēn aköl Yan Ayum cīn yic luōu, Pilato ē raan tōk kam kōc cī mac lony tē wic kōc baai ye bī lony. ¹⁸ Go thān awēn tō thīn wuōu looi, “Nāk! Ku lony Barabath tēnē ɣo.” ¹⁹ Barabath ēcī mac rin aliām cī rot looi geeu, ku rin cī yen raan nōk.

²⁰ E wic Pilato bī Jethu lony, ku ben jam tēnē ke. ²¹ Gokē bēn kiu apei, “Apiēt tim cī riū kōu.”

²² Go Pilato bēn jam tēnē ke, kēnē yen yic diäk ku lueel, “Yenō? Ye awōc ɲō cī looi? Acin awuōc ca yök ke cī looi lēu bī ye nōk!

Aba cəl atthat ku cal ajiël.” ²³ Gokë ɲot ke kiu apei röldit, lən dhil Jethu piäät tim cï rïüu kōu. Ku këden wën yekë lueel aci yenhom bën guöt.

²⁴ Go Pilato wëtden gam ku tēm Jethu awuöc wën wickë. ²⁵ Ku lony Barabath, raan wäär cï mac rin aliäap, ku rin cï yen raan nök. Ku yik ke Jethu bik la luöai tēden wickë kepuöth.

Jethu aci piäät tim cï rïüu kōu

(Mt 22:32-44; Mk 15:21-32; Jn 19:17-27)

²⁶ Gokë Jethu kuaath ayeer. Ku wën kuεeth kek ye, ke mony cəl Thaimon raan pan Thirene bö baai, nawën cï tim cï rïüu Jethu göök, gokë däm ku cölkë aket tim ke buöoth Jethu cök. ²⁷ Ku buöoth kōc juēc apei ku diäär dhiau rienke aya. ²⁸ Go Jethu yenhom wël ke ku lueel, “Diäär Jeruthalem, duökkë dhiau ë rienkië, dhiaaukë ë rienkun ku rin miëthkun. ²⁹ Rin nin bi ye lueel ëlä aaci thiök, ‘Diäär mit gup aa diäär këc mïth kaŋ thuëët!’ ³⁰ Ku ë yen tēn bi ye aa luεel thïn aya ëlä, ‘Anjuëën buk ciët kōc cï thou, kōc cï wiëk nhïim, kōc cï kë cï wiik kenhïim kuöm piny.’ ³¹ Na ye këcit këne rot looi ke tim tōc, ke yenjö yakë tak ke bi rot looi tē le yen riël.”*

³² Ku kuath apuruuk kōc karou aya, kōc la gup awuöcdit tet bik ke la nök kek Jethu. ³³ Nawën lek tē cəl Ithkal dööt, ke piëët Jethu tim cï rïüu kōu ku kōc awën karou, raan tōk löŋ cuëc ku raan dët löŋ cam.† ³⁴ Go Jethu lueel, “Wä, päl piny tēne ke, keek aa kuc kë loikë.”

Ku cuët apuruuk gek bik alëth Jethu tek kamken. ³⁵ Ku jöl kōc juēc kōöc ë tēen ke daai ye. Ku tēn awën ë ye kōcdit Itharel bui ku luelkë, “Ee kōc kōk kony, cəl akony rot tē ye yen Raan cï Nhialic löc ku döc.”

³⁶ Ku bui apuruuk aya. Ku bik tēne ye ku gëmkë muön abiëc cï wac, ³⁷ ku luelkë, “Na ye bëny kōc Itharel ke yi kony rot.” ³⁸ Ku piëëtkë tim cï ye göt thïn këlä nhial tim Jethu nhom, “KËNË Ë BËNYŊAKNHOM ITHAREL.”

³⁹ Go raan tōk kam kōc awën cï piäät kek ye lat ku lueel, “Cïi ye Raan cï Nhialic löc ku

döc? Kony rot ku kony yo aya.” ⁴⁰ Go raan dëëtë puöu riäak ku nyieeny, “Cïi ye cak riöc Nhialic agut tē thou yin aya? Yok aaci tēm thou cimēnde. ⁴¹ Ku awäcda adhilku jat rin yok aa col kë cuk looi, ku mony këne acin këreεc cï looi.” ⁴² Ku lueel tēne Jethu, “Tak ya tē yeet yin Bäanydu yic.” ⁴³ Go Jethu lëk ye, “Yin alëk yic, yaköl yin abi rëer kek ya pan Nhialic.”

Jethu aci thou ayic

(Mt 27:45-56; Mk 15:33-41; Jn 19:28-30)

⁴⁴ Nawën tēcit aköl ciël yic ke muöoth loi rot pan awën, ku cïi aköl ruel yet tään aköl. ⁴⁵ Ku tēwën ka alanh ye gëëŋ bi luan Nhialic tek yic alöŋ thïn ræet yic rou. ⁴⁶ Ku cöt Jethu röldit ku lueel, “Wä, wëikië aaca than yicin.” Aci wëlkä lueel ku thou.

⁴⁷ Nawën tiŋ bëny apuruuk kë cï rot looi, ke lec Nhialic ku lueel, “Mony këne ë ye raan path alanden.” ⁴⁸ Nawën tiŋ kōc ke cï kenhïim kut tēen bik daai kë cï rot looi, gokë dhuk baai ke gut kepuöth. ⁴⁹ Kōc ke ɲiëc kek Jethu ëbën, agut diäär ke buöth ye wäär jiël yen Galilia, aake daai ë këkkä ëbën.

Jethu aci thiök

(Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Jn 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Mony cəl Jothep ë tō thïn. Ku yeen ë raan gen Arimatheo, pan Judia. Jothep ë ye raan path la cök, ku yeen ë ɲöth bën bëany Nhialic. Ku yeen ë ye raan akut luk kōc Itharel.

⁵² Nawën le tiŋ löŋ cï Jethu thou, ke la tēne Pilato ku thiëc guöp Jethu. ⁵³ Ku biï piny tim kōu ku der alath, ku tēëu raŋ cï wec kuur yic, raŋ cïn raan cï kaŋ thiök thïn. ⁵⁴ Ee ya aköl nin dhiëc, aköl ye kōc röt guiir rin aköl cïi kōc ye luui, ee bi guö bën.

⁵⁵ Nawën cï guöp Jethu bëi piny tim kōu, ke diäär wäär bö kek Jethu Galilia, buöth Jothep ku tiŋkë tē cï guöp Jethu tääu thïn raŋ yic, ⁵⁶ ku dhukkë baai ku lek miök ɲir guiir bi kek guöp Jethu bën tōc. Nawën aköl cïi kōc ye luui, ke ke löŋ cit tē ye löŋ Mothith luël ye.

23:30 ɲoth 10:8; Ny 6:16 * **23:31** Wëtdë yic ee duër a këlä, “Na ye kë cit këne rot looi tēne raan cïn awuöc cï looi, ke ye tak yenjö bi rot looi tēne raan la guöp awuöc.” † **23:33** Tēn këne ee ye cöl këlä rin thiëk yen kek göndit la guen-ɲej cit apen nhom raan. **23:34** Wk 22:18 **23:35** Wk 22:7 **23:36** Wk 69:21 **23:45** B.bei 26:31-33 **23:46** Wk 31:5 **23:49** Lk 8:2-3 **23:56** B.bei 20:10; L.rou 5:14

24

*Jethu aci rot jət ranj yic**(Mt 28:1-10; Mk 16:1-8; Jn 20:1-10)*

¹ Nawən nhiäk rial aköl Nhialic, ke diäär la ranj nom kek miök njr cik guiir. ² Ku yökkë ael ci ranj kum nom ke ci laar wei. ³ Nawən lek ranj yic ke cii guöp Jethu yök thin. ⁴ Tëwën këec kek ke ci gai, ke röör karou cej alëth yer apai ci la toptop bö, ku këeckë kelöm. ⁵ Go diäär riöc ku gutkë kenhim piny. Go röör wën lueel tënë ke, “Yenö ye wek raan pir ben wic ten koc ci thou? ⁶ Acii tö tënë, aci rot jət. Takkë kewäär ci lek we ëlä wäär noot yen Galilia, ⁷ lön Manh Raan abi thön koc rec bik piäät tim ci riü köu, ku abi ben pir aköl ye nin diäk.” ⁸ Go diäär wël wäär ci Jethu lek ke tak.

⁹⁻¹⁰ Maria Magdalena, ku Joanan, ku Maria man Jemith ku diäär kök, kek aake ci la ranj nom. Nawən dhukkë ke la koc Jethu buöth kathiäär ku tök ku atuuc kök, lek kë ci rot looi. ¹¹ Go atuuc tak lön ë yen wët lueth, ku cik gam. ¹² Go Piter rot jət ku rin ranj nom bi la tin. Nawən gunj yekäu piny ku tin ranj yic, ke tin alëth wäär ci guöp Jethu der kepëc. Go dhuk baai ke ci gai aya kë ci rot looi.

Jethu aci rot nyüsth kacken ye buöth karou
(Mk 16:12-13)

¹³ Ya aköl tön awën, ke koc Jethu buöth karou jət röt bik la pan cöl Emauth, ku ë mec kek Jeruthalem tã cit kilomiter thiäär ku tök. ¹⁴ Tëwën cieth kek ke jam ku takkë käk ci röt looi, ¹⁵ ke Jethu bö ku cieth ke kuany keyöth. ¹⁶ Ku mär këdän kepuöth bik cii njic. ¹⁷ Go Jethu ke thiëc, “Yenö bakë lueel tethëer awën cieth wek?” Gokë köc ku dötkë piny ke ci kenyin wel. ¹⁸ Go raan tök kamken cöl Kliöpath wëtde bëer, “Adhil a yin raan tön rëer Jeruthalem kuc käk ci röt looi thin ye ninkä yii.”

¹⁹ Go Jethu thiëc, “Ye kähö?” Gokë bëer, “Aa käk ci röt looi tënë mony cöl Jethu, raan Nadharet. Käk ci looi ku wël ci lueel aye nyuöth lön ye yen raan ril käk Nhialic tin. Ku aci Nhialic ku koc ëben gam lön ril yen këriëc ëben yic ye lueel ku looi. ²⁰ Aci

kackuan dit käk Nhialic ku koc piöc löön döm ku gëmkë bany mac baai bi tëm thou, ku piëtkë tim ci riü köu. ²¹ Ku ë yeku njöth lön ye yen raan bi koc Itharel waar kërec yii. Ku ë nin kadiäk ëmën tën looi kakkä röt. ²²⁻²³ Diäär kök akuötda yic, aake ci riëel ranj nom wën anhiäk, ku lek dhuk ke wët ci yook bën cöl agëi lön liu guäpde ranj yic. Ku lön ci kek atuuc Nhialic cie lek ke lön pür Jethu tin. ²⁴ Go koc kök kamkua rin bik la tin. Ku yökkë ayic lön liu guöp Jethu ranj yic, cit tã ci diäär ye luëel thin.”

²⁵ Go Jethu lek ke, “Wek aa koc cin kë njieckë! Wek aacie käk ci koc käk Nhialic tin lek we ye lac gam! ²⁶ Këc koc käk Nhialic lueel wäär, lön bi Raan ci loc ku döc käjuëckä kanj guum bi jal la Bänyde yic.” ²⁷ Ku tët Jethu ke käk ci lueel rienke wël thëer Nhialic yic, jök athör Mothith agut käk ci koc käk Nhialic tin göt.

²⁸ Nawën cik thiök kek pan awën le kek thin, ke Jethu loi rot ke cit raan ber tuen. ²⁹ Gokë pëen ku luelkë, “Rëer ke yo, aköl aci cuol.” Go la baai ke ke. ³⁰ Tëwën ci kek nyuc bik mith, ke Jethu löm ayup ku döc ku beny yic, ku gëm ke. ³¹ Nyin yic tëwën ke njickë ku mër bik cii ben tin. ³² Gokë röt thiëc ë röt, “Yo këc puöth ayum tëwën jiem yen kek yo, ku teet wël ci göt thëer tënë yo.”

³³ Ku jatkë röt nyin yic ku dhukkë Jeruthalem. Ku yökkë koc Jethu buöth kathiäär ku tök ku koc kök ke ci kenhim mat, ku lëkkë ke, ³⁴ “Bëny aci rot jət ayic, ka ci rot nyüsth Piter.” ³⁵ Ku jal koc wën bö Emauth karou kë ci rot looi dhël yic teet, tã ci kek bëny njic thin wën beny yen ayup yic.

Jethu aci rot nyüsth atuöcke
(Mt 28:16-20; Mk 16:14-18; Jn 20:19-20; Luai 1:6-8)

³⁶ Wën not jiem kek, ke Bëny bö ku këec kamken ku lueel, “Bi döör arëer ke we.”

³⁷ Gokë pek wei ku riöckë ëben ku takkë lön yen atiëp yen yekë tin. ³⁸ Goke thiëc, “Yenö riöc wek? Yenö ye wek diu lön cii yen ye ya? ³⁹ Tiënkë yacin! Ku tiënkë yacök, ee yen ayic. Gatkë ya, ku abäk tin rin atiëp acie la adiöön ku yom cimën ye wek ke tin

kek ya.” ⁴⁰ Ku wën lueel yen kënë, ke nyuth yecin ku yecök ke. ⁴¹ Ku ɲot cïk gam, rin miët dïit cï kek puõth miët ku gäi dïit cï kek gäi. Go Jethu ke thiëëc, “Le miëth camkë tã thïn?” ⁴² Gokë gäm rëc cï tuak ⁴³ ku cuet ke dɛɛi kek ëbën.

⁴⁴ Ku jəl lëk ke, “Käkkä gup aa käk ca lëk we wäär ɲot rëer ɣen ke we, lən bï këriëëc ëbën cï gät Lön Mothith yic, ku athör kəc käk Nhialic tïŋ ku diet Nhialic yic aya ë riënkië, aa dhil röt tiëɛŋ täden.” ⁴⁵ Ku kony ke bïk wël thëer Nhialic deet yiic, ⁴⁶ ku lëk ke, “Ayakë tïŋ tã cï ye gät thïn lən Raan cï lac ku dəc, ë bï gum ku jət rot ran yic aköl ye nïn diäk. ⁴⁷ Ku acï wël cï gät lueel aya lən dhil kəc pinyhom ëbën, jək Jeruthalem lëk bïk kepuõth wël Nhialic, bï kăracken päl piny. ⁴⁸ Wek aaci käkka tïŋ ke cï kenhïim tiëɛŋ. ⁴⁹ Ku wek abï tuõc Wëi Nhialic wäär cï Wä lueel. Rëërkë geeu ɣet aköl bï riël nhial kënë bën tënë we.”

Jethu acï ɣäth pan Nhialic

(Mt 16:19-20; Lusi 1:9-11)

⁵⁰ Nawën ke Jethu jiël ke ke ku lek Bethani. Ku jət yecin nhial ku dəc ke. ⁵¹ Tëwën dəc yen ke, ke jiël tënë ke ku jət ë nhial. ⁵² Gokë door ku dhukkë Jeruthalem ke cï puõth miët. ⁵³ Ku keek aake ye lac rëer Luan Nhialic ke lec Nhialic.

Wël Jethu cï Joon göt Wët nhom

Wël cï Joon göt aa Jethu nyuəəth ke ye Wët thæer Nhialic tō thīn ē lanayəon ku emēn, ku abī tō thīn ē lanayəon ku emēn, ku abī tō thīn athæer, “Ku Wët aci bēn a raan ku ciēŋ kek ɣo.” Cīmēn ye athōor nhom guəp ye lueel, Joon ē gāt wēlkā rin bī kəc kuen ye ŋic lən nadē ke Jethu yen Aluēk, Wēn Nhialic wäär cï lək kəc. Ku kəc bī wētde gam aabī pīr. (20:31)

Jethu aye nyuəəth aban tuen yic, lən ē yen Wët Nhialic. Ku wël kək bō ciēn ē kēnē cök, aa kək juēc jāŋ gōi cï Jethu looi. Ku kakkā aa Jethu nyuəəth aya lən ē yen Wēn Nhialic, ku ē yen Aluāŋ wäär cï lueel. Kakkā cök, kək jāŋ gōi cï röt tiēŋ aaci teet yiic. Aban athör kēnē ē ɣo lək tē cï kək kək wēt Jethu gam thīn ku buəthkē. Ku dhäl kək kək wēlke ku cik wētde gam.

Jək cökdit 13 yet 17 ala yic tē cï Jethu kek kacken ye buəth rēer thīn ē tōk wēer aköl wäär dəm ye. Ku ēcī jam tēnē kacken ye buəth nääkde nhom tuen tē bī kek röt guēer thīn, ku deet kepuəth. Cök ciēn aa ɣo lək dömdöm Jethu, ku luəŋde ku piēet cï ye piäat tim cï riū kəu, ku jōn rotde. Ku jol a nyooth cï yen rot nyuəəth tēnē kacken ye buəth jōn rotde cök ciēn. Anyiköl tiŋ cï kəer ye yök cökdit 8 yic, jək cök koor 1 yet 11 aci nyääŋ wei kək cï göt thæer yiic. Ku akēc kək tuen kek ke war gētget wël Jethu yiic göt. Ku aye kək kək göt aya tēdēt.

Joon ē miəc pīr akölriēc ebēn bī gām kək tē gem wēt Raan cï ləc ku dəc, dæet kək puəth. Ku ē miəc bī rot jək emēn ke bī gām kək bī Jethu gam, lən ye yen dhəl ku yic ku pīr.

Käk tō thīn

Käk cï göt tuen 1:1-18

Joon raan kək muəc nhūim ku kək cï Jethu kaŋ buəth 1:19-51

Piöoc ē Jethu 2:1-12:50

Nīn ciēn kadhrou thuənde nhom tuen 13:1-19:42

Jōn rot ku nyooth rot Bēny 20:1-31

Käk cï göt ciēn nyooth rot dēt Galilia 21:1-25

Wët Pīr

¹ Wäthæer kēc nhial ku piny cak, Wët ē tō thīn, ee rēer kek Nhialic, ku Wët ē ye Nhialic. ² Wët ē rēer kek Nhialic wäär cək kəŋ. ³ Kājuēc rēer nhial ku piny ebēn aake cak ē ye. Ku acīn kək tō thīn kēc ke cak ke yeen liu thīn. ⁴ Kuat kək tō thīn ebēn aa pīr yök tēnē ye. Ku piērde aci ruel gām raan ebēn.* ⁵ Piērde yen ē ruel dēp apēi muəəth yic, ku akēc lēu bī kuəm nyin piny.

⁶ Nhialic ēcī atuənyde tooc, raan cəl Joon. ⁷ Acī bēn bī kək bēn lək bik ruel ŋic. Acī bēn bī lək ke bī raan ebēn wēt piŋ ku gem. ⁸ Yeen ēcie yen ruel, aci bēn bī kək bēn lək ruel. ⁹ Ku Wët yen ē ye ruel ayic, ruel cī bēn pinynhom tēnē raan ebēn.

¹⁰ Wët ē tō pinynhom, ku Nhialic ē cak piny ē ye, ku akēc kək pinynhom ŋic. ¹¹ Yeen aci bēn tēnē kək ke cī cak, ku akēc kacken cī cak lor. ¹² Ku aci kək abək bēn lor ku gamkē wētde, goke gām riəl bik aa mīth Nhialic. ¹³ Keek aacie mīth Nhialic cit tē ye kək dhiēeth thīn, cīmēn ye mīth la wun dhiēth ke. Ee Nhialic guəp yen ē Wunden.

¹⁴ Wët aci bēn a raan ku ciēŋ ke ɣo. Ku diækde acuk tiŋ, diik Wēn tōŋ Nhialic. Ku ē yen bīi yic, ku lier puəu Nhialic tēnē ɣo.

¹⁵ Ku Joon aci tuəl ku lək kək ē rienke elä, “Kēnē yen ē raan wäär ye ɣen jam ē rienke, raan wäär ya lueel elä, ‘Yen abī lək bēn ɣacök, ku adit tēnē ɣa. Yeen ē rēer thīn wäär ke ɣa kēc cak dhiēeth.’ ”

¹⁶ Rin kəpuəth ē yen Wēn Nhialic, yen aci ɣo dəc ebēn, dəc tōk ē dəc dēt cök. ¹⁷ Wäthæer lōŋ ēcī Nhialic gām kək ē Mothith, ku emēn Nhialic aci yic ku lier piände gām kək ē Jethu raan cī ləc ku dəc. ¹⁸ Acīn raan cī Nhialic kaŋ tiŋ tēɣon. Ee Wēn tōŋ thōŋ kek Nhialic, rēer Wun ləəm yen aci ɣo cəl anic Nhialic.

Athön Joon raan kək muəc nhūim (Mt 21:12-13; Mk 1:1-8; Lk 3:1-18)

¹⁹ Kəcdit Itharel Jeruthalem aake cī kək kək Nhialic ku kək kuat Lebī tuəc tēnē Joon, bik la thiēc elä, “Ye yīn ŋa?”

²⁰ Ku Joon akēc bēn jai bī wētden dhuk nhom. Acī bēn bēer ē cök ku lueel elä, “Acie ɣen Raan cī ləc ku dəc.”

* 1:4 Wët yen aci bēn aa pīr 1:6 Mt 3:1; Mk 1:4; Lk 3:1-2

²¹ Gokë thiëc, “Aye yin ɲa? Ee yin Elija?” Go bëer, “Acie ɲa.” Gokë bën thiëc, “Ye yin raandit kāk Nhialic tiŋ bi bën?”† Go dhušk ke, “Ye! Acie ɲa.” ²² Gokë lueel, “Lëk ɲo, ee yin ɲa? ʎok aa dhil wët dhušk kəc ke toc ɲo. Ye rot yök ë yin ɲa?” ²³ Go Joon bëer, “ʎen ë jam apei roor tē cii ceŋ, ‘Guierkë dhël Bëny bi la cök cimën wäär ci Ithaya raan kāk Nhialic tiŋ ye lueel.’ ”

²⁴ Röörkä aake tooc kəc akut Parathi, ²⁵ ku jalkë Joon bën thiëc ëlä, “Yeŋö ë yin kəc muɔc nhiiim tē cii yin ye Raan ci lɔc ku dɔc, ku yin acie Elija ku cii ye raandit kāk Nhialic tiŋ?” ²⁶ Go Joon dhušk ke, “ʎen ë kəc muɔc nhiiim piü ë path, ku raan arëer kamkun ë tən ku acäk ɲic, ²⁷ raan yen lök bën ɲacök ciëen, ku acä lëu ba warke dök.” ²⁸ Kën ë loi rot pan cɔl Bethani, wär Jordan köu tēwäär ye Joon kəc muɔc nhiiim thïn.

Amälthiin Nhialic

²⁹ Nayon aköl dët ke Joon tiŋ Jethu ke bö tənë ye, go lueel, “Tiëŋkë Amälthiin Nhialic yen bä adumušom kəc pinynhom nyaai, kan abö. ³⁰ Yen ë raan ye ɲen jam ë rienke wäär ë ɲen ye lueel ëlä, ‘Yen abi lök bën ɲacök, ku adit tənë ɲa. Yeen ë rëer thïn wäär ke ɲa kəc cak dhiëeth.’ ³¹ Aacä ɲic bi ya yen ɲa, ku ɲen aci bën ku ya kəc muɔc nhiiim piü rin bi ɲen ye cɔl aŋic kəc Itharel.”

³² Ku ëci Joon lueel aya ëlä, “ʎen aci Wëi Nhialic tiŋ ke bö kecit kuur ë dit, ku nyuuc yenhom. ³³ Ku ë ɲot kəc ɲic, ku ëci Nhialic raan toc ɲa ba kəc aa muɔc nhiiim piü, lëk ɲa ëlä, ‘Raan bi yin Wëi Nhialic tiŋ ke bö ku nyuuc yenhom yen ë raan bi kəc muɔc nhiiim Wëi Nhialic.’ ³⁴ Ee yic, aca tiŋ ku alëu ba lueel, wenhiiim lɔn ë yen Wën Nhialic.”

Kəc ci Jethu kaŋ buɔth

³⁵ ʎon aköl dët, Joon ë kääc kek kacken ye buɔth karou tēwäär aköl. ³⁶ Nawën tiŋ Jethu ke tək tēthiök ke ke, go Joon döt apei ku lueel, “Tiëŋkë, yen akan yen Amäl Nhialic.” ³⁷ Ku jɔl piŋ kəc ye buɔth awën karou këya, gokë Jethu buɔth. ³⁸ Nawën wel Jethu yenhom, ke tiŋ ke ke buɔth ye, go ke thiëc, “Yeŋö wiëckë?” Gokë lueel, “Rabi, rëer tənən?” (Ku wëtde yic, “Raan Piöoc.”)

³⁹ Go lëk ke, “Bäk, bäk bën tiŋ.” Gokë la ku tiŋkë tē rëer yen thïn. Ku ë ye tään aköl, ku jalkë rëer kek ye abi piny cuɔl.

⁴⁰ Raan tök kam kəc wën karou ci wët Joon piŋ ku buɔth Jethu, ee ye Andria wämënh Thaimon Pieter. ⁴¹ Nayon nhiäk rial, ke Andria räm ke mënhe, go lëk ye, “ʎok aaci Methaya yök.” (Ku wëtde yic Raan ci lɔc ku dɔc.) ⁴² Ku ɲëth Thaimon tənë Jethu. Go Jethu döt apei ku lueel, “Yin ë Thaimon wën Joon, yin abi cɔl Kepa.” (Ku yen Pieter wëtde yic ee kuur.)

Jethu aci Pilipo ku Nathaniel cɔl

⁴³ Nawën aköl dët ke Jethu la Galilia, ke räm kek Pilipo, go lëk ye, “Buɔth ɲa.” ⁴⁴ Ku Pilipo ë raan Bethaida, ku ë gen yi Andria ku Pieter aya. ⁴⁵ Go Pilipo Nathaniel yök ku lëk ye, “ʎok aaci raan wäär ci Mothith gät ë rienke athör lööŋ yic, raan yen ci kəc kāk Nhialic tiŋ gät ë rienke aya, acuk yök. Yen ë Jethu wën Jotheep raan Nadharet.”

⁴⁶ Go Nathaniel lueel, “Ye këpiath ɲö lëu bi tuöl Nadharet?” Go Pilipo bëer, “Bäär ba tiŋ.”

⁴⁷ Nawën tiŋ Jethu Nathaniel ke bö, ke jam rin Nathaniel ku lueel, “Raan kënë ë raan Itharel ayic guöp, kecïn guöp ruëeny.”

⁴⁸ Go Nathaniel lueel, “Ca ɲic kädë?” Go Jethu bëer, “Yin guɔ ɲic wën rëer yin ɲaap cök, tēwën kəc Pilipo la bi yi la cɔl.”

⁴⁹ Go Nathaniel bëer ku lueel, “Raan piöoc, yin ë Wën Nhialic, yin ë Bëny Itharel.”

⁵⁰ Go Jethu bëer, “Ca jɔl gam rin ci ɲen ye lëk yi lɔn ci ɲen yi tiŋ wën rëer yin ɲaap cök? Yin abi kädit kök wär ë kakkä tiŋ!” ⁵¹ Ku ben mat thïn, “Wët yic alëk we, wek aabi nhial tiŋ ke liep rot, ku atuuc Nhialic aa bäk tiŋ ke bö piny tənë Manh Raan ku lek nhial.”

2

Yan thiëk pan Kana

¹ Nin kadiäk cök ciëen, ke ruäai loi gen Kana pan Galilia. Ku man Jethu ë tō thïn, ² ku Jethu ëci cɔl yai yic aya kek kacken ye buɔth. ³ Nawën la mōu thök, ke lëk man ye, “Mōu aci liu tənë ke.” ⁴ Go Jethu lueel, “Tiŋë, yin aci kē luɔci dhil lëk ɲa. Akaldië aŋot kəc

† 1:21 Raan kāk Nhialic tiŋ bi tuöl, bi bën Raan ci lɔc ku dɔc bën lueel. Tiŋ L.rou 18:15, 18; Mt 4:5 1:23 Ith 40:3
1:51 Cäk 28:12

yëet.” ⁵ Go man lëk kəc luoi, “Luoi kək bī lëk we ebën.”

⁶ Ku tönydit kadätem aake cöp kəc löm. Tönykä aake ye ke piü tääu thīn bī kəc kecök aa lək, cīt tē ye lōŋ ciεεŋ kəc Itharel ye nyuöth thīn. Ku tōöny tők ē jət tē cīt tēn adušk thiär-rou, tēdē adušk thiärdiäk. ⁷ Go Jethu lëk kəc luoi, “Thiärŋkē tönykä piü.” Gokē töny thiöŋ abik thook alic. ⁸ Ku jəl Jethu lëk ke, “Gäm kē ye tönykä yiic, ku gäm kē ke raan yen wun ruäi.” Gokē looi këya, ⁹ ku jəl raandit kəc athiëk awën piü thiëp, piü cī waar bī ya möu. Ku akuc tē bī möu thīn, aa kəc luoi wën thiöŋ töny kek aa ŋic ye. Go raandit kəc athiëk wun nya cöl, ¹⁰ ku lëk ye, “Raan ebën ē muön path kaŋ gam tuen, ku na cī kəc jəl kueth ke muön lir ajəl lək gam. Ku yīn cī muön path waan ciëen agut emën.” ¹¹ Kënë yen ē kēdit jəŋ göi cī Jethu kaŋ looi gen Kana pan Galilia. Ku yen aci diëtde nyuöth, ku aaci kacken ye buöth jəl gam.

¹² Nawën ē kënë cök, ke Jethu la Kapernaum kek man ku wëät wun ku kacken ye buöth, ku rëerkē thīn ē tēen nīn lik.

Jethu aci la luaj Nhialic

(Mt 21:12-13; Mk 11:15-17; Lk 19:45-46)

¹³ Ÿon cī Yan Ayum cīn yic luou jəl thiök, ke Jethu la Jeruthalem. ¹⁴ Ku jəl ler kal luaj Nhialic yic, ke yök kəc ke Ÿoc wei thīn ē yök ku amël ku jəl aa kuör. Ku kəc wëeu waar yiic aake cī nyuc thīn aya. ¹⁵ Go waat nai ē wiën, ku cop kəc wei kal luaj Nhialic yic kek yäkken ku thäkken ku weer wëeu wei, ku wel agenken yiic. ¹⁶ Ku lëk kəc kuör yaac wei, “Nyaaikē kakkä ē tēn, ku duškkē yōn Wä cöl aye yōn Ÿoc.” ¹⁷ Go kacken ye buöth wël cī göt athör thëer wël Nhialic yic tak. Wël ye lueel elä, “Yīn Nhialic, nhiër yōndu adëp yapuöu cīmën mac.”

¹⁸ Go kəcdit Itharel bēn ku thiëckē, “Ye kēdit jəŋ göi yīndē ba looi ba nyuöth yo, lən le yīn yic ba kēcīt kënë looi?”

¹⁹ Go Jethu bëer ku lëk ke, “Rackē luaj Nhialic kënë, ku aba bēn looi nīn kadiäk.” ²⁰ Gokē lueel, “Aci ruöŋn thiärŋuan ku dätēm nök bī jəl thök, ku luel ka ba looi nīn kadiäk yiic?” ²¹ Ku luaj Nhialic jiem

Jethu ē guäpde. ²² Ku na wäär la jət raŋ yic, ke kacken ye buöth tak kēwäär cī lueel. Ku gäm kē wël thëer Nhialic cī göt, ku wël cī Jethu lëk kəc. ²³ Tëwäär rëer yen Jeruthalem yai yic, ke kəc juëc gam wëtde wën tīŋ kek kākken jəŋ göi cī looi. ²⁴ Ku aake ŋic Jethu ebën ku yen akēc rot nyuöth ke. ²⁵ Ku acīn kēn nadē ke wic raan dēt bī ye nyuöth kəc, rin aŋic kək tō raan puöu.

3

Jethu ku Nikodemo

¹ Raan akut Parathī cöl Nikodemo, ku ē ye raandit kəc Itharel ē tō thīn, ² nayōn aköu wëer tők ke la tēnē Jethu ku lueel, “Raan piöoc, aŋicku yīn ē raan piöoc cī Nhialic tooc. Rin acīn raan loi kək jəŋ göi cīmën yīn, tē liu Nhialic kek ye.”

³ Go Jethu bëer, “Yīn alëk yic, acīn raan bī bääny Nhialic tīŋ, tē cīi ye ben dhiëeth dhiën dēt.”

⁴ Go Nikodemo lueel, “Bī raan bēn dhiëeth kēdē? Lëu bī dhuk man yäc bī jəl bēn dhiëeth?”

⁵ Go Jethu bëer, “Wët yic alëk yī, raan kēc bēn dhiëeth ē piü ku Wēi Nhialic, acīi bääny Nhialic bī yök. ⁶ Raan aye dhiëeth kəc ē path, ku Wēi Nhialic ē pīr yam ye Nhialic gäm kəc. ⁷ Duk ye gäi tē lëk Ÿen yī, lən dhil we bēn dhiëeth. ⁸ Wēi Nhialic acīt mēn dhie ye raan yom piŋ ke wuu, ku cīi tē bīi yen thīn ku tē le yen thīn ŋic. Yen ē tēn kəc bī bēn dhiëeth Wēi Nhialic.” ⁹ Go Nikodemo thiëc, “Bī kënë rot lëu kēdē?”

¹⁰ Go Jethu lëk ye, “Yīn ē raan piöoc kəc pan Itharel ku kuc kënë! ¹¹ Wët yic alëk yī, yok aa jam kək ŋicku ku luelku kək cuk tīŋ. Ku ŋot we jēi bāk wëtde cīi gam. ¹² Na cäk wëtde gam tē jiem Ÿen kək pinynhom, ke we bī wëtde gam kēdē tē jiem Ÿen tēnē we kək Nhialic? ¹³ Acīn raan cīi kaŋ la nhial bī kək Nhialic bēi, ee raan bö nhial Manh Raan bö piny nhial.”

¹⁴ Cīmën wäär cī Mothith luaj wëeth cīt kēpiiny jat nhial roor bī yen kəc cī kēpiiny cam aa döc, ke Manh Raan adhil yäth nhial, ¹⁵ rin bī raan gam wëtde ebën pīr akölrüëc ebën yök. ¹⁶ Nhialic anhiar kəc pinynhom apēi. Yen agēm yen Wēnden juöl,

bī raan ebēn wētde gam cūi mār, ku pūirkē akōlriēec ebēn. ¹⁷ Ku Nhialic akēc Wēnde tuōōc piny bī kōc bēn luōk wei, ee rin bī thāi pinynhom pīr ē rienke.

¹⁸ Raan gam wētde aciī bī luōk wei, ku raan cī jai bī wēt cūi gam aci luōk wei, rin kēc yen wēt Wēn tōōŋ ē Nhialic gam. ¹⁹ Ku kēn bī ke luōk wei akīn, ruēl aci bēn pinynhom ku kōc aa nhar muōōth tēn ruēl rin aa luui kāreec.

²⁰ Raan ebēn kāreec looi ē ruēl maan ku cūi la ŷer yic, rin cūi yen kāreec ye looi wic bī ke ŋic. ²¹ Ku raan luui kāpath ē bēn ŷer yic bī luōide nyuōōth, rin cī ke luōi Nhialic.

Joon aci bēn jam rin Jethu

²² Nawēn ke Jethu kek kōcken ye buōōth la pan Judia, ku rēer thīn ke ke, ku muōōc kōc nhīim pīu. ²³ Ku Joon ē ye kōc muōōc nhīim aya tē cōl Aenon thiāāk kek Thalim la yic pīu juēc. Ku kōc aake ye la bī ke la muōōc nhīim. ²⁴ (Ku Joon ē ŋot kēc guō mac.)

²⁵ Nawēn ke kōc Joon buōōth kōk jōl teer kek raan Itharel rin lōk ye kōc kegup lōk, ²⁶ gokē la tēnē Joon ku luelkē, “Raan piōōc, lēu ba mony wāār rēer kek yī wār Jordan alōŋtui tak, raan ye yīn jam ē rienke? Yen amuōōc kōc nhīim ēmēn, ku kōc juēc aala tēnē ye!”

²⁷ Go Joon bēer, “Acīn tē bī raan kēdāŋ yōk tē kēc Nhialic ye gām ye. ²⁸ Week wepēc acāk piŋ ke lēk we elā, ‘ŷen acie Raan cī lōc ku dōc, ku ŷen aci tuōōc tuēŋ ē path yenhom.’ ²⁹ Raan thiēk yen ē raan bī gām nya, ku māthde ē kōōc ku ē puōu miēt tē piŋ yen rōlde. Yen ē miēt piāndiē aya ēmēn. ³⁰ Yen abī dhiel dīt apeī ku ŷen abī kuur.”

³¹ Raan bō nhial adīt tēnē kōc ebēn, ku raan piiny ē kēn piny. Raan bō nhial atō kōc nhīim tuēŋ ebēn. ³² Ee kōc lēk kāk cī tiŋ ku kāk cī piŋ, ku acīn raan wētde gam. ³³ Ku raan cī gam, aci gam lōn ye Nhialic yic lueel. ³⁴ Raan cī Nhialic tooc yen ē jam wēl Nhialic, rin aye Nhialic gām riēl Wēike ebēn. ³⁵ Wun ē Wēnde nhiaar ku tēēu kēriēec ebēn yecin. ³⁶ Raan gam wēt Wēn ē Nhialic abī pīr akōlriēec ebēn, ku raan cūi wēt Wēn Nhialic bī gam aciī pīr akōlriēec

ebēn bī yōk, rin acīn kē bī riāāk puōu ē Nhialic nyaai tēnē ye.

4

Jethu ku tiŋ pan Thamaria

¹ Nawēn ke ŋic Jethu lōn cī kōc akut Parathī ye piŋ, lōn nadē ke kōc aa bēn tēnē ye bī ke bēn muōōc nhīim, ku lōn cī yen la kōc juēc ye buōōth wār kōc Joon buōōth. ² (Ku acie yen ye kōc muōōc nhīim, aa kōcken ye buōōth.) ³ Nawēn piŋ wēt ye lueel, go jāl pan Judia ku dhuk Galilia. ⁴ Ku ē bī dhiel yet pan Thamaria rin yen ē dhēl tēek yen thīn.

⁵ Go yet pan Thamaria cōl Thikar thiāāk ke piny wāār cī Jakop gām wēnde Jothep. ⁶ Ku yīn cī Jakop cōl awec ē tō thīn. Nawēn cī Jethu dak ē cāth, go nyuc yith lōōm. Ku ē ye akōl ciēl yic.

⁷ Go tiŋ pan Thamaria bēn yiith bī bēn gem pīu, go Jethu lēk ye, “Muōōc ŷen pīu ba dek.” ⁸ (Ku kōcken ye buōōth aake cī la geeu bik la ŷōōc miēth.)

⁹ Go tiŋ pan Thamaria lēk ye, “Kēdē wēn? Yīn ē raan Itharel ku thiēc ŷa, ŷen raan Thamaria ba yī muōōc ē pīu?” (Kōc Itharel aake cie dek kek kōc Thamaria.)

¹⁰ Go Jethu bēer, “Na yī ŋic miōc Nhialic ku raan thiēc yī pīu ŋuōt aca thiēec, ku ŋuōt aci muōōc pīu pīr.”

¹¹ Go tik lueel, “Bēny, yīn acīn kē gem yīn pīu, ku yith amec yic, ba pīu pīr yōk tēnēn? ¹² Ye yīn dīt tēnē wādīt Jakop raan cī ŷo gām yīn kēnē, ku dēk thīn yen ye nhom kek miēthke ku ŷākke?”

¹³ Go Jethu bēer, “Kuat raan dek piukā abī rou ben nōk, ¹⁴ ku raan bī dek pīu ba yiēk ye aciī rou bī bēn nōk, ku pīu bī yiēk ye aabi ya dhama yeyic ye pīu pīr kuēr thīn, ku yīk ye pīr alanden.”

¹⁵ Go tik lēk ye, “Bēny, yiēk ŷen piukā bī rou ŷa cūi ben nōk, ba cūi ben bēn tēn ba bēn gem pīu.” ¹⁶ Go Jethu lēk ye, “Lōōr cōl muōnydu bāk bēn tēn.”

¹⁷ Go tik lueel, “ŷen acīn moc.” Go Jethu bēer, “Kēdu ē yic, lōn cīn yīn moc. ¹⁸ Yīn aci kaŋ rēer kek rōōr kadhiēc, ku mony

rëer kek yï emën acie muonydu. Yin aci yic lueel.”

¹⁹ Go tik lueel, “Bëny aca ñic, yin ë raan kāk Nhialic tiñ. ²⁰ Wārkuān thæer pan Thamaria aake ye Nhialic door ë gān kēnē nhom, ku ayakē lueel wek kōc Itharel lōn dhil yōk Nhialic la door Jeruthalem.”

²¹ Go Jethu lueel, “Gam wētdiē, yin tiñē tē bī wek Wā door aci thiōk, ku acie gān kēnē nhom ku acie Jeruthalem. ²² Wek kōc Thamaria wek kuc raan yakē door, ku yōk kōc Itharel yōk aa ñic raan yeku door rin pīr abō tēnē Itharel. ²³ Ku akōl ajōl bēn, ku aci guō bēn emën guōp, tē bī riēl Wēi Nhialic kōc cōl aa dor Wā cīmēnde, kek aa kōc wīc Wā bīk ye door. ²⁴ Nhialic ë Wēi, ku rin riēl Wēike yen alēu ye bī door cīmēnde.”

²⁵ Go tik bēn lēk ye, “Anjic lōn bī Raan cī lōc ku dōc bēn. Na le bēn ka bī yō nyuōth kēriēec ebēn.”

²⁶ Go Jethu bēer, “Yen ë yēn, raan jam kek yī.”

²⁷ Ku kaamthiin wēn jiēm kek, ke kōcken ye buōth bō ku gēikē apēi rin jiēm yen kek tik. Ku acin raan tōk kamken cī tik thiēec, “Yenō wīc, ku yenō jiēm yen kek ye?”

²⁸ Go tik tōnyden pīu nyāāñ piny, ku ket ke dhuk geeu ku lēk kōc.

²⁹ “Bāk tiēñkē mony cā lēk kēriēec ebēn ca looi. Nadē ke ye Raan cī lōc ku dōc?” ³⁰ Gokē bēn bei geeu bīk la tēnē Jethu.

³¹ Ku kaamthiin wēn, ke lēk kōcken ye buōth ye, “Raan piōōc, jōl mīth.”

³² Go bēer, “Yēn ala miēth, cīn kē ñiēckē thīn.”

³³ Go kōcken ye buōth rōt jal aa thiēec kamken, “Tēdē le raan cī miēth bēēi tēnē ye?”

³⁴ Go Jethu lēk ke, “Miēthdiē ee lōn ba wēt raan toc yēn looi, ku thāāp luōi cī gām ya.

³⁵ Cāk kāāñ ye lueel dhie ēlā, ‘Pēi kañuan añoot ku rap abī tem.’ Ku alēk we, jatke wenyin bāk dum tiñ, yemēn rap aaci luok ku apath bī ke tem! ³⁶ Raan rap tem aye riōp ku ë kōth pīr tem alanden, kēya raan cumcum ku raan tēmtēm aabī puōth miēt kedhie. ³⁷ Kāāñ aci ya yic. ‘Raan tōk ë com ku tēm raan dēt.’ ³⁸ Wek tuōc bāk rap la tem dom yic ku ë dom kēc wek luui thīn.

Kōc kōk aaci luui thīn ku wek aa rōt kony luōiden.”

³⁹ Go kōc juēc Thamaria ë gen wēn yic wēt Jethu gam, rin cī tik wēt lueel ēlā, “Kēriēec ebēn ca looi aci lēk ya.” ⁴⁰ Nawēn bō kōc Thamaria tēnē ye ke lāñkē bī rēer ke ke. Go Jethu nīn karou nōk thīn tēēn.

⁴¹ Go kōc kōk juēc wētde jāl gam rin wēl ye lēk ke, ⁴² ku lēkkē tik, “Emën, yōk aaci wēt jāl gam, ku akēcku gam rin wēlkun ca lueel, ku ë rin cī yōk wētde piñ ku ñicku lōn ë yen Aluāñ kōc pinynhom ebēn alanden.”

Jethu aci manh bëny kony

⁴³ Nawēn cī nīn karou nōk thīn tēēn, ke Jethu jōl jāl ku ler lōñ Galilia. ⁴⁴ Rin yen Jethu guōp ēcī lueel lōn, “Raan kāk Nhialic tiñ acie theek wuōnden.” ⁴⁵ Nawēn yēet Galilia ke lor apēi, rin wāār cī kek kāk cī Jethu looi yai yic tiñ, wāār cī kek la Yan Ayum cīn yic luōu yic Jeruthalem.

⁴⁶ Go Jethu bēn dhuk gen Kana tō Galilia, tēwāār cī yen pīu waar thīn bī ya muōn abiēc. Ku raandīt kam kōc mac baai cī manhde tuaany Kapernaum ë tō thīn. ⁴⁷ Nawēn piñ lōn cī Jethu jāl Judia ku ben dhuk Galilia, ke la tēnē ye ku lēñ bī la Kapernaum bī manhden cī thiōk ke thou kony bī pial. ⁴⁸ Go Jethu lēk ye, “Acin raan bī ye gam kamkun tē kēc wek kit ku kādīt jāñ gōi tiñ.”

⁴⁹ Go raandīt awēn bēer ku lueel, “Bëny, bāār lokku ba manhdiē dōōt.” ⁵⁰ Go Jethu lēk ye, “Lōar, manhdu abī pīr.” Go mony wēn wēt Jethu gam ku jiēl. ⁵¹ Wēn ciēth yen dhēl yic, ke rām kek kōcken luōi ku luelkē, “Manhdu aci yōr.”

⁵² Go ke thiēec akōl alōñ jōl manhde ñuēēn. Gokē lueel, “Wārakōl tāāñ akōl yen ë jiēl juāi yeguōp.” ⁵³ Go wun ñic lōn ë yen akōl alōñ wāār cī Jethu ye lēk ye ēlā, “Manhdu abī pīr.” Ku jōl wēt Jethu gam kek kacke ebēn.

⁵⁴ Kēnē, yen aye kādīt jāñ gōi cī Jethu looi rou, wāār le yen dhuk Judia ku ler Galilia.

5

Raan tuany ruōñ 38 aci kony

¹ Nawēn ke yan kōc Itharel ë tō thīn, go Jethu la Jeruthalem yai yic. ² Ku tēthiāäk kek tē cōl Kal Amēl Thok, pul ë tō thīn, pul

cəl Bethaida thoŋ kəc Itharel. ³ Ku kəc juëc tuany aake ye təc thïn, kəc cï cəor ku kəc cï nəl ku kəc cï duany. Ku keek aake ye pïu tiit bïk la tiaktiak, ⁴ rin atuny Nhialic ë ye bën pul yic, ku cəl pïu ala tiaktiak, ku raan cï kaŋ la wiïr tē cï pïu röt tiak, ke kony kuat tuany tō yeguəp. ⁵ Ku raan tuany ruəön thiardiäk ku bēt ë tō thïn. ⁶ Nawën tiŋ Jethu puək yic ke cï təc, ku aŋic lən cï ye tuaany run juëc, go thiëc, “Wïc ba pial?”

⁷ Go raan tuany bëër, “Bëny, acïn raandiën tō tən bï ɣa ɣäth wiïr tē tiak pïu röt thïn, rin na them ba la thïn, ke raan dēt ë kaŋ wër thïn.”

⁸ Go Jethu lək ye, “Jət rot ku löm biöŋdu ku cathë.” ⁹ Go raan wën guə pial ku kueny biöŋde ku cieth. Ku aköl looi kën rot ë ye aköl cïi kəc Itharel ye luui, ¹⁰ go kəc Itharel lək mony cï kony, “Yaköl, aköl cïi kəc ye luui, ku akëc puəl tənë yï ba biöŋdu ket.”

¹¹ Go bëër, “Acï raan cä kony ba pial lək ɣa ëlä, ‘Löm biöŋdu ku cathë.’ ”

¹² Gokë thiëc, “Yeŋa yen raan cï lək, ‘Löm biöŋdu ku cathë?’ ”

¹³ Ku raan cï kony ë kuc raan kony ye, rin kəc juëc aake tō ë tēwën ku Jethu ëci la lieplän wei.

¹⁴ Nawën ke yök Jethu luanŋ Nhialic, go lək ye, “Tiŋ yïn acï pial ëmën, päl adumuössm, tädët ke kädët rac apëi abi röt bën luoi yï.”

¹⁵ Go mony wën jäl ku le lək bänny Itharel lən ë Jethu yen acï ye kony bï pial. ¹⁶ Gokë jök bïk Jethu aa jöör rin cï yen raan kony aköl cïi kəc ye luui. ¹⁷ Go Jethu bëër tənë ke ëlä, “Wä ë luui akölaköl, ku ɣen adhil luui aya.”

¹⁸ Ku jam kënë acï bänny Itharel rac puöth apëi, ku wickë bïk nök, ku acie rin cï yen löŋ aköl cïi kəc ye luui thoŋ rot, ee rin cï yen ye lueel lən ye Nhialic Wun, ku këya acï rot looi bï thoŋ kek Nhialic.

¹⁹ Go Jethu jal bëër, “Wët yic alək we, acïn kë ye Wät looi piände ë rot, kë ye looi ë tök, ee kë cï tiŋ kë ye Wun looi. Ku kë ye Wun looi aye Wënde looi aya. ²⁰ Rin Wun ë Wënde nhiaar, ku nyuth këriëc ye looi. Ku kädit tənë këwën aabi nyuöth ye, ku wek aabi jal gäi ëbën. ²¹ Cïmën ye Wun kəc cï thou jət ku yïk ke pïr, ke Wënde aya ë pïr yiëk

kəc wïc ye. ²² Wun guəp acïn raan ye luök wei. Ku acï Wënde yiëk riel bï looi tənë ke ëbën. ²³ Rin bï kəc ëbën Wënde theek cïmën ye kek Wun theek. Kuat raan cie Wënde ye theek, acie Wun ye theek raan toc ye.

²⁴ “Wët yic alək we, raan piŋ wët dië, ku gam wët raan toc ɣa pïr akölrïëc ëbën atō tənë ye. Acï bï luök wei, yeen acï jäl thou yic ku yök pïr. ²⁵ Wek aa lək yic, aköl bï bën, ku acï guə bën tē bï kəc cï thou röl Wën Nhialic piŋ, ku kəc bï ye piŋ aabi pïr. ²⁶ Cïmën ye pïr bën bei tənë Wun, këya, yeen acï Wënde looi bï ɣa tē ye pïr bën bei thïn aya. ²⁷ Ku yeen acï Wënde yiëk riel bï luk looi tənë kəc, rin ye yen Manh Raan. ²⁸ Duökkë gëi ë wët kënë, aköl bï kəc cï thou rölde piŋ rëŋ yiic abö, ²⁹ ku keek aabi bën bei ränken yiic, kəc cï ŋiëc luui apath aabi röt jət ku aabi pïr, ku kəc cï luui käreç aabi röt jət ku aabi luök wei.

³⁰ “Acïn kë lëu ba looi piändië ë rot, ɣen ë wët teem kecit kë cï Nhialic lək ɣa, këya wët ca teem ala cök rin acie wët piändië yen wiëc ba looi, ee wët wïc raan toc ɣa ë rot.

³¹ “Na jaam ë rienkië ke kë lueel acie gam ciët ye yic. ³² Ku raan dēt jam ë rienkië atō thïn, ku aŋiëc lən kë ye lueel rienkië ë yic. ³³ Atuc aa cäk tuəc tənë Joon ku yeen acï wët yic lueel. ³⁴ Acie lən bï ɣen la raan jam ë rienkië, aya lueel yen kënë rin bï wek pïr. ³⁵ Joon ë ye këcit mermer dëp ku mer piŋy, ku week ë yakë wïc kaam thin-nyöot bäk puöth miët thïn ruelde. ³⁶ Ku raan jam ë rienkië atō thïn, ku wëtde aril tənë wët cï Joon lueel ë rienkië luoi ɣa ke looi, luoi cï Wä yiëk ɣa ba ke looi, keek aa jam ë rienkië ku nyoothkë lən cï Wä ɣa tooc. ³⁷ Ku Wä aya, raan toc ɣa, yen ajam ë rienkië aya. Wek aa këc rölde kaŋ piŋ ku akëckë kaŋ tiŋ, ³⁸ ku wët cï lueel acäk ye muk wepuöth, rin cïi wek wët raan cï tooc ye gam.

³⁹ “Athör Nhialic ayakë kueen, rin ye wek ye tak lən bäk pïr akölrïëc yök thïn. Ku keek aya aa jam ë rienkië! ⁴⁰ Ku ŋot cäk wïc bäk bën tənë ɣa bäk pïr yök thïn.

⁴¹ “Acä wïc bï kəc ɣa leec. ⁴² Ku wek ŋiëc, ku aŋiëc lən tōu nhiër Nhialic wepuöth. ⁴³ ɣen acï bën kek riel ë Wä, ku kuëckë bäk ɣa lor, ku na bö raan dēt kek rielde ë rot

ke yen abäk lor. ⁴⁴ Anhiarkë bäk læc yök tənë raan dët, ku acäk ye them bäk læc yök tənë Nhialic, ye kädë yen bi wek ya gam? ⁴⁵ Ku emën duökkë tak lön bi yen we luom tənë Wä. Mothith guöp yen abi we luom, ku ë Mothith yen acäk nööth wepuöth. ⁴⁶ Na we ci Mothith gam alanden, ke wek njet we gam ya aya, rin ci yen wël göt ë rienkië. ⁴⁷ Ku rin ye wek kuc gam wël ci göt, ke læukë kädë bäk wël ca læk we gam?”

6

Jethu aci miëth koor juak bi kəc juëc cam (Mt 14:13-21; Mk 6:30-44; Lk 9:10-17)

¹ Ye tæen ke Jethu tem wär Galilia cöl Tiberia aya. ² Go kəc juëc buöth rin ci kek kädit jän göi, ci yen kəc tuany kony tñj. ³ Go Jethu la gət nom ku nyuuc kek kacken ye buöth. ⁴ Ku yan kəc Itharel, Yan Ayum cïn yic luou ëci thiök. ⁵ Nawën ciæth Jethu piny ke tñj kəc juëc ke bö tənë ye, go Pilipo thiëc, “Ye tēno bi yok miëth kueth kəc ebën yoc thñ?” ⁶ Aci kënë lueel ku bi Pilipo them, rin njic yen kë bi looi.

⁷ Go Pilipo bæer, “Rin bi raan tök ayum thñ-nyocot yök, ka wïc wëu juëc apai bi ayuöp yoc.” ⁸ Go Andria, mēnh Thaimon Piter, ku ë ye raan tök kam kacken ye buöth lueel, ⁹ “Dhök atö thñ tēn ke muk ayuöp kadhiëc ku rec karou, ku aaci käckä ebën bi lēu.”

¹⁰ Go Jethu læk ke, “Calkë kəc anyuc piny.” (Ku noon ë dit thñ ë tæen. Go kəc nyuc ebën piiny.) Ku röör kepëc aake ye təcit tēn tiim kadhiëc. ¹¹ Go Jethu ayuöp lööm ku leec Nhialic, ku tek ke tənë kəc wën ci nyuc ebën. Ku ben looi këya kek rec, bi raan ebën kueth cit tē wïc. ¹² Wën ci kek kueth ebën, ke læk kacken ye buöth, “Kuanykë abëk ci döñ piny, bi ciën kë riääk.” ¹³ Gokë ke kuany ebën, ku thionkë gac thiäär ku rou abëk ayuöp ci döñ piny, tənë ayuöp kadhiëc wën ci ke tək kəc bik cam.

¹⁴ Nawën tñj kəc wën luoi ril ci Jethu looi ke luelkë, “Kënë ë raan kək Nhialic tñj yen bi dhiel bēn pinynhom.” ¹⁵ Go Jethu jäl njic lön bi kek bēn bik ye bēn dōm riel, ku loikë bi ya bēnyaknhom, go bēn dhuk gat nhim ë rot.

Jethu aci cath püu nhim (Mt 14:22-33; Mk 6:45-52)

¹⁶ Nawën ci piny cuol, ke kacken ye buöth la piny wär thok, ¹⁷ ku lek riäi yic, ku dhukkë ciëen wär alontui lñj Kapernaum. Nawën ke wëer jöl yic dit ke Jethu njet këc bēn tənë ke. ¹⁸ Kaam wën ke yomdit jät rot ku loi atiaktiak rot apai. ¹⁹ Ku kacken ye buöth, aake ye təcit meel kadiäk ayi nuan wën tñj kek Jethu ke cath püu nhim, ke bö tēthiök kek riäi, gokë riöc apai, ²⁰ Go Jethu læk ke, “Duökkë riäc, ee yen.” ²¹ Gokë jat riäi yic, ku go riäi guo yet wär thok tēwën le kek thñ.

Kəc aa wïc Jethu

²² Nayon nhiäk ke tñj kəc ke ci döñ wär alontui, lön ë yen riän tökalin yen aci döñ. Ku anickë lön këc Jethu la riäi yic kek kacken ye buöth, ku aake ci jäl ë röt. ²³ Go riëth kək ke bö Tiberia bēn wär thok tēthiääk ke tēwäär ciem kəc juëc ayup thñ, wën ci Bēny læc gam. ²⁴ Nawën tñjkë lön liu Jethu thñ, ku liu kacken ye buöth aya, gokë këc riäth yiic ku lek Kapernaum bik Jethu la wïc.

Jethu ayum ë pir

²⁵ Nawën lek Jethu yök wär alontui ke lækkë ye, “Raan piöc, ye nen bi yin ë tēn?” ²⁶ Go Jethu bæer, “Wët yic alëk we, wek aa wïc ya rin ci wek ayup cam təcit tē wiëckë, ku acie rin ci wek luokiën ril deet yiic. ²⁷ Duökkë lui rin miëth riääk, luöikë rin miëth rēer rin pir akölrüëc ebën. Miëth kënë abi Manh Raan yiëk we rin Wun, Nhialic aci rielde gam ye ku tooc.”

²⁸ Gokë thiëc, “Buk njo looi buk luoi wïc Nhialic looi?”

²⁹ Go Jethu bæer, “Luoi wïc Nhialic bäk looi akñ, ë lön bäk wët raan ci tuöc gam.”

³⁰ Gokë lueel, “Ye kin riel njo ba looi buk tñj ku buk wëtdu gam? Yenjo ba looi? ³¹ Warkuan thëer aacä ayum löny nhial cam roor, cimën ci ye göt athör thëer wël Nhialic yiic ëlä, ‘Ayum nhial aci yiëk ke bik cam.’”

³² Go Jethu lueel, “Wët yic alëk we, kë ci Mothith yiëk we acie ayum pan nhial, ee Wä yen ë we yiëk ayum yic bö pan nhial. ³³ Rin ayum ye Nhialic gam ë yen raan bö piny pan nhial, ku yik thäi pinynhom pir.”

³⁴ Gokë thiëc, “Bëny, muoc yo ayum kënë akölaköl.”

³⁵ Go Jethu lëk ke, “Yen ayum ë pîr,” Ku raan bö tënë ya acii cök bi kan nök, “Ku raan gam wëtdië acii rou bi nök. ³⁶ Emën, aca lëk we lon ci wek ya tîj, ku aŋot këckë gam. ³⁷ Raan ëbën ci Wä yiëk ya, yen abi bën tënë ya. Ku raan bi bën tënë ya acä bi cuop wei, ³⁸ rin ci yen bën pan nhial ba wët raan toc ya bën looi, ku acie wët piändië. ³⁹ Kë wïc raan toc ya ba looi akîn, bi ciën kë mär kam käk ci yiëk ya, ku ba ke jät ëbën aköl ciëen. ⁴⁰ Rin kë wïc Wä akîn, lon raan ëbën tîj Wënde ku gem wëtde, abi pîr akölrîëc ëbën yök thîn, ku keek aaba jät bik pîr ëbën aköl ciëen.”

⁴¹ Go koc Itharel luöpp guöpp rin ci yen ye lueel ëlä, “Yen ayum ci bën piny pan nhial.” ⁴² Ku luelkë, “Monyë cie Jethu wën Jothepp? Wun ku man aa njicku. Ku yenjö ye yen ye lueel lon ci yen bën piny pan nhial?”

⁴³ Go Jethu bëër, “Duökkë lum kamkun. ⁴⁴ Acin raan lëu ye bi bën tënë ya tã këc Wä ë toc ya ye thël yen, ku aba jät bi pîr aköl ciëen. ⁴⁵ Acî koc käk Nhialic tîj göt ëlä, ‘Koc ëbën aabi Nhialic ke piöc.’ Raan ëbën piñ wët Wä ku piöc tënë ye ë bën tënë ya. ⁴⁶ Ku acie rin nadë yen raan ci Wä kan tîj, raan bö tënë Nhialic, yeen ë rot, yen ë raan ci Wä kan tîj. ⁴⁷ Wët yic alëk we, raan gam wët ala pîr alanden. ⁴⁸ Yen ayum ë pîr. ⁴⁹ Wärkun theer aacä ayum löny nhial cam roor ku aaci thou. ⁵⁰ Ku ayum bö piny pan nhial, yen acit kën na ciem raan ka cie ben thou. ⁵¹ Yen ayum ë pîr ci bën piny pan nhial. Raan cam ayum kënë, ka pîr akölrîëc ëbën. Ayum yen ba yiëk ye ë riëndië ya gam bi koc ëbën pîr.”

⁵² Go koc Itharel teer apeî kamken, ku thiëckë, “Lëu mony kënë kädë, bi riëndië yiëk yo buk cuet?”

⁵³ Go Jethu bëër, “Wët yic alëk we, tã ci wek Manh Raan cuet ku dëkkë riemdië ka cin pîr bäk yök wëikun yiic. ⁵⁴ Raan cuet riëndië ku dek riemdië ala pîr alanden, ku abi jät aköl ciëen bi pîr. ⁵⁵ Rin riëndië ë miëth alanden, ku riemdië ë këdek alanden. ⁵⁶ Raan cuet riëndië ku dek riemdië abi pîr yayic, ku yen abi pîr yeyic. ⁵⁷ Wä pîr acä tooc, ku ë rin rienke yen abi yen

aya, ku këya raan cuet yen abi pîr ë rienkië. ⁵⁸ Ku yen kin ayum bö piny pan nhial, acii thöj kek ayum ci wärkun theer cam ku lökkë thou. Raan cam ayum kënë abi pîr akölrîëc ëbën.”

⁵⁹ Wëlkä aaci Jethu lueel wäär piöc yen koc tën amat Kapernaum.

Wël pîr akölrîëc

⁶⁰ Nawën piñ koc juëc ye buoath wëlkä, ke luelkë, “Piöc kënë aril apeî. Yenja lëu bi ke piñ?” ⁶¹ Go Jethu njic lon jiem kek wël wën, ku lëk ke, “Wiëckë bäk jäl rin ë wëlkä? ⁶² Yenjö bäk looi tã tîj wek Manh Raan ke dhuk nhial tëwën reër yen thîn? ⁶³ Ee Wëi Nhialic yen ë pîr gam, ku riel raan acin kë ye kony. Wël ca lëk we aa wëi ku aa pîr. ⁶⁴ Ku këya acii koc koc kamkun ye gam.” (Rin ëci Jethu guö njic tuen lon ye yîja cii bi gam, ku yenja bi ye gaany.) ⁶⁵ Ku ben lueel, “Ee rin wët kënë guöpp yen alëk yen ye we, lon acin raan lëu ye bi bën tënë ya, tã këc Wä ye looi bi yic pial tënë ye.”

⁶⁶ Ku rin ë wëlkä, ke koc juëc kam koc ye buoath dhuk ciëen, ku cik ben cath kek ye. ⁶⁷ Go Jethu atuöccke thiäär ku rou thiëc, “Na week, wiëckë bäk jäl aya?”

⁶⁸ Go Thaimon Pîter bëër tënë ye, “Bëny, buk la tënë ŋa? Yin ala wël pîr alanden. ⁶⁹ Ku emën acuk gam ku acuk njic lon ë yin raan dhëj bö tënë Nhialic.”

⁷⁰ Go Jethu bëër, “Cie yen ya kuany we wathiäär ku rou? Ku raan tök kamkun aŋot ye jöŋrac.” ⁷¹ Yeen ë jam rin Judath, wën Thaimon Ithkariöt. Rin Judath, na cök alon ë yen raan tök kam atuöccke kathiäär ku rou, ka wïc bi ye luom.

7

Jethu ku wämäthakën

¹ Wën ë wëlkä cök ciëen, ke Jethu kueny bëëi Galilia yiic, ku ë këc wïc bi la keny Judia, rin wïc bany Itharel tö Judia ye bik nök. ² Ku yan koc Itharel cöl Yan Duël ëci thiök. ³ Go wämäthakën lëk ye, “Jäl ë tën ku löc Judia bi köckun yi buoath luoidun ye looi tîj. ⁴ Acin raan kë looi thiaan tã wïc yen ye bi njic apath. Rin ye yin kakkä looi, ke yi cöl koc pinynhom aa njic yi.” ⁵ Agut

wämäthakën aakëc wëtde gam, yen aa lueel kek ye këya.

⁶ Go Jethu lëk ke, “Akäldië guöp aḡot këc yëët. Ku na ye we, ke kuat aköl ëbën apath. ⁷ Acïn tē bī këc pinynhom we maan, ku keek aa man ya rin aya lueel, lön ræc luäiken. ⁸ Lak yai yic, ku yen aciï la ë yan kënë yic, rin aköldiën bī yen la akëc guo bën.” ⁹ Yeen aciï jam këya ku jol rëer pan Galilia.

Jethu ala Yan Duëlyic

¹⁰ Nawën cï wämäthakën la yai yic, ke Jethu lök la aya, ku akëc la ke ḡic, yeen aciï la ke mony rot.

¹¹ Ku bäny Itharel aake wïc Jethu yai yic, ku thiëckë, “Tö monyë tēnen?”

¹² Ku aluöp ë dīt apei ë rienke. Aye këc këk lueel, “Yeen ë raan path.” Ku lueel këc këk, “Acie këya, yeen ë raan këc duöñ.” ¹³ Ku aciï raan ye jam ë rienke këc nhüim, rin riöc kek bäny Itharel.

¹⁴ Wën cï nïn abëk yai thök, ke Jethu la kal luanj Nhialic yic ku jol këc piöc. ¹⁵ Go bäny Itharel gäi apei ku luelkë, “Ye raan kënë käḡ ḡic këdë ku akëc kaḡ piöc.”

¹⁶ Go Jethu bëer, “Wël ya piöc acie wëlkië aa wël bö bei tēnë Nhialic, Aciëḡ cï ya tooc. ¹⁷ Raan wïc ye bī këc wïc Nhialic looi, abi ḡic lön nadë kë ya piöc abö tēnë Nhialic, ku acie riöldië ë rot. ¹⁸ Raan jam rielde ë rot ë læc yen aye wïc, ku raan wïc læc tēnë raan toc ye, yen ë raan path, ku aciï ruëeny tö yepuöu. ¹⁹ Këc Mothith löḡ Nhialic nyuöth we? Ku aciï raan löḡ theek kamkun. Yenö ye wek ye wïc bäk ya nöc?”

²⁰ Go këc juëc wën bëer, “Yin ala guöp jḡrac, yeḡa wïc ye bī yï nöc?”

²¹ Go Jethu bëer, “Këdīt jḡḡ gōi tök aca looi guakë gäi wedhie. ²² Mothith aciï we thḡn bäk miëthkun aa ḡoot, ku acie Mothith guöp yen cï wët kënë jḡck, aa wärkun thæer, ku këya wek a dhök ḡoot aköl cïï këc ye luui. ²³ Ku ëmën na ḡot dhök aköl cïï këc ye luui rin bī löḡ Mothith cïï dhäl yic, yenö ye wek puöth riääk tēnë ya, rin cï yen raan tök kony bī pial aköl cïï këc ye luui? ²⁴ Duökkë raan ye guo tēm awuöc wët köu aḡeer, yakë raan tēm awuöc wët ë yic.”

Ye Jethu raan cï læc ku döc?

²⁵ Go këc këk Jeruthalem lueel ëlä, “Cie raan kënë yen wickë bïk nöc. ²⁶ Tiëḡkë! Yen kïn jam këc nhüim, ku aciï kë luelkë ë rienke. Tëdë, cïï bäny ḡic lön ë yen Raan cï læc ku döc? ²⁷ Na la Raan cï læc ku döc bën, ka cïn raan bī ye ḡic tē bī yen thïn, ku aḡicku ëbën yen tē bïï mony kënë thïn.”

²⁸ Nawën piöc Jethu luanj Nhialic ke lueel röldīt, “Ee tēdë, wek aa ḡic ya ku aḡiëckë yen tē bī yen thïn. Ku yen akëc bën wët dië ë rot, ku yeen raan toc ya ala yic ku yeen akuöckë, ²⁹ Ku yeen aḡiëc rin bī yen tēnë ye, ku yen acä tooc.”

³⁰ Gokë wïc bïk döm, ku aciï raan cï yecin tääu yeguöp rin këc akälde guo bën. ³¹ Go këc juëc thän wën yic wëtde gam ku luelkë, “Tē bī Raan cï læc ku döc bī kädīt jḡḡ gōi looi cïmën ë raan kënë?”

Apuruuk aaci tooc bïk Jethu la döm

³² Nawën piḡ këc akut Parathï lön ye këc juëc wën wëlkä loop kamken rin Jethu, ke keek ku bäny käk Nhialic toc apuruuk luanj Nhialic tiit bïk Jethu la döm. ³³ Go Jethu lueel, “Yen abi rëer kamkun tēthin-nyöc, ku yen abi la tēnë raan yen cä tooc. ³⁴ Wek abä wïc, ku wek aaciï ya bī yök, rin aciï tē bī wek la tē rëer yen thïn.”

³⁵ Go bäny Itharel lueel kamken, “Bī la dä buk cïï ben yök? Cï bī la gæth Gïrik yiic tē ciëḡ këc Itharel thïn, ku bī këc Gïrik piöc? ³⁶ Aye lueel, wek abä wïc ku wek aaciï yen bī yök, ku wek aaciï bī la tē rëer yen thïn, yenö wïc bī lueel?”

Kuëer piü ë pir

³⁷ Aköl ciëen yen aköl dīt nïn yai. Akölë, Jethu aciï rot jḡt ku lueel röldīt, “Kuat raan nëk rou abi bën tēnë ya ku bī dek. ³⁸ Cïmën cï ye gōt athör thæer wël Nhialic yic ëlä, ‘Raan gam wët dië, kuëer piü ë pir abi rëer yepuöu.’” ³⁹ Kënë aciï Jethu lueel rin Wëi Nhialic, bī këc gam wëtde lök yök. Ku tēnë, Wëi Nhialic a këc guo gam tēnë këc, rin këc Jethu guo la diëckde yic.

Këc aaci keyiic tek

⁴⁰ Këc këc kam këc wën aaci kënë piḡ ku luelkë, “Raan kënë ë raan käk Nhialic tiḡ

alanden!” ⁴¹ Go kəc kək lueel, “Yen ē Raan cī ləc ku dəc!” Ku lueel kək kək, “Raan cī ləc ku dəc aaciī bī bən pan Galilia! ⁴² Acī gət athör theer wəl Nhialic yic lən Raan cī ləc ku dəc abi ya raan dhiēnh Debit, ku abi dhiēeth Bethalem, gen wäär ciēŋ Debit thīn.”

⁴³ Go kəc wən keyiic tek ē riēnke. ⁴⁴ Ku wickē bik dəm, ku acīn raan cī yecin tāāu yeguəp. ⁴⁵ Nawən dhuk apuruuk ciēēn tēnē bāny kək Nhialic ku kəc akut Parathī, gokē ke thiēec, “Yenō kēc wek ye bēēi?” ⁴⁶ Go apuruuk bēēr, “Acīn raan cī kaŋ jam cīmēn ē mony kēnē!” ⁴⁷ Go kəc akut Parathī ke thiēec, “Cī we duəŋ aya? ⁴⁸ Le raan tək kam bāny, ayī kam kəc akut Parathī cī wētde gam cək kaŋ piŋ? ⁴⁹ Kəckā aa kuc lōŋ Mothith, ku aa kəc cī Nhialic lām kērac.” ⁵⁰ Go raan tək kam kəc akut Parathī, raan cī kaŋ la bī Jethu la tiŋ, cəl Nikodemo lək ke, ⁵¹ “Na ye lōŋ ciēŋ panda, ka cīn tē bī yok raan luək wei ke kēcku kaŋ piŋ thok tuēŋ, ku ŋicku kē cī looi.”

⁵² Gokē bēēr, “Yīn aya, ye raan Galilia? Kuen athör theer wəl Nhialic, ku aba ŋic lən acīn raan kək Nhialic bən Galilia.”

[⁵³ Nawən cī raan ēbēn dhuk paande,

8

Tiŋ cī käl piny ke kər

¹ ke Jethu la gən Olip nom. ² Naŋən nhiäk dur yic ke dhuk luan Nhialic. Go kəc ēbēn guēer yeləəm, ku nyuuc piiny ku jək piöoc cök tēnē ke. ³ Go kəc piöoc lööŋ ku kəc akut Parathī tik bēēi, ku ē tiŋ cī käl piny ke kər. Ku cəlkē akāac kəc nhīm ēbēn, ⁴ ku luelkē tēnē Jethu, “Raan piöoc, tiŋ kēnē aci käl piny ke kər. ⁵ Mothith aci lōŋ lək yo athör yic lən kuat tiŋ loi kēcīt kēnē, adhīl biəök aleel bī thou. Na yīn emēn, ye lueel kēdē?” ⁶ Keek aake jam kēlä bik Jethu deep bik wēt yok bik la luəm. Go Jethu guŋ ku gēt piny yecin.

⁷ Nawən ŋot ke kääc ku yekē thiēec, ke jət yekəu ku lək ke, “Na le raan kamkun cīn adumuəəm cīi kaŋ looi, ke biök alel tuēŋ yeguəp.” ⁸ Ku ben guŋ ku gēt piny yecin. ⁹ Nawən cik wēt kēnē piŋ, ke jiēl ēbēn ke

wath röt, ku kaŋ kəcdīt jəl tuēŋ, agut tē dōŋ Jethu ē rot, ku tiŋ wən ke ŋot kääc yenhom. ¹⁰ Go yekəu jət ku lək ye, “Təkē tēno? Cīn raan cīi dōŋ bī yī luək wei?”

¹¹ Go bēēr, “Acīn raan Bēny.” Go Jethu lueel, “Apath, ke yīn acā bī luək wei aya. Ləər ku duk adumuəəm ben looi.”]*

Jethu ee mermer pinyhom

¹² Go Jethu bən jam tēnē kəc ku lueel, “Yen ē ruel pinyhom, kuat raan buəth ya abi ruel pīr yok, ku acīi bī kaŋ cath muəöth yic.” ¹³ Go kəc akut Parathī lək ye, “Emēn, yīn ajam ē riēnku, ku wēt ca lueel acīn kē ye nyuəth.”

¹⁴ Go Jethu bēēr, “Acie kēya, na cək alən jīem yen ē riēnkiē, ke wēt lueel ē yic, rin yen aŋic tē bīi yen thīn. Ku wek aa kuc tē bīi yen thīn ayī tē ler yen thīn. ¹⁵ Wek aa wēt teem cīmēn wēt raan, ku yen acīn raan ya gām awuəc. ¹⁶ Ku tē bī yen wēt teem, ke wēt ba teem abi jal a yic, rin acie yen tem wēt, Wä ē toc yen arēer ke ya. ¹⁷ Wēt aci gət lōŋdun yic lən tē lueel kəc karou wēt tək luk yic, ke wētde n ē ya yic. ¹⁸ Yen ajam ē riēnkiē, ku Wä cā tooc ajam ē riēnkiē aya.”

¹⁹ Gokē thiēec, “Tə Wuur tēno?” Go Jethu bēēr, “Wek aaciī ya ŋic, ku wek aaciī Wä ŋic. Na we ŋic ya, ŋuət wek aa ŋic Wä aya.”

²⁰ Wēlkā ēbēn aaci Jethu lueel wäär piöoc yen luan Nhialic, yōn cī kākken ajuēr tōu thīn. Ku acīn raan cie dəm rin kēc akälde guə bēn.

Wek aaciī la tēdiēn ler yen thīn

²¹ Go Jethu bən lək ke, “Yen abi jəl ku wek abā wīc, ku wek aabi thou awäckun yiic. Tē le yen thīn, acie yen tē bī wek la thīn.”

²² Tēwēn, ke lueel bāny Itharel, “Aye lueel lən cīi yok bī la tē le yen thīn. Ye ciēt bī rot nək?”

²³ Go Jethu bēēr, “Wek aa kəc piny tēn, ku yen ee raan bö nhial. Wek aa kəc piny kēnē nom, ku yen acie raan pinyhom tēn. ²⁴ Ee rin kēnē yen aci yen ye lueel lən bī wek thou adumuəmkun yiic. Ku wek aabi thou adumuəmkun yiic tē kēc wek ye gam, lən ē Yen tō thīn, yen ē Yen.”

7:42 2Tha 7:12; Mai 5:2 **7:50** Jn 3:1-2 **8:5** Leb 20:10; L.rou 22:22-24 * **8:11** Athör theer juēc aacie (7:53-8:11) ye mat thīn. Ku athör kək ee bēn Jn 21:24 cök, ku kək ē Lk 21:38. Ku athör tək ee lək bēn Jn 7:36 cök. **8:12** Mt 5:14; Jn 9:5 **8:13** Jn 5:31 † **8:25** Yenō ben yen jam tēnē we.

²⁵ Gokë thiëc, “Ye yin ña?” Go Jethu bëër, “Wët aca lëk we tēwën jōak ɣen wët cök.†
²⁶ ɣen ala wël juëc ba ke lueel ë rienkun, ku wël juëc bī ɣen ke we luök wei. Ku raan cā tooc guöp ala yic, ku ɣen ë kōc lëk kuat kē ca piñ tēnē ye.”

²⁷ Gokë këc deet lōn jiem Jethu wët Wun.
²⁸ Go Jethu bēn lueel tēnē ke, “Aköl bī wek Manh Raan jat nhial, ka bāk jāl ñic lōn, ‘ɣen tō thīn Yen ë ɣen.’ Ku abāk deet yic aya lōn acīn kē ya looi ruōtdië, ku aa ya ke lueel wël cī Wā piōc tēnē ɣa. ²⁹ Ku raan cā tooc arëër ke ɣa, ku akëc ɣa nyään piny ɣatök, rin ye ɣen wët nhiëer looi akōlaköl.”

³⁰ Go kōc juëc cī Jethu piñ ke jam ë wëlkä wëtde jāl gam.

Kōc lääu nhūim ku kōc aloony

³¹ Go Jethu lëk kōc Itharel cī wëtde gam, “Na piënkē wël ca piōc, ke wek aa kōckiën buōth ɣa ayic, ³² ku wek aabī yic ñic, ku yic abī we wëër bei.”

³³ Gokë bëër, “ɣok aa kōc dhiënh Abaram, ku acīn kōc kōk cī ɣo kañ loony. Ku na luel, ‘Wek aabī wëër bei,’ ke yeñō wïc ba lueel?”

³⁴ Go Jethu lëk ke, “Yic alëk we, raan ëbën cā adumuōm looi yen alony adumuōm.
³⁵ Alony acie raan mac thok alanden, ku Wät yen ee raan thīn lanayōn. ³⁶ Na cī Wät we wëër bei, ke wek aabī rëër ke cīn loony alanden.

³⁷ “Anjic lōn ye wek dhiënh Abaram. Ku anot wiëckē bāk ɣa nōk, rin piōcdië acāk ye gam. ³⁸ Kē cī Wā nyuōth ɣa yen aya lueel, ku wek aa loi kē cī wärkun lëk we.”

³⁹ Gokë bëër tēnē ye, “Abaram yen ë wāda.” Go Jethu wët dhuk nhom ku lueel, “Na we mīth Abaram alanden, ñuōt wek aa loi këcīt kē cī Abaram looi. ⁴⁰ Këriëc ëbën ca looi ë rin ba we lëk yiny ca piñ tēnē Wā, ku anot wiëckē bāk ɣa nōk. Abaram acīn kē cī looi cīt kēnē! ⁴¹ Wek aa loi kē cī wärkun looi.” Gokë lueel, “Nhialic yetök yen ë Wāda, ku ɣok aa miëthke guöp.”

⁴² Go Jethu bëër tēnē ke, “Të ye Nhialic wuurdun guöp, ñuōt wek nhiar ɣa, rin cī ɣen bēn tēnē Nhialic, ku ëmën ɣen atō tēn. ɣen akëc bēn wëtdië ë rot, ee yen acā tooc.
⁴³ Yeñō cīi wek kē ya lueel ye deet yic? Ee rin cīi wek ye lēu bāk wëtdië piñ. ⁴⁴ Ee jōñrac

yen ë wuurdun, ku ayakë nhiaar bī ya kēn wuurdun yen yakë looi. Yen ë raan ë tir tēthëer ɣōn, ku akëc yic kañ lueel rin ye yen alueeth, ku ye wun lueth ëbën. ⁴⁵ ɣen aluel yic, ku rin ë kēnē yen akëc wek ɣa gam. ⁴⁶ Yeñā kamkun lēu ye bī awuōc nyooth ɣaguöp rin adumuōm ca looi? Na lueel yic, ke ye rin ñō cīi wek ɣa ye gam? ⁴⁷ Raan bö tēnē Nhialic ë wët Nhialic piñ, wek aacīi bö tēnē Nhialic, ku yen ë kē cīi wek wët bī piñ.”

Jethu ku Abaram

⁴⁸ Go kōc Itharel bëër tēnē Jethu, “Këcku wët yic lueel wën lōn ë yin raan pan Thamaria, ku jōñrac atō yiguöp?”

⁴⁹ Go Jethu bëër, “Acīn jōñrac tō ɣaguöp, ɣen ë Wā theek ku wek aa ɣa dhōl guöp, ⁵⁰ ɣen acīi lēcdië wïc. Raan wïc ye atō thīn, ku ë wët teem bā kony. ⁵¹ Wët yic alëk we, raan piñ wëtdië acīi bī thou akōlriëc ëbën.”

⁵² Go kōc Itharel lëk yen. “Ëmën, anjicku alanden lōn tō jōñrac yiguöp. Abaram acī thou, ku kōc kāk Nhialic tiñ aacī thou aya ku ñot ye lueel, ‘Raan piñ wëtdië acīi bī thou akōlriëc ëbën.’ ⁵³ Abaram wāda acī thou, nadë ye lueel lōn diit yin tēnē Abaram? Ku kōc kāk Nhialic tiñ aacī thou aya. Ye tak ye yin ë ña?”

⁵⁴ Go Jethu bëër, “Na ɣa cī rot leec, ñuōt lēc kēnē acie lēc acīn. Ee Wā yen ë raan ɣa leec, ku yeen guöp ayakë lueel ke Nhialicdun. ⁵⁵ Yeen akëckē kañ ñic, ku yeen anjic. Na lueel lōn kuc ɣen ye, ke ɣen abī ya alueeth cīmëndun, ku yeen anjic, ku ɣen ë wëtde looi puōu ëbën. ⁵⁶ Wuurdun Abaram acī puōu miët apēi lōn bī yen aköl bëndië tiñ, acī tiñ ku acī puōu la yum.” ⁵⁷ Go kōc Itharel lëk ye, “Yin anot yī këc ruōñn thiärthiëc dööt, ku yin ca Abaram tiñ?” ⁵⁸ Go Jethu bëër, “Wët yic alëk we, wäär këc Abaram guō dhiëeth, ‘Ke ɣen atō thīn.’ ” ⁵⁹ Gokë aleel kuany bī kek ye biōök, go Jethu rot thiaan ku jiël yōn Nhialic.

9

Jethu acī raan cī dhiëeth ke cī cōar kony

¹ Tēwën cieth Jethu, ke tiñ raan cī dhiëeth ke cī cōar. Go kōcken ye buōth thiëc,
² “Raan piōc, ye adumuōm cī ña looi cāl

ye adhiëth ke cï cöör? Ye adumuöömde aye adumuööm kác ke dhiëth ye?”

³ Go Jethu bëër, “Kë cï yen cöör acie rin adumuööm cï looi, ayi rin adumuööm cï kác ke dhiëth ye looi, yeen aci cöör bi riel luoi Nhialic tiñ yeguöp. ⁴ Yok aa dhil la tuenç yo lui luoi raan cá tooc yet tē not ruel aköl, waköu abö, ku acin raan bi ye lëu bi luui. ⁵ Yet aköl not çen pinynhom, ke çen è ruel tēnë kác.”

⁶ Tëwën cï yen jam kälä, ke nuut piny ku nueen tiöp luëeth, ku rööth tiöp mony wën nyin, ⁷ ku lëk ye, “Löör lök yinyin wär Thiloam.” (Ku wëtde yic, “Cï tooc.”) Go mony wën la ku lök yenyin, ku le dhuk ke ye piny tiñ. ⁸ Go kác akeu nhom ku kác cï ye kañ tiñ ke lim thiëc, “Cie mony dhie cool nyuc piiny ke lim kënë?”

⁹ Go kác kök lueel, “Ee yeen guöp.” Ku lueel kác kök, “Acie ye è raan thöñ kek ye.” Go mony wën nhom lueel, “Ee çen raan wën guöp.”

¹⁰ Gokë thiëc, “Cï rot lëu kädë ba ben daai?”

¹¹ Go bëër, “Mony cöl Jethu aci tiöp nueen ku rööth çanyin ku lëk ça, ‘Löör wär Thiloam ku lök yinyin.’ Guo la, ku kaam wën lök çen çanyin, ke ça tiñ piny nyin yic.”

¹² Gokë thiëc, “Yen ako?” Go bëër, “Akuöc.”

Akut Parathï awic wët tē cï cöör kuony thïn

¹³ Gokë mony wën cï cöör thäl tēnë kác akut Parathï. ¹⁴ Aköl nueen Jethu tiöp ku rööth raan nyin bi daai, ee ya aköl cii kác ye luui. ¹⁵ Go kác akut Parathï mony wën ben thiëc tē cï ye liep nyin thïn. Go lëk ke, “Yeen aci tiöp tääu çanyin, ku laak çanyin, ku emën alëu ba piny tiñ.”

¹⁶ Go kác kök akut Parathï lueel, “Raan cï kënë looi aci lëu bi ben tēnë Nhialic, rin aci löñ cii kác ye luui thek.”

Go kác kök lueel, “Lëu kädë bi raan la guöp adumuööm kädit jän göi, cit kakkä, looi?” Gokë keyiic tek kamken.

¹⁷ Go kác akut Parathï mony wën ben thiëc, “Yiin ye lueel lön cï yen yi liep nyin apath, ku yiin ye lueel ye yen ña?” Go bëër, “Ee raan kák Nhialic tiñ.”

¹⁸ Ee këc bány Itharel gam lön cï yen cöör ku ben nyin kuek, agut tē bi kek kác ke

dhiëth ye cöl, ¹⁹ ku thiëckë ke, “Ye manhdun kënë? Ayakë lueel lön cï ye dhiëth ke ye cöör, lëu kädë, bi piny tiñ?”

²⁰ Go wun ku man bëër, “Anjicku lön ye yen manhda, ku lön cï ye dhiëth ke ye cöör. ²¹ Ku akucku tē cï yen piny jäl tiñ thïn, yok aa kuc raan cï ye liep nyin aya. Thiëckë, yeen aci dit ku alëu bi këde bëër è rot.” ²² Wun ku man aaci jam kälä rin riöc kek bány Itharel, rin cï kek ye mat lön kuat raan gam Jethu lön è yen Raan cï löc ku döc, ka dhil cuöp wei tēn amat kác Itharel. ²³ Rin kënë, yen è lueel wun ku man ye èlä, “Yeen aci dit, thiëckë!”

²⁴ Gokë mony wën cï dhiëth ke cï cöör ben cöl arak dët, ku lëkkë ye, “Kuëñ è Nhialic nhom lön bi yin yic lueel. Anjicku lön mony kënë è raan adumuööm.”

²⁵ Go mony wën bëër, “Akuöc lön ye yen raan la guöp adumuööm, wët yen ñiëc, çen a ça ye cöör ku emën çen è piny tiñ.”

²⁶ Gokë thiëc, “Yenjö cï looi tēnë yin? Cï nyienku kuek kädë?”

²⁷ Go bëër, “Aca lëk we wenthëer, ku acäk ye piñ. Ye rin nö wic wek wët bák ben piñ? Tëdët wiëckë aya bák ya kacken ye buöth?”

²⁸ Gokë lat ku luelkë, “Yin aci ya raanden ye buöth, yok aa kác Mothith. ²⁹ Anjicku lön cï Nhialic jam tēnë Mothith, ku na ye monytui, ka cökku kuc aya tē bii yen thïn!”

³⁰ Go mony wën bëër, “Kë gëi kác akïn! Akuöckë tē bii yen thïn, ku yeen guöp aci nyienkië liep! ³¹ Anjicku lön cii Nhialic wët kác adumuööm ye piñ, ku yeen è wët kác thek ye ku loikë luöiden cï lëk ke piñ. ³² Çonthëer cëk pinynhom akëc kañ piñ lön le yen raan cï dhiëth ke ye cöör cï kuek nyin. ³³ Na cie lön bii raan kënë tēnë Nhialic, ka cii lëu bi këcit kënë looi.”

³⁴ Gokë bëër, “Yin aci dhiëth ku muk yi adumuööm yic, ku wic ba yo piöc?” Ku copkë wei tēnë amat.

Cöör è puü

³⁵ Go Jethu piñ lön cï kek ye cuöp wei. Nawën yök ke lueel, “Ye wët Manh Raan gam?”

³⁶ Go mony wën bëër, “Bëny, lëk ça ye ña, rin ba lëu ba gam.”

³⁷ Go Jethu lëk ye, “Yeen aca tñj, ku yen ë raan jam kek yï ëmën.”

³⁸ Go mony wën lueel, “Bëny aca gam.” Ku gut yenhial piny Jethu nhom.

³⁹ Go Jethu lueel, “Yen aci bën pinyinhom tën ba wët teem, rin bi cöör piny tñj, ku bi kəc piny tñj jäl cöör.”

⁴⁰ Go kəc kək akut Parathï rëër kek ye wël ci lueel piñ ku thiëckë, “Ee ciët wïc ba lueel lön ye yok cöör aya?”

⁴¹ Go Jethu bëër, “Na we ye cöör ke wek aa cïn gup awuöc, ku rin ye wek ye lueel lön ye wek piny tñj, ke wët kënë aye nyooth lön le wek gup awuöc.”

10

Kääñ abiöök

¹ Go Jethu lueel, “Wët yic alëk we, raan cie tëek kal amël thok, ku lir nhom tädët, yeen ë cuär, ku ë raan rum kånj. ² Ku raan tək kal thok yen abiöñ amël. ³ Raan tit kal abi kal njaany thok tënë ye, ku piñ amël rölde tē cööl yen amälke ë rienken, ku thel ke ayeer. ⁴ Ku tē ci ke yäth ayeer, ka cath tuenjen kenhïim ku buöth amël cök rin njic kek rölde. ⁵ Aacii raan dët bi buöth cök, aabi kat ye rin kuc kek rölde.”

⁶ Kääñ kënë aci Jethu thäth ke, ku wët lueel tënë ke akëckë deet yic.

Jethu abiöñ path

⁷ Go Jethu bën lueel, “Wët yic alëk we, yen ee kal thok tënë amël. ⁸ Kəc kək ëbën ci kanj bën yanhom tuenjen, aa cuär ku aa kəc rum kånj, ku rölde akëc amël piñ. ⁹ Yen ë kal thok. Raan bö thïn thuöñdië abi luök, yeen abi bën alönthïn ku ler ayeer, ku yok wël path. ¹⁰ Cuär ë bën rin bi cuëer, ku nek kånj ku rëc ke. Yen aci bën bik pir yok, pirdit alanden.

¹¹ “Yen abiöñ path. Abiöñ path aye wïc bi thou rin amälke. ¹² Raan lui ariöp ku cie raan abiöök ku cie wun amël, ku tñj gäl ke bö, ka päl amël ku ket, bi gäl thuëet amël yiic ku thiëi ke roor. ¹³ Raan lui ariöp ë kat rin ë raan lui ariöp ë path, ku aliu puöu kegup.

¹⁴⁻¹⁵ “Yen abiöñ path. Cimen njic Wä yen ku njic Wä, këya yen anjic amälkië ku amälkië aa njic ya. Ku awiëc ba thou ë rienken.

¹⁶ Amël kək aa tö thïn ku aa käkkië ku aa liu thïn kal kënë yic. Keek aaba bëëi aya, ku aabi räldië piñ, ku keek aabi ya luöny tökalinj kek raan tönj biöök ke.

¹⁷ “Wä anhiar ya rin awiëc ba piërdië puöl rin bi yen ye bën yok. ¹⁸ Acin raan bi piërdië nyaai tënë ya. Yeen aya puöl wët piändië ë rot. Yen ala riel ba päl wei, ku yen ala riel ba bën lööm.”

¹⁹ Go kəc Itharel keyiic bën tek kamken rin ë wëlkä. ²⁰ Kəc juëc kamken aa yekë lueel, “Yeen ala guöp jöñrac! Yeen amuöl! Yenjö ye wek wëlke piñ?”

²¹ Go kəc kək lueel, “Lëu raan la guöp jöñrac bi jam cimen yen! Lëu jöñrac kädë bi cöör cäl akuek yenyin?”

Kəc Itharel aa kuc Jethu

²² Aköl looi Yan Döc luanj Nhialic Jeruthalem aci bën, ku piny ë ye mäi. ²³ Ku Jethu ë cath puök yic, cäl puök Tholomon tö luanj Nhialic. ²⁴ Go kəc Itharel guëer yelööm ku luelkë, “Yen nen bi yin yo cäl arëer yo diu puöth? Lëk yo yic la gëi, ye yin Raan ci léc ku döc?”

²⁵ Go Jethu bëër, “Wët aca lëk we ku wek aacie wëtidië ye gam. Luöikiën ya looi ë riel Wä, kek ajam ë rienkië. ²⁶ Ku wek aacie wëtidië ye gam rin cii wek ye amälkië. ²⁷ Amälkië aa röldië piñ ku keek anjic ku keek aa ya buöth cök. ²⁸ Pir akölrüëc ëbën aya yiëk ke, ku keek aacii bi kanj thou athëer, ku acin raan lëu ye bi ke rum tënë ya. ²⁹ Kë ci Wä yiëk yen awär këriëc ëbën, ku acin raan lëu ye bi ke rum Wä cin. ³⁰ Wä ku yen yok aa tök.”

³¹ Go kəc Itharel aleel bën kuany bik biöök. ³² Go Jethu lëk ke, “Luoi puöth juëc ci Wä yiëk yen ba ke looi, aa ca looi wenhïim, ye luoi tönj nen kamken yen wïc wek ye bäk ya biöök aleel?”

³³ Go kəc Itharel bëër, “Yin acuk wïc buk yi biöök aleel rin luoi path, ku ë rin ye yin Nhialic döc guöp. Yin ë raan ë path, ku wïc ba rot looi ba ya Nhialic!”

³⁴ Go Jethu bëër, “Aci göt löñdun yic guöp lön ci Nhialic ye lueel, ‘Wek aa Nhialic.’

³⁵ Anjicku lön wët ci göt athör wël thëer Nhialic yic ë yic alanden, ku kockä aci Nhialic cäl, ‘Nhialic,’ kəc ci Nhialic thön

wätde. ³⁶ Ku na ɣen, ke Wä cä cəɔl ku tuuc ɣa pinynhom, ku ye kədē ye wek ye lueel lən cī ɣen Nhialic dəl, ye rin cī ɣen ye lueel lən ye ɣen Wēn Nhialic? ³⁷ Duökkē wätidiē gam tē cīi ɣen luəi Wä loi. ³⁸ Ku na ya ke looi, ku cək alən cīi wek wätidiē gam, ke we dhil luəikiē gam, bək ɲic alanden lən Wä arēēr kek ɣa ku ɣen atō Wä yic.”

³⁹ Gokē wīc bīk dəm, go ke käl nyīn.

⁴⁰ Go Jethu bən dhuk ciēn wār Jordan aləntui tēwäär ye Joon kəc muəɔc nhīim thīn, ku rēer thīn tēn. ⁴¹ Go kəc juēc bēn tēnē ye ku luelkē, “Joon akēc kārīl looi, ku kəriēēc ēbēn cī lueel rin ē mony kēnē aaci ya yith.”

⁴² Ku gam kəc juēc wätde ē tēnē.

11

Thon Ladhäro

¹ Raan cəl Ladhäro, ku ē rēer Bethanī, ēci tuaany. Bethanī ē gen rēer Maria thīn kek nyankēn cəl Martha. ² Maria kēnē yen ē nyan wäär cī Bānyda təc cök miök ɲir, ku wuuny ke nhiēmke. Ku ē mēnhē Ladhäro yen ēci tuaany. ³ Go nyiērakēn wēt tuəc Jethu, “Bēny, mätħdun nħiar aci tuany.”

⁴ Nawēn piŋ Jethu ke lueel, “Tueny kēnē aci Ladhäro bī nök, kēnē aci rot looi bī Nhialic leec thīn. Ku yen ē tē bī Wēn Nhialic lec yök thīn.”

⁵ Ku Jethu ē nħiar Martha kek nyankēn ku Ladhäro. ⁶ Nawēn cək piŋ lən cī Ladhäro tuaany, ke nək nīn karou tēwēn rēer yen thīn. ⁷ Ku jəl lək kəc ye buəth, “Benku dhuk ciēn pan Judia.”

⁸ Go kəc ye buəth lueel, “Raan piöoc, wäär ēmēn thiöök, ee wīc kəc Itharel bīk yī biöök aleel, ku ye wīc ēmēn ba bēn dhuk thīn?”

⁹ Go Jethu bēer, “Akäl tök cī yic la aköl ku wakəu? Tē ciēth raan ke ruel dīt ke yeen acie kəth, rin ala ruel yen piny tīŋ. ¹⁰ Ku na ciēth wakəu ka kəth, rin liu ruel tēnē ye.” ¹¹ Jethu aci wēlkä lueel ku mət dēt thīn, “Mätħda Ladhäro aci nīn wit, ku ɣen ala ba la puöc.”

¹² Go kəc ye buəth lueel, “Bēny, na cī nīn ka bī ɲuēn.”

¹³ Ku wēt wīc Jethu bī lək ke ē lən cī Ladhäro thou. Gokē tak lən jīem yen

wēt nīn ē path. ¹⁴ Go Jethu gai yic tēnē ke, “Ladhäro aci thou, ¹⁵ ku ɣen aci puəu miət ē rienkun ba kēc rēer kek ye, rin bək gam. Jəlku la tēnē ye.” ¹⁶ Go Thomath, cəl Acueek, lək atuuc, “Lokku ɣodhie kek Raan piöoc, rin buk la thou kek ye.”

Jön rot ku pīr aabö tēnē Jethu

¹⁷ Nawēn ɣet Jethu ke yök lən cī Ladhäro thiök ka la nīn kaŋuan raŋ yic. ¹⁸ Bethanī amec kek Jeruthalem tēcīt tēn meel karou, ¹⁹ ku kəc juēc Itharel aake cī bēn bīk Martha kek Maria bēn dēet puəth, rin wämēnħden cī thou.

²⁰ Nawēn piŋ Martha lən bīi Jethu, ke la aɣeer bī la rəm kek ye, ku dəŋ Maria bei. ²¹ Go Martha lək Jethu, “Bēny, na yī tō thīn, ɲuət wämääth akēc thou. ²² Ku aŋiec lən na cək amēn ke Nhialic abī kəriēēc ēbēn ba thiēec ye, gam yī.”

²³ Go Jethu lək ye, “Wämuuth abī rot jət bī pīr.”

²⁴ Go Martha bēer, “Aŋiec lən bī yen rot jət bī pīr aköl ciēn.”

²⁵ Go Jethu lək ye, “ɣen ē jön rot ku pīr. Raan gam wätidiē, na cək alən thou yen ka bī pīr. ²⁶ Ku kuat raan pīr ku gēm wätidiē aci bī kaŋ thou. Ca kēnē gam?”

²⁷ Go lueel, “Ee kēya, Bēny. Aca gam lən ye yīn Raan cī ləc ku dəc, Wēn Nhialic, bī dħiel bēn pinynhom.”

Jethu adħiau

²⁸ Nawēn cī Martha wēlkä lueel, ke dhuk ciēn ku cəɔl nyanakēn Maria amääth ku lueel, “Raan piöoc atō tēn ku awīc yī.”

²⁹ Nawēn piŋ Maria wēt kēnē, ke jət rot ku ləc la aɣeer bī la rəm kek ye. ³⁰ Ku Jethu ē ɲot kēc ɣet baai, a ɲot rēer tēwēn rēm yen thīn kek Martha. ³¹ Go kəc Itharel wēn rēer ɣööt kek Maria rin bīk dēet puəu, buəth cök, wēn tīŋ kek ye ke cī rot jət ku bēn yekəu aɣeer. Ee cīk tak lən ler yen raŋ nħom bī la dħiau thīn.

³² Wēn ɣeet Maria tēwēn rēer Jethu thīn, ke cuet rot piny yecök ku lueel, “Bēny, na yī tō thīn tēn ɲuət wämääth akēc thou.”

³³ Nawēn tīŋ Jethu ke dħiau, ku kəc Itharel awēn ruēc ye ke dħiau aya, go keŋ yepuəu ku ɲeer yic apei. ³⁴ Go ke thiēec,

“Cäk thiök tēno?” Gokē lueel, “Bēny, bäär ba tīj.”

³⁵ Go Jethu dhiau. ³⁶ Go kəc Itharel lueel, “Tiējkē tē nhiēr yen ye thīn.”

³⁷ Go kəc kək kamken lueel, “Acī raan cī cōr liep nyin, kēc looi? Ku yenō kēc yen Ladhäro kuōny bei thou yic?”

Ladhäro acī bēn pīr

³⁸ Go Jethu yic bēn ηēr apēi ku ler rañ nhom, ku rañ ēcī wec kuur yic, ku kuurdīt acī tāau yethok. ³⁹ Go Jethu ke yōök, “Nyaaikē kuur.”

Go Martha, nyanakēn raan cī thou bēēr, “Bēny, acī nhiany. Nīn cī ye thiök aa ŋuan.”

⁴⁰ Go Jethu lēk ye, “Kēc lēk yī lōn bī yīn lēc Nhialic tīj tē gēm yīn?” ⁴¹ Gokē kuur laar wei. Go Jethu yenyin ŋäär nhial ku lueel, “Wä yīn alēc rin ye yīn ya piñ, ⁴² ku añiēc lōn ye yīn ya piñ akōlakōl, ku aluēl rin bī kəc tō thīn tēn ye gam, lōn cī yīn ya tooc.”

⁴³ Kaam wēn cī yen wēlkā lueel ke cōt rōldīt, “Ladhäro, bäär ayeer.” ⁴⁴ Go bēn ayeer ke cī duut cök ku cīn alanh thiēkthiēk, ku acī der nyin alath. Go Jethu lēk ke, “Däkkē ku calkē acath.”

Amat nēk Jethu

(Mt 26:1-5; Mk 14:1-2; Lk 22:1-2)

⁴⁵ Go kəc juēc Itharel cī bēn bīk Maria bēn neem, kē cī Jethu looi tīj, ku gamkē wētde.

⁴⁶ Ku dhuk kəc kək ciēen kamken tēnē kəc akut Parathī, bīk kāk cī Jethu looi la lēk ke.

⁴⁷ Go kəc akut Parathī ku kəc kāk Nhialic mat kek bēny luk, ku luelkē, “Buk ŋō looi? Mony kēnē ee luoi ril apēi looi! ⁴⁸ Na pälku bī la tuēñ kēlä, ke kəc ēbēn abī wētde gam, ku bāny Roma aabī bēn bīk luanj Nhialic thuōr piny ku rēckē panda.”

⁴⁹ Go Kaipa yen ye raandīt kəc kāk Nhialic ē ruōōn kēnē lueel, “Wēt tōk akuōckē! ⁵⁰ Cäk ye tīj lōn añuēñ tēnē we bī raan tōk thou rin kəc, tēn tē bī wuōnda riāāk ēbēn?” ⁵¹ Ku akēc wēt kēnē lueel piānde ē rot, ku ē rin ye yen raandīt kəc kāk Nhialic ē ruōōn kēnē. Ku ē luel kāk tuēñ bī rōt looi lōn bī Jethu thou rin thān Itharel, ⁵² Ku acie riēnken kepēc, abī thou aya bī mīth Nhialic cī thiēi pinyhom kuōōt yiic bīk aa tōk.

⁵³ Jōök akōl kēnē ke bāny aake guīr bīk Jethu nōk. ⁵⁴ Kēya, go Jethu kēc bēn acath

ē path kam kəc pan Judia, ku jiēl bī la gen cōl Epraim tēthiök ke ror, ku rēēr thīn kek kəc ye buōōth.

⁵⁵ Ku Yan Ayum cīn yic luoi kəc Itharel ēcī thiök, go kəc juēc jāl bāāiken yiic bīk la Jeruthalem, bīk kēc wuuny kek kegup yandīt nhom tuēñ la looi. ⁵⁶ Gokē Jethu wīc, ku thiēckē rōt kamken wēn cī kek guēēr luanj Nhialic, “Yenō yakē tak? Bī bēn yai yic, kua cī bī bēn?” ⁵⁷ Ku kəc kāk Nhialic ku kəc akut Parathī aake cī wēt lueel, lōn raan ŋic tē rēēr Jethu thīn adhil wēt lēk ke, ku bī dōm.

12

Maria acī tē theek yen Jethu thīn nyuōōth (Mt 26:6-13; Mk 14:3-9)

¹ Nīn kadātem Yan Ayum cīn yic luoi nhom tuēñ, ke Jethu la Bethanī, pan ciēñ Ladhäro thīn, raan wäär cī jōt bei thou yic.

² Gokē miēth guiir tēnē ye, miēth cī Martha bēn luui thīn apēi. Ku Ladhäro atō kam kəc ke rēēr thīn aya. ³ Go Maria karjac cī thiāñ miök ŋīr cōl naar, ye ŋōc wēū juēc lōōm, ku puk Jethu cök ku wuuny nhīmken nhom. Go añīr miök ŋōt rum yic ēbēn. ⁴ Go raan tōk kam kəc Jethu buōōth, cōl Judath Ithkariōt, raan bī ye luōm lueel, ⁵ “Yenō kēc miök ŋīr kēnē yaac wēū juēc wār wēū ye dōm raan tōk, ku yīk ke kəc ŋōñ?” ⁶ Ku ēcie rin nhiēr kəc ŋōñ yen lueel yen kēnē, ee rin ye yen cuār, ee ye wēū akut muk, ku ē ye rot kony thīn.

⁷ Go Jethu lueel, “Pälkē, calkē amuk miök rin akōl bī ya thiök. ⁸ Kəc ŋōñ aabī rēēr thīn akōlakōl kek we, ku ŋen acī bī rēēr kek we akōlakōl.”

⁹ Go kəc juēc Itharel jāl ŋic lōn tō Jethu Bethanī, gokē la thīn, ku acie rin Jethu yetōk, ee rin bīk Ladhäro la tīj aya, raan wäär cī Jethu jōt kam kəc cī thou. ¹⁰ Go kəc kāk Nhialic wēt mat yic bīk Ladhäro nōk aya, ¹¹ rin wēt Ladhäro yen aye kəc juēc Itharel bānyken puōl ku gamkē wēt Jethu.

Jethu acī la Jeruthalem ke ciēm yai (Mt 21:1-11; Mk 11:1-11; Lk 19:28-40)

¹² Naŋōn nhiāāk dēt ke akutdīt kəc cī bēn Yan Ayum cīn yic luoi yic, piñ wēt lōn bīi Jethu Jeruthalem. ¹³ Gokē ayōr agēp lōōm, ku lek bīk la lor, ku ketkē ēlä,

“Lec tēnē Nhialic!
Nhialic dāc raan bō rin Bēny!
Nhialic dāc Bēny Itharel!”

¹⁴ Go Jethu akaja yök ku nyuuc yekōu, cīt tē cī gāt ye athör thēer wēl Nhialic yic,

¹⁵ “Duökkē riōc kōc Itharel! Yen kīn, Bānydun abō, ke cī nyuc akaja kōu.”

¹⁶ Ku kākā aake kēc kōcken ye buōth deet yiic, nawēn cī Jethu rot jāt ke lec, ke jolkē njic lōn cī kākā gāt athör thēer wēl Nhialic yic, ku lōn cī kek kākā looi tēnē ye.

¹⁷ Ku kōc juēc ke rēer thīn wāar cī Jethu Ladhāro caal ayeer raṅ yic, ku jāt kam kōc cī thou, aake kē cik tīṅ tēt kōc. ¹⁸ Ku rin wēt kēnē aya yen aa lor kōc juēc ye, rin cī kek luōidīt jāṅ gōi cī looi piṅ. ¹⁹ Go kōc akut Parathī lueel kamken, “Cāk ye tīṅ lōn cīn yen kē yökku thīn. Tiēṅkē, aye thēi ēbēn buōth cōk.”

Kōc Gīrik kōk aa wīc Jethu bīk tīṅ

²⁰ Kōc Gīrik kōk aake tō kam kōc cī la Jeruthalem bīk Nhialic la door thīn. ²¹ Gokē bēn tēnē Pilipo, raan Galilia pan Bethaida ku luelkē, “Bēny, yök aa wīc Jethu buk tīṅ.”

²² Go Pilipo wēt lēk Andria, ku lekkē karou tēnē Jethu bīk la lēk ye. ²³ Go Jethu bēer, “Ēmēn, akōl bī Manh Raan ya leec apēi acī guō yēēt. ²⁴ Wēt yic alēk we, nyin rap ē rēer ke ye tōk ē path, tē kēc ye tāāu tiōp yic bī ciēt kē cī thou. Na le yic pāt bī ciēt kē cī thou, ka jāl luōk mīth juēc. ²⁵ Raan nhar piērde, abī muōr ku raan man piērde pinynhom tēn abī muk tēnē pīr akōlriēc ēbēn. ²⁶ Kuat raan wīc ye bī yēn luōi ka dhil ya buōth cōk, rin tē rēer yēn thīn, aluōnydiē abī rēer thīn aya, ku Wā abī kuat raan luui ya leec.

Jethu ajam wēt Thuōnde

²⁷ “Piāndiē arem ēmēn, ku ba ṅō lueel? Ba lueel, ‘Wā, duk kēreec tit ya cāl abō?’ Ku kēnē ē yen cī yēn bēn thīn, rin ba arem akōl kēnē thōl. ²⁸ Wā, cāl rienku alec!”

Go rōl jam nhial ku lueel, “Aca cāl alec ku aba bēn cāl alec.”

²⁹ Go kōc ke kāāc thīn tēēn rōl piṅ ku luelkē, “Deṅ acī mār.” Go kōc kōk lueel, “Atuny Nhialic acī jam tēnē ye.”

³⁰ Tēēnē, go Jethu lēk ke, “Ee cie tēnē ya yen jiēm rōl kēnē, ee rienkun. ³¹ Ēmēn, ē tē bī luk teem tēnē kōc tō pinynhom, ku bēny jakreec abī cuōp wei. ³² Tē cī ya jat nhial, ke yēn abī kōc ēbēn miēt tēnē ya.” ³³ Ku wēn lueel yen kēnē, ke wīc bī nyuōth yen tē bī yen thou thīn.

³⁴ Go akut bēer tēnē ye, “Wēt cī gāt athör yic ē yök lēk lōn bī Raan cī lōc ku dōc, pīr akōlriēc ēbēn. Na yīn lēu kēdē ba lueel lōn bī Manh Raan jat nhial? Ku yeṅa yen Manh Raan?”

³⁵ Go Jethu bēer, “Aṅoot tēthīn nyōt bī ruel rēer kamkun. Lakkē tuēṅ dhōldun yic ēmēn tōu ruel tēnē we bī muōth we cīi dōt, rin raan cath muōth yic akuc tē ler yen thīn. ³⁶ Gamkē ruel ēmēn ṅoot yen kek we, rin bāk aa kōc ruel.” Tēwēn cī Jethu wēlkā lueel ke la ayeer ku thiēn rot tēnē ke.

Kōc Itharel aa kuec ē gam

³⁷ Na cōk amēn cī yen luōi rilkā ēbēn looi kenhīim guōp, ke keek aa kēc wētde gam, ³⁸ bī wēt cī Ithaya, raan kāk Nhialic tīṅ kaṅ lueel thēer yēn hom tiēṅ, wētde wāar lueel ēlā,

“Bēny, yeṅa cī wēt cuk lēk kōc gam? Yeṅa cī Bēny nyuōth riel?”

³⁹ Ku rin ē kēnē acīn tē bī kek gam, rin wēt kēnē aya, acī Ithaya lueel ēlā,

⁴⁰ “Aaci Nhialic dhōny nyīn, ku mēr kepuōth.

Bīk kāṅ cīi tīṅ kenyīn, ku cik wēt det kepuōth.

Bīk rōt wēl yēn ku ba keek kony.”

⁴¹ Ithaya acī kēnē lueel rin cī yen lec Jethu tīṅ ku jiēm rienke.

⁴² Ku ēmēn aya, ke bāny kōc Itharel aake cī wēt Jethu gam, ku akēckē lueel kōc nhīim, rin riōc kek kōc akut Parathī bīk ke cīi cop wei tēn amat. ⁴³ Aake lec kōc nhiaar tēnē lec Nhialic.

Jethu abī luk looi tēnē kōc ēbēn

⁴⁴ Go Jethu lueel rōldīt kōc nhīim, “Raan gam wētde acie wētde rot yen ye gam, ee wēt raan toc ya gam aya. ⁴⁵ Ku raan tīṅ ya, ka tīṅ raan cā tooc aya. ⁴⁶ Yēn acī bēn cimēn ruel pinynhom, bī raan ēbēn gam wētde cīi ben rēer muōth yic. ⁴⁷ Raan piṅ wētde ku

cii l k looi, ke  en acin w t ba t m ye, rin k c  en b n ba k c pinynhom b n luk,  en aci b n ba ke b n p ir. ⁴⁸ Raan kuc e  a ku cii w tdi  gam, raan bi ye t m awu c abi t  th n, ku wëtdiën ca l k k c abi ye luk ak l ci en. ⁴⁹ Ku e k ya, rin k c  en jam w t pi ndi  rot, ku e W  Aci n toc  a, yen aci  a th n k  ba dhiel lueel ku jaam e yic. ⁵⁰ Ku anj c l n ye w tde p r ak lri ec  b n b  i. K k ya lueel aa k k ci W  nyu th  a ba ke lueel.”

13

Jethu aci k cken ye bu ath l k c k

¹ Ee ye ak l Yan Ayum cin yic lu u nhom tuen . Go Jethu njic l n ci ak l ji l yen pinynhom t n j l b n, ku bi la t n  Wun. Yeen aci k cken r er pinynhom nhiaar alanden, ku nhier ke yet t  bi w t th k.

² Jethu ku k cken ye bu ath aake ci nyuc bik mi th th i cam. Ku j nrac  ci w t t au Judath, w n Thaimon Ithkari t pu u, bi Jethu gaany. ³ Go Jethu njic l n ci Wun ri l  b n t au yecin, ku e njic l n ci yen b n t n  Nhialic, ku e ben dhuk t n  ye. ⁴ Go rot cu t wei t w n m th kek th n ku d k alanh k u, ku ruk alanh wu ny ye anum. ⁵ Ku j l p u pu k adu k yic ku l k k cken ye bu ath c k, ku wuuny ke alanh wu ny w n ci ru k ye anum. ⁶ Ku j l b n t n  Thaimon P ter, go P ter l k ye, “Ye y n b  l k c k, B ny?”

⁷ Go Jethu b er t n  ye, “Ke lu i acii ye deet yic  m n, ku aba l k deet yic.”

⁸ Go P ter lueel, “Y n acii  a bi ka  l k c k acin.” Go Jethu b er, “Na c  yi l k c k, ke y n acin t  bi y n ben a raandi .”

⁹ Go Thaimon P ter lueel, “B ny, na ye k ya ke yi duk  a l k c k e rot, l k  acin ku  anhom aya.”

¹⁰ Go Jethu lueel, “Raan ci laak acin gu p acu l, ku abi yec k l k rot. Wek aa  er  b n, ke raan t k kamkun yen acii  er.”

¹¹ Jethu e njic raan bi ye gaany, yen e lueel yen ye  l , “Wek aa  er wedhie, ke raan t k yen acii  er.”

¹² Naw n ci Jethu ke l k c k, ke ben alanhde ru k ku nyuuc t den w n r er yen th n, ku thi ec ke, “C k k k ca looi t n  we  m n deet yiic? ¹³ Wek aa  a c l raan pi oc

ku B ny, ku yeen apath b k looi k ya, rin e  a. ¹⁴  en e B ny ku Raan pi oc t n  we, ku njot we laak c k. Ke week aya, wek aabi wec k l k kamkun, njek kek njek. ¹⁵ W t path aca nyu th we, b k looi cim n ci  en ye looi t n  we. ¹⁶ W t yic al k we, acin alony dit t n  b nyde, ku acin atuny dit t n  raan toc ye. ¹⁷  m n njic wek w t yic k n , t  looi wek ye, ke mi t pu u dit ab k y k th n.

¹⁸ “ en acii jam e rienkun  b n,  en anjic k c ca ku ny bei. Ku w t ci g t ath r th er w l Nhialic yic  l , ‘Raan m th  ok adu n t k yic acie nhom w l  a,’ adhil yenhom ti en. ¹⁹ Wek aa l k w t k n   m n ke k c rot gu  looi, rin ak l bi yen rot looi ka b k j l gam l n, ‘Ye  en Yeen.’ ²⁰ W t yic al k we, raan lor raan ca tooc, ac  lor aya, ku raan lor  en ka lor raan toc  en aya.”

K  cin Judath pu u aci lueel

(Mt 26:20-25; Mk 14:17-21; Lk 22:21-23)

²¹ Naw n ci Jethu w lk  lueel, ke nj er yic ku lueel, “W t yic al k we, raan t k kamkun abi  a gaany.”

²² Go k c ye bu ath keny n li  th kamken ke ci nh im la dil apei w t ye lueel. ²³ Ku raan t n  nhier Jethu kam k c ye bu ath,  ci nyuc Jethu l  m, ²⁴ go P ter nieu ny n ku lueel, “Thi c, ye raan nen yen j em yen rienke.”

²⁵ Go atuny k n  rot cu t Jethu ku thi ec, “B ny, ye yen e  a?”

²⁶ Go Jethu b er, “Ee raan bi  en ayup lu t kada yic ku yi k ye.” Ku l  m ayum ku lut kada yic ku y k Judath, w n Thaimon Ithkari t. ²⁷ T w n l  m Judath ayup, ke j nrac go la yegu p. Go Jethu l k ye, “K  w c ba looi, l c looi.” ²⁸ Ku acin raan kam k c ke m th kek ye ci w t deet yic, ye rin nj  yen j em Jethu k ya t n  ye. ²⁹ Ku rin yen Judath yen w  uken muk, ke ci k cken k k tak l n ci Jethu ye l k ye bi la   c k  w ck  rin yai, t d  ke ci lueel bi k c nj n mu c.

³⁰ Ku kaam w n l  m Judath ayup, ke la a eer. Ku e ye wak u.

L n Yam

³¹ W n ci Judath j l, ke lueel Jethu, “ m n  c Manh Raan aci nyu th k c, ku  c

Nhialic aci nyuõth kɔc ẽ ye. ³² Ku tẽ cĩ læc Nhialic nyuõth kɔc ẽ ye, ke Nhialic abi læc Manh Raan nyuõth yeguõp, ku abi lac looi nyin yic. ³³ Miẽthkiẽ, ɣen aciĩ bi rẽer kek we apɛi. Wek abã wĩc, ku alẽk we ẽmẽn yen wõt ca læk kɔc Itharel, ‘Acĩn tẽ bi wek la tẽ ler ɣen thĩn.’ ³⁴ Lõŋ yam ayiẽk we, nhiarkẽ rõt kamkun, cĩmẽn cĩ ɣen we nhiaar, kẽya, ke wek aa dhil rõt nhiaar kamkun. ³⁵ Na nhiarkẽ rõt kamkun ka bi ŋic kɔc ẽbẽn lɔn ye wek kɔckiẽn ɣa buõth.”

Pĩter ajei Jethu

(Mt 26:31-35; Mk 14:27-31; Lk 22:31-34)

³⁶ Go Thaimon Pĩter thiẽc, “Na yĩĩn lɔrdẽ Bẽny?” Go Jethu bẽer, “Tẽ ler ɣen thĩn aciĩn tẽ buõth yĩn ɣacõk ẽmẽn, ku yĩn abã buõth akõldã.”

³⁷ Go Pĩter thiẽc, “Bẽny, yenõ cĩi ɣen ye lẽu ba yĩ buõth ẽmẽn? Atõu ɣapuõu ba thou ẽ riẽnku.”

³⁸ Go Jethu bẽer, “Lẽu ba thou alanden ẽ riẽnkiẽ? Wõt yic alẽk yĩ. Tẽ ŋot kęc thɔn ajĩth kiu, aba lueel arak diãk lɔn kuc yĩn ɣa.”

14

Jethu ee dhẽl la tẽnẽ Wun

¹ Go Jethu læk ke, “Duõkkẽ diẽer ku rẽerke we rac puõth. Gamkẽ Nhialic ku gamkẽ ɣa aya. ² Pan Wã ala yic ɣõõt juẽc, ku ɣen ala ba piny la guiir tẽnẽ we. Na cie yic wõt kẽnẽ, ŋuõt akęc læk we. ³ Ku tẽ cĩ ɣen la ba piny la guiir tẽnẽ we, ke ɣen abi dhuk ba we mat tẽdiẽ rin bãk rẽer tẽ tõu ɣen thĩn. ⁴ Ku dhẽl bi wek yet tẽ le ɣen thĩn anjĩckẽ.”

⁵ Go Thomath læk ye, “Bẽny, ɣok aa kuc tẽ le yĩn thĩn, ku buk dhẽl bi ɣok yet tẽ tõ yĩn thĩn ŋic kẽdẽ?”

⁶ Go Jethu bẽer tẽnẽ ye, “ɣen ee dhẽl ku yic ku pĩr, aciĩn raan la tẽnẽ Wã tẽ cĩi yen riẽnkiẽ.” ⁷ Ku læk ke, “Èmẽn cĩ wek ɣa ŋic, ke wek aabi Wã ŋic aya, ku ẽmẽn yet tuen, anjĩckẽ ku acãk tĩŋ.”

⁸ Go Pilipo lueel, “Bẽny, nyuõth ɣo Wuur, yen ee kẽ wĩcku yetõk.”

⁹ Go Jethu bẽer, “ɣen aci cẽŋ apɛi kek we, ku yĩn anõot yĩ kęc ɣa ŋic, Pilipo? Raan cã tĩŋ, aci Wã tĩŋ aya. Yenõ ẽ yĩn ye lueel, ‘Nyuõth ɣo Wuur?’ ¹⁰ Kęc gam yĩn Pilipo, lɔn rẽer ɣen Wã yic ku Wã ɣayic?” Ku jɔl Jethu læk

kɔcken ye buõth, “Wẽl ca læk we aacie wẽl bõ bei tẽnẽ ɣa. Wã rẽer ɣayic, yen ẽ luõide looi. ¹¹ Gamkẽ wõtdiẽ lɔn rẽer ɣen Wã yic ku lɔn tõ Wã ɣayic. Na liu gam ke gamkẽ rin luõikiẽ. ¹² Wõt yic alẽk we, raan gam wõtdiẽ abi luõi ya looi a looi, ku tẽdõt abi luõidit tẽnẽ luõidiẽ a looi, rin ler ɣen tẽnẽ Wã. ¹³ Ku keriẽc ẽbẽn bãk thiẽc ẽ riẽnkiẽ aba looi, rin bi læc Wun nyuõth rin Wẽnde. ¹⁴ Tẽ thiẽc wek kẽdãŋ ẽ riẽnkiẽ, ka ba looi.”

Athõn bi Wẽi Nhialic bẽn

¹⁵ “Na nhiarkẽ ɣa, ke we piŋ lõŋkiẽ. ¹⁶ ɣen abi Wã thiẽc ku abi we yiẽk raan dõt kɔc kony, ku ye Wẽi ẽ yic bi rẽer kek we akõlriẽc ẽbẽn. ¹⁷ Acĩn tẽ bi kɔc pinynhom ye gam, rin acik lẽu bĩk tĩŋ ku cik lẽu bĩk ŋic. Ku yeen anjĩckẽ rin yen adõŋ kek we ku aciẽŋ kek we.

¹⁸ “Wek aacã bi puõl wepęc, ɣen abi dhuk tẽnẽ we. ¹⁹ Anõot tẽthin-nyõot ku kɔc pinynhom aaciĩ ɣa bi bẽn tĩŋ ku wek aabã tĩŋ, ku rin pĩr ɣen, ke wek aabi pĩr aya. ²⁰ Tẽ ler akõltui bẽn ka bãk ŋic lɔn tõ ɣen Wã yic ku lɔn rẽer ɣen weyiic.

²¹ “Raan gam lõŋkiẽ ku looi ke, yen ẽ raan nhiaar ɣa. Ku raan nhiaar ɣa abi Wã nhiaar, ku yeen aba nhiaar aya, ku ɣen abi rot nyuõth ye.”

²² Go Judath lueel, ku yeen acie Judath Ithkariõt, “Bẽny, bi rot lẽu kẽdẽ ba rot nyuõth ɣo ku cĩi rot nyuth kɔc pinynhom?”

²³ Go Jethu bẽer tẽnẽ ye, “Raan nhiaar ɣa, ka piŋ wõtdiẽ ku yeen abi Wã nhiaar, ku ɣok aabi bẽn tẽnẽ ye ɣok Wã buk pĩr kek ye. ²⁴ Raan cĩi ɣa nhiaar acie wõtdiẽ ye piŋ. Wõt cãk piŋ tẽnẽ ɣa acie wõtdiẽ, ee wõt bõ tẽnẽ Wã raan toc ɣa.

²⁵ “Wẽlkã aaca læk we ẽmẽn ŋoot ɣen kek we. ²⁶ Ku raan kɔc kony, Wẽi Nhialic bi Wã tuõc ẽ riẽnkiẽ yen abi we piõc keriẽc ẽbẽn ca læk we.

²⁷ “Dõr aya nyããŋ piny ke we, ku dõrdiẽ guõp ayiẽk we. Acã ye gãm we cĩmẽn ye kɔc piny ye yiẽk kɔc. Duõkkẽ yic ŋer ku duõkkẽ riõc. ²⁸ Acãk piŋ ke lueel tẽnẽ we ẽlã, ‘ɣen ajiẽl ku ɣen abi la dhuk tẽnẽ we.’ Na nhiarkẽ ɣa ke wek aabi puõth miẽt rin ler ɣen tẽnẽ Wã, rin adit tẽnẽ ɣa. ²⁹ Kẽnẽ aca læk we ẽmẽn ke ŋot kęc rot guõ looi, na le rot looi

ke bāk gam. ³⁰ Acā lēu ba jam apēi kek we emēn, rin jəŋ pinynhom abō. Ku yeen acin riēl tēnē ya. ³¹ Ku adhil kəc pinynhom ŋic lən nhiēer yən Wā, yen ē rin ye yən kəriēēc ebēn ye thōn ya looi.

“Bāk, jiēlku tēn.

15

Jethu yen abiēny yic

¹ “Yen abiēny yic ku Wā ē raan dom, ² yen ee kuat kēr cie luək tō yakōu tēem wei, ku teem kuat kēr luək nhom, rin bī nyāc bī ŋiēc luək apēi. ³ Wek aaci jāl piath rin piōoc ca yiēk we. ⁴ Rēēr kē akut yic kek ya, ku yən abī rēēr akut yic kek we. Kēr acie luək ē rot, alēu bī looi tē rēēr yen abiēc yic. Kēya, acāk lēu bāk luək tē cūi wek rēēr yayic.

⁵ “Yen abiēc ku wek aa kēr. Raan rēēr yayic ku yən yeyic abī luək apēi, rin week acin kē lēukē bāk looi tē liu yən tēnē we.

⁶ Raan cie rēēr yayic ka ya cuat wei cīmēn kēr tim ku bī riēl, ku kuat kēr kē aabī kuōt yiic ku cuet ke mēec tē bī kek dēp thīn.

⁷ Na rēēr kē yayic, ku rēēr wēlkiē wepuōth ke kəriēēc ebēn bāk thiēēc ku wiēckē, ka bāk yōk. ⁸ Lēc Wā aye nyuōth tē lok wek apēi, ku kēya, ke wek aabī ya kōckiēn ya buōth. ⁹ Wek aa nhiaar cīmēn nhiēer Wā yən, rēēr kē nhiērdiē yic. ¹⁰ Na thekkē lōŋkiē ke wek aabī rēēr nhiērdiē yic cīmēn cī yən lōŋ Wā buōth yiic, ku rēēr nhiērde yic.

¹¹ “Kēnē aca lēk we, bī miēt puōu tō tēnē ya tōu wepuōth aya, ku bī miēt piāndu thāap ē dīt. ¹² Ku lōŋdiē akīn, nhiarkē rōt cīmēn cī yən we nhiaar. ¹³ Nhiērdīt tet lēu raan bī yiēk māthke, ee gēm wēike ē riēnken. ¹⁴ Ku wek aa māthkiē tē looi wek kāk ca lēk we. ¹⁵ Wek aacā bī bēn cōl aloony, rin alony akuc kāk ye wun baai looi. Ku wek aaya cōl māthkiē, rin cī yən kəriēēc ebēn ca piŋ tēnē Wā nyuōth we. ¹⁶ Aacie wek cā lōc, ee yən aci we lōc, ku wek aaca tooc bāk la bāk la luui apēi, luoi bī dōŋ athēer. Ku Wā abī kəriēēc ebēn cāk thiēēc ē riēnkiē yiēk we, ¹⁷ kē thōn we akīn, nhiarkē rōt kamkun.

Mān kəc pinynhom

¹⁸ “Na man kəc pinynhom we, ke dhiēlkē tak lən cī kek ya kaŋ maan. ¹⁹ Na we

kəc pinynhom, ke kəc pinynhom aabī we nhiaar rin ye wek kacken, ku wēn cī yən we kuēny bei pinynhom, ke wek aacie kəc pinynhom, ku rin ē wēt kēnē, kəc pinynhom aa man we. ²⁰ Muōkkē wēt ca lēk we nhom, ‘Acin alony dīt tēnē bānyde.’ Na jōrkē ya, ke keek aabī we jōor aya, na piŋkē wēt diē, ke keek aabī wēt dun piŋ aya. ²¹ Ku keek aabī kāk kē looi ebēn tēnē we rin ye wek kackiē, rin kuc kek raan cā tooc. ²² Na ya kēc bēn ku cā jam tēnē we, ŋuōt aa kēc gup la adumuōm, ku cīt emēn kēlā, acin tē bī ke bēn puōl rin adumuōmken. ²³ Raan man ya, ee Wā maan. ²⁴ Na ya kēc luōikā kaŋ looi kamken, kāk cīn raan cī ke kaŋ looi, ŋuōt aa cīn gup adumuōm, cīt emēn kēlā, aaci kāk ca looi tiŋ, ku keek aa ŋot ke man ya ku Wā aya. ²⁵ Ku kēnē adhil rot looi kēya bī wēt cī gōt lōŋden yic rot tiēŋ, ‘Keek aa man ya ē path ke cīn wēt yic.’

²⁶ “Raan kuōny abī bēn, Wēi Nhialic abī yiny Nhialic nyooth, ku yeen abō tēnē Wā. Yeen aba tuōc we tēnē Wā, ku yeen abī jam ē riēnkiē. ²⁷ Ku week aya wek aabī jam ē riēnkiē rin cī wek rēēr ke ya thēer.

16

¹ “Kēnē aca lēk we bāk gamdun cūi pāl. ² Wek aabī cuōp wei tēn amat. Ku kaam abī bēn, tē bī kuat raan nāk we ye tak lən na looi kēnē, ke yeen aluui Nhialic. ³ Keek aabī kāk kē looi tēnē we, rin kuc kek Wā ku kuckē ya. ⁴ Kāk kē aaca lēk we, rin akōl bī kek kāk kē looi, ka jāl kē tak lən cī yən ye kaŋ lēk we.

Luoi Wēi Nhialic

“Wēl kē aa kēc lēk we wāar tuēŋ rin rēēr yən kek we. ⁵ Ku emēn yən ala tēnē raan cā tooc, ku aŋot cīn raan kamkun ya thiēēc, ‘Na yīn lōr dē?’ ⁶ Ku emēn cī yən ye lēk we, wek aaci puōth jieth. ⁷ Wēt yic alēk we, aŋuēēn tēnē we lən jiēl yən, rin na cā jiēl ke raan kəc kony acīi bī bēn tēnē we. Ku na jāl ke yen aba la tuōc we. ⁸ Ku na biī, ka bī nyuōth kəc pinynhom lən rēec kek rin wēt adumuōm, ku rin wēt ciēŋ path ku wēt luŋ Nhialic. ⁹ Keek aa rēc rin wēt adumuōm, rin kēc kek ya gam, ¹⁰ rin wēt ciēŋ path cī ladiē tēnē Wā nyuōth, ku kē

cii wek ɣen bi ben tiŋ. ¹¹ Ku keek aa rɛc rin luk, rin ci bɛny pinynhom tɛn luɔk wei.

¹² “ɣen ala kajuɛc kɔk ba lɛk we, ku ɛmɛn aril yic bɔk ke muk wenhiiim. ¹³ Ku na bɔ Wɛi Nhialic yen ɛ yic, ka bi we nyuɔth wɛl yith ɛbɛn. Yeen acii bi jam wɛlke ɛ rot, ku kɔk ye piŋ aabi lɛk we. ¹⁴ Yeen aba leec, rin bi yen kɛdiɛn ba lueel lɔom ku nyuth we. ¹⁵ Kɔk Wɛ ɛbɛn aa kɔkkiɛ, ku ɛ yen aci ɣen ye lueel lɔn bi Wɛi kɔk ba yiɛk ye lɔom, ku jol ke lɛk we.

Rɛɛc puɔu ku miɛt puɔu

¹⁶ “Aŋoot kaam thin nyɔɔt, ku wek aacii ɣa bi tiŋ, ku na ben a kaam thin nyɔɔt ke we abi ɣen ben tiŋ.”

¹⁷ Go kɔc kɔk kam kɔcken ye buɔɔth lueel, “Kɛnɛ wɛtde yic yenɔ? Aye lɛk ɣo, kaam thin-nyɔɔt ke week aacii ɣa bi ben tiŋ, ku ben a kaam thin-nyɔɔt ku wek aabi ɣa tiŋ? Ku lueel aya, ‘Ee rin ler ɣen tɛnɛ Wɛ.’ ”

¹⁸ Gokɛ thiɛc, “Kam thin-nyɔɔt kɛnɛ wɛtde yic ako? Kɛ wic bi lueel akucku!”

¹⁹ Go Jethu ŋic lɔn wic kek ye bik thiɛc, ku lɛk ke, “Aca lueel, ‘Kam thin nyɔɔt ke wek aacii ɣa bi tiŋ, ku na ben a kaam dɛt ke wek aabi ɣa tiŋ? Ye wɛt kɛnɛ yen yakɛ thiɛc kamkun? ²⁰ Wɛt yic alɛk we, wek aabi dhiau ku dhuɔɔrkɛ apeɪ, ku kɔc pinynhom aabi puɔth miɛt, ku wek aabi puɔth rɛɛc, ku rɛɛc piandun abi wel tɛnɛ we bi ya miɛt puɔu. ²¹ Na thiɔk tik kek dhiɛth ka rac puɔu rin ci akɔl reem ye ɣɛɛt, ku na ci meth jal dhiɛth ka arɛɛm wɛn acii ben tak rin ci yen puɔu miɛt, rin ci yen meth dhiɛth pinynhom. ²² Ku acit kɛnɛ tɛnɛ we aya, wek aa rɛc puɔth ɛmɛn, ku wek aabɔ ben tiŋ, ku wek aabi kuɛth miɛt ɛ puɔu, kuat miɛt puɔu cin raan bi ye ben nyaai tɛnɛ we.

²³ “Na la akɔl kɛnɛ bɛn ke wek aacii ɣa bi ben thiɛc kɛdɔŋ. Wɛt yic alɛk we, kɛriɛc ɛbɛn bɔk thiɛc ɛ riɛnkiɛ abi Wɛ yiɛk we. ²⁴ ɣet yakɔl acin kɛ cɔk thiɛc ɛ riɛnkiɛ, thiɛckɛ ku abɔk yɔk, bi miɛt puɔu dit tɛnɛ we.

²⁵ “Kɔkkɔ aake ya lɛk we waal, ku tɛ cii ɣen bi ben jam waal aci thiɔk, ku ɣen abi ya jam tɛnɛ we wɛl la geɪ rin Wɛ. ²⁶ Tɛ le akɔl kɛnɛ bɛn, ke wek aabi Wɛ thiɛc ɛ riɛnkiɛ. Ku acɔ bi lɛk we lɔn bi ɣen ya rɔok ɛ riɛnkun tɛnɛ Wɛ, ²⁷ rin Wɛ anhiar we rin

nhieɛr wek ɣa, ku rin ci wek ye gam lɔn ɣen a ɣa bɔ tɛnɛ Nhialic. ²⁸ ɣen abɔ tɛnɛ Wɛ ba bɛn pinynhom, ku pinynhom aba puɔl ku dhuɔk tɛnɛ Wɛ.”

²⁹ Go kɔcken ye buɔɔth lɛk ye, “Tiŋ, yin ajam geɪ ɛmɛn ke yi cii ben jam waal. ³⁰ Acuk ŋic ɛmɛn lɔn ŋic yin kɛriɛc ɛbɛn, ku yin aacii tit bi yi thiɛc, rin wɛt kɛnɛ acuk ŋic lɔn bii yin tɛnɛ Nhialic.”

³¹ Go Jethu bɛɛr tɛnɛ ke, “Cɔk jal gam ɛmɛn? ³² Piɛŋkɛ tɛdɔŋ abi bɛn, ku aci thiɔk ayic, tɛ bi wek wɛɛr bi ŋek ala panden, ku wek aabɔ nyɔɔŋ piny ɣatɔk. Ku acie ɣen ɣatɔk rot, rin Wɛ arɛɛr kek ɣa. ³³ Wek aaca lɛk kɛnɛ rin bɔk aa tɔk kek ɣen, bɔk dɔɔr yɔk. Kɔc pinynhom aabi we jɔɔr, ku dɛɛtkɛ wepuɔth ɣen acii kɛrɛc pinynhom lɛu!”

17

Jethu arɔok rin kɔcken ye buɔɔth

¹ Nawɛn ci Jethu wɛlkɔ thɔl lueɪ, ke ŋɛɛr yenyin nhial ku lueel, “Wɛ, akɔl aci ɣɛɛt. Yiɛk lɛc Wɛndu ku bi Wɛndu yi yiɛk lɛc. ² Rin yin aci bɔɔny yiɛk ye kɔc nhiiim ɛbɛn, bi pir akɔlriɛc ca gɔm ye yiɛk kɔc ɛbɛn. ³ Ku pir akɔlriɛc akɪn, bi kɔc yi ŋic lɔn yin ɛ Nhialic la cɔk, ku ŋickɛ Jethu raan ci lɔc ku dɔc wɔɔr ca tuɔɔc pinynhom. ⁴ ɣen aci lɛcdu nyuɔɔth pinynhom, ku luɔi ca yiɛk ɣa ba looi aca thɔɔp. ⁵ Wɛ, gɔm ɣa lɛcdu yinhom tɛn ɛmɛn, lɛc wɔɔr rɛɛr kamkua ɣok yi, wɔthɛɛr ke piny kɛc cak.

⁶ “Yin aca nyuɔɔth tɛnɛ kɔc ca yiɛk ɣa pinynhom. Keek aake ye kacku, ku ɛ yin aci ke gɔm ɣa, ku keek aaci wɛtdu gam. ⁷ Ke ɛmɛn aŋickɛ lɔn kɛriɛc ɛbɛn ca yiɛk ɣa abɔ tɛnɛ yi. ⁸ Wɛ ɣen aci wɛt ca lɛk ɣa lɛk ke, gokɛ gam, ku aŋickɛ ayic yen lɔn bii ɣen tɛnɛ yi, ku acik gam lɔn ci yin ɣa tooc.

⁹ “ɣen ɛ rɔok ɛ riɛnken. ɣen acie rɔok rin kɔc tɔ pinynhom, ee rin kɔc ca yiɛk ɣa rin ye kek kacku. ¹⁰ Kɔkkiɛ ɛbɛn aa kɔkku, ku lɛcdiɛ aye nyuɔɔth keyiic. ¹¹ Ku ɛmɛn ɣen abɔ tɛnɛ yi, ɣen acii ben a raan rɛɛr pinynhom, ku keek aatɔ pinynhom. Wɛ dhɛŋ, tit ke riel ɛ riɛnku, rin wɔɔr ca yiɛk ɣa, bik aa tɔk cimɛn ɣok ɣo yi. ¹² Wɔɔr rɛɛr ɣen ke ke, aaca muk riel ɛ riɛnku, keek aaca ke tiit ku acin tɔŋ cii mɔɔr kamken. Arɛk ke raan wɔɔr yen bi dhiɛl mɔɔr ɛ rot, rin bi wɛt

cī gōt athōr thæer wël Nhialic yenhom tiēŋ. ¹³ Ku emēn ɣen abō tēnē yī, ku kākā aa ya lueel ɣa ŋoot pinynhom bī miēt piändiē rēer kepuōth ke dīt alanden. ¹⁴ ɣen aci wēt lēk ke, go kōc pinynhom ke maan, rin cūi kek ye kōc pinynhom tēn. Cīmēn cūi ɣen ye raan pinynhom tēn aya. ¹⁵ Yin acā bī thiēc ba ke nyaai pinynhom, ku yīn aya thiēc ba ke tiit jōŋrac. ¹⁶ Keek aacie kōc piiny tēn cīmēn cūi ɣen raan piny tēn. ¹⁷ Mac ke wēt yic, rin wētdu ē yic. ¹⁸ Keek aca ke tuōc pinynhom cīmēn cī yīn ɣa tuōc pinynhom. ¹⁹ ɣen ē rot mac ē rienku, ku bīk rōt mac aya wēt yic.

²⁰ “ɣen aci rōk rienken rōt, ɣen arōk aya rin kōc bī gam rin piōcnden. ²¹ ɣen arōk rin bī kek aa tōk. Wā, cōl ke aaye tōk ɣoyiic cīmēn tō yīn kek ɣa ku ɣen kek yī. Cōl ke aaye tōk rin bī kōc pinynhom ye gam lōn cī yīn ɣa tooc. ²² ɣen aci lēc ca yiēk ɣa, aca yiēk ke bīk aa tōk cīmēn ye ɣok tōk. ²³ ɣen arēer keyiic cīmēn rēer yīn ɣayic bīk aa tōk ebēn, bī kōc pinynhom ŋic lōn cī yīn ɣa tooc, ku lōn nhiēer yīn ke cīmēn nhiēer yīn ɣa.

²⁴ “Wā, keek aaca yiēk ɣa, ku awiēc bīk rēer tē rēer ɣen thīn, bīk lēcdiē tiŋ, lēc ca yiēk ɣa, rin nhiēer yīn ɣa wāar kēc piny guō cak. ²⁵ Wā raan la cōk, kōc pinynhom aa kuc yī, ku yīn aŋiēc, ku kōckā aŋickē lōn cī yīn ɣa tooc. ²⁶ Yin aca nyuōth tēnē ke, ku aba ŋot luōi kēya, rin bī nhiērdū tēnē ɣa tō keyiic, ku ba tōu keyiic aya.”

18

Jethu aci dām

(Mt 26:47-56; Mk 14:43-50; Lk 22:47-53)

¹ Tēwēn cī Jethu rōk kēya, ke jiēl kek kōcken ye buōth ku teem wār cōl Kidron. Ku gōr ē tō thīn tēnē, go Jethu la thīn kek kōcken ye buōth. ² Ku Judath raan gōony ye ē ŋic tē cī yen la thīn, rin cī Jethu kaŋ rōm thīn kek kōcken ye buōth arak juēc. ³ Go Judath la gōr yic kek akut apuruuk, ku kōc kōk luan Nhialic tiit, cī kōc kāk Nhialic ku kōc akut Parathī tuōc thīn. Keek aake muk tōŋ ku mermer, ⁴ ku Jethu ē ŋic kēriēc ebēn bī rot looi tēnē ye, go ke lor nhīim ku thiēc ke, “Yeŋa wiēckē?”

⁵ Gokē bēer, “Ee Jethu raan Nadharet.” Go lueel, “Ee ɣen.” Ku Judath, raan gōony ye ē tō thīn ke ke. ⁶ Kaam wēn lēk Jethu ye ke, “Ee ɣen,” Ke riŋ ciēn kekōth ku wīkkē piny. ⁷ Go Jethu ke bēn thiēc, “Yeŋa wiēckē?” Gokē lueel, “Ee Jethu raan Nadharet.”

⁸ Go Jethu lueel, “Aca lēk we wēnthæer lōn ye yen ɣa. Na wiēckē ɣa, ke we pāl kōckā bīk jāl.” ⁹ Yeen aci jam kēlā bī wēt cī kaŋ lueel ēlā rot tiēŋ tēdē, “Wā, na cōk a raan tōkaliŋ kam kōc ca yiēk ɣa, ka kēc muōr.”

¹⁰ Ku Thaimon Pīter ē muk pal. Go miēt bei ku tōk alony raandit kāk Nhialic ku teem yīnyden cuēc wei. Ku alony ē cōl Malko. ¹¹ Go Jethu lēk Pīter, “Dhuōk paldu jōkgōde yic. Ye tak lōn cī ɣen arēem cī Wā yiēk ɣa bī guum.”

Jethu aci ɣāth Anath nom

¹² Go akut apuruuk kek bānyden ku kōc Itharel ke tit, Jethu dām ku derkē, ¹³ ku kōŋkē ɣāth tēnē Anath. Ku Anath ē ye wun tiŋ Kaipa, raandit kāk Nhialic ye ruōōn kēnē. ¹⁴ Ee Kaipa yen ēcī ye kaŋ lēk kōc Itharel lōn ŋuēēn yen bī raan tōk thou rin kōc.

Pīter ajei Jethu

(Mt 26:69-70; Mk 14:66-68; Lk 22:55-57)

¹⁵ Go Thaimon Pīter kek raan dēt Jethu buōth, ku raan Jethu buōth kēnē ē ŋic raandit kāk Nhialic guōp apei, go la kal pan raandit kāk Nhialic yic kek Jethu. ¹⁶ Ku dōŋ Pīter aɣeer kal thok. Go atuny wēn ŋiēc kek raandit kāk Nhialic dhuk aɣeer, ku jiēem kek nyen tit kal thok, ku bīi Pīter alōŋthīn. ¹⁷ Go nyen tit kal thok Pīter thiēc, “Cūi ye raan tōk kam kōc mony kēnē buōth?” Go Pīter bēer, “ɣei, ɣen acie raande.” ¹⁸ Ku wiir ē tō thīn, go aloony ku kōc tit many cool took, ku kēckē many wēn lōōm bīk ɣōc. Go Pīter la ku kēc ke ke bī ɣōc aya.

Jethu aluk raandit kāk Nhialic nom

(Mt 26:59-66; Mk 14:55-64; Lk 22:66-71)

¹⁹ Go raandit kāk Nhialic Jethu thiēc rin wēt kōcken ye buōth, ku rin wēt piōcde. ²⁰ Go Jethu bēer, “ɣen ē cool jam akōlakōl tēnē raan ebēn kōc nhīim, ku piōcde ebēn aya looi tēn amat ku luan Nhialic tē ye kōc Itharel guēer thīn. Ku ɣen acin kē ca kaŋ

lueel ke muṣony. ²¹ Ku yenḡ thiëec yin ya? Thiëc kṵc cī wēlkië piṅ. Thiëc ke wēl ca lēk ke, rin aa ṅic wēl ca lueel.”

²² Tēwēn cī Jethu jam kēlā, go raan tōk kam kṵc tīt ke kääc thīn buṣṵk nyin ku lueel, “Cīi riṵc ba jam kēlā tēnē raandīt kāk Nhialic?”

²³ Go Jethu bēēr tēnē ye, “Na ca kuṵc jam, ke lēk kṵc tē cī ṅen kuṵc jīem thīn. Ku na ye yic yen ca lueel, ke yenḡ mēṅ yin ya?”

²⁴ Go Anath tuṵc tēnē Kaipa raandīt kāk Nhialic, ke ṅot dēr cin.

Pīter aci Jethu ben jai

(Mt 26:71-75; Mk 14:69-72; Lk 22:58-62)

²⁵ Pīter ē ṅot kääc tēwēn ke ṅṵc mac. Go kṵc kṵk lueel tēnē ye, “Cīi ye raan tōk kam abiṵth ē mony kēnē?” Go Pīter jai ku lueel, “Ṽei, ṅen acie raande.” ²⁶ Go muṣony tōk kam aloony raandīt kāk Nhialic, ruāāi kek raan wēn cī Pīter tōk yic wei, jam ku thiëec, “Kēc yī tīṅ kek ye ḡr yic?” ²⁷ Go Pīter ben jai, ku kiu thṵn ajīth nyin yic.

Kṵc Itharel aaci Jethu gaany tēnē Pilato

(Mt 27:1-2, 11-14; Mk 15:1-5; Lk 23:1-5)

²⁸ Gokē Jethu thēl wei pan Kaipa ku ṅēthkē pan bēnydīt Roma, Pilato. Ku piny ē ye nhiäknhīäk dur yic. Go kṵc Itharel cīi la alṅthīn pan bēnydīt, ku bik röt tiit ajuëec rin cī yai thiṵk, ku bik miēth Yan Ayum cīn yic luṵu cam. ²⁹ Go Pilato la aṅeer tēnē ke ku thiëec ke, “Ye awäc ṅṵ cäk yök ye mony kēnē ḡṵp?”

³⁰ Gokē bēēr, “Na cīn awuṵc cī looi ṅṵt akēcku bēēi tēnē yī.”

³¹ Go Pilato lēk ke, “Week ḡp lömkē ku luṵikē luk kē cīt löṅ ciēṅ pandun.”

Go kṵc Itharel bēēr, “Akēc puṵl tēnē ḡo buk raan tēm thou.” ³² Kēnē aci rot looi bī wēt cī Jethu lueel rot tiēṅ tēde, wēn lueel yen kuat thon bī yen thou.

³³ Go Pilato dhuk kal yic ku cṵl Jethu ku thiëec, “Ye yin Bēnyṅaknhom kṵc Itharel?”

³⁴ Go Jethu bēēr, “Wēt kēnē ye wētdu aye kṵc kṵk kek cī ye lēk yī ē rienkië?”

³⁵ Go Pilato bēēr, “Ye tak lṵn ye ṅen raan Itharel? Aa kacku ḡṵp kek kṵcken dīt kāk Nhialic, kek aa bīi yī tēnē ya. Yenḡ ca looi?”

³⁶ Go Jethu bēēr, “Bäänydië acie bääny pinynhom. Na bäänydië ye kēn pinynhom,

ṅṵt kackië aaci thör bī ṅen cīi tēēu kṵc Itharel cin. Acie kēya, bäänydië acie kēn pinynhom tēn.”

³⁷ Go Pilato ben thiëec, “Yīin, ye bēnyṅaknhom?” Go Jethu bēēr, “Aye lueel lṵn ye ṅen bēnyṅaknhom. Ṽen aci dhiëeth ku ṅen aci bēn pinynhom rin wēt tōṅ kēnē, ba jam wēt yic. Ku kuat raan cī yic ṅic ē wētḡdië piṅ.”

³⁸ Go Pilato thiëec, “Ku yic ye kēn ṅṵ?” Ku ben dhuk aṅeer tēnē kṵc Itharel ku lēk ke, “Acīn awuṵc ca lēu ba yök yeguṵp bī ye luṵk wei. ³⁹ Ku yeen ē wēt piändun ba raan tōṅ cī mac lony rin Yan Ayum cīn yic luṵu. Wiëckē ba Bēnyṅaknhom kṵc Itharel luṵny we?”

⁴⁰ Gokē dhuṵk ye ke loi kiēu, “Acie kēya! Acie yen wīcku. Barabath yen awīcku.” Ku Barabath ē ye cuär kṵc rum.

19

Jethu aci tēm thou

(Mt 27:15-31; Mk 15:6-20; Lk 23:13-25)

¹ Go Pilato Jethu dṵm ku cṵl athat. ² Ku jṵl apuruuk kēr thii tim la kuṵth riic yiic ku ṅēk kek yenhom, ku tēēukē alanh mathiṅ yekṵu, ³ ku bikkē tēnē ye ku luelkē, “Madho, Bēnyṅaknhom, Bēny kṵc Itharel,” ku maṅkē nyin.

⁴ Go Pilato ben dhuk aṅeer ku lēk kṵc wēn cī kenhīim kut, “Yeen aba thēl aṅeer tēnē we tēnē, ku bāk tīṅ lṵn cīn yen tē bī ṅen awuṵc yök yeguṵp ba luṵk wei.” ⁵ Kēya, go Jethu bēn aṅeer ke ceṅ ṅakṅak cī looi kuṵth ku alanh mathiṅ yekṵu. Ku lueel Pilato tēnē ke, “Yen kīn, yen raan!”

⁶ Nawēn tīṅkē, ke kṵc kāk Nhialic ku kṵc tīt kiu ku luelkē, “Piäät tim cī rīiu kṵu.” Go Pilato lēk ke, “Damkē kek we bāk piäät tim cī rīiu kṵu, ṅen akēc awuṵc yök yeguṵp.”

⁷ Gokē wēt dhuk, “Ṽok aa la löṅ ciēṅda ye lueel lṵn dhil ye nṵk, rin aci lueel lṵn ye yen Wēn Nhialic.”

⁸ Nawēn piṅ Pilato wēt kēnē, ke riṵc apēi.

⁹ Ku dhuk kal yic ku thiëec Jethu, “Yīin bäär tēnen?” Go Jethu biēt ku cīi bēēr thok acīn.

¹⁰ Go Pilato lēk ye, “Cīi wīc ba jam kek ya? Tak yīnhom lṵn nadē ke ṅen ala riel ba yī puṵl, ku ṅen ala riel aya ba yī cṵl apiëet tim cī rīiu kṵu.”

11 Go Jethu bēer, “Yin ala riēl tēnē ɣa rin cī Nhialic ye yiēk yī, ku ē yen ale raan cā tāāu yiēcin guōp awuōc rac apei.”

12 Nawēn piŋ Pilato wēlkā, ke wīc apei bī dhēl yōk bī yen Jethu puōl. Go kōc Itharel kiu tēnē ye ku luelkē, “Tē lony yīn ye ka ye nyooth lōn cūi yīn määth kek Bēnyŋaknhom. Kuat raan rot looi bī ya bēnyŋaknhom, ee raan ater Bēnydan ŋaknhom.”

13 Nawēn piŋ Pilato ē wēlkā, ke thel Jethu aɣeer ku nyuuc thōny luk tōlaar cōl, “Pīny cī guiir kuōr,” Ku ē cōl Gabata thoŋ kōc Itharel. 14 Ku akōl kēnē yen akōl guiir kōc rōt rin Yan Ayum cīn yic luōu. Nawēn tēcit akōl ciēl yic, ke lēk Pilato kōc Itharel, “Bēnydun ŋaknhom akīn!”

15 Gokē kiu tēnē ye, “Nāk! Nāk! Piāat tim cī rīiu kōu!” Go Pilato ke thiēc, “Wiēckē ba Bēnydun ŋaknhom piāat tim cī rīiu kōu?”

Go kōc kāk Nhialic bēer, “Bānyda ē tōk, ee bēnyŋaknhom Roma!”

16 Go Pilato ke yiēk Jethu bik la piāat tim cī rīiu kōu.

Jethu aci piāat tim cī rīiu kōu

(Mt 27:32-44; Mk 15:21-32; Lk 23:26-43)

Gokē Jethu dām. 17 Ku ler aɣeer ke ket timden cī rīiu, ke jiēl geeu bī la tē cōl Golgotha. (Ku wētde yic, gōn la guēŋ-ŋeŋ cīt apen nhom raan.) 18 Ku jōlkē piāat tim cī rīiu kōu. Ku piētkē kōc karou aya tiim cī rīiu kōōth, raan tōk lōŋ cuēc ku raan dēt lōŋ cam. Ku Jethu ciēl kamken. 19 Go Pilato awuōc gōt bī tāāu tim cī rīiu nhom. Ku kēn cī gōt akīn, “JETHU RAAN NADHARET, BĒNYŊAKNHOM ITHAREL.” 20 Ku kōc juēc aake cī kēnē kueen, rin tēn cī Jethu piāat tim cī rīiu kōu thīn, aciī mec ke ɣeu. Ku wēt ēcī gōt thoŋ kōc Itharel ku thoŋ kōc Roma ku thoŋ Gīrik. 21 Go kōcdīt kāk Nhialic Itharel lēk Pilato, “Duk ye gōt, ‘Bēnyŋaknhom kōc Itharel,’ aŋuēēn ba gōt, ‘Acī mony kēnē lueel, ɣen ē bēnyŋaknhom kōc Itharel.’ ”

22 Go Pilato bēer, “Kē ca gōt arēer ke ca gōt.”

23 Nawēn cī apuruuk Jethu piāat tim cī rīiu kōu, ke lōm alāthke ku tekkē keyiic ŋuan, aban tōk tēnē apuruōk tōk. Ku lōmkē alanh kōu aya cī kōc kēdiēt tōk, jōk yeyeth ɣet

piny. 24 Ku luelkē kamken, “Dukku tem kōu, cuetku ɣek buk tiŋ bī lōōny tēnē ŋa.” Kēnē aci rot looi bī wēt cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic rot tiēŋ tēde,

“Keek aaci alāthkiē tek kamken, ku cuetkē ɣek rin alanhdiēn kōu.”

Kēnē yen aci apuruuk looi ayic.

25 Ku tēthiōk kek tim cī rīiu Jethu, diāār aake kāac thīn, man ku nyankēn ē man, Maria tiŋ Klopeth ku Maria Magdalena.

26 Nawēn tiŋ Jethu man ku raan ye buōth nhiēer ke kāac aya ē tēēn, ke lēk man, “Tik manhdu akīn.”

27 Ku ben lēk raan ye buōth wēn, “Moor akīn.” Ku yakōl guōp ke wīc raan ye buōth awēn piny paande.

Jethu aci thou ayic

28 Nawēn ŋic Jethu lōn cī kēriēc ēbēn thāap, ke lueel bī wēt cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic rot tiēŋ, “ɣen anēk rou.”

29 Ku tōny cī thiāŋ muōn wac ē tō thīn, gokē alath luōt mōu yic, ku tēēkē wai thok, ku ɣōkkē yethok. 30 Nawēn cī Jethu muōn wac jooc ke lueel, “Wēt aci thāap.” Ku gut yenhom piny ku thou.

Jethu aci gut puōu

31 Go kōc Itharel Pilato thiēc bī ke puōl bik kōc cī piāat tiim cī rīiu kōth dhoŋ kuōl, ku nyēikē guāpken tiim cī rīiu kōth. Ku ē loikē kēlā rin ye yen akōl niēn Dhiēc, ku acik ye wīc bī guāpken rēer tiim cī rīiu kōth akōl niēn Dātem, rin yen akōl yandīt apei. 32 Go apuruuk la ku dhōŋkē kuōl raan tōk ku kuōl raan dēt, ē kōc cī piāat tiim cī rīiu kōth kek Jethu. 33 Nawēn bikkē tēnē Jethu, ke tiŋkē lōn cī yen thou ku cik ben dhoŋ kuōl. 34 Go apuruōŋ tōk Jethu gut puōu tōŋ, go riēm ku piū kuēr nyin yic. 35 Ku raan cī kēnē tiŋ aci lueel rin bī wek ye gam aya. Wēt cī lueel ē yic, ku yēen aŋic lōn ye yen wēt yic yen lueel. 36 Kēnē aci rot looi bī wēt cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic rot tiēŋ, “Acīn yuōmnden bī dhoŋ.” 37 Ku ben lueel tēdēt athōr yic ēlā, “Ku aabi daai raan yen cik gut.”

Jethu aci thiōk

³⁸ Nawën ë kënë cök ciëen, ke Jothep raan gen Arimatheo bö tēnē Pilato ku thiëec bi guöp Jethu nyaai. (Jothep ë ye raan Jethu buoath ci gam, ku aye moony rin riöc yen bāny Itharel.) Go Pilato lēk ye lōn ci guöp puöl tēnē ye. Go Jothep la ku le nyaai. ³⁹ Go Nikodemo, raan wäär ci kaŋ la tēnē Jethu waköu, rot māt Jothep ku ë muk miök n̄ir cōl mira ci liäap wäl dēt cōl aloe. ⁴⁰ Go rōor wën karou guöp Jethu lööm ku derkē kōu alath ke ci wäl n̄ir tääu th̄in, rin kënë yen ë tē ye kōc Itharel guiēr guöp raan ci thou bi jāl thiök. ⁴¹ Ku tēwën ci Jethu nōk th̄in gōr ë tō th̄in, ku raŋ yam ë tō gōr yic, ku ë c̄in raan ci kaŋ thiök th̄in. ⁴² Ku rin bi yen akōl yan kōc Itharel nhiäk, ku rin thiök raŋ aya, gokē guöp Jethu tōöu th̄in.

20

Raŋ aci yic lääu

¹ Riel yic akōl Nhialic ke piny ŋot la durdur, ke Maria Magdalena la raŋ nhom, go alēl tiŋ ke ci nyaai raŋ thok. ² Go rin tēnē Thaimon Pīter, ku tēnē raan dēt Jethu buoath nhiēer Jethu, ku lēk ke, “Kōc aaci Bēny nyaai raŋ yic ku akucku tē ci kek ye tääu th̄in.”

³ Go Pīter ku raan Jethu buoath dēt wën lööny dhöl, ku lekkē raŋ nhom. ⁴ Ku keek aake la ke kat kedhie, go raan Jethu buoath dēt wën kat apēi tēnē Pīter, ku ye yen kaŋ yet raŋ nhom. ⁵ Go guŋ ku tiŋ alanh wäär ci Jethu der, ku akēc la alōŋth̄in. ⁶ Go Thaimon Pīter guō bēn ku ler raŋ yic. Go alēth tiŋ ke rēer piiny, ⁷ ku alanh ci Jethu kum nhom ēcī rēer kek alēth kōk, ēci mat yic tēde rot. ⁸ Go raan Jethu buoath dēt wën ci kaŋ yet raŋ nhom jāl la alōŋth̄in, ku gam. ⁹ (Ku keek aake ŋot ke kēc wēt athör thēer wël Nhialic deet yic, athör ye lueel lōn bi yen rot dhiel jot thou yic.) ¹⁰ Go kōc ye buoath jal dhuk bei.

Jethu aci rot nyuöth Maria Magdalena

¹¹ Kaam wën Maria ë kääc ayeer tēthiääk kek raŋ ke dhiau. Ku tēwën ŋot dhiēu yen ke guōŋ ku luiit raŋ yic, ¹² Ku tiŋ atuuc nhial ci ruk alēth yer karou, ke rēer tēwäär ci guöp Jethu tōöu th̄in, tōk tē la yenhom ku dēt tē la yecök. ¹³ Gokē thiëec, “Tik, ye rin ŋö dhiēu

yin?” Go lueel, “Keek aaci Bānydiē nyaai, ku akuöc tē ci kek ye tääu th̄in.”

¹⁴ Kaam wën lueel yen kënë, ku jōl wel yenyin ke tiŋ Jethu ke kääc yelööm, ku akēc ŋic lōn ë yen Jethu. ¹⁵ Go Jethu thiëec, “Tik, ye rin ŋö dhiēu yin? Yeŋa wic?” Go tak lōn ë yen raan lui dom yic, ku lēk ye, “Bēny, na ye yin ci ye nyaai, ke lēk ya tē ci yin ye tōöu th̄in, ku yen abi la ba la lööm.”

¹⁶ Go Jethu lēk ye, “Maria.” Go yenhom wël ye ku lueel thoŋ kōc Itharel, “Rabuni,” ku wētde yic, “Raan piöoc.”

¹⁷ Go Jethu lēk ye, “Duk ya gōt rin yen ŋot ya kēc yet nhial tēnē Wä. Ku yīin lōor tēnē wämāthkiē ku lēk ke, ‘Yen adhuk ciëen tēnē ye, yen ë Wä, ku ye Wuurdun, Nhialicdiē ku ye Nhialicdun.’ ”

¹⁸ Go Maria Magdalena jāl ku le lēk kōc ye buoath lōn ci yen Bēny tiŋ, ku lēk ke wël ci Jethu lēk ye.

Jethu aci rot nyuöth kacken ye buoath

¹⁹ Naŋon thēei ya akōl Nhialic wën, ke kōc ye buoath aake ci rōt mat yōn ci riit thok, rin riöc kek bāny Itharel. Go Jethu bēn ku kēec kamken ku lueel, “Bi döör rēer kek we.”

²⁰ Wën ci yen jam kēlä, ke nyuth ke yecin ku yelōm. Go kōc ye buoath puöth miēt apēi wën tiŋ kek Bēny. ²¹ Ku ben Jethu lēk ke, “Bi döör rēer kek we, cimēn ci Wä ya tooc, ke wek aa ba tooc aya.” ²² Wën ci yen jam kēlä, ke jōl wēei kenhīim ku lueel, “Lōmkē Wēi Nhialic. ²³ Na pälkē adumuööm kōc piny, ka pēl piny, na cāk ke pēl piny, ka cīi pēl piny.”

Jethu ku Thomath

²⁴ Ku Thomath, cōl Acueek, raan tōk kam kōc kathiäär ku rou ye buoath, ee liu th̄in wën bi Jethu. ²⁵ Go abiöth kōk lēk ye, “Bānyda acuk tiŋ.”

Go Thomath lēk ke, “Na cie tētōök wäär ci ye piäät kek tiēŋ yecin, ku tääu yacin ë tētōökkä yiic, ku tääu yacin yeyōu aya, ka cā kaŋ gam.”

²⁶ Nawën nin kabēt cök, ka abiöth aake ci rōt ben mat yōt ku Thomath ë rēer th̄in ke ke, ku yōt ēci riit thok. Go Jethu bēn kōc kamken ku lueel, “Bi döör rēer kek we.”

²⁷ Ku jōl lēk Thomath, “Tääu yicin tēn, ku tiŋ cienkiē ku jot yikōk ba yicin tääu yāyōu.

Päl kënë yin kån dhöl yiic, ku gam!” ²⁸ Go Thomath bëër, “Bánydië ku Nhialicdië.”

²⁹ Go Jethu lëk ye, “Ca gam rin ci yin ya tin? Ye këpuoth bi yiëndë tënë kác bi gam ke këc ya tin!”

Wët wïc athör kënë bi nyuöth kác

³⁰ Jethu aci kädit jån göi looi kacken ye buoath nhüim, ku keek aa këc göt athör kënë yic.

³¹ Ku kakkä aaci göt rin bák gam lön ye Jethu Wën Nhialic ci lóc, ku bák pir yök ë rienke tē ci wek gam.

21

Jethu aci rot nyuöth kác ye buoath kadhorou

¹ Nawën ë kakkä cök ciëen ke Jethu ben rot nyuöth kacken ye buoath wär Tiberia you. Ku tē ci luäi ye akän. ² Thaimon Piter kek Thomath (cäl Acueek), ku Nathaniel (raan Kana pan Galilia), ku wëët Dhubedi, ku kác kók karou Jethu buoath, aake rëër tëtök ëbën. ³ Go Thaimon Piter lëk kác wën, “Yen ala mēi.”

Gokë lëk ye, “Yök aabi cath kek yī.” Gokë la ku lek riäi yic, ku acin kë cik däm ë wëër kënë yic ëbën.

⁴ Tëwën büi aköl nyin, ke Jethu ë kääc wär you, ku akëc kacken ye buoath njic lön ë yen Jethu. ⁵ Go lëk ke, “Riënythii, cín kë cäk däm?” Goke bëër, “Acin këdån.”

⁶ Go lëk ke, “Cuatkë buoi lön cuëny riäi, ku kån aa bák däm thün.” Gokë buoi cuat ku göök ke bik miit rin juëc rec apēi.

⁷ Go raan Jethu buoath nhüer Jethu lëk Piter, “Kën ë Bëny.” Nawën piñ Thaimon Piter lön ye yen Bëny, ke ruk alanhde yekäu (rin ci yen aläthke däk bei ëbën) ku thuëet wüir. ⁸ Go abiöth kók lök bën ke cath riäi, ke thel buoi ke ci thiån rec. Ku keek aake cüi mec apēi kek agör, aake cit akääth bian tök. ⁹ Nawën keëckë piny ke tin many ë miim ke dëp ku rec ke ci tääu mæc kek ayup. ¹⁰ Go Jethu lëk ke, “Bëëikë rec abëk rec awën cäk däm.”

¹¹ Go Thaimon Piter la riäi yic ku miit buoi wär thok ke ci thiån rec dit, ku rec ëbën aa buoat ku thiärdhiëc ku diäk. Tëwën cök rec juëc këlä, buoi akëc yic rëet. ¹² Go Jethu

lëk ke, “Bäk, miëthkë.” Ku acin raan tök kam kác ye buoath ci ye cak thiëc, “Ye yin nja?” Rin njic kek ye lön ye yen Bëny. ¹³ Go Jethu rot cuot ku lööm ayup ku yik ke ku ben looi këya kek rec.

¹⁴ Këlä, Jethu aci rot nyuöth kác ye buoath kën yen yic diäk, tëwën ci yen rot jät kam kác ci thou.

Jethu ku Piter

¹⁵ Wën ci kek mith ke lëk Jethu Piter, “Thaimon wën Joon, nhia ya apēi tēn tē nhüer käckä ya?”

Go bëër, “Ee këya Bëny, anjic lön nhüer yen yī.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath.” ¹⁶ Ku ben Jethu lëk ye, “Thaimon, wën Joon nhia ya apēi?”

Go bëër, “Ee këya Bëny anjic lön nhüer yen yī.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath.” ¹⁷ Ku ben Jethu thiëc arak dët ye kek diäk, “Thaimon, wën Joon nhia ya?”

Go Piter puöu dak rin ci Jethu ye thiëc arak dët ye kek diäk, “Nhia ya?” Ku lëk ye, “Bëny, yin anjic këriëc ëbën, ku yin anjic lön nhüer yen yī.”

Go Jethu lëk ye, “Biöök amälkië apath, ¹⁸ Wët yic alëk yī, wäär njot ye yin riënythii ke yin ye rot guir ku löör tē wïc piändu, ku tē bi yin dhiöp ke yin abi yicin yaak tuen, ku raan dët abi der ku thel yī tē cüi wïc ba la thün.”

¹⁹ Kakkä aaci Jethu lueel bi nyuöth Piter tē bi yen thou thün, ku bi kác cäl aaye Nhialic leec thün. Ku jöl Jethu lëk ye, “Buoath ya.”

Jethu ku raan dët ye buoath

²⁰ Go Piter yenhom wel ku tin raan dët ye buoath nhüer Jethu ke buoath ke, raan wäär thiäak kek Jethu wäär mith kek, ci Jethu bën thiëc ëlä, “Bëny, yēja bi yī la gaany?”

²¹ Wën tin Piter ye, ke lëk Jethu, “Bëny, na raan dëtë, bi yiëndë?”

²² Go Jethu bëër, tënë ye, “Na wiëc bi pir yet aköl bi yen bën, ke yējö tënë yī? Yün emën buoath ya.”

²³ Go wët thiëi piny kam kác buoath Jethu lön raan Jethu buoath kënë acüi bi thou. Ku akëc Jethu lueel lön cüi yen bi thou. Acü

lueel, “Na więc bi pır yet aköl bi yen bën ke yenö tēnē yī?”

²⁴ Raan kēnē yen ē raan Jethu buōth jam kāk cī tīŋ, ku yen ē gēt ke aya, ku aŋic lōn wēt cī lueel ē wēt yic.

²⁵ Ēmēn kajuęc kōk aatō thīn, kāk cī Jethu looi. Na ke cī gāt piny ēbēn, tōk ku tōk, ke yen aya thōōŋ lōn piny ēbēn aciī lēu bi athōr gāt jōt.

Luoi Atuuc Jethu Wët nhom

Luoi Atuuc Jethu, athör buøth athör Wël Jethu cï Luka gët. Wët ril yen gët Luka athör kënë, ee lön bï nyuøth tē cï Wëi Nhialic kəc ke kəŋ Jethu buøth kuony thïn, ku bïk Wët Puøth Yam rienke thiäi piny Jeruthalem ku Judia yic ebën, ku Thamaria ku jəl a pinynhom ebën aya. (1-8) Yeen, anyiköl ē cäth kəc cï gam, cïmën wäär jək yen rot kam kəc Itharel agut tē bï yen jəl a gam tənē kəc pinynhom ebën. Ee wïc raan gät athör bï kəc ye kueen ŋic ku detkē yic aya, lön kəc cï gam aacie kəc ke man kəc Roma mac baai, ku lön nadē, gam kəc cï gam ē tē ye kəc Itharel yanhden theek thïn yen ē jəl thääp.

Alēu bï luoi Atuuc Jethu tek yic ē diäk, ku bï nyooth tē cï Wët Puøth Yam ye lueel rin Jethu thiēi piny thïn, ku jək akuut kəc cï gam kecök. Luoi Atuuc acï tek yic kēlä, (1) Cäth kəc cï gam, jək Jeruthalem la nhial Jethu cök ciēen, (2) Wët Puøth Yam acï yet wuøt kək yiic pan Palethtinia, (3) Ku ler tueŋ aya ləŋ wärdit Adēkdiæt agut bï yet Roma.

Kēdiit cï tic Luoi Atuuc Jethu yic, ee luoi Wëi Nhialic cï bën kek riel kəc cï gam gup Jeruthalem aköl Yan Ayum cïn yic luou, ku ler tueŋ ke tiit ke. Ku yik akut kəc cï gam kek kacken dit riel, kajuēc cï röt looi yiic cï lueel athör yic. Wët kəc cï gam tueŋ acï gët kək cï lək kəc yiic, ku kək cï röt looi cï gët athör Luoi Atuuc Jethu yic, aa riel ē wët kënë nyuøth pïr kəc cï gam yic, ku jəl amēt ē rot akut kəc cï gam yic aya.

Käk tš thïn

Guiēr kəc ŋic kək cï röt looi 1:1-26

Ləŋ cï Jethu lueel ciēen ku athönde 1:1-14

Raan cï kuany nyin Judath 1:15-26

Kē cï nyooth Jeruthalem 2:1-8:3

Kē cï nyooth Judia ku Thamaria 8:4-12:25

Luoi Paulo 13:1-28:31

Atuc tueŋ 13:1-14:28

Amat nhom gen Jeruthalem 15:1-35

Atuc ē rou 15:36-18:22

Atuc ē diäk 18:23-21:16

Paulo acï mac Jeruthalem ku Cetharia ku Roma 21:17-28:31

¹⁻² Tēnē Thiöpiluth athördien tueŋ yic, ŋen acï gët kək cï Jethu looi, ku kək cï piöc tēwäär jək yen luøide cök, agut aköl jət ye nhial. Tēwēn kēc Jethu guø yäth nhial, ēcï wët than piny ē riel cï Wëi Nhialic yiiek ye, tēnē kəc cï ləc bïk atuöccke. ³ Nin thiärŋuan thuonde cök ciēen, Jethu ēcï rot nyuøth arak juēc tēnē atuöccke, ku bïk ŋic, ke cïn diu, lön nadē ke yeen aŋot pïr. Yeen ēcï atuöccke tiŋ ku jiem ke ke kək bääny Nhialic. ⁴ Ku nawēn cä atuöccke kenhïim mat tətök, ke thön elä, “Duökkē jiël Jeruthalem. Tietkē Wëi Nhialic cï Wä thön bï tuöc we, wäär ca lək we. ⁵ Joon acï kəc muöc nhïim ē pïu, ku nin lik, Wëi Nhialic bï we muöc nhïim abï tuöc we.”

Jethu acï yäth nhial

⁶ Nawēn cï Jethu röm kek atuöccke, ke thiäckē, “Bēny, ba kəc Itharel cöl aa ben mac emēn?”

⁷ Go Jethu bēer elä, “Aköl le yen kē bï looi, ku kək bï looi, aaye Wä guir rielde, ku acïn kēdun thïn bäk ŋic ye nen bï kek röt looi. ⁸ Ku na la Wëi Nhialic bën, ka bï we yiiek riel, ku wek aabï jam rienkiē Jeruthalem ku Judia, ku Thamaria, ku jəl a pinynhom ebën.” ⁹ Wēn cï yen jam kēya, ke jət nhial, ku ē dēi kek, ku kum luät bïk cï ben tiŋ.

¹⁰ Ku jölkē liith ke döt nhial, ku Jethu ke jiël. Tēēn nyin yic ke röör karou cï ruk alēth yer bö, ku kēäckē atuuc löm, ¹¹ ku luelkē, “Kəc Galilia, yeŋö ye wek kööc ke we döt nhial? Yen Jethu, cï nyaai tēnē we ku yēth nhial, abï la dhuk tēcit tē cï wek ye tiēŋ thïn ke la nhial.”

Mathayo acï kuany nyin Judath

¹² Kaam wēn, ka atuuc Jethu jiël gən Olip nhom thiäak kek geu ke cit kilomiter tök, ku dhukkē geeu Jeruthalem. ¹³ Keek aaci jəl yet geeu ku lek yön yen ciēŋ kek thïn. Atuuc Jethu, aake yï Piter ku Joon, ku Jemith ku Andria, ku Pilipo, ku Thomath, ku Bartholomeo, ku Matheo, ku Jemith

wën Alpawuth, ku Thaimon, raan man kəc thäi bik panden mac, ku jəl a Judath wën Jemith. ¹⁴ Keek aake ye lac röm ku röökkē ke ya akut, kek diäär kək ku Maria man Jethu ku wämäthakēn.

¹⁵ Nin lik cök, ke kəc cī gam cīt raan buəɔt ku thiär-rou ebēn, aake cī kenhüim mat. Go Pīter rot jət ku jīem, ¹⁶ “Wämäthkiē, wēt cī gət athör Wēi Nhialic yic abī rot dhiel tiēn. Wēi Nhialic ēcī wēt lək Debit kē bī rot looi aköldä tēnē Judath, raan bī Jethu nyuəth kəc dəm ye. ¹⁷ Judath ē ye raan akuətda, ku yeen ēcī Jethu kuany bī la aban luai bī looi luide yic.”

¹⁸⁻¹⁹ (Wēu cī Judath riəp luai rəc cī looi, aaci yen ke dom ɣəɔc, dom yen reet yen yeyic thīn ku thou. Kēnē, aaci kəc ke ciēn Jeruthalem piŋ ebēn, ku jəlkē dom kēnē aa cəɔl thuənden, rin cəl Akeldama, ku wētde yic “Ee Dom Riem.”)

²⁰ “Ku aci gət athör Waak Nhialic yic elä, ‘Bī yənde yic ciēn kē tō thīn, ku cīn raan ciēn thīn.’

“Ku ēcī gət aya kələ, ‘Bī raan dēt nyiende löök yic luai yic.’

²¹⁻²² “Kēya, raan adhīl rot māt ɣo, ku bī ŋic cīmēnda lən cī Jethu Bānyda rot jət raŋ yic. Raan buk māt ɣoyiic adhīl a raan tōŋ akuətda. Ku ē raan ŋic kəŋ tēyən jək Joon luaiden miəc nom cök, ku jəl a tēwäär ye ɣok cath kek Jethu agut aköl jiēl yen tēnē ɣo bī yäth nhial.”

²³ Ku jəlkē kəc karou gut rin, Jothep ku ē ŋic aya ke cəl Barthabath (ē cəl Juthtuth aya), ku Mathayo. ²⁴ Ku röökkē elä, “Bēny, yīn aŋic kē tō raan ebēn puəu, kēya, nyuəth ɣo raan tōŋ nhar kamken karou, ²⁵ ku bī luui ke ya atuuc nyin Judath wäär cī nyääh piny, ku ler tēnē yen ye tēde.” ²⁶ Ku jəlkē cuet gək, ku bik raan tək kuany kam ē kəkä karou. Ku raan yen cik bēn ləc ē ye Mathayo, ku jəl mət akut atuuc kathiäär ku tək yic.

2

Bēn Wēi Nhialic

¹ Na la aköl Yan Ayum cīn yic luəu bēn, ka atuuc Jethu kuut kenhüim ɣən tək. ² Kam wën ke pək wei arööl dēt piŋkē nhial, ku

yen arööl kēnē ē cīt arööl yomdit ril. Ku jəl arööl ɣən awën rēer kek thīn thiəŋ yic. ³ Ku tiŋkē lək mac cīt liep ke tek rot piny, ku raan tək kamken ē ye kē cīt liem mac nyuc yenhom. ⁴ Keek ebēn, aake cī Wēi Nhialic lööny kegup ku jīemkē thok kək, rin cī Wēi Nhialic ke yiək riəl ku bik jam thok kək cie thuəkken.

⁵ Kəc juēc Itharel ke ciēn wuət kək yiic pinynhom, kəc ke ye Nhialic door aake rēer Jeruthalem ē nīnkä. ⁶ Wën cī kek arööl piŋ, go kəc juēc röt kuəət. Kəc ke cī röt kuəət aake cī gäi, kē ye atuuc Jethu jam thuəkken.

⁷ Wën cī kek gäi apēidit gokē jam ke cī keröt jət apēi, “Keek kəc jam kələ aa kəc Galilia!

⁸ Ye kədē, bik aa jam thuəkkua? ⁹ ɣook ebēn ɣok aa kəc wuət kək cīmēn Parthia, Mede ku Elam, ku jəl aa Methopotamia, Judia, ku Kapadokia, ku Pontuth ku Athia. ¹⁰ Ku jəl aa Prigia ku Pampilia. Ku jəl a Ijip ku bēi kək pan Libia thiäak kek Thirene. Ku kəc kək ɣoyiic aa kəc wun cəl Roma. ¹¹ Kəc kək aa kuat Itharel. Ku kəc cie kəc Itharel cī yäthken waar bik yanh Itharel gam. Ku kəc kək ɣoyiic aa kəc pan Kret ku pan Arab. Ku ē yen ŋot ye ɣok ke piŋ ke jam thuəkkua, ke luel kädit cī Nhialic looi.” ¹² Aake cī gäi, ku muumkē nhüim kē bik lueel, gokē röt aa thiēc kamken, “Yenö ye nyuəth yen kēnē?”

¹³ Go kəc kək atuuc Jethu bui, ku luelkē elä, “Kəkä aaci wiəet möu!”

Jam Pīter tēnē kəc Itharel

¹⁴ Tēnē, ke Pīter kam atuuc Jethu kathiäär ku tək jət rot, ku kēc ku jəl jam ke cī yeröl jət tēnē kəc Itharel awën cī röt kuəət, “Wek wärkiē, wämäthkiē Itharel, ku jəl aa wek kəc ciēn gen Jeruthalem, piŋkē wētde apath, ku ba we lək kē cī rot looi. ¹⁵ Kəc yakē lueel ka cī muəl möu, aa kēc wiəet, təcit tē ye wek ye tak thīn, aköl akēc tōŋ, aŋot ye riəl. ¹⁶ Ku wēt cī Juel raan kək Nhialic tiŋ lueel wäär akīn,

¹⁷ ‘Acī Nhialic lueel, lən kē bī looi aköl le nīn thök akīn,

ɣen abī Wēikiē tuəc kəc ebēn.

Wätkun ku nyiərkun aabi kē bī rot looi aköldä lək kəc.

Riénythii kun aabī nyuösth, ku röörkun dit aabī nyuääth arak juéc aya.

18 Ee yeen, agut aluakkië röörkun ku diäär, nīnkui bī bēn.

Yen abī wēikië tuöc kōc ē nīnkā, ku keek aabī kāk bī röt looi aa lēk kōc.

19 Yen abī kädit jāṅ gōi looi nhial, ku kajuéc jāṅ gōi aaba looi pinynhom.

Pinynhom abī thiāṅ riem, ku mac, ku jəl a tol dīttet.

20 Aköl abī niip nyin, ku pæei abī thiēth cīmēn riem

ee kaam kēc aköldit puōth bēn Bānyda guo yēēt.

21 Ku raan bī Nhialic rōök ku bī ye kony abī poth bī cīi la pan mac.’

22 “Piēṅkē wēlkā, wek wāmāthkiēn cəl Itharel! Jethu raan pan Nadharet ē ye raan cī riēl Bānyda nyuösth ke cīn diu kākken dit jāṅ gōi cī Nhialic looi riēnke. Ee kē ṅiēckē kek we, rin aaci röt looi kamkun. 23 Cīt tē cī Nhialic ye guieer thīn, Jethu ē bī thōn we, ku bāk nōk cīmēn cī wek ye puöl ku bī kōc rēc la gup adumuööm nōk, ku piēētkē tim cī rīiu kōu. 24 Ku yeen aci Nhialic cəl aben pīr thou yic, wēn cī yen Jethu nyaai riēlde thou yic, rin ēcīi rot kōṅ lēu yen lōn bī Jethu teem thou yic.

25 “Aṅicku lōn ēcīi rot bī lēu rin ēcī Debit lueel ēlä,

‘Yen ee Nhialic tīṅ ṅanhom akōlriēēc ēbēn, ku yen athiök kek yen, ku yen acin kē bā diir.

26 Rin ee wēt kēnē, yen amit puöu.

Ku wēl ya lueel aa wēl raan mit puöu.

Ku cōk amēn bī yen thou, ke yen abī thiök ke ṅa ṅōth kē bī Nhialic luöi yen,

27 rin Nhialic acīi guäpdie bī puöl bī rēer kam kōc cī thou,

ku Nhialic acīi ṅa bī puöl ba dhiāth raṅ yic yen raande.

28 Yin Nhialic, yin acā nyuösth dhēl piir akōlriēēc ēbēn,

ku jəl aa rēerdu kek yen, abā cəl amit puöu.’

29 “Wāmāthkiē, wek aaba dhiel lēk kē ṅiēc rin wādan dit cī wēlkā lueel. Yen Debit aci thou ku thiäk, ku raṅde kin aa dæei yok, agut cī ya aköl. 30 Yen Bēnyṅaknhom wāär piir yen ē ye raan kōṅ tīṅ, kāk bī röt looi aköldā, ku lēk ke kōc, ku ē ṅic kē cī Nhialic lueel ke

bī luöi ye. Nhialic ēcī yepuöu tōṅ lōn nadē ke bī raan tōk kuatde yic, looi keye bēny cīmēnde. 31 Debit ēcī kē bī Nhialic looi tīṅ, go jāl jam lōn bī Raan cī lōc ku dōc rot jōt raṅ yic wēn cī yen ye lueel ēlä, ‘Yen ē kēc nyāāṅ kam kōc cī thou, guäpde ē kēc dhiāth raṅ yic.’

32 “Nhialic ēcī Jethu jōt bei raṅ yic bī bēn pīr, ku yen ku atuuc kōk Jethu acuk tīṅ yen yiny cī rot looi. 33 Jethu aci jat nhial ku nyuuc kōṅ cuēc Wun, ku ē yen aci yok tuöc Wēi Nhialic, cīt tēwāär cī Nhialic ye lueel thīn. Ku kē cāk tīṅ ku piēṅkē ēmēn ē ye kēn cī Nhialic lueel ka bī tuöc yen aci lööny yogup. 34 Acie Debit yen cī la nhial, ee cī lueel,

‘Ee cī Nhialic lēk Bānydiē, “Nyuc ē tēn kōṅdiēn cuēc,

35 agut aköl bī yen kōc man yīin cəl aloi nhīim, ku bik yicōk.” ’

36 “Wek kōc pan Itharel ēbēn, dhielkē ṅic alanden lōn nadē ke Jethu yen cāk piäät tim cī rīiu kōu, yen aci Nhialic looi bī ya yen Bēny, ku ye Raan cī lōc ku dōc.”

37 Wēn cī kōc cī röt kuööt wēt Pīter piṅ, gokē ya tak yic ke diēer kē bik looi, ku thiēckē Pīter ku atuuc kōk Jethu, “Buk ṅō looi wāmāthakua?”

38 Go Pīter bēer, “Dhuökkē wepuōth ciēn adumuöömku yīic, ku calkē röt aa muoc nhīim bāk aa kōc Jethu Krītho, ku bī Nhialic adumuöömku pāl piny, ku wek aabī Nhialic muöc wēike, ku bī lööny wegup.

39 Kēnē yen cī Nhialic yepuöu tōṅ, ka bī yīēk we ku miēthkun, ku kōc bēei kōk mec, ku kōc ēbēn ye Bānyda Nhialic cōl bik aa kacke.”

40 Pīter aci kōc lēk ku jiēem kenhīim ēlä, “Kuonykē röt ku bāk liu awuöc yic, awuöc yen bī tēm kōc rēc akölēl!” 41 Kōc juéc ē kōc awēn yīic aaci kē cī Pīter lēk ke gam, ku cōlkē röt amuoc nhīim, ku ē cīt tēnē raan tiim kadiäk kek aaci bēn muöc nhīim aköl kēnē, ku mētkē akuöt den yic.

42 Keek aaci rēer bī atuuc Jethu ke piöc, ku yekē atuuc Jethu kony kāk yekē looi yīic ku miēthkē tētök, ku yekē rōm ku rōökkē tētök.

Tē cī kəc cī wēt Jethu gam pūr thīn kamken

⁴³ Kājuēc jāŋ gōi aaci Nhalic cəl aa looi atuuc Jethu, ku yen aci kəc juēc cəl ariōc. ⁴⁴ Kəc cī gam ēbēn aaci rēer bīk ceŋ tētök, ku yekē röt kony kedhie bīk kāŋ aa wēer kamken. ⁴⁵ Aaci kək tō ke ke bēi yiic aa yaac wei, ku yekē wēu tək röt, ku raan tōk ē ye yiək wēu bī kəkken wic lēu. ⁴⁶ Kek kəc cī wēt Jethu gam aake ye rōm akōlakōl luək Nhalic kəc Itharel yic, ku yekē rōm bāāiken yiic ku mīthkē ke cī mīth bēth ku rēerkē ke mit puōth, ⁴⁷ ku yekē Nhalic leec ku lec kəc kək ke aya. Ku ye Nhalic akuōt den juak yic akōlakōl kəc kek cī Nhalic cəl aa poth kērac yic.

3

Raan aduany aci kony

¹ Ÿon akāl tōk, tääŋ akōl, tē ye kəc rōök, Pīter ku jəl a Joon aake cī la kal luan Nhalic ye kəc Itharel rōök thīn bīk la rōök. ² Wēn cī kek yet kal cəl Kal Dhēŋ thok, ke yök mony cī dhiēeth ke ye aduany. Yen mony kēnē ē ye cool tē jət ye kal thok, ku bī kəc la kal luan Nhalic ya lim wēu. ³ Nawēn tīŋ Pīter ku Joon ke la kal yic goke lim. ⁴ Gokē dōt nyin ku lək Pīter ye, “Daai ē yook!” ⁵ Goke dōt, ku ye yök yepuōu ciēt la kē bī yök tēnē ke.

⁶ Go Pīter lək ye, “Ÿen acīn wēu ba yiək yi, ku yīn aba yiək kē tō kek ya, ‘Yīn aya yōök, rin Jethu raan Nadharet, jət rot ku ba cath!’ ” ⁷ Ku dām kōŋ cuēc, ku kony bī rot jət. Kaam wēn ke cök ku kuiēc monytui go guō riēl, ⁸ ku puur rot nhial ku kēēc cökke ku cieth. Ku ler kal luan Nhalic ke keek ke cath ke thuēt nhial, ke lec Nhalic. ⁹ Ku kəc tō luan Nhalic ēbēn ē cik tīŋ ke cath, ke lec Nhalic, ¹⁰ ku wēn cī kek ye njic ke mony dhie nyuc kal cəl Kal Dhēŋ thok ku līm, gokē gāi apēidit ku nyamkē kethook, ku yekē röt thiēc kē cī rot looi tēnē ye.

Jam Pīter luan Nhalic

¹¹ Wēn cī mony aduany Pīter ku Joon kuak yiēth, go kəc ke tō kal luan Nhalic yic gāi ēbēn, ku riŋkē tēwēn rēer kek thīn kāt cök, Kān Tholomon kal luan Nhalic yic. ¹² Nawēn tīŋ Pīter kəc, ke lueel, “Wek kəc

Itharel, yenō ye wek gāi kē cī rot looi, ku yakē līth yō? Yakē tak lōn nadē ke ye riēlda ku piathda yopēc yen kony yök mony kēnē bī cath? ¹³ Nhalic wārkuan dīt Abaram, ku Ithāk, ku Jakop yen aci riēl yiək aluonyde Jethu. Ku yen aa cāk gam tēnē kəc kek ke mac baai, ku wek aaci jai bī Pilato cī lony cək alōn wic yen ye bī lony. ¹⁴ Yen Jethu ē ye raan Nhalic ku ē ye raan path, ku wek aaci kuēc ye, ku lēkkē Pilato bī wētdun gam bī raan yen cī kəc nōk lony, ku ye Jethu yen nēk. ¹⁵ Ku ē kēya, wek aaci raan nōk raan yen dhēl pīr nyooth, ku yeen aci Nhalic jət raŋ yic bī pīr ku acuk tīŋ ke cī rot looi. ¹⁶ Ee riēlde yen Jethu, yen aci mony aduany cəl acath. Kē cāk tīŋ, ku ŋiēc kē ē loi ku wēt cī yök Jethu gam, ee wēt cī yök wēt Jethu gam yen aci ye cəl apuōl, agut tē ciēth yen wenhīim cīt ēmēn.

¹⁷ “Ku ēmēn wek wāmāthkiē, aŋiēc kē yen kē cāk looi kek we ku bānykun cī wek Jethu nōk, ee luāikē ke kuōckē. ¹⁸ Ēcī Nhalic lək kəc kāk Nhalic tīŋ thēer lōn bī raan luāk kəc gum, ku yen aci rot dhiēel thīn ke ye yic kēya. ¹⁹ Ke yeen, pāl kē luōi kārēc, ku ye wēt Nhalic yen gamkē, ku bī Nhalic adumuōm cāk looi pāl piny, ²⁰ ku na luāikē kēya, ka akōldā ke Nhalic abī we yiək riēl Wēike, ku abī we tuōc Jethu yen cī lōc tēnē we ku bī we kony. ²¹ Jethu abī rēer pan Nhalic agut akōl bī kāŋ ēbēn bēn waar piiny bīk aa yam, cīt tē cī Nhalic ye lueel thīn thēer wāar tēnē kōcken kākke tīŋ.

²² “Yeen ēcī Mothith lueel ēlā, ‘Nhalic-dun abī we tuōc raan kāŋ tīŋ, cīmēn cī yen ya tuōc we, ku yeen abī ya raan kuatdun. ²³ Ku wek aadhil kēriēc ēbēn bī lək we gam. Ku raan cī wēl raan kāŋ tīŋ bī gam, acī bī mat kəc Nhalic yiic.’ ²⁴ Ku kəc kāŋ tīŋ, la kē cik lueel agut cī Thamel, ku kəc cī lōk bēn yecök aaci kē loi rot ē nīnkā lueel. ²⁵ Kāk cī Nhalic lueel ka bī luōi we, kāk cī kəc kāŋ tīŋ lək we aa kākun. Ku week dhiēlkē röt mat thīn, ku bāk kē cī Nhalic lək wārkuan dīt ka bī yiək ke tek wedhie. Cīmēn yōn cī yen ye lək Abaram ēlā, ‘Ku kuatdu yic yen abī yēn kəc pinyhom dōc.’ ²⁶ Ke yen Nhalic aci raan bī kēde bēn looi lōc, cəl Jethu ku tuuc tuēŋ,

ku bi we dɔc, ku bi we cɔl awel wepuəth wei luoi käreç yic.”

4

Piter ku Joon aaci yäth luk yic

¹ Tëwën jiem Piter tənë kɔc ku Joon ke kääc yelšəm, ke kɔc kɔk kāk Nhialic, ku bəny apuruuk yon Nhialic tiit, ku jɔl aa kɔcdit kɔk, kɔc akut Thaduthi bə. ² Keek aake cii puəth mit wət ye Piter ku Joon kɔc pišc lɔn nadë ke Jethu aci rot jət kam kɔc ci thou. Kënë aye nyuəth lɔn nadë raan ci thou alëu bi ben p̄ir. ³ Gokë ke dəm ku lek ke mac agut yon nhiäk, rin ci akɔl cuəl. ⁴ Ku kɔc juëc ci wət Piter piŋ aaci gam, ku juakkë röt bik ciët tiim kadhiëc.

⁵ Nawën aköl dëëtë ke bāny Itharel ku kɔcdit baai, ku jɔl aa kɔc piöc lööŋ, kuut kenhim Jeruthalem. ⁶ Keek aacä amat jäl looi kek raandit kāk Nhialic cɔl Anath, ku jɔl aa Kaipa, ku Joon, ku Alekdhändër, ku kɔc kɔk many Anath thok. ⁷ Keek aaci Piter ku Joon cɔl aabi kenhim, ku jalkë ke thiëc, “Ee luikë kädë ku bi raan aduany cath? Ye riel nö yen tö kek we ku ye rin ɲa yen looi wek ye?”

⁸ Go Piter ke ci gušp thiäŋ riel Wëi Nhialic, dhušk ke, “Wek bāny ku kɔcdit baai. ⁹ Na yakë yo thiëc yaköl këpuəth ci looi tənë raan aduany ku tē ci ye kuony th̄in, ¹⁰ ka dhiëlkë ɲic, ku adhil kɔc Itharel ɲic ebën, lɔn raan kääc wenhim ke ci pial, ee riel Jethu raan Nadharet wäär cāk piäät tim ci riü kōu, ku jət Nhialic raŋ yic. ¹¹ Jethu ë yen raan ci wətde gət athör th̄eer wël Nhialic yic ëlä, ‘Mën yen ci wek kuc wek atëët loi yöt, yen aci bën yök ke ye mën ril apëidit.’

¹² “Ee yen Jethu yen abi kɔc cɔl apoth la pan mac, ee yen raan tööŋ yen ci Nhialic yiëk riel pinynhom ku bi yo kony.”

¹³ Go bāny luk jäl gäi wën ci kek Piter ku Joon tiŋ tē ci kek puəth ril th̄in, ku keek aake ye kɔc ë path këc piöc. Yeen acik ɲic lɔn nadë ke keek aake ye cath kek Jethu. ¹⁴ Ku acin kë cik lueel, rin ci kek raan aduany wën ci kony tiŋ ke kääc kek Piter ku Joon. ¹⁵ Go bāny Piter ku Joon yök bik la ayeer yöt ku lökkë jām yic kepëc. ¹⁶ Ku jalkë

röt jäl thiëc kamken, “Ye kën nö buk luoi ë kockä? Raan ebën Jeruthalem aŋic kë ci rot looi, këdit jän göi cit ë kën cik looi, ku acii lëu buk jai. ¹⁷ Ku rin buk cii päl, bi kë ci rot looi thiëi baai yic, ke keek abuk yök bik cii ben jam tənë raan dët rin Jethu.”

¹⁸ Ku jalkë Piter ku Joon caal yöt ku lökkë ke, cɔk alɔn ben nö yiëndë, ke duškkë ben jam, duškkë kɔc ben pišc rin Jethu. ¹⁹ Go Piter ku Joon dhušk ke, “Week nhim alëukë bāk guə luk tē ye Nhialic tiëŋ ye lɔn bi ya wëtdun yen buk gam, ku lɔn ye yen wət Nhialic. ²⁰ Yook acuk lëu buk kōc, buk cii ben jam rin Jethu, rin ci yok kākken ci looi tiŋ, ku piŋku wël ci lueel.” ²¹ Go bāny luk ke thōn apëi bik cii ben jam rin Jethu, ku lonykë ke bik jäl. Ee ci bāny luk tiŋ lɔn ril yen yic, bik ke tēm awuöc, rin kɔc aake tö keləm ku aake ye kiu, ku aake lec Nhialic wət këpuəth ci rot looi.

²² Mony aduany yen cik cɔl apuəl ë ye raandit, ruönke aake ye thiärŋuan ku tē kac.

Kɔc ci gam aaci rök bik cii rišc

²³ Nyin yic tēwën ci ke lony, ke Piter ku Joon dhuk tənë kɔc akušden, ku lökkë ke kã ci kɔcdit kāk Nhialic ku kɔcdit baai lëk ke. ²⁴ Nawën piŋkë ë wëlkä, ke rök Nhialic puəu ebën ëlä, “Bəny, yin Aciëŋ nhial ku piny ku wër ku kāk p̄ir th̄in ebën! ²⁵ Yin aci Wëiku tooc bi Wädan dit th̄eer Debit, raan ye aluonydu wëtdu lëk kɔc, ku ëci lueel ëlä, ‘Yenö ci kɔc cie kɔc Itharel puəth riääk apëi këlä,

yenö ci kɔc keköth wel bik käreç aa looi tənë Nhialic?’

²⁶ Bānydit ë pinynhom aake ci röt guiir, ku mat kɔc ke mæc bëi kenhim, bik këræc luoi Nhialic ku jɔl a Raan ci lɔc ku dɔc, raan bi Nhialic tušc piny.’

²⁷ “Ku yeen ë ye yic, Antipäth Yërot ku Pilato aake ci mat kedhie Jeruthalem ë tən kek kɔc cie kɔc Itharel, ku jɔl aa kɔc Itharel rin Jethu aluanɲun cin gušp acuəl, ku yeen ë yen ca looi ke ye Raan ci lɔc ku dɔc. ²⁸ Keek aake ci kenhim mat, ku bik kākku ke ca tak riëldu th̄eer, ka bi röt looi, bik ke looi. ²⁹ Ku yeen ëmën bəny, tiŋ ke aaci yok cuëk thook, kony yok, yok aluakku, ku buk wëtdu aa lëk

kac ke cïn riöc. ³⁰ Kony yo, tar yicin riel kån̄du, buk kac aa kony ku yiäk yo riel buk kädit kac göi aa looi rin aluan̄dun cïn guöp acual Jethu.”

³¹ Wën cï kek jäl thök röök, ke la kë yiëäk tën awën mët kek thïn. Keek aake cï Wëi Nhialic bën kegup, ku jölkë guo jöök bik wët Nhialic piöc tënë kac ke cïn riöc.

³² Akut kac cï gam ëcï mat ë tök. Ee cïn raan tööŋ ye luel kamken lön nadë käk tã kek ye aa kärke yetök, ku aake käk rëer ke ke röm. ³³ Atuuc Jethu aake cï Nhialic yiäk riöldit, ku bik aa luel ke cïi riöc lön cï Jethu Bän̄yda rot jät ran̄ yic. Ku keek aya, aake cï Nhialic döc apeidit. ³⁴⁻³⁵ È cïn raan töŋ ñŋñ akuötden yic. Kac ke la dum kamken ku yööt aake cik yaac, ku biikë wëeu cik kek kån̄ yaac, ku yekë ke gäm atuuc Jethu. Ku wëeu aake yekë tæk röt cit këwic raan tök kamken.

³⁶⁻³⁷ Ku këya, Jothep raan dhiënh Lebï, dhiëth pan Thaipruth, ku yeen ë ye atuuc Jethu cöl, ke cöl Barnaba (ku wëtde yic “Ee raan kac riel puöth”) ecï duömde yaac wei aya, ku biï wëeu ëbën ku gëm ke atuuc Jethu.

5

Anyiköl Ananiath kek Thapira

¹ Mony cöl Ananiath ë tã thïn ku jöl a tiën̄de Thapira. Keek aake cï abëk kärke baai yaac wei. ² Ku yen Ananiath ecï wët mat yic kek tiën̄de ku bik wëeu abëk thiaan, ku yikkë atuuc Jethu abëk. ³ Go Piter Ananiath jäl thiëc ëlä, “Yin Ananiath, ë rin nõ cöl yin rot alëu jöŋrac, ku ba Wëi Nhialic bën lëk lueth, ku yin amuk abëk wëeu kek cï yin ke kärke yaac wei? ⁴ Tëwäär këc yin käk paandu yaac, aake ye kärke, ku wëeu cï yin ke yaac aa kärke aya. Ye rin nõ tæk yin kë cit këne ba looi? Yiin aacie yok ca wëen̄, ee Nhialic yen aca wëen̄!” ⁵ Kaam wën piŋ Ananiath ye, ke wiëäk piny ku thou. Ku kac ke cï ye piŋ aaci bën riöc. ⁶ Go riënythii ke rëer yööt guäpde kuöth ku jötkë, ku lek thiök.

⁷ Kaam wën looi këne rot, ke tiŋ Ananiath bö yon wën tã Piter thïn, ku ë kuc kë cï rot looi. ⁸ Go Piter thiëc ëlä, “Lëk ya yic, ye kärke kek wëeu ëbën cï wek kån̄ yaac wek

muonydu?” Go Thapira bëer, “Ee teden, aa kek wëeu ëbën.”

⁹ Go Piter lëk Thapira ëlä, “Yenö tæk wek ye wek muonydu bäk Wëi Nhialic them? Yenö looi wek këcit këne, ca kac bö kä piŋ cök? Aa kac ke cï muonydu la thiök, ku ëmën aya aabi jät bik yi la thiök.” ¹⁰ Kaam wën, ke Thapira wiëäk piny ku thou nyin yic. Go riënythii bën yöt, ku tiŋkë ke cï thou, gokë jät ku lek thiök muonyde lööm. ¹¹ Kac ke tã yon Nhialic ku kac kök cï kë cï rot looi piŋ, aaci bën riöc apeidit.

Käkdit jän̄ göi cï röt looi

¹² Käkdit jän̄ göi apeï aake cï atuuc Jethu aa looi kam kac. Kac ke cï wët Jethu gam aake ye mat ke ya akut Kän Tholomon cök. ¹³ Ee cïn raan tök kam kac cie kac akuötden cï ye tak bi mët keyiic, cök aa lön ye kac juëc ke leec. ¹⁴ Ku kac juëc apeidit, yööm röör ku diäär ke cï wët Jethu gam, aake ye röt mat akuötden yic. ¹⁵ Wët käpuöth ye kac Jethu looi, aake cï kac tuany cöl aaye kac ruäi ke ke jat dhöl yiic, ke cï täac biök yiic, ku bi Piter ke döc tã ciëth yen. Na cie këya, ku cök a atiëmde ke kum ke piny ku bik pial. ¹⁶ Ku kac juëc bëei thiäak kek Jeruthalem yiic, aaci kacken tuany ku kacken kök la gup jakrëc bën aa bëei, ku aaci ke bën aa kony.

Atuuc Jethu aaci gum

¹⁷ Tëwën, ke raandit käk Nhialic, ku kacken rëer ke ye, ku jöl aa kac ye buöth tã akut Thaduthi yic, aake cïi puöth mit tënë atuuc Jethu. Gokë tak ku bik kërac looi tënë ke. ¹⁸ Ku dömkë atuuc Jethu ku riitkë ke yon ye kac mac thïn. ¹⁹ Ku ë wëer këne, ka atuny Nhialic bö ku tuërkë ke bei yööt, ku wët kenhüim ayeer, ku lëk ke ëlä, ²⁰ “Lakkë luan̄ Nhialic, ku bäk kac la piöc wët pir yam cï Jethu lëk we.” ²¹ Go atuuc Jethu wët cï lëk ke piŋ, ku lek luan̄ Nhialic durdur yic, ku jökkë piöc wët Nhialic. Go raandit käk Nhialic kek kacke, këcüt baai Itharel cöl ku bik bën luk yic, ku bik mat. Ku jölkë thok tuöc tënë apuruuk tit yon mëc, ku bik atuuc Jethu kuëth luk yic. ²² Tëwën yeet kac wën cï tooc, ke keek akëc atuuc Jethu la yök yöt, gokë dhuk ku lek thok lëk bän̄y luk ëlä, ²³ “Wën yeet yok, yok aaci yöt yök ke riëet thook ku kac tit ke käac yethok.

Nawën n̄anyku thok ka c̄in raan tööñ cuk yök alon̄th̄in.”²⁴ Nawën piñ b̄eny apuruuk luan̄ Nhialic tiit ku j̄ol aa k̄ocd̄it k̄äk Nhialic, gok̄ë ḡäi k̄ë c̄i rot luoi atuuc Jethu.²⁵ Kaam w̄en, ke raan bö yöt ku l̄ek ke el̄ä, “Pīen̄k̄ë k̄edīen̄, k̄oc kek ke c̄äk rīeet yöt, aa r̄eer luan̄ Nhialic em̄en, ku aa piöoc k̄oc w̄et Jethu!”²⁶ T̄een, go b̄eny apuruuk la kek apuruuk bik ke dīec, ku bīk̄ë ke luk yic. Keek ak̄ec atuuc Jethu kuaath, w̄et rīöc kek cīet ke bi k̄oc ke n̄hiar atuuc Jethu bīöc aleel.

²⁷ T̄ew̄en c̄i apuruuk atuuc Jethu j̄äl b̄ēi luk yic, go raand̄it k̄äk Nhialic ke thīēc el̄ä,²⁸ “Wek aa we c̄i th̄on ap̄eid̄it ku b̄äk k̄oc c̄ii ben piöoc w̄et Jethu. Tīen̄k̄ë k̄ë c̄äk looi! C̄i wek k̄oc pīöc eb̄en Jeruthalem, ku week awīeck̄ë ku bī aa yök ye ḡök l̄on nad̄ë ka yök aa c̄ol Jethu anak̄.”

²⁹ Go Pīter kek atuuc Jethu w̄et raand̄it k̄äk Nhialic dhuk nhom el̄ä, “Yook, ee Nhialic yetök yen al̄euku buk theek, ku aacie k̄oc ë path.³⁰ Wek aaci Jethu n̄ök, ku piäatk̄ë tim c̄i rīiu k̄ou, ku yeen aci Nhialic w̄arkuan d̄it j̄ot thou yic.³¹ Jethu aci Nhialic j̄ot bei ran̄ yic, ku le nyuöc k̄on̄den cūec ku looi ye b̄eny, ku ë raan bi k̄oc kuöny bei k̄arec yiic. Ku yeen abi k̄oc Itharel p̄äl kaam, ku bik kenh̄iim waar bik c̄ii ben luui k̄arec, ku bi Nhialic adumuömk̄en p̄äl piny.³² Yök aaci k̄äk c̄i Nhialic looi tiñ, ku W̄ei Nhialic aya, yen c̄i Nhialic tuöc k̄ocken w̄etde gam, ee k̄äk c̄i Nhialic looi nyuöth k̄oc.”

³³ T̄ew̄en piñ b̄any luk w̄et c̄i atuuc Jethu l̄ek ke, gok̄ë puöth riäak ap̄eid̄it, ku wīck̄ë bik ke n̄ök.³⁴ Go raan tök kam b̄any, Gamaliel, raan akut Parathi. Ku yeen ë ye raan piöoc lööñ. Ku ë ye raan theek k̄oc Itharel ap̄eid̄it, rot j̄ot luk yic ku l̄ek apuruuk ku bik atuuc Jethu kuaath ayeer luk yic.³⁵ Ku j̄ol b̄any luk l̄ök j̄ääm nh̄iim el̄ä, “Wek k̄oc wuönda Itharel, takk̄ë wenh̄iim apath k̄ë wīck̄ë b̄äk luoi ë k̄ock̄ä.³⁶ W̄äär ë run thīkk̄ä yiic raan c̄ol Theudath ēci tuöl, ku nyooth rot ke ya acīen̄ d̄it ril tör, abi raan buot kan̄uan röt m̄ät ye. Yen Theudath aci b̄en n̄ök, ku k̄oc ke c̄i w̄etde gam aaci b̄en thīai, ku ë yen thök w̄etde.³⁷ Raan c̄ol Judath ku ë ye raan wun c̄ol Galilia, ēci ben

tuöl aya ruöön yon̄ kueen k̄oc, ku yeen ēci k̄oc rac nh̄iim agut bi raan t̄edit w̄etde gam, ku yek̄ë buöth cök. Yeen aya aci b̄en n̄ök, ku w̄eer k̄ocken w̄äär ye buöth.³⁸ Ku em̄en al̄ek we, an̄ūen̄ bi cīen̄ k̄erec luöik̄ë t̄en̄ë ke. An̄ūen̄ b̄äk ke puöl! Na yek̄ë loik̄ë, k̄ë c̄i raan tak bi looi, ka n̄uat bi guo yai.³⁹ Ku na ye Nhialic yen c̄i ke yīek rīel, ka c̄äk bi l̄eu. Rin wek aabi röt yök ke ye Nhialic yen th̄ar kek we. Go b̄any luk w̄et Gamaliel gam.”

⁴⁰ Ku c̄ölk̄ë atuuc Jethu yöt, ku t̄emk̄ë ke awuöc bi ke that, ku th̄onk̄ë kenh̄iim bik c̄ii ben jam rin Jethu. Ku j̄olk̄ë ke lony.⁴¹ T̄een atuuc Jethu aaci j̄äl j̄äl luk yic ke c̄i puöth la yum w̄et c̄i Nhialic ke c̄ol agum, rin c̄i ke that w̄et Jethu.⁴² Ku yek̄ë k̄oc pīöc w̄et Puöth Yam Jethu Kritho akölaköl luan̄ Nhialic k̄oc Itharel, ku b̄äiken yiic aya.

6

K̄oc kadhorou ë k̄oc kony luoi aaci kuany

¹ T̄ew̄en c̄i akūen k̄oc biöth rot juak, ak̄ēk̄ ēci rot looi kamken, k̄oc Itharel kek ke cīen̄ Jeruthalem, ku k̄oc Itharel jam thon̄ Gīrik. K̄oc Itharel jam thon̄ Gīrik ë yek̄ë lueel l̄on nad̄ë ke l̄eerken aake cie kūēc nh̄iim, rin c̄ii ke ye muöc t̄ë tek w̄ēu ye t̄ek l̄eer akölaköl.² Go atuuc Jethu kathiaär ku rou k̄oc c̄i gam eb̄en c̄ol ku l̄ekk̄ë ke el̄ä, “Yeen aacie yic t̄en̄ë yo buk luoi piöoc w̄et Nhialic puöl ku ye w̄ēu kek yeku tek.³ Ke yen, wek w̄am̄athkua, kuanyk̄ë k̄oc kadhorou weyiic, k̄oc path la gup rīel W̄ei Nhialic n̄ic kan̄. Ku keek abuk c̄ol aaye w̄ēu muk, ku yek̄ë ke tek.⁴ Ku yök aabi yonh̄iim yīek r̄öök ku j̄ol a piöoc w̄et Nhialic.”

⁵ K̄oc ke c̄i gam aake c̄i puöth mīet w̄et c̄i atuuc Jethu l̄ek ke, ku kuanyk̄ë k̄oc. K̄oc ke c̄ik kuany aake yī Ithipin, raan la gam la guöp W̄ei Nhialic, ku j̄ol aa Pilipo, ku Prokoruth, ku Nikanora, ku Timon, ku Parmena, ku Nikola, ku yeen ēcie raan Itharel, ee ye raan pan c̄ol Antiök c̄i yanhde puöl ku gem yanh k̄oc Itharel.⁶ Ku j̄ol k̄oc c̄i kuany ȳath t̄en̄ë atuuc Jethu, gok̄ë r̄öök rīenken ku t̄ēuk̄ë kecin kenh̄iim bik ke döc.

⁷ Ku piöoc w̄et Nhialic ēci la t̄ueñ ke juak rot. Akūen k̄oc biöth Jeruthalem ë yic juak

akölaköl, ku akuëndit apeï kəc kək Nhialic aci bən gam.

Bäny Itharel aaci Ithipin däm

⁸ Ithipin eci Nhialic döc bi cöl aril apeï, go kəkdit jäh göi apeïdit looi kam kəc. ⁹ Ku kəc abək akut amat tən kəc Itharel aake cie wətde ye gam, ku keek aake njic lön ye ke cöl kəc lääu nhüim, wət ye kek kəc aa loony ci puöl. Ku yen akut kënë, ee la yic kəc wun cöl Thirene ku Alekdhändria ku Cilicia ku Athia, ee cik jək bik aa teer kek Ithipin. ¹⁰ Ku yen Ithipin eci Wëi Nhialic yiək riël njic yen ke wël apeï, na lueel wət, ka cïn raan lëu ye bi wətde dhöl yic. ¹¹ Gokë kəc kək riöp, ku bik aa lək kəc Itharel ëlä, “Yok aaci Ithipin piñ ke jiëem Mothith ku Nhialic gup!” ¹² Tëwën ci kəc ci riöp aa jam këya, tëen ke keek aaci kəc Itharel, ku kacken dit, ku jöl aa kəc piöoc lööñ rac nhüim. Ku däm kəc Itharel Ithipin ku yëthkë luk yic. ¹³ Ku biikë kəc kək bik Ithipin bën cək thok ku luelkë ëlä, “Mony kënë, cöl Ithipin ë luanđan Itharel ku lööñkuan Mothith dhöl yiic. ¹⁴ Acuk piñ ke ye lueel lön nadë ke Jethu raan pan Nadharet abi luanđan Itharel thuör piny, ku wëer ciëñdan theer Mothith yic.” ¹⁵ Go kəc ke ci nyuc luk yic ëbën Ithipin jäl döt apeï, ku tijnkë ke cit nyin atuny Nhialic.

7

Jam Ithipin

¹ Ku jöl raandit kək Nhialic Ithipin thiëc ëlä, “Yekë yith kek kək ci kəkä yi gaany?” ² Go Ithipin dhuk ku lueel, “Wek warkië ku wämäthkië, piënkë wëtdië! Nhialic Madhöl yen ye leec raan ëbën, eci rot nyuöth wädan dit Abaram yon not ciëñ yen pan Methopotamia, wäär kəc yen guo kək bi la ceñ pan Yäran. ³ Ku yen Abaram eci Nhialic yök ëlä, ‘Nyään paandu ku kacku piny ku lör piny ba nyooth tënë yi.’ ⁴ Go Abaram wuönden nyään piny ku ler bi la ceñ gen Yäran. Na wäär ci wun Abaram thou, go Nhialic Abaram yök bi bën ceñ ë wun yen ciëñ wek thïn emën. ⁵ Acin abañ piny cii

Nhialic yiək Abaram, ku eci thön lön bi yen Abaram gam ë piny kënë bi ya pienyde kek mïthken bi lök dhiëeth aköldä. Tëwäär yen lək Nhialic Abaram ë wët kënë, ke Abaram ë cïn mïth ci dhiëeth. ⁶ Nhialic ë cä Abaram yök ëlä, ‘Miëthku aabi ceñ wun thäi kək run buot kañuan. Ku keek aabi ya aloony kəc ë wun bi kek ceñ thïn, ku aabi ya jöör apeïdit. ⁷ Ku yen abi kəc kek bik aa luöoi mac, ku na la run juëc thök, ke keek aabi jäl ye wun kënë. Ku aabi bën bik yen bën door ë tën.’ ⁸ Ku ë tëen aci Nhialic lək Abaram bi miëthke aa not, ku yen ë kin ye nyuöth lön ci kek döör. Ku Abaram aci wënden Ithäk bën not nin kadhorou cök ciëen wäär dhiëeth ye. Ku not Ithäk Jakop, ku not Jakop wätke kathiäär ku rou. Aa kek wärken dit kuat Itharel emën.”

⁹ “Wëet Jakop aake man mënhdën cöl Jothep. Gokë yaac ku bi a lony pan Ijip. Ku Nhialic ë nhia Jothep. ¹⁰ Go Jothep kony bi puut bei käreç yiic. Na la Jothep yäth bënyñaknhom Ijip nhom, ke yik Nhialic riël bi käh njic ku ye raan path. Go bënyñaknhom ruäk bi ya yen bëny pan Ijip. Ku looi aya bi a yen tö tueñ kək paande yiic. ¹¹ Ku cək eci tuöl pan Ijip ëbën ku jöl a Kanaan. Ku yen ceñ kënë eci kəc bañ apeï. Ee ril yic ku bi wärkuan dit miëth yök. ¹² Nawën le Jakop piñ lön tö rap Ijip, go wätke kek wärkuan dit emën tooc ku bik la. ¹³ Na ben wärkuan dit ben dhuk cäth yic rou, go Jothep rot tët ke lön ë yen mënhdën ku jöl bënyñaknhom Ijip manyde njic aya. ¹⁴ Ku tuc thok wun Jakop, ku bi lək wun kek manyden ëbën kathiärdhorou ku dhiëc bik bën Ijip. ¹⁵ Go Jakop jäl la, ku ë yen të ci Jakop ku wärkuan dit bën la thou thïn. ¹⁶ Gup wärkuan dit aake ci bën la thiök të cöl Cikem, ku të ci ke thiök thïn, ee ye piny yök Abaram wëu tënë thäi cöl Yämor.

¹⁷ “Na la nin thiök, nin kek ke ci Nhialic ke Abaram yök lön nadë ka la këpuöth bi luöi ye, ke akuën kəkuan ke tö Ijip eci ye yic juak apeï. ¹⁸ Ku eci rot looi bi bëny dët kuc Jothep pan Ijip mac. ¹⁹ Ku yen bëny kënë ë ye wärkuan dit wëñ ku kuc ke ciëñ. Ku ye

7:2 Cäk 12:1 7:4 Cäk 11:31; 12:4 7:5 Cäk 12:7; 13:15; 15:18; 17:8 7:6 Cäk 15:13-14 7:7 B.bei 3:12 7:8 Cäk 17:10-14; 21:2-4; 25:26; 29:31-35:18 7:9 Cäk 37:11, 28; 39:2, 21 7:10 Cäk 41:39-41 7:11 Cäk 42:1-2 7:13 Cäk 45:1, 16 7:14 Cäk 45:9-10, 17-18; 46:27 7:15 Cäk 46:1-7; 49:33 7:16 Cäk 23:3-16; 33:19; 50:7-13; Joc 24:32 7:18 B.bei 1:7-8 7:19 B.bei 1:10-11, 22

ke cəl acuət miəthken roor ku bī mīth thou.
²⁰ Ku tēen ē yen ē dhiēeth Mothith, ku yen ē ye manh adhēŋ tēnē Nhialic, ku muk baai pēi kadiäk. ²¹ Ku nawēn la cuat wīir, go nyen bēnyŋaknhom la kuany ku muk ku looi ye manhde. ²² Mothith aci piöc tēcit tē ŋic kəc Ijip kəŋ thīn, agut abi ya raandit tet ku ye raan ŋic kəŋ apeidit jam yith, ku jəl a luai aya.

²³ “Na la run Mothith yet thiärŋuan, go yenhom tak ku bī wämāthakēn Itharel la tīŋ tē ciēŋ kek thīn. ²⁴ Tēwēn cī yen wämāthakēn la tīŋ, go raan tək keyiic yök ke nək raan Ijip, go mēnhden nək kony, ku guur raande agut tē nək yen raan awēn thār kek raande. ²⁵ (Ee cī Mothith tak lən nadē ka bī kacke deet yic, lən bī Nhialic ye looi bī ke wēer bei loony yic. Ku akēckē deet.) ²⁶ Naŋon nhiäk ke yök kəc Itharel karou ke thār, go la ku dək ke. Ku jəl ke yöök elä, ‘Piēŋkē kēdiē wek röörkä. Wek aa kəc ruäai. Yenjö kuc wek ceŋ kamkun?’

²⁷ “Go raan tōŋ wēn cī raan tiaam Mothith piək wei, ku thiēec elä, ‘Yenja cī looi ba ya bānyda. Ku ye bēny dēt lēu ba luōŋda luk? ²⁸ Wic ba ya nək cīmēn waraköl nək yīn ke raan Ijip?’ ²⁹ Tēwēn piŋ Mothith ē wēt kēnē, go kat ku le ceŋ Midian. Ku aci bēn la dhiēth dhäk karou ē tēen.

³⁰ “Wēn cī Mothith ceŋ ruōön thiärŋuan Midian, go atuny Nhialic rot nyuōth ye. Ku atuny nhial ēcī Mothith tīŋ kecīt bun dēp roor liēet tēthiäak kek gōn Thinaī. ³¹ Go Mothith gāi kē cī tīŋ, ku cot rot but lööm ku bī tīŋ apath. Go röl Nhialic piŋ ke ye lueel, ³² ‘Ee ŋen Nhialic ye wärkuōn dīt door. Nhialic Abaram, ku Ithäk, ku Jakop.’ Go Mothith riöc arək bī lath ku cīi kēwēn ben döt. ³³ Go Nhialic Mothith yöök, ‘Dək war bei, rin tē kēec yīn thīn, ee tē thek. ³⁴ ŋen aci tēreec guum kackiē thīn pan Ijip tīŋ. ŋen aci dhiēnden piŋ. Ku ŋen aci bēn ku ba ke bēn kony. Bäär emēn, ba yī tuōoc Ijip.’ ”

³⁵ Ithipin aci la tuen ke jam luk yic elä, “Mothith ēcī kəc Itharel kuc bīk wētde cīi piŋ. Ee cik thiēec elä, ‘Yenja looi yī ba ya bānyda ku ye luōkkua luk?’ Yen Mothith ē

yen cī Nhialic tooc ku bī ya bēny, ku ye raan kony Itharel. Ku yen abi atuny Nhialic cī rot nyuōth ye bun dēp yic, kony luāide yic. ³⁶ Yen Mothith aci kəc Itharel wēt nhīim bei Ijip ke loi kāk jəŋ gōi pan Ijip, ku wäär teem wār aruōör, ku jəl a wäär rēer kek ror liēet run kathiärŋuan. ³⁷ Mothith ēcī kəc Itharel yöök, ‘Nhialic abi we tuōc raan bī we bēn piöc wētde, raan kāk Nhialic tīŋ cīmēn cī yen ya tuōc we. Ku yen raan bī tuōc we abi ya raan kuatdun.’ ³⁸ Mothith ē yen rēer kek kəc Itharel ke ciēŋ ror liēet. Ee rēer kek wärkuan dīt. Ku jəl a atuny nhial yen cī jam tēnē ye gōn Thinaī nhom. Ee yen ye Nhialic yöök ku bī wētdeŋ pīr akölriēec ebēn bēn lək kəc.

³⁹ “Ku wärkuan dīt aake cī kuc ku bīk wēt Mothith cīi piŋ, keek aakēc luui wētde. Ku wickē bīk dhuk Ijip. ⁴⁰ Gokē Aron yöök, ‘Thāth ŋo jak bī ke aa ket tuen kəc wat ŋonhīim tē ciēth yok. Akucku yen kē cī rot looi tēnē Mothith yen wäär wēt ŋo bei Ijip.’ ⁴¹ Keek aaci miləŋ thöōth ke ye jəŋ cīt manh wen, ku loikē yai bī kek yanhden cik looi aa door. Ku yekē jal nək. ⁴² Tēen Nhialic aci yekōu bēn wəl ke. Ku pəl ke bīk aa kuēl tō nhial kek yekē door, cīmēn cī ye gōt athör kəc kāk Nhialic tīŋ yic elä, ‘Wek kəc Itharel! Ee cie ŋen, ŋen yakē nək yök.

ŋon tō wek ror liēet run kathiärŋuan.

⁴³ Ee ye duēl jəŋdun cəl Molok yakē ket.

Ku jəl atīm ciēer, jəŋdun cəl Repan cāk guaŋ. Aa kek ke jakkun cāk ke looi, bāk keek aa door.

Ke wek aaba tuōoc wei, bāk yet Babilon kōu ciēen.’

⁴⁴ “Wärkuan dīt aake la Duēl yen ye nyuōth lən nadē ke Nhialic arēer ke ke ror liēet. Duēl aci yīk tēcit tē cī Nhialic ye lək Mothith thīn, cī looi tēcit tē cī ye nyuōth Mothith thīn. ⁴⁵ Ku yen duēl kēnē ēcī wärkuan dīt aa thōn miəthken wāthēer, agut tē bīi Jocuā ye ē piny cuk bēn rum tēnē kəc ke la ye. Wäär ye Nhialic ke cuōp wei tē bīi yok. Ku jəl duēl rēer agut wäär ye Debit bēnyŋaknhom. ⁴⁶ Debit ē nhiēer Nhialic. Ku

ëci Nhialic thiëc ku bi puäl bi luak yik, luaj bi Nhialic Wundit Jakob cej thin. ⁴⁷ Ku e Tholomon yen aci luak ben buth.

⁴⁸ “Ku yen Nhialic Madhol acie cej yoot yiic yoot ke yik. Cimën ye koc kak Nhialic tin ye luel ela,

⁴⁹ ‘Aci Nhialic luel, ke nhial yen to thönydië thin,

ku piny yen aye yen yacök täau thin.

Ye yon yindë yen bak yik tenë yen?

Ye tenen yen leu bi yen löj thin!

⁵⁰ Cie yen ya looi kakkä ebën!’

⁵¹ “Tëril wek nhim thin! Wek aaci kuc bak wet Nhialic ci pin, rin thöj wek puöth kek koc kec Nhialic gam cimën wärkun dit thëer. Wek aaci kuc bak wet ci Wëi Nhialic lek we ci gam.

⁵² “Le raan kak Nhialic tin ci wärkuön dit puäl ke këckë nök? Wärkuön dit aaci koc ci Nhialic tooc nök, koc ke cie ya lueel lon raan bi kë wic Nhialic bi looi, abi ben. Ku emën yen acäk gaany ku acäk col anak. ⁵³ Aa wek ci lööj Nhialic thön, lööj kek ke ci atuny nhial thön wärkuön dit. Ku keek aa këckë ke gam!”

Ithipin aci biöök aleel

⁵⁴ Tëwën pin bäny luk wël Ithipin, gokë puöth riäak apeidit ku kackë kethook tenë ye. ⁵⁵ Ku yen Ithipin ëci Wëi Nhialic thöj guöp, go yenyin wël nhial ku dëei, ku tin riël diit Nhialic, ku tin Jethu aya ke kääc Nhialic lööm köj cuëc.

⁵⁶ Go Ithipin bäny luk yöök jalkë tin, “Yen aci nhial tin ke liep yethok, ku yen aci Manh Raan tin ke kääc Nhialic lööm köj cuëc.”

⁵⁷ Go bäny luk keyith kum ku reelkë ape. Ku rinke Ithipin guöp, ⁵⁸ Ku yëthkë ayeer geeu ku lek biöök aleel agut të thou yen. Koc kek ke näk ye aake cä alëthken nyäj riënythii col Thawul ku bi ke lök tiit. ⁵⁹ Keek aaci Ithipin jal biöök aleel, ku Ithipin e ye Nhialic col, “Bänydië Jethu, lor wëikië!” ⁶⁰ Ithipin ëci yenhiol guöt piny ku lueel ke cie röl jot apeidit, “Nhialic! Duk ke gäk kërec cik luoi ya!” Wët këne aci lueel, ku thou nyin yic. Nääk ci Ithipin nök ëci raan col Thawul gam. Ku mony col Thawul e to thin. Ku yeen ëci lon nek Ithipin gam.

8

Thawul aci koc ci gam col agum

¹ Aköl nek Ithipin, yen aköl jöök yen rot bi koc ke ci wët Jethu gam Jeruthalem gum apeidit. Koc ke ci wët Jethu gam aake ci kat bik röt thiäi wuöt kök yiic, wuöt Judia ku Thamaria, ku atuuc Jethu kek aake ci döj Jeruthalem kepec. ² Koc ke ci wët Nhialic gam piänden ebën, aa kek ci Ithipin ben la thiök, ku jolkë dhiau ape rienke.

³ Ku ëci Thawul them bi koc ci wët Jethu gam col agum, rin yeen e ye la panë ku panë, ke kuany bëei yiic ebën, ku e ye koc ci wët Jethu gam yöc bei yoot yiic, röör ku diäär, ku kuëeth ke bi ke la mac.

Wët Puöth Yam aci piöök Thamaria

⁴ Koc ke ci wët Jethu gam, ci thiëi wuöt kök yiic aake ci la cath wuöt yiic ebën, ku piöökë koc wët Nhialic. ⁵ Pilipo ëci cath bi la gen Thamaria ku le koc piöök thin wët Jethu Kritho. ⁶ Koc ke ci kenhim aa küöt, aake ci kepuöth aa täau piny ku bik kë lueel Pilipo aa pin apath. Keek aaci wët Pilipo aa pin ku tinke kak jän göi ci aa looi. ⁷ Koc juëc aaci jakrec aa ben bei kegup ke dhiau ape, ku koc ci ruai, ku koc kök ci njol aaci Pilipo col aa puäl. ⁸ Këya, koc Thamaria aaci puöth ben miët apeidit.

⁹⁻¹⁰ Ku mony col Thaimon e ciëj gen Thamaria, ku yeen ëci koc col agëi kacken ye looi. Yeen ëci rot looi ke ye raandit ape, ku kuat koc ke ciëj geeu ebën aake ci kepuöth täau piny ku pinke wëtde. Ku e cik aa lueel ela, “Jöj col Riëldit yen aci ben piny cimën Thaimon.” ¹¹ Ku e yic, Thaimon ëci koc Thamaria col agëi tëwäär yen kacken kë looi jöj to yeguöp, ku koc aake ye wëtde buöth yic ku detkë yic. ¹² Nawën la koc Thamaria wët Pilipo gam, wët piöök yen koc Wët Puöth Yam rin bäny Nhialic, ku rin Jethu Kritho, go röör ku diäär gam bik röt col aa muoc nhim. ¹³ Yen Thaimon aya ëci wët Nhialic gam, ku col rot amuoc nom, ku jolkë rëer tök kek Pilipo, ku yeen ëci ben gai tëwën tin yen kädit jän göi ye Pilipo looi.

¹⁴ Go atuuc Jethu ke to Jeruthalem pin lon nadë ke koc Thamaria aake ci wët Nhialic yet tenë ke. Gokë Piter ku Joon tooc bik

la tēnē ke. ¹⁵ Nawēn cī Pīter ku Joon yet Thamaria, gokē rōök ku bī Wēi Nhialic lööny kōc Thamaria gup. ¹⁶ Kōc Thamaria aake cī muōc nhūim rin Jethu Krītho ku Wēi Nhialic ē ηuot kēc lööny kegup. ¹⁷ Go Pīter ku Joon kecin tāau kenhūim go Wēi Nhialic lööny kegup.

¹⁸ Tēwēn cī Thaimon ye tīη ke Wēi Nhialic cī lööny kegup, wēn cī Pīter ku Joon, atuuc Jethu, keek dōc, go wīc bī Pīter ku Joon gām wēū, ¹⁹ ku jəl ke yōök, “Yiēkkē ya riel kēnē aya, rin na le raan daac, ke Wēi Nhialic lööny yeguōp.”

²⁰ Go Pīter wēt Thaimon dhuk nom ku lueel, “Aηuēēn diēt yī ku wēūku cuet pan mac ēbēn, rin ē yīn ye tak diēt yī ηoc miōc Nhialic wēū. ²¹ Yīn acie raan akuōtda ku acīn kēn yī mat ke ηo, rin piāndu acīi la cōk tēnē Nhialic. ²² Dhuōk yīpuōu ciēēn, ku pāl luai kāreec, ku rōök Nhialic ku bī kāreec ye tak cīmēn ē kēnē pāl piny. ²³ Yen aye tīη yīguōp lōn til yīn ηo apeidit, ku yīin acī kāreec ye ke looi muōr.”

²⁴ Go Thaimon Pīter ku Joon yōök. “Rōōkkē tēnē Nhialic riēnkiē, ku bī ciēn kēreec loi rot tēnē ya kāk cā lueel yīic.”

²⁵ Tēwēn cī Pīter ku Joon kōc Thamaria lēk lōn ye wēt Nhialic ye lēk ke yic, gokē dhuk Jeruthalem. Ku tēwēn dhuk kek, aake ye kōc piōōc Wēt Puōth Yam Nhialic ē bēēi juēc cīk tēek yīic pan Thamaria.

Pilipo ku bēny wēū Ithiōpia

²⁶ Atuny Nhialic ēcī Pilipo lēk ēlä, “Guir rot ku kuēny dhōl yic, dhōl jiēl Jeruthalem bī la Gadha.” (Dhōl kēn acie bēn tēek ēmēn.*) ²⁷ Go Pilipo rot guir ku lööny dhōl. Ku tēēn, ke yōk raan Ithiōpia, raan cī la Jeruthalem bī Nhialic la door. Ku yen mony kēnē ēcī roc. Ku ē ye bēny wēū muk wēū tīη cōl Kandake, tīη ye bēny Ithiōpia, ²⁸ ku yen ē dhuk Ithiōpia riān thel mathiāη. Tēwēn ciēth yen dhōl yic, ee kuen athōr Ithaya raan kāk Nhialic tīη. ²⁹ Ku ēcī Wēi Nhialic lēk Pilipo, “Lōr ku cath keyī thiāk rot riān thel mathiāη.” ³⁰ Go Pilipo jāl rin tēthiāāk kek ye ku piη ke kuēn athōr Ithaya yic. Go jal thiēc, “Ye deet yic yen kē kuen?”

³¹ Go bēny tōōu wēū dhuk nom, “Ba jal deet yic kēdē, ke cīn raan cie tēt yic ya?”

* **8:26** Dhōl kēnē acie bēn tēek ēmēn rin dūit liēet thīn.

Ku yōök Pilipo bī la nhial riāi yic, bī cath kek ye. ³² Kēnē yen kuen athōr theer wēl Nhialic yic akīn,

“Yen ee cīt amāl thel ku bī la teem rōl, acīt manh amāäl cie dhiau tē teem nhiēmdē wei, ee cīn wēt ye lueel.

³³ Yeen ee cī rac guōp, ku kōc aake cīi kuec bīk yīēnyde cīi gam.

Acīn raan mīthken bī dōη bī lōk lueel, bī kāreec riēc akōlē lōk a lueel, rin cīi piērdē pinynhom guō cōl athōk.”

³⁴ Ku jəl bēny tōōu wēū Pilipo yōök, “Lēk ya, Ithaya jiēem rin ηa, jiēem riēnke aye rin raandā?” ³⁵ Go Pilipo jal jam, ku jōk jamde kēthiōök awēn cī bēny tōōu wēū kuen athōr theer wēl Nhialic yic. Ku jəl lēk Wēl Puōth Yam rin Jethu. ³⁶ Tēwēn ciēth kek dhōl yic, ke yet tē tōu piū thīn, go bēny tōōu wēū Pilipo jal thiēc, “Piū akīk, yenō bā pēēn ke ya cī muōc nom?”

³⁷⁻³⁸ Bēny tōōu wēū pan Ithiōpia acī raan kuath riāi yōök bī riāi cōl akāac, ku jəl Pilipo ku bēny wēū la piny ku lek piū yīic, ku muōc Pilipo bēny wēū Ithiōpia nom. ³⁹ Nawēn cīk jāl bēn bei piū yīic, go Wēi Nhialic Pilipo diēr piny. Ku bēny tōōu wēū akēc Pilipo bēn tīη, go lööny dhōl ke dhuk panden, ku yeen ē mit puōu apeī. ⁴⁰ Pilipo acī rot yōk ke cī yet gen cōl Adhotuth, ku ler ku piōōc kōc Wēl Puōth Nhialic gēeth yīic ēbēn, gut tē yet yen gen cōl Cetharia.

9

Thawul acī wēt Jethu gam (Luai 22:6-16; 26:12-18)

¹⁻² Thawul acī la tuēη ke riēc ye yen kōc buōth Bēny riāac lōn nēk yen ke. Ee cī la tēnē raandit kāk Nhialic, ku bī ye la yīek athōr tēnē bāny akut yanh Itharel rēer gen Damathkuth, ku aye athōrkā lēk kōc Itharel tō Damathkuth, lōn na la Thawul kōc cī wēt Jethu gam yōk, diāar ku rōōr, ke bī dōm, ku kuēth ke Jeruthalem.

³ Tēwēn ciēth Thawul dhōl yic ke la Damathkuth, ku wēn cī yen jal thiōk kek geu, ke kam thiin wēn ke tīη mac la biliny nhial, ku yer piny ēbēn yelōōm. ⁴ Ku wīik piny ku piη raan rōl ke jam ku lēk ye,

“Thawul, Thawul! Ye rin nõ cöl yin ya agum?”

⁵ Go Thawul thiëc ëlä, “Ee yin ña Bëny?” Go röl wën cï piñ dhuök ye, “Ee ñen Jethu, ñen raan jör. ⁶ Ku yïin jät rot ëmën ku lör geeu, ku yin abi lëk kë ba dhiel looi.”

⁷ Rör ke cath kek Thawul aake cï kööc, ke bit, ku keek ë cïn raan cik tiñ, ku aake cï röl raan jam piñ. ⁸ Go Thawul rot jät, nawën liep yenyin, ke cie piny ye tiñ. Go kóc ke cath kek ye däm cin ku thelkë, ke la Damathkuth. ⁹ Ku jäl rëer nïn kadiäk ke cie daai, ku yeen ë ninkä yiic kadiäk ëcie dek piü ku ëcie mïth.

¹⁰ Raan cöl Ananiath cï wët Nhialic gam ë rëer Damathkuth. Ku ë la kën cï rot nyuöth ye, ku ë ye tën cï Nhialic ye cöl thïn, “Ananiath.” Go Ananiath gam ku bëer, “Ñen akïn Bëny.”

¹¹⁻¹² Go Bëny lëk ye, “Jät rot, ba la dhöl cöl, ‘Dhöl la cök,’ ku na ñet pan raan cöl Judath ke yï thiëc raan cöl Thawul, raan wun Tarthuth. Yen Thawul aröök, ku yeen ala kë cï rot nyuöth ye lön cï yen ke raan käk Nhialic cöl Ananiath tiñ ke bö yöt, bi ye bën döc, rin bi yen ke piny bën tiñ.”

¹³ Go Ananiath bëer, “Bëny, kóc juëc aacä lëk kärëc apeï ye raan kënë luüi kóc cï wëtdu gam tö Jeruthalem. ¹⁴ Ku yeen aci bën Damathkuth tënë, ke cï raandit käk Nhialic yiëc riël, ku bi kóc yï door bën däm.”

¹⁵ Go Nhialic lëk Ananiath, “Lör yen aca löc, ku bi ya aluanäië. Yen abi ya cöl anic kóc cie kóc Itharel, ku jäl aa bänydit pinynhom ëbën, ku jäl aa kóc Itharel. ¹⁶ Ku aba nyuöth ye, yen ñen, yen të bi yen guum thïn wëtäië.”

¹⁷ Go Ananiath lööny dhöl ku ler yön wën rëer Thawul thïn, ku jäl döc. Ku yöök Ananiath ëlä, “Yin wämäath Thawul, Jethu yen Wën Nhialic nom, yen cï rot nyuöth yï dhöl yic wäär bi yin acä tooc. Acä tooc, ku ba yï bën döc ku ba bën daai, ku bi Wëi Nhialic lööny yiguöp.” ¹⁸ Kaam wën, ke kacit kuëc rëc lööny piny Thawul nyin ku ben piny tiñ. Ku jät rot bi kööc ku cöl rot amuc nom, ¹⁹ nawën cï jäl mïth, ke ben riël yök. Thawul aci jäl rëer nïn lik Damathkuth kek kóc cï gam.

Thawul aci kóc piöc Damathkuth

²⁰ Nawën ke la tën amat kóc Itharel ku jiem rin Jethu. Ee cï kóc aa lëk ëlä, “Jethu ë ye Wën Nhialic.”

²¹ Kóc ke cï wët lueel Thawul piñ aaci bën gäi, ku yekë röt thiëc kamken, “Cie yen mony kënë wäär tö Jeruthalem, yen kóc cï wët Jethu gam nöc? Ku cie yen bi yen tënë ëmën, bi kóc cï wët Jethu gam bën däm ku kuëth ke tënë raandit käk Nhialic?”

²² Ku yen Thawul ëci riël piöc yic apeidit, rin käk ke ye lueel, aaye nyuöth lön nadë ke Jethu yen ë raan bi Nhialic tooc bi kóc bën luök, aake ye yith kóc rac nhüim, ku ë cïn kën ye kóc Itharel tö Damathkuth bën bëer.

²³ Nawën cï nïn juëc thök, ke kóc Itharel kuut kenhüim ku jolkë të bi kek Thawul näk thïn cät. ²⁴ Ku yen Thawul ëci bën lëk kë cï kóc Itharel mat yic, kë bik luüi ye. Aake cï dhöl la ayeer kal geeu yic bën aa tiit thook aköl ku wëer, rin na tëek thïn ke näk. ²⁵ Naçon akäl tök ke tëu kocken ye buöth alom yic, ku luëñkë tögör pany köu, ku jolkë luaac piny ë wiën.

Thawul aci dhuk Jeruthalem

²⁶ Thawul aci bën dhuk Jeruthalem ku them bi rot mat akut yic, akut abiöth. Ku akëc kóc ke cï wët Jethu gam, gam lön cï Thawul rot wel ku bi ya raanden, ku keek aake ye riöc ë ye. ²⁷ Go Barnaba däm cin ku yëth tënë atuuc Jethu. Ku jäl tët yic atuuc Jethu yen të cï Thawul Jethu tiëñ thïn dhöl yic ke la Damathkuth, ku lön cï Jethu jam tënë ye. Ku yeen aya ëci tët yic atuuc Jethu, yen të cï Thawul kóc piöc thïn ke cï riöc Damathkuth rin Jethu. ²⁸ Ku këya Thawul aci bën rëer ke ke. Ku jäl a cath gen Jeruthalem yic ke piöc kóc rin Jethu ke cie nyin ye riöc. ²⁹ Yeen aya aci ya jam ku teer wël kek kóc Itharel jam thon Girik, ku ëci kockä duër bën nöc. ³⁰ Nawën le kóc akuötde yök lön wic ye bi nöc, gokë nyaai ku yëthkë të cöl Cetharia ku jolkë la tuöc Tarthuth.

³¹ Ku tään, yen ë të cï kóc cï wët Nhialic gam nhüim bën lääu, ku rëerkë ke cïn riöc gëeth yiic ëbën, Judia, ku Galilia ku jäl a Thamaria. Akut kóc ke cï wët Nhialic gam ëci yeyic juak, ku ëci dit rin ye Wëi Nhialic ke kony, rin ë kek rëer ke thek bëny Jethu.

Pieter aci la Lida ku Jopa

³² Pieter aci bëi juëc tëëk yiic, na ye ɣon akäl tøk ke la kəc cı wët Nhialic gam ciëŋ pan cəl Lida neem. ³³ Go Pieter mony cəl Ainiëth yök Lida, ku yen mony kënë akëc cath run kabët rin cı yen ruai. ³⁴ Go Pieter lëk Ainiëth ëlä, “Ainiëth, Jethu Kritho aci cəl apuəl. Jət rot ku löm biöŋdu.” Go Ainiëth rot jət nyin yic. ³⁵ Go kəc ke ciëŋ Lida ku Caron Ainiëth tiŋ ke cath, gokë wët bëny Jethu gam.

³⁶ Ku tiŋ cəl Tabitha cı gam ë ciëŋ Jopa. (Ku rienke yen tiŋ kën thoŋ Girik ë cəl Dorkath, ku wëtde yic, “Ee lösc.”) Ku ë ye kápath looi ku kony kəc nŋ. ³⁷ Ke tëën ëcï tuany nawën ke thou. Go guápde lək ku tšu yön nhial. ³⁸ Pan cəl Jopa ëcï mec apëi ke Lida. Nawën piŋ kəc akut cı wët Jethu gam lön rëer Pieter Lida, gokë kəc karou tooc bik la lëk ye ëlä, “Ləc bën tənë ɣo.” ³⁹ Go Pieter rot jal guiir ku lööny dhöl kek rööer awën karou. Nawën le Jopa, ke ɣëth yön nhial. Ku guáp ëcï diäär lëer gööm piny ke dhiau. Ku yekë alëth cı kəc yen Tabitha ɣon piir yen jäl aa nyuöth Pieter. ⁴⁰ Go Pieter kəc cəl ala aɣeer ɣööt, ku jəl yenhiəl guät piny bi rööc, ku wël yenhom guáp raan ku lueel, “Tabitha, jət rot!” Go Tabitha ye nyin jäl liep. Nawën tiŋ Pieter go yeköu jət piiny. ⁴¹ Go Pieter döm kök ku kony bi rot jət. Ku jəl Pieter kəc akut cı wët Jethu gam cəl, ku jəl aa diäär lëer, ku jəl ke nyuöth Tabitha ke cı piir. ⁴² Thoŋ cı Pieter Tabitha cəl aben piir aci jäl thiëi Jopa yic ëbën. Ku tëën kəc juëc aaci wët bëny Jethu bën gam. ⁴³ Ku jəl Pieter ceŋ nin juëc pan raan biök duny cəl Thaimon.

10

Kornelio aci Pieter caal paande

¹ Mony cəl Kornelio ë tš gen Cetharia. Ku yen ë ye bëny mac apuruk buəot, “Ke ye cəl apuruuk Italia.” ² Ku yeen ë ye raan path riösc Nhialic. Yeen ku kacke aake ye Nhialic door. Ee ye kəc Itharel nŋ nyin kony, ku ë ye lac rööc tənë Nhialic.

³ Naɣon akäl tøk, tšöŋ aköl, ke kädäŋ bö këcït nyuöth, ku tiŋ atuny nhial ke bö ku lueel tənë ye, “Kornelio!”

⁴ Go Kornelio atuny nhial döt ke cı riösc ku lueel, “Ye kënë nŋ Böny?” Go atuny nhial

dhuök ye, “Nhialic aci rööc ku piŋ, ku aci kuəony ye looi tənë kəc nŋ nyin tiŋ aya. Ku awic bi ke dhuk nhim. ⁵ Tuəoc kəc Jopa ëmën bik mony cəl Thaimon Pieter la cəl. ⁶ Yeen arëer pan raan duny biök cəl Thaimon, wär nhom.” ⁷ Tëwën cı atuny nhial awën lueel ë wëlkä jäl, ke Kornelio cəl kəc karou ken lui baai, ku cəl apurukden tiit baai ë Nhialic door, ⁸ ku lëk ke wët cı atuny nhial lueel, ku tooc ke Jopa.

⁹ Naɣon aköl dëët, ke rööer awën nŋot dhöl yic, ke cı thiök kek Jopa, ke Pieter la yön nhial thok təcït akäl ciël yic bi la rööc. ¹⁰ Ku jəl cək nək, ku wic bi mith. Tëwën guiir miëth ke këcït nyuöth loi rot tənë ye, ¹¹ ku tiŋ nhial ke cı rot liep, ku luəc kädäŋ rot piny, këdiit la tÿɣëi, la guök kaɣuan, ¹² la yic kuat lääi ëbën, ku kək wuc keyöth piiny ku diet pär nhial. ¹³ Ku piŋ röl ke lëk ye, “Jət rot Pieter, näk lëi ku cuet.”

¹⁴ Go Pieter lueel, “Acie tède Bëny! ɣen akëc kaŋ mith kək cie cam cït käckä.”

¹⁵ Go röl ben jam tənë ye, “Duk tak lön le yen ke cı path bi cam tē cı Nhialic ye lueel ka path.” ¹⁶ Kënë aci röl awën ber yic arak diäk, nawën ke wiën mit, ku dhuk nhial.

¹⁷ Ku gëi Pieter kë wic Nhialic bi lëk ye ë nyuöth kënë yic. Ku ë kaam awën ke kəc cı Kornelio tooc aaci tē rëer pan Thaimon thïn nŋic, ka kääc yəl thok. ¹⁸ Ku cöotkë ku thiëckë, “Le jäl tš baai tən cəl Thaimon Pieter?”

¹⁹ Tëwën nŋot wic Pieter ye bi nyuöth deet yic, ke lëk Wëi Nhialic ye, “Pieter, piëŋ yiic, ala kəc kadiäk cı bën wic yi. ²⁰ Guir rot ku lör piny, ku duk wët ciëth kek yŋ yic ba cı la ke ke, ee ɣen acəl ke aabö.” ²¹ Go Pieter la piny ku lëk ke, “Ee ɣen raan wiëckë. Yenö bëi wek?”

²² Gokë bëer, “ɣok aaci bëny apuruuk Kornelio tooc. Yeen ë raan path Nhialic door, ku yeen atheek kəc Itharel ëbën. Aci atuny Nhialic lëk ye bi yi caal paande, rin bi yen wët ba la lëk ye piŋ.” ²³ Go Pieter ke cəl, “Bäk niënkë ë wëer kënë.”

Nawën bak piny ke Pieter jiël ke ke, ku cath kəc kök cı gam Jopa kek ye aya. ²⁴ Na aköl dëët ke ɣet Cetharia tē tiit Kornelio ye thïn, kek kacke ku mätken cı cəl. ²⁵ Tëwën dööt Pieter baai, ke lor Kornelio ku gut yenhiaal piny yenhom. ²⁶ Go Pieter cəl ajət

rot bi kööc ku lueel, “Yen guöp, yen ë raan ë path.” ²⁷ Ku jöl Piter jam kek Kornelio agut tē yeet kek yöt, ku yök kōc juēc ke ci kenhiim mat, ²⁸ ku lueel tēnē ke, “Aniēckē lōn lōndan Itharel ë raan pēen bi cii la bēēi kuat dēt yiic, ku cii mēt ke ke. Ku aci Nhialic nyuōth ya lōn acin raan lueel ka la guöp kārēc. ²⁹ Kēya, wēn ci yin ya tuōc, yen aci bēn ke cin diu, ku awiēc ba njic aya, yejō tuc yin ya.”

³⁰ Go Kornelio lueel, “Wäär nin kadiäk cōk yen ya rōök yōöt ë tēn, tēcit mēnē tāān akōl, kaam wēn ke raan ceñ alēth yer apēi bō ku kēēc yanhom, ³¹ ku lueel, ‘Kornelio! Nhialic aci rōökku piñ, ku aci kuōny ye looi tēnē kōc njōn nyin tiñ. ³² Tuōc raan Jopa bi mony cōl Thaimon Piter la cōl. Yeen arēēr pan raan duny biōk cōl Thaimon tō wār nhom.’ ³³ Guō yī tuōc nyin yic. Ku yin aci kēpath looi ba bēn. Ēmēn, yok aa rēēr tēn ēbēn yo dēēi Nhialic, buk kē ci Nhialic lēk yī ba lueel, piñ.”

Lōj Piter

³⁴ Go Piter jāl jam ēlä, “Aca deet yic ēmēn lōn ë yic, Nhialic acie kōc ë poc yiic. ³⁵ Kuat raan ye door ku looi kēpath, aye gam. Acin kēde kek kuat. ³⁶ Yin anjic wēt ci lēk kōc Itharel, Wēt Puōth Yam ci Jethu Bēny mac kōc ēbēn bēēi bi kōc dōör ke Nhialic. ³⁷ Yin anjic kākdit ci rōt looi pan Itharel ēbēn, jōk wun Galilia, lōk wēi wäär ye Joon lēk kōc cōk ciēn. ³⁸ Yin anjic Jethu raan Nadharet, raan ci Nhialic lōc ku cōl Wēike abō tēnē ye ku gēm riel. Jethu ë ye la yōn juēc yiic, ku looi kēpath tēnē kōc. Ku kony kōc la gup jakrēc. ³⁹ Yok aci kajuēc ci looi gen Jeruthalem ku pan Itharel ēbēn tiñ, ayi kē ci ye piāat tim ci riiu kōu bi nōk. ⁴⁰ Ku ben Nhialic cōl apir ku jōt bei piiny ran yic akōl ye nin diäk, ku cōl anyuth rot yo. ⁴¹ Ku acie kōc ēbēn aa yook kōc yok ci Nhialic lōc buk njic. Yok aci mith ku dēkku kek ye wäär jōn rotde cōk ciēn. ⁴² Ku lēk yo buk wētde lēk kōc, ku luelku lōn ë yen aci Nhialic lōc bi luk looi tēnē raan ēbēn, kōc pīr ku kōc ci thou. ⁴³ Kōc ēbēn, kōc kāk Nhialic tiñ aci jam rienke, ku luelkē na gam raan wēt Jethu, ke Nhialic apēl kāracke piny rienke.”

Kōc cie kōc Itharel aci Wēi Nhialic lööny kegup

⁴⁴ Tēwēn njot jiem Piter, ke Wēi Nhialic lööny kōc awēn piñ gup. ⁴⁵ Ku kōc Itharel wäär bō Jopa kek Piter aake ci gāi, rin ci kek Nhialic tiñ ke ci miōcde gām kōc kuat dēt cie kōc Itharel aya. ⁴⁶ Rin aa cik tiñ ke jam thok kōk, ku luelkē, “Nhialic adit.” Go Piter jam, ⁴⁷ “Kōckā aci Wēi Nhialic bēn tēnē ke cimēnda aya. Nadē, le raan bi ke pēen bi ke cii muōc nhiiim?” ⁴⁸ Ku cōl ke aa muōc nhiiim rin Jethu Kritho. Ku lēk Kornelio Piter bi rēer ke ke nin lik.

11

Piter aci akut Jeruthalem lēk kē ci looi

¹ Atuuc Jethu ku kōc kōk ci gam pan Judia yic ēbēn, ee cik piñ lōn nadē ke kōc cie kōc Itharel aake ci wēt Nhialic yet tēnē ke. ² Tēwēn ci Piter yet Jeruthalem, go kōc ke wic ye ku bi kōc cie kuat Itharel aa njot ye jāam guöp ēlä, ³ “Yin yī ye jāl pan kōc cie njot, ku yin yī ye rōm ke ke!” ⁴ Go Piter ke tēt kēriēc ēbēn ci rot looi, ⁵ “Wäär ë la kēn ca tiñ ke ya rōök gen Jopa. Ee la kēdiit la tēyēi, la guōk kañuan, ca tiñ ke luēc piny nhial, ku tēu piny yalōōm. ⁶ Ku jāl luiit yic, guō lāai baai ku lāai roor ku jöl aa lāai wuc keyiic, ku diet roor tiñ thīn. ⁷ Ku piēñ rōl ke ye lēk ya, ‘Jōt rot Piter, nāk lāai ku cuet!’ ⁸ Guō lueel, ‘Acie yic, Bēny! Acin miith rēc ca kañ cam cit kākā.’ ⁹ Guō rōl ben piñ nhial. ‘Duk tak lōn le yen kē cii path bi cam tē ci Nhialic ye lueel ka path.’ ¹⁰ Kēnē aci rot looi arak diäk, ku jöl kēdiit la tēyēi la guōk kañuan awēn tō lāai thīn, miit ku dhuk nhial. ¹¹ Kaam thiin awēn ke rōör kadiäk ci tuōc ya tē cōl Cetharia yēet pan awēn rēer yen thīn. ¹² Ku ēci Wēi Nhialic lēk ya, ba nhom cii thiek ba cath ke ke. Ku jöl kōckā kadātem akutdan kōc ci gam yic ya ruac, jāl Jopa agut Cetharia, ku lok pan Kornelio. ¹³ Ku lēk Kornelio yo lōn ci yen atuny nhial tiñ ke kāac yenhom yōnde ku lēk ye, ‘Tuōc raan Jopa tēnē mony cōl Thaimon Piter bi bēn. ¹⁴ Yen abi lēk wēl bi yin ku miēthku cōl apoth kērac yic.’ ¹⁵ Nawēn jaam, ke Wēi Nhialic lööny kegup cimēn yōn tuēñ kōñ yen lööny yōgup. ¹⁶ Ku jal kēnē ci Bēny Jethu

lueel ɣən tak, 'Joon ë ye kəc muəc nhïim ë pïu, ku wek aabï muəc nhïim Wëi Nhialic.'
 17 Acie kë lëu bï baai dhöl lön cï Nhialic kënë yen cï yiëk ɣo, yiëk kəc cie kəc Itharel aya, ku ë yik ɣo wët cï ɣok wët Bëny Jethu gam, ke ɣən ya ɳa, ba them ba Nhialic gël nhom!"

18 Nawën pinjë wël cï Pïter lueel, gokë cï ben jääm guöp ku leckë Nhialic ëlä, "Kën yen ë wïc Nhialic aya, ku bï kəc cie kəc Itharel käreç yekë looi puöl, ku bïk met pïr akölrïëc ëbën yic!"

Kəc cï gam pan cəl Antiök

19 Kəc ke cï gam aake cï wëer rin cï kek riöç lön nëk ke cimën wäär cï Ithipin nök. Kəc kək ke yiic aaci yet pan cəl Ponicia ku Thaipruth ku Antiök. Ku keek aake ye kəc Itharel kepëc kek aake ye lëk wët yam Jethu.
 20 Ku kəc kək ke cï gam, ku aake ye kəc pan Thaipruth ku Thirene, aake cï la Antiök ku lek Wët Puöth Yam lëk kəc cie kəc Itharel aya. Aa cik aa lëk thoŋ puöth yam rin Bëny Jethu.
 21 Aake cï Nhialic yiëk riël. Go kəc juëc gam ku yekë Nhialic door.

22 Thoŋ cï kəc cie kəc Itharel gam Antiök aci yet tënë kəc cï gam Jeruthalem. Gokë Barnaba tuəc Antiök.
 23 Wën cï yen yet ku tiŋ tē cï Nhialic kəc Antiök daac thïn, ke jəl puöu miët ku jiëem kenhïim ku bïk aa kəc path yer puöth, nhïar Nhialic piänden ëbën.
 24 Barnaba ë ye raan path cï Nhialic gam piände ëbën, ku ë la guöp Wëi Nhialic. Kəc juëc aaci wët Bëny bën gam.

25 Ku jəl Barnaba jəl ku ler pan cəl Tarthuth ku bï Thawul la wïc.
 26 Nawën le yök, gokë bën Antiök. Ku jölkë rëer Antiök ë ruöön, ku keek aake ye röm kek kəc cï gam, ku aaci akut dït apei bën piöç. Antiök yen ë tən kəŋ kəc cï gam aa cöl thïn ka Krïthiaan.

Barnaba ku Thawul aaci tuəc Jeruthalem

27 Ruöön yen rëer Barnaba kek Thawul Antiök, yen ë tən jiël kəc kək kək Nhialic tiŋ Jeruthalem ku lek Antiök.
 28 Raan tök ke yiic cəl Agabuth ëcï Wëi Nhialic yiëk riël, ku bï lëk kəc lön le yen cəŋdïit bï bën pinynhom ëbën. (Cəŋ kënë aci bën bën ɣən ye Klaudiöth bënyŋaknhom.)
 29 Ku abiöth aaci raan tök keyiic ëbën la kënë cï ya tuəc wämäthaken cï gam ciëŋ wun Judia.
 30 Ku

keek aaci wëeu kuööt yiic, ku jölkë Barnaba ku Thawul tooc bïk ke ɣäth tënë kəc dït akut kəc cï gam.

12

Kəc cï gam aaci ŋuöt ke gum apei

1 È runkä cək ëcï baai kööl agut Judia, go bëny Judia cəl Ƴërot Agrïpa kəc abëk kəc cï gam yiic cəl aban. 2 Yeen aci mënh Joon cəl Jemith cəl atök yeth pal. 3 Na le tiŋ ke kəc Itharel mit puöth kë cï looi, go Pïter cəl adəm ku mac, (yen kënë ë loi rot ɣən ciem Yan Ayum cïn yic luou.) 4 Nawën cï Pïter dəm ku mac, ke thön akuut apuruuk kaŋuan bïk aa tiit. Ku akuöt tök ë la yic kəc kaŋuan. Ee cï Ƴërot Agrïpa tak ku bï Pïter ɣäth luk yic aköl Yan Ayum cïn yic luou cök ciëen. 5 Ku Pïter aci jəl rëer mëc yic. Ku kəc cï gam aake ye rök rïenke apei tënë Nhialic.

Atuny Nhialic aci Pïter luöny bei ɣön mëc

6 Wëer yen bï Ƴërot Agrïpa ye cəl abïi luk yic rial, Pïter ë nin kam apuruuk karou ke tit ye. Ee cï rek cïn arëk karou, ku ɣön mëc ë tit thok apuruuk kek ke lui akölë.
 7 Tëwën nyin yic ka atuny Nhialic bö ku këc ɣöt thok ku mer ɣöt yic. Ku meŋ Pïter kët ku puöç bï rot jət ku lëk ye, "Ləc rot jət! Ku ban yikou!" Nyin yic, ke luöŋ awën cï ye rek lööny wei yecin.
 8 Ku lueel atuny nhial, "Dut yiyic ku ruök warku." Go Pïter yeyic duut ku ruk war, ku lëk atuny nhial ye, "Paat alanhdu yikou ku buöth ɣa."
 9 Go Pïter jəl biaath cök ayeer, Pïter ë këc kën loi rot deet yic, lön nadë ke kë looi atuny nhial ë yic. Eci tak ciët ye nyuöth.
 10 Keek aaci jəl tëek akuöt tök lööm, akut apuruuk ke tit, ku benjë rëet akut dët ye kek rou lööm ku jölkë yet kal thok, kal ye gur thok wëeth cï yethok wël geeu. Go kal yethok ɳaany ë rot ku lek ayeer. Keek aaci jəl la ke cath dhël yic, nawën ka atuny nhial mär.

11 Ku jəl Pïter kë lui rot ye deet yic ku lueel, "Emën aca jal ɳic lön ye yen yic kënë awën ya tiŋ këcït nyuöth! Nhialic acä tuəc atuönyde bä bën kuöny bei Ƴërot Agrïpa cïn, ku jəl aa kək ke ye kəc Itharel tiŋ ke bïk luöi ɳa."

¹² Nawën ñic lön rëer yen tērac, go la pan Maria man Joon Marko. Ku kəc juēc aake cī kenhīim kut thīn ē ke rōök. ¹³ Ku jəl Pīter yöt tōñ thok ayeer, go nyan aluaak lui baai cəl Roda la bī raan yöt gut thok la tīñ. ¹⁴ Ku ēcī Pīter ñic röl, go puōu miēt apēi, ku go guō kat ke kēc yöt liep thok, ku le lək kəc lön yen ke Pīter yen akāac ayeer. ¹⁵ Go kəc awën rëer yöt lək ye, “Yīn aci muōl!” Go lək ke lön ē yic yen aci lək ke. Gokē lueel, “Ka atiēmde yen aci bēn.”

¹⁶ Ku la Pīter tueñ ke tōñ yöt thok, gokē yöt ñaany thok. Gokē tīñ ku gēikē. ¹⁷ Go Pīter lək ke bīk biēt, ku jəl tēt yic ke yen tē cī Nhialic ye bēñi bei thīn yōöt ē mēc yic ku lək ke, “Lēkkē Jemith ku wāmāthkuan kək yen kē cī rot looi.” Ku jiēl bī la tēdēt. ¹⁸ Na la piny bak, go apuruuk ke tit nhīim la cōt, ku yekē rōt thiēc kamken, “Yeñō cī rot looi tēnē Pīter?” ¹⁹ Go Yērot Agrīpa apuruuk yōök bīk yōöp. Ku akēc kē bēn yōk. Go apuruuk cəl adet thook, ku lək kəc kəc nōk bī ke nōk. Tēwën cī ē kēnē rot looi go Yērot Agrīpa jāl Judia, ku ben la ceñ Cetharia.

Antipāth Yērot aci thou

²⁰ Nawën cī Yērot Agrīpa puōu riāak tēnē bāny Tire ku Thidon, gokē la ke ya akut bīk la tīñ. Ku ē cīk kañ lək Blatuth raan kāk pan bēny tiit bī wētden gam. Ku jōlkē la tēnē Yērot Agrīpa ku thiēc kē bī dōör ke ke, rin keek aake ye müith yōk wun yen mēc Yērot Agrīpa.

²¹ Nayōn akōl yen cī Yērot Agrīpa lueel bī yen mat ke ke, go ruk alēthken bāāny ku nyuuc thōnyde nhom ku jīēm ke kəc. ²² Ku jəl kəc duōat aa looi ēlā, “Aciē raan yen jam, Aciēk.” ²³ Ee tēēn, Yērot Agrīpa aci atuny Nhialic bēn cəl atuany, rin cī yen rot looi bī a yen ye door ku cie Nhialic yen ye door. Nawën ke cuet kām tō yeyāc yic, ku thou.

²⁴ Wēt Nhialic aci bēn la tueñ ku kəc juēc aaci bēn gam.

²⁵ Ku Barnaba kek Thawul aaci luōiden bēn thōl, ku dhukkē Jeruthalem ke cath kek Joon Marko.

13

Barnaba ku Thawul aaci lōc ku toc ke

¹ Kəc ke cī gam Antiök aake la yiic kəc ke ye kāk Nhialic tīñ, ku jəl aa kəc ē kəc

cī gam piōōc, ku keek aake ye yī Barnaba ku Thaimon. (Raan col) ku Lukiōth (raan pan Thirene) ku Maneen (ku yen ē ye mēthē bēny cəl Antipāth Yērot) ku Thawul. ² Tēwën ye kek rōök thīn tēnē Bānyda, ku yekē müith theek ke ye dhēl dēt dōör kek Nhialic, go Wēi Nhialic lək ke ēlā, “Pālkē Barnaba ku Thawul ku bīk luoi ca lōc ke aa looi.”

³ Ku jəl kəc cī gam miēth aa theek ku rōōkkē ku jōlkē Barnaba ku Thawul dōōc ku jōlkē ke cəl ajiēl bīk luoi cī Nhialic lōc ke la luoi Nhialic.

Barnaba ku Thawul aaci keny Thaipruth

⁴ Barnaba ku Thawul aake cī Wēi Nhialic tooc bīk la gen cəl Theleukia ku lek teem kōu riāi ku lek gen tō gool nhom wār ciēl yic cəl Thaipruth. ⁵ Na lek yet gen dēt cəl Thalamith, gokē kəc aa piōōc wēt Nhialic tēn amat kəc Itharel. Ku Joon Marko ē cath ke ke rin bī keek aa kony luoi.

⁶ Keek aaci cath ku temkē Thaipruth kōu, ku lek gen Papoth yen le kek raan dēt tiēt cəl Bar-Jethu ke ye raan Itharel, yōk thīn. Ku ēcī rot a nyuōath ciēt ye raan kəc lək wēt Nhialic. ⁷ Yen Bar-Jethu ē ye mēthē bēnydit cəl Therjiuth Pauluth, bēny wun tō gool nhom wār ciēl yic. Ku yeen ē ye raan pel nyin apēi. Bēny ēcī Barnaba kek Thawul tuōc ku bīk bēn tēnē ye, rin ē wīc bī piōōc wēt Nhialic. ⁸ Ku yen luōiden bī kek bēny piōōc ēcī tiēt Elimath (aa kek rienke thoñ Girik) duēr rac, rin cī yen ye them bī bēny rac nhom bī wēt Nhialic cīi gam. ⁹ Ke Thawul, ku anjic aya lön cəl ye Paulo, ēcī Wēi Nhialic la yeguōp, go tiēt tīñ ku dōt apēi, ¹⁰ ku lək ye, “Yīn mānh jōñrac. Yīn raan la ater kek kāpath ēbēn. Yīn athiāñ guōp kārēc, ku aye them akōlakōl ba yith Nhialic wel bīk aa lueth! ¹¹ Yīn abīi Nhialic jak guōp ēmēn. Yīn abī cōōr ku yīn abī nīn nōk ke yī cīi piny ben tīñ.” Nyin yic Elimath, ēcī kēn macār guō paat nyin piny, ku jəl cath ke wīc raan bī ye dām cin bī thel. ¹² Nawën tīñ bēnydit kē cī rot looi, go wēt Nhialic gam rin yeen ēcī gāi apēidit kāk cī ke ye piōōc wēt Nhialic.

Barnaba ku Paulo aaci la Antiök tō Pithidia

¹³ Paulo ku jəl aa kōcken cath kek ye aaci wār teem riāi ke jiēl Papoth ku lek Perga,

wun cöl Pampilia. Tëwën, Joon Marko aci bën puök ke ke ku dhuk Jeruthalem. ¹⁴ Ku ben kë jäl Perga ku yeetkë Antiök tō wun cöl Pithidia. Nawën aköl löñ, aköl cii kōc ë luui, go Barnaba ku Paulo la tēn amat ku nyuuckë thīn. ¹⁵ Nawën cī lööñ Mothith, ku jöl aa wël kōc kāk Nhialic tīñ kueen, go bāny tēn amat wēt lēk Barnaba ku Paulo ëlä, “Wāmāthakua wek aa wicku bāk kōc jāam nhīim, tē le yen wēt bī ke riēel puōth bāk lēk ke.” ¹⁶ Go Paulo rot jöt, ku nyooth yecin bī kōc biēt. Ku jöl jam ëlä, “Wek mēthkiē pan Itharel, ku jöl aa kōc cie kōc Itharel Nhialic door, piēñkë wētidiē. ¹⁷ Nhialic kōc Itharel ëcī wārkuan dīt lōc ku looi ke ke ye kuatdīt ril tōr tēwäär ciēñ kek ke ye alei wun cöl Ijip. Keek aake cī Nhialic bëēi bei Ijip rielde. ¹⁸ Ku aci kārēc yekë luai ye guum roor ruōñn thiārñuan. ¹⁹ Ku Nhialic aci wuōt kadhorou cuōp wei pan Kanaan. Ku looi kacke bī aa kek la piny, ²⁰ tēcīt run buōt kañuan ku thiārñhiēc.

“Wën cī kēn rot looi, go Nhialic ke yiēk kōc mac ke agut tē tul raan kāk Nhialic tīñ cöl Thamuel. ²¹ Nawën thiēckë Nhialic bī ke yiēk bēnyñaknhom, go Nhialic ke yiēk Thawul raan many Kic, kuat Benjamin yic, ku bī ya bēny ruōñn thiārñuan.

²² “Nawën cī Thawul nyaai bāāny yic, go Nhialic Debit looi ke ye bēnyñaknhomden. Ku kēn cī Nhialic lueel rienke akīn, ‘Aca yōk löñ Debit, wën Jethe yen ë raan yen wiēc. Ku ë yen raan bī kāk wiēc kē bīk rōt looi, aa looi.’

²³ “Ë ye Jethu raan kuat Debit, yen cī Nhialic looi ke ye raan bī kōc Itharel luōk, tēcīt tē cī yen ye luēel thīn wäär. ²⁴ Wäär këc Jethu luōide jōk, ke Joon ëcī kōc Itharel kañ lēk wēt Nhialic. Ku ye ke yōk bīk muōl luai kārēc, ku cōlkë rōt aa muōc nhīim pīu. ²⁵ Na wäär cī luai Joon thiōk kek thōk, go kōc thiēc ëlä, ‘Yakë tak ya ña? Acie yēn raan tietkë. Raan tietkë abī lōk bēn yacōk. Ku acie yēn raan lēu ye ba warke dāk bei yecōk.’

²⁶ “Wek wāmāthkiē Itharel, mīth Abaram, ku jöl aa wek kōc cie kōc Itharel rēēr tēn

Nhialic door. Wēt bī kōc kony bī kōc cīi la pan mac aci lēk yō. ²⁷ Ku yeen akēc kōc ke ciēñ Jeruthalem ku bānyken ñic, löñ nadē ke yen raan bī kōc bēn kony. Ku keek akēc wël deet yiic aya, wël ke ye kōc kāk Nhialic tīñ lēk ke wäär ye kueen akōlaköl, aköl löñ. Ku keek aaci wël kōc kāk Nhialic tīñ cöl aa tiññ kenhīim, rin cī kek Jethu cöl anak. ²⁸ Cōk alōn cīn yen yiny cik yōk bī ke ye tēm thou, gokë ñuōt ke thiēc Pilato bī dhiel nōk. ²⁹ Ku wën cī kek këriēc ëbēn looi, kāk ke cī gōt athōr thēer wël Nhialic yic rienke, gokë jat piny tim cī rīiu kōu ku lek thiōk rañ yic. ³⁰ Ku yeen aci Nhialic cöl aben pīr. ³¹ Ku aaci rot nyuōth kōc ke ye cath kek ye kam Galilia ku Jeruthalem nīn juēc yiic. Kek kōckä, kek aaci kāk cī rōt looi tīñ, ku lēkkë ke kōc Itharel.

³²⁻³³ “Ku yōk aaci bēn buk we bēn lēk thōñ path cī Nhialic yepuōu tōññ ke bī luai wārkuan dīt. Aci luai yō ëmēn yōk miēthken, rin cī yen Jethu cöl aben pīr ke cī thou. Cīmēn cī ye gōt ëlä waak rou athōr thēer wël Nhialic yic,

‘Yīn ee wēndiē, yēn aci ya Wuur akölē.’

³⁴ “Ku yen kēnē yen ë kē cī Nhialic lueel, löñ bī yen ye cöl aben rot jöt thou yic, ku bī cīi kōñ dhiāth rañ yic,

‘Yīn aba yiēk yath, ku yīn aba dōc cīt tēwäär,

cī yēn yāpuōu taañ thīn tēnē Debit.’

³⁵ “Ku ë yic alanden, ëcī lueel kēlä wēt dēt cī gōt yic,

‘Yīn acā aluōnydu bī puōl bī dhiāth rañ yic.’

³⁶ “Ku yen Debit ë ye kāk Nhialic looi wäär pīr yen, ku jöl thou ku thiōk tē cī wārken dīt thiōk thīn. Ku guāpde aci bēn dhiāth rañ yic. ³⁷ Ku kēn akēc rot looi tēnē raan cī Nhialic jöt bei rañ yic.

³⁸⁻³⁹ “Awiēc bāk ñic wek wāmāthkiē Itharel, löñ nadē ke rin Jethu yen abī kārēc pāl piny tēnē kōc. Raan bī wētde gam abī adumuōmke pāl piny tēnē ye. Ku kēnē ë këc löñ Mothith looi wäär tēnē we. ⁴⁰ Tāāukë wenyīn piny apath bī kē cī kōc kāk Nhialic tīñ, cik lēk kōc ëlä rot cīi lui we,

13:17 B.bei 1:7; 12:51

13:18 Kn 14:34; L.rou 1:31

13:19 L.rou 7:1; Joc 14:1

13:20 Bāny 2:16; 1Tha 3:21

13:21 1Tha 8:5; 10:21

13:22 1Tha 13:14; 16:12; Wk 89:20

13:24 Mk 1:4; Lk 3:3

13:25 Mt 3:11; Mk 1:7;

Lk 3:16; Jn 1:20, 27

13:28 Mt 27:22-23; Mk 15:13-14; Lk 23:21-23; Jn 19:15

13:29 Mt 27:57-61; Mk 15:42-47; Lk

23:50-56; Jn 19:38-42

13:31 Luai 1:3

13:32-33 Wk 2:7

13:34 Ith 55:3

13:35 Wk 16:10

41 ‘Tiēṅkē wek kəc kəc dəl gup! Gäikē ku wek aabi liu, rin kē luəoi akölē! Acie kē bək gam, cək alən bī raandä ye teet yic tēnē we!’ ”

42 Wēn jiēl Paulo ku Barnaba tēn amat, goke yöök ku bīk bēn bēn aköl dēēt amat bīk wēt lööṅ Nhialic bēn ber yic. 43 Wēn cī kəc jāl amat yic, ke Paulo ku Barnaba ruεc kəc juēc Itharel, ku kəc juēc cie kəc Itharel cī ciεeṅ kəc Itharel gam. Ku jəl Paulo kek Barnaba lək ke bīk kepuəth dεεt, ku bīk pīr ke ṅəth piath Nhialic.

44 Nawēn aköl dēt amat, ke kəc juēc apei bö amat yic aabi ciēt kəc ēbēn geeu kek cī guēer bīk bēn piṅ wēt Nhialic. 45 Nawēn tiṅ kəc Itharel akut diit kēnē ke dəm tiεel ke. Ku yekē wēt lueel Paulo dhöl yic ku yekē lat. 46 Ku Paulo kek Barnaba aaci bēn jam apei kēlä ke cī riöc, “Kēn yen bī rot kaṅ looi tuēṅ, ee lən bī we lək wēt Nhialic. Ku na cək kuec bək wēt Nhialic cī gam, ku yakē röt yök ke we cie kəc wīc pīr akölriēec ēbēn, ke wek aa buk nyäāṅ piny ku lok tēnē kəc kək cie kəc Itharel. 47 Rin ḡok aaci Nhialic yöök ēlä, ‘Wek aaca looi ke we cīt mermer tēnē kəc cie kəc Itharel, rin bī raan ēbēn pinynhom poth la pan mac.’ ”

48 Nawēn piṅ kəc cie kəc Itharel wēt kēnē, gokē puəth miεt ku leckē wēt Nhialic cīk piṅ. Ku kəc ke cī ləc bīk aa kəc pīr akölriēec ēbēn aake cī bēn gam.

49 Wēt Nhialic aci bēn yet bēikē yiic ēbēn. 50 Go kəc Itharel, kəc dīt baai γεu yic ēbēn bēn rac nhīim agut diäär kəc dīt cie kəc Itharel Nhialic door. Ku aaci Paulo ku Barnaba bēn cuəp wei panden. 51 Go atuuc Jethu mēl kuēṅ ku teṅkē kecök rin cī kek puəth riääk tēnē ke. Ku jiēlkē ku lek pan cəl Ikonია. 52 Kəc ke cī gam Antiök aake cī Wēi Nhialic la kegup, ku keek aake mit puəth apei.

14

Paulo ku Barnaba aa kəc Ikonია lək Wēt Puəth Yam

1 Kēcīt kēwäär cī rot looi tēnē Paulo ku Barnaba Antiök acie yic bēn ber aya tēnē ke Ikonია. Paulo ku Barnaba aake cī la ḡon ye kəc Itharel mat thīn, ku jiεmkē arək bī

kəc juēc Itharel ku kəc cie kəc Itharel wēt Jethu gam. 2 Ku kəc kək Itharel cī kuec bīk wēt cī gam, aaci kəc Ikonია luəm thook bīk kenhīim wēl Paulo ku Barnaba. 3 Ku Paulo kek Barnaba aaci rēer Ikonია nīn juēc. Ku jiεmkē apei rin Jethu ke cī riöc, ku wēt yekē lueel ēbēn ē yic, rin cī Jethu ke yiēk riel bīk kək jāṅ ḡoi aa looi. 4 Ku kəc juēc tō geeu aake cī keyiic tek, kəc kək aake wēl kəc Itharel piṅ ku gam kəc kək wēt atuuc Jethu.

5 Nawēn ke met kəc Itharel yic kek kəcken dīt ku kəc Konya bīk agaac jöök, ku wīckē bīk ke nök. 6 Nawēn la kəc piöoc wēt cī mat yök cök, gokē riṅ tē cəl Likonia tō γεεth Lithtra ku Derbe thīn. 7 Ku piöockē Wēt Puəth Yam Bäny Jethu ē γεεthkā yiic.

Paulo aci duēr nək Lithtra

8 Mony cī ruai, cie cath, yecök ḡoc piiny tēwäär dhiēeth ye ē tō gen Lithtra. 9 Ku ē ye wēl Paulo piṅ. Go Paulo tiṅ ke cī gam ku pəth bī kony. Go döt, 10 ku lueel, “Jət rot ba kəc!” Go rot wuəl nhial ku ciεth.

11 Nawēn tiṅ kəc juēc kē cī Paulo looi, gokē jam apei thonḡen Likonia, “Aciēek cīt kəc aaci bēn piny nhial tēnē ḡo!” 12 Ku ciēkkē Barnaba ke cəl Deuth ku ciēkkē Paulo ke cəl Yērmith rin ē yen raan ye wēlken lueel.* 13 Go raandīt jəṅ cəl Deuth door, jəṅ rēer yiēṅde kal thok miöör la yiēth adir cī cuēec yöök bēi. Ku wīc kek kəcken juēc rēer ke ye bīk atuuc door ē ke.

14 Nawēn piṅ Barnaba ku Paulo ke wīckē bīk looi, gokē alāthken rεt yiic kekəth bīk nyuəth lən cīi kek kēcīt kēnē wīc, ku riṅkē ciεl thān awēn yic ku lueelkē, 15 “Yēḡo looi wek kēnē? ḡok aa kəc ē path cimēndun. ḡok aaci bēn buk Wēt Puəth Yam Jethu bēn lueel, ku buk we nyaai kək yakē doorkā yiic rin cīn kek wētden yic, ku bək aa door Nhialic tōṅ pīr, cī nhial ku piny ku wēr kek kākith tō thīn ēbēn cak. 16 Wāthεer Nhialic ēcī kəc puəl bīk kəkken cīk tak aa door. 17 Ku Nhialic ē rot nyuəth akölaköl kəpuəth ye looi yiic tēnē kəc. Ee deṅ cəl atueny ku lok kəṅ ēbēn cīt tēden ye kek luək, ku mitkē puəth.” 18 Cək awēn kēc kəc kək wēlken lac gam, ka cīk bēn lēu bīk kəc dək bīk miöör cīi nək.

19 Nawën ke kəc Itharel kək bö Antiök gen tō Pithidia, ku bö kəc kək Ikonía, ku rækë kəc nhïim ku biöökë Paulo ku yöckë ayeer geeu, ku takkë lön cï yen thou. 20 Nawën la kəc cï gam kenhïim kut yelööm, ke jöt rot ku dhuk geeu. Nayön nhiäk ke la Derbe kek Barnaba.

Paulo ku Barnaba aaci dhuk gen Antiök tō Thiria

21 Paulo ku Barnaba aaci Wët Puoθh Yam lək kəc Derbe ku gam kəc juéc wët Jethu. Nawën ke dhuk Lithtra. Ku lek Ikonía ku jöl a Antiök tō Pithidia. 22 Ku lëkkë kəc cï gam bïk gamden muk apath, ku lek tuenj ke nhïar Jethu. Ku lëkkë ke piöcden yic ëlä, “Kəc cï gam ëbën aa dhil gum ë pïr kënë yic rin bï kek met bääny Nhialic yic aköldä.” 23 Ku kuanykë kəcđit akuut kəc cï gam yiic ëbën, ke cï kañ röök tënë Nhialic. Ku thekkë miëth rin bï kek Nhialic kañ door. Ku jölkë ke than Bëny Jethu cin, raan cï kek wëlke gam.

24 Tëwën kueny kek Pithidia yic, gokë bën Pampilia. 25 Ku piöökë Wët Puoθh Yam tënë kəc gen Perga ku lek Atalia. 26 Ku tëën ke gër, ku dhukkë Antiök, tëwäär cï kəc cï gam ke thön Nhialic thïn rin luoiden cïk thöl.

27 Wën cï kek yëet Antiök, ke kuut kəc cï gam nhïim ku lëkkë ke kajuéc cïk looi riël Nhialic, ku nyooth Nhialic lön alëu bï kəc cie kəc Itharel gam aya. 28 Ku rëerkë Antiök pëi juéc kek kəc cï gam.

15

Löj Mothith

1 Kəc kək pan Judia aaci bën Antiök, ku piöökë kəc cï gam ëlä, “Wek aaci Nhialic bï kony tē cï we dhil ηoot, cït tē cï löj Mothith luël ye.” 2 Go Paulo kek Barnaba jam apei rin ë wët kënë kek kəc awën bö Judia. Nawën ke mat yic, bï Paulo ku Barnaba ku kəc kək Antiök la Jeruthalem bïk wët kënë la jääm yic kek atuuc Jethu ku kəcđit kək.

3 Go akut kəc cï gam ke jal tooc, ku wën tëek kek Ponicia ku Thamaria, ee cïk lək kəc lön cï kəc kək cie kəc Itharel wët Nhialic gam. Wët kënë aci kəc cï gam ëbën cöl amit puöth.

4 Nawën yëetkë Jeruthalem ë ke lor akut kəc cï gam, ku atuuc Jethu ku kəcđit, kəc cïk bën lək kajuéc cï Nhialic ke kony bïk ke looi.

5 Go kəc kək akut Parathï cï gam röt jat nhial ku luelkë, “Keek aa dhil ηoot ku lək ke bïk löj Mothith dhiël theek.”

6 Go atuuc Jethu ku kəcđit kenhïim mat bïk wët kënë tak yic. 7 Wën cï kek wët jääm yic apei, ke Pïter jöt rot ku lueel, “Wek kackië anjäckë lön yen aci Nhialic ləc wäär kamkun, ba Wët Puoθh Yam lək kəc cie kuat Itharel, rin bï kek wët Bëny piñ ku gamkë. 8 Ku Nhialic anjic kē tō raan ëbën puöu, aci nyuöoθh lön yeen alëu kəc kək cie kəc Itharel bïk gam aya cimën cï yen Wëike cöl abö tënë ke, cimën wäär cï yen ye luöi yo aya. 9 Aci nyuöoθh lön yok kəc Itharel ku thäi kək, yok aa thöj ëbën, ku nyeei käreç kepuöth rin cï kek gam.

10 “Na ye këya, ke yenö looi wek kē cï Nhialic nyuöth we bäk cïi loi, rin wïc wek ye ë path bäk tē bï yen puöu riëek thïn tïj. Tē jöt yok kəc cï gam nhïim kërïl kēc wärkuan dït ku yo aya, kañ lëu buk yäac? 11 Acie tēde! Ayeku gam lön bï yo kony rin piath Bëny Jethu, ku abï ya tēde aya tënë ke.”

12 Go akut ëbën biët ku piñkë kək jäj göi cï Nhialic cöl aa looi Barnaba ku Paulo ke, kam kəc kək cie kəc Itharel. 13 Wën cï kek thök jam, ke Jemith jöt rot ku bëer ëlä, “Piñkë wëtdië wek kəc akuötda! 14 Aci Thaimon tët yo tē cï Nhialic ye nyuöoθh thïn lön ye kəc cie kuat Itharel kacke aya, rin cï yen kəc kək nyaai keyiic bïk aa kacke. 15 Ku wël kəc kək Nhialic tïj aaci röm kek ë wëlkä alanden. Cimën cï ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä,

16 “Ku lueel Bëny, yen abï dhuk, ku yen abï many Debit cï riäak ben jöt nhom.

Ku ben kækken cï riäak cök piny bïk riël.

17 Ku këya, kəc ëbën aabi Bëny wïc, kəc cie kəc Itharel ca cöl bïk aa kackië.

18 Yen ee wët cï Bëny lueel akan, Bëny yen cï wët kënë cöl anjic theer.”

19 “Ku la Jemith tuenj ku lueel, na ye yen, ke yok aaci kəc cie kəc Itharel cï Nhialic dhuök rëëm nhïim. 20 Anjuëen buk ke gät athör ku lëkku ke, bïk cïi mith kuat miëth

cī ke jakræc door, ku titkë röt bik gup cī la akær. Ku cik riem cam ku cik cuët riᅇ län kęc teem röl bī riem kuër. ²¹ Rin löᅇ Mothith aci kueen run juęc yiic, ᅇn ye kęc Itharel mat thīn akööl cī kek ë luui yiic, ku wëlkä aaye piöcc gæeth yiic ëbën.”

Athör cī gät kęc cie kęc Itharel cī gam

²² Nawën ke atuuc Jethu, ku kæcdit kek kęc akut kęc cī gam ëbën, mat wët yic bik röör abëk akut yic kuany, ku bik ke tuöcc Antiök kek Paulo ku Barnaba. Gokë Judath cöl Barthabath aya, ku Thilath kęc theek akut rin luoiden, kuany. ²³ Ku gëmkë ke athör kënë tënë kęc cī gam Antiök,

“ᅇok atuuc Jethu ku kæcdit, miëthakun, ᅇok aaci miäthda tuöc miëthakua cie kuat Itharel ciëᅇ gen Antiök, ku pan Thiria ku Cilicia. ²⁴ Acuk piᅇ lön cī kęc kök akuötda yic la ku rëckë wepuöth käk yekë lueel, ku keek aa këcku ke tooc bik kakkä aala lueel. ²⁵ Këya, ᅇok aaci ᅇonhūim mat ku gamku buk kęc kuany ku tucku ke we. Ku aabi la kek wämäthkuan nhiarku Barnaba ku Paulo, ²⁶ cī wëiken gam bik luui rin Jethu Kritho. ²⁷ Wek aa tucku Judath ku Thilath, bik we lëk wël cī göt athör kën yic aya. ²⁸ Acī Wëi Nhialic tääu ᅇopuöth bī ciën löᅇ ril dët mætku ë lööᅇ cī gät we kä yiic. ²⁹ Ku wek aa cī kakkä dhil loi, duökkë ye mīth miëth yeke jakræc door, duökkë riem cam, duökkë cuët riᅇ län kęc teem röl bī riem kuër, ku titkë röt bak gup cī la akær. Na luöikë kakkä cīt ëmën cī ᅇok ke lëk we, ke luoidun abi piath. Yenakan.”

³⁰ Ku toockë atuuc Antiök. Nawën cik ᅇet, ke mat kęc cī gam ëbën nhūim ku gëmkë ke athöör. ³¹ Wën cī kek athöör kueen ë ke mit puöth rin cī wël cī göt athöör yic ke dæet puöth. ³² Judath ku Thilath, kęc ke jam nyin Nhialic aya, aaci jam apei kek kęc cī gam bik ke dæet puöth ku rilkë puöth. ³³ Tëwën cī kek nīn nök ke ke lony wämäthakua dhöl bik dhuk ke puäl gup tënë kęc ke toc ke. [³⁴ Ku Thilath acie nhom bën waar ku döᅇ.] ³⁵ Paulo ku Barnaba aake cī pëi nök Antiök, ke piöcc wët Bëny kek kęc juęc kök tënë kęc Antiök.

Paulo ku Barnaba aaci puök

³⁶ Nawën cik pëi nök Antiök, ke Paulo ᅇök Barnaba, “Dhukku ciëen gæeth wäär yiic cī ᅇok Wët Puöth Yam piöcc thīn, buk wämäthakua la neem, ku buk tiᅇ lön le kek tuenᅇ apath kek gamden.” ³⁷ Ku ë wic Barnaba bī Joon Marko cath ke ke, ³⁸ ku akęc Paulo tak lön puöth yen bī cath ke ke rin aci bën dhuk Pampilia, ku cī rëër ke ke bik luoiden thääp kedhie. ³⁹ Wët kënë acik tæer apei nawën ke puök. Ku jiël Barnaba kek Joon Marko ku geerkë Thaipruth. ⁴⁰ Ku cöl Paulo Thilath bī cath kek ye, ku pël miëthakën ke dhöl bī Nhialic ke cöl aa cath ke puäl gup. ⁴¹ Ku jölkë la Thiria ku Cilicia kek Thilath, ke deet kęc cī gam puöth bik gamden muk apath.

16

Timothī aci cath kek Paulo ku Thilath

¹ Paulo aci cath bī la Derbe ku Lithtra tē ciëᅇ Krithian cöl Timothī thīn. Man Timothī ëci gam aya, ku yeen ë ye nyan kuat Itharel, ku wun ë ye Girik. ² Kęc le ᅇok gam tök ëbën Lithtra ku Ikonía, aake ye ᅇiæc jam rin Timothī. ³ Go Paulo Timothī cöl anot rin wic yen ye bik cath. Ee looi këya rin anic kęc Itharel ke ciëᅇ Derbe ku Lithtra ëbën lön ye wun Timothī Girik, kuat cie ᅇoot. ⁴ Tëwën ye kek jäl gen ku lek gen, aake lööᅇ cī atuuc Jethu ku kæcdit tö Jeruthalem guiir tët kęc cī gam, ku lëkkë ke bik aa luui cīt tē wic atuuc Jethu ku kæcdit tö Jeruthalem ye thīn. ⁵ Këya, kęc akut kęc cī gam aaci cök puöth bik gamden cī war, ku kęc cī gam aaci röt aa juak akölaköl.

Paulo ku Thilath aaci la Troath

⁶ Paulo ku Thilath aaci Prigia ku Galatia bar yic, rin cī Wëi Nhialic ye nyuöth ke bik Wët Puöth Yam cī piöcc ë bëi Athia kä yiic. ⁷ Tëwën cī kek aken Mithia dööt, ke wickë bik la pan cöl Bithinia, ku keek aaci Wëi Nhialic nyuääth bik cī tæk thīn. ⁸ Gokë Mithia bar yic ku lek Troath. ⁹ Ku ë wëër kënë Paulo aci këdāᅇ tiᅇ këcīt raan Mathedonia ke kääc yenhom ku lēᅇ. “Bäär yin Paulo Mathedonia ba ᅇo bën kony.” ¹⁰ Wën cī Paulo nyuöth ë kënë, goku röt guiir buk la Mathedonia, rin acuk ᅇic lön cī Nhialic

yo cəal buk Wət Puəth Yam la piöç tənə kəc Mathedonia.

Paulo ku Thilath aaci la Pilipi

¹¹ Goku jəl Troath ë riäi ku gërku buk teem Thamodhraki, naçon nhiäk dëët yo la Nipolith. ¹² Ku jiëlku Nipolith ku lok Pilipi gen tuen ye kañ thiök tē le kəc Mathedonia, ku yen ë ye gen rëer kəc Roma thïn. Ku näkku nin juēc geeu. ¹³ Nawën aköl cii kəc Itharel ë luui ke yo jiël geeu, ku lok wäryou tē yeku tak lən ye kəc Itharel kenhiiim mat thïn bik röök. Ku nyuucku piiny ku jiemku tənə diäär ke cī kenhiiim mat thïn aya. ¹⁴ Kam kəc cī wälkua piñ ë kəc ke tō thïn yiic, ee tiñ gen Thiatira cəl Lidia, ku ë ye çəc wei alëth mithiöñ ril çonyden yic apei. Lidia ë ye Nhialic door, ku eci Nhialic cök puöu bi wët lueel Paulo piñ. ¹⁵ Wën cī ye gäm lökwëi kek kəc ciñj baai kek ye, ke cəl yo ku lək yo, “Bäk, rëärkë paandië, tē cī wek ye gam lən cī çen gam ayic.” Ku ləñ yo buk la baai.

Paulo ku Thilath aaci mac Pilipi

¹⁶ Naçon akäl tök, tēwën le çok tē ye kəc la röök thïn, ke yo räm kek nyan alony la guöp jəñ ye cəl alək kəc kē bi rot looi. Ku yeen eci wëu juēc apei bëi tənə kacken cī ye loony. ¹⁷ Nawën ke buəth Paulo ku yo ëbën ke loi duəat, “Kockä aa lui rin Nhialic Madhəl. Aa yin lək tē bi Nhialic yi kuony thïn.” ¹⁸ Ku looi këya nin juēc, agut bi Paulo puöu riäk, ku wel yenhom ku lək jəñ tō nya guöp, “Rin Jethu Kritho bäär bei ë nya guöp!” Ee kaam wën, ke jəñrac jiël yeguöp. ¹⁹ Nawën le kəc cī yeen loony tiñ, ke nyan alony cīn wëu ye ben bëi tənə ke, gokë Paulo dəm ku Thilath ku thelkë ke luk yic. ²⁰ Ku çethkë ke bāny nhiiim ku luelkë, “Röörkä aa kəc Itharel, ku keek aa loi aliäap genda. ²¹ Aa çook piöç buk kək liu ciēnda ku löñkua yiic, aa looi. Çok aa kuat Roma. Këya, çok aaci dhil luui kək yekë lək yo buk ke looi.”

²² Ku met thän awën kääc luk köu wëtten yic ku biëkkë ke, ku ret bāny alëth Paulo ku Thilath yiic keköth, ku cəlkë ke aa that. ²³ Wën cī apuruuk Paulo ku Thilath that ku biëkkë ke apei, ku riitkë ke çon məc, ku yök bēny apuruuk ë tiit kəc cī mac, bi ke der rin bi kek cii kat. ²⁴ Nawën piñ apuruuk ë wët

kənë, ke riitkë çon tō ciēn ku rekkë kecök, ku mekkë ke gurgurdit thiek köu.

²⁵ Nawën təcit wëer ciel yic, ke Paulo ku Thilath aake röök ku ketkë waak door kek Nhialic, ku kəc kök ke cī mac kek keek aake piñ. ²⁶ Kaam awën ke piny yiëk rot apei, ku yiëk tēwën cī çon məc buth thïn aya. Nyin yic tēwën ke çööt çany kethook, ku däk luöñ werwer kecök.

²⁷ Go bēny apuruuk wën tit çot thok rot puur ku tiñ çööt ke çany thook, ku tek lən cī kəc cī mac röt kwal, go palde miëet bei, ku wic bi rot nöç. ²⁸ Go Paulo rël apei, “Duk rot näk! Çok aatö tən ëbën!”

²⁹ Go bēny apuruuk mac cəl, ku rin çot ku wiik Paulo ku Thilath cök ke leth. ³⁰ Nawën ke wët nhiiim açeer ku thiëc ke, “Wek bāny, yeñö ba looi bi ça kony?”

³¹ Gokë lueel, “Gam wët Bēny Jethu, ke yin akony wek kacku.” ³² Nawën ke jəl wët Bēny Jethu piöç tənə ye ku tənə kəc kök tō paande ëbën. ³³ Ku ë wëer kənë, ke Paulo ku Thilath nyeci bēny apuruuk wën ke bi tətöçken la lök yiic ku dër keyiic, ku muç nom nyin yic kek kacke ëbën. ³⁴ Ku çeth Paulo ku Thilath paande ku gëm ke miëth. Ku jəl puöu miët kek kacke rin cī yen wët Nhialic jal gam.

³⁵ Naçon nhiäk ke bāny geeu toc bāny apuruuk, “Lak, lëkkë bēny apuruuk tit çon məc bi Paulo ku Thilath lony.”

³⁶ Go bēny apuruuk tit lək Paulo, “Bāny aaci wët tooc rienkun bi we lony. Këya, wek aaci puöl bäk jəl ke cīn awuöç yik we.”

³⁷ Go Paulo lueel tənə bēny apuruuk, “Çok aa kəc çath luk yic, ku çok aaci bāny cəl athat thëi nom ku mac ço, ku çok aa kəc Roma! Ku emën, awickë buk jəl ço cii çic? Acië tēde! Kek bāny nhiiim, aa dhil bën tən bik ço bën luöny bei.”

³⁸ Go bāny apuruuk wët cī Paulo ku Thilath lək ke la kuany yic tənə bāny geeu. Nawën piñkë lən ye Paulo ku Thilath kəc Roma, gokë riöç. ³⁹ Ku lek bik ke la ləñ, bik wët päl piny tənə ke, ku biikë ke bei çon məc ku lëkkë ke bik jəl geeu. ⁴⁰ Go Paulo ku Thilath jəl ku lek pan Lidia. Ku matkë kenhiiim thïn kek kəc cī gam, ku jiemkë tənə ke wël deet kek kepuöth ku jiëlkë.

17

Kac Thethalonika aaci wët Paulo maan

¹ Paulo ku Thilath aaci tēek gēeth karou yiic, gen Ampipoli ku Apolonia, ku jolkē bēn Thethalonika tē rēer tēn ye kac Itharel kenhūim mat thīn bīk rōök. ² Go Paulo, cimēnden thēer, la tē ye kac Itharel kenhūim mat thīn, ku akōöl yiic kadiäk, akōöl cīi kac Itharel ye luui, ke Paulo jol kāk cī gāt athör thēer wēl Nhialic yic aa tēer kek kac. ³ Ku nyuth ke kē cī gāt athör thēer wēl Nhialic yic, ee lōn bī Jethu Krītho raan cī Nhialic tooc abī dhiel gum, ku jōt rot thou yic. Ku lueel Paulo ēlä, “Jethu jīēm yēn rienke tēnē we ēmēn, yēn aci Nhialic lōc ku dōc.” ⁴ Go kac kōk kāk cī Paulo lueel yōk ke ye yith, ku mētkē rōt Paulo ku Thilath, ku yēn lan kac juēc Gīrik Nhialic door aya, ku diäär kōk kōcdit.

⁵ Ku kac Itharel aake cī tiēel dōm rin cī kac juēc wēt Paulo gam, ku kuutkē kac aliäap dhōl yiic, ku matkē keyiic ku loikē duōt, ku mēkkē pan Jathon ku wīckē Paulo ku Thilath yōöt yiic bīk ke bēēi ayeer tēnē kac. ⁶ Nawēn cīk ke yōk, gokē Jathon ku kac kōk cī gam thēl tēnē kōcdit geeu ke loi duōt ēlä, “Rōörkā aacā liäap looi gēeth juēc yiic, ku ēmēn aaci bēn gēnda. ⁷ Ku aaci Jathon nyuōc paande. Keek aaci lōōj bēnyñaknhom Roma dhōl yiic, ku luelkē ka la bēnyñaknhom dēt yam cōl Jethu.” ⁸ Ku wēlken kā, aaci thāndit gēu ku bāny liäap nhūim. ⁹ Ku jol bāny Jathon ku wāmāth kōk awēn cōl aa tēēu wēēu piny bīk rōt waar, ku pālkē ke bīk jāl.

Paulo ku Thilath aaci la Beria

¹⁰ Tēwēn cī piny cuōl, ke kac cī gam cōl Paulo ku Thilath aa la Beria. Nawēn cīk yet, ke la tē ye kac Itharel mat thīn. ¹¹ Aye kac Itharel tō Beria nhiaar bīk wēt Paulo piñ tēnē kac Thethalonika. Ku aake wēl Nhialic kueen akōlakōl, bīk tiñ lōn ye kāk ye Paulo lueel yith. ¹² Kac juēc aaci wēt Jethu ye Paulo lēk kac bēn gam. Ku diäär juēc kōcdit Gīrik, ku rōör juēc Gīrik aaci wēt ye Paulo lueel bēn gam aya.

¹³ Nawēn le kac Itharel tō Thethalonika piñ lōn cī Paulo wēt Nhialic la piōc Beria

aya, gokē bēn ku kuutkē kac thook bīk aliäap looi. ¹⁴ Tēwēn nyin yic, ke kac cī gam cōl Paulo ajiēl kek kac kōk bīk la wath thok, ku dōñ Thilath ku Timothī Beria. ¹⁵ Ku kac awēn ruēc Paulo aaci bēn ger kek ye, bīk yet Athen. Ku dhukkē Beria kek athōn Paulo tēnē Thilath ku Timothī, bīk rōt lac māt ye.

Paulo aci la Athen

¹⁶ Tēwēn tiit Paulo Thilath ku Timothī Athen, ee kēc puōu la yum wēn tiñ yēn gēu ke cī thiāñ yīik ye kek jakken door thīn. ¹⁷ Go jāl a teer kek kac Itharel, ku kac wuōt kōk Nhialic door tē ye kac Itharel mat thīn kek thān dēt guēer tē ye kac kenhūim mat thīn geeu, bīk wēlkā bēn piñ. ¹⁸ Go kac kōk piōc Epikuria ku Ithtōk jam kek ye aya. Ku lueel kac kōk, “Yēñō wīc raan kēnē kēc piōc, bī lueel?” Ku ben kac kōk lueel, “Yēn ē ciēt jam rin jak kucku.” Ee luelkē kēya rin Paulo ē piōc rin Jethu, ku lōn ye kac rōt jōt thou yic. ¹⁹ Gokē Paulo cōl amat yic, amat ē rōm gōn cōl Ariōpakuth nhom ku luelkē, “Awīcku buk piōcdun yam ye lueel kēnē ñic. ²⁰ Kōk yeku piñ ke ye lueel, aaci thōñ kek kāk cuk kañ piñ, ku awīcku buk wētden yic, ñic.” ²¹ (Rin anhiēer kac ke dhiēth Athen, ku thāi kōk la rēer thīn, bīk kac aa lēk wēl yam cīk piñ, ku piñkē kāk yam tēnē kac kōk aya.)

²² Go Paulo rot jōt ku kēēc amat Ariōpakuth nhom ku lueel. “Kac Athen! Aya tiñ kājuēc yiic lōn ye wek jak juēc theek. ²³ Rin tē ciēth yēn gēndun yic, ku daai kākun yakē door, yēn ē yīk yōk aya ke cī gāt nhom kēlä, ‘Tēnē Nhialic kuc.’ Yēn kē yakē door kēnē, yēn ē kēnē ya lēk we, ku acāk ye ñic. ²⁴ Nhialic cī piny cak ku kāk tō thīn ēbēn, yēn ē Bēny nhial ku piny. Ku acie ceñ luēk cī buth yiic bī ye aa door thīn. ²⁵ Ku yēn aya, acie wīc kōk bī luōi ye, rin ē yēn atō piir yecin, ku ē yēn kēriēc ēbēn wīc raan, gām raan. ²⁶ Nhialic aci raan tōk kañ cak tuēñ, ku raan tōñ kēnē yēn abī thāi bei thīn ēbēn, ku jōl ke aa thiēi pinynhom ēbēn bī kek ceñ thīn. Ku tuēñ kēc yēn ke cak, ēcī guiir, ye nēn, ku ye tēnēn bī kek ciēñ thīn. ²⁷ Aci cak rin bī kek ye wīc bīk ñic, tēdē abīk yōk tē wīc kek ye. Ku ē yic Nhialic aci mec kek yō. ²⁸ Cimēn cī raan dēt ye lueel ēlä thēer, ‘Yēn

* **17:18** Aa kac akut ē kēñ lueel pan Gīrik. **17:25** 1Bj 8:27; Ith 42:5; Luai 7:48

acəl ʒo aa piir, ku ciəŋku cīmən kēnē! Ku aci kəckun wak lueel aya əlä, ‘ʒok aa miəthke aya.’

²⁹ “Cīmən ye ʒok mīth Nhialic, acuk dhil tak lən Nhialic acit milāŋ, ayi aləl cī atət guaŋ bi thəŋ Nhialic. ³⁰ Akēc Nhialic kuēc nhom, bi kəc tēm awuəc wäär kēc ye ŋic, ku emən ē kəc lək pinynhom ebən, bik kərəc yekē looi puəl. ³¹ Rin aci guiir bi la aköl tōŋ bi raan cī ləc luk looi tənē kuat raan ebən pinynhom. Ku yen aci nyuəth raan ebən lən bi yen kēnē looi, jōn cī yen raan bi luk looi jət raŋ yic!”

³² Təwən piŋ kek Paulo ke jam jōn rot thou yic, ke bui kəc kək, ku lueel kəc kək əlä, “Awicku, ba kēnē bən ber yic, buk piŋ.” ³³ Go Paulo jəl amat yic. ³⁴ Ku mət rōör kək röt ye, ku gamkē wət cī lueel, kam ē rōörkə ē ye raan kəc amat cəl Diönithiöth, ku tiŋ cəl Damarith, ku kəc kək ke cī gam aake tō thīn aya.

18

Paulo aci la Korinth

¹ Wən cī Paulo jam amat yic, ke jiəl Athen ku ler Korinth. ² Ku rēm thīn kek mony Itharel cəl Akuila, dhiəth Pontuth, ke puəc bən Italia kek Prithkila tiəŋde, rin cī Klaudiöth, Bənyŋaknhom kəc Itharel cuəp wei Roma. Go Paulo la bi ke la neem. ³ Ku rēer ku luui ke ke, wən cī yen ke ʒok ke ye cuəc aləth dhil ye guət piny cīt duəl, ku ʒəckē ke cīmən yen aya. ⁴ Ku ē ye jam apei tē ye kəc Itharel mat thīn akööl cīi kəc ye luui yiic, bi ke lək yiith, rin bi kəc Itharel ku kəc Girik wət Nhialic gam aya.

⁵ Nawən la Thilath ku Timothī bən Mathedonia, ke Paulo päl kəkken ke ye looi ku yik yenhom piöoc wət Jethu, ku tət kəc Itharel lən Jethu yen aluaŋ bi Nhialic tuöc pinynhom. ⁶ Nawən ke jōnykē ku luelkē kərəc rienke, go yecök teŋ ku lək ke, “Na cək määb bək Nhialic kuc, ka wek aabi röt gök ē röt! Acin raan bək gök. Emən wek aba puəl ku la wət Jethu piöc tənē kəc cie kəc Itharel.” ⁷ Goke jal nyäaŋ piny, ku ler pan raan cie raan Itharel Nhialic door cəl Titiöth Juthtuth bi la rēer thīn. Ku pan Titiöth ē thiäak kek tən amat kəc Itharel. ⁸ Raandit tən amat cəl Krithputh eci wət

Nhialic gam, yeen ku kacke ebən ku kəc kək Korinth aake cī wət Jethu piŋ ku gamkē, ku muəc Paulo kenhīm.

⁹ Nayən wəer tək, ke Paulo tiŋ kədāŋ kəcit nyuəth, ku lək Nhialic ye əlä, “Duk riəc ē kəkä, ləer tueŋ yi jam tənē ke, ku duk dhör kē loi yic, ¹⁰ rin ʒen arēer kek yi. Acin raan bi ye lēu bi yiək tətök, rin kəc juəc rēer ē tən aa kackiə.” ¹¹ Go Paulo rēer geeu ruöön tək ku abak, ke piöoc kəc wət bō tənē Nhialic.

¹² Nawən cī Galio bənyŋaknhom Roma, jal looi bi ya bənydīt pan Girik, ke kəc Itharel mat keyiic ku dəm kək Paulo ku ʒəthkē luk yic tənē Galio. ¹³ Ku luelkē tənē ye, “Mony kēnē, awic kəc bik Nhialic aa door dhöl cīi thäaŋy kek lōŋda.”

¹⁴ Təwən wic Paulo ye bi jam, ke luel Galio tənē kəc Itharel əlä, “Na ye awuəc yen cī looi, ŋuət ʒen acä yiic päl piny ku piəŋ wətdun. ¹⁵ Ku emən nek ater we ē path wət rin ku wəl ku löŋkun, wek aa dhil kədun lueel wepəc. ʒen acie bəny kək cīt kəkä.” ¹⁶ Ku cəl ke aa nyeci luk yic. ¹⁷ Gokē Thothēneth, raandit tən amat dəm ku biəkkē luk yic. Ku kēnē akēc Galio kuēc nhom.

Paulo aci dhuk Antiök

¹⁸ Paulo eci nin juəc nək Korinth kek kəc cī gam, nawən ē ke tööŋ ke, ku ler riäi yic kek Prithkila ku Akuila, riän la Thiria. Ku wən kēc kek guə la wüir bik ger, ee cī kuēŋ Kankeria tənē Nhialic, ku cəl rot amut nhom. ¹⁹ Nawən ē ke ʒet Epethuth, tē cī Paulo Prithkila ku Akuila bən nyäaŋ thīn. Ku ler tən amat kəc Itharel, ku jiem apei ke ke. ²⁰ Ku pēen kəc amat bi lək rēer kek ke, go cī gam. ²¹ Ku lək ke əlä wən jiəl yen, “Na ye yen kē wic Nhialic, ke ʒen abi dhuk tənē we.” Ku ler riäi yic ku jiəl kək Epethuth.

²² Wən le yen ʒēt Cetharia, ke la Jeruthalem ku muəth akut kəc cī gam, ku jəl la Antiök. ²³ Nawən cī nin nək Antiök ke jiəl ku ler wuət Galatia ku Prigia ku deet kəc cī gam thīn ebən puəth.

Apolo ē kək Epethuth ku Korinth piöc

²⁴ Go raan Itharel cəl Apolo, dhiəth Alekdhandria pan Ijip, bən Epethuth. Yen ē ŋic wəl thəer cī gət athör thəer wəl Nhialic yic, ku ē ŋic jam apei. ²⁵ Ku eci piöc dhəl

Bëny ku nhiεεr ke ku jiεem ku piöc kαc yith rin Jethu. Ku kakkä aake pëk thook miöc nom wäär ye Joon looi. ²⁶ Ee ye këriëc ëbën nïεc teet yiic apath tën amat ke cïi riöc. Tëwën piñ Prithkila ku Akuila wëlkä, gokë yäth panden ku tëtke dhöl cï Nhialic nyooth tënë kαc.

²⁷ Ku jəl Apolo tak bi la pan Girik, go kαc cï gam Epethuth kony ku gëtkë athöör tënë kαc cï gam tö pan Girik, ku lëkkë ke bik nïεc lor apath tē yeet yen. Ku yeen aci bën aa raan cï kαc cï Nhialic kuony dhëñde bik gam, bën kony apai wën yeet yen. ²⁸ Rin wëlken ril cï lueel aaci yen kαc Itharel thöl nhïim amat yic, ku nyuth ke yith wël thεεr Nhialic cï göt yiic lön Jethu yen ë raan cï lαc ku dαc.

19

Paulo aci la Epethuth

¹ Tëwën rëer Apolo Korinth, ke Paulo jəl cath bi wuöt kuany yiic ku yeet Epethuth. Tëën, aci kαc kαk abiöth yök thïn ² ku thiëc ke, “Cï Wëi Nhialic lööny wegup wën cï wek gam?” Gokë dhuök ye, “Akëcku cak piñ lön tö Wëi Nhialic thïn.”

³ Go Paulo ke thiëc, “Na ye këya, ye miöc nom nõ cak yök?” Gokë bëer, “Ee miöc nom ye Joon gam kαc.”

⁴ Go Paulo lëk ke, “Miöc ye Joon kαc muöc nhïim aye looi tënë kαc cï kepuöth wël wei käreç yiic. Ku lëk kαc Itharel wek aa dhil Jethu raan bi lök bën yacök gam.”

⁵ Wën piñ kek ë wët kënë, ke muöc nhïim bik jäl aa kαc buöth Jethu. ⁶ Ku tëu Paulo yecin kenhïim, ku bö Wëi Nhialic kegup, ku jiεemkë thok kαk, ku jalkë wët cï bën tënë Nhialic aa lueel. ⁷ Ku röör aake cit thiäär ku rou ëbën.

⁸ Ku tën pëi kadiäk, Paulo ë ye la tē ye kαc Itharel mat thïn, ku jiεem ke ke apai lön ye wët ye lueel rin bäany Nhialic yic. ⁹ Go kαc kαk nhïim riel keyiic ku cik gëm, ku luelkë käreç apai kαc nhïim rin dhël pïr cï Bëny nyooth. Go Paulo ke nyäär piny ku jiël kek kαc cï gam, ku jalkë wët aa jaam yic akölaköl, yöndit ye mony cäl Tiranuth jam thïn tënë kαc juëc. ¹⁰ Ku la Paulo tuen run karou ke loi kënë, abi kαc ke rëer wun Athia,

kαc Itharel ku kαc cie kαc Itharel, wët Bëny piñ.

Aye wëët Ithkiba them bik jakrεc cuap wei

¹¹ Nhialic ëcï Paulo cäl aloi kāk kαc göi këc röt kan looi. ¹² Alanh yen tuc wuuny, ku alanh ye ceñ tën luai, aake ye yäth tënë kαc tuany. Ku tē cï ke yäth, aa tuaany cäl ajiël ku jiël jakrεc kegup aya. ¹³ Eci kαc kāk Itharel këc gam baai kuany yic ke ye jakrεc cuap wei kαc gup, aa them aya bik rin Bëny Jethu aa lueel, ku yekë jam tënë jakrεc ëlä, “Yïn ayöök rin Jethu, ye Paulo jam rienke.” ¹⁴ Wëët raandit kāk Nhialic cäl Ithkiba kadhorou kek aake ye kënë looi.

¹⁵ Go jəñrac lueel tënë ke, “Yen anic Jethu, ku yen aci wët Paulo piñ ku week yakë tak ye wek yi ña?”

¹⁶ Go raan tö jəñrac yeguöp thuεt kegup ku yik ke tëtöök, ku ret aläthken yiic keköth. Nawën ke kat paande kecïn köth alëth, ke kuër gup aya. ¹⁷ Kαc Itharel ëbën ku kαc cie kαc Itharel ke ciñ Epethuth, aake cï kë cï raan la guöp jəñrac looi piñ, gokë riöc apai, ku jəl rin Bëny Jethu aa leec apai. ¹⁸ Go kαc juëc cï gam bën ku lekkë kākken rεc cik looi kαc nhïim.

¹⁹ Go acör juëc luui ë kakkä athörken bëi ku cuänykë ke ke dεei raan ëbën. Ku matkë wëu ke yöc athör yiic gokë aa wëu juëc apai. ²⁰ Käjuëc ril cï röt looiakä aaci kαc cök puöth apai, ku jəl wët Bëny la tuen ke thiëi piny, ku gëm kαc juëc.

Kαc Epethuth aacä aliäap looi

²¹ Wën cï kakkä röt looi, ke bö Paulo puöu bi la Jeruthalem ke tēk Mathedonia ku Girik, ku lueel, “Tē cï yen la ë bëikä yiic ke yen abi dhiel la Roma aya.” ²² Go Timothï ku Eratuth kαcken ye kony tuöc Mathedonia, ku lök rëer Athia.

²³ Tëwën rëer yen Athia yen ëcï aliäm dīt rot looi Epethuth rin dhël pïir cï Bëny nyooth. ²⁴ Mony thöth milöñ cäl Demetriöth ë tö thïn. Ku yeen ë ye kan thöth milän këcit luëk kor ye ke jəñ tik cäl Artemith door thïn. Ku kαcken luai aake wëu juëc yök ë luaiden kënë yic. ²⁵ Go kαcken luai cäl ëbën, ku cäl kαc kāk milöñ thöth këcit luëk Artemith cimenden aya, ku lëk ke, “Week,

aņiæckë lön ye yok wëëukuan pïir yok yök ë luai kënë yic. ²⁶ Ayakë piņ ku tiēņkë yen kē looi raan cəl Paulo. Aye lueel lön kāk ye thöōth aacie Nhialic acin, ku yeen aci kəc juēc wel nhïim Epethuth ë tēn, ku jəl a Athia ëbën. ²⁷ Kërac abī rot looi rin kəc aaciī bī ņiēc aa jam ë luaidan kënë. Ku acie këya rot, acin kəc bī ye bēn aa tak lön ye luan jəņdan cəl Artemith kē thiek yic. Ku acin kəc bī jəņdan cəl Artemith bēn aa theek, jəņdan ye raan ëbën Athia ku pinyhom, door!”

²⁸ Wēn piņ thān awēn cī kenhïim mat kē cī Demetriōth lueel, ke tuuc kegup ku riëkkë puōth apei, ku loikë wuəu ku yekë lueel ëlä, “Artemith Epethuth adit apei alanden!” ²⁹ Ku jəl kəc juēc geu yic ëbën, duəot looi. Ku dōm thān awēn Gaiōth ku Arithtarkuth, kəc pan Mathedonia ke cath kek Paulo, ku riinjkë ke tē ye kəc geeu kenhïim mat thīn. ³⁰ Go Paulo wic bī la jam kek kəc wēn cī kenhïim mat. Go kəc cī gam pēēn bī cīi la. ³¹ Ku kəc kək ņiēc kek ye kəcđit geeu yiic aake cī wēt tooc aya bik lək, bī cīi bō bī bēn jam kəc nhïim. ³² Tēwēn kəc ke cī bēn amat yic aake loi duəot. Ku ye kəc kək jam wël cīi thōņ kek wël kəc kək, rin kəc juēc keyiic aake cək kënë met kəc kenhïim kuc. ³³ Go kəc kək tak lön ë yen Alekdhändēr yen cī kënë looi, rin cī kəc Itharel ye cəl ala kəc nhïim tuēņ. Go Alekdhändēr yecin jət bī kəc cəl abit, ku bī tēt ke lön cīi kek cək tō ë wēt kënë yic. ³⁴ Nawēn lek Alekdhändēr ņic lön ë yen raan Itharel, ë ke ņot ke loi duəot ku ņuot yekë kiit yic, “Artemith Epethuth aril apei alanden.”

³⁵ Nawēn ke jəl raandit bēny geeu lēu bī kəc duəm thook piny ku lueel, “Kəc Epethuth aņic raan ëbën, lön yen gen Epethuth yen ala riel bī luan Artemith tiit, ku jəl a kuör yath cī löny nhial. ³⁶ Acin raan dhāl ë kakkä. Këya, pälkë röt piny, ku duökkë lui luai mīth. ³⁷ Wek aaci röörkä bēēi ë tēn, cək alön cīn yen kē yaath cī nyaai luæk, ku lön cīn yen käreç cīk luæel jaņda guəp aya. ³⁸ Na la Dimitriōth kek kacken luai raan yekë gaany, ka akööl ye kəc luk aatō thīn ku bāny aa rēer thīn, alëukë bik raan wickë la gaany akölë. ³⁹ Ku na le kēdēēt ņuōt wiëckë, ka bī luk amatđit yic. ⁴⁰ Rin alēu bāny Roma kuan mac yo bik lueel lön cī yok aliäap looi rin kē cī rot looi akölë, rin

acin raan lēu ye bī lueel, lön ala wēt puōth looi aliäap, ku acin wēt yic lēuku buk lueel aya rin aliām kënë.” ⁴¹ Wēn cī yen wēt kënë lueel, ke dāk amat nhom.

20

Paulo aci la keny Mathedonia ku pan Girik

¹ Tēwēn cī kəc ke wic Paulo bik nök röt päl piny, go Paulo kəc cī gam cəl ku mēt ke ke, ku lək ke wël deet yen kepuōth ku jəl ke tōōņ, ku jiël bī la Mathedonia. ² Ku jəl cath wuōt juēc yiic ku lək kəc cī gam wël juēc deet yen kepuōth bēēi cī ke tēek yiic. Ku jəl la wun Girik. ³ Ku rēer thīn pēi kadiäk. Tēwēn guiir yen rot bī la Thiria, go ņic lön cī kəc Itharel ye thiēn dhël yic bik nök. Go tak ku dhuk ciēēn bī la tēek Mathedonia bī jäl la Thiria. ⁴ Kəc cī yen bēn ruac aayi Thopater, wēn Piruth, raan pan Beria, ku Arithtarkuth, ku Thekunduth kəc Thethalonika, ku Gaiōth, raan Derbe, ku Tikikuth ku Tropimuth, kəc wun Athia, ku jəl aa Timothī. ⁵ Keek aaci la tuēņ ku lek ya tiit yok kəc kək ke cath kek ya Troath. ⁶ Ku yok aaci cath riäi jäl Pilipi ke yo cī Yan Ayum cin yic luəu kaņ cam. Nawēn nīn kadhiēc cök, goku ke jal la dööt Troath, ku ë yen tē cī yok nīn kadhrou bēn nök thīn.

Paulo aci dhuk Troath

⁷ Naņon thēēi aköl nīn dātem, ke yok aa yo cī yonhïim kut ku buk ayup bany yic ku camku yok kəc cī gam. Ku jəl Paulo jam, ku le tuēņ ke jiēem kəc nhïim yet wēer ciel yic, rin ë bī jäl yon nhiäk. ⁸ Ku męc juēc aake dēp yon nhial tēwēn mēt yok thīn. ⁹ Ku mony riēnythii cəl Eyutikuth ëcī nyuc aluūt nyin. Nawēn cī jam Paulo kōu bēr apei, go nīn nök abī nīn, ku lööny piny aluūt nyin ayeer. Ku yöt ëcī buth ke cōoc nhom arak diäk. Nawēn lek jət ke yökkë ke cī thou. ¹⁰ Go Paulo bēn ku cuet rot yekōu ku pēet yic. Ku lək kəc, “Duökkë riēc, aņot pīir!” ¹¹ Ku dhuk nhial, ku le röök ku banykë ayup ku camkë. Nawēn cī jam ke ke apei agut bī piny bak, ke jiël. ¹² Ku yēthkë riēnythii wēn baai ke pīir, ke cī puōth miet apei.

Paulo aci jäl Troath ku ler Miletuth

¹³ Yok aaci la tuēņ buk la riäi yic, ku ger yo buk la Athoth tēn yen bī Paulo la met

riäi yic thïn. Ku ëcï lëk yo ku buk looi këya, rin ë wïc bï la Athoth yecök. ¹⁴ Nawën le röm ke yo Athoth, go cath kek yo riäi ku lokku Mitilene. ¹⁵ Ku tēmku ë riäi ku yeetku Kayoth yon nhiäk dët. Na aköl dëët ke yo la Thamoth, nawën ben bak goku yet Miletuth. ¹⁶ Ku ëcï Paulo tak ku bï Epethuth waan thok, rin cï yen ye wïc bï gääu wun Athia. Ku ë ban yeköu rin ë wïc bï them apëi bï yet Jeruthalem aköl looi Yan Ayum cïn yic luou.

Paulo acï kœdüt Epethuth tœöŋ

¹⁷ Tëwën cï Paulo yet Miletuth go thok tuœc tënë kœc Epethuth, ku bï kœcüt kek bány kœc cï gam röm kek ye. ¹⁸ Tëwën cï kek yëët go lëk ke, “Wek aa ŋic luoidië, ku tē cï yēn cien thïn kek we aköl tööŋ yon yëët yēn wun Athia. ¹⁹ Yēn akēc rot looi ke ya ye raan nhiam. Ku yēn ya loi luoi ya ya aluan Nhialic. Ku yēn ya ye rëer ke ya dhiau puöu wēt pïr ril yic ye kœc Itharel ye wïc bïk yēn nœk. ²⁰ Yēn acïn kë ca muöny we, kēn yēn bï we kony tēwäär ye yēn kœc lëk, ku ya kœc piœc wēt Nhialic agut bäaikun yiic. ²¹ Kœc Itharel ku kœc cie kœc Itharel, aa ca ke aa lëk alanden ku bïk kepuöth dhuök ciëen ku gamkë wēt Bányda Jethu. ²² Ku ëmën, rin theek yēn wēt cï Wëi Nhialic lëk ya, ke yēn adhuk Jeruthalem, ku akuœc yenö bï rot la looi tënë ya tētui. ²³ Kēn yēn ŋic ë kë cï Wëi Nhialic thön yēn gœeth ca tēek yiic ë lön bï ya mac, ku kœc bï luoi ya gœeth yiic ëbën aatit ya. ²⁴ Ku piërdië acä ye kuëc nhom lön ye yēn këpath tënë yēn, ku ë rin wïc yēn ye ku ba luoi yēn cï Bëny Jethu yiiek ya ba thöl, yēn lön bï yēn ye aa lëk kœc, yēn thon path tēnhier Nhialic kœc thïn.

²⁵ “Yēn acï cath kamkun, ke ya jam wēt bány Nhialic. Ku anjic ëmën lön cïn yēn raan dët kamkun bä ben tïŋ. ²⁶ Kēn yēn alëk we ku bäk muk wenhüim akölë, tē le yēn raan bï dhël ca nyooth lök puöl bï mää, ka cïi yēn bï gök. ²⁷ Rin acïn kädët ca moony këc lëk we ye kë wïc Nhialic ëbën ku bï looi. ²⁸ Tietkë röt apath ku tietkë kœc cï Wëi Nhialic we looi bäk aa kœc mœc ke. Calkë röt aaye abiök kœc cï wēt Nhialic gam, kœc cï looi bïk aa kacke thon Wënde. ²⁹ Anjic na la jäl ke kœc ater Nhialic, cüt gal cï wäth aabi

bën kamkun, ku keek acïn raan tök kam kœc cï gam bïk puöl. ³⁰ Ninkui bï bën kœc kœk akuötdun yic aabi lueth aa lueel na lëukë ka wēŋ kœc cï gam. ³¹ Tietkë wenhüim, ku duökkë nhüim mār, anjic wek aca piœc pïu nyin aköl ku wëer tēn run kadiäk.

³² “Ku ëmën wek aca päl Nhialic bï we tiit dhëen den nhier yēn we. Yēn ala riël bï we dœc bäk këpath yök, këpuöth kek ye yiiek kœcken cï lœc. ³³ Acïn këpuöth raan dët cïmën luŋ thith, ku miläŋ töc, ku alëth ca tuöör nyin. ³⁴ Anjickë wepœc lön ke luoi ca looi, cï yēn ke wëeu juëc yök thïn aa kek cï yēn käckie ku käk kœc rëer kek yēn yœc. ³⁵ Aca nyuöth we këjuëc yiic ëbën, lön nadë raan luoi apëi yēn ë kœc niöp kony, ku wël cï Bëny Jethu lueel aake muök yanhom yon cï yēn ye lueel ëlä, ‘Raan kœc muœc ë yēn puöu miët apëi tēn lön bï raan dët ye muœc!’”

³⁶ Tëwën cï Paulo thök jam, gokë kenhiol guöt piny ku röökkë Nhialic. ³⁷ Keek aaci dhiau tēwën ye kek Paulo paat yic, ku yekë ciem ke tœŋkë. ³⁸ Keek aake rœc puöth wēt cï yēn ye lueel ëlä, wek aaci ya bï ben tïŋ. Ku jolkë ruac riäi yic.

21

Paulo acï la Jeruthalem

¹ Yok aaci kœc cï gam ke bö Epethuth tœöŋ ku jiëlku. Tëwën cï yok wär teem riäi, goku yet tē cöl Koth. Na yon aköl dëëtë ke yo yet pan cöl Rodeth, ku jiëlku thïn ku lokku tē cöl Patara. ² Ee tēen yok aaci riän la Ponicia bën yök thïn, goku keec thïn ku ger yo. ³ Yok aaci bën yet tē ye yok Thaipruth tïŋ thïn, ku jöl riäi cath ke Thaipruth tö köŋ cam ke yo la Thiria. Yok aaci bën la piny riäi yic Tire, ku ë yēn tēn bï käk ke tö riäi yic la jat piny thïn. ⁴ Yok aaci kœc kœc cï gam bën yök Tire, goku rëer ke ke nin kadhrou. Keek kœc Tire aake cï Wëi Nhialic yœk ku bïk Paulo lëk ku bï cï la Jeruthalem. ⁵ Na la ninkuan ke buk nœk ke ke Tire thök, goku jäl. Keek ëbën agut diäär ku miëthken aaci yo bën ruac. Nawën yeetku wath thok ke yo gut yonhiol piny agör thok ku röökku Nhialic. ⁶ Ku tœŋku ke ku lok riäi yic ku dhukkë baai.

⁷ ʏok aaci ger jāl Tire agut Ptolimiath, tē yen cī ʏok kockuan cī gam bēn la muöth thīn ku rēerku ke ke niēn tōk. ⁸ Na aköl dēētē ke ʏo jiēl ku ʏeetku Cetharia. Tēēnē, ʏok aaci bēn la pan Pilipo raan kōc piöc Wēt Puoth Yam Nhialic, ku rēerku kek ye. Yeen ē ye raan tōŋ kōc kadhorou ke cī kuany Jeruthalem. ⁹ Yeen ē la nyīr kaŋuan kēc thiaak ku keek aake cīt kōc kāk Nhialic tīŋ. ¹⁰ Tēwēn cī ʏok nīn nōk paande ke raan kāk Nhialic tīŋ cōl Agabuth bō wun Judia, ¹¹ bī ʏo bēn tīŋ. Ku lööm gōm ye Paulo yeyic duut, ku duut yecōk ku yecin ku lueel, kē cī Wēi Nhialic lēk ʏa akīn, raan la gōm kēnē abī kōc Itharel la der Jeruthalem cīt ēmēn cī ʏen ye nyuōth, ku abīk thōn kōc cie kōc Itharel.

¹² Tēwēn piŋ ʏok ē wēt kēnē, ʏook ku jōl aa kōc ē pan wēn, goku Paulo lōŋ bī cīi la Jeruthalem. ¹³ Go dhušk ʏo ēlä, “Yeŋō luōikē ēmēn dhiεu wek kēlä, bāk ʏa cōl akōc pušu? Acie lōn bī ʏen la der Jeruthalem yetōk yen ca gam, awiēc aya ku ba la thou thīn rin Bēny Jethu.”

¹⁴ Ee kēcku lēu buk dōk, goku puöl, ku jōlku lueel, “Pēlku Nhialic ku bī kē cī tak looi.”

¹⁵ Tēwēn cī ʏok nīn ē tēēn, ke ʏo jōl rōt guir ku jiēlku buk la Jeruthalem. ¹⁶ Kōc kōk kam abiōth Cetharia aaci ʏo bēn ruac, ku ʏēthkē ʏo pan raan bī ʏok la rēer thīn cōl Menthon, raan Thaipruth, ku ē ye raan tōōŋ kam kōc tūeŋ ke kōŋ wēt Jethu gam.

Paulo aci Jemith la tīŋ

¹⁷ Nawēn ʏeetku Jeruthalem go kōc cī gam ʏo lor ke mit puōth. ¹⁸ Na la aköl dēētē bēn, goku la ʏok Paulo buk la jam kek Jemith, ku kōcdīt kāk Nhialic aake tō thīn. ¹⁹ Keek aaci Paulo jāl muöth ku jōlke kuēny yic kāk cī looi ēbēn tēnē kōc cie kōc Itharel riel cī Nhialic yiēk ye. ²⁰ Nawēn cīk kāk cī Paulo kuany yiic piŋ, gokē Nhialic leec. Ku jōlkē lēk ye, “Alēu ba tīŋ ēmēn yīn wāmāāthda. Kōc juēc apēidīt ke ye kōc Itharel aaci gam, ku keek aa thek lōŋ Mothith apēidīt. ²¹ Ku acīk piŋ lōn ye yīn kōc Itharel tō wuōt kōk yiic piöc ku bīk Lōŋ Mothith puöl. Ku aca aa lēk ke bīk miēthken cīi ye ŋoot ku pālke tēcīt tē ye kōc Itharel

cien thīn. ²² Abīk dhiel piŋ yen lōn cī yīn ʏēēt. Yeŋō buk looi ēmēn? ²³ Aŋuēēn ba kē buk lēk yī looi. Ala kōc kaŋuan ē tēn cī kuēēŋ. ²⁴ Cath ke ke, ku māt rot kōc bī kegup wuöŋny wei, bāk rōt kōc ē tōk ku tāau wēēuken piny, wēēu kāk kek bī kek rōt kōc, ku keek aabi kenhīim muut. Kēya, abīk jal ŋic ēbēn lōn wēl cī lēk ke rīenku aa lueth, ku yīnhom yīn adhil ceŋ tēcīt tē ye lōŋ Mothith ye lueel thīn. ²⁵ Ku kōc cie kōc Itharel cī gam, aa cuk tuōc athōōr buk lēk ke bīk miēth cī ke jakrēc door cīi ben ya cam, ku jōl aa rīem ku lān dēt cī dec, ku titkē rōt bīk gup cīi la akōr.”

²⁶ Go Paulo rot māt rōōr wēn, naŋon nhiäk ke kōc rot ke ke. Ku jōl la luan Nhialic, ku lēk kōc tē bī nīn kōc thōk, tēn yen bī kōc jāl a looi tēnē raan tōk keyiic ēbēn.

Paulo aci thel ayeer luan Nhialic

²⁷ Nawēn cī nīn kadhorou thiök ke thōk, go kōc kōk Itharel ke bō wun Athia Paulo tīŋ luan Nhialic. Gokē kōc rac nhīim ēbēn ku dōmkē Paulo. ²⁸ Ku luelkē ke cī kerōt jōt, “Kōc Itharel! Kuōnykē ʏo! Yen raan kēn, ee yen piny kuany yic ke piöc kōc ku ye lueel kōc Itharel aa kōc rēc, ku ē lōŋ Mothith, ku jōl a luan Nhialic kēnē ʏōōŋ yiic. Ku ēmēn aci kōc cie kōc Itharel bēēi luan Nhialic aya, ku bīk bēn yiēk yic buööl yen tēn athēēk Nhialic!” ²⁹ (Ee luelkē yen kēn, wēt cī kek Tropimuth raan Epethuth tīŋ ke cath kek Paulo geeu, gokē tak lōn cī Paulo bēn kek ye luan Nhialic.)

³⁰ Go aliäap thiēi kal yic ēbēn, ku jōl kōc kat ku lek Paulo dōm, ku thelkē ayeer luan Nhialic. Ku thiōkkē kal thok nyin yic. ³¹ Tēwēn wīc kek ye bīk Paulo nōk, ke thok ēcī tuōc tēnē bēny apuruuk Roma lōn nadē ke kōc ēbēn Jeruthalem aa loi ariεr. ³² Go bēny apuruuk löōny dhōl nyin yic kek bāny kōk apuruuk ku apuruuk, ku riŋkē tēn tō ʏōōm thīn. Nawēn tīŋ thān awēn wīc Paulo bīk nōk apuruuk, gokē puöl.

³³ Go bāny apuruuk la tēnē Paulo ku dōmkē, ku ʏōōkkē apuruuk bīk der cīn arēk karou. Ku jōlkē thiēc, “Yeŋa yen monyē, ku yeŋō cī looi?” ³⁴ Go kōc ke tō ʏōōm yic wēl cīi thōŋ aa lueel. Ku jōl aliäap rot looi agut bī bāny apuruuk ciēn kē detkē, kē cī rot looi

yic. Gokë apuruuk yöök bik Paulo kuaath tēden rēer kek thin. ³⁵ Nawēn cīk jāl cath ku rēetkē tēthōny, ke yōōm juak rot apēi, go apuruuk Paulo jōt. ³⁶ Gokë buōth ku yekē kiu ēlä, “Bäk, dhilku nök.”

Paulo aci rot kony

³⁷ Tēwēn dööt kek tē ye apuruuk rēer thin, go Paulo lēk bēny apuruuk, “Cī ya päl ku ba yī lēk wēt diēēnē?”

Go bēny apuruuk jāl thiēec, “Ye jam thon Girik? ³⁸ Ku yīn, cīi ye raan Ijip wäär cī raan tim kanuan muk dhēn wat nhīim roor, ku wīc ba thör kek kōc mac baai?”

³⁹ Go Paulo dhuk nhom, “Yēn ē raan Itharel, dhiēth pan cōl Tarthuth wun Cilicia, yēn ē raan gen diit njic. Päl ya ku ba jam tēnē kōc.” ⁴⁰ Ke yēn aci bēny apuruuk bēn puōl ku bī kōc jāam nhīim, ku jōl Paulo kēec nhial tēthōny ku nyooth yecin bī kōc biēt. Nawēn cīk biēt, go Paulo jam tēnē ke thuōnden.

22

¹ “Kōckien dīt ku wek wāmāthkiē ku wek wārkuā, piēnkē apath yēn acīn kēreec ca looi nēk ya.” ² Nawēn piēnkē ke jam thuōnden, gokē biēt, abī piny la dīl ku jōl Paulo la tuēn ke jam, ³ “Yēn ē raan Itharel, dhiēth Tarthuth wun Cilicia, ku yēn ya dīt Jeruthalem tēn ku ē Gamaliel yēn acā piōōc. Yēn aci piōōc tē bī yēn löōn wārkuān dīt theek thīn, cimēndun wek kōc tō tēn akölē. ⁴ Yēn aci kōc ke buōth dhēl kēn yic cōl agum. Yēn aci rōor ku diāār cōl amac. ⁵ Raandīt kāk Nhialic ku kōc akut luk ēbēn alēukē ku bik lueel lōn nadē ke yic yēn kē ya lueel. Keek aacā yiēk athör ku ba ke la yiēk kōckuan Itharel tō Damathkuth. Ke yēn aci kōc cī gam bēn la dōm ku rēk kecin, ku kuēth ke ciēn Jeruthalem rin bī ke bēn tēm awuōc.”

Paulo aci tē cī yēn a raan cī gam teet yic

⁶ “Yōn aköl ciēl yic ke ya cath, ya cī thiōk kek Damathkuth, ke kēcīt mac la biliny nhial ku go ya guō göōl piny. ⁷ Ku wiēk piny ku piēn rōl raan ke jam ku lēk ya, ‘Thawul! Thawul! Ē rin nō cōl yīn ya agum?’ ⁸ Guō thiēc, ‘Ye yīn ŋa Bēny?’ Go lēk ya, ‘Ee yēn Jethu raan Nadharet, ē rin nō cōl yīn ya agum.’ ⁹ Kōc ke cath kek ya aake cī mac tiñ,

ku aa kēc rōl jam tēnē ya piñ. ¹⁰ Guō thiēc, ‘Yēnō ba looi, Bēny?’ Ku aci Bēny bēn lēk ya, ‘Jōt rot ku lōr Damathkuth, ku yīn abī la lēk kēriēec ēbēn yēn cī Nhialic tak ku ba looi tēnē ye.’ ¹¹ Yēn ya cī many cā bir nyin cōr, go kōc ke cath kek yēn ya thel ku yēthkē ya Damathkuth.

¹² “Ku mony cōl Ananiath ē tō Damathkuth, ku ē ye raan Nhialic door ku ē thek löñ kōc Itharel, ku yēn ē thekkē apēi. ¹³ Yēn ēcī bēn tēnē ya, ku kēec yalōōm ku lueel, ‘Wāmāāth Paulo, ba pial ba bēn daai!’ Nyin yic nyiēndiē aci rot bēn liep ku tiēn piny. ¹⁴ Ku lueel, ‘Nhialic ye wārkuān dīt door aci lōc ku ba kē wīc ba looi tēnē ye njic, ku tiñ Aluandeen puōth kākā looi, ku piñ rōlde ke jam. ¹⁵ Ku yīn abī ya raan njic ē wēt kēnē, ku ba raan ēbēn lēk kē ca tiñ ku kāk ca piñ. ¹⁶ Ku ēmēn, yēnō ŋuōt tit? Jōt rot ku bī yī muōc nhom, ku cōl adumuōōmku aa lōk wei, ku ba Nhialic ya rōōk.’

Nhialic aci Paulo yōōk bī kōc cie kōc Itharel piōōc

¹⁷ “Ku jal dhuk Jeruthalem, ku wēn cī yēn la ba la rōōk luan Nhialic, ke ya tiñ kecīt nyuōth, ¹⁸ ku tiēn Jethu ke lēk ya, ‘Jāl ēmēn Jeruthalem ku ban yīkōu, rin kōc tō tēn, aaci wēlkun ba ya lueel rienkiē bī gam.’ ¹⁹ Guō dhuk nhom, ‘Bēny, añickē apath lōn cī yēn a la yōn amat Itharel yiic, ku dam kōc cī gam ku cal ke aa that. ²⁰ Ku ē ca gam wäär ku bī Ithipin nōk raan ye kōc piōōc wētdu, ku ē yēn ya cā alēth kōc ke nēk ye lōk tiit.’ ²¹ Go Jethu lēk ya, ‘Lōr, rin yīn aba tuōc tēmec tēnē kōc cie kōc Itharel.’ ”

²² Go kōc wēn wēl Paulo piñ, agut lōn lueel yēn wēt bī ye tuōc tēnē kōc cie kōc Itharel. Gokē duōt bēn looi, “Nyaaikē raan cīt kēn ē pinynhom! Näkkē! Acie raan path bī pīr!” ²³ Ku jōlkē aa kiu, ke ya alēthken piēer nhial ku yekē liēet wēer nhial. ²⁴ Go bēny apuruuk Roma apuruuk yōōk bik Paulo yāth yōt tē ye apuruuk tiit thīn, ku lēkkē ke ku bik that, rin bī Paulo wēt ye kōc Itharel ye jāam guōp lek. ²⁵ Ku wēn cī kek ye der ku bik that, go Paulo lēk bēny apuruuk wēn kāac kelōm ēlä, “Ye löñ lueel lōn nadē ke raan Roma that ē path ke kēc yāth luk yic, bī la awuōc yōk yeguōp?”

²⁶ Nawën piñ bēny apuruuk wēt cī Paulo lēk ye, go la tēnē bēnydit apuruuk ku thiēc, “Yeñō loi? Yen monyē ē raan kōc pan Roma.”

²⁷ Go bēnydit apuruuk la tēnē Paulo ku thiēc, “Lēk ya, ye raan Roma?” Go Paulo bēēr, “Ee yic.”

²⁸ Go bēnydit apuruuk lueel, “Yēn ē raan kōc pan Roma rin cī yēn wēēu juēc tāau piny tēnē kōc mac baai.” Go Paulo bēēr, “Yēn ē raan pan Roma rin ye kōc ke dhiēth ya kōc pan Roma.”

²⁹ Go kōc kōk ke bī Paulo bēn thiēc, dhuk ciēen ku nyiēēnkē thīn, ku bēnydit apuruuk ēcī riōc wēn cī yen ye ŋic lōn ye Paulo raan kōc Roma, ku rin cī yen ye cōl ader aya.

Paulo aci yāth luk yic

³⁰ Na akōl dēēt, wēn wic bēny apuruuk Roma ye bī awuōc ye kōc Itharel Paulo gaany ŋic, go Paulo cōl adēk apuruuk cin, tēwēn cī ye rek ku yōōk kōcdit kāk Nhialic ku kōc amat ēbēn bīk rōm. Ku bī Paulo kenhīim.

23

¹ Go Paulo kōc amat dōt ku lueel, “Kackiē, acin kāk tō yapuōu, ba ke thiēc rin piērdiē, ya dēei Nhialic agut cit akōlē.” ² Ee tēēn, ke raandit kāk Nhialic cōl Ananiath yōōk kōc wēn kāac tēthiōk kek Paulo bīk buōōk thok. ³ Go Paulo lēk ye, “Nhialic abī dhiel buōōk aya, yin kē cie guōp ye yār! Yin aci nyuc ba luk looi tēnē ya cit tē ye lōŋ ye lueel thīn, ku yin aŋot yī cī lōŋ dhoŋ kōu rin cī yin kōc yōōk bīk ya biāk!”

⁴ Go kōc thiāāk kek Paulo lēk ye, “Yin alat raandit kāk Nhialic!”

⁵ Go Paulo bēēr, “Acā ŋic, kackiē lōn ye yen raandit kāk Nhialic. Aye athōr thēer wēl Nhialic lueel, ‘Yin aci kērac dhil lueel bēny mac kacku guōp.’”

⁶ Nawën tiŋ Paulo, ke kōc kōk aa kōc akut Thaduthi ku kōc kōk ke ye kōc akut Parathi, ke jam apēi rōldit tēnē kōc luk, “Kackiē! Yēn ē raan akut Parathi, kōc ke dhiēth ya aake kōc akut Parathi. Yēn aci bēēi luk yic rin ye yēn ye ŋōōth lōn bī kōc cī thou rōt jōt akōldā!”

⁷ Nyin yic tēwēn lueel yen wēt kēnē, ka agōth la nhial kam Parathi ku Thaduthi ku tekkē keyiic. ⁸ Rin aye Thaduthi lueel lōn cīi

kōc rōt bī jōt thou yic, ku acin atuu nhial ayi atīip kōc cī thou. Ku Parathi aa kākā gam ēbēn kadiāk. ⁹ Ku juak jam rot apēi kam Parathi ku Thaduthi. Go kōc kōk piōōc lōōŋ, ke ye kōc akut Parathi, rōt jōt ke cī puōth riāāk apēi ku luelkē, “Acin kēreec cī yōk ke cī looi! Tēdē, ke atuny nhial, yen aci diēt jam tēnē ye!”

¹⁰ Ku la agōth nhial apēi, nawën ke bēny apuruuk riōc ciēt ke bī Paulo cak nōk. Go apuruōōkke tooc bīk Paulo la nyaai luk yic, ku yēthkē tēden ye kek rēer thīn.

¹¹ Naŋon akōu ke Bēny kāac Paulo lōōm ku lueel, “Dēet yīpuōu! Aca nyuōōth Jeruthalem, lōn ē yin raandiē, ku yin adhil kēcit ē kēnē looi Roma aya.”

Ee wic kōc Itharel bīk Paulo nōk

¹² Naŋon nhiāk ke kōc kōk Itharel mat kenhīim, ku kuēēnkē lōn cīi kek kuat miēth bī kaŋ cam ku dēkkē tē kēc kek Paulo kaŋ nōk. ¹³ Kōc ke mat kēnē yic, aake thiārŋuan ku tē kac. ¹⁴ Ku lek tēnē kōc kāk Nhialic ku kōcdit baai ku luelkē, “Yōk aaci kuēēŋ apēi yodhie buk cīi mīth, yet tē bī yōk Paulo kaŋ nōk. ¹⁵ Ku ēmēn, week ku kōc kōk akut, tuōōckē wēt tēnē bēnydit apuruuk raan Roma bī Paulo bēēi tēnē we, ku luelkē lōn wic wek ye bāk kē cī looi bēn deet, ku yōk aabi rōt guiir buk nōk kē kēc yēēt wenhīim.”

¹⁶ Ku wēn nyankēn ē Paulo ēcī wēt nēk nēr piñ, go rin tē rēer apuruuk thīn ku le wēt lēk Paulo. ¹⁷ Go Paulo raan tōk kam bāny apuruuk cōl ku lēk ye, “Yāth riēnythii kēnē tēnē bēnydit apuruuk, ala wēt wic bī lēk ye.”

¹⁸ Go bēny apuruuk riēnythii wēn yāth tēnē bēnydit apuruuk ku lueel, “Yēn aci Paulo, raan mac, cōl ku lēk ya ba riēnythii kēnē bēēi tēnē yī, rin ala wēt bī bēn lēk yī.”

¹⁹ Go bēnydit apuruuk dōm cin ku yēth tēden rōt ku thiēc, “Yeñō wic ba lēk ya?”

²⁰ Go lueel, “Acī kōcdit Itharel mat yic bīk yī thiēc bī Paulo yāth luk yic nhiāk, rin wic kōc luk ye bīk kāk juēc cī Paulo looi la deet. ²¹ Ku duk wētden piñ, rin abī la raan thiārŋuan ku tē kac bī ye thiēn bīk nōk. Aaci kuēēŋ bīk cīi mīth ku dēkkē yet tē bī kek ye nōk. Ku ēmēn aaci rōt guiir bīk looi, ku aa tit wētdu bīk piñ.”

²² Go bēnydīt apuruuk lēk ye, “Duk ben lēk raan dēt lōn cī yīn ya lēk wēt kēnē.” Ku cōl riēnythii ajiēl.

Paulo aci yāth tēnē bēnydīt Pelik

²³ Nawēn ke bēnydīt apuruuk cōl bānyken apuruuk karou ku lueel, “Kuanykē apuruuk buōt karou ku jōl aa raan thiārdhorou cath mathiān, ku raan buōt karou ke muk tōn bīk la Cetharia, ku rēērkē ke cī rōt guir bīk lōōny dhōl ēmēn akāu. ²⁴ Ku wiēckē mīthiōōn bī Paulo ke cath, ku yāthkē tēnē bēnydīt Pelik ke cīn kēreec yōk ye dhēl yic.” ²⁵ Ku jōl bēnydīt apuruuk athōr gōt ēlā,

²⁶ “Yēn, Klaudiōth Lithiath yēn agēt athōr kēnē tēnē yī bēnydīt Pelik path apēi. Yīn aca muōth. ²⁷ Kōc Itharel aake cī mony kēnē dōm ku duērkē nōk. Ku aca piñ lōn ye yēn raan Roma, guō la kek apuruōōkkiē bīk la kony. ²⁸ Ē wiēc ba awuōc ye kek ye gaany nīc, guō yāth amat yic tēnē ke. ²⁹ Aca yōk lōn acīn awuōc cī looi bī yōk ye nōk, nadē ke macku. Ayekē gaany kāk la thiāāk kek lōōnken. ³⁰ Nawēn la lēk ya lōn cī kōc kōk Itharel wēt mat yic bīk mony kēnē nōk, guō tak ba tuōc tēnē yī. Ku lēk kōc awēn gōony ye, week lak tēnē Bēnydan dīt bāk awuōc cī monyē looi la lueel yēnhom.”

³¹ Go apuruuk kēwēn cī lēk ke looi. Ku nyēikē Paulo ē wēer kēn bīk yēet Antipatrith. ³² Nawēn bak piny, ka apuruuk ke cath kecōk dhuk Jeruthalem, ku nyiērkē Paulo apuruuk cath mīthiōōn bīk la kek ye. ³³ Ku yāthkē Cetharia, ku gēmkē athōōr tēnē bēny Pelik ku thōnkē Paulo. ³⁴ Nawēn cī bēnydīt Pelik athōōr kuen, ke thiēc Paulo, “Ye raan wun nēn?” Nawēn yōk lōn ē yēn raan wun Cilicia ³⁵ ke lueel, “Yēn abi wētdu piñ tē le kōc gōony yī yēēt.” Ku yōōk apuruuk bīk Paulo la muk ku titkē pan wāār buth Antipāth Yērot.

24

Kōc Itharel aaci Paulo gaany

¹ Nawēn nīn kadhiēc cōk ciēn, ka Ananiath raandīt kāk Nhialic la Cetharia kek kōcdīt kōk ē baai, ku jōl a raan bī wētden nīec la kuany yic luk yic cōl Tertuluth. Ku lek bēnydīt Pelik nhom ku lēkkē wēlken

gōony kek Paulo. ² Go Tertuluth cōl ku jōl Paulo gaany ēlā, “Yīn bēnydīt! Wēt ye yīn raan nīc kōc mac ē yēn aci yōk rēer run juēc dōōr yic ke cīn aliāāp. Ku kājuēc peth ca looi kek aaci wuōnda yāth tuēn. ³ Kāpuōthkā aa nhiarku ke ēbēn akōlakōl. Ku yīn acuk leec yōpuōth apēi. ⁴ Acā wīc ku ba jam apēi, ku yīn alān ba wēl kuēnku yī piñ. ⁵ Yōk aaci mony kēnē yōk ke ye raan rac. Yēn acā aliāāp a looi kam kōc Itharel pinynhom ēbēn. Ku yēen ē bēny kōc akut Nadharet. ⁶ Yēen awīc bī luan Nhalic yiēc yic buōl. Ku yēen acuk dōm. Acuk them buk tēm awuōc tēcīt tē ye lōōn panda ye lueel thīn. ⁷ Ke yēen aci bēnydīt apuruuk Lithiath bēn dōm bei yocin riēl ku nyiēei. ⁸ Ku yōōk kōc cī Paulo gaany ku bīk bēn luk yic yīnhom. Tē thiēc yīn ye, ka ba guō nīc kek kāk cī yōk ye gaany.” ⁹ Ku mēt kōc Itharel thīn aya ku luelkē lōn kāk cī Paulo gaany aa yith.

Paulo aci rot kony Pelik nhom

¹⁰ Go bēnydīt baai Paulo jāl yōōk bī jam, ku jōl Paulo lueel ēlā, “Anīec lōn ye yīn raan cī luk luōk run juēc ē wundaan. Ke yēn amit puōu ku ba rot kony yīnhom. ¹¹ Tē lēu yīn ye ba yic nīc, ke wāār tēcīt nīn kathiāār ku rou ēmēn, yēn ē le yēn Jeruthalem ba la rōōk thīn. ¹² Ku kōc Itharel acīn raan cīk yōk ke gōth ke yēn luan Nhalic. Ku keek aakēc ya yōk ke ya ye kōc rac nhīim tēn amat Itharel. Ku jōl aa yōn kāk yiic aya. ¹³ Ku keek acīk bī lēu bīk yī lēk kēn ye nyuōōth lōn ye kāk cīk kuēen yaguōp yith. ¹⁴ Wēt lēu ba gam akīn. Yēn ē Nhialic ye wārkuan dīt door, door aya dhēl yēn yekē lueel ka cie yic. Ku yēn ē kēriēc ēbēn cī gōt lōōn Mothith ku athōr kōc kāk Nhialic tīn yiic gam. ¹⁵ Yēn ala nōth cīt nāthden aya tēnē Nhialic lōn bī kōc ēbēn, kōc path ku kōc rac rōt jōt thou yic akōldā. ¹⁶ Ke yēen aya them ku ba kē la cōk looi tēnē Nhialic ku kōc ēbēn.

¹⁷ “Yēn aci run nōk wei Jeruthalem, ke yēn ya cī la wēū ba yāth tēnē kackiē ku la rot kōc. ¹⁸ Ee wēn looi yēn ē kēnē yēn ē yōk kek ya luan Nhalic ke ya cā guōp wuōōny wei kāreec. Ee cīn yōōm rēer kek ya, ku ē cīn aliām cī rot looi. ¹⁹ Ku kōc Itharel ke bō wun Athia aake rēer thīn. Ku keek nhīim, nūōt aaci dhiel bēn yīnhom ku bīk kē ca wuōōc

bën lueel. ²⁰ Na cie këya, ke ë röör rëër ë tən, ka luel awuöc cïk yök ca looi wäär cï ya yäth luk yic. ²¹ Kë ηεc ë kë tön ca lueel ëlä ke ya kääc kenhïim, ‘Υεν aci bëëi luk yic aköl wët cï γεν ye gam lön nadë ke kəc cï thou aabi röt jöt bik pïr.’ ”

²² Ku ë ηic Pelik apath yen tē ye dhël pïr kəc Itharel theek thïn. Go luk puöl ku lëk ke ëlä, “Na la bënydit apuruuk Lithiath yëët ke luön dun aba tïη.” ²³ Ku lëk bëny apuruuk rëër apuruuk Paulo tiit nhïim ku bi Paulo cï tiit apil yic, ku yekë kəc mäath kek ye puöl bik käkken wïc aa bëëi tënë ye.

Paulo aci jam tënë Pelik ku Druthila

²⁴ Na la nïn lik thök, ke Pelik bö kek tienje Druthila, ku ë nyan kəc Itharel. Ku tuc Paulo bi bëëi bi wët ye Paulo gam rin Jethu Kritho bën piη. ²⁵ Nawën la Paulo tuenj ke jam wët path ku lön bi raan rot tiit käreec, ku jol a bën aköl luñdit, go Pelik riöc ku lueel, “Yiin alëu ba jäl ëmën. Yin aba bën cöl tē cï γεν nhom bën lääu.” ²⁶ Ku ye ηöth lön bi Paulo ye riöp wëëu. Ku rin ë wët kënë aci bën a tuöc akölaköl ku jiem kek ye.

²⁷ Na la run karou thök, ke Porkiöth Pethtuth wëër nyin bënydit Pelik ke ye bëny. Pelik ë wïc ku bi kəc Itharel nhiaar, go Paulo nyääη męc yic.

25

Paulo aci thięc ku bi tuöc tënë Bënyηaknhom

¹ Nin kadiäk cök ciëen wën cï Pethtuth yëët Cetharia, ke jiël thïn bi la Jeruthalem. ² Tëwën ke kəcđit käk Nhialic ku jol aa bány Itharel ke gəony Paulo la tënë ye, ku lëkkë wät den. Ku länkjë Pethtuth, ³ ku bi ke luoi kë wickë kepuöth ku bi Paulo bëëi Jeruthalem, rin ë cïk mat yic ku bik Paulo nöc dhël yic. ⁴ Go Pethtuth bëër, “Paulo abi rëër ke mac Cetharia, rin γεν adhuk ë nïnkä. ⁵ Calkë bánykun aa la Cetharia kek ya, ku bik jäl la kuën guöp tē le yen awuöc cï looi.”

⁶ Go Pethtuth nïn kabët aduërkë aa thiäär kanj nöc ke ke, ku jol la Cetharia. Na aköl dëëtë ke la luk yic, ku jol apuruuk yöök ku bik Paulo kuëëth yenhom. ⁷ Na la Paulo yëët, go kəc Itharel ke bö Jeruthalem ke kääc, ke cïk gööm piny, jöök bik käreec apei

luel yeguöp, ku acïn kë cie nyuöth lön ye käkka yith. ⁸ Go Paulo rot kony ëlä, “Υεν acïn kë ca wuöc lööη kəc Itharel yiic, ku acïn aliäm ca looi luanη Nhialic, agut Bënyηaknhom Roma acïn wët rεec ca lueel yeguöp.”

⁹ Ku wën wïc Pethtuth ye bi nyuöth kəc Itharel lön nhiëer yen ke, go Paulo thiëc, “Cï lëu ba la Jeruthalem ku ba luön du la luk thïn lön ye käk cï kuëen yiguöp yith?”

¹⁰ Go Paulo lueel, “Të këec γεν thïn ë luη bëny yic, ku ë yen tē lëu ye bi luön dië tïη thïn. Acïn kërεec ca looi tënë kəc Itharel, cimën ηic yïn ye apath. ¹¹ Na ca löη dhoη kəu, ku le kërεec ca looi lëu bi ya tēm awuöc bi ya nöc, ka cä lëu ku ba thięc bi γεν puöl. Ku na cïn yiny tō thïn käk cï kuëen γaguöp, ka cïn raan lëu ye bä thön ke bik ya nöc. Kë yeen awiëc ku bi ya bëny yen bi luön dië la luk.”

¹² Go Pethtuth wët cï Paulo lueel kanj guëk yic kek kəc akut den luk, ku jol dhuk nhom, “Wët cï yïn ye lueel ke Bëny Agrïpa yen abi luön du luk, ke yïn abuk tuöc ye.”

Pethtuth aci luη Paulo tët yic Bëny Agrïpa

¹³ Nin lik cök ciëen ke Bëny Agrïpa kek Bernike bö Cetharia bik Pethtuth këny, bik la lëk ye lön mit kek puöth wët cï yen yëët. ¹⁴ Tëwën cï kek rëër nïn juëc, ke Pethtuth jol wët Paulo kuëny yic bëny, “Ala raan rëër ë tən cï Pelik nyääη piny ke mac. ¹⁵ Na wäär lar Jeruthalem, go raandit käk Nhialic kəc Itharel ku bányken, gaany tënë ya ku wickë ba tēm awuöc. ¹⁶ Guö lëk ke lön nadë kəc pan Roma aacie raan cï gaany ye gam, wët kërεec cï looi ke këc kanj tuööm nhom kek kəc cï ye gaany, ku bi rot kony awuöc cï ye gaany. ¹⁷ Na wäär ca bën ë tən, ke γεν akęc bën gääu. Υεν aci bën la luk yic aköl bi niënkië aa rou ë tən, ku yöök apuruuk ku bik ë mony kënë bëëi ba luön de tïη. ¹⁸ Kəc aterde aaci röt bën jöt, ku acïn kërεec dïit cïk bën kuëen yeguöp təcit tən ye γεν ye tiëη thïn. ¹⁹ Kë ca bën yök ë lön ye kek teer kek ye tē ye yen Nhialic duöar thïn, ku jol aa mony dëët cöl Jethu cï thou, ku yen ë mony kënë aye Paulo lueel ka pïr. ²⁰ Ee cä dhal ba yic yök rin ë wëlkä, guö Paulo thiëc bi la Jeruthalem ku ba luön de la looi thïn. ²¹ Go Paulo lueel ka wïc bi puöl ke tiit

apuruuk agut tē bī bēnyaknhom luōnde tīŋ. Guo apuruuk yōök ku bīk tiit agut tē bī ɣen ye tuōc tēnē bēnyaknhom.”

²² Go Agrīpa lēk Pethtuth, “Luŋ ē mony kēnē aba luk yen ɣa nhom.” Go Pethtuth dhuk nhom ēlä, “Abī bēēi yīnhom nhiäk.”

²³ Nawēn bak piny ke Agrīpa ku Bernike bō ku lor ke yai, ku luēnkē ɣōn luk kek bānydīt apuruuk ku jōl aa bāny ē ɣeu. Ku yōök Pethtuth apuruuk bīk Paulo kuēth luk yic alōŋ thīn. ²⁴ Ku lueel, “Yīn bēny Agrīpa, ku jōl aa wek kōc rēēr tēn kek ɣo. Mony yen dēi wek kēnē ē yen raan cī kōc Itharel rēēr ē tēn ku jōl aa Jeruthalem gaany tēnē ɣa. Ayekē lueel ke loi duōt lōn nadē ka cīi pāl ke pīr. ²⁵ Ku yeen acīn awuōc ca yōk cī looi lēu bī ye tēm awuōc bī nōk. Ku yeen nhom acī wīc bī ya bēny yen luk luōnde, guo gam ku ba tuōc tēnē ye. ²⁶ Ku ɣen acīn yīny puōth ca yōk ba gōt ē rienke tēnē bēny. Ke yeen aca bēēi yīnhom, ku ē yīn bēny Agrīpa, rin ba wētde wīc yic, rin ku bī la kē jāl gōt. ²⁷ Aya tīŋ lōn cīi yen path ku bī raan cī mac tooc ke cīn kēn wēn cī rot deet ye nyuōth, kek kāk cī ye gaany.”

26

Paulo acī rot kony Agrīpa nhom

¹ Go Agrīpa Paulo yōök, “Yīn aca puōl ku ba jam ba rot kony.” Go Paulo yecin nyuōth bī kōc biēt ku jōl jam ēlä bī rot kony.

² “Bēny Agrīpa! ɣen ē rot yōk akōl kēnē ke ɣa mit guōp rin bī ɣen rot kony yīnhom kāk cī kōc Itharel ɣa gaany ēbēn. ³ Kēnē adhīl a yic alanden rin yīn anīc apath, yen tē ye kōc Itharel cien thīn, ku kāk ye kek wāac thīn. Yīn aba lōŋ emēn ku ba yīguōp pāl piny ku ba wēlkiē piŋ.

⁴ “Kōc Itharel ēbēn anīckē yen tēn pīr ɣen thīn tēɣon koor ɣen. Anīckē tē cī ɣen piērdiē jaak thīn ɣon tuen panda ku jōl a Jeruthalem. ⁵ Anīckē akōlakōl, ku acīk bī dhāl lōn nadē ke ɣen acī kaŋ cien ke ɣa ye raan akut Parathī kōc ke muk lōōŋ Nhialic cōk apēi. ⁶ Ku emēn ɣen a kāk luk yic ē tēn rin ye ɣen wēt cī Nhialic lēk wārkuan dīt nōōth, ⁷ kēn yen ye kuat kackua kathiäär ku rou nōōth ka bīk yōk, tē ye kek Nhialic

door akōl ku wēēr. Ku ē rin nōth kēnē, yīn Bēnydīt, yen acī kōc Itharel ɣa gaany! ⁸ Yenō ye wek ye yōk wek kōc Itharel ke ril yic bāk gam lōn ye Nhialic raan cī thou jot bei thou yic?

⁹ “Aca them yen ɣen ku ba kēriēc ēbēn looi, kāk bī rin Jethu raan Nadharet rac guōp. ¹⁰ Yen ē kēn aca looi Jeruthalem. ɣen ɣa ye bēnydīt kāk Nhialic yiēk riel ku ba kōc juēc cī wēt Jethu gam aa dōm ku mac ke. Ku aca ya gam aya, yen lōn nēk kōc cī tēm awuōc bī ke tēm thou. ¹¹ Aaca cōl aaye tēm awuōc arak juēc ɣōn amat kōc Itharel yiic, ku aca them ba ke cōl aban bīk wēt Jethu puōl, ku riäk puōu apēi tēnē ke, agut ba ke aa luōp wuōt kōk yiic ku cal ke agum apēi.

Paulo acī tē cī yen a raan cī gam teet yic (Luai 9:1-19; 22:6-16)

¹² “Ee rin ē wēt kēnē yen ē ler ɣen Damathkuth ke ɣa cī raandīt kāk Nhialic yiēk riel. ¹³ Nawēn akōl ciēl yic, Bēnydīt, ke ɣa nōot dhēl yic, ke ɣa tīŋ many ɣer apēi, wār akōl, ke ruel nhial ke cā gōōm piny kek kōc ke cath kek ɣa. ¹⁴ Ku wīlkku piny ēbēn, ku piēŋ rōl ke ye lēk ɣa thuōŋdiē, ‘Thawul, Thawul! Yenō cōl yīn ɣa agum? Yīn acī rot ban, rin ye yīn ye wīc ku ba kēcīt kēdhie ye akaja looi, kē ye yen wai ye raan la ye ye yup ke kuēth, wēc ciēn.’ ¹⁵ Guo thiēc, ‘Ye yīn ŋa Bēny?’ Go Bēny lueel, ‘Ee ɣen Jethu, raan ca cōl agum. ¹⁶ Ke yeen jot rot ku kāk cōkku. ɣen acī rot nyuōth yī, rin yīn aca lōc ku ba ya aluanđiē, yīn abī kōc kōk lēk kē ca tīŋ tēnē ɣa akōlē, ku kē ba nyuōth yī akōldā. ¹⁷ Yīn aba tiit bī ciēn kēreec yī yōk kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel cin, kōc bī ɣen yī tuōc thīn. ¹⁸ Keek aaba piōc bīk kāŋ ŋic, ku bīk luoi kārēc puōl, ku jīēlkē riel jōŋrac yic ku lek tēnē Nhialic, rin gām bī kek wētđiē gam, yen aabī kārēc cīk looi pāl piny ku tēēu ke kam kōc cī Nhialic lōc.’

Paulo acī tē cī yen kōc piōc thīn teet yic

¹⁹ “Kēya, Bēny Agrīpa, ɣen akēc wēt kē ca tīŋ nhial cīt nyuōth dhāl yic. ²⁰ Wäär tuen Damathkuth ku Jeruthalem, ku jōl aa wuōt kōc Itharel yiic ēbēn, ku kam kōc cie kōc Itharel, aake ya lēk lōn bīk luoi kārēc puōl ku dhukkē Nhialic, ku yekē luui kāpath ye

nyooth lön cī kek muöl käreç. ²¹ Ee rin ë wët kënë, yen aa däm kəc Itharel ya ke ya tō kal luanj Nhialic, ku wickë bīk ya nök. ²² Ku agut cī aköl kënë Nhialic acā kony, ku ë wët kënë, yen akëç yen ë tən ku ba kë ηיע lək raan ëbën, kockor ku kəcđit. Käk ya lueel ka bī röt looi aa thōj kek kək ye kəc kək Nhialic tīj ku Mothith lueel, ²³ lön nadë Raan cī ləc ku dəc abī gum, ku ë yen bī rot kañ jət thou yic, ku ë yen abī kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel lək wët bī kəc kuöny bei käreç yiic.”

²⁴ Tëwën jīem Paulo ke kony rot ë wëlkä, go Pethtuth rël, “Paulo! Yīn acī muöl. Piöc cī yīn piöc acī cəl amuöl!”

²⁵ Go Paulo bëer, “Bënyđit! Yen akëç muöl. Wël ya lueel aa yīth cīn yic muöl. ²⁶ Bëny Agrīpa! Alëu ku ba jam tënë yī ke ya cī riöç, rin yīn añic kakkä ëbën. Añיע alanden lön nadë ke keek aaca lək yī ëbën rin kënë acie kë cī thiaan, aa kək ηic jāñ ëbën. ²⁷ Bëny Agrīpa! Cī wël kəc kək Nhialic tīj ye gam? Añיע lön ye yīn ke gam!”

²⁸ Go Agrīpa lək Paulo, “Ye yök yīpuöu ë kaam thīn lön bī yīn ya wel ba ya Krīthian?”

²⁹ Go Paulo bëer, “Na cək aa kaamkoor ku kaamdīt, rökdië tënë Nhialic ë lön bī yīn ku kəc kək piñ kək luεel ke aköl röt wel bīk ciët ya, ku acie rin bī ke mac.”

³⁰ Go bëny ku Pethtuth ku Bernike, ku kəc kək ke cī nyuc luk yic röt jət, ³¹ ku wën cī kek jäl aaci jal aa jam kamken, ëlä, “Acīn kë cī ë mony kënë looi, kë lëu bī ye cəl anak ku mac aya.” ³² Ku jəl Agrīpa lək Pethtuth, “Yen ë mony kënë nuöt acī lony, ke rin cī yen ye wïc ku bī ya Bënyñaknhom yen bī luöñde la tīj.”

27

Paulo ayëth Roma

¹ Tëwën cī ye mat ku buk cath riäi buk la Italia, gokë Paulo ku jəl aa kəc kək cī mac thōn Juliöth, bëny akut apuruuk Roma, akut cəl, “Akut Bënyñaknhom.” ² Ku lok riän bö Adramitiöm, riän cī guiir bī jäl wath thok wun Athia. Aritharkuth raan pan Mathedonia wun cəl Thethalonika ë cath kek yo. ³ Na aköl dëstë ke yo yet Thidon. Juliöth ë ye raan path, ee cī Paulo puöl ku

bī kəc määth kek ye la tīj, rin bīk la yiëk kək wïc.

⁴ Yok acī bar, ku rin cī yok yonhūim wël yom, goku riäi gëer tē bī yen cath thīn apath, ku ë ye aləñ ye aköl bën thīn rial pan tō gool nhom wär ciel yic cəl Thaipruth. ⁵ Ku jəlku wär teem buk la Cilicia ku Pampilia ku lok Mira pan tō wun cəl Likia. ⁶ Tënë, ke bëny apuruuk yök riän jäl Alekdhändria ke la Italia, go yo yäth thīn.

⁷ Ku riäi ë cath amääth rin yom ë dīt apēi. Ku yok aaci nīn juëc bën nök dhël yic buk jäl yet gen cəl Kniduth. Yom ë këç yo puöl ku buk la dhëldan yen buəthku yic, goku ret wanh cəl Thalmone tən yen bī pan thīn tō gool nhom cəl Kret yook kəl ë yom. ⁸ Ku ciëthku ke yo göök yom ke yo kuany agör yəu, ku yok aaci bën yet tē cəl Wanh Path ë riël, ku ë tən cī mec kek gen cəl Lathia.

⁹ Ku ciëñku thīn nīn juëc, ku ril yic buk la tuenə yo cath wūr, rin ë nīnkä aköl Yan lək kəc kegup wūr ëci bar, tən yen ye yom rut rot jət apēi. Go Paulo ke lək ëlä, ¹⁰ “Kackië, aya tīj lön cäthda jäl ë tən abī yic riël, riäi abī riäak ku kək tō thīn aabi puk wūr, ku kəc aabi mou aya.” ¹¹ Ku bëny apuruuk ë wët raan kuath riäi ku raan la riäi yen aye piñ, ku kueec wët cī Paulo lueel. ¹² Ku wath thok tē ye riäi mac thīn ëci path bī kəc mäi thīn. Go kəc juëc keyiic wïc ku bīk la tuenə bīk yet Ponik tē lëu yen rot. Yen ë wanh tō Kret, ku ëcie yethok wël ləñ bër tē ye aköl lööny piny thīn.

Yomđit acī rot jət wūr

¹³ Yom thöön rot ëci jət ke bö ciem tē cī raan yenhom wël tē ye aköl lööny piny thīn, go kəc ke cath riäi tak lön nadë ka lëukë bīk la tuenə ke cath, gokë riäi lony ku gerkë ke kuënykë agör Kret yəu. ¹⁴ Ku kaam thīn awën ke yomđit ril apēi bö cuëç tē cī raan yenhom wël tē ler aköl thīn, ben bën ke ye piu apēi. ¹⁵ Ku yiëk riäi bī la bëñbëñ, ku ril yic apēi bī gëer tuenə tē bī yom thīn, goku puöl buk cəl akuëth yom. ¹⁶ Yok aaci bën ləñ wën tēek yok ləñ ye yom rut yenhom wël thīn, pan thīn tō gool nhom cəl Kauda. Tëen, acuk bën lëu buk riän koor duöt riändit cök. ¹⁷ Ku rin dīt yom apēi, gokë duöt riändit kəu rin bī yom tiim cī

ke riäi looi cii piir wei, ku jalku duöst piny wiin. Keek aake riöc ciët riänden bi la dot liëet yic wanh Libia thok, gokë alëth ye yom ke riäi kuaath däk bei, ku cölkë riäi ajol yom kuaath. ¹⁸ Yomdit ril awën aci la tuej ke piu apeï, nawën aköl dëëtë ke jökkë bik käk tö riäi yic cuat wiir. ¹⁹ Nawën aköl ye nin diäk ke cuët abëk käk gër wiir cienken. ²⁰ Ku cuk aköl ku kuël tiñ nin juëc, ku yom aci la tuej ke piu apeï. Akëcku ben ben nõöth lon bi yok piir.

²¹ Nawën ci koc nin juëc nõk ke cin miëth cik cam, go Paulo rot jot ku këëc kenhim ku lueel, “Kackië, na we ci wëtdië piñ wäär bak riäi cii geer wei Kret nuöt yok aa këc mam këlä. ²² Ku ë mënë wek aa läñ, dëetkë wepuöth! Acin raan töñ bi thou weyiic, ë riäi yetök yen abi riäak. ²³ Ku wën aköu atuny Nhialic yen ye yen raande, ku yen ya door aci ben tënë ya, ²⁴ ku lueel, ‘Duk riöc, Paulo! Yin abi yet Bënyñaknhom nom, ku rin ë wët kënë Nhialic acii yi pël wei, ku koc cath kek yi riäi yic aabi piir.’ ²⁵ Këya, kackië, dëetkë wepuöth! Nhialic aca deet puöu, abi këpath looi təcit təcit ye lek ya thin wënaköu. ²⁶ Ku yom abi riäi kuaath bi cöl ala gool nom cök alon bi yen la riäak thin.”

²⁷ Ku nin aake ci ya thiäär ku nuan, ku yomdit apeï ë kuath riända wärdit Adëkdiëet yic. Na ye təcit wëër ciël yic, ke ye koc ger riäi yok kepuöth ciët yo ci thiök buk yet agör thok. ²⁸ Gokë win ci duöt thok këthiek luaac piny piu yiic, ku wën ye kek ye luaac piny emën ku mën, ke yökkë lon thiök wär yic. ²⁹ Gokë riöc ciët riäi bi rot dëeny kuör tö piu yiic, gokë wiin ci duöt thook aleeldit ye riäi döm luaac piny riäi thar ciëen, ku jölkë bak piny nõöth. ³⁰ Eci agër kök them ku bik röt kuël bei riäi yic. Ku jötkë riän thin koor tö riändit yic bei, ku tæükë wiir ke ye koc ciët ke la wiin ci duöt thook aleel luaac piny riäi nom tuej. ³¹ Go Paulo lek bëny apuruuk kek apuruökke, “Na cä agër rëër riäi yic, ke koc tö riäi yic aacii bi piir.” ³² Go apuruuk wiin ci riäi mac piny teem köth ku cölkë ke aa buök kuëer.

³³ Nawën bak piny, go Paulo ke löñ bik miith ku lek ke, “Wek aaci tiit nin thiäär ku nuan emën, ku keek ë ninkä yiic acin kë cäk cam. ³⁴ Wek ya löñ, ku bak la miëth camkë,

wek aa wic miëth rin ku bak piir. Acin raan tök weyiic la kë bi ye goot.” ³⁵ Tëwën ci yen wët kënë lueel, go Paulo ayup lööm, ku röök ke lec Nhialic kenhim ëbën, ku bëny ayup yic, ku kəñ jöök bi miith. ³⁶ Keek aaci kepuöth ben dëet, ku miithkë ëbën. ³⁷ Yok koc yo tö riäi yic, yok aa yo ye buöt karou ku thiärdhorou ku dätem. ³⁸ Nawën ci raan ëbën miith, gokë rap ke tö riäi yic dhëëth wiir rin bi riäi pial.

Riäi aci atiaktiak rac

³⁹ Nawën ci piny bak, ke koc ger riäi aake këc təcit ci kek yëët thin njic, keek aaci təcit ci wär yeköu tot thin, la yic liëet tiñ, gokë tak bik riäi gëer thin bik la mac. ⁴⁰ Gokë wiin yeke riäi mac piny tëm wei bik diir piny, ku däkë wiin ci ke alau duöst piny. Ku jötkë alëth nhial ku bi yom riäi kuaath tuej, bi la agör thok. ⁴¹ Ku riäi aci ben la təcit cääl ku dööt liëet yic bi ciën təcit ben yen rot nyoön, ku ci aban ciëen dhoñ atiaktiak abi döñ ke ya apet.

⁴² Eci apuruuk tak bik koc ci mac ëbën nõk, bi ciën raan tööñ kuëñ ayeer bi kat. ⁴³ Ku ë wic bëny apuruuk bi Paulo kony bi cii näk, go apuruuk yöök bik ciën kë loikë tënë koc mac. Ku yöök koc njic kuanj bik kan thuëet wiir tuej ku bik kuëñ ayeer, ⁴⁴ ku koc kök aake bi jal lök kuanj, ke ci tiim riäi ci duöony kuök bik ke yäth ayeer. Ku ë yen təcit ci yok ben kuëñ ayeer thin akan ke yo puöl gup.

28

Kë ci rot looi tënë Paulo Malta

¹ Wën ci yok yet wär alontui yo puöl gup, ke jalku njic lon cöl pan tö gool nom Malta ² ku koc ke ciëñ thin aaci yo lor, ku nyuuckë yo apath. Tëwën ke denj tueny ku lir piny apeï, gokë mac took ku cölkë yo buk yöc. ³ Go Paulo tiim kuar piiny ku tæëu ke mëec, tëwën ke këpiiny bö bei tiim yiic, ku koc cin abi nuet thin. ⁴ Ku tiñ koc awën tö thin këpiiny ke ci nuet Paulo cin, ku jiemkë kamken, “Mony kënë ala cin rim. Ku kënë acii yen bi pir, cök alon ci yen poth wiir ke këc mou.” ⁵ Ku tən awën ke Paulo yir këpiiny mëec, ke cin këreec cii rot looi tënë ye acin. ⁶ Ku ë titkë bik tiñ ke ci but cin, nadë ke wiëk piny nyin yic ke ci thou. Ku tëwën ci

kek tüit apɛi ku cɪn kē tɪŋkē ke cɪ rot looi tēnē Paulo, ke war kenhiiim ku luelkē, “Yeen ala guöp jɔŋril apɛi.”

⁷ Dum raandit baai cɔl Publiöth, aake cɪ mec kek tēwēn looi kēnē rot thɪn tēnē Paulo. Ku yeen acɪ ɣo ŋɛc lor aya, ku rēerku ɣo ye jäänke nɪn kadiäk. ⁸ Wun Publiöth ē rēer biöök yic ke cɪ juäi dɔm ku yiäny riem. Go Paulo la ɣöt tēnē ye, ku röök ku dɔc, go pial. ⁹ Wēn cɪ kēnē rot looi, go kɔc juēc ke tuany bēn, go Paulo ke dɔc bik pial. ¹⁰ Ku gēm kē ɣo kajuēc, ku wēn jiēl ɣok, gokē kāk bɪ ɣok dhēl tēek tāau riäi yic.

Paulo acɪ jäl Malta bɪ la Roma

¹¹ Nawēn pēi kadiäk cök, ke ɣo jiēl riän cɔl, “Jak Acuek,” bō wanh cɔl Alekdhändria ku yen acɪ pēi bēn nök ke kääc Malta rin yom ē dɪt apɛi. ¹² Ku ɣeetku gen cɔl Thirakuthe, ku näkku nɪn kadiäk thɪn. ¹³ Ku jiēlku thɪn, ku lok gen cɔl Regium. Nawēn bak piny ke wel yom nhom, ku ɣeetku gen cɔl Putöli nɪn karou cök. ¹⁴ Ku yökku kɔc cɪ gam thɪn, ku thiäckē ɣo buk rēer ke ke nɪn kadhorou. Ku jɔlku jäl tēn ku lok Roma ɣocök. ¹⁵ Wämäthkuan tō Roma aake cɪ ɣo piŋ lɔn bɪi ɣok, go kɔc kök bēn gen ɣɔc cɔl Apiöth ye jööl nɪn thɪn bik ɣo lor. Wēn tɪŋ Paulo ke, ke lec Nhialic, ku riil kēnē puū.

Paulo acɪ yēet Roma

¹⁶ Wēn cɪ ɣok yēet Roma, Paulo acɪ bēny mac Roma puöl bɪ rēer ē rot kek apuruk tōŋ tit ye. ¹⁷ Nawēn nɪn kadiäk cök, ke Paulo cɔl kɔc dɪt Itharel rēer Roma bik röm kek ye. Nawēn cɪk kenhiiim mat, ke lueel tēnē ke, “Wämäthkiē! Wēn cɔk yen ciēn kēreec ca looi tēnē kackua, ayɪ lɔn kēc ɣen ciēŋ wärkuandit dhöl yic, ɣen acɪ mac Jeruthalem ku thōn ɣa apuruuk Roma. ¹⁸ Gokē ɣen thiēc awuśc ca looi, ku wickē bik ɣa lony, rin acik yök ke cɪn kē ca looi lēu ye bɪ ɣa nök. ¹⁹ Nawēn la kɔc Itharel kuc wēt bɪ ɣa lony, guɔ luŋndiē cɔl aɣēth tēnē bēnyŋaknhom Roma mac wuönda aya, cɔk a lɔn cɪn yen kē gɔony ɣen ē kackua. ²⁰ Yen ē kē wic ɣen we buk röm, ku jaam kek we, rin ɣen acath ɣa mac rin wēt raan yen ŋööth kɔc Itharel.”

²¹ Gokē lueel tēnē ye, “Acɪn athör cɪ yēet tēnē ɣo Judia rienu, ku acɪn wämäthdan

cɪ bēn kek wēt, lɔn le yen kēreec ca looi. ²² Anhiarku buk wēlku piŋ rin aŋicku lɔn ye kɔc juēc akut tō yɪn thɪn, jään guöp.”

²³ Kēya, gokē aköl bɪ kek röm kek Paulo mat yic, ku kɔc juēc aacɪ bēn aköl kēnē tē rēer Paulo thɪn. Ku jɔl Paulo wēt bääny Nhialic teet yic tēnē ke, jɔc riel ɣet thēi. Ēcɪ them bɪ nyooth tēnē ke lɔn kē ye lueel rin Jethu ē yic, ku nyooth lɔn thōŋ löŋ Mothith ku kāk kök cɪ göt kɔc kāk Nhialic tɪŋ, kek wēt ye lueel. ²⁴ Go kɔc kök wēt ye lueel gam, ku kuc kɔc kök. ²⁵ Gokē jäl ke tēer kamken, wēn cɪ Paulo ye lēk ke elä, “Ee yic apɛi, yen tē cɪ Wēi Nhialic raan kāk Nhialic tɪŋ cɔl Ithaya lēk thɪn bɪ lueel elä tēnē wärkuan dɪt.

²⁶ Rin acɪ lueel elä,
‘Lɔc luel tēnē kɔc Itharel,
Wek aabɪ weyith diel piny apɛi ku acäk bɪ deet,
wek aabɪ wenyɪn päl piny apath, ku acäk bɪ tɪŋ.

²⁷ Rin kockä aa ril nhiiim,
keek aacɪ keyith cuök,
ku keek aacɪ kenyɪn niēn.
Nuöt keek aa daai, ku nuöt keek aa piŋ, ku detkē kəŋ yiic, ku lueel Nhialic.

Na cɪ rot looi kēya,
nuöt aacɪ kepuöth wēl ɣen ku kuony ke.’ ”

²⁸ Ku wit Paulo wētde elä, “Alēukē bāk dhiel ŋic, lɔn wēt bɪ kɔc kony bɪ kɔc pɪr, bō tēnē Nhialic, acɪ lēk kɔc cie kɔc Itharel. Ku abik piŋ.”

[²⁹ Wēn cɪ Paulo ē wēt kēnē lueel, ke kɔc Itharel jiēl ke tēer apɛidit kamken.]

³⁰ Ku jɔl Paulo rēer run karou pan ye riɔp yic, ku ē ye kɔc bēn bik ye bēn tɪŋ lor ku nyuuc ke. ³¹ Ee ye piöc wēt bääny Nhialic, rin Bēny Jethu Kritho, ku jiem tēnē kuat raan ebēn ke cɪi riöc, ku acɪn kēnē ye gēl bɪ cɪi ye piöc.

Athör ci Paulo gät koc Roma Wët nhom

Athör Paulo tēnē koc Roma ē gēt rin bī ke lēk lōn cī yen ye guiir bī akut koc cī gam Roma la neem. Ee cī Paulo guiir bī lōk la rēer bī luui kam koc cī gam tētui, ku bīk jāl kuony dhōl bī la Ithpania. Acī gōt bī koc cī gam Roma tēt kē njic rin gam, ku tē ye gam pīr koc cī gam luōi thīn. Athör kēnē ala yic wēt ril yen gēt Paulo athōor rin Wēt Puōth Yam.

Wēn cī yen akuut koc cī gam Roma muōth ku lēk ke lōn ē yen rōok rienken, ku jōl gōc wēt lēk ke ēlā, “Wēt Puōth Yam aye nyuōth tē ye Nhialic koc kuony thīn bīk la cōk yenhom.” Ku kēnē aye Nhialic jōk ku rēer thīn kēya rin gam ē raan, cimēn ye athör thēer wēl Nhialic ye lueel ēlā, “Ku raan la cōk Nhialic nhom abī pīr ē gam.” (1:17)

Ku jōl Paulo ē gōc kēnē teet. Raan ēbēn, koc Itharel ku koc cie koc Itharel, aa dhil la cōk tēnē Nhialic rin keek ēbēn aatō adumuōm yic. Koc aa la cōk tēnē Nhialic tē gem kek Jethu Krītho. Ku ben Paulo mān rot kek Jethu raan cī lōc ku dōc, yen pīr ē yam teet, lōn raan cī gam ala dōor ke Nhialic. Ku aye Wēi Nhialic bēēi bei riel adumuōm yic ku thou. Cōkdīt ē 5 yet 8; Paulo acī jam aya rin lōj Nhialic, ku riel Wēi Nhialic rot nyuōth pīr raan cī gam yic. Ku gēt Paulo lōn ye koc Itharel ku koc cie koc Itharel nhīm thōj kē cī Nhialic guiir tēnē raan ēbēn yic.

Ku wit wētde lōn kuc cī koc Itharel kuc Jethu ē luoi Nhialic, rin yen ē tē bī raan ēbēn cōl ayōk dhēer Nhialic dhēl Jethu raan cī lōc ku dōc. Ku aye Paulo njic lōn cī koc Itharel bī la tuen ke kuc Jethu akōlakōl. Ku jōl Paulo gōt ciēn tē dhil raan cī gam pīr thīn, ku nhiēr bī raan koc kōk nhiaar. Paulo acī kārīl gōt ke ye luōide tēnē Nhialic, ku luoi raan cī gam tēnē baai ku tēnē raan dēt, ku puōn la cōk njic kēpath ku kērac. Ku thīk athör cī gōt cōk muōth ku wēl lēc tēnē Nhialic.

Käk tō thīn
Wēt nhom ku gōc 1:1-17

1:13 Luoi 19:21

Kē wīc raan bī pīr 1:18–3:20
Dhēl Nhialic rin pīr 3:21–4:25
Pīr yam rin Raan cī lōc ku dōc 5:1–8:39
Koc Itharel ē guiēr Nhialic yic 9:1–11:36
Njic ciēer raan cī gam 12:1–15:13
Thōk ē wēt ku muōth 15:14–16:27

¹ Ee yēn Paulo alony Jethu Krītho. Yēn raan cī Nhialic cōl ba ya atuuc ba Wēt Puōth Yam luēel.

² Wēt Puōth Yam, ee wēt cī Nhialic thōn thēer, ku ēci koc kākke tīj lueel tēcit tē cī gāt ye wēl thēer Nhialic yiic.

³ Wēt yam kēnē ē wēt Wēn Nhialic cī bēn a raan kuat Bēnyjakhom Debit. ⁴ Ku Jethu acī nyuōth ē Wēi Nhialic ke ye Bānyda, Wēn ril Nhialic, wāar jōt ye bei ran yic. ⁵ Ku ē rienke yen acī Nhialic yēn yiēk dhēer de ku cōl yēn aye atuny Jethu, ku ba koc pinynhom ēbēn cie koc Itharel cōl bīk gam ku thekkē Nhialic. ⁶ Ku wek koc cī gam tō Roma aya, wek aaci Nhialic cōl bāk aa koc Jethu raan cī lōc ku dōc.

⁷ Kēya, yēn agēt tēnē we ēbēn, wek koc nhiēr Nhialic, cī ke cōl bāk aa kacke, Bī Nhialic Wāda ku Bēny Jethu we tuōc dhēer ku dōor.

Anjōth Paulo lōn bī yen la Roma

⁸ Tuen, yēn Alec Nhialicdiē rin Jethu raan cī lōc ku dōc ē rienkun, rin koc ēbēn pinynhom aaci gamdun njic ēbēn. ⁹ Nhialic yen luōi piāndiē ye yēn koc lēk Wēt Puōth Yam cī Wēnde lēk koc, anjic tē ye yēn we ¹⁰ tak thīn akōlakōl ē rōokkiē yiic. Yēn ē rōok lōn bī Nhialic ya puōl tē wīc yen ye ba we la neem. ¹¹ Rin awiēc apeidīt ba we la tīj ku ba we gām athiēi Wēi Nhialic bāk riel ē gamdun yic. ¹² Ku kē luēel akīn, rin bī gamda we ku yēn yō dēt puōth yodhie. ¹³ Awiēc bāk njic miethakāi lōn ē ca guiir arak juēc ba la tēnē we, ku ala kēn ye yēn gēl ba cī la. Ee wiēc ba la tēnē we ba koc kōk lēk bīk gam kamkun aya, cimēn le yēn koc kōk pinynhom cī gam cie koc Itharel.

¹⁴ Rin ala kē cī yiēk ya ba dhil looi tēnē koc ēbēn, koc peth ciēer ku koc rēec ciēer den, ku tēnē koc cī piōc ku koc kēc piōc. ¹⁵ Ku ē wēt kēnē yen awīc yēn ye apeī ba we dhil lēk Wēt Puōth Yam wek koc rēer Roma aya.

Riel Wët Puøth Yam

¹⁶ Yæn acie guøp ë yär Wët Puøth Yam, rin ë yen riel Nhialic koc cï ye gam kony, koc Itharel ku koc pinynhom cie koc køk Itharel aya. ¹⁷ Ku Wët Puøth Yam aye nyuøøth tē ye Nhialic koc kuony thïn bïk la cøk yenhom. Ku kënë aye Nhialic jøak ku rëer thïn këya rin gam ë raan, cïmën ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä, “Ku raan la cøk Nhialic nhom abï pïr ë gam.”

Awuøc ë raan

¹⁸ Rëec puøu ë Nhialic ë rot nyuøøth pan Nhialic tēnë koc man Nhialic. Ku käreec yekë ke looi aa yic gël bï cïi cøl anjic. ¹⁹ Nhialic ë puøu rëec tēnë ke rin kë lëu raan bï njic rin Nhialic ala gëi apei, aci Nhialic tääu raan ëbën puøu bï njic. ²⁰ Tëthæer yøn cæk Nhialic nhial ku piny, alëu raan ëbën bï njic ë gai løn riel Nhialic ë rëer thïn akölrïëc ëbën, ku yeen ë Nhialic alanden. Käjuëckä aacie tïj ku aaye njic rin käjuëc cï Nhialic cak. Këya, acïn kë køn kek röt kony. ²¹ Keek aake njic Nhialic ku njot ke kuc bïk cïi dor. Ku kueeckë bïk cïi gëm alæcnden ë yen Nhialic. Ku jøl kækken yekë tak ciënkë konykë ku la piäthken bëth. ²² Na cøk aløn ye kek ye lueel løn njic kek kån, ku acïn kë njickë. ²³ Ku løn bï kek ye aa door ë Nhialic pïr akölrïëc ëbën, ka yekë ke door kæk cïi pïr ku raan ë thou. Ku køk cï kiëët ke cït diæt ku lääi. Ku kækøk wuc piiny keyøth cïmën käpieny.

²⁴ Ku rin ë kënë, aaci Nhialic ke puøl bïk aa luui käreec wïc piäthken, kæk la bëth. Ku wïcwic ë diäär ku kækøk yekë ke looi kamken kæk koc cøl ayär gup. ²⁵ Ku løn bï kek kën yic njickë rin Nhialic gam, ka yekë gam ë lueth ku yekë ke door kæk ke cæk Nhialic, ku kueeckë Aciën yen cak kækä yen dhil ya door akölrïëc ëbën. Yenakan.

²⁶ Ku ë yen aci Nhialic ke puøl bïk aa luui käreec koc yøør gup. Ayï diäärken aya aaci tē cï koc cak thïn puøl, ku aa röt lööm ë röt. ²⁷ Këlä aya, röör aaci tïc ye kek tïc kek diäär, cït tē cï koc cak thïn puøl, ku rum bal kepuøth bïk ke aa lööm röör køk cït ke. Röör tuil röör køk, ku yekë käreec cït kækä looi, aaye tēm awuøc thøn kek käreec yekë ke looi. Kæk këc puøl bï ke aa looi këya.

²⁸ Ku yeen aya rin cï kek kuc bïk yiny Nhialic cïi njic, aaci Nhialic puøl aya bïk aa tak käreec ku yekë luui käreec cïi ke lëu bï raan ke looi. ²⁹ Ku aaci puøth thiän kuat käreec apei, adumuøøm, kook ku køø. Ku aaci puøth thiän aya ë tiæl, nääk, thör, ruëeny ku kuith, ku aa luum. ³⁰ Ku aa kegup tör lueth ku aa man Nhialic. Aa koc nhiam, koc dhäl koc gup cïn gup athëäk. Koc tak dhäl juëc bï kek käreec looi. Koc cie koc ke dhiëth ke ë theek. ³¹ Koc cïn gup nhim, koc këdän gam ku cïk loi. Koc cïn puøth cie yiic ë njæer raandä. ³² Cøk aløn njic kek ye løn käreec yekë ke looi, alëu ke bï Nhialic ke tēm thou, ke keek aacie kækä ë looi kepëc, aa koc køk ke looi læc nhïim aya.

2

Luj Nhialic

¹ Yïn acïn tē bï yïn rot kony tē luk yïn koc køk wei. Rin tē ye yïn koc køk luøk wei, ku loi käwën yekë ke looi aya, ke yïn ë rot däm ë rot.

² Ku ëmën anjicku løn Nhialic ala yic tē luk yen koc wei, koc kækä looi. ³ Ku na ye koc luøk wei, yïn raan ë path, ku njot yï loi ë kækä, ke ye tak løn bï yïn luj Nhialic ban? ⁴ Tëdët aya, yïn ë käjuëc rëer piath Nhialic yiic cïmën piathden dit, gum, ku lääu ë puøu yøønj yiic, rin akuc løn aye piath Nhialic nyooth ba yïpuøu dhuøk ciëen. ⁵ Ku riel ë nhom, ku rin cï yïn kuc ba yïpuøu cïi dhuk ciëen abä awäcdu juak yic aköl bë riäk puøu Nhialic, ku tē bï yen njic luk thïn abï rot nyuøøth. ⁶ Rin Nhialic abï njek a gäm kë thøn kek tē cï yen luui thïn. ⁷ Koc bï kepuøth dæet ku luuikë käpath ku wickë duaar, læc ku pïr akölaköl, aabi Nhialic gäm pïr akölrïëc ëbën. ⁸ Ku koc ke looi kæk wïc piäthken ku kueeckë yic ku buøthkë käreec jønrac, aabi Nhialic puøu riäk tēnë ke. ⁹ Koc ëbën ë luui käreec aaba aræem ku gum rac apei yök. Ku abï rot kañ looi tēnë koc Itharel, ku tēnë koc cie koc Itharel aya. ¹⁰ Ku Nhialic abï duaar ku læc ku döör gäm koc luui käpath, tuen tēnë koc Itharel ku jøl aa koc køk cie koc Itharel, ¹¹ rin Nhialic ë luk njic looi tēnë koc ëbën.

12 Ku koc cie koc Itharel kuc lõṅ Mothith, ku aa käreç looi luk abī looi tēnē ke cək aløn kuc kek lõṅ. Ku koc Itharel aa ṅic lõṅ Mothith, aa käreç looi ku luk aye looi tēnē ke təcīt tē ye lõṅ ye luεel thīn. 13 Rin acie piṅ ē lõṅ yen koc cəl aye koc path tēnē Nhialic, aa koc ye looi kē ye lõṅ lueel kek aabī ya koc la cök Nhialic nhom. 14 Ku ē yic, koc kək cie koc Itharel cīn lõṅ, tē looi kek kēdāṅ təcīt tē ye lõṅ tō kepuōth ē path ye luεel thīn, ke keek aa cīt koc la lõṅ cək aløn cīn kek lõṅ Mothith. 15 Tē ye kek luui thīn aye nyuōth løn kək wīc lõṅ aaci gət kepuōth, aa kəpath ku käreç yekē ke looi ṅic rin aaye piāthken nyuōth ke. 16 Ku kēlä aya, cīmēn Wēt Puōth Yam ya lək we, yen ē kē bī rot looi aköl luk tē bī Jethu Krītho luk looi rin Nhialic tēnē koc ēbēn, ṅek kek kēden cī thiaan yeyic.

Koc Itharel aacie lõṅ ye theek

17 Ku yīn ēmēn, yīn ē rot cəl aye raan Itharel, ku yīn ē rot cəl aye raan muk lõṅ, ku ye jam nhiaam løn ye yīn raan Nhialic. 18 Yīn aṅic kē wīc Nhialic ba looi ku yīn aṅic yic rin cī lõṅ ye lək yī. 19 Aca gam løn yīn awat koc cī cəər nhīim, ku yīn ē ruel tēnē koc tō muōōth yic, 20 ku yīn ē koc piōōc, koc kuc kəṅ, ku yīn ē raan piōōc mīth. Ku rin le yīn lõṅ aye tak løn ṅic yīn kəṅ ēbēn. 21 Yīn ē koc kək piōōc yeṅō cīi yīn rot ye piōōc? Yīn ē koc wēt ēlä, “Duōkkē ye cuēər.” Ku yīn cīi ē cuär ē yīenhdū? 22 Aye lueel, “Duōkkē ye kōör.” Cīi akər ye looi? Yīn aman jak cī kiēt, cīi kəpuōth tō yīik jak cī kiēt yīic ye rum? 23 Yīn ē jam nhiaam løn ṅic yīn lõṅ Nhialic, cīi Nhialic ye dhəl guōp tē cīi yīn lõṅde loi? 24 Aye athör thēər wēl Nhialic lueel ēlä, “Koc cie koc Itharel aa käreç luεel Nhialic guōp ē riεnkun.”

25 Cīεεṅ koc Itharel ye ke ṅoot ē piath tē theek kek lõṅ, ku na cīi lõṅ thek ke yīn acīt raan kēc ṅoot. 26 Na raan cie raan Itharel kēc ṅoot, raan cīi kē wīc lõṅ ē dhəl yic, cīi bī ciēt koc cī ṅoot? 27 Ke wek koc Itharel wek aabī koc kēc ē ṅoot, ku aa lõṅ theek ya yōök løn acīn raan bək gök, tē le we tēm awuōc rin wek aacie lõṅ ye theek, cək aløn ṅic wek kē cī gət ku ṅot we.

28 Yeṅa yen raan Itharel ayic, yen cī ṅoot? Acie raan yeke ṅuōt tiṅ yeguōp ē path yen ya raan Itharel. 29 Raan Itharel guōp, ee ya raan yepuōu alōṅthīn cī piānde ṅoot Wēi Nhialic, ku acie lõṅ cī gət. Ku raan kēnē acie lεc yök tēnē koc, aye yök tēnē Nhialic.

3

Nhialic acie athōnde ye waar yic

1 Ye kēpuōth nēn wēr koc Itharel koc cie koc Itharel? Tēdēt ye kēpiath ṅō ye yök ṅuōt yic? 2 Kājuēc aaye yök ayic! Tuen, koc Itharel aaci Nhialic thōn wētde bik muk apath.

3 Ku yeṅō bī yiēndē tē cīn koc kək Itharel gam? Bī kē cīn kek gam Nhialic cəl awar athōnde yic?

4 Acīi bī waar yic! Yiny Nhialic adhīl tō thīn akölaköl cək aløn ye koc alueth. Cīmēn ye athör thēər wēl Nhialic ye lueel ēlä, “Kēya, bī ṅic løn le yīn yic, wēl ye lueel yīic, ku luk yīn yic.”

5 Ku na käreç yeku ke looi ye Nhialic nyuōth løn le yen cök alanden, ke yeṅō buk lueel? Buk lueel Nhialic acīn yic tē tēm yen ṅo awuōc? (Ee tē ye koc jīεem thīn yen aluεel.) 6 Acie tēde! Na Nhialic cīi la cök ke lēu bī luk looi tēnē koc pinynhom?

7 Alēu raan dēt bī lueel ēlä, “Na ye lueth ya ke lueel yic Nhialic nyuōth thīn alanden ku juək duarde yic, ke yeṅō ṅot ye ṅa cəl aye raan cī kērac looi ku tēm ṅa awuōc?” 8 Yeṅō cīi ye luel, cīmēn ye koc kək ṅa cək thok ku luelkē løn cī ṅen ye lueel ēlä, “Loiku kērac bī kēpath bēn.” Ee yic bī kōckä tēm awuōc.

Acīn raan la cök

9 Kēya, ye ṅok ṅuēēn tēnē koc cie koc ē kuatda ṅok koc Itharel?

Acie yic! Aca nyooth wēnthēər løn ṅok koc Itharel ku koc cie kuatda ṅok arēər adumuōōm yic ṅodhie, 10 cīmēn ye athör thēər wēl Nhialic ye lueel ēlä,

“Acīn raan tōṅ la cök,

11 acīn raan kəṅ deet yīic, acīn raan wīc yeen bī Nhialic ṅic.

12 Koc aaci kekōth wēl Nhialic, keek aaci rēēc ēbēn ka cī la bīth, acīn raan kēpath looi, acīn mēn raan tōk.”

13 “Wël yekë keek lueel aa nhiany, aa cīt raŋ cī ŋaany nhom, liëpken aaci lueel lueth ŋic.”

“Wël yekë keek lueel aa cīt wäl këpiiny kɔc luaaŋ.”

14 “Aa wël ye kɔc lam ku wël rem apɛi kek aatö kethook.”

15 “Aa kɔc lac nõk path,

16 riääk ku mam aa döŋ tē cī kek tēek thīn,

17 ku keek aaci dhël döör ŋic.”

18 “Ku riöc, riöc kek Nhialic aliu kāk yekë looi yiic.”

19 Ku aŋicku kuat kë ye löŋ lueel, aye lueel tēnē kɔc la ye rin bī ciēn raan la kë kony yen rot, ku bī raan ebēn köc Nhialic nhom.

20 Këya, acīn raan bī la cök Nhialic nhom tē cök yen ye them bī kë wīc löŋ looi. Kë ye löŋ looi ē lōn bī nyuōth raan lōn cī yen kērac looi.

Tē ye Nhialic kɔc cök thīn

21 Ku emēn tē ye Nhialic kɔc cök thīn yen-hom aci nyooth. Aci löŋ ku kɔc kāk Nhialic tūŋ lueel thɛɛr. 22 Nhialic ē kɔc cök tē le kek gam tēnē Jethu Kritho. Ee kēnē looi tēnē kuat raan ebēn cī Raan cī lōc ku dōc gam, kɔc Itharel ku kɔc cie kɔc Itharel aa thōŋ ebēn. 23 Ku rin cī kek ebēn kārɛc looi, ee keek cōl amec tēnē duaar Nhialic. 24 Ku keek aaci Nhialic muöc dhēēŋde piānde ebēn bīk la cök tēnē ye. Ku dhēēŋ ye yök tēnē Raan cī lōc ku dōc Jethu yen ē kɔc kony bīk kārɛc cī looi. 25 Jethu aci Nhialic gam rin bī thuōnde a kë ye adumuööm päl piny tē le raan gam tēnē ye. Kēnē aci Nhialic looi bī nyuōth thīn lōn le yen cök. Ku wäthɛɛr Nhialic ē lir puöu, ecie kɔc ye tēm awuöc rin kārɛc cīk looi. 26 Ku emēn aci adumuööm cī looi ebēn päl piny bī nyuōth lōn le yen cök. Nhialic aci kēnē looi rin le yen cök. Ku tē looi yen kēnē ē raan ebēn cī Jethu gam cōl ala cök.

27 Na ye këya, yeŋö ye yök jam nhiaam ē path? Acīn kēdāŋ! Ku ye wēt nɛn ye yök nhiam? Ye rin cī yök löŋ theek? Acie tēde, ee tē cī yök gam. 28 Rin aŋicku raan ē la cök tēnē Nhialic rin gam ku acie thēk löŋ ē rot. 29 Ye Nhialic, Nhialic kɔc Itharel kepɛc? Yeen cī ye Nhialic kɔc cie kɔc Itharel aya?

Ee yic ē Nhialic kɔc cie kɔc Itharel aya, 30 rin yen Nhialic tōŋ bī kɔc Itharel cōl ala cök ē gamden, ku cōl kɔc cie kɔc Itharel aala cök rin gamden aya. 31 Yeku löŋ dhäl yic tē le yök gam kēnē? Acie tēde acīn, yök aa löŋ juak bī riɛl.

4

Gam Abaram

1 Yeŋö buk jäl lueel rin Abaram wundit thɛɛr kɔc Itharel? Yeŋö cī rot looi tēnē ye?

2 Na Abaram la kēnē cī looi bī yen la cök tēnē Nhialic, ŋuöt ala kēnē ye yen nhiam. Ku aci looi kēlä tēnē Nhialic. 3 Cīmēn ye wël cī gōt athōr thɛɛr wël Nhialic yic ye lueel elä, “Abaram aci Nhialic gam ku rin gamde aci Nhialic cōl ala cök tēnē ye.”

4 Raan luui aye riōp, ku wēu ye ye riōp aacie miöc, ariōpden cī yen luui. 5 Ku raan cie luui la gam tēnē Nhialic, Nhialic yen kɔc cī kārɛc looi cōl aala cök, ke gamde yen ē ye cōl ala cök tēnē Nhialic. 6 Ku Debit aci wēt thōŋ kek ē wēt kēnē lueel wäär yen jam rin raan mit puöu cī Nhialic gam ke la cök tēnē ye, ke cie luoi puōth ye looi,

7 “Kɔc mit puōth aa kɔc cī Nhialic awäcken päl piny,

ku wuuny adumuöömken wei.

8 Raan mit puöu ee raan cī Bēny bī kuēn guöp kārɛc cī looi.”

9 Ye miɛt puöu cī Debit jam kēn kɔc Itharel ē röt? Acie kēden kepɛc. Ee kēn kɔc cie kɔc Itharel aya, ku wek aa we yeku lēk kë cuk yök athōr wël Nhialic yic, rin aci wēt cī gōt thɛɛr lueel lōn, “Abaram aci Nhialic gam, ku gamde aci yen a raan la cök tēnē Nhialic.” 10 Ye nɛn yen looi kēnē rot? Loi rot tuen wäär këc Abaram ŋoot aye wäär cī ye ŋoot? Ee tuen, acie ŋuöt cök ciēn. 11 Ku ŋuötden jōl ye lōk ŋoot ciēn, aye nyuōth lōn gam Abaram aci Nhialic ye gam ke ye raan la cök tēnē ye tuen wäär këc ye cak ŋoot. Ku kēlä, Abaram ē wundit kɔc cī Nhialic gam, ku aaye gam ke ye kɔc la cök tēnē ye cök alōn këc ke ŋoot. 12 Ku yen ē wundit kɔc cī ŋoot aya. Ku acie rin cī ke ŋoot, ee rin cī kek dhël pīr gam thōŋ ke pīr

wäda Abaram buoath yic wäär kéc ye cak ñoot.

Athön ku löñ

¹³ Nhalic acä Abaram thön ku mith bi lök dhiëeth lön bi pinynhom a këden. Nhalic akéc athön këne looi rin theek Abaram löñ, ee rin ci yen gam, ku gam yen aci yen a raan la cök tene Nhalic. ¹⁴ Rin na ye kë ye Nhalic thön koc gam koc löñ theek, ke gam acin wëtde yic, ku cin këpuoath tö athön Nhalic yic. ¹⁵ Löñ ë rëc puöu Nhalic bëëi, ku tã cin yic löñ, acin löñ ye dhäl yic.

¹⁶ Nhalic ë loi athönde rin gam ku rin dhëñde, bi athönde a kën yic tene mith bi lök dhiëeth tene Abaram ëben. Ku acie tene koc la löñ ë röt, ee tene koc ci gam aya cimën Abaram. Rin Abaram yen ë wädan wëikua yodhie, ¹⁷ cimën ci ye göt athör theer wël Nhalic yiic ëlä, “Yin aca looi ba ya wun koc wuöt juéc.” Abaram aci ya Wäda Nhalic nom, Nhalic ci gam, Nhalic yen koc ci thou cöl aben pïr, ku wët ye lueel ke liu thin cöl aloi rot.

¹⁸ Abaram aci gam ku ñëeth kë cin kë ñöth thin, ku yen aci yen ben a wun koc wuöt juéc cimën ci Nhalic ye lek ye ëlä, “Kockun bi lök dhiëeth aabi juéc ka bi ciët kuël.” ¹⁹ Wën ci Abaram cak dhiöp ë ruönke aa cit buoat, ku ñic lön tienje Thara ke ci dhiöp ke këc dhiëth, ke ñot këc dhör gamde yic. ²⁰ Ku rëer ke ñöth ku cii diu athön Nhalic, ku gamde aci ye ben yiék riël ku leec Nhalic. ²¹ Ee ñic, ke cin diu lön bi Nhalic la riël bi kë ci thön dhiël looi. ²² Ku ë yen aci Nhalic Abaram gam ke ye raan la cök tene ye. ²³ Ku wëlkä, “Yen aci gam ke ye raan la cök,” aa këc göt rienke ë rot. ²⁴ Aake gët rienkua yok koc bi Nhalic gam aya ke yo la cök, yok koc ye gam lön yen Nhalic yen ci Jethu Bännya jät thou yic. ²⁵ Yen aci cöl athou rin adumuömkua, ku jät bi pïr bi yo cöl aala cök tene Nhalic.

5

Gam yen abi yo luök

¹ Këya rin gamda Nhalic aci yo cöl ala cök tene ye, ku yok aala döör kek ye rin Bännya Jethu raan ci löc ku döc. ² Yok aaci gamda cöl abii Jethu dhëñ Nhalic yic, dhëñ yen

rëer yok thin ëmën. Ku ayeku ñöth yo mit puöth lön yok aa duaar Nhalic röm kek ye. ³ Ku acie këlä rot, yok aa puöth miët aya tã guum yok, rin gum ë deet puöu bëëi, ⁴ ku gum ku deet ë puöu aye Nhalic gam. Ku gam ye Nhalic ye gam yen ë ñöth bëëi. ⁵ Ku ñöth acie yo cöl ayär gup rin ci Nhalic nhiërde cöl athiön yopuöth, Wëiken ci gam yo.

⁶ Rin wäär ñot cin yen tã ye yok röt kuony thin, ke Raan ci löc ku döc thou rin koc kuc Nhalic aköl ci Nhalic löc. ⁷ Aril yic bi raan thou rin raan la cök, cak alön lëu yen rot bi raan dët thou rin raan path. ⁸ Ku Nhalic aci nhiër nhiër yen yo nyuöth ë këne yic, rin tëwäär ñot ye yok koc la gup adumuööm, Raan ci löc ku döc aci thou rienkua. ⁹ Ku ëmën thuönde aci yo cöl ala cök tene Nhalic. Ku na ci këne looi, ke cii yo bi wëer bei ayic riän puöu Nhalic yic aköl ciën? ¹⁰ Ku wäär ye yok koc ater tene Nhalic, yok aaci thon Wënde cöl aben döör kek ye. Ku na ye këya, ke pïr Raan ci löc ku döc cii yo bi kony? ¹¹ Ku acie këne ë rot, yok amit puöth aya tene Nhalic rin Bännya Jethu raan ci löc ku döc aci yo döör ke Nhalic.

Adam ku Jethu

¹² Adumuööm aci ben pinynhom rin raan tök, ku adumuööm ci looi yen aci ben ke thou. Ku këlä, thou aci ben tene raan ëben rin ci kek adumuööm looi ëben. ¹³ Adumuööm ë tö pinynhom wäär këc löñ Mothith gam koc, ku tã cin yic löñ tö thin, adumuööm acie kuëc nom. ¹⁴ Ku jöck Adam bi ben Mothith, thou ë ñot ye tëm koc agut koc këc löñ Nhalic dhäl yic, cimën wäär ci Adam wët ci Nhalic lek ye dhäl yic.

Adam yen ë ye kin raan yen bi ben. ¹⁵ Ku keek karou aacii thön, rin miöc Nhalic ci gam koc ë path acii thön kek adumuööm Adam. Raan tök, Adam, acä adumuööm looi, ku aci thou bëëi tene koc juéc. Ku këdit apeï aya, raan tök, Jethu raan ci löc ku döc aci miöcdit dhëñ Nhalic bëëi tene koc juéc. ¹⁶ Ku miöc Nhalic aci thön kek adumuööm ë raan këne. Ku adumuööm töñ këne cök koc juéc aaci tëm awuöc, ku adumuööm juëckä cök, miöc töñ Raan ci löc

ku dɔc Nhialic aci bɛn ku cɔl kɔc aa ben la cɔk yenhom. ¹⁷ Rin adumuššm raan tɔk thou aci bɛn pinynhom. Ku kɛdit apɛi kɔc ci miɔcdit Nhialic yɔk ci jɔl la cɔk, aabi mac ku pɔirkɛ akɔlriɛɛc rin Raan ci lɔc ku dɔc.

¹⁸ Kɛya, cimɛn ye adumuššm tɔk kɔc cɔl aa tɛm awuɔc ɛbɛn, ke kɛlɔ aya, luɔi tɔŋ la cɔk ɛ kɔc ɛbɛn cɔl aala cɔk Nhialic nhom, ku bɔi pɔir akɔlriɛɛc tɛnɛ raan ɛbɛn. ¹⁹ Ku cimɛn ci raan tɔk wɛt Nhialic dhɔl yic, ku bɔi kɔc juɛc cɔl aala gup adumuššm, ke kɛlɔ aya, rin ci raan tɔk wɛt Nhialic theek, kɔc juɛc aabi la cɔk. ²⁰ Lɔŋ ɛ gɛm ɛ rin bɔi luɔi kɔrɛc rot juak, ku tɛ ye kɔrɛc rɔt juak thɔn, dhɛɛŋ Nhialic ɛ rot jɔl juak apɛi. ²¹ Ku cit lɔn ye adumuššm kɔc mac ku bɔi thou tɛnɛ raan ɛbɛn, ke yeen aya awɔc Nhialic bɔi dhɛɛŋde kɔc mac ku looi ke bik la cɔk tɛnɛ ye. Ku gɛm ke pɔir akɔlriɛɛc ɛbɛn rin Jethu raan ci lɔc ku dɔc, Bɔnyda.

6

Pɔir rin Jethu

¹ Yenɔ buk lueel ɛmɛn? Buk la tuɛŋ ke ɔ loo adumuššm rin bɔi dhɛɛŋ Nhialic yeyic juak? ² Acie tɛdɛ! Acit kɛ ci thou tɛnɛ ɔ, aaci ɔ bɔi bɛn mac. Ye kɛdɛ bɔi ɔk la tuɛŋ ɔ pɔir kɛlɔ? ³ Rin anjɛckɛ ayic lɔn riel adumuššm aci dhoŋ kɔu wɔar muɔc ɔnhɔim buk aa kɔc Jethu raan ci lɔc ku dɔc, ku ɔk aaci muɔc nhɔim ɛ thuɔnde. ⁴ Ku yeen aya, wɔar muɔc ɔnhɔim, ɔk aa ɔ cit kɔc ci la ran tɔk yic kek ye thuɔnde yic. Ku cimɛn wɔar ci Raan ci lɔc ku dɔc jɔt thou yic duaar Wun, ke ɔk aabi pɔir ɛ pɔir yam aya.

⁵ Na cuk rɔt mat kek ye thuɔnde yic, ke ɔk aabi rɔt dhiɛl jɔt thou yic kek ye aya. ⁶ Rin ɔk aa ɔ ye kɔc adumuššm, pirdan thɛɛr ɛci thou tim ci riɔu kɔu kek Raan ci lɔc ku dɔc, bɔi tɛ ye ɔk kɔc adumuššm ciɛn kɛ ben lɛu tɛnɛ ɔ. Ku buk ciɔ ben aa kɔc tɔ adumuššm yic, ⁷ rin raan ci thou aciɔ ben rɛɛr riel adumuššm yic. ⁸ Na ɔ ci thou kek Raan ci lɔc ku dɔc, ka yeku gam aya lɔn bɔi ɔk pɔir kek ye. ⁹ Rin anjicku lɔn na ci Raan ci lɔc ku dɔc jɔt thou yic, ka ciɔ ben thou, rin thou aciɔ ben la riel tɛnɛ ye. ¹⁰ Acit thou arak tɔk rin kɔc ɛbɛn bɔi riel adumuššm nyaai, ku pirdɛ ɛmɛn ɛ pɔir mit Nhialic puɔu tɛnɛ ye. ¹¹ Kɛlɔ aya, yakɛ rɔt cɔl aacit kɔc ci

thou tɛnɛ adumuššm, ku wek aaci pɔir tɛnɛ Nhialic rin Raan ci lɔc ku dɔc Jethu.

¹² Duɔkkɛ adumuššm cɔl amɛc piɛrdun bɔk ke aa theek kɔrɛc wɔc guɔpkun. ¹³ Ku duɔkkɛ guɔpkun pɛl adumuššm bɔi ya kɔrɛc kek yakɛ ke looi. Wek aa dhil rɔt thɔn Nhialic, ciɛt we kɔc ci thou ci bɛn pɔir. Wek aa dhil guɔpkun thɔn Nhialic ku bɔk aa kɔcken ye looi kɛ la cɔk. ¹⁴ Adumuššm aciɔ we dhil mac rin wek aaciɔ ŋoot lɔŋ thɛɛr yic, wek aatɔ dhɛɛŋ Nhialic yic.

¹⁵ Ye kɛ pɔir ɔk ɛ dhɛɛŋ Nhialic ke cie lɔŋ, ɔok puɔl buk adumuššm aa looi ɛ path? Acie tɛdɛ! ¹⁶ Anjɛckɛ alanden lɔn na thɔnkɛ rɔt raan dɛt ku yakɛ theek we cit aloony, ke wek aa loony ɛ raan kɛnɛ cɔk bɛn adumuššm we ɔath thou yic, ku kɛya, thekkɛ Nhialic bɔk la cɔk tɛnɛ ye. ¹⁷ Lecku Nhialic, rin wek aa we ye aloony adumuššm, ke wek aaci yith yakɛ yɔk kɔk ye piɔc tɛnɛ we yiic, gam piathkun ɛbɛn. ¹⁸ Wek aaci wɛɛr bei adumuššm yic, ku wek aaci ya aloony luɔi kɔk la cɔk. ¹⁹ ɔɛn ajam kɛlɔ ɛ path cimɛn tɛdun ye wek jɛɛm thɔn, rin bɔi wek kɛ luɛɛl deet yic. Cimɛn wek aa we ye guɔpkun ɛbɛn thɔn luɔi kɔrɛc rin ci luɔiden we rum puɔth. ɛmɛn, wek aa dhil rɔt cɔl aaye aloony kɔk la cɔk rin luɔi kɛpath.

²⁰ Wɔar ye wek aloony adumuššm, wek aa we cie diɛɛr luɔi la cɔk. ²¹ Yenɔ kɛn cɔk yɔk luɔi ɛ kɔkkɔ yiic, kɔk ye wek gup ɔr thɔn ɛmɛn? Kɔkkɔ, ee thou yen ɛ yakɛ yɔk thɔn. ²² Ku ɛmɛn, wek aaci wɛɛr bei adumuššm yic, ku wek aaci ya aloony Nhialic. Ku piɛrdun ɛbɛn ɛ kɛdɛ, ku kɛ yakɛ yɔk thɔn ɛ pɔir akɔlriɛɛc ɛbɛn. ²³ Rin kɛ ye yɔk luɔi adumuššm yic, ee thou. Ku miɔc Nhialic ɛ pɔir akɔlriɛɛc ɛbɛn rin Raan ci lɔc ku dɔc, Jethu Bɔnyda.

7

¹ Anjɛc, wek aa kɛ luɛɛl deet yic miɛthakɔi ci gam rin wek aa ŋic lɔŋ. Lɔŋ ɛ la riel bɔi raan dɔm tɛ ŋot pɔir yen. ² Tɛ thɔoŋ ɔk ye, ke tiŋ ci thiaak aciɔ lɔŋ ye puɔl bɔi wɔc mony dɛt. Ku na thou muɔnyde ka cin lɔŋ ben ye gɛl. ³ Na wɔc mony dɛt ke muɔnyde pɔir, ka ci ya tiŋ ci kɔɔr. Ku na ci moc thou, ke lɔŋ gɛl yeen aliu. Na thiɛk mony dɛt ka cin akɔr.

⁴ Ku ë yen tãde aya tãnë we miëthakäi cï gam. Të thõn yok ye lõn, ke wek aa cït koc cï thou tãnë lõn rin wek aban guõp Raan cï lõc ku dõc. Ku ëmën wek aa kacke yen raan cï jot thou yic, rin bï wek aa koc puõth loi wët Nhialic. ⁵ Wäär ñot pïir yok ciëñdan theer cï yo cak thïn, kãrec ke cï lõn tãau yopuõth aake lui apëi yogup. Ku aa kãk thou kek aake yeku ke looi ëbën. ⁶ Ku ëmën yok aaci bën bei lõn theer yic rin cï yok thou tãnë lõn wäär yen mæc yo. Ku yok aa jãl luui dhël yam Wëi Nhialic, ku acie lõn theer cï gõt.

Lõn ku adumuõm

⁷ Yenõ buk jãl lueel ëmën? Ye lõn yen adumuõm? Acie tãde! Na ye këya ayic, ñuõt yen akëc adumuõm ñic tãn cïi yen ye lõn. Rin ñuõt akëc ñic yen këræc wïny kënë raandã yïpuõu tãn këc lõn ye lëk yen ëlä, “Duk kën raandã wïc yapuõu.” ⁸ Ku adumuõm aci lõn wel bï yen yen a duõñ ba puõu ayiëk kãkkök. Ku na cie lõn ñuõt acïn adumuõm. ⁹ Wãthæer, yen a ya ciëñ ke ya kuc kë ye lõn lueel. Ku wäär le yen lõn ñic, aca bën yök yapuõu lõn cï yen lõn dhoñ kõu ku ya raan ë thou. ¹⁰ Aca bën yök lõn lõn puõth wën ñic ke yen bï pïr bëëi, aci bën a kën thou bëëi. ¹¹ Ku adumuõm aci lõn wel bï yen ke yen a duõñ, ku rin lõn, yen aci adumuõm cõl athou.

¹² Ku ë cïn këræc tã lõn yic, ee ye lõn Nhialic la cõk ku pëth. ¹³ Ye këlã, lõn nadë ke këpath yen aci thou bëëi tãnë ya? Acie këya! Adumuõm yen ë looi ye. Aci këpath lõm bï yen thou bëëi tãnë ya rin bï tæræc yen thïn, yen adumuõm tic. Ku këlã, rin ë lõn, adumuõm aye nyuõõth ke ye këræc apëidit. ¹⁴ Anjicku lõn ë bën tãnë Wëi Nhialic, ku yen ë raan ë path, alony adumuõm. ¹⁵ Yen acie kë ya looi ye deet yic, rin yen acie kë wiëc ba looi ye looi, ku aya looi ë kë maan ba looi. ¹⁶ Ku na luõi kë cã wïc ba looi, ka ya gam lõn lõn apath. ¹⁷ Këya, acie yen ë kënë looi ayic, ku adumuõm rëër ke ya. ¹⁸ Anjæc, acïn këpuõth rëër ke ya, rin cït tã cï ya cak thïn kek adumuõm. Rin na cõk alõn wïc yen ye ba këpath looi, ka cã ë lëu ba looi. ¹⁹ Rin kë ya looi acie këpuõth ya wïc ba looi, ku këya kë cïi path cã ë wïc ba looi, yen aya looi.

²⁰ Ëmën na ya looi kë cã wïc ba looi, ka cie yen ye looi, adumuõm rëër ke yen yen ë ye looi.

²¹ Këya, aya yök lõn luui lõn kënë. Të wïc yen ye ba këpath looi, ke kë cïi path yen ë rot tãëm thïn. ²² Ku piãndië guõp anhiar lõn Nhialic, ²³ ku yen ë lõn dët tïñ ke lui yaguõp, lõn cie la piny kek lõn cï piãndië gam. Ku yen ë ya cõl aye alony adumuõm yen lõn lui yaguõp kënë. ²⁴ Yenõ be këræc ya yök këlã! Yenã bã kony guõp ya yãth thou yic? ²⁵ Lecku Nhialic rin cï yen Bãnyda Jethu raan cï lõc ku dõc, cõl akony ya.

Këya, kënë yen ë tãdië, yen nhom piãndië yic alony lõn Nhialic, ku cït tã cï ya cak thïn alony adumuõm.

8

Pïr Wëi Nhialic yic

¹ Ku këya, acïn awuõc ye tãm koc cï ya tøk kek Raan cï lõc ku dõc Jethu, ² rin lõn yam, Wëi Nhialic ë pïr bëëi rin Jethu raan cï lõc ku dõc, acã wëër bei lõn adumuõm yic, lõn thou. ³ Kën këc lõn lëu bï looi rin tã cï yo cak thïn ke yo cïi ril rin adumuõm, aci Nhialic looi ë tuuc cï yen Wënde nhom tuõc ke ye raan cimënda, ku bï nõk bã adumuõm nyaai. Ku tã looi yen kënë, acã adumuõm tã koc gup cõl acïn riël. ⁴ Kënë aci Nhialic looi rin bï luõi wïc lõn dhiël la cõk yogup yok koc pïr Wëi Nhialic, ku acie tã cï yo cak thïn. ⁵ Koc pïr cït tã cï ke cak thïn kek adumuõm, aake nhïim yiëk kãk ye tã cï cak ke wïc, ku koc pïr cït tã wïc lõn Wëi, aake nhïim tãau kãk wïc lõn Wëi yiic. ⁶ Të yïk raan yenhom luõi kãk adumuõm, ka thou. Ku na yïk raan yenhom kë wïc lõn Wëi, ka yök pïr ku dõr. ⁷ Ku raan ë la ater kek Nhialic tã yïk yen yenhom kãk luõi adumuõm rin acie lõn Nhialic ye theek, ku acïi lëu bï lõn Nhialic theek. ⁸ Ku koc ye theek tã cï yo cak thïn aacie Nhialic cõl amit puõu.

⁹ Ku këya wek aaci ciëñ cït tã cï we cak thïn, wek aa ciëñ cït tãnë lõn Wëi tã rëër Wëi Nhialic ke we ayic. Ku na ye raan cïi rëër kek Wëi Jethu raan cï lõc ku dõc, ka cie raande. ¹⁰ Ku na rëër Raan cï lõc ku dõc kek we, ke guãpkun aaci thou rin adumuõm ku wëikun anjot ke pïr rin cï ke looi bïk la cõk

tënë Nhialic. ¹¹ Na Wëi Nhialic yen jət Jethu thou yic rëer kek we, ke raan jət Raan cī ləc ku dəc thou yic, ka bī guəpkun thou cəl aa pīr rin rëer Wëike wegup.

¹² Këya, miəthakāi yok aala kē dhilku looi, ku acie lən bī yok rëer pīrdan thæer cī yo cak thīn yic. ¹³ Rin na piërkē cīt tē cī we cak thīn, ke wek aabī thou, ku na pālkē käreç yakē ke looi rin Wëi Nhialic, ke wek aabī pīr yok.

¹⁴ Kəc ye Wëi Nhialic nyuöth, aa mīth Nhialic. ¹⁵ Rin Wëi cī Nhialic gām we acie we cəl aye bən ya aloony adumuööm, ku looi we bāk riöç. Ku Wëi Nhialic ē yo cəl aye mīth Nhialic, ku wek aaci Wëi Nhialic cī we looi bāk aa miəthke yok. Ku Wëi aci yo cəl aye Nhialic ləŋ, “Wä! Wä!” ¹⁶ Aye Wëi Nhialic guəp kek wëikua lueel lən ye yok mīth Nhialic. ¹⁷ Ēmən ye yok miəthke, yok aabī kākken muk tənē kacke thən. Ku kəpuəth muk rin Raan cī ləc ku dəc aya rin tē guum yok cīmēnde, ke duarde abī ya kēda aya.

Duaar aköldä

¹⁸ Aya tak lən kāk yeku guum piërda yic ěmən, aaci kəŋ thöŋ kek duaar bī Nhialic nyuöth yo, duaar bī rëer kek yo aköldä. ¹⁹ Kāk cī Nhialic cak pinynhom ěbən aa rëer ke nōth apei, ke tit aköl bī Nhialic miəthke nyuəth. ²⁰ Ku kāk cī cak, kəc pinynhom aake bī rëer ke cī puəth mum, ku aacie kek ke cī yen tak, ee Nhialic yen loi ye këya. Ku nōth kənē ē nət tō thīn. ²¹ Ku kāk cī cak aabī waar aköldä rin bīk cī riääk, ku bīk lääu nhomdit mīth Nhialic rəm ke ke.

²² Rin anjicku agut cīt ěmən, kāk cī cak aa rëer ke dhiau ke rem, aræm cīt aræm tīŋ rəp. ²³ Ku aacie kāk cī cak ē röt, yok kəc cī Wëi yok ke ye miöc tueŋ ē Nhialic, yok aa rëer yo dhiau yo rem puəth aya, ke yo tit apei tē bī Nhialic yo luəi thīn buk aa miəthke, ku cəl guəpkua aa waar röt bīk aa yam. ²⁴ Rin ē nōth yen ē cəl yo apoth, ku na yeku kē nōthku tīŋ, ka cie nōth acīn. Rin ye ŋa kē tō kek ye nōth? ²⁵ Ku na yeku nōth kē cī tō ke yo, ka yeku tiit ke yo lir puəth.

²⁶ Ku cīt mən aya, Wëi Nhialic ē bən aya ku kony yo rin ye yok cī ril, rin kuc yok tē

dhil yok Nhialic röök thīn, ke yeen ē Nhialic ləŋ riengkua, ku ləŋ ke dhiau dhien cīn wël ye teet. ²⁷ Ku Nhialic yen kē rëer raan puəu tīŋ, anjic kē lueel Wëike, rin Wëike ē röök rin kacke cīt tē wic Nhialic ye thīn. ²⁸ Ku anjicku kəriëç ěbən yic, Nhialic ē luui kəpath rin kəc nhiar ye, kəc cī cəl bīk kēden wic looi. ²⁹ Kəc kek cī Nhialic ləc thæer, aaci looi aya bīk ciət Wēnde, ku bī Wēnde a kaai wāmāthakən juëc yiic. ³⁰ Këya, Nhialic aci kəc cī ləc cəl ku looi ke bīk la cök tənē ye, ku kəc cī cəl aala cök tənē ye aaci la duarde aya.

³¹ Këya, yenjö buk lueel rin ē kənē? Na Nhialic akääc kek yo, ke yenja bī yo maan? ³² Na Nhialic akēc Wēnde nhom guəp ŋuään wäär ku cəl athou riengkua ěbən. Na cī yo gām Wēnde, ke cī yo bī gām kəŋ ěbən ē path aya? ³³ Yenja bī la wət bī lueel kəc cī Nhialic ləc gup? Ee Nhialic nhom guəp yen aci ye lueel lən le kek cök tənē ye. ³⁴ Le raan dət lēu ye bī ke tēm awuöç? Acīn raan agut Jethu aya raan cī ləc ku dəc cī thou, ku jət raŋ yic bī bən pīr, ku arëer kəŋ cuëc Nhialic, ee Nhialic ləŋ riengkua. ³⁵ Yenja bī yo tək bei nhiër Raan cī ləc ku dəc yic? Lēu aliääp, tēdē ba gum rin ye yīn raan cī gam, ayī nōŋ, ayī riöç rin käreç, ayī lən bī yī nök ba thou? ³⁶ Cīmən cī ye gət athör thæer wël Nhialic yic ělä,

“Rin wətdu yok aa rëer kāk nāk yok yiic aköl thok ěbən, yok aaye looi cīmən aməl la teem röt.”

³⁷ Acie tēde, kākä yiic ěbən yok aala riël dit ye yok kəŋ tiaam rin raan yen nhiar yo. ³⁸ Rin anjic alanden lən acīn ke tək yo bei nhiërde yic. Cək athou ayī pīr, cək atuuc nhial ayī jakreç, cak aa kāk loi röt ěmən, ayī kāk bī röt looi aköldä, ayī kākək ril. ³⁹ Ayī nhial, tēdēt wērdit cök piiny, acīn kē lēu ye kuat kākä yiic ěbən bī yo tək bei nhiër Nhialic yic, yeen ē kēda rin Raan cī ləc ku dəc, Jethu Bānyda.

9

Nhialic ku kacke

¹ Kē ya lueel ē yic. Ÿen acie jam lueth rin Ÿen ē raan, Raan cī ləc ku dəc. Aye puəndiën mæc Wëi Nhialic lək Ÿa apei lən Ÿen aci lueth

luel. ² Rin dak piändië adit apɛi, ku tɛ reem piändië thïn rin kackië acie yop. Ƴen ajam rin koc kuatdië, koc Itharel. ³ Ku na lëu rot ba ke kony, ɲuɔt awiëc bi Nhialic Ƴa tɛm awuɔc ku cã ben a raan Raan ci lɔc ku dɔc. ⁴ Keek aa koc ci Nhialic lɔc ku cɔl ke aaye kacke, ku nyuth ke duaarde ku looi dɔɔr ke ke ku gɛm ke lõɲ. Ku nyuth ke tɛ bi kek ye aa duɔr thïn apath. Ku yökkë kãk ci Nhialic thɔn ke. ⁵ Keek aa ke ye kuat koc ɲic thɛr. Ku Raan ci lɔc ku dɔc, wãar ci yen jãl a raan cïmɛnda ɛ ye raan kuatden. Raan ɛbɛn adhil Nhialic yen mɛc kãɲ ɛbɛn a leec akõlriëc ɛbɛn. Yenakan.

⁶ Acã ye lueel lõn kɛ ci Nhialic thɔn akɛc rot looi. Kɛ ci Nhialic thɔn acï rot dhiel looi, rin acie koc Itharel kek ke ci Nhialic lɔc ɛbɛn. ⁷ Acï Nhialic lueel tɛnɛ Abaram, “Acie mïth ɛbɛn bi dhiëeth tɛnɛ yi kek bi ya mïth Nhialic, aa mïth bi dhiëeth many Itharel kek aabi ya miëthku kek ca thɔn yi.” ⁸ Kɛya, aye kɛnɛ nyooth lõn aacie mïth bi dhiëeth Abaram ɛbɛn kek ke bi ya mïth Nhialic, aa mïth ke ci Nhialic thɔn ye kek aake bi ya miëthke. ⁹ Kɛnɛ ci Nhialic lueel akin wãar thɔn yen wɛt tɛnɛ Abaram, “Tɛ le akãlde bɛn, ke Ƴen abi dhuk ku Thara abi manh moc yök.”

¹⁰ Kɛ cït ɛ wɛt kɛnɛ aya, mïth Rabeka karou, wunden ɛ ye tøk, wãditda Ithãk.

¹¹⁻¹² Acï Nhialic lueel tɛnɛ Rabeka, “Wëndun dït yen abi ya luui tɛnɛ wëndun koor.” Acï kɛnɛ lueel rin bi nyooth lõn kɛ ci yen raan tøk lɔc keyiic ku pɛl raan dɛt, ee wïc piãnde ɛ rot bi looi kɛya. Nhialic ɛ luel wɛt kɛnɛ tɛnɛ Rabeka, ke Rabeka kɛc mïth cak dhiëeth, ke cïn kɛpath ku kɛrɛc ci ɲɛk looi. Kɛnɛ ci rot looi ɛ kɛ ci Nhialic raan tøk cɔl ku pɛl raan dɛt. Ku acie kɛnɛ ci ɲɛk looi kamken. ¹³ Cïmɛn ye athør thɛr wɛl Nhialic ye lueel ɛlã, “Jakop aca lɔc ku kuɛc Ethau.”

¹⁴ Abi koc køk aa lueel lõn Nhialic acïn yic, ku acie tɛde. ¹⁵ Rin acï Nhialic lueel tɛnɛ Mothith ɛlã, “Na wiëc ba raan dɛt ɲuããn, ka luɔi, na wiëc ba puɔu lõny tɛnɛ raan dɛt, ka luɔi aya.” ¹⁶ Kɛya, acie kɛ wïc raan, tɛde kɛ ye looi, ee lier puɔu ɛ Nhialic. ¹⁷ Rin

acï Nhialic lueel wɛl thɛr ci gõt yiic tɛnɛ bɛny Ijip ɛlã, “Yïn aca looi ba ya bɛny rin bi riëldië yi nyuɔth, rin bi koc pinynhom ɛbɛn Ƴa piɲ.” ¹⁸ Kɛya, na wïc Nhialic bi raan ɲuããn, ka looi. Ku na wïc raan dɛt bi cɔl aril nhom, ka looi aya.

Nhialic ɛ koc ɲuããn ku tɛm koc awuɔc

¹⁹ Tɛdɛt Ƴen abi raan dɛt thiëc ɛlã, “Na ye yen tɛ ye Nhialic luui thïn akan, ke yeɲo ye yen raan tɛm awuɔc? Ku yeɲa lëu ye ku bi kɛ wïc Nhialic jɔɔny?” ²⁰ Ye tak ye yïn ɛ ɲa ba yïnhom jãam kɛ ci Nhialic looi? Tõny acie tiɲ cuëc ye ye thiëc, “Yeɲo cuëc yïn Ƴa kɛlã?” ²¹ Tiɲ cuëc tõny ala yic bi tiɔp cuëc tɛden wïc yepuɔu, ee tõny karou cuëc ɛ tiɔm tõɲ yic, amuc yen jɔɔl muɔc ku tõony ye yen luui baai ɛ path.

²² Kɛ ci Nhialic looi athõɲ kek ɛ kɛnɛ. Awïc bi riãk piãnde nyuɔth ku cɔl rielde aɲic. Ku ɲot pɛl yepuɔu piny tɛnɛ koc rɛc yen puɔu thïn, koc rɛr ke bi tɛm awuɔcdit apɛi. ²³ Ku ee wïc aya bi duaarden dït nyuɔth Ƴo, duaarden dït ci yen Ƴo mat thïn Ƴok kɔcken ci ɲuããn. Ƴok kɔcken ci guiir thɛr buk duaarde yök. ²⁴ Ku Ƴok koc ci cɔl Ƴok aa Ƴo la yiic koc Itharel ku koc cie koc Itharel aya. ²⁵ Ku kɛnɛ ci Nhialic lueel akin, kɛ ci gõt athør Ƴocia yic raan kãk Nhialic tiɲ, “Aba cɔl kackië,

tɛ jïɛm Ƴen koc cie kackië ayic.

Aba cɔl kockiën nhiaar,

tɛ jïɛm Ƴen rin koc cã ke nhiaar.”

²⁶ Ku tɛnɛ yen acï Nhialic ye lueel thïn ɛlã, “Wek aacie kackië,

tɛn aabi cɔl ka wɛt Nhialic tɔ pïr yecin.”

²⁷⁻²⁸ Ku Ithaya raan kãk Nhialic tiɲ acï jam apɛi thɛr rin koc Itharel ɛlã,

“Na cøk koc Itharel juëc abik ciët liët agör,

ka koc lik keyiic kek aabi poth,

rin Nhialic abi luk lac looi luɲ cïi yeyic dhuk tɛnɛ koc pinynhom ɛbɛn.”

²⁹ Acït wɛt ci Ithaya raan kãk Nhialic tiɲ lueel wãthɛr ɛlã,

“Na Nhialic Madhɔl kɛc Ƴook nyãɲ koc ɛ kuatda yic,

nuöt yok aaci ciët kac gen Thodom ku Gomora.”*

Wët Puøth Yam ee luel tënë kac Itharel aya

³⁰ Kënë yen ë lueel, “Ee këc kac cie kac Itharel them bik la cök tënë Nhialic. Ku aaci Nhialic bën cöl aa la cök rin cï kek ye gam.

³¹ Ku ëcï kac Itharel them bik la cök Nhialic nhom rin thëk ë lõh, ku acin kë cik bën yök.”

³² Ku raan dët abï thiëc ëlä, “Yeñö cïn yen kë cik yök?” Acin kë cik yök rin acik them bik looi ë röt ku cik Nhialic gam. Këya, aa cït kac cï kecök dëeny alël, ³³ alël yen ye athör thëer wël Nhialic jam ye ëlä, “Piëhkë apath, yen abä alël bï kac cöl aaye kecök dëeny.

Töü Jeruthalem, alël bï kac cöl awiëëk. Ku raan bï wëtde gam acï bï rac puðu.”

10

¹ Miëthakäi, kë wïc piändië ku röökkië tënë Nhialic rienken, ee lön bï kockiën Itharel ñic tã bï Nhialic ke kuony thin. ² Alëu ba ya raan ñic ye lön awickë bik luui apëi bik Nhialic cöl amit puðu tënë ke. Ku dhël ye kek ye wïc bik Nhialic cöl amit puðu, acik ye deet yic apath. ³ Ku rin këc kek dhël ye Nhialic kac cöl aala cök tënë ye deet, acik them bik dhël yök ë röt, dhël bï ke cöl aala cök tënë Nhialic. Ku aa këc dhël ye Nhialic kac cöl aala cök tënë ye gam. ⁴ Ku Raan cï lóc ku dác yen aye lõh thök thin. Ku këya, Nhialic ë kuat raan cï gam ëbën cöl ala cök tënë ye.

Acin raan cï Nhialic ye kony

⁵ Mothith acï tã ye kac la cök thin tënë Nhialic tã theek ë lõh gät ëlä, “Na loi raan kë ye lõh lueel, ke yeen abï lõh cöl apir.” ⁶ Kë ye wël Nhialic cï gät thëer lueel rin bï raan la cök tënë Nhialic rin gam akïn, “Duk rot ye thiëc, yeña bï la pan Nhialic.” Rin bï yen Raan cï lóc ku dác la thiëc bï bën piny tënë yo. ⁷ “Duk rot ye thiëc aya, yeña bï la piny.” Ku wëtde yic bï Raan cï lóc ku dác la bëëi bei kam kac cï thou. ⁸ Kë ye wël Nhialic cï gät thëer lueel akïn, “Wët Nhialic athiök kek yï, arëer yithok ku yïpuðu.” Ku këne yen ë wët tön yeku lëk we. ⁹ Na ye lueel kac nhïim ëlä, “Jethu ë Bëny ku gam yïpuðu lön cï Nhialic

ye jät thou yic, ke Nhialic abï kony. ¹⁰ Gam ë bën bei yopuøth ku cöl yo aala cök tënë Nhialic, ku luel ye yok gam lueel yothook kac nhïim aye Nhialic yo kony.” ¹¹ Cïmën cï ye gät athör thëer wël Nhialic yic ëlä, “Ku raan bï wëtde gam acï bï rac puðu.” ¹² Kënë atö raan ëbën thin, rin Nhialic Bëny athön tënë kac ëbën, kac Itharel ku cie kac Itharel aya. Ku ë kac röök tënë ye ëbën gam kajuëc path apëi. ¹³ Cïmën ye wël Nhialic cï gät thëer ye lueel ëlä, “Na le raan Bëny cöl ke yen akony Bëny.”

¹⁴ Ku yeen acik bï cöl ayic tã këc kek gam. Ku keek aaci bï gam tã këc kek wët piñ. Ku wët acik bï piñ tã këc ye lëk ke. ¹⁵ Ku bik wët piñ kädë tã cïn yen raan cï tuöc ke. Cïmën cï ye gät athör thëer wël Nhialic yic ëlä, “Ee këpath apëi, kac bïi wët puøth yam aa bö.” ¹⁶ Ku acie raan ëbën yen cï Wët Puøth Yam gam. Acï Ithaya nhom guöp lueel ëlä, “Bëny yeña cï wëtde gam?” ¹⁷ Këya, keek aa wët kan piñ tuen ku jolkë gam. Ku wët këne aye piñ tã piöoc kac rin Raan cï lóc ku dác.

¹⁸ Ku ë yic alanden, keek aaci wët piñ. Cïmën cï ye gät athör thëer wël Nhialic yic ëlä, “Wël cik lueel apëi aaci thiëi piny. Wël thuonden aaci yet pinynhom ëbën.”

¹⁹ Ku kac Itharel guöp ë ñickë. Mothith nhom ke jam nyin Nhialic, yen abï ye kan lueel, “Wek wundiën Itharel, wek aaba cöl adöm tiël. Rin kac cïi cök a wut, wek aaba cöl ariäak puøth rin kac wun cïn kë cik deet.”

²⁰ Ku jam Ithaya nyin Nhialic, ku gëi yic ëlä, “Yen acï kac ke cïi yen wïc yök. Yen acï rot nyuøth kac ke cie yen ë thiëc.”

²¹ Ku acï lëk yo lön cï Nhialic ye lueel rin kac Itharel ëlä, “Yen acä cin taar aköl thok ëbën tënë kac dhël yen, kac cie wëtde ye piñ.”

11

Nhialic ë nuäände nyuøth kac Itharel

¹ Kē thiëc, cii Nhialic kuc kacke? Acie tēde. Ƴen nhom gušp, Ƴen ē raan Itharel, Ƴen ē raan kuat Abaram, raan many Benjamin. ² Nhialic akēc kuc kacke, kɔc yen lɔc ke thɛr. Wek aa ŋic kāk ci gət athör thɛr wël Nhialic yic, kãwäär ye Elija Nhialic cɔl rin kãrɛc ci kɔc Itharel looi, ³ “Bëny, keek aaci kɔc kākku tiŋ nõk ku thurkë ariäku piny, ee Ƴen raan tõŋ kākku tiŋ ci dõŋ, ku keek awickë bik Ƴa nõk.” ⁴ Ku tē ci Nhialic ye bër thün tēnē ye akīn, “Ku Ƴen aci rōör tiim kadhorou cɔl arëer kek Ƴa, rōör kēc jɔŋ cɔl Baal ye kɔc kɔk cɔl aye Nhialicden kaŋ door.” ⁵ Ēmën kē thõŋ kek ē kēnē aci rot looi, Nhialic aci kɔc lik lɔc rin dhëŋde. ⁶ Nhialic acie kɔc ē lɔc rin kāk cik looi. Rin na Nhialic ē kɔc lɔc rin kāk cik ke looi, ke ŋuöt aci dhëŋde ye nyuɔth acin.

⁷ Ku ē yic kɔc Itharel aa kēc kēnē yen wickë apei yök, ku aa kɔc ke ci Nhialic lɔc kek aaci ye yök. Ku Nhialic aci kɔc kɔk looi bik kē ye lueel cii piŋ. ⁸ Cīmën ci ye gət athör thɛr wël Nhialic yic ëlä, “Keek aaci Nhialic looi bik kãŋ cii ye deet yiic agut cit akölē, aacit kɔc cie piŋ ku cɔrkē.”

⁹ Ku aye Debit lueel, “Ƴen ee rōök tēnē Nhialic lɔn bi yen ke deep ku dɔm keek yäiken yiic. Bik wiik bi keek tēm awuɔc.

¹⁰ Ku cɔl Nhialic keek aa la nyin dum bik ciën kē yekē tiŋ. Bi kākken rɛc yekē keek looi ciët kãthiek kekõth.”

¹¹ Aluɛel piändië ëbën lɔn na cɔk alɔn ci kɔc Itharel kecök dɛny bik wiik, ke keek aa kēc gëek piny. Ku rin ci kek adumušɔm looi, ke kuɔny Nhialic aci bën tēnē kɔc cie kɔc Itharel. Kēnē aci rot looi rin bi tiɛl kɔc Itharel nõk ē riɛnken. ¹² Ku rin ci kɔc Itharel adumušɔm looi, ke kɔc kɔk pinynhom aaci dɔɔc. Ku rin kēc kɔc Itharel kepuõth yiiek dhël pīr, dãcdit aci gam tēnē kɔc cie kɔc Itharel. Ku bi dɔc jãl dit kēdē tē jɔl kɔc Itharel mɛt thün.

¹³ Kē luɛel ěmën ē kē lëk kɔc cie kɔc Itharel. Cīmën ye Ƴen atuny kɔc cie kɔc Itharel, Ƴen abi nhiam luɔi ci Nhialic yiiek Ƴa ba looi. ¹⁴ Tēdē, ke Ƴen abi kɔc kuatdië cɔl adɔm tiɛl, ku rin luɔidiën ca looi, Nhialic abi kɔc kɔk kony keyiic. ¹⁵ Tëwën ci Nhialic kuc ke, go kɔc kɔk pinynhom cɔl aala dõr kek ye. Ku tē le kɔc Itharel gam aya, ka bi ciët kɔc ci thou ci bɛn pīr. ¹⁶ Na gɛm raan aban ayup tēnē Nhialic, ka ayup ëbën ē kēnē Nhialic aya. Ku na ye mei tim kāk Nhialic ke kēr aa kākke aya.*

¹⁷ Kēr kɔk tim ye com cɔl Olip aaci Ƴep wei, ku nuet kēr Olip cil roor ē rot tēden wën, ku jɔl dit apei abi ciët Olip ye com baai, ye ŋiɛc muk apath. Këya, wek kɔc cie kɔc Itharel kɔk bën tēnē kɔc Itharel, wek aa kãpath yök thün aya cīmën ye kēr Olip piërden yök tēnē Olip dët ci ye nuet yekõu.†

¹⁸ Këya, duõkkë kɔc ci Nhialic Ƴep wei cīmën kēr tim ye bui. Acin kēnē yi cɔl anhiam, acie yin meei looi bi riɛl, ee meei yen ē yi looi ba riɛl. ¹⁹ Abi raan dët kamkun lueel ëlä, “Kēr aaci Ƴep wei rin bi Ƴo nuet nyiënken yiic.” ²⁰ Kēnē ē yic. Aaci Ƴep wei rin kēc kek gam, ku dõŋkë nyiënken yiic alanden rin ci wek gam. Ku duõkkë nhiam ē kēnē, riääckë kē bi bën. ²¹ Na kēc Nhialic kɔc Itharel puõl bi ke ci tēm awuɔc, kɔc cit kēr tim ci com baai ka cii we bi puõl aya.

²² Ayeku tiŋ ěmën yen tē pɛth Nhialic thün, ku tē yen kɔc tēm awuɔc thün. Ee kɔc ca adumušɔm looi tēm awuɔc. Ku ē piath tēnē yi tē ye yin rëer ke yi ŋõth piathde ku looi kāk ye cɔl apath puõu tēnē yi. Ku na cii kēnē loi, ke Nhialic abi yi Ƴep wei aya. ²³ Ku na dhuk kɔc Itharel kepuõth ciëen ku gamkë wët Nhialic, ka dhuk tēden thɛr wäär Ƴep ke wei thün, rin alëu Nhialic bi ke bɛn dhuõk thün. ²⁴ Këya, wek kɔc cie kɔc Itharel wek aa cit kēr tim Olip ci Ƴep bei Olip cil roor kõu, ku nuëet ke kek tim Olip ye com. Kɔc Itharel aa cit tim ci com kēnē, ku abi yic pial tēnē Nhialic bi kēr ci Ƴep wei bɛn nuëet kek tim Ƴep ke bei thün.

Kɔc cie kɔc Itharel aabi kony

Kɔc Itharel ëbën aabi kony

11:3 1Bŋ 19:10, 14 **11:4** 1Bŋ 19:18 **11:8** L.rou 29:4; Ith 29:10 **11:10** Wk 69:22-23 * **11:16** Paulo aluel kēnē bi nyuɔth lɔn kɔc Itharel aa ŋot ke ye kɔc Nhialic, cɔk alɔn ci kuɔny gãm kɔc cie kɔc Itharel ěmën. † **11:17** Kɔc cie kɔc Itharel aa kãpath yök tēnē kɔc Itharel cīmën ye kuël ayi aciɛk piërden yök tēnē tim ci yen cil yekõu.

²⁵ Ala yic këckë kaŋ ɲic wämäthkië wiëc ku bäk ɲic. Na ɲieckë ë yiny kënë, ka cäk bi ya tak piäthkun ku luëlkë, “Yok aa ɲic kaŋ.” Ku yiny kënë akîn. Wët ci koc kök Itharel kuc bik cii gëm acii bi tö thîn akölaköl, abî rëer thîn yet aköl bi akuën koc cie koc Itharel wic Nhialic bën bäänyde yic tënë ye.

²⁶ Ku ë yen tã bi Nhialic koc Itharel ëbën kuony thîn, cimën ye athör thëer wël Nhialic ye lueel ëlä,

“Raan luäk koc abî bën Jeruthalem ku nyëei adumuööm koc Itharel gup.

²⁷ Ku lueel Nhialic, ɣen abî döör kënë looi ke keek,

të le ɣen adumuöömken nyaai.”

²⁸ Rin ci kek kuc Wët Puoth Yam, aaci ya koc ater tënë Nhialic, ku kënë aci rot wel ke ye kuöony tënë we, wek koc cie koc Itharel. Ku rin ci Nhialic ke koc, aci wärken dit thän lön kuatden aabi ya mäthke akölaköl. ²⁹ Rin Nhialic acie yenhom ë waar tënë koc ci koc ku döoc ke. ³⁰ Ku wek koc cie koc Itharel, wek aa we ci kuc Nhialic wäthëer, ku ëmën wek aaci Nhialic ɲuään rin ci koc Itharel Nhialic dhöl. ³¹ Këlä aya, rin ɲuëën cäk yök, ke koc Itharel aa dhäl Nhialic ëmën, rin bi kek ɲuëën yök ëmën aya. ³² Nhialic aci koc ëbën col aa cit koc ci mac rin ci kek ye dhäl guöp, ku bi ɲuäände nyuöth ke ëbën.

Yok aa dhil Nhialic leec

³³ Käpuöth Nhialic aa juëc apëi. Ku yeen acin kënë ye wuöön, aɲic kaŋ ëbën. Yenja lëu ye bi tã yen tek thîn teet yic? Acin raan lëu ye bi tã yen kärke luöwi thîn deet yic.

³⁴ Cimën ye athör thëer wël Nhialic ye lueel ëlä,

“Acin raan ɲic tã ye Bëny tek thîn, acin raan lëu yeen bi Bëny wëët?”

³⁵ “Acin raan lëu yeen bi Nhialic gäm kädän, rin bi Nhialic yeen kööny.”

³⁶ Rin ë Nhialic yen ë cak këriëc ëbën, ku ë yen amuk këriëc ëbën, ku këriëc ëbën aa tö thîn ë rienke. Yok aa dhil Nhialic leec akölrüëc ëbën! Yenakan.

12

Yok aa pür rin bi yok Nhialic luöwi

¹ Këya miëthakäi, rin ci Nhialic ɣo nyuöth lier ë piände, alëk we piändië ëbën, tã juër wek röt Nhialic bäk ciët kë nek ye, ku week ke we pür, ke we loi ë kënë bäk aa kärke alanden. Kënë yen ë dhël dhil wek Nhialic door wepuöth. ² Duökkë tã ye koc pinynhom ë tën luui thîn ye buöth yic, calkë Nhialic awar wepuöth papot, bi we gäm nhom yam ku bäk kë wic Nhialic ɲic, ku kë wic Nhialic ë këpëth ye col amit puöu, ku le cök.

³ Ku rin dhëëŋ puöth ci Nhialic yiëk ɣa, alëk we ëbën. Duökkë ye tak lön ye wek kocdit wër koc kök ɲiny kaŋ, tën tã rëer wek thîn ëmën wek koc ë path, ku ye ɲek rot tööu täden thöŋ kek gam ci Nhialic yiëk ye. ⁴ Yok aa le ɲek ke guöp, ku guöp ala käjuëc, ku kärke aa ye tök la këden ye looi. ⁵ Këlä aya, yok aa juëc, ku yok aa cit guöp tök rin yok aa tök kek Raan ci koc ku döc, yok aaci mat ë tök cimën käk cii thöŋ tö guöp tök yic. ⁶ Këya, ɲek kamkua adhil kë ci gäm ye luöwi təcit tã ci Nhialic ye gäm ye bi looi. Na ye kë ci Nhialic gäm ɣo lön bi yok wëtde lëk koc, ka dhilku looi təcit tã diit gamdan ci Nhialic yiëk ɣo thîn. ⁷ Na ci Nhialic ɣo col aye koc luöwi, ka dhilku kony. Na ci ɣo col aye piöoc, ke yok aa piöoc. ⁸ Na ci ɣo looi buk koc kök aa deet puöth, ka dhil looi këya. Raan kë töu kek ye tek kek koc kök, adhil looi puön biökruëel. Raan ci Nhialic yiëk riël bi yen koc mac adhil looi puöu ëbën, ku raan lier puöu nyuöth tënë koc kök, adhil looi ke dal, ke mit puöu.

⁹ Duökkë röt ye nyuöth ciët we nhial koc, dhilke koc nhiaar puöu ëbën. Mankë kërac ku muökkë këpath riël. ¹⁰ Nhiarkë röt piäthkun ëbën cimën ɲek ke wämënh, ku nyuöth tã ye yin raan dët thëek thîn, ku duk tã bi yi thëek thîn yik yinhom. ¹¹ Duökkë röt dak, luöwikë apëi. Luöwikë Bëny piän tök. ¹² Rëërkë we mit puöth tã cök koc kök we jöör rin le wek ɲöth, ku röökkë Nhialic akölaköl. ¹³ Gämke koc ci gam kë wickë muökkë liu tënë ke. Ku luörkë jööl bö bääikun yiic.

¹⁴ Röökkë Nhialic rin bi yen koc jör we döoc, ku duökkë röök tënë ye rin bi yen ke tëm awuöc. ¹⁵ Miet puöu kek koc kök mit

puõth, ku dhiaaukë kek kɔc dhiau. ¹⁶ Calkë yer piãndun athõn tènë kɔc ëbën. Duõkkë nhiam, dhuõkkë röt piny ku luõikë tènë kɔc kor tènë we. Ku duõkkë ye tak lɔn ë wek njic kãnj.

¹⁷ Na loi raan dët kërɛc tènë we, ke duõkkë col kërɛc dët. Loi kë ye raan ëbën tak ke path. ¹⁸ Luõikë kãpuõth lëukë ke bæk ke looi rin bï wek njic cej kek kɔc. ¹⁹ Duõkkë këdãnj guur mãthkië, calkë aguur Nhialic. Rin aye Bëny lueel athör wël thëer yic ëlä, “Yen abï kërɛc cï kɔc kãk looi guõr.” ²⁰ Duõkkë kënë kãnj looi, luõikë kë ye athör thëer wël Nhialic lueel, “Na raan aterdu anëk cɔk, ke gãm miëth, na nëk rou, ke gãm kë dek, rin tã looi yïn kãkkã ka ba cɔl ayãr guõp.” ²¹ Duõkkë kërɛc cɔl arum wepuõth, luõikë këpath bï wek kãrɛc gãl wei.

13

Raan adhil kɔc mac baai theek

¹ Week ëbën wek aa dhil bãny mɛc baai theek rin acïn raan kɔc mac tã kęc Nhialic ye gam bï kɔc mac. Ee Nhialic yen ë kɔc yiëk bããny. ² Këya, raan cie wët bëny mɛc baai ë gam, ee bããny cï Nhialic gam dhõl yic, ku raan loi kë cit kënë abï tëm awuõc. ³ Rin bãny aacïi kɔc kãpath looi ye riõc, aa kɔc kãrɛc looi kek aa riõc ke. Ye looi këpath yen abï bëny yï aleec. ⁴ Rin yen aluui Nhialic kãpath kony yen yï, ku na loi kãrɛc, ke yï riõc ye rin riel tã kek ye acïi muk ë path. Rin bëny ë Nhialic luõoi ku nyooth riããk puõu Nhialic, ku tëm kɔc kãrɛc looi awuõc. Ee kɔc awuõc looi cɔl agum. ⁵ Këya, wek aa dhil bãny theek ku acie rin ë wët kënë rot, ku yeen aya anjickë wepuõth lɔn ë kë dhiëlkë looi. ⁶ Kënë yen ë wët dhil wek ajuër tããu piny aya, rin bãny aa luui tènë Nhialic tã looi kek luõiden ë cõk bïk kɔc mac. ⁷ Tããu ajuër piny ajuër yen ba juaar tènë ke, ku nyuõthkë athëëkdun ëbën tènë bãny.

Kɔc aa dhil röt nhiaar ë kamken

⁸ Duõkkë röt cɔl akõõny raan dët, kë tã thïn ë tøk yen adhil looi, ku ë kë bï wek röt nhiaar kamkun, ku raan nhiaar kɔc ëbën ë kë wïc lõnj yen aye looi. ⁹ Löönjã, “Duk akõr loi, duk raan nãk, duk cuëer, duk kënë

raandã wïc yïpuõu,” löõnjã ku löõnj kãk aa mæt lõnj tõnj ye lueel ëlä, “Yïn adhil kɔc ëbën nhiaar cïmën nhiaar yïn rot.” ¹⁰ Raan nhiaar raan dët ka cïn kërɛc ye raan kënë looi tènë ye. Këya raan nhiaar kɔc kãk, ee kë wïc lõnj yen aye looi.

¹¹ Wek aa dhil kënë looi rin anjickë lɔn akõl dhil wek nhïim tïr acï bën. Rin akõl bï Nhialic yo kony acï thiõk ëmën tën tãwãar tuenj gãm yok wët. ¹² Acit lɔn nadë ke wakõu athök ku akõl abõ, pãlku kãrɛc yeke looi muõõth yic wakõu, ku këya lõmkë kãk bï yo cɔl apïr apath akõl bï Jethu dhuk. ¹³ Yok aa dhil röt mac apath cïmën kɔc ë rëer yer yic akõl cïn kë yekë thiaan. Wek aacïi röt mæt akut luui kãrɛc yic, kãrɛc cïmën wiëet ë mããu ku wïny ë diããr. Ku duõkkë ater ye looi ku tielkë röt kamkun. ¹⁴ Lõmkë Bëny Jethu Kritho, bï thiããk ke we. Duõkkë wepuõth ye yiëk kãk we cɔl aloi adumuõm, bæk kënë yen wïc piãndun looi.

14

Duk kɔc kãk cï gam luk wei

¹ Gamkë raan koor gamde bï rëer ke we, ku duõkkë ye teer ke ke kãk yekë tak, kãk cïi ril. ² Gam raan dët, ee ye cɔl acam kuat miëth ë path, ku raan koor gamde acïn kuat rïnj ye cuet. ³ Ku raan cïn kën ye yen ke kuc bï cam, acïi raan kuc mïith kãk dhãl guõp. Ku raan kuc mïith kãk acïi raan cïn kën ë yen kuc bï cam ye yõk lɔn ë yen kërɛc looi, rin kë ye raan cïn kën ye yen kuc looi acï Nhialic gam. ⁴ Ye yïn ë ña, ba kë cï alony raan dët looi, lueel ke yic, tãdë ke cie yic? Ee wun alony yen alëu ye bï lueel lɔn le aluõnyde cõk ku lɔn cïi yen la cõk. Ku yen abï la cõk rin abï Bëny cɔl ala cõk.

⁵ Aye kɔc kãk tak lɔn ala akõl dët tènë aakõõl kãk, ku aye kɔc kãk tak lɔn akõõl aa thõnj ëbën. Njic adhil kë ye yen ye tak këya njic apath. ⁶ Raan kën looi aye looi rin wïc yen Bëny bï theek. Ku raan cïn kënë ë yen ke kuc bï cam, aye looi rin wïc yen ye bï athëëk nyuõth tènë Bëny, rin ë Nhialic leec rin miëth. Ku raan kuc bï mïith kãk cïi cam aye looi këya rin athëëk tènë Bëny, ku athëëk gãm Nhialic.

⁷ Acin raan tök kamkua pír rienke ë rot, ku na thou raan acie thou rienke ë rot. ⁸ Na püürku ke rin Bëny, ku na thouku, ke rin Bëny aya. Të püür yok ayi të thou yok, ke yok aa koc ë Bëny. ⁹ Rin Raan ci loc ku dac aci thou ku jot rot bi pír rin bi yen a Bëny koc pír ku koc ci thou. ¹⁰ Ku këya, yenö ye wek miëthakun luök wei, tedë ke dhälkë gup, rin yook yodhie yok aabi kööc Nhialic nhom luk yic aköldä. ¹¹ Cimen ye athör theer wël Bëny ci göt ye lueel ëlä,

“Cimen püür yen ayic, aluel alanden lon raan ëbën abä door.

Ku abi raan ëbën lueel lon ye yen Nhialic.”

¹² Këya, nek yoyiic abi Nhialic ya tet këden ci looi, ku ye rin nö yen looi yen ye.

Duk koc ci gam thöoc adumuööm yic

¹³ Yok aacii röt dhil tem awuöc kamkua, ku duk kë bi raan det col aloi awuöc loi. ¹⁴ Ku rin ye yen raan buöth Bëny Jethu aniec alanden lon acin miëth rëec yetök ë rot. Ku na gem raan lon miëth arac, ka rac tenë ye. ¹⁵ Na col wamuuth arac puöu rin ciem yin miëth ye tak lon rëec yen, ka ye kë loi nyuöth lon yeen acii nhiaar. Ku duk wamuuth ci Raan ci loc ku dac thou rienke rëc miëth ye cam. ¹⁶ Duk të ye yin kakkun path luöi thin col aye koc kök tak lon rëec yen. ¹⁷ Rin bäany Nhialic acie cam ku dek, ee la cök ku döör ku miët puöu ye Wëi Nhialic gam. ¹⁸ Ku kuat raan, Raan ci loc ku dac luöi këlä ë Nhialic col amit puöu, ku col raan ëbën agam këden ye looi.

¹⁹ Këya, adhilku them buk käk koc këëk nyaai ku loiku käk koc kök kony bik riël gamden yic. ²⁰ Na ye këya, duk kë ci Nhialic looi rëc rin miëth, müith aa path ëbën. Ku na ye raan det col aloi adumuööm rin kë ye cam, ka cii path. ²¹ Këpath akün, duk rin cuet ku duk möu dek, ku duk kuat kë bi wamuuth col aloi adumuööm loi. ²² Këya, kë ye tak ke path ë kakkä, muk kamkun wek Nhialic. Na cii raan ye lueel lon kë ci looi awuöc, të looi yen kë ye tak ke ye yic, ke yeen amit puöu. ²³ Ku na ye raan puöu rou të cem yen kuat müith kök, ka ye Nhialic col aye kerac yen looi të cem yen ye, rin acie gam yen col

ye aloi ë këne. Ku na yeku këdän looi ëbën ke cün gam, ke yeen adumuööm.

15

¹ Yok koc ril ë gamda yic, yok aadhil koc cii ril kony bik la tuen kek gamden apath, ku acie këne yo col amit puöth yen dhilku aa looi. ² Nek yoyiic adhil wamäathdan ci gam luöi këpath, kë bi yeen col amit puöu. Yok aa dhil këne looi rin bi yok gamde col adhil riël. ³ Rin Raan ci loc ku dac akëc kë ci looi looi rin bi yen ke puöu miët, cimen ye athör theer wël Nhialic ye lueel ëlä, “Wäär let yi, lëët aaci bën aa kakkë.” ⁴ Keriëc ëbën ci göt athör theer wël Nhialic yic ë yo piöc, rin wël theer Nhialic aa yo col anöth, ku aa yo deët puöth. ⁵ Bi Nhialic yen koc col agum, ku deët kepuöth we yiëk döör kamkun, cimen ye wek koc buöth Raan ci loc ku dac Jethu. ⁶ Rin week ëbën bak Nhialic wun Bänyda Jethu Kritho aa leec.

Wët Puöth Yam aci lek koc cie koc Itharel

⁷ Nhiarkë röt kamkun rin bi koc ëbën Nhialic leec, luökë këne cimen të ci Jethu we nhiaar thin. ⁸ Rin alëk we lon ci Raan ci loc ku dac a raan luui koc Itharel, ku nyuth ke lon kë ci Nhialic lueel ë yic, rin bi käk ci thön wärkuan dit aa yith. ⁹ Ku det aya, bi koc cie koc Itharel col aa lec Nhialic rin lier piände, cimen ci ye göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, aci Bëny Debit lueel, “Këya, të rëer yen kam koc cie koc Itharel ke wek ba gam lec.

Ku waak alëc aba ket tenë yün.”

¹⁰ Ku ben athör theer wël Nhialic lueel ëlä, “Miëtke puöth wek koc cie koc Itharel kek koc ci Nhialic loc.”

¹¹ Ku ben athör theer wël Nhialic lueel aya,

“Wuöt ëbën aa dhil Bëny leec, ku koc ëbën aa dhil ye leec apai.”

¹² Ku ben Ithaya lueel athör theer wël Nhialic yic ëlä,

“Ala raan many Jethe wun Debit bi bën.

Abi Nhialic looi bi ya Bëny koc cie koc Itharel.

Ku nãthden abi tö tenë yeen.”

¹³ Bi Nhialic njöth bëëi ku cöl we athiän miät puöu dit apëi ku döör, cïmën ye wek ye gam bi Wëi Nhialic we cöl aala njöth dit apëi.

Luoi Paulo kam koc cie koc Itharel

¹⁴ Wämäthkiën cï gam, yen nhom, anjiec alanden lön week nhïim wek aa path apëi, wek aa njic kë bäk dhiel looi ku alëukë bäk röt piöcc kamkun. ¹⁵ Wek aca gät athöör puöu ëbën ke cïn kë muöony rin käk wiëc ba ke bën lëk we, rin dhëënj cï Nhialic gäm ya, ¹⁶ ba ya raan luui Jethu Kritho, ba luui rin koc cie koc Itharel. Yen ë luoi käk raan Nhialic looi tã lëk yen koc Wët Puöth Yam. Rin bi koc cie koc Itharel ciët kë cï Nhialic door, kë cï Nhialic gam apëi. Ku bi Wëi Nhialic ke cöl aye kacke.

¹⁷ Yen anhiam luoidiën ya luoi Nhialic, rin cï yen mat kek Raan cï lóc ku dác Jethu. ¹⁸ Yen abï jam käk cï Raan cï lóc ku dác cöl aluöi ë röt, käk ya lueel ku käk ya looi aaci koc cie koc Itharel cöl athek Nhialic, ¹⁹ rin kãril ku käk koc göi, cï Wëi looi dhël ril. Këya, yön ca ke tääk ëbën jãl Jeruthalem ku wun cöl Dalmatia, yen aci koc lëk Wët Puöth Yam rin Raan cï lóc ku dác. ²⁰ Kën yen tã yapuöu ë tök ë path, ee lön ku ba koc lëk Wët Puöth Yam tã këc rin Raan cï lóc ku dác kañ pinj thïn, rin bi ye cïi luel lön ye yen luoi cï koc kök jöck yen luöi.

²¹ Cïmën cï ye göt athör thëer wël Nhialic yic ëlä,

“Koc këc kañ lëk wëtde abik tinj.
Ku koc këc ye pinj abik deet yic.”

Awic Paulo bi la keny Roma

²² Ku rin ë wët këne, aca them ku yen aci pëen arak juëc ba la tënë we. ²³ Ku ëmën cï yen kë luöi thöl tã rëer yen thïn tën, ku tÿyon wïc yen ye run juëc ba we la tinj, ²⁴ anääth ba jãl looi ëmën. Ku ëmën le yen Ithpeen, wek aa bar ba we tinj. Ku awiëc bäk ya kony ba yet thïn, tã cï yen kañ rëer ke we tãthin-nyöot. ²⁵ Ëmën thiin yen ala Jeruthalem ba kuöony la gam tënë koc Nhialic rëer thïn. ²⁶ Ku akuut koc cï gam tã Mathedonia ku Girik aaci puöth miät, ku matkë bik wëeu juaar tënë koc njöj kam koc Nhialic tã Jeruthalem. ²⁷ Kek aa mat yeyic ë röt bik looi këya, ku ë yic keek aa dhil koc

njökä kony. Koc Itharel aa kãpuöth yekë yök tënë Nhialic rin wëiken röm kek koc cie koc Itharel. Këya, koc cie koc Itharel cï gam aa dhil koc Itharel cï gam kony bik ke yiëk käk yekë wïc akölaköl rin piërden. ²⁸ Të cï yen këne thöl, ba ke gäm wëeu ke cï kuööt yic rienken, ke yen abï la Ithpeen, ku wek aaba kañ neem ba jãl la Ithpeen. ²⁹ Të yeet yen tënë we, anjiec yen abï döcdit Raan cï lóc ku dác la röm ke we.

³⁰ Rin gamda tënë Bëny Jethu raan cï koc ku dác, ku rin nhiër cï Wëi Nhialic gäm yo, wek aa lãnj matkë röt yen aterdië yic bäk rööc kek yen apëi tënë Nhialic rienkië. ³¹ Yen aröök bi koc Judia këc wët Jethu Kritho gam yen cïi bañ, ku bi koc Nhialic tã Jeruthalem puöth miät bik kë ca looi bi yen ke kony gam. ³² Ku këya, na wïc Nhialic, ke yen abï bën tënë we ke miät puöu, ku mitku puöth nëm bi yo bën puöcc. ³³ Yen aröök bi Nhialic yen ye yok döör yök thïn, rëer kek we ëbën. Yenakan.

16

Paulo ë koc Roma muööth

¹ Awiëc ba lëk we, lön nyankäida Pobï luui akut koc cï gam Kankëria ë raan path. ² Luörkë cïmën raan Bãnyda, ku cit tã ye koc Nhialic röt luör thïn kamken, ku yiëkkë kuat kuöony bi thiëec tënë we. Yeen ë path tënë koc juëc, ayï yen aya.

³ Yen ë Prithkila ku Akuila, koc cï röt mät ya buk luui rin Jethu raan cï lóc ku dác, muööth apëi, ⁴ koc këc diëer kë bi ke nöc rienkië. Yen amit puöu tënë ke apëi. Ku acie yen ë rot, akuut koc cie koc Itharel cï gam aa mit puöth aya. ⁵ Yen akut koc cï gam, yenhom mat panden, muööth aya.

Yen ë mäthdië Epanetuth, raan cï Raan cï lóc ku dác kañ gam wun Athia, ⁶ ku Maria raan cï luui apëi rienkun, aaca muööth aya. ⁷ Andronikuth ku Juniëth, koc Itharel cïmëndië, wäär cï mac ke ya aaca muöth aya. Keek aa njic apëi rin ye kek atuuc aya, ku kek aake kãñ gam tënë ya. ⁸ Miäthdië tënë Ampliatuth, yeen ë mäthdië apëi, ku yeen aci rot mät Bëny. ⁹ Muöth tënë Urbano, raandan lui rin Raan cï lóc ku dác. Ku muöth aya tënë mäthdië apëi, Ithakith.

¹⁰ Muõth tēnē Apeleth, raan cī tē kēēc yen thīn kek Raan cī lɔc ku dɔc nyuõth kārīl yīc. Ku muõth tēnē kɔc many Arithto-buluth. ¹¹ Muõth tēnē Yērodiōn raandan Itharel ku wāmāthakua, kɔc cī gam many Narkithuth.

¹² Miāthdiē tēnē Tripina ku Tripotha, diäär cī luui rin Bēny ku tēnē māthdiē apēi Perthith raan cī luoidīt looi rin Bēny. ¹³ Yēn ē muõth tuōc Ruputh raan ŋic luoidē apēi rin Bēny ku tēnē man, raan yēn kony akōlakōl ciēt ya ye manhde. ¹⁴ Miāthdiē tēnē Athinkrituth, Plegon, Yermath, Patrobath, Yermath ku wāmāthakua ēbēn cī gam rēēr ke ke. ¹⁵ Muõth tēnē Pilologuth ku Julia ku tēnē Nerioth kek nyankēn, ku tēnē Olimbath ku tēnē kɔc cī gam rēēr kek ē tōk. ¹⁶ Miāthkē rōt kamkun puõu ēbēn. Akut kɔc cī gam ēbēn aa we tuōc miāthden wek akut kɔc cī gam Roma.

Paulo ē kɔc tō Roma lēk kē dhilkē looi

¹⁷ Wek aa lēk apēi wāmāthkiē bāk nhīim tīr kɔc ē kɔc tek yīc, ku rēckē kɔc nhīim bik gamden cīi muk apath, kɔc cīi piōōcden ē thōŋ kek tē cī we piōōc thīn, duōkkē rōt ye thiāk ke. ¹⁸ Rin kɔc kākka looi aacie luui rin Raan cī lɔc ku dɔc Bānyda, aa lui riēnken ē rōt. Aa wēl mit apēi lueel, ku aa kɔc cīn kārēc yekē ke looi wēēŋ. ¹⁹ Acī raan ēbēn piŋ yen tē muk wek wēt yam cāk gam thīn. Kēya wek aa ya cɔl amit puõu apēi. Awiēc bāk kāpath ku kārēc kaŋ ŋic, ku bāk kāpath aa ŋic ku duōkkē rōt cɔl aaye tōu luoi kērac yic. ²⁰ Ku Nhialic yen ye yōk dōōr yōk thīn abī riel jōŋrac rac, ku cɔl adhuk wecōk ciēēn.

Yēn arōōk bī Bānyda Jethu raan cī lɔc ku dɔc la tuēŋ ke nyuth we dhēēŋde. ²¹ Timothī, raandiēn luui yōk ē tōk, ee we tuōc miāthde, ku yen lan Lukiōth, Jathon ku Thothipater kōckīēn Itharel. ²² Yēn Ter-tiath, yēn raan ya gāt wēl cī Paulo lueel athōr kēnē yic, wek aa ya tuōc miāthdiē ke ya ye raan cī gam aya.

²³ Gaiōth, raan rēēr yēn paande, ku yen ye akut kɔc cī gam rōm thīn, ee we tuōc miāthde. Eratuth, raan wēēu mir (akuma) mēc gēu muk ku wāmāāthda Kuartuth, aa week tuōc miāthden.

[²⁴ Bī dhēēŋ Bānyda Jethu raan cī lɔc ku dɔc rēēr kek week ēbēn. Yenakan.]

Paulo ē lēc gam tēnē Nhialic

²⁵ Lecku Nhialic bī we looi bī gamdun riel. Yen ē kē ya lueel tē lēk yēn kɔc Wēt Yam rin Jethu raan cī lɔc ku dɔc, ku ē yen acī yic cī moony run juēc apēi nyuõth. ²⁶ Ku ēmēn kāk cī kɔc kāk Nhialic tīŋ gōt aaci yiny kēnē cɔl aŋic kɔc juēc, acī Nhialic tō thīn tēyōn ku abī rēēr thīn athēer lueel bī wuōt pinynhom ēbēn yic kēnē dhiel ŋic. Kēya, rin bī kɔc ēbēn Nhialic gam ku thekkē.

²⁷ Tēnē Nhialic tōk, Nhialic kēriēēc ēbēn yic, yen ŋic kāŋ, aa leec. Kēnē adhīl rot looi akōlriēēc ēbēn rin kē cī Jethu raan cī lɔc ku dɔc looi. Yenakan.

Athör tueñ cï Paulo gät kəc gen Korinth

Wět nom

Athör tueñ cï Paulo gät tēnē kəc cï gam gen Korinth, ee gēt rin aliām cï rot lək jat nhial, cï pīr ku gam lək wāac apei akut kəc cï gam yic, akut wāar cï Paulo jək cök gen Korinth.

Pan Gīrik yen tō gen Korinth thīn ē məc bēnydīt kəc Roma. Ku Korinth, tēwāar gēt Paulo athör ē ye gendīt wun cəl Akaya, ku ē ciēñ kəc juēc thīn. Gen kēnē ēcī ñic apei ē wět ɣəc ye looi thīn, ku ciēñ ē nhiaam ku luoi kərəc cimēn luoi kək ē bal ku thək yiēth juēc.

Kē cï akut kəc cï gam yeyic tek, ku wīny ē diāar ku ciēñ rəc tō kam rōor ku diāar, ku wět ē thiēk, ku wět ciēñ path, ku tēpeth ye Nhialic duər thīn, ku miśc ē Wēi Nhialic ku jōn ē rot thou yic. Kākkā ēbēn, kek aa wəl ril kek gēt Paulo athōor tēnē kəc cï gam Korinth. Acī them piānde yic ēbēn bī nyuəth yen kē ye Wět Puəth Yam lək kəc rin ē kākkā ēbēn.

Käk tō thīn

Muəth tueñ 1:1-9

Tē cï kəc cï gam keyiic tek thīn akuut 1:10-4:21

Wīny ē diāar ku pīr baai 5:1-7:40

Kəc cï gam rēer kam kəc kəc gam 8:1-11:1

Tē dhil kəc aa rōok thīn ēbēn 11:2-14:40

Jōn e rot Jethu ku kəc cï gam 15:1-58

Ajuēr tēnē kəc cï gam Jeruthalem 16:1-4

Wəl ciēn ē Paulo 16:5-24

¹ Athör kēnē abō tēnē Paulo, raan cï cəl ē wět Nhialic bī ya atuny Jethu Krītho, ku tēnē wāmāathdan cï gam Thothēneth.

² ɣen agēt tēnē Krīthiaan rēer gen Korinth, kəc cï Nhialic cəl bik aa kacke, rin cï kek mat kek Jethu Krītho, cimēn kəc kək cï gam, kəc ē Jethu door, Bānyden ku Bānyda aya.

³ Bī Nhialic Wāda ku Bēny Jethu Krītho, we yiək dhēñ ku dōor.

Nhialic acī ɣo dəc rin Jethu

⁴ ɣen ē Nhialic ya door leec ē riēnkun akōlakōl, rin kē cï looi tēnē we. Acī we

nyuəth piathde, ku gēm we kajuēc yakē yök rin Jethu Krītho. ⁵ Rin rēer wek ke we ye tōk kek Raan cï ləc ku dəc, Nhialic acī we muəc bāk kajuēc ñic aa looi cimēn ye wek kəc lək wētde, ku ñieckē kajuēc.

⁶ Nhialic acī wět Raan cï ləc ku dəc cəl awēi wepuəth apei, ⁷ ku kēya acīn miśc tōñ Nhialic liu tēnē we emēn rēer wek ke we tīt akōl bī Nhialic Bānyda Jethu Krītho cəl aben dhuk. ⁸ Ku Jethu abī we kony bī gamdun riel bī Nhialic we tīñ ke we cīn gup awuəc akōl le Bānyda Jethu Krītho dhuk. ⁹ Anieckē kecīn diu, lōn Nhialic akōlakōl ē kē cī thōn ke bī looi, looi. Ee yen acī we cəl bāk aa tōk kek Wēnde Jethu Krītho Bānyda.

Kəc cï gam Korinth aaci keyiic tek

¹⁰ Wek aa lāñ wāmāthakua rin riel Jethu Krītho, bī ya wět tōk yen yakē lueel, ku bāk weyiic cī ye tek. Matkē rōt ēbēn ku calkē tāktākdun aye tōk. ¹¹ Acī kəc kək ē many Kulowi lək ya lōn wek aa gōth ē kamkun.

¹² Kē wiēc ba lueel akīn, aye kəc kək ē kamkun lueel ēlä, “ɣok buəth Paulo.” Ku lueel kəc kək, “ɣok aa buəth Apolo.” Ku lueel kəc kək, “ɣok aa buəth Pīter.” Ku kəc kək, “ɣok aa buəth Raan cï ləc ku dəc.” ¹³ Ye tēde bī Raan cï ləc ku dəc ya tek yic akuut? Ye ɣen Paulo ɣen cī thou tim cī rīiu kōu ē riēnkun? Nadē le raan cī we muəc nhīim rin bī wek aa kəc buəth ɣen Paulo?

¹⁴ ɣen Alec Nhialic rin acīn raan ca muəc nom ē kamkun, ee Krīthpuh ku Gaiōth kepēc. ¹⁵ Kēya, acī raan luel ye lōn cī we muəc nhīim bāk aa kəc buəth ya. ¹⁶ (Aca bēn tak, ɣen acī Ithipanath kek kacke muəc nhīim. Ku acā ye tak lōn le yen raan dēt ca muəc nom.) ¹⁷ Raan cï ləc ku dəc akēc ya tooc ba kəc aa muəc nhīim. Acā tooc ba kəc aa lək Wět Puəth ē Yam. Ku lək ke ē cök ke cie wəl raan ñic kāñ ē path, rin ba nyuəth lōn thon cī Krītho thou tim cī rīiu kōu, ala riēldīt apei.

Jethu ē ñiny kāñ ku riel Nhialic nyuəth

¹⁸ Aye kəc mār, kəc kuc tē bī ke kuəny thīn tak lōn thon cī Raan cï ləc ku dəc thou tim cī rīiu kōu, acīn kē ye kony tēnē ke. Ku ɣook, kəc cī luək thon cī Raan cï ləc ku dəc thou tim cī rīiu kōu, ee Nhialic nyuəth tē ril yen thīn.

¹⁹ Ku yeen aci gõt athör theer wël Nhialic yiic ëlä, “Ûen abi kãñ gël bik röt cii loi tënë kãc ñic kãñ ku kãc ci piöc apeï.” ²⁰ Na ye këlã, yenö buk lueel rin kãc ñic kãñ ku kãc ci piöc apeï, ku kãc ñic teer wël ë riëëc aköl yic? Aci Nhialic nyuöth lön ñiny ë kãñ ë kockã acin wëtde yic! ²¹ Rin ñiëëc ë kãñ tãu kek Nhialic, akëc kãc pinynhom ye lëu ku bik ye ñic cak alön ñic kek kãñ. Ku Nhialic aci wët yeku lëk kãc, wët yen ye yöñ yic, looi bi yen kãc ye gam kony. ²² Ku awic kãc Itharel bik käril ë kãc göi tñ, kãk bi ye nyuöth lön Nhialic alui. Ku kãc cie kãc Itharel ë wickë bik kãñ aa ñic. ²³ Ku yook wët yeku lueel, ee Raan ci lãc ku dãc ci thou tim ci riüu kãu cii kãc Itharel ye lëu bik gam. Ku yöñ kãc cie kãc Itharel yic lön cïn yen wëtde yic. ²⁴ Ku tënë kãc ci Nhialic cãl, kãc Itharel ku kãc cie kãc Itharel, wët ci Raan ci lãc ku dãc thou, ee riel Nhialic ku ñiëëc kãñ Nhialic nyuöth. ²⁵ Rin kë ye tñ ciët Nhialic cïn kë ñic, anic kãñ apeï ka wãr raan ñic kãñ. Ku kë ye tñ ciët Nhialic cii ril, aril apeï ka wãr riel ë raan.

²⁶ Takkë ëmën miëthakãi, we ye kãc yindë wãr këc Nhialic we cãl bãk aa kãc buöth Jethu. Cït tã ci raan cak thïn, aa kãc lik ë kamkun kek aake ñic kãñ, tãdë ke kek la riel, tãdë ke ye kãc ke dhiëëth kãc ci jak. ²⁷ Nhialic aci kãc ye tñ kecïn kãpeth tã ke ke lãc, rin bi yen kãc röt cãl ka kãc ñic kãñ cãl ayãr gup. Ku lãc kãc ye yök ciët ke niãp, rin bi yen kãc röt yök ke ril cãl ayãr gup. ²⁸ Ku Nhialic aci kãc cii ke ye kuëëc nhüim lãc, rin bi yen riel kãc röt yök ke kek ye kãc ril rac. ²⁹ Ku aye kënë nyuöth lön acin raan lëu ye bi nhiam Nhialic nhom. ³⁰ Ku ë rin Nhialic yen aci wek ya kãc Jethu Kritho. Ku ñiëëc ë kãñ tãu kek Nhialic, ayeku yök tënë Jethu. Ee rienke yen aye yok la cök tënë Nhialic ku yeku kocken path, ku wëer yo bei adumuömkua yiic. ³¹ Këya, aci gõt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Na ye raan wic ye bi nhiam rin kë ci ye cãl amit puöu, ka dhil nhiam rin kë ci Bëny looi.”

2

Të ci Paulo kãc Korinth lëk thïn

¹ Wãr ci ñen bën tënë we miëthakãi, ba we bën lëk wët ë Nhialic ci moony, wek aa

kãc bën aa jãam wël ril ye nyooth ciët ya ye raan ci piöc apeï tënë we. ² Rin wãr rëer ñen kek we, aca bën tak bi ciën dët lëk we, ee wët rin Jethu Kritho, wët ci yen thou tim ci riüu kãu. ³ Këya, wãr bii ñen tënë we, ñen ë ya bö ke ya ci riöc rin cii ñen ril. Ûen ë ya ye lath. ⁴ Ku ñen akëc piöc ku lëk kãc Wët Puöth ë Yam wël puöth ñic. Ee Nhialic yen aci ye looi bi piöc dië ku tã ye ñen kãc lëk thïn la cök ë riel Wëi Nhialic. ⁵ Këya, acie wël puöth yakë ke piñ kek cãl we aa gam Raan ci lãc ku dãc, ee riel Nhialic.

Ñiny ë kãñ bö tënë Wëi Nhialic

⁶ Kë ya piöc ë wët ñiëëc tënë kãc düt ci gam. Ku acie ñiëëc tãu kek kãc pinynhom. Tãdë ke ñiëëc ë kãñ tãu kek kãc mëc ëmën, kãc la riel bi rielden guo liukã. ⁷ Ñiëëc ë kãñ ya lueel, ee ñiëëc tãu kek Nhialic këc cãl alãc tic tënë kãc. Ku aci Nhialic guiir theer këc piny cak lön ñiëëc ë kãñ kënë yen abi duaar bëi tënë yo. ⁸ Ku ñiëëc kãk Nhialic kënë ë këc kãc mëc ëmën ñic. Na cik ñic nuöt aa këc Bëny rãm duaar kek Nhialic piãt tim ci riüu kãu.

⁹ Ku ë yen kë ye athör theer wël Nhialic lueel ëlä, “Acin raan ci ye kãñ tñ, acin raan ci ye kãñ piñ, lön bi yen rot looi, yen kë ci Nhialic guiir tënë kãc nhiar ye.” ¹⁰ Ku aa yok aci Nhialic bën cãl anic kãkken këc cãl alãc tic riel ë Wëike. Wëi Nhialic anic këriëëc ëbën agut kãk ci Nhialic moony. ¹¹ Ee puön raan rot yen ë kãk ye raan tak ñic. Këlã aya, ee Wëi Nhialic yen anic tãktëk ë Nhialic ëbën. ¹² Yok kãc ci gam, yok aacie kãñ ye tak tãcüt tã ye kãc pinynhom, kãc cie kãc ci gam ke tak thïn. Yok aaci Wëi ci Nhialic tuöc yo yök. Ku aci yok kony buk kãk ci Nhialic yiëk yo ya deet yiic apath.

¹³ Këya, tã jiem yok, yok aacie jam wël ci yo piöc tãcüt tã ñic kãñ thïn pinynhom. Yok aa jam ë wël ye gam yo ë Wëi Nhialic, tã jiem yok kãk Nhialic tënë kãc rëer Wëi Nhialic ke ke. ¹⁴ Raan liiu Wëi Nhialic tënë ye, acie kãk ye Wëi Nhialic piöc ye gam, aa cïn wëtde yic tënë ye. Ku aaci ke ye deet yiic, rin alëu raan bi piath ë kãkkã ñic tã rëer Wëi Nhialic kek ye. ¹⁵ Raan rëer Wëi Nhialic kek ye, alëu bi kërac ku këpath deet yic, ku acin raan lëu bi ye jöñny.

¹⁶ Cīmēn cī ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlä,
 “Yeņa ɲic kē tək Bēny? Yeņa lēu bī yeen wēēt?”

Ku ɣok aa tak cīmēn Raan cī lōc ku dōc.

3

ɣok aa lui rin Nhialic

¹ Miēthakāi le ɣok gam tōk, akēc lēu ba jam tēnē we tēcīt tēn bī ɣen jiēm thīn tēnē kōc rēer Wēi Nhialic ke ke. ɣen a ɣa ye jam tēnē we ciēt ye kāk pinynhom kek yakē ke tak kepēc. Ku ciēt we ye kōc cīt mīth ē tēdun ye wek piōōc kōc cī gam dēet yic thīn. ² Wek aa we cā gām kāk bāk ke dek ku acie miēth ril kōu, rin wek aa we kēc guō cam miēth ril kōu. Agut cīt emēn, acāk lēu bāk liek, ³ rin wek aņot we ciēņ cīmēn kōc pinynhom kepuōth yiēk kāk ye piāthken wīc. Tē rēer tiēl ē kamkun, ku yakē rēer ke ɲek gōth ke ɲek cī ye nyuōth lōn ciēņ wek cīmēn kōc pinynhom? ⁴ ɣen aņic ē kēnē tē ye ɲek kamkun ye lueel, “ɣen abuōth Paulo.” Ku raan dēt. “ɣen abuōth Apolo,” Ke wek aa tak cīmēn kōc kēc gam.

⁵ Yeņō Apolo ku Paulo cōl aaye kōc ril apēi? Nhialic acī ɣo luōi buk we kony bāk gam. ɲek ē kamkua ē luōi cī Bēny tək ye looi. ⁶ ɣen acī kōu com ku yor Apolo, ku ē Nhialic yen acōl ye acil. ⁷ Raan cī kēdāņ com ku raan cī ye yor aacie kek ril. Ee Nhialic yen aril apēi, rin ē yen acī kōu cōl acil. ⁸ Raan cī kōu com ku raan cī ye yor aa thōņ rin ɣok aa loi luōi tōk ɣodhie rin ē Nhialic. Ku Nhialic abī ɲek ya gām ariōp thōņ kek luōiden cī looi. ⁹ Rin ɣok aa cīt dom luui Nhialic thīn. Wek aa cīt ɣōn buth Nhialic. ¹⁰ ɣen acī Nhialic gām tēēt ye ɣen ɲiec buth. Ku ē yen aye ɣen atēn kāk buth ɲiec jōk cōk, kāk ye raan dēt buth thīn aya. Ku ɲek adhīl yenhom tāāu piny apath tē buth yen thīn. ¹¹ Rin Nhialic acī Jethu Krītho yetōk looi bī a yen ē jāk ē cōk. Kēya, acīn raan dēt ben jāk ē cōk dēt ben yam. ¹² Kōc aabī aleel ril apēi lōōm ku bī kek kē cī jōk cōk buth, ku kōc kōk aabī luui ē tiim ku bel. ¹³ Ku kōc aabī kē yen puōth luōi ē ɲek tiņ akōl le Raan cī lōc ku dōc dhuk. Rin akōl kēnē, mac abī luōi

cī looikā them ebēn, ku luōi bī mac gōōk abī tiņ. ¹⁴ Nhialic abī raan buth kē cī jōk cōk ē kāk cī mac ye rac, yiēk ariōp.

¹⁵ Ku na le raan rēc mac luōide, ka cīn ariōp yōk. Ku yeen nhom abī poth cīmēn raan ɣōōt rot bei mac yic. ¹⁶ Cāk ɲic lōn wek aa cīt luanj ē Nhialic, ku Wēi arēer kek we? ¹⁷ Na ye raan loi luanj ē Nhialic bī yic la buōōl, ke raan kēnē arēc Nhialic. Rin luanj Nhialic ē kēde ē rot. Ku aa wek aa ye ɲek ke luanj ē Nhialic.

¹⁸ Acīn raan mēth rot. Na ye raan ye tak ka wār we ɲīny ē kāņ, ka dhil rot cōl acīt raan cī kāņ ɲic ē riēēc akōlē yic, rin bī yen a raan ɲic kāņ.

¹⁹ Kē ye kōc akōlē pinynhom tēn tak kepuōth ciēt ke ɲic kāņ, acīn ɲīny ē kāņ tōu thīn cīt tē ye Nhialic tiēņ ye. Cīmēn cī ye gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlä, “Nhialic ē kōc deep ɲīnyden ē kāņ yic.” ²⁰ Ku acī gōt alōņ dēt yic ēlä, “Aņic Bēny lōn tēktēk kōc ɲic kāņ acīn kēpuōth tō thīn.”

²¹ Duōkkē ye nhiam lōn buōōth wek ɲek ku ɲek. Kāk piōōc ebēn aa kākun. ²² Paulo, Apolo ku Pīter, kēriēēc ebēn pinynhom, pīr ku thou, kāk tōu thīn emēn ku kāk akōldā, kākā ebēn, aa kākun bī wek kāpath yōk thīn. ²³ Ku week ku ɣook aatō Raan cī lōc ku dōc cōk. Ku Raan cī lōc ku dōc atō Nhialic cōk.

4

ɣok atuuc Raan cī lōc ku dōc

¹ Wek aadhil ɣo ya tiņ ke ɣok kōc lui rin Raan cī lōc ku dōc, kōc cī Nhialic looi buk yiithken cī moonny luēel. ² Kē tōņ ye wīc tēnē raan lui, ee lōn bī kāk wīc bānyde ebēn bī ke looi, looi. ³ ɣen acie diēer rin acie wek la yic pinynhom tēn, tē looi wek luk tēnē ɣen tēdē ke ye kōc kōk ku bāk ɲic lōn puōth luōidiē tēdē ke rac. Ku ɣen acie rot ye luōk yic ē rot. ⁴ Acīn kē ya tak ke ca kuōc looi. Ku kēnē acie ɣen cōl acīn guōp awuōc. Ee Bēny ē rot yen abī luk looi tēnē ɣa. ⁵ Kēya, duk raan dēt luk wei ke tē bī ye luōk wei kēc bēn. Luņ ciēen adhīl Bēny tiit bī dhuk, yen abī kārēc ye thiaan cōl atiēc ku nyooth kārēc

ye puön ñek tak. Ku tēnē, ñek abī læc a yök tēnē Nhialic rin kãpuõth cī looi.

⁶ Ëmēn miēthakāi, kāk ca ke lueel ëbēn, ee ciēt ya jam riēnkiē ku Apolo, rin bī wek kāk cī gāt ëlä deet yiic, “Duk kāk cī gāt thēer lir nhīim yīpuõu.” Acīn raan kamkun loi rot bī nhiam rin ē yen raan buõth ñek ku dhël raan cīi buõth guõp. ⁷ Yenã cõl yī aye raan ñic kãñ tēnē kãc kãk? Cie Nhialic yen gēm yī kēriēec ëbēn tã kek yī? Na ye këya, yenõ yī cõl anhiam ciēt kāk tã ke yī cie kāk ke gēm yī. ⁸ Cãk kãjuēc wiēckē ke yök ëbēn? Cī Wēi Nhialic we yiēk miõc wiēckē ke ëbēn? Cãk aa bãny mac kãc, cãk alõn cīi yök mēc? Ee tēde, aya wīc bãk aa bãny mēc ayic, rin ku buk aa bãny yõdhie ke we. ⁹ Aya yök yapuõu lõn cī Nhialic yõ tõõu ciēen yök atuuc, cīmēn kãc cī tēm awuõc bī yõ nõk bī kāk cī cak ëbēn, kãc ku atuuc nhial aa daai ē yõ. ¹⁰ Rin ye yök kãc Raan cī lõc ku dãc, yök aa cīn kē ñicku, ku wek aa ñic kãñ tē ye wek tøk kek Raan cī lõc ku dãc. Yök aacīi ril ku wek aa ril! Yök aaye bui ku wek aaye leec. ¹¹ Agut cīt akõlë, yök aa rēer ke yõ ñek cãk ku yök aa rēer ke yõ ñek rou. Yök aa ciēñ alēth cī riãäk cī la yueryuēr, yök aa ye biäk, yök aa cīn nhīim tē cenju, yök aa rēer yõ kuany baai yic. ¹² Yök aa luui apei yocin. Tē wēi kãc yõ kãrec, yök aa Nhialic thiēec bī ke dãc. Tē beñ yõ ka yeku guum, ¹³ tē bui yõ, yök aa kãc jããm ē wël path. Yök aa cīt kãdhie cīn kēpuõth tõu kegup ye cuat wei.

¹⁴ Yen acīi kãkkã gēt rin bī yen we cõl ayãr gup, ē rin bī yen we læk cīmēn mīthkiēn nhiaar. ¹⁵ Rin na cãk alõn le wek kãc juēc apei kony we pirdun kãc cī gam yic, ke wek aa cīn wurkun juēc. Rin pirdun ye wek tøk kek Raan cī lõc ku dãc, Jethu, yen acīt wuurdun rin cī yen Wēt Puõth Yam bēxi tēnē we. ¹⁶ Wek aa yõõk bãk ya aa kiēt. ¹⁷ Ku rin ē wēt kēnē yen atooc yen Timothī tēnē we. Rin ē manhdiē apei, ku aca deet puõu. Abī we cõl aa tak yith rin tē piir yen thīn, ke ya ye tøk kek Raan cī lõc ku dãc, Jethu. Yithkã, kek aa ya piõõc tēnē akuut kãc cī gam yõn juēc yiic.

¹⁸ Kãc kãk kamkun aa tak lõn cīi yen we bī la neem, ku këya, aacī nhiam. ¹⁹ Na wīc

Bēny, ke yen abī lac la ba we la neem, ku ba riel cī kockã nhiam la yök, ke cie wēt yekē lueel ē path. ²⁰ Nhialic ē mãacde nyuõõth tē ye kãc luui thīn ē piērden yic, ku acie tē ye kek jīem thīn ²¹ Yenõ wiēckē ba looi tē le yen ba we la neem, bī dhīel a yic ba we tēm awuõc, kua ba nhiērdiē nyuõõth we ku ñiēc we aa jããm.

5

Cuõpkē raan kāk bal looi akut yic

¹ Ëmēn, yic acī kãc kãk læk yen lõn raan tøk akuõtdun yic, aloi adumuõõm rac apei, rin ē yen tõc kek tiñ ruēxi kek. Na cãk aa kãc cie Nhialic la cõk ē door, ka cīi adumuõõm cīt kēnē nhīar. ² Yenõ ye wek nhiam? Kēnē adhielkē maan, ku wek aa dhil raan adumuõõm cīt kēnē looi cuõp wei akuõtdun yic. ³ Na cãk alõn cīi yen rēer kek we ke piãndiē arēer ke we, ku yen acī raan cī kēnē looi tēm awuõc ciēt ya rēer ke we. ⁴ Tē rēm wek rin Bãnyda Jethu ke piãndiē arēer kek we, ku riel Bãnyda Jethu arēer thīn. ⁵ Cuõpkē raan kēnē wei bī la rēer jõñrac cin, na cãk alõn rēc yen guãpde, ke wēike abī kony akõl bī Bãnyda dhuk.

⁶ Acīi rot lēu bãk nhiam. Wek aacī kē cī lueel ëlä thēer piñ, “Lõn thīn koor ayup cõl apiãar ëbēn.” ⁷ Kēya, nyaaikē adumuõõm cīt luõu ku bãk ben aa kãc ē gam. Ku wek aabī jãl ciēt ayum ē yam cīn yic luõu, cīmēn ñic yen ye lõn wek aa cīt kēnē alanden. Rin Raan cī lõc ku dãc, amiõcdan Yan ayum cīn yic luõu acī nõk.

⁸ Tē cem yök ayumdan Yan ayum cīn yic luõu, ka cuk cam ke yõ la puõth luõi kãrec ku adumuõõm, kāk cīt ayum kēc yiēk yic luõu. Apath buk ciēn ruēeny ku loiku yic, kāk cīt ayum kēc yiēk yic luõu.* ⁹ Aca læk we athõr wãar ca gāt we yic bãk ciēn buro kek kãc ē rēer ke wīc diãar. ¹⁰ Ku aacie kãc cīi Nhialic la cõk ye door, ayī kãc dīt puõth nhīar kãjuēc ku cuēr, kek luēel. Na ye kat tēnē kãc cīt ē kockã, ke yīn acīi cīt raan pinynhom tēn cen. ¹¹ Kēn yen luēel ē lõn bãk ciēn buro kek wãmuuth cī gam wīc ē diãar, ku nhīer kajuēc ku ye jak cī kiēt door, ku ye kãc jããm

gup ë lueth, ku ye wiæet ë määu ku ye cuär. Duk cök mïth ke wämuuth cït ë kënë.

¹²⁻¹³ Yic akïn, acie luaidië ba luk looi tënë kəc kəc gam. Ee Nhialic yen abï luk looi tënë ke. Ku cïi ye luaidun bäk luk looi tënë kockun cï gam? Cïmën cï ye gõt athör theer yic ëlä, “Nyaaike raan rac akuötdun yic.”

6

Kəc cï gam aa kocken kək yäth luk yic

¹ Na cï raan göth ë kamkun kek wämënhë dët cï gam, ke ye yic nõ tö kek ye bï yen raan la gaany tënë kəc cie Nhialic la cök ë door, ku cïi yëth tënë kəc cï gam bïk luk looi?

² Cäk ñic lön bï kəc cï gam la riel bï kek luk looi tënë kəc ë pinynhom? Ku na luäikë luk tënë kəc pinynhom, ke cäk lëu bäk kähii tö kamkun luk? ³ Cäk ñic lön bï yok luk looi tënë atuuc jöñrac? Na ye këya, alëuku aya buk käk röt looi piërda yic akölë aa luk. ⁴ Na yakë la lušk cït kakkä, ke yenö ye wek ke yäth tënë kəc kəc gam bï ya kek luökkun la looi? ⁵ Calkë röt aa thiëec löñ bï we rac gup. Cïn raan ñic käh tö weyiic bï käk cï wäac kam kəc cï gam ya luk? ⁶ Ku Krithian ë wämënh dët ë Krithian yäth tënë kəc kəc gam, bï ya kek la luk looi.

⁷ Ku rin ye wek röt yäth luk yic ë röt bäk käk we këek la luk, aye nyooth lön cï ciεεñ path we göök. Ee bï ñuëñ tënë we bäk këεεc cï luöi we ya guum. Ku ë bï ñuëñ tënë we bäk kəc kək cöl aa löm kakkun. ⁸ Alëuku buk ñic aya lön ye yok käreεc looi tënë kəc kək, agut tënë miëthakäi kuan cï gam. ⁹ Aya dhiel tak lön ñic wek ye lön Nhialic acïi kəc rεc bï puöl bïk bäanyde röm kek ye. Wek aa dhil ë kënë ñic. Kəc luui käk bal, tädë kəc diäär kœr, tädë kəc jak cï kiëët door, ku kəc lööm röör kək cït ke. ¹⁰ Cuër ku kəc kepuöth yiëk käjuëc. Kəc wiæet ë määu, ku kəc kəc kək jääm gup ku kəc käh tuöör nyïn. Kockä ëbën aacïi Nhialic bï puöl bïk bäanyde röm ke ye. ¹¹ Kəc kək ë kamkun aake cït ë kockä. Bëny Jethu Kritho ku Wëi Nhialic acä adumuööm nyaai wegup, ku wek aacï jäl aa kəc ë Nhialic, ku cöl we aala cök kek Nhialic.

Luoi käk bal

¹² Abï raan dët lueel ëlä, “Acïn löñ ya gël ba kë wiëc cïi loi.” Ee tädë, ku këriëec ëbën acïi path tënë yï. Alëu ba lueel lön cï ya puöl ba kuat kë wiëc looi, ku yen acïi rot loi ba ya alony käk ya ke looi. ¹³ Abï raan dët lueel, “Miëth ë kën yäc ku yäc ë kën miëth.” Ee tädë, ku keek aabï Nhialic rac kedhie. Guöp acie luöi wët bal ë path, aye luöi kë wïc Bëny rin guöp ë këde. ¹⁴ Nhialic acï Bëny jöt thou yic ë rielde, ku abï yook jöt aya ë rielde.

¹⁵ Anjiekë lön ye guäpkun tök kek Raan cï lœc ku dœc. Lëu ba guöp abañ Raan cï lœc ku dœc looi bï ya guöp abañ a dëjök? Acïi rot lëu. ¹⁶ Cäk lëu bäk ñic, mony guäpde cöl aye kën adëjök lön guäpken aabï ya tök? Acï gõt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Ku keek karou aabï ya guäp tök.” ¹⁷ Ku raan rot mat kek Bëny, ee ya tök kek ye wëike yiic.

¹⁸ Nyaai yïpuöu käk bal yiic. Adumuööm kək ye raan ke looi aacïi guäpde ye rac, ku raan yepuöu yiëk bal, adumuööm guäpde rac yen aye looi. ¹⁹ Anjiec lön ye ñek ye ñic lön guöp acit luan ye Wëi Nhialic rëer thïn. Acie wek we cak röt wepëc. Wek aa käk Nhialic. ²⁰ Nhialic acä ariöp dit apëi tööu piiny bï yen yï yœc. Këya, calkë guäpkun aaye wek Nhialic leec.

7

Thiëek

¹ Ëmën, yen abï jäl jam wël wäär cï wek ya gät athöör. Ee yic, apath bï raan cïi thiëk. ² Ku rin bï ciεεñ rεεc käk bal puöl, apath bï moc ala tienje ku ye tik la muonyde. ³ Moc ku tik aa dhil rëer apath ë rëer moc kek tienje ku rëer ë tik kek muonyde, ke cïn raan kuc ë ñek. ⁴ Guöp rëer ke tik acie këde ë rot, ee kënë muonyde. Ku guöp rëer ke moc acie këde ë rot, ee kënë tienje aya. ⁵ Cïi ñek kuc bï cïi töc ke ñek. Apath bäk kan mat lön bï ñek atœc ë rot, rin bäk la nin lik bï wek ke röök. Kanjë mat yic ku gamkë wedhie. Na la ninkä thök ke we röm biöök cïmëndun theer. Të looi wek ye këlä, ke jöñrac acïi we bï piëk adumuööm yic. Rin acäk bï lëu bäk bal göök. ⁶ Wek aa cä yöök bäk rëer ë röt këlä, wek aa päl bäk looi cït të wïc wek ye thïn. ⁷ Ee ba nhiaar apëi təcït wek ya. Ku ñek ë la këden cï Nhialic gam

ye. Raan ë la miöcde ë rot ku raan dët kek miöcde ë rot.

⁸ Ëmën, awiëc ba lëk rööc këc thiëëk ku diäär cï rööcken thou rëer ë röt, lön apath bïk rëer ke cïi ben thiaak, ku cïi rööc thiëk aya cimën yen. ⁹ Ku na cäk lëu bäk rëer ë röt, ke we thiëk ku thiak diäär rin anuëën bak thiëëk tën të bï wek aa tuil akölaköl. ¹⁰ Alëk kəc cï röt thiaak ë riël bányda ku acie riëldië, tik acïi muonyde päl. ¹¹ Ku na pël moc, ka dhil rëer ke cïi mony dët wïc, tädë ke dhuk tënë muonyde. Ku moc acïi tienje liöi.

¹² Yen acie Bëny, ku yen aluel wët kënë ke ya ye raan ë path. Na le wämääth cï gam la tinj këc gam, ku wïc tik kënë bï rëer ke ye, ka cïi tik dhil liöi. ¹³ Ku na cï tinj cï gam thiaak ë mony këc gam, ku wïc mony kënë bï rëer ke ye, ke tik acïi moc päl. ¹⁴ Rin Nhialic ë mony kënë gam rin cï yen tinj cï gam thiaak. Ku yeen ë tinj këc gam cöl aye raande rin cï ye thiaak mony cï gam. Na cïi cït kënë, nuöt miëthken aa cït mïth kəc cie Nhialic la cök ë door. Ku rin cït yen kënë, mïth aaye Nhialic mat ë kacke yiic.

¹⁵ Ku na wïc raan këc gam bï raan cï gam rëer kek puöl, ka dhil raan kënë looi këya. Acïn kënë ñek duut ë kamken kedhie, moc ku tik, bï rëer ke ñek. Rin yok aaci Nhialic puöl buk rëer apath. ¹⁶ Tinj cï gam, ye ñic kädë lön cïi yïn muonydu bï kony bï gam? Ku yïn mony cï gam, ye ñic kädë lön cïi yïn tienje bï kony bï gam?

¹⁷ Wët ya lëk akuut kəc cï gam, ee lön bï raan a pïr dhël cï Bëny nyuöth ye. Ku ñek adhil pïr təcït tëwäär pïir yen thïn yon cöl Nhialic ye bï wëtde gam. ¹⁸ Kë luëel akïn, na raan cï ñoot cï cöt Nhialic gam, ka cïi nuöt man, ku ye wïc diët këc ë ñoot. Na raan këc ë ñoot cï cöt Nhialic gam, ka cïi rot cöl anot. ¹⁹ Athönj ëbën tënë Nhialic të cï raan ñoot ayï të këc ye ñoot. Kën yen ril ë lön bï yïn löñke gam. ²⁰ Raan ëbën adhil rëer cït täden wäär rëer yen thïn yon cöl Nhialic ye. ²¹ Na yï alony wäär cöl Nhialic yï, ke yï duk ye diëer. Ku na le kë kony yï ba nhom lääu, ke loi. ²² Raan alony cï Bëny cöl bï ya tök kek Raan cï lóc ku dəc, ke ye alony cï Raan cï lóc ku dəc looi bï nhom lääu. Ku yeen aya, raan cï Nhialic cöl bï ya tök kek Raan cï lóc ku dəc, ee ya alony Raan cï lóc

ku dəc. ²³ Nhialic acä ariöpdiit tääu piny ë riënkun. Duökkë röt loi bäk ya alony ë kəc. ²⁴ Miëthakäi cï gam, yon cöl Nhialic we, ñek ë la täden ciëñ yen thïn. Cimën wäär ciëñ wek yon cöl Nhialic we. Rëerke këya we ñic Nhialic. Ciëñkë këya.

²⁵ Awiëc ba wët cäk thiëëc ë yen rin kəc këc thiëëk dhuk nhom. Bëny akëc ya lëk kë ba looi. Ku wek aa ba lëk wët ë piändië, ke ya cït raan cï Nhialic ñööth puöu bï la këden luöi. ²⁶ Të tinj yok käril bï röt looi, ka nuëën bï raan rëer ë rot ke cïi thiëk. ²⁷ Na yïn ala tik, ke duk liöi. Na këc thiëëk, ke yï duk thiëk. ²⁸ Na wïc bï yï thiaak, ka cïn adumuööm tö thïn. Ku kəc cï thiëëk aabi gum apei piërden yic, ku awiëc bäk cïi gum.

²⁹ Kë luëel akïn miëthakäi cï gam, të cï dönj piërda yic aciek. Ku ëmën le tuëñ rööc cï thiëëk aa dhil ciëñ ciët ke këc thiëëk. ³⁰ Kəc dhiau ku yekë nyuöth ciët ke cïi dhiau. Kəc dal ku yekë nyuöth ciët ke cïi puöth mit, kəc ë yöc, ku yekë nyuöth ciët käk cïk ke yöc cie kækken. ³¹ Ku kəc käk pinynhom luöi, apath bïk cïi ye diëer apei ciët cïn kaam diit cïk nöc ke lui. Piny kënë kek kækken tö thïn ëbën, acïi bï ciëñ apei.

³² Anhiaar bäk rëer ke we cie diëer. Kam kəc cï gam, raan këc thiëëk ë yenhom yiëk luöi käk Bëny, rin bï yen Bëny cöl amit puöu. ³³ Ku raan cï thiëëk ë yepuöu yiëk käk pinynhom, rin bï yen tienje cöl amit puöu. ³⁴ Ku këya, piände ë nhom rou. Ku tinj këc ben thiaak, tädë nyan këc kanj thiaak, ee yepuöu yiëk luöi käk Bëny, bï guäpde ku wëike aa käk Bëny kedhie. Ku tinj la moc ë yenhom yiëk käk pinynhom, rin bï yen muonyde cöl amit puöu.

³⁵ Käkka ëbën aa ca lëk we rin wïc yen ye ba we kony, ku cä we gël bäk käk wiëckë ke cïi ye looi. Awiëc bäk kën yic aa looi ku piëerke dhël la cök, ku bäk Bëny luöi puöu ëbën.

³⁶ Na ye moc tak, lön kë cï yen thiëëk gööu tënë nyan cï meek acïi path, ku yeen ala puöu thiëëk, ka thiëk təcït të wïc yen ye thïn. Acïn adumuööm tö thïn. ³⁷ Ku mony cï ye guir piände ë rot, ke cïn kəc thöoc ye thïn, ku ñic aya apei lön bï yen ye lëu bï rëer apath ke cïi thiëëk, ke këpath yen alooi

bī nya cīi thiak. ³⁸ Kēya, mony thiak nya ē kēpath looi, ku mony cīi nya thiak ē kē ŋuēēn apēi looi.

³⁹ Acīi path bī tik mony dēt wīc ke muōnyde pīr, ku na cī moc thou, ka lēu bī mony dēt nhiēr thiaak, ku yeen adhīl a raan cī gem. ⁴⁰ Ku na ye wētdiē, ke yeen abī puōu miēt tē rēer yen ke cīi ben thiaak. Aya tak lōn ye Wēi Nhialic ya kony tāktākdīē yic aya.

8

Mūth ye gām jak cī kiēt

¹ Ēmēn ŋen abī jāl jam mūth ye ke gām jak. Ee yic, ŋok aŋic kājuēc rin ē wēt kēnē. Ku ŋiēēc kajuēc ē raan cōl anhiām, ku nhiēr ē raan juak bī riēl. ² Na ye raan tak lōn cī yen kāŋ ŋic, ka ŋot kēc tē bī yen kāŋ jāl ŋic dōōt. ³ Ku raan nhiar Nhialic aye Nhialic ŋic.

⁴ Ku dēt rin ye ke mūth cī gām jakrēc cam, aŋicku lōn nhialic ye kiēt ē kāŋ, acīi tō thīn. Acīn Nhialic dēt, Nhialic ē tōk. ⁵ Ee yic, kōc aa jam lōn tō jak cīt kākkā thīn nhial ku piny. Ku na cōk alōn tō jak juēc cīt kākkā thīn, ⁶ ke tēnē ŋo ē Nhialic tōk yen atō thīn. Yen acī kēriēēc ēbēn cak, ku ē riēnke yen aye ŋok pīr. Ku Bēny ē tōk, Jethu Krītho, ku ē riēnke yen acī kēriēēc ēbēn cak, ku ē yen pīr ŋok.

⁷ Ku acie raan ēbēn yen ŋic ē yic kēnē. Kōc kōk aa ŋoot nhīim kāk cī kiēt yiic, na camkē mūth cī gām jak cī kiēt, ka yekē tak cīēt ke cī mūth cīk cam yiēk gup ajuēēc. ⁸ Miēth yeku cam acie ŋo ē looi buk la cōk tēnē Nhialic. Acīn kē ye nyaai tē cēm ŋok ye, ku acīn kē ye juak thīn tē cēm ŋok ye aya.

⁹ Wek kōc cī gam, duōkkē kē cīn yen mūth ya ke theek loi bī wek kōc koor gamden muōr, bīk tak lōn ē yen adumuōōm yen cīk looi cēm kek ē mūthkā, tē cī kek we tīŋ ke camkē ke. ¹⁰ Na tīŋ raan koor gamde yī raan ŋic kāŋ, yī mīth kāk yai cī gām jak cī kiēt, ke cī kēnē bī riēl nyin abī miēth cī gām jak cī kiēt cam? ¹¹ Kēya raan koor gamde, wāmuuth cī gam cī Raan cī lōc ku dōc thou ē riēnke, abīi tēdun ŋic yīn kāŋ thīn rac. ¹² Tē looi yīn adumuōōm tēnē wāmāthkun cī gam, ba gamden koor rac kēlā, ke yīn adumuōōm looi tēnē Raan cī lōc

ku dōc alanden. ¹³ Kēya, na ye miēth ya cam wāmāath cī gam cōl aloi adumuōōm, ke ŋen acīi miēth kēnē ben cam rin ba wāmāath cī cōl aloi adumuōōm.

9

Yic ku luōi atuuc

¹ ŋen ala yic ba kāk piērdiē wīc. ŋen acī Jethu Bānyda tīŋ ku ŋen atuōnyde. Ee gamdun yen ē luōi ca looi tēnē Bēny. ² Na cōk alōn cīi kōc kōk ye ye gam lōn ye ŋen atuuc, ka ŋiēc lōn ŋic wek ye lōn ye ŋen atuuc, rin aye kē pīr wek, ke we ye tōk kek Bēny nyuōōth lōn ye ŋen atuuc.

³ Yen ē tē ye ŋen rot kuōny thīn tē jōōny kōc kōk ŋen. ⁴ ŋen ala yic bī ŋen yiēk miēth ku kē dēk rin luōidiē, ⁵ cīmēn ye atuuc kōk ku wāmāthakēn ē Bēny, ku Pīter la keny kek diārken, cā la yic ba thiēek tīŋ cī gam ba ya keny kek ye? ⁶ Nadē ke ye Barnaba ku ŋen ŋopēc, ŋok aa tuuc dhil luui ŋocin rin piērda? ⁷ Apuruk acie rot riōp ē rot. Raan tim ē luōk com aye ŋōōth lōn bī yen mīth abēk cam. Aye abiōōk ŋōōth lōn bī yen dek cēk ye yōk tēnē amālke.

⁸ Acie kāk yakē tīŋ ke loi rōt akōlakōl kek luēel kepēc, rin kā cīt kākkā aaci gōt lōŋ Mothith yic.

⁹ Acī gōt lōŋ Mothith yic ēlā, “Duk muōer der thok tē luui yīn ye bī rap kōōm. Ye miōōr kek ye Nhialic yiēk yēnhom?”* ¹⁰ Cie ŋok ye lueel yen wēt kēnē? Ee gāt riēnkua, rin raan pur ku raan tēm ayekē ŋōōth rin le yen kē bīk yōk rap cīk looi yiic. ¹¹ ŋok aaci luui buk kāk wēi tiēŋ wepuōth, ke yakē tak lōn cī ŋok puōth dīt tē ŋēēth ŋok ye lōn le yen ariōp bāk gām ŋo? ¹² Ku na le kōc kōk la yic bīk kākkā yōk tēnē we, ke ŋo cīi la yic wār yiēnyden? Ku akēcku kāŋ them buk la kē yōkku, tē cōk alōn ē yen ke yiēnyda. Ku kēriēēc ēbēn acuk guum rin buk kōc cōl aa gam Wēt Puōth Yam rin Raan cī lōc ku dōc. ¹³ Aŋiēc lōn ŋic wek ye lōn rōōr ē luui luanŋ Nhialic aa miēthden yōk ē luōi luanŋ Nhialic yic. Ku kōc kāk cī bēēi luanŋ Nhialic juaar ariāk nhom aa bēk lōōm kāk cī juaar yiic. ¹⁴ Kēlā aya, acī Bēny looi bī kōc ē kōc lēk Wēt Puōth Yam, kē pīr kek aa yōk thīn. ¹⁵ ŋen akēc luui ē yithkā. Ku ŋen acīi athōr kēnē

* 9:9 Aliu ciēŋ ē Jiēēŋ yic, L.rou 25:4; 1Tim 5:18 9:11 Rom 15:27 9:13 L.rou 18:1 9:14 Mt 10:10; Lk 10:7

gät emën rin bi yen e yithkä wic e rienkië. Anjuëñ ba thou tēn tē looi yen e kēnē. Acin raan bi wētdiēñ nhiem yen kēnē nyaai tēnē ya. ¹⁶ Acie rin ye yen kōc lēk Wēt Puōth Yam yen ya cōl anhiām. Ku yic e rin cī Nhialic ya yōōk ba kōc lēk, ku abī rēēc apēi akōldā tēnē ya tē cūi yen kōc e lēk Wēt Puōth Yam. ¹⁷ Na luōi e luōi kēnē tē cī yen ye tak ba looi, ke yen adhīl ariōp wic. Ku na cie yen tak ye, ku ye Nhialic yen lēk ye ya ba looi, ke ya bā ariōp wic kēdē? ¹⁸ Yenō yen ariōpdiē? Ariōpdiē e kē bi yen kōc lēk Wēt Puōth Yam ke ya cūi thiēc ariōp, ku cā yinydiēñ bi akut kōc cī gam yiēk ya wic.

¹⁹ Yen raan e rot. Yen acie alony raan dēt. Ku emën yen e rot cōl aye alony raan ebēn, rin bi yen kōc juēc lēu bik gam. ²⁰ Tē luui yen kek kōc Itharel, yen e cienj cīmēn raan Itharel rin bi yen ke lēu, cōk alōn cūi yen e kēdit tēnē ya ba cienj ciēñden. Yen e cienj cīmēn raan wic ye bi lōōñ cī Mothith gāt theek, tē luui yen kek kōc e lōōñkā, rin ba ke lēu bik aa buōth Raan cī lōc ku dōc. ²¹ Kēlā aya, tē luui yen kek kōc cie kōc Itharel, yen e cienj cīmēnden ke ya cūi lōōñ kōc Itharel thek. Kēnē aya looi rin bi yen kōc cie kōc Itharel cōl aa buōth Raan cī lōc ku dōc. Ku acie lōn ciēñ yen ke ya kuc lōñ Nhialic, yen abuōth lōñ Raan cī lōc ku dōc yic. ²² Tē rēēr yen kek kōc e gam, yen e ciēt raan tōk kamken, rin bi yen ke lēu. Kēya, yen e rot looi ba thōñ ke kōc ebēn rin ba kōc kōk kony keyiic bik gam, kuat dhēl bi yen ye lēu thīn. ²³ Yen e kākā looi ebēn rin bi yen Wēt Puōth Yam e rin Jethu yāth tuēñ. Ku rin bi yen dōc ye yōk tē yēth Wēt Puōth Yam tuēñ yōk aya.

²⁴ Anjēckē, tē wēēr kōc, ee raan tōñ cī kōc wuōr yen e kēn wēēr kōc nyaai. Wek aa dhīl kat cīmēn kōc wēēr bāk e kēnē lōōm. ²⁵ Raan tuk, ee lōōñ e tuk dhiel theek apēi, rin bi yen kē ye gām raan tō tuēñ, kēn bēn yāi akōldā, nyaai. ²⁶ Yen e kēnē ye yen kat ke ya cōk yānhom ba tē riñ kōc thīn thap thok piny. Ku yen acie pēēr e gut yic e path. ²⁷ Yen e rot looi ba riēl, ba Jethu buōth, rin na ca kōc juēc piōōc ke Nhialic cūi ya reec akōldā.

10

Paulo e kōc cī gam piōōc rin jak ye kiēt

¹ Miēthakāi cī gam, awiēc bāk kēwāār cī rot looi tēnē wārkuān dīt wāār buōth Mothith ror liēēt tak. Keek aake tiit luēt, nawēn ke tem Wār Lual e path. ² Tēwāār buōth kek luēt, ku wāār teem kek wār, keek aake cīt kōc cī muōōc nhīm bik aa kōc buōth Mothith. ³ Keek ebēn aaci miēth tōñ thōñ cam, miēth yīk Nhialic ke e riēlde, ⁴ ku dēkkē e piū ke looi Nhialic bik kuēr kuur yic, kuur cath ke ke. Kuur e ye Raan cī lōc ku dōc guōp. ⁵ Cōk alōn cī kāpuōthkā rōt looi ebēn, ke Nhialic ēcūi puōu mit kek wārkuān dīt juēc. Go Nhialic ke nōk ku weer guāpken roor tē cūi cienj.

⁶ Emën, Nhialic aci wārkuān dīt wāār cūi yen puōu mit tēnē ke tēm awuōc, bi yo wēēt buk yōpuōth cūi ye yiēk kāreēc cīmēn wāār cī kek ye looi, ⁷ tēdē ke yo dor jak cī kiēt cīmēn cī kōc kōk keyiic ye looi yōn. Rin aci gāt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Kōc aaci nyuc bik mīth ku dēkkē ku jōlkē dier.” ⁸ Dukku yōpuōth ye yiēk bal cīmēn wāār cī kōc kōk keyiic ye looi, nawēn ke raan tim thiār-rou ku ŋuan thou akāl tōk. ⁹ Acuk lēu buk Bēny them cīmēn yōn cī kōc kōk keyiic ye looi, nawēn ke thōōñ kāpieny ke. ¹⁰ Duōkkē ye rēēr we jiēm wenhīm cīmēn wāār ye kōc kōk keyiic ye looi, ku aaci Nhialic bēn tuōc atuōnyde bi ke nōk. ¹¹ Kākā ebēn aaci rōt looi tēnē kōc Itharel bi ke yo lēk. Ku kākā aaci gāt piny rin bi yo lēk thīn aya. Rin yōk aa pīr tē bi thōk piny guō bēn thīn.

¹² Raan cī gam ye tak lōn atiit gamde, adhīl yēnhom tāāu piny bi ciēn kēreēc ye. ¹³ Na them yī ba adumuōōm looi ke ŋic lōn cī kōc kōk kañ them kēlā aya. Nhialic e kē cī thōn dhiel looi. Acin raan bi Nhialic puōl bi them arēk aba athēmde cūi gōk. Ku tē them yī ka la dhēl kony Nhialic yī ba athēm gōōk.

¹⁴ Kēya, miēthakāi nhiaar, duōkkē jak cī kiēt kōñ door acin. ¹⁵ Yen ajām tēnē we rin anjēc lōn ye wek kōc cī nhīm bak, takkē wēt luēel kēnē yic wēpuōth e rōt. ¹⁶ Tē dēk yōk biny ye yōk dek muōñ abiēc miēth Bēny yic ye yōk Nhialic leec thīn, ke yōk aa rām riēm

Raan cī lōc ku dōc. Ku tē bēny yōk ayup ku camku, ke yōk aa rōm guōp Raan cī lōc ku dōc. ¹⁷ Rin ayuōm tōk yen atō thīn, ke yō ēbēn cōk alōn juēc yōk, yōk aa guāp tōk rin yōk ayuōm tōk rōm.

¹⁸ Takkē kōc Itharel tē ciēm kek kāk cī juēr Nhialic, ke keek aa ya tōk kek Nhialic. ¹⁹ Yenō wiēc ba lueel tē jiēm yēn kēlā? Ye nadē ke jak cī kiēt, ayī miēth cī juēr ke aa la wētden yic? ²⁰ Acie kēya! Kē luēel ē lōn kāk ye kōc cīn gam la cōk juaar, ee tēnē jakrēc acie tēnē Nhialic. Ku acā wīc bāk rōt aa mat kāk jakrēc yiic. ²¹ Yin aciī dēk bīny mušn abiēc ē Bēny, ku bēn dek bīny kāk jakrēc. Yin aciī rōm kek Bēny ku bēn rōm kek jakrēc. ²² Na loiku ē kēnē, ke rin wīc yōk ye buk Bēny rac puōu. Yeku tak lōn ril yōk apēi buk Bēny dhāl ku cīi yō tēm awuōc?

²³ “Ayeku lueel yōk aaci puōl buk kāk wīcku ke looi.” Ee yic, ku acie kēriēc ēbēn yen path. “Kēriēc ēbēn aci puōl buk looi.” Ku acie kēriēc ēbēn yen yō kony. ²⁴ Yin adhīl luui kāk kōc kōk cōl amit puōth, tēn lōn ye yīn luui kāk yī cōl amit puōu ē rot.

²⁵ Apath tēnē yī ba kuat rīj ye ke yaac tē ye rīj yōc thīn cuet, ke yī cīi puōu diu. ²⁶ Rin aci gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Piny ku kēriēc ēbēn tō thīn aa kāk ē Bēny.”

²⁷ Na cī yī cōl ba la mīth pan raan cīn gam ku ca gam ba la, ke yī cam kuat miēth cī bēi tēnē yī ke yī cīi thiēc. ²⁸ Ku na lēk raan dēt yī, “Miēth kēnē aci juēr jak cī kiēt,” Ke yī duk ē miēth kēnē cam, ku acie rin diu tō yīpuōu, ee rin wēt rēer raan cī ye lēk yī puōu. ²⁹ Kēya, acie kē tō piāndu yic, ē kē tō puōn raan dēt yic. Raan dēt abi thiēc ēlā, “Yenō ye kē rēer puōn raan dēt yic ya gēl ba kēdiēn tō yapuōu cīi loi? ³⁰ Na lēc Nhialic rin miēth, ke yenō bī raan dēt ya nyieeny miēth cī yēn Nhialic leec?”

³¹ Kēya, kuat kē loi, tē mīth yīn ayī tē dēk yīn, loi ke ēbēn dhēl ye ke Nhialic leec thīn. ³² Duk kē ye kōc kōk yōk ke rac loi cīmēn kōc Judia, tēdē kōc cie kōc Judia, ayī kōc akut kōc cī gam. ³³ Luōōikē cīmēndiē, aya looi ba raan ēbēn cōl amit puōu kāk ya ke looi yiic, ke cā loi kēpath tēnē yēn ē rot, ke ye kēpath tēnē kōc ēbēn rin bī raan ēbēn luōk.

11

Dhēl puōth ē rōōk

¹ Luōōikē cīmēndiē, cīmēn ye yēn luui cīmēn Raan cī lōc ku dōc.

² Wek aa ya leec rin ye wek luōidiē ku kāk ya piōc muk nhīm akōlakōl. Ku wek aa kāk cī piōc tēnē kōc cī gam, kāk ca ke njic tēnē kōc kōk ku nyuōth ke we, buōth yiic. ³ Ku awiēc bāk njic lōn Raan cī lōc ku dōc atō moc nhom ku moc atō tik nhom, ku Nhialic atō Raan cī lōc ku dōc nhom. ⁴ Kēya, mony ē rōōk, tēdē ke lēk kōc wēt Nhialic ke cī yēnhom kum, ee Raan cī lōc ku dōc rac guōp. ⁵ Ku tiņ ē rōōk tēdē ke lēk kōc wēt Nhialic ke kēc yēnhom kum ē muōnyde rac guōp, athōj ke tiņ cī muut nhom bī rac guōp. ⁶ Na cīi tik yēnhom ye kum, tē rōōk kōc, ke ye rac guōp cīmēn tiņ cī muut nhom. Kēya, adhīl yēnhom kum. ⁷ Moc aciī yēnhom kum rin aci Nhialic looi bī ciēt ye, ku gēm kēnē ye cōl athōj kek ye. Ku athēk tik tēnē moc aye nyuōth lōn cī ye looi ke cīt moc. ⁸ Rin acīn kē cīi Nhialic lōōm tēnē tik bī yen moc cak, ee tik yen aci cak kē cī lōōm tēnē moc. ⁹ Ku moc akēc cak rin ē tik, ē tik yen ē cak rin ē moc. ¹⁰ Kēya, rin ē wēt kēnē ku rin atuuc nhial, tik adhīl yēnhom kum bī nyuōth lōn tō yen moc cōk. ¹¹ Ku cīt lōn ye yōk kōc cī mat kek Bēny, tik acie kē puōl yic tēnē moc cīmēn ye moc kē cīi yic puōl tēnē tik. ¹² Ee yic, ee lōm ē moc yen aci lōōm bī ke tik cak ku ē yic aya, lōn ē tik yen ē moc dhiēth ku keek kedhie aabō tēnē Nhialic raan cī kēriēc ēbēn cak.

¹³ Takkē yic, kek we ē rōt lōn puōth yen bī tik rōōk tēnē Nhialic ke kēc yēnhom kum tē rōōk kōc juēc thīn. ¹⁴ Aye ciēn nyooth lōn bēr nhīm nhom apēi aaci path ke moc. ¹⁵ Ku tēn tik ē kēn dhēēn. Nhiēm bāar aci Nhialic gām ye bī ya kēn yen yēnhom kum. ¹⁶ Ku na le raan ye tak lōn wēt luēel acie yic, ke yēn ku akuut kōc cī wēt Nhialic gam, yōk aa cīn tēdēt ye yōk Nhialic duōr thīn.

Guirku rōt apath buk guōp Bēny rōm

¹⁷ Wek aa cā bī leec wēl lēk we kā yiic, rin tē rēm wek bāk Nhialic door, kārēc yakē ke looi kek aa juēc tēn kēpuōth yakē ke looi.

¹⁸ Tueņ, aci kōc kōk lēk ya lōn tē rēm wek,

wek aa weyiic tek. Ku acie wët tøk yen yakë lueel. Ku kënë alëu bī ya yic. ¹⁹ Ee tēde, alëukë bāk weyiic tek ë kamkun rin bī kəc luel yic ηic. ²⁰ Tē rēm wek ëbën ke we ye akut, ku cək alən ye wek ye tak lən ë yen kē cī Bëny döör looi kam kəc yen camkë, ka cie yic. ²¹ Rin tē mīth wek, wek aye ηek mīth ë rot ke we cīi röt tit. Kəc kək aa rēer ke nək cək ku wiet kəc kək. ²² Ciënkë nhīm bēi ye wek mīth thīn ku dëkkë thīn? Aye akut kəc cī gam yen yakë bën rac guöp, ku guötkë kəc cīn kajuëc nyin? Yakë tak yenö ba lueel tēnē we rin luoi cīt kënë? Ba we leec? Acä kəη looi acīn.

²³ Rin ηen acī piöoc yök tēnē Bëny. Ku ë yen aca bën gām we aya, lən Bëny Jethu, ee wēer wäär bī ye luəm, ee cä ayup lööm, ²⁴ nawën cī Nhialic leec, ke bēny ayup yic ku lueel, “Kënë ë guäpdië cī looi rienkun. Camkë ayum kënë bī wek ηen aa tak.” ²⁵ Këlä aya, wën cī miëth thök ke löm aduη cī thiän muön abiëc ku lueel, “Aduη muön abiëc kënë ë döör yam kek Nhialic cī thany riemdië. Tē dek wek ye, luökë këya bī wek ηen aa tak.”

²⁶ Wek aa thon ë Bëny lueel, yet aköl bī yen bēn dhuk tē cem wek ayum kënë ku dëkkë muön abiëc aduök yic. ²⁷ Këya, na cam raan ayum Bëny ku dək aduη muön abiëc yic, dhël yen ye dhöl guöp, ke yeen ala guöp awuöc, rin cī yen adumuööm looi tēnē guöp ku riem ë Bëny. ²⁸ Raan adhīl yepuöu kaη caath käreec cī ke looi bī jäl mīth ayup ku dək aduök yic. ²⁹ Na cam raan ayup ku dək aduök yic, ku cīi tēden ye kek tøk thīn kek guöp ë Bëny yik yenhom bī ηic, ka bī Nhialic tēm awuöc tē cem yen ayup ku dək aduök yic. ³⁰ Yen ë kē cī kəc juëc weyiic gup riaam ku tuany ke ku thou kəc juëc. ³¹ Na kəηku yopuöth wic käreec cuk ke looi, ka cīn kē tēm Bëny yo awuöc. ³² Ku luk aye Bëny looi ku tēm yo awuöc, rin na nhiäk la piny thök ke Nhialic cīi yo tēm awuöc kek kəc pinyhom ëbën.

³³ Këya, miëthakäi cī gam, tē met wek wenhīm bāk mīth, ke we ye röt tiit. ³⁴ Ku na le raan nək cək, ka dhil mīth baai rin bī Nhialic we cīi tēm awuöc, rin cīi wek röt ye

tiit tē röm wek. Ku wël kək aa ba la lueel tē yeet ηen tēnē we.

12

Miöc Wëi Nhialic

¹ Emën, awiëc ba jam miöc ye yök tēnē Wëi Nhialic. Awiëc bāk yith ηic rin ë kakkä miëthakäi cī gam. ² Anjäckë, wäär ye wek kəc cie Nhialic ë door, wek aa we cī muör dhöl juëc bāk ke aa door jak cī kiëët. ³ Awiëc bāk ηic lən acīn raan ye Wëi Nhialic cök puöu, lëu ye bī Jethu lëk guöp wël rec. Ku acīn raan la riel bī lueel lən ye Jethu Bëny tē kēc Wëi Nhialic ye tääu yepuöu.

⁴ Miöc juëc cīi thöη aatö thīn, ku ee Wëi Nhialic tönē yen ë ke gam. ⁵ Kəc aa luui dhöl juëc, ku ë Bāny tøk yen aye kē luösi. ⁶ Miöc juëc cīi thöη ye kəc luui aatö thīn, ku ë Nhialic tönē yen ë ke gām raan ëbën rin luoiden wic. ⁷ Nhialic ë raan gām kē ye raan ye ηic lən rēer Wëi Nhialic kek ye, ku bī luösi bī yen akut kəc cī gam kony. ⁸ Wëi Nhialic ë raan tøk gām ηiëc kəη. Ku Wëi Nhialic tönē kënë, ee raan dët looi bī kəc aa lëk kajuëc ηic bö tēnē Nhialic. ⁹ Wëi Nhialic tönē, ee raan yiëk riel bī yen Raan cī ləc ku dəc gam apēi. Ku yik raan dët riel ë yen kəc tuany kony. ¹⁰ Wëi Nhialic ë raan gām riel bī yen kək jəη göi aa looi. Ku gēm raan dët riel ë yen wët Nhialic lëk kəc. Ku raan dët ke riel ë yen miöc bö tēnē Wëi Nhialic, ku kək cie bën tēnē ye tek thook. Ee raan yiëk riel bī jam thok kək, ku gēm raan dët riel bī kək cī lueel thok kək teet yiic. ¹¹ Ku ë Wëi Nhialic tönē kënë yen ë kakkä gam ëbën təcīt tē wic yen ye thīn. Ee ηek gām miöc cīi thöη kek miöc ë ηek.

Guöp ala yic kajuëc

¹² Guöp Raan cī ləc ku dəc ë guäp tøk la yic kajuëc, cīmën guöp raan la yic kajuëc. ¹³ Këlä aya, yook ëbën ke yo ye kəc Judeo, tēdë ke yo ye kəc cie kəc Judeo. Tēdë ke yo ye kəc lääu nhīm, tēdë ke yo ye aloony. Wëi Nhialic acī ηek kamkua a muöc nom ku arëer kek yo, ku acī yo looi buk aa baη guöp Raan cī ləc ku dəc.

¹⁴ Ku guöp acie abaη tøk, ala yic abëk juëc. ¹⁵ Tēdë na lueel cök ëlä, “Rin cīi ηen ye cin, ηen acie abaη ë guöp.” Ka cīi kënë ye looi, bī

cii ye aban̄ ē guōp. ¹⁶ Tēdē ke lueel yic ēlā, “Rin cii ɣen ye nyin, ɣen acie aban̄ ē guōp.” Ka cii kēnē ye looi aya bī cii ye aban̄ ē guōp. ¹⁷ Na guōp ēbēn ye nyin, ke ye piŋ kēdē? Ku na guōp ye yic yetōk, ke ye nōr kēdē? ¹⁸ Ku yic akīn, Nhialic aci abēk cii thōŋ tāau guāp tōk yic tēcīt tē wic yen ye thīn. ¹⁹ Na ye aban̄ tōk yen tō thīn ē rot, ŋuōt acin̄ guōp. ²⁰ Ku yic akīn, abēk juēc aatō thīn ku guōp ee tōk.

²¹ Kēya, acii nyin lēu bī lueel tēnē cin ēlā, “Yin acā wic.” Ku acii nhom luel tēnē cōk, “Wek aacā wic!” ²² Ku yic akīn, abēk guōp ye tak ciēt ke cii ril, aacii dhil liu thīn. ²³ Ku abēk guōp ye yōk ke cin luoi ye ke kuēēc nhīim, kēk aa yeku ŋiēc muk apath. Ku guōp alŋ cie nyuōth ē path, aye ŋiēc kum. ²⁴ Ku guōp alŋ cie thiaan, acie kum. Ku Nhialic acā abēk ē guōp cii ke looi bīk aa guāp tōk ēbēn, ku acā abēk ē guōp cii ke ē kuēēc nhīim looi bī ya kek kādīt apēi. ²⁵ Kēya, guōp ē tōk acii yeyic ē tek, ku abēkken cii thōŋ aa rōt kuony kamken. ²⁶ Na rem guōp aban̄ tōk, ka abēk kōk ē guōp aacii la lēŋ aya. Na lec aban̄ tōk, ka abēk kōk aa mit puōth kek ye ē tōk.

²⁷ Week ēbēn wek aa guōp Raan cī lōc ku dōc, ku ŋek kamkun aban̄ guāpde. ²⁸ Akut kōc cī gam yic, Nhialic acā atuuc tōu tuen̄. Ku bō kōc wēl Nhialic luēel kecōk. Ku bō kōc ē piōōc. Ku kōc la riel ē luui kāk jāŋ gōi. Ku bō kōc la riel ye kek kōc tuany kony bīk pial. Ku kōc ē kōc kony, ku kōc mac kōc, ku kōc jam thok kōk. ²⁹ Keek acie atuuc ēbēn, ku aacie kōc lēk wēt Nhialic ēbēn, ku aacie kōc ē piōōc ēbēn. Acie raan ēbēn yen la riel ē yen luui kāk kōc gōi, ³⁰ tēdē acie raan ēbēn yen la riel ye yen kōc tuany kony bīk ben pial, tēdē acie raan ēbēn yen jam thok kōk, tēdē acie raan ēbēn yen la riel bī kāk cī lueel thok kōk teet yiic. ³¹ Wēlkē wepuōth miōc kek dīt apēi. Ku miōc path kamken ēbēn akīn.

13

Nhiēr

¹ Alēu ba jam thok kōk, ayī thok ye atuuc nhial jam, ku na liu nhiēr tēnē ɣa, ke ɣen acit raan loi duōt, tēdē ke ɣen athōŋ kek lōnh guōt ē path. ² Na ba la riel ye ɣen kōc ŋiēc lēk wēt Nhialic. Ayī ŋiēc ye ɣen kāk ye

moony deet yiic. Ayī lōn ba la gam ril apēi tēnē Nhialic, lēu ɣen ye ba gat yōk bīk rōt nyooŋ tē rēer kek thīn. Ku na ciēn nhiēr ke ɣen ē raan cin̄ kē ya lēu acin̄. ³ Na gam ba kāk tō ke ɣen ēbēn tek tēnē kōc ŋōŋ, ku gam rot bī ɣen cuat mēec, ku na ciēn nhiēr ka cin̄ kē kony tēnē ɣa.

⁴ Nhiēr ē lōn bī raan kērac guum ku lir puōu, acie tiēl ku nhiaam. ⁵ Nhiēr acie kuōc ē wēl ku acie cōk ku acie thōōk ē puōu. Raan la nhiēr acie kērec cī luoi ye ē muk nhom. ⁶ Kōc la nhiēr cīt nhiēr kōc cī gam, aacii puōth dhil miēt tē looi kārec, ku aa ye yic cōl aa mit puōth. ⁷ Nhiēr ē ɣo cōl agum kēriēc ēbēn, ku ē ɣo cōl amuk gamda kuat kāk loi rōt yiic, ku cōl ɣo aŋōth Nhialic ku cuk yit.

⁸ Nhiēr ē rēer thīn akōlakōl, ku miōc kōk cīmēn luel wēt Nhialic, ku jam thok kōk ku ŋiēc ē kāŋ, kākā ēbēn aa rēer ku bīk liu. ⁹ Rin miōcdan ye ɣok kāŋ ŋic arēer ke ye abak, ku riel ye ɣok wēt Nhialic luēel a bak aya. ¹⁰ Ku na la kē cie abak bēn, ke kēnē abak acii ben wic.

¹¹ ɣon ye ɣen meth, ɣen a ɣa ye jam cīmēn meth ku tāk cīmēn meth, ku emēn ye ɣen raandīt, ɣen acie ben luui cīmēn meth. ¹² Kē yeku tiŋ emēn acit mēn dhie ye raan rot tiŋ macar la nyin durdur yic. Ku akōl dēt ɣok aabi kēriēc ēbēn tiŋ apath. Ku emēn ɣen acii kēriēc ēbēn ŋic, ku aa ba ŋic ēbēn cīmēn tē ŋic Nhialic ɣa thīn.

¹³ Ku emēn gam ku ŋōth ku nhiēr aatō thīn, ku kēdīt ke ēbēn ē nhiēr.

14

Wēl juēc rin miōc Wēi Nhialic

¹ Ee nhiēr yen adhiēlkē yiēk wepuōth apēi, ku tāaukē wepuōth miōc ye yōk tēnē Wēi Nhialic, cīmēn miōcdīt kōc yiēk riel bīk wēt Nhialic luēel. ² Raan jam thoŋ cii kōc kōk ŋic ē Nhialic yen aye yen jam tēnē ye, acie kōc kōk rin acin̄ raan wētde deet yic. Ee riel Nhialic yen aye yen jam yith cii ke ŋic. ³ Ku raan wēt Nhialic luēel ē jam tēnē kōc, ku wēlke aa kōc kony ku deetkē kōc puōth bīk rēer apath. ⁴ Raan jam thok cin̄ kōc ke piŋ ē yen rot kony yetōk. Ku raan wēt Nhialic luēel, akut kōc cī gam kony ēbēn.

⁵ Alëu ba nhiaar tē ye wek ëbën jam thok cïn kəc n̄ic ke. Ku anhiaar ap̄ei bāk la miöc ye wek wēt bö tēnē Nhialic luεεl. Rin raan wēt ë Nhialic luεεl aloi kēpath ap̄ei tēnē raan ë jam thok cïn kəc n̄ic ke, na cie këya, ka dhil la raan tet wël ye lueel yiic rin bī akut kəc cī gam kony. ⁶ Këya, tē le yēn bēn tēnē we miēthakāi cī gam, yēñö ba kuöny we tē ye yēn jam thok cīi ke ye piñ? Acīn kēdāñ. Ku ë bī piath tē lēk yēn we wēt cī Nhialic nyuöth ya, ku tē piöc yēn n̄iēc ë kāñ cī Nhialic gam ya. ⁷ Ku kēlä aya, kāk cïn yiic wël ye ke piñ tē gut ke cīmēn löör ku thom, na cīi raan ke gut tēcīt tē wīc bī rōlden nyooth, ke kəc piñ bī kēn yen wīc bī looi n̄ic kēdē? ⁸ Ku na cīi raan löör ë tōñ gut tēcīt tē ye n̄iēc ye, ke kəc bī röt guir kēdē bīk la tōñ? ⁹ Ku kēlä aya, bī raan dēt wēt lēk kəc ë thok kək deet yic kēdē tē cīi yen la gēi? Yīn abī ciēt raan jam alir yic ë path. ¹⁰ Thok juēc cīi thōñ aatö pinynhom, ku acīn thōñ tōñ cīi kēde ye deet yic. ¹¹ Ku na cā thōñ jīεem raan ye deet yic, ke raan jam ë thōñ kēnē ë raan kuat dēt tēnē yēn, ku yēn ë raan kuat dēt tēnē ye. ¹² Ku cīt lōn wīc wek ye ap̄ei bāk riεl ye Wēi Nhialic gām kəc yök, dhiεlkē them kam kākək yiic ëbën bāk riεl ye ke kəc cī gam kony, kuany.

¹³ Këya, raan jam thōñ cīi kəc kək ye deet yic, adhīl rōök bī la riεl teet yen wël ye lueel yiic. ¹⁴ Rin na rōök kēlä aya thōñ cā n̄ic, ke Wēi Nhialic arōök aya yapuöu, ku nhiamdiē acīn kēpuöth looi. ¹⁵ Na ye tēde kan, ke yēñö ba dhiεl looi? Yēn abī rōök ku wak yapuöu ku nhiamdiē kedhie. ¹⁶ Tē leec yīn Nhialic yīpuöu ë rot, thōñ kuc raan dēt bī rōök ya gam kēdē, “Yenakan.” Rin kuc yen kē ye lueel? ¹⁷ Na cək læcdun tēnē Nhialic piath ap̄ei, ke yīn acie raan dēt ë kony acīn.

¹⁸ Yēn Alec Nhialic rin ye yēn jam thok juēc cīi n̄ic wār yēn we ëbën. ¹⁹ Ku tēn amat kəc cī gam, aya wīc ap̄ei ba jam wël lik lēu bī ke deet yiic rin bī yēn kəc kək piöc, tēn tē bī yēn jam wël juēc cïn kəc ë ke piñ.

²⁰ Miēthakāi, kəc cī gam, pälkē kē ye wek tak cīmēn mīth. Yakē tak cīmēn kəc cī nhīim bak ku bāk gup ciēn awuöc cīmēn mīthkor cïn awuöc yekē looi. ²¹ Acī gōt athör thēεr wël Nhialic yic ëlä, “Yēn abī kəc ë jam thok cïn kəc n̄ic keek

cəl ajam tēnē kackiē, ku na cəkək looi këya, ke keek aa ñot ke cīi wēt diē bī piñ.”

Acī Bēny lueel.

²² Këya, miöc ye kəc jam thok kək, acie kīn kəc cī gam, ee kīn riεl Nhialic nyuöth tēnē kəc kēc gam. Ku miöc ye wēt Nhialic luεεl, ee kē ye kəc cī gam kony, acie kē ye kəc kēc gam kony. ²³ Na mat kəc cī gam kenhīim ëbën ku rekkē jam yic thok cīi thōñ, ku bö kəc kēc kāñ deet ku kəc kēc gam, ke cīk bī lueel lōn cī jōñrac ke dōm? ²⁴ Ku na bö kəc kēc kāñ deet ku kəc kēc gam, tē lēk wek kəc wēt Nhialic, ka bī raan yök ë rot lōn le yen guöp adumuööm tē piñ yen ë wēlkā. Abī wël cī piñ cəl añic kē cī wuöc. ²⁵ Ku wēt Nhialic abī kākken ye tak yepuöu cəl añic kəc kək. Ku abī yēnhom guöt piny ku door Nhialic ku lueel, “Nhialic arēēr kek we ayic!”

Käpuöth ye looi tē rōök kəc

²⁶ Yēñö ba jāl lueel miēthakāi cī gam? Tē mēt wek wenhīim bāk Nhialic door, raan tōk ee waak ket ku piöc ñek. Ku luel raan dēt kāk cī nyuöth ye, ku war raan dēt wēt cī lueel ë thōñ dēt yic. Kākka aaye looi ëbën bīk akut kəc cī gam kony. ²⁷ Kəc jam weyiic ë thok kək cīi n̄ic tē mēt wek wenhīim, acīi kəc karou ayī kəc kadiäk wan thook. Wek aa dhil ñek ajam ë ñek cök, ku raan war wētdun lēkkē kəc yic, adhīl tō thīn. ²⁸ Ku na liu raan war thok yic, ke raan jam thōñ cie piñ kəc kək abīt ku jīεem yepuöu ë rot tēnē Nhialic. ²⁹ Calkē kəc karou, tēdē kəc kadiäk cī Nhialic gām wētde, aa lēk kəc. Ku kəc kək akut, kəc cī gam aa bit bīk kē luel döt yic kepuöth. ³⁰ Ku na bīi Nhialic wēt raan cī nyuc amat yic puöu, ke raan jam akāac. ³¹ Calkē raan tōk aye jam ku ben ñek la yecök, rin bī raan ëbën piöc ku deet ë puöu. ³² Raan jam, lēk kəc wēt Nhialic adhīl n̄ic yēnhom bī köc ku ben raan dēt päl jam, ³³ rin awīc Nhialic buk aa jam ke ñek ë ñek cök, ku cuk ye tēēr ë kamkua.

Tē mēt akut kəc cī gam yēnhom tēden ye kek rōök thīn, ³⁴ ke diäär aacīi päl bīk jam. Keek aa dhil biēt ku piñkē. Aa dhil tō rōör cök cīt tē yeku yök ye ke cī gōt löñ kəc Judeo yic. ³⁵ Na le kē wīckē bīk deet yic, ka dhil

röörken thiëec tē cī kek dhuk baai. Rin acīi path bī tik jam amat akut kōc cī gam yic.

³⁶ Nadē ke ye wek we bīi wēt ē Nhialic thīn? Nadē ke ye we wepēc yen bīi yen?

³⁷ Na ye raan tak lōn ye yen raan kāk Nhialic tīn, tēdē ke ye Wēi Nhialic nyuōōth, ka dhil ŋic lōn kāk gāt ke aa kāk bō tēnē Bēny.

³⁸ Na ye kākā dhōl yiic, ke duōkkē ye kuēec nhom.

³⁹ Kēya, miēthakāi cī gam, tāaukē wepuōth kāk bī Nhialic nyuōōth we yiic bāk ke aa lēk kōc, ku duōkkē kōc kōk cī gam jam thok kōk, ye gēl bīk cīi jam. ⁴⁰ Wek aa dhil kēriēec ēbēn looi dhēl la cōk.

15

Jethu acī jōt ran yic

¹ Ēmēn miēthakāi cī gam, wek aa ba bēn lēk rin Wēt Puōth Yam ya lēk we, wēt cāk yōk ku yen cāk gam wepuōth ēbēn. ² Wēt ya lēk we, ku yen bī we luōk aya tē muk wek ye cīt tē cī ŋen ye lēk we thīn, ka bī ciēn wēt puōth cāk gam, tē cīi yen ye yic.

³ ŋen acī wēt thiek yic apēi yōk ku lēk we. Wēt cī Raan cī lōc ku dōc thou rin adumuōōmkua. Cīt tē cī gāt ye athōr thēer wēl Nhialic yic. ⁴ Acīk thiōk ku yeen acī Nhialic jōt thou yic nīn kadiāk cōk bī bēn pīr, cīt tē cī gāt ye athōr thēer wēl Nhialic yic. ⁵ Ku nyuth rot Pīter ku jōl atuuc kathiāār ku rou. ⁶ Ku ben rot nyuōōth tēnē kōc juēc wār kōc buōt kadhiēc, kōcken ye buōth cōk, kōc ŋot ke pīir kōc juēc, cāk alōn cī kōc kōk thou. ⁷ Ku ben rot nyuōōth Jemith ku jōl rot bēn nyuōōth atuuc ēbēn.

⁸ Ku jōl rot nyuōōth ŋen ciēn cīmēn raan lōk dhiēeth ciēn. ⁹ Rin ē ŋen akoor tēnē atuuc ēbēn, aya yōk acīi path bī ŋen a cōl ŋen atuuc rin ŋen acī kōc akut, kōc cī gam jōōr, ku cal ke aa gum apēi. ¹⁰ Ku dhēēn ē Nhialic acā cōl acīt kēnē akōlē. Ku dhēēn cī gām ŋen akēc nhom dēer piny. ŋen acī luui apēi luōi wār ŋen atuuc kōk, ku acie riēldiē ē rot, ee miōc cī Nhialic gām ya yen alēu ŋen ē luōi kēnē. ¹¹ Kēya, na ye wēt kēnē yen ya lēk kōc, tēdē ke ye yen lēk atuuc kōk kōc aya, ke yen ē wēt tōn le ŋok tuen le lēkku kōc, ku ē yen acāk gam.

Kōc cī gam aabī rōt jōt rēn yiic

¹² Na ye lēk kōc lōn cī Nhialic Raan cī lōc ku dōc jōt thou yic, ke yeŋō ye kōc kōk ē kamkun ye lueel lōn cīi kōc cī thou bī jōt bīk bēn pīr? ¹³ Na ye wēt yekē lueel yic, lōn cīn yen raan cīi jōt ē thou yic, ke Nhialic akēc Raan cī lōc ku dōc jōt ē thou yic aya. ¹⁴ Ku na Raan cī lōc ku dōc kēc jōt ran yic, ke wēt yeku lēk kōc ku gamdun tēnē Raan cī lōc ku dōc acīn wētde yic. ¹⁵ Ku dēt aya abī nyooth lōn lueel ŋok lueth rin Nhialic, rin acuk lueel lōn cī yen Raan cī lōc ku dōc jōt thou yic. Ku na ye yic lōn kēc kōc cī thou jōt bīk bēn pīr, ke Nhialic akēc Raan cī lōc ku dōc jōt thou yic. ¹⁶ Rin na kēc kōc cī thou jōt, ke Raan cī lōc ku dōc akēc jōt aya. ¹⁷ Na Nhialic kēc Raan cī lōc ku dōc jōt thou yic, ka cīn kē kuny gamdun we tēnē Raan cī lōc ku dōc, ku adumuōōmkun aa ŋot ke kēc pāl piny. ¹⁸ Na Raan cī lōc ku dōc kēc jōt thou yic, ke wētde yic aya, abī ciēt lōn cī kōc cī gam ku aacī thou, aa kōc ŋot ke rēer adumuōōm yic. ¹⁹ Na yeku ŋōōth lōn bī Raan cī lōc ku dōc ŋo kony pīr akōlē yic ē rot, ku acie pīr akōlriēec ēbēn, ke ŋok aabī kuat raan tō pinynhom ēbēn yic ŋer ē rienkua.

²⁰ Ku yic ē kē cī Nhialic Raan cī lōc ku dōc jōt thou yic bī nyuōōth lōn bī yen kōc cī thou jōt aya. ²¹ Cīmēn ye kōc thou rin kēwāār cī raan tōk looi, ke kōc aabī rōt jōt thou yic aya rin kē cī raan dēt looi. ²² Cīmēn wāthēer ye kōc thou rin ye kōc tōk kek Adam, ke yeen aya kōc aabī jōt bīk pīr rin cī kek mat kek Raan cī lōc ku dōc. ²³ Ku ŋek abī la akōlden bī ye jōt thou yic. Raan cī lōc ku dōc yen acī kan jōt thou yic, ku kacke aabī jōt akōl le yen dhuk. ²⁴ Ku thōk ē piny abī jāl bēn, ku Raan cī lōc ku dōc, abī jak ril pinynhom kek kacken rac ēbēn, ku gēm Bāāny tēnē Wun Nhialic. ²⁵ Rin Raan cī lōc ku dōc adhīl mac yet akōl bī Nhialic kōc ater ēbēn gōōk ku bīi ke yecōk. ²⁶ Raan ater bī jāl gōōk ciēn ee thou.

²⁷ Acī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Nhialic acī kēriēec ēbēn tāau yecōk.” Alēu bī deet yic lōn, kēriēec ēbēn, ye lueelkā, Nhialic guōp aliu ē kākā yiic rin ee yen Raan cī lōc ku dōc looi bī kān mac ēbēn.

15:3 Ith 53:5-12

15:4 Wk 16:8-10; Mt 12:40; Luai 2:24-32

15:5 Mt 28:16-17; Mk 16:14; Lk 24:34, 36; Jn 20:19

15:8 Luai 9:3-6

15:9 Luai 8:3

15:25 Wk 110:1

15:27 Wk 8:6

28 Ku na cī kəriëec ebën tääu Raan cī lóc ku dác cök, ke yeen nhom yen Raan cī lóc ku dác abī rot tääu Nhialic cök, yen raan kəriëec ebën looi bik tō yecök, ku Nhialic yen abī kəriëec ebën jāl mac.

29 Takku emën kác ye muəc nhīim rin kác cī thou. Yenō yakē nōōth? Ye kēpiath nō ye kác ye muəc nhīim rin kác cī thou looi tē cūi Nhialic kác cī thou ē jāt bik ben pīr? 30 Na cūi kác cī thou rōt ē ben jāt, ke yenō ye yok yonhīim rāam akōlakōl kē ye yok thou yōk thīn. 31 Miēthakāi cī gam, thou ē ya tiēet piny akōlakōl. Yen akuēē, yen aluel yic rin ee kēnē ē nhiaamdiē ē rienkun, lōn cī yok rōt mat kek Raan cī lóc ku dác Jethu Krītho Bānyda, ee piērda yic. 32 Yenō ca yōk thīn wāār thēr yen kek kác cīt lāai Epethuth? Na kác cī thou cie jāt bik ben pīr, ke yo mīthku ku dēkku, nhiāk yok aabī thou. 33 Duk rot cāl amār, “Na ye cath ke kác rēc, ka rēc yī ba ciēt ke.” 34 Yakē njēc tak ku pālkē dhōlkun adumušm. Ee yār gušp rin kác kōk weyiic aa kuc Nhialic.

Gušp cī rot jāt ran yic

35 Raan dēt abī thiēc ēlā, “Bī Nhialic kác cī thou jāt kēdē bik ben pīr? Ye gušp yīndē bī tō ke ke?” 36 Yenō thiēc wek kēlā! Tē com yīn kāu, ku cūi yic kōn pāt bī ciēt kē cī thou ka cūi cil. 37 Ku kē ye com ē kāu ē path cimēn kāu ē rap ku kāk kōk, acie kool rap yen ye com bī ben dīt. 38 Nhialic ē kāu gām gušp cī lóc ye. Ee kuat kāu gām gušpden path ke ye.

39 Gup kāk pīr ebën aacī thōn. Kác aa la guāpden ē rōt, lāai aa la guāpden ē rōt, diēt aa la guāpden ē rōt, ku rec aa la guāpden ē rōt aya.

40 Ala gup tō nhial ku gup tō pinyinhom, ku dhēēn rēer kek gup tō nhial acī rēer ke gup tō pinyinhom. 41 Akōl ala dhēēnde ē rot, pēei ala dhēēnde ē rot ku kuēl aa la dhēēnden ē rōt. Ku kam ē kuēl, kuēl kōk aa la dhēēnden ē rōt aya.

42 Abī ciēt ē kēnē tē le Nhialic kác cī thou jāt bik pīr. Tē cī gušp thiōk ka dhiāth bī ya tiāp, ku tē jāt ye, ka cūi ben thou ku cūi ben dhiāth. 43 Tē cī gušp thiōk, ka cī riāak ku cīn dhēēn ku riel. Tē jāt Nhialic ye, ka bī dhēn ku ril. 44 Tē cī ye thiōk, ke ye gušp

pinyinhom tēn, tē jāt ye, ka bī ya gušp ye Wēi Nhialic gām pīr. Cīt lōn tō gušp pinyinhom thīn, gušp pan Nhialic atō thīn aya. 45 Rin aci gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Raan tuēn Adam ēcī cak ku bī pīr, ku Adam ciēen ē pīr wēi gam.” 46 Acie gušp pan Nhialic yen kōn bēn ē gušp pinyinhom. 47 Adam tuēn ē cak ē tiāp, ku Adam dēētē ē bō nhial. 48 Kác pinyinhom aa thōn kek raan wāār cak tiāp, ku kác ē kác nhial aa thōn kek raan bō nhial. 49 Emēn yok aa thōn kek raan cī looi ē tiāp, ku akōldā yok aabī thōn kek raan bō nhial.

50 Miēthakāi cī gam, awiēc bāk njic lōn gupkuan la yīc adiōn ku riēm aabī riāak piny ran yic. Aacī rōt bī mat ē bāany Nhialic yic, bāany rēer thīn akōlriēec. 51 Wek aa ba lēk kē cak njic thēer ku bāk deet yic emēn. Acie yo ebēn yok bī thou, yook ebēn yok aabī yīek gušp ē yam. 52 Abī rot looi kaam thīn koor ē path. Tē piñ kēcīt kan yic akōldā thōok piny, Nhialic abī kác cī thou jāt bik pīr. Yok aabī waar ebēn buk cūi ben thou. 53 Gupkuan cī thou ku riēekkē ē ran yic, aabī waar gup cie thou, gup cie riāak ran yic. Ku yok kác pīr yok aabī gām gup cie thou. 54 Tē le kēnē rot looi, gupkuan ē thou ku riēekkē aabī waar bik cūi ben aa thou, ke wēl Nhialic cī gōt thēer aabī kenhīim jāl tiēēn,

“Riel ē thou acī liu, thou aci gōok papot!”

55 “Yīn thou, riēldu ako? Yīn thou, riēldun yīn yo gōok ē yīn kác nōk ako?”

56 Thou ee riēlden yen kác nōk yōk tēnē adumušm, ku adumušm ee riēde yōk tēnē lōn. 57 Yok aa dhil Nhialic leec, rin cī yen yo cāl ayōk riel ye yok adumušm ku thuəu tiaam, rin kē cī Bānyda Jethu Krītho looi.

58 Kēya, miēthakāi cī gam, muškkē gamdun apath gušmkē. Yakē luui akōlakōl rin Bēny, rin anjēckē acīn kuat luoi yakē looi rin Bēny bī nhom kan dēer piny ē path.

16

Wēu ye juaar rin kác cī gam Judia

1 Awiēc ba jam rin wēu wiēckē bāk ke juaar rin bī wek kác cī gam Judia kony. Wek aa dhil kē ca lēk akuut kác cī gam

Galatia looi. ² Njek ë kamkun adhil wëëu atöüu təcit tən akuenden bi lëu aköl Nhialic thok ebën, rin bi ciën wëëu ben kuööt yiic aköl bi yen bën. ³ Na la bën ke yen abä athöör gäm kockun cäk kuany, ku lëk koc Jeruthalem lön kockä aa koc yeth wëëu cik juaar tënë we. ⁴ Na peth tënë ya ba la Jeruthalem, ke kek aabi cath ke ya.

Të ci Paulo guiër kényde

⁵ Yen abi jal bën tënë we të ci yen kan tēek Mathedonia, rin aca guir ba tēek thīn. ⁶ Aya yök yen abi lök ya la rēer kek we, tēdē yen abi rut thöl, ku wek aa bä kuony la kénydië yic kuat të le yen thīn. ⁷ Acä wic ba we tīj ë path emēn ku bar tuen. Aya njöth ciēt ya bi rēer apēi kek we të pēl Bēny ye bi rot looi.

⁸ Yen abi rēer Epethuth ë tən yet aköl Yan Ayup cīn yic luou, ⁹ rin yen ala kē luoi ke dit tən apēi, cök alön cii koc juēc kē luoi wic.

¹⁰ Na bö Timothī, ke nyuöthkē ye lön acīn kē bi ye cöl ariöc të rēer yen kek we, rin alui rin Bēny cīmēn luui yen rin Bēny aya. ¹¹ Acīn raan ë kamkun yōj Timothī guöp. Kuonykē bi dhöde tēek apath bi dhuk tënë ya ke puol guöp, rin anäath bi dhuk kek miethakäi ci gam luui yok ke ë tök.

¹² Emēn, rin wämäath Apolo, aca ya yök bi la tënë we kek miethakäi kök ci gam. Ku acii wic bi la tënë we emēn, anot bi la të lëu yen rot.

Wël ciën

¹³ Tiēerkē nhīm, kääckē ë cök gamdun yic, duökkē riöc, rielkē puöth. ¹⁴ Wek aa dhil keriēec ebën looi kek nhiēr wepuöth. ¹⁵ Wek aa njic Ithipanath kek kacke, kek aa koc ke kōj wēt Nhialic gam pandun Akaya ku yekē luui apēi rin koc ë Nhialic. Wek aa läj, miethakäi, ¹⁶ bäk koc cit kakkä theek ku raan dēt rot mät thīn bi luui kek ke.

¹⁷ Yen amit puou rin ci Ithipanath ku Portunato ku Akaikuth bën, keek aaci bën luui nyiendun wäär liiu wek. ¹⁸ Rin aacä bën cök puou ku we aya. Dhielkē wēt ye kockä lueel piñ.

Muöth ciën

¹⁹ Akuut koc ci gam wun Athia aa we tuöc miäthden, Akuila ku Prithkila ku akuut koc

ci gam mat panden, aa we tuöc miäthden apēi rin Bēny. ²⁰ Miethakäi ci gam tö ë tən aa we muöth. Miäthkē röt ë kamkun muöth koc ci gam.

²¹ Ee yen Paulo yen agät ë muöth kënë ë ciendië.

²² Kuat raan cii Bēny nhiar abi kērac yök. Bānyda, bäär!

²³ Bi dhēerj Bānyda Jethu rēer ke we.

²⁴ Nhiērdië arēer kek we ebën rin Jethu Kritho.

Athör ë rou cì Paulo gät kɔc gen Korinth Wët nhom

Athör ë rou tēnē kɔc cì gam gen Korinth, ee gēt Paulo wäär cì wël wäac kam akut kɔc cì gam kek ye. Kɔc kɔk kam akut kɔc cì gam yic aake ye Paulo lēk guöp wël rɛc apɛi. Ku acì Paulo nyuöth ke lɔn wïc yen ye bī bɛn döör ke ke, ku acì puöu miɛt apɛi wën cì yen rot looi.

Aban̄ tuen̄ athöör yic, Paulo ë jam ciɛɛnde kek akut kɔc cì gam gen Korinth. Ku tēt ke kēn̄ gēt yen athöör wäär ke tuc puöu apɛi. Ku lēk ke miɛt ë piānde rin pəl ë wēt piny, ku döör kamken cì wël cì lēk ke athör kēnē yic cəl aloi rot. Ku jəl lēk akut kɔc cì gam bīk kɔc n̄ɔn̄ cì gam pan Judia aa kony ë puöu ëbēn. Ku wën jəl wël wicke bī ke lueel thök, Paulo acì rot bēn kony tēnē kɔc kɔk Korinth ye lueel lɔn kek atuuc ayic, ku lɔn cīi Paulo ye atuny la cök.

Käk tō thīn

Wët Nhom 1:1-11

Paulo ku akuut kɔc cì gam gen Korinth
1:12-7:16

Kuöony rin kɔc cì gam Judia 8:1-9:15

Paulo ë rot kony lɔn ë yen atuuc ayic
10:1-13:10

Thök ë wël 13:11-13

¹ Athör kēnē abō tēnē Paulo, atuny Jethu Krītho ë wēt wïc Nhialic, ku wāmāathda Timothī ku tēnē akut kɔc cì gam gen Korinth, ku tēnē kɔc kɔk ë Nhialic ëbēn rēēr pan Akaya.

² Bī Nhialic Wāda ku Bēny Jethu Krītho we yiək dhēen̄ ku döör.

Paulo ee Nhialic leec

³ Lecku Nhialic Wun Bānyda Jethu Krītho. Yen ë Wādan līr puöu tēnē yo ku yen ë yo dɛet puöth kārɛc yiic akōlaköl. ⁴ Ee yo dɛet puöth kārɛc yo yök yiic, rin buk lēu aya buk kɔc kɔk aa dɛet puöth kāracken yiic. Aayeku ke dɛet puöth cīt tē ye Nhialic yo dɛet puöth thīn. ⁵ Ku cīt lɔn ye yok gum aya rin wēt Raan cì lɔc ku dɔc, yen ë tēde aya, Nhialic ë yo dɛet puöth kājuëc ril yiic apɛi akōlaköl.

⁶ Na guumku, ke rin bī we dɛet puöth ku luäk we, na dɛet yopuöth ke rin bī we dɛet puöth, ku gēm we riɛl ye wek gum cimēn tē ye yok k̄n̄ guööm thīn aya. ⁷ Wek aa n̄öthku apɛi, rin an̄icku lɔn guum wek cimēnda, kēya yok aabī dɛet puöu rəm yodhie.

⁸ Miēthakāi, awicku bāk kārɛc cì yo yök wäär rēer yok pan Athia n̄ic. Kārɛc ke cuk yök aake dīt apɛi ciɛt ke cuk bī lēu buk ke guum, yok aa yo cì yonhīim n̄iɛc wei ë piērda. ⁹ Acuk yök lɔn cīt yok kɔc cì tēm thou. Ku kēnē acì rot looi bī nyuöth yo lɔn acie riɛlda yen n̄öthku, ee riɛl Nhialic raan kɔc cì thou jət. ¹⁰ Acì yo puööt bei kāk ke duēr yo nök yiic, ku abī yo kony. Ku an̄öthku lɔn bī yen yo bēn kuöny bei, ¹¹ cimēn cì wek yo kony ë rōökkun. Kēya, rōök juëc bī looi ë rienkua aabī Nhialic dhuk nhīim ku dɔc yo, ku kɔc juëc aabī Nhialic leec rin kēpuöth cì looi tēnē yo.

Paulo acì kɛnyde waar yic

¹² An̄icku yopuöth kuat kāk yeku ke looi pinynhom ë tēn aa yeku ke looi puön yer cì Nhialic gām yo. Ku ë yen kēnē yo cəl an̄ic rēer kek we. Ku yen aloiku dhēen̄ ë Nhialic, acie n̄iɛc kan̄ tō ke raan. ¹³⁻¹⁴ Wek aa ya gät kāk lēukē bāk ke kueen ku dɛtkē keyiic. Ku na cək amēn cīi wek wēlkā ye dɛet ëbēn, ka ya n̄ööth lɔn n̄ot bī wek ke dɛet yiic ëbēn, rin na ye aköl le Bānyda Jethu dhuk ke wek aabī nhiam rienkua cimēn bī yok nhiam ë we.

¹⁵ Rin n̄ic yen ye lɔn bī wek wēlkië dɛet, aca guiir tuen̄ ba la tēnē we bāk dēt bēn yök. ¹⁶ Rin ë ca guiir ba tēek tēnē we tē le yen Mathedonia, ku tē le yen dhuk aya, ku bāk ya cəl ala Judia. ¹⁷ Wäär guiir yen kɛnydië kēya, ye nyooth lɔn cīi yen ye wïc ba dhiɛl looi? Tē guiir yen kē wiëc ba looi cā ye yiək yanhom? Tēdē ya ke guiir cimēn kɔc pinynhom ë tēn, kɔc ye lueel, “Yēë,” Ku gokē lueel, “Yei, yei,” Nyin yic kedhie? ¹⁸ Cimēn n̄ic yok ye alanden lɔn Nhialic ë wētde tiɛɛn̄ nhom, kē ca thōn we ɛcie “Yēë,” tēdē ke ye “Yei.” ¹⁹ Rin Wën Nhialic Jethu Krītho ye yok wētde lēk we yok Thilath ku Timothī, ë kēc bēn ke ye puöu rou, ɛcī bēn ke ye puöu tök. ²⁰ Na cək la kājuëc cì Nhialic thōn ka tök rin Raan cì lɔc ku dɔc, rin yen ë kāk cì Nhialic

ke thən tiεη nhïim. Ku ayeku lueel ë riεnke, “Yenakan,” tε leec yok Nhialic. ²¹ Ee Nhialic yen ë yo looi yodhie buk aa tøk kek Raan cï lɔc ku dɔc. Acï yo dɔc, ²² ku yïk yo kïnden ye yok kacke, ku tεïu Wεike yopuθh bï nyooth lɔn ye yok kacken bï kāk cï tōïu yok.

²³ Na ye lueth yen luεl, ke Nhialic abā tēm awuśc. Wēt kēc yen ben la Korinth ë rin cïi yen ye wïc ba we cɔl aben gum. ²⁴ Acuk wïc buk we mąc kē bāk gam. Anjicku lɔn wek aa ril ë gamdun yic. Wek aa konyku ke rin miεt ë piāndun.

2

¹ Kēya, aca ben tak ba cïi bō tēnē we rin bï ciēn kēreεc dēt ben rot looi. ² Rin na cal we aa riāāk puθh, ka cïn raan dēt cï dōη bï yen cɔl amit puθu, rin aa wek aca rac puθh. ³ Ku cït lɔn yen tēnē cï yen we gāt athōor thïn, yen acïi bï bēn, rin aya yök ke ya bï riāāk ë puθu yok, tē ya tak ke ya bï kē cɔl ya amit puθu yok thïn. Ee ηiεc alanden, kē bā cɔl amit puθu abï we cɔl amit puθh aya. ⁴ Wäär gēt yen we athōor, yen a ya rem puθu apēi aba ya dhiau, ku kēn luōi acie lɔn bï yen we rac puθh, ee rin bāk tē nhiεr yen we thïn apēi ηic.

Pël wēt piny tēnē raan cā awuśc looi

⁵ Na cï raan awuśc looi tēnē raan dēt, ka kēc looi tēnē yen ë rot, ee tēnē we rin acit kē cï looi tēnē we cɔk cïi ye we ebēn. (Aluεl kēlā rin acā wïc ba jam ë wēt kēnē yic apēi.) ⁶ Ee tēde yen tē cï kɔc juēc kamkun raan kēnē wēt thïn. ⁷ Ēmēn kēya, wek aa dhil wēt pāl piny tēnē ye ku dεtkē puθu rin bï puθu cïi pēk wei bï jāl ë gam yic. ⁸ Kēya, wek aa yōök bāk cɔl anjic lɔn nhiεr wek ye. ⁹ Wek aaca gāt athōr kēnē rin ë wiēc ba ηic lɔn ye wek wēlkiēn ca lēk we gam ebēn. ¹⁰ Na le raan tōη pël wek wēt piny tēnē ye, ke yen apēl wēt piny tēnē ye aya, tē le yen awuśc cï looi dhīel pāl piny tēnē ye ayic. Aya looi ë riεnkun ke Raan cï lɔc ku dɔc daai kē tō yapuθu. ¹¹ Yen ë kēnē looi rin bï Bēny jakrεc riel cïi yok bï luōida rac, rin tēden yen luui thïn anjicku apēi.

Diεr ë Paulo gen Troath

¹² Wäär yēēt yen gen Troath ba Wēt Puθh Yam ë Raan cï lɔc ku dɔc bēn lēk kɔc, ke yok lɔn cï Bēny Jethu dhēl ë luōi ηaany thok. ¹³ Ku yen ë ya cï diεr apēi rin kēc yen wāmāāth Tito yok. Guo kɔc tōōη ku bar Mathedonia.

Riel ye yok tēnē Raan cï lɔc ku dɔc

¹⁴ Lecku Nhialic! Ee yook wat nhïim akōlakōl buk tiam rin Raan cï lɔc ku dɔc. Nhialic ë yo luōi bï ηiεc rin Raan cï lɔc ku dɔc piny thōη yic ebēn cīmēn miök ηir apēi. ¹⁵ Rin yok aa cït adōη ηir mit ye Raan cï lɔc ku dɔc gām Nhialic, adōη ηir ë thiēi piny kam kɔc luēk Nhialic, ku kɔc mār. ¹⁶ Tēnē kɔc kōk ë ηuāc rεεc ë thou bēi, ku tēnē kɔc kōk ë ηuāc mit ë pir bēi. Yenā lēk ye bï kēnē looi? ¹⁷ Yok aacïi cït kɔc juēc kōk wēt ë Nhialic looi bï kek aa la lim. Yok aa wēt ë yic lueel ë Nhialic nhom, rin yok aa kɔc Raan cï lɔc ku dɔc, ku ë Nhialic yen acï yo tooc.

3

Kɔc lui ë Dōör Yam

¹ Yakē tak lɔn yok aa ben röt lēk we? Acie tēde. Kɔc kōk athōr lööm tēnē we bï kek röt la nyuθh kɔc kōk, ku kɔc kōk aa athōr bēi tēnē kɔc kōk bï kek röt bēn nyuθh we. Ku yok acie wïc athōr cït kākā. ² Aa wek athōrdan yeku muk, cï gāt yopuθh bï raan ebēn ηic ku kueen. ³ Wek aa cït athōr bō tēnē Raan cï lɔc ku dɔc. Akēc Raan cï lɔc ku dɔc gāt galam, acï gāt Wēi ë Nhialic pir. Akēc gāt aleel pat yiic kōth, acï gāt yopuθh.

⁴ Alēuku buk kākā lueel ke yo ηic Raan cï lɔc ku dɔc ë Nhialic nhom. ⁵ Acā lēu ba lueel lɔn yok aa la riēlda ë röt ye yok Nhialic luōi. Riel ye yok ye luōi ayeku yok tēnē ye. ⁶ Yen acï yo yiēk riel ye yok kɔc lui rin dōör ë yam kek ye, dōör ë Wēi cïi cït lōη cï gāt. Lōη cï gāt ee thou bēi tēnē kɔc, ku Wēi ë pir bēi.

⁷ Lōη ēcï gāt aleel pat yiic kōth, ku diik Nhialic ēcï rot nyuθh wäär gēm ye. Na cɔk a wäär cï ruεl Nhialic yen cï Mothith paat piny bēn jāl amāāth, ke ηot ril apēi bï kɔc İtharel cïi lēu bik Mothith dōt. Kēya, na ye lōη thou bēi, tēnē kɔc yen luui kɔc yen bēn kek diikdīt cït kēnē, ⁸ ke diik luōi Wēi cïi bï dīt apēi! ⁹ Na ye lōη dōör thēer kɔc cɔl atēm

awuöc la diik, ke ye diikdüt yände bi löŋ döör yam kəc cəl aala cök tənë Nhialic bëëi! ¹⁰ Ee yic, löŋ döör theer acin këpuöth bi ye thöŋ kek löŋ döör yam. ¹¹ Na ye löŋ döör theer ci guə bën liu la diik, ke ye diikdüt yände bi döör yam cii bi kaŋ liu bëëi!

¹² Yok aa cie riöc tē jiem yok rin le yok ŋöth löŋ döör yam la diikdüt akölrüec ebën ¹³ Yok aacii cit Mothith wäär yenyin kum bi kəc Itharel diik Nhialic cii ŋic tē jiël yen thün amäath. ¹⁴ Keek aake ci muör puöth. Agut cit emën kën ke cəl aacii kaŋ ŋic aŋoot tē kueen kek athör löŋ theer, kën ke muör puöth aŋot tö thün. Ku aye nyaai tē mēt raan rot Raan ci ləc ku dəc. ¹⁵ Agut cit emën gēt yen athör, tē kueen kek löŋ Mothith, kën ke muör puöth bik kaŋ cii ŋic aŋoot thün. ¹⁶ Ku kënë aye nyaai tē mēt raan rot Bëny. ¹⁷ Ku Bëny ye lueel ë wëlkä yiic ë Wëi. Ku tē rëer Wëi Bëny thün, lääu nhom ë tö thün. ¹⁸ Diik Nhialic ayeku nyuöth rin cün yen kën yo muör puöth. Ku Wëi Bëny ë yo looi ebën buk ciët ye, ku diëkde ë rot juak, kënë ë luoi Wëi ë Bëny.

4

Riel Nhialic gupkuan cit töny ci cuëec tiöp

¹ Këya, yok aacie dhör ë luoi kënë rin ë Nhialic yen agëm ye yo ë lier piände. ² Yok aaci kuc buk käk ye moony ku käk kəc rac gup cii ye lueel. Ee yic yen ayeku lueel kəc nhüim. Ku yen aye kek ye ŋic kepuöth ebën, yeku kəc yände ë Nhialic nhom. ³ Na cii kəc kök Wët Puöth Yam yeku lək kəc ye deet yic, ka kəc ci puöth mää kek aacie ye ye deet yic. ⁴ Jŋrac mac kəc piny kënë ya aköl aci kəc këc gam muör puöth, ku bik ruel ë bën tənë Wët Puöth Yam cii ye tŋ, wët yam diik Raan ci ləc ku dəc yen cit Nhialic guöp. ⁵ Yok aacii kəc ye lək rin bi yok röt lueel, yok aa kəc lək rin Jethu Kritho ke ye Bëny. Ku yook ke yo ye aloony tənë we rin Jethu. ⁶ Nhialic yen luel ye athör theer yic ëlä, “Cəl ruel aruel muöth yic.” Yen ë Nhialic tööŋ cəl ruel ŋiëc kaŋ aruel yopuöth bi yo nyuöth diik Nhialic ë ruel Raan ci ləc ku dəc nyin.

⁷ Ku yok kəc la këpuöth düit kënë, yok aa cit tööny ci cuëec ë tiöp. Ku ë rot looi këya bi

nyuöth lön riöldit apai ë bën tənë Nhialic, acie yo. ⁸ Yok aa käk jör yo yök ku aacie yo ye rac. Na cökku kë loiku kuc, ke yok aacie dhör. ⁹ Yok aaye cəl agum, ku yok aa këc Nhialic päl wei. Yok aaci nök buk la naŋ piiny, ku yok aa këc thou. ¹⁰ Kuat tē yeku tēek ebën yok aa ciët kəc bi nök cimën Jethu. Këya alëu kəc kök bik pŋr Jethu tŋ yögup. ¹¹ Rin yok kəc pŋr, yok aa rëer akölaköl yo cit kəc bi thou rin Jethu, rin bi piërde tŋ guöpdan bi thou yic. ¹² Këya, yok thou rin bi wek pŋr.

¹³ Aci göt athör theer wël Nhialic yic ëlä, “Yen ë jam rin ci yen gam.” Ku rin le yok gam töŋ thöŋ, yok aa jam aya rin ci yok gam. ¹⁴ Rin aŋicku Nhialic yen jät Bëny Jethu bi bën pŋr, abi yo jät kek Jethu aya, ku nyëi yo ku we bi yo yäth tē rëer yen thün. ¹⁵ Kënë aloi rot ebën ë riënkun. Aloï rot rin bi dhëeŋ ë Nhialic yet tənë kəc juëc, rin bi kəc juëckä piath ë Nhialic ŋic, ku bik aa leec ku dorkë.

Pŋr rin ë gam

¹⁶ Ku rin ë wët kënë yok aacie puöth ë bath cək alön thöök riëlda amäath-amäath, ke piäthkua aa ber piny akölaköl. ¹⁷ Aterthii yeku ke yök emën, aa guir yook rin pŋr akölrüec bi aterthii kuankä looi bik cii ye kaŋ acin. ¹⁸ Rin yok aacie yopuöth ë tääu käk ye tŋ yiic, yok aa yopuöth tääu käk cii ke ye tŋ yiic. Rin käk ye tŋ aa guə jäl, ku käk cii ke ye tŋ aa rëer thün athëer.

5

¹ Rin aŋicku lön guäpkua pinynhom ë tən aa cit duël ye yok rëer thün kaam koor. Ku na la duël kënë riäak ke Nhialic abi yo yiëk yöt tēden rëer yen thün, yön këc raan looi yecin. Yön ë looi Nhialic nhom guöp, cii bi kaŋ riäak. ² Cit emën rëer yok yo dhiau, ayeku wïc lön bi Nhialic yo gäm gupkuan yam bö nhial. ³ Ku rin cii yok bi ŋöŋ ë guöp, yok aabi gäm guöp yam. ⁴ Gupkuan rëer ke yo pinynhom aacii bi rëer thün athëer. Yok aa dhiau rin kajuëc buk guum. Ku acie lön wïc yok ye buk thou ayic, kë wicku ë lön bi Nhialic yo waar bi yo gäm guöp ë yam bi pŋr akölrüec ebën. Këya, yok aa wïc gupkuan pinynhom bi ke waar guöp bi rëer

thïn athæer. ⁵ Ee Nhialic yen aci ʒo guiir rin awër kënë. Ku gëm ʒo Wëike buk njic lön bi yen ye looi.

⁶ Këya, ʒok aa rëer ʒo deet ʒopuõth akölaköl. Ku anicku tē rëer ʒok ē guõpdan kënë yic ē pinynhom tēn, ʒok aa rëer ke ʒo mec kek tēn bi ʒok rëer thïn kek Bëny. ⁷ ʒok aa pīr ē gam, acie kē yeku tiŋ. ⁸ ʒok aa rëer ʒo deet ʒopuõth ku guirku röt apeı buk guõpdan pinynhom puõl rin bi ʒok la tē rëer Bëny thïn. ⁹ Adhilku looi buk Bëny cöl amit puõu piërda yic pinynhom ē tēn, ku pīrdan aköldä aya. ¹⁰ Rin ʒok aabi dhiel kösc Raan ci lóc ku dác nhom aköl ē luk, bi ñek atēm awuõc, tēdē ke dác rin kākken ci looi wäär piir yen pinynhom.

Nhialic ē kác cöl amääth kek ye rin Jethu

¹¹ Cīt lön njic ʒok ye apeı yen tē dhil ʒok riõc thïn ē Bëny, yen aye ʒok kác kók lēk bik kepuõth wēl Bëny. Bëny anic ʒo apeı, ku aya ñõõth lön piäthkun yiic wek aa njic ʒo aya. ¹² Acie lön wic ʒok ye buk röt ben lēk we, wek aa wicku buk we nyuõth kē bi wek aa nhiam ē ʒo, tē rëer wek kek kác nhiam kāk ye tiŋ ku aa liu kepuõth. ¹³ Na ye kác kók ʒo tiŋ ke ʒo ci nhim liäap, ke kēda ē röt kek Nhialic, na lok nhim cök, ke kēpiathdun. ¹⁴ Kāk yeku ke looi, aa yeku looi rin nhiër Raan ci lóc ku dác. Ku emēn anicku lön ci raan tók thou rin kác ebēn. Ku këya, kác ebēn aa rəm thuõnde. ¹⁵ Acı thou rin kác ebēn. Këya, kác pīr aaci dhil pīr rin bi kek puõth miēt ē röt, ku aabi pīr rienke yen raan ci thou ku ben jät pīr ē rienken.

¹⁶ Ku emēn le tuen ʒok aaci raan lēu buk njic cīt tē ye tiēŋ ye. Ku na le kác ke njic Raan ci lóc ku dác ke ye raan wäär rëer pinynhom, ka cie tēde këya emēn. ¹⁷ Tē ci raan rot mēt Raan ci lóc ku dác, ke yeen aci ya raan ci ben cak. Kēthæer aci jäl ku kēn yam aci bēn. ¹⁸ Kënë ee Nhialic yen aloi ye ebēn. Acı ʒo döör kek ye rin Raan ci lóc ku dác. Ku yik ʒo luoi buk kác kók döör kek ye. ¹⁹ Kē yeku lēk kác, ee lön looi Nhialic kác ebēn bik döör kek ye rin Raan ci lóc ku dác. Nhialic akēc awuõc yekē ke looi kuēc nhim, ku aci ʒo gām luoi ye lueel tē bi ʒok kác ya döör thïn.

²⁰ Këya, ʒok aa tuc jam nyin Raan ci lóc ku dác. Acit Nhialic guõp yen luel wētde ē thuõnda. ʒok aa jam rin Raan ci lóc ku dác, ku ʒok aa thiēc raan ebēn. “Döörkē kek Nhialic.” ²¹ Raan ci lóc ku dác ē cın guõp adumuõm. Ku aci Nhialic looi bi Jethu thou rin adumuõmkua, rin tē met ʒok röt kek ye, ke ʒok aabi ya kác la cök ē Nhialic.

6

¹ Luõida yic ʒodhie ke Nhialic, wek aa yööku, wek kác ci dhēen Nhialic yök bāk ci cöl adæer nhom piny ē path.

² Rin aci Nhialic lueel, “Aköl wäär wic ʒen ye ba we kony, ʒen aci röökkun bēn piŋ. Ku aköl wäär wic ʒen we ba we luök, wek aaca bēn kony.” Piēnkē, kënë yen aköl bi wek kuõny Nhialic yök, aköl yen aköl bi we luök.

³ Acuk wic bi la raan luiku kē jör ye kēriēc ebēn yic, rin bi ciēn raan luel ye lön ci luõida path. ⁴ Këya, ayeku nyuõth kēriēc ebēn yeku looi yic lön ye ʒok kác lui rin ē Nhialic, rin ye ʒok käreç ku kārıl ʒo jöör guum ē path ke ʒo ci gup tuc. ⁵ ʒok aaci that, ʒok aaci mac ku jät kác juēc man luõida aliäap nhial, ku ʒok aa ʒo ye luui apeı ku cuk nin waköu ku nēk cak ʒo. ⁶ Ku ʒok aaci rëer ke ʒo cın gup ajuēc ʒo lir gup, ke ʒo ʒer puõth, ku detku kãŋ yiic. Ku Wëi Nhialic aci rëer kek ʒo ku nhiërda acın tē diu thïn, ⁷ ee wēt yic yen ayeku lēk kác ē riel Nhialic. Ku kē le ʒok cök Nhialic nhom yen ē tōŋ ye ʒok thör ku kony ʒok röt. ⁸ Kác kók aa ʒo leec ku kác kók aa ʒo bui. Kác aa ʒo jääm gup ku kác kók aa ʒo ñiēc jääm. ʒok aaye yök lön ye ʒo alueth ku ē yic yen ayeku lueel akölaköl. ⁹ ʒok aaye ciēen ciēt ʒo ci njic ku ʒok aa njic apeı, ayekē lueel lön thou ʒok, ku tiēnkē, ʒok aa ñot ʒo pīr. Aa ʒo baŋ apeı ku aacie ʒo ye ʒæt wei, ¹⁰ ʒok aa rëer ke ʒo mit puõth akölaköl agut aköl guum ʒok thïn. Na cak alön ñõõŋ ʒok ke ʒok aa kác juēc looi bik jak, na cak alön cın ʒok kãŋ, ke ʒok aa ñot ʒo la kārriēc ebēn.

¹¹ Mäthkien gen Korinth! Wek aa cuk lēk alanden ʒo lääu puõth. ¹² Nhiërda tēnē we akēc yit, aa wek aaci nhiërdun tēnē ʒo yit. ¹³ Cīt emēn lēu ʒok puõth tēnē we, wek

ayöök ciët we ye miäthkië, bäk puöth lääu aya.

Duk mët kek kəc kuc Nhialic

¹⁴ Duökkë röt mat kek kəc kəc wët Jethu gam. Yenö kəc la cök Nhialic nhom kek kəc cii la cök mat? Yenö ruel ku muööth cöl aaye tök? ¹⁵ Le mänh tō kam Raan cī lōc ku dōc kek jōnrac? Yenö rōm kəc Krithiaan kek kəc cie Krithiaan? ¹⁶ Yenö luanj rēer Nhialic thīn cöl arām kek luanj kəc ye ke jak cī kiëët door thīn? Yok aa luanj rēer Nhialic thīn. Cīmēn cī Nhialic ye lueel ēlä, “Yen abi paandië looi ke kackië ku rēer ke keek yen abi ya Nhialicden ku wek aabi ya kackië.”

¹⁷ Ku lueel Bēny aya, “Wek aa dhil jāl kam kəc kəc gam ku tekkē we thook tēnē keek. Duökkē kē la guöp acuol rin adumuööm ye gōt, ku wek aaba gam.”

¹⁸ “Yen abi ya wuurdun, ku wek aabi ya wätkië ku nyiërkië,” lueel Bēny Madhəl.

7

¹ Mäthkië, Nhialic aci kakkä thōn ebēn. Kēya wuunyku yogup wei käreec yeku looi, bī guäpkua ku wëikua yiic ciēn ajuëec. Yok aa dhil Nhialic theek ku themku buk pīr ē pīr la cök Nhialic nhom.

Akut kəc cī gam ee Paulo cöl amit puöu

² Lääükē puöth tēnē yo. Acin raan tōj cuk luöi awuöc, acin raan tōj cuk kum thok, ku acin raan tōj cī yok kēde nyaai dhēl ruēeny. ³ Tē jīem yen kēlä ka cie wek nyiēny, rin aca lueel wäthēer lōn nhiërda tēnē we acie yit yopuöth. Alēuku buk pīr ku thouku kek we. ⁴ Aya yök alēu ba jam tēnē we kecīn kē muöony, yen anhiam ē we, wek aa yen dēet puöu apeī, cök alōn le yen käreec ya yök, ke yen amit puöu apeidit.

⁵ Agut wäär cök yok yēët Mathedonia yok kēc gup kanj la lānj. Yok aa yo cī rōm kek ater juēc ku agōth ke kəc kək, ku riöcc yopuöth. ⁶ Ku Nhialic yen kəc cī puöth mum dēet puöth, aci yo bēn dēet puöth rin cī yen Tito bēn cöl abō tēnē yo. ⁷ Acie bēnde yen cī yo

bēn cöl amit puöth ē rot, tē cī wek ye dēet puöu thīn aci yo yuum puöth aya. Acī lēk yen lōn wic wek ye apeī ba we la neem, ku tē cī wek puöth riēek thīn rin kāk cī röt looi tēnē ya, ku lōn wic wek ye apeī bäk ya kony. Kēya, emēn yen aci puöu miēt apeidit.

⁸ Yen acii rot gäk cök alōn cī athör wäär ca gät we we cöl arem puöth, yen aa ya cī rot gök tuen, rin cī athördië we reem puöth, rin anjēc rēm ē puöu rin athör ca göt aci guō bēn jāl wepuöth. ⁹ Ku emēn yen amit puöu, ku acie rin cī yen we cöl arem puöth, ee rin cī arēem ē puöu we cöl adhuk wepuöth ciēn. Arem ē puöu aci rot looi ke cīt kē wic Nhialic. Ku kēya, acin kēreec cuk looi tēnē we. ¹⁰ Rin arēem puöu ye Nhialic bēi tēnē we, ee we cöl adhuk wepuöth ciēn bī we luök, ku acin agäak rot ē tēn. Ku na ye we reem puöth rin wic wek ye bäk ke ya looi kāk pinynhom, ke arēem puöu kēnē ē we cöl aloi adumuööm ku mēr wëikun. ¹¹ Tiēnkē kēnē wic Nhialic arēem ē piändun yic. Wek aci puöth tir. Acäk wic bäk kāj cök piny. Wek aaci puöth riäak rin kēreec cī kuöc looi. Wek aaci ya riöcc ē Nhialic ku yakē wic apeī ba la tēnē we. Ku dhielkē looi bäk raan cī kēriēec ebēn looi tēm awuöc. Acäk nyuöoth lōn kēnē cäk looi kēriēec ebēn yic ē ye tēde.

¹² Kēya, na cök a wäär cī yen ke athör kēnē göt, ka cie rin raan wäär cā awuöc looi ku acie rin akut cī luöi kērac, ee rin bäk tē ye wek diir thīn ē yen nyuöoth Nhialic nhom. ¹³ Kēnē, yen acöl yo adeet yopuöth.

Ku dēt aya, deet ē piända, yok aaci puöth bēn miēt apeī wäär pinj yok tē cī Tito puöu mit thīn, ku tē cī wek ebēn ye bēn dhuök puöu piny thīn. ¹⁴ Wek aa we ca leec tēnē ye, ku wek aa kēc yen cöl ayär guöp. Wek aa yeku lēk yith akōlakōl, ku yen amit puöu rin lēc wäär yen we leec aci ya yic. ¹⁵ Kēya, nhiërden nhiēer yen we, ee rot juak apeī tē tek yen we tē ye wek ye theek thīn ku piēnkē wētde, ku tē cī wek ye luor thīn abi we aa lath. ¹⁶ Yen amit puöu rin njöth yen we.

8

Ajuër rin akut kəc cī gam Judia

1 Miëthakäi, awicku bäk tē cī Nhialic dhēēnde nyuōth thīn tēnē akuut kōc cī gam Mathedonia ŋic. 2 Cōk alōn cī kārēc apēi ke yōk, ku wēn cōk kek aa kōc ŋōŋ aya, aake ye puōth miēt apēi tē miōōc kek. 3 Alēu ba lēk we ayic lōn kek aake ye miōōc bīk kākken lik mukke aa dhuōl wei. Ku ayekē looi piānden ē rōt. 4 Ku keek aake ye ŋo lac thiēēc lōn anhiarkē aya bīk la kāk yekē ke gam tēnē kōc ē Nhialic Judia. 5 Aacī rōt kaŋ gām Bēny Jethu tuēŋ, ku jōl Nhialic ke cōl aa gēm rōt ŋo tēcīt tē wic ye. Ee cuk ye tak lōn bī kek kāk cīt kākā gam. 6 Kēya, ku jōlku Tito raan wäär jōk ē luōi kēnē thiēēc bī la tuēŋ kek ye, ku kony we bāk luōidun path kēnē thāāp. 7 Wek aa la gamdīt. Anjēckē apath yen tē ye wek ye lēk kōc thīn. Wek aa la ŋiēēcdīt cī wek rōt gam puōu ēbēn, ku nhiarkē ŋo. Wek aa kārēēc ēbēn ŋiēc looi apath. Ku kēya, wek aa wicku bāk miōcdun muk thīn.

8 Acā ye lueel lōn dhil wek ye looi, ku awiēc ba nyooth tē nhiēer kōc kōk ye thīn bīk kony. Kēya, awiēc ba ŋic tē ye nhiērdun yic thīn. 9 Wek aa ŋic dhēēŋ Bānyda Jethu Kritho cōk alōn yen ajak, ka cī bēn a raan ŋōŋ ē riēnkun, ku bī ŋāānde ya kē yōk wek jīēk.

10 Wētdiē, apath bāk kēwäär cāk jōk runwäär thāāp. Aa wek kōc tuēŋ cī luōi kēnē jōk, ku acie jōk ē rot ē tō wepuōth bāk luui kēya. 11 Ēmēn, thāāpkē luōi wäär cāk jōk. Luōikē kē nhiarkē wepuōth cīt tēwäär cāk guiēr ye kāk muōkkē ke ēmēn. 12 Na wic ba miōōc, ke Nhialic agam kēdun ba gam kēdun tō thīn yic wic ba gam, ku acie kē liu thīn.

13 Acā ye lueel lōn ye we jōt yiēth kāthiek rin bī kōc kōk kāpuōl muk. 14 Kē luēel ē lōn na lak kājuēc ēmēn, ke we kony kōc cīn kāŋ rin na lek kājuēc akōldā, ke ke kony we aya. Kēlā, ke wek aabī rōt kony wedhie ēbēn. 15 Cīmēn ye athōr thēer wēl Nhialic ye lueel ēlā rin miēth cī Nhialic gām kōc Itharel wäär ror liēet, “Raan cī kājuēc kuany acīn kāk cī ben dōŋ piny, ku raan cī kāklik kuany acī ben la kāk wic.”

Tito ku kōc kōk aacī tuōc Korinth

16 Ūen alec Nhialic rin cī yen Tito cōl anhiar we bī we kony, nhiēr thōŋ ke nhiēr nhiēer ŋen we. 17 Rin yok aacī Tito thiēēc bī

la tēnē we, go gam. Ku ē wic bī cak la aya ē rot. 18 Ku yok aa toc wāmāāth cī gam kek ye, raan theek akuut kōc cī gam ēbēn, rin ē yen Wēt Puōth Yam lēk kōc. 19 Ku yeen aya ē raan cī akuut kōc cī gam kuany bī cath kek ŋo tē ŷēth yok kuōnydan yeku looi bī Bēny nhom guōp leec, ku nyoothku tē nhiērku luōi buk aa kony. 20 Acuk wic bī la kōc jīēem ŋogup tē ye yok kāk cī juaarkā ŋiēc luōi thīn. 21 Awicku bī ya kē la cōk yen yeku looi, ku acie Bēny nhom ē rot ee raan nhom ēbēn.

22 Kēya, yok aa toc wāmāāth dēt ke ke, wāmāāth cuk them arak juēc dhōl juēc ku acuk yok ke ye raan nhiar kuōny. Ku cīt ēmēn ŋic yen we apēi, anhiēer bī we kony aya apēi. 23 Tito ē raan ye yok rōm ku alui kek ŋen bī we kony, ku miēthakāi cath ke ye, aa kōc tō nyin akuut kōk, ku aa lēc Raan cī lōc ku dōc. 24 Nyuōthkē ke nhiērdun rin bī akuut kōc cī gam tīŋ ku ŋickē, kē ye yok nhiam ē we.

9

Guiēr kuōny tēnē kōc cī gam Judia

1 Acā wic ba gēt tēnē we rin kuōny bāk looi tēnē kōc cī gam Judia. 2 Rin anjēc atō wepuōth bāk kony, ku wek aaca lēc tēnē kōc Mathedonia. “Aca lēk ke, Miēthakāi cī gam pan Akaya ē wickē bīk kuōny guō jōk runwäär.” Ku luōidun nhiēer wek ye bāk kony, acī kōc juēc apēi kamken wēl puōth thīn bīk kony aya. 3 Ēmēn ŋen atoc miēthakāi cī gamkā rin bī lēcdan ye yok we leec cī ye lueth. Ku cīt lōn cī ŋen ye lueel, wek aabī yok ke we cī kuōnydun guiir. 4 Rin na le kōc Mathedonia la kek ŋen Korinth, ku yōkkē we ke we kēc rōt guiir, ke yok aabī gup yār apēi tē yok kek kē ye yok we leec ke kēc rot looi, ku pāl yār ē guōpdun ŋic yok we apēi. 5 Kēya, aca tak lōn puōth yen ba wāmāthakua cōl aala tēnē we ŋanhom tuēŋ, bīk wēēu cāk lueel kaŋ kuōt yiic. Na jāl la ke yok keek ke cāk mat yiic, ku abī rot nyooth lōn ē wiēckē bāk looi piāthkun ke cī lēk we.

6 Anjēckē apēi lōn raan pur domdīt ē rap juēc tem, ku raan pur domkoor acīn rap juēc ye tem. 7 Ŋek adhil kēden bī gam cī

guir yepuṣu ebën gam, ke cii nhom thiek tēdē ke mēc ye, rin Nhialic anhiar raan kēde gam puṣu ebën. ⁸ Ku alēu Nhialic bi gām kājuēc apēi, ku yin abi la kājuēc path ye yin kōc kony akōlakōl.

⁹ Cīmēn ye athōr thēer wēl Nhialic ye lueel ēlā,

“Acī kōc nōṅ kony puṣu ebën, ku yeen abi rēer ke la cōk akōlriēc.”

¹⁰ Ku Nhialic ē kōth cōl alok bīk ya miēth ye cam abi kākkun juak yiic, ku abi we cōl aala cōk apēi, bāk kājuēc ya gam tēnē kōc wīc kuṣony. ¹¹ Abi Nhialic looi bāk jak apēi kēriēc ebën bāk aa abiōkrusel akōlakōl. Ku kōc juēc aabi Nhialic leec tē le yok kuṣonydun cāk wīc puṣu ebën gām ke. ¹² Tē luui wek kēlā, ka cie kāk wīc kōc cī gam kek yakē ke lēu ē rōt, wek aa kōc juēc cōl alec Nhialic. ¹³ Ku rin luṣidun puṣth cī wek rōt nyuṣōth, kōc juēc aabi Nhialic leec rin looi wek kā wīc Wēt Puṣth Yam Raan cī lōc ku dōc wāar cāk gam, ku ramkē ke ke ku raan ebën. ¹⁴ Ku rōkkēn yiic ē rienkun aabi kepuṣth wel rin dhēēṅdīt cī Nhialic gām we. ¹⁵ Lecku Nhialic rin miōcdiit cīn kē thōṅ kek cī gām yo.

10

Paulo ē luṣide kony lōn puṣth yen

¹ Wek alāṅ ē puṣu ebën ḡen Paulo rin lier puṣu Raan cī lōc ku dōc, cōk alōn ye kōc kōk kamkun ye lueel lōn ye ḡen riṣōc tē rēm ḡen ke we, ku ya wēl tuc lueel tē mec ḡen. ² Wek alāṅ na la bēn tēnē we ke ḡen aciī bi ben jam wēl tuc apēi tēnē kōc kōk kamkun, cīt tē ya tāk ye lōn dhil yen ya tēde, rin ye kōc kōk ye lueel lōn pūr yok pīr pinynhom tēn. ³ Ee yic yok aa kōc pīr pinynhom tēn, ku yok aacie thōr cīt tē ye kōc ē pinynhom thōr thīn. ⁴ Riel ye yok thōr acie riēdan pinynhom, ee riēdīt ye Nhialic yiēk yo yen aye yok kāk bāāny Nhialic gēl nhom göök. Yok aa luethken yekē ke lueel rac ebën. ⁵ Yok aa tēktēk kanhiaam cī wēt Nhialic thany piny rac. Ku dōmku kuat tēktēk kēnē cīmēn raan ater dhie ye dōm tōṅ yic, ku loiku bi Raan cī lōc ku dōc theek. ⁶ Ku tē tīṅ yok ye ka athēkdun cīn yic diu, ke yok aabi kuat

raan yeku yōk ke dhāl wēt Nhialic ē yic tēm awuṣc.

⁷ Wek aa kāṅ tīṅ kōth aḡeer. Na le raan ye gam alanden lōn ē yen raan ē Raan cī lōc ku dōc, ke cōl atak kē looi yic apath, rin yok aa kōc Raan cī lōc ku dōc aya cīmēnde. ⁸ ḡen aci ḡuṣp ye yār tē cōk ḡen jīēm kanhiaam riēl cī Bēny gām yo. Riel cī gām yo ee riēl bi yok gam cōk piny ku cīi we rēc. ⁹ Awiēc bāk cīi tak lōn wīc ḡen ye ba we riāac athōr ya gāt we. ¹⁰ Aye raan dēt lueel, “Athōr Paulo aaye gōt ke thiek yiic, ku tē rēer yen ke yo ē kōc ku wēlke aacie riēl!” ¹¹ Adhil raan kēnē deet yic lōn aciīn kē wāac athōr ya ke gōt tē mec ḡen, kek kē ba looi tē ben ḡen dhuk tēnē we.

¹² Acuk wīc buk rōt thōṅ kek kōc rōt leec kamken ē rōt. Acīn kē ṅickē. Keek aa lēcden thōṅ kamken ē rōt ke cie lēc Nhialic. ¹³ Kēya, yok aciī bi nhiam ku jīēmku kāk liu luṣi cī gām yo yic buk looi. Nhiaamda abi nhom pēk luṣi cī Nhialic yiēk yo yic. Ku ala yic luṣida yen loiku kamkun. ¹⁴ Yok aciī bi nhiam apēi cīt tēn bi yen ke rot luṣi thīn tēn kēc yok bēn tēnē we, rin cī yok Wēt Puṣth Yam rin Raan cī lōc ku dōc bēi tēnē we. ¹⁵ Ku yok aacie nhiam luṣi cī kōc kōk looi. Kē yeku ṅōṣth ē lōn bi gamdun rot juak rin bi luṣida ē kamkun rot juak apēi ku thiēi piny. ¹⁶ Ku buk lēu buk Wēt Puṣth Yam la lēk kōc bēi mec ke we, rin acuk wīc buk nhiam luṣi cī Nhialic gām kōc kōk bīk looi bēi kōk yiic.

¹⁷ Ku cīt lōn ye wēl cī gōt athōr thēer wēl Nhialic yic ye lueel ēlā, “Raan wīc ye bi nhiam adhil nhiam rin Bēny.” ¹⁸ Rin raan rot leec ē rot acie yen ye gam, ee raan ye Bēny leec.

11

Paulo ku kōc rōt cōl aaye atuuc

¹ Awiēc bāk kē ca wuṣōc guum, tē cī ḡen kāṅ duēr kuc. Wek aa lāṅ bāk looi kēya. ² ḡen aye tiēl dōm tē tīṅ ḡen kōc kōk ke wīckē bīk we muṣr, ku ē yen lōn ē Nhialic aya. Wek aa cīt nyen bīm ca lōc muṣny tōk bi thiaak, yen Raan cī lōc ku dōc. ³ Wek aa ṅic anyikōl wāar duṣōṅ kēpiiny Eba ē pēl nyinde. ḡen ariōc lōn bi wek ciēt kēnē. Wek aabi duṣōṅ ku pālke nhiērdun nhiēer wek

Raan cī lōc ku dōc. ⁴ Ayakē guo nhiaar ku gamkē tē bīi raan dēt bī we bēn lēk Jethu dēt cie yen Jethu cuk lēk we. Ku wek aa puōth miēt ku tāäkē wenhīim piny ku gamkē wēi ku wēt, kāk cie Wēi ku Wēt Puōth Yam wäär cuk lēk we.

⁵ Aya tak lōn kōckä yakē ke tīj ciēt kek aa tuucdīt, aaciī dīt tēnē ya acīn, ku acā ye tak lōn aa tuuckun kā aa loi luoi path wēr kek ya. ⁶ Tēdē, yen akēc piōc ba nīec ajam apath kōc nhīim, ku yen aņic kaņ. Kēnē aca nyuōth we kajuēc yiic ē dhōl juēc yiic.

⁷ Wek aa kēc kaņ thiēc bāk ya riōp wäär lēk yen we Wēt Puōth Yam ē Nhialic. Yen aci rot dhuōk piny ku luōi ē path rin bī wek aa kōcdīt. Ye kērac yen ca looi? ⁸ Tēwäär luui yen ē kamkun, yen a ya ye kōc akuut kōc kōk cī gam riōp. Aake ya rum bī yen we bēn kony. ⁹ Ku wäär rēer yen kek we, acīn raan ca rāam nhom bī ya kony. Miēthakāi cī gam wäär bō Mathedonia aaci kēriēc ēbēn wiēc ke bēi tēnē ya. Acīn kē ca kaņ thiēc tēnē we, ku yen aciī rot bī kaņ dēr weyiēth acīn. ¹⁰ Ku cīt emēn rēer yiny Raan cī lōc ku dōc kek ya, acīn raan pan Akaya bā pēen ba cīi jam kanhiaam kēlä. ¹¹ Tē lueel yen ye lōn yen aciī rot bī kaņ dēr weyiēth, ke ye rin cīi yen we nhiaar? Aņic Nhialic lōn nhīer yen we!

¹² Yen abī la tuēj ke ya loi kē luoi emēn, rin bī kōckä ciēn kē ye kek nhiam, lōn ye kek luui cimēnda aya. ¹³ Kōckä aacie atuuc acīn. Aa kōc wēj luoiden yic, ku loikē rōt ciēt ke ya atuuc Raan cī lōc ku dōc. ¹⁴ Acīn kē gēi kōc thīn! Na cōk a Bēny jakrēc ka loi rot bī ciēt atuny nhial ē yer bēi. ¹⁵ Kēya, acīn kēril tō thīn tē ye atuōcke rōt cōl aaye atuuc luoi la cōk. Ku keek aabi awuōc thōj kek kākken loikē ke yōk akōldä.

Tē cī Paulo guum thīn ke ye atuuc

¹⁶ Aca lueel wäär ku abēn ber yic, acā wīc bī la raan ye tak lōn cīn yen kē nīec. Ku na yakē tak lōn cīn yen nhom, ke we pāl ya ba nhiam kākkiēn ya lēk we. ¹⁷ Tē ye yen rot leec kēlä, ke yen ajam cimēn raan cīi kāņ nīc. Ku acie tē wīc Bēny ye thīn. ¹⁸ Ku emēn ye kōc kōk jam ē nhiam cīt tē ye kōc pinynhom jīem thīn, aba looi kēlä aya. ¹⁹ Wek aa nīc

kāņ apei ku aņot nhiarkē bāk wēl kōc kuc kāņ buōth yiic. ²⁰ Wek aa wēl raan we loony gam, raan kākku cam, raan rot cōl aril ē we, raan nhiam rot tāäu tuēj raan na cōk we nuōt nyīn, ka ŋot cīn kē mankē thīn. ²¹ Yen aci guōp yār ba gam lōn yen akēc kākka looi.

Kē ye raan dēt wīc bī yenhom lēc ye, ke yen alec ŋanhom ye aya. Yen ajam emēn ciēt ya kuc kāņ. ²² Na yekē kuat Ibru, ke yen ē Ibru. Na yekē kōc Itharel, ke yen ē raan Itharel. Ku na yekē dhiēnh Abaram, ke yen ē raan Abaram aya. ²³ Ye kē kōc lui rin Raan cī lōc ku dōc? Yen ajam jam raan cī muōl, ku yen ē raan ē luoi nuēēn tēnē ke! Yen aci luui luoidīt apei tēnē ke. Ku yen aci mac arak juēc tēnē ke. Ku yen aci that thāndīt apei tēnē ke, ku duēr thou arak juēc. ²⁴ Yen aci that waat thiardiäk ku dhoņuan arak dhiēc kōc Judeo. ²⁵ Ku kōc Roma aaci ya that arak diäk atuel. Ku biōök ya aleel arak tōk. Ku riāi ēcī riāäk wīir arak diäk ke ya wēer thīn. Ku arak tōk, yen aca akōl ku wēer thōl wīir. ²⁶ Ku akōöl kōk cāthdiē yic, yen aci rōm kek kākjuēc kōc nōk. Ku duēr mou wēr yiic, ku duēr cuēr ya rum. Ku duēr kōckiēn Judeo ya nōk. Ku duēr kōc cie kackiē ya nōk. Ku yōk kāk kōc nōk gēeth ku bēi yiic ku Adēkdiēt yic. Ku tēnē kōc rōt looi ke cīt kōc cī gam. ²⁷ Yen ē ya ye luui apei ba guōp thiai ku cā ye nin akōldēt, yen ya ye cōk nōk ku rou. Ku yen ē lac rēer ke cīn miēth ku tē niin yen thīn. Ku yen ya ye rēer ya nēk wiir rin cīn yen alēth juēc ya kony ē wiir. ²⁸ Ku kajuēc kōk acā luel, yen ē rēer ya tēk akōlakōl rin akuut kōc cī gam ēbēn. ²⁹ Tē niōp raan gam yic, ke yen ē rot yōk ya niōp aya. Ku tē cōl raan raan dēt aloi adumuōm, ke yen ē rēer ya rem puōu apei.

³⁰ Na le kē cōl yen ajam ē nhiaam, ka kāk ye nyooth lōn yen aciī ril. ³¹ Aņic Nhialic, Wun Bēny Jethu lōn cīi yen lueth yen luēel. Bī rienke aleec athēr. ³² Wäär tō yen Damathkuth, bēny rēer ē Bēnyņaknhom Aretath cōk ē cā apuruuk ē gēu tiit tōōu kal thok bīk ya dōm. ³³ Ku yen aci bēn tāäu alom yic, ku luēēj yen tēyōr pāny kōu ku kual rot.

12

Paulo acie nhiam kāk cī nyuōth ye

¹ Үен абі дһиел ла туюн ҫа јам ӗ нһиаам чӱк алон чӱн yen кӧпуоth ye yӧк thӱн. Ku ӗмӗн ҫен абі јам kāk ca тӱн cӱ nyuōth ӗ Bӗny. ² Аҗиӗс руӧӧн thiӧӧр ку җуан cӱ бар, раан cӱ gam ӗcӱ јот ку ҫӗth тӗмec аpei pan Nhialic. Acӧ җиc аyиc лон ӗ yen гуӧpde ку лон ye kek wӗike kek cӱ la nhial, ee Nhialic yen аҗиc ye. ³⁻⁴ Cӱмӗн awӗн cӱ ҫен ye лueel, аҗиӗс yen раан кӗнӗ acӱ јат pan Nhialic. Ku абер yиc, acӧ җиc лон ӗ yen гуӧp ӗбӗн, тӗдӗ ke ya абаҗ гуӧp yen cӱ ҫӧth pan Nhialic, ee Nhialic yen аҗиc ye. Ku тӗӗн acӱ kāk cӱ раан лӗу бӱ ke куаны yиc yethok piҗ, kāk cӱ пӗӗн бӱ ke cӱ лuel. ⁵ Alӗу ба јам ӗ нһиаам rin раан cӱт кӗнӗ, ку ҫен acӱ nhiam ӗ rienkiӗ, rin na луӧӧ кӗya, ke pial yиc diӗ. ⁶ Na wiӗc ба nhiam кӗлӧ, ka cie лон кuc ҫен кӧҗ rin ӗ yиc yen аба лueel. Ku ҫен acӱ бӱ nhiam rin acӧ wӱc бӱ la раан ye tak лон җиc ҫен кӗриӗӗc ӗбӗн, ke cie кӗ cӧк тӱн ke луӧӧ тӗдӗ ke луӗл.

⁷ Үен acӱ nyuōth kӧjuӗc, кӗya yen acӱ ҫен кӗрил ҫа туӧм cӱт kou бӗн yӧк. Acӱт лон cӱ atuny Bӗny јакрӗc бӗн бӧ бӗн that ку гӗл ҫен ба cӱ nhiam. ⁸ Үен acӱ Bӗny лӧҗ арак diӧк бӱ кӗ баҗ ҫен nyaai. ⁹ Ku acӱ бӗн бӗӗр, “Ee dhӗӗҗdiӗ yen awiӗc, rin riӗldiӗ aye јal gam аpei тӗ җиc раан ye лон cӱ yen ril.” Kӗya ҫен amit пуӧу ба nhiam wӗт cӱ ҫен ril rin бӱ ҫен riel Раан cӱ лӧc ку дӧc ҫа tiӱт лӧӧny ҫагуӧp. ¹⁰ Үен ӗ пуӧу миӗт тӗ cӱ ҫен ril, ку тӗ лӗӗт ҫен, ку тӗ le yen кӗрӗӗc cӧ yӧк, ку тӗ guum ҫен, ку yӧк кӧрил кӧк rin Раан cӱ лӧc ку дӧc. Rin тӗ niӧp ҫен ke yen ӗ riӗldiӗ.

Paulo ӗ diӗr kӧc cӱ gam gen Korinth

¹¹ Үен ӗ ҫа cӱт раан чӱн кӗ җиc wӧӧр ӗ ҫен ҫанһом лӗc. Ku aa wek cӧ cӧl alui cӱмӗн раан чӱн кӗ җиc. Ku җуӧт aa wek aa cӧ лӗc ke. Cӧк алон ye ҫен раан cie куӗӗc нһом, ke ҫен acӱ тӧ ciӗӗн тӗнӗ atuuckun yakӗ yӧк ciӗт kek җиc каҗ. ¹² Kāk раан nyuōth лон ӗ yen atuuc cӱмӗн kāk kӧc гӧи, ку kāk riel Nhialic nyuōth, aacӱ рӧт looi ӗ камкун амӧӧth-амӧӧth. ¹³ Yenӧ ca looi rin akuut kӧк kӧc cӱ gam кӗc looi ӗ rienkun, cie кӗ кӗc ҫен куӧny wӱc тӗнӗ we? Pӧлкӗ awuӧc ca looi piny тӗнӗ ҫа.

13:1 L.rou 17:6; 19:15

¹⁴ Kӗнӗ yen абі нӗмдиӗ yиc а diӧк тӗнӗ we ку acӱн кӗ ба wӱc бӱ wek ҫа kony. Aa we нһиӱм wek aa wiӗc ke, aacie wӗӗukun. Aacie miӱh kek dhil kӧc ke dhiӗth ke муӧӧc, aa kӧc ke dhiӗth kek aadhil miӱh муӧӧc. ¹⁵ Үен абі пуӧу миӗт ба we гӧм кӧҗ ӗбӗн аyӱ piӗrdiӗ. Na нһиаар we аpeiдиӱт кӗлӧ, ke нһиӗрдун тӗнӗ ҫа бӱ куур?

¹⁶ Abӧк gam лон кӗc ҫен rot тӧӧу weyiӗth. Ku абі раан dӗт лueel лон cӱ ҫен wӗт пуӧк кӧу piny ку dӗep we ӗ lueth. ¹⁷ Ye кӗдӗ, le раан ca туӧc we, le раан cӱ we la руӗӗny ӗ rienkiӗ? ¹⁸ Үен acӱ Tito лӧҗ бӱ la, ку cal wӧmӧӧth dӗт cӱ gam ala kek ye. Cӱ Tito we руӗӗny. Cӱ Tito ку ҫен кӗ тӧ ҫопуоth ye looi ӗ dhӗл тӧҗ thӧҗ?

¹⁹ Tӗдӗ ayakӗ tak tӗthӗer wӧӧр лон wӱc ҫок ye ку buk рӧт kony wenһиӱм. Acie тӗде! Үок aa јам cӱт тӗ wӱc Раан cӱ лӧc ку дӧc ye buk јиӗм thӱн ke ҫо dӗei Nhialic. Ku kāk yeku ke looi ӗбӗн mӧthkuan нһиарку ke, аaye looi rin бӱ we kony. ²⁰ Үен аriӧc пуӧу ciӗт ба yӧк ke тӗ ye wek ke луui thӱн cӱ ҫен бӱ yuum пуӧу тӗ le ҫен бӗн, ку тӗ ye ҫен ke луui thӱн acӱ we бӱ yuum пуоth аya. Үен ӗ diӗr ciӗт ye агӧth, ку туӧc ӗ пуӧу, ку нһиӗр ӗ rot ку tiӗl ку лӗӗт ку луӧӧм ку нһиаам ку aliӧӧp kek ба yӧк. ²¹ Үен ӗ пуӧу riӧӧc ciӗт Nhialic ya луӧӧи бӧ cӧl аyӧр гуӧp тӗ ben ҫен we la neem. Ku ҫен абі пуӧу лӧny rin kӧc јуӗc aa җот ke кӗc адumuӧӧmken thӗer пуӧл, kāk bal cӱ path.

13

Lӗk ciӗӗн

¹ Kӗнӗ, yen абі нӗмдиӗ yиc ya diӧк тӗнӗ we, “Ku куат awuӧc ye луӗл раан гуӧp адһил а кӗн cӱ kӧc карou, тӗде ke ye kӧc јуӗc каҗ тӱн.” Cӱт тӗ ye wӗл cӱ гӧт athӧr thӗer wӗл Nhialic ye луӗл thӱн. ² Wӧӧр le ҫен we neem кӗн ye нӗм yиc rou, ҫен acӱ kӧc кӧрӗc looi ку куат раан dӗт лӗк бӱк cӱ ben la туюн ke loi kӧккӧ. Ku wek aa бӗн лӗк ӗмӗн mec ҫен ke we. Тӗ ben ҫен la ka чӱн раан кӧрӗc looi ба пуӧл ke cӧ тӗм awuӧc. ³ Abӱ кӗнӗ dhiӗl nyooth тӗнӗ we лон ҫен ӗ јам rin Раан cӱ лӧc ку дӧc. Тӗ cӧк yen we ka cӱ бӱ niӧp, абі riel аpei. ⁴ Ee yиc, ee чӱн riel wӧӧр piӗӗт ye tim cӱ riӱу кӧу, ку ӗмӗн аpiӗr riel Nhialic yиc. Үок aa чӱн riel ӗ рӧт cӱмӗн wӧӧр чӱн Раан cӱ лӧc ку дӧc riel. Ku ӗмӗн cӱ ҫок ya тӧк kek Раан

cī lōc ku dōc, Ʒok aabi la riel Nhialic tē luui Ʒok kek we.

⁵ Wiēckē bāk Ʒen them, dhielkē rōt them ē rōt ku abāk Ʒōk lōn Raan cī lōc ku dōc arēer kek we. Na cie kēya, ke wek aaci mää.

⁶ Ku abāk Ʒōk aya lōn acie kērac yen cuk looi wäär bii Ʒok Wēt Puōth Yam tēnē we.

⁷ Ʒok aa rōök rin cīn yen kērec bāk looi, ku acie lōn wic Ʒok ye buk rōt nyuōth ke Ʒo ye atuuc path, Ʒok aa rōök bi ya kēpath yen yakē looi cōk alōn ye Ʒo tīn ke Ʒo cī kuōc luui.

⁸ Ʒok aa kēc Nhialic yiēk riel bi Ʒok wēt ē yic rac, Ʒok aaci yiēk riel bi Ʒok yic Ʒāth tuen.

⁹ Cōk alōn kōc Ʒok, ke Ʒok aa puōth miēt tē ril wek, ku Ʒok aa rōök lōn bi wek rōt ben cōk. ¹⁰ Kēya, Ʒen agēt athōr kēnē ke Ʒa mec tēnē we, rin na la Ʒet ke Ʒa cii ben jam wēl rec tēnē we ē riel cī Bēny gām Ʒa, riel bi Ʒen we cōl aala cōk gamdun yic, acie riel rec Ʒen we.

Muōth ciēn

¹¹ Ku emēn miēthakāi, miētke puōth. Yiēkkē wenhiiim luoi la cōk, piēnkē wēlkiē, yakē rōt piēn wēl ku rēerkē ke dōr ē kamkun. Ku Nhialic ē nhiēr ku dōr gam abi rēer ke we.

¹² Miāthkē rōt ē kamkun muōth kōc cī gam. Kōc Nhialic ebēn rēer ē tēn aa we muōth.

¹³ Bi dhēen Bānyda Jethu Kritho ku nhiēr Nhialic ku Wēike rēer ke we ebēn.

Athör cī Paulo gät kəc pan Galatia Wēt nhom

Tēwēn cī ke wēt puoθh yam ye kəc jam wēt Jethu jəək bī piöc, acī kəc cie kəc Itharel bēn nhiaar. Ku wēt yen cī bēn bēn nhial ē lən nadē ke lōŋ Mothith yen bī dhiel theek rin bī raan jal a Krīthian. Ku ē yen kē cī Paulo bēn a jam wēt cī yen ē yic, rin wēt tōŋ ē yic, ee pīr la yic gam Jethu, yen bī kəc rēer thīn ēbēn ke Nhialic. Ku kam kəc cī gam pan Galatia, pan məc kəc Roma Athia cök ciēen, kəc kək ke cī bēn thīn aaci Paulo bēn aa jöŋny. Ku yekē lueel lən dhil raan Lōŋ Mothith theek bī jal a raan path ke Nhialic.

Paulo aca athör kēnē gət bī gam la cök dhuök ciēen bī kəc cī wel nhīim cī piöc ē lueth cəl aloi yic. Acī kaŋ nyuöth ke lən le yen yic, bī ya cəl atuny Jethu Krītho. Acī dēt yic ke lən wēt ye yen cəl atuuc abö tēnē Nhialic, acie riēl ē raan, ku luənde tēnē kəc cie kəc Itharel ē röt. Tēēn, yen aci yen wētde dēt yic, lən ee gam ē rot yen ē kəc cəl aala cök tēnē Nhialic. Acī nyuöth wēlke cök ciēen, lən ciēŋ path kəc cī gam ē cāth bī kəc cath athēr kek nhiēr, ku gam bēn bei tēnē Raan cī ləc ku dəc.

Käk tō thīn

Muöth tueŋ 1:1-10

Riel Paulo ye yen ke atuuc 1:11-2:21

Athör dhēēŋ ē Nhialic 3:1-4:31

Lääu nhom ku luoi kəc cī gam 5:1-6:10

Thök ē wēl 6:11-18

¹ Ÿen Paulo, wäär kuēny Jethu kek Nhialic ba ya atuny Jethu wäär cī Wun Nhialic jöt bei raŋ yic. Acie raan ē path yen kuany Ÿa ba ya atuny Jethu. ² Ÿen Ÿok miēthakāi cī gam rēer kek Ÿa ē tēn, Ÿok aa gēt we athör kēnē buk wek akuut kəc cī gam pan Galatia muööth ēbēn.

³ Bī Nhialic Wāda kek Bānyda Jethu Krītho we gām döör ku athiēiden.

⁴ Rin bī yen Ÿo luöny bei lēŋ kēnē yic, Raan cī ləc ku dəc aci thou rin adumuömkua rin theek yen Wāda Nhialic. ⁵ Bī Nhialic aleec akölriēc ēbēn. Yenakan.

Wēt Puoθh Yam

⁶ Kē cäk looi acā gōi apeidit. Kam thiin yen cī wek guə jāl raan wäär cəl we aa ril cök, Bānyda Jethu. Ku yakē gam piöc dēt yakē cəl aye Wēt Puoθh Yam wēl athör kək.*

⁷ Ku yeen acie Wēt Puoθh Yam acin. Ku wēt lueel Ÿen ye kēlä, ē rin ala kəc kək wic ye bīk kəc la liäap nhīim, ku wickē bīk athör wēl Jethu waar yiic. ⁸ Na cək atuny Nhialic, nadē ke ye Ÿo, Ÿok piöc kē cī thōŋ kek athör wēl Jethu wäär cuk piöc tēnē we, ke diēt Nhialic nāk raan kē cīt kēnē looi ku cuet mēc. ⁹ Acuk kaŋ lueel, ku abuk bēn ber yic ēmēn, na le raan piöc we wēl cī thōŋ kek wēl cäk gam thēr, ke diēt Nhialic cəl anāk raan kēnē ku cuet mēc.

¹⁰ Ye ciēt alēc ē raan yen wiēc ēmēn? Acie ye, kē wiēc alēc Nhialic. Ye lən bī Ÿa piŋ raan ēbēn? Na Ÿa ŋoot ke ya them ba looi kēya, ŋuöt Ÿen acie alony ē Jethu.

Paulo aci Nhialic cəəl

¹¹ Calkē alək we miēthakāi cī gam, wēt Jethu ya piöc tēnē we acie wēt raan ē path.

¹² Acā Ÿök tēnē raan ē path, ku acie raan ē path yen piöc Ÿen ē wēlkä. Ee Jethu nhom yen aa nyuth ke Ÿa.

¹³ Acī lək we yen tē ciēŋ Ÿen thīn wäär rēer Ÿen kam kəc Itharel ē lōŋden yic, ku tē ye Ÿen kəc cī wēt Jethu gam nāk thīn. Ku aca them ba akut kəc cī gam rac. ¹⁴ Acin raan wär Ÿa thək lōŋ Mothith, lōŋ kəc Itharel, ee kəc riēc kek Ÿa yiic ēbēn. Lōŋ wärkuan dīt athēr apeidit.

¹⁵ Nhialic ē dhēēnde yic, yen ago Ÿen guə kuany ke Ÿa kēc cak dhiēeth, ku cəl Ÿen ba ya aluənyde, ¹⁶ bī Wēnde cəl anyuth rot Ÿa, ku ba wētde la piöc tēnē kəc cie kəc Itharel. Acin raan cī Ÿen la tēnē ye bī Ÿa la wēēt, ¹⁷ nadē ke Ÿa cī la Jeruthalem ba atuuc wäär kek kaŋ la wēt Nhialic yic tēnē Ÿa, la tiŋ bīk Ÿen la lək kē luəi. Ÿen aci la Arebia nyin yic, ku dhuök Damathkuth. ¹⁸ Ÿen aci run kadiäk bēn la thöl, ku jal dhuk Jeruthalem ba wēl la deet tēnē Pīter. Ku la

* **1:6** Rin diik Raan cī ləc ku dəc. **1:13** Luoi 8:3; 22:4-5; 26:9-11 **1:14** Luoi 22:3 **1:16** Luoi 9:3-6; 22:6-10; 26:13-18 **1:18** Luoi 9:26-30

rëer kek Piter təcit tən nın kathiäär ku nuan. ¹⁹ Acın atuuc kək juēc ca bən yök, ee Jemith mēnh ē Bānyda Jethu ē rot yen aca bən yök.

²⁰ Kē gät we ē yic. Anjic Nhialic acie lueth yen luēel.

²¹ Nawēn ke yen aci bən la bēēi kək yiic pan Thiria ku pan Cilicia. ²² Ye nīnkā kək akut kək cī gam pan Judia aake kuc ya. ²³ Kēnē njickē ē kēnē ye kək kək lueel ēlä, “Mony wäär yo nök yok kək cī gam, yen apiöoc wēt wäär wic bī rac emēn.” ²⁴ Ku yen aaci kek Nhialic bən leec rin cī yen ya wel pušu ba ya raande.

2

Paulo ku atuuc kək

¹ Na la rušön thiäär ku nuan thök ke ya ben la Jeruthalem yok Barnaba, ku luath Tito kek ya. ² Yen a ya la Jeruthalem rin cī Nhialic ye nyuöth ya ba dhiel la. Na la röm ē rot kek kək wat akut ē kək cī gam nhom Jeruthalem, ke jal lək ke yen Wēt Puöth Yam Jethu ya pišöc tēnē kək cie kək Itharel. Rin acā wic bī kē ca looi thēer ku kē luöai ya aköl ciēn kēpuöth yök thin. ³ Raandiēn wēn cath kek ya cöl Tito, tēwēn cək yen a raan pan Girik acın raan cie mac thin bī cöl anot, ⁴ cək a wäär wic kək kək ye bīk looi kēya. Kək kək aake ye röt looi bīk aa kək cī gam, ku keek aake ye röt kuēl akut yic ke ye luum, aa wickē bīk njic ye nhom lääu nō yen rēēr kek yok, kək cī mat kek Jethu. E wickē bī ya löŋ Mothith yen yeku theek. ⁵ Ku rin wic yok ye buk Wēt Puöth Yam njiec muk tēnē we bāk yic njic, wētēden akēcku bən gam.

⁶ Ku kək wäär kek ye ke cöl kək wat akut nhom, kēnē a luēel rin acın kē ye waar tēnē ya, ye kek yīŋa. Nhialic acın raan ye lušk wēi, acii kək ye tek yiic, kək röt cöl kek wat akut nhom, acın kək yam cīk nyuöth ya. ⁷ Acie kēya, acik tīŋ lön ē Nhialic yen acā gām ē luöi kēnē, ba Wēt Puöth Yam nyuöth kək cie kək Itharel, cimēn wäär cī Piter kuany bī Wēt Puöth Yam la nyuöth kək Itharel. ⁸ Ee riel Nhialic yen aci ya looi ba ya atuuc rin kək cie kək Itharel, cimēn wäär cī Piter looi ke ya atuuc tēnē kək Itharel. ⁹ Jemith, ke Piter ku Joon wäär cit kek kək

wat akut nhom, acik bēn njic lön ē Nhialic yen aci ya gām luöi kēnē. Aaci yo bēn dām cin yen ku Barnaba, ku bī nyooth lön yok aa loi tök ke ke. Ku jalku gam lön yen ku Barnaba, yok aabi luui kek kək cie kək Itharel, ku keek aabi aluui kek kək Itharel. ¹⁰ Kē cīk bēn thiēec tēnē yo ē lön buk kək njōŋ nyin akuštden yic aa kony, ku kēnē yen ē kē nhiaar ba looi.

Paulo aci kē looi Piter maan

¹¹ Tēwēn rēet Piter Antiök, yen aci bēn jai wētde kək nhüim ebēn rin cī yen awuöc looi awuöc dēei kək ebēn. ¹² Wäär kēc kək cī Jemith ke tooc guö yēēt, Piter aye mith kek wämāthakua ke ye kək cie kək Itharel, na la kockä yēēt, ke Piter tem yethok bī cii bēn mith ke ke, rin cī yen guöp rišöc kək ye lueel lön kək cie kək Itharel aadhil ŋoot. ¹³ Kək Itharel wäär rēēr thin aaci bēn met Piter cök agut cī Barnaba aci met thin aya, ee luöi karišöc kēnē yic. ¹⁴ Na wäär la tīŋ lön keek aacii cath dhēl la cök dhēl Wēt Puöth Yam yic, guö lək Piter kək nhüim ebēn, “Yin ē raan Itharel ku yin rēēr kek kək cie kək Itharel ke yī cit ke, yenö ye yin kək cie kək Itharel lək bīk pīr, pīr kək Itharel?”

Kək Itharel ku kək cie kək Itharel aaye gam kony ebēn

¹⁵ Ee yic, yok aci dhiēeth yo ye kək Itharel, ku yok acie kək thāi kək la gup adumušöŋ, cit tē ye ke caal thin. ¹⁶ Ee kēya, anjicku lön ē njöth Jethu, yen ē raan cöl ala cök Nhialic nhom, gam cī raan wēt Jethu gam yen ē raan cöl apir Nhialic nhom. Ku acie thēk löŋ thēer yen kək cök piny Nhialic nhom. Yook aya, acuk gam yen wēt Jethu, ku bī Nhialic yo kony buk la cök yenhom. Ku acie thēk löŋ thēer yen bī yo kony, rin acın raan la cök Nhialic nhom rin ye yen ke löŋ thēer theek. ¹⁷ Na yeku them buk la cök Nhialic nhom rin cī yok mat kek Jethu, ku yeku gup la adumušöŋ cimēn kək cie kək Itharel, ye kēnē nyuöth lön ye Jethu ye nhiaar bī raan adumušöŋ looi? Acie yic. ¹⁸ Na wiēc ba löŋ ca rac bēn cök, ka ye nyuöth lön yen ē lööŋ dhoŋ kōth. ¹⁹ Yen a ya pīr aya wāthēer təcit tē wic löŋ ye thin. Ku wäär cī yen wēēr bei ē löŋ kēnē yic, aci rot bēn lēu ba pīr tēnē Nhialic, ciēt ya cī nök kek Jethu tim cī riüu

kõu. ²⁰ Rin acie ʏen, ʏen ben wëikië muk. Ee Jethu yen ajəl pīr ʏaguöp. Pīr pīr ʏen emēn, ʏen apīr, pīr rin gam cī ʏen wēt Jethu gam, raan nhar ʏen arēk abī wëike gam rienkië. ²¹ ʏen acī jēi dhēēŋ ē Nhialic. Ku na raan ye la cök Nhialic nhom rin lōŋ theer, ka nyooth lōn Raan cī lōc ku dōc acī thou ē path.

3

Lōŋ, tēdē ke ye gam

¹ Kōc cīn puōth pan Galatia! Yeŋa cī we wel puōth? Ku thon Jethu Krītho tim cī rīiu kōu acāk piŋ. ² Lēkkē ʏa töōŋ kēnē, we yök Wēi Nhialic rin cī wek lōŋ theer theek, aye rin cī wek Wēt Puōth Yam gam? ³ Yeŋō jəl wek ciēn puōth kēlä, bāk jōk Wēi Nhialic, wiēckē emēn bāk thōl nhom riēdun ē rōt? ⁴ Cīn kē cī kuat kārīl cāk ke yök waar wegup? Ee yic aala kē cī dhiel looi. ⁵ Ye Nhialic kē dīt kōc gōi looi kamkun, ku gēm we wëike rin theek lōŋ Mothith, ku aye rin cī wek ke Wēt Puōth Yam piŋ ku gamkē?

⁶ Tiēŋkē wādīt Abaram, acī lueel athōr theer wēl Nhialic yic, “Lōn cī yen Nhialic gam, ku rin cī yen wēt Nhialic gam acī Nhialic bēn looi bī la cök yenhom.” ⁷ Alēukē bāk deet yic lōn mīth Abaram ayic, aa kōc cī wēt Nhialic gam cīmēn wäär cī Abaram ye gam. ⁸ Acī gōt athōr theer wēl Nhialic yic lōn Nhialic abī kōc cie kōc Itharel looi bīk la cök yenhom, rin gam cī kek wētde gam. Ke yen athōr theer acī Wēt Puōth Yam nyuōth Abaram ēlä, “Rienku, Nhialic abī raan wut ebēn dōc.” ⁹ Abaram acī wēt Nhialic gam, go Nhialic dōc. Ku yen tēde ebēn, kuat raan cī Nhialic gam aye dōc cīmēn Abaram.

¹⁰ Kōc lui lōŋ theer, aciēen rac aŋoot panden. Rin acī lueel athōr theer wēl Nhialic yic ēlä, “Kuat raan cie kē cī lueel lōŋ yic theek ebēn, atō aciēen rac yic.” ¹¹ Emēn acī rot nyuōth lōn acīn raan bī la cök Nhialic nhom rin lōŋ theer, rin acī athōr theer wēl Nhialic lueel ēlä, “Ee raan cī Nhialic gam ē rot yen abī pīr la cök yök Nhialic nhom.” ¹² Ku lōŋ theer acīn yic gam, tēcīt tē cī athōr theer wēl Nhialic ye lueel thīn ēlä, “Raan ye looi kē cī lōŋ lueel ebēn yen abī pīr.”

¹³ Rin cī Jethu thou rienkua, acī ʏok wēer bei thou yic, thon yen ye lōŋ lueel, rin aye athōr theer wēl Nhialic lueel, “Raan cī nōk ku nōk tim nhom ē raan cī Nhialic tēm awuōc.” ¹⁴ Acī Jethu looi kēya, ku bī dōc Nhialic wäär cī lueel ka bī gām Abaram, bī gām kōc cie kōc Itharel aya rin Jethu. Ku rin gamda yen abī ʏo cəl aa yök Wēi Nhialic wäär cī thōn yen Nhialic.

Lōŋ ku wēt cī thōn

¹⁵ Miēthakāi cī gam, ee kēn rot looi akōlakōl yen aba thōōŋ, tē cī kōc karou nyuc ku gamkē wēt tōk ku gātke athōr ku theenykē yic, ka cīn raan ben kē wēn dhōŋ kōu, nadē ke juēk thok dēt kēc ē mat. ¹⁶ Nhialic acī athōnde lēk Abaram ku tēnē manhde. Acī athōr theer wēl Nhialic ye lueel, “Ka miēthke,” Ku wētde yic kōc juēc, aye lueel, “Manh tōk,” Ku manh kēnē yen ē Raan cī lōc ku dōc. ¹⁷ Kē wiēc ba lueel ē kēnē yic, ee lōn nadē ke Nhialic acī mat kek Abaram, ku yeen acī bēn muk nhom apath. Lōŋ wäär gēm ruōōn buōt kaŋuan ku thiārdiäk cök, acī kē cī Nhialic gam kek Abaram bī bēn dhōŋ kōu. ¹⁸ Na miōc Nhialic ye gam rin lōŋ, ka cīi ben a kē cī thōn yen lui. Kēya, ee rin wēt wäär cī Nhialic thōn wādīt Abaram yen a gēm Nhialic kēnē tēnē ye.

¹⁹ Ke yeen, yeŋō kē looi lōŋ? Lōŋ aa met Nhialic thīn, rin bī kārēc rōt looi aa nyuōth. Ku bī rēer thīn ʏet tē bī manh bī lōk dhiēeth kuat Abaram yic bēn, raan wäär cī Nhialic wēt thōn Abaram ē rienke. Lōŋ atuuc ē Nhialic kek aake bīi ye piny, ku gēm kē raan cī jāl bēn. ²⁰ Ku na ye akut tōk, ke raan tō kam kōc acī ben wīc, Nhialic ē tōk.

Wēt looi ē lōŋ

²¹ Cī lōŋ kāk cī Nhialic thōn dhōl yiic? Acie kēya rin na kōc pinynhom cī lōŋ yök, lōŋ bī pīr akōlriēc ebēn bēēi, diēt raan ebēn acī la cök Nhialic nhom rin theek yen lōŋ kēnē. ²² Ku acī gōt athōr theer wēl Nhialic yic lōn pinynhom ebēn arēer riel jōŋrac yic, ke yen wēt wäär cī Nhialic lueel ka bī gām kōc rin Jethu, acī gām kōc cī wēt Jethu raan cī lōc ku dōc, gam.

²³ Ke gam kēnē kēc ʏēēt, lōŋ acī ʏo looi buk ciēt kōc cī mac, ʏet tēwäär jəl wēt puōth

yam rin gam war kəc nyuəəth. ²⁴ Ku ë lõn yen ë muk kəc yet tē bī Raan cī ləc ku dəc bēn bī ʔo bēn cək piny Nhialic nom, rin cī ʔok wətde gam. ²⁵ Ēmēn cī wət Jethu bēn ku gamku, lõn acie yen ben ʔo mac.

²⁶ Ee gam yen ë we cəl aaye mīth Nhialic ë tək kek Jethu raan cī ləc ku dəc. ²⁷ Wek cī muəəc nhīim bāk aa tək kek Jethu. Wek aa cienj alanh pīr kek Jethu guəp. ²⁸ Kēya kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel, alony ku raan cie alony, tik ku moc aa thōj ēbēn, week ēbēn wek aa tək, wek cī mat kek Jethu raan cī ləc ku dəc. ²⁹ Na yakē kəc Raan cī ləc ku dəc, ke wek aa mīth Abaram, ku wek aabi kēwäär cī Nhialic thōn Abaram ʔök.

4

¹ Kē luēel akīn, manh koor yen bī kāk wun lək thōn aye jōor cimēn alony cək alon ë yen ala kəj ēbēn. ² Tē ʔot koor yen ala kəc kək ye muk, ku loikē bī kē cīk lueel dhiel apīj, yet aköl bī wun ye lueel meth acī dīt alēu bī kākke jal thōn. ³ Ee kēya, wäär aya ʔok aa ʔo ye aloony jak la riel pinynhom, wäär kəc ʔok yic guə ʔic. ⁴ Na wäär la nīn thök, go Nhialic Wēnde tuəəc pinynhom. Acī bēn kecīt raan bī dhiēeth tik ë path. Ku muk lõj kəc Itharel, ⁵ bī kəc bēn kuəny bei lõj kēnē yic, ku bī nadē ke ʔo ye mīth Nhialic.

⁶ Rin ye wek mīth Nhialic, Nhialic acī wēi Wēnde tuəəc ʔopuəth, ku wēi ë ʔo cəl adhiəu ēlä, “Wä, Wädiē.” ⁷ Kēya yīn acī ben alony, yīn ë manhde. Rin ye yīn manh Nhialic, Nhialic abī yī gam kāk ke cī tāu miēthke.

Paulo anhiar kəc pan Galatia

⁸ Thēer wek aa we kuc Nhialic, ku kēya wek aa we ye loony jakrəc cie Nhialic. ⁹ Ku ēmēn ʔic wek Nhialic tēdē alēu ba lueel aya lõn Nhialic aʔic we, ye kēdē wīc wek ye bāk dhuk tēnē jakrəc niəp wäär mac piny? Yenjō wīc wek ye bāk bēn aa loony cimēn thēer wäär? ¹⁰ Bī ya nīn kək kek yakē ke muk nhīim, ke pēi ku run aya. ¹¹ ʔen acī yic ʔēer we! Lēu bī ya luəi ēbēn ca looi tēnē we yen cīn wətde yic?

¹² Wek aa liem miēthakāi cī gam, calkē röt aa cīt ʔa. Ee yic ʔen aya, ʔen acīt we. Acīn kārəc cāk luəi ʔa. ¹³ Adhielkē muk wenhīim

lōn wäär piöoc ʔen wət Jethu tēnē we tuēj, ee rin wäär tuēny ʔa. ¹⁴ Ku na cək a wäär cī tuaanydiē we ʔot puəth, wek aa kəc ʔa bēn jai ku cuəpkē ʔa wei. Ee kēya, wek aaci ʔen bēn lor cīt ʔa atuny nhial bō pan Nhialic, wek cā bēn lor, lur bī wek Jethu raan cī ləc ku dəc lor. ¹⁵ Wek aa we cī puəth miēt! Yenjō cī rot looi? Alēu ba lueel lõn lēu wek ye bāk nyiēnkun ʔuēt bei, ku gām kē ke ʔa, tē lēu yen rot. ¹⁶ Ca ya raan aterdun ēmēn rin cī ʔen we lək yic?

¹⁷ Kek kəc kək kē röt nyuəəth bīk aa kəc nhiar we, acie kēpath, ee ku bīk ʔen tek yic kek we, ku bāk ke nhiar cimēn nhieer kek ʔa. ¹⁸ Ēmēn apath akölaköl bāk la nhieer path ke ye yen nhieer la cək, ku kēnē ë yic, ku acie tē rēer ʔen ke we ë röt. ¹⁹ Miēthkiē, kəc cī gam, aben lək we, kē dēt cimēn tiŋ rem yic dhiēth, aya ʔök yen ë tē rēm ʔa, yet tē bī wət Jethu la cək wepuəth. ²⁰ Anhiar ba rēer ke we ēmēn, ku ba tē ye ʔen tek thin ë rienkun waar yic. ʔen acī yic ʔēer wətdun apēi.

ʔagär ku Thara

²¹ Calkē röt athiēec ēmēn, wek kəc wīc ye bī ya lõj yen yakē theek, kē ye lõj lueel cāk ye piŋ? ²² Aye lueel Abaram aa la dhäk karou, dhāj tək aye manh tiŋ alony, ku tək ke ye manh tiŋden cī thiaak cie alony tēnē ye. ²³ Dhōj tiŋden alony ēcī dhiēeth ë path. Ku dhānde kek tiŋden cī thiaak cie alony, ee Nhialic yen acī ye lueel kēya. ²⁴ Käk kē aa lēu bī ke deet kecīt kē thōj kek dēt ril, diäär karou aatō nyin lõj dōr karou yiic. Kē tuēj acīt lõj cī Nhialic looi gōn Thinaï nom, ku keek aa mīth tiŋ alony yen cəl ʔagär. ²⁵ Tiŋ cəl ʔagär yen arēer nyin gōn Thinaï pan Arebia. Alēu bī thōj aya kek gen Jeruthalem ya aköl, ku kəc rēer thin aa cīt aloony rin lõj. ²⁶ Gen Jeruthalem rēer pan Nhialic yen ë gen path la duk ku acīt mada. ²⁷ Aye athör thēer wēl Nhialic lueel ēlä,
 “Miēt puəu, yīn tiŋ cīn meth!
 Loi lala ku loi kiēu miēt ë puəu, yīn raan
 kəc
 arēem rōm ë dhiēth kaŋ ʔök!
 Rin tiŋ cī moc puəl yen abī mīth juēc
 dhiēeth
 tēnē tiŋ rēer kek moc.”

28 Ēmēn, ke wek miēthakāi kɔc cī gam, wek aa mīth Nhialic tēcīt tē wāār cī ye luεel thīn cīmēn Ithāk wāār. 29 Ƴon thēer manh wāār dhiēth ē path acī manh wāār dhiēth riel Nhialic bēn baŋ, ke yeen athōŋ kek ya akōl. 30 Ye athōr thēer wēl Nhialic lueel kēdē? Aye lueel, “Cuɔp tiŋ alony wei kek wēnde, rin manh tiŋ alony acīi kāk wun bī rɔm kek manh tiŋ cie alony.” 31 Ee kēya miēthakāi cī gam, Ƴok aacie mīth tiŋ alony, Ƴok aa mīth tiŋ cie alony.

5

Muōkkē lāäu nhomdun apath

1 Nhom lāäu yen ē kēda. Ee Jethu raan cī lɔc ku dɔc yen acī Ƴo gām nhom lāäu! Kāäckē apath ke we ye kɔc lāäu nhīim, duōkkē rōt cɔl aben aa loony ē lōŋ cīmēn thēer.

2 Piεŋkē! Ee Ƴen Paulo, alēk we na calkē rōt aŋot, ke wētde yic ē lɔn tēnē we kē cī Jethu looi, acīn kē cī kuōny we. 3 Wek aa bēn lēk wēt dēt, acīn raan cɔl rot aŋot rin theek yen lōŋ ēbēn. 4 Kɔc kōk tō kamkun ye them bīk la cōk Nhialic nhom rin theek kek lōŋ, aa rōt tεem wei tēnē Raan cī lɔc ku dɔc. Aaliu dhēēŋ Nhialic yic. 5 Rin Ƴook kē ŋōthku ē lɔn bī Nhialic Ƴo cɔl aala cōk tēnē ye, ku ē yen kē tiit Ƴok riel Wēi Nhialic lui gamda yic. 6 Rin tē cī Ƴok mat kek Raan cī lɔc ku dɔc Jethu, ka cie ŋuōt, nadē ke Ƴo kēc ŋoot yen kony Ƴo, kē ril ē gam ye nhiēr bēēi.

7 Wek aa we lui apath! Yeŋa cī we bēn pēn thēk ē yic? Cī we rac nhīim kēdē? 8 Aacie Nhialic raan cī we cɔl yen lui kēya. 9 “Ee lon koor yen ayumdīt cɔl apiāār,” tēcīt tē ye ye luεel thīn. 10 Ee kēya wek ŋot we ŋāāth apēi. Wēt piērda ke Ƴo cī rōt mat kek Bēny, ee we cɔl aŋāāth Ƴapuōu lɔn wek acīi wenhūim bī waar. Ku yeen, raan yen rεc wenhūim, tē cɔk yen a raan yīndē ka ŋot bī Nhialic gām awuōc.

11 Ku tēnē Ƴen, miēthakāi cī gam, na la tuēŋ ke ya lueel ŋuōt apath, ke yeŋō yen ben nāk Ƴen? Na ye yic, diēt kē ya piōc rin tim cī rīiu Raan cī lɔc ku dɔc, diēt akēc Ƴa maan. 12 Awiēc bī kɔc we liāāp nhīim, rōt rac ē rōt.

13 Ku tēnē we miēthakāi cī gam, wek aa we cōl bei bāk cīi ben ciēt aloony lōŋ thēer yic. Ku duōkkē kēwāār cī wek wēer bei lōŋ thēer yic, cɔl amār we bāk aa luui kārεc. Calkē aye nhiēr kamkun yen mac we. 14 Rin lōōŋ thēer ēbēn aacī ke mat tōk yic ēlā, “Nhiar raan dēt cīmēn nhiēer yīn rot.” 15 Ku na yakē luui cīmēn lāāi rēer roor, bāk rōt aa nōk kamkun ē rōt, ke ŋiēcē wenhūim wek aabī rōt thōl ē rōt.

Wēi Nhialic ē kɔc cōk puōth

16 Aye lueel, calkē aye Wēi Nhialic yen we cōk nhīim. Ku acie kē wīc Ƴuōp yen bāk aa looi. 17 Rin kē wīc Ƴuōp raan acie yen kē wīc Wēi Nhialic, ku kē wīc Wēi Nhialic acie yen ke wīc Ƴuōp raan. Kākkā karou aman rōt kamken, ku wētde yic ē lɔn kē wīc ba looi yīpuōu acīi lēu ba looi. 18 Na ye Wēi Nhialic yen thel yī, ke yīn acīi lōŋ thēer ben mac.

19 Kē ye raan liu Wēi Nhialic yepuōu looi aye tiŋ gēi. Ee rot nyuōoth ke rac apēi, ku acīn yic athēēk, 20 tē ye Jōŋ cī kiēēt door ku tiit, kɔc aa rōt maan ku aa thōr, aa rōt til ku diitkē puōth. Aake yīc tēēk akuut. 21 Kɔc aa rōt maan, ku aa wīεet māāu ku bal, kuat kārεckā aayekē ke looi. Wek alēk ēmēn, cīmēn wāār cī Ƴen we kaŋ lēk, kɔc kāk cīt kākkā looi aacīi bī kaŋ la bāāny Nhialic yic.

22 Ku Wēi Nhialic ē kɔc gām nhiēr ku miēt puōu, ku dōr ku pēl rōt piny, ku lier puōu ku piath ku gam, 23 ku athēēk, ku duut puōu. Acīn lōŋ man kāk cīt kākkā. 24 Kɔc ē Raan cī lɔc ku dɔc Jethu, aacī kārεc ye Ƴuāpken wīc, ku kārεc yekē ke nhiaar kepuōth puōl ēbēn bīk liu kegup. 25 Wēi Nhialic acī Ƴo gām pīr akōlriēc ēbēn, ku adhīl wēikua tiit aya. 26 Ƴok acīi dhīl nhiam nadē ke Ƴo man rōt kamkua, tēdē ke Ƴo til rōt.

6

Kony raan dēt kērac yic

1 Mīth ma cī gam, na le raan Ƴok kamkun ke loi kērac, ke kɔc la gam ril kamkun la thīn bīk cōk puōu piny, ku adhīl looi ē dhēl path. Ku tiētē rōt apath bāk cīi mēr dhēlde yic aya. 2 Yakē rōt kony kamkun, na luōikē kēya, ke wek cī lōŋ Raan cī lɔc ku dɔc theek.

³ Na le raan ye tak kamkun lɔn yen adit kɔc ɛbɛn, ke yen rot math yetɔk. ⁴ Raan ɛbɛn adhil rot jɔɔny ɛ rot. Na ye kɛpath yen cɪ looi ke jɔl many ye, ku cɪ thɔɔŋ kek kɛ cɪ raan dɛt kaŋ looi thɛɛr. ⁵ Raan ɛbɛn abɪ ya thiɛɛc kɛden cɪ looi.

⁶ Kuat raan ye piɔɔc wɛt Jethu adhil kɔpuɔth tɔ kek ye rɔm kek raan piɔɔc ye.

⁷ Duɔkkɛ rɔt ye math ɛ rɔt. Duk ye tak lɔn cɪ Nhialic yɪ bɪ tɛm awuɔc tɛ kuc yɪn ye. Kɔpath ku kɛrɛc ye raan ke looi aa ye atiit tuɛŋ.

⁸ Na ye raan luui kɛrac, ke thou yen ayɔk, ku na looi kɛ wɪc Nhialic, ke Wɛi Nhialic abɪ pɪr akɔlriɛɛc ɛbɛn gɛm ye. ⁹ Kɛya, dukku go dhɔr luoi kɔpath, rin na cuk go dhɔr, ka akɔl alɔŋ kɔpath acɪ thiɔk, buk kɔpath yɔk thɪn.

¹⁰ Ku kɛlɔ tɛ lɛu yɔk ye, ke yɔk aadhil kɔpath looi tɛnɛ kɔc ɛbɛn, ku jɔl aa kɔc rɛɛr yɔk ke gam tɔk yic apɛi.

Muɔth ciɛɛn

¹¹ Tiɛŋkɛ kit dɪt nyɪn ya ke gɔt tɛ gɔt yɛn we athɔr ɛ ciɛɛndiɛ. ¹² Kɔc ye wɪc riel bɪk we cɔl aŋɔt, kek aa kɔc ye wɪc bɪk rɔt aa nyuɔɔth ku yekɛ nhiam kɔk ye tiŋ guɔp yic ɛ path. Ayekɛ looi kɛya rin cɪ ke bɪ nɔk, rin ye kek ye piɔɔc lɔn thon Jethu tim cɪ rɪɪu kɔu yen abɪ kɔc kony ɛ rot. ¹³ Ayɪ kɔc ye cak ɲoot aacɪ lɔŋ ye theek, awɪckɛ bɪk we ɲoot bɪk nyuɔɔth lɔn wek aacɪ wɛtɛden gam. ¹⁴ Ku na ye yɛn, ke thon Bɔnyda Jethu Krɪtho tim cɪ rɪɪu kɔu yen aye yɛn nhiam ɛ rot. Ku rin cɪ Jethu thou riɛnkiɛ tim cɪ rɪɪu kɔu, acɔ ben wɪc ba kɔk ye looi pinynhom buɔɔth yiic, ku kɔc ɛ luui kɔk pinynhom aacɪ yɔa nhɪar. ¹⁵ Acɪn kɛ ye looi tɛ cɪ raan ɲoot nadɛ ke kɛc ɲoot, kɛn rot looi ɛ lɔn nadɛ ke yɪn acɪ cak cɔŋ ɛ yam. ¹⁶ Ku rin kɔc pɪr wɛt Jethu bɪ dɔɔr Nhialic ku pɛl wɛt piny rɛɛr ke ke, ku kɔc Nhialic ɛbɛn aya.

¹⁷ Thɔk ɛ wɛl, cɪn raan ben yɛn luɔi aliɔɔp, rin piɔr rɛɛr yɔguɔp ɛbɛn, aa piɛr ye nyuɔɔth lɔn yɛn alony Jethu.

¹⁸ Bɪ dhɛɛŋ Bɔnyda Jethu raan cɪ lɔc ku dɔc rɛɛr ke week ɛbɛn, miɛthakɔi cɪ gam.

Athör cī Paulo gät kɔc Epethuth Wēt nom

Wēt tuen kam keriëc ebën yen gēt Paulo athör kënë tēnē kɔc Epethuth ē wēt kënë, “Kē cī Nhialic guir, ke bī jal thöl akölden cī tak. Ee lön bī yen kāk cī cak ebën nhial ku piny mat yiic, ku tēu Raan cī lɔc ku dɔc kenhūm tuen.” (1:10) Kɔc cī gam aya awic ke bik deet yic, ku bik ya pīr kēdiit cī Nhialic guir kënë yic. Ku bī kɔc aa tōk ebën kek Jethu Krītho.

Abaŋ athöör yic tuen, acī Paulo nyuōth tē bī kɔc keyiic mat thīn, ke lēk kɔc dhēl cī Nhialic kacke kuany thīn. Ku ye kēdē cī ke adumuōm pāl piny thīn, ku yīk kɔc lāau nom ē Wēnde Jethu Krītho. Ku aye Wēi Nhialic nyuōth yo lön bī athön Nhialic yenhom tiēŋ. Paulo ē kɔc ba athöör kueen lēk abaŋ ē rou yic, lön nadē ke kɔc bī ya tōk kek Raan cī lɔc ku dɔc adhil ayic ē piērden yic kedhie. Acī jam ē waal juēc tē bī kɔc ē Nhialic luai tōk aa nyuōth thīn, ke cī rōt mat kek Raan cī lɔc ku dɔc. Akut kɔc cī gam acit guōp, ku ye Raan cī lɔc ku dɔc yen nom, tēdē ke cit luak ku ye Raan cī lɔc ku dɔc mēen, tēdē ke ye tik, ku ye Raan cī lɔc ku dɔc muonyde. Athör kënë ē jam wēl thiek yiic apēi, rin raan ē gät ye agēt ē guiēr cī dhēēŋ Nhialic rēēr kek Raan cī lɔc ku dɔc bēēi yenhom ku yepuōu. Ku kuat keriëc ebën aye tiŋ nhiēr Raan cī lɔc ku dɔc yic, nāāk, ku pēl piny adumuōm, ku dhēēŋ la cōk.

Kāk tō thīn

Muōth tuen 1:1-2

Raan cī lɔc ku dɔc ku luan ē Nhialic 1:3-3:21

Pīr ē yam rēēr ke Jethu 4:1-6:20

Muōth ciēn 6:21-24

¹ Ee ŋen Paulo cī Nhialic kuany ba ya atuny Jethu Krītho. Tēnē kɔc Nhialic rēēr Epethuth, kɔc cī Jethu Krītho gam piērden yic.

² Bī Nhialic Wāda kek Bānyda Jethu Krītho we gām dōr ku athiēi.

Raan cī lɔc ku dɔc ē dɔc wēi bēēi

³ Lecku Nhialic Wun Bānyda Jethu Krītho! Rin cī ŋok rōt mat kek Jethu Krītho, acī yen yo yiēk dɔc wēi ē riel nhial. ⁴ Thēer ke piny kēc cak, Nhialic acī ŋo kuēny bei buk aa miēthke, wēt cī ŋok mat kek Jethu, acī ŋo cɔl aye kacke, kɔc cīn gup awuōc.

⁵ Rin nhiēr yen ŋo, acī Nhialic looi thēer lön bī Jethu Krītho ŋo cɔl aye miēthke, ku kënë yen ē miēt puōu Nhialic yen wic. ⁶ Lecku Nhialic rin kāpuōth juēc apēi cī gām ŋo ē path, rin cī yen Wēnden nhiēr juaar riēnkua. ⁷ Rin thon Raan cī lɔc ku dɔc acī ŋok jāl riel jōŋrac yic, rin cī adumuōmkua pāl piny. Ku kēya, aye Nhialic nyuōth yo lön diit dhēēŋde apēi. ⁸ Dhēēŋ cī gām ŋo ke dit apēi, rin ŋiēc ku dēt yic kāŋ. ⁹ Acī Nhialic nyuōth yo yen kēden cī guir bī looi, ku acuk yōk tēnē Raan cī lɔc ku dɔc, cōk a lön wār cī yen ye thiaan. ¹⁰ Kē cī Nhialic guir ke bī jāl thöl akölden cī tak, ee lön bī yen kāk cī cak ebën nhial ku piny mat yiic, ku tēu Raan cī lɔc ku dɔc kenhūm tuen.

¹¹ Ee riēnke yen aye ŋo cɔl aye mīth Nhialic. Keriëc ebën aaci Nhialic guir kēya wāthēer, ku ē yen ke biōk tēcit tē wic ye. ¹² Kēya lecku Nhialic ŋok kɔc tuen wār cī la ŋōth tēnē Raan cī lɔc ku dɔc.

¹³ Ku emēn aya, wek aaci yic piŋ, yiny yen wēt puōth yam ye Nhialic we luōk. Ku wār cī wek Raan cī lɔc ku dɔc gam, acī yen we yiēk Wēi Nhialic wār cī thon ka bī yiēk kacke. Wēi yen ē ye nyuōth lön ye wek kacke. ¹⁴ Ku Wēi Nhialic yen ē ye nyuōth lön bī ŋok kāwār cī Nhialic thon ka bī yiēk ŋo yōk. Ku aye kënë nyooth lön cī Nhialic ŋo wēēr bei riel jōŋrac yic buk aa kacke. Kēya, buk Nhialic aa leec akōlakōl.

Rōök ē Paulo

¹⁵ Ku wēt kënë, tēŋon piŋ ŋen gām cī wek wēt Bēny Jethu gam, ku nhiēr nhiēr wek kacke, ¹⁶ yen akēc ŋen nom kaŋ mār ba we atak, tē rōök ŋen Nhialic aya leec riēnkun. ¹⁷ ŋen ē rēēr ŋa thiēc Nhialic Wādan la diik, ku yen Wun Jethu Krītho, bī we gām Wēike bī we cɔl aŋic kāŋ, ku nyuth we Nhialic bāk ŋic apath. ¹⁸ ŋen ē rōök aya bāk yic ŋic. Kēya bāk ŋic lön ē yen yic lön bī wek kājuēc puōth cī tōu tēnē we yōk, rin

cī yen we cōl. Ku abāk ŋic aya lōn kajuēc puoṭh cī thōn bī ke gām kacke aa thiek yiic apēi. ¹⁹ Ku këya, abāk ŋic aya lōn rielde adit kãŋ ebën. Ku yeen alui yogup rin cī yok wētde gam. Riel lui yogup kënë athōŋ ke rieldit, ²⁰ wäär jōt yen Raan cī lōc ku dōc bei raŋ yic, kam kōc cī thou ku jōt nhial, ku nyuuc kōŋ cuēc Nhialic. ²¹ Raan cī lōc ku dōc amac wēi ril tō nhial ebën, cōk alōn le kek rieldit. Riēnke aa thiek yiic tēnē rin bānydīt mēc. Ku aacie bāny mēc emēn ē rōt, aabī yiic thiek tēnē rin bāny bī mac akōldā. ²² Ku Nhialic aci kēriēc ebën tāau yecōk, ku looi bī a yen wat akut kōc cī gam pinynhom. ²³ Ku akut kōc cī gam yen ē guōp Raan cī lōc ku dōc, yen thiāŋ wēi Raan cī lōc ku dōc. Ku ē yen pīr gām kēriēc ebën tēriēc ebën.

2

Thon cī ya pīr

¹ Thēer, Nhialic aci we tēm thou rin awuōcdit rēer wegup. ² Wāthēer wek aa we ye jōŋrac, jōŋ yen mac jakrēc ebën buōth cōk, jōŋ yen ye kōc cīi Nhialic thek wētde gam emēn. ³ Yok aa yo thōŋ ke ke, ke yo pīr pīr rac. Ayeku looi kuat kāk wīc guāpkua ku piāthkua. Ku pīrdan rac aye Nhialic yo tēm awuōc cīmēn kōc kōk ē luui kārēc.

⁴ Nhialic ayer puōu, ku nhiēr nhiēer yen yo adit apēi. ⁵ Nawēn cōk atiēēpkua thou rin adumuōm juēc rēer yogup, yok aaci Nhialic cōl aben pīr kek Raan cī lōc ku dōc. Ku ee dhēēŋ Nhialic yen aci yo luōk. ⁶ Ku rin cī yok aa tōk kek Raan cī lōc ku dōc Jethu, Nhialic aci yo jōt ē thou yic ku buk rēer bāānyde yic nhial kek Jethu Krītho. ⁷ Ee looi Nhialic këya rin bī kōc akōldā piathden cīn kē thōŋ kek tīŋ, rin nhiēer yen yo, rin Raan cī lōc ku dōc Jethu. ⁸ Rin ē piath Nhialic yen aci we kony bāk pīr rin cī wek wēt Jethu gam. Ee miōc Nhialic yen acōl we agam Jethu. ⁹ Pīr cuk yōk acie rin ē luōida ē rōt nadē ke yo nhiam ye. ¹⁰ Ee Nhialic guōp yen aci ye looi këya. Ku rin ye yok tōk kek Raan cī lōc ku dōc Jethu, aci yo cak buk kēpath aa looi, ku ē yen kē cī guiir buk aa looi.

Yok aa tōk kek Raan cī lōc ku dōc

1:20 Wk 110:1 **1:22** Wk 8:6 **1:23** Kol 1:18 **2:5** Kol 2:13 **2:15** Kol 2:14 **2:16** Kol 1:20 **2:17** Ith 57:19

¹¹ Këya, wek aa we cie kōc Itharel. Ku këya, wek aa we ye kōc Itharel cōl wāthēer kōc kēc ŋoot. Ku kōc Itharel aake ye rōt cōl aaye kōc cī ŋoot. Ku ŋuōtden ye ke ŋoot, ee yekē ye looi kegup ē path. ¹² Ku wäär wek aa we cie kōc Raan cī lōc ku dōc. Wek aa we ye thāi, wek aa we cie kōc Itharel, kōc cī Nhialic lōc. Wek aa we liu lōŋ dōr Nhialic yic, lōŋ kōc ke tit bēn Jethu Bānyda. Wek aa we rēer we kuc Nhialic. ¹³ Emēn, rin cī wek aa tōk kek Jethu Krītho, wek wäär cōk mēc wek aaci bēi tēthiōk rin thon Raan cī lōc ku dōc.

¹⁴ Rin Raan cī lōc ku dōc aci dōr looi kam kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel rin cī yok aa kac tōk. Riēnde aci kēwäär ke tek yiic, ku cōl ke aaye kōc man rōt nyaai. ¹⁵ Aci lōŋ kōc Itharel teem kōu ē thuōnde, rin bī yen kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel cōl aaye kac tōk rin cī kek rōt mat kek ye, ku kēlā, aci dōr bēi. ¹⁶ Ku thon cī Raan cī lōc ku dōc thou tim cī rīu kōu, acā kuēth rēer kamkun nyaai. Ku thuōnde aci yen ke cōl aaye kōc Nhialic kedhie. ¹⁷ Këya, Raan cī lōc ku dōc aci bēn ku lēk kōc Wēt Puōth Yam ē dōr bēi tēnē kōc ebën, wek kōc cie kōc Itharel wäär mec ke Nhialic ku kōc Itharel wäär thiōk ke ye. ¹⁸ Ku ē rin Raan cī lōc ku dōc yen ē yo ebën, kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel cōl aala tē rēer Nhialic thīn ē Wēi Nhialic tōōŋ.

¹⁹ Këya, wek kōc cie kōc Itharel, wek aaci ben aa lēi emēn, wek aa tōk kek kōc cī Nhialic lōc. Wek aa many tōŋ ē Nhialic. ²⁰ Ku week aya, wek aaci yōn cī atuuc ku kōc kāk Nhialic tīŋ jōk cōk, ku Jethu Krītho yen ē mēn. ²¹ Raan cī lōc ku dōc yen ē kē cī buh cōl akāac ke ye tōk ku bī ya yōn Bēny. ²² Ku rin ye wek tōk kek ye, week aya wek kōc kōk, wek aaci kē buh bī Nhialic a rēer thīn ē Wēike.

3

Luoi Paulo rin kōc cie kōc Itharel

¹ Rin cī Nhialic ye looi bī kōc Itharel ku kōc cie kōc Itharel mat bīk aa tōk, rin dhēēŋde tēnē kōc cie kōc Itharel ke yen Paulo, raan cī mac rin wēt Jethu Krītho ē riēnkun, yen ē rōk tēnē Nhialic.

² Acäk piñ lön cī Nhialic ya lōc ē dhēēnde ba luoi kēnē looi. ³ Nhialic acā nyuōth kēden cī guir, cīn raan njic ye thēer, athör wäär ca gōt ke ciek. ⁴ Ku na kuenkē kāk ca gōt, ke wek aabī kāk njic ke rin Raan cī lōc ku dōc deet yiic. ⁵ Kāk cīn raan njic ke thēer, cīmēn cī Wēi Nhialic ye nyuōth atuuc ku kōc kāk Nhialic tīñ ēmēn.

⁶ Kēya, kē cī moony akin, rin wēt puōth yam, kōc cie kōc Itharel aabī dōc Nhialic yōk kek kōc Itharel cī gam. Keek aabī ya kac tōk ku rōmkē kē cī Nhialic thōn kōc Itharel rin Raan cī lōc ku dōc.

⁷ Kēnē, yen ē Wēt Puōth Yam ya lēk kōc. Nhialic acā gām luoi ye yen Wēt Puōth Yam luēl riēl ē dhēēnde. ⁸ Yen atō ciēn kōc ē Nhialic cōk ēbēn, ku Nhialic aņot cā yiēk ē luoi kēnē, ba kōc cie kōc Itharel lēk kāpuōth juēc cīn thook akeu ye Raan cī lōc ku dōc gam. Kāpuōthkā aa dīt tēnē kāk ye deet yiic. ⁹ Acā yiēk luoi ba tēt kōc ēbēn tē bī yen kēden cī guir cīi njic, thāap thīn. Ku Nhialic yen cak kēriēec ēbēn, ēcī kēnē moony tēnē kōc thēer wäär.

¹⁰ Acī looi kēlā ēmēn dhēl akut kōc cī gam nyuōth atuuc nhial, kek bānyken la riēl nhial, bīk njīēc kānde cī nyuōth rin kē cī looi tēnē ke njic. ¹¹ Acī Nhialic tak ku looi kēya thēer kēc yen piny ku nhial cak. Ku ē looi ē rin Jethu Krītho Bānyda. ¹² Rin cī yōk ye gam ku yōk aa tōk ke ye, aabī yōk la tēnē Nhialic yō cīi riōc. ¹³ Kēya, wek aa lēk bāk puōth cīi bath cōk amēn guum yen ē riēnkun, guōmdiē yen abī ya riēldun.

Nhiēr Raan cī lōc ku dōc

¹⁴ Rin ē wēt kēnē, yen ē yanhial guōt piny Nhialic Wāda nhom ku rōōk ē riēnkun. ¹⁵ Kōcken tō nhial ku kōc tō piiny aa mac thok rin yen ē Wāda yodhie. ¹⁶ Yen ala riēl ku dōc juēc ye gām kacke. Kēya, aya thiēc bī we yiēk riēl ē Wēike bāk puōth cīi kōc. ¹⁷ Ku yen ē rōōk bī Raan cī lōc ku dōc rēer wepuōth athēer rin cī wek ye gam. Yen ē rōōk aya bī tē nhiēr wek Nhialic thīn, ku tē nhiēr wek rōt thīn ē kamkun we cōl aril. Na luōikē kēlā ke wek aa cīt tim cī mēike yet piny, ku yōn buth cī njic jōōk cōk. ¹⁸ Ku dhēl kēnē, week ku kōc ē Nhialic abāk jāl njic yen tē nhiēr Raan cī lōc ku dōc we thīn. Anhiar yō apēi nhiēr cīn thok akeu. ¹⁹ Na cōk ciēn

raan njic ye ayic yen tē nhiēr Raan cī lōc ku dōc yō thīn, yen ē Nhialic thiēc bāk njic. Ku bī tē ye wek luui thīn ciēt tē ye Nhialic luui thīn.

²⁰ Nhialic ala riēl yen kāñ looi wār kāk yeku ke thiēc ku kāk yeku ke tak, ku aaye ke looi riēlden lui yōpuōth. ²¹ Lecku Nhialic rin kāpuōth cī looi rin akut kōc cī gam ku rin Jethu Krītho. Lecku akōlriēec ēbēn! Yenakan.

4

Mēn yic kōc cī gam tēnē guōp Jethu

¹ Rin kē wīc Nhialic bī looi, yen raan cī mac rin looi yen wēt Bēny, wek alāñ bāk njic luui dhēl path, dhēl yen cī Nhialic we cōl. ² Yakē kāk yakē ke looi ēbēn looi dhēl athēk ku lier ē puōu, ku yakē kōc njic ciēēñ. Nhiarkē rōt ku yakē kāre c pāl piny ē kamkun. ³ Wēi Nhialic acī we mat yiic, thēmkē bāk la dōr ē kamkun bāk aa kac tōk. ⁴ Yōok ēbēn, yōk aa thōñ kek kāk tō guōp tōk yic, ku yōk aa la Wēi Nhialic thōñ ciēñ ke yō. Yōk aa nōth dōc cī Nhialic thōn ke bī gām kacke, rin Nhialic acī yō cōl ēbēn buk aa kacke. ⁵ Yōk aa la Bāny tōk ku gam tōk, ku yōk aaci lōk ē wēi tōk yōk ēbēn. ⁶ Yōok ēbēn yōk aa Nhialic tōōñ door, ku yen ē Wāda yodhie. Yen amēc yō ku ē luui yōpuōth ēbēn, ku aciēñ kek yō ēbēn.

⁷ Raan cī lōc ku dōc acī raan ēbēn ē kamkua yiēk riēlden bī yen aluui. Njek acī yiēk riēlde cīt tē cī Raan cī lōc ku dōc ke tek thīn. ⁸ Acī gōt athör thēer wēl Nhialic yic ēlā, “Acī la nhial, ku looi jakre c bīk yeen buōth cōk,

cīmēn raan cī dōm ē tōñ yic, ku tek kāpath tēnē kuat raan ēbēn.”

⁹ Tē lueel ye ēlā, “Acī la nhial.” Wētde yic yenō? Wētde yic aye lueel lōn cī Raan cī lōc ku dōc kañ bēn pinynhom ē tēn. ¹⁰ Raan cī bēn pinynhom ē tēn yen ee raan tōōñ cī bēn dhuk nhial, pan Nhialic, ku bī rēer kek kēriēec ēbēn pinynhom. ¹¹ Ee yen Raan cī lōc ku dōc yen ē gem miōc tēnē kōc. Acī kōc kōk looi bīk aa tuōōcke, ku kōc kōk aaci looi bīk aa kōc kāk Nhialic tīñ, ku ye kōc kōk wēl ē Nhialic lēk kōc, ku ye kōc kōk abiōk kōc cī gam ku piōōckē ke. ¹² Acī kēnē looi rin bī kōckā, kōc ē Nhialic, guir bīk luui tēnē ye

ku bik aakuut kɔc cī gam, yen guōp Raan cī lɔc ku dɔc la tueŋ ke ril. ¹³ Ku kēlä, ʏok aabi mat yiic buk aa tōk ē gam bī ʏok Nhialic ku Wēnde ŋic. Ku jɔlku aa kɔc cī gam cī nhīim bak, ku ʏok aabi jäl la cök cīmēn Raan cī lɔc ku dɔc. ¹⁴ Ku ʏok aacie kɔc bī ben ciēt mīth. Ku ʏok aaciī kɔc kāk lueth pišöc bī ben dušöŋ buk luethken gam, ʏok aaciī bī ya wel nhīim cīmēn riäi, wēl lueth ē path. ¹⁵ ʏok aa dhil yic aa lueel ke ʏo la nhiēr. Ku kēlä ʏok aabi la tueŋ ke ʏo cīt Raan cī lɔc ku dɔc yen wat akut kɔc cī gam nhom. ¹⁶ Raan cī lɔc ku dɔc, ee kacke mat yiic cīmēn ye rēl yom thook guōp ē raan nuēēt yic bī ya tōk. Na loi guōp abak luəide cīt tē dhil yen luui thīn, ke guōp ēbēn ala tueŋ ke cil ke ril. Yen ē tēn akut kɔc cī gam. Na nhiar kɔc akut röt ku loikē luəiden, ka akut ala tueŋ apath ē riel Raan cī lɔc ku dɔc.

ʏok aa dhil piērda waar yic

¹⁷ Rin ē wēt kēnē, alēk we rin Bēny duškkē ben aa luui cīmēn kɔc kuc Nhialic. Kāk yekē ke looi aacie kāk ke kony. ¹⁸ Aacie yic ye deet. Acīn pīr yam ye Nhialic gām kɔc, rin keek aa ril nhīim, ku kēya aa kuc dhēl ē Nhialic. ¹⁹ Aacie gup ē yār tē cɔk kek käreç looi, rin aa kepuōth yiēk kāk wīc guäpken. Kāk yekē ke looi ēbēn aa kāk ē bal ku aacie kšöc luəi ē kākä yiic.

²⁰ Yen ē tē wiēc bī wek cīi la thīn, rin acie yen tēwäär cī we pišöc thīn rin Raan cī lɔc ku dɔc. ²¹ Ee yic, wek aaci wētde piŋ, ku wek aa we cī pišöc rienke, tē cīt tēn yiny rēēr kek Jethu. ²² Wek aaci pišöc bak tēdun ye wek luui thīn thēer puöl. Kākkun ke yakē ke looi aake cī we muör ku rēckē we. ²³ Ēmēn, calkē röt aa wēer Nhialic puōth ku bāk ya tak tēŋ ē yam. ²⁴ Nhialic aci we gām ciēŋ ē yam cīt kēde. Kēya, yakē ciēŋ ē ciēŋ kēnē. Ciēŋ kēnē ala cök cīt tē ye yic rin Nhialic pišöc thīn.

²⁵ Kēya, duškkē lueth ben aa lueel. Nēk adhil yic alēk māthden cī gam, rin ʏok aa cīt kāk cīi thōŋ rēēr ē guäp tōk yic. ²⁶ Na cɔk alon cī yīn pušu riääk, ke yī duk adumušöm loi. Duk rēēr kek riääk ē pušu abä aköl lööny piny. ²⁷ Rin bī jōŋrac yī cīi thel adumušöm yic. ²⁸ Na le raan ye cuär thēer kamkun

ka cīi ben cuēer, adhil luui ē kōŋde bī rot muk ku kony kɔc ŋōŋ aya. ²⁹ Pälkē kušc jam. Yakē ke lueel wēl kɔc cɔl aril puōth gamden yic. Yakē ke lueel wēl nhiar ke bī ke piŋ, rin bī yīn kɔc la kē lēk ke, kony. ³⁰ Muk yīnhom bī ciēn kē lueel bī Wēi Nhialic cɔl arem pušu, Wēi cī Nhialic gām yī. Nhialic aci gām Wēi ye nyooth lon ē yīn kēde, ku Wēi Nhialic abi rēer kek yī yet aköl lundīt bī Nhialic yī kony tēnē jōŋrac. ³¹ Duškkē kɔc kök ye maan ku duškkē puōth ye riääk. Duškkē ye göth ku läatkē kɔc, tēdē ke we loi kāk cīi path. ³² Rēēr kē apath ē kamkun. Ku yakē käreç päl piny tēnē kɔc kök cīmēn ye Nhialic ke päl piny tēnē we rin Raan cī lɔc ku dɔc.

5

Pīr rēēr ruelyic

¹ Kēya, wek aa dhil luui cīmēn Nhialic rin ye wek mīthken nhiēer apei. ² Nhiarkē kɔc kök cīmēn nhiēer Raan cī lɔc ku dɔc ʏo. Cīmēn cī Jethu ye nyuōth lon nhiēer yen ʏo, rin cī yen thou bī ʏo lušk. Kē cī looi, aci Nhialic cɔl amit pušu rin cī yen rot juēr Nhialic. ³ Wēt ye wek kɔc ē Nhialic aci path bī wīc wīc ē diäär, ku kāk kɔc cɔl ayār gup, ayī kook aa piēŋ wegup.

⁴ Jam la bīth ku buro rac aaci path. Anuēēn bāk Nhialic aleec rin kāk ye ke looi tēnē we.

⁵ Dhielkē ŋic lon acīn raan wīc ē diäär ayī raan ē luui kāk kɔc cɔl ayār gup, ku raan dēt kok lēu ye bī la bääny Raan cī lɔc ku dɔc kek Nhialic ē yic, ku ʏok kəpuōth cī Nhialic thōn kɔc. Raan kok acīt raan ē jak cī kiēt door. ⁶ Duškkē röt cɔl ameth ē nyīn wēl cīi path ye kɔc kök lueel. Nhialic abi kɔc cīi wētde ye piŋ, kɔc luui ē käreçkē tēm awuōc. ⁷ Kēya duk ye mat kek kɔc luui ē käreçkē.

⁸ Rin wek aa we rēer ē mušöth yic. Ku ēmēn wek aaci röt mat kek Bēny, wek aaci la ē ruelyic. Kēya, yekē luui cīmēn kɔc tō ē ruelyic. ⁹ ʏen aluel kēnē rin kɔc tō ruelyic, kɔc ŋic Nhialic, aaye ruelyic cɔl alir puōth ku loikē kēn ē yic. ¹⁰ Themkē bāk kāk Bēny cɔl amit pušu ŋic ku luəikē ke. ¹¹ Duškkē ye luui kāk ye kɔc tō mušöth yic looi, kɔc kuc Nhialic.

Nyuöthkë ke lön kääkä aacii path. ¹² Käk ye ke looi ke cie tiñ, aa ræc apæi ka ye jamden kœc rac gup ¹³ Të bii kån tæyer, ke kœc aa tiñ tæ ræc kääkä thîn, ¹⁴ rin ë ruel yen ë këriëc ëbën cœl atij. Yen aci ye lueel ëlä, “Pääckë nîn yic, jatkë röt ræn yiic ku Raan ci lœc ku dœc abi ruel wegup.”

¹⁵ Tiënjë piërdun apath. Duökkë pîr ë pîr kœc kuc Nhialic, calkë röt aaye kœc njic kån. ¹⁶ Kuat tæ bî yîn ye yök ba këpath looi thîn, ke loi, rin kœc aa loi kæk cii path ëmën. ¹⁷ Duökkë lui ë luœi kœc cinkë njickë, njæckë kë wïc Bëny ku yen luœikë. ¹⁸ Duökkë ye dek ë mœu, mœu ë kœc rac. Calkë Wëi Nhialic piërdun yic akœlakœl. ¹⁹ Kætkë waak ë Nhialic ci gœt athœr waak yic ë kamkun. Kætkë wak wëi bæk Bëny leec ë piäthkun ëbën. ²⁰ Yeku Nhialic Wäda leec akœlakœl rin Bänÿda Jethu Kritho, kuat kajuëc yeku ke looi yiic.

²¹ Yakë röt theek ë kamkun rin riœœc wek Raan ci lœc ku dœc.

Diäär ku Rœœr

²² Wek diäär, thekkë rœœrkun cit tæ ye wek Bëny theek thîn. ²³ Rin moc yen ë tik wat nom, cimën ye Raan ci lœc ku dœc akut kœc ci gam wat nom. Raan ci lœc ku dœc yen aluän akut kœc ci gam, yen guäpde aya. ²⁴ Këya, diäär aa dhil rœœrken theek cimën ye akut kœc ci gam Raan ci lœc ku dœc theek.

²⁵ Wek rœœr wek aa dhil diäärkun nhiaar cimën nhiæer Raan ci lœc ku dœc akut kœc ci gam aræk abi thou rienke. ²⁶ Aci thou rin akut kœc ci gam bî rœer ke dhœer Nhialic. Ku lœk kegup piü ë Nhialic piü ë lœk wëi ku wætde. ²⁷ Aci këne looi rin bî yen kacke kœc ci gam, wuœœny gup wei kæræc ku bii ke yelœœm. Ku akœc wïc bik gup la adumuœœm. ²⁸ Cit ë këne aya, rœœr aa dhil diäärken nhiaar cimën nhiæer kek röt. Na nhiaar moc tiænÿde, ka thœñ kek lön nhiæer yen rot. ²⁹ Acin raan man guäpde, raan ë mïth ku tiit guäpde, cimën ye Raan ci lœc ku dœc akut kœc ci gam tiit, ³⁰ rin yok akut kœc ci gam, yok aa guäpde. ³¹ Cimën ci ye gœt athœr thæer wël Nhialic yic ëlä, “Moc abi wun ku man nyään piny ku met rot kek tiænÿde, ku keek karou aabi ya tök.” ³² Wëlkä

aa la yiic yinydit apæi, ku aa jam tæ ye Raan ci lœc ku dœc tök thîn kek akut kœc ci gam. ³³ Ku wëlkä aa jam rienkun aya, moc adhil tiænÿde nhiaar cimën nhiæer yen rot, ku tik aya adhil muœnyde theek.

6

Mïth ku kœc ke dhiëth ke

¹ Wek mïth, wek aadhil kœc ke dhiëth we theek, rin yen ë këpath lœu bî raan looi rin Bëny. ² “Thek wuur ku moor,” Këne yen ë lœñ tuenÿ ci bën kek athœn, ³ athœn akîn, “Na loi këne, ke yîn abi kajuëc path ya yök, ku thiei yî ba nîn juëc nœk pinynhom.” ⁴ Kœc ke dhiëth duökkë miëthkun ye luœi kæk bî ke rac puöth. Muökkë ke ku piœœckë ke dhël ci Bëny gam.

Aloony ku Bänÿ

⁵ Aloony, thekkë bänÿkun muk we pinynhom ë tën, riääckë ë ke ku thekkë ke piändun ëbën ciët we luui Raan ci lœc ku dœc. ⁶ Yakë luui ë puœn yer tæ cœk kek cii daai we. Loi luœidu puœu ëbën cit tæ wïc Nhialic ye thîn, rin yîn alony Raan ci lœc ku dœc. ⁷ Na cœk alœn ye yîn alony, lui puœn yer bî ciët Nhialic yen luœi. ⁸ Njic yînhom lön bî Nhialic raan ëbën yiëk këde, alony ku raan cie alony, rin kœpuöth ye looi pinynhom. ⁹ Wek kœc mac aloony, wek aadhil luui ë dhël töœñ yic, ku duökkë ke ye riääc ë nääk, muökkë wenhïim lön week ëbën, aloony ku week, bënÿdun ë tök nhial, raan bî luk looi kamkun ëbën ke cin raan nuëën.

Tœñ tœnë Jœñrac

¹⁰ Wæt jæl lœk we ciëen akîn, lömkë riel tœnë Bëny bæk riel ë ye, rin rielde adit apæi. ¹¹ Lömkë kæk ci Nhialic gam we bî wek röt kony, bæk kajuëc ye jœñrac we ruëeny göök. ¹² Rin yok aacii thær kek kœc cit yo, yok aa thær kek jakræc rœer ë muöth yic kek bänÿken, ku riel ë jœñrac tœ nhial. ¹³ Këya, rin ë wæt këne lömkë kæk ci Nhialic gam we bî wek tœñ thœr. Na akœl le jœñrac bën, ke we tit röt ye akœlriëc ëbën. Ku na cæk tœñ jœñrac göök këriëc ëbën yic, ke wek aabi döñ we ril. ¹⁴ Lömkë yic bî wek röt guiir ë tœñ. Ku luœikë kë la cœk ke cit alanh dhie ye

raan yeyic duut tē le ye tən. ¹⁵ Rēērķē ke we ye kəc lək Wēt Puōth Yam ē dōōr bēēi tēnē kəc. Ku yen abī ciēt lən cien wek war ril apēi wecök. ¹⁶ Dēt akīn, gamķē Jethu Krītho. Gamdun abī ciēt kōn ye wek wieth dēp ye jənrac we moc jəc yiic. ¹⁷ Nīeckē alanden lən cī Nhialic we luök, acīt lən dhie cien raan akuāma yenhom tən yic, bī cīi yup nhom. Lōmkē wēt ē Nhialic ē bēn tēnē Wēi ke cīt tən ye muk. ¹⁸ Yakē lac rōök cīt tē ye Wēi Nhialic we cək puōth thīn. Ku thiēckē Nhialic bī we kony kēriēc ēbēn yiic. Yakē wepuōth cök tē rōök wek ku duōkkē thōr. Yakē rōök akōlakōl rin kəc ē Nhialic.

¹⁹ Rōōkkē ē riēkiē, ku lən bī Nhialic ȳa gām wēl la cök ba lueel tē le ȳen wēt ē Nhialic lək kəc ke ȳa cīi riēc. ²⁰ Jethu Krītho acā ləc ba ȳa atuōnyde ba kəc lək Wēt Puōth ē Yam, ku ē yen wēt cī ȳa mac. Kēya, rōōkkē ku thiēckē Nhialic bā gām riēl ba wētde lək kəc ke cīt yiny dhiel looi ke cīn riēc.

Muōth ciēēn

²¹ Tikuth, wāmāāthdan cī gam nhiarku, ku yeen alui apath rin Bēny, abī we lək wēl ē yam riēkiē ku bāk kē luōōi ŋic. ²² Yen atuēc we ku bī we la lək kē loi rot tēnē ȳo, ku deet wepuōth aya.

²³ Bī Nhialic Wāda ku Bānyda Jethu Krītho we yiēk dōōr, wek kəc cī gam. Ku bīk we cəl anhiar rōt ē kamkun ku muōkkē gamdun. ²⁴ Bī Nhialic dhēēŋde nyuōth kəc nhiar Bānyda Jethu Krītho kek nhiērden cīn thok akeu.

Athör cī Paulo gät kəc gen Pilipi Wēt nom

Athör cī Paulo gät kəc gen Pilipi ē gēt kəc cī gam pan məc kəc pan Roma cəl Mathe- donia. Ee gēt ɣən ɲot məc yen. Ku ē rem puəu piöök ē lueth kəc kək cī gam gen Pilipi. Athör kënë ē gam ril ē Paulo tənē Jethu raan cī ləc ku dəc nyuəəth.

Kënë yen gēt athöör ē wēt bī yen kəc cī gam gen Pilipi leec kəkken cīk tuəc ye ɣən cī kəkke yiic riəl. Aake gēt keek athöör aya bī ben lək ke bīk puəth riəl, ku thəən kepuəth kuat aliämde yic, ku aliäm cī ke yök aya. Ku yöök ke bīk röt aa dhuək piny bīk ciət Jethu, tən lən bī nhiaam ku nhiēr rot ke thəl wei. Acī lək ke lən pīr ē tək kek Raan cī ləc ku dəc, ee dhēēɲ cī Nhialic yiək kəc ē dhöl gam, acie dhöl athēək löɲ kəc Itharel. Acī gət rin miət puəu ku döör ye Nhialic yiək kəc cī röt mat kek Raan cī ləc ku dəc.

Athör kënë, ee miət ku thön ē puəu ku ɲiec rēer, ku bī gam ku pīr tō kek kəc cī gam muk nom. Ku ē nhiēr nhiēr Paulo kəc cī gam tō gen Pilipi nyuəəth aya.

Käk tō thīn

Muəth tueɲ 1:1-11

Käk cī röt looi tənē Paulo 1:12-26

Pīr rēer ke Jethu 1:27-2:18

Käk cī guiir tənē Timothī ku Epaprodi- tuth 2:19-30

Lək rin käreɸ ku kəc ater 3:1-4:9

Paulo ku mǎthke gen Pilipi 4:10-20

Muəth ciēen 4:21-23

¹ ɲen Paulo ku Timothī ɣok kəc lui rin Jethu raan cī ləc ku dəc, ɣen agät we athöör, wek kəc ē tək kek Jethu gen Pilipi, ku kəcđit akut ku kuat kəc ke kony rēer thīn ebēn.

² Bī Nhialic Wāda kek Bēny Jethu raan cī ləc ku dəc we gām athiēei ku döör.

Röök Paulo rin kəc kuen athörde

³ ɲen ē Nhialic wāda leec tē tak ɣen we akölaköl. ⁴ ɲen ē puəu miət apei rökdiē yic rienkun ebēn, ⁵ rin cī wek ɣen kony bāk Wēt Puəth Yam nyuəth kəc ya aköl tōɲ wäär ɲic wek ye agut emēn. ⁶ Anjiec ɣapuəu lən

Nhialic, raan wäär loi ē kënë tənē we, abī dhiəl muək thīn kēya ɣet aköl bī Raan cī ləc ku dəc Jethu dhuk pinyhom.

⁷ Wek aa kəkciēn nhiaar apei, wek aaya tak akölaköl. Ku ē yic, ba we aa tak wēt nhiēr ɣen we. Rin wek aa lui ku kuənykē ɣen ē luəi ril cī Nhialic yiək ɣen emēn. Ku emēn mec ɣen ku wäär kēc ɣen mac, ɣen acī bēn ɲiec la jam rin Wēt Puəth Yam, ku acī bēn riəl apei ɣet tē cī ye gam kəc juēc apei. ⁸ Anjic Nhialic lən kē luəel ē yic lən nhiērdiē tənē we acit nhiēr Bānyda Jethu nhiēr yen ɣo.

⁹ ɲen ē rök bī nhiērdun rot ajuak akölaköl, ku bāk yic ɲic, ku yakē ke looi kāk la cök Nhialic nom, ¹⁰ bī we kony bāk aa looi kēpath. Kēya, ke wek aabī gup ciēn awuəc aköl le Raan cī ləc ku dəc dhuk pinyhom. ¹¹ Piērdun abī yic thiāɲ kēpath ē Jethu yen ye ke yök thīn, rin bī Nhialic aleec ku dor.

Raan cī ləc ku dəc yen ee pīr

¹² Awiēc bāk ɲic miēthakāi cī gam, lən kuat kāk cī röt luəi ɣen aaci Wēt Puəth Yam cəl ala tueɲ. ¹³ Kuat raan rēer tən ebēn agut kəc tit pan bēnydit thok, anjickē lən cī ɣen dəm rin ye ɣen raan lui rin Jethu. ¹⁴ Ku rin cī ɣen mac, acī miēthakāi cī gam cəl aa ril puəth bīk Wēt Puəth Yam aa lək kəc ke cīn riöök.

¹⁵ Ee yic, kəc kək aa wēt Raan cī ləc ku dəc piöök ē tiēel ku rin cīi kek luəidiē nhiaar. Ku kəc kək ayekē piöök piänden ebēn. ¹⁶ Aye kəkā looi rin nhiēr ku rin ɲic kek ye aya lən cī Nhialic ɣa luəi ba wētde tiit bī cīi riääk. ¹⁷ Kəc kək kamken aya, aacie piöök ē cök, aa piöök rin nhiaam ē path, ku yekē tak lən bī kek ɣa luəi aliäap tē ɲot məc ɣa. ¹⁸ Acīn kē ye looi, ɣen amit puəu tē ɲot ye wēt Raan cī ləc ku dəc piöök kuat dhēl cī yök, cək alən le yen kē tō kepuəth. ɲen abī rēer ɣa mit puəu.

¹⁹ Rin anjiec lən rökkuon ku kuəny bö tənē Wēi ē Jethu raan cī ləc ku dəc, aa bā cəl alony. ²⁰ Aya ɲöəth ɣapuəu lən bī yen a kēpath yen luəi akölaköl agut emēn thiin, ɣen abī la riəl ē puəu kek guäpdie ebēn, bī ya kēpath yen luəi rin bī ɣen lac bēi tənē Jethu tē pīr ɣen, tēdē ke ɣa thou. ²¹ Pīr ē wēt Raan cī ləc ku dəc juak tueɲ, ku na thuəu

rin wētde ka path aya tēnē ya. ²² Ku na ye kē bī ɣen ɲot ya pīr yen bī ɣen luɔi juēc path looi, ka cā ɲic yeɲō ba kuany. ²³ Akōl dēt aya nhiaar ba cīi thou, ku akōl dēt awiēc ba thou rin anhiaar ba la rēer kek Raan cī lɔc ku dɔc, ku kēnē yen aya yōk ke path. ²⁴ Ku riɛnkun, apath apei ba pīr ē tēn pinynhom. ²⁵ Kēnē anɲec apei, kē yen ɲic ɣen abī rēer. ɣen abī rēer ē tēn kek we ebēn ba miɛt puɔu gamdun juak yic. ²⁶ Kēya, tē ben ɣen la dhuk ba rēer kek we, ke wek aabī nhiam riɛnkiē piərdun yic, ke we ye tōk kek Jethu Raan cī lɔc ku dɔc.

²⁷ Kuat kē bī rot looi tēnē ya, muškkē wenhūim lɔn dhil wek pīr, pīr kɔc cī gam, cɔk alɔn cīi ɣen week bī ben tīɲ akōldā. Aba ya piɲ lɔn wek aa ril wēt Nhialic yic, ku week aa lui tōk apei rin Wēt Puɔth Yam. ²⁸ Duškkē ye riššɔc kɔc aterkun, yen abī ye nyuɔth keek lɔn cīi kek we bī lēu, rin yeen Nhialic yen we gām riel bī wek ke gōök. ²⁹ Rin wek aaci gām yic bāk Raan cī lɔc ku dɔc aa luššoi ku acie gam ē rot, ee ku bāk gum cīmēnde aya. ³⁰ Ēmēn alēukē bāk ɣen kony ye luɔi kēnē. Yen luɔi tōɲ wäär cāk tīɲ thɛer ke luɔi, ku cīt tē yakē piəɲ ye, ɣen anɔt ya lui apei.

2

Jethu ē rot dhušk piny cɔk alɔn ril yen apei

¹ Piərdun ke we ye kɔc Raan cī lɔc ku dɔc, ee we cɔl aril ku nhiərde ē we liər puɔth. Wek aa rēer ke Wēi Nhialic, wek aa la piath ku nhiər nhiɛer wek rōt kamkun. ² Matkē weyiic bāk aa looi ē tōk, ku nhiarkē rōt, yen abī miɛt ē puɔu bēi tēnē ya. ³ Duškkē puɔth ē dit bāk kɔɲ aa wīc ē riɛnkiē ku yakē nhiam, yakē rōt dhušk piny kɔc kɔk nhūim. Yakē kɔc kɔk tīɲ ciɛt kek path tēnē we. ⁴ Acīn raan ben a lui kēnē nhiamde, yakē jal looi kē kony we ebēn.

⁵ Wek aadhil thōɲ kek Jethu raan cī lɔc ku dɔc ē tāktɔkdun yic.

⁶ Wēn cɔk Bānyda Jethu aa Nhialic guɔp akēc rot thōɲ ke Nhialic.

⁷ Ku aci tēden dīit yen thīn puɔl, ku cɔl rot aye alony cīmēn raan ē path.

⁸ Acī rot bēn dhušk piny, ku gɛm bī gum ku thou,

cīmēn raan la guɔp awuɔc, arək abī piäät ē tim cī rīlu kōu.

⁹ Rin ē wēt kēnē yen aci Nhialic ye bēn jāt bei raɲ yic kam kɔc cī thou, ku ɣēth nhial ku ler ku yīk riel kēriēc ebēn nhom.

¹⁰ Ku kēya rin athɛək rin Jethu, kāk nhial ku pinynhom, ku piny tēn kɔc cī thou aa dhil kenhīɔl guɔt piny.

¹¹ Ku keek ebēn abīk lueel lɔn ye Jethu raan cī lɔc ku dɔc Bēny, rin duaar ē Nhialic Wun.

Piərdun ē Jethu nyuɔth

¹² Kēya, wäär rēer ɣen kek we miɛthakāi cī gam, wek aa we ya theek, ku ěmēn awiēc bāk ɲot we thek ɣen ke ya cīi rēer kek we. Lak tuɛɲ ke we thek Nhialic rin cī we wɛər bei. ¹³ Rin Nhialic alui weyiic, ee we kony bī we cōk puɔth ku bāk kē wīc looi.

¹⁴ Luɔikē kēriēc ke cīn ater kamkun ku agōth, ¹⁵ rin bī wek aa mīth Nhialic cīn gup awuɔc ē piny cī thiāɲ kɔc rɛc la gup ad-umuššom. Calkē rōt aa la gei kamken cīmēn pɛɛi nhial, ¹⁶ cīmēn ye wek ke lək wēt pīr. Na luɔikē kēya, ke ɣen abī nhiam riɛnkun akōl le Raan cī lɔc ku dɔc dhuk pinynhom, rin bī ye nyuɔth lɔn kēc luɔidiɛn ca looi nhom dɛer piny ē path.

¹⁷ Na cɔk aa lɔn guum ɣen rin bī gamdun riel tēnē Nhialic, ke ɣen abī puɔu miɛt apeidit ke we ebēn. ¹⁸ Ku kēlā aya, wek aabī puɔth miɛt kek ya.

Timothī ku Epaprodituth

¹⁹ Na wīc Bēny ke wek aba tuɔc Timothī ē nīnkā, rin bī tē luui wek thīn ya dɛet puɔu.

²⁰ Ee yen raan tōɲ ē tak cīmēndiē, kē tō ɣapuɔu looi, ku aci raan nhiaar we apei cīmēnde. ²¹ Raan ebēn ē yenhom yiək kēden looi, ku cīi yepuɔu yīk kē wīc Jethu raan cī lɔc ku dɔc. ²² Ku anɲeckē kek we ē rōt yen tē cī Timothī rot nyuɔth thīn cīmēn meth ke wun. ɣok aaci luui ē tōk rin Wēt Puɔth Yam. ²³ Kēya aba tuɔc we, tē le ɣen ye ɲic yeɲō bī rot looi tēnē ɣen ěmēn cī ya mac. ²⁴ Ku ɣen anɔth Bēny lɔn bī yen rot lēu ba bēn tēnē we ē nīnkā.

²⁵ Aca tak ba wāmāāth cī gam, Epaprodituth cɔl adhuk. Yeen ē raan ē luɔi apei buɔth

Bëny cïmëndië. Ee cäk tuöc yen bä bën a kony, ²⁶ ku ëmën awic apëi bi we tïj. Adieer rin ci wek ye piñ lön ci ye tuaany. ²⁷ Ee ci tuaany abi duër thou. Ku yeen aci Nhialic bën cöl apuäl, ku acie yen ë rot, pial guöpdë aci kënë bi yen cöl aņeer yic bën wel yic aya. ²⁸ Awiëc aya ba cöl adhuk tënë we rin tē ben wek ye tïj ke wek aabi puöth miët, ku acin dët bi yen ben diëer. ²⁹ Luorkë ë puön path apëi ke cït mēnhkui Jethu nhom. Nyuöthkë kuat raan cït ye ëbën athëäk, ³⁰ rin ëci duër thou rin luai tënë Raan ci lóc ku dác, ku akëc diëer ë wëike ku gēm ya kuöny cïn tē bāk lëu ye.

3

Yiny la cök

¹ Ku wët dët ba lëk we miëthakäi ci gam ë ku bāk puöth miët rin ci wek mat kek Bëny. Acii rac ba kāk ca gät we thëer ben dhuök yiic, ku ë yen abi we kuöny tē looi yen ye këya.

² Tietkë röt kác rëc, kác luui cïmën jök. Acie nuöt ë rot yen wickë, wek aa wïc käjuëc kök bāk ke looi. ³ Aa yook, aacie kek ci nuöt yic yök, rin yok aa Nhialic door riel ë Wëike. Ku yok aa mit puöth piërda yic rin ci yok aa kác Raan ci lóc ku dác Jethu. Acie kāk ye raan ë path looi ye tïj kek yeku ke nööth. ⁴ Na le raan ye tak lön bi yen pir Nhialic nhom rin kāk ye looi kác gup, ka cïn raan wär yen mukmuk nhom löj thëer. Na ye kác piir, nuöt yen aci pir. ⁵ Yen a ya njet ke ya la nin kadhorou tēn dhiëëth ya. Yen ë raan Itharel, raan dhiënh Benjamin, kuat Itharel ë gei. Rin muñ löj nhom, yen ë raan akut Parathï. ⁶ Rin ye yen raan akut Parathï yen aye yen kác ci gam cöl aa nëk, ku rin ye raan la cök tē theek yen löj, ke yen a ya cïn guöp awuöc.

⁷ Kuat käwäär ya nööth kecït käpath, aacii bën cii ye käpath. ⁸ Acin këpuöth wär njiny bi yen Bänydië Raan ci lóc ku dác Jethu njic. Yen aci këriëc ëbën puöl rin bi yen a raande, ⁹ ku ba ya tök ke ye. Rin acä lëu ba la cök ë Nhialic nhom tē theek yen löj. Ku yen aci jal la cök rin ci yen Jethu gam, la cök tënë Nhialic rin ë gam. ¹⁰ Kë wiëc ë lön ba Raan ci lóc ku dác, ku riel wäär jöt ye kam kác ci

thou njic. Awiëc ba ya tök ke ye ë gum ku thuände yic. ¹¹ Ku nääth lön bi yen jöt thou yic ba pir.

¹² Acä ye lueel lön ci yen jal a raan la cök, aņot wiëc apëi ba ya raan la cök cït tē wïc Jethu raan ci lóc ku dác ye thïn. ¹³ Wët lëk we akïn miëthakäi ci gam, acä njic lön le yen kë ca lëu, yen acie dëei ciëen, yen ë daai tuen bi ya wët aköldä yen thuuth yen ku päl kätthëer. ¹⁴ Yen abuöth dhël yic apath rin bi yen ariöp yök. Ee yen ariöp bi Nhialic gam ya rin kë ci Raan ci lóc ku dác looi.

¹⁵ Yok kác la gam ril yok aa dhil luui ë dhël kënë. Ku na le kác kök kamkun cii lui ë dhël kënë, ke Nhialic yen abi ye dët yic we.

¹⁶ Lokku tuen kek löj Nhialic cïmën wäär njic yok ye.

¹⁷ Miëthakäi ci gam biathkë yacök, ku piöckë tënë kác käwäär ca piöc tënë ke buöth yiic. ¹⁸ Wek aaca lëk ë kënë arak juëc, ku ëmën aben ber yic piu ë nyin guöp, kác kök aacie thon Jethu tim ci riüu käu rin bi yen ke waar adumuömkēn yiic ë gam.

¹⁹ Aabi la pan mac rin ye kek kepuöth yiëk kāk wïc guäpken. Aa nhiam kāk ke bi ke cöl ayär gup, ku aa kāk pinynhom kek aa yekë tak kepëc. ²⁰ Ku yook pan Nhialic yen këda. Yok aa tit Aluändan bi bën nhial, Bëny Jethu Raan ci lóc ku dác, ²¹ yen la riel ë yen këriëc ëbën cöl aa bö yecök, abi gupkuan ci thiän adumuömm looi bik yer cïmën guäpdë.

4

Lëk

¹ Miëthakäi ci gam wek aa nhiaar apëi, dëetkë wepuöth ku thekkë Bëny. Wek aaca dak, wek aa yen cöl amit puöu, wek aa yen cöl anhiam.

² Yin Yuodia ku yin Thintike wek läj, döörkë, wek aa kác töj ë Bëny. ³ Ku tënë yi raandiën nhiaar lui kek ya, awiëc ba diäarkä kony rin aci luui kek yen apëi buk Wët Puöth Yam tek piny, keek ëbën kek raan cöl Klemēn ku käckuan kök lui ke yo tö rienken athör Nhialic yic, athör pir.

⁴ Yakë puöth miët rin ye wek tök ke Bëny. Aber yic, yakë puöth miët. ⁵ Yakë röt piëñ wël ë kamkun. Bëny aci thiök. ⁶ Acin kë riöc wek, ku yakë Nhialic thiëc rökdun

yic kāk wiëckë ke, yakë thiëc ë pušn path akölaköl. ⁷ Ku döör Nhialic cie deet yic raan ë path, abï we kony bāk cïi ye diëer ku cāk riöc kārīl we yök yiic, ke we ë tōk kek Raan ci lōc ku dōc Jethu.

⁸ Wēt cï jal döŋ ba lueel miëthakäi, yakë ke tak kápath, kāk ye raan ëbën nhiaar, kāk ye we leec thīn, kāk yith thiek yiic, kāk la cök ku lek gei, kāk nhiaar ke raan ëbën. ⁹ Wek aa ŋic kāwäär ca piöc tēnē we, ku kāk cāk piŋ ke ya lueel ku tiëŋkë ŋen ke luoi ke. Kēya, biathkë luoidië yic, ku Nhialic yen döör gam abï rēer ke we.

Paulo acä aleec gam rin kāk cï gäm ye

¹⁰ Piërdië yic kek Bēny, ŋen aci pušu miët rin tēdiit cāk nōk ku bēnkë ŋen ben nyuöth tēduun muk wek ŋa thīn. Ku acie rin cï wek kööc we cïi wenhiim yik ŋen, ee rin cīn wek riel. ¹¹ ŋen aacii kēnē luel rin cï wek ŋa päl wei, aa kāk rēer kek ŋen kek aaca ŋiëc rot. ¹² Alēu ba pīr ë path tē cök ŋen la kälīk, kueth ku cök aa thōŋ tēnē ŋa, jīëk ku ŋöŋ aya, aa thōŋ. ¹³ Kuat kē ya looi ëbën, aya looi riel ye Raan cï lōc ku dōc gäm ŋen.

¹⁴ Ku apath apēi yen wēt cï wek ŋa kony aterkië yiic. ¹⁵ Wek kōc gen Pilipi aŋiëckë apath, lōn wäär jīël ŋen Mathedonia nīn tueŋ wäär piöc Wēt Puöth Yam, wek aa we kōc cï gam ŋa kony. Wek aa we ye kööc kek ŋen kāpiathkië ku kārackië yiic. ¹⁶ Agut cï wäär cök ŋen rēer Thethalonika wek aaci kuönydun bēn aa tuöc ŋen ëmēn ku ëmēn. ¹⁷ Acie ku bāk ŋa muöc yen wiëc, ee dōc ye yök tē muöc raan kōc yen awiëc ba juak yic. ¹⁸ Kāk wiëc aaca yök, ku aa juëc apēi. Kuat kāk wiëc ëbën aaci Epaprodituth bēi tēnē ŋa. Aa cīt tol adōŋ ŋīr ye took luanj ë Nhialic, ajuër cï Nhialic gam ku cōl ye amit pušu. ¹⁹ Ku Nhialic abï we gäm kāk wiëckë ë kākken juëc yiic, kāk ye ke yök rin Raan cï lōc ku dōc Jethu. ²⁰ Bī Nhialic Wāda aleec akölaköl! Yenakan.

Muöth ciën

²¹ Miäthkë kōc cï gam, kōc Raan cï lōc ku dōc Jethu. Miëthakäi rēer kek ŋen aa we muöth. ²² Kōc cï gam ëbën ë tēnē agut kōc lui pan Bēnyŋaknhom Cithër aa we muöth aya.

²³ Athiëi ë Bānyda Jethu raan cï lōc ku dōc, abï ya rēer kek we ëbën.

Athör cī Paulo gät kəc gen Kolothia Wēt nhom

Athör Paulo cī gät kəc gen Kolothia, agēt akut kəc cī gam pan Athia tō ciēen gen Epethuth. Akut kəc cī gam kēnē acie Paulo yen loi ye, ku aye yök yepušu ke ye luōi dhil looi aya, cit lən cī yen kacke tuōc gen Epethuth aya, yen gendit yen rēer raandit bēny apuruuk pan Athia thīn. Ēcī Paulo piŋ lən ala kəc ē piōoc kək kəc cī gam gen Kolothia piōoc bik dhēl la cök puōl. Ku yekē lueel lən raan adhīl jak kək atheek, nadē ke bī jal luök ē kuat kē cit ŋuōt, thēk lōŋ ku miēth ye cam.

Paulo agät athör kēnē bī jai piōoc rεεckā, ku ye piōoc dhēl peth ē yic Wēt Puōth Yam, yen gam. Kē tō thīn, ee lən nadē ke Jethu Krītho alēu bī kəc luök ē rot, ku kuat kək cit kakkā aa kəc thēl wei Jethu lōōm. Rin Jethu Krītho Nhialic acī nhial ku piny ku kək tō thīn cak. Ku riēnke aya yen awic yen ye bī kəc dhuök yeyou. Ee mēt bī kəc rōt mat kek Jethu Krītho yen ē ŋōth bī kəc luök ē rot pinynhom. Acī Paulo lēk kəc aya lən piōoc kēnē ē kəc cī gam cəl aa pīr pīr path.

Dēt lēu bī ŋic ē lən nadē ke raan cəl Tikikuth yen ŷēth athör gen Kolothia rin Paulo aa cath kek raan cəl Onethimuth, alony yen cī Paulo athör gāt riēnke tēnē Pilemon.

Kək tō thīn

Muōth tueŋ 1:1-14

Dīt ē Raan cī ləc ku dəc 1:15-23

Luōi Paulo ke cit alony tēnē akut kəc cī gam 1:24-2:5

Pīr yam Raan cī ləc ku dəc yic 2:6-4:6

Muōth ciēen 4:7-18

¹ Ee ŷen Paulo cī Nhialic looi ba ya atuny Jethu raan cī ləc ku dəc, ŷen agät athör kēnē yok wāmāath cī gam Timothī.

² Tēnē wek kəc cī Nhialic gam gen Kolothia, kəc buōth Raan cī ləc ku dəc. Bī Nhialic we gām athiēei ku dōōr.

³ Nhialic Wun Bānyda Jethu raan cī ləc ku dəc, ayeku leec akōlakōl tē rōök yök

riēnkun. ⁴ Rin gamdun tēnē Raan cī ləc ku dəc Jethu, ku nhiērdun tēnē kəc ē Nhialic aa cuk piŋ. ⁵ Wäär bīi Wēt Puōth Yam tēnē we tueŋ, wek aa we cī kēn la yic ŋōth piŋ Ku ē yen atō gam ku nhiērdun thīn, kək ŋāthkē ke aaci tōōu apath tēnē we pan Nhialic. ⁶ Wēt Puōth Yam athiēei bēēi akōlakōl ku athiēi pinynhom ēbēn, cimēn wäär looi yen rot kēya kamkun tēwäär piŋ wek dhēēŋ ē Nhialic ku detkē yic tō thīn. ⁷ Wek aaci dhēēŋ Nhialic piŋ tēnē Epaprath raandan nhiarku lui ē puōu ēbēn tēnē Raan cī ləc ku dəc, ee riēnkua. ⁸ Acī ŷo lēk nhiēr cī Wēi Nhialic gām we.

⁹ Wēt kēnē yen aye yök ke rōök riēnkun tēwäär piŋ yök we. Nhialic ayeku lōŋ bī we cəl aŋic ye, ku ŋiēēc ē kəŋ ēbēn wic Nhialic ku dēt ē wēl aya ye Wēi Nhialic ke gām kəc. ¹⁰ Ee kēya, ke week abäk lēu bāk pīr ē pīr yen wic Bānyda, ku kēnē ye cəl amit puōu yen abäk aa looi akōlakōl. Piērdun abī ya kəpath kek ye bēēi, ku ŋiēēc ŋic wek Nhialic abī rot juak. ¹¹⁻¹² Bī Nhialic we looi bāk riel, riel bēn dhēēŋ ē Nhialic, ku bāk lēu bāk kajuēc aa göök ke we duut wepuōth. Ku yakē Wāda leec ke we mit puōth, yen cī we gām riel bāk la aban kək Nhialic wäär cī tāu kacke ruel Bānyde yic tēyer. ¹³ Acī ŷo luäk bei riel jəŋrac yic, ku bīi ŷo ē bāāny Wēnden nhiēer yic, ¹⁴ yen cī ŷo wēer bei, ku pēl adumuōōmkua piny.

Dīt ē Raan cī ləc ku dəc

¹⁵ Raan cī ləc ku dəc yen ye tiŋ ke thōŋ ke Nhialic cie tiŋ. Yen ē kaaide, ku yen atō tueŋ kək cī cak ēbēn nhīim. ¹⁶ Rin ē yen acī Nhialic kəriēēc ēbēn cak, kək nhial ku piny, kək ye tiŋ ku kək cie tiŋ, acā atuuc nhial ku kārīl kək cie tiŋ la riēldīt cak. Nhialic acī nhial ku piny cak ē yeen ku kək tō thīn ēbēn aa kəkke. ¹⁷ Raan cī ləc ku dəc a rēer thīn ke kəŋ ēbēn kēc cak, ku ē riēnke yen aye kəriēēc ēbēn rēer ŋyiēnde. ¹⁸ Yen ē bēny kəc cī gam. Yen aye kek piērden yök thīn. Yen ē Wēndit tueŋ wäär cī jōt bei ran yic rin bī a yen tō tueŋ kəriēēc ēbēn. ¹⁹ Rin ē Nhialic yen acī ye tak ē rot bī Wēnde ciēt yen Nhialic guōp alanden. ²⁰ Rin Wēnde yen acī Nhialic looi bī kək tō nhial ku piny aa dōōr kek ye.

Thon Wände tim cī riū kōu yen acī ʒo cəl adōr kek Nhialic Wun.

²¹ Thēer wek aa we mec ke Nhialic, ku wek aa we kōc aterde rin tēktēk rac ku kārēc ke yakē ke looi ku takkē ke. ²² Ku emēn, rin cī Wēnden wāār cī ya raan cimēnda thou rienkua ēbēn, Nhialic acī we cəl aaye mātke bī we bēi bāk aa kōc la cōk cīn gup awuōc yenhom. ²³ Wek aa dhil la cōk ku muōkkē rōt ē dīl yenhom. Ku duōkkē rōt cəl aben thēl wei ē nōthdun cāk yōk Wēt Puōth Yam yic wāār cāk piŋ. Ee rin ē Wēt Puōth Yam kēnē yen acī ʒen ya alony, Wēt Puōth Yam kēnē cī ya lēk raan ēbēn pinynhom.

Luoi Paulo ke cīt alony tēnē akut kōc cī gam

²⁴ Ku emēn ʒen acī puōu miēt rin cī piōōcdiēn cā cəl agum we kony. Gumdiēn mēc ʒen kēnē, ee rin ba dhōl cī Raan cī lōc ku dōc guum thīn, kuōny bī thāāp ē rin akut kōc cī gam ēbēn cīt guōp Jethu. ²⁵ Ku ē Nhialic yen acā looi ba ya alony akut kōc cī gam. Yen acā gām luoi ril kēnē, ba looi rin piathdun. Yen ē luoi wētde ēbēn nyuōth. ²⁶ Ku yen ē kē cī moony tēthēer ʒon tēnē raan ēbēn, ku emēn acī jāl nyuōth kacke. ²⁷ Kē cī Nhialic guir ē lōn bī kē cī moony nyuōth tēnē kacke, kāpiathke ku dhēējden cī moony muk rin kōc ēbēn. Ku kē cī moony ē lōn nadē ke Raan cī lōc ku dōc arēer wegup, ku wētde yic wek aabī duaar Nhialic rōm kek ye. ²⁸ Kēya, Raan cī lōc ku dōc ayeku lēk raan ēbēn. ʒok aa kōc lēk ku nyuthku ke kuat kēriēēc ēbēn njicku ē rin buk raan ēbēn bēi Nhialic nom, ke cīt raan la cōk cī mat kek Raan cī lōc ku dōc. ²⁹ Rin bī kēnē rot jal dhiel looi kēya, ʒen a ʒa cī buōc apēi ē riēl wāār cī Raan cī lōc ku dōc gām ʒa, riēl yen lui ʒaguōp.

2

¹ Awiēc ku bāk njic yen buōcdīt buōc ʒen ba luui apēi rienkun, ku kōc gen Lodikia ku kōc kāk ēbēn kuc ʒa. ² ʒen a ʒa lui kēlā rin ba ke dēet puōth, ku bik rōt nhiaar kamken ku rēerkē ē tōk. Kēya, ka bī rōt aa deet ku njickē kēn ciēēj path bēi kamken. Ku ē dhēlē, yen abī kek kē cī Nhialic muōny ke njic, ku yen ē Raan cī lōc ku dōc guōp. ³ Ee yen ē rot, yen

ē ʒo kony buk wēt ril kēnē deet yic, wēt cī Nhialic jal cəl anjic emēn.

⁴ Wek alēk kēnē, duōkkē rōt cəl amēth nyīn wēl bī we thēl wei bāk la kērac yic, tē cōk ke aa piŋ ke cīt yith. ⁵ Na cōk amēn cīi ʒen rēer ke we, ke piāndiē arēer ke we, ʒen ē puōu miēt tē piŋ ʒen we ke we kāac ē cōk gamdun yic tēnē Raan cī lōc ku dōc.

Pir la cōk Raan cī lōc ku dōc nom

⁶ Cīt lōn cī wek ye gam lōn ye Raan cī lōc ku dōc Jethu Bēny, rēerkē ke we cī weyiic mat kek ye. ⁷ Calkē aye yen ē mēidun ku piērdun, bāk riēl apēi ē gamdun yic cimēn wāār cī we piōōc. Ku bāk la lēcdīt apēi.

⁸ Tiēerkē nhīm lōn nadē ke cīn raan ben we thēl lēēj yic ē kāk lueth ye raan lueel yenhom ē path, wēl jak pinynhom ku ciēēj thēer ku aacie kāk Raan cī lōc ku dōc. ⁹ Yeen nom ē Nhialic alanden agut wāār rēer yen pinynhom, ku yeen ē raan aya. ¹⁰ Ku week aaci gām pir alanden rin cī wek mat kek ye, rin ē yen bēny mac atuuc nhial ku jak kōk la riēl.

¹¹ Wāār cī wek mat kek Raan cī lōc ku dōc, acī we nōot ku acie nūōt dhie ye looi kōc gup, ee nūōt Raan cī lōc ku dōc yen ye looi wēi yiic, nūōt ē kōc wēer bei adumuōōm yic, adumuōōm ye raan looi rin tē cī ye cak thīn. ¹² Rin wāār cī we muōōc nhīm, wek aa we cīt kōc cī thiōk raŋ yic kek Raan cī lōc ku dōc. Ku miōc nom acī we bēn gām pir ē yam cīt kōc cī jōt bei raŋ yic kek Jethu. Rin cī wek riēl cī Nhialic Jethu jōt bei raŋ yic gam. ¹³ ʒon thēer wēikun aake cī thou rin adumuōōmkun, rin wek aa we ye kōc cie kōc Itharel, alēi kuc Nhialic ku lōōjke. Ku Nhialic emēn acī we bēi pir path yic kek Raan cī lōc ku dōc. Nhialic acā adumuōōmkua ʒodhie pāl piny. ¹⁴ Acī kājuēc cuk wuōōc cī gōt rienkua, kek lōōj juēc la yiic kāk cīi ke lēu bī ke muk nhīm wuōōny wei. Acīt lōn cī Nhialic ke piāāt tim cī riū kōu kek Jethu. ¹⁵ Ku ē tim cī riū kēnē kōu yen acī Raan cī lōc ku dōc lāāu nom yōk tēnē jak la riēl, aaci ke cəl abuōth yecōk bī raan ēbēn ke tīj cimēn raan ril cī kōc ater dōm tōj yic. Ku jōl yai cam rin cī yen riēl.

¹⁶ Kēya, duōkkē raan dēt cəl aye yen we lēk miēth yakē cam, tēdē kē yakē dek ku lōj wil ē pēi, ku lōj akōl cīi kōc Itharel ē luui,

ku akööl kök. ¹⁷ Kek löönkä acin kë yekë nyuöth, aake jam kë bī rot looi kën yen ë yic ë Raan cī löc ku döc. ¹⁸ Duökkë raan dët päl bī we muör bāk ariöpdun cī yök tēnë Jethu. Raan ye lueel ke yen apath tēnë köc kök. Raan rot yök ciët yen ye Nhialic nyuöth kån. Köc röt nyuöth ciët ke ye köc path ku keek aacī path acin. Köc ye lueel bä atuuic nhial aa door. ¹⁹ Raan cit kënë aci rot mæec wei tēnë Raan cī löc ku döc yen mac akut köc cī gam. Akut köc cī gam acit guöp Raan cī löc ku döc. Yeen amac akut ku ë diæer ë ye. Ku ë kāk tō thīn cöl alui ë tök rin bī akut riæl, ku le tuenj dhöl yen wīc Nhialic.

Thuöu ku pīr kek Raan cī löc ku döc

²⁰ Wek aacī thou kek Raan cī löc ku döc, ku wek cī wæer bei tēnë jærac pinynhom. Yenö kë dæët ye wek pīr abäk ciët köc pinynhom ë tēn? Yenö ye wek löönkä theek? ²¹ “Duökkë kënë ye muk,” “Duökkë kënë ye bil,” “Duökkë dæët ye goot?” ²² Löönkä ëbën aacīn kë yök thīn rin aa jam kāk guö thök, aa löönj raan ë path kek piöcden. ²³ Anjic raan ëbën lön köc ke loi löönkä aacit köc njic kån. Ku ë lueth ë path. Ee dhël ye kek köc mac thīn, bī kek kāk cie Nhialic aa door. Ku yekë röt cöl aaye köc path. Ku löönken aa la yiic kākjuéc ril. Ku kärilkä aacie raan ë kony bī raan kë wīc guäpde lëu bī duut.

3

¹ Rin cī Nhialic Raan cī löc ku döc jät thou yic, yen ë landun aya, aci we gäm pīr ë yam. Këya, yakë ke wīc kāk cī täu we pan Nhialic, tē cī Raan cī löc ku döc nyuc thīn ë könj cuéc ë Nhialic. ² Lak tuenj ke we tak kākä yiic ke cie kāk pinynhom ë tēn. ³ Ku wek cī thou ke Jethu ku wek aa pīr ke ye ë Nhialic yic. ⁴ Pīr ë yic ë lön bāk aa tök kek Raan cī löc ku döc, rin tē ben yen la bën ke week aya wek aabi duarde röm kek ye.

Pīr Thæer ku Pīr ë Yam

⁵ Pälkë kuat kæræc ye guöp raan wīc pinynhom cimën wīc wīc ë diäär. Ku luoi ræec kök, ku tuil tinj raan dët, ku kāk köc cöl ayär gup, ku dit ë puöu. (Rin dit puöu acit lön ye raan jak door.) ⁶ Rin ë kākä, riän

puöu ë Nhialic abi bën tēnë köc cī yen ë theek. ⁷ Wek aa we ë luui ë kæræckä wäär kuc wek Nhialic, ku piærdun ëci luoi ë kākä rum.

⁸ Ku ëmën wek aa dhil luoi kākä puöl, riääk ë puöu, ku kuith ku lumlum aa dhil ke puöl. ⁹ Duökkë röt ë jääm ë lueth, rin cī wek ciæerj thæer puöl, ¹⁰ ku njek ë kamkun ëmën aci ya raan ë yam. Ku Nhialic aloi we bāk aa ciët yeen raan ë cak we, ku abäk jäl njic apath. ¹¹ Ku ë këya, Raan cī löc ku döc ë köc ëbën nhiaar köc cie köc Itharel ku köc Itharel. Köc cī njoot ku köc këc ë njoot, kek köc ye njoot, köc cī kājuéc njic, raan kuat nhiar tån. Aloony ku köc cie aloony, rin Raan cī löc ku döc yen ë këriëec ëbën, ku aræer kån yiic ëbën.

¹² Wek aa köc kam köc akut nhiæer Nhialic, ku aci wek kuény bei bāk aa kacke, wek aa dhil röt nyuöth we ye köc path la puöth, yerkë puöth ku lierkë puöth ku yakë gum. ¹³ Yakë njic ræer ku yakë röt päl piny tē le yen raan cī luoi kërac, tädë ke menhkui yen cī luoi awuöc. Yakë röt päl piny kamkun cimën ye Bëny kærackun päl piny. ¹⁴ Ku kāk puöthkä ëbën, matkë nhiær thīn, nhiær yen kån mat yiic ku cök ke piny. ¹⁵ Döör yen ye Raan cī löc ku döc gäm we, yen ë we cök nhüim täktäkdun yic, rin döör yen aci Nhialic we caal akut köc cī gam yic ëbën rin bāk aa leec. ¹⁶ Wæt Raan cī löc ku döc adhil ræer wepuöth apath, tætkë wæt kënë yic tēnë köc ëbën, ku tætkë yic apath kamkun aya dhël la cök. Kætkë waak puöth Nhialic, waak alæec ye ke Nhialic door. Kætkë waak tēnë Nhialic kek alæec Nhialic wepuöth. ¹⁷ Kuat kāk yakë ke looi ëbën, ku luælkë ke, aa dhiælkë ke looi këya rin Bányda Jethu, yen aye wek alæec yiæk Nhialic Wäda ë dhölde.

Bī raan rot muk këdë Pīr Yam yic

¹⁸ Wek diäär piænjkë wël ye röörkun læk we, ku dhiælkë looi këya rin ye wek köc ë Bëny.

¹⁹ Wek röör aya, wek aa dhil diäärkun nhiaar ku duökkë ke ye kuöc ciëen.

²⁰ Wek mīth, wek aa dhil köc ke dhiæth we aa theek akölaköl, rin yen ë Nhialic cöl amit puöu.

²¹ Wek kɔc we dhieth mīth, duökkē ke ye nyieeny ē path, tēdē ka bī dhōr ē we.

²² Wek aloony, wek aa dhil kɔckun muk we theek ē kuat kajuēc yiic ēbēn. Ku acie nadē ke daai ē we, ke we lui tēnē ke ku bāk alεεc yōk thīn, acie kēya, yakē luui puōn cīn yic tiεel rin theek wek Nhialic. ²³ Kuat kāk yakē ke looi ēbēn, luōikē ke piāndun ēbēn, cīt ke luōikē ke Nhialic, ku acie raan yen luōikē ke. ²⁴ Dhielkē muk wenhīim lōn Nhialic abī week gām kēpuōth cī tāu kacke, rin Raan cī lɔc ku dɔc yen ē raan yakē luōōi. ²⁵ Kuat raan cī kērac looi abī tēm awuōc rin kārεεc ye looi, rin Nhialic ē raan gām awuōc thōj kek kē cī looi, tēdē ye kēpath aye kērac.

4

¹ Wek kɔc ye luōōi, dhielkē la cōk apath tēnē aluōnykun. Muōkkē wenhīim lōn wek aa la Bēnydun mac we pan Nhialic aya.

Lēk

² Yakē dhiel rōök akōlakōl, dhielkē wepuōth aa tāau thīn ke we lec Nhialic.

³ Yakē rōök ē riengkua aya rin bī Nhialic cɔl apuɔl yic, ba Wēt Puōth Yam rin Raan cī lɔc ku dɔc ē kuc thēer a piōōc. Rin wēt kēnē yen amεc yen. ⁴ Rōōkkē, ba ya jam apēi dhēl bī wēt kēnē cɔl adet yic apath.

⁵ Njēckē kān aa looi tēnē kɔc kuc wēt Nhialic, ku lēkkē ke apath, kuat tē cī wek rōm thīn ke ke. ⁶ Kāk yakē lueel aa dhil aa kāk ye kɔc kepuōth tāau thīn, ku nhiarkē ke bīk ke piŋ. Ku kēya abāk njic yen tē bī wek wēl aa dhuōk nhīim thīn tēnē kuat raan we thiēc.

Muōth Ciēn

⁷ Wāmāāth nhiaar cɔl Tikikuth, raan la cōk lui ke yo rin Bānyda, abī we lēk kuat kāk cī rōt looi tēnē ya ēbēn. ⁸ Ku yen ē wēt tuc yen ye we, rin bī we la dεet puōth, ku lēk we kuat kāk loi rōt tēnē yo aya. ⁹ Yeen ala kek Onethimuth, wāmāāthdan la cōk, ku yen ē raan akuōtdun. Ku keek aabī we lēk tē ciēn yok thīn ē tēn.

¹⁰ Arithtarkuth cī mac ke yen ē tēn ē we muōōth aya, ku Marko wēn mēnh ē Barnaba. (Wek aca lēk thēer bāk Marko lor tē le yen yet tēnē we.) ¹¹ Jocuā, ku aye cɔl

Juthtuth aya, ee we muōōth. Keek kadiäk aa kek kɔc Itharel cī gam kepēc lui kek yen rin wēt bāāny Nhialic, ku keek aacā kuōny apēidit.

¹² Epaprath ē we muōōth ku yen ē raan akuōtdun, ku ye raan lui tēnē Raan cī lɔc ku dɔc Jethu. Yeen ē rōök riengkun akōlakōl ē piānde ēbēn, ke thiēc Nhialic bī we cɔl aril puōth gamdun yic ke we njic kē wīc Nhialic. ¹³ Alēu ba lēk we apēi yen tē cī yen luui thīn riengkun bī Nhialic we kony, ku kɔc gen Lodikia ku Yērapolith aya. ¹⁴ Luka, akīmdan nhiarku apēi ku Demath aa we tuōc miāthden aya.

¹⁵ Lēkkē miēthakāi rēer Lodikia ku Nimpa ku akut kɔc cī gam ē mat paande lōn aa yake muōōth apēidit. ¹⁶ Tē cī wek athōr kēnē kueen, ke dhielkē kuēn akut kɔc cī gam rēer Lodikia. Ku wek aa dhil athōr ca tuōc miēthakāi rēer Lodikia kueen aya.

¹⁷ Ku lēkkē Arkiputh ēlā, “Dhiel njic ba luoi ē Bēny wāār cī gām yī ba looi, dhiel thōl.”

¹⁸ Ee ciēndiē ayic yen agāt yen muōōth kēnē tēnē we, duōkkē nhīim mār wēt rēer yen lōc. Bī dhēer ē Nhialic rēer ke we.

Athör tueŋ cī Paulo gät kɔc cī gam Thethalonika Wēt nom

Thethalonika ē ye gendit pan Mathedonia mɛc kɔc Roma. Ee yen cī Paulo akut kɔc cī gam looi thīn wäär cī yen ke jāl Pilipi. Kaam thīn wäär cī ke akut looi, ke kɔc Itharel go tiɛl dɔm ku kueeckē, rin cī kek ye tīŋ ke kɔc cie kɔc Itharel wäär thek yanhden cī yanhden puɔl, ku piŋkē wēt ye Paulo piɔɔc ku buɔthkē yic. Kēya, aaci Paulo bēn cop bī jāl Thethalonika ku le tueŋ gen Beria. Wäär cī Paulo dhuk pan Girik gen Korinth, go Timothī wäär cī keny Thethalonika, lēk ye tē rēer kɔc cī gam Thethalonika thīn.

Ku jəl Paulo athör tueŋ kēnē gät bī yen kɔc cī gam dɛet puɔth. Ku leec Nhialic rin cī yen ke piŋ ke rēer gamden yic ku nhiarkē röt kamken, ku bī ke cɔl aa tak tēwäär ciēŋ kek thīn ke ke, ku bī thiēcden cik bēi nhial dhuk nom wēt bī Raan cī lɔc ku dɔc bēn la dhuk pinynhom. Yenō bī rot looi tēnē kɔc cī gam cī thou ē kaam kēnē tē le Jethu dhuk? Ku ye nen yen bī Raan cī lɔc ku dɔc bēn dhuk? Ku lēk Paulo ke bīk la tueŋ ke lui apath ke tit bēn Raan cī lɔc ku dɔc.

Käk tō thīn

Muɔth tueŋ 1:1

Alɛɛc 1:2-3:13

Lēk ē ciēŋ kɔc cī gam 4:1-12

Lēk wēt bēn Raan cī lɔc ku dɔc 4:13-5:11

Lēk ciēn 5:12-22

Thōk ē wēl ku muɔth ciēn 5:23-28

¹ Athör kēnē aa yok yī Paulo ku Thilath ku jəl a Timothī aa yok cī ye tuɔc we, wek akut kɔc cī gam gen Thethalonika, ku yakē kɔc Nhialic Wāda, ku jəl a Bānyda Jethu raan cī lɔc ku dɔc. Bī dhēeŋ ku dōr rēer ke we.

Pir ku gam kɔc Thethalonika

² Yok aa Nhialic leec rienkun ēbēn akōlakōl tē rōok yok. ³ Wek aa yeku tak akōlakōl tē rōok yok Nhialic Wāda rin luɔidun bēn gam yic, ku week aaci luui apei rin nhiɛer wek Jethu Kritho, ku riēkē puɔth rin nōɔth wek ye. ⁴ Anicku miēthakua lɔn

nhiɛer Nhialic we, ku aci we lɔc ku bāk aa kacke. ⁵ Rin yok aaci Wēt Puɔth Yam bēi tēnē we, acie wēt ē path, ee cath kek riēl ku Wēi Nhialic ye nyuɔth lɔn ē yen yic alanden athɛer. Anieckē yen tē cī yok ciēŋ thīn wäär rēer yok ke we, ee rin ku buk we kony. ⁶ Wek aaci röt thōŋ yo ku Bānyda, rin na cɔk alɔn cī wek gum apei, ke wek aaci wēt piŋ ke miēt ē puɔu bō tēnē Wēi ē Nhialic. ⁷ Ku kēya, tē cī wek ciēŋ thīn yen aci kɔc cī gam Mathedonia ku Akaya tīŋ. ⁸ Ku acie rin cī wek wēt Bānyda Jethu piɔɔc tēnē kɔc Mathedonia ku Akaya ē rot, gamdun tēnē Nhialic aci kɔc pinynhom ŋic ēbēn. Ku acin kē lēuku buk bēn lueel. ⁹ Rin aa jam lɔn cī wek yo ŋic nyuɔc wäär cī yok keny tēnē we, ku kē cī wek muɔl thīn bāk jak cī ben aa theek, ku ye Nhialic ē yic pir yetök yen yakē door. ¹⁰ Ku bāk Wēnde yen bī bēn pan Nhialic tiit, Wēnde Jethu yen cī jət thou yic, ku ē yen abī yo luɔk tē luk Nhialic luk rin cī yen ke puɔu riäak apei rin adumuɔmku.

2

Käk cī Paulo looi Thethalonika

¹ Miēthakua, anieckē kek week lɔn kenyda tēnē we akēc nom tɛɛc piny. ² Anieckē yen tē cī yo läät thīn, ku jör yo Pilipi ke yo kēc yet tēnē we. Ku na cɔk alɔn wäär cī kɔc juēc ye wic, ke Nhialic aci yo bēn dɛet puɔth buk we lēk Wēt Puɔth Yam bō tēnē ye. ³ Wäär ye yok we lēk Wēt Puɔth Yam, wek aa we cuk ē lēk lueth, tēdē ke yo ye jam rin le yen kē buk yök thīn, ku acin raan cuk wic ku buk ruēeny. ⁴ Kēya, aa yeku them buk aa jam tēcit tē wic Nhialic ye thīn rin cī yen yo lɔc, ku thōn yo luɔi bī yok Wēt Puɔth Yam aa piɔɔc. Aa kēcku them ku buk aa looi kēn kɔc miēet puɔth, ee kēn wic Nhialic raan kē tō kɔc puɔth ŋic. ⁵ Anieckē apath lɔn yok aa kēc bēn buk we bēn wel nhūm wēl puɔth yeku ke lueel, ku aa kēcku ke lueel buk röt kum ē ke, bī la kē yök tēnē we. Nhialic anic kē tō yopuɔth. ⁶ Akēcku wic ku bī la raan lec yo ē kamkun ku kɔc kɔk, ⁷ ku cit lɔn ye yok atuuc Raan cī lɔc ku dɔc, ee la kēn buk aa wic tēnē we. Wek aa we nhiarku, ku rēerku ke we cimēn ye man mīth miēthke muk. ⁸ Rin nhiɛer yok we apei

acie Wēt Puøth Yam yen wicku buk læk we ë rot, aa cuk gam buk thou rienskun aya. Wek aa we nhiarku apeiðit. ⁹Yeen adhielkë muk wenhïim wek miethakua tē cī yok luui thïn apei. Yok aaci luui aköl ku wëer, rin ku bī ciën kē yeku thiëc tēnē we tēwäär ye yok we piöc Wēt Puøth Yam ë Nhialic. ¹⁰Wek aa ñic kæk cuk looi, agut Nhialic anic aya lön yok aaci ñiec ceñ kek wek kóc cī gam, ku week aa cuk ciëñ ë dhël dhëñ la cök cïn yic agääk. ¹¹Aniëckë yen tē cī yok we ciëñ thïn, acit tē ye raan ë dhiëth miëthke ciëñ thïn. ¹²Wek aa cuk cöl aril puøth, ku wek aa cuk nyuöc puøth, ku lok tuen ke lëkku we ku bæk pír dhël yen Nhialic cöl amit puøu, Nhialic yen we cöl ku bæk röt mat bäanyde ku duarde yic.

¹³Ku ala wēt dët ye yok Nhialic leec akölaköl. Wäär bïi yok wēt Nhialic tēnē we, aa cæk piñ ku gamkë, ke ye wēt bö tēnē Nhialic, acie kē bö tēnē raan. Ku wēt Nhialic alui wepuøth ke war piërdun yic wek kóc cī gam. ¹⁴Miëthakua, kæk cī röt looi tēnē we aa cit kæk cī röt looi tēnē akut kóc cī wēt Jethu Kritho gam Judia. Wek aaci käreç yök tēnē kackun cimen wäär cī kóc cī gam Judia käreç yök tēnē kóc Itharel, ¹⁵cī kóc kök keyiic kóc kæk Nhialic tiñ nök, ku ben kóc kök keyiic Bëny Jethu nök. Ku kacken kök aaci yo cöl agum. Keek aaci Nhialic rac puøu apei. Keek aa kóc ater tēnē kóc ëbën. ¹⁶Acik them bik yo aa gël buk kóc cie kóc Itharel læk wēt bī ke luök. Këya, keek aaci adumuööm yekë ke looi akölaköl thöl thook. Ku ëmën Nhialic aci puøu riääk tēnē ke ku aabi tēm awuöc.

Awic Paulo bi kóc Thethalonika ben la neem

¹⁷Ku yook miëthakäi, tēwäär cī yo puök yiic ë kaam koor, aa guäpkua kek aake cī jäl, ku wek aa we yeku tak tē cī yok we dak thïn, ku acuk them apei ku buk we ben tiñ. ¹⁸Acuk wic ku buk dhuk tēnē we. Yen nom aca them arak juëc ku ba dhuk, ku jöñ ater ë Nhialic akëc yo puöl ku buk dhuk. ¹⁹Cie week ë röt wek ë ñöth, ku miët ë puøu. Ku cie wek ajömdan bī yok nham Bänyda Jethu nom tē le yen dhuk? ²⁰Wek aa diik ku miët ë piända.

3

Timothï aci la Thethalonika

¹Acuk jäl yök lön nadë, ke kē cïi yok we bī ben tiñ, acuk ben guum. Ke yeen acuk tak buk döñ Athen warou, ²ku Timothï acuk tooc bī la tēnē we, ku ë wämääthdan lui kek yo ë tök tēnē Nhialic yok kóc kóc læk Wēt Puøth Yam, rin Raan cī lóc ku dác. Yen acuk tooc ku bī we la cöl aril puøth ku bī we kony gamdun yic, ³rin ku bī ciën raan tök ë kamkun bī yenhom ben waar wēt guum wek. Week nhïim aniëckë lön guöm ë kē tööñ tō kam kæk cī Nhialic guiir tēnē yo. ⁴Cimën wäär ñot reër yok ke we, acuk læk we tuen lön yook yodhie yok aabi gum, ku yeen aniëckë apei, yen ë kē cī rot looi alanden. ⁵Ku ë yen kē tooc yen Timothï. Yen aci lëu ku ba guum acin, ke yen aci yen ye tooc bī gamdun la tiñ. Aduër ayic alanden lön nadë ke jöñrac aci we lök ruëny, ku luöidan cuk looi aci riääk.

⁶ëmën Timothï aci dhuk ciëñ, ku yeen aci thon path cī yo miëët puøth bëi lön wek anuot we muk gamdun ku nhiarkë röt. Aci læk yo lön ye wek yo tak akölaköl, ku awiëckë bæk yo ben tiñ cimën wic yok ye buk we la tiñ. ⁷Këya, käreç gumku ke yiic, yok aaci gamdun dëet puøth miëthakua, ⁸rin cī yok ye piñ ëmën lön këëc wek ë cök gam yic, gam yo gam pír yam. ⁹Buk Nhialic leec apei kädë rienskun, rin miët puøu reër ke yo Nhialic nom ë wëtdun? ¹⁰Aköl ku wëer, Nhialic ayeku thiëc yopuøth ëbën ku buk we la tiñ ku nyuthku we kē ñuot këckë ñic gamdun yic.

¹¹Bī Nhialic yen Wäda nom ku Bënydan dit Jethu dhël guiir tēnē yo ku buk la tēnē we. ¹²Bī Bänyda niër juak kamkun ku kóc kök aya apei, cimën niëer yok we. ¹³Bī we cöl aril puøth, ku wek aabi ya kóc cïn gup adumuööm Nhialic Wäda nom, tē le Bänyda Jethu ben kek kóc ë kacke ëbën.

4

Pir Nhialic cöl amit puøu

¹Këya miëthakua, wek aa cuk læk tē bī wek ñiec cien thïn bī Nhialic puøu miët. Ku ë yen tē piir wek thïn alanden. Ku ëmën

wek aa yeku lõn ku yöökku we rin Bányda Jethu, bák ciεη kënë cuot tuen̄. ² Wek aa ηic kē cuk lēk we ē riεl cuk yök tēnē Bēny Jethu. ³ Wek aa wic Nhialic bák dhiel aa kōc path, ku cāk wepuōth ye yiēk kāk ē bal. ⁴ Nēk adhil yeguōp tiit bi cien̄ dhēl puōth Nhialic kek athēēk, ⁵ ku cii yepuōu yik kāk ē bal cimēn raan cīn gam tēnē Nhialic. ⁶ Ku ē kēnē yic, acīn raan loi kērac tēnē mēnhē dēt cī gam. Wek acuk lēk ē wēt kēnē, ku acuk tēt we aya lõn bi Nhialic kōc kārēckā looi tēm awuōc. ⁷ Acii Nhialic wic buk yopuōth aa yiēk kāk ē bal. Awic buk cien̄ yo cīn gup adumuōōm. ⁸ Kēya, raan kucēc bi wēl cuk lēk weekkā cii piñ, acie wētda yen cii piñ, ee wēt Nhialic, Nhialic we yiēk wēi.

⁹ Acīn kēn nadē ke benku lueel athör kēnē yic bák kōc kōk cī wēt Jethu gam nhiaar. Rin Nhialic guōp aci we piōc tē bi wek rōt aa nhiaar thīn kamkun. ¹⁰ Ku ē yic, wek aa nhiaar miēthakun Mathedonia yic ēbēn. Ku aηot lēkku we, bák nhiērdun juak yic. ¹¹ Tääükē wenhīim ku bák cien̄ apath, bák cii ē cien̄ guēnyguēny, ku raan ē rot muk apath kam kōc ē kōñde cimēn wāar cī yok ye lēk we. ¹² Na luōikē ē kēnē ke wek aabi kōc kōk kēc wēt Jethu gam nhiaar ku thekkē we. Luōikē rōt bi cien̄ kē yakē wic tēnē kōc kōk.

Aköl bēn ē Bēny

¹³ Miēthakua, awicku bák yic ηic rin kōc cī thou ē kamkun, ku bák cii dhiau wepuōth cimēn kōc kōk cīnkē yekē ηōōth. ¹⁴ Ayeku gam lõn cī Jethu thou ku aci bēn pīr. Kēya, yook aya, ayeku gam lõn Nhialic abi kōc ke cī wēt Jethu gam ku thoukē, cōl aa bēn pīr ku dhukkē kek ye.

¹⁵ Kēn yen lēkku we ēmēn, ee kē cī Bēny piōc tēnē yok kōc bi ηot yo pīr. Aköl bi Bēny bēn, yok aacii bi la tuen̄ tēnē kōc cī kañ thou. ¹⁶ Kōc ēbēn aabi rōl atunydit Nhialic piñ, ke koth kañ ē Nhialic lēk kōc, ku Bēny guōp abi bēn piny nhial. Ku kōc cī thou ke cī wēt Raan cī lōc ku dōc gam, kek aabi kañ pīr. ¹⁷ Ku yok kōc bi ηot yo pīr aköl kēnē, yok aabi kuōōt yiic ke ke, ku yēth yo luāt yiic buk rōm kek Bēny aliir yic nhial, ku yok aabi rēer ke Jethu akōlaköl. ¹⁸ Kēya, dεεtkē wepuōth ē wēlkā.

5

Guierkē rōt ē rin bēn Bēny

¹ Acīn kēn nadē ke benku lueel athör kēnē yic buk aköl bi kākā rōt looi lēk we. ² Añiεckē kek we lõn Bēny abi bēn ke cii ηic, cimēn dhie ye cuār bēn wakōu ke cii ηic. ³ Tē lueel ye ēlā, “Kēriēc ēbēn apath acīn kērac,” ke kērac bi kōc gum thīn abi dhiel bēn ke cīn raan ye tak lõn bi yen rot looi cimēn tiñ dhie rāp rem apēi. Ku acīn kōc bi poth ē kērac kēnē yic. ⁴ Ku wek miēthakāi, wek aacii cīt kōc rēer muōōth yic, rin wek aa ηic Nhialic. Kēya, aköl kēnē acii bi la ciel wegup cimēn cuār ke kuōckē. ⁵ Week ēbēn, wek aa rēer ruel yic rin ηic wek Jethu. Yok aacii cīt kōc rēer muōth yic kuc Nhialic. ⁶ Na ye kēya, ke yok aacii nin cimēn kōc kōk, yok aa dhil nhīim tir ku dukku ye wiεεt māāu. ⁷ Ee wakōu yen aye kōc nin, ku yen dēk kek thīn māāu apēi. ⁸ Ku yok aa kōc ruel. Kēya, tiirku nhīim ku titku rōt ē gamda ku nhiērda bi jōñrac yo cii duōñ. Ku cōlku ηōth rēer ke yo lõn bi Jethu yo luōk, aye kōt. ⁹ Rin Nhialic akēc yo lōc ē tēn rin bi yen yo tēm awuōc aköl luñdit, aci looi kēya, bi yo luōk dhēl Bányda Jethu Krītho. ¹⁰ Acī thou riεnkua rin bi yok pīr yodhie kek ye akōldā, tē piir yok ayi tē cī yok thou. ¹¹ Yakē wepuōth dεεt, ku kuōnykē rōt kamkun, cimēn looi wek ye ēmēn.

Lēk ciēn ku muōth

¹² Wek aa lēñku miēthakua ku bák kōc dīt wat wenhīim gam Bányda yic, kōc luikā apēi kamkun theek, kōc we nyuōth kē bák looi pīr kōc cī gam yic. ¹³ Njεckē kōc ciēñ apēidīt ku nhiarkē ke rin kāpuōth yekē ke looi. Ku ηiεckē ceñ kamkun.

¹⁴ Week aa yöökku miēthakua, bák kōc aa dak rōōt cie luui lēk, ku riεlkē kōc riōc gup nyin, ku kuōnykē kōc wic kuōny, ku yakē raan ēbēn jāam ke we cī wepuōth pāl piny. ¹⁵ Dhiεlkē ηic lõn acīn raan guur kērac kērac dēt, ku yakē wic wepuōth bi ya kēpath yen yakē looi kamkun ku kōc ēbēn akōlaköl.

¹⁶ Yakē rēer we mit puōth akōlaköl, ¹⁷ ku yakē rēer we rōōk, ¹⁸ yakē Nhialic leec, kuat kēriēc rot looi tēnē we. Kēnē, yen awic Nhialic tēnē we piērdun yic, ke we ye kōc

cī mat kek Raan cī lɔc ku dɔc, Jethu. ¹⁹ Duk Wēi Nhialic gəl nom. ²⁰ Ku duk wəl kɔc ye lueel lɔn ye kek kāk Nhialic tīŋ, ye yōŋ yiic. ²¹ Kaŋkē deet yic, muōkkē wenhīm kēpath, ²² ku duōkkē rōt ye thiāk kuat kērac.

²³ Bī Nhialic ē ɣo yiēk dōr, we looi bāk aa kɔc path kēriēc ēbēn yic, ku muk wēikun ku guāpkun ke cīn yic ajuēc akōl bīi Bānyda Jethu Krītho. ²⁴ Ku yen raan we cɔl ala gam ku abī looi.

²⁵ Rōkkē aya riēnkua miēthakua. ²⁶ Miāthkē kɔc cī gam puōu ēbēn. ²⁷ Wek aa yōk rin Bānyda, bāk athōr kēnē kuen tēnē kɔc cī gam ēbēn.

²⁸ Bī dhēēŋ Bānyda Jethu Krītho rēer ke we.

Athör ë rou cì Paulo gät kɔc cì gam Thethalonika Wët nhom

Athör tuenj yic tēnē akut kɔc cì gam Thethalonika, ēcī Paulo gät lɔn Raan cì lɔc ku dɔc abī bēn dhuk pinyinhom. Kēnē ēcī kɔc kɔk liäap nhīim Thethalonika. Ku athörden yic tēnē kɔc Thethalonika aya, Paulo ē jam lɔn aköl bī Bēny bēn acī thiök. Rin ē wēt kēnē, kɔc kɔk aake cì kɔöc ē luoi, ku rēerkē ē path ke tit bēn Jethu raan cì lɔc ku dɔc. Ku Paulo ē wēt kēnē cɔk piny ku nyooth, lɔn tuenj ke Raan cì lɔc ku dɔc kēc dhuk, ke raan cɔl “Raan Rac” apēi abī tuöl ku yeen abī yet nhial apēi luoi kārɛc.

Ku Paulo atuny Jethu, ee kɔc cì gam leec rin gamden looi kek luoi pīr akölrīēc ēbēn, cɔk alɔn rēer kek ke gum ke liēep kenhīim ēmēn. Aaye dɛst puöth bīk kɔöc ē cɔk ku buathkē tēden yen luui thīn yic, ku lek tuenj ke loi kápath.

Käk tō thīn

Muöth tuenj 1:1-2

Paulo adeet kɔc cì gam puöth 1:3-12

Käk bī röt dhiel looi ke Jethu kēc dhuk 2:1-12

Kɔc cì gam aa dhil kɔöc ē cɔk 2:13-17

Röökkē rienkua 3:1-5

Kɔc aa dhil luui 3:6-15

Muöth ciēen 3:16-18

¹ Yen Paulo ku Thilath ku jɔl a Timothī aa yok cì we tuöc athör wek akut kɔc cì gam gen Thethalonika, ku yakē kɔc Nhialic Wāda ku Bānyda Jethu Krītho.

² Bī Nhialic Wāda ku jɔl a Bānyda Jethu Krītho we yiēk dhēēj ku döör.

Paulo adeet kɔc cì gam puöth

³ Miēthakāi yok aa Nhialic dhiel leec akölaköl ē rienkun. Ku ē yic buk looi kēya, rin gamdun ē rot juak akölaköl ku nhiēr kamkun ē rot juak aya. ⁴ Ku ē yen rin ye yok jam ke yo nhiam ē rienkun akuut kɔc cì gam nhīim. Yok aa nhiam wēt rēer wek ke we gum ku gamkē wēt Nhialic, cɔk alɔn ye wek rēer ke we jör.

⁵ Ku Nhialic acī jöör kēnē looi bī yen tē le yen cɔk thīn nyuöth. Rin abī we looi bāk aa kɔc bī mat bānyde yic, rin bānyde yen aguum wek. ⁶ Ku Nhialic abī kē la cɔk looi, rin abī kɔc kek we jöör cɔl aa gum aya. ⁷ Ku yen abī kāk gumku nyaai tēnē yo ku wek kɔc gum ēmēn, ku lok tēn lɔn yodhie. Kēnē abī rot looi tē le Bēny Jethu bēn piny nhial kek riēdīt apēi kek atuucken nhial. ⁸ Tē bī Jethu, mac abī dēp, ku kɔc cì jai wēt Nhialic abī tēm awuöc, kek kɔc cì jai bīk cīi pīr Wēt Puöth Yam ē Jethu Bānyda. ⁹ Keek aabī tēm awuöc bī kek gum akölrīēc ēbēn, ku keek aabī gəl wei tēnē Bānyda Jethu, ku kākken dīt puöth bī ya kāk kɔc göi, yiic. ¹⁰ Tē bī yen aköldä, ke yeen abī gām alɛcdīt apēi rin kē cì looi rin kacke. Ku kɔc cì gam aabī gäi ku dorkē rin riēl tō kek ye.

¹¹ Ku ē yen kē ye yok röök akölaköl rienkun. Yok aa Nhialicda thiēc bī we bēēi pīr cì yen we caal thīn yic, ku bī we tīj ke lēukē bāk mɛt ē pīr kēnē yic. Nhialic abī we yiēk riēl ku bāk kápuöth wiēckē bāk ke looi, aa looi. Ku bāk kāk wiēc bāk ke looi aa looi dhēl la cɔk rin cì wek Jethu gam. ¹² Tē looi wek ē kēnē ke wek abī Bānyda Jethu cɔl aye leec, ku abī we cɔl aye theek. Kēnē abī rot looi rin dhēēj Nhialicda ku Bānyda Jethu Krītho.

2

Käk bī rot dhiel looi ke Jethu kēc dhuk

¹ Miēthakāi, calkē röt aa benku lēk bēn Bānyda Jethu Krītho, ku tē bī yok yonhīim mat thīn ku rēerku kek ye. ² Duökkē röt cɔl aa liēep nhīim ku riäökkē puöth wēl ye ke lueel lɔn cì Bānyda Jethu bēn. Tēdē alēukē bīk lueel lɔn cì Wēi Nhialic yo nyuöth ē kēnē, tēdē ayekē lueel lɔn cì yok kēnē piöc tēnē kɔc, tēdē lɔn cì yok ye gät ku tucku ke. ³ Duökkē röt cɔl awēj nyīn kuat dhöl yiic ēbēn, rin aköl bī Bānyda bēn aṅoot, yet aköl bī kɔc juēc keyiic jāl mat ku kueeckē wēt Nhialic, ku Raan Rac, raan lööj dhöl yiic ēmēn abī tīc, raan ye pan mac kēde. ⁴ Yeen abī jai kuat kē ye door ēbēn, ku yeen abī rot tääu tuenj kēriēc ēbēn nhom ke ye door ke cīt Nhialic. Abī rot yāth tuenj ku dhēl Nhialic

ku rɛc kāk ye Nhialic door ebën. Ku yëth rot nhial ku tēu rot ciel luanj Nhialic.

⁵ Cāk kākā ye tak lɔn cī yɛn ke lək we wäär rēer yɛn ke we? ⁶ Ku emën anjickē alanden yen kē gël Raan Rac, raan lööŋ dhöl yiic bī cī bö. Ku yeen abī nyuəth tē le tēde bën. ⁷ Ku rielden ye kek kuc lööŋ ebën alui piiny, ku yeen abī luui piiny këya yet tē bī raan ye gël nyaai. ⁸ Tēen ke Raan Rac, raan lööŋ dhöl yiic ebën abī tic. Ku tē le Jethu Bānyda bën ka bī nōk aliir thok ē path ku mēr piny ē ruelde. ⁹ Raan lööŋ dhöl yiic abī bën ke riel jɔŋrac. Ku abī kāk cie yith ya looi, kāk ruēeny ye tē ye luōi ke kɔc göi. ¹⁰ Ku looi kuat kāk ye ke kɔc ruēeny ebën tēnē kɔc bī mār. Keek aabī mār rin cī kek kuc bīk yic cī nhīar rin bī ke luōk. ¹¹ Ku aabī Nhialic looi bī ke ruēeny apēidit bī ya kē cie yic yen yekē gam ē rot. ¹² Ku kē bī rot looi akīn, kuat raan kēc yic gam ku ye puōu miēt luōi adumuōm yic, abī luōk wei.

Kɔc cī gam aa dhil kōc ē cōk

¹³ Miēthakāi, wek aa kɔc nhiēr Bēny. Yōk aabī Nhialic aa leec ē riēnkun akōlakōl rin wek aacī Nhialic lɔc bāk tō kam kɔc tuēŋ bī kaŋ luōk yiic. Wek aaye luōk dhël Wēi Nhialic we looi bāk aa kɔc path, ku rin ye wek wēt yic gam. ¹⁴ Nhialic aci we cōl ē dhël Wēt Puōth Yam yen yeku lək we. Yeen aci we cōl ku bāk diik Bānyda Jethu Krītho rōm kek ye. ¹⁵ Kēya, miēthakāi duōkkē wenhūim war, lak tuēŋ ke we muk yic cuk piōc tēnē we wäär rēer yōk ke we, tēdē ke cuk gāt athör cuk tuōc we yic.

¹⁶ Nhialic Wāda anhiar yō, ku ē yō nyuōth lier piānde. Ku ē yen cī yen ye kōc deet yen yō dēet puōth, ku cōl anjicku lɔn bī yōk la pan Nhialic. Yōk aa rōök bī Nhialic kek Bānyda nhom, Jethu Krītho, ¹⁷ week dēet puōth ku gēm we riel bī wek aa luui kāpath. Ku lēukē bāk kāpath aa lueel akōlakōl.

3

Rōōkkē riēnkua

¹ Emën, tē jəl wētdiē wīik, wek aa yōök miēthakāi bāk rōök riēnkua, rin bī wēt Bānyda lac thiēi piny ke diēckde cimën cī yen rot looi këya kamkun. ² Rōōkkē aya bī Nhialic yō kony tēnē kɔc rɛc, rin acie raan

ebën yen wēt gam. ³ Ku Bēny ē kē ye lueel tiēŋ nhom, ku abī we dēet puōth ku abī jɔŋrac gël bī ciēn kērēc lui we. ⁴ Ku Bēny yen ē ye cōl anjicku alanden lɔn looi wek kē yeku lək we, ku lɔn bī wek la tuēŋ ke luōikē këya. ⁵ Yɛn ē rōök bī Bēny we cōl anjic nhiēr Nhialic apēidit. Ku yik we riel puōu cimën riel piānde yen Krītho.

Kɔc aa dhil luui

⁶ Miēthakāi, wek aa lēkku riel cī Bānyda Jethu Krītho gām yō bāk röt mēec wei tēnē miēthakāi aa dak rōöt cie luui, cie kāk cuk lək ke ye looi. ⁷ Week anjickē yen tē dhil wek yō kiēt thīn, rin yōk aa yō cie röt ē dak wäär rēer yōk ke ē tōk. ⁸ Acīn kēnē raan cuk kaŋ lööm ke këcku yōc, yōk aa yō ye luui akōl ku wēer, ee rin bī ciēn raan kamkun tēu kēde piny bī yen yō kony. ⁹ Kēnē acuk looi, ku acie lɔn cīn yōk yic buk we thiēc ē miēth. Yōk aacī luui, rin bāk yō kiēt bāk pīr cimēnda aya. ¹⁰ Acuk lək we wäär rēer yōk ke ē tōk, “Na ye raan kuc bī cī lui ke duōkkē gēm këcam.”

¹¹ Yōk aa gāt athör kēnē rin ayeku piŋ emën lɔn rēer kɔc aa dak rōöt cie luui kamkun, kɔc cie kākken ye looi, kɔc rēer ke ciik röt kāk kɔc kōk yiic. ¹² Yōk aa lək kōckā riel Bānyda Jethu Krītho bīk pīr pīr path, ku yekē luui bīk röt muk kākken. ¹³ Ku week, miēthakāi duōkkē dhör luōi kēpath.

¹⁴ Na le raan kuc bī wēt ca gāt athör kēnē yic cī gam, ke muōkkē nhom ku yakē gōör, ee rin bī ŋic lɔn yen kērac yen looi. ¹⁵ Ku duōkkē ye ciēŋ cimën raan la ater ke we, luōikē cimën mēnhkui dun wiēckē bī kaŋ ŋic.

Muōth ciēn

¹⁶ Bī Bēny nhom guōp, raan yō gām dōör we yiēk dōör, kuat kēriēc ebën yic akōlakōl. Ku rēer ke we ebën.

¹⁷ Yɛn Paulo, yɛn agāt ē muōth kēnē ē ciēndiē, kēnē yen ē tē ye yɛn riēnkiē gāt thīn athör ya gāt ebën cōk, kēnē yen ē tē ye yɛn ye gāt thīn.

¹⁸ Bī dhēēŋ Bānyda Jethu Krītho rēer kek we.

Athör tueŋ cî Paulo gät Timothî Wët nhom

Timothî ë ye riënythii cî gam pan yen Turkia ëmën, wun ë raan Girik ku man ke ye nyan Itharel. Ee ye cath kek Paulo ku kony ë piöoc. Athör kënë cî Paulo gät Timothî ë jam wël kadiäk.

Athör aci jöök yöök piöoc lueth tënë akut kəc cî gam, cî liäp nhom kek piöoc kəc Itharel ku kəc cie kəc Itharel. Piöoc kënë aye lueel lön kək pinyinhom aa rəc. Ku alëu raan bi kuöony yök ë njiny kəŋ cî moony ë rot, ku luoi ye ke miith kək theek ku cii thiëk. Ku dät ye kek rou tō athöör yic aya, ee piöoc mäac akut kəc cî gam ku duör Nhialic kek tē bi bāny kəc cî gam ku jəl aa kəc ke kuony aa rëer thün. Ku kē ye kek diäk, Paulo ë Timothî wët athör cök ciëen tē bi yen ya alony Jethu Kritho thün, ku jəl a luoi muk ke löŋ akuut juëc kəc cî gam.

Käk tō thün

Muöth tueŋ 1:1-2

Piöoc rin akut kəc cî gam ku kəc mac ke 1:3-3:16

Piöoc tënë Timothî rin luoid 4:1-6:21

¹ Ee yen Paulo atuny ë Jethu Kritho cî Nhialic yen yo luök, ku Jethu Kritho yen ñäthda lëk ba ya atuuc. ² Ee yen tuc athöör manh cit manhdie ayic cî wët Nhialic gam cəl Timothî. Bi Nhialic Wäda ku Jethu Kritho Bānyda yin a ñuään ku yik yi dhëen ku döör.

Paulo aci Timothî lëk bi yenhom tiit piöoc ë lueth

³ Wäär cieth yen ya la Mathedonia, yin aca yöök ku ba rëer Epethuth, rin ba kəc kəc piöoc ë lueth yöök ku bik cii la tueŋ ke piöoc wël lueth. ⁴ Lëk ke bik köoc anyikööl yekë ke lueel akölaköl. Ku jəl aa rin juëc wärkendit kəc, ee rin ye kəc rëer ke teer röt ë path, acin kē yekë juak kək cî Nhialic guiir yiic. Rin wët Nhialic aye njic tē cî raan gam. ⁵ Wët lëk yi ë rin nhiër bën ke njic puön path, ku gam ë yic. ⁶ Kəc kək aa cî kenhüim wël roor ku yekë jam wël cin kē kony kəc thün. ⁷ Awickë ku bik

1:2 Luoi 16:1 1:13 Luoi 8:3; 9:4-5

kəc piöoc lööŋ Nhialic, ku keek acie wëlken yekë lueel ë deet yiic, wël yekë ke lueel ke cî kepuöth tōŋ.

⁸ Anicku yen lön puöth löŋ tē njic ye muk nhom apath. ⁹ Anicku aya, lön löŋ acie looi rin kəc path. Aye bëei bei rin kəc rəc. Ku aa kəc löŋ dhöl yic, ku kəc cî wët Nhialic dhöl yic. Ku kəc käreç looi, ku kəc cie Nhialic ye rök ku cik thek. Ku rin kəc ë kəc ke dhieth ke nök. Ku rin kəc kəc nök. ¹⁰ Ku tënë kəc la gup akör ku kəc kək ke lööm röör kək cit ke. Ku kəc kəc yaac, ku alueth, ku kəc ë lueth lueel cək aa lön kuëen ke, ku jəl a keriëc ebën cii thäänny kek yith ye piöoc. ¹¹ Ku piöoc puöth kënë athöŋ kek Wët Puöth Yam path apai bö tënë Nhialic la döc, ku ë yen aci thön ya ba piöoc.

Dhëen Bëny tënë Paulo

¹² Jethu Kritho Bānyda aba leec rin cî yen ya yiëk riël. Ku ñösth yapuöu ku looi ya ba luoid looi. ¹³ Cək alön cî yen ke kuöc aa jam wäthæer rin Jethu, ku ca kəc cəl agum. Ku ya kək kək looi, ke yen aci Nhialic nyuöth lier piände, rin yen aci luui ke cin kën ë njic. Ku yen a ya kēc wët Nhialic gam. ¹⁴ Ku Bānyda acā yiëk dhëen den dit apai kek nhiër, ku gam kək tō ë tök kek Jethu Kritho.

¹⁵ Wët yic yen lëu ba lueel, ku alëu bi gam akün, Jethu Kritho aci bën pinyinhom ku bi kəc käreç looi bën luök. Ku yen, ee yen raan wat kəc rəc nhüim. ¹⁶ Ku Nhialic alir puöu tënë ya, ku ë rin ë wët kënë yen aci Jethu Kritho ya nyuöth lier piände dit apai, rin bi ya yen ye ke raan käreç looi apaidit nyuöth thün. Ku bi ya thön kəc bi wëtde gam aköldä ku yökkë pir akölrüëc ebën. ¹⁷ Tënë Nhialic Madhöl Bëny mëc akölrüëc cie tin, Nhialic tök ye theek ku lec akölrüëc ebën. Yenakan.

Paulo aci Timothî yöök ku bi yepuöu deet

¹⁸ Timothî, wëndië, yin aba thön kënë ku bi wël cî lueel rienku thæer röt tiëen, rin na buöth keyiic ke yin abi luoidu njic looi, ¹⁹ tē muk yin gamdu apath ke njic puön path. Kəc kək aa kəc wël cî thön ke muk nhüim ku aaci gamden rac. ²⁰ Kam ë kockä aa yi Yëminaithe ku jəl aa Alekdhändër, kəc kek ca thön jöŋrac ku bi ke piöoc bik Nhialic cii ben dhöl.

2

Tē bĩ kəc aa rōök thĩn

¹ Tuen, yĩn ayōök bāk aa rōök ku yakē Nhialic thiēec. Ku yakē rōök rin kəc kək ku ləkē rin raan ēbēn, ² cīmēn bānyñaknhĩim, ku kəc kək tǎ riel kecin. Ku buk pĩr ke Ƴo dōör ke cĩn akēēk kam kəc. Ku yeku kac tők kek Nhialic ku cĩnku gup acuəl. ³ Kēnē ē kēpath ku ē Nhialic cəl amit pušu, ⁴ yen wĩc raan ēbēn bĩ poth kērac yic ku bĩk wēt yic njic. ⁵ Nhialic ē tők ku jəl aa raan tōj dōör kəc ke Nhialic, Jethu Krĩtho, ⁶ yen cĩ rot gam bĩ nək bĩ kəc ēbēn waar, ku wēt kēnē acĩ nyuōth akōl cĩ ləc. ⁷ Ku rin ē wēt kēnē yen acĩ Ƴa kuany, ke Ƴa atuuc ku ya raan piōoc tēnē kəc cie kəc Itharel, ku ba gam ē yic luēel. Ƴen acĩ lueth luēl, ee yic yen aluēel.

⁸ Ƴen awĩc rōör wuōt thok ēbēn, ku bĩk kecin taar nhial ke rōök tēnē Nhialic, ke cĩn riāak ē pušu, ku agōth.

⁹ Ƴen awĩc diāār bĩk aa cienj alēth path. Ku cĩkkē kenhĩim ye nai dhōl tuut kek kəc. Ku cĩk ye cienj mĩlānj tōc ku alēth ku guēt kək ye Ƴooc wēu juēc apēi. ¹⁰ Ku keek aa dhil rōt cəl adhēj kǎpuōth yekē ke looi, kāk ye diāār cĩ gam looi bĩk Nhialic aa door.

¹¹ Tik adhil piōc lier guōp ku ye wēt cĩ lək ye gam. ¹² Tik acā ye puəl ku bĩ ya piōoc tēdē ke la riel tēnē rōör, aadhil rēer ke lir gup. ¹³ Rin Adam yen ē kənj cak, ku jəl Eba bēn cak. ¹⁴ Ee cie Adam yen cĩ wēnj nyin ē ye tik yen ēcĩ wet nyin, ku cĩ lōnj Nhialic thek. ¹⁵ Ku diāār aabĩ kony ku luāk keek dhiēnh mĩth yiic, tē le kek tuenj keye kəc cĩ gam, ku nhiēr kepuōth, ku yekē kəc ē luui kǎpath dhēl athēēk.

3

Bāny akut kəc cĩ gam

¹ Ku wēt yic cĩn yic lueth akĩn, na le raan wĩc ye ku bĩ ya bēny kəc cĩ gam, ke luai path nhiaar. ² Bēny adhil a raan cĩn kēreec ye looi. Yeen adhil la tienj tők, cĩ gam pušu ēbēn. Ku alir guōp ku cĩ kǎj ye bāth ku athek yeguōp. Ku ē kəc bēn tēnē ye njic lor. Ku alēu ku bĩ kəc piōoc. ³ Yeen acie raan ē wiēet ē māäu, tēdē keye raan ē tōj. Adhil

a raan njic cienj ke kəc. Ku acie raan nhiar wēu apēi. ⁴ Adhil paande njic mac apath bĩ miēthke cəl athek ye, ku yekē wētde pinj. ⁵ Na kuc raan paande mac, ke lēu kēdē ku bĩ kəc cĩ Nhialic gam njic aa guir? ⁶ Yen adhil a raan cĩ nhom bak ē gam yic rin ku bĩ cĩ nhiam bĩ luək wei aya cīmēn jōnjrac. ⁷ Ku yeen adhil a raan ye kəc kēc gam njic jam riēnke, rin bĩ cĩ wāi wĩn jōnjrac bĩ guōp yār.

Kəc kəc kony luai kāk Nhialic

⁸ Kəc kəc kony luai kāk Nhialic aa dhil aa kəc path thek cĩn kē yekē moony. Keek aacie kəc dek mōu apēi, tēdē keye kəc kok wēu. ⁹ Keek aa dhil gam cĩ nyuōth ke muk kepuōth, ku mukē puōn Ƴer. ¹⁰ Keek aa dhil them tuenj, ku na cĩk njic luui, ka jəl puəl bĩk kəc aa kony luai. ¹¹ Diāārken aya aa dhil gup la athēēk ku cĩk ē luum kəc tōr gup, keek aa dhil aa kəc lir gup, ku aacie kəc ye ruēeny kēriēec ēbēn yic. ¹² Raan kəc kony luai kāk Nhialic adhil la tienj tōj cĩ gam pušu ēbēn, ku adhil miēthke ku paande njic mac apath. ¹³ Kəc kek kəc kony luai, ku aa luaiden njic looi, aaye theek, ku alēukē bĩk aa jam kəc nhĩim ke cĩn riōoc guōp. Ku piirkē gamden yic tēnē Jethu Krĩtho.

Kēril nyuōth

¹⁴ Cīmēn gēt Ƴen athōr kēnē tēnē we, aya njōth wek aba la tĩj. ¹⁵ Ku na le kē gōu Ƴa, ke athōr kēnē abĩ we cəl anjic tē lēu bĩ wek kāk akut cĩ gam aa luai thĩn, ku yen akut kəc cĩ gam ē Nhialic piĩr, yen ē mēn yen yic kuony.

¹⁶ Acĩn raan lēu bĩ kē cĩ nyuōth, kēdan thekku ē yic, jai.

Yeen acĩ nyuōth ke ye raan.

Acĩ Wēi Nhialic nyuōth lōn ee yen raan la cōk.

Ku acĩ atuuc nhial tĩj,

ku lək wuōt ēbēn.

Ku kəc pinynhom aacĩ bēn la gam tēnē yeen,

ku acĩ Ƴāth nhial pan Nhialic.

4

Kəc piōoc aa wēnj

¹ Aye Wēi Nhialic lueel ē gei lōn kəc kək aabĩ gamden cĩ ben aa theek akōldā. Keek

aabi kāk bī jakrɛc ke aa wēŋ nyīn aa gam, ku buōthkē piöoc jakrɛc yic. ² Piöoc cīt ē kēnē aye thiāi piny kōc aa lueth kōc wēŋ, kōc cīn kē ŋic piāthken. ³ Kōc cīt kākā, aa kōc yōök ka awuōc ku bī raan thiēek, ku ciem müith kōk yekē tak ka rɛc. Ku yen Nhialic aci müithkā cak ku bī kōc cī gam ŋic yic keek aa cam tē cī kek kaŋ rōök. ⁴ Kwat kēriēec ēbēn cī Nhialic cak apath, acīn kē lēu bī kōc kuc, ku yen kēriēec ēbēn aye cam ku rōök kōc bī Nhialic leec, ⁵ rin wēt Nhialic ku rōök ē miēth cōl apath.

Aluan Jethu Krītho

⁶ Tē piöoc yīn wēlkā tēnē miēthakua, ke yīn abī ya raan luoi path ē Jethu Krītho cī ŋiɛc muk ē dhōl gam yith ku piöoc path ca buōth yic. ⁷ Ku mæɛc rot wei anyikōol cie yith ē Nhialic, anyikōol cīn wētden yic cīi path bī ke aa lēk kōc. Lui apēi ba rot piöoc ba pīr cīt tē wīc Nhialic ye thīn. ⁸ Luoi ye raan looi ē guōp muk bī riɛl apath, ku luoi ye yīn rot piöoc ba pīr cīt tē wīc Nhialic ye thīn aŋuēēn apēi, rin ala kē ye ŋōōth thīn pīr emēn yic, ku pīr pan Nhialic akōldā. ⁹ Ku yic yen lēu ba lueel bī gam akīn. ¹⁰ Ÿok aabi buōc ku luuiku apēi, rin Ÿok aa ŋōth Nhialic pīr, yen raan ēbēn kony, ku tuenŋ aa kōc cī wētde gam.

¹¹ Yakē kōc yōök ku piöockē ke ē kākā. ¹² Duökkē kōc cōl aaye we dhōl gup rin koor wek. Ku luoi kē rōt bī kōc cī gam rōt aa thōŋ we ē jamdun yic, ku piērdun ku nhiērdun ku gamdun ku lōn cīn wek gup ajuēec. ¹³ Agut tē bī Ÿen bēn, yakē wēl cī gōt athōr Nhialic yic kuēn kōc. Ku yakē kōc lēk ku piöockē ke. ¹⁴ Duk yīpuōu wel wei kē cī yiēk yī yic ē rot, kēwāār ca yōk dhēl cī Nhialic lēk kōc ē rienu wāār tēēu kōcdīt akut, kōc cī gam kecin yīn hom.

¹⁵ Tāāu yīpuōu piny apath ba kāk Nhialic ŋiɛc looi, ku bī raan ēbēn luoidu tiŋ tē le yen tuenŋ thīn. ¹⁶ Tiŋ piērdu cōk ku kāk ye piöoc apath. Dæɛt wētdu yic apath, rin na loi kēya ka bī yī luōk ku kōc wēlku piŋ aya.

5

Kāk loi tēnē kōc cī gam

¹ Duökkē raandīt ye kuōc jāām, yakē jāām dhēl athēek cimēn wuurdun. Yakē riēnythii ŋiɛc jāām apath cimēn miēthakun, ² ku yakē

diāārdīt jāām kecīt märkun, ku diāārkor kecīt nyiērakun ke we cīn puōth akuɛeth.

³ Thekkē lēer cīn nhīim kōc ke kony. ⁴ Ku na la lēer mīth, tēdē ke ye mīth miēthke, ke keek aa dhilkē kaŋ nyuōōth lōn cī kek gam ē dhōl muk kek kōc manyden thok thīn. Ku kēya aabi kōc ke dhiēth ke, wārken dīt ku märken dīt riōp rin wāār muk kek ke. Ku kēnē yen ē Nhialic cōl amit puōu. ⁵ Lēer rēer ē rot ke cīn raan muk ye ayic ē Nhialic ŋōōth, ku ye rōök wēer ku akōl, ke ye Nhialic thiēec ku bī ye kony. ⁶ Ku lēer ye yiēk yepuōu miɛt puōu ē rot, acīt raan cī thou cōk alōn ŋuōt pīr yen. ⁷ Lēkkē kōckun cī gam ē wēlkā aya, rin ku bī ciēn raan gāk ke. ⁸ Ku na le raan cīi kōc ruāāi kek ye muk, nadē ke ye manyde thok, ka cī kuc ē gam, ku raan cīn gam aŋuēēn tēnē ye.

⁹ Acīn lēr mæt akut lēer yic tē kēc ruōnke thiārdātem waan thok. Ku ē ye tiŋ path tēnē muōnyde. ¹⁰ Ku aye ŋic rin wēt kāpuōth ye looi, cimēn lōn ŋic yen mīth muk, ku ē kōc gōōŋ apath, ku ē kōc cī Nhialic gam luōi kāpath, ku ye kōc la kē jōr ke kony, ku ye cool luoi kwat kēriēec ēbēn path.

¹¹ Duökkē lēer kor ye mat akut lēer yiic, rin na lek rōōr tak, ka cōl rōt athiak, ku cik kepuōth ben yiēk wēt Raan cī lōc ku dōc. ¹² Ku kēya, ka cā awuōc looi ē rin cī kek athōn wāār bīk aa looi thonŋ kōu. ¹³ Keek aya aabi piōc rēer piiny ē path ku yekē bēēi kuany yiic, ku dēt rac aya, keek aabi aa kōc alop jōt ku yekē luup wēl cīi path. ¹⁴ Ke yeen aya tak lōn puōth yen bī lēer kor aa thiaak, ku bīk la mīth, ku mackē bāāiken apath, rin bī raan aterda dhēl cīi yōk bī ke aa jāām wēl rɛc kegup. ¹⁵ Lēer kōk emēn aaci jai wēt Jethu ku keek aaci jōŋrac buōth cōk.

¹⁶ Ku na le tiŋ cī gam tō lēer manyden thok, ka dhilke muk apath, ku cīi ke pēl akut kōc cī gam bī ya yen muk ke, rin bī akut kōc cī gam yenhom yiēk muōök lēer cīn nhīim kōc muk ke.

¹⁷ Bāny luoi akut kōc cī gam looi apath aaye theek ku riōp ke, rin ye kek kōc ē luui apēi, kōc kek kōc lēk wēt Nhialic ku yekē kōc piöoc. ¹⁸ Aye athōr thæer wēl Nhialic lueel, “Duk muōar der thok tē luui yīn ye bī

rap kööm.” Ku këya, “Raan ë luoi adhil yiëk ariöpde.”*

¹⁹ Duökkë wët gəony raandit ye gam tē cī yen kəc karou ku diäk kek gəony yen. ²⁰ Tē le yen kəc cī kərac looi ka dhil nyieeny kəc nhüim, rin ku bī kəc kək kəcit ë kənē cī ben looi.

²¹ Wek ayöök Nhialic nom, ku Jethu Kritho ku jol atuuc cī Nhialic ləc, thekkë wëlkä ke we cī kəc ye tek yiic bī la raan dēt yakë nuaän kuat kē luoi kē yic.

²² Duökkë ye ləc yen lən kueny wek raan bī Nhialic luözi. Duökkë röt mat luoi kərec yiic, rēerkë ke we lip gup.

²³ Duökkë piü ye dek kepəc, yakë muən thin-nyəot dek, ku bī we kony bī thiöör we cī ye lac piäär yiic.

²⁴ Kərec ye kəc kək looi aa la gəi kəc nyin, ku aake wat nhüim ë luk yic, ku kəc kək aaye kəracken cik thiaan jäl njic ciēn. ²⁵ Ku ë dhöl tööŋ kənē, kəpuəth ye raan looi aa cie muəny, ku kəpuəth kək cī thiaan aabi njic aköldä.

6

¹ Aloony ëbən aa dhil luui apēi, ku yekë bānyken theek apēi, rin bī ciēn raan kuc jam rin Nhialic, ku jol aa piöoc ye yok kəc piöoc. ² Aloony kəc cī gam acik lēu ku bik kacken cī ke loony dhöl gup, rin keek aa wāmāthakən. Kē lēukē bik looi ë lən bik luoiden aa looi apath, rin kəc la kē yekë yök luoi yic, aa kəc cī gam nhiarkë ke. Aa kek kək lēukē bāk ke piöoc tēnē kəc, ku yakë ke dēet puəth bik ke theek.

Piöoc ë yic ku piöoc ë lueth

³ Raan piöoc wët dēt cie kən ë Nhialic ku acī thöŋ kek wël Bānyda Jethu Kritho ku jol aa piöocda rin Nhialic, ⁴ ke yeen anək nhiam wei ku acin kē njic. Yeen ala kē wic cie thök yepuəu bī rot aa tər ku göth ke kəc wël cie yith, ku kənē ë tiēel bēi ku kēk kəc, ku lēt kəc röt, ku bī diu rac kam kəc, ⁵ ku kəc cin nhüim aa röt cool ë teer ku acin yiny tō ke ke. Ayekë tak lən yath ë dhəl kəc cəl ajak.

⁶ Ee këya, yanh la cök ë raan cəl ajak apēi, tē cī yen kək tō ke ye gam piände ëbən.

⁷ Rin yook acin kē cuk bēi pinynhom, ku

ka cin dēt lēuku buk nyaai thin. ⁸ Na lok kē camku ku kē ceŋku ka cin dēt yikku yopuəth. ⁹ Kəc ye wic bik jak, aaye piäthken thəl kərec yiic, ku keek aa wēi kək kuckë ku kərec ye piäthken nhiaar, kək ke thəl riäk yic ku rec ke. ¹⁰ Rin ku bī raan jiek nhiaar, ee kəc miēet kuat kəkjuēc rec yiic. Kəc kək acī kepuəth yiëk jiek apēi agut bik nhüim mār ë gam, ku keek acī kəjuēc njöŋ ë nyin bēi kepuəth.

Timothî acī nyuəth luuide

¹¹ Ku yin raan Nhialic mēec rot wei luoi kərec yiic, ku ye dhöl la cök yen muk cök. Ku ye luui kək Nhialic ke yī njöth Jethu ku ye kəc nhiaar, ku ye gum, ku ye raan njic cien ke kəc. ¹² Thär kē yeku gam apath, ku muk pīr akölrēec yen ë cəl Nhialic yī apath aya, kēwäär ca gam ba luel thuədu kəc juēc nhüim. ¹³ Nhialic nom, yen wēi yiëk kəriēec ëbən, ku Jethu Kritho, yen cī ye luel gai wäär Pilato nom, yin aya yök, ¹⁴ muk lööŋkä nhüim apath ke cin kē wāac yet aköl bī Bānyda Jethu Kritho ben bən. ¹⁵ Lən bī yen ben bən abī rot looi aköl cī Nhialic tak yen raan cī dəoc, ku yen Bēnyaknom yetök, yen Bēnyaknom tō tuen bānyaknhüim, ku ye Bēny bāny. ¹⁶ Ee yeen yetök yen acie thou, ku yen aciēŋ ruel yic, ruel cin raan rot thiäk ye. Acin raan cī ye kaŋ tīŋ, ku acin raan lēu ku bī ye tīŋ. Yen aaye theek, ku ala riēdit tet akölrēec ëbən. Yenakan.

¹⁷ Yök kəc cī jak kək pīr pinynhom bik cī nhiam, ku cik njäthden tēu kək cie yith yiic cimēn jiek, ku ye Nhialic yen njöthkē, Nhialic cī yo yiëk kəriēec ëbən ë biökruaalde ku buk puəth miēt. ¹⁸ Yök ke bik kəpath aa looi, bik aa abiökruēel, ku dhilkē kəkken aa rəm kek kəc kək. ¹⁹ Këya, keek abī jiek la cök tööu ë rienken pan Nhialic. Ku ë yen abī ya kəril dūt bī ke cök piny aköldä. Ku yen abī kek pīr la cök yök. ²⁰ Yin Timothî muk kē cī kuēi yī apath. Mēec rot wei ë jam rac cī thiäk ke Nhialic yic, ku ater cin yic kē kuany ye kəc kək yīn jöŋny ë lueth ku luelkē ke njēc ë kaŋ. ²¹ Rin aye kəc kək luel lən njic kek kaŋ, ku ë tēnē, keek acī mār wei dhöl gam yic.

Dhēŋ Nhialic abī rēer ke we ëbən.

* 5:18 L.rou 25:4; Mt 10:10; Lk 10:7 (aliu ciēŋ Jiēŋ yic)

5:19 L.rou 17:6; 19:15 6:13 Jn 18:37

Athör ë rou cî Paulo gät Timothî Wët nhom

Athör ë rou cî Paulo gät Timothî ala yic wël wëet juëc. Rin cît Timothî manh koor ku ye raan ye kony ë luai. Wëtdit athör yic, ee gum. Timothî aye yöök bî yepušu dëet ke la tuej ke nyooth wët Jethu Kritho ke cî gam. Ku muk piöoc ë yic Wët Puøth Yam ku athör thëer wël Nhialic. Ku ye luui kecit raan ë piöoc ku ye raan kəc lëk wët ë Nhialic, ke cîi riëc kəc bî ye luc ku jëikë wët lueel.

Paulo aci Timothî lëk athöör yic apsi ku bî rot cîi met jam kanyiaap yic ku teer wël kuc nhüm. Wëlkä kəc ke piñ, aa kërac yök thïn.

Ku kënë ëbën, Timothî aci bën lëk pîr raan ë gët athöör, wët gamde, lier puðu, nhiër, riel ë puðu ku gum.

Käk tš thïn

Muøth tuej 1:1-2

Lec ku lëk 1:3-2:13

Wëet ku lëk 2:14-4:5

Pîr Paulo 4:6-18

Thök ë wël 4:19-22

¹ Ee yen Paulo atuny Jethu Kritho cî tooc ba kəc bën lëk pîr cî thøn rëer ke Jethu Kritho.

² Tënë Timothî, manhdiën nhiaar, bî Nhialic Wäda ku Jethu Kritho Bányda yî nuaän ku yîk yî dhëëj ku döör.

Timothî aci dëet puðu bî gamde muk

³ Nhialic yen ya door puön cîn yic diu, aya leec cîmën wärkuan dît. Aya leec tš tek yen we tš röök yen aköl ku wëer. ⁴ Yon cî wek dhiau rin cî yok puök aya tak, ku awiëc ku ba we bën tiñ, rin ba puðu miët. ⁵ Løn ye wek kəc cî gam ë yic amuök nhom, ku athöj kek təcît tš cî moordit Loith ku jøl aa moor Yunith gem thïn aya. Aya yök yapuðu løn cî yîn gam aya. ⁶ Ee rin ë wët kënë yen aye yen yî lëk ba miöc wäär cî Nhialic yiëk yî, wäär tšëu yen yacin yinhom ba yî döoc col arëer ke dëp yîpuðu. ⁷ Wëi cî Nhialic yiëk yo acie yo col ariëc. Wëi Nhialic ë yo yiëk riel, ku

nhiarku röt, ku ye raan rot muk apath bî kërac cîi loi.

⁸ Duk rot ye yok ciët yî bî guöp yär tš lëk yîn kəc wët Bányda, ku yeen aya, duk rot yok ke yî bî guöp yär rin cî ya mac wëtde. Mät rot ya ba gum rin Wët Puøth Yam, ku Nhialic abî yiëk riel ba luui rin wëtde. ⁹ Yeen aci yo kony ku aci yo ləc buk aa kacke, ku acie rin këpuøth cuk looi, ee rin këden wïc. Ku aci Nhialic guiir këya rin piathde. Ku tšwäär këc piny guo cak, Nhialic ëcî Jethu Kritho guiir bî yo nyuøth piathde. ¹⁰ Ku ëmën Jethu Kritho aci ləc ku döc, aluända aci riel thou tiaam, ku bîi Wët Puøth Yam la gëi cît ruël. Ku yîk yo pîr akölrîëc ëbën.

¹¹ Nhialic aci ya kuany ba ya atuuc ku ya raan piöoc ba Wët Puøth Yam lëk kəc. ¹² Ee wët kënë yen aguum yen kakkä ëmën. Yen not ya këc puðu pëk wei, rin yen anjic raan cî yen wëtde gam, ku anjic alanden løn yeen ala riel, ku abî kë cî thøn tiit apath agut cît aköl bî yen bën la dhuk. ¹³ Muk wël puøth yith ca piöoc tënë yî nhüm apath, ke cît käk ba buøth cök piërdi yic. Ku rëer ë gam ku nhiër yic, käk ye yok rin ye wek tök kek Jethu Kritho. ¹⁴ Muk këpuøth cî thøn yî apath ë riel Wëi Nhialic rëer kek yo.

¹⁵ Yîin anjic løn cî kəc ke rëer kek yen ëbën pan Athia, agut Pigeluth ku Yërmojinith, kuc piöocdië ku jîëlkä.

¹⁶ Bî Nhialic paan Onethiporuth döoc rin aci yen kony bî yen a muöc miëth, ku cîi guöp riëc wët cî ya mac. ¹⁷ Ku nawën la yëët Roma akëc bën gääu, aci tš tš yen thïn bën yööp ape agut tš yok yen ya. ¹⁸ Yeen abî Bëny Jethu col ayök këpath aköl bî yen bën la dhuk. Ku yîin anjic apath yen tš cî yen ya kuony thïn pan Epethuth.

2

Apuruk path tënë Jethu Kritho

¹ Ku tënë yî, yîn wëndië, col rot aril puðu riel yen ba yok wët puøth Jethu Kritho, rin ye yok tök kek Jethu Kritho. ² Muk wël yon ca lueel nhüm ke kəc juëc tš thïn. Ku lëk ke kəc ca deet puøth bîk ke muk nhüm, ku aa kəc lëu ku bîk kəc käk piöoc aya. ³ Gum kek yo cît ye apuruk path tënë Jethu Kritho.

⁴ Apuruk tō luoi yic aye wïc ku bî bānyde cōl amit puōu, ku acie rot la liāp wël cie kāk apuruuk yiic bî pîr cîmēnden. ⁵ Raan wēer kek kōc ē kat yic, acie ariōp cî yen kōc wuōr ē yōk tē kēc yen lōōŋ buōath yiic apath. ⁶ Raan ē pur apeî, adhîl duōmde kaŋ tem. ⁷ Tak yic apath yen kē lēk yî, rin Bēny abî yî cōl adet kāŋ yiic ēbēn.

⁸ Muk yīnhom Jethu Krītho, yen cî jōt bei ē raŋ yic, yeen ee raan many Debit, cît tē cî ye lueel thīn ē Wēt Puōth Yam ya piōōc. ⁹ Rin ye ŋen Wēt Puōth Yam piōōc ē yen ye ŋen gum, ku ye ŋa rek ciēt ŋa ye raan cā awuōcdit apeî looi. Ku Wēt Puōth Yam akēc rek bî cîi la tuenŋ. ¹⁰ Ku ē wēt kēnē, yen aye ŋen kēriēēc ēbēn guum, rin kōc cî Nhialic lōc ku bî ke luōk rin Jethu Krītho, ku bîk la duaar akōlriēēc ēbēn.

¹¹ Kākkā aa wël yith,
“Tē cî yōk thou kek yeen,
ke yōk aabî pîir kek yeen.

¹² Ku na lok tuenŋ ke ŋo gum,
ke yōk aa mēc kōc kek yeen.
Na jēiku, ka bî ŋook jai aya.

¹³ Ku na cuk ye kōc kē ye lueel loi,
ke yeen ee kē cî lueel looi,
rin acîi lēu ku bî rot jai ē rot.”

Raan luoi cî Nhialic gam

¹⁴ Ben kacku tāk kēnē, ku jai ke apath Nhialic nhom bîk cîi ye gōth kamken wël yekē lueel. Acīn kēpuōth ye yōk thīn, ku ē kōc ke piŋ rac. ¹⁵ Them apeidit ku ba rot nyuōath tēnē Nhialic lōn ye yīn raan luoi cî gam, raan luoi cie guōp ē riōōc, ku ē wēt Nhialic ē yic yen aye piōōc apath. ¹⁶ Ye rot cōl amec tē ye kōc jam thīn wël cie wël ē Nhialic, rin wēlkā aa kōc thēl wei. ¹⁷ Kāk bîk aa piōōc aa wël cît tētōk cie dēm. Kam ē kōckā aayî Ÿēminaith ku Piletuth. ¹⁸ Keek aacî wēt yic dhōŋ, ku keek aa rēc kōc kōk cî gam nhīim, rin ye kek ye lueel lōn jōn bî kōc rōt jōt thou yic acî rot looi thēer. ¹⁹ Ku yiny ril Nhialic cît kuur cie nyooŋ cî thany kōu wēlkā, “Nhialic anjic kōc kek kacke,” Ku, “Na le raan ye lueel ke raan ē Jethu ka dhil luoi kārēc puōl.”

²⁰ Pandit lāau yic ē yic la aduuk ku tōny, cî kōk looi milāŋ tōc ku kōk milāŋ thith, ku kōk aacî cuēēc ē tiōp. Aduuk kōk ku tōny

kōk aaye bēēi bei ē tōōu yic, bî kōc ke luoi nīn ciēm ke yai, ku aduuk kōk ē kuōat ku tōny kōk tiōp aaye kōc luoi ē path akōlakōl. ²¹ Kēya, tē le raan guōp wic bî kārēc cîi ye looi, ka bî thōŋ kek aduuk ye kōc ke luoi akōl yai, rin cî yen yepuōu tāau luoi ē Bēny yic, ku rēer ke cî rot guiir bî kuat luoi path ya looi.

²² Duōkkē wepuōth ye yiēk kāk ē bal ku kāk kōk cîmēn riēnythii, wēlkē tuenŋ ē gam ku luoi la cōk, ku nhiēr ku dōōr wedhie wēk kōc ŋer puōth bāk Jethu aa cōl ē kuōony. ²³ Ku calkē rōt amec tē ye kōc rōt tēer thīn wël cīn wētden yic ku wël kōc kuc kāŋ, rin anjēckē lōn ye teer tōŋ bēēi. ²⁴ Aluaŋ Bēny acîi lēu ku bî thōr. Yeen adhîl a raan path tēnē kōc ēbēn, raan piōōc path līr puōu, ²⁵ raan cie kōc aterde ye thaanŋ gup tē cōk yen kenhīim piny, tēdē aabî Nhialic lēu bîk kenhīim waar luoi kārēc yiic ku ŋickē yic. ²⁶ Ku dhāŋkē dēp cî jōŋrac ke deep, ku looi ke bîk kākke aa looi.

3

Kārēc bî rōt looi nīn ciēēn yiic

¹ Muk ē kēnē nhom! Tē le tēn bî Jethu dhuk pinynhom thiōk, ka bî yic riēl tēnē ŋo Krīthiaan buk pîr tēcīt tē wïc Nhialic ye thīn. ² Rin kōc ēbēn aabî rōt aa nhiaar ē rōt. Ku aabî wēēu nhiaar apeî. Ku aabî kenhīim aa lēc, aabî nhiam, aabî kōc aa lāāt. Ku aacîi wēēt bî kōc ke dhiēth ke aa wēēt ya gam. Aacîi puōth bî ya miēt kāpuōth ye luoi ke. Ku aacîi Nhialic bî ya theek. ³ Acīn raan yekē nhiaar. Acīn kē bîk aa pāl piny. Aabî ya luum. Ku aabî ya kōc cie rōt ye duut kuat luoi kērac. Ku aabî rēēc apeidit, ku aabî kēpath ye looi aa maan. ⁴ Keek aabî kōc ya luōm. Aabî ya kōc kuith. Ku aabî nhiam ciēt kek path ē rōt. Keek aabî kāk miēt ē puōu aa nhiaar tēnē lōn nhiēr kek Nhialic. ⁵ Kōckā aabî rōt ya nyuōath ciēt yekē kōc Nhialic. Ku kēnē yic aa kuc riēl Nhialic lēu ye bî piērden waar yic. Cōl rot amec tēnē ē kōckā.

⁶ Kōc kōk keyiic aala bēēi yiic ciēt ke ye kōc path, ku kē tō kepuōth ē lōn bîk diāār ye lac wel nhīim lēu, bîk kē wickē ya looi. Diāār aa adumuōōm looi arak juēc, ku dōōr aliu kepuōth. Aa kāk wïc piāthken kek aa yekē

ke looi. ⁷ Diäär ye them akölaköl bik piöc ku acikkë lëu bik yic njic. ⁸ Cimën Janeth ku Jambrith aake cie wët Mothith ye gam, ku kockä aake cie yic ye gam, keek aa kóc cï nhïim kööc ku aaci Nhialic jai rin liiu kek ë gam yic. ⁹ Ku kë loikë aciï bï la tueŋ apëi, rin raan ëbën abï ke tïŋ tē kuc kek kãŋ thïn, cit mën cï yen rot looi tēnë Janeth ku Jambrith.

Lëk ciëen tēnë Timothi

¹⁰ Yin anjic kāk ca piöc ëbën tēnë yï. Ku tē cï yēn piir thïn. Ku kēn yen wiēc ku ba looi ë piërdië yic. Aca deet yen yï, yen tē ye yēn raan cï gam thïn. Ku lōn cï yēn ye raan tuc guöp. Ku yēn anhiar kóc, ku lōn ye yēn kãŋ guum. ¹¹ Yēn aci luc arak juēc. Ku yēn aci gum apëi. Yin anjic kãjuēc cï röt looi tēnë ya Antiök Ikonía, ku Lithtra. Luny cï ya luc apëi aca guum. Ku Bēny aci ya kuöny bei kecin ëbën. ¹² Kóc wïc ye ku bik piir dhël Nhialic akuöt tók yic kek Jethu Kritho, aabi dhiel gum. ¹³ Ku kóc luui kãrec ku yekë röt nyuöth ciët keye kóc path aabi la tueŋ ke loi kãrec apëi, ku aa kóc tuöör nyin ku tuur ke nyin aya.

¹⁴ Ku tēnë yï, lōr tueŋ ke yï loi yic yen cï piöc tēnë yï, ku aca gam piändu ëbën, rin yin anjic kóc kek ke piöc yï. ¹⁵ Ku tēwäär ye yin meth, yin anjic wël cï gät athör Nhialic yic, lëu ku bik yin cōl aye raan njic kãŋ apath. Ku njiny kãŋ yen abï cōl aluäk dhël gam Jethu Kritho. ¹⁶ Athör wël Nhialic ëbën aa wël ye Nhialic lëk kóc kãkke tïŋ bik ke gät, ku ë kóc kony bï kóc piöc ë yic, ee jai awuöc. Ku ee kãrec ye looi cök piny, ku ee kóc nyuöth dhël la cök. ¹⁷ Rin bï raan ë luui tēnë Nhialic, ye lëu apëi ku guiir rot bï kuat luoi path ëbën ya looi.

4

¹ Yin adhiel lëk Nhialic nhom ku Jethu Kritho yen bï luŋ kóc ëbën luk aköldä, kóc piir ku kóc cï thou rin bï yen bën kek bäänyde. ² Piöc kóc Wët Puöth Yam, ku dæet ë kenhïim apath bik piŋ tēdë ke cik piŋ. Ku cök kenhïim ku lëk ke bik kepuöth dæet ke piöc ke, ke yï cï rot päl piny. ³ Ala aköl bï bën aköl cïï kóc bï bën piŋ ë yic, ku aabi kãkken

nhiarkë aa buöth cök. Ku keek aabi kóc piöc juēc aa mat nhïim, bik ke aa lëk kāk kek nhiarkë bik ke aa piŋ. ⁴ Keek aabi kuc bik wët ë yic cïï ye piŋ, ku aa anyikööl kek yekë nhiaar. ⁵ Ku ye rot duut këriëc yic ëbën ku ye kãrec guum, loi kë ye raan Wët Puöth Yam ë Nhialic piöc, ku ye luöidu looi ëbën ke yï aluaŋ Nhialic.

⁶ Wëikië acit ajuër cï juër Nhialic. Aci looi bï ke ye luöi. Ku ëmën, aköl bï yēn thou aci yëet. ⁷ Yēn aci luöidië looi apath, yēn aci luöidië looi ëbën, cimën raan kēēc cie dhuk ciëen tōŋ yic, yēn aci luoi cï Jethu yiëk yēn thääp cimën raan cï kóc wuör, yēn aci rëer alanden ke ya ye raan cï gam. ⁸ Ëmën, ariöp bï yiëk yēn ke ya ye raan ye Nhialic piërdië tïŋ ke la cök, ariöp yen ye Jethu, yen Bēny kóc tēk yith, abï yiëk yēn aköl luŋdüt, ku acie yēn yatök, abï yiëk kóc tit ye aya ke nhiaar aköl bï yen bën bën.

Athön Paulo

⁹ Them apëi ëmën ku ba bën tēnë ya. ¹⁰ Demath aci piir pinynhom nhiaar, ke yeen aci kat tēnë ya, yeen aci la Thethalonika. Krithkinth aci la Galatia ku Tito aci la Dalmatia. ¹¹ Ee Luka yetök yen arëer kek yēn. Cōl Marko ku bakkë tēnë ya, rin yeen alëu ku bï ya kony ë luoi. ¹² Tikikuth aca tuöc Epethuth. ¹³ Tē bï yin, ke yï luëth alanhdiën wiir ca nyääŋ Troath tēnë Karputh, bēi athör aya, athör cï looi ë biöök.

¹⁴ Raan thöth cōl Alekdhändër aci yēn luöi kërac apëi, yeen abï Nhialic luöi kë thōŋ kek kë cï looi. ¹⁵ Ba rot tiit ye apath, rin aci kuc wët yeku lueel ku ye wïc bï thör.

¹⁶ Acin raan tók cï kööc kek yēn aköl tueŋ yen yēth yēn luk yic, raan ëbën ëcï jäl yaköu. Acä wïc ku bï Nhialic kuëen kekööth. ¹⁷ Ku Nhialic aci yēn bën kony ku yik ya riel, agut tē bï yēn wët Nhialic lëk kóc cie kóc Itharel ëbën ku bik piŋ. Ku yēn aci bën poth bï yēn cïï tēm ë nöök. ¹⁸ Ku Nhialic abï yēn kuöny bei kãrec jōŋrac yiic ëbën. Ku abï yēn nyaai ke ya puol guöp, bï ya yäth paande ë bäänyde yic. Yeen abï ya theek akölrüec ëbën! Yenakan.

3:8 B.bei 7:11 **3:11** Luoi 13:14-52; 14:1-7, 8-20 **4:10** Kol 4:14; Pil 24; 2Kor 8:23; Gal 2:3; Tit 1:4 **4:11** Kol 4:14; Pil 24; Luoi 12:12, 25; 13:13; 15:37-39; Kol 4:10 **4:12** Luoi 20:4; Epe 6:21-22; Kol 4:7-8 **4:13** Luoi 20:6 **4:14** 1Tim 1:20; Wk 62:12; Rom 2:6 **4:19** Luoi 18:2; 2Tim 1:16-17

Muöth Ciëen

¹⁹ Prithkila ku Akuila aa ya muöth, ku jol aa mïth Onethiporuth. ²⁰ Eratuth arëer Korinth, ku Tropimuth aca nyääη Mile-tuth rin ë tuany. ²¹ Them apεi ku ba bën ke rut këc yëet. Week aaci Ebuluth, Pudenth, Linuth, ku Klaudia muöth, ku jol aa wämäthkuan kök cï gam.

²² Bi Bëny Nhialic rëer ke wëikun. Dhëëη Nhialic abi rëer ke we ëbën.

Athör cī Paulo gät Tito Wët nom

Athör kënë aci Paulo gät Tito riénythii tö Kret raan ye ye kony, yen cī Paulo nyään piny bi akut kác cī gam lók biöök. Athör ë jam wël kadiäk ril apei.

Wët tuej, Tito a lək bi tē ye kác cī Nhialic gam luui thīn bi buəth yic, rin kác juéc pan Kret aci path. Wët dēt, ee wëet Tito tē bi yen kác juéc cī gam pan Kret ya piöc thīn, röördit ku diäardit, ku riénythii ku aloony aya. Ku jəl diäardit diäarkor ya piöc. Wët ciēn, Paulo ë Tito lək tē bi kác cī gam cien thīn, bik rēer ke mēt ku döör ke cīn agöth, ku cīn tiel bi kác cī gam rēer keye tök.

Käk tö thīn

Muöth tuej 1:1-4

Luoi Tito pan Kret 1:5-16

Luoi akut kác cī gam 2:1-15

Ciēn peth Krithiaan 3:1-11

Muöth ciēn 3:12-15

¹ Athör Paulo aluan Nhialic ku ye atuny Jethu Kritho cī tuöc Tito. Yen eci kuany ku toc ya ba kác cī Nhialic kuany bëi gam yic bik pīr aköriēc ebēn yök, ku njickē yic kác yāth tēnē Nhialic, ² yen tö njōth ë pīr aköriēc thīn. Nhialic cī lueth ye lueel, aci yo thōn ë pīr kënë wāthēer ke piny kēc cak. ³ Löj ë pīr aci Nhialic nyooth ku tuuc yen ë rielde kek Aluānda Jethu ba bēn lək we.

⁴ Yin agät athör Tito manhdiē Nhialic nom, cuk gam yodhie. Bi döör ku dhēēj Nhialic Wāda kek Wēnde Jethu Kritho Aluānda rēer kek yī.

Luoi Tito pan Kret

⁵ Yin aca nyiāān pan Kret, ba kāk kēc röt cök wāar lək cök. Ku kuany kōcdit bik akuut kác cī gam wat nhīim ë gēeth pan Kret yiic ebēn cit tē cī yen ye lək yī thīn. ⁶ Raandit wat akut nom athil a raan luoi akut kác cī gam looi apath, ku aci thiēek tienj tök. Ku miēthke aadhil aa kác cī gam ku lek gup athēek ku cik nhīim ril. ⁷ Kēya, raan wat akut kác cī gam nom yen ë raan luoi kāk ë Nhialic, athil a raan path cīi nom ril, cīi puöu lac dak ku cīi ye wiēt ë mäau ku cīn

guöp aköök, ku cīi ye bath wēu. ⁸ Adhil aa biökruul ku nhiēer luoi kēpath, athil a raan ë rot duut, la cök ë Nhialic nom ku peth. ⁹ Ee raan dhil wēt Nhialic muk piānde ebēn cit tē cī ye piöc thīn. Kēya, abi kác kök riel puöth wēt Nhialic cie lueth yic, ku nyuth kác kuc ë wēt kënë lon ye piöcde yic.

¹⁰ Rin kác juéc aake cī kuc, ku alanden kác Itharel cī gam bik bēn Jethu cök, aa kác bēn liāāp nhīim ë lueth ye kek kác wēj nyin. ¹¹ Anuēn bi ke yök bik kōc ë jam, rin liēp kek kác nhīim bëi yiic piöcden rēer kënë wēt wic kek wēu ë path tēnē kác yekē ke piöc. ¹² Raan tök pan Kret ë kam kōcken kāk Nhialic tienj aci yic lueel elä, “Kōckuan pan Kret aa lueth, aa läai, aa dak rōöt cie luoi, aa kōör ë miith.” ¹³ Rin wēt kënë athil wek ke aa miēk nyin thīn apei, bik kepuöth waar bik wēt Nhialic gam kepuöth ebēn. ¹⁴ Ku cikē ben aa luoi wël kác Itharel, wël cit anyikööl, lööj kác cī kuc ë wēt yic. ¹⁵ Tēnē kác yer puöth ebēn aa cīn yiic ajuēc, ku tēnē kác col puöth kāj ebēn aa la yiic ajuēc rin aaci wel nhīim ku piāthken aaci yith kuc. ¹⁶ Ku ayekē lueel lon njic kek Nhialic, ku aye kāk yekē ke looi nyooth lon cīi kek ye njic. Acin kē ye kek piath thīn, aa cīn gup athēek ku acin kēpeth yekē looi.

2

Kē la cök dhil piöc

¹ Yin athil kác piöc wēt Nhialic ë yic. ² Lək kōcdit bik kegup aa theek ku yekē röt tiit, ku gamkē Nhialic ë puöu ebēn, ku nhiarkē röt ku dhilkē gum aya. ³ Lək diäardit aya bik aa diäar thek Nhialic. Ku cik wël ye dhēeth, tēdē ke yik röt mäau. Ku yekē diäarkor nyuöth kēpath. ⁴ Ku nyuuthkē diäarkor bik rōrken ku miēthken nhiaar. ⁵ Ku bik röt muk apath bi ciēn kārēc ye lueel kegup. Ku thekkē rōrken gup, bi ciēn raan rac dhāl wēt Nhialic yic rienken.

⁶ Kēya, yin athil riénythii aa dēt puöth aya bik röt aa muk apath. ⁷ Yīn aya, athil nyooth lon ye yin raan athēek path ye kiēt ku njic piöc. ⁸ Ye jam wël la cök rin bi ciēn raan dhāl yiguöp, bi kác aterdu ciēn nyin yōkkē bi kek yo aa jāam gup.

⁹ Piöc aloony bik bányken aa miëet puöth kuat kák yekë ke looi akölaköl, ku cik wëlken ye jööny, ¹⁰ ku cik ye cuëer aya. Ku bik nyooth lön ye kek kác path akölaköl cín kë ye ke diëu thín, ku bik nyooth aya lön peth piöc rin Nhialic Aluãnda kuat kák yekë ke looi yiic.

¹¹ Rin Nhialic aci tē puöth yen thín nyuöth, rin cí yen bēn bí raan ēbēn bēn luök pír. ¹² Dhëēnde ē γo lēk buk pír rac ku kák pinynhom puöl. Ku buöthku pír path yic, pír löñ Nhialic pinynhom ē tēn, ¹³ ke γo tit aköl cí döc yen ñathda, tē bí diik Nhialic ril apei ku Jethu Krítho Aluãnda rot nyuöth. ¹⁴ Bányda Jethu aci rot gam bí nök rin bí γook kony kuat käreç ye raan ke looi yiic, ku çal γo aaye kác cí kegup wuööny wei, ku yeku kacke yetök ku yeku nhiaar diët yeku looi këpath.

¹⁵ Piöc kakkä riöldun tö ke yí. Ku ye ke deet puöth ku miék kác piöc ke nyín thín. Ku duk raan tök ē path päl bí yí dhöl guöp.

3

Ciëñ peth Kríthiaan

¹ Lēk kác bik ñic lön ē luoiden bik bány baai ku lööñ meç baai theek ku loikë kápath. ² Lēk ke bik kác kók cí ye lom ku yekë kác ē kác döör, ku mëéthkë kamken ku yekë röt nyuöth akölaköl lön ye kek kác path tēnē raan ēbēn. ³ γook theer γok aa γo ye luui käreç, acín kēnē ñicku, γok aa γo cín gup athëék, ku yeku aloony käreç ye piäthkua wíc ēbēn. γok aa γo la gup kuith ku tiēel ye ke γo maan kác kók ku manku ke aya.

⁴ Nawēn cí piath ku nhiēr Nhialic yen γo kony rot nyuöth, ⁵ ke kony γo. Ku acie rin kápath cuk looi, ee rin yer yen puöu. Ací γo kony ē lökwēi cí γo bēn dhiëeth riēl Nhialic ē yic, ku ben γo çal aaye yam dhëēñ Wēi Nhialic, ⁶ cí gām γo ē path rin Jethu Krítho Aluãnda. ⁷ Ku bí dhëēnde γo çök piny Nhialic nom, ku buk pír akölríëc ēbēn yeku ñööth yök. ⁸ Kēnē yen ē wēt yic, deükē yic apath, rin bí kác rēer ke cí Nhialic gam, aa rēer ke loi kápath ē raan ēbēn kony.

⁹ Pälkë jam cín kë ye kuöny kác rin wärkuan dīt theer. Ku ater ku agöth rin löñ,

2:14 Wk 130:8; B.bei 19:5; L.rou 4:20; 7:6; 14:2; 1Pit 2:9
Luoi 18:24; 1Kor 16:12

rin kakkä ēbēn aa cín kë ye yök thín. ¹⁰ Wëët raan rac kēn yic tök ku rou, ku päl tē cí yen ye gam. ¹¹ Ñic lön ye raan cit kēnē raan rac, ku aye kákken rēç ye looi guo nyuöth.

Muöth ciëñ

¹² Tē le Artemath ku Tikikuth yet tēnē yí, ke yí lóc bēn tēnē γa gen Nikapolith rin awiēc ba pēi rut thöl ē tēnē. ¹³ Luöi apath ba Dhenath raan lööñ ku Apolo kony kenyden yic, yiék ke kuat kë wickë ē cāth yic. ¹⁴ Adhil kackua ñiēc bik cí ye rēer ke cí lui, aa dhil aa luui kápath wíc piērden, acik lēu bik pír pír rac.

¹⁵ Kác rēer ke yen ēbēn aa we muöth. Muöth kác nhiaar γo miéthakua le γok gam tök. Dhëēñ Nhialic abí rēer kek we ēbēn.

3:12 Luoi 20:4; Epe 6:21-22; Kol 4:7-8; 2Tim 4:12 **3:13**

Athör cī Paulo gät Pilemon Wēt nhom

Pilemon aye raan ë lɔc kam kɔc cī gam gen Kolothia, ku ë ye raan akut kɔc cī gam, ku ë la alony cɔl Onethimuth. Alony kënë ëcī kat tənë ye. Nawën ke la röm kek Paulo yōn ë męc ku wel Paulo nhom bī ya raan cī gam. Athör Paulo cī gät Pilemon ë tuc ye rin bī Pilemon döör kek aluonyde Onethimuth, ku lor ke cie wēt ye yen alony cī dhuk tənë ye, ku ë wēt cī Onethimuth ya wämēnh cī gam aya.

Käk tō thīn

Muōth tueŋ 1-3

Alɛɛc tənë Pilemon 4-7

Bī Pilemon kē cī Onethimuth wuōc päl piny 8-22

Muōth ciēn 23-25

¹ Paulo raan cī mac ë wēt Jethu raan cī lɔc ku dɔc, yen agät athör tənë wämääth ë gam yic Timothī ku mähda Pilemon raan luui yok, ² ku nyanakäida Apia ku mähdan dēt lui apeī cimēnda cɔl Arkiputh ku tənë kɔc cī gam ë röm paandu. ³ Bī döör ku dhēēŋ Nhialic ku Bēny Jethu raan cī lɔc ku dɔc, aa rēer kek we.

Alɛɛc tənë Pilemon

⁴ Wämääth cī gam Pilemon, na rōök akölaköl ke yīn aya tak rōökdiē yic ku lɛɛc Nhialic riēnku. ⁵ Rin yēn ë nhiērdun nhiēer yīn kɔc ë Nhialic, ku gamdu tənë Bēny Jethu, piŋ. ⁶ Rōökkiē ë lɔn bī piath bēēi kamkua buk athiēi cuk yök piērda yic tənë Raan cī lɔc ku dɔc aa deet yic. ⁷ Nhiērdu acä cɔl amit puōu apeī ku deet yapuōu rin cī yīn kɔc cī Nhialic gam nyuōōth apath.

Paulo awīc Onethimuth bī kony

⁸ Kēya, rin wēt kënë, alēu ba yī yōök ke ya cīt wāmuuth rin Raan cī lɔc ku dɔc, kē wiēc ba looi, ⁹ ku rin nhiēr nhiaar yēn yī yen abī yēn yī thiēc. Kënë aya looi rin ë yēn Paulo tit nyin Jethu raan cī lɔc ku dɔc yic, cī mac emēn wētde. ¹⁰ Yīn alāŋ rin Onethimuth cī jäl a manhdiē rin Raan cī lɔc ku dɔc, rin cī

yēn bēn ya wun wēike wäär męc ya. ¹¹ Wäär tueŋ acīn kēn ye kony tənë yī, ku emēn ala kē lēu bī kony tənë yo yodhie, yīn ku yēn. ¹² Yēn atuōc ciēn tənë yī, cɔk alɔn cī piāndiē ye wīc.

¹³ Ee nhiaar bī lōk rēer ke yēn tēthin-nyōot, bī yēn kony nyiendu mēnē lōk męc yēn rin piōoc ë wēt Nhialic. ¹⁴ Acä wīc ba yī nāk kuōnydiē, awiēc ba kēdu tak ë rot. Acīn kē luōi ke kēc ë gam.

¹⁵ Tēdē, wēt jiēl Onethimuth tənë yī ë rin bī yen bēn dhuk bāk la rēer ke we cī ben puök rin cī gamdun a tōk. ¹⁶ Yēn adhuk tənë yī rin ë yen aluonydu, ku ŋic lɔn ye yen wāmuuth aya rin cī yen gam. Yēn anhiaar apeī ku aba nhiaar apeidit aya ke cīt aluonydu, ku ye wāmuuth rin Bānyda.

¹⁷ Na luuiku ë tōk, ke yī lor Onethimuth cīt lɔn bī yīn ya lor. ¹⁸ Na le kēreɛc cī luōi yī, tēdē ke kōny ë wēēu, ku wīc ke ke nyaaī ke kākkiē yiic. ¹⁹ Ee yēn Paulo yēn agät kënë ë ciēndiē. Yīn aba cuōōt. Ku duk nhom mār yīn acī pīr akōlriēc ebēn yök ë riēnkiē. ²⁰ Ke yīn manh ma, loi kënë apath rin Bānyda. Ku ë wēt ca lim tənë yī ke yo cīt mīth ë tik rin Raan cī lɔc ku dɔc, deet yapuōu. ²¹ Anjic lɔn bī yīn kē ca thiēc tənë yī looi ku kajuēc kōk.

²² Ku dēt aya, guir tēn aniin tənë ya, tek ke Nhialic abī rōökkun piŋ ku abä cɔl adhuk tənë we.

Muōth ciēn

²³ Epaprath raan cī mac kek yēn rin wēt Jethu raan cī lɔc ku dɔc, ee we muōōth. ²⁴ Ku kɔc lui kek ya, Marko ku Arithtarkuth ku Demath ku Luka, aa week muōōth aya.

²⁵ Bī dhēēŋ Bānyda Jethu raan cī lɔc ku dɔc rēer ke we ebēn.

Athör cī gät kɔc Itharel cī gam

Wēt nhom

Athör cī gät kɔc Itharel, ee gēt tēnē akut kɔc cī gam wäär duēr gamden wai wei, ku dhukkē gamden thēer yic, rin cīi kɔc juēc kē loikē nhar ku yekē ke kuɔc ciēñ. Ku keek aake ye raan gät athöör ke dēet puŕth ē gamden yic. Ku nyuth ke lɔn Jethu Kritho yen ē yic la cök, ku ē yen aci Nhalic rot nyuɔth thīn. Wäär gēt yen athöör ē wic bī yith kadiäk dēet kepuŕth apēi. (1) Jethu yen ē Wēn Nhalic akölriēec ēbēn, ku yeen aci bēn gum bī tē yen Wun Nhalic thēek thīn njic. Rin ye yen Wēn Nhalic, Jethu adit tēnē kɔc kāk Nhalic tīñ cī gōt athör thēer wēl Nhalic yic. Ku adit tēnē atuuc nhal ku tēnē Mothith aya. (2) Jethu aci Nhalic nyuɔth bī ya yen raandit kāk Nhalic akölriēec ēbēn, ku diit tēnē kɔc kāk Nhalic tō athör thēer wēl Nhalic yic. (3) Ku Jethu yen ē raandit kāk Nhalic. Ku ē yen pīr ē yic bēi tēnē ɣo. Ku läai wäär ye kɔc Itharel ke nök, ku tēwäär ye kek yannden duɔr thīn duēl yic, aa ye kiit yen aye kek pīr bī Jethu bēi aköldä kiēt.

Ku cökdit 11 yic, raan gēt athöör ē kajuēc rin gam kɔc thēer cī gōt athör thēer wēl Nhalic yic lēk kɔc bā athöör kueen, bik kepuŕth dēet gamden yic. Ku cökdit 12 aaye lēk bik la tuēñ ke gam yet tē thou raan ku cik kekōth wēl Jethu. Ku gumkē kuat käreç lui röt ke, ku nääk bī bēn tēnē ke aya.

Wēl juēc tō athör thēer wēl Nhalic yic, aaye raan ē gät athör kēnē tēnē kɔc Itharel cī gam, lac mat thīn. Kek wēlkä aabī raan kuen athöör ya yök ciel kit njany ku kit ē thišk yiic (“ ”) Athöör ē thök ē wēet ku lēk.

Käk tō thīn

Wēt Nhalic aci Wēnde lēk kɔc 1:1-3

Jethu adit ku aril tēnē atuuc nhal 1:4-14

Buothku Jethu bī ɣo luök la pan mac 2:1-4

Jethu aci bēn bī ɣo luök 2:5-18

Jethu adit apēi tēnē Mothith 3:1-6

Gamku wēt Jethu buk rēer ē duk 3:7-4:13

Jethu yen ē Raandan dit apēi kāk Nhalic 4:14-6:12

Athön Nhalic ē yic 6:13-20

Melkidhedek 7:1-14

Raan dēt kāk Nhalic cit Melkidhedek 7:15-28

Jethu yen ē Raandan dit kāk Nhalic 8:1-15

Tē ye Nhalic duɔr thīn wäthēer 9:1-10:18

Bäk lok tēthiäk ke Nhalic 10:19-39

Gam 11:1-12:29

Tē ye Nhalic miēt puŕu thīn 13:1-16

Thek kɔckun dit wēl Nhalic 13:17-19

Röök ciēñ 13:20-21

Wēl ciēñ 13:22-25

Wēt Nhalic aci Wēnde lēk kɔc

¹ Wäthēer Nhalic aci jam tēnē kɔc kärke tīñ bik wētde lēk wärkuan dit arak juēc dhöl juēc. ² Ku emēn, ee Wēnde yen ē kākä lēk kɔc. Yen aci Nhalic thön käriēec ēbēn pinynhom, ku ē riel Wēnde yen ē looi yen käriēec ēbēn tō thīn. ³ Wēn Nhalic yen ē dhēñde nyuɔth. Ku yen aye Nhalic tic yeguŕp ayic. Ee riel wēt yen ē kāk tō nhal ku piny cɔl alui cit tē cī yen ke cak thīn. Ee yen aci thou ba adumuŕmkua laak wei ɣogup, ku ler ku nyuuc Bäänyde yic nhal cuēny Wun Madhɔl.

Jethu adit ku aril tēnē atuuc nhal

⁴ Kēya, Jethu adit ku aril apēi tēnē atuuc nhal, cimēn rin cī Nhalic gam ye bī ye a cɔl ke, “Wēn Nhalic,” ye nyuɔth. Rinkä awär rin atuuc.

⁵ Rin acin atuny cī Nhalic kañ lēk yeen elä,

“Yin ee Wēndiē, akölē, ɣen aci ya Wuur.”

Ku acin atuny cī Nhalic kañ lēk yeen aya elä,

“Yen abi ya Wuur, ku yin abi ya wēndiē.”

⁶ Ku wäär tuuc Nhalic Wēnden bī thön kärke pinynhom aci lueel aya elä,

“Yen adhil atuuc nhal door.”

⁷ Ku kē cī Nhalic lueel rin atuuc nhal akin,

“Acä atuuc nhal cak ke puol gup cimēn yom.

Ku cimēn bir den bik yeen lac aa luöi.”

⁸ Ku lueel Nhalic tēnē Jethu elä,

“Bäänydu abi cien akölriēec ēbēn, ku yin abi njic mac apath.

⁹ Yin ee kɔc luui kăpath nhiaar, ku yin ee kɔc luui käreç lac tēm awuöc.

Ku ee yen kē cī Nhialic, yen Nhialicdu, yī tāau tuen̄ kōc nhīim rin cī yen yīn lōc ku gēm yīn miēt puōu ēbēn.”

¹⁰ Ku wēl thēer Nhialic cī gāt aa jam ēlä rin ē Jethu,

“Bēny wāār tuen̄ cək kəŋ yīn acī piny cak, ku nhial aya ee yīn acī yeen cak.

¹¹ Kākkā ēbēn aabi liu akōldā, ku yīn abi tō thīn athēer.

Aabi dhiōp ku riēkkē cīmēn alath.

¹² Aaba ya mat yīic cīmēn alanh cī riāāk ku cuēt wei.

Ku war keek aya cīmēn alēth.

Ku yīn guōp, yīn acīi rot bī kaŋ waar, ku yīn acīi bī dhiōp.”

¹³ Acīn atuny cī Nhialic kaŋ lēk yeen ēlä, “Nyuc kōŋdiēn cuēc ku ŷen abi kōc aterdu guiir ku dhuōk keek ciēen yīcōk.”

¹⁴ Na ye kēya, ya atuuc nhial kəŋō? Atuuc aa jak Nhialic luōōi ē path. Aaye tooc bīk kōc bī pīr akōlriēc ēbēn yōk, aa kony.

2

Buōthku Jethu bī ŷo luōk la pan mac

¹ Kēya, ŷok aadhil ŷopuōth tāau piny apeī ku piŋku wēt Jethu apath, buk cīi mēr wei dhēl la pan Nhialic yīc. ² Wēt Nhialic wāār cī yen atuōōcke tooc bīk lōŋ lēk Mothith, rin bī Mothith ye lēk wārkuan dīt. Kōc cī bēn kuc bīk wēt kēnē cīi piŋ aaci bēn tēm awuōc. ³ Kēya, yenō bī ŷo gēl bī ŷo cīi tēm awuōc aya, tē cīi ŷok wēt bī ŷo kony ye Jethu lēk kōc rin pīr akōlriēc ēbēn ye piŋ? Ee Jethu yen ē kōŋ wēt pīr lueel. Ku yen acī kōc cī ye piŋ lēk ŷo lōn ye yen yīc. ⁴ Ku aye Nhialic nyuōōth akōlakōl lōn ye kākkā yīth ē kākkith jāŋ gōi rōt looi yīic. Ku miōc juēc riēl ye Wēi Nhialic yīēk kōc cī kākkā gam tēcīt tē wīc yen ye thīn.

Jethu acī bēn bī ŷo bēn luōk

⁵ Nhialic acīi atuuc nhial bī looi bī ya kek la riēl piny yen wīc bī bēn guiir, piny yen jīēm ŷok ēmēn. ⁶ Aacie ke, rin acī Debit lueel tēnē Nhialic ēlä thēer athōr waak yīic, “Raan yenō, ku manh raan yenō, ye yīn yīnhom yīēk ye apeī kēlä?

⁷ Wāār aca cāl atōu nhom ciēen kaam thīn-nyōōt tēnē atuuc nhial,

ku aŋot ca bēn yīēk bāāny ku tāau kēriēc ēbēn yecōk.

⁸ Ku wēn cī yīn kēriēc ēbēn tāau yecōk.”

Acīn kēnē cī nyāāŋ wei. Ku ēmēn acuk tiŋ lōn tō kēriēc ēbēn yecōk. ⁹ Ku ŷok aa Jethu wāār ca tōōu nhom ciēen tēnē atuuc nhial tiŋ ēmēn ke ye yen cī yīēk bāāny. ŷok aa Jethu tiŋ ke cī ya bēny rin cī yen thou, bī raan ēbēn luōk ē piath Nhialic.

¹⁰ Ku ē yīc bī Nhialic yen cī kēriēc ēbēn cak, ku cāl ke aa ciēŋ cīt tē cī yen ke cak thīn, Jethu cāl agum, rin wīc yen ye bī kōc juēc kony ku ŷēth ke bāānyde yīc pan Nhialic.

¹¹ Raan kōc cāl ala cōk, ku kōc ye looi bīk la cōk aala Wunden. Ku yen acīi Jethu guōp ye yār bī ke aa cōl wāmāthakēn. ¹² Acī lueel tēnē Nhialic ēlä,

“ŷen abi wāmāthkiē lēk kē ca looi, yīn aba leec amatden yīc.”

¹³ Ku lueel aya,

“ŷen abi Nhialic ŋōōth.”

Ku ben lueel tēnē Nhialic,

“ŷen akīn, ŷok mīth ca gām ŷen.”

¹⁴ Jethu acī ya raan cīmēnda. Rin na le thou, ke gōk jōŋrac la riēl ē thou. ¹⁵ Ku Jethu acī bēn aya, bī kōc ke cīt aloony piērdēn yīc akōlakōl bēn wēer bei rin riōōc kek ē thou.

¹⁶ Kēya, adhīlku tāau ŷonhīim lōn Jethu akēc bēn bā atuuc nhial bēn kony. Acī bēn bī ŷo bēn luōk, ŷok kōc cī gam cīmēn Abaram.

¹⁷ Ku rin ē wēt kēnē yen acī yen ciēt ŷo, ŷok wāmāthakēn. Rin bī yen a Raan kāk Nhialic ŷer puōu luōi kāk Nhialic yīic. Ku rin bī ye juaar tēnē Nhialic ba adumuōōm pāl piny.

¹⁸ Aŋicku lōn bī yen ŷo kony tē thōōc jōŋrac ŷo awuōc yīc, rin yeen aya, ēcī jōŋrac them ku guum apeī.

3

Jethu adīt apeī tēnē Mothith

¹ Wek miēthakāi cī gam, wek kōc cī Nhialic cōl aya cīmēndiē, awiēc bāk Jethu raan cī Nhialic tuōōc pinynhom ke ye Raandan dīt apeī kāk Nhialic, bī ŷo bēn piōōc kāpuōth wīc Nhialic ke buk ke gam, tak apath. ² Jethu ēcī wēt Nhialic yen tooc ye gam, ku looi piānde ēbēn cīmēn wāār cī Mothith wēt Nhialic gam, ku looi wāār cī Nhialic ye tāau kōcken Itharel nhīim. ³ Raan mac

cak nom aye leec apēi tēnē kəc ē manyē. Ku kēya, Jethu aye leec apēi tēnē Mothith. ⁴ Mac ayī dhiēth ala raan ye cak nom. Ku Nhialic yen ē cak kəriēēc ēbēn. ⁵ Anjicku ēbēn lən cī Mothith wēt Nhialic gam ku looi apath wäär ye yen alony Nhialic, wäär cī Nhialic ye tāau kəc Itharel nhīim. Ku lək ke kək bī röt looi aköldä. ⁶ Ku Raan cī ləc ku dəc acī wēt Nhialic gam ku məc manyde apath rin ye yen Wēnde. Ku yook kəc cī gam yok aa many Nhialic. Yok aa manyde tē le yok tueŋ yo deet yopuōth, ku nhiεemku nōthdan bī yo luək aköldä.

Gamku wēt Jethu buk rēer ē duk

⁷⁻⁸ Kēya, Wēi Nhialic ē yook yōök,

“Täaukē wenhīim piny ku piēŋkē wētde ya aköl.

Ku duškkē wēpuōth wel wei tēnē yeen, cīmēn wäär cī kəc Itharel kepuōth wel wei tēnē Nhialic

wäär them yen keek ror liεet, wäär jiēl kek pan Ijip.

⁹ Keek, aake cī kək jāŋ gōi cī Nhialic looi rin bī yen ke kony tīŋ,

ku ŋot ke cīi wēt Nhialic gam tēn ruōön thiārŋuan,

bīk ciēt kəc ke them Nhialic, ku bīk tē lir yen puōu thīn tīŋ.

¹⁰⁻¹¹ Nawēn ke riäk puōu tēnē keek ku kuēēŋ ku lueel,

‘Kəckä aaci wētdiε ben piŋ, ku aacä bī puōl bīk tē ca guiēr ke bī kek la rēer thīn ē duk, dööt.’ ”

¹² Miēthakāi, tiεtkē röt bī ciēn raan tak kērac kamkun bī wēt dhöl yic, ku wel yepuōu wei tēnē Nhialic yen tōu kəriēēc ēbēn yecin. ¹³ Yakē röt wēēt ē kamkun, ku dεεtkē wēpuōth akölaköl, tē ŋot ye wek ye lēu bāk wēpuōth dhušk ciēen, cīmēn wēt ye Nhialic lək we bāk looi yaköl, “Pälkē luōi adumuōm, bī ciēn raan kuεeth jəŋrac wei, ku dhēl wēt Jethu yic.” ¹⁴ Rin na mukku gamda apēi aköriēēc ēbēn, ku nōthku Nhialic cīmēn wäär gem yok ye buk Jethu buōoth, ke yok aa tək kek Jethu. ¹⁵ Yōk aabi dhēl Jethu buōoth yic tē gam yok kē yeku kuen cī gāt athör thēer wēl Nhialic yic, ye lueel buk cīi

kuec, ku buk cīi cīt kəc Itharel wäär cī kēn ē ye Nhialic lək ke ror liεet dhöl yic.

¹⁶ Ŋic kəc ke cī wēt Nhialic piŋ ku dhälkē yic? Alēu ba ŋic lən kəckä aa wärkuan dīt, kəc Itharel wäär wēt Mothith kenhīim wei lεeŋ yic pan Ijip. ¹⁷ Ku keek kəckä, cī Nhialic rac puōu tēnē ruōön thiārŋuan, aye kērac yen aa cik looi. Kəckä aaci bēn thou ku dōŋ guäpken ror liεet. ¹⁸ Ku kē cī kek nhīim riel bīk wēt Nhialic cīi piŋ, yen acī Nhialic puōu bēn riäk ku kuec, ku kuēēŋ bī kəckä tē cī guir bī kek la lōŋ thīn cīi döt. ¹⁹ Kēya, ayeku tīŋ lən aa kēc Nhialic bēn puōl bīk ē tēn dööt, rin kēc kek wētde gam.

4

¹ Adhiεlkē muk wenhīim lən tēpuōth wäär cī Nhialic thōn yo bī yok la lōŋ thīn ke ye, aŋot tiit yen yo thīn. Kēya acīn raan kuec bī lōŋ wäär cī thōn yo cīi yök. ² Rin yok aaci Wēt Puōth Yam piŋ cīmēnden. Ku keek aaci wēt piŋ ku akēc ke kony, rin wäär piŋ kek ye aa kēckē gam. ³ Ku yok kəc cī gam, yok aa lōŋ cī Nhialic thōn yök, rin yok aaci cīt wärkuan dīt wäär cī wēt cī Nhialic thōn keek piŋ ku cik gam, go lueel ēlä, “Kēya, yen acī puōu riäk ku kuēēŋ, ‘Lən kəckä aaci bī la tē bī kek la lōŋ thīn.’ ” Ku lōŋ ye Nhialic lueel ē tō thīn thēer wäär cī yen piny cak.

⁴ Rin ayeku yök aya athör thēer wēl Nhialic yiic lən cī Nhialic lōŋ luōide yic aköl ye nīn dhorou, tēwäär cī yen nhial ku piny cak ku kək tō nhial ēbēn thöl. ⁵⁻⁶ Cīt lən cī Nhialic ye lueel, “Kəckä aaci bī la tēn lōŋ.” Ku kəc ke cī wēt kēnē kaŋ piŋ aa kēc bēn la tēn lōŋ rin cī kek wēt Nhialic dhöl yic. ⁷ Ku Nhialic ē cā aköl dēt looi. Ku ē yen akölē yen cī yen jam tēnē Debit wāthēer, cīt tē cī ye gāt thīn athör thēer wēl Nhialic, “Na piēŋkē Nhialic röl ke cöt akölē, ke duškkē kuec cīmēn kəc thēer.”

⁸ Kēya, duškkē tak lən cī wärkuan dīt, pan wäär cī Nhialic lueel bī kek la lōŋ thīn dööt wäär yeet kek pan kanaan, kek bānyden Jocua wäär cī bēn a bēny Mothith cök. Duškkē tak, rin na ke cī pan cī Nhialic luōi ke dööt, ŋuōt akēc Nhialic ben lueel lən le yen aköl dēt bī kəc cī wētde gam, bī kek la lōŋ thīn ke ye, bēn. ⁹ Ee yic! Anjicku

lən ɲot bī yen la ləŋ tənē kəc wēt Nhialic gam, cīmēn wäär cī Nhialic ləŋ nīn kadātem cək wäär cək yen pinynhom. ¹⁰ Rin raan cī ləŋ cī Nhialic thən yök, abī ləŋ luəide yic, cīmēn wäär cī Nhialic ləŋ luəide yic. ¹¹ Kəya, luuiku apath buk ləŋ kənē yök, rin bī ciēn raan tək kamkua mār, cīmēn wäär cī wārkuan dīt kuc bīk wēt cī gam. ¹² Wēt Nhialic arēer thīn ku alui piēnda yic akōlakōl. Wētde aril apei, ee lööny kəc puōth bī kəpath ku kərəc tō ɣopuōth tek thook. Acīt təŋ moth dhie riŋ teem bī yom la tek thook. ¹³ Acīn kē lēu bī thiaan tənē Nhialic. Aŋic kē cī cak ku adaa kəriēec ēbēn. Acīn kē lēu raan bī thiaan tənē ye. Ku ē yen aye bēn lək kərəc.

Jethu yen ē raandīt apei kək Nhialic

¹⁴ Jethu Wēn Nhialic, yen ē raandīt apei kək Nhialic rēer kek Nhialic. Na ye kəya, ke ɣo muk gamda apath. ¹⁵ Raandan dīt apei kək Nhialic acie yepuōu ē pēn ɣo cək alən ye ɣok luui kərəc. Rin yeen ēcī jəŋrac them aya ē dhəl juēc yiic cīmēnda. Ku acīn awuōc cī looi. ¹⁶ Lokku tənē Nhialic cī nyuc thōnyden dhēeŋ nhom ke ɣo cī riōc. Tēen, ɣok aabi lier puōu yök, ku yökku dhēŋ bī ɣo kony tē wic ɣok kuōny.

5

¹ Raandīt kək Nhialic thēer ē ye kacke kuany bī ya jam tənē Nhialic rin kəc ēbēn. Ku nək kəŋ bī yen ke Nhialic door rin bī Nhialic kəkken rēc yekē looi pāl piny. ² Ku yeen aya, ee ye luui kərəc akōlakōl rin ye yen raan. Ku kəya, alēu bī kəc cī mār, ku kəc cīn kē ɲickē ɲuään. ³ Ku rin cī bēny ye riēl apei wēt Nhialic yic, ee kəŋ nək bī yen ke Nhialic door rin kərəc ye kacke looi, ku rin kəraacke aya. ⁴ Acīn raandīt kək Nhialic rot kuany ē rot. Ee Nhialic ē rot yen ē raanden cī tak ləc cīmēn wäär ləc yen Aron.

⁵ Kəya, Bānyda raan cī ləc ku dəc ēcī bāāny ye yen raandīt kək Nhialic rum. Ee Nhialic yen ē ləc ye wäär lueel yen ye ēlā, “Yīn ē Wēndiē, Ya akōlē, ɣen acī ya Wuur.” ⁶ Ku acī gāt athör thēer wēl Nhialic yic lən cī Nhialic ye lueel aya akōldēt ēlā, “Yīn acī

ləc ba ya raan kək Nhialic akōlriēec cīmēn Melkidhedek.”

⁷ Wäär ciēŋ Jethu pinynhom, ēcī rōök apei tənē Nhialic, ku cəl Nhialic ke dhiau, Nhialic lēu ye bī kony thou yic. Ku yen acī Nhialic bēn kony rin yen Jethu yök ke loi kēden wic. ⁸ Na cək alən ye Jethu Wēn Nhialic, ke yeen acī dhie bēn gum bī kē wic Nhialic yen bī looi dhie ɲic bī wēt. ⁹ Ku wēn cī yen jəl a raan la cək, cī luəide lēu, acī bēn aa raan ye pīr akōlriēec ēbēn yök thīn ē kəc wētde piŋ ku loikē. ¹⁰ Ku ē yen kē cī Nhialic ye bēn nyuōth kəc ēbēn, lən ye Jethu Raandīt apei ē kək Nhialic akōlriēec ēbēn cīmēn Melkidhedek.

¹¹ Ala wēl kək ril kek ba lək we ē wēlkā cək, ku aril yic ba ke teet yiic rin wek aacīt kəc la yīth adök, cī kəŋ ye piŋ. ¹² Na we cī wepuōth pāl piny, ɲuōt wek aa kəc kək piōōc wēt Nhialic emēn, rin tēn gam wek ye bāk aa kəc cī gam acī mēc. Ku wek aacī dhuk ciēen, arək nadē ke wek aa wic kəc ben we piōōc wēl tuēŋ Nhialic wäär cək kəŋ ɲic. Wek aacīt mīth kor ɲot ke dhil muk ē ca, kēc guō dīt bīk mīth mīth ril kōth. ¹³ Ku raan ɲot cīt manh koor muk ē ca, aye nyooth lən kēc yen wēt Nhialic deet apath. Aŋot cīt manh kuc kəpath ku kərəc. ¹⁴ Miēth ril kōu ee kēn kəc cī dīt, kəc cī rōt piōōc bīk kəpath ku kərəc ɲic.

6

¹ Lokku tuēŋ buk we piōōc wēl bī we cəl aŋic kəjuēc. Acā wic ba we piōōc kək wäär wiēc kē bāk ke ɲic bāk aa kəc cī gam. Acā wic ba bēn lək we bāk wepuōth dhuōk ciēen rin adumuōmkun ku bāk Nhialic gam. Kakkā aa ɲieckē ke thēer. ² Piōōc rin lək wēi, ku piōōc bī cin tāau kəc nīim bī Wēi Nhialic lööny kəc gup. Ku jəl a piōōc bī Jethu kəkken cī thou bēn jāt bei thou yic akōl le yen dhuk pinynhom, bī luk bēn looi kam kəc cī wētde gam, ku kəc cī jai wētde. Piōōc cīt kēnē acie yen path bī ya dhuōk yic tənē we akōlakōl. Kek aa kək ye ke piōōc jōk. ³ Apath buk la tuēŋ buk kəjuēc kək ɲic rin Jethu. Ku ē yen kē buk looi tē pēl Nhialic ye.

⁴ Rin acī rot lēu bī kəc cī jəl gamden yic cəl aa ben kepuōth dhuōk ciēen. Keek aake

cī yic kaŋ ŋic, ku ŋickē pīr yam cik yök tēnē Raan cī lōc ku dōc, ku Wēi Nhialic. ⁵ Ee cik ŋic lōn puōth wēt Nhialic, ku tīŋkē kāk jāŋ gōi. ⁶ Ku kāk loikē ke ēmēn, aa ben kek Wēn Nhialic piāat tim cī rīū kōu, ku rēckē guōp kōc nhīim ēbēn.

⁷⁻⁸ Raan cī wēt Nhialic gam piānde ēbēn athōŋ ke dom dhie la tiōm path, ee pīu yiōi na tueny deŋ ku pur ke lok apath. Raan cīt kēnē aye Nhialic puōu miēt tēnē ye, ku kony bī pīr akōlriēec ēbēn yök. Ku dom ye puur ku la kuōth cil thīn, acīt raan ye lēk wēt Nhialic ku cīi piŋ. Raan cīt kēnē aye Nhialic tēm awuōcdīt bī yen rēer pan mac akōlriēec.

⁹ Na cōk alōn cī ŋen we gāt athör kēnē wek māthkiē, ka ŋiec wek aa ŋot we la tuen apath. Wek aa ŋot we kuany dhēl pīr akōlriēec ēbēn yic. ¹⁰ Nhialic acie mītil nadē ke mār nom kāpuōth cāk looi, ku tē nhiēer wek ye thīn cāk nyuōth ye kāk cāk looi yiic, ku kāk ŋot ke luōikē ke ēmēn rin kacke. ¹¹ Ku wek aa wīcku bī ŋek la tuen ke loi kāpath cīt kāpuōth thēer akōlakōl yet akōldā. Rin bī kē ŋōthkē yenhom tiēeŋ. ¹² Awīcku bāk rōt cīi dak luōi kāpath yiic. Awīcku bāk ciēt kōc wāar cī gam, yet tē yök kek kēpuōth wāar cī Nhialic thōn ke.

Athōn Nhialic ē yic

¹³ Wāar lueel Nhialic ye lōn bī yen Abaram gām mīth juēc, acī rot kuēeŋ rin cīn yen raan dēt dīt tēnē yen bī ye kuēeŋ ē rienke. ¹⁴ Ku lueel, “Yīn alēk yic! Yīn aba dōc ku gām yī mīth.” ¹⁵ Go Abaram tiit ku ŋōōth kē cī Nhialic rot kuēeŋ yet tē cī kēnē yenhom bēn tiēeŋ. ¹⁶ Tē kuēeŋ raan, ee kuēeŋ rin raandīt tēnē ye. Ku kuēeŋde aye gam. ¹⁷ Ku ē wīc Nhialic bī cōl ala gēi, lōn bī yen kē cī thōn guōt nom ke cīi war yic. Ku kuēeŋ bī wētde dhiel a yic. ¹⁸ Nhialic acī ŋo lēk kāŋ karou, athōn ku kuēeŋ, lōn bī yen wēlke muk nhīim. Ku rin ē kākā karou, aŋicku lōn ye athōn yic. Keek aacie rōt ye waar ku Nhialic acie lueth ye lueel. Nhialic acī kēnē lueel bī ŋo dēet puōth apēi lōn bī ŋāthda tēnē Nhialic yenhom tiēeŋ. ¹⁹ Ku rin ŋāthda tēnē Jethu yen aye ŋok thōny Nhialic dōōt, tēwāar cī Jethu la thīn ŋonhīim tuen bī la rōōk ku lēŋ Nhialic ē rienkua.

²⁰ ŋōth ye ŋok Nhialic ŋōōth kāpuōth cī thōn ŋo rin wēikua yen ē ŋo muk puōth, rin Jethu acī ŋo wat nhīim pan Nhialic. Ku yeen acī jāl a raandīt apēi kāk Nhialic cimēn Melkidhedek, akōlriēec.

7

Melkidhedek

¹ Melkidhedek ē ye bēnydīt gen cōl Thalam, ku yen aya ē ye raandīt apēi kāk Nhialic Madhōl. Naŋōn akāl tōk ke piŋ lōn cī Abaram la dhuk tōŋ yic ke cī tōŋ bāny wuōt kaŋuan cop. ² Go Abaram Melkidhedek juēr tōŋ thiāar kāk cī ke la peec tōŋ yic. Melkidhedek, wētde yic, “Bēny la cōk.” Ku ē ye bēny dōōr aya. Cimēn rin genden cōl Thalam, wētde yic, ee “Dōōr.” ³ Acīn wun ku man ku kuat. Ku tēn ŋōk piēerde rot thīn ku le thōk acīi ŋic. Arēer ke ye raan kāk Nhialic akōlriēec cimēn Wēn Nhialic.

⁴ Jalkē tīŋ tē dīit Melkidhedek thīn! Agut Abaram guōp, raandīt wārkuan dīt thēer, acī tōŋ thiāar kākken wāar cik la peec tōŋ yic, juēr ye. ⁵ Alēu raan bī gam lōn ye kē cī Abaram ajuēr gām Melkidhedek yic, tēn ye Melkidhedek raan Lebī, kuat Abaram kek kōc kāk Nhialic ē kōc Itharel wāar tōk thiāar yic juaar tēnē kacken cīt lōŋ Mothith. ⁶ Ku yen Melkidhedek acie raan kuat Lebī, ku aca ajuēr bēn lōōm tēnē Abaram ku cuēt pīu. Ku Abaram acā athōn Nhialic yök. ⁷ Ku aŋicku aya lōn raan yen kōc dōōc, awār raan bēn tēnē ye bī bēn dōōc. ⁸ Ku dēt aya, kōc kāk Nhialic wāar ajuēr kuany, aake ye kōc ē path, aacī bēn thou cimēn bī ŋok thou, ku aye athör thēer wēl Nhialic lēk ŋo lōn Melkidhedek apīr. ⁹ Alēu buk lueel lōn ye Melkidhedek raandīt apēi kāk Nhialic tēnē kōc Lebī, kōc kāk Nhialic. Rin Abaram wundīt kuat Lebī, yen acī tōŋ thiāar kāk wāar cik la peec tōŋ yic juēr Melkidhedek. ¹⁰ Kēya, alēu bī lueel lōn kōc Lebī aacī tōŋ thiāar juēr Melkidhedek aya, rin ye kek kōc riēm Abaram.

¹¹ Na lēu kōc Lebī, kōc kāk Nhialic bīk ŋo cōl aala cōk, ŋuōt acīn dēt ben raan dēt kāk Nhialic cimēn Melkidhedek bēn, raan cīi cīt Aron, raandīt kāk Nhialic wāar ē kuat Lebī. Ku kōc Lebī, kōc kāk Nhialic aake buōth lōŋ

Mothith yic. ¹² Ku aa kēc ȳo bēn cōl aala cōk. Ku kēya, acie raan dēt kāk Nhialic yen wīcku ē rot, ȳok aa wīc lōŋ dēt yam aya. ¹³ Jethu Bānyda, raan jīēm ȳok rienke ēmēn, ee cie raan dhiēnh Lebī. Ku acīn raan tōŋ kuaatde cī kaŋ a raan kāk Nhialic, ee Nhialic door ȳik nom. ¹⁴ Aŋicku lōn Bānyda Jethu ē raan dhiēnh Juda. Ku akēc Mothith puōl bī kōc dhiēnh Juda ya kōc kāk Nhialic.

Raan dēt kāk Nhialic cīt Melkidhedek

¹⁵ Acī jāl la gēi apei ēmēn, tē le raandīt dēt kāk Nhialic cīt Melkidhedek tuōl. ¹⁶ Raan kēc aa raandīt kāk Nhialic cīt lōŋ ciēŋ kōc pinynhom, acī ya raandīt kāk Nhialic cīn kē bī rielden pīr akōlriēc ēbēn kaŋ rac. ¹⁷ Rin aye athör thēer wēl Nhialic lueel ēlā ē rienke, “ȳin abī ya raan kāk Nhialic akōlriēc ēbēn cimēn Melkidhedek.” ¹⁸ Ku lōŋ thēer wāar acī puōl acīi ril. Acie kōc ē kony. ¹⁹ Rin lōŋ Mothith acie kōc cōl aala cōk. Ke ēmēn ȳok aala lōŋ yam ȳo cōl aŋōth lōn bī ȳok thiōk kek Nhialic.

²⁰ Ku dēt, Nhialic ēcī kuēēŋ aya kēde. Ku acīn kōc kōk cī ya kōc kāk Nhialic cī yen kuēēŋ kēden. ²¹ Ku Jethu acī ya raandīt kāk Nhialic apei rin cī Nhialic kuēēŋ wētde wāar lueel yen ye ēlā, “ȳen acī kuēēŋ ku acā bī waar yic. ȳin ē bēny akōlriēc ēbēn.” ²² Rin ē kuēēŋ kēnē yen acī ȳok ye ŋic lōn lōŋ dōr ē yam cī Nhialic looi ē Jethu, ya kēpath.

²³ Ku dēt cīi kek thōŋ akīn. Kōc kāk Nhialic thēer aake ye juēc, rin na cī raandīt kāk Nhialic thou, ke raan dēt ala nyiēnde. ²⁴ Ku Jethu apīr akōlriēc ēbēn, luoiden ē yen raandīt kāk Nhialic acie rot ye waar. ²⁵ Jethu ala riēl dīt bī kōc buōth dhōlde yic kony ēbēn, kōc wīc ye bīk la tēnē Nhialic. Rin ē rēer ke lāŋ Nhialic ē rienken.

²⁶ Jethu yen ē raandīt kāk Nhialic cī kākku lēu. Arēer ke dhēēŋ Nhialic, acīn guōp adumuōōm, ku yen acī Nhialic tēk bei tēnē kōc kārēc looi, ku tēēu kāk cī cak nhīim ēbēn nhial. ²⁷ Yen acīi thōŋ kek kōcdīt kāk Nhialic wāar ȳok nōk ruōōn thok ēbēn, rin bī adumuōōmken ku adumuōōm kacken pāl piny. Jethu acīi thōŋ ke ke. Acī rot juaar arak tōk wāar thou yen tim cī rīiu kōu rin adumuōōm kōc ēbēn. ²⁸ Kēya, alēuku buk ŋic lōn kōc kāk Nhialic wāar ē luui dhōl lōŋ

Mothith aake cīi la cōk. Ku athōn Nhialic cī yen kuēēŋ wāar lōŋ Mothith ēbēn cōk, acī Wēnde looi bī ya raan la cōk akōlriēc ēbēn.

8

Jethu yen ee raandan dīt kāk Nhialic

¹ Wēt ril yen wīcku buk lēk we, ee lōn le ȳok raandīt kāk Nhialic cī nyuc lōŋ cuēc thōny Nhialic Madhōl nom nhial. ² Jethu alui ke cīt raandīt kāk Nhialic, tē rēer dhēēŋ Nhialic thīn ayic tēn ē looi Bēny ke cie raan.

³ Ku cīt lōn ye raandīt kāk Nhialic kuany bī kāŋ aa juaar ku nēk ȳok tēnē Nhialic, ke raandan dīt kāk Nhialic aya adhīl la kē ye juēr Nhialic. ⁴ Ku na Jethu rēer pinynhom, ŋuōt akēc kaŋ a raan kāk Nhialic, rin kōc kāk Nhialic, ke ye Nhialic nāk ȳok cīt tē ye lōŋ Mothith luēl ye aake tō thīn. ⁵ Ku luōi yekē looi kek kōc kāk Nhialic kā, ee ye kīit yen ē ye kek kāk ye looi nhial tē rēer dhēēŋ Nhialic thīn kiēt. Ku yen athōŋ kek luōi Mothith. Rin wāar wīc yen ye bī duēl looi ēcī Nhialic lēk ye ēlā, “Adhīl ŋic lōn ȳin adhīl kāŋ looi ēbēn cīt tēden wāar ca nyuōth ȳi ē gōt nom.” ⁶ Ku Jethu ēmēn, raandīt kāk Nhialic acī gām riēldīt yen luui wār rielden. Rin dōr yam cī looi kam Nhialic kek kacke aŋuēēn apei, rin dōr yam aa rēer kāpuōth cī Nhialic thōn ȳo thīn.

⁷ Na lōŋ dōr tuēŋ wāar la cōk ŋuōt acīn kē cī Nhialic lōŋ dēt bēn wīc. ⁸ Rin ēcī Nhialic ȳok lōn lōŋ dōr tuēŋ ēcīi path tēnē kacke, go lueel ēlā,

“Nīn aacī thiōk, lueel Bēny,
tē bī ȳen lōŋ dōr yam looi kek kōc Itharel ku
kōc Juda.

⁹ Acīi bī ciēt dōr tuēŋ wāar ca looi kek
wārken dīt akōl
wāar nyēi ȳen keek pan Ijip.

Aake kēc lōŋ dōr ca looi ke keek muk nom
apath,

guō kuc ē keek, lueel Nhialic.

¹⁰ ēmēn, dōr ba looi kek kōc Itharel nīn bī
bēn cōk akīn,

lueel Bēny.

ȳen abī lōŋkiē tāau kēnhīim ku kepuōth.

ȳen abī ya Nhialicden ku yekē kackiē.

¹¹ Acīn raan ē kamken bī miēthakēn bēn
piōc,

nadë ke lëk kacken ë baai, ‘Njic Bëny.’
Rin keek aabä njic ëbën, meth ku raan dit.

¹² Yæn abä adumuössmken päl piny, ku cä
käracken ben kuëc nhüim.”

¹³ Jalkë tñj ëmën, wën lueel Nhialic yen ka
bī löñ döör yam looi, ee njic löñ cü löñ döör
thæer path, ku anjicku aya, na cī kädän riäak
apei ka cïn kë kuny kəc.

9

Të ye Nhialic duöör thïn wäthæer

¹ Löñ döör tuenj ë la täden ye Nhialic duöör
thïn, ku të ye Nhialic door thïn ëcī looi aya
pinynhom tən. Kəc kək Nhialic Lebī aake
ye Nhialic door yon cī puäl bī ke Nhialic
ya door thïn, ku duël aake tō pinynhom ë
tən. ² Duël ye Nhialic door thïn ë ye looi ke
ye yic rou. Yon ye kanj yök të le kəc duël
yic, ee cöl Tëyaath ë Nhialic. Ku löñ kënë,
many adök ë dëp ë ye tōöu thïn, ku agen ye
ayum cī juër Nhialic täau yenhom aya. ³ Ku
yon tō alanh cī duël tek yic kōu, ee cöl yon
Yaath apei ë Nhialic. ⁴ Ku ë yon kënë yen
arëer agen thïn, agen cī təc nom mlāñ təc
ye raan kək Nhialic Lebī adōñ njir cī took
tōöu yenhom, ku ë yon kënë aya yen arëer
rōñdit tet, ye cöl Rōñ Löñ ë döör thïn. Ku yen
arëer tōny mana thïn, ku wai Aron ë ye rëer
thïn aya. Wai kënë ëcī Nhialic cöl acil kōu
ayör ku looi yōök cək alon ee yen tim thæer
cī riel. Ku aleel dit tet karou cī lööñ Nhialic
kathiaär gät thïn, aa tō thïn aya. ⁵ Ku ë rōñ
döör kënë nom, atuuc nhial karou cī kiëët,
cöl Kerubin ë diik aake tō thïn. Ku keek
aake ye Nhialic nyuöoth. Aake la kōth wuäk
dit rök kum nom tən yen ye cöl, “Päl Piny
Kärec.” Rin tən, arak tōk ruössn yic, raan dit
kək Nhialic ë ye kəc wiëth rim kë cī nök tənë
Nhialic rin be adumuössmke ku adumuössm
kacke päl piny. Ku ëmën acä wïc ba käjuëc
kək njic rin ee kënë teet.

⁶ Këya, kəc kək Nhialic aake ye Nhialic
door cīt të cī guër ye. Aake ye la yon tuenj bī
kek Nhialic aa la door thïn. ⁷ Ku yon yaath
Nhialic, ee raandit kək Nhialic yen ë la thïn
ë rot, bī la rōök thïn arak tōk ruössn tōk yic.
Të le yen yöt, ee riem wenj cī juër Nhialic
muk bī la wiëth yöt, bī Nhialic awäcke ku

awuössc ye kacke looi ke kuckë päl piny.
⁸ Aye Wëi Nhialic nyuöth yō ë kënë yic löñ
nadë ke dhël la yon yaath Nhialic ë yic, anjot
këc njaany thok cīt löñ njot kəc lui dhël thæer.
⁹ Kë lëuku buk deet ë kënë yic aya ëmën,
ee löñ nadë ke riem wenj cī juër Nhialic ye
wiëth kəc, aacie kəc ë Nhialic door ye looi
bik puöth la cök. ¹⁰ Käkkä ëbën aa kək löñ
thæer, löñ ye kanj nök ku cuet ke ë path. Ku
käjuëc kək ye looi bī awuössc laak wei, aa kəc
gup path ayeer kek aaye löök. Käkkä aa lööñ
ke rëer thïn thæer cïn kë yekë kony yet të
bī Nhialic dhël yam, dhël adumuössm nyaai
kəc puöth guir.

Löñ yam cī Jethu thany ë riemde

¹¹ Jethu acī ya raan dit kək Nhialic.
Käjuëc path cī bën pinynhom rin cī yen la
duël dit la cök ë Nhialic yic, duël cü loi
kəc cin pinynhom ë tən. ¹² Wäär le Jethu
duël yic, ëcī la të dhëñ apei arak tōk bī
rëer thïn akölriëc ëbën. Ku wäär le yen
ë tëen acie riem thök ayi riem wenj yen cī
la wiëth duël yic. Ee riemde yen ëcī juër
Nhialic rienkua bī yō luök akölriëc ëbën
alanden. ¹³ Wäthæer kəc kək Nhialic aake
ye riem thök ku riem muöör lööm bī kek kəc
wiëth, rin bī awäcken päl piny. Ku keek aya
aake ye manh wenj ë döu nök ku nyopkë
abi ya col. Ku liörkë ë piu ku wïth kek
kəc la gup adumuössm rin bī adumuössmken
wuössny wei. ¹⁴ Na ye këya, bī riem Raan cī
lēc ku dəc yiëndë, cī adumuössmkua bī laak
wei yopuöth, ku buk lëu buk Nhialic pïr ya
luösi? Ku riel Wëi Nhialic yen acī Raan cī
lēc ku dəc rot juër Nhialic ë rienkua. Këya,
ajuër la cök cïn diu.

¹⁵ Ku rin ë wät kënë yen aye Jethu raan
yen loi löñ döör yam, rin bī kəc wäär cī
Nhialic thōn pïr akölriëc ëbën, pïr yök.
Kënë abi rot lëu rin cī Jethu thou bī kəc
waar kärec yiic, kək wäär cī looi löñ döör
tuenj yic. ¹⁶ Kënë athōñ kek raan kəkke ciëen
të bī lök tək ke të le yen thou. Ee kë bī njek
ë miëthke yiic lök lööm të le yen thou than
piny. ¹⁷ Ku acïn raan kädän guo nyaai të
njot pïr yen. Ku na le thou ke käwën cī
dōñ aaye njek kë cī tək ye jäl nyaai. ¹⁸ Agut

8:12 Jer 31:31-34 **9:2** B.bei 26:1-30; 25:31-40, 23-30
17:8-10; B.bei 25:16; L.rou 10:3-5 **9:5** B.bei 25:18-22
Kn 19:9, 17-19

9:3 B.bei 26:31-33 **9:4** B.bei 30:1-6; 25:10-16; 16:33; Kn
9:6 Kn 18:2-6 **9:7** Leb 16:2-34 **9:13** Leb 16:15-16;

lön döör theer aya, awic bi kädän kañ nək bi riem kuēr bi tē door Nhialic thīn jāl la cök. ¹⁹ Mothith ē ye kəc kañ lək lööñ Nhialic ēbēn. Ku jāl riem miöör ku thök cī nək liäap ē pīu, ku wīth athör cī lööñ göt thīn ku kəc. ²⁰ Ku lueel, “Kēnē ē riem lön döör, lön cī Nhialic lək we bāk muk apath.” ²¹ Ku Mothith ē ye duēl ku kāyaath ye tōöu thīn wiēth riem aya. ²² Kēya, cīmēn lön theer, yök aake ye nək bi riemden lööm bi kəc kəc, ku na cīn kē nək bi riem kuēr ka adumuööm aacī pēl piny.

²³ Duēl ye Nhialic door thīn ku kək tō thīn ēbēn, aake ye kək ye duör ē yic tō pan Nhialic kiēt, rin ye käreç tō kəc gup wuöñny wei rin yök ye nək ē path. Ku luoi ē yic nhial tēnē Nhialic, adhīl wīc ajuēr la cök, ²⁴ Kēya, Raan cī ləc ku dəc akēc la duēl ye Nhialic door thīn yic, duēl looi raan pinynhom ē tēn kēcīt kiit ye ke käreç wuöñny wei kəc gup rim ē yök. Yeen nom guöp aci la pan Nhialic, ku arēēr thīn ke lön Nhialic emēn riengkua. ²⁵ Raandīt kək Nhialic kuat Lebī ē ye duēl la wiēth riem kē cī nək cie riemde arak tōk ruöñ thok ēbēn. Ku Jethu akēc rot juaar arak juēc, aci rot gam arak tōk giliñ. ²⁶ Ku emēn aci bēn arak tōk cīt tē cī Nhialic ye guēr thīn bi rot bēn juēr Nhialic bā adumuööm nyaai. ²⁷ Cīmēn ye raan thou arak tōk ku yēth luk yic arak tōk Nhialic nom, ²⁸ Jethu aci gam bi thou arak tōk bi adumuööm kəc ēbēn nyaai. Ku abi bēn dhuk ku aci bi bēn thou rin adumuööm, ku ē rin bi yen kəc nōth ye bēn luök.

10

¹ Lön theer Mothith, ee kiit yen ē ye kāpuōth bi rōt looi aköldā kiēt. Ee cī thōñ kek kāpuōth cī bēn kek Jethu raan cī ləc ku dəc. Kək ke ye nək Nhialic ruöñ ēbēn cīt tēn lön theer, aake cie kəc ke ye Nhialic door cəl aala cök. ² Na kək ke ye nək Nhialic kəc cəl aala cök, nuōt kəc akēc la tuēñ ke ye kāñ nək Nhialic. Rin nuōt kəkā aake bā adumuööm kəc Nhialic door wuöñny wei arak tōk, ku cik ben ya tak lən le kek gup adumuööm. ³ Ku keek aake ye kək yekē nək Nhialic ruöñ thok ēbēn, cəl aa takkē lən le kek gup adumuööm. ⁴ Rin aci rim yök ku

rim thök ye nək lēu bik adumuööm wuöñny wei.

⁵ Kēya, ēcī Raan cī ləc ku dəc lək Nhialic wāar bī yen pinynhom ēlä,

“Yīn aci wīc kək ye nək ku kək ye juēr yīn, rin cī yīn ya gām guōpdiēn bi juaar tēnē yīn.

⁶ Yīn aci puōu ye miēt yök ye nək yīn tēdē ke ye kək ye juēr yīn bik adumuööm nyaai.

⁷ Ku luēel, yēn akīn ba kē wīc looi Nhialic Madhəl,

cīmēn cī ye göt riengkīē athör lön theer yic.”

⁸ Emēn, tāaukē wepuōth piny ku takkē wēt cī Jethu lueel tuēñ ēlä, “Yīn aci wīc, ku tēdē yīn aci puōu ye miēt tēnē kək ye juaar, ku kək ye nək yī bik adumuööm nyaai.” Aci lueel kēlä cək alən ye kək ye juaar looi cīt tē ye lön ye luēel thīn. ⁹ Ku lueel, “Yēn akīn Nhialic Madhəl, ba kē wīc ba looi, looi.” Kēya, Nhialic aci tēthēer ye ye duōr thīn puōl, ku wēen Raan cī ləc ku dəc thīn, bi riemde kuēr rin bi adumuööm kəc ēbēn nyaai. ¹⁰ Jethu raan cī ləc ku dəc aci kē wīc Nhialic tēnē ye bi looi, looi. Ku rin cī yen rot juaar arak tōk theer, kəkkuan rēc aci wuöñny wei ēbēn.

¹¹ Raan kək Nhialic Itharel, aye kāñ nək wāthēer akōlakōl bi yen Nhialic door. Ku aaye kək tōñ thōñ juēr Nhialic arak juēc. Ku kək ye ke juaarkā aake cie adumuööm ye nyaai. ¹² Ku Raan cī ləc ku dəc aci rot juaar arak tōk rin adumuööm, ajuēr cī ye bēn lēu bā awäckua nyaai akōlriēc ēbēn. ¹³ Ku emēn atīt yet tē bi Nhialic kəc aterde guir ku dhuk ke yecök ciēn. ¹⁴ Ku ajuēr cī looi arak tōk, aci kəc cī adumuöömken nyaai looi bik la cök akōlriēc.

¹⁵ Ku Wēi Nhialic ē jam tēnē yo ē wēt kēnē aya. Aci lueel ēlä, ¹⁶ “Lön döör ba looi ke ke akīn nīn bi bēn cök, lueel Bēny. Yēn abi löñkiē tāau kēnhīm ku kepuōth.” ¹⁷ Ku ben lueel, “Yēn aci adumuöömken ku käreç yekē ke looi ben kuēc nhīm.” ¹⁸ Wek paan ē ma, kārackua aci pāl piny papot. Na ye kēya, le dēt nōt wīc yök bāny bik yök aa nək rin bi adumuöömku pāl piny?

Bäk lok tēthiäk ke Nhialic

9:20 B.bei 24:6-8 **9:21** Leb 8:15 **9:22** Leb 17:11
10:13 Wk 110:1 **10:16** Jer 31:33 **10:17** Jer 31:34

9:28 Ith 53:12 **10:7** Wk 40:6-8 **10:11** B.bei 29:38

¹⁹ Kēya miēthakāi, ɣok aaci nhīim lāau alanden buk la ʏōn Yaath apeī ē Nhialic tō nhial, rin cī Jethu rot juaar bī nōk bī riemde kuēer. ²⁰ Wäär thou yen tim cī rīū kōu, aci kēn ɣo gēl buk cīi la ʏōn Yaath apeī ē Nhialic bēn rac. Ku jōt rot raŋ yic, ku emēn arēer ʏōn Yaath apeī ē Nhialic ke lāŋ Nhialic riengkua. ²¹ Ku na cuk la raandit kāk Nhialic yen mac kōc Nhialic, ²² cit mēnē ye kākua yith, lokku tē rēer Nhialic thīn thōnyde nom ē puōn ɣer ku gam cīn yic diu. Lokku kek puōthkuan ɣer cīn yiic luōi kārēc rin cī ke lōk riem Jethu. Ku rin cī ɣo muōc nhīim bā adumuōmkua laak wei aya.

²³ Kēya, mukku kē cī thōn ɣo piān tōk ke ɣo cie puōth ē rou, rin aŋicku raan cī ɣo thōn ē wētde tiēŋ nom. ²⁴ Takku tē bī ɣok ɣopuōth aa dēet thīn, buk nhiēr ku luōi path aa nyuōth. ²⁵ Dukku kē ye ɣok ɣonhīim mat ɣodhie pāl cimēn ye wāmāthkuan kōk ye looi. Lok tuēŋ ɣo cīi dhōr ɣo deet ɣopuōth, buk rōt aa lēk buk aa bēn amat yic, aŋicku Akōl bēn Bēny aci thiōk.

²⁶ Acīn kāk ye nāk Nhialic lēu bī adumuōm pāl piny, tē ŋot le ɣok tuēŋ ɣo loi kārēc ke yic cī lēk ɣo. ²⁷ Kēya, ɣok aa dhil tiit ɣo riōc rin akōl bēn Luŋdit, ɣok kōc cī wēt Nhialic dhāl yic, ɣok aabi tēm awuōc bī ɣok rēer pan mac akōlriēc ēbēn. ²⁸ Aŋieckē, wāthēer tē kueec raan bī lōŋ Mothith cīi piŋ, ku gōony kōc karou ayī kōc kadiāk, ka dhil ɣāth ē kōcdit nhīim, ku biōok aleel bī thou. ²⁹ Jālkē thōŋ, na ye raan cī lōŋ Mothith dhāl yic tēm awuōc cit kēnē, ke ya awuōc yīndē bī Nhialic tēm kōc cī kuec wēt Wēnde? Acit lōn cī kek Jethu dhāl guōp, ku cuitkē, ku witkē piny ku kēckē yic. Ku acit lōn cī kek dōr cī Jethu looi riemde kamken ɣōŋ yic. Ku acit lōn cī kek Wēi Nhialic lāat wēl rēc rem apeī, cōk alōn kony yen ke. Kōckā aabi dhil tēm awuōc thiek apeī. ³⁰ Aŋicku yen raan cī ye lueel thēer ēlā, “Piēŋkē! Ee ɣen ala riel ba kāŋ guōr.” Ku aŋicku lōn cī yen ye lueel aya ēlā, “Bēny abi kacke tēm awuōc.” ³¹ Kēya, abi rēc alanden tē ye yen Nhialic pīr akōlriēc ēbēn yen tēm raan awuōc.

³² Miēthakāi, takkē tēn ye wek rēer thīn

wāthēer. Wäär cī wek wēt Jethu gam, wek aa dhil gum ku wek aaci puōth bēn riel. Wek aakēc puōth bēn bath rin kārēc cī we ɣok. ³³ Wek aa we ye lat ku bui we akōldēt. Ku akōldēt, wek aa we ē kōc kōk kony tē tiŋ wek ke ke baŋ cimēndun. ³⁴ Wek aaci gum kek kōc cī mac, ku wek aakēc puōth riāk tē wäär ye kākun peec, rin ŋic wek yeen lōn wek aabi kāpath wār kākā la ɣok pan Nhialic. Kāpuōth cīn raan bī ke kaŋ nyaai tēnē we. ³⁵ Duōkkē puōth bath bāk wēt Jethu wai wei, rin wek aabi ariōpdit ɣok pan Nhialic. ³⁶ Apath bāk wepuōth dēet tē bēŋ we, rin ke wek aaci kē wīc Nhialic looi, ku ɣōkkē kē cī Nhialic thōn we.

³⁷ Rin aye athōr thēer wēl Nhialic lēk ɣo ēlā, “Ee kaam thīn koor ku raan cī lueel ka bō acīi bī gāu, abi guō bēn. ³⁸ Ku kōckiēn la cōk aabi rēer gam yic, ku ɣen acīi puōu bī miēt tē cīi kek kepuōth bī dēet.” ³⁹ Ku ɣok aaci cī kōc guō dhōr bīk mār, ku ɣok aala gam bī ɣook luōk.

11

Gam

¹ Gam yen ē ɣo cōl aŋic kāk ŋōthku ke bī rōt looi. Ku yeen ē ɣo cōl aŋic kāk cuk ye tiŋ.

²⁻³ Ee gam yen aye ɣok ye ŋic lōn ē cēk Nhialic piny ku nhial kek kāk tō thīn ēbēn wēt lueel ē path. Ku kāk yeku ke tiŋ emēn acīn kēn cīi Nhialic lōom bī yen ke cak. Ku wäär le wārkuan dīt gam tēnē Nhialic, yen aci Nhialic ke bēn gam.

⁴ Ku gam yen aci Abel Nhialic bēn juēr kēpuōth cī Nhialic bēn nhiaar apeī, wār kē cī Kain mēnhē juaar tēnē Nhialic. Ku gamde yen aci Nhialic puōu bēn miēt tēnē ye. Ku ŋic Nhialic lōn ē yen raan la cōk. Kēya, kē cī Abel looi cī yen Nhialic gam apeī aŋot yeku ɣok ɣopuōth ke path emēn tē tek ɣok ye, cōk alōn cī yen thou thēer. ⁵ Ku raan dēt la gam ril cit Abel aya, ee ye Enok. Gamde yen aci Nhialic ye bēn jat nhial ke kēc thou. Guōpde akēc bēn ɣok rin cī Nhialic ye nyaai. Aye athōr thēer wēl Nhialic lueel lōn Enok ē ye Nhialic cōl amit puōu, wäär rēer yen pinyhom. ⁶ Acīn raan lēu ye bī Nhialic cōl amit puōu tē cīn yen gam. Rin raan bēn tēnē

Nhialic adhil gam lən Nhialic atö thün, ku ë kəc ye thiëc gam kë wickë.

⁷ Ku gam yen aci Noa wët Nhialic bën piñ, wäär lək Nhialic ye ye lən bi aboordit bën bi kəc la gup adumuööm bën tēm awuöc. Go Noa wët Nhialic gam. Ku guen riäi ka aboor këc bën bi yen kacke kony. Ku gamde akęc yen käreç ye kacken kök ke looi bën nhiaar. Ku Noa aci Nhialic bën cöl ala cök rin gamde.

⁸ Ku ee gam aya yen acöl Abaram agam kë cī Nhialic lək ye. Ku ler pan cī Nhialic lək ye cək alən awën kuc Abaram ë pan kënë. Pan kënë yen ëcī Nhialic lueel lən bi yen ye gam miëthke aköldä. ⁹ Ku gam yen aci Abaram bën cien ke ya alei pan wäär cī Nhialic thön ye. Ku jöl njöth lən bi Nhialic piny kënë gam miëthke aköldä. Ku jöl cien duël yiic. Ku lök Ithäk kek Jakop cien thün aya, kəc wäär cī Nhialic thön lən bi yen piny kënë yiëk ke. ¹⁰ Abaram aci rëer ë pan kënë ke tit gen cī Nhialic buth, yen cī Nhialic thön ye cīi cit duël.

¹¹ Ku ë gam cī Abaram Nhialic gam yen ë dhiëeth yen meth cək alən wäär cī yen dhiöp apei. Ku tiende Thara ke cīi dhiëth. Aci njöth lən bi Nhialic athönde tiëen nhom. ¹² Na cək alən awën cī Abaram dhiöp apei, bi raan ëbën ñic lən cīi yen bi bën dhiëth, ke yeen aci bën a wundit kəc juëc apei cit liëet, ku kuël nhial cie kueen.

¹³ Kockä ëbën aaci gamden muk agut tē thou kek. Keek aake këc kək cī Nhialic thön ke yök. Ku aake yekë tñj tēmec, ku gamkë ke ke mit puöth. Ku ë yekë lək kəc lən aa rëer kecit jööl pinynhom ë tən, ke bi ber tē cī lək ke. ¹⁴ Alëuku buk ñic ëmën lən kəc jam këlä, aaye kë nyuöth lən wïc kek pan bi ya panden. ¹⁵ Na yekë tak lən ye pan cik nyääj wei panden, ñuöt aaci dhuk thün. ¹⁶ Ku acik wïc kepuöth apei bik yet pan path, pan tö nhial. Ku Nhialic acie guöp ye yär tē cöl ye, ke Nhialicden. Ku këya, aci gen path guir tënë ke.

¹⁷⁻¹⁸ Ku gam yen ëcī Abaram rot guir bi wände Ithäk nök wäär them Nhialic ye. Yen Abaram raan cä athön Nhialic yök, ee wïc

bi manhden töñ tō yenhom nök, cək alən cī Nhialic ye lueel tënë ye lən ë Ithäk yen abi yin mïth ca thön yi yök tënë ye. ¹⁹ Aci Abaram tak lən bi Nhialic Ithäk jät aköldä. Ku këya, Abaram aci Ithäk yök ke cit raan cī Nhialic cöl aben pïr.

²⁰ Ku gam yen aci Ithäk Jakop ku Ethau thön döc Nhialic rin kək bik yök aköldä.

²¹ Ku gam yen aci Jakop wëët wände Jothep bën döc wäär cī yen thiök ke thou. Ke kääc ke cī yenhom guöt waiden ë yen piny thany, ku röök Nhialic. ²² Ku gam yen aci Jothep ye ñic wäär cī thuönde thiök lən bi kəc Itharel jäl pan Ijip. Ku lək ke bik yuömke cīi nyiëen pan Ijip aköldä le kek jäl.

²³ Ku gam yen aci kəc ke dhiëth Mothith ye bën thiaan pëi kadiäk wäär cī ye dhiëth. Ee cik tñj ke ye manh path apei. Ku ke aake këc riöc wët këc kek löñ bënynaknhom pan Ijip theek.

²⁴ Ku gam yen aci Mothith bën kuc wäär cī yen dit bi cīi ye cöl ke manh nyan bënynaknhom. ²⁵ Na cī wïc bi puöu ya miët, miët ë puöu cie ceñ ë bën luoi käreç yiic, ñuöt aci rëer pan bënynaknhom. Ku aci bën nhiaar bi rëer kek kacke bi gum ke ke. ²⁶ Aci yök yepuöu lən bi yen kápath yök thün tē guum yen kuöc ciëen rin ë kacke. Cimën wäär cī Raan cī lóc ku döc gum, tən tē bi yen kajuëc path yök pan Ijip. Rin ë njöth ariöp bi yök aköldä.

²⁷ Ku gam yen aci yen bën jäl pan Ijip ke cīi riöc riääk puöu bënynaknhom. Ku le tuen ke gum ciët cī Nhialic cie tñj, tñj. ²⁸ Ku gam yen aci Mothith wët Nhialic bën piñ. Ku guir tē bi kəc Itharel jiël thün pan Ijip. Ku lək ke bik thök nök. Ku røthkë yöötken thook riem, rin na la atuny Nhialic bi mïth röör ke kəñ dhiëeth bën nök, ke cīi mïth röör kai kəc Itharel met thün.

²⁹ Ku gam yen aci kəc Itharel Wär Lual bën teem ke ciët cī döu. Nawën jöl wïc kəc Ijip bik ke buöth, ke wär ben thiän ku moukë.

³⁰ Ku gam yen aci kəc Itharel päny gen Jeriko bën gööt nün kadhorou abi wiik.

11:7 Cäk 6:13-22 **11:8** Cäk 12:1-5 **11:9** Cäk 35:27 **11:11** Cäk 18:11-14; 21:2 **11:12** Cäk 15:5; 22:17; 32:12
11:13 Cäk 23:4; 1Läk 29:15; Wk 39:12 **11:17-18** Cäk 22:1-14; Cäk 21:12 **11:20** Cäk 27:27-29, 39-40 **11:21** Cäk 47:31; 48:20 **11:22** Cäk 50:24-25; B.bei 13:19 **11:23** B.bei 2:2; 1:22 **11:24** B.bei 2:10-12 **11:27** B.bei 2:15
11:28 B.bei 12:21-30 **11:29** B.bei 14:21-31 **11:30** Jöc 6:12-21

³¹ Ku gam yen akęc adějōŋ cəl Rayäp bēn nək kek kəc gen Jeriko wäär nək ke, rin cī kek jai ē Nhialic. Rin yen Rayäp nhom ē cā anēm kəc Itharel lor ku nyuuc ke paande.

³² Kəc kək juęc aya aa la gam. Acā lēu ba we lək kək cī kəc kək looi, cīmēn yī Gidiōn, Barak, Thamthon, Jeptha, Debit, Thamel ku kəc kək Nhialic tīŋ. ³³ Ku gam yen acī kəc kək bāny bēn cop. Ku yen ŋic kəc kək kəc mac. Ku yök kəc kək kē cī Nhialic thōn kəc. Ku ē yen acī kəc kək kōör bēn der thook. ³⁴ Kəc kək kamken aaci męc bēn nək, ku ričkē röt bei ē paal thook. Kəc kək ke niap aaci bēn riel apēi tōŋ yic. Ku copkē yōm apuruuk ē wuāt kək. ³⁵ Rin gam yen acī Nhialic rōök diäär bēn gam, ku cəl kəcken cī thou aa ben pīr. Ku kəc kək aaci bēn aa gum ke cī kenhīim waar, rin bī ke jot aköldä. ³⁶ Kəc kək aya aake ye läät ku that ke. Ku kəc kək aake ye rek ku mac ke. ³⁷ Ku kəc kək aake ye bišök aleel. Ku kəc kək aake ye tēm kōth ē rou. Ku kəc kək aake ye tēm röt paal. Kəc kək acīn kē yekē cien, aa kōt kek aake yekē kušm kekōth. Kəc kək aake ŋōŋ, ku aake ye baŋ ku kuc ke ciēŋ. ³⁸ Kəc kək ecīi path bīk cien pinynhom. Aake ye piny kuany yic ē path roor liεεt. Ku ciēŋkē adhuum yiic, ku kuör yiic ku gat yiic.

³⁹ Ee ŋic lōn le kəc kək ebēn gam. Ku acīn raan tōk kamken ca athōndit Nhialic bēn yök. ⁴⁰ Nhialic ecī kēpath guiir ke ŋic ŋo. Kēya, bī ke nhīim ku ŋo looi buk la cök yodhie.

12

¹ Kēya emēn, ŋok aa ŋic kəc juęc wäär cī gamden nyuōth tēnē Nhialic. Ku rin ē wēt kēnē pälku kək ŋo thēl adumušōm yic, adumušōm yeku ke lac looi. Ku aa ŋo gēl buk dhēl Jethu buōth yic. Lok tuēŋ ŋo wēēr ke ŋo cī dhōr buk kē cī Nhialic guiēr ŋo dōöt. ² Yeku rēer ŋo dōt Jethu raan cī ŋo nyuōth dhēl ku gam la cök. Ku rin miεt pušu bī yök, yen acī yen ye gam bī thou tim cī riūu kōu. Ku cīi kuc bī kē looi cīi päl, cək a wäär ye ke ye yōr gušp. Ku emēn a rēer kōŋ cuęc thōny Nhialic.

³ Takkē tē cī Jethu guum thīn tēwäär ye kəc kəc wēt Nhialic gam ye gaany thīn akōlakōl, rin bī wek cīi dhōr ku baathkē puōth. ⁴ Rin aŋot cīn raan cī nək, ayī raan cī yiěk tētōk kamkun kəc cie wētdun ye gam. ⁵ Cäk nhīim mээр wēēt puōth ye Nhialic we wēēt ke we cīt miεthke?

“Manhdiε, cök yīpušu piny tē wēēt Nhialic yīn,

ku duk cəl aye kērac tē nyieeny yen yīn.

⁶ Rin Nhialic ee kəc nhiεεr keek cök piny.

Ku ee kuat raan cī gam kecīt manhde tēm awušc.”

⁷ Gušmkē kērac kecīt wēēt Nhialic tēnē we, rin ē yen we cəl acīt miεthke. Nadē cäk kaŋ piŋ le manh kēc wun kaŋ that rin wīc yen ye bī wēēt? ⁸ Na cīi Nhialic we yīk awušc wēēt yen we cīmēn adhie ye wun mīth miεthke wēēt, ke wek acie miεthke. ⁹ Cīmēn ye ŋok ŋot ŋo thek wärkua pinynhom ē tēn tē cək kek ŋo that, cuk bī lēu alanden buk röt thōn Nhialic, wun wēikua ku pīr tē wēēt yen ŋo? ¹⁰ Wärkua aa ŋo wēēt tē kor ŋok buk ŋic cien kam kəc run lik pinynhom ē tēn, cīt tē yekē yök ye ke path. Ku Nhialic ē ŋo wēēt akōlakōl rin kēpuōth buk yök buk dhēēŋde rōm kek ye. ¹¹ Wēēt acie guš nhiaar nyin yic, aye yök ciēt rεεc. Na lä theεr, ke kəc cī tēm awušc aa la cök ku yekē kəc ē dōr.

¹² Kēya, duškkē rišc lak tuēŋ ke we deet wēpuōth. ¹³ Biathkē dhēl la cök yic, bī kəc koor gam riel gamden yic. Ku cik mēr wei wecök.

¹⁴ Miεthakāi, thēmkē bāk ŋic cien ke kəc ebēn, bāk rēer dhēēŋ Nhialic yic. Rin raan liiu dhēēŋ Nhialic tēnē ye acīi bī kaŋ tīŋ. ¹⁵ Muškkē wenhīim bī cien raan cīi dhēēŋ Nhialic yök. Ku tiēerkē nhīim paan ē moor bī cien raan loi kērac mεt we wei ebēn. Aŋiečkē, ee diēn tōk yen ē wār rac nyin. ¹⁶ Acīi path bī raan yepušu ya yiěk bal. Ku cīn raan loi rot bī yic pīal cīmēn Ethau wäär pēl diētde tēnē raan buōth ye, rin cī yen ye gām miεth koor ē path. ¹⁷ Ku aŋiečkē wäär wīc Ethau ye bī la tēnē wun bī la dōc ku bī diētde dhušc ciēn, ku akęc dōc bēn yök tēnē

11:31 Joc 2:1-21; 6:22-25 **11:32** Bāny 6:11-8:32; 4:6-5:31; 13:2-16:31; 11:1-12:7; 1Tha 16:1-1; 1Bŋ 2:11; 1Tha 1:1-25:1 **11:33** Dan 6:1-27 **11:34** Dan 3:1-30 **11:35** 1Bŋ 17:17-24; 2Bŋ 4:25-37 **11:36** 1Bŋ 22:26-27; 2Läk 18:25-26; Jer 20:2; 37:15; 38:6 **11:37** 2Läk 24:21 **12:6** Jop 5:17; Kēŋ 3:11-12 **12:12** Ith 35:3 **12:13** Kēŋ 4:26
12:15 L.rou 29:18 **12:16** Cäk 25:29-34 **12:17** Cäk 27:30-40

wun. Kënë akēc rot bən lēu bī waar yic cək a wäär cī yen dhiau piū ē nyin.

¹⁸ Wek aa kēc bən we cīt kəc Itharel wäär cī la gən Thinaī cək. Ku tījkē manydīt apēi ke dēp. Nawēn ke tīj luāāt aya ke cī gət paat piny ku looi mušōthdīt, ku yomdīt apēi. Ku ye bir yic ku mēer apēi abīk rišōc ēbēn ¹⁹ Ku piŋkē kaŋ yic ku röl la gēi. Aacī Nhialic piŋ ke jam rōldīt apēi, nawēn ke lēkkē Mothith bī Mothith Nhialic lōŋ bī cīi ben jam tēnē ke. ²⁰ Ku aacī jāl bən rišōc apēi tēwēn piŋ kek Nhialic röl ke lək ke ēlä, “Acīn raan yēēt ē gən kēnē cək, na cək a lēi ku le nhial ye ka biōök aleel bī thou.” ²¹ Agut Mothith acī bən rišōc aya apēi wēn looi kākā röt abī ya lueel, “Ÿen aye rišōc lath.”

²² Wek aa kēc bən gən Thinaī lösm. Wek aacī bən gən Dhain lösm, yen cī Jeruthalem ē yam gen Nhialic pīr buth yenhom. Wek aacī bən yan miēt pušū dīt yic tō atuuc Nhialic juēc apēi thīn. ²³ Wek aacī bən tēnē Nhialic yen luk looi tēnē kəc ēbēn. Ku tēnē wēi kəc path cī Nhialic looi bīk la cək. ²⁴ Wek aacī bən tēnē Jethu cī lōŋ dōr ē yam looi. Acī riemde juaar rin bī Nhialic adumušōmkua pāl piny, rim cīi thōŋ kek rim Abel wäär thiēc ē guur.

²⁵ Wek aa yōök bāk cīi kuc wēt raan jam. Kəc wäär cī kuc bīk wētde cīi gam pinynhom tēn aakēc bən pušl ke cīi tēm awuōc. Na ye kēya, buk poth kēdē, Ÿo cīi tēm awuōc tē cīi Ÿok wēt cī Nhialic jam tēnē Ÿo nhial piŋ? ²⁶ Wäär rōlde gən Thinaī ēcī piny yāäk. Ku ēmēn acī kəc lək ēlä, “Acie pinynhom rot yen ba yāäk, Ÿen abī nhial yāäk aya.” ²⁷ Ku dēt aya, kē ye wēlkā nyuōth ē lən kāk cī cak aabī röt yāäk ku nyiēēi ē keek. Ku dōŋ kāk cīi lēu bī ke yāäk.

²⁸ Kēya, Ÿok aa kəc cī Nhialic yiěk pan cīn kē bī ye yāäk athēer. Lecku Nhialic ku dorku dhēl ye cəl amit pušū, ku rēerku ke thekku ku rišōcku ē ye. ²⁹ Rin ye Nhialic kəc tēm awuōc thiek apēi, acīt many adhie kēriēēc ēbēn rušōc piny.

13

Tē ye Nhialic miēēt pušū thīn

12:19 B.bei 19:16-22; 20:18-21; L.rou 4:11-12; 5:22-27
12:20 B.bei 19:12-13 **12:21** L.rou 9:19 **12:24** Cäk 4:10 **12:25** B.bei 20:22 **12:26** Ÿag 2:6 **12:29** L.rou 4:24 **13:2** Cäk 18:1-8; 19:1-3 **13:5** L.rou 31:6, 8; Joc 1:5 **13:6** Wk 118:6 **13:11** Leb 16:27

¹ Lak tuenŋ we nhiar röt akōlaköl ke we cīt mīth tik. ² Lor jōöl ē pušn Ÿer ku nyuōc keek apath. Rin cī kəc kōk atuuc Nhialic kaŋ lor kē kuckē ke. ³ Duškkē nhīim ye mār kəc mac ku kəc gum. Yakē ke kony ciēt we mac ku gušōmkē ke ke.

⁴ Thiēek adhīl raan ēbēn theek, rōor ku diāar aa dhil röt theek kamken bī ciēn raan dēek ŋek pušū. Nhialic abī kəc cī rot thiaak ē luui akər tēm awuōc, ku kəc kēc thiēek luui kāk ē bal aya.

⁵ Duškkē ye wīc wepuōth bāk la kajuēc apēi, ye kēdun muk yen ye yiěk yīpušū rot. Acī Nhialic lueel thēer ēlä, “Wek aacā bī kaŋ pāl wei, ku wek aacā bī nyāāŋ wei.” ⁶ Na ye kēya, rēerku ē cək ku ŋōthku Nhialic, ku yeku lueel ēlä, “Ee Nhialic yen ē Ÿen kony, acīn kē ben Ÿa riāac. Le raan lēu ye ba lušī kērac?”

⁷ Duškkē nhīim mār kəcdīt tuenŋ wäär we lək wēl Nhialic. Takke apath yen tē pīir kek thīn ayet tē thou kek. Lušōikē cimēnden gam yic. ⁸ Jethu Krītho acie rot ye waar. Ee yen tōŋ aköl wäär ku ya aköl ku akölriēēc ēbēn. ⁹ Duškkē röt cəl aa rēc ē nhīim piōc juēc kəc gōi ye lueel lən cīi mīith kək bī ya cam. Wek aa dhil wepuōth wēl dhēēŋ Nhialic ku acie mīith ye cam cīn kē yekē kušny wēi kəc ke cam.

¹⁰ Ajuēr ye looi bī Ÿo awaar kārēc yiic, acīt ajuēr lōŋ dōr wäär ye looi bī adumušōm pāl piny. Ku acīn raan ye pušl agut kəc kaŋ juaar tēnē Nhialic duēl yic bīk riīŋ lān cī nōk cuet. ¹¹ Rin raandīt kāk Nhialic ē ye riem lān cī juēr Nhialic Ÿāth tē yaath duēl yic rin bī adumušōm pāl piny. Ku lān cī nōk ē ye nyop roor abī ya col. ¹² Ku Jethu aya, ee thou gēu kōu aŸeer Jeruthalem. Tēwēn nēk ye ēcī riemde kuēr rin bī adumušōmkua pāl piny. ¹³ Kēya, dhilku biaath aŸeer aya gēu kōu buk yār guōp wäär cī guum la rəm kek ye. ¹⁴ Kēnē adhīlku looi, rin pinynhom tē ciēŋ Ÿok thīn acie yen tē bī Ÿok ciēŋ thīn athēer. Ÿok aa tit gen yam yen bī bēn. ¹⁵ Kēya, cīt mēnē cī Ÿok Jethu gam, yeku Nhialic leec akōlaköl. Rin lēc ye Ÿok ye leec piāthkua ēbēn, yen ajuērdan ye nyuōth lən ye yen Bēny. ¹⁶ Duškkē nhīim mār lušī

kāpath, ku kē ye wek rōt kony kamkun, rin kākā kek ajuēr Nhialic cōl amit puōu.

Thek kōckun dīt wēl Nhialic

¹⁷ Thek kōckun dīt wēl Nhialic, ku piŋ tē ye kek yī wēēt thīn, rin ye kek kōc tit wēiku. Ku aŋickē lōn bī Nhialic ke thiēec akōldā tē cī kek wēi kōc tiēet thīn. Na thek ke ku gam wētden, ka bī luōiden looi ke mit puōth. Ku na cī wētden piŋ ka luui ke rem puōth. Ku na cīk ŋic luui apath, ke la kē kuny kē yī? ¹⁸ Yakē rōök riēnkua. Acīn kēreec rēēr ŋopuōth. Awīcku bī ya kēpath yen yeku looi akōlakōl. ¹⁹ Wek aa liēm piāndiē ēbēn bāk rōök bī Nhialic ŋa cōl adhuk tēnē we ye nīnkā.

Rōök ciēēn

²⁰ Ku ēmēn, bī Nhialic rēēr kek dōōr, yen cī Bānyda Jethu cōl aben pīr, week yiēk kāk wiēckē ke bī wek kēden wīc looi. Ku bī luui wepuōth riel Jethu raan cī lōc ku dōc, ²¹ bī wek kuat kāk ye miēēt puōu ya looi. Jethu yen abiōŋdīt rin cī yen lōŋ dōōr akōlriēec cī thany riēmde looi. Bī diik ya kēde akōlriēec ēbēn. Yenakan.

Wēl ciēēn

²² Miēthakāi piēŋkē wēl lik deet wepuōth ca lēk we apath. Rin athör ca gāt we aciek. ²³ Awiēc bāk ŋic aya lōn wāmāathda Timothī acī lony ē nīnkā. Na lōc bēn bā dōōt, ke ŋok aabī cath ē tōk buk we la neem.

²⁴ Miāthkē kōckun dīt ku kōc kōk cī wēt Nhialic gam ē riēnkua. Wāmāthakua pan Italia aa we muōōth aya.

²⁵ Bī dhēēŋ Nhialic rēēr kek we ēbēn.

Athör Jemith Wët nhom

Athör Jemith aa kāk cī gāt kōc cī Nhialic gam cī thiēi pinynhom ēbēn. Raan ē gāt athör aci wël juēc ē waal path gāt bī yen kōc lēk nīny ē kāŋ, rin bī kōc cī gam, rōt tiit ku luoi path. Aci wël juēc lueel tēnē kōc cī gam, wël cīmēn wël ē jīεek, ku nōōŋ ku thēm ē jōŋrac, ku luoi ku tiεel, ku gam kek ē luoi, ku liem path ku nīny ē kāŋ, ku agōth ku nhiam ku piath, ku luk kōc kōk wei. Ku nyooth ē rot ke nhiam ku lier ē puōu ku rōök. Athör ē jam apēi bī gamda rot ya nyuōōth luoida yic.

Kāk tō thīn

Muōth 1:1

Thēm ku thōōc kērac yic 1:2-18

Pīŋ ku luoi 1:19-27

Duōkkē kōc ye tek yiic 2:1-13

Gam ku luoi 2:14-26

Dut liemdu 3:1-12

Nīny kāŋ bō tēnē Nhialic 3:13-18

Thōnkē rōt Nhialic 4:1-10

Duk mēnhkuī nyieny 4:11-12

Duōkkē ye tol 4:13-17

Lēk tēnē Ajiεek 5:1-6

Pēl rot piny ku Rōök 5:7-20

¹ Athör Jemith, aluaŋ Nhialic ku Bānyda Jethu Krītho tēnē kōc cī gam, cī weer pinynhom. Ku muōōth ke.

Thēm ku thōōc kērac yic

² Miēthakāi, calkē aye miēt ē guōp tē teem kuat kēril rot ē dhēldun yic, ³ rin anīεeckē akōl ye gamdun la tueŋ kārīl yiic, kēn bēn bei thīn ē riēl ē puōu ater yic. ⁴ Calkē riēl piāndun ater yic ayēth we tueŋ, yen abī wek kāŋ ŋic ku bāk la cōk ke cīn diu. ⁵ Na le kē dhal we bāk cīi ŋic, ke we rōök tēnē Nhialic yen la riēl bī gām we, rin Nhialic ē ŋiēēc kāŋ gam ē path piānde tēnē raan ēbēn. ⁶ Ku na rōōkkē ka dhiēlkē looi ē puōn cīn yic diu acīn, kuat raan ē diu acīt apuōōk wīir ye yom nyiāāŋ bī yāth tueŋ ku dhuk ciēēn. ⁷ Raan cīt kēnē cīi ye tak lōn le yen kē bī yōk tēnē Nhialic. ⁸ Ku yen raan kēnē ē puōu rou, ku kāk ye looi ēbēn aacie rōm.

⁹ Raan cī gam ŋōŋ adhīl puōu miēt tēnē Nhialic, rin bī ye juak bī yāth nhial, ¹⁰ ku raan ajak adhīl puōu miēt tē dhuk Nhialic ye piny, rin ajak abī lōōny wei cīmēn yōōk tim. ¹¹ Akōl ē ruēl ku atuōnyde ē tim nyop, ku thou yōōk dhēēŋ wēn ēbēn ku lōōnykē wei. Ku riāāk dhēēŋden puōth wēn. Yen ē kē bī rot looi tēnē raan ajak aya, abī mēr wei jaakde cōk.

¹² Raan bī puōu miēt ē raan bī kērac guum ku ŋuōt ril puōu ē gamde yic, tē lēu yen kēnē, ka bī pīr akōlriēēc ēbēn cī Nhialic guiir ke ya ariōp tēnē kōc nhīar ye yōk. ¹³ Na them raan ē kāk rεεckā, ke cīi raan luel yepuōu ēlā, “Athēm kēnē abō tēnē Nhialic.” Rin acīn raan lēu ye bī Nhialic cōl aloi kērac, ku yeen guōp acie raan ē them kērac. ¹⁴ Ku raan aye them kērac ye wīc yepuōu ye thēl wei ku deep. ¹⁵ Kērεεc ye wīc yepuōu yen ē bēn rēēr kēya yet bī dhiēth adumuōōm, ku adumuōōm yen ē bēn dīt apēi yet bī thuōōu bēēi.

¹⁶ Miēthakāi nhīaar duōkkē rōt cōl aaye math nyīn, ¹⁷ kuat kāpath la cōk ye yōk, nadē ke gēm yī aa bēn nhial tēnē Nhialic, Aciēŋ cak kāk ē ruēl nhial, ye ruēlden rōt waar ku yeen acie rot waar. ¹⁸ Aci tak ē rot bī yo gām pīr ē yam dhēl wēt ē yic, ku buk rēēr tueŋ kēriēēc nhom ēbēn.

Pīŋ ku luoi

¹⁹ Muōkkē kēnē wenhīim miēthakāi nhīaar ke! Raan ēbēn adhīl kāŋ lac apīŋ, ku cīi guō jam ē path, ku cīi puōu ē lac dak aya. ²⁰ Riāŋ ē puōu acīi pīr la cōk wīc Nhialic ye bēēi. ²¹ Kēya, pālke luoi kāk la bīth ē kōc yōōr gup, ku kuat luoi kērac ēbēn. Gamkē Nhialic piāthkun ēbēn, ku wēt puōth cī tāāu wepuōth bī we luōk.

²² Na yakē wēt Nhialic piŋ ku cāk loi, ke wek aa rōt math. Kēya, luōikē kecīt tēde. ²³ Kuat raan ē wēt kēnē piŋ ku cīi looi acīt raan rot tiŋ macar yic. ²⁴ Ee guāpde ŋiεc tiŋ apath, ku na le jāl macar lōōm ke go nhom mār tē cī ye cak thīn. ²⁵ Ku raan ē lōŋ path tiŋ ku dōt yic yepuōu, lōŋ puōth Nhialic yo gēl buk kārεc cīi loi, acīi cīt kēnē, acīi ye piŋ ē path ku mēr nhom ye, ku looi kecīt tēde. Raan cīt kēnē abī Nhialic dōc kuat kāk ye looi yiic ēbēn.

²⁶ Ye raan tak lön theek yen yath? Na cii raan liemde dut ka cîn yanh theek. Ku ë rot math ë rot. ²⁷ Thëk puoþh ye Nhialic Wäda gam akîn, kony abeer ku lëer ë näänden yic, ku tiit rot kâk rɛc ye tō pinynhom.

2

Duäkkë kɔc ye tek yuic

¹ Miëthakäi, kɔc cî wët Bänyda Jethu Kritho la dhëëndit apɛi gam, wek aadhil kɔc thöön nhüim kuat ë kâk yakë ke looi yuic ëbën. ² Tëdë, tē bî raan cî nɛc ruk apath tēnë amat, ku bö raan nōn ciej alanh cî riääk aya. ³ Na ye raan cî nɛc ruk yen nɛc tîŋ ë rot ku lëk ye ëlä, “Bäär nyuc tēn tēpath,” Ku lëk raan nōn nyin, “Lɔɔr kääc tēn,” Nadë ke luel, “Lɔɔr nyuc piiny tēn ɣacök.” ⁴ Ke yîn ala guöp awuöc cî yîn kɔc tek yuic, ba kɔc kâk luök wei, ku kënë ë luoi cii path.

⁵ Piɛnkë miëthakäi nhiaar, Nhialic acî kɔc nōn nyin kuëny bei pinynhom bîk ajieek ë gamden yic, ku ye bääny pan Nhialic këden, bääny cî Nhialic lueel lön bî ye gäm kɔc nhiaar ye. ⁶ Ku wek aaci kɔc nōn nyin dhöl gup. Ye yîŋa, bî we thany nhüim piny ku thelkë we tēnë bëny luk? Ajieek! ⁷ Aa keek, kek aa kɔc jam wël rɛc rin puoþh raan cî wek wëtde gam.

⁸ Abî ya këpath yen luökë tē theek wek löŋ bääny Nhialic ye yök athör thëer wël Nhialic yic, “Nhiar raandun akeu nhom cîmën nhiëer yîn rot.” ⁹ Ku na cäkkë kɔc ye thöön nhüim ë luoidun yic, ke wek aala gup awuöc, ku löŋ abî we tēm awuöc raan cî löŋ dhoŋ kâu. ¹⁰ Kuat raan ë löŋ tök dhoŋ kâu kam ë lööŋ, ee lööŋ dhoŋ köth ëbën. ¹¹ Ku yen tööŋ, yen ë ye lueel ëlä, “Duk tîŋ raandä kɔr,” ku lueel aya, “Duk raan näk.” Rin na cök alön këc yîn tîŋ raandä kɔr ku yîn acî raan nök, ke yîn acî löŋ dhoŋ kâu. ¹² Ye jam ku lui yî nɛc rot lön bî yî däm ë löŋ ɣo gël buk käreɛc cii loi. ¹³ Rin tē le Nhialic luk looi tēnë kockä, acii raan cie wët ye päl piny bî nuaän. Ku pël piny wët yen aril tēnë luk.

Gam ku luoi

¹⁴ Miëthakäi, ye këpiath nō tō thîn bî raan aa lueel ka la gam, ku aacii kâk yeke looi ye nyuöth? Lëu gam kënë bî ye luök? ¹⁵ Na

lō miëthakui cî gam ku aacîn miëth camkë ku alëth ceŋkë ke. ¹⁶ Ye këpiath nō tō thîn tē lëk yîn ye ke ëlä, “Miëthkë ku bäk kueth, tēdë ke luel, ruökkë alëth dhil bî wiir we cii näk!” Ku acîn kâk ca gäm ke kâk wickë ke ë piërden yic? ¹⁷ Këya, gam ë rot ku cîn yic luoi path, ka cîn yic pîr.

¹⁸ Ku abî raan ya lueel, “Raandët ala gam ku raandä ala luoi,” Ku aba dhuk nhom ëlä, “Nyuöth ɣa raan cit kënë la gam ku cîn luoi? Yîn aba nyuöth gamdië kâkkiën ya looi yuic.” ¹⁹ Ye gam lön ye Nhialic tök? Apath. Aye jakrɛc gam aya, ku leth ke ke cî riöc. ²⁰ Yîn raan ril nhom! Wic bî nyuöth yî lön gam cîn yic luoi acîn koony? ²¹ Abaram Wädandit thëer, cî cök piny Nhialic nhom këdë? Ee luuide yen ë cök ye piny, wäär juëer yen manhde Ithäk ariäk nhom tēnë Nhialic. ²² Këckë tîŋ gamde ku luuide aaci luui kedhie, ku gamde acî luuide cäl ala cök. ²³ Ku kë cî lueel athör thëer wël Nhialic yic acî ya yic, “Abaram acî Nhialic gam, ku rin gamde yen acî Nhialic ye bën tîŋ ke la cök yenhom.” Ku ye Abaram cäl aye mäth ë Nhialic. ²⁴ Cäk tîŋ, ee rin luoi path yen ë raan cäl ala cök ë Nhialic nhom. Ku acie gam ë rot.

²⁵ Ku ë yen ë ye tēde kek adëjöŋ cäl Rayäp wäär kony yen anëm kɔc Itharel. Wäär, lor yen ke paande, ku kony ke bîk röt kual ë dhël dët.

²⁶ Këya, cîmën guöp cîn yic wëi, ee kë cî thou, yen ë tēnë gam cîn yic luoi path, ee kë cî thou aya.

3

Dut liemdu

¹ Miëthakäi, aacie we ëbën wek lëu ye bäk aa kɔc ë piöc. Tëcît tē nɛckë ye, ɣook kɔc ë piöc, luöŋda abî yic riel apɛi tēnë luŋ kɔc kâk. ² ɣook ɣodhie ɣok awuöc looi dhöl juëc yuic, ku na këc raan awuöc loi kâk ye lueel yuic, ka la cök ku alëu bî rot muk apath alanden.

³ ɣok a mathiän ŋak thok luuŋ bî wëtda gam, ku jölku kuaath tē wicku. ⁴ Tēdë ke yî tak riän rëer wüir, adit apɛi ku aye yom ril kuaath, ku alëu raan ye kuaath bî tim koor cit alau cök nhom, ku jöl geer ke wel nhom

të wïc piände. ⁵Yen ë tēde ke liep, akoor, ku alēu bī yenhom læc kākken dīt rīl yen.

Thōñ ror dīttet lāäu yic apēi, ku aye liem many thiin koor yōot. ⁶Ku liep acīt mac. Yen ë kǎñ liäap ku bīi riäak pinynhom, arēēr yogup ku ye kuat kǎrec ëbēn thiäi ë guōp yic. Ee piērda dēep ë manyden bō kek ye pan mac. ⁷Acī raan lēu bī lāäi roor mac baai kek ye, cīmēn lāäi dīt ku lāäi kor ku diēt ku kǎpieny ku rec. ⁸Ku acīn raan cie lēu bī liemde ηiēc mac. Liep arac, acie lēu bī duut, ala yic kērec kǎc nǎk. ⁹Ayeku luōōi bī yok Nhialic leec, ku lem yok miēthakāi kōk cī Nhialic Wāda ke cak ke cīt ye. ¹⁰Wēl alēc ku lēmlēm aa bēn bei ë thoñ tōñ yic. Miēthakāi peth bī rot looi kēya? ¹¹Acīn yinh pīu path ku pīu rēc bēēi bei ë tōk kedhie. ¹²Miēthakāi tim cīt ñaap, acie dhiēth ë mīth tim cōl Olip. Ku abiēc acie dhiēth mīth tim cīt ñaap, tēdē ke yinh lēi piēuke bī pīu path.

Nīny ë kǎñ bō tēnē Nhialic

¹³Le raan tōk kamkun ηic kǎñ ku ye wēl deet yiic? Adhil nyuōoth ë piērde yic, ku luoi path cīn yic nhiaam rin ηiēc ë kǎñ. ¹⁴Ku na ye tiēl yī reem puōu apēi ku ye rot nhiēr kǎñ ë rot, ke yī duk yic dhāl ba jam ë nhiaam. ¹⁵Nīny kǎñ cīt kēnē acie bēn pan Nhialic, ee kēn pinynhom ë tēn, acīn yic Wēi Nhialic, ee kēn jōñrac. ¹⁶Na rēēr tiēl ku kē ye yīn rot nhiēr kǎñ ë rot thīn, ke aliäap ku kuōc luoi, ku kuat kǎrec ëbēn arēēr thīn aya.

¹⁷Ku nīny kǎñ bō nhial, tuēñ ala yic dōōr ku ala yic dhēēñ, ku gem rot tēnē Nhialic, athiāñ ë lier puōu, ku aa kǎpath kek aaye yōk thīn, acīi kǎc ye tek yiic, ku aala cōk.

¹⁸Ku kǎc dōōr looi, aa kāk la cōk yōk dōōr yic.

4

Thānkē rōt Nhialic

¹Ye tēnen yen ye akēēk ku agōth ë kamkun bēn thīn? Aa bēn tēnē kāk wiēckē ke thōr wepuōth, kāk we cōl agōth ë kamkun. ²Wek aa wïc kǎñ, ku aa cāk ë yōk, wek aaci rōt guiir bāk nāk. Wek aa wïc kǎñ ë riel ku na cākē ke yōk, ke wek aa gōth ku thārē, kē wiēckē acāk bī yōk rin kēc wek Nhialic thiēēc bī gām we. ³Ku na thiēckē, ka cāk yōk, rin tē ye wek ye tak thīn tē wïc wek ke, acīi path. Ayakē thiēēc ë kākā rin miēt

ë piāthkun ë rot. ⁴Kǎc cī jai Nhialic! Kuōckē lōn na yīk raan yepuōu kāk pinynhom, ke raan ë raan ater tēnē Nhialic. Kuat raan ye wïc bī ke nhiaar kāk ë pinynhom, ee ya raan ater tēnē Nhialic. ⁵Duōkkē ye tak lōn cīn yen yic tō athōr thēer wēl Nhialic yic ye lueel elä, “Nhialic awïc wēikua bīk aa kākke ë rot.” ⁶Ku dhēēñ cī Nhialic gām yo adīt alanden. Ku yen aye athōr thēer wēl Nhialic lueel, “Nhialic aman nhiam ku ë dhēēñ gām kǎc lir puōth.”

⁷Kēya, thōnkē rōt Nhialic. Yakē jōñrac thany wei bī kat welōm. ⁸Bākkē ë Nhialic lōōm ku abi thiōk kek we. Miētkē wecin bei kǎrec yiic wek kǎc la gup adumuōōm! Wuōōnykē wepuōth wei wek kǎc puōth rou! ⁹Riäakkē puōth awuōockun cāk looi yiic, dhiaaukē ku ηēerkē yiic. Calkē dōl aye dhiēēu. Calkē miēt ë piāndun aye riäak ë puōu! ¹⁰Dhuōkkē rōt piny ë Nhialic nhom, ku abi we jat nhial.

Duk mēnhkui nyieny

¹¹Miēthakāi duōkkē rōt ye nyieeny kamkun, kuat raan bī mēnhkēn nyieeny ë path, tēdē ke luk wei, ee lōñ yen aye dhāl ku lueel ka cīi path. Ku na luel kērac rin ë lōñ ka cīi thek, ku ye rot looi ciēt yīn dīt tēnē lōñ. ¹²Ee Nhialic rot yen ë lōñ gām kǎc, ku ë yen kǎc luōk wei. Yen ee raan kony ku nēk aya. Ye tak ye yīn ë ña ba mēnhkui luōk wei?

Duōkkē ye tol

¹³Pienkē kē luēel emēn, ayakē lueel, “Ya akōlē, tēdē keye nhiäk yok abi la keny ë gen dēt yic, yok aabi la rēer ë tēēn ë ruōōn tōk, ku lok luui buk wēēu juēc yōk thīn.” ¹⁴Yīn akuc kē bī rot looi tēnē piērdu nhiäk, yīn acīt tol ë mac, ë guō bēn nhial kam thīn-nyōot ku go liu. ¹⁵Kē lēu ba ya lueel akīn, “Na wïc Nhialic, ke yok aa pīr buk kēnē looi ku kēnē.” ¹⁶Ku emēn wek aa nhiam ku yakē tol, nhiam dīit kēnē ëbēn arac. ¹⁷Kēya, raan ηic kēpath bī looi, ku acīi ye looi ala guōp awuōc dīt tet.

5

Lēk tēnē Ajieek

¹Ku emēn, wek kǎc la kǎñ, pienkē wētdiē! Nēerkē yiic ku dhiaaukē ë kǎrec bī bēn

weyieth aköldä! ² Jaakdun aci riääk, ku aläthkun aaci aruop cam. ³ Milöñkun töc ku milöñ thith aaci keth, ku keth kënë yen abī dīt piändun nyuəoth aköldä, ku abī we nyop cīmēn mac. Wek aaci kājuääc kuööt yiic ē nīnkä. ⁴ Wek aakēc kəc lui duömku yuic riop. Piēñkē keröt. Dhiēn kəc ē rapkun tem aaci Nhialic Madhəl dööt. ⁵ Piērdun pinynhom tēn, athiāñ yic miēt piändun ē röt. Wek aci cuai ciēt we bī nök aköl yai. ⁶ Wek aci kəc cīn gup awuəc tēm awuəc, ku näkkē ke ke kēc jai ē wētdun.

Pəl rot piny ku Röök

⁷ Miēthakāi, guöömkkē yet tē bī Bānyda bēn. Tiēñkē, raan puər ee yepuəu päl piny bī rapken wäär cī puur duömde tiit bīk luək apath. Ee tiit yet bī ruēl thök bī deñ ben tueny läkēer. ⁸ Ke week aya, wek aadhil röt päl piny, ku kääckē ē cök rin aköl bēn ē Bēny aci thiök.

⁹ Miēthakāi, duökkē röt ye lom kamkun bī Nhialic we cīi luk wei. Aluök luk aci thiök, abī guə yēēt. ¹⁰ Miēthakāi, na cī käreec we yök, ke we pəl röt piny cīmēn kəc wäär ē kāk Nhialic tīñ ē wēl Nhialic lək kəc. ¹¹ Cīmēn ñic wek ye, aayeku cəl aaye kəc cī döac ē rin cī kek gum. Wek aa we cī tē cī Jop guum thīn ku deet yepuəu piñ, ku wek aaci kē cī Bēny bēn looi tīñ, Bēny la ñuēñ ku nhiēr.

¹² Kē tuēñ miēthakāi, duökkē mēl ye kuēēñ rin pan Nhialic. Tēdē ē rin piny, tēdēt ē rin kək ē path. Luel, “Yēē,” Tē cī yīn ye gam, ku luel, “Yei,” Tē kēc yīn ye gam. Na cäk loi kēya ke wek aabī tēm awuəc.

¹³ Na le raan tök kamkun rēer ater yic ka adhil röök. Na le raan tööñ mit puəu, ke cəl aket waak alēec. ¹⁴ Na le raan tuany ē we ka dhil kəcdīt akut kəc cī gam cəl bīk röök riēnke, ku təkē ē miök. ¹⁵ Röök kënë cī looi ku le yic gam ril, ka bī raan kony bī pial rin abī Bēny cəl apuəl, ku na le adumuööm cī looi ka pəl piny. ¹⁶ Kēya, lakkē adumuööm cäk looi ē kamkun, ku ye ñek röök rin ē ñek rin bī we kony. Röök ē raan path cəl aril apēi bī kəc kony. ¹⁷ Elija raan kāk Nhialic tīñ a ye raan ē path cīt yo. Ee cī röök apēi bī deñ cīi tueny. Ku deñ akēc bēn tueny pinynhom

run kadiäk ku abak. ¹⁸ Na lä ke ben röök bī deñ tueny bī wal cil ku lok rap pinynhom.

¹⁹ Miēthakāi, na päl raan tök ē kamkun gam ē yic, ku dhuk raandēt ē raan kënë thīn, ²⁰ muökkē kënë nhom, kuat raan bī raan lä guöp adumuööm dhuök ciēñ bī käreec ye ke looi puəl, ke yeen abī wēi kony thou yic. Ku abī pəl piny adumuööm juēc bēñi tēnē ye.

Athör tuenj cï Piter gõt Wët nhom

Athör tuenj cï Piter gõt ëci gät kəc cï gam, kəc cï Nhialic kuany. Kəcä aake cï thiëi wuöt kək yiic pan Athia. Wët gët yen athöör ë rin bï yen kəc bï ye kueen dëet puöth bik gum, wët ye ke nök rin cï kek gam. Aaye Piter lək Wët Puöth Yam ë rin Jethu Kritho, raan cï thuände ku jön rot ku këden cï thən bö, ke cöl anöth.

Ku rin ë wët këne adhilkë gam bik kepuöth dëet ku guumkë rin ë gamden yen athem. Ku njickë lön bï ke riöp aköl le Jethu raan cï ləc ku dəc dhuk.

Na cək alön ye Piter ye lək ke bik kepuöth aa dëet, tē yök kek käreç, aye lək ke aya, bik pïr ke cït kəc Raan cï ləc ku dəc.

Käk tō thïn

Muöth tuenj 1:1-2

Lək rin kuöny Nhialic 1:3-12

Käk dhilkë looi rin Pïr ë Yam 1:13-2:10

Kë ye kəc cï gam kony riäk yic 2:11-4:19

Kuöny kəc cï gam 5:1-11

Muöth ciëen 5:12-14

¹ Yen Piter atuny Jethu Kritho, yen agët tənë kəc cï Nhialic kuany, cï thiëi bëei kək yiic pinynhom cimën Pontuth, Galatia, Kapadokia, Athia ku Bithinia. ² Wäda Nhialic acï we kuany rin yen këden wïc thëer. Ku Wëi Nhialic acï we looi bäk aa kacke, ku këya bäk Jethu Kritho theek, raan cï thou rin bï adumuömkun päl piny. Bï dhëej ku döördit rëer kek we.

Nöth akölrïëc ëbën

³ Yok aa dhil Nhialic Wun Bányda Jethu Kritho leec. Ku rin lier piände tənë yo, acï yo yiëk pïr ë yam, jön cï yen Jethu Kritho jət thou yic, ku këne ë yo cöl anöth. ⁴ Anjicku lön bï yok kək ye Nhialic täu kacke yök. Käkä aaye muk nhial paande apath ë riënkun. Aaye töü tē cïi kek bï dhiäth thïn, tē cïn kë bï ke rac ku cïn kë nyëei ke thïn. ⁵ Aa töü ke ë riënkun, rin le wek gam bï we tiit ë riël Nhialic. Ku këya wek aabï luök aköldä cït tē cï Nhialic guiër ye.

1:16 Leb 11:44-45; 19:2

⁶ Miëtkë puöth rin kë cï Nhialic looi, cək alön bï wek puöth aa riäk ëmën rin kajuëc bäk ke guum. ⁷ Ku kë ye wek gum, ee lön bäk nyuöth lön ye gamdun yic. Agut milänj təc, ye raan lëu bï rac, aye kanj tääu mεεc bï them. Këya, gamdun tənë Nhialic wär milänj adhil them aya bï tïj lön bï wek puöth riël. Ku Nhialic abï we cöl ayök ləc ku duaar aköl le Jethu Kritho dhuk. ⁸ Na cək alön këc wek ye kanj tïj, ka nhiarkë. Cək alön cïi wek ye ye tïj ëmën ka ya ke gam. Ku acïn wël puöth ye wek miët piändun teet, ⁹ rin wek aa kuöny wëikun yök, këne yen ye yök gam yic tənë ye.

¹⁰ Kəc kək Nhialic tïj cï we lək rin dhëej Nhialic, acïk wïc apei bik kuöny wëi këne njic. ¹¹ Ku Wëi Kritho rëer kegup acï ke nyuöth tē bï Kritho guum thïn, ku kăpuöth bï röt looi, ee këne cök. Ku acïk them bik njic ye nen bï këne rot looi, ku yenö bï ye nyuöth. ¹² Acï Nhialic nyuöth kəc käkke tïj lön kək yekë ke lueel aacie kək ë kuönyden, aa kək kony ë we. Kək yakë ke piñ ëmën aaci atuuc ë Wët Puöth Yam jam riël Wëi Nhialic cï tuöç nhial pinynhom. Käkä aaci atuuc nhial bën aa wïc aya bik ke deet yiic.

Pïr ë Yam

¹³ Këya, cökkë röt piny rin ë luoi. Duökkë röt cöl amër dhöl kək. Nätškë ke ye dəc bï Nhialic gäm we aköl le Jethu Kritho bën. ¹⁴ Thëkkë Nhialic, ku duökkë piërdun cöl acök käkkuon yakë ke wïc wepuöth, cimën wäär kuc wek Wët Puöth Yam. ¹⁵ Mεεckë röt wei kuat käreç yiic ëbën akölaköl, cimën cïi Nhialic raan cï we cöl rot ë thiäk kuat kërac aya. ¹⁶ Acï gõt athör thëer wël Nhialic yic ëlä, “Mεεc rot wei kërac yic cimën mec yen kek kërac.”

¹⁷ Tē rök wek tənë Nhialic, ayakë cöl, “Wäda.” Yen ë luk looi cök tənë kəc ëbën, kë cï raan looi yen ë tē bï Nhialic luönde luök thïn nyooth. Këya, rëerkë ke we thek Nhialic piërdun yic pinynhom ë tən. ¹⁸ Rin wek aa njic kë cï we wëer bei pïr wäär yic, pïr cïn kë kuany thïn wäär cək njic tənë wärkun dit. Ku wek aa we këc waar kën yäi, cimën ye milänj təc ku milänj thith yäi. ¹⁹ Ku wek aaci waar rin cï Kritho rot gam bï nök, ku këne ajuër thiek yic apei, ee cït manh amääl

cin kë diu yeguöp. ²⁰ Nhialic ëcï Jethu lœc ke piny ku nhial këc cak, ku cœl ajœl ñic ë ninkä riœnkun. ²¹ Ku ë Jethu yen aci wek Nhialic gam, Nhialic ë jœt ye ran yic ku yïk duaardit apœi. Ku këya, wek aa la gam ku ñœth tœnë Nhialic.

²² Ku ëmœn wek aaci la cœk rin theek wek yic, ku bœk miœthakun anhiaar ayic, nhiarkë rœt kamkun apœi piœthkun yiic ëbœn. ²³ Wek aa dhil rœt nhiaar, ku rin wœtden rœer thïn akœlriœc ëbœn, aci Nhialic we cœl aa ben dhiœeth, dhiœnh mïth raan cie thou cimœn kœc ke dhiœth yo.

²⁴ Cimœn ye athœr thœer wœl Nhialic ye lueel ëlä,

“Raan ëbœn acit noon ë riœl,
ku kuat këden path ëbœn, acit yœœk ë tœŋ.

²⁵ Ku wœt cï Bœny lueel ë ya yic akœlriœc ëbœn.”

Wœt kënë ë Wœt Puœth Yam ye atuuc lœk kœc.

2

Alel pïr ku kœc yam Nhialic

¹ Kœya, pœlkë luœi kœœc ëbœn, pœlkë lueth ku ruœeny, ku duœkkë wepuœth ye yiœk këpœth kœc kœk. Ku duœkkë kœc kœk ye lœk gup wœl rac ë path. ² Luœikë rœt bœk ciœt mïthkor ye ciœk path ke muk. Yakë ciœk path wïc akœlakœl, ciœk ë wœikun ku bï wœikun dit ke we ñic Nhialic. ³ Rin aci gœt athœr thœer wœl Nhialic yic ëlä, “Acœk yœk ë rœt yen tœ pœth Bœny thïn.”

⁴ Bœkkë tœnë Bœny, Bœny yen cit alel pïr wœär cï kœc jai, ku aci Nhialic kuany ke ye këpath apœi. ⁵ Ku week aya, cit aleel pïr, wek aa buth bœk aa luan wœi. Ku bœk aa kœc la cœk lœu ye bœk kœk wœi cï Nhialic gam juœr ye rin Jethu Krïtho. ⁶ Rin alœu raan bï kueen athœr thœer wœl Nhialic yic, ee yen ye lueel thïn ëlä,

“Yœn acœ alel ril path apœi kuœny bei aleel yiic,

ku tœœu Jeruthalem ë yam ke cit mœn,
ku raan bï ñœthde tœœu alel kënë kœu acïi guœp bï yœr.”

⁷ Alel kënë apath apœi tœnë wek kœc cï gam, ku tœnë kœc këc ye gam.

“Alel cï kœc ë buth kuc lœn cïi yen path

yen aci bœn alel path apœi tœnë aleel ëbœn.”

⁸ Rin aci gœt aban jœt yic athœr thœer wœl Nhialic yic ëlä,

“Kœnë yen alel bï kœc kecœk dœeny,
ku ee yen kuur bï keek cœl awiœœk.”

Aa kecœk dœeny rin këc kek wœt cï Nhialic lœk kœc gam. Ku kënë yen ëcï Nhialic guir tœnë ke.

⁹ Wek aa kœc cï Nhialic kuany ku wek aa kœc kœk Nhialic aya, yen bœnyœaknhom, wun cï lœc bï Nhialic luœœi, kœc ë Nhialic. Nhialic aci we cœl bei muœœth yic ku bœkkë yœrden dhœŋ apœi yic. Rin bœk kœkœn puœth ye ke looi lœk kœc. ¹⁰ Wek aa we cie kœc Nhialic, ku ëmœn wek aa kœcke. Wek aa we kuc ñuœœn ë Nhialic, ku ëmœn wek aaci tœ ye Nhialic kœc ñuœœn thïn ñic.

¹¹ Mœthkiœ, wek aa yœœk puœu ëbœn, wek kœc pïr ke we cit jœœl pinynhom ë tœn. Duœkkë wepuœth ë yiœk kœœc ye guœpkun ke wïc, kœœc thœr kek wœikun. ¹² Piœœrkë ë pïr path kam kœc kuc Nhialic, ku na cœkkë ya lueel lœn ye wek luui kœœc, ka bï kœpuœth yakë ke looi tïŋ bïk Nhialic leec akœl le yen bœn.

¹³ Rin bï wek kë cï Bœny looi buœœth yic, thekkë bœny mœc baai, bœnyœaknhom yen dit, ¹⁴ ku bœny kœk cï ke luœœi bïk kœc kœœc looi aa tœm awuœc, ku leckë kœc kœpath looi. ¹⁵ Rin Nhialic awïc we ku bœk kœc we jœœm gup rin kuc kek kœŋ, cœl aabit tœ tïŋ kek we ke we loi kœpath. ¹⁶ Wek aacie aloony ë kœc kœk. Ku duœkkë kënë cœl akum kœœc yakë ke looi kœth. Wek aa loony ë Nhialic luœœi. ¹⁷ Thekkë raan ëbœn, ku nhiarkë miœthakun cï gam. Thekkë Nhialic ku thekkë bœnyœaknhom.

Kœ ye gum Jethu nyuœth yo

¹⁸ Kœc luœi aa dhil wœt ye bœnyken lœk ke piŋ, ku thekkë ke apœi. Luœikë kënë tœnë ke ëbœn, bœny ñic we ciœœŋ ku bœny kuc we ciœœŋ aya. ¹⁹ Na gum arœœm ke cie awuœcdun ca looi, ke yï ñic Nhialic yïpuœu, ke yïn abi Nhialic dœœc. ²⁰ Ye lœc ñœ tœ thïn tœ bœŋ yï ku gum arœœm rin awuœc ca looi? Ku na gum arœœm rin këpuœth ca looi, ke yïn abi Nhialic dœœc. ²¹ Ee gum kënë yen ë cœl Nhialic yï, rin Krïtho aci gum

ë rienkun, ku nyuth we tē bī wek guum thīn cīmēnde, rin bī wek dhölde buōth yic. ²² Acīn awuōc cī kan looi ku akēc lueth kan lueel ē thuōnde. ²³ Wäär ye kek ye läät, akēc bēn adhuk nhom ē wēl rēc. Ku wäär beŋ ye akēc kōc bēn riāac lōn bī yen kēde guōōr, acī rot bēn tāau ē Nhialic cin yen luk looi ē cōk. ²⁴ Krītho acā awuōc jot, awuōc kārēc cuk ke looi, wäär reem ye tim cī rīiu kōk, rin bī yok luoi adumuōōm puōl ku pīrku ē pīr la cōk. Ku tētōōk juēc cī yīek ye aaci we waar ē thou yic. ²⁵ Wek aa we cīt amēl cī dhēl baai, ku emēn wek aaci dhuōk ciēēn, bāk raan diēer ē we cīmēn ye abiōōk diēer amälke buōth, raan wēikun tiit.

3

Diäär ku Rōōrken

¹ Kēlä aya, wek diäär wek aa dhil rōt thōn rōōrkun. Rin na le raan tō kamken ke kēc wēt Nhialic gam, ka bī luoidun path cōl agēm, ke cīn wēt lēk ke. ² Rin aabi pīrdun path ku tē theek wek ke thīn tīŋ. ³ Duōkkē rōt loi bāk dhēŋ rin kājuēc ye ke tīŋ wegup ayeer kepēc. Cīmēn tē ye wek wenhīim guīēer thīn. Ku ciēŋkē mīlōōŋ tōc ku alēth path juēc kōk. ⁴ Duōkkē ye luui kēya, ee kē rēer yīpuōu alōŋthīn yen ē tē dhēēŋ yīn thīn nyuōōth, dhēēŋ la yic athēēk ku lier ē puōu cie rot ē waar tē cōk yīn dhiōp. Ku ee yen dhēēŋ ye Nhialic tīŋ ke path apei. ⁵ Diäär theer wäär path Nhialic nhom ciēŋ ke ŋickē apei lōn bī Nhialic kē cī thōn dhiel looi, aake cī rōt thōn rōōrken ku ee kēnē yen ē ke cōl adhēŋ. ⁶ Thara acīt ē diäärkā, ē ye kē cī Abaram lēk ye bī looi, looi. Ku tē jīēm yen tēnē ye, aye lueel bānydiē. Wek aa cīt Thara emēn tē looi wek kāpath tēnē kōc kōk, ke cīn kē riōōc wek.

⁷ Ku wek rōōr aya wek aa dhil ciēŋ apath kek diäärkun, ku ŋieckē lōn diäär aaci ril cīmēn rōōr. Yakē ke ŋieciēēŋ ku thekkē ke rin keek aabi miōc path Nhialic yōk aya cīmēndun. Luōikē kēnē rin bī rōōkkun la cōk.

Kōc cī gam aa gum rin luoi kāpath

⁸ Emēn awiēc ba wēt lēk we wit. Ŋieckē ciēŋ kamkun, ku ye ŋek diēer kēreec bī ŋek yok. Nhiarkē rōt cīmēn ŋek ke wāmēnhē.

Lier puōu tēnē kōc ēbēn. Ku dhielkē rōt dhuōk piny. ⁹ Na lui kōc kōk yī kērac, ke duk col tēnē ke kēreec dēt. Na ye raan dēt yī wēi kērac, ke duk wēi kērac aya. Na loi kōc kārēc tēnē yī ke yī thiēc Nhialic bī ke dōōc. Yen ee kēn cōl Nhialic yī rin bī yīn dōcde yōk.

¹⁰ Cīmēn ye athōr theer wēl Nhialic ye lueel ēlä,

“Raan wīc pīr path ku wīc bī puōu miēt, ke cie jam wēl rēc ku cīi lueth ye lueel.

¹¹ Ku adhīl luoi kārēc puōl ku looi kāpath, adhīl them piānde ēbēn bī ŋieciēŋ apath kek kōc kōk.

¹² Rin Bēny ee kōc path tiit ku ee rōōkken piŋ,

ku Nhialic ee yenyin pēn kōc kārēc looi.”

¹³ Yeŋa bī cōl agum tē wīc yīn ye yīpuōu ba kēpath looi? ¹⁴ Na cōl kōc kōk yī agum rin looi yīn kāpath, ke kēpath yen aloi rot tēnē yī. Duk riōc ē ke ku duk ye diēer, ¹⁵ ku calkē Krītho aye Bēny piērdun yic. Rēer ke yī cī rot guir akōlakōl ba kōc yī thiēēc tēt kē yakē ŋōōth tō wepuōth wek kōc cī gam. ¹⁶ Ku duk kōc ē thany riel bīk gam, kuēēc tēktēk raan dēt nhom. Loi kēya ba cīi ye yōk yīpuōu lōn le yen awuōc ca looi, rin bī kōc man tēpuōth ciēŋ wek thīn rin ye wek kōc buōth Krītho gup yār kāk yekē ke lueel. ¹⁷ Aŋuēēn ba gum rin kēpuōth ca looi tē wīc Nhialic ye ba gum, tēn tē bī yīn gum rin luoi kērac. ¹⁸ Krītho acī thou arak tōk rin adumuōōmkua. Yeen ē cīn awuōc cī looi, ku acī nōk bī thou rienkua yok kōc la gup adumuōōm bī yo wat nhīim tēnē Nhialic. ¹⁹ Ku yeen, acī jam wēt Nhialic tēnē wēi mac. ²⁰ Wēikā aa wēi kōc wäär cī jai wäär tiit Nhialic ke bīk kepuōth dhuōk ciēēn adumuōōmken, wäär guir Noa riānde. Kōc lik ke cī la riāi yic, kōc kabēt, kek aaci Nhialic bēn kony aboor yic. ²¹ Ku kēnē acīt miōc nhom, miōc nhom yen aye Nhialic yo kony emēn, rin Jethu Krītho cī jot ē thou yic. Tē jīēm yok miōc nhom, yok aaci jam rin acol ye laak wei kōc gup, miōc nhom wētde yic yok aa rōt thōn Nhialic ke puōn yer. ²² Ku Jethu Krītho atō pan Nhialic emēn ke rēer cuēny ē Nhialic. Ku yeen amēc kāk la riel ku atuuc nhial ēbēn.

4

War pîr yic

¹ Këya, Kritho ëci reem ku guum apeî. Ke week, wek aa dhil rôt guiir bāk gum cimēnde. Na rem raan ku guum, ka cî yepušu wël wei adumušōm yic. ² Ku emēn le tuenj wek aadhil pîr tēcīt tē wïc Nhialic ye thîn, ku acie tē wïc piāthkun ye thîn. ³ Wek aaci rēer tēbāār ke we loi kāk ye kōc kēc Nhialic gam looi. Wek aa rēer ke we yik wepušth kāk bal ku dēj ē māāu, ku luoi kārēc kōc cōl ayār gup, ku duōr jak cî kiēt cîi ke wïc. ⁴ Ku rin cîi wek rôt ye māt ke bāk aa luui kārēc kōc yōōr gup aya, ee ke gōi ku jiēmēkē wegup apeî wël lueth. ⁵ Ku keek aabi dhiel kōōc Nhialic nhom yen luk looi tēnē kōc pîr ku kōc cî thou, bik tēt ye lōn puōth kāk cîk ke looi. ⁶ Raan cî lōc ku dōc aci Wēt Puōth Yam lēk kōc cî thou, kōc wāār cî Nhialic luk looi tēnē ke wāār pîr kek, cimēn ye yen luk looi tēnē raan ēbēn. Wēt Puōth Yam ëci Jethu lēk ke rin bî wēiken pîr ē tōk kek Nhialic.

⁷ Tē bî kāk loi rôt emēn thōk ēbēn aci thiōk. Cōkkē wepušth ku rēērēkē ke we tîr nhîim bāk lēu bāk rōōk. ⁸ Kēdīt apeî kārīēēc ēbēn yiic ē nhiēr bî njek-njek anhiaar yepušu apeî, rin na nhiaar kōc kōk, ke yîn abi kārēc yekē ke looi tēnē yî pāl piny. ⁹ Lor raan bō paandu pušn cîn yic tiēl. ¹⁰ Na njēc miōc juēc Nhialic cî yiēk yî muk, ke yîn adhîl miōckā luōōi apath bî yîn ke kōc kōk kony. ¹¹ Tē piōōc raan ē kamkun, ka dhil kōc aa lēk wēt cî Nhialic lueel. Ku raan kony kōc kōk adhîl looi këya riel cî Nhialic gām ye rin ee luoi kēnē. Kuat kē ye raan looi ēbēn adhîl looi bî alēc gām Nhialic ē Jethu Kritho, raan la diik ku riel akōlriēēc ēbēn. Yenakan.

Wek aa gum rin ye wek kōc cî gam

¹² Māthkiē, duōkkē gēi rin arēm them ē we guōmkē, duōkkē tak lōn kē loi rot kēnē acie kē cî rot kañ looi. ¹³ Miētēkē puōth, wek aa gum ē dhēl tōj thōj kek tēwāār cî Kritho guum thîn, rin yen abi ya miēt piāndun tē le yen bēn ke diēckde. ¹⁴ Miētēkē puōth tē ye we lat rin ye wek Kritho buōth. Na loi kēnē rot ke njēckē lōn rēer Wēi diik Nhialic kek we. ¹⁵ Na le raan gum ke cîi dhil gum rin

awuōc cî looi ye yen nāk ē kōc, nadē ke ye cuār, ku ye raan aliāap ku ye rot ciēek kāk kōc kōk yiic. ¹⁶ Këya, na gum rin ye yîn raan cî gam, ke yî duk guōp riōc, lec Nhialic rin ye yîn raan ē Jethu. ¹⁷ Luk abi Nhialic guō looi tēnē kōc emēn, ku Nhialic abi luk kañ looi tuenj tēnē kacke. Na jōk Nhialic luk ē yō, ke luk abi dhiel riel tēnē kōc kēc Wēt Puōth Yam bō tēnē Nhialic theek. ¹⁸ Cimēn cî ye gāt athōr thēer wël Nhialic yic ēlā,

“Kārîl aabi rôt kañ looi tēnē kōc la cōk ku bî keek jāl kony,
na ye këya, yenjō bî rot looi tēnē kōc adumušōm, kōc kuc Nhialic?”

¹⁹ Kōc gum rin yen kē wïc Nhialic tēnē ke, aa dhil rôt thōn Aciējden kē cî lueel ka bî looi, dhiel tiēēj nhom. Ku dhilkē la tuenj ke loi kāpath.

5

Wēēt tēnē kōcdīt ku riēnythii

¹ Ÿen ē raandīt, ku Ÿen alēk kōcdīt akut tō kamkun ē piāndiē ēbēn. Ÿen aci tē cî Kritho guum thîn tîj. Ku Ÿen abi diik bî Nhialic nyuōth rōm kek ye. ² Wek alēk ē puōu ēbēn. Calkē rôt aaye abiōk kōc ē Nhialic cî yen ke we kuany bāk ke kony. Wek aaci Nhialic wïc bāk luoi kēnē looi ke cit luoi cî we mac thîn. Duōkkē luoi kony wek kōc cî gam ye looi rin ariōp ē rot. Luōōikē rin wïc wek ye bāk ke kony. ³ Duk rot loi ba kōc cî Nhialic tāāu yicōk ba ke kony aa cieny ciēt yîn ē bēny mēc ke. Loi rot bî kōc cî gam yîin aa kiēt. ⁴ Ku tē le Abiōjndīt bēn ka bî we gām ariōpdīt diik cîi ben kañ mār.

⁵ Ku wek riēnythii yakē looi kē cî kōcdīt lēk we. Ku week ēbēn wek kōc cî gam, wek aa dhil puōth aa lier ku yakē rôt dhuōk piny bāk kōc kōk ya luōōi, rin yen ē kē ye athōr thēer wël Nhialic lueel ēlā, “Nhialic aman nhiam ku ē dhēēj gām kōc lir puōth.” ⁶ Dhuōkkē rôt piny Nhialic ril apeî cōk bî we kony. Ku abi we jat nhial akōl le yen ye tak. ⁷ Duōkkē wenhîim ye yiēk kāk wiēckē ke apeî, calkē alooi Nhialic, rin ee yen we tiit.

⁸ Pālē rôt piny ku tiēērēkē nhîim. Raan aterdun, jōjrac ē la tēn, ku le tēn, acit kōōr cî wāth wïc raan ciēm. ⁹ Rēērēkē ke we

ril ë gamdun yic. Duökkë wëtde gam, rin anjæckë miëthakun cï wëtde gam pinynhom ëbën, aa gum aya cïmëndun. ¹⁰ Ku tē cï wek gum tēthin-nyɔɔt, ke Nhialic nhïar ʒo apɛi, yen cï we cɔɔl bāk diikden akölriëëc ëbën rɔm, rin ye wek tøk kek Krïtho, abï këriëëc ëbën cök tēnē we. Ku abï we looi bāk gamdun cïi war ku cɔɔl we aa ril puəth akölaköl. ¹¹ Bï Nhialic mæc akölriëëc ëbën. Yenakan.

Muəth ciëën

¹² Wek aa tuɔc athör cï Thilath ʒa kony, wämääth path cï gam. Wek aa yöök bāk riël gamdun yic, ku luɛɛl lɔn kë ca göt ë dhëëʒ Nhialic ayic, dhil wek rëër thïn ë puən la cök. ¹³ Akut kɔc cï gam Babilon, akut kɔckuan cï Nhialic kuany aya ke ʒo, ee we muəth. Ku Marko, manhdiën cï gam ë we muəth aya. ¹⁴ Miäthkë röt muəth kɔc cï gam. ʒɛn ë röök bāk rëër ke döör ëbën, wek kɔc Krïtho.

Athör ë rou cî Piter gôt Wët nom

Athör dët cî Piter gôt aci gât kəc juëc cî gam pan Athia. Wëtdit ë gët yen athöör, ee lön bîk röt tiit käreç ye kəc kək piöç, wël ë kəc thël kək ë bal yiic. Ku kë bî ke kony atö wët Nhialic yic, wët cî kəc cî Jethu Bányda tîj ku piñkë wëtde piöç.

Piter ë gât athöör rin ye kəc ye lueel lön cî Raan cî ləc ku dəc bî ben dhuk pinynhom. Aye Piter lueel lön cî Raan cî ləc ku dəc bî lac dhuk ayic rin acin raan wïc Nhialic bî mää, awic bî raan ëben luçi käreç puöl.

Käk tō thîn

Muöth tuelj 1:1-2

Kəc cî gam aa dhil pîr ke cît cöt ë Nhialic 1:3-21

Kəc piöç e lueth 2:1-22

Bën ciëen Raan cî ləc ku dəc 3:1-18

¹ Yen Thaimon Piter, alony ku ya atuny Jethu Kritho, yen agët tënë we. Nhialicda raan luäk yo Jethu Kritho, raan la cök path apeï, aci yo ku week yodhie gäm piöç thöj ë rienke. ² Wek aabi Nhialic nyuöth nhiërde apeï ku cöl we aala döör dit apeï, rin cî wek riel Nhialic ku Jethu Bányda njic.

Kəc cî gam aa dhil pîr tē cît cöt ë Nhialic

³ Jethu aci yo gäm käriëc ëben ë ciëekde, kək wicku ke bî yok ke pîr cît tē dhil kəc cî gam piir thîn. Kënë aci rot lëu rin cî yok Nhialic njic. Ku ë yen aci yo cöl buk diëekde ku piathde rəm kek ye. ⁴ Ku këya, Nhialic aci yo gäm miöc juëc thiek yiic apeï wäär cî thön yo. Tē luui wek ë ke, ke wek aa puut bei käjuëc ë kəc rac ye kəc kuc Nhialic yiëc kepuöth, kək ke rac. Ku këya, wek aabi pîr ciëekde yic. ⁵ Rin cî Nhialic kakkä looi ë rienkua, themkë apeï bäk piath mat gamdun yic. Ku matkë njëc ë Nhialic piathdun yic. ⁶ Ku adhiëlkë them apeï bäk duöt ë rot ku gum mat thîn, ku piëërkë cît tē wïc Nhialic ye thîn. ⁷ Themkë apeï bäk kəc kək nhiaar piäthkun ëben ku nhiarkë Nhialic aya. ⁸ Kakkä kek aa käpuöth wïc ke, ku na njëckë Bányda Jethu Kritho, ka bäk muk apeï wepuöth. Ku këne aci we bî cöl

acit adakrööt cie piërden ye kuëc nom. ⁹ Ku raan liiu käpuöthkë tënë ye, athöj kek raan cî cöör cie daai, ku aci nom mää lön cî adumuöömke laak wei.

¹⁰ Këya, miëthakäi, themkë bäk pîr dhël ye nyuöth lön cî Nhialic we ləc ku cöl we bäk aa kacke. Na luöikë këya, ke wek aaci gamdun bî kan puöl. ¹¹ Ku këlä, Bányda ku ye Aluändä, Jethu Kritho abi we yiëc yic dit apeï bäk la bányden akölrüëc ëben yic.

¹² Këya, wek aaba ya tək nhïim akölaköl bäk kakkä aa tak cök alön njic wek ke, ku cök alön cî wël yith cî ke piöç tënë we teem wenhïim aya. ¹³ Aya tak ë yic ba we ya tək nhïim tē njot piir yen. ¹⁴ Anjic lön bî yen guö liu pinynhom rin aci Bányda Jethu Kritho lëk ya ayic. ¹⁵ Aba them apeï ba dhöl bî wek kakkä lök aa tak, aköl le yen thou, looi.

Piter ku atuuc kək aaci ləc Jethu tîj

¹⁶ Acie anyiköl takku ë path, yen yeku lëk we wäär ye yok jam tënë we tē bî Bányda Jethu Kritho ben dhuk pinynhom kek riëdit apeï. Yok aaci riëden cî yen rot waan bî ruel bî la diardiar tîj ë nyiënkua. ¹⁷ Yok aa yo tō thîn ë gôt nom wäär leec Wäda Nhialic ye, ku looi bî rot waan bî yer apeï bî la diardiar. Tëwäär tō yok ë gôt nom, yok aaci röl piñ, röl bö nhial tënë Nhialic ke lueel ëlä, “Kënë ë Wëndiën nhiaar, mit yen puöu tënë ye.” ¹⁸ Yook nhïim guöp, yok aaci röl këne piñ ke bö nhial wäär reër yok kek ye ë gon Nhialic nom.

¹⁹ Këya, yok aaci diu wël cî gôt thëer, wëlke keye kəc kək Nhialic tîj lëk kəc. Wët këne athöj ke many dëp muöth yic. Ee dëp yet bî piny bak, ku ruel Kritho ë dëp wepuöth cimën ye ciëer bak piny ruel bëi pinynhom. Ee këpath yen abäk looi tē tēu wek wepuöth kək keye kë ke piöç. ²⁰ Kë lëukë bak deet yic apeï, ee lön acin raan lëu ye bî kək ye Nhialic nyuöth kəc kəkke tîj, kək cî ke gôt athör thëer yiic, teet yiic riëde ë rot. ²¹ Rin acin raan kək Nhialic tîj cî wët Nhialic kan lëk kəc riëde ë rot. Ee Wëi Nhialic yen ë kəc kək Nhialic tîj cök nhïim tē lueel kek wët bö tënë Nhialic.

2

Kəc piöç ë lueth

¹ Wäth ϵ er k α c aa lueth keye ye lueel l α n ye kek k α c k α k Nhialic aake c \bar{i} tu \bar{s} l kam k α c, ku k ϵ l \bar{a} , k α c pi \bar{o} oc \bar{e} lueth aabi tu \bar{s} l kamkun aya. Aabi pi \bar{o} oc w \bar{e} l lueth b \bar{i} gam rac k α c pu \bar{s} th. Ku k α c pi \bar{o} oc \bar{e} luethk \bar{a} aabi kuc l α n c \bar{i} i Raan c \bar{i} l α c ku d α c ye B \bar{e} nyden yen c \bar{i} ke waar adumu \bar{s} om yic. Ku lu \bar{a} iden, aabi kek k \bar{e} r \bar{e} c ke gu \bar{o} y \bar{o} k th \bar{i} n. ² K \bar{e} l \bar{a} aya, k α c ju \bar{e} c \bar{e} Nhialic aabi pi \bar{o} ocden r \bar{e} ec k \bar{e} n \bar{e} bu \bar{o} th yic, ku rin k \bar{a} r \bar{e} c yek \bar{e} ke looi, k α c aabi ku \bar{o} c aa jam dh \bar{e} l yic c \bar{i} Nhialic nyu \bar{s} th k α c. ³ Rin w \bar{i} c kek w \bar{e} eu ju \bar{e} c t \bar{e} n \bar{e} we kek k α c pi \bar{o} oc \bar{e} luethk \bar{a} , aabi we mu \bar{a} r anyik \bar{o} ol yek \bar{e} keek t \bar{o} r. Ku t \bar{e} th \bar{e} ry \bar{o} n agut \bar{e} m \bar{e} n, Nhialic b \bar{i} lu \bar{o} nden looi ku yen b \bar{i} keek rac, ar \bar{e} er ke c \bar{i} rot guiir b \bar{i} keek t \bar{e} m awu \bar{o} c.

⁴ Y \bar{e} n aluel k \bar{e} n \bar{e} rin Nhialic ak \bar{e} c atu-ucken nhial pu \bar{s} l w \bar{a} ar looi kek adumu \bar{s} om. Aac \bar{i} b \bar{e} n pi \bar{e} er mu \bar{s} oth yic t \bar{e} thuth mec yic ap \bar{e} i ke c \bar{i} ke rek, ke tit ak \bar{o} l b \bar{i} yen lu \bar{o} ndit looi t \bar{e} n \bar{e} ke. ⁵ Ku k \bar{e} l \bar{a} aya, Nhialic ak \bar{e} c k α c th \bar{e} er w \bar{a} ar kuc ye pinynhom b \bar{e} n pu \bar{s} l. Ac \bar{i} piny b \bar{e} n c \bar{o} l abor b \bar{i} k \bar{o} ck \bar{a} mou \bar{e} b \bar{e} n. Ee Noa raan w \bar{a} ar k α c l \bar{e} k dh \bar{e} l la c \bar{o} k yen ac \bar{i} b \bar{e} n kony kek k α c k \bar{o} k kadhorou. ⁶ Ku Nhialic aya ac \bar{i} gen Thodom ku Gomora b \bar{e} n t \bar{e} m awu \bar{o} c, ku cu \bar{e} ny ke b \bar{i} k aa col kek k α c ku k \bar{a} k t \bar{o} th \bar{i} n \bar{e} b \bar{e} n. K \bar{e} n \bar{e} ac \bar{i} Nhialic looi b \bar{i} k α c nyu \bar{s} th k \bar{e} b \bar{i} rot looi ak \bar{o} ld \bar{a} t \bar{e} n \bar{e} k α c c \bar{i} i kuc \bar{e} w \bar{e} tde. ⁷ Ku yeen ac \bar{i} Lot b \bar{e} n kony, rin ye Lot raan path man k \bar{a} r \bar{e} c ye k α c k \bar{o} k ke looi. ⁸ T \bar{e} w \bar{e} n r \bar{e} er raan pu \bar{o} th k \bar{e} n \bar{e} \bar{e} kamken, \bar{e} c \bar{i} e pu \bar{o} ye mi \bar{e} t ak \bar{o} lak \bar{o} l t \bar{e} t \bar{i} ŋ yen k \bar{a} r \bar{e} c ye looi. ⁹ C \bar{i} t l α n c \bar{i} B \bar{a} ny k \bar{a} kk \bar{a} looi, aye nyooth l α n a \bar{n} ic t \bar{e} b \bar{i} yen k α c path ku \bar{o} ny th \bar{i} n k \bar{a} k gumk \bar{e} ke yiic, ku t \bar{e} m k α c r \bar{e} c awu \bar{o} c ak \bar{o} lak \bar{o} l yet ak \bar{o} l lu \bar{o} ndit, ¹⁰ k α c ke looi k \bar{a} k \bar{e} bal la b \bar{i} th ye gu \bar{a} pken ke w \bar{i} c ku kueck \bar{e} b \bar{a} any Nhialic.

K α c pi \bar{o} oc \bar{e} luethk \bar{a} aa ril nh \bar{i} im ku aa pu \bar{s} th lac th \bar{o} ok, ku aacie jak pu \bar{o} th t \bar{o} nhial ye theek, aa yek \bar{e} ke l \bar{a} at. ¹¹ Na c \bar{o} k atuuc Nhialic la ri \bar{e} ldit ap \bar{e} i t \bar{e} n \bar{e} ke, aacie k α c pi \bar{o} ock \bar{a} ye l \bar{a} at Nhialic nom.

¹² K α c pi \bar{o} oc luethk \bar{a} , aa k \bar{a} k w \bar{i} c pi \bar{a} thken ke kek aa yek \bar{e} ke looi \bar{e} path cim \bar{e} n l \bar{a} ai cie tak. K \bar{e} ya, aa k \bar{a} ŋ dh \bar{o} l yiic \bar{e} path ke c \bar{i} n yiny p \bar{e} th dh \bar{e} l kek keyiic, ku c \bar{i} k ke k \bar{o} ŋ deet

yiic. Ku k \bar{e} ya, aabi Nhialic n \bar{o} k cim \bar{e} n dhie ye raan l \bar{a} n t \bar{o} th \bar{i} n ye n \bar{o} k d \bar{o} m ku n \bar{e} k.

¹³ K α c pi \bar{o} oc luethk \bar{a} k \bar{a} r \bar{e} c looi t \bar{e} n \bar{e} k α c k \bar{o} k, aabi lu \bar{o} i k \bar{a} r \bar{e} c aya. Rin keek aa pu \bar{o} th mi \bar{e} t t \bar{e} looi kek k \bar{a} r \bar{e} c. Ku mi \bar{e} t pi \bar{a} nden ayek \bar{e} y \bar{o} k t \bar{e} m \bar{i} th kek ku d \bar{e} kk \bar{e} ku loik \bar{e} k \bar{a} k bal c \bar{o} k ak \bar{o} l \bar{e} path. Ku k \bar{e} l \bar{a} , aa y \bar{a} r gu \bar{o} p b \bar{e} ei t \bar{e} n \bar{e} we t \bar{e} looi kek k \bar{a} r \bar{e} ck \bar{a} ke we m \bar{i} th \bar{e} t \bar{o} k ke ke. ¹⁴ Keek aa r \bar{e} er ke w \bar{i} c di \bar{a} ar, ku aacie k \bar{o} oc w \bar{i} cw \bar{i} c lu \bar{o} i k \bar{a} r \bar{e} c. Ku keek aa k α c c \bar{i} i gamden ril t \bar{e} n \bar{e} Jethu mu \bar{o} r b \bar{i} k adumu \bar{s} om looi. Ku keek aac \bar{i} dit \bar{e} pu \bar{o} u ŋi \bar{e} ec. Ku keek aabi Nhialic t \bar{e} m awu \bar{o} c rin k \bar{a} r \bar{e} c yek \bar{e} ke looi. ¹⁵ Aac \bar{i} lu \bar{o} i k \bar{a} path pu \bar{s} l ku dhukk \bar{e} dh \bar{e} l j \bar{o} ŋrac. Aac \bar{i} t \bar{e} ye Balaam w \bar{e} n Bi \bar{o} r luui th \bar{i} n bu \bar{o} th yic, raan w \bar{a} ar nh \bar{i} ar w \bar{e} eu ye ye ri \bar{o} p b \bar{i} k \bar{a} r \bar{e} c looi. ¹⁶ Ku Balaam ac \bar{i} Nhialic b \bar{e} n m \bar{a} t ap \bar{e} i rin k \bar{e} r \bar{e} ec c \bar{i} looi. Akajade ac \bar{i} b \bar{e} n jam cim \bar{e} n \bar{e} raan, ku p \bar{e} en Balaam b \bar{i} c \bar{i} i \bar{e} luui cim \bar{e} n raan c \bar{i} mu \bar{s} l.

¹⁷ K \bar{o} ck \bar{a} aa c \bar{i} t w \bar{e} r c \bar{i} d \bar{o} u ku aa c \bar{i} t ath \bar{o} er, ye yom kuaath \bar{e} path. Nhialic ac \bar{i} t \bar{e} col thuth yic t \bar{e} n k α c pi \bar{o} oc luethk \bar{a} looi t \bar{e} n \bar{e} ke. ¹⁸ Keek aa jam \bar{e} nhiaam w \bar{e} l c \bar{i} n k \bar{e} ye kuany th \bar{i} n. Ku aa luui k \bar{a} k \bar{e} bal b \bar{i} kek k α c deep, k α c pu \bar{o} c gam pu \bar{o} c j \bar{a} l t \bar{e} n \bar{e} k α c k \bar{e} c w \bar{e} t Nhialic gam. ¹⁹ Ayek \bar{e} l \bar{e} k k \bar{o} ck \bar{a} l α n b \bar{i} kek nh \bar{i} im l \bar{a} au l \bar{o} oŋ ju \bar{e} c ye k α c c \bar{i} gam ke theek, ku keek nh \bar{i} im aa loony k \bar{a} r \bar{e} c yek \bar{e} ke looi, rin raan \bar{e} ya alony k \bar{e} r \bar{e} ec ye looi k \bar{e} r \bar{e} ec c \bar{i} ye rum pu \bar{o} u ye rac. ²⁰ Na k α c c \bar{i} k \bar{a} k t \bar{o} pinynhom, k \bar{a} k k α c c \bar{o} l ayik kepu \bar{o} th lu \bar{o} i k \bar{a} r \bar{e} c pu \bar{s} l, rin c \bar{i} kek w \bar{e} t B \bar{a} nyda ku ye Alu \bar{a} nda Jethu Kr \bar{i} tho ŋic, ku na benk \bar{e} lu \bar{o} i k \bar{a} r \bar{e} c dhu \bar{o} k \bar{e} pinynhom, ka j \bar{o} l r \bar{e} ec ap \bar{e} i ab \bar{i} k t \bar{e} w \bar{a} ar k \bar{e} c kek Jethu ŋic waan thok. ²¹ Ee b \bar{i} ŋu \bar{e} en ap \bar{e} i t \bar{e} n \bar{e} ke t \bar{e} n \bar{e} k \bar{e} c kek dh \bar{e} l la c \bar{o} k kaŋ ŋic, ku benk \bar{e} kuc l \bar{o} ŋ c \bar{i} Nhialic l \bar{e} k ke. ²² K \bar{e} c \bar{i} rot looi t \bar{e} n \bar{e} ke aye nyooth l α n w \bar{e} l ye k \bar{e} ŋ lueel \bar{e} l \bar{a} yith, “J \bar{o} ŋ \bar{e} ŋ \bar{o} k dhu \bar{o} k,” Ku, “D \bar{i} r baai c \bar{i} deŋ l \bar{o} ok \bar{e} rot b \bar{e} n daal ti \bar{o} k yic.”

3

Jethu abi ben dhuk

¹ K \bar{o} cki \bar{e} n nhiaar, k \bar{e} n \bar{e} ath \bar{o} r d \bar{e} t ye ath \bar{o} r rou ca b \bar{e} n g \bar{a} t we. Ath \bar{o} rka yiic \bar{e} b \bar{e} n, aca them ba we b \bar{e} n l \bar{e} k k \bar{a} k ŋi \bar{e} ck \bar{e} ke, rin b \bar{i} wek wenh \bar{i} im t \bar{a} au th \bar{i} n b \bar{a} k aa tak apath. ² Awi \bar{e} c

bäk wël ë Nhialic cî kəc kæk Nhialic tîj lueel wäthëer, ku kē cî Bányda ku Aluānda, cəl aye atuuc lək kəc, aa tak.

³ Wēt tuenj bæk kaŋ deet yic ë lən tē le nîn aköl luŋdît thiök, ke kəc kək rəc, kəc ke looi kæk wïc piäthken kepəc aabî tuöl. Ku keek aabî we aa bui. ⁴ Ku luelkē, “Acî Jethu thən lən bî yen bēn ku luelkē, ye yic? Yen ako? Wārkuan dît aacî thou wäthëer, ku kēriëc ëbēn aŋot cît tēthëer wäär cək Nhialic piny.”

⁵ Ku aluelkē këya rin cî kek nhïim riël bîk yic cîi gam, yic cî Nhialic nhial ku piny cak wäthëer ë wēt lueel ë path. Wētden cî lueel acî piny cəl atul pïu yïic, ⁶ ku Nhialic acî pïu looi aya, pïu aboor bî yen ke piny kēnē rac.

⁷ Ku nhial ku piny tō thïn ëmēn, aacî Nhialic wēt lueel aya lən bî kek rēer thïn yet aköl bî yen ke rac. Ku ee mac yen abî ke rac. Aa mac ke rin aköl bî yen ke luk looi ku rəc kəc cîi wētde ye gam. ⁸ Duökkē nhïim mār ë kēnē kockiën nhiaar. Acin kēnē wäac tēkték Nhialic yic ë kam akäl tøk ku ruöön tiem tøk, aa thōŋ kedhie karou tēnē ye. ⁹ Nhialic acie gääu bî kē cî thən bî looi cəl aloi rot cək alən ye kəc kək ye tak këya. Alir pušu kek we, rin acin raan wïc bî rac, awïc bî kəc ëbēn kepuöth wël wei adumuöömken yïic ku dhukkē tēnē ye.

¹⁰ Ku Bēny abî bēn aköl cîn raan njic ye, cîmēn dhie ye cuär ye looi këya. Ku aköl kēnē arööldît apēi abî rot looi, ku kæk tō nhial aabî riääk, aabî mac rac, ku piny kek kæk tō thïn aabî dēp ëbēn bîk liu. ¹¹ Ku cît lən bî kajuëckä ëbēn rac këya, ke we ye kəc bî yiëndē ëmēn? Wek dhil pîr pîr la cök ë Nhialic nhom, ¹² tē rēer wek ke we tit aköl bî Nhialic luk bēn looi tēnē kəc ë pinynhom, ku luöökē apath bî aköl kēnē lac bēn. Aköl kēnē yen aköl bî mac dēp ku rəc nhial, ku atuöc abî kæk tō nhial lēēŋ. ¹³ Ku yok kəc cî gam, titku nhial ë yam, ku piny ë yam wäär cî Nhialic ke thən bî kəc la cök, la pîr thïn tēcît tē wïc Nhialic ye.

¹⁴ Këya kockiën nhiaar, tē rēer wek ke we tit aköl bî Nhialic luk looi tēnē kəc pinynhom, wek aadhil luui apēi bî week yök ke we ë kəc la cök cîn gup adumuööm, ku lak döör ke ye. ¹⁵ Tiēŋkē lier pušu Bányda ke cît dhël bî kəc kony kæk rəc keek yïic. Yen ë

kēnē cî Paulo, raan nhiarku cî gam cîmēnda we gät ë njëc käh cî Nhialic yïek ye. ¹⁶ Kēlä aya, Paulo acî njic gät rin ë kakkä athör yïic ëbēn cî tuöc kəc cî gam. Ku athörkă aala yïic kək ril yïic cie deet. Ku aacîi kəc ë piöoc, kəc kuc käh koor gamden ye teet yïic apath, cîmēn ye kek wël kəc thëer ë Nhialic kuöc piöoc aya. Ku kēlä, aa kē rəc ke bēei tēnē ke ë röt.

¹⁷ Ku wek kockiën nhiaar, wek aa njic ë kēnē thëer. Tietkē röt apath bî kəc kuc yithkă we cîi mār ë piöocden ë lueth, bæk jäl dhëldun la cök rēer wek thïn. ¹⁸ Ku wek aa dhil la tuenj akölaköl ke we njic nhiër ku lier ë pušu Bányda ku ye Aluānda, Jethu Kritho, ku juakkē njëcdun tēnē ye. Bî ya leec ëmēn ku akölriëc. Yenakan.

Athör tuenj cï Joon gõt Wët nhom

Athör tuenj cï Joon gõt ala yic wël dît karou kek ke gët yen athöör, tuenj ë wët bï yen kəc riæl puõth bïk aa rëer ë tøk kek Nhialic ku Wënde Jethu Kritho. Ku dët, ee wïc Joon bï kəc cï gam cəl atir nhïim piöoc ë lueth bï gam kënë rac. Piöoc kënë acie röm kek käk ë Jethu Wën ë Nhialic. Kuec ë piöoc kënë, yen acï Joon njec teet yic lön Jethu Kritho ë ye raan ayic, ku acï nyooth lön raan cï Jethu gam ku nhiær Nhialic, ka dhil kəc nhiaar ëbën.

Käk tō thïn

Wët Nhom 1:1-4

Nhialic ee Ruël 1:5–2:29

Mïth Nhialic ku mïth jəŋrac 3:1-24

Yic ku lueth 4:1-6

Käk ye looi rin ë nhiær 4:7-21

Gam ril apeï 5:1-21

Wët ë Pïr

¹ Wek aa gät wët raan yen cï Wët Nhialic lëk kəc, ku yen cï kəc gäm pïr akölrïëc ëbën. Yen ë tō thïn thæer kəc kəriëc ëbën cak. Ku ëmën yok aaci wëlke piŋ, ku yeen acuk tiŋ nyiënkua. Acuk tiŋ, käk cï looi aa cuk tiŋ ku acuk gəot cienkua. ² Acï Nhialic cəl aye raan. Acuk tiŋ ku wek aa lëkku yic cuk tiŋ. Alëkku we lön raan kënë yen ë pïr akölrïëc ëbën yiëk kəc, ee tō thïn wäthæer ku yeen ë rëer kek Nhialic Wäda, ku acï Nhialic nyuõth yo. ³ Këya, raan cuk tiŋ ku piŋku wëlke, yen ë raan lëkku we, rin bäk röt mät yo aya bäk la gam tøk kek yo. Ku gamda yodhie atō tənë Wun ku Wënde Jethu Kritho. ⁴ Wek aa gät kakkä rin bäk röt mät yo gamda yic rin bï miet piända dît apeï.

Nhialic ee Ruël

⁵ Ku wët cï Jethu lëk yo ku yen lëkku we ëmën akïn. Nhialic apath, ala guöp wïc, acit ruël, ku acïn acuəl. ⁶ Na yeku lueel lön cï yok röt mät tənë Nhialic ku njot yo ye luui käreç, ke wët luelku acie yic. Ku aye kakkuan yeku ke looi nyuõth lön cï yok kuec yiny Nhialic. ⁷ Ku na yeku luui käk wïc, ke yok aatō ruël yic cïmën tō Nhialic

ruël yic, ke yok aabi yoyiic mat, ku thon Wënde Jethu abä adumuõmkua laak wei ëbën yogup.

⁸ Na yeku lueel lön yok acïn gup adumuõm, ke meth yen aye yok röt math, ku yok aa kuc yiny cï Nhialic nyuõth yo. ⁹ Ku na lëkku Nhialic lön cï yok käreç looi, ka pël käreç cuk looi piny ku wuuny ke wei yogup buk ben aa kəc path tənë ye, rin acï lueel lön bï yen käreçkua aa päl piny, rin kë ye lueel aye dhïel looi akölaköl. ¹⁰ Ku na luelku lön këc yok adumuõm looi, ka yeku lueel lön ë Nhialic yen ë lueth lueel, ku yok aa këc wëtde gam.

2

Raan cï ləc ku dəc ë yo kony

¹ Wët gät yen we athöör miëthkië, ee wët bäk käreç cï ye looi. Ku na le raan lui këræc kamkun, ke yok aala raan Nhialic thiëc ë rienkua bï käreçkua päl piny. Raan kënë ë Jethu Kritho cïn kë dak yeguöp ë Nhialic nyin. ² Yen ë raan cï thou rin bï adumuõmkua päl piny. Aacie adumuõmkua ë röt kek ye Nhialic ke päl piny ë wëtde, aaye ke päl piny agut adumuõm kəc pinynhom ëbën aya.

³ Dhël ye nyuõth lön njic yok Nhialic ayic, ee wët nadë ke yo thek löŋke. ⁴ Na ye raan lueel ka njic Nhialic, ku acï löŋken cï lëk kəc thek, ke lueth yen aye lueel ku akuc käk ë yith tənë Nhialic. ⁵ Ku raan luui kë cï Nhialic lueel, ke nhiërde acï thok bï kaŋ dak tənë Nhialic. Ee këya, kën yo nyuõth lön ye yok tøk kek Nhialic akïn, ⁶ na ye raan lueel ka cï yeyic mat ke Nhialic, ka dhil a luui cïmën wäär ye Jethu luui.

Löŋ Yam

⁷ Ke week kockiën nhiaar, wët gät tənë we acie löŋ yam. Ee löŋ tönŋ yon cak piŋ yon jək wek met tənë Jethu. ⁸ Këya, löŋ gät we kënë ala yic wët ë yam, rin dhël cï Jethu pïr thïn acï nyuõth yo wët ë yen yam, ku aye piërdun nyuõth aya lön yen löŋ yam rin käreç aaci dhuk piny, rin ruël Nhialic acï nyuõth.

⁹ Na le raan ye lueel lön luui yen ruël Nhialic yic, ku ë kam awën, ke man raan cï

gam, ke raan kënë aṅot rëer muöth yic agut emen. ¹⁰ Kac e kac ci gam nhiaar kek aa kac pir ruel Nhialic yic, ku abi ke col acin kerec loike. ¹¹ Ku kuat raan man raan ci gam, acit raan to muöth yic kuc ten le yen thin. Rin ci muöth ye col acii piny tin.

¹² Wek kac cit miethkië, wek aa gat athor kënë, rin anicku Nhialic aci karec pal piny tenë we, rin Raan ci lac ku dac.

¹³ Wek kac we kony gam, wek aa gat, rin wek aa njic raan to thin theer ke piny kec cak.

Wek kac puoc gam, yen agët tenë we rin ci wek jonrac gook.

¹⁴ Wek aa kac cit miethkië, wek aa gat welka rin ci wek aa kac ci Nhialic Wada njic.

Wek kac we kony gam, wek aa gat rin wek aa njic raan to thin theer ke piny kec cak.

Wek kac we puoc gam, wek aa gat e rin ci wek wet Jethu gam apeï, ku bi wet Nhialic areer wepuöth akolakol, ku week aaci jonrac gook.

Duökkë käk pinyhom ye nhiaar

¹⁵ Duökkë ke ye nhiaar dhöl kac rec pir to pinyhom, duökkë ke ye nhiaar käk pinyhom. Rin raan nhiaar käk to pinyhom, acii leu bi Wada Nhialic nhiaar aya. ¹⁶ Dhöl rec kac to pinyhom cit emen ye kac luui kë nhiarkë wickë, ku yekë nhiaar kë cik tin, ku yekë nhiam kajuëc to tenë ke. Dhölkä aa dhöl pir pinyhom. Aacie ben tenë Nhialic Wada. ¹⁷ Piny kënë aya, aci Nhialic jock bi rac kek kacken nhiaar ye, ku raan kë wic Nhialic looi e pir akolriëc ebën.

Raan ater Raan ci lac ku dac

¹⁸ Miethkië, thök e piny aci thiök. Acuk lek we theer lon bi raan ater Raan ci lac ku dac tic. Acak tin kac ater Raan ci lac ku dac juëc aaci tuöl. Wet kënë, aye nyuöth e yic lon ci thök piny thiök. ¹⁹ Kockä, aake rëer ke yo e tok, ku aaci jal emen. Keek aake kec kepuöth mat yo e yic alanden, diet aa nuot ke rëer kek yo. Jalden e ye nyuöth wet kec kek kepuöth mat yo.

²⁰ Ku wek aa kac ye Nhialic Weike tääu wepuöth, ku këya, yen aci wek käk yith njic wedhie. ²¹ Yen acii gët tenë we rin ye yen ye lueel lon cii wek yic Nhialic njic. Yen agët tenë we rin wek aa njic yiny e Nhialic. Ku

rin njic wek ye acin luenh to yiny e Nhialic yic.

²² Ye raan yindë yen alueeth? Ee raan ye lueel, Jethu acie yen Raan ci lac ku dac. Raan cit kënë, ee raan ater Raan ci lac ku dac, ku e Nhialic Wada kek Jethu Wende kek aaci yen ke kuc. ²³ Na le raan ton kuc lon cii Jethu ye Wen Nhialic ka ril yic apeï tenë e raan kënë bi mat kek Nhialic Wada. Ku na ci gam lon ye Jethu Wen Nhialic, ka bi mat kek Nhialic Wada.

²⁴ Yakë wet Nhialic wäär yen cak gam muk wepuöth akolakol. Na muökkë wet wäär ci lek we wäär met wek rot Jethu, ke wek aabi pir ke we ye tok kek Jethu ku Nhialic Wada. ²⁵ Ke yook aabi pir akolriëc ebën pan Nhialic ci Jethu yo thon bi yiëc yo.

²⁶ Wek aa gat rin wet kac we them bik we muor. ²⁷ Ku week aaci Jethu yiëc Wei Nhialic, ku rin rëer Weike ke we, ke wek aacii ben wic raan det piöoc we. Ku Wei Nhialic e we piöoc kerieëc ebën, ku piöoc we yiny cin yic lueth. Këya, wek aaya yöck bak aa mat ke Jethu tetit te ci Wei Nhialic we lek thin.

Mith e Nhialic

²⁸ Wek aaya yöck aya miethkië, bak aa rëer ke we met kek Jethu. Rin na ben la ben pinyhom, ke yook aacii gup bi riöoc buk rom kek ye.

²⁹ Ee këya, cit men njic wek ye lon le Raan ci lac ku dac cok. Këya, anieckë aya na ye raan kë la cok looi, ka ci ya manh e Nhialic.

3

¹ Takkë wenhüm yen kë ci Wada Nhialic luüi yo rin nhierden rëer kek yo, ee kë nhier yen yo apeï, abi yook col aaye miethke, ku e yic alanden yok aaci ya miethke. Ku wet kuc than pinyhom ye, lon ye yok mith Nhialic, ee rin kuc kek Nhialic. ² Wek kockien nhiaar emen, yok aaci ya mith Nhialic. Ku anot kucku te bi yok yiendë thin aköldä. Ku yeen anicku, te le Raan ci lac ku dac dhuk pinyhom, ke yok aabi ciët ye, rin abuk tin e yic, ye yen na. ³ Ku week, raan ye nöth lon bi yen ciët Jethu, ka dhil yeguop wuöny wei adumuöömke bi rëer ke la wic, cimën Raan ci lac ku dac cie adumuööm ye looi.

⁴ Kuat raan la tuen̄ ke loi awuöc Nhialic nyin, ee Nhialic ku lööñke kek aaye dhöl yiic. ⁵ An̄ieckë, kën bii Raan cī löc ku döc pinynhom, ee lön bī adumuöömkuua bën wuööny wei yogup, ku yen nhom acie adumuööm ë looi acin.

⁶ Këya, tē cī raan rot mat kek Jethu, ka cii adumuööm looi akölaköl, ku raan adumuööm looi akölaköl aye nyuöoth lön kuc yen Raan cī löc ku döc alanden.

⁷ Wek miethkië, tiëerkë nhüim, bī ciën raan ruëny we. Raan ye looi ë këpath ala cök cimën le Raan cī löc ku döc cök. ⁸ Ku raan awuöc looi akölaköl ë raan jöñrac, rin jöñrac acä awuöc looi tēwäär ciëk ë piny. Ku Wën Nhialic acī bën pinynhom bī kë cī jöñrac looi bën rac.

⁹ Acin raan ya manh Nhialic ku ñot ye luui käreç. Rin pīr Nhialic atö yeguöp. Acie awuöc looi akölaköl, rin ye yen manh Nhialic.

¹⁰ Ku kën mīth Nhialic ku mīth jöñrac nyuöoth akīn, kōc cie luui käpath, ku kōc cie miethakën ye nhiaar, aacie mīth Nhialic.

Nhiarkë röt kamkun

¹¹ Kënë yen ë wët cäk piñ nyin yic wäär mēt wek röt Raan cī löc ku döc, lön dhil yok röt aa nhiaar kamkua. ¹² Këya, duökkë röt thöñ raan çon cöl Kain, raan luui kāk jöñrac cī mēnh nök. Yenö kën nēk mēnhē? Kën nēk yen mēnh Abel ë wët ë mēnh luui kāk la cök ku yeen ë luui käreç. ¹³ Këya, duökkë gēi miethakäi tē mēen kōc ë pinynhom we. ¹⁴ An̄icku alanden lön yok aa ço cit kōc cī thou, ku emën yok aa rēër pīr akölrüëc ebën yic, kënë ayeku ñic rin emën yok anhiar wämäthakua kōc cī gam. Na ye raan cii wämēnhē nhiaar ka ñot rēër ke cit raan cī thou. ¹⁵ Ku tēnē Nhialic, raan man kōc kāk athöñ kek raan cī raan dēt nök, ku an̄ieckë raan kōc nök acin pīr akölrüëc ebën pan Nhialic tō kek ye ë yic. ¹⁶ Nhiër ayeku ñic kēlä, Jethu acī rot cöl anak rin bī yen ço waar adumuöömkuua yiic, aye nyuöoth lön nhiër yen ço. Ku këya, çook aya yok aa dhil röt cöl anak rin miethakäi kua.

¹⁷ Këya, cimën na ye raan la käh ku tñj mēnhē dēt cīn käh ku kueec bī cii muç, ka cii lēu bī lueel lön nhiër yen Nhialic. ¹⁸ Wek

miethkië acuk bī ya lueel ë path çothook lön nhiër yok röt kamkua, yok aa dhil röt kony kamkua kāk yeku ke looi yiic. ¹⁹ Na cit nhiër nhiër yok röt ë kënë, ka buk jal ñic ayic lön yok aa kōc Nhialic, ku cuk ben aa diëer. ²⁰ Na ye kāk yeku ke looi ço cöl aaye kōc rac, ka dhilku ñic lön tēktēk Nhialic awär täktäkdä, an̄ic kēriëc ebën ë cök.

²¹ Wek kackië, na cii kāk yeku ke tak ye lēk ço lön ye yok kōc rac, ke yok aacii gup bī ya riöc tē röök yok tēnē Nhialic. ²² Ku abī ço gām kuat kāk cuk thiëc, rin ë kë cī lueel yen ayeku looi. Ku yok aa pīr dhēlden miēt puöu yic. ²³ Kë cī Nhialic lēk ço ë lön buk la gam tēnē Wēnde Jethu Kritho, ku yok aa dhil röt nhiaar kamkua, cit tēwäär cī yen ye lēk ço thīn.

²⁴ Kuat raan loi kë wic Nhialic acī rot mat kek Nhialic, ku Nhialic ë rēer kek ye. Ku tē ye yok ye ñic thīn lön cī Nhialic rot mät ço, ee Wēiken cī gam ço.

4

Wēi yic ku wēi lueth

¹ Wek kōckiën nhiaar duökkë wët raan ye lueel lön le yen ke wēi ë guç gam, kan̄kë wētde tak yic apath bāk ñic lön tō Wēi Nhialic yeguöp alanden, rin cī alueth käh tñj thiëi pinynhom ebën. ² Tē lēu bī yīn raan rēer kek Wēi Nhialic ñic thīn akīn. Ee raan ye lueel lön Jethu Kritho acī bën pinynhom ke cit raan, Wēi Nhialic arēer kek ye.

³ Kuat raan kuec kākä acii rēer kek Wēi Nhialic, ee riël jöñ ater Raan cī löc ku döc yen arēer kek ye. Yen wäär cäk piñ lön bī yen bën, acī bën, arēer pinynhom emën.

⁴ Ku wek miethkië, wek aa kōc Nhialic, ku wek aacii jai piöc ë kōckä. Wek aacii jai piöc käreç rin rēer Wēi Nhialic kek we, ku yen aril tēnē jöñrac yen mac kōc kuc Nhialic pinynhom. ⁵ Aluethkä aa kuc Nhialic. Kāk yekë ke lueel aa kāk ye kōc kuc Nhialic ke lueel. Ku kōc kuc Nhialic aa wētde gam. ⁶ Ke çook kōc cī gam yok aa kōc Nhialic. Ku kuat raan ñic Nhialic ë piöcda gam, ku kōc kuc Nhialic aacie piöcda ye gam. Ku ë yen tē ye yok kōc rēer Wēi Nhialic kegup ñic thīn, ku kōc rēer jöñrac kōc ruëny kegup.

Nhialic ee Nhiër

⁷ Ke week kockiën nhiaar, yeku röt nhiaar ë kamkua, rin ë Nhialic yen ʒo cöl anhiar kəc kők. Kwat raan kəc kők nhiaar, aye nyuəəth wět ë yen manh Nhialic ë yic ku anjic Nhialic. ⁸ Ku raan cii kəc kők ye nhiaar akuc Nhialic, rin Nhialic ë nhiër. ⁹ Ku Nhialic aci nhiërde nyuəəth ʒo rin aci Wënden tők cöl abö pinynhom ë tən, rin buk pür alanden ë rienke. ¹⁰ Nhiër ë yic acie wět bi ʒok Nhialic nhiaar, ee lön nhiëer Nhialic ʒo, ku kënë yen aci yen Wënde tušc ë pinynhom bi bën thou rin bi adumušomkua päl piny. ¹¹ Ke wek kackië, na ye Nhialic kë nhiaar ʒo apëi këlä, ke cie yic buk röt aa nhiaar kamkua?

¹² Acin raan ci Nhialic kaŋ tiŋ, ku na nhiarku röt kamkua ke Nhialic abi ya mat kek ʒo, ku nhiërde abi rot a luši ʒo təcit tē wic ye. ¹³ ʒok aaci Nhialic yiëk Wëike, ku buk aa njic këya lön ci ʒok aa tők kek ye, ku yeen ë tők kek ʒo.

¹⁴ Ku acuk tiŋ, ku yen ayeku lək kəc aya, lön ci Nhialic Wäda Wënde tušc pinynhom bi raan ebën bën lušk. ¹⁵ Na ye raan lueel lön ye Jethu Wën Nhialic, ke Nhialic aci mat kek ye ku aci mat kek Nhialic. ¹⁶ Ku nhiërde tənë ʒo acuk njic ku gamku.

Nhialic ee nhiër. Ku na ye raan Nhialic nhiaar ku kəc kők, ka ci mat kek Nhialic, ku mët Nhialic kek ye. ¹⁷ Nhiërda ë la cök tē cii ʒok gup ye rišc aköl luŋdüt, rin ʒok aa pür pinynhom təcit tēwäär pür Jethu thün.

¹⁸ Kwat raan tš nhiër yepušu acin kë ye yen rišc. Rin nhiër ë yic, ee rišc cuəp wei. Kəc aa rišc tē ye kek ye tak lön bi ke tēm awušc, ku raan ë rišc acii nhiërde la cök.

¹⁹ Kënë ʒo yiëk riel buk Nhialic nhiaar ku kəc kők, ee rin ci yen ʒo kaŋ nhiaar. ²⁰ Ku na le raan ye lueel ka nhiaar Nhialic, ku ë kam awën ke man mēnhkēn ci gam, ke raan kënë ë lueth yen aye lueel. Rin acii lēu bi raan Nhialic nhiaar, Nhialic këc kaŋ tiŋ, ku cii raan nhiaar, raan ye tiŋ akölaköl. ²¹ Ke ʒook, ʒok aa dhil kəc nhiaar aya, rin yen kë ci Nhialic lək ʒo buk aa looi. Acii lueel kwat raan nhiaar Nhialic adhil kəc nhiaar aya.

5

Gam tənë Manh ë Nhialic

¹ Kwat raan ye gam lön Jethu yen ë Raan ci ləc ku dəc, ke raan kënë ë manh Nhialic. Ku na yeku nhiaar raan yen Wäda, ke ʒook aa dhil miëthke nhiaar aya.

² Ayeku njic alanden lön nhiëer ʒok mith ë Nhialic, tē nhiëer ʒok Nhialic ku yeku looi kwat kë ye lək ʒo buk looi.

³ ʒen ë jam këlä, rin na nhiarku Nhialic ayic, ke ʒok aa dhil kək ci lək ʒo looi. Käkka aacii yiic ril buk ke looi. ⁴ Rin kwat manh Nhialic ala riel bi kuc dhöl kəc kuc Nhialic, ku alēuku buk looi rin ci ʒok la gam tənë Jethu. ⁵ Acin raan dēt la riel bi kuc dhöl kəc kuc Nhialic, aa kəc la gam tənë Jethu kapəc lön ye yen Wën Nhialic.

⁶ Ee yeen Jethu Kritho, yen aci bën pinynhom, ku yeen aci Joon raan kəc muəc nhüm bën muəc nom ë pü. Acie mišc nom yen ci rot looi ë rot, yeen aci bën nök rienkua. Ku aye Wëi Nhialic nyuəəth ʒook lön ye wëlkä yith. Rin Wëi Nhialic yen ë kəc nyuəəth kën yic akölaköl. ⁷ Ala kaŋ kadiäk ye nyuəəth ʒo ye Jethu ŋa.

⁸ Käkka kadiäk, Wëi Nhialic, mišc ë nom, ku näakde, keek kadiäk ebën ë tők yen ayekë nyuəəth.

⁹ Na ye kəc jam kək cik tiŋ ku gamku wět luelkë, yeŋö cii ʒok kək ci Nhialic nyuəəth ʒookkä ye gam? Aa dhil ë gam, rin kək ye Nhialic ke lueel aa düt apëi tənë kək ye raan ke lueel, ku wět jiem yen kënë, ee Wënde yen aye yen jam tənë ʒo. ¹⁰ Këya, na ye raan ci gam, ka dhil njic ë cök lön ye Jethu Wën Nhialic, ku adhil njic alanden lön kək ci Nhialic nyuəəthkä aa yith. Ku raan cie kë ci Nhialic lueel ye gam, ka ye lueel lön ye Nhialic alueeth. Rin akəc wět ci Nhialic lueel rin Wënde gam. ¹¹ Kënë ye cöl anjicku lön kë ci Nhialic lək ʒo ë yic, ee rin ci yen ʒo yiëk pür akölrüëc. Ku pür kënë ayeku ʒok tənë Wënde. ¹² Ee këya, kwat raan ci mat kek Wënde ka bi pür akölrüëc ʒok. Ku raan ci jai Wën Nhialic, ka cii pür akölrüëc ebën bi kaŋ ʒok.

Thök ë wël

¹³ Wek aa gät, wek kəc ci riel Jethu gam, ke ye Wën Nhialic ku bäk njic lön le wek pür

akölrïëc ëbën. ¹⁴ Ku ë këya, acïn kë lëu bï yo riäac gup tē ye yok Nhialic door, rin kuat kë buk aa thiëc ye, kën ye miëet pušu abuk ya yök.

¹⁵ Ke week tēcīt tē ŋicku ye, akēc kaŋ kuc kë wicku. Yeku thiëc kë wicku, ku ŋicku lön bï yen ye gäm yo. ¹⁶ Ke yeen, na tiŋ raan mēnhkēn cī gam ke looi awuöc, awuöc ë dhie cie raan ë tēk bei tēnē Nhialic akölrïëc ëbën, ka dhil rök tēnē Nhialic bī raan kony. Ku Nhialic abī pīr ë raan cöl ala cök. Ala adumuööm raan tēk bei tēnē Nhialic akölrïëc. Ku yen acī jam bāk aa rök rin adumuöömke. ¹⁷ Käreç ye looi ëbën, adumuööm, ku ala adumuööm kāk cie kəc ye tēk wei tēnē Nhialic akölrïëc ëbën.

¹⁸ Aŋicku lön raan cī ya manh Nhialic acie awuöc ë looi akölaköl, aye Jethu Wēn ë Nhialic tiit guöp, acī jəŋrac ye muör acïn.

¹⁹ Aŋicku lön ye yok mīth ë Nhialic, ku lön yen jəŋrac yen mac kəc kuc Nhialic.

²⁰ Aŋicku aya lön Wēn Nhialic acī bēn pinynhom ë tēn. Ku ë yen acī yo cöl aŋic Nhialic ë yic, yen acī yo cöl amat yoyiic kek Nhialic, ee rin cī yok mat kek Wēnde Jethu Krītho. Acïn Nhialic dēt ee Nhialic tōŋ. Ee yeen ë rot yen ë pīr akölrïëc ëbën bëi. ²¹ Ke week miëthkië tiëerkē nhīm bāk piöc rac cī gam.

Athör ë rou cï Joon göt Wët nom

Athör ë rou ëcï Joon göt tēnē akut kəc cï gam tēdēt. Wäär gēt yen athöör, Joon ë rot cəl raandit, ku cəl akut kəc cï gam aye tik ke miēthke. Athör ciek kēnē ë jam nhiēr kam kəc cï gam, ku bï kəc yōök bïk röt tiit tēnē kəc aa lueth ku piōōcden.

Käk tō thïn

Muōth tueŋ 1-3

Yic ku nhiēr 4-6

Lək rin piōōc ë lueth 7-11

Muōth ciēēn 12-13

¹ Ee ŷen raandit akut kəc cï gam, ŷen agēt athör kēnē tēnē akut kəc cï gam cï Nhialic lōc bï rēer keyiic ke cīt miēthke. Wek aa nhiaar piāndiē ëbēn, ku acie ŷen rot ŷen nhiar we, aa kəc ëbēn ŋic yic cï Nhialic nyuōth ke, kek aa nhiar we piānden yic aya.

² Wek anhiaar ke rin ŷook ëbēn, ŷok aa ŋic yic cï Nhialic nyuōth. Ku yic kucku abuk aa ŋic akōlakōl.

³ Bï Nhialic kek Wēnde Jethu Kritho ŷo dōoc ku pēlkē kāraackua piny, ku bïk ŷo cəl arēer ë duk dōörden yic, tē rēer ŷok dhēl yic cik nyuōth ŷo, ke ŷo nhiar röt kamkua.

Yic ku nhiēr

⁴ ŷen a ŷa cï puōu miēt apēidit wäär piŋ ŷen ye, lōn kəc kək weyiic aake lui tēcīt tē cï Nhialic ye nyuōth ŷo, yen ë kē cï lək ŷo buk ya looi. ⁵ Kēya, wek kəc cï gam alək we lōn ŷok aa dhil röt nhiaar ë kamkua. Ku kēnē acie lōŋ yam, ee lōŋ thēer ŋicku tēwäär buōth ŷok Jethu. ⁶ Na nhiarku röt ayic, ke ŷok aa dhil kē cï Nhialic lək ŷo buk looi, looi, rin wäär tueŋ gēm ŷok wēt Jethu, kēn cï lək ŷo buk aa looi ë lōn buk röt aa nhiaar kamkua.

Lək rin piōōc ë lueth

⁷ ŷen aluel kēnē rin kəc kək ë kəc wēŋ nyīn aatō thīn, aa kəc piōōc lueth ë path. Ayekē lueel lōn Jethu Kritho akēc bēn pinynhom kecīt raan. Raan ye lueel kēlā, ee kəc wēŋ wei, ku athōŋ kek raan ater ë Jethu.

⁸ Tiēerkē nhīim bï kōckā we cīi wēŋ, bï kākkuŋ puōth cāk looi tēnē Nhialic cīi mār

ë path. Tiētkē wenhūim apēi bï Nhialic we gām ariōpdun ëbēn.

⁹ Alək we, na ye raan juək kēde thīn kāwäär cï Jethu piōōc yiic, ka cīi kōŋ mat kek Nhialic. Ku na cīi raan wēt cï Jethu piōōc juək ë wēlke ë rot, ka bï mat kek Jethu ku Nhialic Wun. ¹⁰ Ku na bō raan tēnē we ku ye ke piōōc kāk cīi thōŋ kek kāk cï Jethu piōōc, ke duōkkē cəl abō pandun bï bēn rēer kek we. Ayī muōth aya duōkkē muōth. ¹¹ Kēnē alək we, na ye raan muōth raan kēnē bï ciēt raan cï gam, ka cï rot māt ye. Ku aloi kēreεc ye looi aya.

Muōth ciēēn

¹² Kājuēc apēi aake ba lək we, ku acā wīc ba ke göt athör yic ëmēn. Kē wiēc ba looi, ku aŋāath aya, ee lōn bï ŷen la keny tēnē we, buk la rām ku jīεmku röt ë kamkua, ku ŷok aabï puōth jal la yum ŷodhie.

¹³ Akut kəc cï gam ë tēnē ë we muōth.

Athör ë diäk cï Joon gät

Wët nhom

Athör ë diäk ë gät Joon tënë raan tã akut kãc cï gam nhom cãl Gaiöth. Acï Gaiöth leec thïn wët ë yen kãc cï gam kony, ku yöök ke bïk röt tiit ë mony cãl Diötrepeth.

Käk tã thïn

Muöth tueŋ 1-4

Joon acï Gaiöth leec 5-8

Joon acï Diötrepeth nyieeny 9-10

Joon acï Demetriöth leec 11-12

Muöth ciëen 13-14

¹ Ee ŷen raandit akut kãc cï gam, ŷen acï yï gät athör kënë yïn Gaiöth raan nhiaar piändië ëbën. ² Mäthdië, anäãth ŷapuöu lön puäl yïn guöp, ku lön le yïn tueŋ kek luaidu apath, cimën pïr wëiku ë Nhialic nhom. ³ ŷen acï puöu bën miët apeï wäär bïi kãc kãk cï gam tënë yï, ku lëkkë ŷa lön yïn apïr dhël ë Nhialic yic akölaköl. ⁴ Na piëŋ lön mïthkiën cï gam cimëndu aa pïr tãcit tã cï Nhialic ye nyuöth ŷo thïn, ke ŷa cãl amit puöu apeidit.

Gaiöth acï leec

⁵ Mäthdië yïn acï käjuëc looi kãk cï kãc cï gam kony, kãc cï gam ë cath ke piöoc wët Jethu, agut kãc cie kãc pandun. Kënë, acï nyuöth ŷa lön yïn ë raan path cï wët Jethu gam. ⁶ Acï kãc ca konykã lëk ŷo, ŷok kãc cï gam tën yen tã nhiëer yïn ke thïn. Ku ëmën alëk yï ba ŋot yï la tueŋ ke yï kony ë kockã, tã jiël kek tënë yï. Kënë adhiëlkë looi dhël nhiëer Nhialic. ⁷ Rin kockã aa cath ë baai yic, rin aa kãc lui rin Jethu. Acïn kë yekë thiëec, nadë ke lömkë tënë kãc cie kãc cï gam bï kek röt kony. ⁸ Këya, ŷok kãc cï gam, ŷok aa dhil kockã gãm kuat kãk wïckë ke, rin buk aa kac tøk lui ŷok ke yiny Nhialic yen yekë lëk kãc.

Diötrepeth ku Demetriöth

⁹ Wek aaca kaŋ gät athöör thëer, wek kãc cï gam ë tãen. Ku Diötrepeth acï bën jai ë wëtidië, rin awïc bï ya yen wat akut nhom. ¹⁰ Tã le ŷen yet pandun, acïn kë ba moonny tënë kãc, ee kãk ye Diötrepeth looi yïic ëbën, aa kãk lueth kek aye luëel ŷaguöp. Ku yeen

aya aloi dët wär kënë, akuëc bï kockuan cï gam lor, kãc ë cath ke piöoc wët Jethu, ku ë jai aya bï kãc puäl bïk wämäthakën cï gamkã aa lor, ku ë kãc ë kãc lor cuöp wei akut yic. ¹¹ Yïn mäthdië duk kockã rëec luaiden ye kiëët, dhiël ë kiëët këpath ye kãc path looi. Na loi raan këpath, ke këpuöth cï looi aye nyuöth lön raan kënë ë manh Nhialic, ku raan ë luui kãrec, kãrec ye looi aaye nyuöth lön raan kënë akuc Nhialic.

¹² Kuat raan ëbën kãc cï gam yïic, aye lueel lön raan cãl Demetriöth ë raan path. Ee kë cï Nhialic lëk ŷo buk aa looi yen aye looi. Yen alëk yï lön yeen ë raan path, ku aŋic aya, kuat kë ya lueel rin raan ëbën, ee ya yic.

Muöth ciëen

¹³ Käjuëc apeï aake nhiaar ba ke lëk yï, ku acã wïc ba kek gät athör yic. ¹⁴ Kë wiëc ku anäãth, ee lön bï ŷen la keny tënë we ëmën, ku ë tãen ŷok abï la yök ku jïemku röt kamkua ŷodhie. Nhialic abï we cãl arëer ke döörde. ¹⁵ Wämäthakun cï gam rëer ë tën aa yï muöth. Miäthkë kãc cï gam rëer ke we ë rienkië ëbën.

Athör Jut Wët nom

Athör Jut aci göt bi kəc lək bik nhim tir kəc piöoc ë lueth, kəc ye lueel lön ye kek kəc ci gam. Kë tš athör ciek kënë yic, yen athör kek athör rou ë Pitër, raan ë kəc bi ye kuen dæet puöth, bik nuot ke la tuen kek gam wäär ci Nhialic gam kacken ci wëtde gam.

Käk tš thin

Muöth 1-2

Awuöc bi kəc piöoc ë lueth yök 3-16

Riel ë puöu gam yic 17-23

Röök 24-25

¹ Ee yen Jut, yen alony Jethu Kritho. Ku ya mēnhē Jemith.

Yen agēt kəc ci Nhialic ke cōl, kəc pīr ë nhiēr Nhialic Wāda. Ku tit Jethu Kritho ke.

² Calkē dōr ku nhiēr ku pēl piny ë wēl arēer kek we athæer.

Kəc piöoc ë lueth

³ Wek kackiēn nhiaar, aca them apēi ba we gāt tē ci Jethu Kritho yo kuony thin yodhie. Ku kë ca tak ë kë bi yen we gāt nyin yic emēn. Ku ba we dæet puöth, bāk la tuen kek gam wäär ci Nhialic gam kacke bi rēer ke ke. ⁴ Rin ci kəc rəc kuc Nhialic röt kuēl yoyiic ke kucku ke. Ku rækē wēt puöth ë Nhialic bi kek dhälken rəc thiaan köth thin. Ku jēikē Jethu Kritho ku ye Bānyda. Ku athör thæer wēl Nhialic acā awuöc bik yök thin nyuöth wäthæer.

⁵ Na cək alön njic wek kakkä ebēn, ka wiēc ba bēn tāk we, yen tēyon ci Nhialic kəc Itharel luäk thin tēnē kəc pan Ijip. Ku tē ci yen kəc kək kamken ke ci jai ë wētde bēn rac thin. ⁶ Ku takkē aya, lön atuuc nhial wäär ci luōiden bar nyin ku kueeckē bik rēer tēden ci tək ke, aa rēer ke ke dær akōlaköl ë muöth yic piiny. Tē muk Nhialic ke thin yet aköl lunüt bi ke jal tēm awuöc thiek.

⁷ Ku muökkē wenhüm aya yen kēwäär ci rot looi tēnē Thodom ku Gomora, ku bēi thiök ke ke. Wäär ci kəc ke rēer ë gæthkā yiic luui cimēn atuuc nhialkā, kəc wäär ci kepuöth yiök bal. Ku kuat käreç kök ye kek

röt lööm. Ku emēn aaci tēm awuöc ci ke cuat many akōlriēc ebēn yic. Ku bi nyuöth raan ebēn yen awuöc ye gam kəc ci luui käreç.

⁸ Ku kəc rəc ci röt kuēl yoyiic kā, aa la kākken ke nyuöth ke këya bik awuöc aa looi kegup ë röt. Aaci riel Nhialic dhäl yic ku lueelkē käreç atuuc nhial gup. ⁹ Na cək aa tunydit atuuc nhial nhüm cöl Maikel ka kēc looi. Wäär göth yen kek jənrac, yon teer kek ye, yēja bi guöp Mothith nyaai, yen Maikel nhom akēc jənrac bēn lat, aci bēn lueel elä, “Nhialic abi yi tēm awuöc!” ¹⁰ Ku kockä aa kəc māt ku lēetkē kəc kē kēc deet yic, ku kāk njickē ke cik ye tak yiic, cimēn läai ë path, luoi ë kakkä abi Nhialic ke nöck. ¹¹ Abi rēçc apēi tēnē ke! Ee dhäl Kain yen acik buöth yic. Ee rin wēu ë path yen aye kek awuöc wäär ci Balaam looi, looi aya. Aaci kæec wei tēnē Nhialic cimēn Kora, ku aabi Nhialic nöck cimēn wäär nək yen Kora. ¹² Ku keek aa yār guöp bēi tēnē we, tē looi kek käreçkē ke ci gup riöc, tē mīth wek ke ke akuötdun yic. Ayekē nhiaar kë la guäpden yic kepēc. Aa cit luät ye yom kuaath ku ci tueny. Aa cit tiim cie luök tē cək yen a rut, tiim ci mēiken nyuän bei. Kockä aa thou arak rou ë luoi adumuööm, ku kākken rəc yekē ke looi cək alön ye kek kəc ci gam. ¹³ Aa röt jat nhial cimēn apuöck ë wärdit yic, bik tēden rəc kek thin nyuöth. Aacit kuēl ci yic dhelden yekē buöth yic, ë rin ci Nhialic tēcol bi yen ke cuat thin looi tēnē ke akōlriēc ebēn.

¹⁴ Enok, raan kāk Nhialic tīn, manh ye kuat Adam yic dhorou yen eci ye lueel thæer ë rienken elä, “Nhialic abi bēn kek atuucken juēc apēi ci kuen, ¹⁵ bik luk bēn looi tēnē kəc. Ku kəc la gup adumuööm ci kuc ye, aabi tēm awuöc rin käreç juēc cik looi. Ku käreç cik lueel yeguöp!”

¹⁶ Kockä aa Nhialic gök akōlaköl ke nyieny kəc kök. Ee luoi ë dhälken rəc kek ayekē ke buöth yiic. Aa jam ë nhiam rienken ë röt. Ku yekē kəc kök math nyin bik ke buöth cök.

Tir ë nom ku lək

¹⁷ Ku yeen muökkē wenhüm wek kackiēn nhiaar, yen kēwäär ci atuuc Bānyda Jethu Kritho lək we. ¹⁸ Acik lək we elä, “Tē le aköl

luᅇdüt thiök, ke kəc kək rεc, kəc ke looi kək wic piathken kepeç aabi tuöl. Ku keek aabi we aa bui.” ¹⁹ Kockä kek aa kəc tēek yiic, kəc ye buoath yic dhöl kəc ë path, keek aa cīn gup Wēi Nhialic. ²⁰ Ku week kockiēn nhiaar lak tuen gamdun yic apath cīmēn ye Wēi Nhialic we kony bāk aa rōök. ²¹ Ku muökkē röt ë nhiēr Nhialic yic, ke we tit Bānyda Jethu Krītho, bi we bēn nyuōth tē nhiεr yen we thīn ku gām we pīr akōlriēc ebēn.

²² Yakē kəc ᅇot ke diu nyuōth piathdun.

²³ Kuonykē kəc kək bik cīi la mεεc. Ku nyuōthkē piathdun tēnē kəc kək, ke we tit röt ë ke bik we cīi riöp acol kāracken yiic, ku bāk cīi la dhölken yiic, dhöl adumuōm.

Rōök

²⁴ Tēnē Nhialic, raan lēu ye bi we muk bāk cīi löony wei. Ku bīi we, ku cəl we akāac yenhom diεkde yic ke we mit puōth, ke cīn kēεεc rēēr ke we, ²⁵ tēnē Nhialic, yen Nhialic tōᅇ tō thīn, yen ᅇo kony, rin Jethu Krītho Bānyda, bi ya leec, ee diētde, ee riel, ku bāanyde, akölē, ku theεr, ku akōlriēc ebēn! Yenakan.

Nyuuth tēnē Joon Wēt nom

Athör kēnē anyuth tēnē Joon cī gāt wäär guum kōc cī gam, rin cī kek la gam tēnē Jethu Kritho ke ye Bēny. Wētdit wic raan gāt athōor, ee wēt bīi kōc bī ye kueen riēl puōth bīk la nōth, bīk rēer ke nōth akōöl kārēc ke gum.

Abandit athör kēnē yic atō kajuēc wat kekōōth kāk cī nyuōōth, ku kāk cī tīj cī ke kiēt wēl yiic, kāk ye kōc thēer wäär cī gam ke deet yiic. Ku alēukē bīk rēer ke cī moony tēnē kōc kōk ēbēn. Athör kēnē acī guir ke cīt dhōl waak, yen aye ke wēl lueel ku ben ke ber yiic dhōl juāac cī thōj, cīt tē cī ke wat kōōth thīn.

Na cōk alōn cī tāk ye rōm kek tēcīt tē ye ke dēet yiic thīn athōor yic. Ke wēt ciēl yic ala gēi, dhēl Kritho Bānyda, yen Nhialic. Abī kōc aterde tiaam alanden akōl ciēn agut Bēny jakrēc. Akōl le tiām kēnē thāap, ke kōc cī gam aabī dōc. Ku riōp ke piny ē yam, nhial ē yam.

Kāk tō thīn

Wēt Nom 1:1-8

Jōk ē nyuuth ku athör cī gāt akuut kōc kadhorou 1:9-3:22

Athōor kek adōk kadhorou 4:1-8:1

Kej kadhorou 8:2-11:19

Jōjrac ku lāai karou 12:1-13:18

Anyuth kōk juēc 14:1-15:8

Riāak puōu ē Nhialic 16:1-21

Riāj Babilon ku tiām cī kōc ater Nhialic tiaam 17:1-20:10

Lundit 20:11-15

Nhial ku piny ku Jeruthalem ē yam 21:1-22:5

Thōk ē Wēl 22:6-21

Wēl tuēj

¹ A athör kēnē yic Joon acī kāj gāt piny, kāk cī Jethu Kritho nyuōōth. Acī Nhialic looi bī kākā tīj, rin bī kacke cōl anjic kāk bī rōt looi nīn thiōkkā yiic. Raan cī lōc ku dōc acā atunyden nhial tuōc aluōnyde bī lēk athōn kēnē. ² Joon acī kāk cī tīj ēbēn lueel. Yeen

acā athōn bō tēnē Nhialic gāt piny, ku kāk cī Jethu Kritho nyuōōth ye.

³ Raan mit puōu ē raan bā athōn kēnē kuēn kōc cī gam, athōn bō tēnē Nhialic. Ku kōc mit puōth, aa kōc bī ye piŋ ku thekkē kē ye lueel, rin tē bī Nhialic kākā cōl aloi rōt acī thiōk.

Muōth tēnē akuut kōc cī gam kadhorou

⁴ Ee jēn Joon, jēn agēt tēnē akuut kōc cī gam ē bēi Athia yiic.

Jēn arōōk lōn bī wek nhiēr ku dōor yōk tēnē Nhialic. Yen tō thīn emēn, ku arēer thīn tēthēryōn, ku yen bī bēn. Wek aabī nhiēr ku dōor yōk tēnē wēi kadhorou ē thōny Nhialic nom, ⁵ ku tēnē Jethu Kritho, raan yen nyooth yic rin Nhialic. Yen ē ye raan tuēj cī rot jōt ē thou yic, ee yen amac bānyjakhīim ēbēn pinynhom aya.

Yeen anhiar jō, ku ajuerden cī yen rot juaar bī thou, ēcī yen jō wēer bei adumuōōmkua yiic, ⁶ ku looi jō buk aa kōc luui Nhialicde ku ye Wun, diik ku riēl aa kākke akōlriēc ēbēn. Yenakan.

⁷ Tiējkē, yen abō pial yiic. Abī raan ēbēn tīj, agut kōc wäär nāk ye. Kōc pinynhom ēbēn aabī dhiau ē rienke. Kēya abī ciēt kēnē! Yenakan.

⁸ Aye Bēny Nhialic lueel elā, “Ee jēn jōk ē cōk ku jēn thōk ē kāj.” Nhialic Madhōl tō thīn emēn, ku arēer tēthēryōn, ku yen bī bēn.

Tīj Raan cī lōc ku dōc

⁹ Ee jēn Joon menhkui dun, week ēbēn wek kōc tuōc athör kēnē, ke jō ye raan cī wēt Jethu gam cimēndun. Ku rin ē kēnē jōk aa tōk, ku jēn agum aya cimēndun. Ku jēn abī rēer ē bāāny Nhialic yic kek we aya, ku jēn alir puōu cimēndun. Jēn a jō mac golgol Patmoth nom, golgol rēer Adēkdiēet yic, rin cī jēn wēt Nhialic, ku yiny Jethu nyuōōth. ¹⁰ Wēi Nhialic aake cī bēn jaguōp akōl Nhialic. Guō rōldit la wic cīt kāj piŋ ke jam jakōu ciēn. ¹¹ Ku lueel, “Gāt kē ye tīj athōor yic ēbēn, ku tuōc athōor tēnē akuut kōc cī gam ē bēi kadhorou yiic, Epethuth, Thimirna, Pergamum, Thiatira Thardith, Piladelpia ku Lodikia.”

¹² Guo rot wel ba raan jam tiñ, nawēn wel ɣanhom, ke ɣa tiñ kāk ye many adök took kenhüim cī looi milāñ tōc kadhorou, ke kääc. ¹³ Ku kēcīt manh raan ke kääc keciēl yiic, ku a cienj alanh diit ye paat kōc kōōth ē piny kuaar ɣet yecök, kek karkar diit cī looi milāñ tōc yepεem. ¹⁴ Nhīmken ē nhom aake ɣer ka cīt gai tueny denj, ku adēp nyin cīmēn mac. ¹⁵ Ku cök ala diardiar cīt ban cī coth kōu, ku akök yic apei cīt lōör puoc kōoc. ¹⁶ Yen wēn amuk kuēl kadhorou ciinden cuēc, ku amuk pal diit moth ē thok kedhie bō bei yethok. Ku dēp nyin cīt ruēl akōl ciēl yic.

¹⁷ Wēn tiñ ɣen ye, ke ɣa wiēk piny yecök ciēt ɣa cī thou. Go ɣa thany nhom ciinden cuēc ku lueel, “Duk rioc. Ee ɣen jōk ē cök ku ɣen thōk ē kāñ. ¹⁸ ɣen ē pīr, ɣen a ɣa cī thou ku emēn ɣen aci bēn pīr akōlriēc ēbēn. ɣen amuk wēnh riēt ɣōōt ē thou ku ɣōōt pīr aya.

¹⁹ “Yin adhil kākā gōt ēbēn, kāk ye tiñ emēn ku kāk bī rōt looi akōldā. ²⁰ Ku kuēl kadhorou, ca tiñ kōñdiēn cuēc, wētden yic, atuuc nhial kadhorou, tēnē akuut kōc cī gam kadhorou. Ku kāk kääc kāk ye many adök took kenhüim akuut kōc cī gam kadhorou.”

2

Athōn tēnē kōc cī gam Epethuth

¹ “Yin awiēc ba athōör gāt akut kōc cī gam gen Epethuth, raan muk kuēl kadhorou ciinden cuēc ku cieth kam kāñ kadhorou ye many adök took kenhüim, aye lueel tēnē we elā.

² Anjiec yen tē cī wek pīr thīn ē piērdun yic. Anjiec yen tēril cī wek luui thīn ke we kōc cī gam, ku tē cī wek kārīl yiic gōōk thīn. Anjiec lōn cīi wek ye bī lēu bāk kōc ē luui kārēc puōl bīk ke ya looi welōm. Wek aaci kōc ye lueel lōn ye kek atuuc Jethu them, ku acāk bēn yōk lōn ye kek alueth ē path. ³ Anjiec lōn guum wek rienkiē we lir puōth, ku wek kēc puōth bath. ⁴ Ku kē maan tēnē we akīn, wek aciī ɣen nhīar emēn cīmēn thēer wāär puoc wek gam.

⁵ Kēya, muōkkē wenhüim yen tē cāk dōōt luoi kārēc yiic! Pālkē luoi kārēc, ku piēēr kē

cīt tēthēer wāär puoc wek wēt ca lēk we gam. Na lak tuenj ke we lui kārēc, ke ɣen abī la tēnē we, ku la we tēm awuōc bī ɣen kēdun ye wek many adök took yenhom nyaai tēden kēēc yen thīn. ⁶ Ku wek ya leec rin mēen wek kāk ye kōc Nikolauth looi cīmēn mēen ɣen ke aya.

⁷ “Na lakkē yiith, ke we piñ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam. ɣen abī kōc cī jōñrac tiaam gām yic bīk mīth tim ē pīr cam, tim rēēr gōr ē Nhialic yic!

Athōn tēnē kōc cī gam Thimirna

⁸ “Yin awiēc ba athōör gāt tēnē akut kōc cī gam gen Thimirna elā, kēnē ē wēt raan kāñ cōl ajōk rōt ku cōl ke aa thōk, raan cī thou ku ben pīr aya, aye lueel,

⁹ ɣen anjic kārīl rēēr wek thīn, anjiec lōn wek aa nōñ ku wek ajīēk wepuōth. ɣen anjic kārēc ye luēl wegup kōc ye lueel ka kōc cī Nhialic lōc, ku ē lueth ē path. Ku keek aa kōc akut jōñrac. ¹⁰ Duōkkē rioc gum bī wek gum emēn. Piēñkē! Jōñrac aci thiōk kek tē bī yen kōc kōk kamkun mac rin bī yen gamdun them. Wek abī rēēr ater yic nīn kathiāär ku duōkkē puōth go bath wētdiē yic cōk alōn nēk we, rin wek aaba gām pīr akōlriēc ēbēn ke ye yen ariōp.

¹¹ “Na lakkē yiith, ke we piñ kē ye Wēi Nhialic lēk akuut kōc cī gam. Ku raan bī jōñrac tiaam, aciñ kērēec bī ye yōk alanaɣon ē thon yic rou.

Athōn tēnē kōc cī gam Pergamum

¹² “Yin awiēc bā athōör gāt tēnē akut kōc cī gam gen Pergamum, kēnē athōn bō tēnē raan muk pal cī ther thok kedhie.

¹³ ɣen anjic tē rēēr wek thīn gen mēc jōñrac. Wek aa kōc wētdiē ē cök, ku wek akēc puōth dhōr gamdun yic tēnē ɣa. Wek akēc gamdun waar yic, agut wāär cōk Antipāth raan ye nyuōth kāk ye looi yiic lōn ee yen raandiē nōk gēndun ē tēēn, gen mēc jōñrac. ¹⁴ Ku ala kāthii maan tēnē we, kōc kōk weyiic aa piōoc Balaam buōth yic, Balaam wāär nyuth Balak tē bī yen kōc Itharel cōl aloi adumuōm thīn. Ku lēu bīk riñ cuet, riñ lān cī nāk jak, ku loikē

käk bal. ¹⁵ Ku kēlä aya, kəc kək weyiic aa piöoc kəc Nikolauth buoath yic. ¹⁶ Pälkē luoi käreç! Na cäk päl ke yen abī bēn kek ē pal bēn bei yathok bī yen kəckä tēm awuoc. ¹⁷ Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lək akuut kəc cī gam. Yen abī raan cī jəŋrac tiaam gām abəŋ ayum nhial cī Nhialic tōöu, ku gām alēl yer, alēl cī rin yam cīn raan ŋic ke gōt yekōu, na cie raan cī gām ye.

Athōn tēnē kəc cī gam Thiatira

¹⁸ “Yīn awiēc ba athōor gāt akut kəc cī gam gen Thiatira ēlä, kakkä aa wēl bō tēnē Wēn Nhialic raan nyin dēp cīt mac, ku le cök diardiar cīt ban cī coth kōu.

¹⁹ Yen aŋic kək yakē ke looi. Aŋiēc lən wek aanhiar rōt kamkun, ku wek aa muk gamdun. Aŋiēc yen tē cī wek rōt kuony thīn kamkun, ku tē guum wek thīn, aŋiēc lən wek aaloi kajuēc wār kək wār tuēŋ. ²⁰ Ku yen ala kēthiin maan tēnē we, wek aaci tik puəl tiŋ cəl Jedhebel ye lueel ke raan kək Nhialic tiŋ. Ku piöocde ē kackiē thēl luoi kək bal yiic, ku camkē miēth cī juēr jak cī kiēt. ²¹ Aca lək bī yepuou dhušk ciēn adumuöömke yiic, ku aci jai bī yepuou dhušk ciēn. ²² Ku këya, aba cəl atuany ku kəc kək bal looi kek ye aabī gum apei tē cī kek kepuoath dhuk ciēn, ku pälkē käreç yekē ke looi kek ye. ²³ Kəc cī piöocde gam aa ba nöç, ku aabī akuut kəc cī gam ebēn jal ŋic lən yen ē raan ē kē tō raan puou ebēn ŋic, ku ŋiēc kuat kē wīc. Ku kuat raan ebēn aba tēm awuoc cīt kē cī looi.

²⁴ “Ku emēn aba lək kəc abək kamkun gen Thiatira, kəc kēc piöoc rēçc ē tiŋ buoath yic, ku wek aakēc luui kē ye kacke cəl, ‘Aye kē cī thiaan apei cī jəŋrac moony.’ Aya lək we lən wek acā bī məc dēt ril yic. ²⁵ Wek aadhil la tuēŋ ke we gam wētdiē, yet tē bī yen bēn. ²⁶ Yen abī kəc cī jəŋrac tiaam, ku lek tuēŋ ke loi wētdiē yet tē bī yen dhuk gām riel bīk pinynhom mac. ²⁷ Aabī pinynhom mac riel ke cīn aŋuän, ku abīk thuör piny ku thorkē ke cīmēn tōny cī looi ē tiap. ²⁸ Rielden abī thōŋ kek

riel ca yök tēnē Wä. Aaba gām ciēer aya, ciēer bī ke nyuoth tiām cī kek tiam. ²⁹ Na lakkē yīth, ke we piŋ kē cī Wēi Nhialic lək akuut kəc cī gam.

3

Athōn tēnē kəc cī gam gen Thardith

¹ “Yīn awiēc ba athōor gāt tēnē akut kəc cī gam gen Thardith ēlä, raan mac wēi kadhorou thōny Nhialic nhom, ku amuk kuēl kadhorou, ee we tuoc wēt kēnē,

Yen aŋic kuat kək cäk looi ebēn, aŋiēc lən ye wek ye tak lən piir wek cək alən cī wek thou. ² Aca yök lən piērdun ke we ye kəc cī gam aci thōŋ kek tē cī Nhialic ye guiēr thīn. Kēya, pääckē nīn yic, ku dhuökkē riel yam ē pīr kəc cī gam yic ke we kēc guo thou ē gīm. ³ Muökkē yith wār cī piöoc tēnē we nhīm, ku thekkē ke. Pälkē luoi käreç ku dhuökkē wepuoath ciēn adumuöömku yiic. Pääckē ba rot cī kuēl wegup ciēt ya ye cuär ē bēn baai wakōu. Ku aci bī ŋic ba bēn nēn. ⁴ Ku na cək a këya ke wek aŋot we la kəc lik Thardith, kəc kēc luui käreç. Keek aabī cath kek ya ke cien alēth yer, rin aala yic bīk looi këya. ⁵ Raan bī riel jəŋrac tiaam cīmēn ē kek abā alēth yer cien. Ku rienke acā bī nyaai athör pīr yic. Tē le yen köoc Wä nhom kek atuucken nhial ye luöoi, aba lueel yenhom lən ŋic yen ē raan kēnē. ⁶ Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lək akuut kəc cī gam.

Athōn tēnē kəc cī gam gen Piladelpia

⁷ “Yīn awiēc ba athōor gāt tēnē akut kəc cī gam gen Piladelpia ēlä, raan la guöp Wēi Nhialic ku yic, yen la riel bī kəc Nhialic mac nyin bēnyŋaknhom Debit. Ku tē ŋeeny yen yōt thok ka cīn raan lēu ye bī thiöök. Ku tē thiöök yen yōt thok ka cīn raan lēu ye bī ŋaany.

⁸ Yen aŋic kək yakē ke looi, aŋiēc lən le wek riel koor, ku wek aa ŋot we buoath piöocdiē yic ku thekkē ya. Tiēŋkē yōt aca ŋaany thok wenhīm, ku acīn raan lēu ye bī bēn thiöök thok. ⁹ Tiēŋkē, yen abī kəc kek kəc jəŋrac, alueth ye lueel lən ye kek

2:17 B.bei 16:14-15; 16:33-34; Jn 6:48-50; Ith 62:2; 65:15 Wk 62:12 2:20 1Bŋ 16:31; 2Bŋ 9:22, 30 2:23 Wk 7:9; Jer 17:10; Wk 62:12 2:27 Wk 2:8-9 3:3 Mt 24:43-44; Lk 12:39-40; Ny 16:15 3:5 B.bei 32:32-33; Wk 69:28; Ny 20:12; Mt 10:32; Lk 12:8 3:7 Ith 22:22; Jop 12:14 3:9 Ith 49:23; 60:14; 43:4

kəc cī Nhialic ləc looi bik tō wecök, ku bik deet yic lən nhiær ɣen we. ¹⁰Wek aci gum riel ē thok cīt tēwäär cī ɣen we lək thīn. Kēya, wek aba kony aya tē le nīn thök, nīn bī ɣen kəc pīr ēbēn them pinyinhom. ¹¹ɣen abō ēmēn, muökkē kē cāk yök apath, bī ciēn raan rum kēpeth cāk yök rin cī wek tiam. ¹²Raan bī riel jəŋrac göök aba looi ke ye thel ril ɣön ye Nhialic door thīn, Nhialic yen ya luösi. Raan kēnē aciī bī kaŋ jäl ē tēēn. Aba gāt kōu rin Nhialicdiē ku rin Jeruthalem yam, yen rin gen ē Nhialicdiē bī bēn bei tēnē Nhialic nhial. Aba gāt kōu aya rinkiēn yam.

¹³“Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lək akuut kəc cī gam.

Athön tēnē kəc cī gam gen Lodikia

¹⁴“Yīn awiēc ba athöör gāt tēnē akut kəc cī gam gen Lodikia ēlä, raan yen Yenakan. Yen cī yiny Nhialic nyuöth ē cök, ku ē yen aci kēriēc ēbēn cī Nhialic jök cök cak, aye lueel ēlä,

¹⁵ɣen aŋic kāk cāk looi ēbēn, wek aa kēc ɣen jai, tēdē wek aa kēc ɣen lor piäthkun ēbēn, na we ye röt mat abak, diēt apath ɣapušu. ¹⁶Ku rin kēc piäthkun röt mat abak, ɣen abī jai ē we. ¹⁷Yīn aye lueel, ‘ɣen ajak! Acīn kē ŋəŋ ɣa, aciīn kē bēn wic.’ Ku aciī ŋic yen tē ye yīn laaŋ aŋääŋ thīn. Yīn aŋəŋ ē cath ke cīn kē ceŋ, ku yīn ē cəər. ¹⁸Rin ē kēnē, yīn alək bī ya mīläŋ təc la wic yen ɣəc tēnē ɣa, bī yīn jīēc yök thīn. Yīn adhīl alēth ɣer ɣəc aya ba ke tāäu yīkōu, ku bī kēwäär yīn cath yīkōu path ke cīn alanh ciēŋ liu ba guöp cīi ben riöc ē kəc, ku ɣəc kē ye kəc kenyīn təc ba tāäu yīnyīn rin bī yīn daai. ¹⁹Kəc nhiaar aa ya māt ku tēm ke awuöc, kēya rēēr kē apath ku pälkē luəi käre c bāk puöth miet. ²⁰Pälkē weyīth piny, ɣen ē ɣaröl tuŋ ɣöndun thok. Na le raan piŋ ɣaröl ku ŋeeny ɣöt thok ke ɣen ala thīn, ku laar ku määth kek ye. ²¹ɣen abī raan cī riel jəŋrac göök gām yic bī nyuc ē thöoc nhom ɣalööm. Kēnē abī ciēt ēmēn cī ɣen riel jəŋrac göök ku nyuöc ē thöoc nhom Wä lööm.

²²“Na lakkē yīth, ke we piŋ kē ye Wēi Nhialic lək akuut kəc cī gam.”

4

Thöny pan Nhialic

¹Tēwēn cī ɣen kāk kē ēbēn tīŋ, ke ɣa ben nyuöth aya, ku tiēŋ ɣöt thok ke ŋaany pan Nhialic. Ku kē ca piŋ tuēŋ ē raan jam tēnē ɣa röldīt la wic cīt kaŋ ke ye lueel, “Bäär nhial tēn ku yīn aba cəl atīŋ kāk bī röt looi ye kēnē cök.” ²Nyin yic ē tēēn ke Wēi Nhialic la ɣaguöp. Ku tiēŋ thöoc ē tēēn pan Nhialic ku raan ke cī nyuc yenhom. ³Raan cī nyuc ē thöoc adēp nyin bilbil cīt kuur ɣer dhēŋ, ku kēdiit cīt müit ke cī thöoc gööl piny, ke dēp birbir. ⁴Ku aləŋthīn kēwēn cī thöoc gööl piny yic, thök kök kathiärou ku ŋuan aake kääc thīn, ku kəcdīt kathiärou ku ŋuan aake cī nyuc kenhīim. Ku keek aake ciēŋ alēth ɣer ku ajəm ē bāny kenhīim. ⁵Thöoc abier ku mēər nhial ciēt ye deŋ. Thöoc nhom tuēŋ mēc adök kadhorou aake dēp thīn, kāk kē aake ye Wēi Nhialic kadhorou. ⁶Aya, thöoc nhom tuēŋ, ala ke diit cīt baar ē wär cī looi macar dēp la bilbil. Ku thöoc kōu tēn ku tēn, läai kaŋuan la nyīn juēc kenhīim ku keköth aya aake tō thīn. ⁷Län tuēŋ aciit köör, ku län ye kek rou aciit muər ē weŋ, ku län ye kek diäk aciit nhom raan, ku län ye kek ŋuan aciit lienh təŋ pär nhial. ⁸Keek ēbēn ŋek ē la wuök kadätēn la nyīn juēc keyiic ku keköth ayeer. Aa waak ket aköl ku wēər ēlä, “Alēc, alēc, alēc tēnē Bēny Nhialic Madhəl tō thīn ēmēn ku arēər tēthēryəŋ, ku yen bī bēn.”

⁹Läai kaŋuan aa diēt ket tēnē raan cī nyuc thöoc nhom, pīr akölriēc ēbēn. Aa ket waak leec kek ye lən ril yen ku le diikdīt. Tē looi kek ye kēya, ¹⁰kəcdīt kathiärou ku ŋuan aa kenhīal guöt piny raan cī nyuc ē thöoc nhom cök, ku dökē raan pīr akölriēc ēbēn. Ku cuetkē ajəmken piny ē thöoc nhom, ku luelkē,

¹¹“Yīn ala yic, buk yīn a door Bānyda Nhialic,

ku gēmku yīn alēc rin le yīn riel ku diik.

Rin yīn aci kēriēc ēbēn cak,

ku rienku yen aci yin keriëec ebën cak ku pürkē.”

5

Athöör ku Manh Amääl

¹ Ku tiēn athöör ke muk raan cī nyuc thöoc nom ciinden cuëc. Athöör aci güt yic ku yeköu aya, ku aci nuet thok theny kadhorou. ² Ku tiēn atuny Nhialic ril apeï, ke thiëc röldit, “Yenja la yic bi thaany kuem athöör thok ku liep athöör yic?” ³ Ku acin raan pan Nhialic, nadë ke ye pinynhom ku piiny tiop yic la riel bi athöör pet yic ku kuen. ⁴ Guo dhiau apeï rin cin yen raan cī yök ke la cök bi looi këya. ⁵ Go raan tök kacdüt lëk ya, “Päl dhiëu! Tiēn köör, raan kuat Juda wundit Debit wäär ë bënyaknom yen aci jənrac tiaam, këya yen alëu ye bi theny kadhorou kuem ku pet athöör yic.”

⁶ Ku tiēn Manh Amääl ë thən ke kääc ë thöny bënyaknom ciel yic. Yeen aci läai pir kañuan ku kacdüt gööm piny. Ku Manh Amääl aca tiēn ke ciët cī nök. Ku ala tuñ kadhorou ku nyin kadhorou kek Wëi Nhialic kadhorou cī tuöc pinynhom ebën. ⁷ Go Manh Amääl la ku lööm athör tö ciin cuëc tēnē ye cī nyuc thöoc nom. ⁸ Tëwën cī yen ye lööm, ke läai pir kañuan ku kacdüt kathiärou ku ñuan, gut kenhiäl piny yenhom, ku kacdüt aake muk thoom ku aduuk cī looi milöön töc cī thiän adöñ ñir, yen tö nyin röök kəc ë Nhialic luöi. ⁹ Ku ketkë waak ë yam elä, “Yin ala yic ba athöör lööm ku kuem theny yethok.

Rin cī kəc yi nök ku riemdu yen aci yin kəc pinynhom, dhiëth ku wuöt ku thok ebën yəc bik aa kəc ë Nhialic emën.

¹⁰ Yin aci keek cəl aaye kəc Nhialicda luöi. Ku aabi pinynhom mac.”

¹¹ Ku ben daai, ku piēn röl atuuc nhial juëc apeidit cii kuen ke kääc ke cī thöoc gööm piny, ku läai pir kañuan ku kacdüt, ¹² aake kët waak röldit apeï, “Manh Amääl wäär cī nök yen ala yic. Adhil leec rin rielden tö kek yeen,

ku jiek ku ñiny kən, ku diik, aa dhil athëkdüt apeï yök thin.”

¹³ Ku piēn kuat kē pir ebën tö pan Nhialic ku pinynhom, ku piiny tiop yic ku wër yiic ebën ke kët elä,

“Tēnē yeen cī nyuc thöoc nom ku tēnē Manh Amääl, bi alëc ku athëk ku diik ku riel aa kække akölrüëc ebën!”

¹⁴ Ku gëm läai pir kañuan, “Yenakan.” Ku gut kacdüt kenhiäl piny ku dorkë.

6

Theny

¹ Guo Manh Amääl tiēn ke kuem thaany tuēn kam theny kadhorou, ku piēn län tök kam läai kañuan pir ke lueel röldit apeï cit mär ë deñ, “Bäär!” ² Ku tiēn piny, go ya mathiän yer yen tiēn, ku raan cath ë ye amuk dhan ke wieth, ku gëm ajöm ë bëny bi täau yenhom. Ku jiël bi la pinynhom, cit këny cī tən dhoñ ku cop kəc ater.

³ Ku kuem Manh Amääl thaany ë rou thok, ku piēn län pir ë rou ke jam röldit elä, “Bäär!” ⁴ Ku bö mathiän thith bei tëwën. Ku raan cath ë yeen aci gäm riel bi kəc cəl aathär pinynhom, ku bi kəc röt nök ë röt. Ku gëm paldit ye kəc thör.

⁵ Ku ben Manh Amääl thaany ë diäk kuem, ku piēn röl ë diäk län pir ke lueel, “Bäär!” Ku tiēn piny, go ya mathiän col yen tiēn ku raan cath ë ye amuk wēnh ye kən them yecin. ⁶ Guo kë cit röl raan piñ ke jam kam läai kañuan pir yiic ku lueel, “Aduñ abik yen ariöp akäl tök, ku aduuk kadiäk ayiëer kek ariöp akäl tök. Ku duökkë tiim ye miök yök thin ku tiim ye cam rec.”

⁷ Ku ben Manh Amääl thaany ë ñuan kuem thok, ku piēn röl län ë ñuan pir ku lueel, “Bäär!” ⁸ Ku tiēn mathiän cin kit la gei, ku raan cath ë ye ala rin, “Thou,” Ku rin kök cəl, “Piny ë Thou,” Ke buöth cök ke cii yiic mec. Keek aake cī gäm riel bik təcit aban ñuan kəc pinynhom yiic nök ë tən ku cak, ku tuaany, ku läai roor.

⁹ Ku ben Manh Amääl thaany ë dhiëc kuem thok, ku tiēn wëi kəc wäär cī nök ariäk cök rin cī kek wët Nhialic gam puö

5:1 Edhe 2:9-10; Ith 29:11 5:5 Cäk 49:9; Ith 11:1, 10 5:8 Wk 141:2 5:9 Wk 33:3; 98:1; Ith 42:10 5:10 B.bei 19:6; Ny 1:6 5:11 Dan 7:10 6:2 Dhäk 1:8; 6:3, 6 6:4 Dhäk 1:8; 6:2 6:5 Dhäk 6:2, 6 6:8 Edhe 14:21

5:6 Ith 53:7; Dhäk 4:10 6:2 Dhäk 1:8; 6:3, 6 6:4 Dhäk 1:8; 6:2 6:5 Dhäk

ëbën, ku yekë luεel. ¹⁰ Go wëi kiu röldit apëi ku luelkë, “Bëny yin ala cök ku yin ë yic! Ye nεn bi yen rot jal looi ba kεc pinynhom tēm awuōc rin ci kek γo nök?” ¹¹ Go ηek kamken aa gäm alanh γer, ku lëk ke bik tiit tēthin-nyōt yet tē bi akuën kεc lui ke ke, ku miēthakën kek ke bi nök ëbën cimēnden, jal tuōm.

¹² Ku tiēη Manh Amääl ke kuem thaany ë dätem thok. Ku ya ayiēkyiēk pinydit tet yen loi rot, ku loi aköl rot bi cuol cit alanh col, ku wel pεei yenyin bi ya malual cit riem. ¹³ Ku lööny kuεl piny nhial cimēn ηam ci luok ye yom tεη piny tē yiēk yen tim. ¹⁴ Ku dol nhial rot ciēt ye athöör ku mēr, ku nyεei kuör ku golgol tō wūr röt ë nyiēnken yiic. ¹⁵ Go bānyηaknhūim ë pinynhom, ku bāny mēc, ku bāny apuruuk ku ajiεek, kεc thiek yiic ku aloony, ku kεc cie aloony them bik thiaan ë kuör yiic, tēdē ke ye kuör nhūim. ¹⁶ Ku yekë cōöt kuör yiic ku aleel yiic, ku luelkë, “Aa wek kuörkă kuōmkë yonhūim bi raan rēer ë thöoc nom γo cii tīη. Ku Manh Amääl aciī bi lēu bi γo ben tēm awuōc. ¹⁷ Ee yic aköldit bi Nhialic ku Manh Amääl raan ëbën tēm awuōc aci bēn, ku acin raan bi awuōc kēnē göök?”

7

Kεc 144,000 Itharel

¹ Ku bēn atuuc nhial kaηuan tīη ke kääc guök ë piny kaηuan yiic, ke ke jác yom ë bēn guök kaηuan yiic nom, bi ciēn yom ben buok ë pinynhom, tēdē wēr yiic, tēdē kuat tim nom. ² Ku tiēη atuny dēt ke bō bei tē ye aköl nyin bēn thīn, ke muk thaany Nhialic pīr, ku cöl atuny kēnē röldit atuuc nhial kaηuan wäär ci gäm riel bik pinynhom agut ci wēr. ³ Ku lueel, “Duōkkë piny ku wēr ku tiim rεc, yet tē bi yok kεc ci Nhialic gam ëbën yiēk nhūim kit kēnhūim tuēη.” ⁴ Ku lëk raandă γen, lōn akuën kεc la nhūim thaany ë Nhialic kεc Itharel yiic aa kεc 144,000 ë kuat thiäär ku rou Itharel yiic, ⁵⁻⁸ tim thiäär ku rou kuat Itharel tōk yic, Juda,

Ruben, Gat, Acer, Naptali, Manathe, Thimaan, Lebī, Ithakar, Dhebulun, Jothep, ku Benjamin.

Kεc juēc kääc pan Nhialic

⁹ Ku diel γanyin piny, ke γa tīη kεc juēc cii lēu bi ke kueen. Keek akuut kam kuat dhiēth, ku wuōt, ku thok kεc rēer pinynhom ëbën. Ku keek aake kääc ë thöoc nom tuēη ku jal a Manh Amääl, ku aake ciēη alēth γer ku keek ëbën aake muk wuōk agēp kecin.

¹⁰ Ku kiiukë röldit apëi ku luelkë, “Nhialicdan rēer thöoc nom ku Manh Amääl kek aa γook luök.”

¹¹ Ku atuuc ëbën aake kääc ke ci thöoc, ku kεcdit, ku jal aa läai pīr kaηuan gööm, ku gutkë kēnhial piny ë thöoc nom tuēη ku dorkë Nhialic, ¹² ku luelkë, “Yenakan! Bi alεεc, ku diik, ku nīny kāη ku gam riel,

ku athēk, ku riēldit apëi ku lεc aa kāk Nhialicda akölrīēc ëbën. Yenakan.”

¹³ Go raan tōk kam kεcdit wēn γa thiēc ku lueel, “Ye yīηa kεc ciēη alēth γerkă, ku bik tēnēn?”

¹⁴ Guō dhuk nom, “Aa kuōc ke, bëny. Ee yin aηic ke.” Go lueel, “Kekkă aa kεc ci tēek kārīl yiic ku guumkë. Aacă alēthken lōok riem Manh Amääl bi ke looi bik γer. ¹⁵ Ku ë yen aye kek kōoc thōny Nhialic nom ku yekë luōōi aköl ku wēer luanđe, ku yen ci nyuc ë thöoc nom abi ke aa kony ë rēerde thīn. ¹⁶ Keek aaciī rou ku cök bi bēn nök acin, tēdē ke ya aköl tuc yen ben ke nyop gup, ¹⁷ rin Manh Amääl yen rēer thöoc yic ciēl abi ya abiōηden. Ku abi ke la dēek nyin piū ë pīr, ku aabi Nhialic weec nyin ë piū wäär dhiεeu kek.”

8

Thaany ë dhorou

¹ Nawēn ηany Manh Amääl thaany ë dhorou thok, kam wēn ke piny la bit tēthin-nyōt koor. ² Ku tiēη atuuc kadhorou ke kääc Nhialic nom ku ηek ke ci yiēk kaη.

³ Ku bō atuny dēt, ku kēec ariāk lööm ke muk kē ye adōη nīr took thīn ci looi milāη tōc. Ku yeen ēci gām adōk juēc nīr apëi,

6:12 Ny 11:13; 16:18; Ith 13:10; Juel 2:10, 31; 3:15; Mt 24:29; Mk 13:24-25; Lk 21:25 **6:13** Ith 34:4 **6:14** Ny 16:20
6:15 Ith 2:19, 21 **6:16** γoth 10:8; Lk 23:30 **6:17** Juel 2:11; Mal 3:2 **7:1** Jer 49:36; Dan 7:2; Dhäk 6:5 **7:3**
 Edhe 9:4, 6 **7:14** Dan 12:1; Mt 24:21; Mk 13:19 **7:16** Ith 49:10 **7:17** Wk 23:1; Edhe 34:23; Wk 23:2; Ith 49:10;
 25:8 **8:3** Amo 9:1; B.bei 30:1, 3

bī ke juaar kek rōök kəc ē Nhialic ariāk cī looi mīlāŋ tōc nhom, rēēr ē thōōc lōōm. ⁴ Ku la tol adōŋ ŋīr cī took nhial, kek rōök kəc ē Nhialic muk atuny nhial kāac Nhialic nhom. ⁵ Go atuny kē ye adök took thīn lōōm, ku muəc yic many rēēr ariāk nhom ku cuet piny. Ku piŋ kē cīt mār ē deŋ ku bir, ku loi ayiēkyiēk rot.

Kēŋ

⁶ Go atuuc kadhorou la kēŋ kadhorou rōt guir bīk ke kooth. ⁷ Go atuny tuēŋ kaŋde kooth yic, go ya gəi ku many cī liāap kek riem kek lōōny pinynhom. Go mac tōōŋ ē diāk tiim ku wal cī cil pinynhom nyop.

⁸ Go atuny ē rou kaŋde kooth yic, go ya kēdiit cīt kuur ē mac yen piir rot adēkdiēt yic. Go tōōŋ ē diāk rot waar bī ya riem. ⁹ Go tōōŋ ē diāk kāk pīr adēkdiēt thou, ku rēc tōōŋ ē diāk riēth.

¹⁰ Ku koth atuny ē diāk kaŋde. Go ya kueldit apeī dēp yen lōōny tōōŋ ē diāk wēr ku nyin piū ye dek yiic. ¹¹ Ku rin ē kuel kēnē acəl kēkēc ɣər. Go piū rōt wel bīk kēc, ku kəc juēc ke cī dek thīn aaci bēn thou rin cī piū kēc.

¹² Go atuny ē ŋuan kaŋde kooth. Go tōōŋ ē diāk akəl ku pēi ku kuel rac abī tōōŋ ē diāk ruelden yic liu. Ku cīn ruel tōōŋ ē diāk akəl ku wēēr.

¹³ Ku jal jat ɣanyin, ke ye acu yen tiēŋ ke pār nhial, ku piēŋ ke cōt rōldit apeī ku lueel, “Ye kēreec ē dā! Ye kēreec ē dā tēnē kəc ē pinynhom rin aabi kēreec yök, tē le atuuc kək kadiāk kēŋ kooth yiic.”

9

¹ Ku koth atuny ē dhiēc kaŋde. Guə kuel cī lōōny ē pinynhom tīŋ, ku yeen aci gām wēnh ē riēt bī yen tēthuth mec yic apeī ŋaany nhom. ² Go tēthuth mec yic apeī ŋaany nhom. Go toldit apeī bēn bei tēthuth, tol cīt tol manydit dēp apeī, ku pat tol akəl nyin ku nhial ku looi piny bī cuəl. ³ Ku ye kəryəm yen bō bei tol yic bī la pinynhom, ku gēm riel cīt riel ē kith. ⁴ Go lək ke bīk wal kek tiim ku kākək cil pinynhom cī rēc, ku ye kəc cīn gup kīn Nhialic kēnhīm

tuēŋ kepēc kek rəkē ke. ⁵ Keek aake cī Nhialic puəl bīk kəc aa yiēk tērem apeī tēn pēi kadhiēc ku cik kəc nāk. Ku areem yekē yiēk kəc acit arem dhie cī kiēth raan moc. ⁶ Ye pēikā kadhiēc yiic abīk wīc bīk thou, ku thuəu abī mec ke ke.

⁷ Kəryəm juēcā aake cīt mīthiōōŋ cī guir bīk la tōŋ yic. Ku aake ceŋ kacit ajōm cī looi mīlāŋ tōc kēnhīm, ku aake cīt nyin kəc. ⁸ Ku nhīm tō kēnhīm aa bār cimēn nhīm ē diäär, ku aala thook lec cīt lec ē kōōr. ⁹ Ku aala pem kē cīt wēnh dhie ye kəc kepuōth gēēŋ tōŋ yic. Ku duəat ye wuəkken looi tē pēēr kek, acit duəat riēth dhie ye mīthiōōŋ juēc thel looi, tē le kek tōŋ yic. ¹⁰ Ku yälken aa cīt yäl ē kith, ku kē cīt kek yäl kākā yen ale kek riel bīk kəc ya gām tē rem ye pēikā kadhiēc yiic. ¹¹ Ku keek aala bēnyŋaknhom mac ke, yen atuny tēthuth mec yic, ku rienke acəl riääk, tēdē ka cəl raan ē kāŋ rac.

¹² Kēreec tuēŋ aci thök. Ku ye cök ciēen kēreec kək karou thiek apeī aabō.

¹³ Ku koth atuny ē dātem kaŋde, guə röl piŋ ke bō kam guək kaŋuan yiic ariāk cī looi mīlāŋ tōc kāac ē Nhialic nhom. ¹⁴ Ku lueel röl tēnē atuny ē dātem wēn muk kaŋ yecin ēlä, “Lony atuuc kaŋuan wäär cī duəat piny wārdit Yuparet yic.” ¹⁵ Go atuny ē dātem atuuckā kaŋuan jal lony bīk tōōŋ ē diāk ē kəc pinynhom nök. Aake cī Nhialic tāu aköldeen alanden. ¹⁶ Go lək ɣen lən apuruuk aa timtim buət karou. ¹⁷ Ku tiēŋ mīthiōōŋ ku kəc cath ē ke nyuōth yic. Ku kəkā aala pem kēcīt wēnh dhie ye kəc kepuōth gēēŋ tōŋ yic, ku wēthkā aa thith cimēn mac, ku aa miŋök ku mīkēth aya. Ku nhīm mīthiōōŋ aa thōŋ ke nhīm kər. Ku mac ku tol ku kēdēt mac cəl adēp ē bēn bei kethook. ¹⁸ Kākā kadiāk, tol, ku mac ku ban mac cəl adēp bēn bei mīthiōōŋ thook, aci tōōŋ ē diāk kəc pinynhom bēn nök. ¹⁹ Rin riel mīthiōōŋ atō kethook ku keyäl aya, rin yälken aake cīt kapieny kēnhīm ye kek kəc gām ɣöntök.

²⁰ Abək kəc ē pinynhom kēc kajuēc rēc kəc nəkā ke nök, aake kēc luəi kēreec puəl acīn, luəi ye kek jakrēc door, jak cī kiēēt ē wēth ku aleel ku tiim cie daai, ku cik ye piŋ ku

8:5 Leb 16:12; Edhe 10:2; B.bei 19:16; Ny 11:19; 16:18 **8:7** B.bei 9:23-25; Edhe 38:22 **8:10** Ith 14:12 **8:11** Jer 9:15 **8:12** Ith 13:10; Edhe 32:7; Juel 2:10, 31; 3:15 **9:2** Cäk 19:28 **9:3** B.bei 10:12-15 **9:4** Edhe 9:4 **9:6** Jop 3:21; Jer 8:3 **9:7** Juel 2:4 **9:8** Juel 1:6 **9:9** Juel 2:5 **9:13** B.bei 30:1-3 **9:20** Wk 115:4-7; 135:15-17; Dan 5:23

cik ye cath. ²¹ Kockä aakēc luoi käreç puöl, cīt nääk ē röt, luoi kāk jakreç, ku luoi ē bal, wīny diäär ku cuēer.

10

Atuuc ē Nhialic ku athör koor

¹ Ku ben atuny dēt ril apei tīj ke bō bei pan Nhialic ke bō ē pinynhom. Ee cī luāt kum ku miit yenhom nhial, ku adēp nyin cīmēn aköl, ku dierke kecīt liem ē mac. ² Atuny kēnē amuk athör thiin koor ŋaany yic yecin, ku cökden cuēc ēcī tāau adēkdiēet nhom, ku cökden ē cam pinynhom, ³ ku cōöt röldīt cīt dhiēn kōör. Nawēn cī cōöt ke kecīt mār ē deŋ gam yeröl arak dhorou nhial. ⁴ Wēn jīēm kacīt mār deŋ kadhorou, ku wēn duēr kāk cik lueel gāt piny, ke ŋa piŋ röl pan Nhialic ke lueel, “Duk kāk cī kacīt mār deŋ kadhorou lueel lēk kōc kōk, ku duk ke gēt piny.”

⁵ Go atuny wäär ca tīj ke kääc adēkdiēet nhom ku pinynhom ayeer, ciinden cuēc jat nhial. ⁶ Ku kuēēj rin Nhialic cie thou, ku yen cī nhial ku piny ku wēr, ku kāk tō keyiic ēbēn cak ku lueel, “Nhialic acīi bī tīit apei emēn, bī kē cī guiir cīi loi tēcīt tē bī yen rot luōi thīn! ⁷ Ku tē le atuny ē dhorou kaŋde kooth, ke Nhialic abī kēden cī thiaan thääp cīmēn wäär cī yen ye lēk aluōnyke, kōc kākke tīj.”

⁸ Go röl wēn ca piŋ ke jam nhial ŋen yōök, “Lōor lōm athör koor ŋaany yic muk atuny kääc adēkdiēet nhom ku pinynhom ayeer.”

⁹ Guō la tēnē atuny nhial ku thiēec bā gām athōör. Go gām ŋen ku lueel, “Lōm ku cam. Abī miēt yīthok ciēt ye kiēc ku abī rot la wel bī wac yīyāc.” ¹⁰ Guō athōör lōöm ku cam, go miēt yathok ciēt ye kiēc. Nawēn yet ŋayāc ke wel rot bī wac bī ciēt cuēei. ¹¹ Ku lēk ŋa elä, “Yīn adhīl kē cī Nhialic guiir tēnē kōc ē pinynhom ēbēn nyuōth emēn, kōc jam ē thok juāac ku bānyaknhīim.”

11

Kōc wēt Nhialic lēk kōc

¹ Go ŋen gām wai, wai ē duēr ciēt tim dhie ye kāŋ them, ku lēk ŋa, “Lōor them luan

Nhialic ku ariäk tō thīn, ku kuen kōc ē rōök thīn tēnē ŋa. ² Ku duk kal yic tō luak kōu them rin lōŋ kēnē aci gām kōc kēc wēt diē gam. Ku keek aabi gēndiē kuany kōu ke reç kāŋ pēi kathiārŋuan ku rou. ³ Ku ŋen abī kackiē karou tuōoc bīk wēt ē yic la lueel. Aabā alēth col, alēth ē lēeŋ cien, ku aabi wēt diē la lēk kōc ē nīn tim ku buot karou ku thiärdätem yiic.”

⁴ Kockä karou wēt Nhialic nyuōth, kek aa tiim karou ye miēthken looi ē miök, ku kāk ye mēc adök karou took kenhiim ē kōöc Nhialic nhom bēny pinynhom. ⁵ Na le raan them ye bī kockä karou yiēk tērem, ke mac abō bei kethook ku nyuōp kōc ater ēbēn. Kēya raan wic ye bī looi kēya abī Nhialic nōk. ⁶ Aaci Nhialic gām riel bī kek deŋ pēen bī cīi tueny nīn bī kek wētde nyuōth. Aaci gām riel aya bī kek piū waar bīk aa riem, ku cōlkē kuat kērac ēbēn abō pinynhom. Kēnē alēukē bīk aa looi akōlaköl tēcīt tē wickē ye.

⁷ Nawēn cī kockä karou wēt jal nyuōth ēbēn, ke lān roor rac apei bō bei tēthuth mec yic, aabi thör ke ke ku aabi lān ke nōk, ⁸ ku guāpken aabi cuat ē gēk yic gēndīt wäär cī kek bēny ē kockä karou piāat thīn tim cī rīiu kōu. Gen kēnē acik gām rin cīt rin pan Thodom ku Ijip. ⁹ Kuat dhiēth, wuōt ku thok pinynhom ēbēn aabi guāpken aa tīj piiny ē gēk yic nīn kadiäk ku abak, ku acīn raan bī puöl bī ke thiäk. ¹⁰ Kōc pinynhom ēbēn aabi puōth miēt rin cī ē kockä karou thou. Aabi yai looi ku gēmke röt kāpath kamken, rin cī kockä karou kōc pinynhom cōl agum apei. ¹¹ Tēwēn cī nīn kadiäk ku abak thök, ke Wēi Nhialic la ē kōc wēn cī thou gup ku jōtkē röt. Go kōc ŋic ke cī ke tīj riōoc apei dīt. ¹² Ku piŋ kockä karou röl ke cōt pan Nhialic, “Bāk tēn.” Gokē la nhial ke kōc aterken daai, ke ke cath ē piōöl yic. ¹³ Kaam wēn cōk ka ayiēkyiēk dīt tet loi rot. Go tōōŋ ē thiäär ē geu wīk, ku thou raan tiim kadhorou. Ku jōl kōc cī pīr riōoc ku leckē dīt Nhialic tō nhial.

¹⁴ Kēnē, yen ē thök kēreç ye kek rou, kēreç dēt ye kek diäk abō emēn!

Kaŋ ē Dhorou

10:7 B.bei 20:11; L.rou 32:40; Dan 12:7; Amo 3:7 **10:10** Edhe 2:8-3:3 **11:1** Edhe 40:3; Dhäk 2:1-2 **11:2** Lk 21:24 **11:4** Dhäk 4:3, 11-14 **11:6** 1Bŋ 17:1; B.bei 7:17-19; 1Tha 4:8 **11:7** Dan 7:7, 21; Ny 13:5-7; 17:8 **11:8** Ith 1:9-10 **11:11** Edhe 37:10 **11:12** 2Bŋ 2:11 **11:13** Ny 6:12; 16:18

15 Go atuny ē dhorou kaṅde kooth yic, guo atuuc nhial piṅ rōt ke jam rōldit pan Nhialic ku luelkē,
 “Nhialicda ku Raan cī dōoc ku lōc aaci bāāny pinynhom ya kēden,
 ku Nhialic abī mac akōlriēec ēbēn.”

16 Go kōcdit kathiārou ku ṅuan cī nyuc ē thōny Nhialic lōm wīk ke gut kenhiəl piny, ku dorkē Nhialic, 17 ku luelkē,
 “Bēny Nhialic Madhəl yen rēer thīn theer ku yen tō thīn ēmēn.

Yīn yeku leec rin cī yīn rieldu nyuōth yook ku yīn aci māācdu jōk cōk!

18 Ku kōc kuc yīn aake cī puōth riāak rin tēn riāṅ ē piāndu aci bēn tē bī kōc cī thou yāth luk yic, ku tē bī kōc ariōpden yōk yīn luōōi, ku kōc kāk Nhialic tiṅ, ku kacku ēbēn kōc yī door,

kōckor ku kōcdit ēbēn aaci bēn. Tē bī kōc cī pinynhom rac nōk aci bēn.”

19 Go luāṅ Nhialic nhial ṅaany thok, ku rōṅdit lōṅ ē dōōr ē tō alōṅthīn. Go kāk cīt bir ē deṅ ku ayiēkyiēk, ku mār ē deṅ ku tueny ē gei, rōt looi.

12

Tik ku kēdiit cīt jakanuaan

1 Ku loi kēdiit kōc gōi rot nhial. Tik ē tō thīn ke cī akōl gōōm piny ku pēei yecōk, ku cien ajōm la kōu kuēl kathiāār ku rou.

2 Yeen ē tiṅ liac, nawēn cī thiōk ke dhiēth, ke rōp ku rem abī dhiau apei.

3 Ku ben dēt bēn bei nhial kēdiit kōc gōi, ku kēdiit thith cīt jakanuaan la nhīim kadhorou ku tuṅ kathiāār ku ajōm kadhorou kenhiim. 4 Ku thēl tōōṅ ē diāk kuēl bei nhial yeyāl ku piir ke pinynhom, ku biī ku kēec tiṅ wēn dhiēth nhom bī manh dhiēth tiit bī dhiēth bī cam. 5 Go tik manh ē moc dhiēth, yen bī kōc pinynhom mac ke cīn aṅuān. Go atuny nhial bēn ku rum meth man cin ku yēth nhial tēnē Nhialic thōnyde nhom. 6 Go tik riṅ roor tē cīi ceṅ, tē cī Nhialic guiir tēnē ye bī yen la rēer thīn, bī la muk ē nīn tim ku buōt karou ku thiārdātem.

7 Go tōṅ rot looi pan Nhialic. Atuny cōl Maikel ku atuuc kōk aaci bēn thōr kek kēdiit

wēn cīt jakanuaan ku atuōōcke. 8 Ku kēdiit kēnē aci bēn tiaam, ku aci bēn cuōp wei pan Nhialic. 9 Maikel kek atuōōcke aaci kēdiit kēnē kek atuōōcke bēn cuōp wei pan Nhialic. Kēnē yen ē Bēny jakrēc diit wāār ye lueel ka cōl kēpiiny, yen raan ēbēn cōl aloi awuōc. Acik bēn cuat pinynhom kek atuōōcke ēbēn.

10 Ku piēṅ rōldit ke cōt pan Nhialic ku lueel,

“Ēmēn, tē bī Nhialic kōc luōk aci bēn! Ēmēn, Nhialic aci rielden yen bēnyṅaknhom nyuōth! Ēmēn, Raanden cī lōc ku dōoc aci rielde nyuōth! Rin raan wāār ē kōōc Nhialic nhom ku gōōny miēthakua akōl ku wēer, aci cuōp wei pan Nhialic. 11 Miēthakua aaci jōṅrac tiaam rin cī Manh Amāāl rot juaar bī nōk riēnkua ku rin cī kek wēt yic lēk raan ēbēn, ku keek aa kēc wēiken nhiaar bīk riōōc ē thou. 12 Week ēbēn, wek kōc rēer pan ē Nhialic miētkē puōth, ku kuat kē rēer ē pinynhom ku wār abī gum apei dīt. Rin jōṅrac aci cuōp ē pinynhom tēnē ke, ku yen acit puōu mac rin acin nīn juēc cī pāl ye bī yen luui.”

13 Nawēn le kēdiit cīt jakanuaan ṅic lōn cī ye cuat pinynhom, ke cop tiṅ wēn cī manh moc dhiēth bī dōm. 14 Go tik gām wuōk cīt wuōk acu ku bī cōl apēer tēden wāār roor tē cīi cien. Ku bī yen la tiit thīn run kadiāk ku abak, ku akēc jōṅrac bēn lēu bī yiēk tētōk. 15 Ku ṅōk kēpiiny piēu dīt cīt aboor yethok rin bī tik mou. 16 Go tiōm pinynhom tik kony, rin cī yaardit apei piny dai yic, ku wēt piū thīn yōryōr. 17 Go kēdiit cīt jakanuaan puōu riāak tēnē tik apei ku le thōr kek miēthken kōk cī lōōṅ Nhialic theek, ku mukē wēt yic cī Jethu nyuōth. 18 Ku la jōṅrac kōōc ē wār nhom.

13

Lāai karou

1 Ku tiēṅ lān roor rac apei ke bō bei adēkdiēet yic. Ku ala nhīim kadhorou ku tuṅ thiāār la nhīim ajōm kathiāār. Ku kenhiim ēbēn rin aaci gōt rin ē Nhialic tōon

guöp. ² Län wën ca tiḡ acit kuac, ku adit cök kek riööp bëer la kōth nhim, ku acit thok köör. Acı kēdüt cit jakanuaan gām rielde bi nyuc ē thöoc nom cit bēnyḡaknhom la ye cök. ³ Nhuom tōk, nhim ē län kēnē ala yic piäär cit piäär tētök dit apei ku jol dem. Kōc ē pinynhom ebēn aake ci gai ē län kēnē ku buōthkē. ⁴ Keek ebēn aake ye jḡrac door rin ci yen lei gām riel, keek aya aake ye lei door, ku luelkē, “Acin kēril cit ē län kēnē. Acin raan lēu bi thör kek ye.”

⁵ Go lei puöl bi jal nhiam apei, ku ye Nhialic lat. Go Nhialic päl riel kēnē tënē pēi kathiärḡuan ku rou. ⁶ Ku jol lei jam ku lēēt Nhialic kek kōcken rēer nhial paande. ⁷ Acı Nhialic puöl bi thör kek kōc Nhialic ku tiem ke. Ku eci gām riel kōc pinynhom nhim ebēn. ⁸ Kwat raan rēer pinynhom ebēn abi ye adoor, kōc ci ye bi ya door aa kōc ci rienken gōt athör pīr yic, ke piny kēc guō cak. Athör kēnē ē kēn Manh Amääl wäär ci nök.

⁹ Na lakkē yith, ke we piḡ apath, ¹⁰ “Kwat kē ci Nhialic guir bi rot luoi yi abi rot dhiel looi këya. Raan bi mac, raan bi teem röl ē pal abi teem röl. Wēt kēnē ē län bi kōc ci gam dhiel gum ku rilkē puōth gamden yic.”

¹¹ Ku tiḡ län dēt ke bö bei piiny, ke la tuḡ karou cit tuḡ jḡrac. ¹² Yeen alui riel cit riel län tuḡ ke ḡic län tuḡ, ku theny kōc ē pinynhom thin bik län tuḡ aa door, län wäär ci tētök dem yenhom. ¹³ Ku looi kākdit jāḡ gōi. Ee ye mac cöl alöony piny nhial ke kōc ebēn daai ē ye. ¹⁴ Län ciēn kēnē aci puöl bi kākdit jāḡ gōi aa looi ke län tuḡ daai thin. Rin ē kākka yen aci yen kōc pinynhom wēḡ bik la yecök. Acı bēn yōök bik kēdāḡ buth bi kek län tuḡ kiēt ku yekē door, län wäär ci nök ē pal ku ben pīr. ¹⁵ Län ciēn kēnē aci puöl bi wēi yāth kēwēn ci län tuḡ kiēt yic, rin bi ya jam ku cöl kōc ci ye ye door anak. ¹⁶ Ku yōök län ciēn kōc ebēn, bēny ku kic, ajak ku raan ḡḡ, alony ku raan lääu nom, bi raan ebēn kit tāäu kōḡden cuēc, tēdē ke tēu yenhom tuḡ. ¹⁷ Acin raan ci puöl bi kēde yaac, tēdē ke ḡōc ke cin nom kit kek rin, tēdē ke ye akuēn rienke nyuōth.

¹⁸ Yin adhil kāḡ ḡic apath ba kēnē jal deet yic. Raan la kē ḡic adhil kēnē dōt yic, bi akuēn ē län ḡic, rin akuēn akāac nyin rin ē raan, akuēn ē buōt kadātem ku thiārdātem ku dātem.

14

Manh Amääl ku kacke

¹ Ku jol lä diel ya nyin piny, ke ye Manh Amääl yen tiḡ ke kääc gōt nom Jeruthalem, kek kacke tim buōt ku thiärḡuan ku ḡuan ci rin Manh Amääl ku rin Wun gōt kēnhim tuḡ. ² Ku piḡ röl nhial kecit arōöl ē piḡ kat apei. Aye piḡ kecit mār deḡ thiek apei, tēdē ke ye thoom juēc gut. ³ Ku kääc kōc tim buōt thiärḡuan ku ḡuan ē thöoc nom tuḡ, ke ket waak yam läai pīr kaḡuan ku kōcdit nhim. Waakkā acin raan lēu bi ke ket, aa keek kek kōc ci Nhialic luök ē röt. ⁴ Keek aa kōc ci röt tiit cie wic ē diäär. Keek aa kōc la cök. Ee Manh Amääl yen aye kē buōth cök kwat tē le yen thin. Kōckā kek aaci luök kam kōc ebēn, aa kōc ē Nhialic ku Manh Amääl, aa cit rap ē yam dhie ye juēr Nhialic. ⁵ Ku keek aa kēc lueth kaḡ lueel. Ku acin kēreec cik kaḡ looi.

Atuuc nhial kadiäk

⁶ Ku tiḡ atuny dēt ke pār aliir yic nhial ke muk athör Wēt Puōth Yam, wēt pīr akōlriēc ebēn tënē kwat dhieth ku wuōt ku thok pinynhom ebēn. ⁷ Ku lueel röldit, “Thekkē Nhialic ku lēckē rin düt yen apei. Rin nin aaci thök, nin bi yen kōc ē pinynhom yāth ē luk yic. Duōrkē rin yen aa cak nhial ku piny ku wērdit ku nyin ē piḡ.”

⁸ Ku buōth atuny rou atuny tuḡ cök, ke ye lueel ē röldit, “Gendit Babilon aci rac ebēn. Babilon ē ye kōc pinynhom cöl adek muōn kec apei, muōn ke cöl aloi kāk ē bal ci Nhialic bēn rac puōu.”

⁹ Ku buōth atuny ē diäk atuuc tuḡ wēn karou cök, ke ye lueel röldit, “Raan län kēnē door kek kēden ci kiēt, raan la kin ē län kēnē yenhom tuḡ, tēdē ke ye yecin. ¹⁰ Abi muōn riāḡ puōu ē Nhialic dhiel dek, muōn kēnē ē kē ci Nhialic puök ē biny riāḡ piānde yic. Kōckā aabi dēp many bēn bei kuur yic tuc apei, ka atuuc nhial ku Manh Amääl

daai thīn. ¹¹ Many bī ke nyop kēnē abī ke reem akōlriēec ēbēn. Kōc ē lēi ku kēden cī kiēt ku kuat raan la kīn ē rienke, aciī bī kaṅ lōṅ acīn akōl ku wēer.”

¹² Kēnē wētde yic ē lōn bī kōc ē Nhialic kepuōth dεεt, kōc lōōṅ ē Nhialic theek ku lek gam tēnē Jethu.

¹³ Ku piēṅ rōl nhial ke cōt ku lueel, “Dhil gōt, kōc mit gup aa kōc thou ēmēn rin cī kek wēt Bēny gam.” Ku lueel Wēi Nhialic, “Ee yic Alanden! Keek aciī bī bēn gum athεεr. Kāk cīk looi aabī cath ke ke.”

Tēmtēm pinynhom

¹⁴ Ku lā daai nhial, ke ye luāt yer yen tiēṅ ku kēcīt Manh raan ke cī nyuc ē piōōl nhom, ku ala nhom ajōm cī looi mīlāṅ tōc, ku amuk pal moth thok yecin. ¹⁵ Ku bō atuny dēt bei luanṅ Nhialic ku jīεm rōldīt tēnē raan cī nyuc ē piōōl nhom, “Jōk luōi cōk ye pal kēnē, kāk tem pinynhom aaci luok, ku akōlden bī ke tem aci bēn.” ¹⁶ Go raan wēn cī nyuc ē piōōl nhom palde met yic ku ler luōide yic, ku kēya, kēriēec ēbēn pinynhom aci tem.

¹⁷ Ku tiēṅ atuny dēt ke bō bei nhial luanṅ Nhialic ke muk palden moth aya. ¹⁸ Ku bō atuny wēn muk riēl ē mac bei ariāk lōōm. Ku cōal atuny wēn muk pal moth rōldīt ku lueel, “Lōm paldu ku tem abiēc dom yic pinynhom rin abiēc aci luok.” ¹⁹ Ku jōl atuuc palde met yic ku jōl abiēc tem piny, ku kuut keyiic ku yēth ke tē bī ke la nhiaç yiic thīn, rin riāṅdīt puōu Nhialic. ²⁰ Abiēc ēcī nhiaç gεu kōu ayeer, go ya riεm yen loi kuēer, abī riεm lōl bār kōu apeī ku thuuth yic looi.

15

Kādīt rεc bī atuuc nhial bēi

¹ Ku tiēṅ kēdīt dēt kōc gōi nhial. Kēnē, aake ya atuuc kadhorou la riēl bīk kārεc apeī kadhorou gām kōc, ke ye kek awuōc ciēen bī Nhialic tēm kōc rεc, rin kek aabī riāṅ ē piānde jāl thōk. ² Ku tiēṅ kēcīt adēkdiεet le piū nyīn kīr thīn cī liāap kek kēcīt mac. Ku tiēṅ kōc wāar cī lēi kek kīnden cī ye kiēt tiaam aya, agut lān wāar ye

rienke ṅic akuēn. Keek aake kāac adēkdiεet le piū nyīn kīr yōu ke muk thom cī Nhialic gām ke, ³ ku ketkē waak Mothith alony ē Nhialic, ku waak Manh Amāal ēlā, “Yīn Nhialic, yīn aril acīn kē thōṅ ke yīn, kāk ye looi aa path ku aa kōc gōi! Ee yīn amac pinynhom ēbēn, kuat kāk ye looi ēbēn aala cōk ku aa yith.

⁴ Raan ēbēn abī riōc ē yīn Bēny! Ku rienku abī leec athεεr!

Ee yīn ē rot yīn Nhialic ē yic.

Kōc ē pinynhom aabī ya bēn ku dorkē yīn. Raan ēbēn aci tēpeth ye yīn luui thīn tiṅ.”

⁵ Nawēn ē kēnē cōk, ke ya tiṅ luanṅ Nhialic ke ṅaany thok, kek duēl Nhialic nyuōth alōṅthīn. ⁶ Ku bō atuuc nhial kadhorou, wāar muk kādīt rεc apeī kadhorou bei luanṅ ē Nhialic. Keek ēbēn aake ciēṅ alēth yer la diardiar, ku karkar cī looi mīlāṅ tōc aa cīk kaar kepuōth. ⁷ Go lān tōk kam lāai wāar pīr kaṅuan, atuōny tōk ya atuuckā gām aduṅ mīlāṅ tōc la yic awuōc thiek bō tēnē Nhialic pīr akōlriēec ēbēn, bī gām kōc ē pinynhom. ⁸ Duēl ē Nhialic ēcī tol paat yic piny, tol bō diik ku riēl Nhialic yic. Ku acīn raan lēu ye bī la thīn, yet tē bī kārεc dīt apeī kadhorou wāar muk atuuc nhial ku bī ke pinynhom, kaṅ thōk.

16

Kārεc dīt apeī ciēen kadhorou

¹ Guō rōldīt apeī piṅ ke cōt luanṅ pan Nhialic yic, ke ye lueel tēnē atuuc nhial kadhorou ēlā, “Lak pinynhom ku gamkē kādīt rεc ciēenkā kadhorou, kārεc riāṅ puōu ē Nhialic.”

² Go atuny tueṅ kērεc cī Nhialic lēk ye bī gām kōc ē pinynhom gam. Go ya yōntōok rεc rem apeī kek tul kōc la gup kīn lēi gup, ku kōc kēden cī kiēt door aya.

³ Go atuny ē rou kērεc cī Nhialic gām ye bī gām kōc pinynhom gam. Go ya piū adēkdiεet kek wel rōt bīk ya riεm, ku thou kāk pīr rēer piū yiic ēbēn.

⁴ Go atuny ē diāk kārεc cī Nhialic gām ye bī gām kōc pinynhom gam. Go ya piū wēr yīth ye dek kek wel rōt bīk ya riεm. ⁵ Guō atuny yen muk piū pinynhom piṅ ke lēk

Nhialic, “Yin acī yic tēk kōc ē kārēckā yiic, tēdu kan ēmēn ku tēthēer yōn, ee yin apath yītōk rin le luōṅdu cōk. ⁶ Kōc rēc wāār cī kacku ku kōc kākku tiṅ nōk aaca gām riēm bīk dek, yen kēpath ke ke.” ⁷ Ku piēṅ raan rōl ke dhiau tēn ariāk ku lueel, “Ee tēde Bēny Nhialic Madhəl, kārēc ca gam aa yith ku aa la cōk, luk aca ṅiēc looi!”

⁸ Go atuny ē ṅuan kērēec cī Nhialic gām ye bī gām kōc pinynhom gam. Go akōl tuōc apēi, ee cī Nhialic puōl bī kōc nyop atuōc. ⁹ Kōc aake cī atuny akōl nyop apēi abī ke gām gup yōntōok. Gokē Nhialic lat guōp, Nhialic yen bīi kārēckā, ku cīk luōi kārēc pāl ku cīk Nhialic ye leec.

¹⁰ Ku gēm atuny ē dhiēc kērēec cī Nhialic gām ye ku ler ku tēēu thōny lān rac nhom. Go ya muōōth yen kum kōc mēc lēi piny arēk abīk kethook aa kac rin arēm, ¹¹ ku yekē kārēc apēi lueel ē Nhialic guōp rin arēm ku yōntōok rēēr kegup, ku cīk luōi kārēc pāl.

¹² Go atuny ē dātem kērēec muk gam, go ya wārdit Yuparet yen dōu, bī bānyṅaknhīim lōṅ ciēen puōl bīk tem kek apuruōōkken. ¹³ Ku tiēṅ wēi jakrēc kadiāk cīt aguek. Keek aake bō bei kēdit cīt jakanuaan thok, ku lān rac thok, ku thoṅ lān wāār aya bō kek wēt ē lueth yen kōc wēṅ nyin. ¹⁴ Keek aa wēi jakrēc ē cath ke loi kāk kōc gōi. Wēi jakrēckā kadiāk aa bāny pinynhom ēbēn kuōōt nhīim bī ke yāth tōṅ yic. Tōṅ kēnē ē tōṅ bī rot looi luṅdit bī Nhialic Madhəl luk looi tēnē kōc pinynhom ēbēn.

¹⁵ Aye Bēny lueel, “Piēṅkē! Yēn abō cīt ya ye cuār wakōu. Raan mit guōp ē raan ba yōk ke kēc nin, ciēṅ alāthke, rin bī cīi cath ke cīn alanh ciēṅ bī guōp yār tē tiṅ ye.”

¹⁶ Ku jōl wēi jakrēckā bānyṅaknhīim kuōōt nhīim tē ye kōc Itharel cōl, Amagedon.

¹⁷ Ku jōl atuny ē dhorou kērēec muk pāl aliir yic. Go Nhialic jam rōldit nhial ē thōōc nhom luanḡe ku lueel, “Kuat kēkith ēbēn acī luōi tēcīt tēde.” ¹⁸ Ku bier deṅ apēi, ku mēēr ē mār thiek ku looi ayiēēkyiēēk rot abī kōc riōōc ēbēn. Acīn kēdit cīt kēnē cī rot kaṅ looi tēnē cēk ke raan pinynhom, ayiēēkyiēēk rēc piny cīt kēnē. ¹⁹ Go gendit Babilon yeyic tek

ē diāk, ku wit ayiēēkyiēēk gēth ē pinynhom juēc, ku kēya, ke Nhialic tēm gen Babilon awuōc thiek apēi rin riāṅ piānde.

²⁰ Tēwēn le piny rot yāāk ke yōn thōny wīir mār, ku la gat dīr piny ēbēn. ²¹ Go gōdit thiek apēi lōōny piny nhial ē kōc nhīim. Ku kēya, ke kōc lēēt Nhialic rin cī yen deṅ cāl atueny gōi thiek apēi cī piny bēn rac.

17

Tiṅ rac adējōōk

¹ Go atuōny tōk atuuc wāār bō nhial kadhorou muk kārēc kadhorou bēn tēnē ya ku lueel ēlā, “Bāār ba yī nyuōth tē bī Nhialic ē tiṅ rēec adējōōk tēm awuōc thīn, yen tiṅ rēēr wēr yōth.* ² Bānyṅaknhīim ē pinynhom aaci kārēc apēi, kāk ē bal looi kek ye, ku kōc ē pinynhom aake ye miānde dek bīk wiēet, ku tē cī kek wiēet ka jōl kārēc apēi kāk ē bal looi kek ye.”

³ Go Wēi Nhialic la yaḡuōp, ku nyiēei atuny Nhialic ya ku yēth ya roor tē cīi ciēṅ. Ee tēēn ke ya tiṅ tiṅ cī nyuc lān thith kōu, lān la nhīim kadhorou ku tuṅ kathiāār cī guōp thiāṅ rin ē Nhialic lat guōp. ⁴ Tik a ciēṅ alanh thith ku alanh mathiāṅ. Ku acī mīlāṅ tōc ku kākōk la diardiar ku guēt dhēṅ thiāāṅ yeguōp. Ku amuk aduṅ cī looi mīlāṅ tōc cī thiāṅ kāracken ē bal ye looi. ⁵ Ku yēnhom tuēṅ acī rin gōt thīn rin cie deet yiic. Rin ye lueel ēlā, “EE YEN BABILONDIT, YEN Ē MAN DIĀĀR RĒC ĒBĒN, YEN AYE KĀRĒC JĀL THĪN KĀRĒC Ē PINYNHOM ĒBĒN.” ⁶ Ku tiēṅ tiṅ wēn ke cī wiēet riēm ē kōc Nhialic wāār cī ke nōk, rin cī kek wēt Jethu gam.

Ku wēn tiṅ yēn ye, guō gāi apēi. ⁷ Go atuny nhial ya thiēec, “Yēṅō cī gōi? Yin aba lēk wētde yic yen kēnē, ku lān ciēth yen la nhīim kadhorou ku tuṅ thiāār. ⁸ Lān yen ca tiṅ ēmēn acī kaṅ pīr thēer, ku acīi ben pīr ēmēn rin abī bēn bei piiny tēthuth mec yic akōldā, ku abī jal la rōm ke riāāk. Kōc pīr ē pinynhom kēc Nhialic gāt athōrde yic, athōr ē pīr thēer kēc piny cak, aabī gāi tē tiṅ kek ē lān kēnē. Acī kaṅ pīr, ku acīi ben pīr ya akōlē, ku abī ben dhuk pinynhom.”

16:10 B.bei 10:21 16:12 Ith 11:15 16:15 Mt 24:43-44; Lk 12:39-40; Ny 3:3 16:16 2Bṅ 23:29; Dhāk 12:11
 16:18 Ny 8:5; 11:13, 19 16:19 Ith 51:17 16:20 Ny 6:14 16:21 B.bei 9:23; Ny 11:19 * 17:1 Wētde yic gen Babilon. (Jer 51:13) 17:2 Ith 23:17; Jer 51:7 17:3 Ny 13:1 17:4 Jer 51:7 17:8 Dan 7:7; Ny 11:7; Wk 69:28

⁹ Go atuny nhial lëk ya, “Kënë awic raan njic tak. Nhüim kadhorou aa rëer nyin kuor kadhorou kek ci tik nyuc kenhüim. ¹⁰ Kek aa bänynaknhüim kadhorou aya. Bänny kadhiëc kamken aaci liu. Raan tök anot ye bänynaknhom emën ku dët anot këc bën, ku na le bën ka bi rëer ë bänny yic kam koor. ¹¹ Ku län bi bën bei tethuth, yen abi ya bänynaknhom ye kek bët. Ku yen ë raan kam bänynaknhüim kadhorou, ku yeen abi rom ke riääk.

¹² “Tuñ kathiäär ye ke tñkã, aa rëer nyin bänynaknhüim kathiäär këc baai guo mac, ku aabi riel dhiel yök bik baai mac kek lei kam thiin koor. ¹³ Wëtten ë tök, abik gam kedhie bik bännyden thön lei. ¹⁴ Bänynaknhüim kathiäär ku lei aabi keyiic mat ku thërkë kek Manh Amääl. Ku keek aabi Manh Amääl kek kacke ke tiaam, rin Manh Amääl yen ë bännydit ë bänny, ku bänynaknhüim ku kacke kek aa kəc ci Nhialic kuany ku cöl ke, ku kek aa kəc ci wëtde gam.”

¹⁵ Go atuuc lëk ya, “Piu ye tñj ci tik nyuc kenhüim, aa rëer nyin kəc ë pinynhom ëbën. ¹⁶ Lei ku bänynaknhüim kathiäär ca tñj aabi kenhüim wël adëjõj këne. Abik däm ku thatkë ku retkë käu, ku pälkë ke cïn kë cien. Aabi guäpde cuet. Abik rac ku yat aban ci döj ë mac. ¹⁷ Bänynaknhüim kathiäärkä aabi ë këne looi, rin ci Nhialic ye tääu kepuõth bik bännyden gam lei, rin wïc Nhialic ye këya. Aabi lääi theek yet të bi kë wïc Nhialic thök.”

¹⁸ Go atuny nhial lëk ya, “Tñj ca tñj këne ë gendit yen mac bänny pinynhom ëbën.”

18

Nhialic aci Babilon rac

¹ Nawën ë këne cök ke ya ben atuny nhial dët tñj ke bö bei nhial pan Nhialic, ku atuny këne ala riöldit apeï. Ruel diit yeer wën bö bei tënë yen aci pinynhom ëbën bën looi bi yer. ² Ku cööt röldit apeï, “Gendit Babilon aci riääk. Kəc aaci kat thïn ëbën. Acin raan ci döj thïn, aa jakrec ku diet rec cit awujoon.”

³ Käreç ë bal ye looi gen Babilon aaci yen ke pinynhom ëbën liääp, bi bänny pinynhom keek aa looi käk ë bal, ciët ke ci muön kec apeï dek.

Ku tëen yen aci Nhialic rac puõu yeguõp. Ku kəc ë pinynhom aake ye yõc thïn ku loikë käreç Nhialic rac puõu.”

⁴ Ku piëj röldët ke jam nhial ku lueel, “Kackië jälkë geeu!

Ku bi week ci mat awuõc looi keek yiic kä, ku bi Nhialic we ci yik kädit rec apeï cimenden.

⁵ Awuõcken cik looi aaci juëc nawën ke la nhial abik Nhialic dööt bik la rac puõu. Go Nhialic awuõckä yök ëbën, ku aaci bi kan puõl ke ci tëm awuõc.

⁶ Dhielkë luõi käreç cit käwäär ci kan aa luõi week.

Dhielkë käreç wäär ci looi cool käk wär käk wäär ci kan luõi kəc kök.

Adhielkë gam muön kec apeï bi wiet cit tëwäär ye luõi kəc kök.

⁷ Ee nhiam rielden dit rëer ke yeen, ku pirden rëer yen käpath yiic.

Adhielkë gam kë rem yeguõp thõj kek miët ë puõu dit rëer yen thïn.

Rin ye yen rot leec ëlä,

“Yen tñj diit njaknhom mac paandië ë riel cïn ke tem yanhom,

yen acin mony bi thou ku ba dhuur.”

⁸ Rin ye Babilon jiem kanhiaam këya, ee kaam thiin koor ku abi Nhialic kädit rec apeï cöl aabõ tënë yeen cimën tuaany, ku cõndit apeï ku thuõu.

Abi yõc mac bi nyop ëbën, rin Bëny Nhialic yen bi ye tëm awuõc,

ala riöldit apeï.

⁹ “Bänny ë pinynhom wäär ci käreç looi kek ye aabi dhiau ku löönykë puõth tënë ye, të tñj kek tol many ci ye yõc nhom tëmec.

¹⁰ Aabi kõc tëmec, rin ci kek riõc ciët ke bi gam awuõc thiek cit këc ci gam Babilon, rin wäär ci kek käreç looi aya kek ye. Abik aa lueel,

“Ye kërec ë dë, gendit Babilon, gen ril yen ci guõ riääk ye kam thiin yic!”

¹¹ “Kəc ë yõc pinynhom aa dhiau rin Babilon, rin acin raan bi kækken bën lök

γῶς. ¹² Milöönken tōc, ku alēth path, alēth cī looi milāṅ thith ku guēt path ku kāpuōth kōk cie lac yōk ku tuṅ aa kōn, ku kuōr path la diardiar, acīn raan bī keek ben lōk γῶς tēnē ke. ¹³ Miök ṅjīr, māāu ku abīik, ku γōk ku thōk, ku mīthiōōṅ ku lāāi kōk baai ku tiim path ku aloony, acīn raan bī ke lōk γῶς.

¹⁴ Abī kōc γῶς aa lueel tēnē Babilon ēlā, ‘Kuat kāpath wāār ye ke cam, ku kāpuōth wāār ye ke cien aaci rac, ku aaci bī ben yōk acīn.’ ¹⁵ Kōc ē γῶς wāār cī jak rin ye kek kākken γōc ye aabi dhiau tē tīṅ kek ye ke dēp. Aabi ya kōōc tēmec rin wāār cī kek mat kek ye ciēt ke bī mat ē riāāk yic aya. ¹⁶ Abīk aa lueel,

‘Ye κέρειc ē dē tēnē gendīt cīt kēnē, gen dūt dhēṅ cīt raan ceṅ milöōṅ tōc ku guēt path yeyeth!

¹⁷ Rin kākā aaci guō ben mār nīn yic.’

“Kōc ē riāth geer adēkdiēt yiic, ku kōc la kākken yekē keek la γaac riāth yiic, kāk ye kek pīr thīn aabi kōōc tēmec, ¹⁸ ku dhiεukē tē tīṅ kek tol nhom ke dēp geeu kek kāk tō thīn ēbēn, ku jōlkē ya lueel, ‘Makei! Acīn gendīt cī kaṅ ciēt ē gen!’ ¹⁹ Ku jōlkē kenhīim pot ē ṅeth bīk nyuōōth lōn cī kek puōth lōny ku dhiεukē apeī ku luelkē,

‘Makei! Cī gendīt riāāk kēya?

Gendīt wāār ye kōc la riāth jīεek la yōk thīn, yen cī guō riāāk ye kaam thiin yic kek kāk tō thīn ēbēn!

²⁰ Kōc rēēr pan Nhialic miētē puōth rin cī Nhialic Babilon rac.

Miētē puōth kōc ē Nhialic ku atuuc ē Raan cī lac ku dōc,

ku kōc kāk Nhialic tīṅ rin cī Nhialic Babilon tēm awuōc tēcīt tēn kāreec wāār cī keek luōi week.’”

²¹ Ku tiēṅ atuny Nhialic ril cī kuurdīt thiek kuany ku piir wīir adēkdiēt yic ke lueel,

“Kēnē yen ee tē bī gendīt Babilon rac thīn, ku acī ben tīṅ acīn.

²² Yin Babilon acīn lār bī ben piṅ yiic tēdu, ku acīn kēēt bī ben piṅ rōt ke gut thom, tēdē ke ye keṅ kōoth yiic.

Kōckun atēēt ēbēn aabi mār,

ku wēthkun ye rap guur abī cīen rap ben guur thīn.

²³ Ku mēc acī bī kaṅ ben tīṅ nyīn ke dēp, ku acīn ruēi bī ben looi, rin kōckun ē γῶς kek aake ye kōcdīt pinynhom,

ē pinynhom cam tēbāār ē ruēeny.”

²⁴ Nhialic acī Babilon tēm awuōc rin le yen guōp awuōc cī yen kōc kāk Nhialic tīṅ nōk, ku kōc juēc kōk ē Nhialic, Babilon ala guōp awuōc cī yen kōc juēc ē pinynhom ēbēn nōk.

19

Riāṅ ē Babilon ē kōc Nhialic miētē puōth

¹ Tēwēn cī atuny ril thōk ē jam, ke γa piṅ kōc rōt nhial ke loi κίεου apeī ku luelkē,

“Lecku Nhialic! Nhialic yen acī γo luōk, diik ku riel aa kāk Nhialicda kedhie.

² Luōṅde ee yic ku ala cōk.

Yen acī tīṅ adējōōk wāār ṅiεc tēm awuōc thōṅ kek kāk cī luōi kōc ē pinynhom.

Babilon cī pinynhom rac, rin rim kōc Nhialic atō yecin.”

³ Ku ben thān awēn loi κίεου yai cam,

“Lecku Nhialic!

Babilon abī dēp ku many nyop ye abī tol ya la nhial akōlriēec ēbēn.”

⁴ Ku tiēṅ kōcdīt kathiārrou ku ṅuan, ku lāāi pīr kaṅuan ke gut kenhīal piny ē Nhialic nhom ku dorkē ke cī nyuc thōnyde nhom, “Yenakan, Lecku Nhialic!”

Yan thiēṅ Manh Amāäl

⁵ Ku piēṅ rōl ke cōt thōōc lōōm ku lueel,

“Wek aa dhil Nhialicda leec, week ēbēn, kōc ril ku kōc niōp, wek kōc thek yeen ēbēn ye door.”

⁶ Ku piēṅ kōc juēc ke loi κίεου nhial apeī, ke loi arōōl cīt arōōl ē piū kat apeī, ku cīt mār deṅ ku luelkē,

“Lecku Nhialic! Rin Bānyda, Nhialic Madhōl ee Bēnyṅaknhom!

⁷ Jōlku puōth miēt ku lecku Nhialic, rin cī nīn thiēṅ Manh Amāäl thōk, ku nyan thiak acī rot guiir bī lor.

⁸ Acī Nhialic ruōk alēth path cīn gup acuōl bī keek cien.”

Alēth path aatō nyin kāpath ye raan luōi Nhialic.

⁹ Go atuuc lēk ya, “Gāt wēlkā, kōc mit puōth aa kōc cī cōal ē yan thiēn Manh Amāäl yic.” Ku mēt thīn ēlā, “Wēlkā aa wēl ē yith bō tēnē Nhialic.”

¹⁰ Guō ŷanhiaal guōt piny yenhom ba door. Go lēk ya, “Duk loi kēya! Ee Nhialic yen aya luōōi cīmēn ye yīn ku miēthakun cī gam, kōc cī yic cī Jethu nyuōōth, buōōth yic. Ee Nhialic ē rot yen aye door.” Rin yic cī Jethu nyuōōth yen ē kōc cōl agam wēt ē Nhialic.

Raan cath mathiān yer

¹¹ Ku tiēn pan Nhialic ke ŷaany thok, go ya mathiān yer yen tiēn thīn kek raan cath ē ye. Ee yen raan ē Nhialic luōōi ē puōn yer, kuat kāk ye looi ēbēn aaya yith, tē looi yen luk tēdē ke ye tōn, ka la cōk ēbēn. ¹² Yen adēp nyin cīmēn mac, ku acien ajōm juēc yenhom. Acī gāt kōu rin, ku ē yen aŷic riēnke ē rot. ¹³ Ku acien alanh bār yekōu cī kōu thiān ē riēm. Ku riēnke aa, “Wēt ē Nhialic.” ¹⁴ Abuōōth apuruuk Nhialic ke cien alēth yer, ku aake cath mīthiōōn yer. ¹⁵ Ku pal moth ē bēn bei yethok bī yen kōc ē pinynhom tōk. Abī kōc pinynhom mac ke cīn aŷuān, aabī nhiaç yiic cīmēn mōn nhiēc bei athuāi yic, bīk riān puōu ē Nhialic yōk kegup. ¹⁶ Ku alanhde kōu ku yeyām, rin acī gōt thīn ēlā, “BēNYŷaknhom ē BĀnyŷaknhīim, BēNYDīt ē BĀnydīt ēbēn.”

¹⁷ Guō atuny nhial kāac akōl nyin tīn, ke cōl diet pār aliir yic ēbēn ku lueel rōldīt, “Bāk tēn, bāk bēn mīth miēthdīt ē thēi cī Nhialic guiir! ¹⁸ Bāk ŷuēt kē gup bānyŷaknhīim, kōcdīt apuruuk, kōcdīt ril, gup mīthiōōnken ku kōc cath ē ke, gup kōc ēbēn, kōc aloony ku kōc cie aloony, kōcdīt ku kōc kor!”

¹⁹ Ku tiēn lēi ku bānyŷaknhīim ē pinynhom kek apuruōōkken, ke kuut kenhīim ēbēn bīk la thōr kek raan cath mathiān ku apuruōōkke. ²⁰ Go lēi dōm, kek raan wēt lueth wēn yen kōc nyin lueel, raan kāk kōc gōi looi, bī kōc la nhīim kīn lēi kenhīim tuēn muōr rin kākken kā ku dorkē kēden cī kiēt. Go keek ēbēn karou piēer manydīt tuc apei bēn bei kuur yic ke pīr. ²¹ Ku nāk

apuruōōkken ēbēn ē pal bēn bei raan cath mathiān thok. Ku guāpken aaci diet bēn ŷueet.

20

Ruōōn tiēm tōk

¹ Ku tiēn atuny nhial ke bō piny, ke muk wēnh ye tēthuth mec yic tuer thok, ku luŷ arēk dīt thiek apei. ² Ku dōm atuny nhial kēdīt cīt jakanuaan, kēpiiny thēer yen jōŷrac dīt ē pinynhom, ku rek ē ruōōn tiēm tōk. ³ Ku piir tēthuth mec yic apei, ku riit thīn ku thiōōk thīn ē thaany. Ku abī rēer ē tēēn ē ruōōn tiēm tōk. Ku kēya acīi bī lēu bī kōc pinynhom bēn tuōōr nyin. Ku na la runkā thōk ke yeen abī pāl aŷeer ē kaam koor.

⁴ Ku tiēn kōc ke cī nyuc ē thōc nhīim, ku tiēn wēi kōc wāar cī tēm rōt rin cī kek wēt Jethu Krītho ku yen wēt Nhialic gam. Kōckā aake nāk ke rin kēc kek wēt lēi gam ku dorkē, ku aacīn gup kīn ē lēi kenhīim tuēn ku kecin. Aaci bēn pīr ku nyuuckē ē thōc nhīim, rin cī Nhialic ke gām riēl bīk mac. Ku jōlkē mac kek Raan cī lōc ku dōc ē ruōōn tiēm tōk. ⁵ Na cī runkā thōk, ke kōc kōk cī thou, kōc cī gam ku kōc ē pinynhom aabī bēn pīr, ku ē yen jōn rot tuēn bī gup kōc cī thou rōt jōt. ⁶ Ku Nhialic abī kōckā dōc, ku keek aabī ya kacke rin ye kek kōc cī kaŷ pīr, rin cī ke kaŷ jōt thou yic. Ku keek aaci bī thou thon ē rou, ku aabī ya kōc Nhialic luōōi ku Jethu Krītho, ku aabī mac kek ye ke ye bāny ē tōk ruōōn tiēm tōk.

Jōŷrac aci tiaam

⁷ Tē le ruōōn tiēm tōk thōk, ke jōŷrac abī lony tēwāar cī ye mac thīn. ⁸ Ku abī bēn bēn ē pinynhom bī kōc kōk bēn wēēn nyin, kōc cī thiēi ē bēēi pinynhom yiic cōl Gok ku Magok. Aabī jōŷrac mat yiic ku ŷēth ke tōn yic. Ku keek aa juēc ka cīt liēet agōr. ⁹ Ku weerkē pinynhom ēbēn, ku goolkē gen nhiēer Nhialic piny, gen rēer kacke thīn. Go Nhialic mac tuōōc piny nhial bī ke nōk ēbēn. ¹⁰ Ku cuet jōŷrac wāar ke wēn manydīt tuc apei bēn bei kuur yic, tēwāar cī lēi ku kōc tōr lueth kaŷ cuat thīn. Ku keek aabī reem akōl ku wēer ē tēēn akōlriēēc ēbēn.

Luj thök ē piny

¹¹ Ku tiēŋ thōnydit Ƴer apēi kek raan cī nyuc yenhom. Go piny ku nhial määŋ yenhom tueŋ ku cīn raan ben ke tiŋ acīn.

¹² Ku tiēŋ kōc cī thou ēbēn kōcdit ku kōckor ē pinynhom ēbēn ke kääc thōōc lōōm. Ku jōl athōr ŋaany yiic, ku athōr cī kāk cī kōc pinynhom looi gōt thīn, ku jōl athōr dēt yen athōr pīr ŋaany yic aya. Ku kōc ēbēn aake ye tēm awuōc thōŋ kek kē cī ŋek looi pinynhom, cī gōt rienke thook athōōr yic.

¹³ Ku jōl kōc ke thou wīir bēn ku kēēckē Nhialic nom luk yic, ku jōl kōc cī thou rēer guāpken piiny rēŋ yiic rōt jōt aya, ku kēēckē Nhialic nom luk yic. Ku keek aaci bēn tēm awuōc thōŋ kek kāk ke cīk looi pinynhom.

¹⁴ Go thou nom guōp cuat manydit dēp apēi yic. Manydit dēp kēnē yen ē thon ē rou.

¹⁵ Kuat raan liu rienke athōr ē pīr yic, aci cuat baau mac dēp kēnē yic.

21*Pinynhom ku nhial ē yam*

¹ Ku jal pinynhom ku nhial ē yam tiŋ, rin cī piny ku nhial thēer määŋ, ku cīn wērdit kōk ben rēer thīn. ² Ku tiēŋ gen Nhialic yen Jeruthalem ē yam, ke bō piny nhial pan Nhialic bī bēn pinynhom. Gen ē Nhialic aci guir cīmēn nyan cī guir bī gām moc. ³ Ku piēŋ raan ke cōt rōldit apēi ē thōōc lōōm ku lueel, “Ēmēn pan Nhialic arēer kek raan! Ku keek aabi ya kacke, ku Nhialic nom guōp abi rēer ke ke ku abi ya Nhialicden. ⁴ Abi piū wēec wei kenyīn. Ku acīn raan bī bēn thou acīn. Acīn raan bī puōu bēn riāāk ku dhīēu, tēdē ke ben tērem yōk yeguōp cīmēn thēer, rin kāŋ aaci rōt waar.”

⁵ Ku lueel raan cī nyuc thōōc nom ēlā, “Tiēŋkē! Kāŋ ēbēn aluōi bik aa yam!” Ku lueel aya ēlā tēnē Ƴa, “Gāt kēnē, alēu ba gam yen kē lueel rin wēlkā aa yith.

⁶ “Kuat kākkih ēbēn ēcī luōi tēcīt tēde. Ee Ƴen jōk ē cōk ku Ƴen thök ē kāŋ. Ƴen abi raan nēk rou gām piū dek, aba gām piū ē pīr, ku aba gām ye ē path. ⁷ Kuat raan cī tiam abi kākka yōk tēnē Ƴa. Aba gām ē kākka ēbēn, ku Ƴen abi ya Nhialic ku yeen abi ya manhdiē.

⁸ Ku kōc riōc, ku kōc cī gamden puōl ku kōc cā adumuōōm looi, kōc cī kōc nōk, kōc ē luui kārēc, kōc ē jōŋrac, kōc jakrēc door, ku kōc alueth, kōckā ēbēn aabi cuat manydit tue bēn bei kuur yic, ku yen ē thon ē rou.”

Jeruthalem ē yam

⁹ Go atuōny tōk kam atuuc kadhorou wäär muk kērac apēi ciēen bēn ku cōl Ƴa, “Bäär lokku ba yi la nyuōth nyan bī ya tiŋ Manh Amāäl.” ¹⁰ Go Wēi Nhialic la Ƴaguōp ku Ƴēth atuuc Ƴa ē kuurdit bār nom. Ee tēen ke nyuth Ƴa Jeruthalem gen ē Nhialic ke bō piny nhial pan Nhialic. ¹¹ Ee dēp diardiar ke diik Nhialic. A dēp cīt kuur cī guan bī la lēŋlēŋ. ¹² Ku aci gōōl piny kal ril bār, ku ala thok kathiäär ku rou, ku thokkā ēbēn aaye atuuc kōōc thīn. Ku thokkā aaci rin kuat Itharel kathiäär ku rou gōt thīn.

¹³ Ku kal cī Ƴeu gōōl piny ē la guōk kaŋuan, ku guōŋ tōk ē la thok kadiäk. ¹⁴ Kal cī ke Ƴeu gōōl piny aaci buth aleeldit kathiäär ku rou nhīm. Ku rin atuuc Manh Amāäl kathiäär ku rou aake cī gāt aleelkā kōōth.

¹⁵ Ku atuny wäär yen jam ke Ƴa, amuk wai cī looi milāŋ tōc bī yen Ƴeu athem, pānyde ku thuakke. ¹⁶ Ƴeu ala guōk kaŋuan thōŋ thook. Ku them atuny nhial Ƴeu waiden wēn muk, ku yōk ke cīt meel tiem tōk ku buōt kadhiēc bēer ē kōu, ku lāau yic kek bēer la nhial ē cīt kēnē aya. ¹⁷ Ku them atuuc la nhial ē kal ku dit ē kōude aya, ku yōk ke ye akāāth thiārdātem. Kāk ke ye atuuc them aake cīt kāk ye kōc them ē path.

¹⁸ Pāny cī Ƴeu looi, aaci buth kuur Ƴer dhēŋ ku Ƴeu nom ēcī looi milāŋ tōc la Ƴei cīt macar. ¹⁹ Puōōny ē Ƴeu aake cī jōk cōk kuat aleel la diardiar. Aleel ke cī puōōny jōk cōk aya aake yiic thiäär ku rou. Kōk aake thith, ku kōk aa Ƴer ku kōk aa maŋōk, kōk aa mīthiōōŋ, kōk aa mikēth, kōk aa miyēn, kōk aa milōōth, kōk aa maliik, ku kōk aa mamer. ²⁰ Ku kit ēbēn aake ye thiäär ku rou. ²¹ Thok kathiäär ku rou ē genē aake cī looi aleel Ƴer kathiäär ku rou, thuōŋ tōk ē ye looi alel Ƴer tōk, ku gēek ē Ƴeu yic aaci looi milāŋ tōc la diardiar cīt macar.

²² Үен акѣс луаҗ Nhialic ye kəc rōök thīn tīҗ, ee gen kēnē yic, rin Bēny Nhialic Madhəl ku Manh Amääl kek aa luanҗ Nhialic. ²³ Gen kēnē ěcī wīc ruel akəl, tēdē ke ye p̄ei, rin ala ruelde ē rot, rin rueldīt Nhialic yen aye ye mer yic, ku Manh Amääl yen aye ye mer yic cīmēn many adök. ²⁴ Ku ruel ē gen yen aye kəc cath thīn, ku bāny pinynhom aabī ya bēn bīk jaakden bēi thīn.

²⁵ Kal aabī ya rēer ke җaany thook aköl ku wēer, rin piny acī ben a cuəl. ²⁶ Kəc wušt ēbēn aabī bēn ē gen yic rin bī kek Nhialic bēn aa door ku leckē. ²⁷ Acīn kəc la gup adumušm bī pušl bīk la geeu, ayī kəc ē luui kək kəc cəl ayār gup ku kəc tōr lueth. Kəc bī pušl bīk la geeu aa kəc cī rienken gət athör ē pīr Manh Amääl yic.

22

¹ Ku ben atuny nhial җa nyuōth wār cī thiāҗ pīu ē pīr la kīrkīr apei bō tēnē thōny Nhialic ku Manh Amääl, ² ke kuēer geeu gēk ciel yic. Agör ē wār ləҗ ku ləҗ, akēec tim ē pīr thīn, tim luək ē p̄ei thok ēbēn rušōn tōk yic, ku kəc wušt ēbēn aa yiēthke lööm bī kek җōntōök aa cəl adem, ku tueny kək aya. ³ Acīn dēt mēen Nhialic bī rēer ye gen kēnē yic. Kəc Nhialic ku thōny Nhialic kek thōny Manh Amääl kek aa rēer thīn, ku kəc ē Nhialic kek aabī ye aa door. ⁴ Kəckā aabī Nhialic aa tīҗ ku rin Nhialic abī gāt kenhīm tuēҗ. ⁵ Abī ciēn cuəl ē piny ye gen yic. Kəc ē rēer thīn aacī bī wīc ruel akəl, tēdē ke ye many bī piny mer yen wīckē. Rin Nhialic yen abī ya ruelden. Aabī rēer thīn ke ye bāny akōlriēec ēbēn.

Bēn ē Jethu

⁶ Go atuuc lək җa, “Kuat kək ca tīҗ ku piҗ ke aa yiθ ēbēn. Ku Bēny Nhialic yen Wēike җāth ē kək kək Nhialic tīҗ gup, yen acā atuōnyde tušc bī kacke nyuōth kək bī rōt looi ye nīnkā.” ⁷ Aye Jethu lueel ēlä, “Dhielkē piҗ apath! Үен abō ēmēn! Kəc mit pušth aa kəc thek kək cī lueel athör kēnē yic ēbēn!” ⁸ Ee җen Joon җen a җa piҗ ku tiēҗ kəkā. Tēwēn cī җen ke piҗ ku tiēҗ ke, ke

җa gut җanhiəl piny yecök ku dušor atuny wēn nyuth җen kəkā. ⁹ Go җal lək җa, “Duk loi kēya! Үен alony cīmēndu, ku miēthakui kək kək Nhialic tīҗ, ku kəc ēbēn kək tō athör yic theek. Dor Nhialic!” ¹⁰ Ku lək җa, “Duk kək cī gət athör kək Nhialic kēnē yic thian tēnē kəc, rin cī piny thišk ke thök. ¹¹ Ku kəc kārēc looi aabī җot ke la tuēҗ ke looi kārēc, ku kəc cī wēt Jəҗrac gam aabī җot loikē kēya. Ku kəc ē luui kəpath aabī ya luui kəpath. Ku kəc Nhialic aabī la tuēҗ ke luui Nhialic.”

¹² Aye Jethu lueel ēlä, “Piēҗkē apath җen abō ēmēn thīn, җen abō ba kəc bēn riəp, tēdē ke җa tēm kəc awušc thōҗ kek kē cī җek looi theer wāär. ¹³ Ee җen җök ē cök ku җen thök ē kəҗ.

¹⁴ “Kəc mit gup aa kəc cā alāthken lōok riem Manh Amääl, rin aabī la yic bīk mīth tim piir cam, ku aala yic aya bīk la gen Nhialic ē yam. ¹⁵ Kəc tō җeu kōu aa kəc pan mac, kəc cī kegup yiēk acuəl rin theek kek jəҗrac, kəc nāk ē kəc, ku kəc ē jam lueth, ku kəc luui kək bal aacī kəҗ la ē gen kēnē yic acīn.

¹⁶ “Aye Jethu lueel ēlä, Үен acā atuōnydiē tooc bī kəkā bēn lək we, wek akuut cī gam. Үен ē kuat dhiēnh bēnyaknhom Debit, ee ciēer bak piny ē ruel bēi.”

¹⁷ Aye Wēi Nhialic ku kəc Nhialic kek cīt nyan thiak ē Manh Amääl lueel, “Bäk!” Ku kuat raan piҗ ē kēnē adhīl lueel aya, “Bäk!” Na le raan nēk rou ke bō, kuat raan nēk rou abī dek piu piir ē path.

Thök ē wēl

¹⁸ Үен Joon, җen alək kuat raan piҗ ē wēt kēnē pušu ēbēn, na le raan juək kēde thīn ka bī Nhialic tušc kārēc cī gət athör kēnē yic. ¹⁹ Ku na le raan nyēei wēt tōk kam wēl tō athör wēl cī nyuōth җen yic, ke Nhialic abī yinyden bī tək ye mīth tim ē piir yic, ku la gen yam, cī ke gət athör kēnē yic, nyaai tēnē ye.

²⁰ Ku Jethu raan lək kək kəkā ēbēn aye lueel, “Үēē-Үēē! Үен abō ēmēn!” Kēya, ee tēde. Bäär Bēny Jethu!

²¹ Bī dhēeҗ Bēny Jethu rēer kek kəc ē Nhialic. Yenakan.

